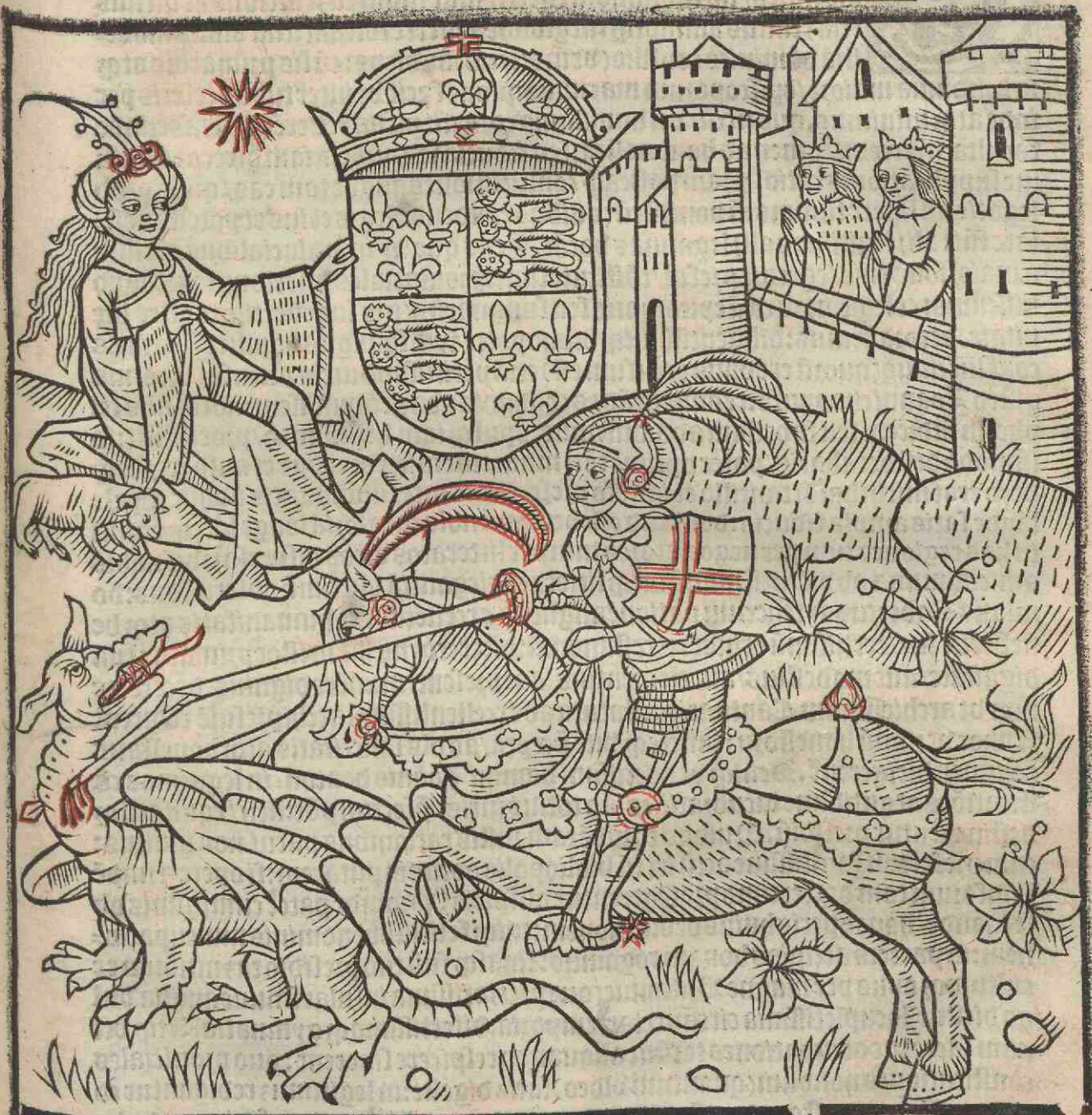

Constitutiones legitime seu legatine regionis Anglicane

<https://hdl.handle.net/1874/348315>

**Constitutiones legitime seu legatine regionis angli-
cane: cū subtilissima interpretatione dñi Johannis de Althou:
tripliciq; tabella. Necnon et constitutiones prouinciales ab archi-
episcopis Cantuariensibus edite: et sūma accuratione recogni-
te: annotate et Parisijs coimpreſse.**

R. o: Colſon

Longe reuerēdo in xpo patri Domino wilhelmo warham Cantuarien. archiepi
scopo: Totius anglicane ecclesie p̄mari dignissimo: et magno totius regni cancel
lario p̄optime merito Iodocus Badius Ascensius cū omni obseruātia felicitatē.

Elitudo / sublimitatis tue / archiep̄sulū dignissime / omnibus mo
destie frenis tēperantieq; numeris imoderata: fecit michi hanc eius
dem in hoc albo nuncupande / fiducia. Siquidē cum ceteri fere
mortales / ad sublimiora cuncti / illuc simul cū fascibus ac infulis
etia; fastus animosq; turgidiores efferre soleant: tua vnus mode
stia dominico consilio (vt in ceteris) audlens: cū sis p̄marius atq;
in britannia maior / ep̄iscoporum maximus: plane facit vt inter tuos verleris per
inde atq; minimus. quocirca / vel humillimo cuiq; sit plena reuerētē tue adeunde
facultas. Accedit tamen ad hanc nostrā: seu fiduciā seu audentiam dixerō: iustissi
me supplicationis ratio. Nam posteaq; constitutiones anglie tamen eas / quas q; ab
legatis ab latere summoꝝ pontificū (quibus condende legis et ius et potestas est)
late sūt: alij legitimas alij legatīnas vocāt. q̄ eas que / q; in puñcialibus cōcilijs
a maioribus tuis / egregie p̄sul / cōstitute sunt: p̄uinciales inscribunt: recogno
uissimns: et legitimas etiā epitomatīs seu summarijs (p̄o supellectilis nostre bre
uitate) decoꝝassemus: diligentissimq; bibliopole: wulfgangus hopf: et Joannes
confluētinus (quozū ere opus excusum est) etiā peritissimo iuris vtriusq; viro: ma
gistro Joanni chappulo: redintegrādas et adnotandas cōmississent: nosq; illis tri
plicem indicem seu tabellam addidissimns: opusq; tam bellissimū / p̄cessisset: so
lūmodo desiderabarīs / pater optimetātī muneris emittēdi et dux et ausper. Neq;
vero erat michi hmōi tantillo et ignoto p̄sertim: tante sublimitatis adhuc cōpel
lande satis ampla fiducia: donec ad celeberrimā noīs tui gloriā longe lateq; etiam
in has regiones tum per negotiatores tum per litteratos viros dispersa;: vir nobis
amicissimus & ob virtutū: moꝝū: atq; litterarū elegantīā plurimū obseruādu: do
minus Robertus ayscheum natione anglicus excellētissime humanitatis atq; be
neficētie tue / certissimū exhiberet testimoniū: diceretq; nichil in istoc p̄mariu: tua
dignitate / aut modestius / aut clementius / aut p̄senti munere dignius. decere ete
nim vt archiep̄orum Cantuarien. statuta ad excellentissimū archiep̄sulū redirent
Ad hoc vt moꝝū honestozū sancteq; vite p̄cepta / ad oīs sanctitatis atq; honestatis
columen dirigerent. Deniq; vt doctissimi domini Joānis de aton. in legitimas cō
stitutiōes argutissime lucubratiōes / ad totius iuris / p̄sertim p̄tificij / equitatisq;
destinarentur p̄sidiū. Quibus equidē tam iustis rationibus parui non inuitus:
cum p̄sertim faustissime actū tri cū bibliopolis optimis putarem: si opere & impē
se ipsoꝝ tam dexterrimo p̄tegerentur auspicio. P̄o inde pater cum p̄mis ob
seruande / hanc operis huius dedicationem: tuiq; felicissimi nominis nuncupatio
nem: in partem accipias bonam rogamus: sinasq; sub tuo p̄sidio taz nitidum ex
cultumq; opus per magne Britannie (que p̄clarissima insularū nunc anglia vul
go dicitur) locupletissima circūuectari impozia: disertissimāq; gymnasia. Atq; vti
nam sacre tue occupationes te istuc aliquando respicere sinerent: quo p̄uinciales
constitutiones nondum (quantum video) satis digesse: in legitimū redigantur co
dicem. Tantum est quod nostra liceat te voce p̄cari. Vale o et p̄sidium et dulce
decus meum. Ex officina nostra litteraria in p̄archilozū academia Ad idus septē
bris. Anni huius salutis nostre Milleſimi quingentesimi quarti.

Tabula prima seu index Adnotandoꝝ in glo. d. Joānis de athon.

Tabula prima (ab authore nifalloꝝ) collecta: cui tamen adieciuntur numerus folij in quo constitutio incipitur: quo habito poterit facile. & inueniri cuius subinde litterarum indicem prenotauimus. Prouerit autem lector omnes constitutiones usque ad fo. lxx. esse othonis: reliquas Othoboni: ne erret legēdo si quando fo. lxx. in modo Otho. scriptum sit.

Abbas est nomen oneris & non honoris ut in constituto. othob. sane circa princi. fo. cx. m. et in constituto. othonis quoniam tabellionum.

Et debet ostendere in seipso vitam et regulam quas alijs imponit in constituto. othob. p. 2. fo. v. in regula. h. fo. cxij. et in. c. ad hec quoniam circa princi. ver. noluerit. i. et illic est versus. turpe est doctore &c. fo. cxij.

Ab initio. nota in constituto. othob. auditu. fo. ix. Remittit tamen an quod ab initio non valuit ex post facto conualecit in constituto. othob. amozis proprijs. & in lauratonē aut postmodū. fo. lxxv.

Abiuratio. an clericus compellitur abiurare suam concubinam simpliciter vel sub pena: habetur in constituto. othob. quid ad venerabiles. ver. corrigendo. i. in fi. fo. xlv.

Absentia. de causis huius absentie et que sic sunt vide in constituto. oth. ad vicarias. & cōtinue. e. fo. xxij. Quis dicitur absens e. constituto. ad elidendum & absentis. l. et ibi ver. donec. fo. xxij.

De longa absentia non inspicitur quando causa subest. a. in fine. fo. xxvij.

Abolutio. q. curatus potest extra parochiam suam absolueret parochianum suum et penitencias imponere in constituto. othob. ad vicariam ver. ibi. in fine. fo. xxi.

Et q. penitentia ipso facto debet precedere absolutionem: de forma absolutionis notatur ibi plenissime et in constituto. othob. quoniam ceca ver. peccatis. a. fo. lxij.

Et nunquid legatus posset absolueret excommunicatum pro violenta manuum iniectione in constituto. otho. c. j. ver. legatus. e. fo. iij.

Quis impendere debet absolutionem in sententia excommunicationis lata a canone no. in constituto. otho. ver. & consensu. h. fo. iij.

An iniuste excommunicatus in forma ecclesie sit absolueundus in constituto. othob. de archidiacono. conis ver. inuoluant. e. fo. xliij.

Notatur de forma iniungendi penitencias in constituto. othob. qm ceca. ver. penitentia. fo. lxij.

De curatus ab omni peccato occulto exemptis quinque casibus absolueret potest in constituto. othob. quod in quodam ver. confessoꝝ. fo. x. ple. in. c. constituto. innotuit in. g. fi.

An laicus possit absolueret no. in constituto. othob. ad baptismum ver. necessitatis. fo. viij.

An excommunicatus donec satisfaciatur idigeat absolutionem post satisfactionem in constituto. domus dei ver. donec. e. fo. lxxvj.

An episcopus absolueret potest a sententia excommunicationis lata a concilio provinciali in constituto. othob. cur in armis ver. a suo. c. in fi. et remittit. fo. lxxvij.

Abstinētia macerat carnē in constituto. othob. ad hec qm ver. deuicta. k. fo. cxij.

Absurditas pro modo arguendi et de absurditatē legla no. i. cō. othob. xpiane ver. ex his. fo. xcviij.

Abusio. de. xij. abusioib⁹ claustrī no. i. cō. othob. p. 2. ver. in regula ple. h. fo. cxij.

Accessorium. an dānato principali dānatur & accessorium puta iuramentū fideiussorum pignoratitia cautio in constituto. othob. indignum. ver. valato. o. fo. xxi.

Acceleratio qm est necessaria et qm nō no. in constituto. othob. quod in quodam. ver. constituent. fo. x.

Acidia qd est et in qbus contrariatur charitati no. i. constituto. othob. ceterū sup e. ver. d. fo. cxvij.

Acta penes quē remanebunt in constituto. otho. c. fi. ver. penes se remanebunt. g. fo. lxxvj.

Et remittit qd altera pars petens copiam actorū dicit eam habere proprijs sumptibus. no. e. cōsti. ver. faciant. h. in prima columna. fo. lxxvj.

Acta obscura non prosunt in constituto. otho. c. fi. & liquide. d. in tertia columna. fo. lxxvj.

Actio. an actio competat legatario sine cessioe heredis in constituto. othob. libertatē circa fi. et no. ibi de cessioe & pendente. fo. lxxvij.

An domino competat actio pro molestia facta seruo. in constituto. othob. libertatem in ver. eorum.

Accusatio. an accusatione pendente interdicitur administratio rerum ecclesie prelato no. in constituto. othob. ecclesiasticum & permittit plene. a. fo. lxxvij.

An iurans non accusare possit denunciare in constituto. othob. alicubi. ver. sub quocūq. colore. q. in fine. fo. xxi.

Addiscere cupiunt homines propter quos causas. in constituto. otho. cū sit ars. in pn. fo. xxvij.

Et contra nolētes addiscere in constituto. otho. facer ord. & illiteratos. fo. xij. et ver. quod si. unde Seneca. Nulla etas sera est ad discendū. xxxvij di. c. fi. per Jo.

Adulterium. q. occupans beneficium viuentis sine titulo dicitur adulterari in constituto. othob. amozis proprijs & adulterari. fo. lxxvij.

Advocatus. de iuramento advocati vide notata i constituto. othob. laudabile. in textu. fo. xcviij.

Advocati officium dicitur honestum in constituto. otho. c. fi. & advocati officium. o. fo. lxxvj.

An advocatus in causa sanguinis pro reo sit irregularis notatur in constituto. othob. c. quod in quodam & erubescunt. fo. x. et in constituto. othob. iuxta ver. actorum parte. fo. lxxij.

Affinitas quid est in constituto. othob. moniales. & in consanguinitate. fo. cxvij.

Afflicto. quando. additur afflictio et quando nō notatur in constituto. othob. quod in quodam ver. erubescunt. fo. x.

Tabula prima seu index

Agere diuersimode agitur in causa correctionis & in causa remotionis ab administratiōe no. in cō. f. othob. sane v. puniantur. fo. cx.

An potest superior agere iudex vel procedere contra occupantes res ecclesie rectore negligente no. j. e. cōsti. ver. excommunicatio.

Et qualiter dominus ageret p. iniuria familie sue lata. no. j. e. v. iniuria.

Allegatio. iste constitutiones possunt allegari per f. et. j. et in cōsti. j. otho. in fi. et ibi quod possit allegari per capitula. fo. iij. r.

Alere. an filius spurius tenetur alere parētes no. i cō. oth. l. adeo circa pñ. v. pereati. h. fo. xxxviij.

Alienatio. an episcopus iurās ecclesie res nō alienare possit eas pauperi loco vñire no. in cōsti. othob. qm̄ alienatiōes v. pietati psona. a. fo. xcij.

De alienatione facta ad vitaz alicuius per religio sos in pñ. othob. volentes v. concedere. fo. cxvj.

Et notandū q. platus qui iurauit nō alienare res ecclesie possit eas alienare in dict. pñ. othob. qm̄.

Alius. an quod possum per me possum per alium in cōsti. ij. otho. v. auctoritate. et. e. con. c. inno tuit. v. submissos plene. f. e. cōsti. otho. ad vica riam post medium. fo. xx.

Altare. q. pctōz ad altare nō accedat no. in. ij. pñ. otho. v. offertur. & ibi. v. tangere qui gaudes.

Alteragium dicitur oblationes minute venientes ab altare in cōsti. otho. auditu circa pñ. v. p. uentus. fo. ix. De isto vide bñ in fñdatiōe vicarie.

Et nunquid alteragium possit constitui capella: no. p. salario i cō. oth. ecclesias. v. vel altare. fo. xv.

Amicus quasi animi custos in cōsti. fi. otho. e. v.

Anglia. contra anglicos no. in cōsti. otho. vñum ver. anglie. & in pñ. ver. scotie. fo. xlix.

Et scotia & hybernia sunt partes no. in cō. j. oth. ver. anglie. et v. scotie.

Anima quid est no. in cōsti. iij. othob. circa mediū e. ver. et in glo. se.

Item quomodo multarum sit homo custos ania rum pñ. scio: qui custos negligit esse sui. in cōsti. othob. xpiane in pñ. v. anime sue. fo. xcviij.

Annus quot dies contineat no. in cōsti. otho. qd ad. in fi. incipit autē fo. xliij.

Antidoti qd sit i cō. othob. amoris. e. v. fo. lxxv.

Angelus. de angelo no. in cōsti. othob. regnum v. angelos. fo. cix.

Appellatio a correctiōe qñ valet et qñ non in cō. otho. licet ad pfugandū. v. digne. e. i. fi. fo. xxxvj.

Qualiter pñ. missus mittatur ad iudicē appellatio nis no. in cōsti. otho. c. fi. ver. publicari.

Apostata. istoz duo sunt genera in cōsti. othob. sane v. menslem. fo. cx. et ibi qñ iterū admittit in monasterium & qñ non et contra apostatas fugiē tes et ciertes pñ. uidet. e. cōsti. bonefacius que in cipit pñ. bonus. fo. xcij.

Approbatio. approbat⁹ censet qd nō ē reprobat⁹. i cō. oth. sacramēta. e. v. & i. g. pñ. fo. vij. q. tñ pec cat reprobat⁹ dignum sicut approbans indignum.

Approbatio testamenti cui competit no. in cōsti. othob. libertatem v. extraordinarie. fo. lxxxiij.

Arbitrari. vbi pena certa non statuitur in iure tñc est arbitraria i cō. fi. otho. v. pena. et cō. othob. cñ

honestati. v. vñtionem canonicam. fo. lxx.

Duo ad actum mentalem iudex aliqui arbitratue in cōsti. othob. domus dei. v. cōmode. fo. lxxv.

Aratrum. de illo qui venit ad aratrum & respicit res tro in cōsti. othob. regnū celoz. v. cōtagia. fo. cix.

Archidiaconus. qualiter contra eius vñtationē prescribit videbit infra v. pñ. scriptio.

An habeat custodiam vestimentozum ecclesie no. in cōsti. otho. de archidiaconis v. vestibus pñ. et contra. fo. xliij.

An possit de consuetudine vel pñ. scriptiōe causas matrimoniales audire no. in cōsti. otho. cum nō solum ver. consuetudine. fo. xlvij.

Licet cognitio in vñlibus pertinet ad archidiaconum epus potest tamē in eis cognoscere in cōsti. othob. quā indecorum v. locorum. fo. lxxij.

Quō nō potest aliquē destituere licet possit inquit rere de titulo incumbēte in dict. cōsti. otho. quā indecorum v. faciant quod est notabile.

Et standū est denūciationi archidiaconi ad hoc q. epus potest pñ. edere in dict. cōsti. otho. quam indecorum v. nunciari.

Archiepiscopus vñ dicitur et an ipse vel superior res plus habent ordinis vel dignitatis q. epus et qualiter archiep⁹ differat a metropolitano i cō. otho. quid ad venerabiles. fo. xliij.

Archiep⁹ an faciat fidez no. j. ibidē v. registruz

Argumentum. qñ tenet argumentuz a contrario sensu in cōsti. ij. otho. circa fi. v. cōsecratas et e. cōsti. contra latronum v. fidelium. fo. xxxix.

Et valet argumentum ab auctoritate vel exēplo maioris in cōsti. iij. otho. v. pontifex et adde ista ver. assuetudo.

Pñ. modo arguēdi no. in cōsti. otho. qm̄ tabellio num v. consuetudinem. fo. liij.

Arma quedā inuasiva quedam defensiva in pñ. othob. cum in armis e. ver. fo. lxxvj.

Et ibi no. an phibitus sub pena excoicationis ea deferre: nunqd potest deferre lapides et huiusmōdi.

Item an clericus deferens arma vel immiscens se secularibus perdat pñ. uilegium. j. in v. clericis.

Arma sunt interdicta clericis vñ in cōsti. otho. ad elidendum v. amorum. fo. xxiij.

Articulos. quilibet christianus tenetur articulos scire in cōsti. j. othob. ver. resistendi. fo. lxx.

Artes. sicut artes pñ. est ducatum gregi sic episcopus f. in cōsti. othob. quid ad venerabiles. v. gregem. fo. xliij.

Assertio. quando statuit assertiōi pape in cōsti. othob. ad elidendum v. plurimozum et infra v. recoz. fo. xxiij.

Assutia est calliditas imaginatiua i cō. j. oth. e. v.

Assuetudo. an valet argumentū q. sic assuetuz est fieri in cō. otho. innotuit v. consueuit. fo. xxxj.

Auaticia est duplex: scēna et ceca. in cōsti. otho. auditu circa medium e. ver. fo. lx. et inde notata in cōsti. othob. c. ita. circa pñ. ibi de auro et argento infuso in ventrem vñius auari. fo. xcvi.

Auriculari vero suspiciosum est nisi velit eidem postea palam pñ. ferre in cōsti. otho. de archidia conis ver. crimine puniant in fi. fo. xliij.

Auctoritas. q. auctas iudic⁹ excusat malefactozes

Adnotandoꝝ in glo. d. Joānis de athon.

in cōsti. otho. ecclesias v. exercitio. fo. xv. et e. cō.
ad elidendum v. intruso. fo. xxiij.

Ecclia nō ē auctrix iniusticie v. etiaꝝ intruso. ple.
de argumēto ab auctoritate. j. c. v. intruso.

Plus peccat auctorizans q̄ facies in cōsti. oth.
ij. ver. interdicta. j. ver. defensu. & facit notabi-

liter in cōsti. otho. quā indecoru. v. domus. ibi
no. de locatōne domuum meretricibus. fo. lxxij.

Quā auctoritas debet pcedere ad valozē act⁹ & qū
nō ē. con. cum non solum ver. requisito. fo. xlviij.

Qualiter pluribus modis dicit q̄s facere p aucto-
ritatē in pti. othob. domus v. auctoritate fo. lrv.

An auctoritate propria possit quis retinere posses-
sionem beneficij in cōsti. otho. ad elidendum v.

auctoritate propria fo. xxiij.

An auctoritate propria possit quis redire ad bene-
ficiū suū per alium occupatū in cōsti. otho.

ad elidendum. ver. reueratur. fo. xxiij.

Bachus dicitur deus vini in cōsti. othobo.
cum in armis ver. debacchantes. fo. lxxij.

Baptismus quid est in cōstit. ij. othobo. et ibi in
p̄inct. que crimina tolluntur per baptismum.

Baptismus est triplex in cōsti. iij. otho. in p̄n. et
ibi quibus anni tēporibus sit baptism⁹ solēniter.

Que requiruntur in baptismo et de eius effectu no.
infra ver. baptismum. Item an potest p vnum

p̄biterū inchoari et per alium finiri notatur sit
p̄a ad baptismum ver. solennizandum. fo. viij.

Item utrū ista dictio et: vel pronomē ego: sit de
substantia baptismi. Et verū refert qua lingua

fiat no. ibi super ver. exponat. Item qualiter lai-
cus tpe necessitatis potest baptizare: sed absolue-

re non potest a peccatis. s. e. ver. necessitatis.

Item an sufficiat pedē vel brachium immergi tñ-
modo. no. s. in v. oportet. An sine baptismo po-

test esse salus aie. in cōsti. ij. othob. ver. debeant.

Barba. sub honesta tonsura continetur no. in cō.
oth. qm̄ de habitu v. tōsurā. m. fo. xxx. & fo. xxx.

Baro dici potest princeps in cōsti. othobo. cum
mortis ver. baronum. fo. xcij.

Basilica qualiter differt ab ecclesia in con. ij. oth.
in p̄n. An tribuat immunitatem in cōsti. othob.

ad tutelam in p̄m. ver. ecclesiam fo. lxxix.

Bastardus repellitur ab hereditate in con. otho.
innotuit ver. probare. fo. xxxj.

Bellū qū est licitū: et an cleric⁹ p defensione rez
et. in cōsti. othobo. cum in armis in p̄m. fo. lxxij

et e. cōstitū. ad tutelam ver. rerum. fo. lxxix.

Quā sūt cause belloꝝ. e. cō. iust⁹ v. famē fo. cxiij

Quā platus in iusto bello pōt cōfortare pugnātes
dicendo pugnate viriliter: caueat tñ ne dicat ocel-

dite in cōsti. othob. cū in armis in p̄n. fo. lxxij.

Benedictio. de benedictione ep̄i in cōsti. othob. sa-
croꝝ tēa s. v. archidiacono applicet. g. fo. lxxij.

ibi no. q̄ pauperi petenti obolum obtulit ep̄isco-
pus benedictionem.

Beneficiū quod dicitur sufficiens vel pingue in
cōsti. otho. alicubi ver. pinguis. fo. xviij.

Quā conferens beneficiū tenetur de euictōe in
eadem cōsti. otho. alicubi post p̄m. ple.

Quot obiectus impediunt promouendum in con-
sti. othob. amoris. ver. habere. fo. lxxv.

Recipiens scdm beneficiū priuatus est p̄io ip̄o
iure et tenetur remittere infra mensem in cōsti.

otho. ad elidendum ver. priuaretur. fo. xxiij.

Verbum beneficiū late interpretatur in cōsti.
otho. ad vicariam e. ver. fo. xx.

Quāliū est ius beneficiōꝝ aliud percipiendi fru-
ctus beneficiōꝝ in cōsti. othob. licet ad profu-

gandum ver. beneficijs. fo. xxxij.

Utrū bñficiū conferat inuito in cōsti. otho. natu-
ralis ver. p̄ouidentes. fo. lxxxviij.

Quā beneficiū aliquando sumitur vt proprietatē
e. cōsti. otho. indignum. ver. firma. fo. xc.

De pluralitate beneficiōꝝ in cōsti. othob. chri-
stiane v. p̄teritis. fo. xcviij. ad finē folij. fo. xcix.

Utrū appetētes beneficia peccant mortaliter. in
cōsti. othobo. ambitionis ver. & cupiscit. fo. cxiij.

Potandum q̄ pena habetur in beneficijs appo-
p̄iatis in cō. othob. indignū in fi. cō. i p̄n. fo. xcij.

Bonum. quid continetur nomine bonoꝝ in con-
sti. otho. innotuit. ver. bona nostra. fo. xxxj.

Dicuntur bona nostra que supersunt deductis ex-
pensis in cōsti. fi. otho. ver. deductis.

Et ibi questio de bñficijs pensionarijs que presu-
muntur bona ecclesie in dubio et que rectoris vel

vicarij in cō. otho. innotuit v. bona. fo. xxxj.

Quā bonū prohibetur propter sequens malum in
cōsti. othobo. amoris p̄p̄ij circa fi. con. v. cū-

mantis. et infra. v. malum. fo. lxxv.

Quod clericus acq̄at de bonis p̄sumit ecclesie i cō.
otho. innotuit v. quilita. fo. xxxj.

Cū bona alicui⁹ p̄nenerit ad man⁹ ordinarij tene-
tur satisfaccere creditoribus sicut executor in cōsti.

othob. cum mortis v. approbati regis. fo. xcviij.

Brachijū seculare an potest delegatus inuocare in
cōsti. otho. ad elidendum v. p̄pter aliqd. fo. xxiij.

Burda. de burdis no. in cōsti. othob. cum sancti
ver. ridiculosas. fo. lxxvij. et e. cōsti. sacroꝝ. cir-

ca fi. v. archidiacono applicetur. g. fo. lxxvij.

Arcer qū dicitur ad penam & quando ad cit-
rodiam in cōsti. othob. qm̄ ceca. fo. lxxij.

Quā monach⁹ delinquēs pōt icarcerari i cō. othob.
sane circa fi. ple. et remittit. v. monasteriū. fo. cx.

Cardinalis. de modo scribēdi cardinalibus in cō.
j. otho. v. diaconus. c. fo. iij. in fi. et ibi quando ti-

tulus cardinalis debet exprimi et quando non.

Unde dicitur cardinalis in cōsti. othob. in phe.
in p̄phe. circa fi. e. ver.

Charitas an sit mater virtutū omnium in cōsti.
iij. othobo. v. humilitatis. e. fo. lxxij.

Et idem de castitate: patientia: et alijs virtutibus.

Quā triplex est charitas i cō. othob. amor⁹ post p̄n.
ple. v. charitate. fo. lxxv. et ibi quilibet tenet sub-

uenire in charitate ordinaria.

Causa diligendi deum in cōsti. othobo. cum par-
tes. v. p̄uocatur deus. fo. xcviij.

Capellani. de capella no. in cōsti. otho. quoniam
ver. capellanum.

Cautela quid sit in cōsti. othob. quoniam tabel-
lionum ver. sit cautela. l. fo. lviij.

Causa. quando cessante causa cessabit effectus in
cōsti. otho. alicubi. v. causam. fo. xviij.

Differentia inter causam et actionē. j. v. occasio.
A iij

Tabula prima seu index

Carnalis copula habet plures effectus in cō. othob. coniugale in princi. fo. lxxij.

Certificare. quiter citas debet certificare de citatiōe facta in cōsti otho. tāto circa fi. h. rescribere fo. lj. Et nunqd idē tenet certificare de citatiōe notat licet nō caueat in mādato in cōsti othob. ita mor talium. ver. rescribat fo. xcv. ple. qd est notabile.

Citatio habet duo extrema in cōsti. othob. ita. ver. citatio. ple. fo. xcv. Et citatio non debet mitti incertis psonis scz omnibus capellanis talis paro chie. ff. in cōsti otho. tanto. ver. per se. fo. lj.

An tenet pū parere mādato et post citatiōē fa- ctā petere expensas vel nō no. ibi optime in. g. fi. quod est laudabile. Utrū citatus ad diē feriatū te neatur cōparere diē sequēti in cōsti. otho. vsum ver. diē. fo. xlix. An contumax in vno actu debet ad alios actus iudiciales citari vt c. cōsti. vñ h. per eundē. Quot modis sit citatio in cōsti. otho. tanto. ver. citatio. fo. lj. et ibi ver. causas et in h. morari. An tenet citatio ad domū & qualiter citantur absentes. Item plures articuli diuersi possunt inseri in citatiōe vbi. s. in ver. reperire. quod est notabile. et ibi in ver. expone. Utrū suffi cit plentare vel ostēdere alicui lēas: lz nō legant. Quod perpulsiō fieri poterit in mutuum iuris be neficium in cōsti. othob. quam indecorum. h. ad mandatum prelati. fo. lxxij. & fo. se. f.

Citatio peremptoria nō fit ab initio nisi causa ex pressa in cōsti. otho. tanto ver. reparari. fo. lj. Contra non psonaliter citatū nō potest ferri sen. excō. vel definitiua in cōsti. otho. tāto ver. mora ri debet. fo. lj. Et ibi nota i q loco rector est citad. Quot mōis sit citatio & quiter fieri pōt ad certā cau laz i cō. oth. vñ pcurator. ver. ad eundē. fo. xlix.

Clam. viciolam surreptionē significat in cō. oth. sacramenta ver. clanculo. fo. vij. & e. cōsti. ad eli dendum e. ver. fo. xxiij.

Clausula dūmodo vel prouiso et hmoi qū habēt vim modi vel conditionis in cōsti. otho. cū laicis ver. remaneat ple. fo. xvj. Idez de clausula in bul la: si est idoneus et si reptus fuerit idoneus in cō. otho. innotuit. ver. repertum. fo. xxij.

Clericus qualiter cōparat militi/meretrici/histrioni et hmoi in cōstitu. otho. cum sit ars. ver. mili tes fo. xxvij. An clericus cōtrahēdo matrimonii pōit beneficiuz notat infra ver. matrimonium.

An clericus deferēs arma pdat pūilegiū i cō. othob. cū in armis ver. premittis ple. fo. lxvij.

Clericus non potest postulare in foro seculari in cōsti. othob. iuxta. ver. pro actoris pte. fo. lxxj.

Clericus non potest esse iusticiarius vel seneschallus regis in con. othob. cū honestat in pñ. fo. lxxj.

Qui dicunt sui clerici in cōsti. otho. quoniam de habitu ver. commensalibus. fo. xxix.

Duo clerici litigāt de aquebatulo qd iuris in con. othob. pastor bonus. ver. obedientie. fo. xcij.

Quare pōtant clerici coponā in cōsti. otho. qm ver. consuram. m. fo. xxx.

Commode sumit arbitrarie in cōstitu. othob. do mus e. ver. fo. lxv.

Commendare quot modis sumit: & an habēs com mendā sit platus ita q faciat fructus suos: et an di

mittens ecclesiam z mendatā ppter scdm bñficiū possit redire ad dictā ecclesiā z mendatā iux formā ex de pben. si bñficia. li. vj. Et an in commendatio ne ecclesie requiritur cōsensus pñoni in zñ. othob. miserabilis h. cōmendare fo. cj. & ibi. i. g. pcedēte. Nunqd ecclesia cōmendata dicit interim vacare. Item quibus personis dentur hmoi cōmende ec clesiā vbi supra ver. commendare valeant.

Et ibi notandū q exuagans execrabilis derogat cōsti. miserabilis qñ ad materiā cōmendarum.

Commensalis dicitur qui cōtinue habitat cū aliquo nec sufficit vt gerat robas vt cōmensalis dicit. vt in cōsti. otho. qm de habitu. e. h. fo. xxix.

Celebrare. an iuratus oī diē celebrare p defectis possit et in magnis festis celebrare de diē no. in cō sti. othob. domus. ver. panis vinorum. fo. lxv.

Cognomē est litteris inserendum in cōsti. otho. sacramenta ver. nomina. fo. vij.

Cōmissio. ea q sūt iuris dictiōis pōt ep̄s cōmittere nō q sūt ordinis in cō. oth. auditu h. ep̄s fo. ix.

Cōmissio qualiter potest fieri in cōsti. othob. q indecorū h. ad mandatum prelati. fo. lxxij.

Cōpotus. de cōpoto abbatīs cōuentui reddendo in cōsti. otho. de prelatis per totum. fo. cxvij.

Cōto parit discordiā in cōsti. otho. cū sit ars circa fi. h. diuidant. fo. xxvij. Et de illo no. ple. in zñ. otho. vnitatē in pñ. et ibi pro et cōtra. fo. lxxvij.

Cōcilij qd sit i cō. otho. in pñe. & ibi de cōcilij p: uincialibus faciēdis ānis singulis sub pcepto.

Quis potest celebrare cōcilij no. in cōsti. j. otho. h. concilij. f. et ibi ver. consensu. h. fo. iij.

An hmoi cōcilij cōuocari possit de iure tpe messū Qui et qualiter sūt vocadi ad pncipale cōcilij & de quibus articulis teneat quis respondere ibi vide.

Concilia legatorum sūt prouincialia no. ibi supra ver. apostolice.

Quādo & quo loco edita fuerint cōcilia dñi otho: nis in cōsti. j. otho. ver. statuenda. in pñe. in fi. ver. sensibus als ver. concilio.

Cōsiliū. qd sit is cui cōsiliū requirit est mortuus vt absens in con. otho. cū nō solū h. obtēto fo. xlvi.

Quando cōsiliū potest subsequi et quando de bet pcedere no. e. cōsti. ver. requisito.

An qd punit ex cōsilio in cōsti. othob. ad tutelā ver. consensum. d. fo. lxxix. vel. lxxx.

Cōditio iuris si expmat an faciat actū cōditionalē in cōsti. otho. cū laicis ver. remaneat. fo. xvj.

De cōditōe q inest de natura sua licz nō expmat i cō. otho. innotuit. h. clausula & h. repta fo. xxxj.

Concubina qualiter cognoscitur ab vxore in con situ. othob. licet ad pofuganduz e. h. fo. xxvij.

Condemnatio quando potest fieri in partem sum me petite in cōsti. othob. cū partes. fo. xcvi.

An plures damnabuntur q saluabuntur in diē iudicij. in cōsti. othob. regnuz celozum in fi. cō stitutionis. fo. cix.

Confessio. q confitenti peccata quattuor sunt ne cessaria in cōsti. fi. othob. circa princi.

An confessus fratri religioso tenet iteruz peccata confiteri in cōsti. otho. qd in quodam. fo. xj.

Et in foro anime nullus compellitur cōfiteri p: cise e. cōsti. h. valeat et in g. vltima.

Quod in foro aīme statuer religioni confitenti ut in
consti. otho. quod in quodam **fo** ix. v. confiteri.
Et an rector possit dispēlare cū suis pochanis su
per grauioribus peccatis occultis e. consti. quod
in quodam ver. confessoris.
An p̄leas potest cōfiteri. in cōsti. iij. othob. in fi.
Opponitur cōfessor de aliqbz habitis inter ip̄s
et confitenti difficile est probare aliqd cōtra cum
nisi per confessionem suam no. in consti. otho. au
ditu. **fo** ix. ver. repertum.
An p̄sbyter fornicarius potest alterius p̄sbyteri
eiusdem conditionis audire confessiones in cōsti.
otho. quod in quodam. **fo** x. ver. constituant.
Quē ordinē debet cōfessor seruare in audiendo cō
fessionē i 2sti. othob. qm̄ ceca. **fo** liij. v. absoluo.
Quibus personis fieri debet confessio in consti.
otho. quod in quodam **fo** x. v. constituatur.
Confirmatio qd operat in 2sti. othob. pastoralis
fo ciij. v. postulat et ibi in ver. nullatenus.
Ad qd valet confirmatio & ad quē spectat ibi no.
Cogitare quis debet cogitare de p̄teritis in 2sti.
otho. ad baptismum **fo** viij. v. supplicatur
Copactorum penes quem remanebunt & cuius
expensis in consti. otho. c. fi. **fo** lvij. v. faciant. h.
in prima columna.
Corā an requirit p̄sentia p̄sonales & scientia eius
corā quo expedit act⁹ in cōsti. otho. qm̄ de habitu
fo xxix. e. ver. post medium & alias ff. de ver. sig.
l. coram et ibi textus.
Correctio q quattuor cōsiderant in correctione
no. in 2sti. otho. qd ad venerabiles **fo** xliij. v. op
timis v̄tertio. et ibi q causa correctiōis est qn̄ ap
pellat a correctione. e. consti. licet. j. v. condigne.
Item an liber homo pōt fustigari circa ecclesiam
e. consti. de archidiaconis **fo** xliij. v. puniant
An eius est corrigere cuius est visitare no. ibi ver.
corrigere.
An collegiati possint extra locū suum citari et cō
tra eos inquiri no. v. optimus p̄reall.
Contra p̄latū excedentē modū in correctionib⁹
in cō. othob. in p̄he. **fo** ix. v. iusticia. q. i fi. **fo** liij.
Qualiter ep̄us debet se habere i correctiōe i cōsti.
oth. qd ad venerabiles **fo** xliij. v. corrigēdū & de
ci⁹ matia vide plenissie ij. q. j. c. si peccauerit p ar.
Corona clericī qd significat in cōsti. otho. qm̄ **fo**
xxx. v. tonsuram. et ver. barba.
Consanguinitas qd sit in consti. othob. monialis
fo ex viij. e. ver.
De ratioe cōsanguinitatis plura tolerant in iure
in 2sti. otho. cōtra latronū. **fo** xxxix. v. nemo.
Item an tenet qd pus subuenire cōsanguineis q̄
alijs no. v. ver. charitas. et. v. parochianus.
Consecratio qualiter fiet in consti. otho. basilica
rum **fo** liij. in fi.
Et quando potest cōmitti e. cōsti. v. per. alias.
Consensus notandū vbi requirit p̄sentia alicuius
an sit necessarius cōsensus eius no. in cōsti. otho.
cū laicis. **fo** xvj. ver. p̄sentibus. & in. c. cū nō solū
fo xlvij. ver. obtento. d.
De multiplici consensu no. in consti. othob. ad tu
telam. **fo** lxxix. ver. consensu.
Constitutio qn̄ cōsiliū pōt subseq & qn̄ debeat p̄cede

re no. in cōsti. otho. cū nō solū. **fo** xlvij. v. requisi
to plene. Qn̄ puni quis ex cōsilio no. in eadē cō.
ad tutelā v. cōsensu et v. de consilio et ex consilio
no. in cōsti. otho. cū laicis **fo** xvj. ver. p̄sentibus.
Constitutio quo tpe ligat no. in 2sti. oth. ad vica
riā **fo** xx. circa fi. cō. et c. licet v. mēse. & cō. j. oth.
circa fi. & cō. othob. honoris **fo** cix. circa fi. v. an
nis singulis. De cōstitutioe faciēda requirit cō
sensus p̄lator i cōsilio ḡnali i 2sti. j. othob. **fo** lxx
v. cōcina. An 2stitutio extēdat ad p̄gerita & p̄sen
tia in con. otho. ecclesias **fo** xv. in. g. penult. ple.
et ibi qd si p̄dente lite fiat noua constitutio ple.
An cōstitutio liget nisi fuerit accepta a subditis i
cōsti. otho. qm̄ de ha. **fo** xxx. ver. clausis capis.
An consti. otho. an othob. p̄cesserit. c. licet canon
no. in cō. othob. xp̄iane. **fo** ex viij. v. residentis.
Cōstitutio dat formā futuris negocijs i cō. otho.
ecclesias **fo** xv. v. cetero. De cōstitutioe faciēda
requirit cōsensus p̄lator i cōsilio ḡnali in consti. j.
othon. ver. consensu.
Cōsuetudo cōtra ius naturale q i lege veteris te
stamēti & noui testamēti ad istam cōtinet nō valet
in 2sti. ij. otho. **fo** v. h. ver. necessitatis causa.
Aut ollat statuta an ecōtra p̄r statutū tollat & sue
tudo e. con. iusturandū **fo** xlvij. v. nō oblaute.
Facta ex lōga cōsuetudine tenent & debentur i cō.
otho. xp̄iane **fo** xlvij. aū. fi. v. p̄cipiūt.
Cōiuratio differētia int̄ cōiurationē & cōspiratio
nem. vide. xj. q. j. cōiurationis per archidiaconū
et est pena depositionis & ibi no. bñ.
Cōtēplatio de bita cōtēplatiua & actiua in cō.
othob. ambitionis **fo** ciij. in p̄zin. et remittit.
Cōtēptus cōtēptor candis mortalit̄ peccat qn̄
certa pena nō est annexa. qd est notabile in cō. ij.
otho. **fo** iij. ver. in cōtēptū et. v. in hībem⁹. j. c.
2sti. v. trāsgressor. De cōtēnens canonē cōtē
nit illū qui cōposuit eum in cōsti. othob. regnum
fo cix. ver. contagia.
Cōtinuatio diei vel termini in procura torio no.
in consti. otho. v̄sum. **fo** xliij. ver. continuandos.
Cōtinue cūm mō intelligi debet in consti. otho.
ad vicariam **fo** xx. e. ver. ple.
Cōtractare occupare et capere sūt in mobilib⁹ p̄
prie sed in iuadere est imobilib⁹ in con. othob. ad
tutelam. **fo** lxxix. ver. contractant. et in consti.
otho. ad elidendum **fo** xliij. e. ver.
Contrarietas in argumento a contrario sensu vbi
de supra in ver. argumentum. Ultrū positū vno
contrariorum tollitur aliud in consti. othob. in
prohe. ver. euellendi.
Contro de isto no. in cōsti. fi. othob. ver. cont̄
tionem et ibi. g. de necessarijs confitenti.
Contumacia an p̄ pria cōtumacia tenet excoica
tio lata in con. otho. tāto **fo** l. v. excoicat. & ibi de
vi. et modo cōtumacie & v. cōtumacia Et de mul
tiplici cōtumacia vera vel ficta etiam in consti. fi.
otho. ver. per contumaciam bene.
Cōuersatio qd icludit & vbi de ea inq̄rēdū est no.
in 2sti. othob. xp̄iane. **fo** xlvij. v. cōuersatione.
Corrodū de corrodij & alijs p̄sionibus datis a
monasterijs in cōsti. othob. volentes. ver. certuz.
et. g. se. **fo** xlvij. p. etq.

Tabula prima seu index

Crimen qñ quis tenet crimē cōfiteri vel non. no. in 2^{sti}. othob. qd ad bene. fo. xlvij. v. oportunitus. Obiectio criminis impedit pmouēd. i cō. othob. amoris. fo. lxxv. v. inhibere. et qd facit obiectio. Procurator nō pōt obijcere crimina nisi q sunt i ei⁹ pcuratorio exp̄ssa. i cō. otho. vñ. i pñ. fo. xlix. **Credere** quid sit in cōsti. othob. in pzohe. v. igno rantie. et ibi ple. pzo constantia cōpurgatoris. **Chrysma**. quare chrysmatur infantes in fronte in con. i. othob. v. resistendum. **Qñ**. fiet nouū chrysma et quid fiet de veteri in cō sti. othob. pastor. fo. xcij. v. tene. et glo. se. **Culpa** quatenus patētio est eatenus pena acrior in cōsti. othob. inotuit. fo. xxxi. v. inualuisse. & in cōsti. othob. in pzohe. v. palam. **Cum & pzo** prepositio nō tantum cōstringit sicut prepositio de no. in cōsti. othob. domus. fo. lxxv. v. mortuorum. et ibi questio. **Cupiditas**. de cupiditate no. ple. in cōsti. othob. ad elidendū. fo. xxiij. et in 2^{sti}. iij. othob. in pzin. Differentia inter cupidum et ambitiosum in con. othob. ambitionis. in pzin. fo. ciiij. **Cura**. rector nō excusat a cura ppter bicariā i cō sti. othob. ad bicariā. fo. xx. v. admittēdus et i cō. otho. qñ ceca. fo. lxiij. v. archidiaconū. **Utrum** cura fori iudicialis an fori aie sit dignior in 2^{sti}. othob. cū sit. in pzin. fo. xxvij. v. aiaz. ple. **Custodia** parochianor et rerū ecclie ptinet ad re ctorē in 2^{sti}. othob. pastor. fo. xcij. v. obedientie. **D** Almatica. quid est no. in cōsti. othob. do mus. fo. lxxv. e. ver. **Damnū** qualiter probatur et quid cōtinet in 2^{sti}. oth. ad elidēdū. fo. xxiij. post mediū. v. reficiēdū. An pena et damnū simul peti possunt. no. e. 2^{sti}. v. damnorum. **Et** nunquid plures damuari debēt q saluari no. in cōsti. othob. regnū. fo. cix. v. cōstantie. **Dare differt** a donare. in 2^{sti}. othob. cum partes. fo. xcviij. v. dedit. et ver. q nichil debet dari iudici. **Data** in litteris qñ est de substantia in 2^{sti}. othob. quāto circa mediū. v. scripture. fo. liij. **Data littere** quid continebit in cōsti. othob. qñ tabell. in fi. fo. liij. **De differentia inter** istas prepositiones de cum et ex. no. in ver. concilium. **Decanus ruralis** p̄ficiat p ep̄m et archidiaconuz cōiunctim nisi cōsuetudo 2trariū inducat in 2^{sti}. othob. sacra. fo. viij. ver. decanatum. **Qz** decanus ruralis ex p̄scriptiōe nō potest cau las matrimoniales audire nec archidiaconus i cō sti. othob. cum non solum. fo. xlvij. v. decani. **Et** de istis decanis nō in cōsti. othob. qd in quodā fo. x. v. si decanatus. **Per** quē debet decanus remoueri in cōsti. othob. sacramenta. in fi. fo. viij. **Decanus** nō pōt suspendere vl remouere maiorē a bñficio in 2^{sti}. othob. qd in quodā fo. x. **Deceptio** qñ est licita in 2^{sti}. othob. omps. fo. cviij. v. decipiant. vide ple. in 2^{sti}. othob. ad vicariam. fo. xx. ver. illi dolo. **De cetero** de isto nota. in cōsti. othob. licet ad. v. infra mensem. fo. xxxviij. b.

Decima bñ d. et quō remunerat bñ decimans: et 2tra impediētes decimas exporari petita remuneratione p solutione decimarū in cōsti. othob. in pzohe. v. expellit. circa fi. **Decretum**. differentia inter decretū decretalem & epistolā in 2^{sti}. othob. in pzohe. in pzin. e. v. **Defensio** est duplex in cōsti. othob. 2tra latronū. fo. xxxix. v. defenderet. et ibi vñs. pñ bene vim prebet qui me defendere debet. in 2^{sti}. othob. cūz in armis. fo. lxxviij. ver. malefactoribus. **Et** qualiter sit licitū alicui se defendere in cōsti. othob. ad elidendum. fo. xxiij. v. se defendunt. **Deinceps**. i. nullo tempore futuro not. in cōsti. othob. cum sit. e. ver. fo. xxviij. **Deliberatio** ē duplex i cō. otho. inst⁹. fo. cviij. e. v. **Delictū**. differentia inter delictū et p̄ctm et crimē no. in cōsti. othob. domus. in pzin. fo. lxxv. **Qz** delictū p̄one in damni ecclie redundare nō debet in 2^{sti}. othob. unitatem. fo. lxxviij. in fi. **Qñ** delinquēs ligat in canone no. infra occultū. **Clericus** ppter delictū amittit p̄uilegiū in 2^{sti}. othob. qñ in armis. v. deliquent. fo. lxxviij. **Denūciatio**. qñ occultū d. denūciari vel nō: no. i 2^{sti}. otho. 2 latronū. v. scuerunt. i pñ. fo. xxxix. **Si** voluerit qñ denūciatio fiat etiaz scienti no. in cōsti. othob. xpiane. v. denūciat in fi. ple. fo. c. **Et** ibi nūquid patronus tenetur scire de vacatiōe ecclie nisi denunciatur ei. **Plūquid** ad repellendū actorē sufficit p̄bare denū ciationem ex cōmunicationis in 2^{sti}. othob. sicut. fo. xcviij. v. publice notum. **Quid** si inferior q tenet denūciare supiori dimittit i. nocō. otho. q indecor. v. denūciatū. fo. lxxviij. **Depositiō** qualiter differt a suspēsiōe no. i cōsti. othob. licet. fo. xxxviij. f. v. suspensū. **Depositus** an pōt ep̄us restituere no. s. in glo. fi. ver. p̄uatos. d. fo. xxxviij. **Desidia** reprobat in cōsti. othob. i phe. v. erigit. **Detentio** factū significat in cōsti. othob. i. adeo. circa pzin. v. detinere. fo. xxxviij. b. **Pyabolus** quot noia habet in 2^{sti}. i. othob. v. hū mani generis inimici ple. et ibi in glo. se. sic p diabo lū itrauit moys &c. ibi qd vocat atiquus sophista. **Deformitas**. nota 2tra deformitatē domoz in cō sti. othob. improbam. fo. lxxviij. **Dignitas**. differentia inter dignitatē personatuz et officiū in 2^{sti}. qd in quodā fo. x. v. rectores. et re mittit. e. cōsti. ecclesias. v. dignitatē. et. e. cōsti. alicubi. v. personatus. **An** spuriū admittantur ad dignitatē no. in cōsti. othob. i. ij. v. p̄sumāt. et ibi p & 2tra. fo. xxxviij. **Dignū**. qñ et qualiter trahit ad se maius dignum minus dignū. i 2^{sti}. ij. othob. circa pñ. e. v. dign⁹. **Dilatio**. q in dilatiōe danda cōsiderant quinq in 2^{sti}. othob. iusturandū. fo. xlvij. in glo. pe. **An** tēpore dilationis pōt iudex moderare. no. ibi in. g. i. ple. et de materia dilationis in cō. fi. otho. v. non auferendam. fo. liij. d. **Dilapidatio** dilapidatoz d. abscondēs nemoza an tiqua sine necessitate magna in cōsti. othob. im probam. fo. lxxviij. v. cessauerit. **Discipulus**. quinq sunt necessaria discipulo i cōs

si. othon. cū sit ars. v. discipulus. fo. xxvij.
Diligentia qū est adhibenda in actu exercendo in
 cōsti. othon. qm̄ tabell. fo. liij. e. ver.

Et de diligentia qualiter solidat actū i 2sti. othob.
 in prohe. circa fi. ver. exigunt.

Dirumpere quid est et vñ d; in consti. othon. ino
 tuit. fo. xxi. e. ver.

Dispensatio q; dispensatio pape cum monacho nō
 tenet Immo vterq; peccat in cōsti. othob. regnū.
 v. cōtagia. in fi. fo. ex. col. j.

De dispensatione super pluralitate beneficiorum
 no. in consti. otho. quanto fo. liij. v. consimilia.

De dispensatione abbatis cū monachis in consti.
 othobo. porro fo. xxi. v. iura.

An valeat dispensatio. cū inhabili ne amoveatur
 a bñficio in cōsti. otho. auditu. fo. ix. v. amoveat.

An valeat dispensatio epi cū iurato ad residentia
 in cōsti. otho. innotuit fo. xxxj. v. dispensatū. e. e.

cōsti. ad vicariā fo. xx. v. residentiam.

Et an inferior epō dispensat iur. c. cū ex eo. in 2sti.
 otho. cū sit ars in fi. fo. xxvij.

Quibus causis epus dispensat no. in cōsti. otho.
 innotuit fo. xxxj. in. g. fi. e. in 2sti. iij. othobo. v.

symoniacos ple.

Et nunquid epus dispensat super irregularitate
 no. in cōsti. othob. cū honestatis fo. lxx. v. vltio
 nem canonicam.

Epus nō dispensat cū bigamo in cōsti. otho. sacer
 ordo ver. fo. xij. irregularitas.

An epus dispensat cū violatore monialis in cōsti.
 othobo. monialis fo. cxvij. ver. innocentia.

Differentia est inter dispensationē legis et hois i
 cōsti. otho. innotuit fo. xxxj. v. dispensatū. in. g. fi.

Dispositio continet in se p̄sentationē / collationē
 et quāvis aliā dispositionē in consti. otho. xpia-
 ne circa fi. fo. cxvij. v. dispositionem.

An dispositio exercetur ad similia no. in constitu.
 otho. q̄to fo. liij. v. manifeste.

Distinctio. per eam respondet sapiens q; per eaz
 veritas elucescit in consti. j. otho. in fi.

Diuitie. qualiter debemus eis vti no. in constitu.
 otho. ad elidendū. fo. cxij. v. cupiditate. e. adde. v.

v. cupiditas et in ver. pecunia. diuissim in consti.
 iij. otho. e. ver.

Diuisio ecclesiāz qū permittit. in consti. otho. cū
 sit ars ver. diuisiones fo. cxvij. 3. et personatus
 ple. ibi. h.

Domina. nota contra dñas seu mulieres in cōsti.
 otho. licet ad pfugandū. v. contagiu e. fo. cxvij.

Domiciliū. nūq; domicilium mutat locū ori-
 ginis no. in consti. fi. otho. ver. originis.

Dominiū rerū ecclesiasticarū est pauperū in 2sti.
 othobo. christiane. fo. cxvij. v. pauperū. i. et. ij.

ple. pro e contra

Dolus. no. j. ver. illusio.

Duplicitas est triplex. vt no. in consti. otho. ad
 vicariam fo. xx. v. illi dolo.

Ebrietas. nota cōtra ebrietatē in 2sti. proe-
 miali othob. v. quasi ebria fo. lxx. littera n.

Ecclesia quot modis sumit in 2sti. ij. otho. in pn.
 et. v. basilicarū fo. iij. et in 2sti. othob. ad tutelā
 fo. lxxix. eo. ver.

Et ibi de p̄uilegijs ecclesie bene nō.

Qñ dicit ecclesia in consti. j. othobo. e. ver.

Qualiter differūt ecclesie cōuentuales et collegia
 te no. in consti. ij. otho. v. conuentuales.

Qualiter puniūt inuadentes res ecclesie in cō-
 sti. j. otho. ver. expellit.

Qualiter ecclesia e pia loca equiparant no. in cō-
 sti. othobo. ad tutelam circa fi. fo. lxxix.

Ahuc illud est notabile in materia p̄scriptiōis
 an xl. ani req̄unt in p̄scriptione rerū hospitalis.

Ecclesia non est nutritrix iniusticie in consti. otho.
 innotuit fo. xxxj. v. commode.

Et qualiter ecclesia dicit vidua no. in cōsti. otho
 bo. ecclesiā. fo. lxxv. v. viduitatis

Ad quē pertinet fabrica ecclesie no. in consti. otho
 bo. improbam. fo. lxxvij. v. ad her tenentur.

Qñ fuit prima ecclesiāz no. in cōsti. othob. eccle-
 sia fo. lxxv. v. temporibus.

Que debent ecclesie ex consuetudine vel p̄uilegio
 possunt deleri vel omitti secus si de iure in consti.

othobo. ecclesiārum fo. lxxv. v. valuit

Etiam: require etiam infra.

Edictum. de edicto prohibitorio no. in 2sti. otho.
 ecclesias v. prohibitus fo. xv.

Exrens nō parens freno in consti. j. othob. e. v.

Egere. cū nichil est qd̄ habet satis illum constat
 egere. in cōsti. othob. in phe. v. gaudere.

Elemosina an quis posset potius dare elemosinā
 parochiano pp̄rio an extraneo no. j. v. pochian.

An dare elemosinā cadat sub p̄cepto. no. in cōsti.
 othobo. xpiane. v. elemosinas fo. cxvij. g.

Quibus p̄sunt elemosine no. in cōsti. othob. cū
 mortis. v. propiciabiliter. fo. cxij. t.

Qualiter elemosina p̄sunt existentibus in purga-
 torio no. in consti. othob. in prin. e. ver.

Electio tribuit ius. e. consti. pastoralis. fo. ciij. g.
 v. postulet. Et ea q̄ sunt inq̄renda in electiōe āte

2firmationem. e. consti. ver. interea.

In alternatiuis electio est debitoz i 2sti. othob.
 laudabile. v. vel de nouo. i. fo. cxvj.

Qualiter d; eligi epus in 2sti. otho. quid ad bene.
 fo. cliij. v. episcopos.

Electio quid est postulatio p̄uissio i 2sti. othob.
 pastoralis. e. ver. fo. ciij. b.

Episcopus p̄p̄ie dicit rōne sue diocē. in consti.
 othob. amoris. fo. lxxv. e. ver.

Ad epus omni die dñico residet in sua ecclesia.
 no. in cōsti. othob. pastor. fo. cxij. v. debitam.

Episcopi dicūtur executores canonum in consti.
 othob. cōiugale fo. lxxij. v. quozū interest.

Epus nō pōt petere a subditis nisi p̄baucrit ea si
 bi debet per canones in consti. othob. domus. v.

etiam. l. fo. lxxvj.

Epus nō pōt statuere 2tra iura in consti. quid ad
 venerabiles fo. cliij. ver. corrigendo.

Que scientia requiritur in episcopo no. in consti.
 othon. sacer ordo fo. xij. v. illiteratos.

Emulatio quot modis sumit in cōsti. othob. vni-
 tatem fo. lxxvij. e. ver.

Equitas qū p̄feret rigoz et qū nō: est in consti.
 othob. in prohe. e. ver.

Error probabilis excusat in cōsti. othob. amoris
 A v

Tabula prima seu index

fo. lxxv. Prelatus debet dimittere errorem in 2^{sti}. otho. ecclesias. q.
Erro. de isto no. in cōsti. othob. in prohe. v. ignorantie. et. j. in ver. ignorantia.
Etiam est dictio multiplicata in cōsti. othob. ad elidendum. co. v. et remittit. **fo. xxiij.**
Item est dictio multiplicatiua e. cōsti. licet adeo. **fo. xxxviij.** et in pzin. e. ver. et in cōstitu. fi. otho. in ver. nichilominus.
Eucharistia de verbis substantia. bus eius in 2^{sti}. othob. de archidiaconis. **fo. xliij.** in fi.
Et qualiter sine ea nō est salus con. ij. othob. ver. nemo pzo. sus debeant. **fo. lxxij.** l. in fine.
Examinatio de modo examinationis ordinando eum et qualis sciētia requirit in talibus in cōsti. otho. sacer ordo. **fo. xliij.** v. illiteratos. et v. epm.
Et ibi qualiter examinant in curia romana. et v. conditio.
Examinatio hmoi precedit collationē ordinū. no. ibi in ver. ut autē indagatio. Et ibi queritur nunquid littere testimoniales sufficiunt Et quid si post approbationē & ordinū susceptionē repiatur quis inhabilis: an tunc pōt quis suspendi.
Ex tam in p̄sentatiōe q̄ in bñfici collatiōe exaīet p̄monendus vt in cōsti. othob. xpiane. **fo. xcviij.** ver. collationem.
Exactio per quē fiet exactio tertie ptis cō. othob. indignum. **fo. xc.** ver. fabrice.
Exceptio an exceptio interruptiōis sapit naturā p̄ss vel exclusiōis in cō. othob. vinitatē. **fo. lxxviij.** ver. antiquitatē. ver. iuxta quod.
An exceptio possit pponi post cōfirmationē vt in cōsti. othob. pastoralis. **fo. ciij.** ver. nullatenus impendat. **fo. eodem.** in fine. h.
Exceptio qm̄ admittit cōtra pcuratorem post lē. cōstet. in 2^{sti}. othob. clamorē. **fo. lvi.** v. inuitēdo.
Exerce frequētia notat vt in cōsti. othob. cōtra latronū. **fo. xxxix.** e. ver. et in cōsti. othob. cuz honestatis. **fo. lxxix.** e. ver. et in cō. se. e. ver.
Exco simplicit̄ plata an de minori vel maiori intelligit in cō. othob. cōtra latronū **fo. xxxix.** in fi. v. excoicatio. et ibi ver. generaliter. qm̄ tenet excoicatio generalis.
An rectores vel vicarij possint excoicare in cōsti. othob. quāto. **fo. liij.** s. j. in pzin. et in con. othob. ad tutelam. **fo. lxxix.** in fi. et ver. ligatus.
An publicatio excoicatiōis repellit agentē in con. othob. sicut. **fo. xcviij.** in pzin. ple. & v. bñficiū.
An iniuste excoicatus egeat absolutiōe in forma ecclesie scz de stando &c. in con. othob. de archidiaconis. **fo. xliij.** e. littera. ver. inuoluant.
Ex epus excoicare pōt pro bonis ecclesie rectoris vel vicarij in cōsti. othob. ad tutelā. **fo. lxxix.** in fi.
An valeat excoicatio p̄ futuris delictis in cōsti. othob. in prohe. in fi. et ibi ratio diuersitatis.
Nūquid timor excoicatiōis sit iustus metus in cō. othob. ad elidēdū. **fo. xxiij.** v. nec p̄nt sentētie
Trina monitio req̄rit regulariter anteq̄ q̄s excoicet in con. othob. p̄tra latronū. **fo. xxxix.** v. tertio
An p̄tensius nouiciū nō professum sit excoicatus in 2^{sti}. othob. saue. **fo. cx.** ver. anteq̄ p̄fessionem.
Auferēs ab ecclesia vel ecclesiastica p̄sona aliqua p

violētia excoicatus est. in 2^{sti}. othob. ad tutelam **fo. lxxix.** ver. obseruari.
Ex violans ecclesiā est excoicatus e. cō. ver. si q̄s.
An qm̄ p̄posita est exceptio cōtra actorē et ipse replicat de nullitate sentētie: quid iuris est in cōsti. othob. sicut. ver. publice notū esse. **fo. xcviij.** f.
Excusatio in delictis & negligētis longum vsum allegare ē accusare. cō. ij. oth. v. ab ātquo. **fo. v. f.**
Et de excusatione a tanto l3 non in toto in cōsti. othob. ad elidēdū. **fo. xxiij.** ver. intruso. et. e. cō. ecclesia. **fo. xv.** ver. moribus.
Executo nūquid ps citabit de nouo in executiōe sentētie. et an executor ḡte teneat admittere exceptiones in cōsti. othob. q̄ indecorū. **fo. lxxij.** ver. exequatur. in fi.
An minor v̄ficia pōt ēē executor. **fo. lxxxiij.** in fi.
Item an pōt cōpelli ad hoc. et an si vnus recusct pōt et alter exequi: et an oēs simul debēt agere: et an executoris actio p̄tra defunctū est sublatum et habeat actionē p̄tra heredē: et an exigere possunt et an caueant de fideliter administrando: et an in hoc stetur eius iuramento. & an testator possit sibi met legē imponere ne fm̄ testamētū faciat: Et an executor ante administrationē inchoatā iurabit de fideliter administrādo: et an post ager creditor p̄ heredē vel executorē. Et an executorēs volētes p̄ferri legatariis debeāt p̄bare sufficiētiā bonoz
Et an executor pōt emere res defuncti. De oibus istis no. in 2^{sti}. othob. libertatē. **fo. lxxxiij.** in glo. fi. et ibi de cessione actionis.
Executor teneat facere inuentariū i 2^{sti}. othob. libertatem. **fo. lxxxiij.** ver. inuentariū. et ibi de forma inuentarij. Et an potest vetare executorem ne reddat rationem. dic vt ibi.
Exemptio. An epus possit punire exēptos delinquentes et loca eoz in cō. oth. qd̄ ad bene. **fo. xliij.** ver. oportunis. cōtra exēptiōes q̄ sine rōnabili cā p̄cedi nō debēt i cō. othob. cū nō solū. **fo. xlvij.** i. fi.
De ecclesia exēpta cū parochianis in cō. othob. qm̄. ver. exempti. **fo. xxiij.** l.
Expēlan causa matrimoniali seu diuortij victus victori condēnabit in expēsis in con. othob. cum nō solū. **fo. xlvij.** v. matrimonialis. et ibi an vxor agens ad diuortij habebit sumptus litis et alimoniae. Que dicunt moderate expēse in cōsti. othob. tāto. q̄ incipit. **fo. li.** circa mediū. ver. moderatis. Quādo expense sunt deducende ibidem.
Extensio nō ēz p̄prie vbi est oimoda similitudo: in cōsti. ij. otho. ver. construendum.
De materia extēsi in cō. othob. ad tutelā. **fo. lxxix.** post mediū. ver. ad hoc. et in cōsti. othob. ad vicariam. **fo. xx.** ver. faceri. et. e. con. audiuimus in fi. et. e. cō. p̄to. **fo. liij.** ver. manifeste. Et ibi questio de impetrante ad pluralitatē beneficiorum.
Exclusus an exclusus vna via debet admitti alia in cōsti. othob. licet ad. **fo. xxxij.** ver. isto modo.
Extun an cōsti. othob. domus. **fo. lxxv.** e. ver. et alleg. iura.
Exhorto De ver. exhortoz. in cōsti. othob. quid ad venera. exhortamur. **fo. lxxij.** l.
Actū. q̄ nō facere est facere in cōsti. othob. sacroz um. **fo. lxxxiij.** ver. contrafecerit

Adnotandoꝝ in glo. d. Joānis de athon.

An cōpellatur q̄s p̄cise ad factū in con. othon. an-
ditu. in fi. ver. compellatur. fo. ix.
An q̄s venire pōt p̄tra factū suū in p̄sti. othon. cū
laicis. ver. cōuentio. fo. xvj. et in p̄sti. othob. qm̄.
ij. ver. fecerit. fo. xcij.
De facto p̄rio seu exclusorio in con. othob. vnta-
tem. ver. antiquitatis. fo. lxxvij.
Fama est duplex et an sufficienter p̄bet et p̄ quot
testes in cōsti. othon. p̄tra latronū. fo. xxxix. post
medium. ver. manifestū. et in cōsti. othon. licet.
ver. concubinas. fo. xxxvij.
An est p̄rius inquirendū de fama q̄ de crimine in
p̄sti. othon. ad elidendum. fo. xxij. post p̄rin. ver.
plurimoz. et. e. cōsti. inotuit. in p̄rin. fo. xxxj.
An nō sufficit p̄sumptio fame et quid si p̄s neget
famā an iudex habet p̄bare in cōsti. othon. qd̄ ad.
ver. oportunos. ple. fo. xliij.
Et quando probat p̄ se et qm̄ inducit p̄sumptionē
in cōsti. otho. contra latronum. fo. xl. a.
Falsitas quid est in con. otho. ad elidendum. ver.
falsitati. fo. xxiij.
Qualiter puniūt vtēs falsis litteris: vel falsum li-
gillum pape vel regis huiusmodi habēs in cōsti.
othon. quāto. in g. p̄ultima & i. g. se. ibidē. fo. liij.
Habēs falsas l̄ras d̄z eas destruere. j. xx. dies. e. cō.
Utens falso instrumēto potest se purgare in con.
othon. q̄to. ver. scienter. fo. liij.
Fauor: duplex fauor nō fiet simul et semel eiusdē
rei in con. otho. ad vicariā. in g. j. ad fi. ple. fo. x.
Femina non habet potestātē clauis ecclesie in cō.
othon. qd̄ in quodā. ver. viri. fo. x.
Fictio de differētia inter fictionē & p̄sumptionē
in con. othon. fi. ver. contumaciam.
Fides est media inter sciētiā et dubitationē in cō.
othon. i. ver. fide. et ibi quot modis dicitur fides.
De fide implicita & explicita: et qm̄ dubitare de fide
est hereticū. e. con. i. otho. ver. resistendum.
Quid est fides nō. in cōsti. othon. ver. decepti. et
ibi in ver. conseruet.
Et quātū ad fidez sufficit auctoritas ecclesie et qd̄
operat fides nō. in v. fidez. vide bene de fide in. c.
ad baptismum. fo. viij.
Filius qui est testis paterne nequicie. in cō. otho.
inotuit. post p̄n. & v. suscepti. & i. v. diripi. fo. xxxj.
An habens filios repellit a promotione. an filius
pōt succedere p̄ri in b̄nficio in cōsti. otho. licet. ij.
ver. e. et ibi. ij. modo. fo. xxxvij.
Filij sūt castigādi i cō. othob. iust. v. qui. fo. cxiij.
Quando filius puniūt p̄o delicto p̄ris in cō. otho.
inotuit. v. nullatenus admittat. fo. xxxi.
P̄qd̄ filiatio repellit quē a b̄nficio. e. 2. v. diripi.
Qualiter p̄batur filius. e. cō. v. copula.
Fines qm̄ denotat actū et qm̄ ipsa materia p̄sidera-
tur et non finis. in cōsti. othon. qm̄. circa fi. v. ex
Firmarius si ecclesia dimittat (quo possit. fo. xc.
ad firmā vltra tēpus duplicabit pena i cō. othob.
indignū. v. et clericis. fo. xc.
Et nūquid requirit ep̄i cōsensus in dimissione ad
firmā in con. othob. ad firmam. fo. cxij.
Et ibi nūquid decima possit dari ad firmam.
Et ibi an habeat vtile dominū & qualiter forma
bit libellum contra detinentes fructus ecclesie.

Et an p̄uilegium rectoris transeat in eū ple.
An monachus pōt recipere manerū de abbate in
con. othon. cū laicis. ver. ad firmam. fo. xvj.
Itē si firma locatio ecclesie vel alterius rei p̄obi-
bet sub pena q̄s soluet penā locator an conductor
an vterq̄. in cō. othob. indignū. v. rei ple. fo. xc.
Et an monachus possit recipere ecclesiam v̄l mane-
rium ad firmā de abbate in cō. othob. ad firmam.
post p̄rin. fo. xcij.
Si etiā dimittat ad firmā vltra tempus duplicat
pena in cōsti. othob. indignū. v. in clericis. fo. xc.
Flagiciū differētia inter flagiciū et facinus in cō.
othon. p̄tra latronū. in p̄rin. e. ver. fo. xxxix.
Forma data a lege seruanda est in p̄sti. othon. cū
laicis. v. fiat cōuētio. et ver. littera. fo. xvj.
Et qm̄ forma plus inspicit q̄ materia in cō. otho.
qm̄. v. possit. fo. lb. f. et in p̄sti. ij. othob. v. in for-
ma op̄. An non seruata forma viciatur actus. in
cōsti. othon. cum laicis. in fi. fo. xvj.
An forma est seruanda i cō. othob. ingredientibus
ver. in forma. fo. lxxij.
Fornicatio quare magis punit ecclesia fornicationē
et adulteriū q̄ cetera p̄tā nō. i. p̄sti. otho. licet. v.
ingerat. Et ibi qualiter coitus est phibitus et for-
nicatio. in fi. fo. xxxij.
An p̄pter eam clericus sit deponendus in cōsti.
otho. licet. ver. alioquin. fo. xxxvij. a.
An p̄byter fornicarius plus peccet q̄ cōiugatus.
nō. j. in ver. p̄elbyter.
Et an p̄elbyter fornicarius audire possit confes-
sionem alterius. nō. v. in ver. confessio.
Quis dicit publicus fornicator in cōsti. othon.
licet. i. ver. detinet. fo. xxxv. h.
Fouea quō in ea ambo cadūt dū cecus cecū ducit
in con. othob. sacer oꝝdo. v. quare. fo. xij. g. & h.
Forlan aliqui audaciaz facti lignat. aliqui dubita-
tionis notā. in p̄sti. othon. auditu. v. cōd. fo. ix. q.
Fructus potius debent parochianis q̄ extraneis
in cō. othob. sacroꝝ canonū. v. paupes. fo. lxxij.
Fraus et dolus nemini debet patrocinari in con.
othon. alicubi. ver. callide. fo. xix. h. et i cō. otho.
auditū. circa p̄rin. e. ver. fo. ix.
Et qualiter probatur dolus et fraus ibi ple.
An fraus possit purgari in cōsti. othob. amoris.
ver. p̄eliterint. fo. lxxv.
Frequēter quotvices cōtinet. in p̄sti. iij. otho. v.
eo. fo. ix. et. e. cō. de archidiaconis. v. eo. fo. xliij.
Fur an furē teneat clericus indicare in cō. otho.
p̄tra latronū. ver. teneat. fo. xxxix.
Differentia iſter furē et latronē in cōsti. othob.
cum in armis. ver. furibus. fo. lxxvij.
Fur tenet ad restitutionē rei furtive in cō. othon.
de archidiaconis. ver. exhortamur. f. fo. xlv.
Fuga quid operat in cōsti. othob. q̄ indecorum.
ver. fugit. fo. lxxij.
Furiolus comparatur ebrio i cōsti. othob. in p̄o
he. ver. ebria. n. fo. lxxj.
Furoꝝ quot modis dicitur in cōsti. othob. iustus.
in fine co. p. fo. cxij.
Fustigatio hoīs liberi circa ecclesiam et mercatus
an sit licitū notatū est. v. ver. correctio.
Futurū an tenet sentētia sup futuris. notabitur

Tabula prima seu index

f. ver. sententia.
Futura sunt cauenda in consi. othon. cum non.
ver. precauendum. fo. xlvij. q.

Generosus. quid sit generositas no. in consi.
othob. cū mortis. v. baronū. e. fo. xciiij.

Geminatio verborū qd opat in cō. othon. auditu.
in prin. fo. ix. Et in consi. othob. sane. in fi. et v.
vniuersale. fo. cx.

Generale verbum nō extendit ad specialitatē expse
in zsti. othon. inotuit. v. ecclesiasticis. fo. xxxi.
An tantū valet generale i oibus/ sicut spale i sin
gulis. in zsti. othon. fi. v. in similibus.

Genero q̄liter masculinū recipit feminū i cō. othob.
benaliū et remittit v. i montalibus. b. fo. cxviij.

Geria sunt gñā hoīm i cō. othob. i phe. v. expellit.

Gerundiuū qñ impoztat tēpus pteritū et qñ fu
turū no. in con. othob. ceterū. in prin. fo. cxviij.

Gratia qñ d̄ quis redire ad gratiā in zsti. othon.
qd in quodā. ver. valeat. fo. x.

Gratia nichil boni sine gratia dei possumus. no. i cō.
othob. in prohe. ad fi. v. autoze deo. t. fo. lxij.

Gratia et in consi. othob. qñ ceca. v. gratiam. fo. lxij.

Gratia nota bene quot modis dicitur gratia.

Gladius terrenus debet subesse gladio celesti. in
zsti. othob. cū mortis. v. a platis regni. fo. xciiij.

Gloria nomen est vniuersale. in consi. othob. pa
stor. in prin. fo. xcij.

Habitus. de habitu monachorū no. in consi.
othob. ad her. v. nigri ordinis. et videbit. j.
ver. vestis. n. fo. cxiiij.

Homo. tria genera hoīm. l. coniugati et prelati &
cōtemplatiui in cōsti. othob. in prohe. v. expellit.
et ibi plene de vicij et excessibus hominū.

Homo qd est hō i cō. othob. qñ ceca. v. breuis. fo. lxij.

Holocausū vñ d̄ i cō. othob. deus. e. v. fo. lxxix.

Honestas vñ d̄ i cō. othob. cū lcti. e. v. fo. lxviij.

Honestas quanto honestū p̄fertur iusto & ecōtra no. in cō.
othob. cum laicis. ver. inhonestum. fo. xvj.

Honestas plene de triplici honestate ibi in consi. othob.

Hore. de horis dicendis in cōsti. othob. de archidia
conis. ver. officiis. sed tantū remittit. fo. xliij.

Hospes turpius c̄icitur q̄ nō admittitur hospes.
in consi. othon. in ver. susceptas.

Hospitalis sit sub dispensatione epi vel dñi secula
ris in zsti. othob. alicubi. v. ecclesiasticis. fo. xviij.

Hospitalis et remittit ad consi. othob. volentes. circa prin.
ple. fo. cxvj.

Hostis. quis proprie dicit hostis in consi. othob.
iustus. ver. hostium. fo. cxviij.

Hereticus. nō falsus intellectus sed p̄tinax assertio
& vitatez facit hereticū. aug. sup geneli li. vj. c. iij.

Hereticus item hereticū facit cōtumax defensio erroris fm
aug. ciuitate de dei. li. xviij. c. v. et hoc no. j. in cō.
othob. post medium in quadam add.

Humilitas an sit caput oīm virtutū no. in consi.
iij. othob. e. v. fo. liij. e. Et ibi de multiplici humi
litate in cōsti. othob. illud. in g. fi. q. fo. cxvj.

Humilitas vñ d̄ ibi beatus est qui gloriatur in humilitate
magis q̄ in potestate. potestas enim deficit. humi
litas vero nō deficit: et remittit ad archidiaconū.

Idyota in cōsti. othob. sacer ordo. post prin.
co. ver. fo. xij.

Ignorātia. de p̄sbyterorū ignorātia in cō. othob.
sacer ordo. ver. illiteratos. ple. fo. xij.

Ignorantia. Et ibi nunquid ignorantia sit mortale peccatus.
Quando presumit quis ignorans vel non. in cō.
othob. cōtra latronum. ver. leuerint. fo. xxxix.

Ignorantia assimilatur cōtemptui in cō. othob.
deus. e. ver. et remittit. fo. lxxix.

Ignorantia An sit mediū inter scire et ignorare. in cō. othob.
in prohe. et ibi pro procuratoribus et doctoribus
qui presentant scolares in congregatione
Quid est scire in cō. othob. fi. v. prebeat iuramentū.

Ignis. de duplici igne purgatorij no. i cō. othob.
xpiane. ver. ignem. fo. xcviij.

Illico. no. in cōsti. othob. xpiane. e. ver. fo. xcviij.

Illusio qd est et quot modis sumit et qñ p̄mittit.
in cō. othob. ad vicariā. circa fi. v. dolo. ple. fo. xx.

Impedimētum. que dicitur legitime cause impe
dimenti. no. in zsti. ij. othob. v. rationabili causa.
Et impedimentū probatur proprio iuramento
in consi. othob. tanto. ver. cōtumacia. et remittit.
Et subducto impedimēto recōualefcit actus i cō.
othob. amoris. circa mediū. vbo cuiq. p. fo. lxxvj.

Imperator an ex iure successionis vel electionis
admittit in cō. othob. licet. ij. in prin. d. fo. xxxviij.

Immunitas. cōtra infringētes libertates ecclesie
vel ministroz eius i cō. othob. in phe. v. expellit.
Quid de extrahente clericū de ecclesia p violētiā
vel cautelā. in cōsti. othob. ad tutelā. v. vt si quis
aliquē. fo. lxx. b. Et ibi de illis qui nō gaudent de
imunitate ecclesie. v. defendat. et ibi in v. septa.
fo. lxxix. d. An domus rectoris gaudet imunitate.
vide. s. verb. septa. Et que loca prestant imuni
tatem in. i. cōsti. othob. ad tutelam post prin.

Indiffinita an equipollet vniuersali in cō. othob.
cū laicis. v. nec psonis. m. in fi. folij. fo. xvj.

Indulgentia. qualiter quis decipit p eā in consi.
othob. iustus. circa fi. ver. cōueniētes. l. fo. cxviij.

Indulgentia Et ibi de materia an simplex sacerdos potest cōde
dere indulgentiā in. e. zsti. iustus. v. zueniētes. l.

Industria. aliqui accipitur i bona parte. aliquādo
non. in consi. othob. deus. e. ver. fo. lxxix.

Infamia. an cōuictus et correctus in causa inquit
tionis sit infamis. in cōsti. othon. quid ad bene.
v. infamis. et ibi ratio diuersitatis. fo. xliij.

Infirmitas. dicit residere et deservire officio suo in
zsti. othob. de infirmis. circa prin. fo. cxvj.

Ingratitudo qd est no. i cō. othob. gñā. fo. lxxvj.

Iniuria ecclesie cōmissa a plato remitti nō pōt in
consi. othob. ad tutelā. e. v. pro et con. ple. et ibi
in ver. eo. fo. lxxix.

Iniuria An dñō competit actio pro iniuria cōmissa familie
et remittit et ibi vide ple.

Inhonestas qualiter accipitur: in consi. othob.
cum laicis. ver. inhonestum. e. fo. xvj.

Inquisitio. an cōuictus in causa inquisitionis sit
infamis no. s. ver. infamia.

Inquisitio An eps pōt inq̄rere p̄tra nō infamatū in cō. othob.
qd ad bene. v. corrigēdo. d. v. sed postea. fo. xliij.

Inquisitio Et de quibus habet epus inquirere: et que docere
e. c. ver. corrigēdo. d.

Inquisitio Et an a mulieribus et socijs criminum possit fieri
inquisitio i cō. othob. passozat. v. exactissima. fo. ciiij.

Adnotandoꝝ in glo. d. Joānis de athon.

De inquisitione generali in 2^{sti}. othob. q̄ indecorum. ver. inquisitionem. fo. lxxij.
 Duplex est inquisitio in consti. othon. quid ad venerabiles. ver. corrigend. fo. xliij.
 Et de ordine inquirendo. no. ibi.
 Et qñ inquisitio infamie est faciēda no. in cō. otho. inotuit. fo. xxi. in prin. et. c. ad elidendū. ver. relatione plurimorum. fo. xxiij.
 Inspicit qđ euenire pōt in cō. othon. cum laicis. ver. damnosum. fo. xvj.
 An inspiciat potius qđ prodest an qđ nocet in 2^{sti}. othob. amoris. circa mediū. v. vacauisse. fo. lxxvj. et in cōsti. othob. pastor. ver. obedientie. fo. xcij. et ibi bona q̄stio et ple. disputata de aquebailulo.
Institutio auctorizabilis p̄tinet ad ep̄m in consti. otho. ad elidendū. circa mediū. v. platus. fo. xrvij.
 De multiplici institutione cōsti. othon. licet. ver. admittere. in fine. t. fo. xrvij.
 Differentiā inter institutionē & collationē in 2^{sti}. othob. sacrorum. ver. institutio. fo. lxxxiij.
 Institutio facta i bñficiū vacāte de iure nō de facto tenet sed iductio nō: i cō. othob. amoris. v. vacatione. fo. lxxvj. et in cōsti. p̄ced. in fi. ver. institutione. et adde ibi archiē.
 Et an lēa institutionis sit necessaria in 2^{sti}. othon. ad elidendū. v. auctoritate pp̄ia fer. in fi. fo. xxiij.
 Ep̄us nō pōt deferre institutiones rectoris donec rector apponat de cetero dando in consti. othon. cum sit. ver. tacite. fo. xrvij.
Instrumentum an sit probatio criminis in cōsti. othon. q̄to. ver. negocio. a. fo. liij.
 Utrum valet instrumentū cōfectum ab eo cui est interdictum officium tabellionatus in cō. othob. iuxta ver. sit suspensus. fo. lxxi. d.
Interdictū vnde dicit et qđ est no. i cōsti. ij. otho. ver. interdicta.
 Quando p̄fens in diuinis officijs in loco interdicto est irregularis no. ibidem in eadem. g.
 Interdictoꝝ aliud est vniſorme et quoddā dīſſorme. vt. s. in ver. an mīſſarum. e.
 Ecclesia nō pōt interdici p̄o debito pecuniario in cō. othob. ecclesiarū. v. beneficioꝝ. lēa. i. et hoc est notabile. fo. lxxvj.
Interest. p̄o materia interesse in consti. othob. amoris. ver. institutum. fo. lxxvj.
 Interesse probatur per iuramentū in 2^{sti}. othon. ad elidendum. ver. relarciendo. fo. xxiij.
Interpretatio. qui possunt iura interpretari no. s. ver. doctor.
 An eius est interpretari cuius ēē. in cō. otho. vsum. v. intelligimus ple. fo. xlix. Et an inferior papa possit interpretari.
Intestatus quis ē: decedere in consti. othob. cum mortis. e. ver. fo. xxiij. et ibi de testamētis seruoꝝ et ascriptioꝝ. & ibi remittit q̄ ordinari⁹ occupās bona defuncti intestati tenetur creditoribus ipsius e. con. ver. approbatione.
Intrusus an potest agere contra debitoꝝem ecclie in cōsti. othū. ad elidendū. v. se intrudi. fo. xxiij.
 An apostolicus occupās bñficiū auctoritate pp̄ia ē: intrusoꝝ no. e. cō. vbi. s. v. auctate. in g. fi.
 An intrusio pōt fieri sine violētia qđ est notabile.

Intrusus symoniacus non dī dimittere possessionem facti sine licentia in consti. othob. amoris. ver. p̄stiterit. fo. lxxvj.
 Si intrusus permutat beneficiū suū cū alio nūqđ incumbens habet respondere p̄cura. ipsius p̄mutatis. in cō. oth. ad elidendū. v. se intrudi. fo. xxiij.
Inuadere. differentiā inter inuadere & cōtractare. no. s. in ver. contractare. et in consti. otho. ad elidendum. ver. inuadere. fo. xxiij.
Inuentarium qñ debet fieri et an ante de administrationē in cōsti. otho. libertatē circa prin. c. ver. et ibi qñ executor tenet facere inuentariū.
Inuidia quid est in consti. otho. vsum. e. v. et ibi de ira. fo. xlix.
Ipsa iure. an vbi ponit talis clausula requirit sententia in cōsti. otho. licet. e. v. fo. xrvij. col. iij. b.
Ira quid est in cōsti. othob. omps. e. v. fo. cbj.
 An deus fuit aliquñ iratus. e. cō. iustus. e. ver. p̄o et 2^{tra} ibi in glo. se. fo. cbj.
 De triplici ira et 2^{tra} irā vide ibi notabiles vsum.
Irregularitas. de ista materia ple. no. in consti. othob. cū honestatis. ver. vltionē. fo. lxx.
 Ecclīatus a canone celebrās est irregularis: nō autē suspensus. vt in consti. othob. cū honestatis. ver. vltionem canonicam. prope fi.
 Quare irregularitas p̄oueniens ex delicto tollit p̄ baptismū: nō tñ p̄ueniens ex defectu. in consti. othob. ingredientibus. ver. baptismus. fo. lxx.
Ircūpere viciuz significat in con. othoñ. licet. ij. post prin. e. ver. fo. xrvij. col. iij. e.
 Iterū in cōsti. iij. otho. v. frequēter. fo. ix. d.
Iudex nō debet recipere munus a parte. in cōsti. othob. cum partes. ver. quicq̄. fo. xrvj.
 Et qñ habebit expens. no. in consti. otho. ceterū. in fine con. fo. xrvj.
 An iudex possit deferre ei iuramentū quē velle credit deierare in 2^{sti}. otho. fi. v. iuramētū. fo. lxx. a
 Iudex dicit abusive vbi deest iusticia & qđ in arbitrijs expedit habere iudicē gratiosum in consti. othon. cum non solum. in prin. fo. xlvj. Et ibi in glo. se. que requiruntur in iudice.
 An liceat iudici iudicare de illo quod sibi cōstat in priuato in cō. ij. otho. ver. nos ip̄os. et ibi an scōm cōscientiā vel scōm allegata et probata debet iudicare et remittit.
 Qualiter punit iudex male iudicans no. in cōsti. otho. c. fi. ple. fo. lxx. col. iij. i.
 Qñ l̄ iudici resistere in consti. otho. ad elidendū. ver. defendent. fo. xxiij.
 Duo requiruntur in iudice in consti. othon. cum non solum. ver. et scientia. fo. xlvj. m.
Iuramentū tria debet cōtinere et an ep̄us potest idem remittere: et an iurans residere pōt morari in loco vicino. Et an licet iurare. in consti. othon. ad vicariam. e. ver. fo. xx.
 De iuramēto curati p̄stando e. cō. in v. alioquin.
 De iuramento calūnie in consti. otho. iurandū. e. ver. fo. xlix.
 An illud pōt inter partes remitti et an actor recusans p̄stare iuramētū videt colludere tñ vt noceat successorī aduersario. no. s. in v. p̄stari. fo. xlix. d.
 Capellani celeb̄rātes in ecclesia iurabunt q̄bser

Tabula prima seu index

uabunt ecclesiā idēne. et in cōsti. othob. gratia. v. restituat. fo. lxxxvj. et remittit quod est notabile. De multiplici iuramēto in cōsti. othob. xpiane. e. ver. et remittit. fo. xcviij.

Iuramentū de calūnia cōcordat cū iuramento de veritate: in cōsti. otho. iusiurandū. in pñ. fo. xlix. Et ibi qñ pōt erigi iuramētū malicie: et ibi videi ver. prestari. in. e. cōsti. otho. iusiurandum. d.

Iuratus soluere infra tertium terminū si terminus est prorogatus nunquid incurrit pñriū. in cōsti. otho. vsum. ver. continuandos. fo. l. col. iij. b.

Iurisdictio an pōt quis ad firmā dimitti in cōsti. othob. ecclesiās. v. iurisdictiōis exercitio. in fi. x. fo. xv. et ibi quid iuris de fructibus iurisdictiōis.

Iurisprudētia differentia inter eam et iusticiam in cō. othob. in prohe. v. iusticie. in cō. se. in pñm.

Ius plus valet executio iuris antiqui q̄ adiectio iuris noui: in 2sti. j. otho. v. vtendū. et ver. lxx.

Ius regni anglie p̄trariat iuri canonico in cōsti. othob. volentes. ver. concedant. fo. cxvj.

Quid sit iusticia in cōsti. othob. c. fi. in pñm.

U Argus quis dicitur in cōsti. otho. ad elidē dum. ver. cupiditate. fo. xxij.

Latro fit in cō. otho. p̄tra latronū. c. v. fo. xxxix.

Differentia inter fures/latrones/et p̄redones: in cōsti. othob. cū in armis. v. p̄redombus. fo. lxxvj.

Legatum simpliciter ecclesie an debebat rectori: in 2sti. othob. improbam. v. ecclesie. fo. lxxvj.

Legatus. legatorū tria sunt genera et quō legat⁹ a latere p̄cessit in multis. Et nūquid pōt nouas cōstitutiones sine speciali mandato pape edere. in cō. j. othob. e. v. et ibi ple. de p̄tate. legati a latere.

Nūquid platus possit interpretari cōstitutiones papales vel p̄prias facta legatōe sua in cōsti. otho. licet adeo. v. alexādr. d. fo. xxxv. et in cōsti. j. othj. v. cōcessū. Et ibi vtrū cōsensus p̄latorū requiritur in editione huius cōstitutionū. Et quis potest absoluerē excoīcatum per talem cōstitutionem.

An legatus cōstitutiones approbare vel infirmare vel reprobare pōt: in cōsti. othob. qd̄ in quodā. i pñ. v. approbātes. fo. x. adde v. cōcilij. ca. j. dē.

An legat⁹ facere pōt 2sti. in cō. othob. j. v. legat⁹.

Legitimatio. an filius 2stitutus in minoribus ordinibus legitime per sequens matrimonium in cō. othj. innotuit. v. cōtracta fuisse fo. xxxi. lra. p. col. i.

Legitime quid denotat hoc verbū no. con. othob. cōiugale. ver. contracti. in fine. fo. lxxxiij.

Lex q̄ eius executio est fructus in cōsti. otho. cū sit ars. circa finem. ver. facto. fo. xxxix. q. et ibi contra male sequētes iura. Et ibi q̄ ple. non tenet executio antique legis i anglia p̄. et v. ius.

Quado lex imperialis admittatur per ecclesiās in cōsti. othob. in prohe. ver. p̄latorum ple.

An nomen legis debet allegari in cōstit. othob. indignū. ver. teneat. fo. xc. Et in cōsti. othob. q̄ indecorum. post pñm. fo. lxxi.

An que contra leges fiant pro infectis habeantur no. in cōsti. othob. indignum. ver. datio. fo. xc.

An lex si q̄s in tantā habeat locū in bñficijs ecclesiasticis in cōsti. othob. ad tutelā. ver. personas ecclesiasticas. in fine. fo. lxxxi. d.

Libellis. an libellus in vero probas in p̄sumpto

debet obtinere in cōsti. othob. ad tutelam. ver. seu asportari. h. fo. lxxx.

Pro libellis i causa diffamatiōis no. j. v. malicia.

Libet. haurit aquas cribris clericus absq̄ libris. in 2sti. otho. cū sit ars. circa fi. v. extant. fo. xxvj.

Liberationes nō debēt vendi nec donari: in cōsti. otho. volentes. ver. aliquibus. fo. cxvj.

Licentia quid est: an durat perpetuo in cō. otho. v. eo. ver. ple. fo. vj. k.

An curatus possit se absentare a bñificio licētia nō petita in cō. otho. ad vicariā. v. cōtinue. fo. xx.

Quā nō sufficit petere licētiā nisi obtineat in cōsti. otho. cum non solum. ver. obtento. fo. xlvij.

Licet. de iure cōi oīa licēt. xiiij. q. i. in fine. vt no. i cō. otho. basilicaz. v. fabrice. absq̄ lnia. fo. vi. k.

Et notandū q̄ licētia expirat post mortē vt in di. cōsti. otho. basilicaz. ver. licētia. et. e. 2sti. ceterū. post pñm. et no. j. ver. tempus.

Sub colore liciti nō debet cōmitti illicitū. ca. 2sti. et eo. fo. littera h. ver. vel pulchrioris.

Littera an facit fidem equaliter qñ cōcipitur sub verbis tēporis p̄teriti vel p̄sentis. euz dicitur p̄ouenerit vniuersū q̄ nos p̄cessimus donam⁹ vel sūa in cō. otho. ad vicariā. v. decernimus. fo. xx.

Et qñ credis litteris q̄bus partē cauei fore citatā in 2sti. otho. quanto. ver. scripture. in fi. k. fo. liij.

Creditur litteris cōmendatitijs in cōstit. othob. licet. ver. indagatio. fo. xcviij.

Si in lra certificatoria nō fuit cautū vt q̄s certificet nunq̄ teneat certificare in cō. othj. v. statutus.

Ordinatus debet habere litteras sui ordinis in cōsti. othob. sacer ordo. per to. fo. xij.

Locatio. s. ver. firmas qualiter locabit p̄sbyter operas suas vt nō cōmittat symoniā. j. v. sacroz.

Lucrum dicit deductis expēsis qd̄ superest in cōsti. otho. ecclesiās. l. ver. lucrari. fo. xv.

Luxuria. contra luxuriā et cōtinuā mulierum no. ple. in 2sti. otho. licet. per totū. fo. xxxij. et ibi v. percelle. p̄. et ibi v. adam samsonē p̄. Quare frequentius punitur hoc peccatū q̄ aliud no. in cō. othob. licet. v. ingerat. fo. eo. g. et ibi argumenta pro et p̄tra. et in 2sti. otho. q̄ indecorum. ver. nec eis. fo. lxxij. littera. p. et ibi obiectio et solutio de beata magdalena.

Magister. que pertinet ad magistrū in cōsti. otho. cū sit ars. v. absq̄ magistro. fo. xxviij.

Maledictio est triplex vt in cōsti. otho. cum in armis. ver. honestatis. fo. lxxvj.

Malicia includit in dolum et fraudem in cōstit. othob. sacroz. e. ver. fo. lxxxiij. qd̄ est notabile pro libello diffamatiōis.

Malum dicit aliqui qz prohibitiū aliqui qz malum in se in cōsti. j. othob.

Quod bonū prohibet vt malū euitet. s. in v. bonū.

Item minus malū seu incōueniens p̄mittitur vt maius malū euitet in cōsti. othob. amoris. ad fi. ver. tolerabilius estimantes. i. fo. lxxvj.

Mandatum qualiter punit mandans et mandatarus in cōsti. othob. venaliū v. rerū. fo. cxviij. et remittit in cōsti. othob. ad tutelam ver. ratam. et ibi ple. fo. lxxix.

Et nūquid potest postea agere p̄tra ratū habentē

Adnotandoꝝ in glo. d. Joānis de athon.

no. ibi. et an mandās aliquē mutilari quid iuris.
Mandatu seu iussus importat supioritatē in 2^{sti}.
 othob. q̄ indecor. v. ad mādatu. fo. lxxij. col. iij.
Manifestum de isto no. ple. in cōsti. otho. contra
 latronum. ver. manifestum. fo. xxxix.
Matrimoniu 2^{trahens} bannis nō editis nō audi
 tur petendo restitutionē vxoris imo tria debet ap
 probare scz carnalē copulā: editionē bannoꝝ: et
 cōtractum matrimonij qđ est valde notabile si sit
 verū: in cō. otho. in otuit. v. clādestine. g. fo. xxxi.
 Et ibi q̄ tribus modis d̄ matrimoniu clādestinu.
 Que p̄bationes valēt in causa matrimonij et esse
 ctus. s. ver. iustremēta. Nota bñ de excellētia ma
 trimonij et eius effectu in cōsti. otho. cum nō solū
 ver. matrimonialis. fo. xlvij.
 Et ibi no. cū quibus bonis litigabit mulier agens
 ad diuortium p̄pter conditionis errorem.
 Et ibi v. magna c. con. an requirāt necessariū mā
 datū speciale ad causam matrimonialē in iudicio
 tractandam.
 Qđ circa matrimoniu nō cōsummatū valent 2^{sti}
 tūdes ecclie i cō. othob. cōiugale. i pñ. fo. lxxij.
 Argumentū 2^{tra} matrimoniu no. s. in v. adiacet
 Et ibi in glo. q̄ impediens matrimonium tenetur
 parti ad interesse.
 An archidiaconus possit de consuetudine in causa
 m̄imoniali cognoscere no. s. in v. archidiaconus
Medicus tribus modis est in culpa in cōsti. otho.
 sacramēta. v. medicinale officiu. in fi. v. fo. vi.
Melius qualiter exponitur in cōsti. othon. qm̄
 de habitu. ver. eo. k. fo. xxx.
Mendicus nō potest habere p̄p̄tuz in cō. othob.
 xp̄iane. ver. species pauperū. in fi. fo. xcviij.
 Mendicus bñ dicit q̄ plus appetit q̄ diues: 2^{sti}.
 othob. miserabilis. v. periculofius. l. fo. ci.
 Et ibi q̄ anglicus et scotus plus appetūt vinum
 q̄ aliq.
Mensis de mense cōtinuo et interpolato in cōsti.
 otho. licet. v. p̄orsus. in fi. fo. xxxv. c. et fo. se. a.
 ver. infra mensem. notatur quot dies habet.
Mensuru de sanguine mēstruoso no. in cōsti.
 otho. licet ad p̄ofugandū. fo. xxvij.
Meretrix p̄fertur misero p̄elato in regno dei.
 in 2^{sti}. otho. xp̄iane. ver. peccatoꝝ. a. fo. xcix.
 Nunquid meretrix sit puniēda no. in 2^{sti}. otho.
 licet. i. ver. sūt suspēsi. f. fo. xxxvj.
Metus iustus an excusat: no. in cōsti. otho. ad eli
 dēdū. post mediū. v. nec p̄sunt sentētie. l. fo. xxvj.
Miles no. 2^{tra} eos in cōsti. otho. in p̄ohe. ver.
 iusticiā fauor expellit. in fi. q. fo. lx.
Miles an pōt habere bñficiū ecclesiasticū: in 2^{sti}.
 otho. cum sit ars. e. ver. fo. xxvij.
Miraculum charitas bonoꝝ facit miraculum de
 bono bono in cōsti. otho. cū sit. e. ver. fo. xxvij.
Misternoie ministroꝝ cōtinet epus in cōsti.
 iij. otho. in p̄in. eod̄ verbo.
Missa nūquid iuratus cōtinue celebrare iuxta or
 dinationē cantarie sue possit celebrare officium et
 diebus dominicis in 2^{sti}. othob. domus. ver. viuo
 rum et mortuorum. i. fo. lxxv.
Mortale p̄ctm̄. an celebrās recolēs de aliquo pec
 cato mortali tēpoꝝ cōsecrationis possit 2^{secrare} et

missas fūtre. no. i cō. fi. othob. v. i altari. fo. cxxij.
 An celebrans in tempore interdicti sit irregularis
 no. in ver. irregularitas.
Misericordia de m̄ia dei no. in 2^{sti}. otho. domus.
 fo. lxxv. et in con. ij. et con. iustus. post pñ. optime.
 fo. cxiij. et ibi no. que sunt septeꝝ opa misericordie
 in cōstitu. othob. cum mortis. fo. xcviij.
Missio nō habet locū in beneficialibus in cōsti.
 otho. ad elidendum. fo. xxiij.
 Sed contra cum qui non admittat missum in pos
 sessionem in cōsti. othob. c. fi.
Moderatio diminutionē nō augmētū significat
 in cōsti. otho. cum sancti. ver. eo. fo. lxxvij.
Modicum qm̄ de eo curat lex: in con. ij. othon. v.
 perfectis parietibus.
Monachus postulari potest in cōsti. fi. othon. v.
 miserabili. c. fo. lxxv.
 An factus epus seruabit regulā suā in 2^{sti}. othob.
 cum sancti. ver. assumpti. fo. lxxvij.
 Qualiter transgredit regulā no. in cōsti. othon.
 regnum. post p̄in. fo. cix.
 Et ibi qđ non valet dispensatio abbatis vel pape
 sine causa imo papa peccat in hoc et ibi ple. cōtra
 monachos. Qualiter monachi disciplina cōstitit
 in. vij. e. cōsti. sane. in glo. pe. fo. cx.
 Vir bon⁹ monach⁹ facit bonū clericū i cō. othob.
 porro. in pñ. et ibi qualiter odiūt clericos. fo. cxi.
 Item an habebit p̄p̄tū et si habeat qualiter pu
 nietur in cōsti. othob. qz. ver. p̄p̄tū. et ibi no.
 inter p̄p̄tū et. fo. cxiij.
 An solus pōt habitare et habere curam aiarum. et
 an abbas potest sibi cōcedere vsumfructum mane
 ri et an institutum a papa in bñficio possit abbas
 reuocare in cō. othob. monachos. post pñ. fo. cxiij.
 In qbus casibus habebit expensas a mōsterio. s.
 in 2^{sti}. otho. qz. v. p̄p̄tū. et ibi v. nūqd. fo. cxiij. p
 Visitatoꝝ pōt monachū reuocare ab officio et que
 sunt publicanda in visitatiōe eozꝝ: in cō. othob.
 porro. ver. constitutiones. fo. cxi.
 An plus peccet ordo nigroꝝ q̄ alboꝝ comedēdo
 carnes in cōsti. othob. ad hec. ver. nigri ordinis.
 in fine. fo. cxiij. et ibi circa fi. v. p̄sumat.
 An p̄mo pertinet correctio monachi ad ep̄m/ an
 ad abbatē. an etiam monachū inuito abbate pōt
 epus secū habere vel ad scolas licenciare in cōsti.
 otho. ad hec qm̄. fo. cxv.
 Qualiter monachus se habebit in prandio et. in
 cō. othob. statumus. v. in comestione. v. fo. cxvj.
 An monachus in officio vt cellerarius imo firmo
 iure agat i 2^{cernētibus} officiū suū sicut abbas: in
 cō. othob. de infirmis. v. ab infirmatiōe. fo. cxvj.
 An cōtrahens cū monacho debet p̄bare pecuniaz
 fore verlam in vtilitatez monasterij in cō. othob.
 volētes. ver. ecclesijs. fo. cxvj. Et nisi ingreditur
 religionē dū tñ possit habere p̄p̄tū nūquid tenet
 monachatus in cōsti. otho. qz. v. habeāt. fo. cxiij.
Monitio qm̄ sufficit vna et qm̄ nō: in cōsti. otho.
 cōtra latronū. fo. xxxix. circa fi. con. et ibi ver. ge
 nerale qm̄ requiritur monitio sed tantū remittit.
 Differentia inter monitiones et requisitionem: in
 cōsti. othob. q̄ indecor. ver. mandatu. f. fo. lxxij.
Mora an purgari pōt i 2^{sti}. iij. othob. cū i armis.

Tabula prima seu index.

ver. nec satisfecerit. fo. lxxvij. et remittit ad cōsti.
othob. amoris. ver. profecerit. fo. lxxv.

Morbis contagiosus qui dicitur in cōsti. othob.
iustus. ver. pestilentie. fo. cxiij.

Mors qualiter pbat no. in cō. otho. ad elidendū.
h. rumores. fo. xxiij. et in cō. otho. amoris. h. plu-
ribus. ple. et ibi nūqd fama pbat mortē. fo. lxxv.
De morte civili et naturali in cōsti. otho. ad elidē-
dum. ver. morte. fo. xxiij.

Nil certius morte: nil incertius hora mortis. in
consti. othob. cum mortis. in prin. fo. xciiij. Et ibi
qualiter existens in mortis periculo impeditur ne
condigne peniteat.

Mulier ptra cōstitū mulierū no. s. h. luxuria.
Claues ecclesie nō sunt mulieribus cōcesse in con.
otho. qd. ver. veri. a. fo. xi.

Multitudo propter multitudinē detrahendū est
seueritati in cōsti. otho. incertitudinis et.

Negatiua qualiter probatur in consti. otho.
qto. h. euocatū ple. et h. scripture. fo. liij.
Qualiter probatur ista negatiua nō fuit citatus:
et qn due negationes faciunt vnam affirmationē
in consti. othob. qm tabell. ver. nec nō. fo. liij.

Natiuitas. j. ver. nobilitas.

Necessitas qd causa necessitatis h. causa honesta-
tis vel decentie d. con. ij. otho. e. h. et h. negligi.

Negotiatio qn pmittit con. othob. ecclesias. ver.
appetant. fo. xv. e. con. cum laicis. h. qualiscūq.
fo. xvi. cōsti. othob. omps. in fi. h. teneat. fo. cxi.
Et q aliud est in hac materia in foro iudiciali et in
foro anime.

Nobilitas de nobilitate generis in con. othob. cū
mortis. ver. baronum. ple. fo. xciiij.

Noiatio. qn noiatio tertie persone et. habet locū
in consti. otho. ad vicariā. fo. xx. post prin. vsus:
sed quero circa istū ple.

Noticia. qualiter pbat de multiplici noticia in
consti. otho. cōtra latronē. in fi. fo. xxxix. et in cō.
othob. amoris. e. ver. et remittit. fo. lxxv.

Notorium quid est per quos testes probatur et de
triplici notorio. Itē an ibi locū habet appellatio
vel iustificatio facti. et an ibi requirit citatio. Et
an processus in notorio extendit ad cōtractus. Et
nūqd in notorijs sit sentētia ferenda ibi scriptis
in cōsti. otho. contra latronē. h. manifestum. h.
illud dico. fo. xxxix.

Item de notorijs iuris in cōsti. otho. ad elidendū.
in glo. fi. fo. xxiij.

Novitius qualiter sumit diuersimode in consti.
othob. sane. e. ver. fo. cx.

Et an percutiēs novitiū sit excoicatus. e. consti.
ver. professionem.

Novū. quid d. nouū: qsti. j. otho. e. h. et quos mo-
dis d. nouū e. cō. inotuit. h. de nouo. fo. xxxi.

Et dēna inter nouū et renouatū et ibi bona qsti.

Nūcius an credit archidiacono denunciāti crimina
epo sine aliqua inquisitione qsti. otho. q indecor
ver. nūciatum. fo. lxxij. et hēc qstio notabilis.

Nuptie q nuptias respiciūt. vide. s. matrimoniu

Obedientia melior est q victima in cō. ij. otho.
post prin. et in phe. othob. in pn. et remittit.

Et de sancta obedientia in cōsti. ij. othob. ver. obe-
dientie. et remittit.

An obedientia sit prestanda archidiacono no. in cō-
stitu. otho. de archidiacono h. visitet. fo. xliij.

Oblatio. an debitum offerri creditori debet no. in
cōsti. othob. domus. in ver. requiris. fo. lxx. et re-
mittit ad cō. othob. ad tutelā. h. cōpetent. fo. lxxix.

An valet cōsuetudo q oblationes fiat ex parochiā
nisi qs accipiat sacramēta i qsti. othob. gratia. h.
iuste. ibi ple. fo. lxxxbj.

Obligatio. an difficultas viciat obligationē in cō-
sti. otho. vsum. in fi. fo. xliij.

Qualiter quis obligat ad antidota in qsti. othob.
amoris. h. antidotum. fo. lxxv.

Occasio qualiter differt a causa in qsti. otho. ij. h.
pextu bñ. et e. qsti. ecclesias. ver. causa. fo. xv.

Ostentatio an detur loco iuramēti in con. othob.
passor. e. ver. fo. xcij.

Oculus impudicus impudici corporis est nūcius
in qsti. othob. monialis. ver. cenobijs. fo. cxviij.

Occulte delinquēs ligat quāto pfect qn scitā
ipso iure in consti. othob. ad tutelā. circa medium
eo. ver. fo. lxxix.

Quādo d. occultū in cōstit. otho. contra latronē.
ver. sciuerint. fo. xxxix.

Prælatus nō iudicabit de occultis in consti. otho.
quid ad venera. ver. corrigendū. fo. xliij.

Officialis h. de officio is qd est notere in cō. otho.
qm tabell. ver. officium. fo. liij. in constituto. otho.

tanto. ver. scribere. fo. li.

Officium. an partis instantia tollit officiū iudicis
in cōsti. otho. ad elidendū. h. ipso facto. fo. xxiij.

Onus ecclesie ptinet ad rectorē regre. j. h. rector.
Que sunt onera epalia in cōstit. othob. passor. h.

episcopalia. fo. xcij.

Quis debet subire onera in ecclesia appropriata
religiosis in cōsti. otho. de archidiacono. fo. xliij.

Opinio sumit significationē cōiunctam ab vniuerso
in consti. ij. otho. ver. diuim.

Opinio doctoꝝ si saluat a cōdemnatione expēsarū
et a psumptuosa temeritate in cō. otho. ad eliden-
dum. in fi. con. fo. xxiij. et quādo opinio pfectur
veritati. e. consti. circa medium. ver. reminiscens.

Oratio qualiter sit et quare sit versus orientē no-
tantur plures rationes in cōstitu. othob. domus.
ver. implorandum. fo. lxx.

An deus exaudiet orōnē peccatoꝝ in cō. othob.
omps. in ver. cōiungimus. ple. fo. cxi. et e. cōsti.

iustus. h. prauozū et h. ozent. fo. cxi. et ibi remit-
tit de modo ozandi.

Oratoriu potest habere quilibet causa ozandi sed
missa ibi nō debet celebrari sine licentia episcopi
in consti. ij. otho. ver. necessitatis causa.

Ordinarius quis cōtinetur sub hoc noie no. in cō-
sti. otho. contra latronē. h. ordinariū. fo. xxxix.

Ordo. sacramētū est. de qbus sacramētis ordines
sunt fundati in cō. otho. sacer ordo. in pn. fo. xij.

Maritus possit promoueri ad ordines cū licentia
broꝝis in qsti. otho. inotuit h. ad sacros. fo. xxxi.

Ordinans indignū peccat mortaliter in cō. otho.
sacer. ver. tamen periculosum. fo. xij.

Et a quo bñficiatus sine religiosis exēptus debet

recipere ordines e. consi. v. per episcopum.

Extranei nō debent sine litteris dimissorijs ordi-
nari in cō. otho. ad vicariā v. infra annū. fo. xx.
Quā sacer ordo potest pferri e. cō. v. in pri. De ser-
uādo ordinē i cō. otho. cū nō solū v. pūso fo. xlvij.
Epūs si nō cōfert ordines an ordinādos debet ab
alio suscipere ordines in cō. otho. ad vicariā in fi.
v. steterit. fo. xxiij. l. Et ibi quid iuris si nō sit or-
dinatus infra annū. Sacramentū ordinis dat ra-
tione suscipientis & aliorū sed alia sacramenta nō
in consi. otho. sacer ordo in pū. fo. xij. et ibi de pe-
na ordinātis indignū. Utrū dicens se nolle conti-
nere in suscipiēdo sacrū ordinē tenet nichilomin⁹
continere in cōsti. othob. q. v. propriū. p. fo. cxij.
An quid apostolicus nō constitutus in sacris po-
test acceptare vicariā in cōsti. otho. ad vicariā v.
ordinandū et i. f. g. fi. fo. xx. An epūs pōt pferre ordi-
nes subditis suis inuitis p aliū ponit ibi cautelas.
An dignitas epālī sit ordo et quid de epālī statu
in cō. otho. qd ad bene. ver. vel dignitas fo. xliij.
Ortari an sit pcepti in con. otho. qd ad bene. ver.
exhortant fo. xliij. l. et qū modus impatiuus stat
impatine scribendū autē est hortari.

PActū an valet q̄tum cōsuetudo et ecōtra in
consi. otho. ecclesias ver. exercitio fo. xv.
et ple. e. 2. qm tabell. v. statutū & ibi optie fo. lviij.
Papa. de potestate pape an sit dñs oim ecclesiarū
Et an papa possit auferre michi ius meū. et q̄ pa-
pe est interiectio admirantis in 2. othob. i. phe.
v. pontificū ibi optime. Et an potest sedē suā mu-
tare in consi. otho. cum sit ars in fi. fo. xxvj. An
papa possit transferre vñaz rem ab vna ecclesia &
trāsferre ad aliā in con. othob. i. phe. v. pōtificū.
Paries an censet pfectus licet duo lapides desint
in consi. ij. otho. ver. parietibus.

Parochianus. q̄ simplex sacerdos celebrās in ec-
clesia non est per hoc parochianus: in con. otho.
quod in quodā v. minores clerici. fo. x. **P**aupē
ribus ecclie sue q̄s tenet potius subuenire q̄ alijs
si plus indigēt in cō. othob. sacroz v. parochianū.
fo. lxxij. An tenent offerre p onere reali vel pso-
nali in 2. othob. improbā v. tenent. fo. lxxvij.

Pastor. dī simplex i 2. othb. sacroz. e. v. fo. lxxvij.

Pater. qm filius punit p patre no. in cōsti. otho.
innotuit v. admittant. fo. xxxi.
Quot modis dicitur pater in consi. otho. quid ad
venerabiles in prin. fo. xliij.

Patronus. q̄ sibi est denunciandū de vacatiōe ec-
clesie in consi. otho. ad vicariā circa fi. consi. v.
conferendū & i. in v. ibi melius denunciātū fo. xx.
Que faciūt aliquē patronū in cō. othob. quia. e.
ver. cum patrono. fo. cv. f.
Quod tempus habet patronus ad presentandū
in cō. othob. amoris v. p̄sentare possunt fo. lxxv.
Paupertas. de triplici paupertate in 2. fi. otho. e. v.
Quando plus punitur pauper q̄ diues. in consi.
othobo. cū sancti. v. ab ingressu ecclesie. fo. lxxix. d
Utrum plus subueniendū est potius pauperi oc-
culto q̄ notorio in cōsti. othob. qm e. v. fo. xcij.
An pauperes habent actiones contra p̄latos ec-
clesie quorū bona sunt pauperū in cōsti. othobo.
christiane v. ceperit. fo. xcviij

Peccatum continuatum plus nocet in consi. iij.
othob. v. consuetudines. et ibi an peccans ex sim-
plicitate excusetur v. lūsus peccantem damnare ca-
ue: nam labimur omnes & in consi. fi. othob. in
prin. et als v. cum culpas &.

Qualiter intelligitur q̄ maius gaudium est super
vno peccatore & in constitut. othobo. domus in
glo. secunda. fo. lxxv.

Quis non peccantem sed peccatum odio habe-
bit supra e. ver.

Nemo plus peccat habente nomen sanctitatis in
con. otho. cū in armis. v. nominis. fo. lxxvj.

Quid est peccare in spiritum sanctum in consi.
otho. ij. ver. in contemptum.

Contraueniens aut contēnens canonem peccat
mortaliter in constitut. othob. basilicarum ver.
transeat. fo. iij.

Que mala venerūt propter pctā no. in cō. othob.
iustus v. exigentibus. fo. cvj.

Deus exaudiet peccatores in cōstitu. othob. deus
omnipotens. fo. lxxix.

No. contra peccatū in consi. othobo. ad tutelam
v. celeri. fo. lxxix.

Quis non debet perseverari in peccato mortali. c.
omnipotens in prin. fo. cvj.

Peccatū magnū magna indiget penitentia et mi-
sericordia in cō. otho. auditu v. ab epīs. fo. ix.

Pecunia. supra ver. diuitie.

An pena pecuniaria pena possit p iudicem impo-
ni in con. othob. amoris v. pecuniaria. fo. lxxv.

Qualiter licitū est habere pecuniā in consi. otho.
ad elidendum ver. cupiditate. fo. xxiij.

An sit licitum dare tabellioni vel registrario pecu-
niam pro scriptura in consi. otho. sacer ordo. v.
scriptura. fo. xij.

Pena. duplici modo debet quis puniri in consi.
otho. auditu et ibi v. gessit. fo. ix.

Quis punit in quo deliquit et an pena vnius
alios liberat in consi. othob. ad elidendum circa
finem constitut. fo. xxiij.

Pena vnius est metus multozum in consi. otho.
quoniam v. tonsura. fo. xxiij.

Quia pena expressa non potest archidiaconus mu-
tare sed episcopus in constitut. othob. deus ver. re-
cipiatur bene. fo. lxxix.

Et ibi de pena corporali an in penam pecuniariā
possit mutari in consi. otho. amoris post mediu
ver. pecuniaria fo. lxxv. et sic intellige notata in
in consi. otho. fi. v. pena.

De pena arbitraria vide ver. arbitrium.

An debet pena augeri propter delictum augmen-
tatum in constitut. othob. indignum ver. clericus
fo. xc. et ibi questio vtrum ecclesie triumphanti
sufficit satisfacere.

Quando pena publica imponitur a parte iuris
in constitut. othob. licet: et post mediu. ver.
digne. fo. xxxvj.

Quando iudex potest moderare penā no. in 2. fi.
otho. clamorem. v. pena debita. fo. lxxvj.

De pena non admittentis beneficium re. in ver.
beneficiū et verbo infra mensē in consi. othob.

christiane ver. diuidens. fo. xcviij.

Tabula prima seu index

Qualiter puniuntur prelati excedens modum et formam in visitatione in consiliis. othob. deus ver. in duplum. fo. lxxix.

Pena imposita cum cause cognitione est perpetua. in cō. otho. licet ad pzo. h. priuatos. d. fo. xxxvij.

Pena est arbitraria in consiliis. othob. amozis h. quia de multiplici. fo. lxxv.

Pena prelati negligentis in consiliis. othob. licet in ver. indigne. e. fo. xxxvj.

Pene constitute sunt in emendationem hominum in consiliis. othob. in pzohe.

Penitentia qualis debet imponi p peccato in cō. otho. quod in quodam h. infideles. fo. x.

An penitētia publica possit imponi clerico in cō. otho. l. i. h. digne. e. fo. xxxj. Sub qua forma debet imponi no. optime in cō. othob. qm̄ ceca circa mediū cō. h. absolue et adde h. absolutio. fo. lxxij.

Quod penitentia scrotina est timēda in cō. othob. cū mortis in pzin. h. preoccupatio. fo. xcviij.

Que retrahunt hominem a penitentia in consiliis. otho. quod in quodam ver. erubescunt. fo. x.

Penitentiarius non erit decanus ruralis in cō. otho. qd̄ in quodā. ver. decanus in. g. se. fo. x.

Quod penitentiarij in quolibet decanatu per episcopo pū deputent no. vbi. h. h. decanat⁹ & h. pūtuat.

Petitionem. nunqd̄ petitorij et possessorij possunt siml̄ intēari cōtra nō admittētes missū i possessionē in con. otho. clamorē. in fi. con. fo. lviij.

Quod tales penitentiarij cōstitui debent in ecclesijs cathedralibus non inferioribus et si contrarium fiat nisi magna causa cathedralis ecclesia potest appellare supra no. in h. cathedralibus. Cuius expensis stabit penitentiarius no. h. in. h. cōstituti.

Et de potestate ipsius in g. ipsius. Et an pōt sub delegare nō ibi q̄ potest cū vicarius epi i spiritibus & per cōsequens ordinarius. An p̄biter fornicarius potest alteri p̄bitero fornicario penitentiam imponere no. supra in h. confessio.

Pensio an noua pensio possit ecclesijs imponi in consiliis. othob. qz. h. impositas. in fi. fo. cv.

Per cōpletionē significat in con. othob. cū sancti h. personaliter. fo. lxxvij. et e. consiliis. sane in fi. h. pernoctium. l. fo. cxj. et in consiliis. otho. licet ver. satisfecerit. fo. xxxvij.

Perfectū dicitur qd̄ ex omnibus suis ptibus constat in consiliis. otho. e. ver. et ibi questio.

Aliquando in mala parte perfectum accipitur vt in consiliis. otho. in pzohe. ad finem.

Periculū. vbi maius est periculū ibi caut⁹ est &c. vt in consiliis. otho. cum non solum h. potissimum fo. xlviij. in consiliis. othob. miserabilis in p̄n. fo. cf.

Perituri est multiplex in consiliis. otho. ad vicariā h. iuret. licet remittit. et ibi in h. residere. fo. xx.

An iurās residere p̄t se ob cōmodū eccleie absētare. An iudex debet admittere volentē eccleie absētare. An iudex si hoc sciat in con. otho. fi. h. iuramēto. De iuramēto in assilis no. in consiliis. othob. in pzohe. h. repellit. circa fi. Si obligatus soluere certo die sit perituri si terminus continuetur ipso ignorante in consiliis. otho. vsum h. continuādos. b. fo. l.

Permutatio. an mutans teneat docere de titulo p̄decessoris corā ordinario ingrente in cō otho. ad

elidendū h. intruso ple. fo. xxiij. et ē questio nobilis.

An pmutas auctoritate p̄pria potest redire ad p̄mum beneficiū si permutatio nō teneat no. h. h. remittant & i cō. othob. amozis h. reddat fo. lxxv.

Perpetuū quot modis sumitur in cō. otho. alicubi. e. ver. fo. xviij.

Personarū acceptio non est deum in cō. othob. christiane in fi. fo. xcviij.

Que dicuntur personale miserabiles no. in cō. fi. otho. h. miserabili. e. ad finem. fo. lviij.

Pertinatio quid est et qualiter differt a cōstitutio in con. othob. amozis. h. p̄stiterint. fo. lxxvij.

Plurale resoluit in singulare i 2. otho. qm̄ h. platis. fo. xxx. in cō. otho. de platis in fi. fo. cxvij.

P̄sidentia vnde dicitur et vnde causatur in con. othob. iustus. e. h. fo. cvij.

P̄ntifer vñ d̄ in cō. otho. in pzohe. e. h. Quēstio p̄ntificalia in cō. otho. d̄m⁹ h. dalmatice. fo. lxxv.

P̄ortio vicarij q̄ d̄ sufficiens in cō. oth. ad vicariā post mediū h. residentia. fo. xx. & e. con. cū sit ars post mediū h. psonatus. fo. xlvij. et in cō. othob. qm̄. ij. h. sufficienter ple. fo. xcviij. et in cō. otho. alicubi h. pingui. fo. xviij.

Possessio pacifica qm̄ requirit et qm̄ nō in cō. othob. xpiane e. h. fo. xcviij. et ibi recitat ille doctor doctor rem suū. An lōga possessio tribuat ius aliqui in beneficijs in cō. otho. ad eliden. h. intradi. fo. xxiij.

Possio diuersimode sumitur scdm̄ diuersas facultates in 2. oth. cū sit. e. h. fo. xlvij. & in cō. othob. ad tutelam e. ver. fo. lxxix.

Perdere. de aduocatis q̄ dicunt: si respondeas perdes causā: et nō dicit aiam. i cō. fi. oth. h. istruct.

Postmodū postq̄ postea q̄ extēsiōne capiat nec arctant ad p̄mū sed aliqui ad plus aliqui ad minus iuxta materiam subiectam in consiliis. iij. otho. in fi. in ver. postea. l. fo. ix.

Postulatio. qm̄ licet clerico vel religioso postulare i cō. othob. iuxta circa p̄n. h. actoris parit ple. fo. lxxj. & in cō. fi. otho. h. miserabili.

Pzo quo postulat aduocat⁹ duab⁹ ecclesijs obligatus vel duob⁹ litigatorib⁹ in cō. fi. otho. h. duo potest qd̄ possit p me: possit p aliū in cō. otho. in notuit fo. xxxj. An in hoc vbo potest intelligitur commode et quando nō in con. ij. othob. e. h. & ibi bene de potestate pape et supra h. papa.

Potestas. potentioribus pares esse nō possum⁹ in cō. othob. ad hec. h. domus. fo. cxv.

De potestate dei i 2. othob. deus i p̄n. g. fo. lxxix.

P̄bēda q̄lit differt a canonica i 2. otho. alicubi e. h. fo. xlvij. & ibi qd̄ ē p̄bēda & i qd̄ p̄sistit & anbe: niet i pmutatione cū tēporalib⁹ sed tñ remittit.

P̄ceptū. de pena faciētis p̄ceptū legis i 2. oth. ij. h. ihibem⁹ fo. viij. & e. 2. sacramēta. De duplici p̄cepto. l. nature & discipline i cō. othob. i p̄he. circa p̄n. h. iugū. Q̄ ipoztat necessitatē in con. iij. otho. h. p̄cipimus p eundē h. p̄cepto. post terminum in consiliis. otho. h. consecrationem.

P̄dicatio prelati inter parochianos qualis erit in consiliis. otho. cum sit ars h. doctrinam. fo. xlvij.

Quid operatur et an sit tanti effectus sicut corā pus christi in consiliis. otho. quid ad venerabiles h. verbum vite. fo. xlvij.

Adnotandoꝝ in glo. d. Joānis de athon.

Preiudicium sumit aliqui in bona parte aliqui in mala in consi. otho. qm̄ tabell. e. v. fo. liij.

Prelatus erit alijs exemplum in consi. otho. qm̄ d. alios. littera. i. fo. xxx.

Contra malos platos in e. cō. qd ad bene. fo. xliij. et e. con. sacramenta in prin. ple. fo. vij. et in con. othobo. in prohe. ver. expellit.

Utrū inferiores cōtinent noie plati. no. in consi. otho. qto v. minoribus clericis. fo. liij.

Contra prelātū negligentē no. bene in 2^{ti} otho. licet v. digne. e. fo. xxxvij. Qualiter prelatus habet considerare quatuor in con. otho. pastor in g. in prin. et ibi in g. fi. fo. xxiij.

Qualiter se habebit in prosperis et aduersis adde. s. in ver. meretrix. Si prelatus non vult conqueri de rebus ecclesie abstractis nunq̄d pōt supior psequi in cō. othob. ad tutelā circa fi. fo. lxxix. Pro platis no. in cōsti. otho. quid ad venera. ver. exemplum. fo. xliij.

Prelatura. an appetens platurā peccet mortalit̄ in consi. othob. ambitionis v. ascendere. fo. ciiij.

Propteratio quando nocet et quādo non in cō. otho. sacer ordo ver. vt ante. fo. xiiij.

Presbiter an pl^o peccet cognoscēdo mulierē q̄ pūgat^o i cō. oth. cū nō fo. v. infimomiales. c. fo. xlvij.

An pōt aliqd recipi p celebratiōe missae in cō. oth. de archidiaconis v. symoniacam. fo. xliij. contra presbiteros inhonestos in consi. ij. othob.

Prescriptio. an vicarius cōtra rectorē possit p̄scribere in consi. otho. ad vicariā post prin. adde in v. resto. fo. xx. An iustus i possessionē post annū potest p̄scribere i 2. fi. oth. v. iſtra annū. n. fo. lviij.

An religiosi possint p̄tra visitatiōes & obedientiā archidiacono faciendā p̄scribere in cō. otho. de archidiaconis in cō. optime ibi. fo. xliij. Quō pbat in cō. othob. vuitatē v. antiq̄tatis iur. fo. lxxvij.

Presentatio qm̄ preiudicat p̄sentanti in cō. otho. sacer. v. indigni fo. xij. et ibi nūquid questio de p̄dente poterit interim episcopus p̄uidere.

An presentatio ad vicariam p laicuz tenet de iure regni anglie i cō. oth. sacroz v. collatio fo. lxxij.

Presentatio dat ius ad rē sed non ius in re in cō. othob. qz in pn. d. fo. cv. Si laicus p̄sentet indi gnū nunquid deuoluitur collatio ad superiorem in consi. otho. sacer ordo v. indignos. fo. xiiij.

Presumptio. qm̄ oia p̄sumunt soletiniſ acta & an institutiōe vicarie p̄sumitur iuramentū interue nisse in consi. otho. ad vicariā ver. nullā. fo. xx.

Et qualiter verbū p̄sumere no. in e. cō. licz. ij. cō. otho. v. p̄sumāt fo. lxxvij. et in cōsti. othob. amoris in prin. fo. lxxv. Qz quis nō p̄sumit sue salutis imemor in cō. otho. innotuit in pn. fo. xxxi. et ibi de litteris iudicū in quibus aliter seruat. De p̄sumptione iuris et de iure in cō. iij. otho. v. et manifeste. g. fo. viij. et remittit. p̄tēxtu et occasio ne in consi. ij. othobo. e. ver.

Preuentio de materia p̄uentionis in archidiacono et archiepiscopum in consi. othobo. quoniā ceca circa prin. v. tam episcopi. ibi bene. fo. lxxij.

Preteritū quomodo nō est memorie commendat dū in consi. iij. otho. v. suspicāt & ibi versus. Et p̄dest et obest pauciter meminisse malozū Si delectet obest: p̄dest si penitet hozum.

Princeps. contra p̄ncipes iniuriātes inferiorib⁹ Et. in consi. othob. in prohe. v. expellit et ibi contra p̄ncipes iniuriātes ecclesie.

Principes tyranni dant^o populo malo e. consi. iustus v. quibus. fo. cvij. et in consi. othob. quid ad venerabiles v. superintendens. fo. xliij.

Principiū. p̄ncipiū obsta in cō. oth. innotuit. v. de currendū. fo. xxxi. & e. 2. ad elidē. v. fuerūt fo. xxiij.

Priuatio. qm̄ priuatur aliquis suo bñficio & quō p̄mo et secūdo quis potest priuari bñficio in aliqua diocesi i con. otho. alicubi v. p̄uaret fo. xlvij.

Qui propter crimen commissuz in vna diocesi in consi. otho. licet. i. v. detinent ple. fo. xxxij.

De priuatione bñficioꝝ in spe et in re & quid isto cū est grauius in cō. otho. cū in armis i fi. fo. lxxvij.

Omnis priuatio p̄sumit habitū in cōsti. othob. miserabilis v. vicarie. fo. c.

Priuatio p̄tinet ad ep̄m et non ad archidiaconū in con. othob. q̄ indecorū v. faciāt. fo. lxxij. & i cō. otho. qm̄ de habitu v. ad ep̄s cōpellant. b. fo. xxx.

Priuatū non facit fructus suos sed priuandus i consi. otho. tanto. fo. l.

Privilegia. quot p̄uilegia habz ecclesia in. e. ad tutelam post prin. v. ipsius. ecclesie. fo. lxxix.

De p̄uilegio quod vendicat clerici in cācellaria dñi regis no. i. c. cū honestat^o v. p̄uilegijs. fo. lxxix.

P̄uilegiū p̄ditur p nō vltū i 2. oth. vltū. fo. xlix.

P̄io. differentia inter p̄o et propter in con. otho. ecclesijs v. propter. sed tantum remittit. fo. xv.

Probatio. q̄ probatio ocularis est certior alijs p̄bationibus in cō. othob. in p̄he. v. oculis.

Nota singula genera p̄bationū in consi. othob. q̄ indecorū v. illo modo. fo. lxxix.

Procellio. de ista materia et qualiter p̄ocessio fiet tribus sp̄ibus in cō. othob. iust^o v. sp̄ib⁹. fo. cvij.

Procuratio. archidiaconus non habebit nisi vnā p̄curationem in die. in consi. othobo. natura lis ver. impendit. fo. lxxvij.

Recipiens p̄curationem verbo dei non impet fo est suspensus et irregularis. vt no. e. consi.

Quando peti potest et qbus causis in cō. othobo. domus v. ipso actu et g. se. in fi. opti. fo. lxxv.

Et an p̄curans indebita soluta repeti potest in cō. othob. naturalis v. idebiti. et v. se. fo. lxxvij.

et ibi quid si visitans excedat modum per totū capitulū et. e. consi. deus ver. duplum. fo. lxxix.

An potest p̄scribi contra p̄curationes vide su p̄a in ver. p̄scriptio.

Procurator. generalis an potest causas matrimo niales tractare in consi. otho. cum non solum v. magna fo. xlvij. et ibi q̄ p̄curator ad contrahē dum habebit speciale mandatum et in specie.

An infamis potest esse p̄curator in consi. otho. vsum in prin. fo. xlix.

Utrum per comparitionem domini in iudicio reuocatur potestas p̄curatoris vt non valeat actū per eum postea no. supra in ver. constitui. et ibi quid tenetur in reuocatione p̄curatoris: et ibi v. intelligimus.

An p̄curator potest constitui ad vnum diem an substitutio per inhabilē p̄curatores valet in cō. otho. iuxta post prin. v. quero si talis. fo. lxxj.

B ij

Tabula prima seu index

Contra procuraciones monasteriorum in consili. otho. innotuit ver. com. fo. xxi.
De continuatione diei in procuratorio no. s. i. v. continuatio. An constitutus ad agendum potest contestari litē no. s. in v. nolimus. Si non reuocetur mandatum procuratoris nunquid requiritur quod pueniat ad noticiam iudicis vel prius in. c. vlt. v. opus fuerit fo. xlix. Qualiter procurator habebit mandatum ubi est dubium in consili. otho. vlt. v. pbatum fo. xlix. Ubi procurator constitutus est ad diē nō valet processus factus cū eo post diē c. consili. v. intelligimus. An equantur procurator et iudex c. consili. v. tantū. An quis compellatur constituere procuratorem c. consili. ver. non potest. An laicus possit constitui procurator c. c. in principi. hoc ibi.
Proditor al. ecclesie dicitur quod scientiam suā nō vult alicui reuelare i. cō. otho. cū sit ars. i. pñ. fo. xxvij.
Professio quedā tacita et quedam expressa in cō. otho. audiuius in fi. fo. xliij.
 Unde dicitur professio no. in consili. othob. sane in prin. ca. v. fo. cx. An valeat professio conditio nalis in 2. si. othob. q. 2. v. p. pñ. p. ple. fo. cxij.
Prohibitio vtrū oīa licent quod expresse nō phibent i. in consili. otho. basilicā v. absq. licētia. fo. iij.
 De prohibitione regia in consili. oth. innotuit v. applicent. fo. xxxj. De valente phibere factū illicitum et non phibet in consili. othob. ad tutelā v. consensus fo. lxxix. et c. consili. monachos circa fi. fo. ciij. ibi bene dicit in consili. otho. alicubi circa fi. v. colore. fo. xviij. et ibi an iurans non accusare potest denunciare. An prohibitū vna via pmittatur alia in consili. otho. deus in fi. fo. lxxix. in cō. otho. alicubi. circa fi. v. colore. fo. xviij. et ibi iurans non accusare potest denunciare.
 Prohibitio facta sub anathemate nō inducit sententiam in. c. indignū v. attestatione. fo. xc.
Prorogatio. vide de ista materia de fo. cōpe. c. romana p. car. li. vj. de elect. c. pe. i. g. p. inno. & host. j. respñ. C. de epali audi. l. si cōse. p. Thy.
Prophetia est triplex in consili. otho. audiuius ver. propheticum. fo. xliij.
Provincia quedam vulgaris quedam metropolitana. i. cō. oth. q. idcorū c. v. d. & remittit. fo. lxxij.
Propriū. an pōt monachus habere propriū in cō. otho. q. 2. v. v. proprium ple. p. fo. cxij.
Protestatio qñ excludit lapsū temporis. et quando non in consili. othob. c. ij. v. excusentur.
 Et de materia ptestatiōis vide et de cōst. cū apud per hosti. Jo. in add. & Inno. de regu. iu. in gñali li. vj. per Car. et Jo. Inno. xxvj. di. diaconus. p. eundez de elect. c. romana p. Inno. de consili. c. qñ consili. v. et q. 2. de protestato per hosti. in summa.
 Et quid operatur ptestatio et requirit quod fiet tpe legitimo in. c. ambitionis v. pactione. d. fo. ciij.
Pronus. no. i. cō. otho. innotuit. e. ver. fo. xxxj.
Prouidū. differentia inter prouidū et discretū in cō. otho. qñ tabell. ver. prouida. o. fo. lvi.
Publice qualiter exponit in consili. otho. licet ver. detinent. h. fo. xxxv. ple. in e. consili. e. v. et remittit fo. eodem. a.
Pudicitia qd sit & vñ dicit in cō. otho. q. indecorū v. ibi de castitate bene. b. fo. lxxij. col. ij.

Puer quot modis sumitur no. in consili. iij. otho. ver. pueri. b. fo. viij.
Pute. i. sat. vtile vñ mude i. 2. iij. oth. e. v. fo. viij.
Purgatio. quales erūt cōpurgatores et an vnus bone fame potest esse purgator plurium. Et an purgatus possit cōpelli abiurare locū suspectū. et an pendente inquisitione super crimine pōt quis esse purgator. in consili. otho. quid ad venerabiles v. operibus in fi. ple. fo. xliij.
 An p̄sbyter suspectus aut diffamatus cū moniali potest se purgare per mulieres in consili. othob. p. ver. suspectus.
 Compurgatores debent esse equales illi quem velint purgare in e. consili. otho. quid ad vñ. &c.
Quadragesima. q. tres sunt in anno quadragesime. in cō. otho. qd ad vñ. in fi. fo. xliij.
Quæstus est lucrum damnatum. in consili. othob. auditu. e. ver. fo. ix.
Quasi similitudinem significat in consili. othob. in prohe. e. ver.
Quicquid in cō. othob. ad tutelam. e. ver. fo. lxxix.
Ratio habet vim legis in cō. fi. otho. e. v. & in consili. othob. in prohe. v. rationis et ibi bene no. differentia inter rationem & sensualitatem in cōst. othob. amoris in prin. fo. lxxv.
 Minor ratio credit maiori i. cō. ij. oth. v. digni. d. Si vis omnia subijcere: primo subijce te rationi verbum Seneca.
Rancor qualiter remittendus est licet aduersario satisfacere non intendat in consili. othob. ad tutelam e. ver. cum glo. p. re. fo. lxxix.
Raro. quod raro sit dicitur non fieri in con. otho. quanto in prin. fo. liij.
 Super raro contingentibus sunt leges in con. otho. alicubi. in prin. fo. xviij.
Reconuentio an habeat locum in rectoribus pro rebus sue ecclesie facta reconuentione in consili. otho. ad tutelam v. competenter. fo. lxxix.
Reconualescere. qd ab initio non valet non recoalescit p̄firmationē i. c. amoris v. ois q. fo. lxxv.
Reordū vñus qñ facit plenam fidem in consili. ij. othob. ver. nos ipsos et c. consili. ad elidendum v. plurimorum. fo. xxiij.
Rector multis modis dicitur in cōst. otho. quod in quodam v. rectores. fo. x.
 Quæ onera ecclesie pertinet ad rectorem in 2. si. othob. pastor v. incumbencia. fo. xcij.
 Rector et vicarius habeant ius vñforme in beneficio et sic prohibetur successio in consili. othob. ad vicariam ver. admittendum. fo. xx.
Reuerētia qd sit i. cō. othb. q. v. reuerētia fo. lxxij.
 Reformare. differentia inter reformare et corrigere in consili. othob. quid ad venerabiles ver. reformando. fo. xliij.
Registrum episcopi facit fidem in consili. otho. sacer odo. in glo. fina. fo. xij. et in consili. othob. otho. post medium ver. custodiant. g. fol. lvi. et ibi quid sit registrum episcopi publico instrumento exemplato de registro cui potius standum est.
Relatiuum. de dictione relatiua in consili. othob. c. ij. ver. ad quos & c. consili. licet. ij. post principi. ver. per se. fo. xxxviij.

Adnotandoꝝ in glo. d. Joānis de athon.

Relaxatio. an relaxatio et absolutio differunt in consi. othobo. sicut e. ver. fo. xviij.

Religio a quibus sanctis habuit ortum in consi. otho. audiuius in pzin. fo. xliij. An religio mendicantium cuius sit perfectio? alijs in consi. othob. regnum ver. est deo pzo. fo. cir. Que sunt substantia religionis in co. othob. porro ver. in regula. fo. cxj. Religiosi tenent seruare silentiū in consi. otho. porro. ver. ita. fo. cxj. Tria sunt substantia in religione e. c. ver. in regula.

Et nunquid possunt institui in ecclesijs secularibus in con. othob. monachos ver. ecclesias. fo. ciij. Utrū magis pmiabit religiosus q̄ secularis no. in c. regnum. ver. pzo. fo. cir.

Reliquum de illo ver. no. in consi. otho. alicubi eo. ver. fo. xviij.

Renunciatio an symoniacus vel intrusus potest renunciare beneficio inuito episcopo in consi. othobo. amoris ver. p̄stiterint. fo. lxxv.

Reparatio ecclesie pertinet ad curam et sollicitudinem episcopi in consi. ij. othob. circa fi.

De reparatione domorum ecclesie no. in consi. othob. iprobā in p̄n. & ibi in glo. fi. fo. lxxv. Quid fiet de lignis ecclesie antiq̄s seu putridis ibi dem per dimidiū folium et ver. tenentur. Et ibi an repare ecclesiam sit opus reale vel personale. Utrū parochiani habent capellā ubi audiant diuina teneant reparare ecclesiā matricē et seu ctus ecclesie possunt sequestrari et pzo qua parte ubi domus ecclesie nō reparatur. j. v. sequestratio.

Reprobos. nota contra reprobos in consi. otho. sacer. ver. reprobatis. fo. xij.

Repetitio. an solū in debiti possit repetere no. in con. othob. naturalis ver. indebiti. fo. lxxv. Utrū non delinquit sed persona: in consi. othob. ad tutelam. ver. subiacere. fo. lxxix.

Quibus licitū est p reb̄ pugnare no. s. v. bellū. Nunquid sit licitū clericis res suas defendere cū armis in co. othobo. ad tutelā v. bel cos. fo. lxxix.

Residentia. quare iurant vicarij ad residentia in consi. otho. ad vicariā eo. v. fo. xx. ac cōtinue tenentur residere ratione iuramenti sui & qñ sic et qñ nō no. s. in ver. faciat et. g. se. et v. alioquin. Et an consuetudo excuset in consi. othob. sacroꝝ et adde i v. p̄iurū. & ibi an p̄t se abs̄tare. fo. lxxij. **Resignatio** b̄ficij an tenet si p ep̄m nō admittat. in consi. otho. ad elidendū v. resignasse. fo. xxiij.

Resistere. quando licitū est resistere iudici in co. othob. naturalis v. pereant. fo. lxxv. Utrū an rector restituat contra p̄scriptio-

nē vicarij in co. otho. ad vicariā v. iter quero. v. clādestine ubi no. de restitutione vxoris. fo. xx.

Item qualiter denegat restitutio in con. otho. ad elidendum ver. restituantur. fo. xxiij.

An depositū pōt ep̄s restituere ad beneficiū patrone inuito i 2. oth. l3 in g. fi. d. fo. xxxv.

Restituere factū denotat in con. otho. qm̄. e. v. et ibi an priuato potest restituere.

Restitutio debet fieri sine p̄iudicio alieno in co. j. otho. v. renouatis. v. ad medium. fo. ij.

Reuerentia qd sit no. in co. ij. oth. e. v. f. fo. lxxij.

Reuerentiam decet inferiores facere respectu ma-

iorum ut in consi. p̄ima otho. e. ver.

Rex quid pertinet ad eius officiū in co. othob. cū honestatis circa. fi. v. regis. fo. lxxix.

Rigor no. supra ver. equitas.

Rigor non debet esse nimis rigidus. nec m̄suetudo multū dissoluta in consi. othobo. amoris v. putamus. fo. lxxv.

Rubrica istarū cōstitutionū vel decretorū allegari nō debent tāq̄ tertus sc̄ decretaliū et iuris als in consi. p̄ima otho. in v. in titulos.

Rusticus. nota contra rusticos in consi. otho. in p̄robe. ver. expellit.

Rumor quando probat ple. vel non. no. in cōsti. otho. contra latronum. v. manifestum. fo. xxxix.

et e. consi. ad elidendum v. rumores. fo. xxiij.

Sacramentū dicit quasi sacre rei signū in co. otho. in p̄zin. ver. exhibere.

Quā romana ecclesia est seq̄nda in sacramētis h̄mōi q̄ sunt sacramēta necessitatis & q̄ nō: no. in c. igre dicentibus v. ianua fo. lxxij. et no. s. v. p̄ncipalia & g. se. & v. ianua. et ibi q̄ quedā sunt sacramēta p̄guantiū: quedā reddentiū: et quedā excententiū. Quot modis dicit sacramentale et q̄liter debet sacramēta et sacramēta ministrari no. e. 2. v. diffus. An l3 aliqd recipere p sacramētis et quō: an p̄stiter potest locare operas suas p celebratione diuinorū i con. oth. de archidia. v. symoniā fo. xliij. Qualit̄ res sp̄ialis annexa non spiritali potest vendi in consi. othobo. indignum in p̄inci. ver. spiritualia sed tantum remittit. fo. xc.

An consuetudo possit introducere q̄ quis pōt recipere sacramēta ab alieno sacerdote in con. othob. gratia ver. iuste. fo. lxxv.

Sacerdos. quando creditur sacerdos in consi. otho. licet ad p̄ofugandum v. digne. fo. xxxij.

Et de quibus sacramentis se habet intrinsecus. no. in c. sacramenta. fo. vij.

Sacrilegium est multiplex in consi. othob. ad tutelam ver. obseruare. fo. lxxix. et ibi de abstrahente res ecclesie vel de domo rectoris an sint sacrilegi vel excommunicati ipso iure vel facto no. in ver. contractare et ver. quicquid.

An percutiens laicū in ecclesia sit excommunicatus no. supra. ver. obseruari.

Satisfactio qñ debet p̄cedere absolutionē et qualiter pbat satisfactio in co. otho. l3. v. satisfecerit ple. fo. xxxv. a. & pzo p̄mo no. in consi. othob. cum in armis in glo. fi. fo. lxxv.

Scandalū qd sit & vñ dicat et qualiter curādū est de scādalo in consi. othob. quoniam circa p̄ncip. eo. ver. q. fo. xxxix.

Sciētia. quis dicit p̄oditoꝝ scientie. no. supra in v. p̄oditoꝝ.

Quid est scire in consi. othob. in p̄robe. post medium v. ignorantie et ibi pzo scientia doctorum p̄sentantium scholares in aliqua facultate.

Quando quis tenetur scire no. in consi. othob. q̄ indecorum v. denunciatum. v. fo. lxxij.

Et quando scientia p̄sumitur in consi. othob. contra latronum v. sciunt. fo. xxxix.

Sanguis. de sanguine mēstruoso no. supra in v. mēstruosam.

Tabula prima seu index

Scriptura in quibus casibus requiritur scriptura i
con. otho. sacer ordo v. scribantur. fo. xij.
Episcopus scribit noueritis nos ordinasse nunquā
est sufficiens probatio in. c. ad vicariam. ver. de
cernimus. fo. xx.
Scotia includit sub anglia quatuor ad constitutiones
istas in cō. otho. ver. angl. m. fo. iij.
Semper no. in consti. otho. licet e. ver. fo. xxxij.
Sensus. qualiter quinq; sensus hoīm diuersimō
de se indicant in cō. otho. auditu in pñ. fo. ix.
Menter pinguis grossus reddit sensum tenet spe.
ti. de pe. v. sententia fere. in prin.
Sententia. an tenet sententia cōditionalis vel p
futuris culpis in consti. otho. ad vicariam ver.
de cetero. ple. fo. xx.
An sententia duret pro perpetuo in consti. otho.
licet circa fi. v. priuatos. d. fo. xxxvij. et in consti.
othob. cum in armis. v. priuatus. fo. lxxvij.
Quando error exprimitur in sententia no. in. c. na
turalis v. fere nullas. fo. lxxvij.
An requiritur summa cognitio et executione sen
tentie in. c. p̄ indecorū v. ad mandatū. fo. lxxij.
Prelati snia p modū statuti potest fieri super fu
turis non autē per modū sententie in 2^{ti}. othob.
in prohe. v. adijcere. et. e. ver.
Sententia priuacionis est lata cōtra aliquē ordi
nari⁹ habz illā ex cō. c. libertatē v. fidē. fo. lxxxiij.
Sepes qd est & vñ dicit in cōsti. pe. othob. e. ver.
Sepultura. an licet aliqd dare ex cōuentiōe p ter
ra vel loco sepulture in con. otho. iij. v. labe.
Sequestratio quibus casibus est licita & an seque
ster possidet et an plus nocet parti sequestratio vl
missio in possessionē in cō. othob. ecclesiariū circa
medium ver. casus speciales et in glo. se. fo. lxxv.
An curatus habebit vite necessaria de bñficio quā
do fructus sequestrantur no. s. in v. permittitur.
An fructus beneficij possunt sequestrari propter
defectū rapationis in mālō ecclesie in 2^{ti}. othob.
improbā v. cessauerit in glo. se. fo. lxxvij.
An valet sequestratio in omnibus vel in parte p
rata huius defectus reparationis facienda et hoc
est notabile et quando facienda est sequestratio. i
c. ecclesiariū v. sequestrationes et ibi quis sit effe
ctus sequestri. fo. lxxv.
Seruire ecclesie tenet vicarius in propria perso
na in consti. otho. ad vicariā post medium v. per
sonalem et v. teneant cñ. g. se. fo. xx. et e. consti.
cum sit ars. post medium v. sacerdos fo. xxvij. et
clare in consti. othob. sacrorum circa prin v.
continua et remittit. fo. lxxvij.
Quando qs potest seruire per alium. s. v. alius.
Seruus. de seruis natuiis & rusticis no. in consti.
othob. cum mortis ver. baronum. fo. xcij. Et
ibi exemplum de Broket et Rege.
Seu aliqn ponit disiunctiue et aliqn ampliatiue
in consti. otho. contra latronum e. v. fo. xxxix.
Sibi personalitatem designat in consti. otho. qd
ad venerabiles in fine. fo. xliij.
Signaculū. differentia inter signaculū potestātē
et officiū in con. otho. sacrorum in pñ. fo. lxxxiij.
Silentium est triplex in consti. othob. porro cir
ca finem ple. fo. cxj.

Sigillū ad causas deputatū si faciat fidē in aliquē
consti. in con. otho. pto in prin. fo. liij.
Sigilla autentica et instrumenta parem vim ob
tinent vt in. c. qm tabellionum. fo. liij.
Quando sufficit habere sigillū priuatū no. in. c.
vltim in fi. et in v. non signatis. fo. xlix.
Que debent scribi seu sculpi in circūferētia sigillū
in consti. otho. quoniam tabellionum v. inscriptz
per totum capitulum. fo. liij.
Que sigilla faciunt fidem vide in ver. de facili.
An aliquid potest recipi pro sigillo.
Prelatus an potest alteri cōmittere sigillū suū in
c. quoniam tabellionum ver. confidat et ibi que dī
cuntur sigilla autentica. fo. liij.
Symonia diuersimode cōmittitur in cō. otho. qz
v. presentatur. h. et glo. se. et ibi an sit licitum ali
quid dare patrono ecclesie. fo. cv.
Quando licitū est accipere pro sacramentis eccle
sie in consti. iij. othob. v. labe. et v. sacramentis.
et notatur bene pro viris ecclesiasticis.
An beneficiū per p̄ces obtentum sit symoniacū
in consti. otho. sacer ordo v. dignos. h. fo. xij.
An renunciare vt alter possit habere sit symonia
cum in cō. othob. deus. ver. symoniace praui
tatis. fo. lxxix.
Quis potest cum symoniaco dispensare. in cōsti.
othob. deus in fi. et remittit. fo. lxxix.
An habeat locū symonia i curia romana no. i cō.
othob. in phe. ver. pōtīfēs. Tam ex pte amittētis
q̄ ex pte recipientis cōmittit symonia vt in. c. de
de archidiaconis. fo. xliij. An sola voluntas indu
cat symoniā vt in. c. deus. v. symoniace praui
tatis. fo. lxxix. Epūs potest depōni propter symo
niam vt in. c. domus. in fi. fo. lrv.
Simplicitas scientie an repellat promouendū in
consti. otho. sacer ver. ideotas. fo. xij.
De triplici simplicitate no. in consti. otho. ad eli
dendum ver. simplicitas. fo. xliij. Et qñ simplici
tati est parcendū in cō. iij. otho. ver. simplices
Simpler. i. sine plica in consti. othob. cum sit ars
e. ver. fo. xxvij. An simplicitas sufficiat in mona
cho in. c. porro in consti. othob. fo. cxj.
Similitudo. q̄ nichil est idem cum suo simili &c. i
consti. othob. in prohe. ver. quasi.
Quando proprie dicitur similitudo et qñ extēsi
no. in ver. extēsiō.
Simulatio pmittit in consti. otho. ecclesias ver.
multitudini. fo. xv. Qm prelato est mortale pec
catum in consti. othob. pastoralis e. ver. fo. ciij.
Nichil simulatum potest esse diuturnum in cōsti.
otho. ad elidēdū ver. singētes & remittit. fo. xliij.
Soboles. sub hoc nomine continetur nepos et ce
teros descendentes in penibus in consti. otho. li
cet. ij. e. ver. e. fo. xxxvij.
Societas mala est cauenda in consti. othob. cuz
in armis ver. furibus. fo. lxxvij.
Solennitas quedam est intrinseca quedā extrin
seca in consti. othob. ad vicariam post medium
ver. milia. ple. fo. xx.
Solutio vnus quando liberat alios in cō. othob.
ad tutelam ver. ratum habuerunt. fo. lxxix.
An soluens indebitū posset idem repetere in 2^{ti}.
othob. naturalis. ver. indebiti. fo. lxxvij.

Adnotan doctū in glo. d. Joānis de athon.

Solus. de illo ve soli ēē. in cōsti. otho. licet in pn. in longa glo. in fi. pzo et 2. fo. xxiiij. colūna. iij. & in cō. othob. monachos v. periculofū. fo. ciij. et i v. nō solū. in cō. otho. cū nō solū. in pn. fo. xlvij. **Sophista** qd dicitur in cō. oth. cū sit ars e. v. fo. xxvij. **Spoliatio.** que impediunt restitutionez vbi quis est spoliatus beneficio in cōsti. otho. alicubi circa pzin. ver. restitutio. fo. xlvij. **Statutus.** qd clamor vulgaris est sufficiens causa statuti condendi. vbi in cōsti. iij. otho. **Et** licet statutum editum non seruetur non min⁹ meretur statuens in cōsti. pe. otho. et ibi bene cōtra moniales & contra alios q non seruāt statuta. **Et** verbum statutus perpetuitatez designat in cōsti. iij. othob. ver. statuens. **Puncto** statuto ligetur illud statuens in cō. otho. prima ver. statuenda. q. fo. iij. **Statutum** parificatur consuetudini in. c. qm̄ ta = bellionum ver. consuetudinem. fo. liij. **Quando** statutū tollit legē vel cōtra in. c. iulian. randū ver. non obstante. fo. xlvij. **Seculare** statutū arctat p statutū iudicis ecclesia **Nici** in cō. amoris. ver. vel secularis. fo. lxxv. **Ratio.** in cō. othob. sacrorum e. ver. fo. lxxiij. **Statuta** quando fit falsa in cōsti. othob. xpiane e. ver. littera. e. fo. xlvij. **Suspendium** vnde dicitur in cōsti. othob. iudicij e. ver. in pzin. fo. xcv. **An** alteragium obuenturū in toto anno possit cōstitui p presbitero parochiali pzo stipendio suo in cō. otho. ecclesias ver. altaris. fo. xv. **Studere.** quot sunt necessaria studentī in cōsti. otho. cum sit ars in pzin. ver. dist. fo. xxvij. **Subhastatio** i 2. oth. iprobā v. accepi. fo. lxxv ij. **Subtilitas** quando commendatur in cōsti. otho. ad elidendum. in pzin. fo. xxij. **Subornatio** cōsti. fi. otho. v. subornent **Successor.** qm̄ vicij pdecessoris nocet successorī i cōsti. otho. ad elidendum ver. intruso. per dimidium folium. fo. xxij. **Et** quando successio prohibetur in cōsti. otho. l3 adeo v. defestati. fo. xxxvij. **Sumptus.** litis et alimonie an potest vroz petere sumptus durante causa diuortij in cōsti. otho. cū non solum v. naturalis. opti. fo. xlvij. **Supbia** in cō. othob. miserabilis v. pōpa. fo. cf. **Supplere** qm̄ potest iudex in cō. otho. vln i fi. fo. xlix. et de excep. pia. per archidiaconū v. et allegatū ad no. s. fi. per spe. per totum ple. **An** pcessus habitus per suspensū vl excoicatū valeat in cō. othob. iuxta. v. suspensum. fo. lxxj. **Suspere** et sumere qualiter inter se differunt in cōsti. otho. in prohe. ver. suscepti. **Suspensus** ab officio quousqz satisfecerit an indigeat absolutione in. c. cuz honestatis fo. lxxj. s. qz vero circa mediū magne glo. e. cōstitū. venialū ver. relaxetur. fo. xlvij. **Et** an suspensus a beneficio sit suspensus ab eius fructibus in. c. licet. j. fo. xxxij. **Quando** quis dicitur suspensus pzo perpetuo. e. quod in quodam in fi. fo. xij. **Suspectus** qui auriculatur vel auriculari inten-

dit vide supra auriculatio. **Suspensus** a celebratiōe missarū an pōt alia diuina officia exercere i cō. ij. otho. v. a missaz. e. fo. vj. **Et** nunquid talis celebrans sit irregularis in cō. othob. cum honestatis. v. vltionū. fo. lxxj. **An** suspensus ab officio eo ipso videtur suspensus a beneficio. in cōsti. othob. cum sancti v. beneficio fo. lxxij. in cōstitū. otho. auditu. ver. officio. in glosa finali. fo. ix. **De** multiplici suspensione. **An** suspensus ab officio videtur eo ipso suspensus a beneficio et administratione et officio diuino in cōsti. othob. volentes in fi. fo. xlvj. **Utrum** suspensus indigeat absolutione postqz satisfecerit in cōsti. otho. licet ad profugandū. v. vltquequo ple. fo. xxij. et remittit ibi. v. digne. **De** suspensio donec digne penituerit tenet adire et. **Utrum** suspensus habebit victum et vestitum a beneficio et cui applicabit residuū no. in dicta cōstitū. otho. licet v. intromittant et in v. ipsius. **An** & suspensus a beneficio se interim occupet sit priuatus ipso iure quod habet in illo beneficio. **An** suspensus ab vna ecclesia ab omnibus videat suspendi in cōsti. otho. amoris v. regno. fo. lxxv **Item** an suspensus potest ecclesiā itrare et ibidez orare in cō. otho. tanto ver. suspenditur. fo. l3. **Et** nunqd suspensus quousqz satisfecerit indigeat absolutione in cōsti. otho. venialium ver. nullo latens. fo. xlvij. **Abellio.** qualiter dicitur seruus public⁹ no. **An** cō. otho. qto. circa pzin. v. public⁹ fo. liij. **Quis** potest tabelliones creare in cōsti. otho. qm̄ tabell. in pzin. fo. liij. **Tabellio** debet requiri conficere instrumentum p partem e. cōsti. v. facilius. **Tanqz** similitudinē significat in con. iij. oth. i pn. **Aliquando** est expressum veritatis in cōstitū. otho. cum sit ars in pzin. fo. xxvij. **Temerarie.** i. dolose i 2. otho. l3. ij. e. v. fo. xxxvij. **Aliquando** tamen nō requiritur dolus in cōstit. othob. cū honestatis v. temere. fo. lxxj. **Tempus.** quando lapsus temporis excludit tempus in cōsti. j. otho. ver. renouatis. et e. cōsti. v. consecrationem. **Tempus** aliquando ponitur pzo tēpore vt in cōsti. iij. othob. v. adhibendum et ibi remittit & exēplum ibi de procuratoribus. **Quando** tempus dicitur longum in cōsti. otho. cum laicis v. tempus. fo. xlvj. **Quando** tempus incipit currere et an etiam potest multiplicari in cō. othob. cū honestatis. v. qm̄ quennium v. immediate. fo. lxxj. **De** triplici tempore ante legem sub lege et post legem in cōstitū. otho. in prohe. v. seminavit. **Dum** tempus habemus operemur bonum in cō. othob. iuxta. v. a nobis est iniquitas. fo. lxxj. **Est** tempus cuius non extat memoria in cōstit. othob. vnitatem v. antiquitatis. fo. lxxvij. **Tentatio** quando nocet et quando non in cōsti. othob. monialis. v. tentationibus. fo. xlvij. **Terminus** in cōstitū. otho. basilicarum ver. consecrationem. fo. iij. **B** iij.

Tabula prima seu index.

Testamentū. q̄ quilibet de populo potest petere interesse vt fiat executio vltime voluntatis seu testamenti in consti. othob. libertatē in p̄n. fo. lxxxiij. et ibi in d. ordinario.

Testamenti probatio potest cōpetere inferiori episcopo supra ver. inuentare et ver. executor et ver. intestatus.

Seruus pōt facere testamentū in con. othobo. cū mortis d. ab intestato. fo. xxiij.

Punqd̄ testator possit sibi legē iponere ne faciat scdm̄ testamentū in e. cō. libertatē. fo. xxiij.

Testis qualiter deponet in facto cuius non extat memoria in cōsti. othob. vnitatē d. antiquitatis fo. lxxxiij. & ibi bene de facto p̄trario & exclusorio.

Utrū exēptus vt monachus et h̄mōi vbi est testis necessarii pōt cōpelli vt ferat testimoniū in cōsti. othob. ziugale d. ne q̄s. optie q̄d ē nōbile. fo. lxxxiij.

Præmissus supra ver. p̄ceptum.

Trāſigere q̄n licet. i cō. othob. ceter. i fi. fo. cxviij.

Titulus. nunqd̄ monachus ordinatus habebit titulum in consti. otho. sacer ordo. ver. certo et ibi i ver. titulo. fo. xxiij.

De pena epi ordinantis aliquem sine titulo.

Titulus potest remitti et an sufficit littera p̄sentationis licet nō adiciat ad titulus domus nostre et an sufficit titulus patroni p̄prij: an vbi epi scop⁹ ordinat sine titulo tenet ordinato ad alimēta: et an ordinatus tenet epi ministrare i diuinis officijs. et an sufficit episcopo q̄ ordinatus se reputet contentum de titulo suo: et an titulus requiratur in minoribus ordinibus no. in dicta consti. sacer ordo & ibi episcopus.

Et an epus iur. e. cū scdm̄ apostolus. q̄n opus est incūbens tenet docere de titulo suo in consti. oth. ad elidendū d. intrudi ple. fo. xxiij. et ibi an possesio sufficit pro titulo.

Si l̄sa institutionis sit defectiua an propter hoc titulus inutilis in consti. otho. ad elidendum ver. se intrudi in fine. fo. xxiij.

Qualiter ordinandus probabit titulum suum in consti. otho. sacer ordo. d. vt vero. fo. xxiij.

Et nunquid habens titulus a religiosis possit eis deferre e. consti. d. titulo.

Transgressor canonis libēter proterue intelligēs peccat in spiritum sanctum in consti. iij. otho. d. contemptū & supra d. contemptus. hec ibi.

Tunc. de illo no. in cō. otho. p̄to. d. forsan. fo. li.

Transactio. q̄n licet trāſigere in causa & q̄n nō in consti. otho. ceterū d. tale negociū. fo. cxviij.

Trahi. an subditi episcopi in visitatione epi possunt trahi ad loca remota in d̄sti. otho. quid ad venerabiles d. corrigendo circa fi. fo. xliij.

Uacatio. p̄fens beneficiū vacans habet exp̄mere quō vacet de iure vel de facto in cōsti. oth. alicubi. circa p̄in. fo. xviij. & ibi q̄n beneficiū dicit vacare de facto vel de iure et quādo vacat de iure licet nō de facto impedit collationem ordinariam et quādo requiritur ammonitio per sententiā et quādo non no. ibi ple.

Et quid iuris de fructibus b̄nficiorū vacantiū de iure et de facto in cō. othob. sacro d. d. medietas fo. lxxxiij. et e. consti. ecclesiariū d. p̄cipant. et meli⁹

d. cōsuetudine. fo. lxxxb. et ibi vide q̄n dicit ecclesia vacare et recitat opiniones contrarias.

Vale. an hoc verbū inducat necessitates in cōsti. othob. ecclesiariū e. ver. fo. lxxxb.

Variatio vñ dicit p̄prie et q̄n permittit et q̄n nō i cō. othob. i p̄he. d. p̄ diuersorū tpm et in glo. se.

Veritas est triplex in consti. otho. ad elidendū e. ver. et ibi versus. fo. xxiij.

Vestis. de vestibus clericorum et militum in constit. otho. quoniā de habitu. in p̄n. et ibi. fo. xxix.

Q̄ mos regionis excusat quē ad vsum vestis q̄a in talibus sola superbia reprobat in cōsti. othob. cum sancti. in fine. fo. lxxxiij.

Vetustas carens ratione extirpanda est. in cōstit. iij. othob. d. consuetudinem.

Vicarius nunquid tenetur ad onera sicut rector. i cō. othob. q̄n alienatiōes d. incūbētia. fo. xxiij.

Qualiter diuidit portio vicarij in. c. cū sit ars d. vel vicarios. fo. xxviij.

Vicarius nō potest deferre p̄ aliū in consti. oth. ad vicariā d. in p̄prijis. fo. xx.

Fortius est vicarius astrictus ad residentiā q̄ rector e. con. d. cum teneant.

In l̄is vicarij instituti si nō cauet de iuramento nunqd̄ potest eius institutio argui nulla. in. c. ad vicariam d. fore nullam. in fi. fo. xxij.

Qualis debet esse qui p̄sentatus est ad vicariā e. consti. d. ordinatum.

Vicarius conuentus debet noīare rectorem. in dicta consti. otho. ad vicariā in p̄in.

An vicari⁹ debet contentari victu et vestitu in cō. othob. q̄n alienatiōes d. sufficientem. fo. xxiij.

Quis dicit p̄petuus q̄s t̄p̄alis & de quattuor ḡnibus vicariorū. Et differētia inter vicariū ḡnalez epi et officialē. Et an vicarius cōuentus i iudicio noīnare no. in cō. oth. ad vicariā in p̄n. fo. xx.

Vicari⁹ epi ḡnalis p̄t audire causas infimoniales seu criminales i cō. oth. cū nō solū d. epi. fo. xliij.

Vicari⁹ p̄decessor q̄n nocet successor. d. d. successio

Vicissitudo. de l̄is vicissitudinis in con. othob. q̄ indecor⁹ d. ad mandatum ple. f. fo. lxxxiij.

Vidua vñ d. i 2. othob. ecclesiā i p̄n. e. d. fo. lxxxb.

Differētia inter ecclesiā viduatā et spoliatā als de solatā in cō. otho. cū sit ars d. desolatā. fo. xxviij.

Vita actiua et contēplatiua d. d. contemplatio.

Vitū letificat cor hominis in consti. j. othob. in p̄ohe. d. quali ebria. fo. lxx.

Qualiter vinum excessiue sumptū nocet maxime in e. consti. othob. e. d. et ibi in plures versus. ad de in d. medicus.

Visitans. an visitans habebit pro vecturis equorum in consti. otho. de archidiaconis circa mediū ver. moderatis fo. xliij. et ibi an parilitas pecunie erigetur et est notabile.

An alteri competere ex cōsuetudine potest in con. othob. e. pe. d. cōsensu ple. et remittit.

An p̄elatus visitans possit repelli in sup̄fluis in e. naturalis. d. non pereant. fo. lxxxiij.

Si episcopus et archiepiscopus concurrant visitando quis debet p̄ferri in cō. othob. quoniā ce

ca d. archidiaconi. fo. lxxij.

Adnotandoꝝ in glo. d. Joānis de athon.

An subditi p cōperts in visitatiōe trahi possunt ad loca remota in. c. quid ad venerabiles. ver. cor. rigendo. fo. xliij.

Visitans an potest quē punire in occultis in. c. de archidiaconis. ver. puniant. fo. xliij.

Numquid visitas abbatē possit eū a prelatura remouere in consti. othob. porro. h. cū ad. fo. xli.

Virginitas de hac materia in 2sti. otho. h. indecorum. ver. pudicitiam. et ver. reparari. fo. lxix.

Vnio ecclesiarum ex quibus causis fiat in cō. otho. cum sit ars. ver. integrentur. fo. xxvij.

Vniuersale quoddā simplex quoddam reduplicatiū in cōsti. iij. otho. in pzin. h. qualiter. fo. xvj. et e. consti. cū laicis. h. psonis. et e. cōsti. ad eliden dum. ver. quodlibet. fo. xxiij.

Voluntas pro facto reputat in cō. othob. domus. ver. impedimentum. et remittit. fo. lxxv.

Pro ratione voluntas habetur in 2sti. otho. vsum. in ver. volumus. fo. xlix.

Votum an plus meretur faciens meritoꝝ ex vo to q gratis sine voto in consti. othob. h. indecorū ver. vinculo ple. fo. lxix. et ea. consti. regnū. ver. deo proximum. fo. cix.

Commutatio voti reseruatur epō in cōsti. otho. qd in in quodā. ver. regula generalis. et ibi casus. fo. x.

Vsa qñ fiat inclusiue quādo exclusiue in cōsti. ij. othob. e. ver.

Vsus rerū qto cōioꝝ tanto vilioꝝ in consti. quāto ver. magis necessarijs. fo. liij.

Ordinatus est ad certū vsum ad aliū vsum depu tari nō dz i cō. othob. cū scī. h. erogāda. fo. lxxvij. et ea. 2sti. improbam. ver. peragendā. fo. lxxvij. et ea. consti. indignum. ver. fabrice. fo. xc.

Verbū vsum factū denotat i cō. i. othob. h. vtenō.

Ut aliqñ fiat causatiue aliqñ executiue in consti. otho. licet. i. e. ver. fo. xxxij.

Vt pote qñq est expōsiuū i cō. oth. qto. e. h. fo. liij.

Vtile an cōtrahens cū monasterio debet probare aliquid ratione cōtractus versum in vtilitatē mo nasterij in cō. othob. volētes. h. ecclesie. fo. cxvi.

Qualiter fiet fides q expedit monasterio qñ ipius nomine agitur per monachum in consti. fi. otho. ver. miserabili. fo. lxx. col. iij. c.

Vtile pferet directo i c. qñ tabel. h. sigillū. fo. liij.

Veniū multipliciter dicitur velum et in cō. othob. moniales. ver. dedicate. fo. cxvij.

Venatio an venatio sit pctm in consti. otho. ad hoc. ver. per arctam. fo. cxvij. g.

Venditio an spūalia vendi possunt in cō. othob. indignum. in pzin. fo. xc.

Verbū nō ptra eos q verbū dei negligēter audiūt in cōsti. othob. in prohe. h. audiāt. lēa. l. fo. lxx.

Et nō minus peccāt q verbū dei ēē. in cōsti. otho. quid ad venera. h. verbū vite. in fi. c. fo. lxxvj.

Vs assumendo humanitatē nostram tria omisit. i. tres infirmitates nras non assum pfit i cō. othob. pastorat. h. qñ hūanitus. fo. ciij.

Vs de isto no. in 2sti. othob. in. c. iustus. e. ver. fo. cxvij.

Finis prime tabelle tam olim collecte sed demū diligētius recognite et directe.

Tabula secunda collecta ex his q per d. Jo. chappusum i marginibus adnotata sunt: i qua folioꝝ et colūnaꝝ lat fuerit posuisse nūeros.

Abbas an sit nomē honoris fo. cx. col. iij.

Abstinētia est vñū remediū cōtra incōtinē tiam. fo. xxxij. col. iij.

Abbat officij et inferiorū firmitas fo. cxvij. co. j.

Abbat permittit camera separata fo. cxvij. co. ij.

Abolutio facit aliqñ desinē pctōꝝ. fo. x. col. iij.

Abusus claustrī & clerici vide in ipius vocabulis.

Accidia quid sit fo. cxvij. col. iij.

Acta originalia penes quē debeant remanere dis quiritur. fo. lxxij. col. i.

Acta obscura non prosunt. fo. eodem. col. iij.

Actio vtilis an pferatur directe. fo. xxi. col. iij.

Aduocatus quid facere debet. fo. lxxij. co. iij.

Aduocati futuri quanto tempore studere debent disquiruntur. fo. cxxx. col. iij.

Affectus an debeat puniri licet non peruenerit ad effectum notatur fo. x. col. iij.

Affinitas quid sit fo. cxxx. col. iij.

Afflictis compati nescit qui afflictiones non susti nuerit vt notatur fo. xxx. col. iij.

Altari ministrātes non sunt seruitutibus subijciē di vt precipitur fo. cxxxvij. co. ij.

Ambitio excecere dicitur fo. cxxxvij. co. ij.

Anglia continet in se scotiam fo. iij. col. iij.

Anglici et scoti potui indulgent fo. c. col. iij.

Anima est preciosior corpore fo. cxlv. col. j.

Annus quot dies habeat fo. lxxij. col. j.

Appellare lz a qualibet grauamine fo. xij. co. iij.

Appellationis causa an iuxta leges antiquam an iuxta nouam decidenda sit. fo. xvj. col. iij.

Appellatio an recipiat in notorijs fo. xl. col. iij.

Appellare licet etiam ante sententiā diffinitiuam vt notatur fo. cxlij. col. iij.

Arbores in cimiterijs crescentes ad quos spectent seu pertineant fo. cxxxvij. col. iij.

Archiepī quid vltra epōs habēt fo. xliij. co. j.

Archidiaconus de consuetudine potest de causa matrimoniali cognoscere fo. lxxij. col. iij.

Archidiaconi et eorū officiales qd habere debeāt p inducēdo in bñficiorū possessionē fo. cxxxij. co. iij.

Articulos fidei explicite scire oportet fo. iij. co. ij.

Articuli fidei & quedā alia populo pdicanda habēt tur folio cxxxvij. col. iij. vbi multa habent de arti culorū diuersitate et quomō quattuordecim sint.

Argumentū a pcratio an equipolleat legi et teneat vim legis disquiruntur fo. cxxx. co. iij.

Auari sunt sine quiete fo. xxxvj. col. iij.

Auarus semper litit fo. ci. col. iij.

Auriliū brachij secularis an possit a quocūq iudi ce inuocari disputatur fo. xxxvj. col. iij.

Baptismus est triplex: et quo tēpore admini strari debeat disquiruntur fo. viij. col. iij.

Baptismi forma ibidem col. iij.

Baptismus in necessitatis articulo potest a quo cūq conferri et quomō fo. ix. col. iij.

Baptismi definitio et effectus fo. lxij. col. iij.

Baptismi forma in lingua anglicana & etiam gal licana exprimitur. fo. cxxxvj. col. iij.

Baptismus puerorū quandoq differri pōt: et qui B v

Tabula secunda seu index

bus de causis disquiritur	fo. cxxxi. col. iij.	Causa et occasio differunt	fo. vj. co. iij.
Basilica quid sit et qui eā respiciat	fo. iij. co. iij.	Causa matrimonialis a quo cognosci debeat & an a decano rurali seu archidiacono	fo. xlvij. co. iij.
Bellū habemus p̄cipue p̄pter sex causas que enumerantur.	fo. cxi. col. ij. & iij.	Cause sex belli recitantur	fo. cxi. col. iij.
Beneficiatus licet residere in loco teneat: se tamē q̄q; absentare p̄t vt notat	fo. xxi. col. iij.	Cause infringētes cōstitutiōes canonicas	fo. cxx.
Beneficiatus residens in aliqua parte anni an satisfaciat per hoc de residentia.	fo. xcix. col. iij.	Cause sanguinis i ecclesia tractari nō dnt	fo. cxliij.
Beneficium ecclesiasticum an possit dari militi seculari disquiritur	fo. xxviij. col. iij.	Celebrare bis in die q̄ liceat	fo. c. xxv. col. iij.
Beneficiū quādo dicit esse sufficiens.	fo. xix. col. j.	Certus an debeat certiorari	fo. ci. col. i.
Beneficiū p̄vno certis ex cāis fieri p̄mittit.	fo. xxij.	Charitas vide caritas.	
Beneficio p̄vno quis ipso iure in multis casibus positus ad longum	fo. xxxvj. col. iij.	Christus cur in fronte adhibeat	fo. iij. co. j.
Beneficiū & fructus beneficii differūt.	fo. xxviij. co. ij.	Christus habuit aliquid propriū	fo. xcix. co. ii.
Beneficiū an possit quis adipisci a quo semel fuit exclusus.	fo. xxviij. col. iij.	Christus fecit tres processiones	fo. cxviii. col. ii.
Beneficiū an possit cōferri in iuitū.	fo. lxxix. co. j.	Christiani mali sunt pagani p̄iores	fo. cxvii.
Beneficium qualiter dicitur possideri in p̄prietatem notatur.	fo. xcij. col. j.	Citatione an sit in notis necessaria	fo. xl. co. iij.
Beneficia aliqua an simul retineri possint	fo. xcix.	Citatione vna facta an possit quis ad totā causā procedere disquiritur	folio. l. col. i.
Beneficiorū pluralitas in multis ostendit iuribus prohibita in cōsti. p̄vno.	fo. cxxx. col. iij.	Citatio i hereticos ubi fieri debet	fo. clviii. co. iij.
Beneficia non vacantia nullo modo sunt cuiq; cōferenda.	fo. cxxxiij. col. ij.	Citatio sit quadrupliciter vt adnotat	fo. li. co. ij.
Bibham in aliud ideoma transire periculosum est.	fo. cliij. col. iij.	Citandus est dñs vel eo absente p̄curator	fo. liij.
Bibuli et edaces tarantur.	fo. cxxij. col. iij.	Citatio qualiter probabitur	fo. codē. co. iij.
Bigam p̄ solū papā disp̄sari p̄t fo. cxxij. co. iij.		Citatio habet duo extrema	fo. xcvi. col. i.
Bona clericorum in quos vsus conuerti debeant adnotetur in cōsti. p̄vno.	fo. cxxvj. col. ij.	Citatio sufficiens dari debet inducie	fo. cxxviij.
Bona ecclesie an possint alienari	fo. cxvij. co. j.	Claustri seu claustraliū abusiōes.	fo. cxij. co. ij.
Bona ecclesie sunt i pauperū vsus deputanda. ibid.		Clemētina dudum an detrahat. c. omnis. de pe. & re. disquiritur	fo. xi. col. ij.
Brachy secularis auxiliū an possit a quocūq; iudice inuocari disceptatur.	fo. xxvj. co. ij.	Clerici an possint negociari	fo. xvi. co. iij.
C alios quid sit notatur	fo. cix. col. j.	Clericorū qualitas scōz bernardū	fo. xxviij. co. iij.
Camera separata p̄mittit abbati.	fo. cxvj.	Clerici sunt quodāmodo milites.	fo. xxx. col. iij.
Canonici p̄ceptores peccāt in sp̄m l. fo. cix. co. iij.		Cleric⁹ cōcubinariū vt puniet vide cōcubinari⁹.	
Cantet in ecclesia quibet clericus	fo. xxiij. co. iij.	Cleric⁹ an a correctore possit appellare	fo. xxxviij.
Capellā p̄vno an liceat habere	fo. v. col. j.	Clericus de malefactore potius cōqueatur q̄ accuset vt viter irregularitatē	fo. xli. co. j.
Capellanus an possit habere alteragium p̄ stipendio suo disquiritur	fo. xvj. co. j.	Clerico semel leso per malefactorem qualiter p̄uidebitur discutitur.	fo. xli. co. j.
Capellani eīnci qualiter sunt admittēdi.	fo. cliij.	Clerico agenti ad penam pecuniariam non imputatur mors malefactoris	fo. eodem. col. ij.
Capitula generalia sunt quolibet triennio in anglicia celebranda	fo. xli. col. ij.	Clerici criminoli qualiter punient	fo. cxli. co. iij.
Carcer ad quid inuētus est	fo. cl. co. iij.	Clerici ne sint cōcubinarij rursus	fo. cxliij. co. iij.
Cardinalibus qualiter scribendū sit	fo. iij. co. iij.	Clericorū abusus scādaliāt laicos	fo. cxxv. co. i.
Cardinales vnde dicuntur	fo. lxx. col. j.	Collegij seu cōuētus signa vel idicia	fo. v. co. iij.
Caritas seu charitas et eā p̄cernētia	fo. lxviij. c. ij.	Collusio quid sit	fo. xli. co. ij.
Caritas triplex et quō charitas ordinata incipiat a seipsa ostenditur.	fo. lxxv. col. iij.	Comedendi hora et forma habet	fo. cxvj. co. ij.
Castitatem destruit multa	fo. xxxiiij. co. iij.	Et iterum p̄scribit clericis	fo. cxxxiij. co. i.
Castitas est virtutū gēme in clero	fo. lxviij. co. ij.	Comenda facta an tollat vacationē	fo. cij. col. j.
Castitas et pudicitia cōmendant	fo. lxxii. co. iij.	Comendatarius an sit p̄elatus cēsendus et an faciat fructus suos disquiri	fo. cij. col. i.
Castigari nequeunt mulieres	fo. xxxv. co. ii.	Comenda ecclesie non sit nisi duo ad eam concurrant vt habetur	fo. cij. col. iij.
Castigatio est signū amoris	fo. cxv. co. iij.	Comunia quisq; minime curat.	fo. cxv. co. ij.
vide plura in verbo correctio.		Comunio parit discordiā	fo. xxi. co. ij.
Casus in quibus crimina occulta non possunt absolui a simplice sacerdote	fo. cl. col. iij.	Concilium vnde dicitur	fo. lxx. co. j.
Casus quinq; episcopo reseruati	fo. xii. col. iij.	Cōcubina qualiter ab vxore discernit	fo. xxxv.
Casus in quibus monachi tenentur respondere suo enumerantur.	fo. cxv. col. ii.	Cōcubiniarius clericus an possit cōpelli abiurare concubinam suam	fo. xxxvj. col. ij.
		Cōcubine an sint ab ecclesia tolerande	fo. xxxvj.
		Concubine sacerdotū qualiter sint castigande docetur rursus in cōsti. p̄vno.	fo. cxliij. col. iij.
		Concubinatus prohibet clericis	fo. cxliij. co. iij.
		Confessorij prudētia in quo cōsistat	fo. xi. co. i.
		Confessor i. audiens confessiones quilibet potest dispensare in foro anime	fo. xxxij. col. iij.
		Confessores moralis	fo. cxxxiij. co. iij.

Adnotandoꝝ in glo. d. Joānis de athon.

Confessio sit accelerata fo. xi. co. ij.
Confessio an sit de necessitate salutis fo. xij. co. i.
Cōfirmatio an possit dari nō p̄fesso fo. cxlv. co. ij.
Consanguinitas et affinitas fo. cxix. colū. iij.
Conscientia nō sufficit ad iudicandū fo. v. co. ij.
Consiliū an obliget eos q̄bus dat fo. xliij. co. ij.
Constitutionis edende auctoritas fo. iij. co. f.
Constitutiones pprias an quis interpretari possit.
 ibidem. Et de cōsti. p̄uon. ibidem col. ij.
Constitutione z superioris violans peccat mortu-
 liter. vt tenetur fo. vi. colū. iij.
Cōstitutio noua an respiciat tñ futura. fo. xvi.
Cōstitutio finit finita rōe qua initit fo. xix. co. iij.
Cōstitutio a subditis non acceptata: an arctet et
 obliget ad ipsius obseruationē fo. xxx. co. f.
Cōstitutiones burales. i. de pecunijs imburan-
 dis ad vnguē obseruant. fo. xxx. col. ij.
Cōstitutio tollit a statuto & eōuerfo. fo. xlix. c. ij.
Consuetudo et statutu parificant fo. lv. co. i.
Consuetudo etiam circa sacramentozum receptio-
 nem potest esse valida. fo. lxxxvij. col. ij.
Cōtrahētes an possint seipos decipe fo. cbi. co. iij.
Contractus male fidei nō obligat fo. cxvii. co. ii.
Contumacia est triplex fo. lvi. co. iiii.
Conuersatio electi qualis sit fo. c. colū. ij.
Conuentus signa seu indicia fo. v. co. iiii.
Conuentus quid sit et vbi fo. cxvi. co. iiii.
Copia quid sit fo. lvi. co. iiii.
Correctio ep̄i quattuor bz habere fo. xliij. co. iij.
Correctio nis negocio cōtra aliquem pendente an
 possit ipse alterius esse purgatoꝝ fo. lxvi. co. i.
Correctio sit aspera si nō possit esse lenis fol. cij.
Corpus xp̄i reuerēter tractandū est fo. xlvij. co. f.
Corpus xp̄i q̄liter sit masticandū fo. cxvii. co. iij.
Corpori nostro sunt tria necessaria fo. lxxv. c. iij.
Crassus auro hausto interijt fo. xcvi. co. iij.
Criminosus occultus dicitur etiam in coitu ab ali-
 quo deprehensus fo. xxxv. co. ij.
Criminosi an possint i absētia dānari. fo. liij. co. ij.
Crime an possit p̄bati p̄ instrumētū fo. liii. co. iij.
Criminosi clerici qualiter sint puniendi fo. cxli.
Crimen et delictū quomō differūt fo. lxxv. co. i.
Curati potestas in absoluendo fo. xij. col. iiii.
Curati dicuntur p̄elati fo. liij. co. f.
 possunt subditos excoicare ibidē. co. ij.
Curati nō debent esse muti fo. cxvi. co. iij.
Curatoꝝ si occisores qualiter punient fo. cxlv.
Damnabunt aliqui in eternū p̄tra opinionē
 origenis vt tangitur fo. cbi. col. i.
Damnabunt ne plures q̄ saluabunt fo. cx. co. ij.
Damnū probatur per iuramentū patientis in
 iuriam. vt discutitur fo. xxvj.
Damnū in re et circa rem distinguit ibidem.
Dare debemus libenter fo. xvi. co. iiii.
Datoꝝem hilarem diligit deus fo. lxxij. co. iij.
Debitoꝝ qui iurauit soluere certo termino: an ex-
 cusetur a pena si alius p̄o termini p̄rogationē
 seu extensionē obtineat fo. l. co. iij.
Debitaria hereditaria p̄ quē sint soluenda disqui-
 ritur ab Joanne athon. fo. xciiij. co. i.
Decanus curialis an possit de causa matrimoniali
 cognoscere disquiratur fo. xlvij. co. ij.

Decime an possint vendi vel locari fo. xlvij. co. ij.
Decime de quibus sint soluende fo. cxxi. co. ij.
 Et iterum fo. cxxxvij. colū. i. et fo. cxliij. col. ij.
Decime debentur de iure fo. cxlv. co. ij.
Decima quando debetur ex septē fo. cli. co. ij.
Defensor est duplex fo. xxxix. colū. ij.
Defensio an sit p̄missa semper fo. xxvj. col. ij.
Delictum et crimen differunt fo. lxxv. co. f.
Depositi de q̄dat et suspensio differūt fo. xxxvi.
Deuotio potestatis anglie fo. lxi. col. iij.
Deus an possit omnia fo. lxxxix. colū. iiii.
Diabolus nocet mille modis fo. ij. col. iij.
Diaboli nomina diuersa ibidem. col. iiii.
Diaboli in clericos molimina fo. iiii. col. i.
Dies festi in anglia obseruandi fo. cxlviii. col. ii.
Dilationes denē multis z liberatis fo. xlix. co. ii.
Dilatio an possit per iudicem p̄rogari vel dimi-
 nui disputatur fo. eodem. co. iiii.
Discipulus bonus multa obfuect fo. xxxvii. c. iiii.
Disciplina monachi cōstitit in septē fo. cxv. co. ii.
Disunctus p̄ copulatiua ponit fo. cxvii. co. iiii.
Dispensationis definitio fo. xxxiii. co. ii.
Dispensatio competit cuilibet audienti confessio-
 nem in foro anime. fo. xxxiii. col. iiii.
Dispensans sine causa etiā papa peccat fo. cx. co. i.
Dispositio fauorabilis fauorabilem meretur ha-
 bere executionem fo. lxxx. co. ii.
Diuitias habere an sit peccatū fo. xxi. col. iiii.
Donatoꝝ liberalis multipliciter honorat fo. xvi.
Donū & munus differunt fo. xcvij. co. ij.
Duplicitas est triplex fo. xxiii. co. ii.
Durare nequeunt simulata fo. xxviii. co. ii.
Erius occidendo aliquē an ztrahat per hoc
 irregularitatem disquiratur fo. xli. co. ii.
Erietatis bona seu dona fo. lx. colū. iiii.
Ecclesie noia diuersa fo. iiii. col. iiii.
Ecclesia quando dicitur vidua fo. lxxxv. co. iiii.
Eccleie debita an possint ipune deseri fo. lxxxvi.
Ecclesie refectio seu reparatio ad quem pertineat
 fo. lxxxviii. col. f. Et iterum fo. cxxii. co. iiii.
Ecclesia semper orare debet fo. cx. co. i.
Ecclesie bona an possint alienari et quomodo sint
 pauperum docemur fo. cxxii. co. i. & ii.
Ecclesie per laicalem potestātē non sunt occupan-
 de vt precipitur fo. cxxix. co. ii.
Ecclesie immunitas p̄tegit ad eā z fugiētes fo. cxli.
 Et de violatoꝝes q̄liter sint puniēdi fo. cxlii.
Eger remotus pōt sine lumine visitari fo. cxliiij.
Electi conuersatio p̄scribitur fo. l. co. ii.
Electus qd ius habeat p̄ electionē fo. ciii. co. iiii.
Electio cōfirmata an patiat exceptionē fo. ciui.
Elemosina p̄dest defunctis & viuis fo. xciiii.
Elemosinā dare an sit p̄cepti fo. xcvi. co. iiii.
Elemosinas fieri p̄cipit fo. cxxiii. co. f.
Elemosinas facere coguntur interdum religiosi.
 fo. cxxii. colū. iiii.
Eps sibi aliquot casus reuare pōt fo. xii. co. iiii.
Episcopus indignum scienter ordinans mortali-
 ter peccat fo. xlii. col. i.
Episcopi litteris credendum fo. xlii. col. i.
Episcopus i q̄bus casib⁹ disp̄sare pōt fo. cxxiii.
 col. ii. Et an possit z canones disp̄sare. ibid. co. ij.

Tabula secunda seu index

Epi correctio debet habere q̄ttuoꝝ fo. ciii. col. iij.
Epi qñq; excoꝛcationē incurrit fo. cxxxi. col. iij.
Episcopatus an sit oꝛdo fo. xliii. secūdo. co. i.
Episcopatus est culmen dignitatis fo. ciii. co. ii.
Eteare/ignozare/et nescire differūt fo. lxi. co. iij.
Eruditi laicoꝝ sc̄ipit et exponit fo. cxxvi. co. iij.
Examinari qualiter debeat ad sacros ordines pro
 mouendus disputatur fo. xliii. col. iij.
Excoꝛcationis metus non debet in viciū constā
 tem cadere vt habetur fo. xxvi. col. i.
Excommunicatio nō feratur nisi terna seu terna
 monitio premittatur fo. xli. col. iij.
Excommunicatio inuiste an sit absoluehdus in
 forma ecclesie fo. xliii. col. i.
Excoꝛcatio an possit ferri contra aliquem ex pꝛi
 ma contumacia disquiritur fo. li. co. iij.
Excoꝛcatio lata in subditos non procurantes pꝛe
 latum an teneat fo. lxxxi. co. iij.
Excoꝛcatio est medicinalis fo. xcvi. co. iij.
 debet esse nota: et quō sufficēter probatur hoc est
 an p̄ ipsius publicationē habet ibidē cōsequēter.
Excoꝛmunicandi plurimi et pꝛonficiandi enume
 rantur fo. cxxi. col. i. et cxxviii. col. ii.
Excommunicationis sententie populo exponende
 precipiuntur cursus fo. cxxxi. col. ii.
Excoꝛcati et incarcerati sine licētia suoꝝ p̄latoꝝ
 nō sunt e carceribus liberandi fo. cxxxi. co. iij.
Exceptio an possit apponi post confirmationem.
 folio. ciiii. colūna. i.
Excoꝛtio fauozabilis in fauozabili dispositione
 precipitur fo. lxxxi. co. ii.
Excoꝛtio testamētoꝝ an possit exerceri per mino
 res aut per mulieres fo. codē. col. iij.
Excoꝛtores si sint plures an omnes simul agere
 et conueniri debeant fo. lxxxi. co. i.
Excoꝛtoꝝ testamēti an perdat actionē quam ha
 bebit contra defunctum fo. eodem. col. ii.
 An possit cum herede pacisci ibidem. col. iij.
 An teneat cauere de fideliter administrādo. ibidē
Excoꝛtoꝝ iuramentum an sufficiat dum reddit
 computum seu rationem fo. eodem. col. iij.
Excoꝛtoꝝ testamēti p̄t emere rē defuncti fo. lxxv.
Exempti delinquentes an possint per episcopum
 corrigi. fo. xlv. col. ii.
Exempti an possint per ordinarios cogi ad feren
 dum testimoniu in causa matrimoniali fo. lxxxi.
Exitus religiosoz prohibetur fo. cxxii. co. iij.
Exitus monialiu prohibet. c. moniales. fo. cxxvii.
 per totum.
Expeniarum condemnatio per doctoꝝum op̄inio
 nes euatur vt habetur fo. cxxv. col. i.
Expense an debeant solui per viciū in causa ma
 trimonial: disquiritur fo. xlv. col. iij.
Experientia est rerum magistra. fo. ij. col. ij.
Extenio quando proprie dicit fo. v. col. iij.
Exteriora interiorū sunt indicia fo. cxxv. co. iij.
Factus et flagitiū differūt fo. cxxxi. col. i.
Factum proprium quis impugnare nō pōt
 fol. xviij. col. i. Et an possit quis ipsum reuocare
 doctur fo. xcij. col. iij.
Fallas lras habēs qd facere debeat fo. liij. co. ij.
Falsarij pena ibidem.

Falsa scribendo meret q̄s gratiā fo. cxx. col. iij.
Fama an pꝛobet fo. cxxv. co. iij. et fo. xl. co. ij.
Famam negligere crudele est fo. cxxvi. co. i.
Fama est duplex fo. xl. col. i.
Familiaritas nimia p̄ceptū parit fo. lxxv. co. iij.
Fauoz/ potētia/ et cupiditas puerunt iudiciam.
 folio. lvi. colū. iij.
Fauozabilis dispositio fauozabilē habet executio
 nem. vt visum est in vocabulis dispositio et execu
 tio. fo. lxxxi. col. ij.
Festā obseruanda ab oib; in anglia fo. cclv. iij.
Fictio et pꝛesumptio differunt fo. lvi. col. iij.
Fides describitur fo. iij. col. i.
Fidei articulos explicite scire oportet fo. iij. co. ij.
Fidei articuli distinguunt rursus fo. cxxv. co. i.
Fides multa bona facere docet fo. viij. col. iij.
Fides est virtutū fundamentū fo. lxxij. co. ij.
Filius clerici in minoribus oꝛdinibus p̄stituti an
 legitime p̄ subsequēs matrimoniu fo. cxxi. co. iij.
Filiū nō repellat a bñficio fo. cxxii. co. i.
Filius an puniat ob delictū patēti fo. cxxii. co. i.
Filius an possit beneficiari in ecclesia paterna. fo.
 ho. cxxv. colū. ij.
Filiū sunt castigandi fo. cxxv. co. iij.
Firmari ecclesiariū an nomine pꝛoprio agere pos
 sint disquiritur fo. cxxv. co. iij.
Firme ecclesiariū nō sunt dande fo. cxxii. co. i.
Fori ante cura an sit dignior ea q̄ in foro cōtētio
 fo. exercetur disquiritur fo. cxxv. co. ij.
Forma est de substantia actus fo. lxxij. co. i.
Forma baptisandi in anglico fo. cxxvi. co. iij.
Fornicatio euatur per fugam fo. cxxii. col. i.
Fornicatiois puniēde cāe sunt tres ibidē. co. iij.
Fornicatio quare plus puniatur ab ecclesia q̄ reli
 qua p̄ctā mortalia ibidem in fine.
Fras qualiter probabitur fo. xix. col. ij.
Fructus beneficiorū vacantū quandoq; ex cōsue
 tudine debentur superiori fo. lxxvi. co. i.
Fructus beneficiū quandoq; possunt sequestrari:
 et apud sequestrum deponi fo. lxxv. co. iij.
Genera hoim tria ponuntur fo. lx. col. iij.
Gerundium seu gerundium quod tempus
 impoztet adnotatur fo. xliii. co. iij.
Gratia debetur etiā falsa scribēti vt inuit arthon.
 in peroratione sua fo. cxx. col. iij.
Guloli. i. bibaces & edaces taxant fo. cxxii. co. i.
Habitus generatur ex actibus frequenter cō
 similiterq; iteratis fo. lxxv. co. i.
Habitus nō facit monachū ibidem. co. ij.
Hereditaria debita p̄ quē soluētur fo. xcvi. co. i.
Hereticare nō est heretici fo. iij. col. ij.
Heretici statere et equo nigro cōparant fo. clix.
Heresis et crimen lese maiestatis in aliquo conue
 niunt seu coequantur. fo. clix. co. ii.
Hilarem datoꝝem diligit dñs fo. lxxii. col. iij.
Holocautum quid sit fo. xc. col. i.
Homo ex cōtrariis est cōpositus fo. lxxv. co. ij.
Homicide a quo sint absoluehdi fo. cxxv. co. ij.
Honores mutant mores. fo. lx. col. iij.
Hospitalia diuersa notantur cxxvi. col. iij.
Humilitas caput est oim virtutū fo. lxxv. co. ij.
Humiliatio multiplex fo. cxxv. co. iij.

Adnotandoꝝ in glo. d. Joānis de athon.

Ignis duplex est futurus fo. xcix. co. ii.
Ignorantia sacerdotum est mater errorum
 folio. xlii. col. ii.

Ignorare scire et credere atq; errare differunt vt
 no. fo. lvi. co. i. fo. lxi. co. ii.

Illegitimi an possint parentibus suis succedere
 discutitur diligenter. fo. xxiiij. col. iii.

Immunitatis ecclesiastice violatores qualiter pu
 niri debeant et citari fo. cxliij. col. j.

Imperiu nō habet par in parem fo. lxxij. co. iiij.

Indulgentie q̄liter sint obtinende fo. cviii. co. iiij.

Infamis an debeat dici qui per modum correptionis
 de crimine cōuictus est fo. xlv. col. i.

Infamis potest esse procurator fo. xlix. co. iiij.

Ingratus dicitur quis dupliciter fo. lxxvi. co. iiii.

Inquisitio si fiat cōtra aliquem an sit de infamia
 inquirendum fo. xxiij. col. i.

Inquisitio est duplex fo. xlii. col. iiii.

Intellego quādoq; accipitur pro p̄sumo seu in
 terpretor vt adnotatur fo. l. col. iiii.

Interdicti tēpore nō agenda ponunt fo. vi. co. i.

Interdictum quid sit ibidem. col. ii.

Interdictū multa facit vt habet fo. clv. co. ii.

Inter duo mala magis malum est plus fugiendū
 vt adnotatur fo. lxxvii. col. iiij.

Intellectus quis dicitur fo. xc. col. j.

Intruso in beneficium an teneatur debitor sol
 uere disquiritur fo. xxiii. col. iiii.

Inuidie mirabilis descriptio ponit fo. xlix. c. iiii.

Ira est triplex fo. cviii. co. j.

Irregularitas an incuratur per clericum procu
 rantem malefactores capi. aut per ebrium occide
 rem aliquem discutitur fo. xli. col. i. et. ii.

Irregularitas qualiter cōtrahit ibidem. col. ii.

Irregulares multi sunt vt adnotatū est fo. cxliij.

Iudex nō debet iudicare secundū cōsciētiā fo. v.

Iudex duo debet habere notata fo. xlvii. co. ii.

Iudex pōt q̄q; de facto supplere fo. li. co. j.

Iudex male iudicās q̄liter punit fo. lvi. co. iiii.

Iudicis registrum an faciat fidē fo. lvi. col. i.

Iudicis est lites minuere fo. xcvi. col. i.

Iudex corruptibilis deberet excoiari fo. xcvi.

Iudiciū an sup futuris fīdari possit fo. xxi. co. j.

Iuramentū tres debet habere comites ibid. co. iiii.

Iuramentū malicie erigit q̄q; fo. xlix. col. j.

Iuramentū de calūnia quare p̄stat ibidem.

Iuramentū de calūnia an possit remitti ibidem.

Iuramentū p̄lati de nō alienando an impediāt
 alienationem disquiritur fo. xciii. col. iiii.

Iuramentū aduocati q̄q; iterat fo. xcvi. co. iiii.

Iura parū valēt sine executoribus fo. cxxv.

Iuridictio ecclesiastica quādoq; per principes
 seculares violatur fo. cxxvii. col. i.

Iur tamen debet exerceri per laicos: vt consti
 tutur ibidem colūna. iiij.

Ius patronatus trāsīt cū vniuersitate fo. xvi.

Iustus an p̄feratur honesto fo. xvi. co. iiij.

Atronus absconditum an clericus indicare
 teneatur. fo. xxxix. colūna. iiij. Latrociniz
 quomodo fiat fo. xli. co. i.

Legati sunt triplices fo. iiij. col. iiii.

Legatus an possit papali constitutioni derogare.

fo. xxxv. colūna. i.

Legati statuti in vna p̄uincia an astringat ext
 stentes in alia. fo. codem. col. iiij.

Legatarij an debeāt p̄bare sufficientiam patri
 monij ipsius defuncti fo. lxxv. co. ij.

Legatum cōcubine fieri nō potest fo. cxxiiij. co. i.

Lex an cesset cessante eius causa fo. xix. col. iiij.

Lex naturalis an possit mutari fo. xxxv. co. j.

Licentia quid sit et q̄diu duret fo. vi. col. iiij.

Litteris episcopi an credendū sit fo. xxij. co. iiij.

Litteras falsas habēs quid facere debeat fo. liiij.

Locus indigni d̄ digno assignari fo. clvi. co. ij.

Luxuria et libido taxant fo. cxxiiij. co. ij. et. iiij.

Maloꝝ duoꝝ vtrū plus fugiendū fo. lxxviij.

Malefidei tractus nō obligat fo. cxviij.

Malefactores qui excoicandi sunt fo. cxri. co. i.

Manifestum qualiter p̄batur fo. xl. col. ij.

Matrimoniū cōi dōzmiēte q̄tū nō tenet fo. cxxij.

Matrimoniū cōi dōzmiēte q̄tū nō tenet fo. cxxij.

Matrimoniū cōi dōzmiēte q̄tū nō tenet fo. cxxij.

Matrimoniū cōi dōzmiēte q̄tū nō tenet fo. cxxij.

Matrimoniū cōi dōzmiēte q̄tū nō tenet fo. cxxij.

Matrimoniū cōi dōzmiēte q̄tū nō tenet fo. cxxij.

Matrimoniū cōi dōzmiēte q̄tū nō tenet fo. cxxij.

Matrimoniū cōi dōzmiēte q̄tū nō tenet fo. cxxij.

Matrimoniū cōi dōzmiēte q̄tū nō tenet fo. cxxij.

Matrimoniū cōi dōzmiēte q̄tū nō tenet fo. cxxij.

Matrimoniū cōi dōzmiēte q̄tū nō tenet fo. cxxij.

Matrimoniū cōi dōzmiēte q̄tū nō tenet fo. cxxij.

Matrimoniū cōi dōzmiēte q̄tū nō tenet fo. cxxij.

Matrimoniū cōi dōzmiēte q̄tū nō tenet fo. cxxij.

Matrimoniū cōi dōzmiēte q̄tū nō tenet fo. cxxij.

Matrimoniū cōi dōzmiēte q̄tū nō tenet fo. cxxij.

Matrimoniū cōi dōzmiēte q̄tū nō tenet fo. cxxij.

Matrimoniū cōi dōzmiēte q̄tū nō tenet fo. cxxij.

Matrimoniū cōi dōzmiēte q̄tū nō tenet fo. cxxij.

Matrimoniū cōi dōzmiēte q̄tū nō tenet fo. cxxij.

Matrimoniū cōi dōzmiēte q̄tū nō tenet fo. cxxij.

Matrimoniū cōi dōzmiēte q̄tū nō tenet fo. cxxij.

Tabula secunda seu index

Notabilis vir. i. egregius et liber an possit pro crimine suffragari fo. xlii. col. iij.
Notarij episcoporum an possint pro litteris ordinacionum aliquid recipere fo. xliij. co. iij.
Notorietas repellit spoliata agere fo. xviij. c. iij.
Notorij p quot testes probari pōt fo. xl. col. ij.
Notorij an admittat excusationē ibidem. co. iij.
Novum et renūciatio differūt fo. iij. co. ij. et. iij.
Noviciū pcutiens est excōicatus fo. cxi. co. j.
Nūq̃ sint fideles et nō adulatores fo. ljj. co. iij.
Obiecta a iudicibus secularibus contra clericos recitātur in cōsti. p.rouin. fo. cl. co. iij.
Obligatio est mater actionis fo. xxxii. co. ij.
Orium est periculosum fo. xcviij. co. ij.
Officiū iudicis an tollatur per prosecutionem priuati agentis discutitur fo. xxvi. co. iij.
Orationis effectus ostenduntur fo. cvj. col. j.
Oratio exaudit quattuor correspondētibz seu concurrentibz q̃ notantur fo. eodem. co. ij.
Oratio exauditur si per placētem deo porrigitur: vt habetur fo. cvij. col. iij.
Ordo sacer sine bñificio dari nō pōt fo. xliij. co. iij.
Ordinatus sine titulo: an huius ad prouisionem teneatur seruire episcopo fo. xliij. co. j.
Ordinarij appellatiōe q̃s cōtineat fo. xli. co. iij.
Ordo sacramenti penitentie fo. lxxiii. col. j.
Ordines sacri sunt septem fo. cxxviij. co. j.
Pactū id pōt qd pōt s̃suetudo fo. xv. co. iij.
Pactū sine cā dispēsans peccat fo. cx. co. i.
Pactū in parem nō habet imperiū fo. lxxij. col. iij.
Parochia si diuidatur quis antiquam seu defectā parochiam reparabit fo. lxxviii. co. ij.
Parochiani quando ad duplicem reparationem tenentur ibidem.
Passionis dñice dies est in obseruatōe fo. cxli.
Patronus tripliciter dicitur fo. cv. col. j.
Patronus an possit verationē suā redimere ibi.
Patronatus ius vide supra in vocabulo ius.
Pauperes sunt triplices fo. lvi. co. iij.
Pauperi notorio dare an sit magis meritorius q̃ occulto disquiratur fo. xciii. co. ij.
Pauperes an habeant actionē pro elemosinis cōtra beneficiatos fo. xcix. col. ij.
Peccatū remitti pōt sola cōtritione fo. ix. co. iij.
Peccatum sit grauius si in eo p̃seueretur diutius. vt adnotatum est fo. lxxii. co. iij.
Peccatū quid sit inuitur paucis fo. lxxv. co. i.
Peccatis oīno carere est quasi impossibile fo. ciij.
Peccata septē mortalia exponunt fo. cxxviij. c. j.
Peccatum vñū attrahit aliud fo. cxliij. col. ii.
Peccata q̃ sint dicenda maiora ibidem.
Peccator puniēs se nō punit a deo fo. cbi. co. ij.
Pecunie omnia obediunt fo. xxbi. co. iij.
Pecunia est omniū regina fo. xcvi. col. ij.
Pene ad quid sit inuente fo. ij. col. j.
Pena imposita an censcat p̃petua fo. cxxviij. c. iij.
Pene sunt medicine morum fo. lxx. co. ij.
Penitētia vera impedit p̃pter multa fo. x. co. ij.
Penitentiarius episcopi an possit absolutionem delegare alteri disquiratur ibidem. co. iij.
Penitētia se fecisse q̃liter p̃babit aliq̃s fo. cxxviij.
Pensio noua que sit fo. cbi. col. j.

Permutas cum alio an teneatur iustificare ius illius cum quo permutauit fo. xxiiij. col. iij.
Pesilentia quid sit fo. cviij. col. ij.
Petrus est inter apostolos princeps fo. clij. co. ij.
Possessio colorata non impedit ordinariū conferre beneficia: vt ostenditur fo. xix. col. j.
Possessio diutina an faciat p̃sumi de titulo in beneficiis disquiratur fo. xxv. col. j.
Possessionū quedā habet plus iuris q̃ facti: quedā plus facti q̃ iuris vt habet fo. cxxviij. co. iij.
Precepta dei explicātur fo. cxxviij. col. iij.
Prebendarū diuisio p̃ ep̃m fieri debet fo. xxbij.
Predicatio multa bona opa facit fo. xlvi. co. iij.
Predicatio nō oībz p̃mittenda est fo. clij. co. iij.
Predicatio nō est nisi certis personis cōmittēda fo. cliij.
Predicatio qualis esse debeat fo. cliij. col. j.
Predicatoribz subueniendū est fo. cxxviij. co. iij.
Prelatus circa correctionē faciet qd poterit fo. xxb.
Prelatus sit diligēs i corrigēdo fo. xxxvi. co. iij.
Prelatorū correctio qualis sit fo. cxxviij. co. j.
Prelati in multis debent alijs p̃cellere fo. xliij.
Prelato accusato an sit interdicens administratio prelature seu officij fo. lxxv. col. iij.
Prelatus si plus exigit a subditis q̃ debeat qualiter punietur fo. xc. col. iij.
Prelati boni qualitates habētur fo. xcij. col. j.
Prelatus iurans non alienare an possit pio loco appropriare discutitur ibi. fo. cxiij. col. iij.
Prelati an habeant dominij rerū ecclesiasticarū an pauperes: disputatur fo. xcix. col. ij.
Prelati ecclesiastici non sunt ad forū seculari euocandi. vt ostenditur fo. cxxviii. col. iij.
Presbytero an liceat p̃ missa aliquid recipere disquiratur folio xliij. col. iij.
Presbyter coiens an grauius peccet coniugatus adulter folio xlvij. col. iij.
Prescriptionis tempora habentur fo. v. co. iij.
Prescriptio an habeat locum contra visitationē archidiaconi fo. xliij. col. i.
Presentatio quod ius tribuat fo. cv. col. i.
Presentati intra qd tēpus sint admittēdi fo. cxxj.
Presentandi tēpus patrono cōcessus cxxi. co. iij.
Presentatus p̃sentanti nichil dare d̃z fo. cxxij.
P̃teritū pro futuro q̃nq̃ ponitur fo. vii. co. iij.
P̃uati pro crimine an possit episcopus in p̃stīnum statum restituere fo. cxxviij. co. iij.
P̃uilegium locātis an extendatur ad locatorem folio xviij. col. iij.
P̃uilegiū p̃dit qui illo abutitur fo. cxli. co. iij.
P̃uatio sit multipliciter fo. xxxi. co. ij.
Processio triplex p̃ ep̃m facta fo. cviij. co. ii.
Processus q̃ religiosos q̃lis eē debeat fo. cx. co. iij.
Procuratio seu p̃uissio annone an possit p̃cipi a prelato p̃sonaliter nō visitante fo. lxxix. co. ij.
Profectus dupliciter accipitur fo. lxxij. col. ij.
Prohibitū vna via an sit in alia p̃cedēdū fo. xix.
Prop̃hetia quid et quotuplex sit fo. xliij. col. ij.
Prop̃riū nō habendū monachis fo. cxxiiij. co. j.
Plura adnotauimus in vocabulo monachus.
Protestatio ad quid valeat fo. ciiii. co. iij.
Protinus qualiter accipiat fo. xxxii. co. iij.
Publice qualiter exponitur fo. xxxv. co. iij.

Adnotandoꝝ in glo. d. Joānis de athon.

Pudicitia et castitas comendantur fo. lxxi. col. iij.
Puer dicitur multipliciter fo. viii. col. iij.
Purgans se an possit compelli loca suspecta abire: rare: disquiretur fo. xlv. col. iij.

Qualis vir talis oratio fo. lxxviii. col. j.
Quante pars excessio quid importet disquiretur folio cxi. col. i.

Qui vel q̄ relatiuū qualiter accipiat fo. xxxviii.
Quinquaginta dandum ad firmam quando incipiat. fo. xlv. col. ij.

Recordū regis notatur fo. v. col. i.
Regis ac officiariorū ei⁹ officii fo. lxx. c. iij.

Registrum episcopi probat fo. xv. col. j.
Religiosus audiens confessionem an sit proprius sacer. folio xi. col. iij.

Religiosus an habeat proprium fo. codd. co. iij.
 et folio. sequen.

Religiosus sine dispensatione potest esse curatus folio. cxij. col. iij.

Religiosorum contractus fo. cxi. col. iij. Statuta. fo. cxiii. col. iij.

Religiosus an possit esse executor testa. fo. cxix.
Religionis substantialia. fo. cxii. col. i. vide ver. monachus.

Religiones sub quibus sunt fundate fo. xlii. col. ii.
Res mobiles dicuntur cōtractari &c. fo. lxxviii. col. i.

Residentia cōtinuā per iuramentū promittēs: ad cōtinuitatē vi iuramentū nō astringit fo. xxi. c. ii.

Restitutio fiat sine iudicio iur. alieni fo. xxxvii
Restituere tenentur multi fo. xliii. col. ii.

Rumor quid sit fo. xl. col. i.
Sacramentum quid sit fo. vii. col. i.

Sacramēta sunt duplicia & sunt. vii. fo. vii.
Sacramēta an sint necessitatis fo. lxxi. col. iij.

Sacramēta septē declarantur fo. cxviii. col. i.
Sacramēta capitulū tripliciter fo. vii. col. iij.

Sacrilegiū est de p̄ncipis potestate fo. cli. col. i.
Sanguis mēstruosus multa mala facit fo. xxxiii.

Sandalum quid sit fo. xxi. col. iij.
Scientia magna magnū tēpus requirit fo. ix. col. i.

Scientia appetit p̄pter quā fines fo. xlvii. col. ii.
Scientia an presumatur fo. xxxix. col. iij.

Scire ignorare & credere fo. lvi. col. j. & lxi. col. iij.
Scriptura quā dicit autētica fo. lii. col. iij.

Scotia et scoti notant in ver. anglia et angli.
Sententia p̄ statutum lata per quem absoluetur: folio. iij. col. ii.

Sententia an sit sup̄ notorio necessaria fo. xli. c. j.
Sententia an teneat contra illum quem presentē citationem apprehendit fo. li. col. ij.

Sententia et statuti differunt fo. lxx. col. ij.
Sep̄tem ordines. sacramenta. virtutes. peccata. vide eisdem ver.

Seruanda in mensa. vide mēsa. in eleuatione. folio. cxvi. col. iij.

Seruare cōsentit q̄ seruare nō possunt fo. cxvi. c. i.
Serui possunt facere testamēta. fo. cxli. col. ii.

Sigillū facit fidē & tra signantē fo. l. col. ij.
Sigilla an sine ip̄ressiōe sint autētica fo. lv. col. ij.

Silentiū an sit oīno a religiosis seruandū fo. cxij.
Simonia quando committatur fo. vii. col. ij.

Simonia an p̄ preces inducatur fo. xlii. col. ij.

Simoniaci a quibus possint dispensari fo. lxxij.
Simoniaca sunt duplicia fo. xc. col. ij.

Simonia an inducat p̄ solā pactionē fo. cv. col. i.
Simonie descriptio habetur fo. eodem. col. ij.

Simplicitas repellit a p̄motiōe fo. xlii. col. iij.
Simplicitas est triplex fo. xlii. col. i.

Simulatores ex vicariis & siderant fo. xlii. col. i.
Simulata non durant fo. xlii. col. ij.

Simulationes carpit et notat athon. fo. cv. col. i.
Singuli et omnes differunt fo. vii. col. j.

Societas bona p̄scribitur fo. cxii. col. i.
Solēntas extrinseca nō p̄sumit fo. xlii. col. i.

Solendo quā sit laudabilis fo. xlii. col. iij.
Statuti ostendit ex rōis idēitate fo. xli. col. iij.

Tollit cōsuetudinē fo. xli. col. ij. vide & cōsuetudo.
Stipendium quid sit fo. cv. col. iij.

Studendi intentio quandoq̄ est bona quandoq̄ mala. folio. cxv. col. ij.

Studenti tria sunt necessaria ibidem. col. iij.
Subditi collegiati an possint alio mitti fo. xlv.

Successor in ecclesiam an teneatur obseruare contractum sui p̄decessoris fo. xvi. col. j.

Sumere & suscipere differunt fo. lxx. col. j.
Superbie pulchra descriptio fo. cx. col. ij.

Surreptio tollitur per clausulam non obstante. folio. xxi. col. iij.

Suspensus notatur fo. x. col. iij. et. xxxvi. col. iij.
Suum quid importet fo. lv. col. iij.

Tabelliones p̄ quos possunt creati fo. liiij.
Tabula salutis est duplex fo. lxx. col. iij.

Tēpus modicum qd̄ dicit fo. xxx. col. iij.
Tentator debet superari fo. cx. col. j.

Termini p̄ceptoꝝ meminit fo. xli. col. iij. & iij.
Testamentū notat in verbis executor mulieres et serui. Et ad plenū specificat fo. lxxv. et sequenti.

Tonsura clericalis qd̄ significet fo. xxx. col. iij.
Trāslatio in multis casibus fieri nequit fo. xlii.

Uocatio est multiplex fo. xviij. col. iij.
Uenari an liceat fo. cxii. col. iij.

Veritas videatur fo. iij. col. iij. et. fo. xlv. col. ij.
Verbum dei fo. cxv. col. iij. et. p̄dicatio.

Verba civiliter sunt intelligēda fo. xli. col. ij.
Vestes clericorum quales sunt fo. xxx. col. j.

Vicarius notat fo. xxi. col. ij. & fo. xlii. col. iij.
Vie dicēs nullā ducā nisi te an obliget fo. xxi. c. ij.

Virtus in medio. fo. lxxv. col. i. Virtutes. vii. fo. cxv. col. j.

Visitatores qd̄ a visitatis exigēt fo. cxv. col. ij.
Vsq̄ quomodo accipiat fo. vi. col. j.

Vt tenetur dupliciter fo. xxxv. col. j.
Vtilitatem alijs nō nobis sepe querere licet vt notatur. fo. xxxi. col. iij.

Vxor restitutionem petens nō semper auditur. folio. xxi. col. j.

Vxor an possit petere a viro suo sumptus pendēte lite sup̄ diuortio faciendo fo. xlv. col. iij.

Vxor videt veluti scribendū est christus.
Vxor qualiter accipiat fo. cxv. col. ii.

Tabula tertia cōtinens capita cōstitutionū legatarum. per hunc libro legat

Constitutionum legatarum Capita per ordinem litterarum et numerum foliorum adnotatarū: que tertia est tabula conducent plurimum ad adnotata in glosis Jo. de athon.

Ad baptismū consti. otho.
 Ad elidendum consti. othon.
 Ad hec quoniam consti. othob.
 Ad hec quia consti. othob.
 Ad firmam consti. othob.
 Ad tutelam consti. othob.
 Ad vicariam consti. othon.
 Alicubi consti. othon.
 Ambitionis consti. othob.
 Amoris proprii consti. othob.
 Auditū consti. othon.
 Audiuimus consti. othon.
Basilicarum consti. othon.
 Ceterum duximus consti. othon.
 Ceterum cum consti. othob.
 Christiane consti. othob.
 Clamorem consti. othon.
 Coniugale consti. othob.
 Contra latronum consti. othon.
 Cum laicis consti. othon.
 Cum sit ars consti. othon.
 Cum non solum consti. othon.
 Cum in armis consti. othob.
 Cum sancti consti. othon.
 Cum honestatis consti. othob.
 Cum mortis consti. othob.
 Cum partes consti. othob.
De archidiaconis consti. othon.
 De infirmis consti. othob.
 De prelatis consti. othob.
 Deus omnis consti. othob.
 Domus dei consti. othob.
Eccelesias consti. othon.
 Ecclesiarum consti. othob.
 Et quidem consti. othob.
Eratia consti. othob.
Honoris eccl. consti. othob.
Illud quoque consti. othob.
 Improbam consti. othob.
 Indignum consti. othob.
 Ingressibus consti. othob.
 Innotuit consti. othon.
 Ita mortalium consti. othob.
 Iudicii consti. othob.
 Iulianum consti. othon.
 Iustus et mi. consti. othob.
 Iuxta sacrorum consti. othob.
Laudabile consti. othob.
 Libertatem consti. othob.
 Licet ad profugandū consti. otho.
 Licet adco consti. othon.
Mandata consti. othob.
 Miserabilis consti. othob.

fo. viij.
 fo. xxiij.
 fo. cxvij.
 fo. cxx.
 fo. cxviii.
 fo. lxxix.
 fo. xx.
 fo. xviii.
 fo. ciiii.
 fo. lxxv.
 fo. ix.
 fo. xlii.
 fo. iiii.
 fo. xlii.
 fo. cxvii.
 fo. xcviij.
 fol. lvi.
 fo. lxxxi.
 fo. xxxix.
 fo. xvi.
 fo. xxvii.
 fo. xlvij.
 fo. lxxvii.
 fo. lxxviii.
 fo. lxx.
 fo. xciii.
 fo. xcvi.
 fo. xlii.
 fo. cxv.
 fo. cxvii.
 fo. cxviii.
 fo. lxxix.
 fo. lxx.
 fo. xv.
 fo. lxxv.
 fo. cxvii.
 fo. lxxxi.
 fo. cx.
 fo. cxv.
 fo. lxxvii.
 fol. xc.
 fo. lxxi.
 fo. xxxi.
 fo. xc.
 fo. xc.
 fo. xlviii.
 fo. cxvii.
 fo. lxxi.
 fo. xcvi.
 fo. lxxxi.
 fo. xxxii.
 fo. xxxvii.
 fo. lxx.
 fol. ci.

Monachos consti. othob.
 Monialis consti. othob.
Naturalis consti. othob.
 Omnipotens do. consti. othob.
Pastor bonus consti. othob.
 Pastoralis consti. othob.
 Porro consti. othob.
Quandocumque consti. othob.
 Quanto scriptura consti. othon.
 Quia plerūque consti. othob.
 Quia vero consti. othob.
 Quid ad venerabiles consti. othon.
 Quod in quodam consti. othon.
 Quoniam decet consti. othon.
 Quoniam de habitu consti. othon.
 Quoniam tabellionū consti. othon.
 Quoniam ceca consti. othob.
 Quoniam alienationes consti. otho.
Regnum celorum consti. othob.
Sacramenta consti. othon.
 Sacer ordo consti. othon.
 Sacrorū canonū consti. othob.
 Sane bone me. consti. othob.
 Sicut ecclesiasticū consti. othob.
 Statuimus consti. othob.
Tanto consti. othon.
 Venialium consti. othob.
 Unitatem consti. othob.
 Volentes consti. othob.
 Vnum procuratorum consti. othon.
 Xpiane. vide christiane.

fo. ciij.
 fo. cxviiij.
 fo. lxxviiij.
 fo. cxi.
 fo. xcii.
 fo. ciij.
 fo. cxi.
 fo. lxxij.
 fo. liij.
 fo. cv.
 fo. xii.
 fo. xliij.
 fo. x.
 fo. ij.
 fo. xxi.
 fo. liij.
 fo. lxxv.
 fo. xcij.
 fo. ciij.
 fo. cv.
 fo. viij.
 fo. xiiij.
 fo. lxxviiij.
 fo. cx.
 fo. xcviij.
 fo. cxvi.
 folio. li.
 fo. cxviiij.
 fo. lxxviiij.
 fo. cxvi.
 fo. xlix.

Principia cōstitutionū legatarū.

Cōstitutiones dñi othon. incipiunt fo. ij.
 Cōstitutiones dñi othoboni fo. lix.

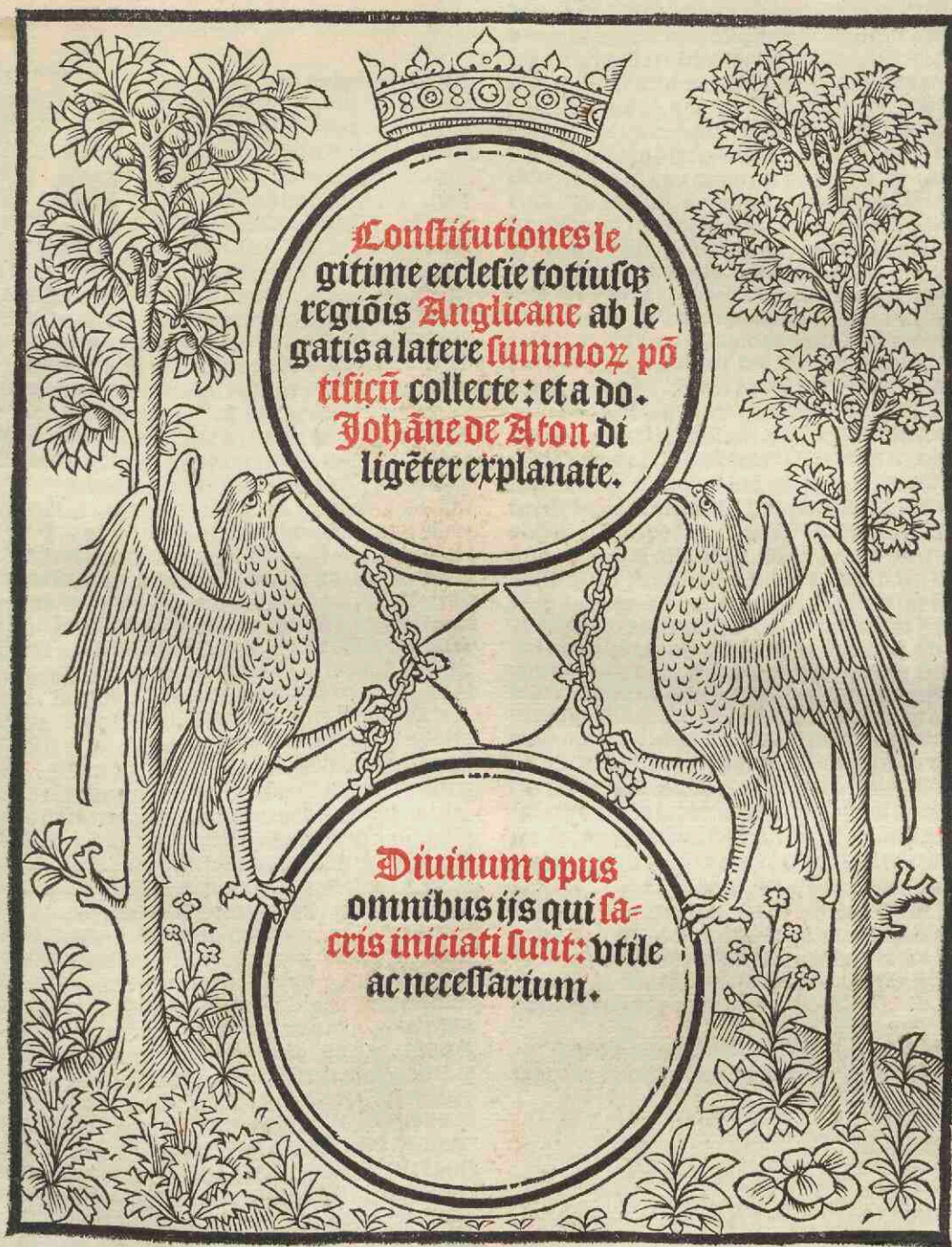
Principia cōstitutionū provincialiū.

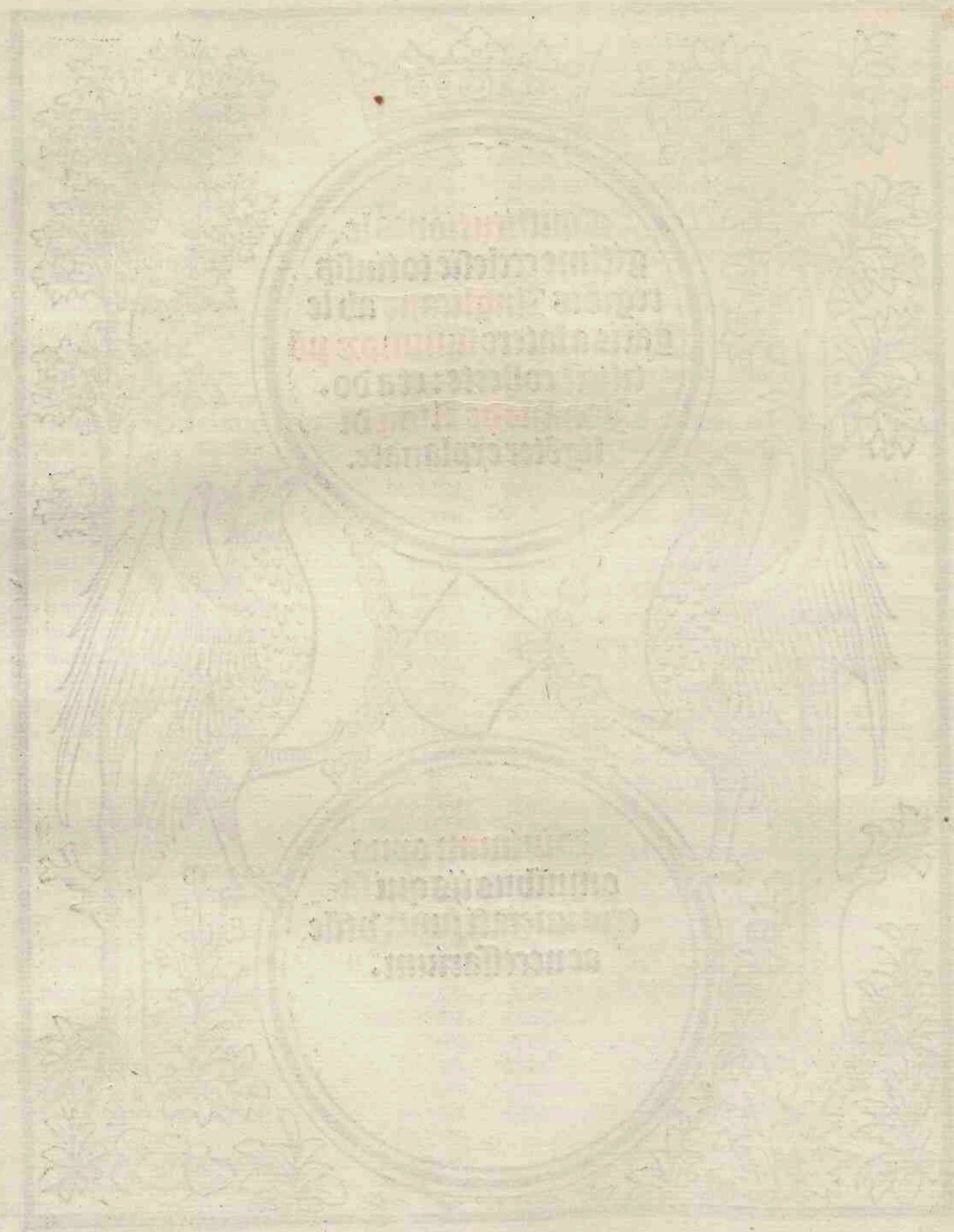
Con. d. Stephani mephā cātu. archi. fo. cxxi.
 Et iterum fo. cxlv. col. iij.
 Cōsti. d. Joānis paccham cātu. archi. fo. cxv.
 et fo. cxxx.
 Consti. dñi Joānis stratford de cantuarien. archi. fo. cxxxij. et iterum fo. cxxxviiij. col. iij.
 Cōsti. d. bonifacii cantu. archi. fo. cxxxviiij.
 Con. simonis mephā can. archi. fo. cxli. col. iij.
 Consti. l. Edmondi cantuarien. archi. fo. cxliij.
 Consti. d. simonis essep. cantu. archi. fo. cxlvi.
 Constit. d. Roberti de winchelsey. fo. cxlvij. et cxlix. et. cli.
 Consti. rogeri wolden et vrbani pape fo. cl.
 Cōsti. d. Thome de arundellis cātu. archi. fo. cliij.
 Littera dñi regis anglie fo. cxlvij.
 Statu. dñi henrici regis. iij. in fine.

Finiſ trium tabularum.

Epigramma ascensianū.

Aurea multiplici redimīta decore statuta.
 Anglice percupidis perlege luminibus
 His siquidem vite discas precepta probate
 Et consultori reddere cuius sua.
 His eris ipse bonus iustisq; adamabere cunctis
 His regno fama est: his tibi parta salus.

Comentarioꝝ dñi Johānis de Aton: in sequētes cōstitutiones Prologus.

A succidēdos palmites pestiferos & nociuos quos velut ficus fatua fertilitas anglicana pduxit vt pullulātib⁹ ramis / hūore radicali. i. nō arcescētē charitate virentibus de peni. di. ij. charitas. frondes cōdensas ac flores virtutū nō marcescētēs & meritorū fructū lapidū germiaret. ar. in hoc q̄ legif et no. p. Jo. an. extra de scismati. c. pmo. in prin. li. vi. Reuerēdos pater vterq; istorū legatorū. ortholanus fidelis & prudēs tanq̄ alter hieremias vn⁹ de sacerdotibus in anathot cōstitutus super gētes et regnū istud vt euellat dissipet edificet atq; plantet vt habet Hies. j. c. leg. et no. extra de maio. et obe. c. solite. §. potuisset. extra de offi. leg. legatos lib. vi. Sarculis / imo nouaculis / acutis. i. traditionib⁹ penarū asperrimis in orto dñico anglicano studuit iugiter laborare. ar. extra de accu. q̄lit ij. §. i. v. & qz nō possunt. felici mucrone piacula resecās maxime sacerdotū. xvi. q. ij. visis. in fi. vt paucos post tpe laboris sui dulcia poma decerpāt: de cōle. di. v. nūq̄. §. inferant. p̄inde cōsiderās penas fuisse ad emendationē moꝝū p̄ legislatores inuētas. iij. di. fctē. le. et no. ex. de offi. ordi. ad reprimendā. in prin. p̄. ff. d. pe. l. si pena. j. in p̄ti. otho. in phe. in fi. lex nāq; ppter trāsgressiones posita est ad Sal. iij. ca. et. xix. q. ij. §. publica lex.

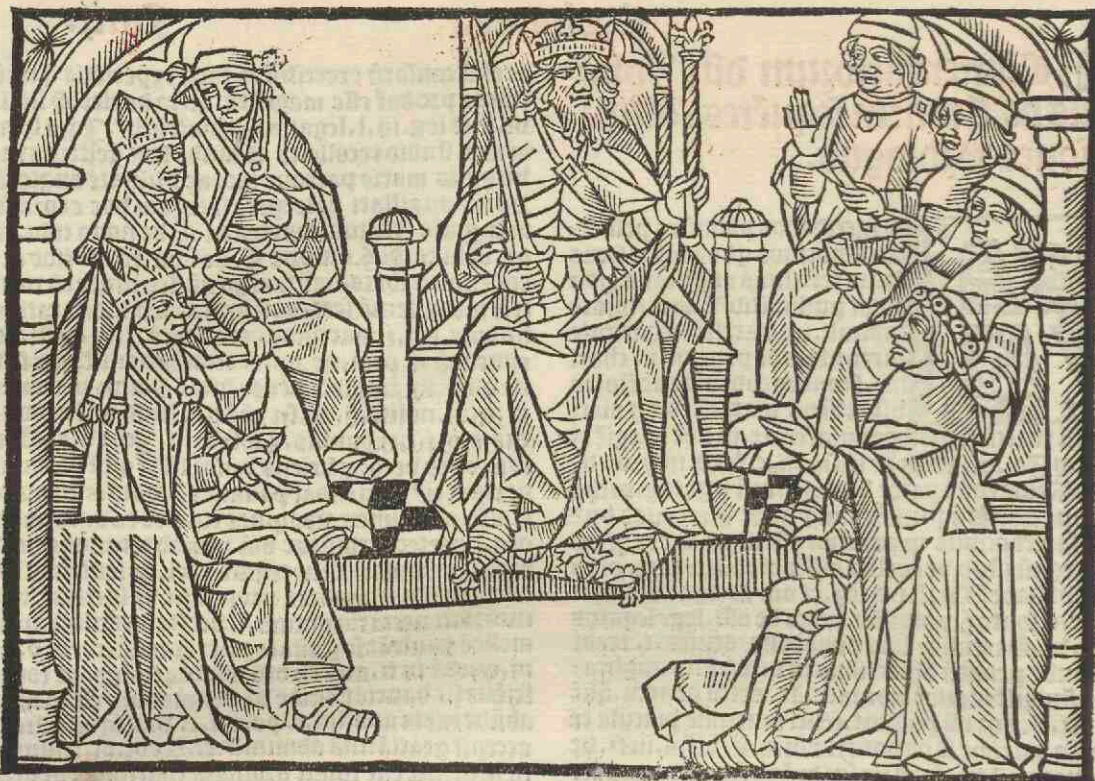
Ceterū cū vineā dñi coli fideli exercitio oporteat. j. i. p̄ti. otho. xpiane. §. sane Idcirco ego Johānes de Aton. canonicus linconielis inter vtriusq; iuris doctores vir dign⁹ occupare mēbranas: patriali tamē ppagatiōe & regionis origine stimulatus ar. ff. de her. insti. l. nemo. §. fi. attendens neminē nasci soli sibi. ff. de reli. et sc̄pti. fūne. l. nūmi me. au. de q̄stor. §. si vero forsan. coll. vi. vt no. Sup. i. rosarij. sui prin. iam hora. xi. i. in sc̄loꝝ diebus nouissimis primo. ad coz. r. c. de pe. di. ij. lex et pphete. ex denario diurno missus in dei vineas vt laborē Mathe. xx. c. extra de magist. c. fi. in fi. cui forte dñs reuelabit q̄ puectionib⁹ occulta uit Mat. xi. cap. l. de offi. recto. puinci. l. portioꝝ. ipam vineā de egypto trāferēs. i. cōpilatiōes & cōstitutionū istarū illuminās ab angustia tenebroſa vel saltē in securi et alcia precisis vepribus. i. labzulis eā purgās et decorticās. i. legib⁹ & cōtib⁹ huius cōpilatiōis varios errores spinosos et opinationes obscuras resecās et declarās: qđ michi anxiū et difficillimū reputo maiorū meoꝝ euoluam sentētias. xxxv. q. ix. veniā. in prin. quedā vtilia diuini & hūani iuris aucte fundata. j. di. omnes. extra de iura. calū. c. i. §. nos itaq; necnon et glossarū et doctorū solertia qbus potestas iura subtiliter interpretandi p̄ legē noscīt data esse vt plene dicam. j. e. p̄ti. ad elidendū ppe fi. vbi aucte ppria

Bene ad
qd sūt in
uente.

ac etiā causarū exercitio et facti exercitiā q̄ rerū Experie
efficax probat esse magistra: extra de elec. q̄ sit li. tia est re-
vi. ff. de leg. iij. l. legatis. §. ornatricib⁹. Iugis ru rum ma-
di meo studio recollecta ad laudē dei & geitricis sue gistra.
virginis marie patrone mee ac vtilitate angloꝝ
pprio pugillari decerpere satagam hoc exp̄resso
manipulo fructuose metenda l. de nouo codi. cō
po. epla cor̄di. §. quippe l. de sum. tri. et fide ca.
epla liquet ibi colligūt. ergo nō scripturarū corti
ci s; medulle: nō sermonū folijs / sed radici ratōis
iuitens. j. q. j. marchion. et qđ dicā. j. ca. q̄sti. ad
elidendū in prin. ne ppter occultationē talēti sciē
tie qđ michi tradidit deus / dicar p̄ditoꝝ veritatis
xi. q. iij. nolite. ij. vt sit xps p̄o fundamēto posi
tus. i. q. j. cuz paulus. q̄ de se dicit. Jo. xv. c. Ego
sum vitis vera: p̄ficiens vineā istāz quā plātauit
dextera ei⁹: extendat palmites suos vlsq; ad mare
et vlsq; ad flumen ppagines eius vt eā vindemiēt
oēs q̄ p̄tergerediūt viā vlsq; ad terminos hui⁹
regni vt in psal. Qui regis israel. sic sciētēs ei⁹
circulos sibi frugaliter p̄opinari vt spiritualiter
inebriati nectaris potum. i. veritatis dulcedinem
melleā gaudeāt se gustare puer. xxxiij. c. xxxv. q.
iij. quedā in fi. quā cū btō iohāne euāge. de fonte
sciētie sic hauriāt auidē vt postmodum effundant
abūde iuxta apostol. i. pe. iij. c. vnuquisq; sicut
accepit gratiā: illā administret. lxxvi. di. ieiuniū.
in prin. tūc enī sumit ordinata charitate: vt dicā
in cōsti. otho. c. amoris pprij. alioquin iaz securis
ad radicē arboris posita est: vt oīs arbor q̄ non fa
cit fructū bonū. ec. Mat. iij. et. vij. c. et. xvj. q. j.
alia extra de deci. q̄uis in fi. Si q̄s ergo sitiat ve
niat et bibat ad satietatem. Jo. vij. et xxxiij. q. v.
tūc saluabit. §. qui sitit. haustus diuine grē fluen
tis se capace primo reddēs. de cōsti. di. iij. c. pe. vt
bñ no. vb. extra de magist. c. i. in prin. in consti.
cle. nā vinū et musica letificāt cor hominis: & sup Minus &
vtraq; dilectio sapiētie. eccl. xl. c. Sed ne repente musica le
me summū p̄sumā p̄tra. l. de pe. di. ij. §. econtra tificant.

Talentū
scie mul
tiplicari
debet.

C finis prologi domini Johannis de Aton: glo
latoris profundissimi presentū constitutionum.

Quoniam. hec prima pars dicit causam
istarum constitutionum.
Domū dei. i. ecclesiam. qz deus spi-
ritualiter ibi inhabitat: de cuius multi-
plici expositione dicaz. f. cōsti. prima

in prin. et not.
Sup. ef. de cō-
secra. eccle. vel
alta. c. i. in pn.
lib. vi.

Sanctitu-
do. hoc sumitur
in psalmo Dñs
regnavit. qd ex
pone p gup. ef.
de imunit. ecl.
c. decet. i. resp.
lib. vi.

Adñs dici-
tur. leuitic. xix
et. xiiij. c. et pri-
ma epist. petri
pmo. c. f. lxxxi
di. oportet. et
no. Sup. i. dco
c. decet. i. rel.

Satagit a-

mille mo-
dis nocet tas elata & imaginatiua. habet enim mille modos
diabolus nocendi. xvi. q. ij. visis. f. i. et expone ibi mille. i.
infinitos modos. et sic finitur pro infinito ponit.
de pe. distin. iij. septies.

Humani generis inimici. i. diaboli qui pluri-
nomina. bus vocabulis nuncupatur. Nam vt no. Jo. an.

**Domini iohannis
de Aton. in constitu-
tiones legitimas an-
glie glossemata.**

**Hic incipiūt 2stitutiōes
domini Othonis cardina-
lis apostolice sedis legati.**

Sūmariū ascensianū.

**Quoniā domum mini-
strosqz dei sctitudo decet:
quaz hūani generis hostis
polluere conat: vt eius co-
natibus obuiaret has legi**

extra de sum. trini. dānamus. f. fi. ver. pater men-
daci. Diabolus vocatur pater mendaci. vt ibi et
merito. qz xp̄us qui est sibi cōtrarius vocatur ve-
ritas. co. c. f. cum ergo. Aliquando dicitur diabo-
lus extra de sum. trinita. c. i. extra de hereti. c. iij.

**timas cōstitutiones domi-
nus Otho legat⁹ aplicus/
anglicane tulit ecclesie.**

Quoniam de-
cet domū
dei sctitu-
do: & mini-
stros eius a
domino di-
citur: Sancti estote/ qm̄
ego sctus suz dicit domin⁹
de⁹ noster: satagit⁹ astutia
humani⁹ generis inimici:
vt sanctitatē & emēdationē
subtrahat⁹ et destruat. qz

in Kola. xiiij. distin. numeri. i. prin. et ibi ple. no-
tatur. et est similis tertus. xviij. q. ij. peruenit ad
nos Johannes de Aton.

Subtrahat. f. paulatim. et destruat. i. finalit⁹
et ppetuo. ar. pro hac expositione. ff. de h. sig. dero-
gatur. Et signāter dī diabol⁹ hūani gñis inimic⁹.

Aliquando di-
citur inimicus
hostis. extra de
elect. licet. Ali-
quando vocat⁹
lup⁹ rapax. co.
titu. ne pro de-
fectu. Aliquan-
do hostis anti-
qu⁹. ij. q. v. ha-
bet hoc ppiū.
extra ne clerici
vel mona. c. iij.
Aliquādo dñs
hostis. xvi.
q. i. c. i. Aliqñ
ātiqus sophi-
sta. j. e. consti.
cum sit ars. in
prin. Et de cau-
sis huiusmodi
nūcupationuz
latis no. Sup.

Diabolus conatur enim, ut, xvi. q. ii. visis. §. i. et laboriosius inuidet clericis: ut eos a rectitudinis tramite faciat deviare. iij. q. i. nullus, qui textus ponitur in parte decalgi. et ne cle. vel mo. ne in agro. i. p. in. sed sicut per invidiam inimici diaboli mors intrauit orbem terrarum. sap. i. ita per gratiam christi reparatur ad vitam dicente domino Jo. x. Ego veni ut vitam habeant et abundantius habeant. non ergo despectet quisque ut dicam. §. in consuetudine. i. in consuetudine. otho. iustus.

¶ De consecratione ecclesie. de hoc dicit statim. §. c. proxi. h. Moyses. ut dixi supra in prefatione.

¶ Uciat. al. opprimat.

¶ Deprauat frequenter sub specie boni. xli. di. c. sepe. xvi. q. vii. ammoueat.

¶ Se. scilicet diabolus.

¶ Pponedo. ut bene legitur. i. q. iij. lauator in p. in.

¶ Huic. ij. ps. dic huic. §. inimico humani generis.

¶ Armata manu. Non enim debemus inimicis mortibus nos inermes periculose exponere ac. ad hoc quod le. et no. et de rest. spo. c. frequens. in §. illuz. li. vi. quod intellige de armis virtutum de quibus le. et no. §. in consuetudine. otho. cum in armis in p. in. scuto fidei semper protegente cum sit omnium spiritualium bonorum fundamentum. ad hebreos. xi. c. i. q. i. cum paulus. et not. extra de sum. trim. in rubrica. et ibi per Joann. andr. §. e. consuetudine. ad baptismum. i. vel.

¶ In fide. que est media inter scientiam et dubitationem. ut not. v. b. de summa trinit. c. i. in glo. i. ver. valde. in cle. et dicam. §. e. consuetudine. c. fi. §. i. in glo. §. generale. pluribus autem modis dicitur fides. ut not. xxi. q. i. mouet. sed hic intelligo de fide actuali de qua dicitur: fides sine operibus mortua est. Ja. ij. c. de pe. dis. ij. §. hic itaq. et §. filioli ver. quomodo enim.

¶ Fortiter. non ergo dubitater sed in stabilitate. ut leg. et no. extra de homic. c. i. li. vi. quod dicit per v. b. extra de summa trinit. c. i. post p. in. ver. firmiter. et in glo. se. et le. in consuetudine. cle. ut dicam post eum. §. in glo. proxima.

¶ Resistendi. p. ma. pe. v. c. vbi dicitur. resiste fortes in fide. i. fortiter et audacter. et publice. id enim christiamur in fronte ut omni timore et erubescencia postpositis audacter ut fortes milites pugnemus contra ea que fidei aduersantur. de consuetudine. v. b. c. ij. Fides sit ergo tibi tanquam scutum in quo omnia ignita iacula inimici extinguas. xi. q. iij. qui resistit in fi. spes enim firma in deum animi corporis et imperij dat salutem. au. de. p. in. do. §. i. coll. vii. Circa quam stabilem fidei firmitatem est distinguendum. quia aut queritur de dubitatione fidei que sit pertinaciter et proterve animo deli-

berato et cum quadam placentia. et talis est heretica. extra de heretic. dubius. xxx. distinc. nulli. et extra de summa trinitate. c. i. in p. in. vbi dicitur firmiter credimus: sed simpliciter confitemur. i. sine plica vel inuolutioe aliqua. Aut sit indelibe-

raliter omnibus christiane religionis profectibus se totis conatibus opponendo. **¶** Huic est igitur armata manu a cunctis christifidelibus in fide fortiter resistendum: et ad eius volumina renouatis

rate ex quodam scrupulo conscientie. et tunc potius est pena quam culpa debilitas proprie imaginatiouis quam peccati tunc licet hoc sit abiiciendum: non tamen hoc est hereticum. extra de summa. p. in. et de tali dicitur. Mat. ix. credo adiuua me

credulitate meam de pe. distinc. ij. cum conscientia in fi. facit. xxiij. q. iij. dixit. Nam ut frequenter huiusmodi scrupuloli hesitant contra suum velle. unde si resistentes huiusmodi motibus se firmiter in fide teneant potius merentur quam peccent ad instar simuloz carnis. vi. di. sed pensandum. et. c. testamentum. Item videtur potius pati quam agere. et quod me. ca. sacris. ut notat v. b. in remissionibus quas feci supra in glo. proxima. Unde august. heretica re possum. hereticus esse non possum. xxiij. q. iij. heretis. Nam talis habet fidem implicitam quia credit ecclesiam iam hoc tenere. et sic opinionem suam supponit fidei ecclesie. ut no. v. b. et Innoc. extra de sum. trinit. c. i. in principio. Unde potest poni exemplum in diuinarum personarum equalitate. licet clericus vel laicus simplex ob quendam reuerentiam non credidit filium in diuinis non esse equalem patri sed minores prout est in huiusmodi personis terrenis: propter hoc non potest esse hereticus. aliter vero crederet si per ecclesiam recte institueretur. ut ibi notat Innocen. et plura exempla de huiusmodi implicitis et generaliter creditur si aut credit ecclesia catholica. habes de consuetudine. distinc. iij. c. vlti. articulos enim fidei in symbolo apostolorum. Credo in deum patrem et. illos contentos ibi tenet quilibet christianus intellectum habens explicite scire. i. spiritualiter et actualiter credere. de conse. di. iij. an dies et. i. no. Sup. xv. distinc. c. i. in fi.

¶ Ad eius. §. inimici diaboli.

¶ Molimina. i. conamina. a molioz iris v. Renouatis. sic extra de cens. c. i. post p. in. ibi temporibus nouissimis renouatis. et §. pe. in fi. in con. cle. extra de sepul. dudum in p. in. cle. Est ergo aliud nouum. ut in glo. i. aliud renouatum. ut patet extra de cens. significauit. extra de iudeis. consuevit extra de bap. litteras. in cle. ut ibi no. Jo. an. ff. de no. op. nunc. l. i. §. si quis edificium. ff. de itinere. actus pua. unde §. reficere. pro quo scias quod aut aliqd renouatur cuius principia fuerunt omnia resoluta de iure et de facto. et tunc renouatum censetur nouum. ut et de sepul. dudum in p. in. cle. vbi fiebat resolutio illius constitutionis super cathedra. per contrariam legislationem. sic. ff. de iure do. l. stipulationes. vbi nec a iij.

Heretica re heretici non est

articulof fidei explicitate sci te opz.

Molimina.

Nouum et renouatum differt

Fides

Fides

Christiana.

Constitutio dñi Othonis

reintegrato numero &c. iij. q. i. c. vlt. in fi. ar. ff. de adi. le. l. si seru. §. fi. ff. de sol. qui res. §. arcā. ff. de iur. filii. eius qui. §. fi. aut res nō esset oīno resoluta de iure sed etiā de facto suppressa et occultata obligatione priorī aliquāliter subsistēte licet nō actuali opatione: tunc renouatū potius inuitit antiquo q̄ nouo. lxxix. dis. c. i. in prin. extra de h. lig. c. i. et anpe. in fi. et no. xij. di. c. ij. in glo. ij. et de pe. di. iij. colligit. sic intelligit questionem Jo. an. extra de

rescrip. litteras in glo. pone. in prin. cle. et similiter glo. accursij. ff. q̄ cuius. vni. no. sicut. §. fi. ar. x. q. j. antiquos. ff. de ser. vr. p̄edi. seruitutes. §. si oblatum. ff. de pub. et vec. celar. in fi. cuz supra all. in prin. huius glo. tunc enī censetur iuris antiqui occultati declaratiuum et erectiuum. vt hic in textu ar. ff. de vsuris cum de in rem verso. ff. de testa. heredes. §. sed si natam cū si. et hanc distin. probat lex cum sua glo. ff. de pac. iurisdictionis. §. adeo. ar. ad hec au. quomō oportet e. §. cle. §. ij. v. sed neq̄ in fi. coll. i. Quod facit ad questionē cuz duo impetrassent per prius et posterius in eadem ecclesia ad p̄bendam p̄orime vacantē: prius nō acceptat tēpoze statuto puta infra mēsem. vt eē de concel. p̄ben. c. i. in cle. et sic per negligentiam exclusus est cum non habuerit clausulā quā duxerit acceptanduz postea scōo adhuc expectante papa illuz primū restituit. deinde in p̄benda tunc vacante vult idem restitutus p̄ferri: nunqd bene? Videt q̄ non. q̄ restitutio fieri videt absq̄ p̄iudicio iuris alieni. ar. ff. ne qd in lo. pu. l. i. §. merito et. §. si quis a principe. C. de eman. li. l. vteran. et videt casus eē de rescrip. q̄uis. li. vi. Sz certe ibi loquitur in gratia reuocata et sic cēsetur gratia noua q̄ per reuocationem mero iure reddebatur nulla et cōsumpta in toto. ff. de lega. i. si michi. §. fi. §. l. si ita scriptum. vbi ademptū nūq̄ videtur fuisse datum: ideo restitutio nouā gratiā efficit. vt ibi. sed hic loquitur quando exclusus est a gratia per negligentia. ideo non est sublata ipso iure. sed per exceptionē cum tempus non sit modulus tollendi obligationē. ff. de ac. et ob. l. obligatiōnū fere. §. placet. vnde reliquie manent p̄ quas dicitur gratia antiqua renouata. non autem noua. ff. de lib. et post. l. filio. ff. de decur. l. fi. et ar. distin. p̄misse in glo. ar. opti. ff. de administ. tuto. si pupillus. §. is autē qui tpe. cum sua glo. fi. cui sentētie videtur adherere hosti. eē de cens. significauit in fi. vbi dicit. nouū non esse si ab initio cēsus nō fuit impositus: licet cessatū fuerit in solutione per. xl. annos. si postea soluat. ar. iurium que permittūt in reficiendo quod non in faciēdo. de quibus dixi supra in prin. huius glo.

et nouis^r semper vtendo^r vtribus: sic^r Elayas puteos quos foderant pueri abrahe sed humo impleuerant palestini: prius stuiduit renouare: et demum alios fodere p̄or̄sus nos uos.

Item licet lapsus tempozū excludat in dicto. c. i. in cle. non tamen excludit ipso iure vt p̄dicti. ff. de edi. edic. si venditor. ar. ff. de opt. leg. mācipiorum. Sed contra. negligentia consumit et extinguit. extra de p̄ben. si clericus. i. respo. in fi. li.

Deniqz^a nos Otho miseratione diuina^b sancti Nichel in carcere Tulliani diaconus^c cardinalis: apostolice^d sedis legatus^e ad partes anglie: cum legationis officio/ a sede apostolica deputati ac destina

vi. Solu. ibi nō fuit gratia radicata iō facilius tollitur: sed hic gta habuit fundamentum. vt ibi scōo. rel. ar. ff. de leg. ij. cuz filius. §. heres. x. **P**rius. no uuz d̄: vero qd prius non fuit. vt not. Sup. p̄lres canones.

Solutio

Proum

extra de elec. auaricie in glo. li. vi. et facit ad ea q̄ dixi. §. in glo. p̄or̄. Sed quantū tempus duraret nouū nō. per carō. e. ti. et eo. li. c. generali in glo. sed a quo tempore.

Vtendo. p̄o executione operis. nam verbus vltus factum denotat. ff. de vlt. et ha. plenum. §. pe. vnde plus valetet executio iuriz antiquoz si circa eam euigilaret tepiditas p̄elatoz dormietium in aduersis q̄ editio nouozū p̄ecanentium futuris. ar. infra. e. con. cum sit ars. §. de residentia. ff. de orig. iuris. l. ij. §. post originem. extra de elec. vbi periculum. §. p̄eterea. li. vi.

Sic Elaias. ver. p̄teos. vbi hec auctoritas colligitur gen. xxi. circa medium.

Deniqz. iij. pars.

Diuina miseratione. no. p̄o stilo episcopoz et aliozū p̄elatozū.

Diaconus cardinalis. not. formam scribendi cardinalibus iuxta gradus eozū. nam diacono cardinali est scribenduz absq̄ exp̄essione sui tituli vt hic. p̄sbytero vero cardinali cuz exp̄essione sui tituli. vt extra de elec. querelam. sed episcopo cardinali absq̄ exp̄essione tituli vel cardinalatus. j. in consti. otho. in p̄ohe. §. fi. de re iudi. ad apostolice in prin. li. vi. vt colligi potest de his oibus extra de excep. cum venerabil. in prin.

Apostolice sedis. q. di. concilia etiam per huiusmodi legatos celebrata licet p̄ouincialia sint auctoritate tamen pape celebrāt. iij. distinc. §. p̄or̄o.

Legatus. de latere cuius potestas latior est q̄ aliozū cum sit triplex genus legatozū. vt patet extra de offi. leg. excōicatis. et. co. ti. c. i. li. vi. excellunt enim tales de latere alios legatos in hoc q̄ possunt exemptos electos confirmare et causas eozū audire. vt not. Hostien. extra de offi. leg. quod translationē in fi. extra de elect. si abbatem libro. vi. Item omnes vnde cūq̄ venientes possunt absoluere ab excōmunicatione p̄o violenta manuū iniectione: quod alij legati non possunt. nisi forsan in p̄ouincia sibi decreta. vt dicto ca. excōmunicatis. et extra de sentē. excōmunicatiōis. ad eminentiam. hoc autem facere possunt isti

Ulus.

Cardinalibus iuxta gradus eozū. nam diacono cardinali est scribenduz absq̄ exp̄essione sui tituli vt hic. p̄sbytero vero cardinali cuz exp̄essione sui tituli. vt extra de elec. querelam. sed episcopo cardinali absq̄ exp̄essione tituli vel cardinalatus. j. in consti. otho. in p̄ohe. §. fi. de re iudi. ad apostolice in prin. li. vi. vt colligi potest de his oibus extra de excep. cum venerabil. in prin.

Legati sunt triplex.

De consecratione ecclesiarii Quoniam. Fo. iiii.

legati de latere missi. et si atrox fuerit violētia. vt ibi ple. no. Jo. and. in all. vlt. Item alij eorum in signijs cū ipsi plentes fuerint nō vtent. et de offi. le. volētes. Itē oīa possunt q̄ sedi apostolice specialiter nō reseruānt vt le. et no. c. ti. q̄ trāslatione et not. in spe. c.

Constitu-
tiois edē
de q̄mo.

ti. §. ostēdēdū. d. q̄ si legatus. Sed nunqd ex officio sue lega-
tiois talis lega-
tus absq̄ man-
dato p̄p̄ali pape
potest edere r̄stitutiones perpetuas? Glo. dicit q̄
nō. iij. di. §. porro. Dic contra vt hic patet in fi. et
de offi. le. c. fi. cū sit ordinatio maior. vt eo. ti. lega-
tos. li. vi. qd̄ verum est dum tamen nō cōtrariānt
constitutionibus papalibus vt. C. de offi. p̄fec. p̄fo. ori. et illi. l. formā. j. c. con. licet ad pro. §. vo-
lētes. ver. alexand. vt no. in dicto. c. fi. de hoc ple.
dic per Jo. an. et de con. c. i. ver. singulari. li. vi.
Item interpretari possunt cōstitutiones papales
et de post. p̄ela. c. i. et de multiplici interpretatio-
ne no. xi. q. iij. §. et hīs. Sed nunqd proprias con-
stitutiones interpretari possunt post eorum finitam
legationē? Dico q̄ nō absq̄ aucte superior. vt no.
Jo. and. extra de ver. sig. c. aspe. ar. ff. rē ra. ha. l.
honorū. et ar. C. de offi. p̄fec. p̄eto. affet. in noie
in prin. xxiij. di. in nomie et dicaz. j. in con. otho.
in prohe. in fi.

Questio
scda.

Concilij. quod celebrari pōt. et cōstitutiones
condendo per legatū sedis apostolice patriarchaz
primatē vel archiep̄m. iij. di. §. porro. xliij. di. p
totū. vt ple. no. bb. et de sen. ex. c. j. §. alioquin in
cle. et. xix. di. p totū. de papa nō dubitat. xxi. dif.
§. j. Quod autē sit cōciliū dicam. j. in con. otho.
in prohe. in fi.

Suffragio. idem verbuz habetur. vij. q. j. fa-
ctus est in prin.

Et consensu. patet hic q̄ concilia p̄elatoruz
in huiusmodi cōstitutionū editione debent requi-
ri. ar. ix. q. iij. c. j. in fi. et per totum. valent tamē
statuta sua etiam eis irrequisitis de hīs que perti-
nent ad iurisdictionē suam. ar. C. de offi. p̄e. p̄to.
ori. et illi. l. formā. sed de alijs secus vt no. Inno.
et de offi. le. c. fi. vñ patet q̄ ad conciliū huiusmodi
provinciale vbi statuēda sunt aliqua que tangūt
statuz p̄uincie ep̄scopi sunt citandi: et ceteri sub-
diti inuitandi non cogendi. xviij. di. c. p̄p̄ter. et
j. q. vij. cōuenientibus ibi religiosīs et cum ipsīs
subditis ep̄scoporū sit in diocētibz singulis pu-
blicatio faciēda. xviij. di. qm̄ cuz. c. se. vlt. ad fi.
secus tamen ad faciendum et distinguendum per
ep̄scopos tanq̄ per iudices concilij vniuersitatis
ea que sunt in tali cōcilio tractanda. l. causas ma-
iores et consilia. ar. dic. c. xviij. di. c. sensus. de hoc
ple. no. per host. et Inno. et de p̄eben. graue. sup
ver. in p̄uinciali concilio. Quis ergo potest ab-
soluere incidentem in sententiam latam per statu-
tum huiusmodi p̄uinciale. Licet host. in dicto. c.
graue distinguat pl̄ix: tu dic breuiter per Sup.
in rolat. xviij. di. §. ij. in fi. q̄ siue d̄z nos cōciliū et.

Nota.

siue al. in forma textus hic positi: q̄libet ep̄scop⁹ Senten-
poterit suo subdito absolutionē impendere a tali tia p̄ sta-
sententia cuz sit canonicus. cuius absolutio supiori tutū lata
non fuerit reseruata per decret. et de sen. ex. nup p̄ quē ab
§. in scdo ar. j. in con. otho. cum armis in fi. Sed soluetur

siasticū in p̄tibz anglica-
nis: saluis alijs canonice
restitutis: que cū reuerē-
tia volumus et p̄cipimus

nūquid tale cō-
cilium p̄uinciale conuocari
poterit de iure
tēpore meliū:
ep̄scopis et sub-
ditis reclamāti
bus? Dic q̄ sic

quo ad certa aliq̄ statuenda q̄ piam celeritatem de
siderāt ar. et de ferijs. licz. ff. de ferijs. l. j. et. ij. ff. de
dam. infect. l. j. secus tamen quo ad faciendum et
discutiendū per ep̄os tanq̄ per iudices vniuersalit
ca q̄ sunt i cōcilio tractāda scz cās maiores et r̄stia
ar. dicte leg. j. et. ix. q. iij. p totū no. bb. et i prohe.
§. pe. v. cōcilio. in cle. Nūquid ergo plati vel alijs
venientes ad huiusmodi cōcilia tenent de singulis
respōdere querelis ac si citati essent? Tenet bb. q̄
sic et in prohe. §. pe. nulla r̄stia i cle. l. j. Inno. hoc
videat distinguere in dicta de re. graue.

Ad roborandum. i. fortificandū quatenus in
bono consistit.

Et reformandū. quatenus deuiat et i abusuz
declinat contra bonos mores sic et de offi. ordi. q̄
pleriq̄ in prin. lib. vi.

Statum ecclesiasticum. etiaz quo ad laicos in
foro ecclesiastico ratiōe peccati. et de iudic. nouit
et extra de foro comp. c. pe. et fi. li. vi.

Anglie. non dicit scotie sed cum dicit in par-
tibus anglie al. in partibus anglicanis hic et. j. c.
con. vltim. §. hinc. et. §. quanta. i. respon. declarat
etiā hoc statuēde in scotia vt patet. j. in con. otho.
vbi de hoc in §. nos igitur. vbi scotia exprimitur.
cum tamen et iste cōstitutiones ibi pro iure recitā-
tur. extra de p̄uile. si papa. lib. vi. licet scoti asse-
rere consueuerunt legatum huiusmodi se non ad-
missuros: nisi in litteris apostolice legationis sue
terra scotie specificaret noiatim. ar. ff. de iniur. l.
item apud. §. hoc edicto.

Scotia

Saluis alijs canonice institutis. generalibus
et papalibus: imo certe et p̄uincialibus. vt patet
j. in consti. otho. in prohe. §. fi. huiusmodi tamen
cōstitutiones p̄uinciales in hoc ope allegare non
intendo cum vniuersales non sint nec vniiformes
p̄ singula loca legationis istius patrie. et sic opus
meum p̄fens quibusdam forsan minus placi-
tum redderetur: licet ab alijs haberetur acceptū.
ideo in boue et asino non arabo. vt extra de elect.
cum causam. de qua auctoritate dicam. j. c. con.
ad vicariam. in glo. ver. illusio. in fi.

Constitu-
p̄uincia
les.

Institutis. ea ergo impugnare non intendit
sicut nec poterit vt. §. c. §. deniq̄. in glo. ver. lega-
tus in fi.

Cum reuerētia. hoc enī decet semper inferio-
res facere respectu maiorū extra de maio. et obe.
c. i. et. c. statuimus per totū. ff. de albo scri. l. i. et. ij.
C. de r̄sul. l. i. C. vt digita. or. ser. l. ij. C. de p̄. sacz.
seri. vnicuiq̄. li. xij. Ex offi. p̄tate. nō ḡ requirē
a iij.

Constitutio dñi Othonis

ad hoc mādātum speciale vt ple. dixi. §. e. cō. in g. ver. legatus ibi. sed nunquid ex officio.

¶ **Statuēda.** que statuta edita fuerūt p̄sidente isto othone legato i octauis sancti martini. i ecclesia sancti pauli londoni. anno dñi millesimo CC. xxxvi. vt patet in libro chroni-

carū qui dicitur flos historiariū sub āno isto: et her faciūt ad ea que dicam. §. e. 2^{sti}. qñ tabell. i fi. Sed a quo tpe incipiūt cōstitutiōes coartare not. hosti. extra de consti. c. ij. et sup. extra de conse. p. c. i. in glo. ver. qz lapsus li. vt not. per card. & di. co. li. de re. iur. ignorātia. Al die q 2^{sti} titio super eo qd est malum in se simpliciter lgt etiā ignorātes. ff. de iureiur. eni qui. §. si iuria. secus i eo quod tantū est malū qz phibitū. vt eo. ti. l. i. dñm. §. fi. dñ tñ ignorātia nō sit crassa ff. de decre. ab oz. faci. l. fi. no. in spe. ti. de consti. §. i. h. pone ergo statuti. Al die p. g. c. de 2^{sti}. c. ij in fi. Sed nūq̄ istis cōstitutiōibus idē statuēs liget? de isto habet p sup. c. de 2^{sti}. vt aiaz in g. h. hoc habens li. vi. ubi de hoc multū tractatur. et similiter tenetur q sic: cum sit sentētia canonis vt ibi ple. no. qd tñ dic per hosti. c. de ma. et obe. cum inferior in prin.

¶ **Certos articulos.** ex hoc ar. q in istis cōstitutiōibus sicut in alijs voluminibus allegand est supra et. §. vt not. vv. c. in prohe. §. pe. in g. ver. ex quo in cle. sed tñ rubrice hic et in decre. nō sunt autēfice. qz qdā sunt false vt no. sup. ix. di. quis nesciat. vt no. spe. ti. de dispul. in fi. secus tamen est de rubricis decre. et iuris ciuil. vt no. Jo. an. post vnic. c. in phe. decre. ver. vtantur.

¶ **Digeri.** aut dirigi.

¶ **Distingui.** per distinctionē nāqz certā veritas plenius elucescit. ar. in hoc qz prudētis est distinguere ac prudētibus sub distinctione rēdere c. de rescrip. sup hijs. §. i. et. c. cū contingat. §. i. cū fi.

Veritas p distinctionem elucescit Basilica

¶ **Basilicarū.** hic pprie sumit basilica que nōdū fuit cōsecrata. sed ecclesia pprie vocat post eius 2^{se}cratiōē. vt no. Jo. an. c. de in

obseruari. qdaz ex cōmissi nobis officii potestate duximus statuenda: q per certos articulos infra fecim⁹ digeri et distingui.

¶ **De cōsecratione & refozmatione status ecclesie.**

¶ **Summariū.**

Basilicarū seu maiorū ecclesiarū cōsecratio in veteri testamēto instituta et in nouo studiosius obseruata: licet i quibusdā ptibus anglie fuerit neglecta: sic est p diocelanos aut eoz vt carios epos diligēter faciēda vt nulla maneat blēto postq̄ parietes eius pfecti fuerint/ consecranda. alioquin solennibus missarūz officiis noscatur iterdicta: nisi tamen legitime fuerit

re patro. nobis et de imuni. ec. c. pe. ¶ **Plurib⁹ Ecclesie** nāqz modis dī ecclesia. quādoqz dicit oratorium. notam quādoqz basilica. quādoqz domus dei seu ofonis. aliquādo templū. aliquādo tabernaculū dñi: vt ff. in prohe. in prin. et satis no. gup. c. de 2^{se}cr. ec. vt alt. c. i. post pñ. li. vi. diuer simode sumitur ecclesia. vt dicaz §. i. 2^{sti}. otho. ad tutelam in pñ.

excusata. Consecrate vero nō diruentur sine maturo diocelani 2^{se}nsu: que dirute mor reparētur. qd autē de perfectis dictū est: de ceptis etiā dictūz censeatur. Capellaz autē seu sacello rū consecrationes legatus nichil noui statuens ad canonicas refert diffinitioes

Basilicarū ^a dedicatio iūtiū a veteri testamēto dinoscit̄ habuisse: &

in nouo est a patribus sanctis obseruata: in quo est eo dignius & studiosius faciēda: quoin illo tantū offerbātur hostie aialū inoz tuozū: in isto vero celestis

cedit maiori. C. de procur. exigēdi. et dignius trahit ad se minus dignuz. extra de preben. c. anpe. li. vi. et. c. li. de cōse. eccle. vel alt. c. i. licet opponitur extra de offi. dele. super qñtionū. §. si vero. sed ibi minus dignum est iuris cōis. ideo trahit ad se magis dignuz quod sit iuris specialis vt no. ple. car. extra de re. iur. indultū. li. vi. et regulam tūc sic intelligo cum idētitas substantie remanserit nō mutata. extra de cōse. eccle. vel alt. c. q in dubijs. alioquin secus vt extra de celeb. mis. cū marthe. §. quesiuisti cñi. h. p̄terea ar. pro solu. ff. de rei ven. idem Pomponius. §. i.

¶ **Animaliū moztuozū.** vt legitur in dicto. c. cū marthe. §. ceterum. et sic in honozē dei inactabantur carnes aliene: sed per ingū obedientie mactat caro propria. cum melior est obediētia q̄ victima vt dicam. §. in cōsti. otho. in prohe. in prin. ar. c. de ma. et obedientia. illud. ff. de re mili. l. iij. §. in bello. lxxix. distin. ad hoc.

¶ **Celestis hostia** vna. cum omni reuerentia et timore tractanda. extra de celeb. mis. c. sane. et dicto. c. cum marthe. §. i. et. ij. vt pulchre de hoc legitur. c. de reli. & ven. san. c. i. in cle. et faci. §. in consti. otho. c. blē.

vt alt. c. i. post pñ. li. vi. diuer simode sumitur ecclesia. vt dicaz §. i. 2^{sti}. otho. ad tutelam in pñ. ¶ **Dedicatio.** hanc materias supplet venerabilis legat⁹. §. i. 2^{sti}. otho. et. c. domus. et adde q̄ ibi notauit. b ¶ **A veteri te** stamento. exo. xx. c. in fi. de cōse. di. i. c. l. §. ij et. ca. sicut non aliq. et. c. c. blē. qz ad. c. solēnitas. i. et dicā. §. verbi. proximo in g. exo. c. Et in nouo vt in. c. p̄dicto. et extra de 2^{se}. ec. vel alt. c. vni co. licz opponatur. c. de offic. dele. super que stionū p totū. d ¶ **So digni⁹** nota minor cō

Goffertur, absit ergo q pollutis labijs vel (qđ deterius est) pectorib⁹ aut sordidis manibus quis sacerdos se ingerat altari vbi salus hūani generis indies victimatur: extra de filiis p^{re}cl. cū decozem. in fi. ar. C. de re mili. cum sup^{ra}. li. xij. et. ff. man. da. l. si vō ides

S. adolescens. Unde verius, Tagere q gau- des metetricem cur miser au- des Labris pol- lutis regem tra- ctare salutis?

h Quare sta- tuerūt. vt. s. di- xi in prin. c. i.

i Ne in alijs locis. expositio iudeorum in veteri testamento. i. paralipo. iij. c. de con. di. i. c. i. s. iudei. et. s. si enim. et dixi. s. eo. post prin.

k Necessitatis causa. puta infirmitatis v^l huius modi de cō. di. j. sicut nō alijs. ff. de cōsu. l. vnica. s. fi. erigit i hoc casu honesta causa. q. honestas vel decencia sub necessitate includat. ar. ex de priuile. c. fi. li. vi. al. ergo secus vt nōt. Jo. an. ex de reli. c. i. s. fi. ver. in ecclesia. in cle. vnde tamen scias

hostia viua et vera: christ⁹ scilicet vnigenit⁹ dei filius in altari offertur⁹ p nobis manib⁹ sacerdotis. Qua- re⁹ statuerūt p uide sancti patres ne⁹ in alijs locis q̄ dedicatis (nisi necessitatis⁹ causa) celebret⁹ officiū tā

hūicuiq⁹ fidelitū licitū esse in domo sua oratorium hūe non sacre ppia auctoritate: missas aut ibidē celebrare nō sic licet nisi i casu necessitatis. vt hic absq⁹ licentia et cōsensu episcopi de conse. di. i. c. missa. et. c. cōcedim⁹. vbi de hoc no. et. c. vnicuiq⁹ et. c. se. et se. et hoc absq⁹ p^{re}iudicio matricis seu paroch. eccle. j. in cō. otho. gra. xvj. q. i. quicūq⁹ de hoc no. Inno. extra de cens. c. fi. nec dicas di- ctos canones abrogatos p aliquā cōsuetudinē in cōtrariū cū non valeat ztra ius naturale qđ in. l. veteris vel noui testamēti ad litteram continetur vt le. et no. per doc. extra de consue. c. fi. ar. i. di. c. i. sed hoc statutum ortum habuit a lege veteris testamēti. s. e. in prin. ergo sequitur conclusio. liij. distin. multos.

l Porro qz scđa pars in qua pmissio exordio ad materiā quā intendit prius accedit.

m Vidimus. videmus natura aspiciamus volū- tate/intuemur cura vt not. Sup. in rosar. x. dist. vides in prin.

n Per nosiplos. credendū est tali recorde seu te- stimonio sic extra de ma. et obe. omnes. extra de renū. c. i. li. vi. aut. de hīs qui ingre. ad ap. s. fi. ibi que omnia coll. b. sic et recorde regis simplici sine iuramēto. vt le. et no. p hostien. extra de dolo et cōtu. cum olim. s. i. h. regis qđ verū esse credo cū erit recorde deliberata et litteratoria ar. in hoc q le. s. no. liij. di. salomitanē i fi. h. cognoui. vnde executio sentētie principis sup aīaduēsiōe late vlsq⁹ ad. xxx. diem propter indeliberationem differenda est vt sic sit locus mie vel penitētie. xi. q. iij. cū apud. in fi. C. de penis. l. si vindicari. et tali recorde creditur maxime si superiori litterato- rie transmittat. xvj. di. nobilissimus. de hoc di-

cam. j. e. con. ad elidendū. s. i. et. ij. in glo. fi. vnde istuz nō iudicare de hoc qđ sibi innotuit vt priua- to de hoc. j. e. con. vltim. s. hūic ergo in v. consti- tut. sed certe licet nō esset sibi iudicialiter notum erit tamē notoriū. vt hic sequitur a pletisq⁹ ff. l. si- bīz alijsz hoc

sublime. Porro⁹ qz vidi- mus⁹ per⁹ nosiplos / et a pletisq⁹ audiui⁹mus: tam⁹ salubze mysteriū contēti- bel⁹ saltem negligi a non- nullis / dū multas inueni- mus ecclesias⁹ et aliquas ca- thedrales⁹ / que licet fuerit

Sup. ex de elec. si forte i glo. de euidēti an fi. ibi et faciunt ista li. vi. l. q. castratio defect⁹ scientie ff. p^{ro}spectiua melius probatur oculata fide q̄ cōi intelligentia verbor. insti. de gradi. s. fi. ff. de mi- nozi. minor ex aspectu. C. de cano. fru. ut. ro. l. i. li. xij. Item hec faciūt q̄ liber debet oculis subijci si ppter viciū petatur redhiberi. ff. de feri. l. ij. s. fi. ff. fi. regum. si irruptione. insti. de in iur. s. in hoc nota iudicē iudicare posse fm suā conscientiā de quo no. extra de offi. o. c. i. au. de manda. prin. s. sit tibi coll. ij. no. de hoc. C. q. aduersus quos. l. i. dic vt ibi et ij. q. vij. iudicet. ff. de in lit. iuran. l. ij. in fi.

o Tam salubze mysteriū. scz oblationez celestis hostie. aut dedicationē templi.

p Vel saltem negligi. nota negligētiā parū a cōtemptu differre. quod verū videt qñ ortū capit a culpa ppia. tūc enī sciētie et cōtēptui cōparat. sic intelligo glo. ex de supplen. negil. p^{re}. licet in glo. sic ar. extra qui ma. ac. poss. cum in tua. extra de cōcel. p^{re}ben. c. i. in fi. in cle. ff. de fideicō. liber. gatus. s. ac si intra. imo tūc negligētia dolo cōpa- tatur quādoq⁹ vt le. et no. per Jo. an. extra de ap. ab eo in fi. lib. vi. ff. si quis omilla cau. testa. l. i. s. pe. Regulariter tamen minus punit negligēs q̄ fraudulētus. ar. ff. de de. openē. si duo et. ff. de ad mi. re. ad ci. per. l. fi. s. pe. Itēz epī vel curatores idē referibūt curatores. s. qñ nesciētia ortū q̄ cām habet ex nō diligētia vel negligētia alterius tunc remanet impunita. ff. de adul. denunciasse. ff. de ven. ispi. l. j. s. denūciari. vt ple. dicā. j. i cō. otho. q̄ indecorum. s. nos aut. v. q. fi.

q Ecclesias. dic vt. s. in prima glo. huius ca. Cathedrales. hoc magis detestabile videt vt huiusmōdi etiā ecclesia sic remaneat pphana cū ibi sit maior populi xpiani cōfluētia et frequēter tra- ctatur ibidē colendū mysteriū antedictū. ergo ff. ex de elec. vbi i prin. li. vi. ff. ad car. edic. l. i. s. sed et si quis. ff. de pe. aut facta. s. fi. nō ergo debet cō- secratio huiusmōdi ecclesie retardari cū aliquoties potius eā p aliquā humani sanguinis effusionem cōtingit pollui. nam huiusmōdi tristēm euentū lex nō cōsiderat nec expectat. ff. de ver. sig. inter stipu- a v.

Nota q null⁹ pōt iudicare secunduz scientiā

Nota q negligētia parū a cōtemptu differre. quod verū videt qñ ortū capit a culpa ppia. tūc enī sciētie et cōtēptui cōparat. sic intelligo glo. ex de supplen. negil. p^{re}. licet in glo. sic ar. extra qui ma. ac. poss. cum in tua. extra de cōcel. p^{re}ben. c. i. in fi. in cle. ff. de fideicō. liber. gatus. s. ac si intra. imo tūc negligētia dolo cōpa- tatur quādoq⁹ vt le. et no. per Jo. an. extra de ap. ab eo in fi. lib. vi. ff. si quis omilla cau. testa. l. i. s. pe. Regulariter tamen minus punit negligēs q̄ fraudulētus. ar. ff. de de. openē. si duo et. ff. de ad mi. re. ad ci. per. l. fi. s. pe. Itēz epī vel curatores idē referibūt curatores. s. qñ nesciētia ortū q̄ cām habet ex nō diligētia vel negligētia alterius tunc remanet impunita. ff. de adul. denunciasse. ff. de ven. ispi. l. j. s. denūciari. vt ple. dicā. j. i cō. otho. q̄ indecorum. s. nos aut. v. q. fi.

q Ecclesias. dic vt. s. in prima glo. huius ca. Cathedrales. hoc magis detestabile videt vt huiusmōdi etiā ecclesia sic remaneat pphana cū ibi sit maior populi xpiani cōfluētia et frequēter tra- ctatur ibidē colendū mysteriū antedictū. ergo ff. ex de elec. vbi i prin. li. vi. ff. ad car. edic. l. i. s. sed et si quis. ff. de pe. aut facta. s. fi. nō ergo debet cō- secratio huiusmōdi ecclesie retardari cū aliquoties potius eā p aliquā humani sanguinis effusionem cōtingit pollui. nam huiusmōdi tristēm euentū lex nō cōsiderat nec expectat. ff. de ver. sig. inter stipu- a v.

Nota q negligētia parū a cōtemptu differre. quod verū videt qñ ortū capit a culpa ppia. tūc enī sciētie et cōtēptui cōparat. sic intelligo glo. ex de supplen. negil. p^{re}. licet in glo. sic ar. extra qui ma. ac. poss. cum in tua. extra de cōcel. p^{re}ben. c. i. in fi. in cle. ff. de fideicō. liber. gatus. s. ac si intra. imo tūc negligētia dolo cōpa- tatur quādoq⁹ vt le. et no. per Jo. an. extra de ap. ab eo in fi. lib. vi. ff. si quis omilla cau. testa. l. i. s. pe. Regulariter tamen minus punit negligēs q̄ fraudulētus. ar. ff. de de. openē. si duo et. ff. de ad mi. re. ad ci. per. l. fi. s. pe. Itēz epī vel curatores idē referibūt curatores. s. qñ nesciētia ortū q̄ cām habet ex nō diligētia vel negligētia alterius tunc remanet impunita. ff. de adul. denunciasse. ff. de ven. ispi. l. j. s. denūciari. vt ple. dicā. j. i cō. otho. q̄ indecorum. s. nos aut. v. q. fi.

q Ecclesias. dic vt. s. in prima glo. huius ca. Cathedrales. hoc magis detestabile videt vt huiusmōdi etiā ecclesia sic remaneat pphana cū ibi sit maior populi xpiani cōfluētia et frequēter tra- ctatur ibidē colendū mysteriū antedictū. ergo ff. ex de elec. vbi i prin. li. vi. ff. ad car. edic. l. i. s. sed et si quis. ff. de pe. aut facta. s. fi. nō ergo debet cō- secratio huiusmōdi ecclesie retardari cū aliquoties potius eā p aliquā humani sanguinis effusionem cōtingit pollui. nam huiusmōdi tristēm euentū lex nō cōsiderat nec expectat. ff. de ver. sig. inter stipu- a v.

Nota q negligētia parū a cōtemptu differre. quod verū videt qñ ortū capit a culpa ppia. tūc enī sciētie et cōtēptui cōparat. sic intelligo glo. ex de supplen. negil. p^{re}. licet in glo. sic ar. extra qui ma. ac. poss. cum in tua. extra de cōcel. p^{re}ben. c. i. in fi. in cle. ff. de fideicō. liber. gatus. s. ac si intra. imo tūc negligētia dolo cōpa- tatur quādoq⁹ vt le. et no. per Jo. an. extra de ap. ab eo in fi. lib. vi. ff. si quis omilla cau. testa. l. i. s. pe. Regulariter tamen minus punit negligēs q̄ fraudulētus. ar. ff. de de. openē. si duo et. ff. de ad mi. re. ad ci. per. l. fi. s. pe. Itēz epī vel curatores idē referibūt curatores. s. qñ nesciētia ortū q̄ cām habet ex nō diligētia vel negligētia alterius tunc remanet impunita. ff. de adul. denunciasse. ff. de ven. ispi. l. j. s. denūciari. vt ple. dicā. j. i cō. otho. q̄ indecorum. s. nos aut. v. q. fi.

q Ecclesias. dic vt. s. in prima glo. huius ca. Cathedrales. hoc magis detestabile videt vt huiusmōdi etiā ecclesia sic remaneat pphana cū ibi sit maior populi xpiani cōfluētia et frequēter tra- ctatur ibidē colendū mysteriū antedictū. ergo ff. ex de elec. vbi i prin. li. vi. ff. ad car. edic. l. i. s. sed et si quis. ff. de pe. aut facta. s. fi. nō ergo debet cō- secratio huiusmōdi ecclesie retardari cū aliquoties potius eā p aliquā humani sanguinis effusionem cōtingit pollui. nam huiusmōdi tristēm euentū lex nō cōsiderat nec expectat. ff. de ver. sig. inter stipu- a v.

An liceat hūe capel- lā domi.

Ab litte- ram.

Video Aspicio Intueor

Nota de recorde regis ff.

Constitutio dñi Othonis

lantem. §. sacram. añ. fi. ibi casum fē.

Ab antiquo. in delictis & negligentis hec allegatio in proba. reprobatur. cum plus accuset & excuset. et de cōfue. cū tanto. cū si. ibi all. in illa glo.

Sanctificationis oleo. qđ tamē fieri debet. vt leg. et de sacra

unctione. c. i. §. vngitur.

Volentes. iij. pars 2tines statutum.

Periculose vtdixi. §. p. §.

Cathedrales. de quib⁹ et de elec. cupientes. et. c. q. sepe

li. vi. & fundati debent in locis insignibus. lxx. di. epi. non in castellis.

Conuentuales. de quibus no. et de iure pa. c. pe. Et que sit cōuentualis vel collegiata ecclesia. dicit vbi. in etuag. suscepti regiminis. §. i. in prin.

q illa in qua sunt duo vel plures tanq̄ vñi corp⁹ facientes. Tu dic signa collegij vel conuentus. vt no. host. et de iure pa. c. nobis. §. i. l. sigilluz cōe et eius vñus. et de ap. significauit. Item prelati electio. aut. de scitiss. epi. §. iubemus. qđ tamen dic p

Jo. an. et de iure pa. postulasti. vbi de hoc tangit Inno. Item tractatus cōis. vt in caplo. et de pro

ba. tertio loco. de dona iter dilectos. ff. de colle. illi. l. i. ibi sed religiōis cā. Itē archa cōis. ff. q. cuiusq̄ vñi. no. l. i. Item refectorij & dormitorium cōe si fuerint religiosi. et de statu mo. cū ad monasterij cū si. de hoc. §. e. con. qm̄ tabellis. ver. capella.

Parochiales. de quibus no. Sup. et de elec. l. canon. li. vi.

Perfectis parietibus. perfectum dicitur cui nichil deest: sed ex oibus suis partibus constat. ff. de ori. iur. l. i. in prin. de pe. di. iij. §. hac autē. ibi illud qđ ex cōsummatione 2tingit. ff. ad. l. falci. si is qui. §. qđaz. Quid ergo si tantū deessent duo lapides vel tres vel alicuius anguli cōpletiōes: an ppter hoc retardaretur inceptio cursus biēnalis: de quo hic fit mentio: videt qđ sic. cū ex hoc dicat vere pfectū parietē nō esse. vt iam dixi. ar. C. ad fill. l. pe. in fi. et ar. op. C. de distra. pig. l. qđiu. cum. l. ibi all. in glo. ibi etiā si modicū debitū sit a retro puta vnus nummus ppter hoc solū durat ius distrahendi pi gnus obligatū pro debito. Sed cōtra cum formaz habeat substantiale licet deficiat aliqđ extrinsecū artificiale. ff. de au. et ar. le. l. et si non sunt. §. quid ergo. imo videt casus qđ in edificatiōe vel domus reparatione modice non considerant impense. ff. de impensis in re. do. fac. l. oī modo. Credo hoc re linqui boni viri arbitrio: cū in huiusmodi ecclesia sticis potius hic bona fides qđ subtilitas attendat ar. ff. de solu. l. i. §. l. de reg. iuris. l. in personam. §. generaliter. Pro contrariis vero dic aut modicuz cōcernit cōseruationē totius vt cautio prestanda: tunc paruitas consideratur. ff. de sol. l. etiam. ff. de tu. et cu. dif. l. si post in prin. sic p retentiōē vnus

ab antiquo cōstruite: nō dum tamen sunt sanctifica tionis oleo consecrate.

Volentes huic tā periculose negligētie obuiare statuimus & statuendo pre cipimus: vt oēs cathedrales cōuentuales & parro

nummi colonus interuerteret meā possessionē in toto. C. de agrico. et cen. l. litib⁹ cū sua materia. li. xi. secus tamen si illud modicum totalitatem non conseruat. vt in casu questionis & dicta. l. oīno ar. pro distinct. ff. de fur. l. vulgaris. i. respon.

chiales ecclesie q̄ pfectis parietibus sunt cōstruite infra bienniu per diocelanos episcopos ad quos pertinet: vel eorū auctori tate per alios cōsecrētur sicq̄ infra simile tempus fiat i ecclesiis cōstruēdis.

Infra bien nū. cōtinuu a tpe perfectiōis sicut regularit tēpora prescrip tiōnū cōtinua sunt i pgressu. ff. de vñus. nūq̄ §. in vñus captio nibus. licz quo ad igressū quā doq̄ vñilia sunt vt notatur ff. de diuersi. et tēp.

prescrip. l. i. in glo. pe.

Per diocelanos. xvi. q. b. q̄ tractat post qōnē in. c. si quis epō. et. c. se. et. c. latoz. in qbus dicit diocelanus attento situ loci. ar. in hoc q̄ le. et not. per Jo. an. et de elec. cur ex eo. §. subiectas. li. vi.

Epos. lxxviii. di. quis le. eno. et de 2luc. c. qto. de offi. or. q̄ sedē. et de conse. ec. vel alt. a qua no. bñ host. et de offi. archi. c. vi. §. ideoz. §. dūtaxat.

Ad quos pertinet. nota hic de interpretatiōe relatiua de qua not. per Jo. an. extra de iudi. des pendiola. ver. decimis. in fi. in cle. Item facit ad hoc qđ dicā. §. e. con. l. adco. §. que.

El eorum. l. diocelanoz.

Per alios. l. episcopos. vt in all. §. e. constitu. §. epos. an. et qñ hic possūt hec cōmitti no. host. et Jo. an. extra de elec. suffraganeis. in fi. Item no. regulas de quibus dicā. §. e. con. innotuit. §. et si. ver. vel submissas psonas. vñde dic. vt ibi ple. no.

Consecrētur. quo casu hec consecratio eccle sie fieri debet no. hosti. et Jo. an. per verius extra de conse. eccle. vel alt. c. p̄posuisti in fi.

Sicq̄ infra simile tēpus biennale. vt p̄dicat.

Construēdis. et sic dat formam extensiuam futuris negociis qđ hoc cōtinetur in constitutiōe expresse etiā in penetralibus. nō enī est extensio vbi oīno est similis ratio vel maior. ff. de hys qui no. infa. l. ij. §. exercitiū. ff. de seruo cor. l. doli. §. si quis. vt no. Sup. in rosa. de pe. di. i. §. pene idem. et no. Jo. and. extra de temp. or. di. sepe. li. vi. ver. italie. ar. ff. de edē. qđā. §. nūmularios. ff. de adult. l. si postulauerit. §. iubet. ver. sed et si. nam cuz sit oīmōda similis ratio potest dici extensio ar. l. cum glo. ff. de acqui. pos. l. si is q̄ animo. vbi dicitur qđ vbi est eadem ratio et oīmōda penitus similitudo improprie dicitur extensio. sed vbi sit extensio ad casum non oīmōdo similem proprie dicitur exten sio: et sic tollitur contrarium dicens qđ est nostraz legem extendere. ff. solu. ma. li. vero negociuz. §. de viro. quia hic non est extensio: cum sit oīno si milis ratio. vt not. C. que sit lon. consuetu. l. i. in prima glo. in fi. arg. extra de postula. ex parte. et facit ad ea que dicam. §. e. con. q̄ in quodam. in glo. in. ver. bicarij.

Infra bien nū. cōtinuu a tpe perfectiōis sicut regularit tēpora prescrip tiōnū cōtinua sunt i pgressu. ff. de vñus. nūq̄ §. in vñus captio nibus. licz quo ad igressū quā doq̄ vñilia sunt vt notatur ff. de diuersi. et tēp.

Per diocelanos. xvi. q. b. q̄ tractat post qōnē in. c. si quis epō. et. c. se. et. c. latoz. in qbus dicit diocelanus attento situ loci. ar. in hoc q̄ le. et not. per Jo. an. et de elec. cur ex eo. §. subiectas. li. vi.

Epos. lxxviii. di. quis le. eno. et de 2luc. c. qto. de offi. or. q̄ sedē. et de conse. ec. vel alt. a qua no. bñ host. et de offi. archi. c. vi. §. ideoz. §. dūtaxat.

Ad quos pertinet. nota hic de interpretatiōe relatiua de qua not. per Jo. an. extra de iudi. des pendiola. ver. decimis. in fi. in cle. Item facit ad hoc qđ dicā. §. e. con. l. adco. §. que.

El eorum. l. diocelanoz.

Per alios. l. episcopos. vt in all. §. e. constitu. §. epos. an. et qñ hic possūt hec cōmitti no. host. et Jo. an. extra de elec. suffraganeis. in fi. Item no. regulas de quibus dicā. §. e. con. innotuit. §. et si. ver. vel submissas psonas. vñde dic. vt ibi ple. no.

Consecrētur. quo casu hec consecratio eccle sie fieri debet no. hosti. et Jo. an. per verius extra de conse. eccle. vel alt. c. p̄posuisti in fi.

Sicq̄ infra simile tēpus biennale. vt p̄dicat.

Construēdis. et sic dat formam extensiuam futuris negociis qđ hoc cōtinetur in constitutiōe expresse etiā in penetralibus. nō enī est extensio vbi oīno est similis ratio vel maior. ff. de hys qui no. infa. l. ij. §. exercitiū. ff. de seruo cor. l. doli. §. si quis. vt no. Sup. in rosa. de pe. di. i. §. pene idem. et no. Jo. and. extra de temp. or. di. sepe. li. vi. ver. italie. ar. ff. de edē. qđā. §. nūmularios. ff. de adult. l. si postulauerit. §. iubet. ver. sed et si. nam cuz sit oīmōda similis ratio potest dici extensio ar. l. cum glo. ff. de acqui. pos. l. si is q̄ animo. vbi dicitur qđ vbi est eadem ratio et oīmōda penitus similitudo improprie dicitur extensio. sed vbi sit extensio ad casum non oīmōdo similem proprie dicitur exten sio: et sic tollitur contrarium dicens qđ est nostraz legem extendere. ff. solu. ma. li. vero negociuz. §. de viro. quia hic non est extensio: cum sit oīno si milis ratio. vt not. C. que sit lon. consuetu. l. i. in prima glo. in fi. arg. extra de postula. ex parte. et facit ad ea que dicam. §. e. con. q̄ in quodam. in glo. in. ver. bicarij.

Infra bien nū. cōtinuu a tpe perfectiōis sicut regularit tēpora prescrip tiōnū cōtinua sunt i pgressu. ff. de vñus. nūq̄ §. in vñus captio nibus. licz quo ad igressū quā doq̄ vñilia sunt vt notatur ff. de diuersi. et tēp.

Per diocelanos. xvi. q. b. q̄ tractat post qōnē in. c. si quis epō. et. c. se. et. c. latoz. in qbus dicit diocelanus attento situ loci. ar. in hoc q̄ le. et not. per Jo. an. et de elec. cur ex eo. §. subiectas. li. vi.

Epos. lxxviii. di. quis le. eno. et de 2luc. c. qto. de offi. or. q̄ sedē. et de conse. ec. vel alt. a qua no. bñ host. et de offi. archi. c. vi. §. ideoz. §. dūtaxat.

Ad quos pertinet. nota hic de interpretatiōe relatiua de qua not. per Jo. an. extra de iudi. des pendiola. ver. decimis. in fi. in cle. Item facit ad hoc qđ dicā. §. e. con. l. adco. §. que.

El eorum. l. diocelanoz.

Per alios. l. episcopos. vt in all. §. e. constitu. §. epos. an. et qñ hic possūt hec cōmitti no. host. et Jo. an. extra de elec. suffraganeis. in fi. Item no. regulas de quibus dicā. §. e. con. innotuit. §. et si. ver. vel submissas psonas. vñde dic. vt ibi ple. no.

Consecrētur. quo casu hec consecratio eccle sie fieri debet no. hosti. et Jo. an. per verius extra de conse. eccle. vel alt. c. p̄posuisti in fi.

Sicq̄ infra simile tēpus biennale. vt p̄dicat.

Construēdis. et sic dat formam extensiuam futuris negociis qđ hoc cōtinetur in constitutiōe expresse etiā in penetralibus. nō enī est extensio vbi oīno est similis ratio vel maior. ff. de hys qui no. infa. l. ij. §. exercitiū. ff. de seruo cor. l. doli. §. si quis. vt no. Sup. in rosa. de pe. di. i. §. pene idem. et no. Jo. and. extra de temp. or. di. sepe. li. vi. ver. italie. ar. ff. de edē. qđā. §. nūmularios. ff. de adult. l. si postulauerit. §. iubet. ver. sed et si. nam cuz sit oīmōda similis ratio potest dici extensio ar. l. cum glo. ff. de acqui. pos. l. si is q̄ animo. vbi dicitur qđ vbi est eadem ratio et oīmōda penitus similitudo improprie dicitur extensio. sed vbi sit extensio ad casum non oīmōdo similem proprie dicitur exten sio: et sic tollitur contrarium dicens qđ est nostraz legem extendere. ff. solu. ma. li. vero negociuz. §. de viro. quia hic non est extensio: cum sit oīno si milis ratio. vt not. C. que sit lon. consuetu. l. i. in prima glo. in fi. arg. extra de postula. ex parte. et facit ad ea que dicam. §. e. con. q̄ in quodam. in glo. in. ver. bicarij.

Infra bien nū. cōtinuu a tpe perfectiōis sicut regularit tēpora prescrip tiōnū cōtinua sunt i pgressu. ff. de vñus. nūq̄ §. in vñus captio nibus. licz quo ad igressū quā doq̄ vñilia sunt vt notatur ff. de diuersi. et tēp.

Per diocelanos. xvi. q. b. q̄ tractat post qōnē in. c. si quis epō. et. c. se. et. c. latoz. in qbus dicit diocelanus attento situ loci. ar. in hoc q̄ le. et not. per Jo. an. et de elec. cur ex eo. §. subiectas. li. vi.

Epos. lxxviii. di. quis le. eno. et de 2luc. c. qto. de offi. or. q̄ sedē. et de conse. ec. vel alt. a qua no. bñ host. et de offi. archi. c. vi. §. ideoz. §. dūtaxat.

Ad quos pertinet. nota hic de interpretatiōe relatiua de qua not. per Jo. an. extra de iudi. des pendiola. ver. decimis. in fi. in cle. Item facit ad hoc qđ dicā. §. e. con. l. adco. §. que.

El eorum. l. diocelanoz.

Per alios. l. episcopos. vt in all. §. e. constitu. §. epos. an. et qñ hic possūt hec cōmitti no. host. et Jo. an. extra de elec. suffraganeis. in fi. Item no. regulas de quibus dicā. §. e. con. innotuit. §. et si. ver. vel submissas psonas. vñde dic. vt ibi ple. no.

Consecrētur. quo casu hec consecratio eccle sie fieri debet no. hosti. et Jo. an. per verius extra de conse. eccle. vel alt. c. p̄posuisti in fi.

Sicq̄ infra simile tēpus biennale. vt p̄dicat.

Construēdis. et sic dat formam extensiuam futuris negociis qđ hoc cōtinetur in constitutiōe expresse etiā in penetralibus. nō enī est extensio vbi oīno est similis ratio vel maior. ff. de hys qui no. infa. l. ij. §. exercitiū. ff. de seruo cor. l. doli. §. si quis. vt no. Sup. in rosa. de pe. di. i. §. pene idem. et no. Jo. and. extra de temp. or. di. sepe. li. vi. ver. italie. ar. ff. de edē. qđā. §. nūmularios. ff. de adult. l. si postulauerit. §. iubet. ver. sed et si. nam cuz sit oīmōda similis ratio potest dici extensio ar. l. cum glo. ff. de acqui. pos. l. si is q̄ animo. vbi dicitur qđ vbi est eadem ratio et oīmōda penitus similitudo improprie dicitur extensio. sed vbi sit extensio ad casum non oīmōdo similem proprie dicitur exten sio: et sic tollitur contrarium dicens qđ est nostraz legem extendere. ff. solu. ma. li. vero negociuz. §. de viro. quia hic non est extensio: cum sit oīno si milis ratio. vt not. C. que sit lon. consuetu. l. i. in prima glo. in fi. arg. extra de postula. ex parte. et facit ad ea que dicam. §. e. con. q̄ in quodam. in glo. in. ver. bicarij.

Prescrip tiōis tēpora qua lia sunt.

Extensio qñ p̄prie dicitur.

Indicia collegij aut cōue tus.

De consecratione ecclesiarum Basilicarum. Fo. vj.

I Et ne. iij. pars adiciens penam statuto.
Mysterium. al. statutū et illa est melior lra.
Transseat in contemptū. huiusmodi contem-
ptus certam penā habet annexā. vt infra sequit.
Vnde non dicam cōtrauenientes peccare mortali-
ter. ar. ff. de pe.
I factio legū. l3
al. cū pena. nō
adicitur contē-
ptores canonis
sic peccare non
dubitet. vt no.
car. ex de elect.
generali in gl.
in ver. prohibe-
mus. nota igit qd facit. li. vi. cū similibus. & si sit
canon localis tñ ar. xi. di. in hys i fi. et de hoc no.
de treu. et pa. c. i. et no. Sup. de 2 cel. pben. c. de te-
standa in glo. nō verbū. li. vi. imo tunc blasphem-
mare dicit et peccare: etiā i spiritū sanctū / quādo
libēter & ppterue canones offendit. xrb. q. i. vio-
latores. qd dic vt no. car. ex de elec. cupientes. §. si
vero. ver. puenitur. li. vi.
Si loca huiusmodi. i. ecclesie cathedrales cō-
uēntiales parochiales de qbus pmittitur supra.
Perfectionis tempore. declarat illud quod
supra dixit infra biennū.
Dedicata. sic idem dicitur consecratum et des-
dicatum in materia subiecta. patet insti. de re. di.
§. sacre.
Missarum. supple et ab aliorum diuinorum
celebratione facta attractione minoris ad maius.
vt dixi supra. c. c. in prin. in glo. nō minor. nam
alioquin si unpune possent ministeria cetera solē-
niter celebrari. ergo ex hoc vilesceret officium. qd
esse nō debet ar. ex de cōsue. cum inter vos. Item
et pari passu ambulant missa et cetera officia di-
uina. ex de sen. exc. grauis in cle. secus si vniformi-
ter se non cōsequerentur. tunc enī interdictū
vel suspensio in vno puta a pontificalibus vel in
gressu ecclesie non vetat executionem in alijs. vt
no. Juno. et Hostien. extra de consu. cū dilect.
in glo. ver. suspensus. ple. per. vb. extra de eta. &
quali. vt hi qui in cle. licet enī vtrolibet sit inter-
dictum fulminatum. tamē in scdo casu vnū vni-
formiter non sequitur ad aliud sicut fit in primo
casu. Sed licet per mutui dationem transferatur
dñum: tamen cum aio repetendi et sic difformiter
respectu donatiōis: qz ibi trāsfertur dominū aio
repetendi. Vnde ppter difformitatem impedit
translatio dominij. ff. si certū pe. si ego. sed in do-
nante et pecuniam creditam recipiente concurrat
animus vniformiter. l. qz sine spe repetēdi vtro-
biqz. ideo tñ error nō nocet translationi dominij
ff. de acqui. re. do. l. cum in corpus. que sic plane
potest dissolui a dicta. l. contraria. si ego. Tunc tñ
quia quedam diuina sacramēta tempore interdi-
cti non denegantur. imo nec missa sine solēnitāte
ar. extra de pe. et re. q. in te. Vnde hic signanter
subiungit solēnis: salua moderatiōe decret. c. ti.
alma. li. vi.
Usq. i. tamdiu. vt no. Sup. extra de elec. qz

sepe. ver. tādū. De hoc dic sic q quādo hec dictio
vlsq. refertur ad terminū seu ad metam: tunc stat
inclusiue. ff. de leg. ij. quidā. vbi de hoc in prima gl.
ff. de le. iij. patronus. §. sempzonio. Aut etiam ad
negotia refertur. tunc stat exclusiue. C. de spon. l.
fi. de hoc no. in
glo. extra de ex-
cep. pia. lib. vi.
Vcl dic p. Sup.
ex de rescrip. si
gratiose. li. vi.
et facit ad hoc
qd no. per Jo.
an. et Sup. ex
de p. rebē. quis.
ij. ref. li. vi. qz aliud est cū mandat puideri impe-
trāti vlsq. ad certā summā: quia tunc sibi puideri
pt. etiam de minori: aliud vero dum scribitur vt
puidetur de beneficio tanti valoris vel summe.
nam tunc exacte forma mandati seruanda est. eo.
titu. cui non de sacerdotali. in. vi.
Consecrationē. Nota igit hic q pcepto iur-
is et iudicis semper parendū est etiam lapso ter-
mino. vt ple. dicam. §. i. c. consi. vsum. §. i. in prin.
Sed cū ponitur terminus inter partes ad aliqd
faciendum seu statuendum. cum regulariter post
terminū euanciscit obligatio extra de spon. signi-
ficauit. vbi de hoc. no. Hosti. an. fi. ar. ff. de in diē
adiec. l. ij. si tamen facite vel expresse agat. vt
ltra terminū extendatur: tunc lapsus terminū obli-
gationem non tollit. sed tunc vltima mora nocet.
ff. de peri. et cōmo. rei ven. idē ar. ff. de ver. obli. si
pulationes nō diuidit. §. si qs & l. si insulam. §. l.
ztinuus. §. item qui. scdm Hosti. in dicto. c. sicut.
Statuius interdicta. ē ergo canon late sūte
vnde caueat qlibz ibidē incōgrue celebrās vt no-
tas i rrlaritatē nō icurrat ex de sc. ex. is q. §. is vo-
li. vi. Quid aut sit interdictū. Dic q ē pena q ea q
sunt sacri ministerij diuini officij per psonas iter-
dictas. l. in locis interdictis vetant. & dicit de inter-
dicto cis. idē ē q phibere vt no. vb. ex de sen. ex. c.
i. in cle. An igit qlbz diuinis iterdictis scienter
tpe iterdicti sit irregularis? Distigue. aut qs iter-
est celebrādo i loco iterdicto: & tñ sic rrlariter. ex de
sen. ex. is qui. §. fi. li. vi. Aut simplr ibi audiuit di-
uina solūmodo iterdictis: qz: tñ p hoc nō icidit
i irregularitatē vt inuit Hosti. ex de sen. ex. cū me-
dicinalis i mag glo. in fi. & Sup. vi. di. c. i. Aut qs
in loco tali auctorizabilis facit sibi celebrari diuina
et talis ē i rrlaritatē nō euadet. vt ex de cle. excō.
ministr. illud i fi. tantū enī vel plus peccat aucto-
rizans sicut et faciens. vt le. et not. p. vb. extra de
p. uile. c. fi. in glo. et sic no. in cle.
Nisi. de hac dictione dicaz infra. c. con. ad vi-
cariam. ver. nisi.
Causa rationabili. po. exēplū p Jo. an. ex de
elec. q sit. v. impedimēto. li. vi. puta ppter corpo-
ris infirmitatē tam ipsius q pcuratoris: biarū di-
crimen: superioris vocationē. vt ibi no. ar. ff. si qs
cau. l. ij. ex de ap. cū parati. xliij. di. si eps. cū si.
Vcl dic hoc aperiri. §. in con. otho. domus dei. §.
Exculent. intelligendū videt (fi. post prin.

Interdi-
cti tpe nō
neganda

Ulsq.

Interdis-
tum.

Constitutio dñi Othonis

q̄ protestatio requiratur sicut ni alijs casibus ubi ius per lapsum temporũ negligentiam presumit extra de app. c. i. cu. l. i. ibi alle. C. de hys qui p me. iudi. nō ap. is qui cū si. ibi no. licet possint nō ipso habiliter dici dicta iura locū habere quo ad interruptionē iuris

alieni. C. de rei ven. l. si fundi. Sed ad cōtinuationem iuris p̄p̄ij sufficere possibilitatē a p̄tam excipien di de impedimēto quando negligentiam huiusmodi per iudicem vel per partem redargui cōtinget bi hic est de elec. cōmissa. §. illū in fi. l. i. vi. Difficilioz enī est interruptio iuris alieni vel acquisitio iuris noui q̄ continuatio iuris antiqui ar. ff. de ver. ob. l. i. l. i. p̄m. ibi neq̄ infans que sic vere dissoluitur. all. ztrarijs. ff. rem pu. sal. fo. l. feruū. ar. ff. de p̄ocu. ratoribus. l. p̄curatorem.

Ad hec. b. pars tacitum obiectus p̄euidendo remouens.

Pre presumant. viciū no. j. ca. cō. licz adeo. Abbates. hoc dic respectu conuentualium ecclesiarum de quibus supra dicitur.

Ecclēsiarū rectores. hoc respicit quod supra dixit per dñm.

Consecratas. ergo a cōtrario sensu videtur secus si nunq̄ fuissent consecrate. qđ vere hic locus videtur habere. cū sumatur ad destructionē cause finalis vt ple. dicā. j. e. cō. alicubi. §. quo dante in p̄m. et. c. cōtra latronū. verbo locis fidelium.

Sub pretextu. i. occasione. C. de transactio. l. sub pretextu. §. i. et. ij. in p̄m. secus tamen si iusta causa subesset puta opulētia & magna populi cōfluentia et tunc concurrentibus his que sequunt ita qđ differentia dicatur inter occasionem et causam: qđ causa necessaria infert suū causatus. ff. qđ dies le. ce. l. huiusmodi. sed occasio nō. vnde puer biozum. xvij. c. scribitur. Occasionem querit qui vult recedere ab amico. sicut et i persona mea febris quartana fuit occasio citioris sumptionis ordinis p̄elbiteratus necnō excitationis mei laboris quo ad compilationem p̄sentium glosarū. Causa quoq̄ cōsistit in iure et est rationalis. occasio vero cōsistit in facto et cōmuniter irrationalis vt le. et no. Hostiensis extra de ma. & obe. solite in principio.

Amplioris. nota cessante causa nō cessabit effectus sed certe hic non fuit causa sed occasio vt dixi supra in glo. p̄xima p̄o veritate tñ huiusmodi cardici. dicbt dicam. j. e. con. alicubi. §. fi.

Vel pulchrioris fabrice. nota sub colore liciti non debere committi illicitus vt le. et no. p. car. et de elec. auaricie. §. pe. li. vi.

Faciende. nota de futuris contingentibus nō est veritas determināda. ff. qđ di. le. ce. l. huiusmodi q.

Absq̄ licentia. licentia est concessa gratia per

quam licet alicui qđ antea non licebat. et dicitur de lico tes. xiiij. q. i. §. i. fi. ibi Dia michi licet est. si ergo licentia est gratia igitur semel concessa perpetuo habet durare est. de offi. dele. si super li. vi. e. li. de p̄ebē. si cui nulla. Nisi ad certū vsum vel

ep̄iet cōsensu p̄sentistatuto districti inhibem.

Dioecanus. vō diligenter cōsideret an expediat dare iniām vel negare: & si dederit attēdat et inten dat vt op̄ q̄ celeri potit

las vel quo ad alias causas nō expirat per obituz concedentis est de cle. nō resi. cū ad hec. licet glosa ibi innuat cōtra. sed non dubito quin semper succedat ex causa possit gratiaz reuocare. vt ibi est de elec. innotuit. et no. Sup. est de elec. cū ex eo li. vi. potest enim licētiatus recipere ordines a quocūq̄ episcopo post mortē episcopi concedentis p̄moueri ar. p̄missioz. Nunqđ ergo iure cōmuni oia licet nisi sint specialiter prohibita? Dic qđ sic. nisi lege naturali puta non facias alijs qđ est. §. di. c. i. in fi. vel alio p̄cepto superioris sit prohibitum. quia tunc p̄opter bonum obedientie non licent. ar. in hoc quod dixi supra. e. i. rel. in glo. vt leg. et no. per. vb. extra de elec. c. blt. in cle.

Consensu. reparatio enī ecclesiā ad curam et sollicitudinem episcopi pertinet. x. q. iij. vñio in p̄m. au. de ec. titu. §. si quis edificium. coll. ix.

Statuto. al. decreto.

Districtus inhibemus. cum ergo non sit certa pena adiecta: ztraueniēs mortaliter peccat. vt patet in his que dixi supra. e. cōsti. §. et ne in glo. huius contemptus.

Dioecanus vero. bi. pars plenius p̄ouidēs futuris.

Diligenter cōsideret. vt cauetur de con. di. i. nemo ecclesiam. per ea que no. Jo. an. est de eccle. edi. c. i. in fi. adiiciens. Ad si male cōsideret appellationi locus est. ff. de op. liber. si libertus iura uerit. hoc tenet Jo. an. post Innoc. extra de eccle. edifican. c. ij. ver. permittantur.

Et si dederit. scilicet huiusmodi licentiam.

Atendat. quo ad operis initium.

Et intendat. quātum ad operis executionem et p̄gressum ar. ff. de iudic. nisi qđ celebrius dic per glo. et Sup. extra de elec. q̄ sit. ver. q̄ citius. libro. vi.

Poterit. commodē vt bene no. xxiij. q. ij. faciat et extra de elec. cupientes. §. i. ver. cōmode. per doctores. li. vi. Sed tamē ubi haberet obligationem antiquiorē matrē. ibi accipitur dictio poterit. l. quandoquē saltem habita ratione ne egeat obligatus si clericus esset. vt not. ff. de re iudi. miles. de hoc not. extra de sol. odardus prope fi. ff. de v. sig. nepos p̄culo. ar. p̄o solutione. ff. de fall. l. si quis legatum. §. fi.

Licentia
quod
ret.

de cōmo. c. vñi
co. Item sequi
tur qđ tanq̄ fa
uorabilis ē am
pliāda est de re.
iuris. c. odia li.
vi. per qđ not.
Inno. qđ licen
tia data alicui
de cūdo ad scho

Licentia
quod
ret.

Constit
tiones su
perioris
violans
mortalit
peccat.

possunt
qualiter
accipit.

De septem sacramentis. Sacramenta. Jo. vii.

a Consummetur. vt a tpe consummationis infra biennium consecratur supra c. s. volentes & s. sc. **b** Quod. l. diocesanus intendat vt opus. l. vt proximū dictū est. vel potest referri ad superiora **c** Ad iaz cepta. de hoc dixi supra. c. s. volentes. i glo. & sic dat.

d De capellis vero. vij. ps **e** Noui. de antiquo iure capellarum monachorum no. xvi. q. ij. i summa. **f** Consecrationes earū. l. capellarum. **g** Definitio nibus. alias distinctiōibus canonicis de con. dist. i. per totū vbi patet qualiter faciēda sit consecratio et lxviij. di. ecclesijs. Et de dote ecclesiasticū consecrandū dic vt l. c. no. c. de p. se. ec. v. l. alta. cum sicut. i. q. ij. placuit cū si milibus et.

meū: qd' extēdi statuim' ad iam cepta. **De** capellis vō minorib' nichil noui' durimus statuendū cōsecrationes earū: quando & qualiter fieri debeāt de finitiōibus canonicis relinquentes.

De septem sacramētis. vt gratis conferantur.

Summariū.

Sacramenta ecclesie sunt gratis et sine difficultate pure et deuote exhibenda: quā ob hoc quot & quā sint qui ordinari volent prece pue interrogabūtur. & taz

Sacra-
mentum.

h Sacramēta. hoc statutū recitatur. j. in con. ortho. quoniam ceca. & vide que ibi notātur. et dicitur sacramentū quasi sacre rei signū de cō. di. ij. sacrificiū et glo. de cele. missa. cū marthe.

i Ecclesiastica. de qbus legit et no. j. c. con. s. i. **h** In quibus. l. sacramentis.

t Tanq'. hec dictio regulariter similitudinē notat nō autē expresse veritatis vt l. c. et no. c. de ma. et obe. solite. s. i. in fi. v. tanq' et no. Chi. C. de here. insti. l. i. et ibi glo.

l A ministris ecclesie. qbuscūq' et de sy. c. i. siue sint episcopi siue inferiores de quorum gradibus distincte satis videre poteris xxi. di. clericos.

m Pure. i. gratis & libere. i. q. i. emēdari vt seq' tur vt plen' dicam. j. in glo. v. labe. vel dic secūdum pap. pure. i. munde et nūde.

n Qualibz. igitur hoc generaliter intelligitur vt notatur extra de coniugi. l. c. qm. in glo. pc. no. bo. di. ij. in glo. pc. C. de re. cre. l. i. et hec dicitur vniuersalis simplex sed alia dicitur vniuersalis duplicatiua. et vt no. ff. ad tre. l. balista.

o Cupiditatis. hoc est viciū et vniū de moralibus x. di. s. al. v. et spūs.

p Labe. i. macula vel viciosa scabie puta peccato vel impressione violenta. nō ergo prohibetur qui liberaliter oblatum satis bene posset recipi si ne peccato. i. q. i. quicūq' inuisibilis. cuz li. xij. q. ij. charitatez. et de pserip. cū ex officij ar. op. ff. de l. iij. fidei cōmissa. s. si rē. ante fi. et no. bene. i. q. i.

emendari Laucat sibi hoc casu qd' petens si eni symonia pro officio vel terra vel sepultura exigit succum: an cōmit bet: quia symoniacum est. et de sepul. abolēde et tāt si pro ibi no. ver. p. resumāt erigere per hosti. ar. cōtra. spirituali t. q. i. nullus. xij. q. ij. quēsta al. iusta. vñ nec tūc aliqd' recti p. odest cōsuepiatur.

ordinati / in conuentibus decanatuuz sunt ab archidiaconis suis diligentius erudiendi: vt que ab ipso administranda sunt decetius administrent.

Sacramenta ecclesie in qbus tanq' in basis celestibus salutis remedia cōtinentur: necnon oleum sanctificatiū et chrisma a ministris ecclesie pure atq; deuote / qualibz' exclusa cupiditate labē / statuim' & statuendo p. cipim' exhiberi

differentia in verbis et modo petendi et de cens. licet. & dicit hostien. ifallibiliter. hoc verum est in onere laicorum respectu ecclesiarū: i tñ q et si pre statio laicorum tendat ad repletionē ventris clericorum: nichilominus peti potest. vt ipse notat et de sy. iacobus. Quod verum credo non attenda inordinata igluue s; iure ecclesie ar. C. de libera. cā. l. i. & in eo qd' no. car. et de p. eben. si tibi. v. ne quibit li. sexto.

q Statuimus. perpetuitatez designat et de cō. c. i. et c. ti. c. i. et ij. li. vi.

r Precipimus. & hoc ostendit q non est statutū concilij. qd' eni precipitur necesse est fieri. xiiij. q. i. quod precipit. ff. de verb. signi. l. verbuz oportetere. q si nō fiat penaz h; et de v. sig. i his no. vv. et de sepul. ca. vlti. in fi. in cle. Et est similis mod' loquendi supra in con. p. xxi. j. c. con. auditu et. c. qm. et. c. licet. et. c. se. et. c. licet adeo cum si.

s Exhiberi. in sacramentorum exhibitione non debet esse discrepātia a consuetudine Romane ecclesie vt satis no. et per hosti. de cognā. sp. super eo. s. i. in glo. hoc itelligas in fi. no. glo. et de tēp. o. c. i. ar. ad hec. et de con. ec. vel al. aqua. qd' verum videtur in substantialibus eorum. xij. di. oia sed tamen in solēnitatibus eorum consuetuz vlti nō vitupero vt no. hosti. et de bap. c. i. in fi. nāq; in his vnaqueq; p. uincia suo sensu abundat. vt no. et de feriis capellanus in p. in. Quod totum intelligo p. Jo. an. et de spon. c. i. qz omittere so-

tudo vt hic sequitur et de sy. mo. non satis. in fi. & c. se. v. est expressus & c. i tñ. Si aut hoc petat expleto officio qz quilibet defunctus vel infirmus latus cōsueuit prestare tantū presbitero seu ecclesie: tūc optinebitz iuste sic exigit. sic intellege quod notatur & legitur p. inno. et de sy. ad apostolicaz ibi textus planus ar. x. q. iij. nec numerus ij. respō. & glo. notabil' de con. di. i. omnis xpi anus. vt sic sit

Constitutio dñi Othonis

lennitate que istruat et reddat ecclesiā certā: peccatū est: al fecus. vt ibi ple. intelligit no. Juno. a **C** Nulla difficultate. ex actiua. vt dixi supra. v. labe. Vel dic. i. pigrificia. sacerdotes nāq; legnes increpatur. de pe. di. iij. §. inter hec hircum inde traſcitur.

b **C** In eis. scz sacramentis.

c **C** Adhibita. i. adhibenda. vñ ponit tēpus p-

Preteritum p fu-
turo qñ-
q; ponit.

feritū pro futu-
ro attēto vitio
effectū executio
nis actus: sicut
in pcuratoris
dicat substitutū
reuocādi fē. li-
cet nō dicat sub-
stituendū reuo-
candi. valet tñ
pſiterato eūctū
effectus. vt hic
ar. ff. man. l. si

do nō remunerādi. §. si filio famit. mandauero.
et dissolue cōtraria. vt ibi no.

d **C** Preteritu. de hoc dixi. §. c. primo sup. e. ver.

e **C** Aliquius pſuetudinis. et longissime. vt eē de
sy. c. cū in ecclesie cū si. nā qñ veritate caret vetu-
stas error est. vij. di. consuetudo. facit au. vt iudi.
line quo. suffr. §. quāta coll. ij.

f **C** Qua. l. cōsuetudine.

g **C** Ea. l. sacramenta.

h **C** Recipiunt. vt ea recipiant.

i **C** Aliquibus. locis officiis vel ministris pſextu
huius cōsuetudinis ex actiue. vt dixi. §. ver. labe.

k **C** Aliqua. l. solidū argēti denarios vl aliud. eē
de sy. ea q. i. q. i. placuit. v. nullus. et. c. se. et facit

l **C** Sacramēta. ij. ps p se patens. (i. q. i. q. qd.

Sacra-
mēta sūt
duplicita.

m **C** Principalia. de quibus le. et no. et qualiter
quedā sunt necessitatis quedā volūtatis. i. q. i. §.
sed notandū. eē de transac. veniens. eē de cōiug.
seruo. c. dignū. per glo. & host. et dicam. f. in cōsti.
otho. ingrediētibus. i. ref. v. ianua. que sacramē-
ta oia virtutez habent. et efficacīā a passione xpi.
licet spāliter duo signata sunt. l. penitētia in san-
guine: baptisimus in aqua. vt no. vb. de sum. tri.
c. i. ver. formetur. in cle.

n **C** Propter simplicitates. ergo lex parat simpli-
citati. ff. de iurisd. o. iij. si quis id quod. §. doli. de
hoc dicā. f. e. cōsti. ad elidendū. ver. simplicitas.

Sacramē-
ta sunt se-
ptem.

o **C** Baptisimus fē. vt not. in glo. ad quas remisi
supra i prin. huius. §. et hec sacramēta. distinguit
hosti. per verbum qui sequit Abluo / firmo / cibo /
piget / vxor / & ordinat / vngit. Abluo. i. baptisim⁹.
firmo. i. confirmatio. cibo. i. eucharistia. ab eu qd
est bonū et charis qd est gratia. xxiij. di. accolitus
piget. i. penitētia. qd vero sit penitētia patet per
aug. de pe. di. i. §. qñq. i. si. cū. §. se. vxor. i. matri-
moniū. ordinat. l. ordo. l. vngit. i. extrema vinctio.
de q satis remittit vb. eē de puile. c. i. in pn. in cle.
Ordo volūtatis thorū est: dāt quinq; necesse. vt

ipse no. in sum. de sacra. nō iter. §. quot sunt spēs
et extra. co. titu. c. i.

p **C** Quorum. l. sacramentorum.

q **C** Diffusius. habēt eni se iura canonica oia sal-
tem pro magna parte ad hec sacramēta pzeambu-

extrema vinctio. matrimo-
niū atq; ordo. De quozū
quolibz i sacris canonib⁹
diffusius est tractatus
plenius ordinatum.

C Sed quia non est leue
canonum girare volumi-
na: & ignorare medico me-
dicinale officium nimis
grauē: statuimus vt in
suscceptione cure animarū
et ordinis sacerdotij

la & cōsequētia
ad ea i decre. p
totū. et p vsus
quos no. hosti.
in sum. in fi. p-
hemij. et talia
sapiunt quodā
modo naturā sa-
crāmētorū: sed
differūt a sacra-
mētis pdictis.
Sacramēta
dicuntur vt est
panis bñdict⁹ /
aqua bñdicta /
& huiusmōi. sic
al. d. de nouali
de clauſtali et
huiusmōi. eē de

Sacm eni
tale tri-
pliciter
sumitur.

v. sig. qd p nouale. eē de reſcō. et si pncipal. i. cle.
Alio modo sumit sacramētale prout distinguit a

cerimoniali. l. de re sacmēti large sumpti. vt no.
Sup. i. q. i. multi. vt bñ no. vi. di. hys ita respon-
det. Tertio dicit sacramētale locus vbi sacramē-
ta cōtinent / tractant / et scribunt. put vb. frequē-
ter remittit ad sacramētale suū. eē de sepul. dudū
in fi. in cle. de sen. exco. c. i. §. i.

r **C** Tractatū & plenius ordinatum. hec ergo nō
sunt eadē sed se habēt sicut dispositiōes et dispositi-
tū. vt al. n. Juno. difficulter de iudicio rescindētī
& rescissorio. eē de resti. in integrū. cum ex litteris
ar. ff. qñ di. le. ce. l. huiusmodi.

s **C** Sed quia. iij. ps. **C** Nō ē leue. imo sūme diffi-
cile cū potius sit diuinitatis q̄ humanitatis. C. de
vete. iure enu. l. ij. §. si quis autem.

t **C** Bitare. i. voluere huc et illuc. f. ea. con. cū sit
ars in prin. i. ref.

v **C** Medicinale officiū. Trib⁹ autē modis repe-
ritur medicus in culpa. primo añ factū. puta quā
do intromittit se de eo qd ignorat. vt hic. nam ita
peritus debet esse in regulis artis phisice et singu-
lis egritudinibus vt pſerita pſentia & futura pre-
noscet apte fm ypocrate in plogo pnosticoz.

Medico
tripliciter
culpa re-
peritur.

Secōdo in ipso facto. qz l3 sapiēs sit medicus et eru-
ditus: tñ insipiēter agit nō sequēdo artē sed expi-
menta noua et minus expta ac ppriā voluntatē.
Tertio ex postfacto: qz l3 eruditus sit & iuxta artē
fuerit opatus: nō tñ versat circa custodiā infirmī
diligēter. puta qz nō dixit ifirmo quid assumeret
post potationē siropi. et hec tria probantur et no-
tantur p hosti. et Jo. an. eē de eta. et quali. ordi.
ad aures. facit qd le. c. no. lxxxiij. di. §. i.

x **C** Graue: supple est ar. ff. de offi. pſeci. illicitas.
§. licuti.

y **C** In susceptione. nam turpius eſcitur q̄ non
admittitur hospes: eē de iure iur. quāadmodum.

z **C** Cure aiaruz. adinstat medici corpālis de quo

premittitur ar. de eta. et quali. eam te. et de elect. licet canon. l. vi. de hoc le. et no. ex de renuci. nisi cum pridem. §. pro defectu.

a **E**xaminent. ut le. et no. §. e. con. sacer ordo.

b **D**e hijs. l. sacramentis.

c **P**recipue.

qz circa ea idies versat eoz offi cium. ff. de ori. iuri. l. i. §. cumqz eū. ver. nā fert eū. et dicet. §. in dicto. c. sacer or do.

d **I**n singu- lis. diuissim vni uersitate deligt et de sta. mo. in figulis i. pn. ff. de excep. rei iu- di. singulis. sed dictio omne si- gnificatione su mit cōiunctim ab vniuerso. ut ptz. ff. de re. du. l. si qd ducenta. §. vtrum.

e **C**onuenti- bus. i. cōgrega tiōibus capitu laribus. vbi si- mul rectores vi carij et sacerdo tes parochiales cōueniunt.

f **D**ecanatuū suozū. p. ar. qz decanat⁹ rurales et p cōsequēs decani ibi pfecti sunt ipsozū archidiaconozū: sed certe salua cōlue tudine locozū taz pfecti debēt decani tales qz etiā amoueri p epm et p archiepū simul de iure. ut pa tet et de offic. archid. c. ad hec. §. fi.

g **S**acerdotes. accusatiui casus.

h **I**n hijs. l. sacramentis.

i **M**axime. dic vt supra. e. precipue.

k **S**tudeant. l. archidiaconi qd est supra.

l **S**tudire. actiue. i. cōformare. nam et informā do erudio et addisco. ff. de le. iij. legatis. §. ornatu ribus. talis enī informatio cōpetit prelatis respe ctu subditozū: nō nimis rigida aspera vel repenti na increpatio ab initio. ptz. x. q. i. placuit. vbi etiā patet qz diuissim clerus & populus est visitandus.

m **D**ocentes. l. archidiaconi.

n **C**os. l. sacerdotes. o **Q**ualiter. modū & for

ma considerēt et de accusa. qualiter in prin.

o **M**atrimonij. adde etiā eucharistiā et extre-

mum cer- maz vñctionē. nam de hijs quinqz sacramentis se

tuz est in intromittunt sacerdotes inferiores vt no. host. in

tertu nō sūma de sacra. nō iteran. §. quot sunt species. et. §.

et eucha- pe. Sed de ordine et confirmatiōe in frōte non vt

vistiā et. in alio superiori. c. pri. §. volentes. ver. epos.

q **D**ebeant. l. sacerdotes.

r **H**abere. de hoc. §. c. proximo.

a **D**baptisimū. ad istam supplet. §. in consti.

o **T**ho. ingreditibus. et ibi vide qd ibi no. baptisim⁹ est triplex

Sciās aut qz multiplex ē baptisimus. l. fluminis/ sāguinis. et fla

lo occurrat & baptisatio ri

te etiā si necesse fuerit a lai

cis fiat: exponēda est illis

a sacerdotib⁹ parochiali-

bus baptizādi forma & h-

ba: qan rite fuerint scrua

ta: ab eisdem sunt postmo

dum indaganda. h. d.

A **B**aptis mū solen-

niter⁹ cele

bzādū duo

tēpa sabba

tozuz scilz

sabbatū ante resurrectio-

nez domini: & sabbatū an

te penthecosten sunt a⁹ sa-

cris canonibus propter⁹

ministerium deputata: sed

qdā i⁹ ptibus istis diaboli

ca⁹ (vt⁹ audiui⁹) fraude

decepti⁹ piculū⁹ suspicāt⁹

cit de 2le. di. iij. ppe facit et de accusa. veniēs. §. j.

e **I**n partibus istis. scz anglicanis.

f **D**iabólica. vt patet de huiusmodi sortilegijs

augurijs/aruspicijs/incantationibus demonū &

alijs multiplici male credētib⁹. i hoc qd le. et no.

xxvi. q. ij. p totuz. cū sequē. vlsqz ad. vi. questionē

et. C. de hereti. per totuz. vlsqz ad ti. de hijs qui ad

ec. cōfu. et de pena eozum le. et no. xxvi. q. iij. nō

licet. et. c. peruenit. cum. c. se. et se.

g **E**t audiui⁹. multozū clamore referēte. ij.

q. i. deus omnipotens. et hoc est iusta causa statu-

tum condendi. vt no. Sup. de consti. vt aiaruz in

glo. hic habes li. vi.

h **D**ecepti. et hoc vere cum peccent in fide que

est fundamētū xpiane religionis. vt colligitur ex

not. sup rubrica de sum. tri. quo labefacto necesse fundamē

est totū sup edificatuz boni operis corruere. et de tum reli-

pres. nō bap. ministr. veniens. §. i. i. q. i. cum pau-

lus dicit supra. e. con. in probe. post prin.

i **P**ericulū. forsan mortis cito venture pucto

vel infortunij alterius.

k **S**uspiciantur. al. opinantur. l. et male. Et nō

malū preteritū refricari qd puto meritorij vt de

testentur per cuitationē ar. in hoc qd leg. & no. et

Constitutio dñi Otho.

de procurato. c. i. h. cautiore. sed dñabile ē corū
remineſci ad delectationē. ſic intelligit qđ no. vij.
q. i. de uis ad ſi. ver. memoriale. unde beatus.
Et p̄deſt et obet ſemp̄ meminiffe malorum. Si
delectet obet: p̄deſt ſi penitet horū. de pe. di. iij.
Judasp̄penitu-

it in ſi.

a Prefatis
diebus. ſ. ſabbat-

Puer di-
citur mul-
tipliciter.

b Pueri. a pu-
ritate dicti. dici-
tur autē puer p̄

natiuitate. vt

cantat eccleſia:

Puer natus eſt

nobis. Item p̄

obſequiū & ſi-

dei puritatem:

iuxta illd̄ quod

ſcribit Math.

xij. Hic eſt puer

meus. ſic accipi-

tur xxi. q. ij. ſi q̄libet. ſ. abrahā in prin. Item p̄

etate. ſ. de poſtu. l. i. ſ. puericiā. vt no. Sup. in di-

cto. ſ. abrahā. Aliqñ aliter ſumit̄ puer. ſ. de ver.

ſig. l. pueri.

c Quod ſc̄z periculum ex hoc p̄ueniente.

d Arbitrari. i. opinari.

e Metuere. ſ. timere.

f Sane fidei. que in ſoliditate coſiſtere debet et

de ſum. trini. c. i. in prin. vt dixi. ſ. e. coſti. in p̄he.

ſ. i. ver. fortiter.

g Meritis. bene dicit. ex fide nāq̄ p̄mia meri-

toria donatur. vt no. Jo. an. ſuper rubrica et de

ſen. excō. ſup̄ maḡ glo. Eſt enī fides per quas aīa

viuificat̄ per grām Abacuc. ij. c. iuſtus aut̄ ex fide

ſua uiuit: ipla eſt p̄ quā aīa a peccatis purgat̄. vt

ſcribit luc. xv. c. fide purificās corda eoz. puer.

xv. c. Per mīam & fide purgatur pctā. ipla eſt per

quā aīa deo deſponſat̄. Deec. ij. c. ſpōſabo te michi

in fide. ipla eſt p̄ quā hoies in filios dei adoptant̄

Jo. i. c. Debit eis p̄tatem filios dei fieri his qui cre-

dunt. Ipla eſt p̄ quā hoies uite eterne b̄nitiū cō-

ſequunt̄. Jo. i. c. vt eos qui vident filiū & credūt

in eū habeāt uitā eternā. Ipla eſt per quā ad deū

accedat̄ ad heb̄. xi. c. aſcendentē ad eū oportet cre-

dere. Ipla eſt per quā aīa iuſticia ornatur. Ad ro.

ij. c. iuſticia autē dei eſt per fidem ieſu ch̄iſti.

h Aduerſatur. i. contrariatur.

i Et manifeſte. i. p̄ſumptione iuris et de iure

at. et de ſpon. is qui fidē. C. de rei vx. ac. l. vnica. ſ.

j. et facit ad illud qđ not. car. et de re. iur. qui per

aliū. li. vi. de quo ple. dicā. j. in conſti. otho. ad tu-

telam. ſ. ad hec cum.

k Summus pōtifer. hoc p̄tz de conſe. di. iij. duo

tpa. cū. c. ſe. et vſq̄ ad. c. coſtat. Po. ar. g. ab aucte

ſue ab expoſitione maioris. xi. di. nolite. et. ca. ſi.

C. de crim. ſac. l. ij. inſti. de iure na. ſ. ſz qđ p̄ncipi.

l Solēnizet de facto: & hec ē ſecūda ratio q̄ ipſe

papa decipi nō poſſit poſt certā ſuaz ſcientiā ar. et

de conſti. c. j. li. vi. C. de teſta. l. omnū.

Fides m̄-
ta bona
facit.

m Et in alijs mūdi partibus. tertia ratio ad p̄-
bandam dictam fidem hereticam.

n Seruēt eccleſie. ergo ad fidē catholicorū ſuffi-
cit auctoritas ecclē. xi. di. catholica. et. c. ſe. cum
eccleſia vix errare poſſit. xix. di. catholica. ſi roma

norū. xxi. di. ſ.

nūc autē cū ſi.

o Quare. ij.

pars & tines ſta-

tutum.

p Precipim⁹

de hoc dixi. ſ. c.

proximo ſuper

co. ver.

q A tanto er-

rore. iuris. ſ. na-

tural. j. di. ius

naturale.

r Frequenti.

nō ſunt igit̄ p̄e-

lati tepidi ſz iu-

giter laborātes

vt dicā. j. e. cō.

vt. j. p̄xi. ſ. h.

tibus ſeruēt eccleſie illud

idem. **Quare** p̄cēpi-

mus vt a t̄to errore p̄e-

p̄dicatione frequenti po-

pulus auertat̄: & ad ſolē

nizandū p̄fatis diebus

baptiſmū & ad baptizan-

dū p̄eros ſuos ſtudioſi

iducant̄. **Statuim⁹**

iſup vt p̄ochiales p̄ſb̄iti

forinā baptiſmi diligēt

licet ad p̄ofugandum et exponc. vt. j. p̄xi. ſ. h.

frequentē.

Quertatur. actum contrariū exercendo: et ſic

p̄ contrariū moribus bene curat̄. ar. ſ. de reg. iuris.

nichil tam naturale.

Ad ſolēnizandū. Sed nūqđ ſolēnizatio huius

modi p̄ vnum p̄ſb̄yterū inchoata co impedito.

per aliū p̄ſb̄yterū poſſit ſuppleri? dic vt bene no.

vij. q. i. nichil.

Inducatur. eſt ei neceſſaria tanta inductio.

vbi in pctō reperit̄ populosa multitudo. vt dicaz

j. e. conſti. cum laicis.

Statuimus. iij. pars.

Parochiales p̄ſb̄yteri. p̄prie ſtat littera

iuxta vſum regni p̄o hīs qui vice et loco rectorū

h̄mōi baptiſmi miſericōd̄ exercēt̄. Vel p̄t̄ itelligi ſm

iura de ipſo rectore vel vicario p̄petuo qui p̄prio

iure a tpe inſtitutiōis curam parrochie gerit. xxi.

di. in nouo. in ſi. et de offi. ordi. c. ij.

Formam. ſ. euangelicā Math̄i vlti. c. ſc̄tes

baptizate omnes gentes. In noīe patris et filij et

ſp̄ſſancti amen. vt no. de cōſe. di. iij. in ſumma.

et patet in. c. qm̄ multi in ſi. et. c. ſe. et de bap. de-

b̄ſū. et hec forma eſt exacte ſeruāda. vt dicantur

vba explicita. vt p̄dixi. nec ſufficit dicere impli-

cite. baptizo te in noīe patris. et ibi ſatis no. quod

dic vt ple. no. Jo. an. extra de bap. c. i. et adde qđ

baptiſmi
forma.

noīe patris et filij et
ſp̄ſſancti amen. vt no. de cōſe. di. iij. in ſumma.
et patet in. c. qm̄ multi in ſi. et. c. ſe. et de bap. de-
b̄ſū. et hec forma eſt exacte ſeruāda. vt dicantur
vba explicita. vt p̄dixi. nec ſufficit dicere impli-
cite. baptizo te in noīe patris. et ibi ſatis no. quod
dic vt ple. no. Jo. an. extra de bap. c. i. et adde qđ
dicam. j. in ver. exponant. et qđ dicam. j. in cōſti.
otho. ingreditibus. ſ. i. ver. in forma. Duo vero
patēt eſſe neceſſaria in baptiſmo. ſc̄z forma p̄di-
cta: et elementū aque. et de bap. c. pe. al que. ſine
quibus duob⁹ nō dicit̄ habere baptiſmū. De eſſe-
ctu baptiſmi et quid tribuit baptizato. le. et no. de
bap. maiores. ſ. caute. cū ſe. qđ hodie ple. le. et no.
extra de ſum. tri. c. i. ſ. fi. in cle. et dicam in conſti.
otho. in. c. all. ſ. in prin. huius. c.

Diligenter. nō ergo p̄ſunctorie. vt no. Sup.

et de eo qui mit. in poſ. ca. rei ſerua. c. i. in ſi. li. vi.

Et ſic nota verā veritatē ad ſtudioſos peruenite

De baptismo: et eius forma. Ad baptismum. Fo. ix.

studio diligenti ar. ff. que in fean. cre. pupillus in fi. ergo a contratio a negligentibus et desidibus se deuiat et diuertit ar. ex de pserip. c. vigilant. vt not. ex. e. ti. c. i. pmo respō. in cle. de hoc no. ex de offi. custo. c. i. Et aduerte pro huius materie maio

additio si
gularis.

ri declaratione
quō sufficit diu
i scholis fuisse/
sz laudabiliter
virille. xij. q. ij.
gloria epi. in
fi. et ibi fit men

addiscētes^a cam^b par
rochianis^c suis fre-
quenter^d diebus^e do

Scla ma
gna ma
gnū tēp
requirit.

tio de Socrate thebano quondam ditissimo: qui cum ad philosophandum athenas pergeret/ magnus auri pondus in mare proiecit: neq. putauit se posse et virtutes et diuitias simul possidere. Reg in modico tempore potest quis multum discere. xlviij. distinc. si. Et ibi habetur q. momentaneus sacerdos nescit humilitatem obseruare/ et modos personarum vel sese continere. In arrogantiam enim que est ruina dyaboli incidunt/ qui in puncto hore necdum discipuli fiunt magistri. Longo liquidez tempore opus est ad perfectionē conquirendam. vt patet in. c. episcopi. xxiij. dist. autem. quomodo opor. epi. §. lancimus colla. j. Et cum graue sit incerpertos hominū obsequijs socia ri: multo grauius est tales ad dei seruitiū applica re. c. monasterijs. xij. q. iij. Et qui plurimo probatur tēpore/ tam verbo fidei q. recte cōuersationis exemplo: hū alijs in ordine et dignitate preferēdi sunt. cum valde iniquū sit imperitos magistris/ nouos antiquis/ et rudes emeritis pferri. lxi. dist. c. statumimus. lxxv. distinc. c. fi. Conquiratur igit litterarū scientia diligenti studio cum multiplici elucubratione: q. nemo repente fit summus. sed in bona cōuersatione que sine charitate nulla est a minimis quisq. inchoat/ vt ad magna pueniat. c. charitas. §. hec que de charitate. de peniten. dist. ij. Et cum in omni scientia huiusmodi impiger labor: necessarius videatur: longe tamen maior pro iuris vtriusq. noticia debz adhiberi. q. scriptū est q. vigilantib⁹ et non dormientibus iura subueniūt ff. de hys que in fean. credi. l. pupillus. in fi. et. l. qui autē. §. sciendū. c. ti. notat insti. in prohemio. §. quozuz vtrāq. in ver. cū summis vigilijs. glo. in. c. tum ex litteris. extra de in integ. resti. cū multis alijs similibus. in. ver. instructus.

a Addiscentes. et hoc ministeriū diligētissime exercentes propter penam. de cōsecre. distinc. iij. quicūq. i. q. i. placuit. ver. vt vtriusq. in fi. Item caueant propter penam ne aliquis moriatur sine confessione et viatico per culpam eorum. extra de offi. archiepiscopi. c. officij. §. debet.

b Cam. l. formam baptismi.

c Parrochianis suis. hic arguit q. hic loquit de ipso p. el bytero curato. quod dic vt dixi supra. c. §. in prin. Jo. de athon.

d Frequenter. videtur q. sufficiant due partes. ar. extra de vi. et ho. cle. monasteria. ver. frequētare. tu expone. i. quoties opus fuerit attenta ruditate & labilitate memorie huiusmodi parrochia

nozum ar. ff. de eden. l. veluti. cum fi. l. p. cedentis vbi sic exponitur dictio iterum cum ista littera sit magis restrictiua q. dictio frequenter multiplicatiōem denotans. vt patet ex duabus legibus iustis. ff. quibus mo. usul. auita. sicut in prin. ff. de leg. iij. fidei: cōmissa. §. si q. s. r. no. j. e. cōu. de arb. §. fi.

minicis exponāt^f in^g
bulgari vt^h si articuloⁱ
necessitatis emergat:

de leg. iij. fidei:
cōmissa. §. si q. s.
r. no. j. e. cōu.
de arb. §. fi.
e. Diebus do
minicis. Nam
tunc cōmuniū

cōueniūt populi ad ecclesiam. et iuxta morem patrie de ceteris agendum pro animarū suarū salute tunc curiosius instruantur. extra de spon. ex lris. **f** Exponāt. quālibet dictionē huius forme pō detando non omittendo vnam nec etiam hoc pro nomen te. licet omissio pronois ego non viciet cū subintelligitur. vt no. de conse. distinc. iij. in synodo. ple. no. Inno. extra de bap. si quis puerū. circa medium sui gratia. et dixi supra. c. §. in glo. scz. Est igitur forma baptismi ista de necessitate. Ego baptizo te in noie patris et filij & spūs sancti. tamē si illud p. nomē ego dimittat (vt iā dictū ē) nō nocet: cū facile subaudiri possit per verbum baptizo Et sunt nomina triū psonarū trinitatis exprimēda. Sed cōtra hoc opponit. de. c. a quodā. de cōse. dist. iij. vbi dicitur q. baptism⁹ p. ministrari. i. noie trinitatis vlt in noie xpi. igitur videtur q. non sit necessarium personas exprimere. Solu. illa littera trinitatis intelligitur explicite. Nec hodie licz neq. licuit olim baptizare in nomine trinitatis nisi explicite vt iam factum est.

g In bulgari. in ideomate vel lingua populari illius patrie ar. in hoc qd dicam. j. e. consti. cuz sit ars. §. i. ver. doctrinam. non enim refert an lingua greca an anglicana vel alia fiat baptizatio inter laicos. clerici tamen forme p. dicte lingua latina semper inherere debent al. p. sumitur ztra eos q. errorē inducere vellent. vt not. Inno. extra de bap. c. vlti. Jo. de athon.

h Et si articulus necessitatis. vt dixi supra. c. consti. j. respon. ver. solēnter. patet de conse. dist. iij. qui. et. c. in necessitate. tūc enī secus et dist. iij. constat. i. q. i. quod quidam post prin. xxi. q. i. ad licentiā. Et dic necessitatez siue pueri baptizandi forte in mortis articulo cōstituti. b. di. baptizari. siue periculum deferentium puerū. vt q. est hostilitas vel locus obsessus. de conse. dist. iij. hū qui. als secus nisi circūscripta necessitate. nam tunc videtur laicns vsurpare diuinū officium et grauius punietur. tenet tamen collatio sacramenti. i. q. i. quicq. xxi. q. i. ad limina fm augusti. al. est semp puer baptizandus. non in domibus priuatis: sed in fonte ecclesie baptismalis. regum vel principū tamen exceptis. extra de bap. p. senti. et ibi not. Jo. an. ver. periculo i. cle. Sed nūqd i. sacramēto penitētie sit idēz vt. l. absoluat laic⁹ i. casu necessitatis. glo. dicit q. sic. ex de offi. or. c. pastor al. glo. quo casu. sed hosti. ibi et Jo. an. ztra. nisi quo ad notificādū ecclesie signa ztritionis ipsius penitētis

b j.

Constitutio dñi Otho.

cum laicis clauces ecclesie non sunt cōmisse. vt ibi no. Qua opinione supposita querēda restat ratio diuersitatis inter prestationes vnius sacramenti et alterius. Et certe cōsideratis hys que frequen-
 baptis- in necessi- tate dat a quocūq; ser^o de ab solutiōe.

et alius. Et certe cōsideratis hys que frequen-
 etas nō intelli- git qd agit. C. de fal. mo. l. i. §. pe. cōmuniter i primordijs ba- ptizantur nisi i cāu necessitatis p quēcūq; etiaz laicuz impendi possit / cū ibi nō adlit fides bap- tizati repugnā te etate infantili alias multe aie periclitaretur. Sed i humana absolute pe- nitentis nō imi- net tātum peri- culum cūz sola la contri- tione re- mitti pōt. peccatū remit- ti non ambigi- tur. vt in psal.

Beati quorum. v. Dixi confitebor. et in enag. Luce. xvij. Dum irent mundati sunt. de pe. disti. vj. §. i. vbi promptius est periculū ibi celerius est occurrendum. ff. de no. oper. nunci. de pupillo. §. preterea. ff. de dam. infec. l. i. Sed certe hec ratio non est generalis cum baptizentur quādoq; tam paruuli q̄ adulti. qui animi discretionē habēt ar. qd le. et no. extra de sum. trini. c. i. §. i. et vlti. in cle. vnde adultum ita posset saluare fides in loco bap- tismi. vt dixi supza in. j. glo. sicut et penitentes so- la cōfessio de qua premisi. Querat ergo aliam ra- tionē canonista studiosus: vñ satis pōt dici primā rationē stare. vt le. et no. xxxij. dist. pter hoc. §. pe. a. Duo. articulo necessitatis. (in glo. videt. b. C. plos. l. parochianos.

c. Aliquem. paruulum vel adultum vt iam pro-
 xime dixi. Jo. de athon.

d. Oporteat. de necessitate salutis cum dicatur
 Marci. vlti. Qui vero nō crediderit condēnabit. Jo. iij. c. vbi dñs nisi q̄s renatus fuerit ex aqua et. Sed queritur an requiritur immersio totius corpo- ris vel sufficit si vnius mēbri vel quedā alpeſio. no. de pe. di. i. vulgare in. j. glo. de cōse. disti. iij. pproprie in fi. ple. per Inno. extra de bap. debitu. e. Cam. scz formam baptismi.

f. Sciant. de hoc termino ple. dicam. j. in cōsti. otho. in probe. §. sane. in fi. glo. pe.

g. Et valeant. no. ex scientia insurgit posse. sicut eni negligentia dissipat: sic scientia recondolidat.

h. Obseruare. in executione actus.

i. Que. scz forma.

k. Diligenter. Non igitur perfunctorie. vt dixi

quo^a ipsos^b aliquē^c bap-
 zare oporteat^d / eā^e sciant^f
 et^g valeant obseruare^h: q̄ⁱ
 vtrū seruata fuerit dilige-
 ter^j postea^k inquiratur^l.

De aliqd exigatur pro sacramentis.

Summariū.

**Auditū horribili certi-
 or factus quosdam sacer-
 dotes neminē nisi sumpto
 pro sacramētis precio ad
 penitētiā admittere qd
 maxime detestabile ē / sta-**

supza. e. §. super. e. ver.

l. Postea. hec dictio postq̄ seu postea extēſiones capit. nec artatur significatio ad primū tempus sequens. sed ad plus vel minus iuxta materiā sub iectā. ff. de ver. sig. inter illā. i. respō. et de consti.

**tuit de illis exactissimam
 fieri inquisitionem: reper-
 tosq; a beneficio (si quod
 habeant) remoueri / et ab
 officio perperā gesto i per-
 petuum suspendi.**

Auditū^a hor-
 ribili audi-
 uimus et
 relatu: q̄ q̄
 dam mise-
 ri^a sacerdo-

tes dum forlan^a in benefi-
 ciū^b vicarie ad^c firmas seu
 quacūq; alia questus^d cau-
 sa prouētus^e ex altari aut

conis. et facit. j. c. proxi. ver. per episcopos.

n. Auditū audiuius. Hic videtur nimia re-
 fricatio locutionis: sed forte hoc facit ad
 maiorem exagregationem animosam penarū ad
 modum psalmi Dixi custodiā. v. Locutus sum in
 lingua mea. et in psal. seqn. Expectans expectau-
 idm in prin. cum si. xxi. q. v. hic videtur in prin.
 in oculis suis cōspexit.

o. Et relatu. qnq; sensus hominis diuersimode
 diiudicant que in facto consistunt. vt not. Inno.
 extra de testibus. c. cum causam.

p. Miseri. tam deo q̄ mundo et sic sunt duplici
 miseria / et pena cruciadi. ar. in hoc quod le. et no.
 extra de re iudi. cum eterni. in fi. et extra de app.
 cordi. in fi. li. vi. cum similibus.

q. Forlan. accidens facti denotat. extra de pro-
 cura. si quem. §. fi. li. vi. cum similibus. Item est
 nota dubitatiois. vt no. Jo. an. et de sy. p. tuas.
 ij. ver. ne forte al^e est exp^eſſiūz veritatis. vt no.
 et de procura. tue. §. fi.

r. Beneficiū. i. in portione suā diuersam et ex-
 tractam a beneficio rectorū loci. vt et de preben.
 c. i. li. vj. et de iure pa. c. i. in cle. de qbus vicariis
 dicam. j. e. consti. ad vicariā.

s. Ad firmā. de firmis huiusmodi legi et not. j.
 e. consti. ecclesias in fi. et. c. sequenti.

t. Questus. i. lucrī dānabilis. ff. de dona. inter
 vi. et vxo. quintus in fi. et de offi. ordi. irrefraga-
 bili. §. fi. i. q. i. quicquid.

v. Prouētus ex altari. i. oblatiōes siue in pane
 siue i pecunia: vel alijs minutis oblatiōib⁹ q̄ vul-
 garit alteragiū nūcupat consistant / de qbus le. et

c. ij. §. i. de offi-
 delega. insinua-
 te. j. respon. §. i.
 extra de iudici.
 qz vñ. et. c. fi.
 §. fi. extra de p
 bē. dilecto post
 prin. et de con-
 cel. preben. lit-
 teras. §. i. et de
 cōuer. i. fi. c. i.
 §. fi. j. e. cōstit.
 sacer ordo. §. fi.
 .et. c. tanto. §. i.
 m. Inquirat-
 tur. p episcopū
 ad quez spectat
 punitio peccan-
 tium. et de offi.
 ordi. c. i. p. doc.
 et not. Sup. et
 de cōſue. nō est.
 ante fi. li. vj. de
 hoc dicā. j. e. cō
 st. de archidia-

no. et de sy. ad apostolicā. et. j. e. con. ecclesias. i. fi.
a **E**x penitētia. quales prouentus sub colore
missarum dicendariū vel ad piam fabricam quidā
fratru medicantiū (vt dicit) non ignorant. quod
forte fateretur cognitione non scientie sed operis

ppriū executio
ne. secus ppter
sciētie sue pu
ritatem exēplo
apli dicētis ad
Ro. vij. c. Naz
concupiscentiā
nesciebā et. et
de constitutio.
c. iij. sed vtiā
inter eos desit
huiusmodi simu
latio de qua tāgam. j. e. consti. ad vicariā. i. respō.
in fi. in glo. ilusio.

b **R**ecipiunt. miseri sacerdotes qd est supra.
c **N**on aliter. ergo ex pacto quasi pcedēte. se
cus nāq. si vltro offeratur: vt dixi supra. e. consti.
sacramenta. j. respon. ver. pure. et ver. labe.

d **A**dmittunt. dicti miseri sacerdotes noie facer
dotij abutentes: cuz sic. nec sacra dent. nec sacra
doceant. cōtra. l. et de pben. cū fm apostolū. in fi.
de dona. §. est et aliud.

e **A**d penitentiam. i. ad sacramentū penitentie
de quo leg. et no. supra. c. con. sacramēta. §. i.

f **C**onfitebunt. de quibus confessoribus dicat
j. c. p. primo.

g **N**isi prius. i. ante oia ne forte opinione sua
fallatur per repromissiones aliquales: cum in hu
iusmodi turpibus melior sit conditio occupātis.
vt ar. et de re. iur. in pari causa. cum ibi notatis.
li. vij. Jo. de Aton.

h **A**b ipsis. l. volentibus confiteri.

i **S**ignum. quod sic ibi repositum pungit letali
ter ppholoz. vt serpens vel ignis in sinu puer.
vi. c. nec vnq. nisi per magnū miserie i sinu abra
he locabitur suauiter: de quo sinu habetur Luce
xvi. c. magnū enis peccatū. magna indiget miseri
cordia. de pe. di. iij. dauid quoq.

k **A**uauicie sue. l. sacerdotum qui ex hoc cecī red
duntur. vt le. et no. bene per car. extra de elect. c.
auaricie. lib. vij. ver. cecitas. §. facit extra de eta. et
quali. c. pe. in fi. et dicam. j. e. consti. ad elidendū
§. non nulli. ver. cecitati. de quo auaro qui a deo
separat. legit signanter. xlviij. distin. vitiū. c. bono
ruz. et. c. sicut hij. vbi aurū gratius q. solē intuet.
sed seua dicitur cum ad destructionem xpiane re
ligionis in collatione sacramentozū precipue con
sistētis inuitur. ar. extra de iudeis. ita quozūdam
in p. m. de hoc no. Sup. et de rescrip. c. fi. in p. m.
libro. vi. qua ergo fronte lapidaret qui se p. p. p. o
merito lapidandū cognosceret. xps et nō libera
uit peccatores qui non erat qui iuste p. p. p. ceret la
pidem. vt no. de pe. di. vij. §. sacerdotes. ar. xl. dif.
multi. et vide quod dicam. j. e. consti. de archidia
conis. §. cum autē. in glo. sed notandū al. nūqd.

l **Q**uippiā. i. aliquid.

m **S**icq. faciunt. dicti miseri sacerdotes.

n **D**e alijs sacramentis. q. ea nō ministrat nisi
aliquid eis detur. cum tamen gratis oia debeant
exhibere. vt premisi supra. e. ver. nō aliter.

o **Q**uoniam igitur. ij. pars.

alijs sacramentis.

Quoniā igit q. talia
agūt / et regno dei / et be
neficio ecclesiastico sunt idi
gni / statuēdo districte p. ci
pinus vt i. q. l. i. t. i. o. e. exactissi
ma p. b. e. p. os de his facta q.

imbrigrant. vt not. per glo. et doc. ff. de fur. qui ea
mente. aut quis processit ad principalia actus in
trinsēca alteri nocendo. tunc semper p. sumitur
et punitur ac si factum cōmisisset et cōsummasset
ff. ad. l. pompe. de parici. l. i. in fi. extra de homici.
c. i. §. si. lib. vij. ff. de tuto. et cura. dat. ab hys si in
puberi. §. quis. ff. de furt. l. vulgaris. §. p. o. inde
C. de epil. et ele. si quis non dicā rapere. C. de hys
qui ad ec. confu. l. i. §. si. idem in priuatis delictis.
vt. l. si quis seruo. C. de furtis. hoc verū nisi aliud
fiat dispensatiue per legem vel hominez. extra de
elec. §. sicut. in fi. et. ff. §. me. cau. si cuz exceptiōe
§. satis ei clemēt. C. de grege dñico. l. vnica. li. xi.
Aut non est ingressus p. principia delicti intrinsēca
alteri nocendo. sed quedaz extrinsēca. tunc sic nō
punitur eodem modo ac si factus cōmisisset. ff. qd
quisq. iuris. l. i. §. hec autēz verba de pe. di. i. si qd
tam masculū in fi. vt patet in atrocioribus. ff. de
falsis. qui fallam. idem in priuatis delictis. ff. de
furtis. l. bulgare. §. qui furti. ar. ff. ad turpill que
situm. et dicta. l. cogitationis penam. ff. de pe. ff.
de ver. sig. fugitiuus. punitur tamen aliter. vt. §.
qui furti. et. ff. de extraor. cri. l. i. in p. n. et dicta. l.
quesitū. hec vera in criminibus ordinarijs. l. que
sunt de genere malozum. sed in exordinaris q. nō
sunt delicta: nisi q. prohibita cuitat quis penam
per penitentiam. ff. de ahe. iudi. mu. causa fac. ex
hoc edicto. ff. de inoffic. testa. papinianus. §. memi
nisse. ff. de bo. lib. qui maior. §. accusare. Aut deli
ctum est cōpletū. tūc indubitāter plene punit. ff.
qd quisq. iuris. l. iij. ff. de furtis. qui ea mēte. ff. de
vi bo. rap. l. pe. et sic patet quādo in delictis peni
tens punitur: et quādo non. Et quādo ex affectu
puniatur: licet effectus non sequatur.

r **E**t regno dei. vt patet supra in glosa sacerdo
tum. Joannes de aton.

s **I**ndigni. ratiōe culpe. vt e. glo. i. fi. sed de indi
gnis ratione defectus dicam. j. ca. constitut. sacer
ordo. Joannes de athon.

t **E**xactissima. nō ergo superficiali vel perfun
ctoria. vt dixi supra ti. p. p. r. §. fi. ver. diligen
ter. Joannes de Aton.

v **P**er epos. vel etiā p. alios eoz cōmissarios cū
hec inquisitio nō sit ordinis sed iurisdictionis. vt
b. ij.

p **T**alia. sy =
moniacā: de q =
bus p. mittitur.

q **A**gunt. se =
cus li hoc crimē
cogitarēt. ff. de
pe. cogitatiois

penaz. quod di
stingue succin =
cte licet aliq. do =
cto rescirca hoc
multipliciter se

Affectus
an debeat
puniri li
cet non p
nent ad ef
fectum.

indignus
de de a
ry on
ad rui
a uiliq
omissus

Constitutio dñi Otho.

le. et no. extra de conse. eccl. vel alta. aqua. & diri
supra. c. con. basilicatu. §. volentes. ver. ipsi. Jñ
facit ad illud quod diri supra. c. pñxi. i. vlti. glo.
a **C** Tale quid. scilz symoniacu de quo pñmittitur.
b **C** Repertus fuerit. factum denotat ita qd sit co-
uictus vel con-

fessus ar. extra
de offi. delega.
c. i. in cle. et. j.
ea. consti. sacer
ordi. i. respō. i
fi. Sed qñt oc
cultus sacerdos
huiusmodi nō
erigēs ratione
alicuius cōsue-
tudinis. vt sic
supra. c. consti.
sacramēta. j. re
spon. posset cō-
uinci nisi p con-
fessionē ipsius
sacerdotis: cuz
inter cōfessores
et confitentem
dūtarat huius-
modi sunt acta

clanculo: sicut patet in cōsimilibus casibus extra
de peni. & remis. omnis vtriusq. §. fi. Nescio ideo
respondeat studiosus canonista et facit quod dicā
j. ea. cōsti. licet ad pñfugādūz. ver. satisfecerint.
c **C** A beneficio. quid continetur hoc verbo not.
Sup. extra de rescrip. gratia in pñm. l. vj.

d **C** Quod. beneficium.

d **C** Obtinet. & sic videt qd nō sit habilis qd ali-
ud beneficium.

e **C** Remoueat. per sententiam. Et sic videt qd
episcopus cuz co possit dispensare. vt no. Jo. an.
extra de clan. despo. cuz inhibito. §. sane. ver. lu
spēdatur. Sed dictio hic sequens non multū hūc
opiniōi obijcit. et hoc no. extra de symo. per tuas.
ij. glo. cum non. Jo. de aton.

f **C** Et ab officio. hec suspensio inclusisset suspen-
sionem a beneficio: si in serie littere premisse men-
sus ab of- tio non fuisset. lxxxi. distin. si quis. et. j. q. iij. si qd
ficio cen- obiecerit. et not. car. extra de cens. exigit in fi. li.
setur su- vi. arg. C. de epil. et cle. generaliter in fi. et vi. re-
spēlus a missionē. j. i glo. fi. Cōtra hoc tñ patz. j. in cor-
beneficio sti. otho. cū scilz. §. si qui vero. vnde dic vt ibi. Sic
suspēlus ab officio dicere al exercere pñt & debz offi-
ciū in puato licet non solēnter in gradu suo et or-
dine vt no. Sup. extra de re iudi. cū eterni in glo.
hec inuit. libz. vj. et vide quod. j. remittitur in fi.
consti. vt no. xxviij. distin. c. pe. in glo. fi. nam cle-
ricaliter viuere tenetur. vt no. Jo. and. extra qui
cle. vel vo. c. i. in fi. et not. glo. extra de heretic. ad
abolendam in glo. ver. qd clericus. et se. et no. per
Sup. extra de pe. c. ij. in pñm. et in fi. li. vi.

g **C** Quod. scz officium.

h **C** Perperam. i. symoniacē. sic exponitur extra
de arbi. c. ij. §. fi.

tale^a quid commississe re-
pertus^b fuerit/ et a^c bene-
ficio quod^d obtinet^e remo-
ueatur^f omnino: et a^c ab of-
ficio quod^g perperaz^h ges-
sitⁱ/ ppetuo^b suspendat^l.

**De confessionibus p-
sonarum et clericorum.**

Summaria.

**Constituendi sunt per
episcopos viri prudentes**

i **C** Bessit. vt puniatur et in eo i quo deliquit. ff.
de hys quibus vt indig. l. rescriptum. ff. quorum
lega. l. i. §. si due. le. et not. extra de iure patro. pa-
storalis in fi. ar. extra de temp. ordi. c. vlti. in fi. li.
vi. Et an sic suspensus iterum celebrās sit irregu-

**qui personarum et mīno-
rū clericorū decanis forte
exiteri erubescentiū cōfel-
siones audiāt. In ecclīis
vero cathedralibus peni-
tentiarii seu auditores cō-
fessionum generales.**

Ubi^m i quo
daz cōcilio
statutusⁿ ē
approban-
tes^o statui-
m^o vt per^p
quoslibet decanatus^q vi-

de multiplici suspensione dic vt no. Jo. an. extra
de pe. cupientes. ver. suspensi. in vlti. parte illius
glo. in clementinis. Vbi ponit. xxv. species suspē-
sionis cum suis diuisionibus. Tractat etiam an
suspensus ab officio sit suspensus a beneficio cir-
ca id ponens quinq. opiniones.

m **C** Quod in quodā cōcilio. nescio vbi sit tenor
verbalis concilij: nisi sit aliquod conciliū
provinciale. sed tenor huius mentalis habetur in
concilio generali. extra de offi. ordi. inter cetera. §.
fi. et. §. pe.

n **C** Statutum est. al est in textu inuenimus sta-
tutū. Joan. de Aton.

o **C** Approbātes. i. collaudātes in forma cōmuni
pñout emanauit dictum conciliū inter cetera. vt
leg. et no. per Inno. extra de offi. leg. studiu. in
fi. Si huius concilij constitutionem conciliū vel
sententiam pape cuz sit superior non possit aliqis
legatus cum sit inferior cum cause cognitione ap-
probare. i. confirmare qz per cōsequens possit in-
firmare ar. ff. de re iudi. l. iij. ff. de regu. iur. nemo
qui cōdempnare. Quod tamē falsum esse non am-
bigitur. cum minor contra iudicium maioris nil
valeat attentare. ff. de minor. l. minor. al. magrā
tus. ff. de ap. l. i. §. i. Vel potest dici dictaz regulaz
iudicis. vt no. auten. vt clerici apud pñios cpos
pñmū cōuentātur. §. si tamē i glo. hic no. coll. vi.
p **C** Per quoslibet. nisi forte discretio episcopi ali-
quibus paruis decanatibus pluribus vñum suffi-
cere arbitretur. ar. immo casus est extra de sepul.
dubum. §. statuimus in pñm. ver. verius. in cle.
Jo. de Athon.

q **C** Decanatus. decani rurales de qbus & eorum

latis: dicā. j. in
consti. otho. cñ
hōestatis. §. fi.
ver. vltionē ca
nonicam.

k **C** Depetuo.
hoc subintelli-
gitur quādo sit
suspensus pro-
pter delictū qd
dic vt no. j. ca.
cōstit. l. ad pro
fugandum pro
pe fi.

l **C** Suspenda-
tur. de materia
suspēsiōis not.
per Sup. & In
no. plenius ta-
men per com-
pos. et de pñue.
cū dilecti. Sed

De confessionibus personarū: et clericorū. Quod in quodā fo. xi.

causis le. et no. extra de offi. archi. ad hoc. §. fi. cuz
fi. j. e. consti. cum non solum. Sed dictuz conciliū
inter cetera. §. fi. nō loquitur de decanatibus: sed
in cathedra libus et cōcensualibus ecclesijs: intel
lige secularibus collegiatis huiusmodi coadiuto
res penitētiarij
per episcopum
deputentur.
a **C**liri. nam
feminis ecclesie
claves cōmisse
nō sūt. ex de pe. et re. noua. facit qđ le. et no. ex de
maior. et obe. dilecta. ff. de sta. ho. in multis. ff. de
regu. iuris. l. ij. nec etiā quibuscūq; viris vel ma
sculis sed sacerdotibus tantum. vt dixi supra. ca.
consti. ad baptismum. §. fi. ver. necessitatis. Jo
annes de Aton.

ri^a prudentes^b et fide
les^c constituentur^d per

C Prudentes. prudentes quidem in scientia: vt
ad instar medici periti. qui medicaminibus ap
tis. ac morbo cōtrarijs applicant nūc vnuz nūc
oleū. i. quidq; disciplinā asperat quādoq; intima
supporationē compassiōe infundāt vulneribus
lauciati. extra de peniten. et remis. omnis. et facit
quod dicam. j. in consti. p. xxi. ver. illiteratos. p.
de peni. distinc. i. mensuram in prin. c. quez peni
tet. §. quare.

C Fideles. dicit propter auaros qui plus confi
derant paruum pecuniam q̄ debitam animarum
salutem. vt supra in consti. p. xxi. et de vtroz le.
et no. de pe. distin. vi. §. sacerdos itaq;. Unde fide
lis seruus et prudens constituitur super familiā
suā. ff. Matij. xxiij. ca. et facit quod le. et not.
xxij. distinc. §. porro in glosa. sed quid dices.
saluo semper eo quod notatur. xlix. distinc. i.
ecce vt sic discernere sciat inter lepram et lepram
xx. distinc. c. i. §. i. Item prudentiam confi
dero quo ad circumstantiam peccati iudicandi. vt
bene no. xl. dist. homo xpianus. semper iniungendo
et in misericordiā declinando. xxvj. q. viij. alligāt
et dicam. j. e. consti. licet ad profuganduz ante fi.
Item iniungendo penitentiam conuenientem. s.
peccato cōmisso contrariam. ff. de verb. signi. qui
venenum. xxi. distin. necesse. de pe. dist. ij. c. i. §. i.
et ibi no. ver. curari. ar. e. di. filioli. ver. imo et pe
nitentiam correspondentem culpe. vt lc. et no. de
sepul. dudum. §. i. in clc. auten. quibus modis na.
effi. sui. §. illud tamē. ver. quapropter. coll. vij. qđ
ple. dic vt no. de pe. di. i. mensurā in glo. quid si.

C Constituantur per episcopum. nam nulla cō
suetudo potest introduci: vt tales rectores et cleri
ci ab alio q̄ episcopo vel eius vicario absoluātur.
vt leg. et notatur per Sup. extra de pe. et remis.
si episcopus in fi. li. vi. Quod verum intelligo de
maioribus peccatis mortalibus & que ex premedi
tata deliberatione cōmittuntur. vt ibi. de quibus
patet. de pe. distinc. iij. q. omne in fi. ver. sed pctā
alia mortalia per Sup. ar. ff. de pe. respiciēduz. §.
deliquunt. que ex ignorātia iuris vel facti seu fra
gilitate humana cōtrahūtur dicit et precipit apo
stolus Iacobus alterutrum confiteri. i. vnus sa
cerdos alteri socio confiteatur audacter. et ipse al

teri simpliciter penitentiam imponat et absoluat
xvi. q. i. c. i. aucte p̄dicta apostoli Jaco. vlt. c. xvi.
dist. §. criminis vbi hoc patet. coequali ergo huius
leuia et venialia sunt pandenda saltē vbi iminet
periculum vel scandalum seu copia proprij sacer

episcopum confessores:
q̄bus p̄sone & minores^b

tionē. ar. ff. de no. ope. nūcia. de pupillo. §. p̄cte
rea. ff. de dam. infec. l. i. facit de peni. di. ij. scien
duz. Multiplici nāq; de causa persuaadet accele
ratio. Aliquando propter metum cōtaminatōis.
viij. di. mala. et hic. Aliquādo propter metum de
fectus supra. c. ij. §. vlti. §. necessitatis. Aliquādo
propter metuz vsurpationis. xxxvj. q. ix. quod lo
ci. Aliquando propter magnitudinem transgres
sionis. xxxviij. q. i. si cultos. et. c. si homo. Item p
pter culpam inobedientie. xiiij. di. c. i. xij. q. ij. qui
diuini. Aliquando propter rectitudinem dispen
sationis. xlv. distincti. disciplina. vt hic no. hug.
in dicto. c. mala. sed propter diuersas causas acce
leratio vitatur. vt ple. no. per Sup. xxiij. distinc.
cōmunis. ver. subito. P̄quid ergo duo tales sa
cerdotes eodem tempore mutuo se possunt confi
teri et absoluerē. Videtur dicendum q̄ sic ar. in eo
qđ le. et no. ex de sen. ex. duobus. licet sit ar. cōtra
in hoc quod leg. et no. de sacerdote orientali. xxi.
q. i. omnis. Item querere potes illud quod notat
Sup. extra de consti. c. ij. in fi. li. vi.

C Quibus. scilicet cōfessoribus. Qui debent su
p̄dictas cōditiones habere cum multis alijs. de
quibus in. c. omnis. de peni. et remis.

C Personē. i. rectores. loquitur enim scđm vul
gate anglicorū. le. et no. extra de rescrip. ex pte. c.
in glo. in prin. de arbi. c. ij. de app. bone memorie.
extra de reg. iur. c. delictum persone. ibi not. Jo.
an. patet extra de offi. vica. c. ij. extra de insti. cuz
venissent in prin. que decret. dirigunt episcopis
anglicis. in prouincia tales vocantur p̄iores: in
terra laboris appellantur abbates. vt not. Sup.
extra de consti. c. i. in fi. magne glo. vi. vbi tradit
differentiam inter personatum dignitatem et offi
cium. Joannes de Aton.

C Minores clerici. vicarij. c. et p̄byteri ac ali
quicunq; qui vulgari opinione parrochiani non
vocantur. nam parrochiani proprio sacerdoti cō
muni iure habent confiteri. extra de pe. et remis.
omnis. et no. Sup. e. titu. si episcopus in fi. li. vi.
qđ concilium omnis. legatus iste non posset tolle
re nec etiam improbare. vt dixi supra. co. in prin.
ver. approbantes. salua tamen moderatione con
stitutionis super cathedram que iam innouata est.
extra de sepul. dudum. per quam constitutionem
an detrahāt dicto. c. omnis tractare p̄timeo: sed
decidere nullo modo audeo. de hoc tñ videas ratio
nes v̄gētes: et sensui de claro satis ostēdētes et cō
cludētes. vt no. Jo. an. & car. in dicto. c. sup. cathe
dram. dñ fuit. exuagans. §. statuimus. §. si vero.
b ij.

dotis deest. vt
no. Ray. i. sum
ma de scđa dicta
§. qđ de veniali
b^o ar. ex de pe.
& re. ne p̄dila

Confessio
sit accele
rata.

Confessio
rum pru
dentia in
quo con
sistit.

Clemen
tina du
duz an de
trahat. c.
ois de pe.
et re.

Constitutio dñi Otho.

idem super ver. gratiose post compilationē. li. vi. Quam glo. pro posse aliquibus adiunctis iurista tum more arguendo nec tamē diffiniens cum sup portatione tam fratru q̄ curatoru hic recitatie rescribo. Videtur itaq̄ primo q̄ detrahā & derogetur per illam constitutionē dicto cōcilio omnis vtriusq̄ sexus. Nam papa condendo constitutio nem posteriorem priori concilio vel iuri cōtrariā ipsum ius in ea parte reuocare censetur. ex de cōsti. c. i. li. vi. Solutio hic non est contradictio: sed cōpatiētia. et sic vtrūq̄ stare potest ex de eccl. edi. cum dicat de priuile. c. in hīs cum in alijs possit operari dicta constitutio priuilegiata. vt. j. dicā. Item extra specialis prouisio tollit generalē. C. de pac. puen. l. fi. Solutio ibi prouisio specialis erat hoīs / et generalis legis. hic vero vtraq̄ est iuris / quo casu geminat subsidii vt plenius prouideat saluti animarū quod attendit dicta constitutio. ver. ac demum. ar. pro hoc. ff. nau. cau. sta. et ita de facto. §. ex hoc edicto. Item contra. ex de regu. iuris. gñi. lib. 2. vj. Solutio. ibi loquitur quando genus et species ad diuerfos effectus et cōtrarios fines tendunt: sed hic ad eundem finem vt dixi supra in solutione proximi contrarij. sicut si genus et species legētur eidem. vt no. in dicto. c. generi. Item contra. q̄ si sic confessus tenetur iterato cōfiteri eadem. ita sic fieret iniuria sacramēto. extra de apost. c. i. imo rei mortue impossibilis est obligatio. ff. de ver. ob. si ex legati. §. si homo mortuus sed peccata per absolutionē impensam mortificā tur. de pe. distinc. i. conuertimini. igitur nichil est super quo requiritur iterata confessio. Solutio. hoc non est ex necessitate sacramenti: sed ex volū tario accessu ad fratres. vt. e. cōsti. super cathedraz. §. statuimus. vnde nō subuenit ei sicut si astrict⁹ hoc fieret ex necessitate. ar. ff. de pec. procurator qui pro ciuictione. Vnde volūtaria confessio gra tiola non tollit arationē dicti concilij omnis. ar. ff. fami. hercis. alienationes. Et eodem modo re spondetur ad illud quod solet obijci. quod sic per reiterationem onus impossibile penitentie accu mulabitur. xxi. q. vlti. alligant. quia illud fit vo luntarie. vt dixi in solutione cōtrarij proximi. ar. ff. qui satis da. co. l. si fideiussoz. §. si necessaria ex de iure iuran. eam te. Item contra. quia ex quo absolut⁹ est semel rite et legitime ita delict⁹ esse pec cator. l. d. ferrum. ergo mentiretur in scōa confes sione si se asserit peccatorem. Solutio. in hoc sibi consultū non fuit q̄ salubre conciliū oīs vtriusq̄ sexus contempserit cum illi seruituti paritum nō sit. ar. ff. de serui. vj. p̄edi. si domus. ideo interim frater huiusmodi onus supportando mereri mul tum poterit: et etiam parochianus interim sue anime saluti s̄sulare meritorie. ar. ff. ad municip. l. lucius. §. imperator. imo hoc nimirum expedire videtur: q̄ licet curati originali potestate potius fungātur q̄ fratres. xxi. dist. in nouo. tamē apud fratres ecclesie clauēs plus vt cōmuniter vigent. et sic forte in huiusmodi cōfessionibus plus profi cient per interiorē peccatorum inspectionē. vt not. glo. vj. fauens fratribus in extrauag. Jo.

absolutio
facit ali
quem de
sinere ex
pctōrem.

que incipit sedes apostolica. ver. singulorū vult⁹ Sed vtnam huiusmodi inspectores fratru non fiant ad exterminationem ecclesiarū vel laicorū sed ad salutis et inocentie puritatem. vt le. et no. in extrauagā. bonifaci. viij. detestande feritatis abulum. Item al sollicitudo curatorum in huius modi confessionum exauditione exhauriri posset in totum: si huiusmodi priuilegiu curato. cui de eccl. xxij. curam illius habe. in eius bergeret les sionem enozmē. vnde ad istum intellectum priuilegium esset rationabiliter retractanduz. extra de deci. suggestum. ff. de vulgari substi. ex facto. j. respo. §. i. Non nego tamen qui papa hoc possit indulgere. sed dico q̄ ius cōmune non tollit ius in p̄iudiciū alterius nisi expresse hoc agatur. ar. ff. ne quis in loco pub. l. ij. §. merito. et. §. si quis a p̄ncipe. Nec obstat q̄ istis duobus modis cōpe tit potestas insolidum. ergo vno inchoante alius se intermittere non debet. ff. de offic. consu. l. ista. imo licz isti priuilegiati sint coadiutores et coope ratores extra de offi. archip̄resby. c. fi. et p̄. Inno. super cathedram. tamen geminatū subsidium re stringit iurisdictionē superioris iudicis puta p̄e sidis autē. de feu. ci. §. nullam. coll. ij. facit. C. ne fi. pro patre autē. habita in fi. quia ibi loquitur quando duo p̄cedunt pariter. sed hic curatus da tus ē ab antiquo. xxi. dist. i. nouo. frater asit nūc venit de nouo. quod nō tollere videtur tacite pri uilegium iuris cōmunis. ar. in hoc quod no. car. extra de reg. iuris indultū. lib. vi. Nec obstat de claratio benedicti. xi. inter cunctas. que reuocata est per decre. dudum. in cle. vt dixi supra in prin. huius glo. Nec obstat quod potest argui de eo qui parochianū rectoris absoluit: etiam eo inuito. vt leg. et no. per Hostien. ex de offi. archip̄resby. c. ij. quia huiusmodi potestatem pape nō nego vt p̄dixi. insti. de iur. na. §. quod p̄ncipi. sed taci te non videtur ius cōmune sic tollere. cura etiam episcopi fulcitur de iure cōmuni. sed fratres vtrū tur priuilegio speciali. ff. de testa. mili. cius. §. i. et facit quod no. de pe. disti. vi. placuit. Solutio. pu to salua fide de veritate et de rigore iuris sacramē ti q̄ quantū ad culpam mortalem et penam eter nam ipsi fratres in hoc sacramēto debeant repu tari per extensionem p̄prij sacerdotes et quasi per quandam associationē in cura huiusmodi nō p̄rij sacer dotes. vulpina. quasi hoc sit quedam extensio seu decla ratio non correctio. arg. extra de post. ex parte. et in hoc quod dixi supra. e. cōsti. basilicatum. §. vo lentes in fi. in glo. et sic dat formam. quia tamen vere confessus exhibendum est corpus xpi per pro prium p̄resbyterum et non aliū cui vita subditi non potest esse certa nisi per suam confessionem. extra de pe. quod inte. Iterco equum videtur et vtile animabus p̄prij sacerdoti confessionē nō omittere p̄cipue i locis vbi al. detraheretur p̄e sbyteris et eorum ecclesijs: q̄ forte parochiani i sua confessione dant p̄resbytero vniū denarium obolū panē vel ouū que cōsuetudo nō imp̄roba. ex de symo. ad apostolicam. et no. vj. ex de sepl. du dū. §. statuim⁹ i fi. i cle. Item al. p̄sby curat p̄ciolose

Religiosi
ad confes
siones de
putati an
dicant p̄
sacer
dotes.

ministraret tam sublime sacramentum tali quē nō nouit dispositum maxime prius in crimine notorio constitutum Qualiter enim curabit qui mortuum nescit? Aut enī Boetius. si operā medicātis expectet: oportet ut vulnus detegat. vñ quicquid arguitur de salutis necessitate proprio confiteri sacerdoti iterum iuxta dictū. c. ois nō reputo damnable imo potius consiliū salubre ar. ff. de iudi. nō quicquid. licet nāq; primum dicatur tolerabile: secundum tamen videtur inniti salubriori consilio et equitati. ar. q. minor ratio cedit maiori. C. de procura. erigendi. cum si.

clerici valeant confiteri qui decanis erubescunt confite

Confessio
an sit de
necessitate
salutis

a **C**alcant. i. possunt / non enī aliquis ad confessionē in foro penitentiali artatur precise sed causa tunc tantū si velit esse de numero saluandorum. xv. q. vi. c. i. libero namq; arbitrio in sacramentis recipiendis quis relinquitur quociens saltem de foro conscientie agitur et de iur. iur. mulier in fi. ar. et de voto. c. si. cum si. de quo dicam. j. ea. consili. ecclesiarum. i. respon. in fi. Ratio est / quia voluntariū militē eligi sibi xp̄us. coactum autem sibi actionatur diabolus. i. per actionē vendicat. xv. q. i. non est. et nō. et qd me. cau. abbas. an si. arg. op. xlv. di. de iudicis. de pe. di. j. porro. ibi facilius decum et. ver. preterea. Item qz a voluntariis peccata tantū contrahuntur: igitur talibus tantū remittunt. nō. vñ. de consan. c. i. §. pe. in cle. Quando autem quis dicitur sponte ad gratiam redire not. Sup. et de here. ut commissi in glo. dubitari in vi. b. **C**onfiteri. peccata tam mortalia maiora q̄ venialia: de quibus habetur. xxv. di. §. huic et alijs. et. §. se. diuersimode tamen confitentur ista ut bñ notatur. de pe. di. i. §. pfecta in glo. No. etiā q̄ in huiusmodi confessionibus in foro penitentiali si plicet debet confessor stare ori et relationi confitētis licet f. foro iudiciali eo casu sec⁹ cēt dicēdū. ut patz et in hys que no. Jo. and. post. hosti. et de spon. tue. §. j. et et de eo qui cognouit consan. vr. lue veniens. ij. §. pe. Et caueat confessor ne penitentiaz penitenti impossibile infligat. ut in hys que not. per doctores et de cele. missa. c. i. super p̄mā glo. patet. xxvi. q. vii. tempora et per totū. nec alteri multū damnosam. ut in hys que no. per doctores de penitentia inuncta seruo dānosa et de coniug. seruo. c. i. Joannes de Aton.

c. Qui. scz persone et clerici.

d. **D**ecanis. ruralibus de quibus predicti supra e. i. respon. b. decanatus. patet qd decanus huiusmodi nō debet talis confessor institui ppter causas que in duabus dictionibus sequētib⁹ assignantur. e. **E**rubescunt. sed cōtra cum ad hoc laborandū sit ut pudorē patiatur peccator in confitendo. erubescencia enī et verecūdia pars penitētie et remissionis nōscitur esse. de pe. di. i. quem penitet. Solum illud verū est de verecūdia gratuita et meritoria propter vilitatem peccati. secus est de verecūdia confessionis retractiua occasione verisimili.

de peni. di. nō esse prope principium et. c. vlti. vbi est similis textus in prin. et ibi nō. facit. i. q. i. placuit ut vnusquisq; facit bene ad primum. de pe. di. iij. iter hec hircū. Et que retrahūt a vera penitentia not. per versus de pe. di. ij. scio inquit per

ri forsan et verēt. **I**n ecclesijs non cathedralibus

Penitentia
tia da im
pediē pro
pter multa

quē faciat confessio vniū. Et alibi. Quattuor infatuāt honor / ctas / femia / vniū Erubescit forte ppter contrarietates respōsionis cum talis decanus saltem de consuetudine vice archidiaconi iurisdictionem habet cognitionalē quo ad effectum corrigēdi ar. extra de offi. archi. ad hec in fi. extra ne pre. vices. si. c. i. licet nō quo ad effectus temouendi tales a villicatione et suspendendo eos ab officio. ar. in hoc quod nō. per Sup. et de consu. non est in glo. debet enī. nisi forte si vñ respondet et contra conscientia: postea erubesceret eide decano in foro penitentiali confiteri vel detegere contrarium ar. C. de non numera. pecu. generatim in fi. ar. glo. x. q. iij. presbyter. cū tamē vna via huiusmodi correctionis non tollit aliam not. Ber. extra de accu. de hys in fi. et not. Sup. extra de homici. c. i. in glo. et notat li. vi. Et sic duplici contritione confiteri potest quis respectu eius de facti. vbi insurgit de culpa vel delicto precedente. que duplicatio contingere potest ex foli diuersitate. ut iam dixi: siue in augmentatione pene. xxi. q. v. si quis a proprio cum si. sed affectio non additur affectio per infortunium casuale sine delicto. ut leg. et nō. vij. q. i. cūz reperiū. ff. de offi. presi. l. diuus cum si. Item nec precedente delicto vbi vna pena ē sufficiēt correspōdes peccato. ff. cau. sta. licet. §. si. al. secus ut not. glo. Berū. extra de iudi. at si clerici. in glo. pe. sic intelligitur illud qd dicitur non iudicabit deus bis in idipsum. de pe. di. iij. §. hys auctori. de hoc nō. autē. de natu. feu. c. vnico. §. si. coll. x. et ibi de isto p. Ja. de bello vili. f. **E**t verentur. i. timent ppter causas predictas licet timere non oporteret cum in foro penitentiali confessionē audit sacerdos vice dei extra de offi. ordi. c. ij. nec proderet potest peccatorum impune extra de pe. et remis. omnis. §. si.

g. **I**n ecclesijs vero. ij. pars.

h. **C**athedralibus. hoc requirit consilium. inter cetera. §. si. vnde cum hoc statutum sit in reuerentiam et honorem cathedralium ut ibidez cōfluentes subditi vnam medicinā inueniant quam in ecclesijs inferioribus nequeunt inuenire et etiā propter horrorem viliū peccatorum licet et ppter huiusmodi causas ad sedē apostolicam confluit pētores ar. xvij. q. iij. si quis suadēte cū si. Credo tales pētores gñales qui vulgariter penitentiarij vocantur in singularibus decanatibus vel locis alijs illius diocesis nisi propter longam distātiā a cathedrali ecclesia propter aliquam causam per quam magnam constitui non debere quia per hoc b. iij

Constitutio dñi Otho.

Appella-
re licet a
qñlibz gra-
uamine.

detraheret honoꝝ maioris ecclesie vt p̄dixi ar. xxiij
di. qui cathedrā & c. sc. & ex de huile. c. i. & p̄ cōse-
quēs capitulo illius maioris ecclesie / cuius p̄iudi-
ciū vertit: appellādi ob hoc materia ministratur
cū a quolibet notabili grauamine de iure canoni-
co lz appellare.

ij. q. vi. nō ita.
et de ap. vt de-

bitus cū si. et si

et iudiciale. e. ti. cōcertationibus. li. vi.

Constitui. p̄ ep̄m ar. in hoc qd̄ le. et no. supra
j. rel. in glo. naz nulla. ibi patet in dicto. ca. inter
cetera. et etiam sumptibus ip̄s ep̄i cuz eius vices
suppleat huius penitentiarius vel p̄fessor. vt in. c.
inter cetera. nisi forte aliqua dignitas ecclesie ad
huiusmōi sumptus vel stipēdiū ab antiquo fuerit
onerata. vt sic realis p̄fessio censetur ar. ff. de cō-
trahen. empti. l. fi. §. fi. de quo notat p̄ Guy. et de
rescrip. dispen dia. ver. personales. lib. vi.

Confessores. p̄udentes et fideles vt supra. i.
respon. de officio cuiuslibz sacerdotis modo fructu
et rota materia confessionis no. de. pe. di. i. in su-
sed plenim̄ imo plenissime per Hosti. in sum. de pe.
& re. per totū. Unū vero ex certa scia duri notan-

curati po-
testas in
absoluen-
do.

dum. q̄ quilibz curat̄ rector vel parochialis sa-
cerdos eius vices p̄fessantis a p̄ctis etiā grauio-
ribus dū tamē occultis absolueret potest & p̄niam
inungere salutare: saltem absente ep̄scopo ar. in
hoc qd̄ le. & no. xxiij. q. vi. p̄lbiteri. & c. se. adde In

no. de tēpo. oz di. ex tenore. circa p̄nci. v. si vero. &
Jo. an. de iudi. at si clerici. cū in p̄tem sollicitudis
ep̄scopoꝝ ab ip̄so deo sunt vocati xxi. di. in no-

uo in fi. iūcto. c. de pe. di. i. quē penitet in p̄n. & S.
lazarū. & S. tanta & S. si p̄ctm̄. & ex de sen. ex. nuper
§. ij. et §. vlti. in fi. ar. l. di. p̄lbiteros in fi. sic intel-

lige qd̄ notat extra de iudi. at si clerici in glo. ar.
cōtra in fi. illi g. imo & a snia canonis absolueret
potest vt le. et no. x. q. iij. c. q̄ merito. hec vera nisi

aliud per exp̄fessas inhibitionē vel refectiones
superioris esset iūctū vt le. et no. p̄ doc. et de offi.
oz c. ij. no. ij. q. i. nemo. viij. q. i. si petrus. et de iu-

di. at si clerici. v. p̄batioe. in fi. facit qd̄ dicā. j. e.
con. quāto. §. i. in glo. h̄j sunt. nec dicā cōsuetudi-

nem obuiare nisi rōnabile causas in cōtrariū ha-
beret annexā vt dicā. j. e. cō. in glo. pri. cū i h̄mōi
salubribus aīaruz cōpassibilib⁹ et nō repugnantibus

casus qñ
q̄ ep̄o re-
seruati.

bus vnusq̄qz curatus. l. ep̄s archidiacon⁹ & rector
parochialis alias itelligit̄ suo iure coi vti. ar. in
h̄is q̄ dixi supra. e. i. respō. in glo. vicarij iūcto co

qd̄ no. Inno. et de capel. mo. dilectus. i glo. et co
et in hanc sententiā declinat Ray. in sūma rubri.
de scda dieta. §. Item nūq̄d prochialis sacerdos /

dicens q̄ talis nō tenet suū subditū ad ep̄m mitte-
re p̄ aliquo crimine nisi i qñqz casib⁹. Primo si sit
de h̄is p̄ q̄bus solēnis p̄nā ē ip̄onenda. l. di. in ca-

p̄te de hoc dicā. j. e. cō. lz ad p̄fugandū. v. digni.
Secundo si sit excom̄unicatus maiore excom̄unica-
tione. qd̄ dic p̄ docto. et de offi. oz. cū ab eccliaruz
Tertio vbi reperit irregularitatē cōtractā naz in
h̄mōi ip̄e inferior dispensare nō potest ideo tunc
superioris dispensatio et absolutio requiritur. xxi.

di. inferior. Quarto si sit incediarius xxiij. q. vlti.
si quis mēbzoz. & c. se. Quinto si consuetudo hoc
habeat p̄pter aliquē casuz enozmē & frequētatur
vt dicam. j. in glo. proxima. Hanc quoqz materiā
pertractat car. i. c. super cathedraz. §. p̄ huiusmōi

di in glo. lz que
est ista post. l.
libzo vj.

cipimus generales.

Conuales. l.
nedū ad audiēduz confessiones personaz & cleri-
coꝝ p̄dictoz supra. i. respō. sed gñaliter oīz secula-
riū subditoꝝ dioces. vt dicto. c. inter cetera. §. fi.

Item generales dicit p̄pter generalē potestātē ab-
soluēdi in quibusdam casibus de iure vel cōsuetu-
dine ep̄is cōi locutione reseruatis. vt patet in cō-
mutatione votoꝝum et alijs. vt no. Jo. an. et de

voto. c. i. sup. i. glo. et no. ip̄e circa hoc q̄ plures
casus. et de pe. et re. si ep̄us. li. vi. ple. no. in auto
cōfessor. §. sequit̄ videre. v. puata. au. cū. §. se. hoc

verū intelligo: si generaliter et simpliciter huius-
modi penitentiariū cōstituat ep̄s p̄o tamē ex hoc
nego qui ep̄s ex causa possit aliquos casus p̄sone
sue specialiter reseruare qui al. trāsirent in cōmis-

sariū seu penitentiariū cōmissione simplici ar. et
de rescrip. si gratiose. li. vi. causa exēpli ḡa poni
posset propter crassam et detestabilem frequentiaz
et abulum delicti. vt vigere dicit̄ hodie p̄uiriū in

asilis ar. ff. de abige. l. i. in p̄in. ff. de pe. aut facta
in fi. vel p̄pter obzeptionē violentā bonoꝝū eccle-
siasticarū p̄sonaz taliū criminū vel excom̄icationū

absolutiōes. merito p̄pter refrenationē huiusmōi
falli sacrilegiū tam frequētis p̄sone ep̄i reseruati
posset. j. in cōsti. otho. ad tutelā. §. ad hec. et hoc

tenet Ray. vt dixi supra in glo. prima. et de h̄mōi
casibus reseruatis not. hosti. de pe. et re. §. cui cōfi-
tendū. v. p̄mū est. Sed nunq̄d isti penitentiarij

possunt disp̄sare ex huiusmōi generali cōmissione
in casibus i quibus ep̄s hoc specialiter facere pos-
set. vt not. et de iudi. at si clerici in fi. arguit Jo.

q̄ generali mandato nō transit disp̄fatio. vt no.
ij. q. v. que de causa. ar. ff. de minoꝝ. l. idem. §. si fa-
lis. de hoc no. in tpe. ti. ij. §. frequenter. ver. gene-

raliter dicas vt notabo. j. e. inotuit in fi. vlt. glo.
Sed nunquid huiusmodi penitentiarius genera-
lis possit respectu certe persone vel vnus casus

in quo ip̄e possit absolueret absolutionem subde-
legare ad partes? Videtur q̄ sic sicut delegatus ad
vniuersitatem causarum. vt no. ff. de offi. eius cui

man. est iu. l. fi. in p̄in. Videtur contra quia ip̄e
met hoc facere nō posset: cum potestas sua ad cer-
tum locum sit restricta. l. in cathedrā ecclesia. ar.

ff. de iurif. o. iu. l. vlt. Item in ecclesia propter ar-
duitatem cause. l. animarū ipsius industria vide-
tur electa ar. extra de offi. delega. c. vlti. §. fi. hoc

videtur tenere Ray. ti. de ij. dieta. c. pone q̄ ep̄us
quia simplici delegatione non videtur ep̄scopus
huiusmodi specialitatem trāsferre ar. p̄o hoc. ff.
de offi. e. cui man. est iurif. l. i. Sed p̄mū verius
videtur cuz sit ep̄scopi vicarius in spiritualibus
talibus: et per consequens ordinarius ar. extra de
de offi. vica. c. pe. in fi. li. vi.

Ep̄s sibi
casus ali-
quos res-
eruare pot

Peniten-
tari⁹ ep̄i
an possit
absoluti-
ones sub-
delegare

a **S**acer ordo. supple suffragante virtute au.
de monachis. §. ordinationis. coll. i.

b **C**o. i. ca. de causa.

c **D**igno. al. vacat hoc verbū. d **D**igno. Un
collatio ordinis referuat maiorib⁹. l. epis de iure
cōi vt no. Host.

ti. de sacra. non

ite. §. qd possit i

sine. vt dixi su

pza c. consti. ba

silicatu. §. volē

tes. ver. epōs.

ar. c. de puile.

abbēs i. fi. li. vj

e **A**b ordina

to. sacramentū

nāq; ordi non

soluz gratia su

scipiētis s; etiā

alioz confer

tur. i. q. i. §. ecce

si cleric⁹. §. §. ec

ce apparet. sed cetera sacramēta gratia suscipien

tiuz tñ conferunt. vt ibi no. Bcr. et Hosti. c. de

coniug. seruo. c. i. post principium.

f **S**acramenta. de quo le. et no. supza. c. con. sa

cramēta. §. i. vñ nota vñquodq; propter quid et

illud magis. C. de sacro. sanc. et au. multo maius.

g **Q**uare. §. h **P**ericulosū. l. ordinanti cuz

ordinat idocū loco docti: magistrumq; facit qui

vir discipulus esse potuit. xlix. di. c. vlti. is enī cul

pe est reus qui tali indigno ordine curam vel offi

cium cōmittit. ff. de custo. & exhi. re. l. vlti. i prin.

vñde epūs scienter ordinās indignū dicit pecca

re mortaliter vt no. Sup. i. q. i. si qui episcopi ar.

ibi. Ratio est qz infidelis est cōmittēs indigno ei⁹

ministerium in detrimentū ecclesie & honoris dñi q

per bonos ministros dicit p̄moueri. vñ p̄ualz

paucoz habere bonos ministros q̄ multos malos

xxij. di. tales. c. de eta. & qua. cum sit scōm Tho.

Item est periculosuz ipi ordinato qz tanq̄ merce

narius se ingerit nō vt pastor. Nam talis ordina

tus cū velut bon⁹ custos debeat nedū sacramēta

sed bona ecclesie frugaliter dispensare vel etiā cō

seruare c. de offi. custo. c. ij. vertit i p̄donē et pa

stor in lupū rapacē contra iura. c. de offi. ordi. cū

vos. c. de elec. ne pro defectu ex quo talis nomie

abuteret et fructu carere deberet. C. de feri. a nul

lo. in fi. et de hoc infra. §. minus dignos. Item

periculosum est subditis quibus sacramēta mini

strare et quos curare deberet & inficit diuersimo

de moribus et exemplo. nā cū cecus ceco ducatur

prestat ambo in foueā cadūt Math. xij. et. xxxvij

di. vt itaq; patet de pe. di. vj. §. sacerdos. c. de eta.

& qua. c. pe. in fi. Nam p̄fecto diluere aliena pctā

non valet is quē ad huc p̄p̄ia deuastant. xlix. di.

c. sollicit. §. pe. Item periculosuz est decētie eccle

sie i scādalo populari ar. c. de elec. cū ex eo. li. vj.

et. j. dicam.

i **N**imis. excessuz notat. qz omne qd est nimis

vertitur i viciū. vñde dicit noli esse nimis iustus

ij. q. vj. p̄lētūq; post mediū et c. de dila. c. i. C. de

De scrutinio ordinan
dozum.

Summariū.

Ut sacer ordo tantum
idoneis conferat: summ⁹
habendus est delectus: et
ne reprobatū approbati i
misceant conferuandus ē
eorū numerus et nomina
scribenda: subq; episcopo

testi. nimis graue.

k **M**inus dignos. de eta. et qua. in decoz. li. hoc
generale specificat per terminos sequētes vt sta
tim sequitur et no. Inno. c. de elec. considerauim⁹
mus in glo. de qua in fi. & credo si talis p̄mouere

derelinquenda.

Sacer ordo
eo ē digno
digni⁹ p̄fe
rēdus: quo
ab or dina
to sacramē
ta cetera cōferant. Qua
re cum nimis periculo
sum sit minus dignos

tur ad p̄ces ali

cuius symonia

cōmitteret/ se

cus tñ p digno

vt bñ no. vij.

q. j. moises. i. fi.

plenius. vij. q.

ij. §. i. h. nota q

non enim spi

rituales s; etiā

carneles p̄cecl

p digno symo

niā nō inducūt

sed carneles p

indigno sic vt

no. xli. di. mira

mur in fi. & ple

symonia
an p̄ces
inducat.

nius recitat Inno. c. de eta. et qua. tuā. vbi ali⁹
decidit dicens indistincte per p̄ces symoniā nō cō
mitti nisi eas fundens intendit ex hoc se obligare
collatori beneficii vel propter exauditionem p̄e
cum illum quē rogat ab aliquo seruitio exonera
re. nō enī fit symonia nisi munus aliqd infuent
at. i. q. i. sūt nōnulli qd dic vt ple. ipe no. i. dētō. c.
tuā. Unde cū hoc sit declaratiūz de tali indigno
non p̄mouēdo ad ordines. Consequēter querit
quid iuris sit de laico p̄sentāte indignū ad bene
ficiū an deuoluit collatio i superiorē? Dic vt no.
Jo. an. post doc. c. de offi. or. cū vos in fi. nā hoc
ipso q̄ laicus p̄sentat scienter indignū p̄pterea
non est statim p̄uatus potestate p̄sentādi. cuz
liceat ei variare et si bene fecit p̄sentando di
gnū vt le. & no. c. de iu. pa. cū aut. & c. pastoralis
§. i. ergo multo fortius potest corrigere quod ma
le fecit. l. p̄sentando indignū. ar. i hoc quod nō.
c. de cle. cōiu. diuersis cū similibus Sic intelligo
glo. c. de offi. or. cū vos sicut in fi. qd plenius no.
Sup. c. de p̄ben. c. i. li. vj. si tamen p̄sentat sciē
ter indignū et infra quattuor mēses a tēpore va
cationis non mutet p̄sentando aliū dignū tūc
ipso iure perdit ius p̄sentādi illa vice et sic ē ve
ra opinio contraria quā ibi no. Inno. et Hostiē.
au. de eccl. ti. §. et si qdaz. & de sanctis. episc. §. si qd
oratorij. coll. ix. vbi dicit si secularis patron⁹ nō
p̄sentet p̄donē epūs ecclesiā ordinabit. l. instā
do apud laicuz vt p̄sentet dignū et hoc no. Jo.
an. i. c. cū vos in fi. dicit tamē ibi Inno. & Host.
episcopū bñfacere si hoc laico remittat cū in eccle
siasticis huiusmodi nō sit multū instructus. Itē
dicit quidā q̄ si super p̄donē p̄sentati inter
p̄latū et p̄sentatorē. i. patronū sit questio nō
potest p̄latus de p̄petuo rectore inter eccle p̄u
dere s; de iconomo tñ. si enī hoc ei cōcederet semp
moueret q̄stionē vt sic de ecclesia posset ordinare in
fi. vi bo. rap. §. h. nedum talia c. de diuoz. q̄to. §.
pc. qd veruz ē nisi indignitas eēt notoria c. de eta.
& qua. c. fi. de fili. p̄bi. qm scōm Hostien.

b b.

Ep̄s indi
gnū sciē
ter ordi
nās: mo
talit pec
cat.

Constitutio dñi Otho.

A Ideotas. incipit exēplificare de indignis qui si preficiantur rīui patebunt. xxxvij. di. qui de mēsa. et hoc termino vti lex. autē. q. 02. epī. et cle. §. i. coll. i. bñ hoc p̄t al. mozigerañ & insufficien- ter litteratum p̄pter nūmā paplatdiam et sim-

Simpli-
citas re-
pellit a p-
motione.

licitatē ab or-
dinibus repelli
& cura: in gestu
nāq; negotiorū
seculariū opor-
tet tales p̄ficiē-
dos habere solertiā. xxxix. di. §. i. et. c. unico. xpus
nāq; turbas eum sequentes non solū verbo doce-
bat: sed etiā virtute sanabat: et corporalibus ali-
mentis reficiebat. Jo. vi. c. Sed contra videtur q
simplicitas nō repellit a p̄motione. xi. q. i. sup. is.
Sed ibi loquit̄ de simplicitate calūme que est ztra
ria dolo: vel ibi nō deiecit ab obtento. impedit tñ
promouendū. xxxix. di. petrus no. Jo. an. extra
de symo. per tuas. i.

Illegitimos. siue p̄pter seruientis iugum.
liij. di. nulli. C. de epī. et cle. au. si seruus. vt p̄t
in hys que notauī supra in p̄m. glo. sacramētum
siue p̄pter nataliū defectus. et de fi. p̄cl. c. i. le.
et no. c. tñ. c. i. li. vi. bñ in minoribus ordinibus
permittitur ep̄us cum talibus illegitimis dispen-
sare: sed quo ad sacros ordines nequaquā. vt ibi p̄t
c. Irregulares. vt extra de homi. c. i. ij. et per to-
tum. bñ hoc cōtingit per culpam. Idem si p̄pter
sacri signaculū quo caret. extra de bigamis. c. i. ij.
& iij. et per totū. autē. de sanctiss. epī. §. i. et. §. cle-
ricos. coll. ix. Nota Inno. et de renū. nisi cū p̄dez
ver. irregularitas. vt de oibz supradictis patet i
textu. lb. distin. p̄stas. imo cū bigamo ep̄iscopus
nō pōt dispensare. vt no. Sup. xvi. di. acutus
et quodlibet huiusmodi suū viciū habet dege-
re ordināndus. vt ple. no. hostien. in summa distā.
§. vlti.

Ignorā-
tia sacer-
dotū ē ma-
ter error

Ilitteratos. quorum ignorantia sacerdotuz
de quibus hic loquit̄. vt patet supra in p̄m. tanq̄
mater cunctozum erroruz q̄ maxime est vitanda.
xxxvij. di. c. i. et. c. si iuxta. de qua ignorantia dicit
apostolus ad corin. xiiij. c. qui ignorat ignorabit
scz a deo. Itē leg. xxxvij. di. c. fi. et di. se. qui ca/ et
alibi dñs dixit p̄phete. Osee. iij. qz scientiā repu-
listi ego repellas te ne sacerdotio fungaris michi.
xxxvij. di. oēs. in fi. et de renū. nisi. §. p̄ defectu.
facit et dicā. j. e. cōst. cum sit ars. §. i. in p̄m. ver.
scientia. Que ignorātia multo magis detestanda
esset in ep̄iscopo seu maiori prelato. Ipsi enī non
debent indigere aliorum doctrina: sed aliorū esse
doctores. i. q. vij. cōueniētibz. autē. de sciss. epī.
§. i. ver. damus. xvi. di. c. i. ij. et. iij. Nec sufficit i
hoc casu in examinatiōe ordinādi sup̄ficialis p̄-
sumptio. qz forte de diu stetit in scholis vt ple.
no. Ber. et de in integr. resti. cū ex litteris in glo.
ar. q. de qbus p̄sumptiōibus habetur. xviij. q. ij.
distinuius. in fi. sed requirit̄ examinatio exqui-
sita: licet nō tanta forte sicut traditur de ep̄o con-
secrādo. l. di. c. vlti. nā dixi supra. c. glo. imo sim-
plicibus verbis nō duplicibus examinari debent
vt le. et no. ple. xxiij. di. qñ ep̄s/ p̄siderata zditōe

corū. nam si pauperes essent vel ex parentela vel
ex sterilitate seu destructiōe patrie: ita q studio in-
tendere nō possunt: sed p̄p̄is manibus querere
victū oporteret credere tunc benigne eos debere
supportari: dñ tamē plus sciāt aliquatūli q̄ laici

ratos / **et extraneos**:
aut sine certo titulo

marie circa sa-
cramētū alta-
ris circa qd ver-
satur quotidie.
ar. extra de cele.
missa. c. fi. i. fi.

ar. ff. de origi. iuris. l. ij. §. cū eo vt no. Inno. & Cō
post. et de sū. tri. c. j. nā scdm aposto. scia istat cha-
ritas aut edificat. j. ad cor. viij. c. ideo tñ imperfe-
ctionē scie p̄t supplere p̄fectio charitatis. et de re-
nū. c. nisi cū p̄ide. §. p̄o defectu. & de sufficiētia
litterature no. bñ vñ. et de eta. & q. c. i. b. sufficiē-
tia in cle. vbi etiā bñ distinguit an ignorantia sit
mortale peccatū? Dic vt ibi & p̄ Inno. in dicto. §.
ne p̄ defectu in p̄n. qz si reperiat min⁹ latus talis
nō negligat addiscere nec recuset: ne sic mēbzum
diaboli poti⁹ q̄ xpi ostēdat xxxvij. di. c. vlt. al. et
stultus ē xxi. di. de cōstātinopol. cū vix p̄pter scā
dalū nisi ex magna mia talis i dignitate toleretur
et de eta. & qua. 02. c. vlti. le. & no. p̄ Sup. i. q. vij.
hij q. de hoc j. e. cō. cū sit ars. §. fi. nota lēaz disun-
ctiue loq̄ntes. q. d. quēlibz istoz debere repelli ar.
ff. de re. du. is q̄ cōtra. §. vtrū. ff. de. v. ob. si qz ita
stipulatus fuerit in fi.

Extraneos. i. incognitos dñ tñ de eadē diocesi.
maior enī difficultas adhibet̄ circa admittēdos i-
gnotos q̄ notos ar. in hoc qd no. et de regulari.
ad apostolicā. in p̄n. & ar. et de cle. pe. c. i. Vel dic
extraneos scz de aliena dioce. nō habētes lras di-
missorias lz al. eēt p̄sone note. Itā cōtra ordinā-
tes tales adiūcta ē pena suspēsiōis ānalis a col-
latiue ordinū le. & no. et de tēpo. 02. eos qui. li. vj.
f. **Sine certo.** Quid ergo de monacho qui certū
titulū nō habz nec aliqd p̄p̄ū vt le. & no. j. i. cō.
Otho. de monachis. §. quia vero. aut illud ē i cer-
tum quod ignoram⁹. ff. de vbo. sig. l. subsignatū
in fi. dic tñ cū habere ad sufficiētiā in coi. et sic
sufficiēter perpetuo intitulari cōtra indigentiā
p̄tactam et. j. tangendam.

Titulo. ordo nāq; sacer sine titulo. i. benefi-
ciari non debet. lxx. di. scōrū in p̄m. vbi alias
ordinatio olim vacua dicebat. sz qz epī hāc penas
nullā reputabant emanabat p̄uisio que habet et
de p̄be. nō liceat & c. ep̄s. & c. cū fm aposto. vt
no. lxx. di. §. j. Nec tamē potest ordināndus repro-
mittere ordinanti vel p̄sentanti de nō inquietā
do eos in forma decre. cuz scdm apol. absq; specie
symonie ex vtraz parte et de sy. c. pe. & no. p̄ Jo.
an. et de p̄ben. si ep̄s i fi. li. vj. Sed nunquid
titulus hoc casu dici posset certus si sic dicant re-
ligiosi p̄sentamus vobis talem ad titulū dom⁹
nostrē vel mōasterij nostri? Videtur q nō nisi sta-
tuatur sibi certum quid vnde decēter viuere pos-
sit ar. ff. si certū pe. certū. Sed dic cōtra cū textus
simpliciter dicat in dicto. c. cū fm aposto. §. i. nullo
p̄sentante et. ergo a contrario sensu scz host.
aliquo ibi p̄sentate licet cōfuse et indeterminate

Ordo sa-
cer sū bñ-
ficio dari
nō debet.

presentans tenebitur et nō epūs vt le. et no. liiij. di. si seruus absente. vñ per dictū textū nullo presentante ēē. idē dico qđ p̄ori. sup̄a dixi sufficere ad exculationē ordinātis si religiosi dicāt presentamus ēē. l3 non adiciant ad titulū dom⁹ nostre vel aliū certūz hñōi. ex hoc cī solo presentantes obligant et nō ordiatoz vt ibi

et a vero aliquos b ordi
nare: statuimus vt an

Sed nūqđ epūs aliquē ordinet impune ad titulū solius p̄monij Dic post Host. clarit qđ sic. et de pben. epūs i glo. hoc dictō et. c. se. de hoc le. et no. e. ti. si. epūs. li. vj. et vide distinctionē text⁹ ibi. Sed nūqđ talis impetrās in forma. c. cū fm aposto. cōtra ordinantē vel presentantē artari possit interi deseruire eis i diuinis in cōpensatiōe alimētōzū que interi recipiūt? Videt qđ sic p̄ rationē decre. cū fm aposto. ar. C. de epi. et cle. l. gñaliter in fi. autē. de mili. val. fall. qui ar. bell. depo. c. j. in fi. coll. r. Item videtur casus et de ser. nō o. nullus. vbi alias dicitur superbire et sic ab effectu p̄uisionis sue cadere vt ibi. nā fm Hosti. nisi deseruiat nichil recipiet. ff. de ali. et ci. lega. l. libertus. §. fi. et de cleri. nō resi. conquerente. Credo contra qđ cū hoc aliquo iure non sit cautū ergo ēē. et de cōsti. ne imitatis. ff. so. ma. si vero negociū. §. de viro Item executor hoc casu datus simpliciter habet in mandatis ad compellendū ergo formā mandati nō excedet. ff. mā. diligenter le. et no. et de rescp. cū dilecta Jtē hoc est indictū nōie pene donec de beneficio p̄uideat ēē. vt in. c. cū fm aposto. ergo in eozū in cōmoduz non verteretur. qđ scilicet si velint talē i obsequio suo p̄petuo retineant ar. ff. de solut. qui hoīem. §. fi. Item sic posset fieri fraus gratie que tendit ad p̄uisionē beneficij ergo ēē. ff. de trāfacti. cū hñ. §. sed cū lis. Nec obstant p̄ia cōtraria qz licet ad diuinū officiū obligetur i genere: nō tamen i hac ecclesia vel illa anteq̄ sit ei p̄uisiū de certa scōm Hostien. & Inno. et de cele. missa. c. j. ar. ff. de re. du. l. vtrū. §. cū quidā. Nec obstat dicta decre. nullus. qz ibi sub certo pacto / hic absolute fuit p̄fatus vt ibi no. ar. et de ser. non ordi. eo libētius. A tempore vero p̄ime monitiōis currunt huiusmodi vite necessaria qz extunc contrahitur moza et de re. iuris moza. li. vj. Et sic fertur determinatum per omnes auditores palatij contra religiosos sancti Bartholomei londonēsi.

a Et vero. non ficto al ordinās talē se obligat vt dixi sup̄a i glo. p̄ori. Sed nūqđ sufficiat ad exculationem ordinantis qđ ordināndus huiusmodi suo titulo oblato asserat se contentum? Videt qđ sic. quia volenti nō fit iniuria neqz dolus vt le. et no. et de re. iuris scienti. li. vj. Item remittentibus actiones non ē dandus regressus ad eas. ff. de edil. edic. l. contra. §. si venditor. Tu dic cōtra cum ibi hoc p̄cauendum sit indecentie clericali vt no. sup̄a. ij. rescp. in glo. ver. ordinanti ar. in hoc quod le. et no. et de elec. in p̄lerisqz in cle. dist. xiiij. diaconi sunt. §. singuli quoqz. nec obstant cōtraria vt notatur in dicta regula. scienti. Jtēz hu

iuiusmodi remissio expressam symoniam induceret ergo tacite non censetur subintelligi extra de sy. c. pe. Sed itelligo qđ de huiusmodi titulo certo ordinandus debet facere fidem per aliqua sufficiētia documenta scilicet per testes / instrumenta / vt

te d collationem ordi
num per f episcopum

competētia in
dicia vt notat
Sup. extra de
excep. pia. §. si
quis ergo in fi.
super ver. docu

mentis. li. vi. Joannes de Aton.

b Aliquos. etiaz paucos. nec igitur tales quot quot venerint immo nec aliquos tales episcopus ordinare presumat vt hic patet.

c Ordinare. in sacros ordines vt sup̄a i prin. constitutionis: licet omnis vñs idem interpretet in collatione ordinū minozū / hoc excepto quod sup̄a dicitur de titulo et de temporibus ordiatio num cui interpretationi standū est extra de spō. ex litteris. ff. de fundo instruc. cum delamonis. §. asinam in fi. C. de mili. agge. nō rumpē. l. i. cū si. d Ut ante. est ergo necesse hoc scrutinium examinatiozū precedere collationem ordinum sicut iussus patris vel domini necesse est p̄uenire hereditatis aditionez filij vel serui. & hoc propter p̄iudicium irreparabile. licet tutoris auctoritas perfecto negocio possit interponi: quia ibi p̄iudicium pupilli postea tutele iudicio potest repari vt le. et no. ff. de acquiren. heredi. si quis michi bona. §. iustum ar. ff. ad trebell. §. si ante. cum. l. p̄ce. ar. in hoc quod le. et no. extra de his que fiūt a p. cū vos et no. vñ. q. i. nichil in glo. archidiaconi et de appel. c. reprehensibilis in prin. ver. p̄missa Sed cōtra i hoc quod dicitur p̄p̄ositationē nō vitare. C. de testa. p̄p̄ositi. Solutio ibi actus dependet ex sola voluntate. ibi p̄p̄ositiatio p̄mittitur. vt. ff. de ver. ob. huius insti. de inuti. sti. §. item si quis. sed hic depēdet ex legis dispositio. ne. vnde p̄p̄ositiatio contra ordinē statutū per legē d̄ vitare totū actum vt hic & dicto. §. iustum cum si. ff. si certū pe. rogasti. ff. de operi. pu. l. i. §. vlti. C. de heredita. actio. vt debitum.

e Ordinū. saltem sacrozū nisi vñs aliter inter p̄tetetur. vt iam dixi.

f Per episcopū. originis domicilij vel ecclesiastici beneficij in secularibus clericis: sed religiosi etiam exempti. fm Jo. an. licet Sup. sit cōtra ab episcopo in cuius dioceſ p̄o tempore morantur licite ordinantur. vt le. et no. per eos. et de temp. ordi. cum nullus. lib. vi. Et vide qđ dicā. j. c. con. c. vlti. §. in adiutorij. i glo. cū aut vñs. Sed p̄tra hūc textū videt qđ hñōi indagatio fieri debet per archidiaconū. et de offi. archi. ad hec. §. in quadā. Sed certe ibi examinationez epī nō vetat per hoc. xiiij. dist. qñ. et satis no. Ber. et de eta. et qñ. acce. primus. in glo. intelligo tñ vel dic contrariū loqui qñ archidiaconus presentat: sed hic tñ quando de mādato episcopi examinat. vt ibi nōt. Inno. e. ti. cū sit ars. Circa hoc tamē caue qz ibi archidiaconus vel alius vbi non ex officio: sed de episcopali speciali mādato examinat tñ nō tenet p̄uoidere

Ordinat
sine titu
lo an vñs
ad p̄uoi
sionem te
neat ser
uire epō.

Constitutio dñi Otho.

examinatoz ipsi ordiato iux decre. cñ em aposto. l. ipse mādans. qd dic vt et de pben. si eps li. vi. & iputer sibi q tales negligētes examiatores elegit et de officio archi. ea q. s. i. ff. nau. cau. sta. l. fi. s. seru ozñ. sec⁹ aut si ex officio examiaret. tñc enim obligaretur ipe et non epūs vt

no. Sup. xxiij. dist. v. gnaros. Item Inno in dñtō. c. cum sit. a De hys oibus. l. tā de ido neitate plōe q etiaz eius tituli vt supra patet quasi oia pmi

sa cōiuncti requirunt & cathogoreumatice qd ē quā do oratio aliqua est vniuerſe cōpleta ex partibus l. syncathagoreumatice qd ē ofonē tenere diuulsi p pte. j. cō. pria. i. pri. Sed alia examiatio fit qñ mandaf p litteras curie romane puidere alicui si fuerit reſtus ydoneus vt no. v. b. et de cōcel. pbe. c. j. post pñ. v. ydonei in cle. sed ibi loquit de examiatioe in curia vbi nō fit nisi de litteratura tñ sed etiam de moribus et fama et facit qd dicā infra e. con. innotuit. ver. repertum.

Examina **ri debz p** **mouēd⁹.** **Indagatio.** i. examiatio sine qua null⁹ pmo: ueri debet no. Sup. xxiij. di. pñbiteri ar. e. di. c. fi. lxxi. di. si qui sine. de qua satis le. & no. i. pcedētibz. et et de ſecutino. c. j. hic aut examiatio nō requiritur faciēda nisi circa ignotos ar. et de appel. cōstitut⁹. ij. s. cui⁹ no. xxiij. di. qui epōs. in pñ. et no. Sup. e. di. c. fi. et no. Inno. et q furti. ordi. susce. innotuit in pñ. & qd no. Ver. et q filij sūt le. transmissile. Et ex hoc textu ptz q requirit factū hois ar. et de offi. dele. c. i. v. repperit. cle. tñ sup ydoneitate hmoi plōe ſufficit habē lras testionales ex q fama contra eū nō laborat vt no. Inno. & Hosti. et de postu. pla. c. i. s. i. v. requir⁹. & q crederet hmoi lras cōmendaticijs gñalibus ē ar. lxxi. et. ij. di. p totū. ex quo p obiectoē nichil probat nec ztra eū est fama no. xv. q. v. si qd epōzū & i. fi. xix. di. due in pñ. C. de epi. et cle. si qua p calūniā. s. fi. Sz qd si postea appareat minus ydoneus? Videt q ſuſpendi p ar. i. hoc qd no. xxxv. q. ix. venias in pñ. et ar. ff. de decre. ab oz. fa. l. pe. Dic de hoc vt nota ui supra e. ver. ydeotas. in fi.

Diligens. nō ergo ſuperficialis vt dixi supra in glo. quozum.

Et ne. ij. pars.

Reprobatis. dñi cal⁹ & ſupple ex cauſ pdictis **Qui nō sunt reprobandi.** cñ ſunt digni. vñ no. q ſicut ē pctñ admittēte reprobos / ſic et nō caret culpa epūs repellens ydoneos. ſicut et regū & pri cipū ē officiū malos cōpmē: ita & bonos ſubleuare xxxij. di. reguz. vt ſic ſeparantur oues ab hedis Matij. xxv. c.

Approbatis. datini caſus et tales dicūtur qui eſuſo ſermone qui antea nō fuerāt reprobatī. ff. de lega. ij. cñ quidā. ij. reſpō. C. de moſſo. reſta. di modo. le. & no. et de pſump. c. fi. hic tñ dicitur ap

probatus facto. l. examinatiōis ita q per examiatiōē de qua pemitit reſtus ſit ydoneus vt dixi supra. s. pri. in fi. ſuper ver. indagatio.

Clanculo. vicioſam obreptionē designat. et de clandeſt. del. c. fi. et per totū. ff. de adminiſtra.

numerus et nomina probatozum: et qui ſcripti fuerint poſtmodum in ordinationis limine plecta ſcriptura diſcretione ſolita requirantur ipſaq; ſcriptura apud epi

tuto. non exiſti mo. ff. de iure ſi ſci. nō intelligi tur. s. ij. et. ij. cum ſi.

In examiatiōe. i. in rotulo vel quaterno examinatiōis. **Scribatur nota** hic caſum i quo ſcriptura

requiritur ſic. xx. q. i. vidua. alios caſus tales no. glo. Car. et Jo. an. et de cenſi. c. i. ver. in ſcriptis. li. vi. le. et no. per v. b. extra de pzebē. per litteras in fi. in cle. et per gloſā. no. C. de pactis. l. pactum quod bona fide.

Et nomina. vna cñ cognominibus p q demōſtratiue appellantur. ff. ſi certum pe. l. certum.

Probatozum. i. approbatozum. vt pñri.

Scripti. ſ. inter approbatos maxime cum reprobati non ſcribantur. vt hic.

Postmodum. ſaltez ante ordinationē. vt ſequitur. de hac dictione dixi. s. e. con. ad baptiſmū i fi.

Limine. i. ingreſſu. idez verbū ponitur. C. de euictho. l. ſi poſt perfectam venditionem

Perlecta ſcriptura. nō ergo ſufficit ſcribi niſi ſequat lectura. ſic ergo et de elec. cauſam. i. reſpō. in fi. in cle.

Diſcretiōe ſolita. ſ. ſeparata vocatōe noiatiue facta. vt dixi supra. c. s. in glo. vna cum.

Requirant. i. publice proclamantur ordinādi ſic dicendo: veniat talis. R. de Ta. et ſic de alijs.

Ipla qz pro et.

Scriptura. continens tam noiā ordinātis q ordinati et ſuſceptionē cuiuſq; ordinis ac tēpus & locū ordinationis ar. in hoc qd le. j. e. con. qñ tabell. in fi. Item tuſi eſt iſtis ordinatis litteras ſi gillo epi ordinantis conſignatas dictā ſcripturaz cōtinētes ſecū repoſtare ar. i. hoc qd no. et de offi. dele. cñ in iure Sed nunqd ſit licitū hoc caſu ordinato notario vel regiſtratoꝝ pecuniā pro his litteris pecuniā dare? Dic vt ple. diſtinguit Jo. an. et de ſy. c. i. v. in ordinatione qz notario miniſterium officiū ſui in actu ordinationis preſtanti cōſerre quicq; non liceret vt ibi ar. autē. vt ea q vocantur inſinua. s. fi. colla. v. talia nāq; tā ratiōe peccati q cōſuetudis prohibent et de ſy. ſicut & c. au diuimus. ſecus tamē ē de illo notario vel regiſtratoꝝ q lras teſtimoniales ſcribit iſtis etiā ordinatis pro ſalario iuſto. vel aliq; tuluz plus propi magnitudinez negocij. l. ſecurius hoc caſu ſpōte de tur abſq; pacto pcedente. i. q. ij. ſicut eſm. tunc ei neuter nullo mō peccaret. et de ſy. dilect⁹. ij. & no. per Inno. et Hoſtien. c. ti. c. i. facit supra. e. con. ſacramenta. ver. labe.

Apud epi. ordinantē qñ ſuo iure pprio ordi

Notarij epōzū an poſſunt p iſtis ordinatiōibus aliqd recipere.

Ne dignitates tradantur ad firmā. Ecclesias. fo. xv.

nes celebrat vel apud cū cuius vice et auctoritate hoc facit ex de temp. or. cū nullus. §. epō. li. vi.
a **¶** Vel ecclesiā cathedralē. ipsius ordinātis salua distinctione quam feci supra in glo. p. xxi.

Registrū
epi pbat

b **¶** Conseruetur. ad perpetuā memoriā. vt sic dicamus epi re gistrū fide face re perpetuā qū i eius archiuis repit. xxx. q. i. c. i. §. i. C. de fi. instru. autent. ad hec. le. §. no. extra de pbat. c. i. et. c. cū cau sam. extra de p scriptionibus. c. ad audienti am. vbi de hoc p glo. et Inno. et no. ipse extra de procura. c. i. in glo. quare in fi. vbi dicit q huiusmodi sum pto seu exēpla to autentico et nō suspecto sta tur ar. ff. de ali. et ci. le. l. iij. §. i. Idem qū exēplum est insinuatuz p ordinariū iudicē. vt no. in auten. vt fiat. filij. §. illud. coll. ix. ar. ex de resti. in integri. cum ex lris. §. nos ergo. ver. prosperimus in prin. et in fi. ff. de pe. l. moys. §. i. ver. solet. et de hoc. §. e. cōsti. c. vlti. §. statuimus. ff.

c **¶** Ecclesias. quascūq; de quibus dixi supra. e. consi. basilicariū. §. volentes.

d **¶** Dari ad firmā. nō rōne adiuncti imutat natura principalis dñij. lz enī dare significet dñium transferre: tñ cū subditur ad firmā in feudum vel locationē: vel huiusmodi ratione huius materie adiuncte imutatur natura huius dictōis dare. le. et bene no. ff. de reg. iur. nō videtur data in prin. et in fi. glo. auten. de fi. instru. §. si qd ergo. in glo. iproprie coll. vi. vt sic sit differētia an cathegozeu matice vel sinchategozeumatice tenet. vt dixi. §. consi. p. xxi. i. respon in fi. vbi de hys oibus.

e **¶** Constitui. sine licētia epi vel talis superioris prelati qui dispensandi sup residentia potestatem haberet. ex de elec. licet canon. §. fi. li. vi.

f **¶** Firmarios. de istis §. de materia firme dicā. §. con. prima.

g **¶** Nequaquā nolim⁹. al' volim⁹. et tñ valet vna littera sicut & alia.

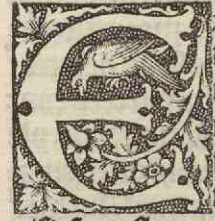
h **¶** Auctoritate. q. d. nolumus esse auctores hui⁹ vici seu periculi sic. C. si aduer. vēditionē. l. i. in fi.

i **¶** Fulciri. i. sustentari vl' roborari. ff. de no. ope. nūcia. l. i. §. si quis edificii: sed proprie differētiāz iter p & ppi. dixit Jo. an. ex de dona. c. vl. in pn.

k **¶** Infirmitatem. hoc dicit qz velut infirmi vel moriboli per puā exercitationē ad mortem maioris peccati exardescunt. ar. in hoc. §. in glo. p. xxi.

i **¶** Multitudinis. propter multitudinē vtiq; seueritati detrahū. vt le. et no. xliij. di. comestatio nes. i. q. vij. quotiens. vbi de hoc no. sed ple. ex de temp. or. c. ij. in prin. Supsedendū est ergo corre ctioni vbi pacis perturbatio timef. xxiij. q. iij. c. i.

cetero concedantur.

Ecclesias da ri⁹ ad fir maz vel ge neralit cō stitui⁹ fir marios⁹ in eis dē: nostra nequaquā vo lum⁹ auctoritate⁹ fulciri⁹ sed propter infirmitatez multitudinis que⁹ in cau sa est ne videremur poti⁹ laqueos immittere qz in uenire⁹ remedia prohibi tiōis edicta circa ea emit tere formidamus.

nunq̄ eum a iudeis crucifigi passus fuisset. vt le. et no. xxiij. q. ij. vtilē. hoc ergo casu faciat quilibet prelatus pro salute hominū quod iuste potest nec vltra existimet se habere quid faciat. vt. c. q. c. fa ciat homo. vt sic regule primo ex causa: ex psona: ex loco et tempore considerentur. ne ad instar im periti medici vno collirio oim oculos curare cone tur. xxiij. distinc. c. vlti. et per totam distinctionez extra de homici. sicut dignū. i. respon. in fi. faciat a d hanc litteram extra de cle. excō. minist. latores cum ibi notatis. Jo. de aton.

k **¶** Que in causa est. nō i occasione sola. est ergo differentia inter ista. vt le. et no. extra de maio. et obe. solite in prin.

l **¶** Laqueos immittere. cōtra legem. xxiij. q. i. de viduis. ij. et no. extra de cōsti. c. vlti. in glo. lex ei. patet extra de resti. spo. litteras. §. nos au. in fi.

m **¶** Inuenire. cuz tñ intentio scribētis nitebat ad contrarium. vt dixi supra in prefatione istarū constitutionum.

n **¶** Prohibitionis. hic patet qz prohibitiōiū edictū prohibet omne quod expresse non pmittitur. Cō trarium. le. et no. extra de spon. cum apud. et ibez no. in alijs legibus allegatis ibi in scōa glo. Solu tio ibi loquitur de prohibitiōe certarū personaz hic de prohibitiōe simplici. vt ibi per hosti.

o **¶** Circa ea. al' contra ea de quibus pmittitur supra in prin.

p **¶** Formidamus. i. timemus. vnde huiusmodi ca su quis relinquitur cōscientie sue. §. ppter scanda lum. vt. iij. di. deniq. Scōo qz indifferēter potest facere vel dimittere. xxiij. q. iij. vbi cū propria. Tertio. qz deficit iudiciū siue ppter psonam que

vbi de hoc not. correctio glo. et Sup. in quandoqz Rosa. ar. c. q. omittat. quid faciet. §. i. Itē vt scanda luz vitetur. xi. q. iij. nolite Ju nos autē hoies p tēpore aliq si mulare oportz ob suā et alioz salutes daniel. xxiij. vt. §. guio ra vitent. xxiij. q. iij. nō soluz. cū deus nō ha bens peccatum nec carnes peti ex cā simulatio nē carnis assū pfit vt diabolū falleret. si enim diabolus ipsuz filiū dei sciuisset

Constitutio dñi Otho.

iudicari nō potest siue ppter quod occultum est. extra de iure iurā. mulieri et hoc no. Sup. extra de hereticis. c. vlti. i. fi. li. vi. & i. tola. dicto. c. deniq.

a Quibusdam tamen. ij. pars.

b Mozbis. sic dicitur in iure / qđ medicamenta

hibent iura ne-
gocijs autē. hec
cōstit. innouat
consti. in prin.

prelatus col. viij. Et ex
circa cor- hac littera colli
rectionez ge quia licet p-
faciat qđ latus non pos-
poterit. sit errorer eroz
tum in totū tol
lere nec radic-
rº extirpare: ad
extenuationez
tamen et dimi-
nutionem eiusdem quātū poterit laboriose debet
inniti ar. ff. si certū peta. quidam existimauerunt
Licet enī forte ppter rebellionem subditorum
alia de causa insufficienti excusetur a toto: non tñ a
tanto. xxi. ij. faciat hō dixi supra. i. resp. ar. ex q
me. cau. sacc.

c Quibusdā tamē moz
bis^b ex^c eis pzoventi-
bus^b ad^c nostraz delatis^c
noticiam^c occurrere coar-
tamur^b. Accidit^c enīz ple-
runqz vt duz hi qui firma-
rii^b nūcupantur^b / lucrari^c
pl^o appctāt^c q̄ exoluāt^c
turpes exactiones^c faciāt

c Ex eis. diminutionibus ad firmam
d pzoventibus. alias orientibus. f. mozbis.
e Ad nostram. legati Othonis.
f Delatis. non dicit per quem. certe non est cu-
randū cum ex causa pzeuisa intendat cōdere legē
generalem ar. in hoc quod dicam. j. e. consti. quo-
niam tabellionum.

g Noticiam. i. certam et indubitam non le-
uem et fallibilem ex relatu vel adulatione cuiusli
bet referentis. talia enim animū pzelati exaspera-
re vel mouere non debent: iuxta versuz. Kata si
des ideo quia multi multa loquuntur. vt ple. no.
Car. de elec. cupientes. §. i. ver. noticiā li. vi. facit
j. in con. Otho. iustus. super ver. in ira.

h Coartamur. ex debito pastoralis officij. j. e.
con. quid ad ven. extra de re. iuris. Quis cum li.
i Accidit enīz pletūqz. vnde necesse est per legis
tramitē obuiare. supra. e. con. i. probe. ff. de legi. l.
nam ad ea. ff. de pe. aut facta. in fi.

k Firmarij. de quibus ple. dicam. j. con. pzoxi.
h Nūcupant. cōmuniter iuxta vulgare angli
corum imo nuncupatione iuris. ex de loca. c. vfa
extra de deci. dilecti. extra de iure pa. ex lris cū li.

l Lucrari. lucrum dicitur qđ superest deductis
expensis extra de deci. c. pastoralis. ff. fa. heredi. cū.
fundus qui. in prin. C. de fructi. et liti. expen. l. i.
m Plus. accusatiui casus.

n Appctant. ex auaricia damnata. de qua dixi
supra. ea. constitū. auditum in glo. §. sacerdotuz.
vel verius credo exponendū: scilicet ex industria
pzeuissa ne dicamus speciem lucri i mercimonijs
licitis damnari: cum in hoc indigentia hominum
suppoztetur vt ait pla. ff. de nundi. l. ij. in fi. ar.
C. arbi. tute. si defunctus in fi. de hoc leg. et no. j.
in constitū. Otho. omnipotens dominus i fi. i. re
spon. Sed respectu materie hic subiecte ncdum

lucrum sed etiam quelibet negotiatio betatur ar.
ff. de pub. & vec. et cō. l. cotem. in prin. C. de cō-
merci. et merca. l. mercatores. Item quandoqz re
spectu persone negociātis vt. e. ti. l. nobiliores. j.
con. pzoxi. et infra in con. Otho. ad firmam & di-
caz. j. con. pri.

que^b interdum etiam ca-
dunt in^a symoniacaz pza-
uitatem. Quare^c statuen-
do^c districtius inhibem^c
ne dignitates^b vel officia
decanatus vel archidiacono
natus / siue pzoventus ex
ecclesia vñ iurisdictionis^c
spiritualis exercitio : seu

§. i. in glo. qui-
buscunqz.

n Exoluant.

scilicet illi firma-
rii iplis a qbus
ecclesias ad fir-

mam accipiunt
al enim non di-
cere bonus ne

gociator: vt di-
citur. l. si defun-
ctus in fi.

o Exactiones
faciāt. a subdi-

tis iniuste vt sic lucrando iniuste sibi vsurpent.

p Que. scilicet exactiones.

q In symoniacam. vt le. et no. supra. e. con. sa-
cramenta in prin. et con. auditum.

r Quare. ij. pars.

s Statuendo. i. antiquitus declarando statutū
seu exequendo. Erat enī hoc idem prius statutū
extra ne pze. vi. li. c. i. et. ij. et no. vlti. c. in. fi.

t Inhibemus. adde ad hoc quod no. j. in const.
Otho. indignū. §. nos aut. ver. non teneat.

u Dignitates vel officia. differentiaz inter ista
no. per gup. extra de pze. c. i. li. vi. et no. extra de
preben. c. i. in prin. in cle.

x Jurisdictionis exercitio. vt dicto. c. i. et. ij. et
xxij. q. i. militaris. quod dic per Innocen. extra

ne pze. vi. li. c. i. qz temporales obuentiones iurif-
dictionis hñdi vendi possit et locari. e. ti. qrelā.

Jurisdicatio tamē seu pzelatio seu ius ipluz aliqđ
spirituale quod libere pzeuari debet emere vel cō-
ducere non possunt aliqui de iure. ne occasionem

habeant depredandi subditos. autem. vt iudi. sine
quo. supra. §. i. & §. eos. coll. ij. C. ad le. iuliā repe.

l. fi. vt iplē no. in dicto. c. i. idem no. Sup. in tola-
rio. i. q. ij. §. ij. Sed primo mēbro huius distinctio

nus multuz obstat dictio pzoventus hic posita : iō
dic vt infra in glo. fi. sed cōtra hoc quod potest cō-
suetudo potest hoc et pactuz et econtra vt no. In

no. extra de consuetu. ex parte al. c. precedente vt
no. accur. C. de agrico. et censu. l. dñi pzebioz. li.

xi. ex expze. ff. de aqua plu. arce. l. ij. in pn.
et dicā. j. e. con. quoniam tabellionum. i. respō. in

fi. in glo. nota hic. Sed pzoventus ecclesie vel spi-
ritualis iurisdictionis possunt alicui competere ex

cōsuetudine / ergo et ex pacto extra de elec. statu-
tum. in fi. in cle. Solutio illud verum est in his q̄

efficaciam capere possunt ex solo cōsensu tunc p̄
pactum tantum sicut et cōsuetudo ar. ff. de pac. l.

i. vbi tamē interuenit aliqua prohibicio legis ibi
mitigat consuetudo legem : quando tamen repzo-

bat ex pacto ar. i hoc qđ dixi supra. e. sacramenta
ver. labe. ar. pro solutione. ff. re. ra. ha. l. ij. §. fi.

cū. l. contraria. ff. de appella. si expze. Ratio

pactū po-
test quod
potest cō-
suetudo.

De ecclesia ultra quinquennium detur ad firmam. Cum laicis Fo. xvi.

est quia consuetudo ex scientia et tolerantia superioris indicitur secundum Innocentium et Hostien. extra de offi. ordi. conquerente. Unde huiusmodi auctoritas omnem prauidatatem remouet et repellit ut non extra de pac. cum pridem. ff. de his qui non. infra. l. furti. §. pactus. cū verbi. sc. qui iussu. vel solue ad decre. statu. §. fi. j. i glo. fina.

a Ex pnia vel altari. Ratio est propter interuentum symonice. ut supra. §. pxi. in fi. vbi de hoc feci remissiones. Sed iuxta hoc queri

ex penitētia vel altari vel aliis sacramentis quibus cūq^b venientes ad firmam de cetero vllatenus concedantur.

De ecclesia ultra quinquennium detur ad firmam.

Summariū.

Laicis nunq^m licet ecclesiam habere ad firmam: et

Capella n^o an possit habere alteragium pro stipendio
tur nunquid alteragium obuenturum per annus potest impune cōstitui capellano parochiali pro suo stipendio i toto vel in parte? Vides hic textus q non cum remissionibus quas supra feci. Item huiusmodi conductio vicem precij obtinet. ff. de act. empt. l. si sterilis. §. si tibi fūdus. qd hoc casu dari prohibetur. ut hic patz. Sed ztra videtur. qz non refert an salariuz prestetur in pecunia vel in re alia ecclesiastica. ut hic ar. ff. de iure do. pletiq^s. §. si autē. §. §. vlti. Sed illud hic locum nō habet: cum hoc casu estimatio talis non permittitur. ar. ff. de hys qui decic. vel. effu. l. i. §. sed cum homo. Credo talem sacerdotem posse procuratorem ad huiusmodi alteragium colligendū recte assignari: non autē an. ar. in hoc quod no. supra. c. cōsti. sacramēta. j. respō. ver. labe. ff. de pactis. l. si vn^o. §. pacta que turpem. Vel dic huiusmodi assignationem alteragij satis tolerari. q. sit quoddaz honozariū non firma / ar. in hoc quod dicam. j. c. cōsti. de archidiaconis. §. cum autē. ver. symoniacā. in fi. maxime propter multitudinē sic vtentes. ut dixi supra. c. cōsti. j. respō. ver. multis. prius dictum tamen tutius est.

b Quibusq^mq^s. l. mere spiritualibus ut in exp^lis hic premillis.

c Cū venientes. l. pūctus. **c** De ceto. dat ergo cōstitutio formam negocij futuris et preterita tolerat extra de elec. auaricie. §. fi. lib. vi. xvij. q. ij. nulla. leg. et no. extra de cōsti. c. fi. Sed hinc obstat decisio hosti. ibi et. eo. titu. c. ij. vbi notat q si noua constitutio contineret illud qd ius antiquū vel illud repeteret: tunc extenditur ad preterita. als secus. c. de elec. cuz in magistrū. de insti. c. ij. idēz dicit vincen. ar. xvij. di. c. i. vbi dicitur nūq^m licuit laico anathema dare. vbi ergo cōstitutio noua nichil aliud statuit q antiqua: tunc bene extenditur ad preterita. sed si constitutione noua apponeretur noua pena: tunc dicunt tantū comprehendendi futura. extra de cōsti. c. ij. & hoc recitat

Joan. andr. eo. titu. c. fi. et. vbi. extra de elect. c. i. in fi. i cle. et co. li. in prohe. i glo. fi. sed hic respicit ius antiquū. ut patet in hys que allegaui supra c. con. §. i. in pxi. ver. statuēdo. et hoc facit absq^e adiectiōe noue pene ergo debet extēdi ad preterita.

clero sine inuolutione dū tarat ad quinquennium.

Rec inuouacio fiet continua ab eisdem. Conuentio autem pluribus litteris scribenda fiat coram episcopo vel archidiacono sub quo vnum instrumentum referuetur.

Un^a laicis ecclesi-

aut constitutio loquitur inter negocia vel cōtractus puta de numero testium adhibendo in cōtractu vel scriptura aut alia solennitate. tunc decidit negociū fm ius antiquū. nō eni potuit ps i hoc diuinare. C. de testi. testium. C. de testa. iubemus. lxxvj. di. pposuisti. ver. de hoc. et sic intelligit no. per glo. C. de legi. leges. Aut cōstitutio loquit cōtra ordinationem sententie vel processus tunc pone exemplum extra de iura. ca. c. i. §. fi. extra de re iudi. c. vlti. tunc extenditur etiaz ad negocium pēdens. sic loquitur opinio hec contraria quam ponit Hostien. extra de cōsti. c. ij. hoc no. Sup. ple. in rosa. lxxij. di. ex antiquis: ita tamen q processus cause iam factū non tangat sed faciendum duntaxat. Causa vero appellationis simpliciter deciditur iuxta legem que fuit tempore sentētie late. aut ten. ut cum de appe. co. §. i. colla. viij. no. spe. ti. de appel. §. de officio. verbi. sed qd si dū causa appellatōis. Sed hoc melius explanat vbi. extra de iudi. c. vlti. in fi. in cle. Sed hoc verum esset de lege promulgata proprio motu pape vel alterius constitutionem facientis. Secus autem si ad instantiaz partis autem. in me. litis sac. iussi. non fi. §. si vero de causa. colla. viij. et no. i spe. ver. predicto Sed tu dic finaliter ut no. vbi. extra. de vi. et ho. cleri. quoniam. verbi. in constitutione in cle. quia vbi effectus rei preterite est diu duraturus et protensius / ibi cōstitutio noua respicit preterita ut patz ibi exēplū in tabardis tūc talliatis ut no. ibi d^o **Concedantur.** specialiter nominatim et per se hec tamen cuz vniuersitate bene transirent puta si dimittam tibi ecclesiam meam ad firmam vel prebendam cum omnibus prouentibus et singulis ar. in hoc quod le. et no. extra de iure pa. ex litteris. et. c. de iure. cuz similibus. licet Innocent. vbi dicitur ibi notare contra. sed cum confundit lex. ff. de contrahen. empti. l. in modicis &c.

c Un^a laicis. ad hanc constitut. additur. j. in cōstitu. Otho. indignum. et vide ea que ibi notam. Joannes de Aton.

Constitu tio noua au respiciat tantū futura.

Appella tiois cau sa an iux ta legē an tiquā vel nouā sit decidēda.

Constitutio dñi Othonis.

Donator. pro hac dictioe per se accepta nota ver-
sus sequentes. Si dederò decus accipias statumq;
liberalis fauoris. Si dederò nil accipiam: spem perdo labo-
multipli- ris. Si dederò genus accumulo famamq; poten-
citer ho- tis. Si dederò clauso loculo perit ars sapiētis. Si
no:atur dero: mihi laus

lex / ius / par /
pspera: datur.
Si dederò. mi-
chi fraud / fer /
fel / aduersa pa-
rantur. Si de-
dero venerat? e-
ro dicar gene-
rosus. Si dede-

as dari^a ad firmaz^b sit pe-
nitus inhonestum^c et^d cle-
ricis quibuscūq; ad lon-
gum^e tempus^f propter cō-
tinuationem temporis q^g

ro defamo: ego vocor et vicius. Hoc verbuz do-
das firmat amicitias. vñ puer. xix. legif diuitie
addunt amicos. & amici sunt dona tribuētes. pau-
peris amici recesserunt ab eo procul iuxta verus
Omne qd hoc dare dat nō dare tollit idem. et pro
uerbio. xxi. victoriam et honorem acquirit qui
dat munera. quod tamen degeneret contra natu-
ram doni. ff. de ver. signi. munus. ij. respō. Sed de
donatione ordinata satis excitatiue loquunt ver-
sus sequentes. O fortuna leuis cui vis das mune-
ra queuis. Sed cui das queuis abstulit hora bre-
uis. Dum potes esto dator: alius veniet domina-
tor: Veruz: respō tuas arguet esse suas. Cum pote-
ris quod vis: probet actio tunc tua quid sis.

b Ad firmam. vt ple. no. extra ne cle. vel mo. se-
cu. nego. se immi. c. secundum in fi.

dare libe-
ter debe-
mus.

Iustū an
preferat
honesto.

c Inhonestum. non dicit iniustus. vnde nō ho-
nellum preferri iusto. iustum est enim q pacta in-
ter quoscūq; seruētur in hys que non sunt de ge-
nere malorum. extra de pactis. c. j. ff. de pactis. l.
iurilgentiū. §. pzetor. ait. Sed honestū nō est / q ra-
tione peccati alicuius intromittant se laici de ec-
clesiasticis vel spiritualibus alijs extra de consti.
ecclia. et dicto. c. scdm. in fi. sic als honestum pre-
fertur iusto. et de spō. c. i. li. vj. et ti. se. c. i. §. porro
e. li. Sed ztratiū directe no. Jo. an. & host. l. qñ
duo cōcurrunt. l. q vñ sit honestū: alteruz vero
iustū. tñc iustū debet preferri honesto. ita q hone-
sto omisso iustū fiat. Iustū est eni q preferat elec-
tus a maiore parte capituli: honestū q transferē-
dus ascendat. tñ preferatur iustū. vt le. et no. et de
postu. pze. bone. ij. §. intelleximus. Solutio vbi ē
tale iustū cuius cōtrariū esset iniquū peccatū cau-
sans in iducēs ibi semp iustū seruatur als secus si
sit honestū cui cōmunicat iusticia incidēter. vt hic
cū si. ar. ff. de ver. obli. l. ticia. j. respon. in fi. et hoc
no. hosti. et de despon. ipu. duo pueri. ver. et licet.
Item le. et no. ff. de reg. iur. l. semp in cōuētiō-
bus. et. l. non omne. in prin. de hoc le. et no. et de
voto. magne. §. i.

d Et clericis quibusdaz. ergo nec epo nec archi-
diacono nec alijs pzece.

e Longū. diuersimode accipitur in iure. vt no.
pro parte. xvi. q. iij. in summa. et. §. potest. sed hoc
postea declarat. l. vltra quinquennū. sic. C. ne de
statu. defunc. post quinquennium. que. in rubro

et nigro per totum.

f Tempus. ita diffusum.

g Que. l. continuatio huiusmodi.

h Periculū. ar. a cōtrario sensu. ff. de iudi. si de
bitoz. vbi dicitur modici tēporis mora nō trahit

afferre cōsuevit periculū^b
et ecclie possz^c eē dānosus.

Utrūq;^b districtius in-
hibentes / precipimus vt
nec^c laicis vnq; nec^m qui-

periculū. patet
directe. ff. de no-
ui op. nñci. l. de
pupillo. §. pre-
terea. ff. de dā.
insec. l. j. cū si.
i Posset esse
dānosum. No-
ta tñ possibil-
tate cōsiderari.

lz realiter in actu dispēdiū imineat sic. j. c. cō. qñ
tabellionū. §. lane. ibi ex quo possit et. et de arbi.
peruenit. §. nunq; in glo.

k Utrūq; ij. pars. et dic. l. dationē ad firmam
laicis ad aliquod tempus: vel clericis ad longū tē-
pus. vt supra et. j. patet.

l Nec laicis vnq; scz p aliquod tēpus. vt patet
in. c. pzeall. et ne cle. vel mo. fm in fi. facit. i. q. iij.
peruenit. Jo. de athon.

m Nec quibuscūq; psonis ecclesiasticis. et cuius-
cūq; ordinis. vt patet supra. j. respō. cū indefini-
ta iuris regulā tradere volentis. loquitur hic ar.
in hoc qd le. et no. per glo. et Jo. an. et de elec. vt
circa li. vi. Item sic supra loquitur in clericis qui-
buscūq; et sic in dictione vniuersali reduplicati-
ua. ar. in hoc quod le. et no. ff. ad trebell. l. balista.
Vnde sufficit hoc casu q sit acolitus. vt no. xij. q.
j. duo sunt. in. j. glo. imo quiscūq; alia psona eccle-
siastica licet clericus non esset si aliud non obstat /
ar. in hoc qd le. et no. per Sup. et de elec. cū ex co.
ver. obtinet. li. vj. secus tñ si ruralis esset hmoi p-
sona. vt patet. j. in cōsti. otho. ad firmā. Sed ztra
hoc videt q hec psona dz esse talis q i nullo sit defe-
ctiua: cū vices alterius suppleat ar. et de elect. cū
ex co. §. porro. li. vi. autem. de sanc. epil. §. ij. ver.
damus. i. fi. coll. ix. Solutio in cōstitutiōe ista nō
consideratur suppletio defectus absentis tanq; p
vicariuz: sed ne sit psona laica cui res ecclesiastica
tractanda committitur extra de cōstitui. ecclesia.
cum si. Quibuscūq; ergo personis ecclesiasticis
hoc licebit ad tempus vt le. et no. per Inno. et de
deci. c. vlti. in glo. fi. Sed qualē permittitur istis
clericis negociari sic recipiendo ecclesias ad firmā

contra dictam decre. fm. j. respon. cum prohibeat
et militibus seculi. C. loca. l. fi. C. de re mili. mili-
tes qui. cuz. l. se. li. xij. et. e. li. C. de negociatio. ne
mi. l. vnica. et dixi supra cōsti. piori. §. j. ver. ap-
petant. Solutio negociatio causa lucri seu cupi-
ditatis personis huiusmodi prohibetur et interdi-
citur vt ibi et lxxxviij. di. cōsequēs ē. sed causa p-
prie indigentie nequaq; vt le. et no. per Inno. et
de deci. dilecti. vnde si quis tpe fertilitatis emat
multa victualia vel blada vt tempore famis abū-
det. vt fecit Ioseph. hec licita prouidentia est. vt
no. Inno. et hosti. et ne cle. vel mo. c. i. et. c. ij. et
Jo. xiiij. q. iij. al est. viij. q. iij. in summa. in fi. ar.

clerici an
possit ne-
gociari.

De ecclesia ultra quinquennium detur ad firmam. Cum laicis. Fo. xvij.

pro solutione. xij. q. iij. quicunq. lxxvj. distin. peruenit. et ibi no. C. de epil. et cle. l. ij. §. i. a **E**cclie. ergo alias terras vel alios fructus particulares ecclesie: saluo eo quod leg. supra. c. p. xxi. bene possent etiam laici ad firmam habere ut bñ not. Jo.

and. in dicto. c. ij. in fi. vñ le. et no. per Inno.

Conis ecclesiasticis eccle^a vl

et Hosti. extra de arbi. puenit. §. i. ver. decimas. vbi dicunt fructus decimarum dari vendi posse et locari. ar. cñ de loca vñ. Et etiā zcedi possunt fructus ipsarū decimarū ad annuū censu etā laicis. Et cñ textus in pfato. c. vñ cñ de loca. ponat ver bñ libere ex hoc inuit q̄ bñficiat^r pōt locare ipos fructus et redditus eccle sue sine licētia superioris. Et dicit doctores ppter illud verbum libere q̄ nō valeret statutu ep̄i in cōtrariū disponēs. Nam de significatiōe hui⁹ vbi libere ē vt nō exigat^r zclusus alterius. vt in. c. de multa. de pben. et in. c. licet episcopus. c. ti. lib. vi. faciunt ad hoc notata per Jo. an. in. c. dudū. §. si vero de sepul. in cle. in ver bo libere. vbi dicit religiosos episcopo pñtatos et approbatos habere licentiam audiendi confessiones et libere: adeo q̄ nō est necesse ipsos habere licentias sacerdotis parochialis. licet Johāni monacho placuerit contraria opinio. Et quod dictum est q̄ fructus decimarū et redditus beneficii possunt locari vel vendi. intellige ad modicu tempus puta pro nouē annis. Quod autem dicatur modicu tempus. sunt opiniones. Alij dicit infra decennū. C. de prescrip. lon. tempo. l. fi. Alij dicit q̄ modicum tempus dicatur. xxx. diebus. ff. de iti. actus p. l. i. §. i. Alij biennium. ff. loca. et cōduc. c. dñi. et in fi. de litte. obliga. in fi. Alij quinquē nū. facit quod nōt Jo. de cōiu. seruo. c. licet. §. q̄ notat Hosti. vñec. bene. c. vno i fi. Alij septēniū et ne pla. vi. suas. c. fi. Accursius tamen glossator iuris civilis dicit id reliquēdum iudicis arbitrio in. l. i. §. q̄ autē ait p̄tor. ff. de sup̄ficie. et all. ff. de iure delibe. l. i. in fi. Et videt hoc equū ppter varias conditiones regionum. p̄o his vide glo. singularem in. c. monasteriorum. de re. eccle. non alie. in clemen. Sed quid dicendū si platus qui locauit ad modicu tēpus iſtra tps morit^r? Solutio dicendū est q̄ si tractus fuit celebratus p vtilitate eccle/et pecunia est versa in eius emolumentū: tenet successor stare tractui: p̄ in. c. i. cñ de solu. vbi est textus singularis ita dicens. Sicut filius de bita p̄tis soluere tenet: ita platus sui p̄decessoris p eccle necessitate tracta. p̄cor. c. hec hui⁹ placuit. et. c. quicunq. suffragio. xij. q. ij. facit autē. hoc ius p̄orrectū. C. de sacrosan. eccle. q̄ est canonizata. x. q. ij. hoc ius. v. is creditor. Si hō cōtraxisset nō p vtilitate eccle sed vt ip̄e tāq̄ platus p̄ciperet redditus ad firmā: successor stare nō tenet. c. ij. cñ de p̄ca. qm̄ ultra tps suus eccliam locare nō potuit. de hoc est glo. Ber. notabilis i. c. querelā. et ne pla. vi. suas et. quā approbat Car. de zabarellis in dicta cle. i. de re. eccle. non alie.

Ultra quinquennium. dudum vero erat ap-

probatū per septennium. extra ne p̄zela. vi. sub. c. fi. Sed a quo tēpoze cōputatur hic quinquēniū? Quisquē videtur q̄ a tempore cōtractus dimissionis huius nium ad modi cum ex tunc ius percipiendi translatum sit q̄ p̄nt cō in firmarium. ff. de usufruc. l. defuncta. i. respon. cle. sic da-

tra quinquennium ad firmam

extra de rescrip. si papa. versi. quinq. lib. 20. vñ. ff. de ver. signi. felicitas. i. respon. in fi. ar. extra de magistr. c. vlti. §. fi. vbi currit tēpus quinquēnale a tempore inchoationis studij ipsius studētis in theologia. Sed videtur dicendum cōtra. l. q̄ demum currere incipit a tempore perceptionis seu reollectionis fructuū. ar. ff. fo. ma. l. diuortio. in prin. ff. de iure fisci. l. vlti. et ibi no. ver. allegata est. et in hoc declinat glo. in dicta. l. defuncta. etiam primū glo. Et q̄ tempus perceptionis fructuum non cōtractus inuit debet attendi: optime facit extra de iude. c. ex speciali. §. quod notat Jo. an. co. titu. c. fi. ver. tres menses. ar. C. de pactis. l. traditionibus extra de elec. communis. §. annus li. vi. hec iura vlti. allega. possunt intelligi de tpe legali. Credo tēpus cōputandū a die quo ex lege conuentionis ius et facultas percipiendi fructus attributa vel dimissa sunt: non autem a die locationis. cum forte rector locauit fructus sequentis anni primi secundi vel tertij. et non fructus anni presentis. tunc ergo absurdum esset dicere quinquennium currere a die locationis contracte: cuz effectus attendatur in tempus sequens: et nō p̄sens tempus. ar. ff. de verb. obliga. l. enj qui kalēdis. §. quotiens. et. l. centesimo. i. prin. cuz si. multis. tunc enim dicuntur fructus percipi ex iudicio contrahentium. ff. ad trebell. mulier. §. alia.

Ad firmā. licet ergo ecclesie vel decime nullo modo veniant in cōtractum qui incidit in alienationem iuris ad firmā: tamen vñq̄ ad certum tempus modicum hic determinatum cōcedi possunt. vt no. Inno. extra de deci. ad hec. patet extra de loc. vestra. vbi. not. Inno. Hostien. et Jo. an. q̄ huiusmodi statutum restrictum non posset episcopus contra exemptos ferre. quod dicit vt ibi cuz ibi dicit libere et. Arguit ibi glo. q̄ laicis dimitti possunt ad firmam huiusmodi prouentus seu fructus licet ius decimarum eis vendi vel locari non potest. extra de deci. Quis. idem dicit Joan. and. in dicto. c. vñ. Sed certe si sic intelligat de hmoi p̄uētibus cū p reollectionē sunt effecti catalla rectoris. verā credo opinione eorum ad instar fructuarij. vt no. Car. extra de re. eccle. non alienari. hoc consultissimo super ver. imobilia in fi. li. vi. Sed si intelligant de vniiformi dimissione ad firmam que potest fieri in clericos: tūc expresse obuiat eis interpretatio legati hic facta et dicta decre. in fi. Nec obstat quod allegari posset de iure fructuarij q̄ ad tēpus locari pōt. ff. de usufru. arbor. §. usufructuarius. q̄ semp tacite subaudit dñ tñ psonis capacibus et ydoneis. ff. de mune. et heno. vt gradatum. §. i. hec decisio ple. demonstrat statim c. j.

Decie aut p̄nt vñq̄ locari.

Aditio.
Ecclesiā
reddi^r et
laicis ad
modicum
tēpus cō-
cedi et vñ
di possit.

Tempus
modicum
q̄ dicit
esse.

Successor
i eccle an
teneat ob
suare cō-
tractū sui
p̄decessor-
is.

Constitutio dñi Othonis.

I. i. 2. sti. pri. Quero ergo qd ius trāstera i firma-
riū ecclesie? Dic primo tale quale fuit cōuentū in
lege conuentionis. ff. de positi. l. i. §. si conuenerit.
als sub dimissione simplici vtile in eum dominū
dicam transire. ar. ff. si ager. vectigalis. §. l. si. cū
si. no. p. Inno.

Ius pfo-
ad hec. ideo de
natus trā
sit cū vni
uersitate.

**De cetero^a cōferant^b: nec^c
finito eo renouent^d ab eis-
dem^e nisi^f p̄ins ipsas^g a-**

ueritate. cū vni-
uersitate vtile. et no. extra de iure patro. ex litte-
teris. licet ibi notet in creditorem nec vtile nec di-
rectum dominium transire ar. extra de re iudi. cū
bertholdus. Sed certe quicquid sit de iure cano-
nico: de iure feudali: nec in firmariū nec in empto-
rem cū vniuersitate transiret ius patronatus ni-
si nominatim et expresse hoc cautum esset in con-
tractu. autem. de capi. qui cur. ven. c. i. colla. x.
Vel dic hic in suo casu loqui. Iuxta illud querit
cum isti firmarij non inmerito possunt dici p̄ocu-
ratores in rem suaz: & in eos transferatur ius vti-
le vt p̄missus est: an nomine & iure p̄prio age-
re possunt sicut et recto: facit ecclesie: q̄ habz dire-
ctum dominium? Videtur q̄ sic. C. de donati. illā
et no. C. de p̄ocu. quod quis in fi. Videtur cōtra
quia sic nomen p̄curatoris sibi competere: cū
tamen nomia debēt esse competētia rebus. in fi.
de dona. §. est et aliud ar. C. de codicillis. l. si idem
Sed credo q̄ de iure recto: locantis habet narra-
re: sed petitionem facere et concludere iure p̄prio
vtili iuncto iure ecclesie: ita q̄ exercitium actionū
sibi competat et ipsum recto: habentem ius di-
rectum excludendo. ff. de p̄cura. p̄curator in
rem suam. ar. ff. de iure iuran. l. i. iusiurandum qd
ex. §. si. Sed queritur an p̄uilegium locantis rez
concernens extendatur ad firmarium conducto-
rem? Dic an queritur de p̄uilegio: an de exem-
ptioe respectu oneris ordinarij tunc p̄uilegium
non transit in firmarium vt in onere decime vec-
tigalis et huiusmodi ar. de deci. dilecti. le. et no.
c. si. licet de. patet. ff. de publi. et vecti. l. licitatio
§. fiscus. vsq̄ in fi. leg. sic intelligo no. per Sup.
extra de cens. felicitis. ver. negociando. ibi. et sic est
ar. contra emptores. li. vj. Aut de p̄uilegio respe-
ctu oneris sordidi vel extraordinarij: et tunc tran-
sit ipsum p̄uilegium in firmariū. C. de p̄uile.
domus augus. l. vnica. li. xi. cū si. et ibi no. in fi.
Sed contra q̄ non videtur aliqua distinctio faciē-
da qm̄ tam i criminali q̄ ciuili. actione p̄uilegiū
transit in conducto: C. vbi cause fisca. l. vlti.
Solutio ibi loquitur in colonis originarijs et na-
tuis qui pars patrimonij fiscalis intelliguntur.
secus tñ de extraneis cōductoribus seu colonis vt
hic. C. de p̄scrip. xxx. vl. xl. āno. male agitur De
hac materia no. Sup. extra de immū. eccle. c. si.
lib. 2o. vl. Jo. de athon.

P̄uile-
giū locan-
tis an ex-
tendatur
ad condu-
cto: rem.

a De cetero. de hoc satis dixi supra proxime in
glo. pe. Jo. de athon.
b Conferantur. in contractu primo.

c Per finito co. l. quinquennio.

d Renouentur. i. iterum de nouo reincipiātur.
ar. C. de allesto. l. nemo. i. et. ij. §. de hac dictioe dixi
supra. c. consi. in p̄ohemio. et supple ad textū. l.
ad dimissiones ecclesiarum ad firmam.

li^j habeantⁱ immediate^h.

Etⁱ vt oia sit^m i tuto: p̄-
cipim^o vtⁿ epis p̄sentib^o

c Ab eisde. i.
inter eodē lo-
cato: et firma-
rium. Jo. de a.
f P̄ins p̄ius.
anticipationez
tēporis deligt.

vt patet in hīs que no. supra. e. consi. sacer o: do
§. pe. in fi. ver. vt ante.

g Ipsas. scilz ecclesias sic nuper ad firmam di-
missas. Jo. de athon.

h Alij. sic extra de elec. cōmissa. §. porro. li. vj.

i Habeant. l. ad firmā vt sic que i p̄cedētibus
dicuntur in subsequētibz repetita intelligunt
ff. de ver. ob. ticia. §. i. nam hec dictio habere duo-
bus modis intelligitur. ff. de ver. sig. l. habere.

k Immediate. al. mediate et idem est sensus. in
medio. i. inter vnā locationē et aliam. et sic vide-
tur illud quinquennij multiplicari posse. qd non
nego ex causa: licet secus sit de tempore ad instru-
ctionem animi hominis tendentem. extra de elec.
cum ex eo. lib. vj. Nam lex arbitrata est illud tem-
pus docibile sufficere. vt no. Jo. an. ibi ver. septē
niuz et patet extra de magistris. c. si. ff. de postu.
l. i. §. puericiam.

l Et vt oia. ij. pars. supple ecclesie. l. sine peri-
culo et dāno ac contractus ineantur sine fraude.
quia nec contra constitutionem istam nec consi.
proxi. Joannes de aton.

m Sint in tuto. hoc videtur esse consiliū qz per
petuat memoriā et cautelas adijcit conseruatio
scripturarum. sed dic esse p̄ceptum vt statim se-
quitur. et patet supra in glo. proxi. ar. i hoc quod
dixi supra. e. consi. sacramenta. in p̄m. ver. p̄e-
cipimus. Jo. de athon.

n Ut episcopis p̄sentibus. Sed nūquid necel-
sarius sit in huiusmodi locatione episcopozū con-
sensus? glo. est diuersa al. imo aduersa q̄ finaliter
tenet fm̄ all. Ver. q̄ huiusmodi consensus non re-
quiritur in huiusmodi firme datione. vt no. xij.
q. ij. alienationes in fi. ad qd facit ex de loca. vlti-
ber. libere. et hic cū disiunctione loquitur episco-
pis vel archidiaconis. ergo p̄sentia nō videtur
requiri quo ad consentiendū vel licentiandū.
sed tantū ad superuendū cū tationē fraudis.
de qua dixi in p̄m. huius. §. ff. de admi. tu. l. quidā
§. pater. ver. tutelam. al. est lex. Sed contra vide-
tur. nam vbi p̄sentia seu cōsiliū requiritur / sine
eo nec valet quod agitur. ff. de suspes. tu. impube-
ribus. §. respon. Solutio ibi dicitur ex cōsilio &c.
que p̄positio importat consensum q̄ non requi-
ritur p̄sentia sola. vt hic ar. extra de arbi. cum
olim. in fi. Unde considerandum est an lex simpli-
citer dicat p̄sentia vel consilio vel cum consilio
an de consilio vel ex consilio: an dicitur non absq̄
consilio. vt plene no. et remittit Sup. ne sede va.

De ecclesia vltra quinquennium detur ad firmam. Cum laycis. Fo. xviij.

capitu. f. libro. vi. unde dic vt ibi et adde quod dicam infra. e. consli. cum non solum. s. vlti. ver. requisitio.

a **C**el archidiaconis. ex hoc textu alternatio arguitur et apparet consilium episcopi vel eius licentia non esse

simpliciter adhibenda in hac dimissione ad firmam. extra de

bel^a archidyaconis firma
ruz fiat^a conuētio: ex qua^a

regu. iuris. in alternatiuis. lib. vi. et dixi supra in glo. p. xxi. Jo. de athon.

b **F**iat conuentio. Quid ergo si episcopus vel archidiaconus: cuius presentia requiritur in contractu: vt licentiam adhibeat et consensum extra formam hic traditam? videtur q non valet: quia neglecta forma per canonem instituta arg. extra de elec. q. p. propter. et in hoc quod le. et not. supra e. consli. ad baptismu. insti. de acuto. tuto. s. tutoz.

Solutio satis videtur valere q ad episcopu licentiam in hoc saltem q ipse non possit huiusmodi dimissionem redarguere vel impugnare ne turpi ter videatur venire contra factum suu quod precessit vel precedere debuit esse cognitio auctorizationem talem. extra de cle. z. iuga. c. diuersis in fi. nam ex quo actus valuit ex parte dantis licentia: ipse illuz non possit reuocare: nisi ex noua causa vel nouiter detecta. ar. extra de elec. nulli. lib. vi. Sed superior forte hoc facere non vetatur. vt dicto. c. diuersis. extra de filiis p. res byt. veniens. Et quando licet prelato contra factum suu venire? Dic per Car. extra de preben. si tibi absenti. ver. nequibit. lib. vi. et no. per doc. de reg. iuris. qui se mel. li. vi. Sic ergo dicam episcopu excludi vel repelli propter suam consuetudine impugnadi. ar. ad hoc vt no. insti. de loca. et con. s. adeo. ar. ff. de pigno act. rem alienam. s. fi. extra de concessi. preben. cum super. licet forma hic statuta seruata non fuerit vt p. dixi.

c **E**x qua. i. super qua conuentione.

d **P**lures littere. i. tres idem cotinētes indentate. ar. ff. de bo. pos. secū. ta. l. i. s. si quis in duobus cum si. Jo. de athon.

e **C**onferbantur sumptibus cotrahentiu ar. in hoc qd le. et no. de rescrip. statutum. s. in super. li. vi. facit qd no. f. e. con. c. vlt. s. pe. in. g. si iudices.

f **Q**uarii. f. triu litterarum indentatarum.

g **U**na. littera. f. penes episcopum remanebit. penes quos remanebunt ergo alie due lre indentate? Dic vna penes vnu cotrahentium / alia penes alteruz: vt si quid fraudis imaginaretur per eorum alteru propria scriptura testificaretur contra ipsum. C. de non nume. pecu. autem. cotra qui proprias. et. l. generaliter. et he due ergo sunt mutis sigillis suis consignande. sed tertia remanēs erit penes prelatus signata sigillis partis vtriusq pro fraude vnde cunq vitanda. vt premisi: et ita licet huiusmodi scriptura cotra consignante ope- retur probationem. ff. depo. l. publica. s. lucius. tñ securus agitur si sigillum auctetici vnicuiq tali littere per modum collationis apponatur. vt de

hoc dicam. f. e. consli. qm tabellionum vsus.

h **R**emaneat. Sed nūquid pretermisio huiusmodi forme dimissiones ad firmam impediat? Cui detur q sic per ea que dixi supra. e. s. ver. fiat conuentio. Idem etiam videtur vbicūq aliqua sunt

plures^a littere cōscribāt^a:
quaruz^a vna^a remaneat^a

expressa vel ta-
tio an vi-
fietur p
surreptio-
nem.

turis siue facti semper reddit actū conditionales. ff. de cōdi. et de. l. multum. Item verba per legem intellecta si per hoīem exprimantur / videntur esse hominis et actum conditionalem reddūt. ff. de le. i. l. si ita legatum. s. illi si volet. ff. quādo di. le. ce. huiusmodi. autem. de alie. et emphi. s. sanctissimas coll. ix. Secus tamen si indulgentia contineret: dūmodo personatui in quo non resides facias cōgrue deserui. extra de elec. cum ex eo. s. porro. li. vi. Tunc enim licet hoc non obseruet ille cum quo dispensat: dispensatio tamen tenet. vt no. Inno. et Hosti. et de elec. dudū Rothomagen. s. fi. ver. reputamus. pro quo dicas aut clausula huiusmodi dūmodo ff. vel prouisio ff. vel clausula alia huiusmodi apponitur ad actū gēe subsequentis: tunc intelligitur vim modi habere. vt hic si precedat licentia prelati dūmodo seruetur hec forma q plures littere scribant quarū vna littera remaneat ff. Item si facta est gratia tibi dūmodo in bñficio resides vel huiusmodi sic intelligo dicta Inno. et Hosti. de quibus pmisi. et quod no. Sup. extra de elect. licet canon. in fi. libro. vi. et Jo. and. de preben. non potest. in fi. lib. vi. et Car. de regu. iuris. gratiam in fi. glo. e. li. sic aliquando stat ablatiuus exlus absolutus. f. in consli. Otho. cum honestatis. in fi. nam hoc casu non est vera conditio: cum ad hoc als de iure cōmuni tenetur. ff. de tute. l. muto. s. hanc autē adiectionem. ff. de coll. bo. cum mancipati in fi. cuz. l. se. ff. de ver. ob. si ita stipulatus fuero. x. Item no. in spe. de dispen. s. nunc autē als vidēdū. ver. quid si indulgentia. arg. extra de offic. ordi. licet in corrigendis. Nec obstat q inferior contra mandatum superioris dispensare non debet: ergo nec episcopus contra mandatum pape. ar. C. de decur. l. vacantis. lib. x. nam inferior sic dispensat auctoritate legis. C. de decur. l. exem plo. li. x. Aut hec clausula apponitur seu adiicit actui gratiam precedenti: tunc vim conditionis habz. vt si papa mādāt michi puidere dū sim illic oriūdu / vel dūmodo rexero in theologia vel huiusmodi / actus cui modus adiicitur precessit gratiam. ideo vim conditionis importat. sic intelligo no. extra de transla. epil. c. ff. et quod plene notat Innoc. extra de presumpt. dudum. arg. ff. si quis omis. causa. is autem al. incipit lex q. s. i. Unde clausula dummodo iuret statuta seruare apponatur vt precedens gratiam ideo prius teneris iurare. nam vbi de verisimili intētionē dispositionis vel legis vñ hoīs aut de natura negocij p appositionē huius clausule oīa p moxia principalia actus pge- sti tanq casualiter et zditionaliter resoluunt. ideo

Dispēsa-
tio inferio-
ris cōtra
mādatur
superioris
nō valet.

Constitutio dñi Othonis.

nō reſeruatione forme eſt euacuatio gratie facte. extra de appella. cum ceſſante. & c. fi. et. e. ti. con- certationi li. vi. ff. de admi. tu. l. titium in prin- ci. ar. ff. de in diem adiectio. l. i. et. ij. cum in po- teſtatiuis alias poſitiuis huiusmodi que per legē

tacite non in- telliguntur licz ſupiori ad quē pertinet legem apponere quas bult. ff. de pac. l. in traditioni bus cū ſi. Sed in alijs tacite p legem ſubintel lectis perinde eſt dictus ſupe rior tanq̃ mini ſter & pica. ar. ff. de ma. vin. l. pater ex pro- uincia. i. fi. ar. p ſolutione. ff. de ver. obli. cum q̃ certatū in ſi.

Penes ipſos. ſcilicet epiſcopum vel archidia conum loci pſentes. plures vero notabiles que- ſtiones hanc materiam de facto tangentes tra- ctabo. j. in conſti. Otho. indignum ver. ſuppleas hec ad illa.

Licubi. tractat de eadem materia de qua ſupra in conſti. p̃ori.

Accidisse. fraudulēta et captioſa fuit legis cir- cūuentio ſic extra de renun. ſi te. li. vi. ff. lo. ma. filij. et. l. i. ſi vero. §. ſi filiū cum ſi. Et hic no. ſuper eo. quod raro ſit legem fieri. de hoc. ff. de legi. l. de hys in ſi. g.

Vacatio dñi. Vacante. in propoſito non curo qualiter / cū eſt multi- plex.

Notorie- tas repel- lit ſpolia- tū agētē.

Vacante. in propoſito non curo qualiter / cū ſit vniſorme viciū vtrobiq. petens tamē ſe ad- mitti ad beneficiū vacans modū vacationis licet exprimere vt le. & no. de. reſcrip. ſuſceptuz. li. vj. ar. ff. de tabu. exhi. l. i. §. ſi. His quoq. tūc magna conſideratur an vacet de iure et de facto. an de iure tantuz. Super quo dic finaliter. quicquid alibi ſcriptum reperias. Nam aliquando beneficiū vacat de iure et de facto / tūc p̃ferendū ē p̃ſone ito nec. extra de p̃beb. graue. & c. ſe. §. qui vero. & c. ſuper. Aliquando de facto et non de iure: vt cū q̃s ſpoliatus eſt ſuo. extra quod me. cauſa. abbas: et c. ad audientiā. et talem agentem poſſeſſorio iu- dicio tantum nullus obiectus repellere poteſt. ex- tra de reſtitu. ſpo. in litteris & c. ſe. niſi adijciatur per obijcientem qualitas notozij. quia aſs confe- ſus fuerit vel conuictus de crimine vel defectu in habilitatem cauſante / ita q̃ poſſeſſiones beneficij nec poſſit retinere ſine peccato cum per talē nāq. obiectum denegaretur reſtitutio. extra de diuoz. c. ſignificati. et dicam. j. e. conſtitu. ad elidendū. j. reſpon. v. reuertatur in ſi. ſecus tñ ſi de huius- modi vicijs notorie p̃ aſſedētia nō cōſtaret ſz du- bium ex hys eſſet vt no. extra de ſi. p̃reſbi. conſti- tutus. in ſi. ar. pro hac deciſione extra de elec. ſi forte. li. vi. Item repelleretur a recuperatiōe poſ-

ſeſſionis ſi obijceretur et probaretur ipſum nō ha- buiſſe collationem poſſeſſionis iuſte. ar. extra de reſtitu. ſpo. ex parte. & no. Sup. in ro. iij. q. i. c. fi. §. ſed obijcitur. puta dicitur ab initio in illo bene- ficio intruſus potentia laicali ar. extra de elec. q̃s

to aut pro parte cuius ad firmam perpetuo sub quo- uis colore: et contra faci- ens se inaniter attentasse noscat.

Licubi^b au- diuim⁹ ac- cidisse^c q̃ vacante^d

in querimoniam ſpoliatio facta per priuatum: ſz ſpoliatus per iudicis ſententiam agens poſſeſſo- rio non reſtituitur. extra de reſcrip. dilectus. ij. q̃ per talē p̃ſonā legitimam non p̃ſumitur me- tus ſeu violētia iſferri vt le. & no. C. q̃d me. ca. ac- cuſatiōis i. fi. & bñ no. vj. q. i. p̃ntia in glo. ſi. i. fi. Aliquādo nec vacat de facto nec de iure & hoc caſu & ſuperiori p̃ori. ibi aliquādo de facto & c. et tunc conferri prohibetur adeo q̃ qui ſciēter recipit hu- iusmodi hoc ipſo p̃uatus eſt. extra de cōcel. p̃bē. c. i. & ij. & c. ex tenore. ita q̃ ſi vterq. fuerit ſciēs. ſ. tam conferens q̃ recipiens dolus cum dolo com- penſatur. ff. de compen. ſi ambo. extra de adult. c. pe. Si tamen ignoranter tale recepit / tunc con- ferens hoc ſciens in equiualemti illi deluſo tenet / ſic loquitur. g. de p̃eben. cum ſecundum apoſto- lum in glo. q̃ ſi epiſcopus. Aut vterq. hoc ignora- bat tunc ſi recipiens ordinetur propter illud be- neficiū quod ſic pertinebat ad alium / conferēs tenetur ei p̃uidere non dico de equiualemti vt i caſu p̃ori. ſuperiori. ſed de competentī ſicut tene- tur alijs a ſe ſine titulo ordinatis. vt dicto. c. cum ſecundum apoſtoluz. ſic intellige quod no. vj. q. j. p̃ntium. in glo. ſi. in p̃zin. vñ ſi beneficiat⁹ p̃us fuerit / ad illud redibit. extra de p̃beb. ſi beneficia li. vj. Aut recipiens hoc ſciuit / et epiſcopus igno- rauit / tunc epiſcopus de euictione non tenetur qz ſciens nō ab epiſcopo ſed a ſeipſo decipitur. ff. q̃d vi aut clam. l. prohibere. i. reſpon. in ſi. et no. in glo. extra de p̃eben. inter. in ſi. ibi hec diſtinctio pro magna parte traditur per Hoſtien. & Jo. an. Aliquando vacat beneficiū de iure et non de fa- cto / et tunc ſi factum aliquid iuris habet puta au- ctoritatem executoris. et ſic dicitur poſſeſſio colo- rata. ff. quod cum fal. tu. l. i. §. i. et. ij. ff. de acqui- ren. poſſe. l. i. iuſte cum ſemper ſit pro huiusmodi poſſeſſore p̃ſumendum ar. in hoc quod le. & no. eſt de renūc. c. i. p̃ſentia. §. i. neceſſaria ē amonitio ſnialis aſſq̃ cōferat⁹ p̃ executorē vñ p̃uideat expe- ctātū ar. eſt de conced. p̃eben. cum n̄is. et. c. l̄as.

Beneficiū nō vacat conferri nullo mo- do poteſt

Nec ecclesia aliq ppetuo ad firmā alicui det. Alicubi audiui? Jo. xix.

possessio
colorata
non ipe-
dit ordi-
nariū cō-
ferre bñ
ficia.

vbi hoc no. per Inno. et Hosti. ff. de offi. ppeto. l. barbarius. ff. de nata. resti. l. ij. Tunc tamen quia huiusmodi colorata possessio non impedit ordi-
nariam potestatem conferendi beneficia. extra de preben. licet episcopus. li. vj. vbi de hoc no. Guy.

pingui^a ecclesia quam^b
optabat habere nec^c tamē
eam recipere audebat: vt^d p

ar. extra de seu-
dis. c. ij. Si tñ
hoc casu vacat
beneficiū de iu-
re et non de fa-
cto. ita q nichil
iuris colorati
habeat: sed tantum defentionē nudam. puta quia
forte se intravit vel aucte ipsius ingressus est qui
potestatem ingrediendi vel inuestiendi non habet:
tunc talis possessio facti que potius dicitur deten-
tio/impetrationem non impedit/ nec etiam colla-
tionem executoris. et hoc tenet Guy. in dicto. ca.
licet episcopus. v. cōferre. li. vj. et sic itellige sine
casu. extra de concessi. preben. cum nostris. §.
audito. ibi q talis possessio ff. extra de supplen.
negli. ppeto. rñ. c. fi.

bñficiū
quādo di-
cit ee suf-
ficiens.

a **P**ingui. i. facultatibus et pvenitibus abundante. Sed que ergo ecclesia dicitur sufficiens? Dic
q ista que sufficit ad victum et vestitū beneficiati
pro se et familia. de qua habetur. ff. de verbo. sig.
l. i. lege cēloria. §. vlti. ac p hospitalitate tenēda.
vt l. c. et no. xvj. q. i. c. pe. et vlti. et bene no. de hu-
iusmodi sufficiētia. xxi. q. i. c. i. et extra de rescrip.
c. cum adeo. in glo. debet enim. et extra de cle. non
resi. conquerente. in magna glo. et hec continent
loco sustentationis cōgrue ipsius beneficiati etiā
vicarij de quo dicam. §. consi. ppeto. in tantum q
media pars vel tertia ps vel quarta bñficij: vica-
rio ministrati tribuatur. ar. ex de sepul. certifica-
ri. vt hoc no. hosti. de cōces. preben. ex parte in fi.
Sub qua congruitate credo considerationem ha-
bendam ad regionem et patriam et ad situm loci.
vt l. c. et no. per hostien. extra de preben. de mona-
chis. et no. Jo. and. co. titu. extirpande. nam in
persona equali beneficium censeretur sufficiens
in puincia. vbi minores expense requiruntur q in
anglia: vbi maiores sunt expense. ar. xli. distinc.
quisquis. extra de dona. ceteruz. Sed et potissime
considerande sunt facultates ecclesie vel monaste-
rij que vel quod de expensis huiusmodi cogitur
prouidere. ar. ff. de admi. tu. cū plures. §. pe. et no.
Hosti. et Jo. an. ex de preben. cum fm apostolū.
§. fi. Item ad sufficiētiā beneficij et vicarie de
qua. §. in consi. ppeto. requiritur q vltra tantum
habeat de quanto potest iura episcopalia soluere
et cetera incumbētia onera supportare. extra de
preben. de monachis. et. c. extirpande. §. respon.
§. fi. et. §. i. et. e. ti. c. i. lib. 2o. vj. et extra de iure pa.
c. i. in prin. in cle. vbi etiam no. vb. q in hac suffi-
cientia debet haberi ratio nobilitatis. xli. distinc.
non cogantur. Item scientie. extra de preben. de
multa. in fine. Item dignitatis. vt doctoratus vl
huiusmodi. ar. ff. de vlsufruc. sed & si quid. §. i. ff. de
va. & extraordi. cog. l. i. §. i. honorarijs. Ss pigue
beneficium dicitur quod his premillis considera-

tis in delicatis exuberat. ar. C. de aque duc. bñm
li. xi. hic dicitur ecclesia pinguis respectu beneficij
tenuioris. sic extra de renunci. si te. li. vj.

b **Q**uam. l. pinguem ecclesiam.

c **N**ec tñ eā recipere audebat. metu ppeto. rñ bñ
ficio. rñ ppeto. rñ.
vt sequitur.

sona ne^e alijs ipso iure
beneficijs q obtinuit
ppetuaretur^f callide^g

d **U**t perso-
na. loquit iurē
vulgare angli-
corum. extra de
rescrip. ex pat-

te. l. in prin. cum similibus Jo. de aton.

e **N**e alijs. hic fuit causa timoris.

f **B**eneficijs. pluralis igitur fuit iste de quo ple-
ne dicam. §. in consi. Otho. xpiane. §. ij. ver. plu-
ralitatē. De hoc etiā habet i. c. dudū. ij. ex. de cle-
eti. p glo. i. vbo. intitulatā. et p Jo. an. i. c. gratia
de rescrip. li. vi. p Cardinale i. c. gte de rescrip. cū li.

Additio.

g **P**petuaretur. ipso iure. extra de prebē. de mul-
ta. imo et ipso beneficio ultimo spoliabatur iudi-
ciali ppetuatiōe per. c. de multa. hodie p extrauag.
Jo. pape. xxi. que incipit execrabilis. §. qui vero
demiceps/ si recipies fm/ primū quo ppetuatus est
non dimittat absq more dispēdio re/ et verbo co-
ram testibus et ante iudicē ppetuatus est scdo ipso
iure et inhabilis ad sacros ordines. vt ibi salua
moderatione. c. con. §. porro. et no. Jo. an. and.
dicto. c. de multa. §. i. ver. si forte. vel forte hec ve-
ritatem continent tantum in casu reservationis
dicte constitutionis execrabilis. ar. ff. de pe. si pre-
les. et. l. pe.

h **C**allide. cuz tamen fraus et dolus nemini pa-
trocinari debent extra de cle. non resi. tue. in fi. ex-
tra de immunita. eccl. aduersus. §. ceterum. Unde
non deceptoribus sed deceptis iura subueniunt/
ex de donati. inf dilectos. §. fi. C. si minor se. ma-
dix. l. ij. cum si. Sed qualiter probatur fraus vel
malicia? Dic q ppetu in solo animo consistit per
iuramentum purgatur extra de excep. c. passora-
lis. et no. de testi. ppetu. in. ij. glo. vbi etiā
probat Jo. an. negatiuam probari per iuramen-
tum ar. extra qui ma. accu. possunt. cum in tua. et
ar. de elec. vt circa li. vj. et de senten. excō. si vero.
ij. et extra de elec. c. nulli. li. vj. cum si. Cum autē
progreditur ad executionem actus qui consequē-
ter sequitur ex dolo/ tunc probatur ex perspicuis
indicijs et verisimilibus coniecturis. C. de dolo. l.
dolum. que quandoq sumitur ex conditione per-
sone vt. ff. de furtis. l. verum. et. l. qui iniurie
in prin. Quādoq vero ex pbabilitate facti. vt be-
ne probatur extra de renunci. si te. lib. 2o. vj. Itē
patet exemplum in impetrante suppressente idē
beneficium. extra de rescrip. ad aures. et. ca. cum
adeo. vel falsificante processum prius habitum.
cuz huiusmodi premilla non potuerūt latere veri-
similiter ipsos impetrantes. extra de re iudi. cum
inter. §. i. ver. cum ideo. et tales censentur dolosi
et maliciosi ex scientia ppetuata in ppeto facto.
ar. ff. pro socio. l. vlti. in fi. a contrario sensu. patet
etiā hoc. ff. de iuris et facti igno. l. plerumq.

Fraus q-
lit pbat.

Nobilita-
tis et scie-
ratio ha-
benda est
in bñficijs
ppetendis.

Constitutio dñi Othonis.

a Procurauit. ergo institutum in illa forte ex conuentione anteq̃ uellet cum patronus presentare uel episcopus cum instituere: cū ipse optans huiusmodi firmam unius uel alterius esset amicus specialis.

b Ut ecclesia illa. pignus uacat
c Sibi optati eam habere quo ad fructus et proventus.

c Modicum quid. i. paruum aliquid.

d Inde. i. de ista ecclesia pingu.

e Solueret. scilicet obtinens huiusmodi firmam perpetuam.

f Alij. instituto rectori.

g Personatus. i. rectorie. non enim hic accipit personatus prout distinguitur a dignitate uel officio: de qua differentia ple. no. per. Sup. extra de consue. c. i. lib. i. vj. accipitur ergo hec dictio iuxta uulgare anglicorū. ut dixi supra. c. cō. qđ in quo dam. j. respon. ver. persone.

h Sibiq̃. obtinenti huiusmodi firmam.

i Reliquū. l. ultra qđ solueret parū persone nſcupatiue institute. et licet hec dictio reliquum ad aliam relationē impoztare uidetur. ut patet. vij. q. i. mutatiōes. vñ. similiter. & vñ. naz sicut ex de testi. in integru. auditis. in fi. ff. de minor. l. emilius in pñ. tamē relatione cessante uniuersitates designat. ut hic si nichil uel parū detur pro firma ar. ff. de op. le. cum optio. le. et no. ff. de ver. sig. l. potest reliquorum.

k Duo dante. ij. pars.

l Causam edicto. sic. ff. de postu. l. i. §. lxxi. ver. origo in fi. Sed pone hanc causam cessare nunqđ cessat huius constitutionis effectus et prohibitio? uidetur qđ sic. C. de epi. & cle. l. generaliter. §. si. cū fi. Tu dic cōtra. nam ubi lex aliquid statuit certa ratione preuila hinc inde ibi cessante causa non cessat constitutio ipsa / ut hic et dicto. §. seruum. de appella. cum cessate. de aucte tu. §. neq̃ tamen j. e. consi. qm̃ tabellionum. j. respō. Ratio est qđ in talibus lex uel constitutio perpetuitatem habet: tam ex parte condentis qđ ex parte cause. ideo licet cesset causa / auctoritas tamen cōditoris semp̃ remanet: que hoc facit durare. ar. in hoc qđ le. & no. extra de offi. lega. c. fi. et hanc rationē reddit vñ. extra de appella. c. i. pñ. in cle. not. Inno. extra de immuni. eccle. quia pleriq̃ in fi. pe. glo. pro isto adde extra de elec. cupientes. in pñ. ver. periculosis. per. Car. li. vj. Sed quādo lex statuit iuxta rationem et causam annexam et tanq̃ fundamentum cōtatiuū ipsius statuti. tunc lex uel constitutio semper referetur ad suam causam quantumq̃ generaliter loquit. sic loquit glo. extra de accusa. cū dilecti. §. i. super ver. ex causa. ar. ad hoc extra de appel. cum cessante. ff. de his qui notan. in fa.

l. i. §. exercitum. ff. de acquiren. pos. l. si is qui aio. cum sua glo. ff. de fonte. l. i. §. i. cū ibi notatis. Ratio huius est nam cū innititur certa ratione & cā tunc ea remota merito finitur constitutio ipsa. ut le. et no. de in integ. testi. tum ex litteris. §. prope

C Quo dante causam edicto statuim⁹: ut nulla ecclesiā uel p̃bēda: uel qđ ali us reddit⁹ ecclesiastic⁹ i to to uel i parte ad firmā ali cui⁹ sub quocūq̃ colore

rimus. ibi illa finitara: intētio qđ. et sic tñe. qua intellige plura p̃traria notata et nō soluta per Sup. xix. disti. si romanoz. v. item. ar. lxi. di. §. sed sciendū in pñ. Jo. de Athon.

m Uel p̃bēda. quid sit p̃bēda & in quibus consistat & an deueniat in permutationē cū temporaliibus: et qualiter differt a canonia. dic ple. per. vñ. extra de p̃ben. si iuxta. ver. et p̃bēdam in cle. Jo. de athon.

n Redditus ecclesiasticus. ut p̃positura uel capellania. vij. q. i. apostolica. in pñ. Item ut sunt hospitalia leprosariorum et hmoi qbus dati sunt redditus in puram et perpetuam elemosinam. ut tamen scias qđ regulariter hospitalia hmoi tanq̃ domus religiose debent cēseri sub dispositione episcopi diocelani. ex de reli. do. ad hec. cū. c. p̃ce. Quādoq̃ tamen secularia sunt in dñio secularis dñi: qui patronus seu aduocatus eorum uocatur nec in talibus habz episcopus aliqd: imo possunt ipsi patroni laici regimina eorū cui uoluerint cōmittere libere et vsum donare. ut extra de donat. inter dilectos. et ibi hoc no. Inno. et Hosti. et credo qđ in huiusmodi hospitali seculari locū nō uen dicat constitutio noua extra de re. do. quia contin git in cle. de hoc ple. not. vñ. extra de p̃ben. per litteras. in cle. de hoc not. j. in consi. otho. volentes. in pñ. Jo. de athon.

o In toto uel in parte. sic uidelicet ut ius totale uel particulare transferat. ut dixi supra. c. cō. cū laicis. ver. ecclesie. et ver. ad firmā. sed tu dic quo ad casum p̃cedentem qđ dicta expositio non ualet qđ perpetuitas de qua hic loquitur necessario induceret translationem iuris cum fructus nō sunt extantes in presenti pro tempore futuro: p̃petuo enim huiusmodi futura in iure consistunt dumtaxat. ff. si serui. ven. harum. et. l. egi. dic ergo quo ad p̃positū uel in parte etiā fructus percipient dōrū p̃petuo ex de arbi. puenit. vñ. vñ. qđ nō sit fieri adiudicatio rei ecclesiasticę p̃ laicos possidēde & c. p̃ Alicu. ergo nec clerico nec laico licet iter eos fiat differentia in firma temporali supra cōstitū. p̃pñ. Jo. de athon.

q Sub quocūq̃ colore. qđ ergo bna uia prohibetur / alia non admittitur. extra de procura. tue. in glo. vñ. in fi. pro quo dic lex uel dispositio nens habet considerationem ad rem prohibitam. tñc uia iuris cōis stat regula uera. ut dicto. c. tue. ex de cōces. p̃ben. detestanda. li. vj. ff. de tu. et cū ra. datis ab hys. l. scire oportet. §. i. ff. ad trebell. l.

Lex an
cesset ei⁹
causa ces
sante.

Constitū
tio finit:
finitara:
inititur.

Uia bna
prohibi:
tū: an sit
cedendū.

mulier. §. bñfidas. C. si manci. ita fu. alie. ne pro-
sti. l. fi. et hic cum si. sed tamen cū equitas fauora-
bilis subest via iuris specialis quis admittitur. et
de restitu. in integrū constitutus. et no. e. ti. corā.
in glo. fi. leg. et no. per Car. de regu. iuris. cū qd.
lib. 2. vj. Aut lex

vel disponēs p
hibendo pñci
paliter se refert
ad modum seu
vias phibitas.
tūc alia via etiā
de iure cōmuni
admittit. iurās
enim non accu-
sare bene denū-
ciat. vt not. et
de iure iuran.
quēadmodū in
fi. Sic repul-
ab vna via vel
actione/ad agē-
dum alia nichil
ominus admit-
titur. et de iu-
di. examinata.
in fi. hoc etiam
no. Jo. and. in

in^a perpetuū conferatur^b
cassum^c et inane fore peni-
tus^d decernētes si contra
fuerit attentatum.

**De institutione vica-
riorum:**

Summariū.

Vicarij nullus susci-
piat nisi sit pñfiter aut
diaconus pñfiteris quat-
tuor temporibus rite in pñ-
fiterum ordinandus: su-
scipiensq; renunciet cete-

in dicta regula cum quid. li. vj. ar. ff. de excep. rei
iudi. si mater. §. eandem. et. l. an eadem. §. actio-
nes. legi. et nota. extra de re iudi. c. abbate sane. §.
ceterum. et. §. pñfatus. lib. vj. vel dic vt not. j. in
constitu. Dtho. deus. §. nos igitur. in glos. nec ab
alio. Jo. de athon.

Imperpetuū. i. ad vitam contrahentium. ita
videlicet qd p morte alterutrius cōtrahentū dissol-
uatur et finiat firma ipsa ex legis dispositiōe ar.
ff. pro socio. l. i. ff. de procura. l. et imperpetuum.
et in hoc quod no. supra. e. §. perpetua. in pñ. sic
videlicet in fi. de hac dictione no. r. q. ij. capi. per-
petua. in pñ. Jo. de athon.

Conferatur. etiam cum licentia epi et alia so-
lemnitate de qua loquitur supra. e. consti. c. pñxi.
in fine. Jo. de athon.

Cassus et inane. C. de legi. non dubium. sic et
de offi. delega. c. fi. in fi. lib. vj. et. e. li. de iudic. c.
mulieres. in fi. et. e. li. de appella. vt super. euz si.

Penitus. i. quo ad omnem partem tam tem-
poris qd rei deducte in contractum: cum eadem sit
ratio rei et temporis. ff. de mili. test. l. miles ita. in
pñ. facit et de elec. c. qualiter. in fi.

Ad vicariam. l. perpetuam extra de re scp.
postulasti. extra de filiis pñfby. constitu-
tus. et. c. ad extirpandas. extra de fide instru. g.
perpetuus cum si. secus ergo de vicariis tempora-
libus qui ius certum intitulatam non habent. de
quibus habetur extra de appel. peruenit. i. extra
de voto. c. vlti. extra de elect. cum ex eo. c. li. de re-
gula. bñficiū. Qui autē sunt vicarij perpetui ha-
bentur extra de offi. vicarij. ad hec. plenius extra
de pñbē. de monachis. c. extirpande. §. qd vero cū

fi. j. in consti. Dtho. sacrorum. Item de eius suffi-
cienti portione dixi supra consti. pñxi. j. respon. druplices
ver. pingui. Item quattuor scias genera vicario sunt.
rum quidam sunt vicarij mercenarij: et sic cōuica-
rij rectorum/qui ad tempus assumuntur tempora-

**ris beneficiis curam an-
marum habentibus: et tu-
ret se in vicariatu corpo-
lem residentiam continue
facturum: altoquin eius
institutio erit nulla.**

**Si quis autem non sa-
cerdos iam institutus est
suscipiat sacerdotium in-
tra annum: aut si per euz
steterit quo minus susce-
perit: pñuetur vicaria: su-
scipies hō renūciat et iuret**

Ad iam instituēd^o.
De vicariis statui

sine licentia episcopi: dum tamen statutum pro-
uinciale vel synodale nō impediāt vt dicta decre-
vlti. al vt dicaz. j. e. §. sed verbū personis pñxijs.
Alij dicunt vicarij ad certā prouinciam per papā
destinati: et illi tantam potestatem obtinent quā-
tam littere eorum important et non plus. xvij.
diffic. nobilissimus. extra de priuile. suscepimus.
Tertij dicuntur vicarij generaliter per episcopoz
in sua diocesi constituti/qui potestatem a iure dictū
habere extra de offi. vicarij. cum in generali.
lib. vj. et. eo. lib. de pñben. c. statutum. de quibus
quomodo et in quo differunt isti a principalibus
officialibus qui idem consistorium tenent. extra
de appella. romana. in pñci. li. vj. et de re scip.
et si principalis in cle. Solutio in officialē huius-
modi est transfusa cognitio causarū totius dioce-
sis generaliter. non autē inquisitio/correctio/pu-
nitio excessuum/seu amotio a beneficio: nec etiaz
collatio beneficiorum: nisi als ista specialiter sibi
essent cōmissa. vicarius tamen generalis episcopi
hec omnia facere potest exceptis beneficiorū col-
lationibus extra de offi. vicarij. licet. et. c. cum in
generali. lib. vj. hoc tamē potest generalis visita-
toz tempore visitationis. vt no. lxi. distinc. obitū
cum si. quod tamē dic vt extra de supplen. negli-
pñelato. c. ecclesie. et generaliter omnia potest que
sunt necessitatis et iusticie extra de tempo. ordiñ.
cum nullus. §. i. lib. 20. vi. de maio. et obe. episcopa-
li. vbi etiam no. per Car. secus tamen in hys que
sunt specialis gratie. vt dicto. c. licet. et. c. cum in
generali. Sunt autem et quartj vicarij perpetui
ad curā aiarū instituti/et installati/et intitulati.
de quibus hic itelligo loqui. vt hic et alia qplura
utilia ple. no. vb. et de offi. vicar. c. i. in cle. Sed
c. iij

Constitutio dñi Othonis.

contra istos vicarios perpetuos quedam in facto vicarius agitata. Quero pmo. l. an ille vicarius in iudicio in iudicio conuentus sup re ecclesie portione suā contingen-
cōuentus te habeat personā als rectorē noiare? videt q nō an teneat cū aucte epi in vicaria sit institutus assignata sibi rectorē fructuū portione cōgruā. et de rescrip. postulasti. noiare vñ et de offi. vica. ad hec. et. c. ex parte. extra de fide an possit instru. g. perpetuus. vbi hanc partem tenet ho-
p se cōue-
stien. q nō habet noiare rectores: sed ipsemet pōt niri & con-
uenire. conueniri et cōuenire. vt ibi no. sed ztra Inno. et de maio. et obe. inter quattuor in magna glo. ibi alij notant. Credo respectu rectorū vicarium dici intitulatum: respectu vero aliorū noiare debet re-
ctorē. sic intellige hic contraria ar. ff. si serui. ven. loci. §. cōpetit. hec vera quādo cōuenitur vicarius ratione rei vel loci. si autēz rōne psonē puta forte vicarius promissit michi obedire: tūc nullo modo in iudiciū aliū noiat. noiatio enī in iudicio dum-
taxat in realib⁹ locū habet scōz oēs. vt no. Inno. in glo. predicta. non autē in psonalibus. nam tūc quilibet cōuenitur ex obligatione ppropria ar. ff. de consti. pecu. l. vbi. pmissa vera intellige in re-
bus immobilibus. Sed an pzo re mobili locum ha-
bet noiatio? Inno. i dicta glo. magna parū post prin. videt tenere q sic / sicut p re immobili ar. ff. de rei ven. l. officium. sed ipse idem no. contra. l. q in re mobili noiatio non habet locū. vt no. et vt lit. non ztest. qm. §. q si super rebus. in glo. secus et. Cōcordes dicta sua sic. qz qd dixit i mobilibus lo-
cū habere noiationē itelligo bez et. vt noiat⁹ ad iudiciū vocetur vt cōpareat si sua viderit interesse ar. in hoc qd no. Inno. et de ma. et obe. humilis. ver. in arduis. ar. in hoc qd le. et no. ff. iudica. sol. l. iij. §. ob rem. sed non vt scdm noiatuz processus reguletur sicut fit in immobilibus quādo posside-
re se dicit noie alieno. vt supra notat. Scōo que-
ro cū ius talis vicarij sic perpetuitatem cōtineat /

vicarius an cōtra rectorē loci vicarius prescribere possit? Videtur q sic: qz ius rectoris ecclesie rectorē p videt directū: tamen ius vicarij cōtinet ius vtile scribē pol-
lit. qd prefertur directo. ff. de procur. in causis. in fi. et. l. se. ar. ff. de pe. here. l. nec vllā. als etiā si puta uit. §. apud marcellū. de quo supra. e. consti. cum laicis. in glo. licet ibi iuxta hoc querit. Item ius vnius est distinctuz et separatuz a iure alterius. ergo tanq separatuz non continet ius alterius. ar. ff. de vñf. is qui fundum. in fine. ar. ff. de ac-
quiren. pos. l. naturaliter. §. nichil. Quidam di-
cunt contra. cum quicquid prescribit vicarius tā q vicarius iuris quodam modo diriuato ecclesie / et sic superiori primo prelato prescribit ar. C. de prescrip. xxx. vel. xl. annoz. l. male agitur et hoc no. vñ. et de offi. vica. c. i. in cle. sed primū verius videtur: cum vicarius tanq persona ecclesiastica prescriptiois capax portione sibi limitatā possi-
deat noie ppropia. qd dic vt supra in consti. pxi. Item nō noie colonario. vt loquitur. l. male agi-
tur. in augmentuz ergo portione sue in singulis in quibus bonā fidem eius presumere poterit cō-
tra rectorē prescribere. ar. in hoc qd not. Inno. extra de ver. sig. abbate. in prin. glo. pzope fi. ibi item licet. ar. et de offi. vica. ad hec. secus tamen

in alijs rebus oīno diuerse nature & rōnis distine-
te. cum illis diceremus malā fidē inesse extra de prescrip. vigilant. ar. ff. de bo. li. si pzonū. §. si ex bonis autem. de cōtrouersi. inuesti. c. si quis demā-
lo. coll. x. cum si. rector enī nō vicarius suā inten-
tione fundat de iure cōi super decimis pmijs ob-
lationibus et huiusmodi. et de prescrip. ex trans-
missa. et de sepul. in nra no. vñ. de iuris pa. c. i. in rubro. in cle. Item quero an cōtra huiusmodi vi-
carij vel alterius prescriptioē quadragenariam competit rectori restitutio infra quadricennū a tē-
pore huius quadragenarie prescriptiois cōplete? Glo. sup hoc vacillat. C. de sacro sanc. eccle. autē. quas actiones. et autem. de eccle. ti. §. pzo tempo-
ralibus. in fi. per quos tertus et consimiles. glo. extra de in integr. resti. c. auditis. in glo. ecclesia enī in fi. dicit verius esse restitutionē hoc casu nō admissi: ne iura loquentia de prescriptiois frustra statuta videantur: vt ibi notat. Idem tenet Jo. an. eo. ti. c. i. glo. pone. et in fi. in cle. Sed contra videt dicendū. cū ztra omnē lesionē iudicalem et
extrajudicialē restitui possit: imo et cōtra ceteras prescriptioes tēporeales vt not. per doc. et de in integ. resti. cōstitutus. et no. C. de hereticis. autē. idem est. Unde cū ecclesia ante lapsum. xl. annoz semp videtur in ledendo passue: qz iure cōi possit
semper ante prescriptioē interuocare. sed cōple-
tis. xl. annis: tūc dī ledi. et a tēpore istius lesionis quadricennū indulgenda videtur restitutio. ar. et de in integ. resti. c. i. et. ij. li. vñ. que iura videtur
inuerē hoc arbitrariū esse. ita q regulare sit illud qd pzia opinio. quasi hec lex hoc pziuegiū resti-
tutionis puidens in hys prescriptioibus quāda ppetuitatem ztinētibz certū tēpus. et in prescrip-
tionibus iuris ecclesiay pefiniuit: vltra qd nec iure cōi nec speciali audiret. vt dicta autem. quas actioes. cūz li. et de prescrip. de quarta. als ad qd
poneret lex tēpus diffusius in prescriptioe rei ec-
clesie q in prescriptioe rerū pziuatay. x. vel. xx. annoz. C. de prescrip. xxx. annoz per totum: cum tamē duplici pziuegio gaudere non debent
respectu eiusdem vt no. C. de dot. promiss. l. i. fi. ar. de pactis conuen. l. si mulier. §. i. in fi. insti. de autē. tu. §. neg. tamen posset esse ratio iudicē mo-
uens ad concedendū restitutionē hoc casu puta si in graue dānū ecclesie laici prescripissent i modo
decimādi qd videtur posse et idem no. vñ. in cle. de iudi. dispendiosam. ver. prestationē q in perso-
nalibus valz consuetudo de minus decimādo lo-
co decimarū non in realibus. xvi. q. vij. quicunqz vero pzediorū / et no. Jo. an. de censibus. et. c. ij. ver. constitutiones. et qualiter valet ztuetudo in
clericis no. Inno. et de zfirma. vñ. venerabilis in prin. licet hoc nō possunt in huiusmodi decimis. vt le. et no. extra de prescrip. causam. et sic intelli-
ge et de resti. in integ. c. i. in fi. li. vñ. Item in tem-
poralibus prescriptioibus de quibus supra dixi est tempus vñiforme ecclesie & alijs. vnde ecclesia
contra eas habet tantū vnā specialitatē. l. restitu-
tionis in integ. et. e. ti. c. i. in cle. Et caue qz dixi
supra duplicē fauorē nō debere fieri respectu eius-
dem. Cleruz est de duplici solemnitate intrinseca.

restitutio
an cōpe-
tat rectori
cōtra p-
scriptiones
vicarij.

vt in dicta glo. fi. C. de dot. promisi. l. i. et hic in q
stione pposita. Sed cum vna intrinseca aliam
extrinsecam bene cōpatitur. vt in alienatione rei
ecclesie vel minoris qm̄ pcedit illa specialitas.
xij. q. ij. sine exceptione. ex de re. eccle. non alie. c.
dudum. lib. vj.

si ista est extrin
seca. ff. de pub.
in rem act. l. q.

cung in fi. ideo patitur aliā specialitatem. l. resti
tutionis in integritē contra huiusmodi contractuz
que est vna specialitas intrinseca lesione probata
ex de resti. in integ. c. i. lib. 20. vj.

C De cetero. sic ergo nota q tractus futuri tem
poris spectat ad iudicē ita q super futuris potest
ferri sententia. et sic est cōtra. ff. de vsur. l. i. Pro
quo dicit Hostiens. extra de sepul. in nostra. Aut
obligatio hec ē oīno futura et super tali nō p̄t fieri
iudiciū vt ibi. Aut obligatio ē p̄sens tūc si sit di
latiua tantū et non extensiua quia debetur in diē
vt in festo pasche: tunc obligatio est p̄sens s; pe
titio vel condemnatio p̄sens non adiicitur. imo
potius puniret si hoc peteret extra de plus pe. c. i.
Aut est p̄sens dilatiua et etiam extensiua vt in
expensis q multiplicant per contumaciā in p̄sta
tionibus annuis et hmoi tunc p̄t fieri condemna
tio in futurum sic intellige no. extra de offi. dele.
querēti. ff. si serui. vendi. l. harū. et. l. egi. Sed cō
ditionalis condemnatio fieri p̄t ex de testa. Raynal
dus. §. ratio. ff. ad. le. aquli. l. in lege aqlia. §. si de
bitor. tenet enī sentētia cōditionalis si feras. ff. qn̄
ap. sit. l. i. §. biduū. Item sup futuris potest ferri
iudiciū penale. puta q ille q semel me molestauit
de cetero non me molestet: nec amplius meuz ius
vsurpet. vt dicta decre. in nostra. Itē q gñaliter
cautio peti posset de fideliter p̄stando in futurum
ex omni iusta causa que iudicis arbitrio visuz fue
rit lez debitū ante diē ipune nō posset peti. vt le.
et no. ff. de iudi. in oibus bone fidei. hoc idē cōfir
mat vb. ex de iureiu. romani. v. declaramus i cle.

Tu dic breuiter q sup futuris oīno. l. actu & habi
tu: re et spe. nō p̄t fundari iudiciū. ita q hmoi nō
cōplectitur hmoi libellus gñalis. ff. de iudi. nō p̄t
et. l. nō quēadmodū. sic intellige qd no. Car. ex de
offi. ordi. c. i. ver. foraneos. circa mediū. secus tñ
super p̄ntibus actu & futuris verisimili habitu. ff. si
ser. ven. l. hāz. et. l. egi. cū si. et no. Sup. de re iu
di. abbate sane. ppe fi. v. iudicio. li. vi. Item per
hoc verbū de cetero patet q hec constitutio est no
in iuris introductiua saluo eo qd dicitur. j. c. §. de
iam. de hoc ple. dixi supra. e. consi. ecclesias in fi.

C Admittendū. expedit enī ante admissionem
occurrere ex de iure iuran. quēadmoduz. §. i. C. in
quibus cau. in integ. resti. non est neces. l. fi. Itē
scias q ius huius perpetui vicarij & veri rectoris
est simile et conforme in tantū q in eoz beneficia
prohibetur successio. qd nō foret si iura eoz oīno
foret diuersa. vt no. hosti. ex de fi. p̄f. cōstitutus
et. c. ad hec in fi. licet enim cura fuerat penes vica
riū. nō tamen transfertur nec abdicatur a rectore
sed remanet penes vtrūq. vt no. ex de offi. vicarij
c. ij. et no. Inno. ex de preben. cum non ignores.

et. c. extirpande in fi. licet enim vicarius curā ge
rat: non tamen negat qui rector curā habeat. ar.
ff. de car. edic. l. ij. §. si duo. facit. ff. de iure iuran. si
duo patroni. in prin. ff. de iure pa. si iurauero. in
glo. vbi dicens se filiū non excludit alium nisi di
cat se filius tñ.

fore admittenduz^b nisi^c

nichil ergo vni
diminuit p tras
lationes huius

cure: sed per aliu auge. vt patet in omni doctri
na per magistrū facta in discipulū ar. ff. de leg. iij.
l. legatis seruis. §. ornatricibus. Contra tñ videt
per extrauag. exccrabilis. §. fi. ver. beneficiuz. qd
regitur per vicariū respectu rectoris dicitur non
curatum. Jo. de athon.

C Nisi. no. cum hec dictio sequitur negatiuam
ponere videt seu affirmare vt nullus homo dispu
tet nisi guydo. C. de transact. l. actione cū si. aut
accedit orationi affirmatiue. vt omis hō disputat
nisi socrates. et tūc excipit seu negat. ff. de re. iur.
que tutela in prin. et de hac materia no. Sup. ex
de consi. c. i. p̄ope fi. ver. nisi. li. vj. Sed contra
hāc distinctionē est. ff. de ma. testa. ticia. §. fi. ff. de
re. iur. nemo ex hīs. vbi hec dictio sequitur nega
tiuam. et tamen nō ponit. Dicunt ergo quidā mo
derni. aut dispositio incipit negatiue: & tūc nichil po
nit. vt deā. l. p̄ria all. aut dispositio incipit affirma
tiue/ executio tñ ē negatiua: & tūc ponit. ff. de cōdi.
& de. l. qbus dieb. §. quidaz ticio. Dic tu siue in cō
tractu siue vltima voluntate siue p̄feretur a lege
siue ab hoīe semp excipit si referat ad illud. et illi
accedat qd sub p̄ria dispositioe & tinebat. diuersi
mode tamē qz qn̄ sequitur affirmatiua. tunc exce
pit negādo illud qd prius fuit positū. ff. de penu
le. naz qd liquide. §. fi. ff. de leg. iij. l. fideicomissa.
§. sic fidei. Sed quādo sequitur negatiua et exci
pit affirmare. vt dicta. l. actio. ff. de ma. testa. l. si ita
fuerit seruus. §. questio. in fi. de adop. §. item non
aliter. et hic. xi. q. iij. nemo epōz. qn̄ vero non re
ferat ad illud totū qd p̄mittit. tūc semp adiectionē
facit: et tunc p̄prie ponit. vt dicaz et remittā in
dictione p̄ter. j. in cōsti. p̄ori. §. in vtroq. ver.

Uir q ita
p̄ter. Et p̄dest notare ista ad questionem qua
queritur an sic promittens nullā in vroz ducam
nisi te/ ipsam ducere sit obligatus: et saluis argu
mētis p̄missis videt primo q non. qz ex disposi
tione negatiua effectus non inducitur. vt dicta. l. tus ad il
ticia. §. fi. sed si contrahere vellet vir/ tunc ipsa de
bet p̄ferri. ar. ff. de act. empti. si steris. §. sed et si cendam.
ita. Contra videt q ex huiusmodi negatiua insur
git effectus ar. ff. de contrahen. empti. qui fundū.
saltē vt ex p̄ria attentatione als acceptatiōe erga
aliā peti possit p primā. ar. ff. de fideicomis. liber.
qdaz i testamēto. scdo respō. ibi nolo aliū. ff. So
lutio in hac questione credo q cum loquamur in
actu incommutabili. l. in matrimonio ex vbis p̄e
missis statim sit obligat^a ad irimoniū nullo alio
modo expectato nisi per partē sic promittentē p
batur sua mens verisimiliter & traria. ff. de fideicom
missa. liber. l. generaliter. §. si petitiū i fi. qz verba
huius promissionis sic debent exponi: nullā ducā
nisi te. i. te ducam et nullā aliā. Nec obstant & tra
c. b.

Iudiciuz
an sup fu
turis fun
dari pos
sit.

Vicarius
an dicat
habere cu
raz vt po
tē rector.

Constitutio dñi Othonis.

ria qz loquitur in cōtractu repetibili seu iterabili et commutabili. ff. de ac. emp. l. exempto. §. i. unde tunc expectatur quousq; in contrarium fieri attē-
tetur et sic intelligo quodcumq;. **Suy.** ex de consti. c. i. v. nisi in fi. li. vi. qua querit de simili cōtractu

venditiōis/ p-
missam decisio-
nem intellige
veram in foro
iudiciali. in fo-
ro penitentia-
li omnino cre-
dendum est cō-

fitenti. i. q. vij. sancimus. Unde hoc casu p̄biter
habet dicere cōfitenti licet in foro iudiciali nō cre-
deretur tibi ita sed potius adiudicaretur pzo ma-
trimonio. nisi tamen euidenter probares contra-
rium vt. §. si petisti in fi. tamen ego qui debeo tibi
credere dico tibi ex quo non cōsensisti in eam non
est tibi vxor vt ple. no. Hostiē. extra de spon. tua
nos. §. i. ver. non videmus.

a Jam. i. tempore admissionis sue ad vicariā.
b In p̄biterum ordinatum. supple et execu-
tionem huius habentem ar. §. e. con. §. de iaz insti-
tutis extra de cle. non resi. qz nōnulli ibi p se ipaz
non ergo sufficeret talem ordinem huiusmodi su-
scipisse et characteres habere vt de hac materia plu-
ra recitat et no. **Suy.** ex de pe. degradatio. in glo.
pe. et vlti. li. vi.

c Vel saltem. i. ad minus. §. e. con. cum nō solū.
d In p̄ximis. ar. ff. de. v. ob. l. cū q calendis
Et sic patet vna diuersitas inter istuz vicarium &
rectorem quem sufficere clericum tempore in-
stitutionis vt ple. no. **Suy.** de elec. cū ex eo. i glo.
no. verbum li. vi.

e Quattuor temporibus. nam alijs temporib⁹
sacer ordo conferri non debet. nisi in sabbato sc̄to
vel sabbato medie quadragesime extra de tempo.
or. de eo. cum si.

f Ordinandum. repete in p̄biteruz. Quid er-
go de impetrante in forma pauperum ad bene-
ficiū et si curam habeat aiatuz annexaz an nō ob-
stante constitutiōe ista qua nō potest quis admit-
ti ad vicariā nisi p̄biter vel dyaconus in mi-
noribus tantum ordinibus constitutus/ post acce-
ptionem suam vel licentiam p̄uideri possit de
huiusmodi vicaria curata? Videtur q non cū hu-
iusmodi beneficiuz adeo sit sacerdotale ex statuto
istius constitutiōis q nullus ad illud debet admit-
ti/ nisi sacerdos vel dyaconus vt hic extra de p̄bē.
significatū. ar. ff. de mune. et ho. vt gradatim. §. l̄
et si legem. Itēz huiusmodi statuta localia p clau-
sulam non obstantibus &c. papa tollere non vide-
tur. ex de consti. c. i. li. vi. non enim huiusmodi nō
obstantia tollunt dilationem vel affectum statu-
torum vel consuetudinum sed operātur tantū ne-
gā subreptitia dici possit vt no. ple. **Suy.** & car.
extra de rescrip. cum aliquibus in p̄in. li. vi. Dic
contra vt ipsi no. extra de p̄ben. si pzo paup̄ri-
bus clericis. ver. p̄inde. li. vi. Non enīz tenetur
homo sine titulo se facere promoueri. e. li. et. c. ti.
si episcopus. et dixi sup̄ ea. consti. sacer ordo. in

glo. ordo nanq; tibi. ratio vltima in cōtrarium re-
duci debz pzo illa parte vt patet per dictos docto.

g Qui. l. admittendus ad vicariā.

h Kenficians. re et verbo. hodie i forma et sub
pena extrauag. execrabilis. §. qui vero deinceps.

i Si qua. l. f.
beneficia cura-
tabt sequit als
nisi fuisset hoc
adiectuz intellē
geretur de bene-
ficijs qbuscūq;
hic finit nāq;
dinandum f: qui renun-
cians b alijs beneficijs si
qua habeat curaz anima
rum habentia/ iuret b ibi

beneficiū in iure cōi positus late patet. vt no. vv.
ex de renunci. c. i. ver. beneficio in cle.

k Iuret. iuramentū tria continere debet scz ve-
ritates scientie. item iudiciū. i. deliberationē atq;
iusticiā. l. vt bonū sit i se & honestū. alioq; pot⁹
diceretur periuriū nisi hos tres comites habeat.
xxij. q. ij. aiaduertendū. in p̄in. C. de nup. auten.
qd eis. in fi. de piurio vero multiplici no. xxij. q. ij
in summa. melius in. c. ne quis. Item quādo licet
iurare no. extra de iure iurā. nullus. Item an hu-
iusmodi iuramentum potest per ep̄m instituto re-
mittere? Dic q nō. p ea que no. vv. extra de vsuris
c. vnico. j. respon. ver. iuramento. in cle. nam cūz
tendit ad cultum dei religionem vel pietatem dei:
tunc non potest per partem remitti. secus si solo-
modo ad cōmodum temporale. vt ibi ple. no. vv.
ar. extra de spon. p̄terea. i. qd ple. p̄sequitur re-
pertorium. spe. ti. de le. §. nec ostendendum. ver.
potest etiam episcopus.

l Ibi. i. in loco vicarie. Unde queritur an bica-
rius in forma iuris constitutionis huiusmodi iura-
tus extra parrochiam suā in loco vicino habitās
ad mensam laici forte cum domos proprias nōdū
haberet cōstructas/ censcat in cura sua iurata re-
sistere? Videtur q non: cūz talem personā obliga-
tam ad residentiam sufficiat requirere in ecclesia.
ar. in hoc qd no. Inno. ex de eo qui mitti. in pos.
si aduersarius. extra de dolo et cōtu. causam que.
cum ibi notatis in glo. Ver. ff. vbi pue. edu. de. l.
fi. sic videtur intelligi. glo. C. ex qbus causis ma.
l. ij. & no. **Suy.** ex de elec. c. i. ver. infra mēsem. li.
vj. ar. xij. q. i. §. his itaq; v. nam ita cū dictuz est.
ar. opti. xxv. q. ij. ita nos. j. respō. ibi vt parrochie
vice &c. et hoc innuitur. j. in consti. otho. sacroꝝ
j. respon. in fi. Credo tamē p ea que p̄ponitur
in via questionis sufficere cum ita esse vicinum q
cōmode ad eum habeatur accessus: cum eius par-
rochiani eius ministerio indigēt. ita q requisitus
paratus sacramenta intra parrochiam ministrēt.
Idē enī iuris est de eo qd est et de eo qd p̄ope est.
ff. si certū petā. lecta. §. dicebam. C. de pac. l. petēs
p̄terea ibi satis residentiaz facit vbi suum opus
complet. licet extra manere consuevit. ar. op. ff. de
fun. instruc. l. cum quidam facit. c. ti. l. quesitū. §.
si quis & l. cū delamonis. §. sabinus. cum si. imo
absoluere et penitencias imponere in foro aie ex
parrochiam posset quādoq; subditis suis. non tū
hoc vniuersaliter vsurpandū. qz hec sunt iurisdi-
ctionis voluntarie. ff. de offi. p̄eci. l. ij. sed conten-

**Iurame-
tum tres
debet hē
comites.**

**Vicari⁹
q iurauit
i vicaria
residere:
si in loco
vicino mo-
retur: qd
iuris?**

**Surrep-
tio tollit
p clausu-
lam non
obstā.**

De institutione vicariorum. Ad vicariam. Fo. xxiij.

tiolam exercere nō possit extra parrochiam. ff. de iur. o. iudi. extra territorium. nisi in casu extra de foro compe. c. i. in cle.

Residentiam. hoc nedū statuitur propter eorum continuū officiu in ministrando sacramēta et sacramēta

residentiam facere ac

lia s; ppter ho spitalitatē quā ex hac artatiōe plus facient & subibūt. xlij. di. §. i. et ibi no. in summa. ita q; corum domus omnibus debet esse cois alioquin angelos nunq; recipiēt. vt ibi. no. & plc. xxi. q. i. c. i. Unde iuxta huiusmodi onera sibi pro uidere debet de portione conuenienti et congrua vt patet in his q; remisi supra. c. in prin. ar. xij. di. §. i.

¶ Nunq; ergo iste vicarius iurat? se absentas p negotijs ecclesie seu vicarie excusetur a iuramento? **¶** Quidetur q; non. cū actū volūtariū exerceat ar. C. de transacti. l. si quis maior et quod no. additio. extra de iure iuran. capi. veniens. Dic contra q; satis excusetur et q; censetur residens et obligatus sic per iuramentū. nam paritas vtilitatis ecclesie nam excusat ar. ff. de arbi. l. licet. C. de palati. sacra. largitio. l. si. li. xij. ar. ff. de re iudi. inter eos. nam et talis deseruire ecclesie videtur et residens esse in eadem vt no. **¶** Sup. extra de cle. non re si. c. i. prope fi. ver. vtilitatis. li. vi. ar. c. ti. ex pte tua. **¶** Nec ob. addi. in decre. veniens de qua supra no. nam ibi impetratū absolutiōem perpetuaz quod non est tolerabile. hic tēporaliter vult abesse. ar. C. de preci. impa. offe. quotiens. **¶** Itz qstio loquitur qñ ad cōmodū ecclesie vel rei publice imediate. s; dicta additio loquit qñ hoc ipetrat ad vtilitatem perpetuā singulare imediate. ar. ff. ex qui cau. ma. licz. l. iij. et l. qui mittuntur in fi. lex considerat potius imediatū cōmodū. vt. j. con. pri. et si hoc pncipaliter concernat cōmodū ecclesie dispēlatio toleretur. si persone cōmodū pncipalius q; imediate et inseparabiliter: tūc denegat. vt no. **¶** Hosti. ar. de preben. de multa. in fi. **¶** Iuxta hoc querit. an cū hūmōi vicario iurato potest eps dispensare in forma cōstitutiois cū ex eo. extra de elec. li. vi? **¶** Quidetur q; sic. q; quod statutum est de rectoribus etiam quod ad susceptionem ordinum: ad perpetuos vicarios est extensiuum extra de offi. vicar. c. i. in cle. vbi hanc partē tenet Jo. an. v. sacerdotius sed ibi non decidit hec de vicaria iurata. iuxta statutum locale sed tñ de vicaria de iure coi ordinata q; iuramentū hūmōi exactionē non habent vt in alle. supra. c. consti. in prin. **¶** Unde licz dudum in lectura li. vi. decre. gratia collatiōis cōtrariuz teneant: in vicario tñ iurato ad residentiam in forma huius cōstitutionis credo iam cōtra Nam ad casum interpretatum nō extēditur obligatio iurata etiam p re publica ar. in hoc qd no. **¶** Sup. et. de cens. c. fi. li. vi. et hanc partem tenet Jo. an. et de elec. cū non deceat in fi. li. vi. naz iuramentū obligat et confirmat vbi simplex locutio non onerat de le. iij. l. cum quis decedens. §. co diallis. C. si aduer. vendi. autent. sacramēta puterum. et de pac. quus li. vi. et de iureiu. cū conti

gat et e. ti. licz li. vi. **¶** Nec obstat. C. de non numera. pecu. indubitati. naz vbi equitas ppter petm vel ius coē. repugnans ē iuramento contrarium iuramentum nichil superaddit ad vinculū vt ibi C. de legi. nō dubit. ff. de le. i. si quis inquilinos i

eam faciat continue

bis pro hac parte al. secus reperitur q; hoc iuramentum excludit a iuramento speciali vt autem. sacramenta cum si. supra al. vt vult no. vbi. et de iure iuran. c. i. §. fi. ver. firma in cle. **¶** Item contra iuramentū requiritur dispensatio et dispēlandi potestas expssa. ff. ad munici. l. vlti. in prin. quā eps nō hz sed sol^o papa. xv. q. vi. auctoritatem. **¶** Jo. et archi. et de iure iuran. c. cū quidaz per Ber. et docto. **¶** Itz i forma decre. cū ex eo. nō possit dispēlare cum isto vicario cum ante eius admissionem eū oporteat esse presbiterū vel diaconū vt hic ptz & decre. cū ex eo. solū requit eū ē subdiaconū. infra annū. ad hec oia facit qd notat i pri. glo. se. **¶** Notamē nego qui ex causa rōnabili sup. respiciētia simpliciter possit dispēlari ar. et de elec. l. canon. §. is autē cū. §. fi. li. vi. nec enī in hoc obuiat suū iuramentū vt no. j. in glo. non igitur.

¶ Facere. Nota q; ea q; per verba statuunt seu disponunt: ad intellectū interpretatū non referunt. ff. de vul. & pu. sub. q; liberis. §. hec vba. secus tñ qñ per nomē vt iter. actus. et hūmōi vt bñ le. et no. in fi. de sti. seruo. §. sed cum factum.

¶ Fam. f. residentiam.

¶ Faciat. An ergo iuramentum huiusmodi ar. tet vel obliget ad hanc continuitatē? **¶** Quidetur q; sic ar. ff. de vbi. & demō. l. hec scriptura. cū sua glo. in lineari. v. factus. vbi inuit repeti iuramentū ar. i hoc qd le. & no. C. de sa. sac. ec. autē. hoc ius potest cū glo. i iuramēto. **¶** Sz certe ibi dictio factus. als scaret sine regimine trāsitionis. et facit e. ti. l. se. i. fi. hic aut loquit i copulatiua diuersarū orationū vbi iuramentū i scda orōne nō videt repeti sed distinctim per se stat cū regimen per se sufficiens includat ar. ff. de ver. ob. inter stipulantē. §. ij. v. itez si ego. vnde diuersa videtur esse pena vnius et alterius ar. C. de transac. l. vbi. saluo eo qd dicā. j. e. consti. v. alioquin. ita q; licet iuramēto vicari^o astringatur ad residentiaz tñ ad continuitates residentie astringitur solū ex precepto p cuius precepti violationem non nego peccatus mortale committere seu cōtinere vt no. **¶** Car. de elec. generali i glo. no. ergo li. vi. et p **¶** Sup. c. li. de. con. preben. detestanda. in glo. vere dānatus ibi nota verbum ptz. iij. dist. §. vlti. ad diuersaz naturā et discretaz orationem sequentem iuramentum pcedēs nō extenditur. C. qñ mu. tu. offi. fun. p. l. fi. licz iuramentum subsequens ad orationes pcedentes se paratas quandoq; extendatur. extra de iure iurā. ego in fi. **¶** Joannes de aton.

¶ Continue. hoc intellige civili mō. i. tempore **¶** Verba si congruo licet non quolibet instanti. ff. de serui. l. vlti sunt si cui. ff. de edili. edic. l. qd vedito. vbi lex instruit intelligēda

**Residen-
tiaz conti-
nuaz p iu-
ramētum
pmittens
ad conti-
nuitatem
vi iuramē-
ti nō astri-
gitur.**

**Vicarius
se absen-
tans p ec-
clesie ne-
gocijs cō-
suetur pñs**

**Vicarij p
petui & re-
ctoies co-
dem iure
cēsentur
quo ad a-
liqua.**

Constitutio dñi Othonis.

non fieri interpretationem amara. absit enim qd ab huiusmodi vicario exquireretur quodlibz momentum. ff. de cōdi. et de. l. si quis ita legauerit. causa namq; filicidij perpetua est et tamen non semper cadit. ff. de serui. v. p. p. e. l. foramen. sic extra i

phe. i. pñ. vbi exponitur cōtinue. i. assidue. ar. p hoc et de

corpale^a: alioqn^b institutio

de cle. non residens. ex parte extra de preben. significatū. vbi de hoc no. **Sup.** in rosa. xxi. di. sacro sancta. v. constitutis le. et no. extra de ver. signi. c. vlti. in fi. li. vi. Potest etiam qñq; se absentare nedum pzo necessarijs sed etiam pzo vtilitatibus suis familiaribus immo et causa peregrinationis temporanee. qz talis nō min⁹ residere videtur. ff. de offi. presi. illud extra de prebē. presi. i. respō. in fi. x. s. i. li. vi. Quod tamen verum est moderata licentia episcopi. vt no. **Sup.** extra de ver. sig. c. vlti. in fi. li. vi. vt ptz de conse. di. vlti. nō oportet ministros. hoc maxime approbo quando causa recreatiōis se absentat. siue causa sanitatis recuperandē siue infirmitatis vitandē. dñi tamē causa non sit captatoria. Iusta causa quoq; videtur abesse qui nō habet iustam causam absentie. ff. de fideicomis. li. si cum. s. ex iusta. quod indubio siue conscientie relinquo per decre. extra de iure iurā. mulieri. et ita hoc quod dixi supra. e. cōsti. ec clesias. j. respon. in fi. cum discreta moderatione ordinarij. ff. de in lites iuran. videamus. s. iurare. C. vnde vi. si quādo. le. x. no. et quod vi metulue cau. c. fi. infirmatus nāq; deseruire videtur. ff. de sta. li. l. cū heres. s. stichus. le. et no. et de cle. egro. c. i. in fi. Per quātū tempus ergo potest vicarius ex causa voluntaria se absentare? Videtur qd tantū per tres septimanas. vj. q. i. presentij. Solutio hoc tempus non est lege definitum: et ideo est arbitrarj. vt ibi no. sed dissolutionis causa nō per hōzā abire debet. vt no. Jo. an. et de rescrip. c. fi. a **C**orporales. l. ministerij psonale prebēdo. vt leg. et no. et de prebē. significatū. patet. j. e. s. de iam. parū enī est residere nisi residens curā gerat ecclesie. et de cle. nō resi. qz nōnulli. et. e. titu. c. i. li. vj. et patet in hys que scripsi. j. in constituto. otho. xpiane. i. glo. cū iura circa mediū. nō ei sufficit corpus representare nisi cū cōmode possit ministerium adimpleat. ff. de auc. tu. l. i. in fi. ff. de cap. et possi. re. l. nichil. C. de epi. et cle. generaliter in fi. not. **Sup.** et de elec. licet canon. s. i. in glo. hoc verbū in fi. g. li. vj. ple. no. ipse. e. ti. cū ex eo. ver. ex iusta causa. li. vj. saluo semp eo. qd dixi. j. ver. in propzys personis.

b Alioquin. i. nisi iuret residere nō dico cōtinue residere: qz ad cōtinuitatē nō asstringit vi iuramētū. vt dixi iam in glo. supra. e. an ergo. Tame tamē qz obseruantia patric sic posset interpretari hmoi iuramentū qd ad cōtinuitatē residentie extendat. licet contra intellectū / aut contra cōmunē significationem verborū. et de despon. impu. c. i. s. i. li. vj. et contra mentem statuentis. ar. et de spon. ex litteris. i. et ar. ff. de ven. inspi. l. i. s. fi. ff. de fun. instruc. l. cum delationis. s. aliam in fine. ff. de

ver. sig. l. a vinculis. ff. de aqua plu. ar. l. vlti. C. de nli. agge. nō rñpen. l. vnica not. Lar. extra de elec. cupientes. s. cōtinue. v. continue. v. cōmode. ibi credo qd iudex et. li. vj. De iuramento vero rectoris qd de iure prestare debet dic per hosti. extra

de iure iurand. tua. j.

C Institutio nem. scz aucto:

rizabilem. de hac i. c. cū satis de offi. archi.

d **C** Ipsius. l. vicarij.

e Decernimus. pone eps dicit i suis litteris. no uerint vniuersi qd tales ordinauimus vel institumus: loquens de preterito nō de presenti / an per hec verba probetur ordinatio vel institutio? Vide tur qd non. ar. ff. de le. ij. l. ticia cū testamento. j. respon. in fi. ff. de le. iij. cū quis decedens. s. codicill. Dic ztra qz fert testimoniū veritatis. ar. xi. q. iij. c. iij. in pñ. et de probatio. post cessionē. ff. de her. isti. qd volebat. ff. de ali. lega. l. j. cū min⁹. s. verbis. talis enī enunciatio dispositionē insinuat. ff. de dona. ex hac. ff. rem ra. ha. ne satis datio. cuz si. Item huiusmodi interpretationē concluditudo approbat. ff. de pigno. actio. l. vel vniuersozū. et qd notat supra. e. consti. ver. alioquin. de vbis enim nō curatur ex quo de mente constat. et de ver. sig. intelligentia. et. c. in hys. al enī dānaret multitudō contra legē. ff. de offi. preto. barbarius. Item in hys que ex facto proprio pendunt / testimonij epi sufficit: nec refert tūc an de preterito an de presenti loquatur epus. sicut non refert an in prima persona loquatur tabellio. et de conuersi. iuga. dudū. vbi epus fert testimoniū de actu habito coram alio ibi multū refert et de ver. sig. abbate. et in hoc qd no. hosti. ver. fiat fides. et tangam. j. e. consti. ceterum. in pñ.

f **C** Forc nullam. hic quero si in litteris institutio nō sit mentio iuramenti de quo hic cauetur an ex hoc eius institutio posset argui nulla? videt qd sic. Nam in beneficijs littera huiusmodi institutionis est loco tituli. ergo si littera sit viciosa vel defectiua et titulus redditur viciosus & defectiuus. ar. ff. de re. co. iuz. l. i. s. i. et. ij. q. i. legum palea est. vt ple. no. Cōpostu. et de rescrip. c. sup litteris. ante fi. Solutio. hoc verbū credere de littera papali. cuius forma dat diuersimode: nūc vñ titulu / nunc aliū. l. sed qd viciū in tali lēa insinuat obzeptionē tituli. vt ar. C. de epi. et cle. si quemq; in fi. C. de man. pñ. l. i. secus tñ in hys litteris que vniformiter titulu auctorizabile tribuunt semper cōsimilez. vt in casu questionis nostre maxime cū hec constitutio non sit talis qd possit probari aliter qd per litteras. C. de fide instru. in exercēdis. Item cū iuxta interpretationē antiquozū solitam / titulum nichilominus habeat cuz possessione vicium diminutio littere non nocebit. ff. de ac. et ob. l. nō figura. ar. ff. de legi. minime. ff. de lega. iij. si cho: rus in fi. j. respon. Sed contra ista idem videt ob stare. qd no. Lar. et de elec. vt circa. s. i. ver. corporali in fi. li. vj. vbi tenet qd instrumentū nō faciēs mentionē de iuramento corporali in casu vbi expeditio actus iuramentū requirit: vt hic nō valet

Uti epi scopi cre dendi est

Questio

Beneficia
tus licet
residere
teneat se
tñ absen
tare pōt
quādoq;

Vicarij
absentia
volunta
ria q̄ta
pōt esse.

Solenni qz solēnitas hmoi extrinseca non presumitur nisi pbeatur ar. ff. de publicia. quecuqz. §. si. cum si. ibi notatus. sed ibi actus huiusmodi formaz requirit sic redigi in scriptis. vbi patet. hic factū iuramētū sufficit. licet hmoi instrumētū hoc nō cōtineat. ar. op. C. de vlu ris. l. i. Item ge neralius dicitur lā glo. cum suis si. non esse sim pliciter veraz: cū dicit solenni tatē intrinsecā plūmi: s; extri secā non. Nam

quandoqz extrinseca presumitur nisi contrariū ab aduersario probetur. C. de fide instru. et iure ha ste fil. l. ij. l. x. autē. de tabell. §. ij. vbi. preter. colf. iij. Item de intrinseca non videtur presumi: nisi probetur. C. de vlu. l. i. ideo dic Aut queritur de solēnitate iuris cōmunis: tūc si probatio fiat per testes non presumitur: cum seiplos possunt decla rare. si autē p instrumēta: tūc presumit. vt not. g. C. de vlu. l. i. ar. de cōtrahen. et cōmit. fil. l. i. hoc verū de instrumēto pncipalis debiti. l. qd de eius solēnitate plūmi vt hic. secus de solēnitate instru mēti aliqđ factū narrātis. nā de illa nō presumit sic loquit dicta decre. vt circa. notat. ff. de ver. ob. sciendū. Aut loquit de solēnitate iuris spālīs: tūc si sit fauorabilis vt presumat plūmi. vt dicta. l. et li. x. si autē sit odiosum q presumat: tūc nō pre sumit. vt dicta. l. quecuqz. §. si. cum si.

Alij. ergo non eidē absqz alio medio: vt in fili exponit doc. ex de elec. licet canon. ver. alij. li. vj. **C**onferendā. saluo iure patroni cui hmoi va catio denūciari debet. vt no. Inno. et hosti. ex de c. Sicqz. versiculus. (rest. spo. accepta.

Illudatur. i. p cautelā occurrat. de pe. di. i. §. egeitudo carnis. est ergo proprie illusio callida et fraudulosa locutio: dicta aio defraudandi. v. q. i. quidā. vnde cōiter ponit pro deceptiōe vel sophi sticatiōe. xliij. di. in mandatis. ppe fi. seu derisio ne. vt le. ex de renūci. c. i. in prin. in cle. sed alibi ponit pro tēstatiōe vel pollutione. vt no. Sup. vj. di. c. i.

Illi dolo. Illusio ergo et deceptio cōmendat p quā dolo resistit. ff. de dolo. l. i. §. i. ff. de le. ij. cūz pater. vt satis no. ex qd me. cau. c. i. in glo. nota q veruz videt vtendo medijs iure licitis / fallitates seu pditiones nullatenus imiscendo: qz hys acce ptis nō refert an qd pro iusticia directe pugnet an per insidias psequat. xliij. q. ij. dñs deus. vnde Lato. Qui simulat vbi nec corde est fidus amic⁹. Tu quoqz fac simile: sic ars deludif arte. facit qd no. j. ver. similitate. Simulatores qñqz plderes ex pata. ff. de edi. edic. q si nolit. §. et plerunqz. qñqz ex blāditijs. xlvj. di. sūt nōnulli. ff. de inoffi. testa. l. iij. vñ plūs. plures exterius apparēt esse benī gni. Qui sunt interius fallaces / atqz maligni. Hi denti facie simulata loquunt iniqui. Nam circū uenit tecollo bzachia nera. qñqz ex duplicate ser monis. ff. de pac. veteribus. vt in euāg. voluerūt

xpm capere in emone. Math. xxi. c. idē eccl. ij. c. loquit de duplici corde et labijs scelestis et eccl. v. le. petō: probatur i duplici lingua. nō ergo dupli ces sermonez eccl. xliij. c. in prin. ar. in hoc qd not. Jo. an. ex de pcur. mādato. Est aut triplex dupli

late¹ daba^m alij ecclesia fictoⁿ nomine vicarie: qui timens^o alia perdere bene ficia / metuebat eam reci pere vt persona^p.

in facie. vt not. ibi. Non indues vestem lino la: naqz contextam. extra de elec. cum causam qz linū denotat subtile et occultum quod operitur vesti bus. sic malivolētia in corde. sed lana est blāda et mollis dñ tāgit denotās amicitabilē faciē exterius vñ in p sal. Sicut nouacula acuta fecisti doliū. sic loquit dicta auctas eccl. ij. c. Scda est oris vt no. i dicta. g. Nō semines agrū diuerso semie. i. vbo detractiōis: qd ppiū est dyaboli in occulto & ver bo suauī seu adulatozio in apto. semē enī vñ ē. xliij. di. c. i. circa fi. sic loquitur plures auctes all. Tertia duplicitas est opis. vñ no. g. pdictā. Non arabis i boue & asino. bos est aial laboriosus & fru ctuosum denotās bonū opus i apto. sed intētiōe mala vel opandū malū i occulto qd designatur p asinū q est aial imundū. prima duplicitas ptinet ad seductozes. scda ad detractozes. tertia ad hypo critas. fm petrū in dicto. §. vlti. vnde dicit grego. Simulata scititas vel eqtas duplex est iniqtas. vt no. Lar. ex de ele. auaricie i fi. li. vi. ar. ff. de admi. tu. l. nō estimo. ar. ff. de suo corrup. l. i. §. plaudere

Duo. l. dolo. **S**epe. ideo hoc magis est aduertendū. ff. de le gi. l. nam ad ea. ff. de libera. lega. l. legauī. **A**signato. l. aliquo modico qd est. j. et est ab latius casus absolutus.

Alicui. simplici & sanguineo vel alicui ideote. **P**omine psonatus. nō ponitur hic pro digni tate vel officio put distin. Sup. ex de cōluc. c. i. li. vi. sed pro ut remittitur. j. ver. vt persone.

Simulate. ztra. l. ff. de. §. sig. paulus. C. plus vā. qd agi. l. i. C. ad velle. si cū pater in fi. et no. j. **D**aba^m alij ecclesia. cū tñ ipse (cōsti. pri. §. i. alius retineret alia pzoza bñficia curata. vñ per admissionē istius ecclie vltime / si eaz accipet vt p sona vt rector: bñ ppendebat pzoza bñficia vaca re debere per cōcilij. ex de preben. de multa ideo adinuenta fuit fraus ista cui hic occurrī.

Ficto noie. nō vero nec cū effectu potius eniz anhelabat officiū vicarij. i. alterius vices gerere i euacuatione hozei vel granarij q in erogatione cure vel operis debiti qd grauter lamētā Salo mon puer. vij. c. dicens. Non est vir in domo sua abiens via longissima: saccu pecunie secum tulit in die plene lune reuerurus ē.

Timens. ppter dictū conciliū de multa.

Vt persona. i. vt rector et ita loquit fm vul:

Duplici tas est tri plex.

Sup. in Kola. ex glo. vj. di. §. vlt. p auctates septas de utro. xliij. c. pima ē cordis qñ ali qd hz maliciā i corde et amici tiam pretendit

Illusio quid est.

Simula tores ex varijs cō siderant.

Constitutio dñi Othonis.

gare anglicorum vt dixi supra. e. consi. quod in quodam. ver. persone.

A De iam vero institutis. ij. pars. q. diceret diximus supra. c. de vicariis in futuro ordinandis: iam restat ordinandum quid iuris esse debeat de institutis an te

pus huius constitutionis publicate.

B Vicariis. p. petuis. de qbus supra locuti sumus.

C Non sunt p. biteri. tpe huius constitutionis publicate.

D Cū vicarij teneant. licet do rectores ecclesiarum parochialium ad hoc obligant. et de cle. nō rest. q. nō nō li. c. se. tū fortius est astric⁹ vicari⁹ ad obsequium psonale q rectoꝝ vt no. Jo. an. extra de offi. bica. c. j. i. cle. ar. et de pben. extirpande.

.s. q. dñ. nā vicari⁹ nō dat vicariū licet rector qñq vicariū det ex cā vt ibi et de offi. bica. clericos.

E In proprijs psonis. ergo nō excusat deseruēdo p aliū ar. i. hoc qd le. c. no. et de ma. et obe. hñl. in glo. cū enī. ff. de solu. inter artifices. C. de cadu. tol. l. vnica. §. ne. v. sin vero talis. vt dixi. §. v. cor. poralē. saluo semp casu iusti impedimenti necessitatis. vt. ff. de sta. li. l. cū heres. §. Stichus. vel utilitatis. vt tūc liceret semp deseruire p aliū. ar. i. hoc qd le. et no. C. de epil. et cle. autem. ascriptios. et. l. qsq. is. et qd dixi. §. e. cō. v. residētia. ibi nūqd et go ille.

Nec nego hñmōi vicarijs adiutores mercedarios q eos tēporaliter in nullis celebrādis et sacramētis ministrandis iuuēt & sine licentia epi ex solo placito eoz. ar. i. hoc qd no. xvj. q. i. ad iurim ar. et de offi. ordi. eis. de hoc est textus. et de arbi. nō sine. no. v. de offi. bica. et magna gl. ibi sexto an clerici. et ibi cōtra sentētia. et ibi octauo qro. et de pui. c. i. post pñ. v. licētia spālī. in cle. et dixi. §.

Ecclesijs. bñ quicūq. sis etiā si fili⁹ (in pñ. regis ex quo clericali militie es ascript⁹) nō erubescas i ecclesia ad libitū accedere legere & cātare. l. q. si p te nescias seqre sciētes. nā p frequēs exercitium suscipies incrementū. ff. de le. iij. l. legatis. §. ornatricibus. de cōse. di. v. nūq. hoc. no. Anno. et de vi. et ho. cle. clerici. v. ecclesiasticis.

Et infra annū. a tpe regiminis cōmissi et de elec. l. canon. §. pe. li. vj. supple & possessionis parifice adeptē. vt. e. ti. pmissa. §. annus. c. li. nuncta

decret. et de offi. bica. c. i. in cle. ar. ff. de. ver. sig. nomē filiarū. §. fi. imo a tpe publicatiōis huius cō h. Se faciāt. sub pe (stitutiois i casu pposito. na i dicto cōcilio. l. canon. qd cōciliū subseqbatur editionē cōstitutionis istaz. nam dictū cōciliū edi-

De ecclesia absētis/alicui conferatur.

Summarū.

Nemo in absentis ecclesiam recipiatur nec uestiatur/ donec de absentis morte plenissime constiterit: nec presentis locū per vīm occupet: alioquin leso ad omnis damni recompensationem tenebitur: & officio beneficioq. omni suspendetur.

A Delidendum falacias iniquorum sagaci studio est laboran

ra. l. tu die penā suā hic sequi in lra ibi alioqn et. i. Ordinari. exequētes psonaliter officiū p. biterale. vt p. iam dicta. v. vt. j. annū.

Si per eos vicarios. l. iam institutos. Steterit. al. secus siue p impedimētū extrinsec⁹ vt iā dixi i dicto. v. j. annū. siue p diocesanos epos ad quos ptinet tales ordinare cū fuerint legitime requisiti. et de re. iur. i. putari. li. vj. ff. de vsur. debitor cū si. Sup q requisitiōe & instāti obligatione ad ordines suscipiēdos expedit p facto multū publicū et autēti cū hñe instrumētū. ar. i. hoc qd le. et no. et de sen. ex. cū medicinalis. §. i. v. exēplū. li. vj. et e. li. de ap. ab eo. et et de appel. q. uis i cle. cū si. Ex quo querit an huiusmōi vicarius possit desistere ipune ordinari ab alio: cū eps ppius nolit vñ possit hñmōi tpibus ordines celebrare? Dic q nō. cū eps hoc posset cōmittere etiā subdito iuito. et de offi. oz. q. sedē in fi. vt no. p host. et Jo. an. et de foro compe. significasti. in fi.

Circa eos. l. iam institutos.

De instituendis. l. vicariis in futurum.

Supra diximus. supra. i. et. ij. responsis.

A Delidēdū. hec qñtio supplet p illā q habet j. de iur. i. amoris p. p. i. cō. otho. et vi q fallacias iniquoz. q dixi (de q ibi no. bñ. elio pñt. j. i. pñt. otho. i. phe. dedit⁹ enī ad maliciā nichil ē quin adiuueniat. autē. vt bi q obli. se. phi. habe. res. mi. §. i. colf. vj. ar. C. manda. l. fi. §. i. e. Sagaci. i. prudenti. et sic nō subtilitate cōmē

tū fuit sub grezorio. r. Anno dñi millesimo. CC. lxxij. lugdunij sub Inno. iij. fuit concilium lugduñ. anno dñi millesimo. CC. lxxv. Scitra fuerit iste 2stitutiones edite et publicate. vt scripsi. e. 2sti. i. phe. i. fi. l. tñ pena isti cōciliū nō credere istos iuolutos nisi demū a tpe publicationis 2stitutionis 2paratis vicariis rectorib⁹ curatis et de offi. bica. c. i. in cle. Sz an crederes suffecisse penas et de elec. cū in cūctis. §. i. ficio:

Vicarij pñt adiutores habere.

Cantet i ecclesia q libet.

baci de hoc no. extra de fec. capellanus in glo. fi. secus tñ si esset pernicioſa et vana. C. de legi. l. fi. §. i. lc. et no. xlix. di. §. sed sunt nonnulli. lc. et no. p. Sup. extra de renun. c. i. in prin. li. vi. et no. per w. ex de iure iuran. c. i. §. ceteri in glo. v. nota ve ritatē. i. cle. ar.

op. extra de re iudi. abbate ſa ne. §. fi. li. vi. a Amatori. i. zelatori.

b Rectoz. i. iustoz. Cauē dum tñ ē ne p pter malignoz ditationē sub

dum cuiſlibet iuſticie ama toz: ne ſi tozpeſcat recto rum^b induſtria^c / ſim plicitas^b per verſutiam ſupplantetur: et ſuccum bat^c veritas^f falſitati^g.

ruamur: nec propter afflictionē eoz qui boni ſūt turbemur de pe. di. iij. quid ergo turbemur. vnde in pſalmo. vidi impiū ſupercaltatū ēē. cū vlu. ſe. c Induſtria. i. ſollicitudo. C. arbi. tu te. ſi de functus. Ioannes de aton.

d Simplicitas. que ſidei et legibus ē amica. ex de iure iuran. veritatis inſtitu. de legi. ag. ſuc. §. §. hec quidez lex. Unde puer. ij. c. legiſ. q. recti ſunt habitabūt in terra et ſimplices pmanebunt in ea. Ite puer. ix. c. in pn. ſimplicitas iuſtozū dirigit eos: et ſupplatio puerſozū vaſtabit eos. Et au tem triplex ſimplicitas. quedā eſt contraria dolo et hec approbat. ij. q. vi. Secūda vbi dicitur iuſt ſticitas. i. ſimplicitas le. et no. extra de reſcrip. ſup litteris. xvi. q. i. ſi cupis. Alia eſt que prouenit ex ignorantia que reprobat. j. c. conſti. cū non ſoluz xxxix. di. petrus. licet qñq. tali ſimplici aliqñ par caſ. C. de teſta. l. vlti. ar. C. de iur. deli. l. ſancim^o in fi. imo qñq. nō vituperat ſicut ſimplex dicitur ignarus forenſiū negotiozū. ff. de proba. cū de i de bito. §. ſi autēz. no. Sup. in dicto. c. petrus. Tercia pout in rpo in quo ē ſimplicitas qz nec diuer ſitas partiū nec pluralitas diuerſitatum. vt le. et no. per Jo. an. ex de ſumma teini. damnamus. §. licet. ver. ſimplex. Item ſimplicitas dicitur quali puritas. i. abſq. adiectione dici conditionis vel mo di ſeu proteſtationis. ff. ex quibus cau. ma. ab ho ſtibus. §. §. q. ſemper. ff. de ver. ob. li. i. §. ſi quis ſi milititer. extra de procurato. c. i. in. cle.

e Succubat. ſic ex de ſy. l. heli. §. fi. hoc tamen nō eſt ad malū ſuccubentis ſed potius vincētis. l. gehennā. xxi. q. adulterij in prin.

f Veritas. que triplex eſt. vt patet per verſus. Eſt verū vite / doctrine / iuſticieq. Primū ſemp habe: duo propter ſcandala lique. vt bene no. ex de tēpo. o. ſanc. et ex de re. iur. qui ſcandalizauerit

g Falſitati. que nichil aliud eſt q̄ imutatio ve ritatis. vt le. et no. auten. de fide iſtru. §. cau. §. i. col. vi. Jo. de athon.

h Sane. ij. pars in qua premiſſo exordio deſcē dit ad factum. Jo. de athon.

i Et relatione plurimozū. quo ad fundamētuz canonū ſupponere debemus aſſertionē veram vt hic. xxv. q. ij. multozū. in prin. ſed quo ad inqui rendū ſpecialiter contra aliquē refert an ſuperioz etia papa dicat multozū relatione q̄. et tunc ni

chilominus inquirendū eſt de infamia. ſi negat qd Inqui ſieri poteſt ex de ap. cōſuluit. ij. ſicut et in caſu qñ tio ſi fiat certi denūciantes exprimuntur ar. C. ex qui. cau. cōtra ali infa. iro. verbū. et de accu. c. fi. ſic vult intellige quem an re Inno. ex de appel. cū oporteat. in glo. dic vt ibi ſit de infa Aut dicit fama mia iqui tendum.

C Sane^b ex relatiōe plu rimozum accepimus / q quidam^b pzeſbiteri in ab ſentis^b beneficium ocu los^m iactētesⁿ / ſingentes^o nouos^o rumozes aſſerunt

publica reſcre te ad nos pue nit et. §. tñ creſ cienda ē inqſi ſitio infamie et per aduclariū negate / et ſtat i inqrenduz ē de cris veritate ſu per quo iſqſitio

demandatur hec no. Sup. recitās antiquos doct. et de accu. ſi is cui. li. vi. Que ſitua vera iſallibilis nō dubitat in aſſertione pape cui reluctari nō pōt et de teſti. cuz a nobis in fi. ex de pbat. lēis. in cle. ſicut etiā ſtatur recozdo pncipis. vt le. et no. per hoſti. et de do. et 2tu. cū olim. §. cunq. qd tñ verſi crederē dūmodo deliberato et a ſupioz iſcriptis trāſmiſſo. xcvij. di. c. fi. vt dicit. §. e. 2ſti. baſilicaz. §. i. in glo. i. poſt prin. ſecus eſtimo in recozdatiōe vel aſſertione epīſcopi vel inferioris pzeſlati qui zelo inozdinato plerūq. in ſubditos exardescunt. ar. vi. q. ij. ſi cū. et. c. ſe. niſi forte in caſu qñ alter ex hmoi teſtimonio nō lederet vel vbi res in hze iudicium nō deducit. vij. q. i. c. i. xi. q. i. quicūq.

k Quidā pzeſbyteri. illud idem crederem de alijs ſed frequentiaz facti conſiderauit. ff. de legi. l. naz ad ea. ff. de li. lega. legauit.

l Absentis. nō curo ex qua cauſa q̄ ad ppoſiti licz quo ad nō reſidentie penaz eſſet diſtinguendū qd dic p glo. ma. gratiā. extra vt lite nō conſt. q. qñ. §. ſi qui vero et no. ff. de in integ. reſti. l. vlti.

l Absentis. extra regnū. ar. extra de do. et cōtu. cām. ibi cū de angl. reſeſſiſſe q̄. vel ſi vltra duas dietas ſit abſens. ex de pzeben. pzeſenti. §. locaue ro. li. vj. vel qz non eſt in hortis. ar. §. de procur. pzeſens. a contrario ſenſu. Tu dic hoc arbitrariū per. l. ff. de iure deli. li. i. §. vlti. et hoc not. w. extra de elec. cauſam. §. i. ver. in remotis in cle.

m Oculos. ſ. per auariciā cecatos. vt dicam. j. ver. cecati. Jo. de aton.

n Facientes. i. pzoiciētes pzeſbyteri qd eſt. §. Simula

o Singentes. ſ. pzeſbyteri et qz ſic ſingūt ideo perſeuerantē effectum non producant. vnde dicit Tull. li. ij. offi. Omnia ficta generaliter quaſi flo ſculi decidūt. et nichil ſimulati pōt eſſe diuturnū vt no. Jo. and. ex de preſump. litteras. §. fi. et no. ſupra. con. pzozi. j. reſpon. in fi. ver. ſimulante.

p Nouos rumozes. cōtra doctrinam ſapientis Rumozes fuge: ne incipias nouus auctoz haberi Circa qd ſciendū eſt q̄ regulariter opinio cōis ve hemens et probabilis ſufficere videt. ff. de acqui. here. cū quidā. §. quid. ſi ipſe ſi aūt rumoz ſit leuis et probabilis: tunc nō ſufficit in effectū vt hic. ff. de acqui. here. ſi qd michi bona. §. plane ſi rumoz. et de eo qui cogno. cōſan. v. ſu. c. ſuper eo. vt di cam. j. c. cōſti. contra latronū in glo. p modū i pn.

Simula ta nō du rant.

Simplici tas eſt tri plex.

Constitutio dñi Othonis.

ar. decre. distinc. extra de sen. ex. inquisitioni. §. i. scdo. s. hec distinctio nō videtur hoc casu sibi locū vendicare: cum lex per certum modum alium erigat consistere de morte huius absentis. vt patet infra de intrusis amoris proprii in consti. Otho.

a **C** Se audi- uisse. hoc nō valet cum etiā testimoniu de auditu non iuuat extra de testi. p̄terea cum similibus.

b **C** Vel beneficiu resignasse. que resignatio licet firmis nō teneat nisi eā acceptate plato. extra de renun. admonet. valet tñ aliter quantū ad p̄ciu diciu resignantis vt e. ff. qd in dubijs. §. ibi no. p̄ doctores. Joannes de aton.

c **C** Beneficiu possessor. alius enim q̄ possessor non dicit p̄prie resignare ar. ff. de successio. edic. l. i. §. decretalis.

d **C** Quomodolibet. i. quomodocumq̄ sic hec dictio vniuersalis reduplicatiua plus de sui natura continens q̄ vniuersalis simplex vt le. §. no. ff. ad tre. balista. extra de foro compe. c. i. §. eis dem. d. omnimodam in cle.

e **C** Se intrudi. Sed contra cum intrusus dici nō debet / qui institutione auctorizabili est ingressus ff. de acquiren. pos. iuste. Solutio. ex hoc excusat a tanto non a toto. vt bene no. vij. q. i. cum qui Vel dic legē istam iuste / loqui quando iudex iuste interponit auctoritatez vt diffuse no. Sup. extra de elec. c. vlti. d. cōfirmationes. li. vi. Vel potest dici q̄ hic auctorizans etiam auctorizatus sciens participarent et communicarent delictum vnde in nullo videtur excusare ar. ff. de iniur. l. non so lum. §. proculus. Unde queritur. an huic intruso i beneficiu teneantur debitorz huius beneficii. Responde

an tenea re videtur q̄ non. cum careat fundamento q̄ fur tur debi- et latro. vnde no. extra de renun. in fi. in glo. ex tores sol- hoc loco. Sed dic contra q̄ diu tolerat ex quo auctorizabiliter est ingressus. ff. qd fal. tu. auto. l. i. ff. de acquiren. pos. iuste. als secus vt in. g. cōtra- ria. sic notat Hostien. extra de testi. spo. in litte- ris. facit qd ipse no. ff. de elec. nosti. ar. ff. de acqui. here. pupillum. C. de edic. diui ad xi. tollen. l. vlt. Quod distinguit Inno. in dicto. c. nosti. in fi. et Hostien. quez i dicto. c. in litteris sequitur Sup. et de pben. cū q. j. rñ. li. vi. ver. inuasor. nā si hu iusmodi male fidei possessor agat nomie p̄prio tunc non est ei respondendum. si vero nomine di gnitatis tunc sic quousq̄ de violentia vel mala fi de in iudicio sit conuictus. que distinctio locuz ha bere non potest in se intrudente auctoritate p̄- pria: quia siue nomine p̄prio siue nomine digni tatis talis petat / iuste sibi resistit. ar. ff. de auc. tu. l. iij. §. fi. ita q̄ potius debet excommunicationez tolerare / q̄ tali intruso contra conscientiaz respō dere. ar. extra de testi. spo. litteras. de sen. ex. iqui sitioni. Quod verum est nisi huiusmodi debito- res in hac parte iudicialit sint cōuenti per talē in trusum. nam tunc iudicialis auctoritas eorum cō scientiam excusat. ff. de minor. aut p̄cto. §. i. ver. q̄ tamen. Ratio est. quia i iudicio iudex p̄cedit

secundum probata: sed pars cum sit extra iudiciū secundum conscientiam vt no. Hostie. in dicto. c. in litteris. q̄ tamen acta per intrusum non teneat no. Sup. vij. q. i. factus in. g. ar. q̄ que. de q̄ dic p̄ Inno. extra de scilina. c. i. Sed pone questionem

ficij possessorē: sicq̄ p̄cu- rāt i illd quolibz se intru-

incumbens tenetur respondere de iure ipsius per quo per- mutantis et titulum incumbētie eius iustificare? Mutatur q̄ sic. ita q̄ aliqui amoueat. qui ei re alienā accipit p̄mutationē nō facit. ff. de re. p̄mu- ta. l. i. §. fi. le. et no. ff. de excep. cū venerabilis. §. j. v. cū iter. xvi. q. vij. c. nemine. Itē hoc pbat sit lus curie in hac pte cū de nō intendentes alterutri partisi ius noui confirmare: sed tantū in iure qd ipsi p̄mutates habere noscunt nostrā auctoritatē benigne impartiri. Sed ztra videtur: nāz auctas ipsius approbātis p̄mutationē videt sufficere: i: p̄ius p̄mutans nullū ius habuit in re. licet dicat causa minus legitima subesse. ar. ff. de cōdi. in de. in fūma. ij. respon. ver. in quibz. C. de transac. l. ij. Item negociū p̄mutationis ex officio p̄elati supioris dependet. vt satis no. Sup. de re. p̄mu. c. i. li. vj. ergo saltē ipse superior ex suo officio nō posset hmōi p̄p̄riā translationē impugnare ar. in hoc qd le. et no. ff. de excep. cū ecclesiastice circa medium glo. et qd not. in li. loca. §. adeo. ar. ff. de pig. actio. re alienā in fi. licet hec ratio nō videtur v̄gere. tñ in bñficialibus vbi inesse debet omnis puritas sicut aūficiatiōe angelica ad mariā liceat p̄p̄riū sc̄m̄ impugnare. ar. i hoc qd no. Inno. §. Hostie. ff. de re iudi. cum bertholdus. §. licet aūt. d. eis cōcessimus. et extra de spon. sicut. §. fi. et hoc verum attenta p̄hibitione legis. nō fauore vel odio ipsius impugnātis. vt no. Car. ff. de p̄ben. si tibi. ver. nequibit. li. vi. Ad hāc questionē dicūt quidā practici q̄ de vicio huiusmodi reali p̄decess- sors tenet nūc incumbens respondere. vt hic. C. de acquiren. pos. vicia al secus. Sed hoc nichil est qz iste iam incubēs si intrusit se iniuste sicut primus ergo ex p̄prio delicto tenet. et tamē inter p̄mutā- tes videt facta donatio. ff. de ver. sig. dedisse. j. re- spon. periculū euictionis cadere nō videtur. ff. de donat. l. aristo. §. fi. si autē rite concurrentibus de iure req̄litis ergo hmōi viciū primus iam purga- tum est. in li. de vluca. §. aliqui. ff. de vluca. sequit. §. idem. §. §. vbi lex. in fi. Tu ergo dic aut aliquis arguit ipsum incubētem ius nō habere vel p̄riua bilem esse: vel verisimiliter credidit aliquē sic velle arguere qd idēz est. vt not. ff. de testi. spo. sepe. in gl. ar. ff. q̄ vi aut clam. l. iij. §. clam facere. et. l. iij. le. et no. ff. de reg. iur. l. i. quo tutela. §. vi factū. ff. clam. sic ergo et ego cū tali postea lite mota vel nō mota cōtra eū sc̄ienter p̄muto. qd semp esse verus videtur. ff. de regu. iur. l. i. qui cū alio. arcto. merito ad iustificandū ius illius cū quo p̄muto. q. titulū et ius suū cōtinuare videar. ar. ff. de bo. pos. ex te- sta. in. l. i. §. fi. autē. de vaf. decre. eta. c. i. ar. op- extra de ali. iudi. mu. cau. fac. c. fi. §. i. ibi commer

facti iste sic in- tans cum trusus permu- alio an te- tat huiusmodi nea iusti- beneficiū cū a- ficare ius- lio: nunqd nūc illius cus- mutatur?

merito ff. de iudi. q. 2. bb. extra de re. ecclē. nō alienari. c. nulli. sic enī dicitur contra me suspicio. vt no. ff. de cōcel. pben. c. i. ver. impedire. in glo. et ibi est ratio. li. vi. Sic intellige terminos huius q̄stionis p̄dicte. Aut tpe permutatiōis iste cū quo permutauī nō fuit per aliquē vt p̄mittitur redargut⁹: nec fuit aliquis qui

**di: et^a si fortassis re-
uiscens qui^b mo?**

Bisimiliter euz paratus esset redarguere in hac parte. tūc in iusticia sui tituli delictum vel defectum p̄decessoris illius michi canonico successori non videt obesse: euz nichil quod est tituli mei ab eo habeam. vt bñ no. Car. extra de pben. si tibi absentī in magna glo. ante fi. li. vi. Item iam purgatum est viciū huius defensionis illicite per interuentum noue persone. ff. vt pol. si duo. §. non videoz. vbi videtur casus. ff. de noua. l. doli. cum si. notatis per Joan. andr. extra de offi. delega. index. lib. 20. vi. Delictum ergo vel defectus ipsius p̄decessoris ipsum solum constingat tanq̄ delicti auctorem: non autem me innocentem percellat. C. de penis sancimus facit p̄ hoc. ff. de furtis. l. qui vas in fi. Sed latius quero nunquid in beneficialibus diutina possessio facit p̄sumi de titulo: ita q̄ sufficiat quousq̄ aduersarij uocauerit de cōtrario. de hoc no. per Car. extra de eo qui mit. in pos. c. i. lib. vi. Et p̄prio videtur q̄ sic. nam beneficium dicitur hereditas seu patrimoniu clericī. extra de pben. cum fm. sed de hereditate videtur casus. ff. de acquirē. heredi. l. qui aliena. §. sed & si nō audierint. ar. ff. si serui. ven. l. si quis diuturno. C. de ser. et aqua. l. i. C. de agrico. et cen. l. litibus. li. xi. sufficere enim videtur titulum allegare: sed tamē possessionem diutnam probare. vt le. et no. ff. de usu. l. cum de in rem versō. Sed contra: non videtur hoc sufficere in beneficialibus seu spiritualibus. de reg. iuris. c. i. lib. 20. vi. ff. de mortu. in fe. l. longa. ff. de decur. herennius. Ad quod potest dici q̄ loquitur in iure corporali reali. sed aliud est i iure corporali personali. vt in usufructu pensione et huiusmodi. vt no. succincte. ff. de usuris. l. iniuste. §. non mutat. et hoc videtur sentire Inno. extra de p̄scrip. si diligenti. an fi. Ad quē tuz vero dicit hostien. in summa. ti. de insti. §. qualem. ver. et hoc quod dixi q̄ longa possessio beneficij / vna cū perceptione fructuum et pacifica facit vincere in possessione. et extra de elec. in geneli. sed in p̄tito rio non iuuat. extra de pben. dilecto. i. respon. Quod verum credo quando beneficiatus esset et possessionem: si autem sit in possessione: tunc aut proceditur contra beneficiatum ad partis instantiam. tunc sufficit possessio quousq̄ in contrariuz probetur titulus viciolus ar. C. de p̄. here. l. cogi. C. de rei vendi. l. fi. C. de testi. nimis graue. aut ex officio contra eum prosequitur: tunc si diu sic steterit sciente prelato. tunc sufficit titulus talis p̄sumptus ex patetia quousq̄ asserens contrariuz p̄bet. C. de p̄. here. l. si filius. C. de serui. et aqua. l. ij. sed ex tunc tamen contra eum probata est in-

tensio vel titulus al' viciolus vt sic p̄sumatur p̄tra eum: necesse habet ostendere titulum et suaz possessionem: et sic iustificare extra. vt ecclesiastica bñ. c. i. hoc no. Sup. in Rosaf. xij. q. ij. alienationes. et no. Jo. an. extra de regu. iur. c. i. p̄ope fi.

**tuus fuerat ad suaz
ecclesiā reuertatur^c**

lib. vi. Si autē diu non steterit requiritur ostē ho tituli. C. de epi. & cle. si qua per calūmaz. §.

fi. extra de offi. ordi. ordinarij locorum. lib. 20. vi. vbi de hoc p̄ Sup. Iuxta quod queritur si littera institutionis sit defectiua: an titulus reddatur viciolus? Compositu. videtur expresse notare q̄ sic. cum in beneficijs littera sit loco tituli. ar. ff. de re. eo. l. i. §. i. cum si. vt ipse not. extra de rescript. sup litteris. ante fi. sed sua opinio aliter intelligitur. vt dixi supra in consti. p̄ori. ver. fore nullaz. Joannes de aton interpres acutissimus.

a Et si fortassis. verusculus.

b Qui mortuus fuerat. l. putatiue vnde p̄uen let veritas opinioni vbi effectus seu actus probatur ostensione exteriori. extra de re iudi. cum bertholdus. §. licet. secus in actu qui potius consistit in animo. vt le. et not. ff. de acquirē. here. is qui putat. An autē fictio p̄iudicet veritati. ple. no. l. dif. ferrū. Vide etiā notata i. c. nnp. de de biga. Et regulari^r veritas p̄fert opinio: nisi i certis casibus. Cū vltus. Tassamēta / fauor / odiū / luita / p̄ les. Ex istis causis. p̄fertur opinio veris.

**Veritas
opinionī
p̄fertur**

c Reuertatur. quod libere videtur posse de iure auctoritate propria. extra de pben. si beneficia. li. vi. nisi assistit egrediēti: ita quonoua auctoritas non debet requiri fm Sup. ibidem. nam rediens nō censet alius nec alterat⁹ ar. ff. de ipen. i re. do. fac. qd dicit vbi dos ē rediēs antiqua. ff. ad vell. l. quis. §. si cum essem. Item rediens non videtur abscēssisse. ar. ff. qui. mo. pig. vel p̄po. sol. voluntate. i. respō. ff. de libe. et pos. l. filio. ff. de bo. poss. contra. ta. l. iij. §. si quis poss. ij. respon. nam ad locum suum dicitur redire. ff. de decurio. l. ij. §. restitutus. in tantum q̄ nouus titulus non videtur necessarius sibi seu aliqua noua p̄uisione ff. de le. ij. seruum filij. j. respon. §. j. Sed contra. nam verbum reuersionis de virtute sermonis denotat alienationem iuris ita q̄ arguitur vacatio tempore medio. ar. ff. de solu. modestin⁹. C. de dona. q̄ sub mo. l. ij. C. de reuo. do. si iniquam. Solutio aliquādo res credit ad personam sicut feudum ad dominum autem. de prohibita seu. alie. per fre. §. callide. collati. x. tunc reuētio stat p̄prie quia medio tempore fuit ius interpellatum vt in contrarijs. Aliquando persona reuertitur ad re: tunc reuētio stat improprie cum nihil iuris tunc censetur / interpellatur / vel abducatur. extra de elec. nosti. Unde hic signanter dicitur ad ecclesiā suaz reuertatur vt dicto. c. si beneficia. li. vi. ibi ad beneficia sua bene et libere reuertantur. Nam huiusmodi nomia possessiua p̄scens tempus denotāt ar ff. de au. et ar. le. l. si ita. Caueat tamen rediens ne alio instituto vel inducto resistente absq̄

**Possessio
diutina
an faciat
p̄sumi de
titulo in
beneficia
libus.**

Constitutio dñi Othonis.

superioris aucte huiusmodi ecclesiam suam. i. eius possessiones corporales ingreditur licet nouus titulus non sit sibi necessarius. vt predicti: cum per inuasionē suā violentā facilius a iure suo qđ iure habz cadere posset. j. s. fi. xvi. q. vi. placuit. C. vnde vi. l. si

quis in tāā. ff. q me cau. extat cū alijs. si. j. e. cōsti. s. fi. d. vi. vel clam. ar. et

respondetur^a eidem: ne-
scio^b te: & clauditur ianua

de appel. bone mēozie. vel saltū deiecit^c possessozio noie agēs ipas possessionē recuperaret ante oia. vt ibi et no. iij. q. i. in summa. extra de resti. spo. in litteris. vbi hoc not. Inno. nisi notozia esset cā noui tituli. vt no. Inno. et de fi. p. res. et situr^d. in fi. qđ maxime in proposito dici non posset quādo aucte diocelam ē igrēssus. vt dixi supra. e. ver. se intrudi. in prin. et hoc no. Sup. et de eo qui mit. in poss. eum qui. in glo. sed qñ. li. vi. hec vera cuz agetur possessozio/ aut agentī petitozno ad repeti tionē beneficij obijciatur crimē vel aliquid aliud qđ ipso iure nō iducit priuationē huius beneficij puta qđ sit heretic^e vel sentētiatiter de crimine cō dēnatus. tūc admittenda est exceptio. vt le. & no. viij. di. qđ iure aut aliud crimē ei obijciat vt pūritū symonia/ vel homicidiū. tūc qđ ipso iure ius in be neficio non amittit/ exceptio huiusmodi nec reci pitur. vt ple. no. per Inno. et de cōcessi. p. ben. inter dilectos. in glo. p. rima. idem etiā no. cōpost. extra de elec. qđ sicut. s. si vero confirmatio. ver. et est verbū. hoc membzū vltimū non admitto. cum agit petitozno. secus tamen si possessozno. vt le. et no. ij. q. vi. super causas hoc no. Sup. in dicto. c. quo iure. et et dixi de hac materia supra. e. consti. alicubi. in magna glo. post prin. & facit qđ dicā. j. in consti. otho. amoris. ver. et qđ non sufficit. vbi de hoc remittam. Si tamen forte possessionem ec clesie vacantem ille rediens inuenerit. tunc videt licite posse igrēdi: cū eam ad se sciat pertinere. ff. de vi et vi/ armata. qui possessionē. ar. a cōtrario sensu. C. vñ vi. l. cū querebat. ar. a cōtrario sen su et eam inuenit ab alio nō occupatā. ar. in hys que no. Inno. extra de capell. mo. dilectus in scda glo. et hoc verum est qđ ad hoc fingitur possessio nem retinuisse quod dic. vt not. de resti. spo. olim in glo. vt scias. Jo. de athon.

a Respondet. et male. ff. de here. insti. l. pater. et. l. fi. vt dicam. j. in consti. otho. d. confiterit.

b Nescio te. tanqđ sit vnus de quinqz virginib⁹ fatuis quibus sic responsum erat. Math. xlv. c. c.

c Nonnulli. iij. pars.

d Nimia cupiditate. qđ viciuz ceperat in celo. vt p plures auctoritates optime probatur. xlvij. di. omnes. c. viruz. et. c. bonozū. et. c. sicut hñ. vñ cupiditas seu a nūcupat. extra de iude. c. ita quo rēdam. in prin. cum laboribus. et erūnis acquirē mus opes. eccl. ij. c. auarus qui nō implebitur pe cunia: et qui amat pecunias hec est vanitas. ecclē

diuitie est siat. b. c. vñ vitur sine gaudio: imo est timore pos sidentur. vñ eccl. v. quid prodest possessori nisi qđ sidentur. cernat diuitias oculis suis: et saturitas diuitis nō

luit cum dormire. item cū timore et tristitia amit tuntur. idco ibidem scribitur. pereunt in afflictio ne pessima. Nam fm Bernar. possessa onerant/ amata inquinant. & amissa cruciant. Desine ergo sequi quod miserum est assequi. Et ptz per vñs.

contra eum.

Nonnulli^e nimia^d cupi-

xlviij. distine. omnis. Item grego. dicit. Quid est potestas culminis: nisi quedaz tempestas mētis? vñ august. Prospera huius mūdi veram habent asperitatē: sed fallam iocunditatem/ certū colorē: sed incertam voluptatem. durum habent dolorē/ sed timidam quietē. Item Hiero. Omnis amor terrenus fumus spuma et somnus. fumus qđ ob scurat al' offuscat. spuma qđ indat. somnus qđ gra uat. Et no Sup. xij. distin. verū. ver. erroribus afficitur. Item hierony. dicit. Diuitias habuisti: requiē perdidisti. dñ vigilas/ augmētū diuitiarū cogitas/ dum dormis latronē somnias. In die so licitus: in nocte pauidus. et sic semper mendicis. no. Sup. xxx. distin. hec autem scripsimus. in fi. vñ greg. Nichil laboriosius qđ terrenis desiderijs cōstare. nichil quietius qđ nil appetere in hoc mū do. not. Sup. xlvij. di. omnes. vñ de in banitate sensus et obscuritate mentis ingredi legitur: qui diuitias per phas & nephas vel studiose querit. qđ adulat regib⁹ hereditates captat alienas: et opes cōgregat quas in momēto cui sit relicturus igno rat. xxxviij. di. nōne. vñ auaro nichil scelestius est ecclē. x. c. habere autes diuitias tunc peccatuz est: cum propter eas seu in acquirendo seu retinendo iusticia deseritur: vel cum homo in eis spem suaz ponit. vt no. xij. q. i. clericus qui. in scda glo. et p hosti. et de sta. mo. recolentes. s. fi. ver. sic etiaz in paupertate. ar. op. xij. q. j. habeat in fi. vt tunc iusticia tantum deseri dicatur: quādo amor diuitia ruz preponitur amorī dei. fm hug. ar. vt le. et no. xxx. distine. c. pe. in fi. Non igitur xpūs pecuniaz sed eius nuntium amorem betat. vt nōt. Sup. in Rolaf. xxiij. distine. hys qui. ver. fugiant. et fa cit quod dicam. j. in constitut. otho. et p. ohe. s. i. ver. q. hebrea. sed cum nichil affert secū moriens de labore suo comedat/ bibat/ et fruatur leticia. et cui deus dedit diuitias atqz substantiaz/ comedat ex eis et fruatur ex parte sua: et letetur de labore suo/ hoc est donū dei. ecclē. v. c. in fi. sic contrariū cupiditatis amplectens. i. largitates que sācta ap pellatur. xlvj. q. ij. visis. circa mediu. et sic cupidi tas que radix est omnium malozum. vt dicto. ca. bonozum. et. c. seq. autem. vt iudi. sine quo. sus. s. quanta. coll. ij. virtuosus viribus expugnetur qđ summe victoriosum reputo cum pecunie obediūt omnia. eccl. x. c. in fi. vñ de feneca. Fortior est qui cupiditatem vincit qđ qui hostem subijcit. vt not. Sup. extra de rescrip. c. fi. in fi. fecit enim mirabi lia in vita sua. ecclē. xxxi. ca. all. Qui sibi neqđ est cui aliq bonus erit? et non iocundabitur in bonis suis. ecclē. xiiij. c. Quis aūt dicitur auarus/ quis

Anari sit
line qct.

Diuitias
habē an
sit pccm.

Pecunie
oia obe
diunt.

largus / quis prodigus : no. extra de consuetu. ex parte in prin. Jo. de athon.

A Cecati. cupiditas nāq aios cecat vt agenda non videant et a prohibitis non declinet extra de elec. quozūdas li. vi. vt no. Jo. an. e. ti. auaricie i prin. li. vi. diri

s. e. cō. auditu. v. auaricie luc. b. Absentiū. vt supra i pri. rescrip.

Sed etiaz dictio implicatiua ē vt infra e. s. et. j. e. con. qm tabellionū in fi. et diri su pza e. con. licet adeo. j. respon. ver. etiā. ex de appel. cū sit. j. respon. i fi. ff. de adoptio. etiam. C. de iure do. l. etiam.

Presentiū i. residētū de qbus extra de cle. non resi. c. i. li. vi. et facit. ff. de pecu. pñtiuz x. l. sequenti. Clanculo. viciū et suspiciōe regulariter arguit ff. de admil. tu. nō existimo. ff. q. vi aut clā. et de pca. per totū ff. de iur. fisci. l. iij. s. i. et. ij.

Vel vbiqz pñt. per phas et nephas. vi. clā. vel pcario: ad firmā vel hmoi seu aliquo quis qñt to colore. xxvij. di. nōne.

Irrupere. viciū notat: j. e. con. licet adeo.

Inuadere. in viciū sonat et proprie respicit imobilia. vt hic. sed mobilia pprie dicūt occupari vel capi. vt ple. no. Sup. ex de elec. generali. v. occupare. li. vj. vñt tñ sepe ponit pro alio. vt ibi no. ar. C. de vi bo. rap. l. i. C. vñ bi. l. fi. cum li.

Non formidant. cū sint ad tantā maliciā ita profunda imaginatione dedit ar. leg. de quibus diri supra. e. con. in prin.

Et cū int^o fuerint. nimis auido et amore cōmodū possessionis desiderant. instat. de interd. s. cōmodū. vñ hmoi adeptioni possessionis obuiandum est: melius est enim ante tēpus occurrere et. vt le. et no. ex de homici. suscepimus. vnde vñs. Principijs obsta: sero medicina paratur. vt no. ex de rescrip. ad hoc et no. v. ex de iure iurā. c. i. s. i. i. cle.

Nec profunt. ita q metu carū pareāt iusticie: cuz tñ censurē hmoi mortales sunt si cōtemnātur et statū hois mutantes de familia dei crāstatiōe faciunt in familiā diaboli. vi. q. iij. audi ple. not. Sup. ex de sen. excō. cū medicinalis. in prin. lib. vj. vbi tenet Sup. non obstante ratione predicta q timor excoicatiois nō est metus / qui debeat ca dere i cōstantē: cū sit medicinalis nō mortalis. vt ibi. et no. ex qd me cau. cum dilectus. quā sententia approbo: q excoimunicatio si facta rite sit p legitimā psonā. l. p ministrū legis. i. p iudicem proferet. C. si a nō cōpe. iudi. l. i. ergo non inducit iustū metū. C. qd me cau. accumulatiois et no. Sup. in rosar. vñ. di. fuerunt in fi.

Nec aliquid. i. aliqua censura spūalis. vnde

hoc casu iuste posset recurri ad inocationē secula- rem p ordinariū. vt le. et no. ex de offi. ordi. c. i. per secularis doc. idē dicit host. de delegatis. l. q ipsi hmoi auxi auxilium lū possunt reqere. vt ipse no. ex de offi. dele. c. i. an possit i fi. hoc tenet Inno. e. ti. significasti. i. fi. hmoi tñ a qcunqz cōtrariū Sup. iudice in- no. ex de hereti. uocari.

In^o vtroqz remedium quale^a possumus adhibē- tes statuimus districtius prohibentes ne ptextu opti- nōis^b vel fame / q de^c mo- te vel cessione habeat ab- sentis^b eius beneficium aliquatenus^c cōferatur^c sed expectet plat^o donec^a plenius^b de alterutro^c

Brachij lib. 20. vj. cuius opinionē cōfir- mat ple. vñ. ex de offi. delega. c. vñco. in cle. n. Armozuz. que tamē sunt clericis interdi- cta. vt le. et no. j. e. cōsti. cuz in armis. s. i. in cō- stitu. otho.

Se defen- dūt. l. defensio an sit per- missa sem- per.

cuiuslibet regulariter dicatur pmissibilis. ff. de iusti. et iur. vt vim. ff. ad. l. acquil. ad sciam. s. q cū alr. tamen p iudicē in forma iuris qñ cōtra ius litiga- toris pcedentē videt defensio violēta dānabilis. vt. ff. de rei vēdi. qui restituet. in prin. Ad vērū credo nisi colore iuris habēs remediū appellatio- nis pro tutione sue possessionis pponat. ex de ap- pella. cū sit. s. fi. et. c. cū teneamur. et. c. ad audien- tiā. et. c. bone memorie vel nisi inordinate pcesse- rit iuder quasi priuatus. tūc enim resistere possit etiam p arma subditus se defendēs. ar. C. de iure fisci phibitum. li. x. C. de metatis. l. denotum. li. xij. le. et no. x. q. iij. quia cognouimus.

In vtroqz. iij. pars.

Quale possumus. q. diceret sufficiens et ple- nū remediū adinuenire nequiuimus. ff. de appel. li. a sentētia. in prin. ibi no. q est aliqle p iudiciū r. Opinioni vel fame. de hoc. j. e. s. i. amoris. s. ij. ver. per testes. in con. otho.

De morte. naturali de qua hic loquitur. Sed an idē de morte civili. dic p ea q no. Sup. ex de re- scrip. susceptum. in glo. penulti. li. vj.

Vel cessio. de q dixi. s. e. i. res. v. vñ resignasse b. Absentis. secus ergo de bñficio p presentis. nā tūc nō oportet stare vel p lras vel p testes cū ve- ritas ipsa p principaliter nota sit. ff. de act. emp. l. i. i fi. ff. de. reg. iur. cū qui certus. li. vj.

Aliquatenus. i. vñlo modo.

Conferat. nec iure pprio ipsius epi nec ad p- sentationē alterius. sic ex de cōcel. pben. c. nulla.

Sed expectet platus. i. epi ad quē pñet au- ctorizabilis institutio de iure cōi. vt no. ex de offi. a. Donec. quātūcūqz tps (arch. cū satis. p Jo. sit si ipi plato de impedimēto vel iusta cā absentie pñterit. vt no. ex de appel. puenit. ij. in prima et vñ. glo. qz impedimēto nō currit pscriptio i effectū

C. de resti. mili. l. ignorare. tñ alioquin si de hoc nō pcedat iur. g. remissuā de q dixi. s. e. j. res. v. ab- b. Plenius. q per opinionē vel famā. (sentis.

De alterutro. i. de morte vel de cessione.

Excoimunicatiois metus nō debet i cōstantē ca dere.

Constitutio dñi Othonis.

a Instruat. p testes vel instrumenta qđ dic vt le. et no. j. consti. otho. amoris pprii. §. de hys in fi.

b Alioqn. i. si nō expectet platus donec etc. sed citra hoc conferat vel instituat.

c Resarciendū. i. refundendum.

d Omne dānum. quod cuz puenit ex alio delicto seu do lo videt hoc pos sepbari p patre tis iuriā iura- mētū no. et qđ ramentū me. cau. c. fi. c. patientis vñ vt. l. si quā iniuriā do & plane no.

Dānū p-
bat p iu-
ramentū
me. cau. c. fi. c.
patientis vñ vt. l. si quā
iniuriā do & plane no.

instruat^a alioqn^b ad resar-
ciendū^c omne^d dānū / ex^e
hoc iſtictū absenti eū^f fore
decernim^g obligatū^h : etⁱ
illū / qđ se pcurauit^j intrudi
pter^k restitutionē damno

ff. q. vi aut clam. l. semper. §. pe. secus tamen quā
damnum prouenit seu interesse iuxta contractuz
ex mora vel culpa vt no. extra de fo. compe. dile
cti. in glo. fi. insti. de ver. obli. §. vlti. ante fi. quas
glo. reputo veras in decisorijs vt hic. sed in dila
torijs aliter esset dicendū. vt et de testi. venies. ij.
ar. ff. ad exhi. thesaur⁹. Itē no. qđ dicit oē et. q. di
ceret in re & circa rem. l. occasiōe dicte fatigatiōis
iuste. ar. in hys qđ no. p. doc. et de deci. pastoralis
Uel dic oē. l. tā extrinsecū qđ intrinsecū. cū hic in
teresse iſurgat rōne delicti. ff. de fur. l. si qđ vroz
al. s. l. si pecuniam. §. si seruus qui. secus diceret si
insurgeret ex pctu vel quasi. vt. ff. de acti. empt. l.
si sterilis. §. cū p venditorē. dānū gñaliter cōtinet
omne illud qđ est diminutio patrimonij. vt no. et
de offi. ordi. si canonici. h. vi. Et sic sub dāno etiā
cōtinent expense. vt hic. sed tñ qñq. ponunt vt di
uerſa. qđ ptes tractāt illa vt diuerſa. vt le. et no. p
Jo. an. et de iur. c. in nostra. §. i.

e Ex hoc. id ē huiusmodi repentina collatione
inuſ. Jo. de aton

f Sum. scilicet prelatum.

g Obligatuz. effectualiter ita qđ pbatis pmissis
pdamnatus hmoi damniū quodcūq. refundat. ff.
de re iudica. l. iij. §. condemnatum. al. §. dam
natum. Joannes de aton.

h Et illū. nota copulatiuā. q. diceret vnuz aut
aliū nō liberat a pena. ff. si quis in testa. li. esse.
iul. fu. l. i. §. vlti. de qua materia dic vt in glo. ff.
nau. cau. sta. l. et ita. §. fi. iſtict. si quadru. pau. fe.
dica. §. fi. et pty. j. c. con. amoris pprii. §. qđ si ztra
ca. in fi. §. ibi alterius et. in consti. otho.

i Procurauit. cum effectu per executionis ope
ris. Joannes de aton.

k Preter. hec dictio hic ponit qđ relationē habz
ad aliud intrinsecū separatū. C. de pigno. actio. l.
i. in fi. de hoc ple. dicā. j. in cōsti. otho. iuxta. ver.
preter. Joannes de aton.

l Damnozū. qđ nō recuperauit a plato. vel pōt
dici etiā si hmoi a prelato recuperasset. ar. ff. de ta
bu. exhi. l. locū. §. cōdenatio. §. pmiū verius esse
apparet qbus dā stricte pſciētie ne videat de lucro
sollicituz. ar. ff. de admi. tu. l. si minoz. in fi. nec
pōdā quā in alio dānauit in seipso reciperet. ar. xl.
di. iam multi. et ibi si bene docuit et. sed forte licet
hoc consiliū sit salubre: nō tñ requirit de iuris ne

cessitate. vt iam dixi supra in vbo et illū. nō eniz
tenet qđ esse clemētiōz lege. autē. de iudici. §. opoz
tet. et. §. fi. coll. vt. hec aut pena iuris est. vñ facit
qđ dicā. j. in zsti. otho. deus omps. in. b. in duplū
tamen post Sup. in Rolario.

m Ab officio.
dixi. §. c. cōsti.
auditu. in fi.

n Ipso fa-
cto. ex hoc ergo
nō qđ pſecutio
priuati agētis
nō tollit publi
cā disciplinam
iuris etiam offi
ciuz iudicis. et
tis.

Officium
iudicis
an tollat
p pſecu
tionē pri
uati agē

rū^a ab officio^m beneficioqz
suspensuz p totius ipsoⁿ
facto **Q**uod^o etiā ad ipm
extēdi volum⁹ / qđ benefici
um ecclⁱasticū^a altero pos
sidente⁹ / auctoritate^m pzo-

de homici. prelatuz. li. vj. ff. de publi. et vetti. lici
tatio. §. qđ illicite. C. quando ciui. act. pzeu. cri
mi. l. i. ij. q. vlt. §. aliquando. Sed contra quia
pſecutio vna aliam tollere videtur. ff. nau. cau.
sta. l. i. ij. §. miramur. cum. l. licet. §. possimus. So
lutio. aut est officium promotum seu implozatus
vt. ff. de dam. infec. l. iij. §. hoc autem iudicium.
tunc si tendat ad illud ad quod etiam instantia:
tūc pſecutus primo inchoatus est eligendus. ff. ne
vis si. ei qui in poss. mil. l. si quis missus. ff. de cri
mine expi. here. l. diuus. si aut simul zcurrāt. tūc
credo iudicē debere eligere biā quam ipsemet pze
optauit. qđ in hys eius officiu exuberat. ar. ff. de
libero ho. exhi. l. i. ij. §. si tamen plures. ff. de sepul.
bio. l. i. ij. §. i. aut est officium merum. ff. de offi.
pzeſi. l. congruit. C. de offi. pzeſec. ozietis. si quis:
tunc simul he vie se compatiuntur. vt hic cum
primis concordantij. Quod verum videtur qđ
he vie inducunt diuersum finez vel exitum. vt in
dictis iuribus patet. Si tamen tendunt ad eundē
finem promouens officium vel aliter pſecutēs
propriū interesse deberet pzeferri: alioquin iuste
appellaret et sic appellatione pendente et merum
ordinariū officium conquiesceret ligandū per inhi
bitionem iudicis appellationis. vt satis practicāt
cautelosi aduocati per decret. extra de accusa. cuz
dilectus. in fi. vnde nec crederem qđ iudex omiſſa
prouocatione partis possit hoc casu sibi assumere
biam expeditiozem inquisitionis: si iudex esset in
ferioz papa. vt no. p Hosti. et Jo. and. et desym.
lz hely. §. cū igit. idē no. i spe. de renunci. §. ij. in fi.
o Quod etiam. v. pars. et dic. l. statutū penale.
p Ecclesiasticum. quodcūq.

q Altero possidente. de facto tantū licet non de
iure. vt dixi supra. e. j. respō. i fine ar. extra de p
ben. licet episcopus. li. vi.

r Auctoritate propria. Hoc non licet etiā insti
tutione auctorizabili pcedente. ar. ff. de acqui.
posſeſſi. l. si ex stipulatione. l. fundi. ff. de reg. iur.
non est singulis. et no. de hoc hosti. de offi. archi.
cum satis. et Sup. extra de pzeben. si possit. libro
vj. Vnde ex hac causa securum est habere litteraz
inductionis de qua dixi supra. e. constitu. in glo.
sed contra ibi. sed latius quero. j. c. constitu. licet
adeo. §. i. in glo. est eniz. licet Innocē. et Hostien.
dicant qđ confirmatus vel clericus auctorizatus /

De ecclesia vna diuidatur in plures. Cum sit ars. Fo. xxvij.

maxime apostolicus propria aucte sine iudice vel
executore pot possessione apprehendere ac in tempo-
ralibus et spualibus in iudicio & extra ministrare
et de iudici. cu deputati. nisi forte aliud habeat co-
suetudo. et de appella. & titutis. ij. vel nisi oppo-
neret ei crimen
cuz infamia qd
et retardat pos-
sessionez. et de
accusa. accedens
.s. fi. vt no. Jo.
an. post eos. et
de elec. trasmit-
ta. Cosulo tñ q
tu nodu posses-
sionem nactus
primā viā tutā
et certā eligas:
ne alicui piculo
te submittas. de
pe. di. vij. l. 3. vñ
scis. in fin. si tñ
possessionē ali-
ter nactus fue-
ris: videt q per
opinionē predi-
ctaz poteris ex-
culari. ar. i hoc
qd not. Lar. et
de ele. cupietes
.s. deniq. v. in
ordinibus. i. fi.
li. vj. cū ex regula magistrali fiat ius cōe. ff. de dā.
infec. l. si edibus. in fi. le. et no. p Jo. an. et de con-
san. et affi. c. fi. naz p opinionē docto. approbatā a
plūmptuosa temeritate et expēlatū cōdemnatiōe
debet quis excusari. de pe. calūniā. et de appel. vt
debitus. q. p hoc videt hēc phabile cām litigandi
que a talibus excusat. ff. de leg. ij. l. qui solidus. s.
etiā. nā a lege habet docto. auctem iura subtiliter
interpretandi. C. de pfecto. qui in vñe cōstan. l.
vnica. li. xi. et hoc no. Sessell. de elec. ne romani.
in prin. d. opinionē. in cle. Laue tñ qz in opinioi-
bus trijs subtilior approbat. et de feri. capellan.
et de iura. calū. c. fi. ff. de cōdi. ob causam. l. dedi.
.s. sed si seruus. Joannes de aton.

**De ecclesia vna de cete-
ro in plures psonatus vel
vicarias diuidatur.**

Summariū.

Cunq deiceps in plu-
res personatus vel vica-
rias vna diuidet ecclesia
et si qua sine auctoritate
episcopi fuerit nuper diui-
sa btprius cōmode fieri
poterit in vnā redintegra-
bitur. Que vero cōmode

f **A**rmis. hoc non licet clericis. vt dixi supra. s.
nōnulli. in fi.
g **S**e. i. suam presumptuosam detentionem.
h **P**ititur. male et nequiter.
i **I**n eodem. l. beneficio ab eodem iudicato per
sententiam.

**diuisa fuerit iustis portio-
nibus per dioecesanū con-
diuidet: per quē provide-
bit vt in singulis resideat
debitā animarū curā ge-
rens. Veruntamen de re-
sidentia et pluralitate be-
neficiorū cōsultius ad ro-
manorū pontificū consti-
tutiones: q vt nouas con-
dat censet remittendum.**

**vm sit ars
artiū teste
beato gre-
gorio regi-
men aia-
rum: non**

cessat antiquus sophista

Cum sit **Scientia**
ars ar- appetit
tium. illū quod ab hoib
sequit ad cuius ppter qn
intelligentiam q fines.
notant quinq
fines quare ho-
mines addiscūt
primus est vt
sciāt: ad quē
tendunt rheto-
rici propter va-
nam gloriā: qz
volunt vocari
rabbi. Alius est
vt sciāt: ad quē
tendūt dialecti-
ci nimis ibi mo-
rantes propter
supbiā. Terti-
us est vt lucrētur:
ad quē tendūt
philici & legisse
per auariciam.
Quartus est vt
edificentur: ad

quem tendunt theologi et boni canoniste per ope-
ris viuendi prudentiam. Quintus est vt edifi-
cent: ad quē tendunt boni magistri alios instruē-
tes non ad laudem humanam: sed dei vt ad viam
redeant veritatis: quorum finis est charitas. xlv.
distin. tria. ad hoc enim quis tenetur ex quo talē-
tum scientie sibi tradidit deus. lxiij. distin. c. vlt.
ij. respon. als tanq proditor veritatis / eternā dā-
nationez incurrit. xi. q. iij. nolite. hoc plenius no.
Guy. xxxvij. di. nōne. Vbi dicit Hiero. Nōne vo-
bis videt i banitate sensus & obscuritate mētis in-
gredi: q dieb⁹ ac noctib⁹ i dyalectica arte torqūtur?
l **B**eato gregorio. i suo pastorali et patet extra
de eta. et qua. et ordi. pfecti. c. pe. in prin.

C Regimen animarum. et que cura debet vigi-
lijs onerosa esse et sollicita. vt iste cui cōmittitur
curet ne pereant subditi: sed saluentur. vt notat
Hostien. de peni. et remis. omnis. Et ex hoc textu
arguitur q maior & dignior sit cura que exercetur
in foro anime q in foro contentioso. sed contra ar-
guitur. xcij. distin. precipimus. vbi diaconus pre-
fertur pzel bytero ratione officij contentiosi quod
occupat. Credo tamen q inquātum anima pceest
corpori et rebus. de maio. & obe. solite. s. i. ita cura
anime sit maior inquantum periculiosior et gra-
uior: sed illa dignior et honorabilior i ecclesia mi-
litanti. arg. C. de proxi. sacro. scri. vnicuiq. lib. 2o
xij. vt de hoc no. w. extra de preben. c. i. s. i. in glo.
quod intelligo in clemen.

C Antiquus sophista. i. diabolus vt patet in re
d iij.

**Cura fo-
ri anie an
sit digni-
or ea q in
foro con-
tentioso
exercet.**

**Expensa
etiā edēna-
tio per do-
cto. nō opi-
nōes em-
ratur.**

lex imperatoris. §. f. ar. in hoc dicā. §. e. §. has igit.
 b. itegrentur. in fi. Quarto. q. adeo sit pingue bñ
 ficiū vt ex ecclesia possent fieri due sufficientes vel
 plures vt dicto. c. signante. et hoc not. p. Hosti. et
 Jo. an. e. ti. vacante. in prin. et itellige q. diuisione
 ne facta ex cau
 sa vt pñsi iaz
 nō remanet v:
 na sed due. xvj
 q. j. pñs sicut
 de pñcia diui
 sa le. ff. de offi.
 assesso. l. si eadē
 C. de metropo:
 li. l. j. li. xi. ff. de
 ver. sig. loc. et
 no. in dicto. c. si
 cut. pñssa q. q.
 locū hñt i eccle
 sia prochiai vt
 alio bñficio si:
 plica In collegi
 ata nāq. ecclesia
 vñitas pñcta
 sicut nec alia ar
 ctatio locus ha
 bere nō dicit et
 de elec. statutu l. i. b. cū vnus collegiū nō cōstituatur
 ab initio sed tres ad minus. ff. de. v. sig. l. nerac.
 vt le. et no. ff. q. cuiusq. vni. no. sicut in fi.

a. Magister pfectus. qñs debet ille esse hic statū
 subiuñgē le. bene et no. viij. q. j. qualis.

b. Ordine. hodie sufficit q. pñmōdus ad recto
 riā sit clericus lz quidā dixerūt talē nō debere pati
 defectū i minoribus ordibz qd dic p. Sup. et de
 elec. cū ex eo. post prin. li. b. j.

c. Habitu. de hoc dicam. §. in consti. pñxi.
 d. Vita. honestate et maturitate decocta. et de
 elec. lz canon. li. vi. nō dissoluta. §. ti. ij. et. iij.

e. Sciētia. de hoc dixi. §. e. con. sacer. ordo. ver.
 illitterat. Absit ergo q. sic pfectus ad lzaz dicere
 posset illud hieremie. i. c. a. a. dñe de ecce nescio
 loqui: q. puer ego sum. viij. q. i. in scripturis. nō
 enī hos elegit dñs neq. biā discipline inuenerunt
 ppter ea perierūt: et qñ nō habuerūt sapientiam
 perierūt ppter eozū insipientiā Baruch. iij. c.

f. Doctrina. respectu parrochianoz quos habz
 informare. nedū verbo. ar. §. e. con. ad baptisimū.
 in fi. et hoc iuxta capacitatz audietium. viij. q. i.
 oportet. sapiētibus dñs pōt pñicator et pñctis al
 ta et pfunda pñicare. vñ ad corin. ij. sapiētiā lo:
 quamur inter pfectos: sed simplicibz et minus ca:
 pacibus sunt pñcāda plana pauca et vñlia. vñde
 apłs. ad cor. ij. Lac potū dedi vobis nō escā. ple.
 de hoc no. Sup. xliij. di. §. i. lz etiā exēplo. §. e. cō.

g. qd aduen. Doctrina nāq. pñnet ad officiū docto:
 et pñicatorū. xxxvi. di. §. ecce. et de hereti. ex cōica
 mus. i. ac illi deo pñati sūt q. bñ docere pñt. xxiij.

h. Pura. absq. obzeptione aliq. (q. vlti. c. fi.
 §. e. con. sacmēta in prin. sicut i annūciatione an:
 gelica. vt no. Jo. an. et de sen. et re iudi. cū Ber:
 tholdus. §. fi. Item pura q. nō cōditionalis. et de

elec. c. ij. lib. vi. nec etiāz tēporalis. ff. de adopti. l.
 h. Simplex. i. sine plica aliqua et iuo (qñtū.
 lutiōe. vt exponit Jo. an. et de sum. tri. c. i. in pn.
 dixi de hoc termino supra cōsti. pñxi. in prin.

i. Sz obiectio diabolica. vñ. pñēs pñmū errozē.

k. Dogmate. id est doctrina.

l. Co. scilz dia bolo. m. Pretextu plurius. qd esse nō dz. le. et bñ. not. xvi. q. vij. plures. ideo cir ca hoc plenius pñouidet et de iure patro. plu res. in cle.

n. Quasi mō strum. ff. de sta. ho. l. nō sunt li bere. et pulchze legi. §. no. in et na. honestatē. q. icipit vñā scāz o. Et iterdū. b. pñēs scdm

p. Persona. i. rector. vt dixi. §. e. con. (errozē. q. in quodam. v. persone.

q. Quēctūq. sit occasio. facit ad illd qd dicā. §. in cōsti. otho. qñ alienationes in glo. iux qd.

r. Noie pñonaz. qd nō lz nec aliq. titulo qdam. et de re. ec. nō alic. nulli facit. §. e. cō. alicubi. §. re

s. Absq. magistro. v. pñēs tertū (spō. in fi. errozē. scias q. q. ad mēm seu docto: pñnere illd qd scribit sap. vi. c. pñonā i lucē sapiētiā & nō pñ teribo vñtatē. et. e. li. c. vij. quā sine fictione dedi et sine inuidia cōico & honestatē illi nō absōdo. vt de eo vñficet illd qd scribit Job. xxviii. c. pñfunda flumioz scrutat est. i. secreta scripturaz & absōdi ta pñurit in lucē. vt no. Sup. xli. di. c. i.

t. Desolata. nō dicit viduata q. hoc pñrie dz re spectu eccleie cathedrales vel mōasterij vacātis cū destituit suo spōlo. vt le. §. no. et de elec. c. q. ppt.

v. Sepe. iō iura signant (i. rel. v. vñdiatis. occurrūt. ff. de legi. l. nā ad ea. autē. vt sine pñibi tio matres. ff. §. q. vñ. in fi. coll. vñ.

x. Nec saltē. minimū inuit. r. bñcari de q. §.

y. Simplex sacerdos. q. nō (e. pñti. ad vicariā. titulat. vt seq. q. forte anuat pñductitius. ar. in hoc qd le. §. no. §. e. cō. auditu. vel simplex dz ppt carentiaz litterature de qua supra no. sed quo ad pñpositūz prima expōitio verior est. vñ sequit.

z. Qui nec lz ius. q. nec institut. lz mercēnari. extra de reg. iur. c. a. li. b. j.

a. Imaginem. i. effigiez vel colorē: cū tñ posses fio colorata valde pñt qñq. et de elec. qñrelā. §. fi. et pñz in hñs q. dixi. §. e. cōsti. alicubi. in. iij. g. i. fi.

b. Et si mōzā. ver. pñēs quartū errozē ibi.

c. Persona. i. rector vt supra remisi.

d. Trahit. forte per tempus satis paruum.

e. Non est sacerdos. iuxta decre. de elec. lz canō.

Constitutio dñi Othonis.

li. vi. cū tamen habiles debeant esse tales ad mini-
strandū in p̄p̄is p̄sonis. ex de cle. nō refi. q̄ nō-
nulli. et dixi. S. e. cōsti. ad vicariā. S. de iam institu-
tis. in glo. licet vero.

a Sed miles. de quibus sacerdotib⁹ dicit bñs

Clericorū
qualitas
fm Bernardum.

Bernardus cle-
rici sunt habitu
& actu milites/
sermōe histrio-
nes: gestu mere-
trices/ occupa-
tione rerū secu-
lariū negotia-
tores. vt notat
Suy. xxij. di.
si qui vero. ha-
bit⁹ ergo recto-
ris et militis de-
bent esse distin-
cti in suo appa-
ratu. vt dicā. j.
e. cōsti. qm de
habitu. Nun-
qd ergo miles
sit inhabilis ad
bñficiū ecclesia-
sticū? Quidet q̄
sic. autem. de mi-
lit. vasall. qui
ar. belli. depo.
c. i. coll. x. Con-

Bñficiū
an possit
dari mi-
liti.

tra videt casus. li. di. si quis posset. Dic vt ibi no.
Vel dic militez p̄ncipi vel reipublice astrictuz p̄
iuramētū de nō vitādo mortē p̄o re pub. recepto
ex hoc salario de publico prohiberi interim ab or-
dinibus et a bñificio ecclesiastico: sicut qm iurat p̄-
cipi vel alteri p̄cerū ad seruiciū sibi tpe guerre
cuz certo numero armatoz/ et p̄o certo stipendio
sibi p̄stituto. liij. di. c. i. et hoc no. Suy. C. de hīs q̄
non imple. si. l. i. et. ij. li. x. Sed alij milites qui
ita nō sunt obnoxij licite admittūtur si aliud non
obstet. liij. di. milites. Jo. de athon.
b Primis. de hoc supra. e. §. in p̄m.
c Heu. ecce qualiter lamentat pueram ordina-
tionem ecclesie tam ratione inhabilitatis p̄sone q̄
facti extrinseci.

d Karo. ita q̄ p̄pter raritatem q̄ miraculū est.
autem. de cōsoli. §. vbi in forma. in fi. coll. iij.

e Simplici oculo. l. innocentie & puritatis. vt di-
xi supra in ver. pura et se. vñ le. Mat. vi. et Luc.
xi. Si oculus tuus fuerit simplex &c.

f Formeta. al cōmeta. i. deceptiōes sophistice.

g Desunt. i. exhortationi p̄dite puerle et hoc
tam ex causis p̄tactis erroneis q̄ subsequētibus

h Nam interdū. ver. cōtinens quintū errorem.
i Tacite. absit q̄ dieb⁹ nris q̄ epus desolat ordi-
nationē ecclesie et institutionē rectoris quousq̄ iste
institūdos cōponat in summa qñq̄ imoderata:
p̄o lana agnis et alijs obuectionibus tpe vacatio-
nis. Nam hmoi dantē et accipientē dānatio simo-
nie inuoluit. i. q̄ i. quos cōstituit. et. c. si quis ep̄s.
c. q̄ p̄ totā questionem.

h Ut aliquid. hoc dic p̄ ea que notauī supra. e.
cōsti. sacramēta. in p̄m. ver. labē.

i Institucns vel p̄sentans. de hoc le. et no. j. in
cōsti. otho. q̄ p̄teritq̄. quod dic vt ibi.

m Vel aliq̄s alius. forsan & sanguineus affinis
vel amicus pla-
ti vel patroni.
ff. de here. insti.
l. nemo. §. si. et
honestā noticiā
conūctus. ff. de
ver. sig. late. §.
amicos. et not.
j. e. cōsti. c. vlt.
§. i.

qui totuz erat forsitā ha-
biturus nisi iuris impo-
tētia vel inetu perdendi⁹
alia beneficia diuississet:
Cedit⁹ etiam quis aliquā
do personatū⁹/ et ab insti-
tuto⁹ inibi recipit ibi post-
modum vicariā⁹: quod⁹
fieri non⁹ p̄sumitur sine⁹
fraude. **C**has igit⁹ diui-
siones⁹ & p̄ticulares⁹ affi-
gnatiōes tāq̄ artī n̄e ca-
tholice cōtrarias reproba-
tes/ ne⁹ de ceto fiant distri-
cti⁹. phibem⁹: firmit sta-
tuētes/ vt nūq̄ in plures
deiceps p̄sonat⁹ vt vica-

ti vel patroni.
ff. de here. insti.
l. nemo. §. si. et
honestā noticiā
conūctus. ff. de
ver. sig. late. §.
amicos. et not.
j. e. cōsti. c. vlt.
§. i.

n Portiones
etiā in p̄sone.

o Perdendi.
p̄ cōsiliū. ex de
p̄ben. de multa
et est similis in
textu supra. e.

p Est. ad vicariā
b. licq̄ illudat.

p Cedit. ver.
exp̄mēs textū
errorem.

p Sonatū.
i. rectorie vt. §.
remisi.

r Ab institut-

to. l. in rectorē. et dic. i. ad p̄sentationē institutū

rectoris ab ep̄o sup̄iore diocesano.

l Vicariā. metu forte p̄dendi alia beneficia. vt
supra ver. p̄oxi. Jo. de athon.

q Quod. vel que cessio.

v Non p̄sumit. nisi forte esset p̄deota cui cōpe-
tētus p̄uideret de baulo aq̄ bñdictē q̄ de rectoria

x Sine fraude. ar. ex de renūci. c. si te. li. vi. de
hoc dixi supra. e. cōsti. alicubi. ver. callide.

y Has igitur. iij. pars.

z Diuisiones. cōtra ex ratioe illius qd le. et no.
in exua. Jo. sedes apostolica in p̄m. et ver. exeri-

mus. Solutio vt ibi patet in p̄n. glo. ibi enim diui-
sio fiebat ex causa p̄pter diuini cultus augmentū

et populi incrementū et abūdantiā possessionū
qd non prohibet. sed solū improba seu indiscreta

diuissio. vt dixi supra. e. §. p̄oxi. in p̄m.

a Particulares. quolibet p̄missas imo cōsiles.
vt declaraf. j. e. ti. vnitatē in cōsti. otho.

b Tanq̄. est exp̄ressiū veritatis. ar. glo. ex de
do. et cōtu. c. p̄out. ver. vtpote cū si. p̄p̄ie tñ de

notat similitudinē. j. in 2ti. otho. in p̄he. i. p̄m.

c Acti nostre catholice. vt. §. e. §. in p̄m.

d De de ceto. de hoc dixi ple. §. e. cō. ecclesias i. fi.

e Districtius. al penitus.

f Ut nunq̄ deinceps. i. nullo tempore futuro.

g Personatus. i. rectorias. vt supra.

h Vel vicarias. vel p̄miscue in vicariā et per-
sonatū. vt p̄z i. p̄missis et ex verbis generalib⁹
statuti. j. e. cōsti. vnitatē. §. nos igit⁹. in 2ti. otho.
Sed 2tra patet ad oculū tota die in approp̄iatis

ecclesijs de nouo. et alibi multipliciter ubi vicarij creantur de nouo assignatis sibi portionibus de ipsiis ecclesijs. et de preben. de monachis et c. extirpande. §. qui vero. cū si. et no. §. e. consti. ad vicariam. in prin. Solutio. potest dici hic prohiberi tñ diuisiones fraudulētas. nō aut occurrēt diuisionibus aucte iuris licite et causa cognita factis vel faciēdis ar. §. e. §. i. in pma glo. hoc quero. et ar. et de iure iurā. c. petitio. et qd no. xxv. q. ix. quo quis misit. Ql pōt dici per modum quote puta ter tiebel qte non posse portionē vicarij extrahi

de ecclesia. vt hic cū si. secus p modum quāte. vt in pecunia vel aliquibus minutis decimis. vt in cōtrarijs ar. in hoc qd no. in solutione. l. ad scdm cōtrariū. ff. de testa. mili. l. vi. primūz verius videt nō enī negabo quū ubi sit parrochia ampla. cui⁹ ecclesia appropriat portionē vicarij posse constitui etiam in vna quota puta in oibus decimis vnius ville ibidem. stat ergo talis diuisio firma ex cā appropiata. vt dixi. §. e. cō. §. i. in prin. v. vt vni⁹.

Ana ecclesia diuidat. naz enī p diuisionē efficitur due. et sic tollit vnitās. vt dixi supra. e. §. i.

Et que. l. ecclesie. (v. vnicus. post mediū.

Diuise. l. illicite et sine causa. vt iam dixi.

Quato. nō igitur impetuoſe et ex abrupto ac ideliberate. C. de repu. l. nō dubiū. autē. vt imobi. añ nup. dona. §. si coll. v. et no. autē. de appel. et intra que tēpora. §. i. coll. iij.

Reintegrent. i. solident seu vniat: etiā securore viā cōsolidandi collige. et de resti. spo. cum venisset. cū ibi notatis. et de elec. bone memorie. et c. de camera. §. i. v. preterea. Ad verū credo qñ obtinēs portionē fraudis carebat cōmēto: tñ enī nō esset equū cū oīno destitui p tpe suo. et de pbe. e. nisi. in fi. et ar. in hoc qd dixi. §. e. cō. alicubi. in mag. gl. ibi aut vterq hoc ignorabat et. al si fraudes participasse cōmittit l. de iuris rigore ppetua egestate laborare mereat. ff. de po. l. bona fides. tñ forte miseratiōis intuitu sibi aliqd p victu indulget

ar. l. di. studeat. i. fi. cū si. Et nō hic vnā cām vniē di bñficia ecclesiastica. l. q prius essent illegitime diuisa. vt hic. alia est cā. l. ppter hospitalitatē. xv. q. ii. postea. §. his ita. Itē ppter vicinitatē locor. ar. et de pben. c. maioribus. et ar. a pterario sensu. et de eccl. edi. ad audiētā. vt le. et not. xvj. q. i. et tpe. Itē ppter prophanor defectū. xi. q. i. vniō. Itē qñq ppter paupertatē seu exilitatē et de eta. et q. eā te. et de pbe. vacante. i. fi. et de sta. mo. ne i agro. §. ad hec. i. cle. Nō aut videt zueniēs vniō ppter

rogatiuā plone absq moderatiōe pape. et de preben. de multa. i. fi. et i extrauag. Jo. execrabilis. §. i. Credo etiā q ex qbus causis sit vniō / hys celsantibus vel saltē ex pterietate ipsarū causarū per mittit diuisio ar. dicte decret. ad audiētiam et de

De residentia⁹ vero in ecclesijs a rectoribus faciendā videtur nobis consulendū factū⁹ potius q statuto. Extāt⁹ enī concilia romanozū pontificū luce

offi. lega. q trāslationē i. fi. ar. i hoc quod no. et ne se. va. c. ij. de re. iur. l. oia q. et. l. qbuscūq. et vide qd no. §. e. §. i. erigit i g. vnius enim. f. Ab antiquo. de hoc. §. e. cō. vnitates. §. nos igitur. g. Per episco pū loci. ad eum pñnet enī ecclesiā dispositio xvj. q. vij. oēs basilice.

Ad maiorē. l. cōmoditates ecclesie et cum mino r scandaloso obloquio.

Regionibus. i. limitibus certis potius vero p feuda dñozū: cum tñch: cui tps fluxu et tētio inde

Diuidat. curare g (possit oriri ar. j. pri. g. debet ne ecclesie vel portiones illi⁹ teneant a pluribus p indiuiso: cū discordiā parere solet cōio. vt no. ff. de leg. ij. l. cū pater. §. dulcissimis. in fi. Itē qd cōiter possidet frequenter negligit. ar. ff. de sepul. bio. l. iij. §. si plures. cū ibi no. ff. de admi. tu. l. de l. prouideat. iij. pars. (cetero. §. fi. m. Diocelani. hoc enī ad eos pñnet. et de elec. et ex eo. §. porro. li. vj. vbi est similis textus. et e. li. de regula. bñficiū in fi. et de appel. puenit. §. n. Solicitus. nō igitur torpens negligenter vt dixi. §. e. con. ad baptismū. §. i. ver. diligenter.

Sacmētozū. de qbus le. §. no. §. e. cō. sacmēta.

De residētia. v. ps. respiciēs illuz ter. §. e. §. i.

Facto poti⁹. executio igit (v. absq mgro. iurū est fruct⁹ epoz. et de ele. vbi. §. pterea. h. vt. ff. de ori. iur. l. ij. §. post originē. qd qñq tepide cō

siderāt iudices nēi tps erga psonas maiores qñq id nimis rigide circa simplices. de hoc. §. e. cō. l. ad pfugādū. l. vtinā ppetent executio fieret ātigrū iurū ita q nūq ederent plura i posterū: l. buras litas hoc ipedit multū. vt no. §. i. cō. pri. j. ref. i. g. hec pstitutio circa mediū. nullicubi enī sicut in regno isto qd iter ecclesiasticos / qd inter seculares. vt estimo sunt tāta iura edita nec ita parua iurū ob seruātia. ar. i hoc qd dicā. §. i. cō. otho. i phe. §. laze

Extāt. p q igit necessariū (ne. i. g. i oi gdu. et hte liberos. naz haurit aqs cribris: cleric⁹ absq

libris. vt no. w. et de magi. c. i. §. vlt. in fi. in cle.

Concilia. et de cle. nō rest. qz nōnulli. de pbe. qz in tantuz de elec. l. canon. in fi. li. vi. sed de illo cōcilio non potest intelligi. vt dixi. §. e. consti. ad vicariam. §. i. ver. se faciant.

Romanozū pontificū. hic queritur qd sepius

Loio paz
rit discor
diam.

Uersus.

Bñficio:
tus vniō
certis ex
causis sic
ei potest.

Constitutio dñi Othonis.

est dubium an papa suam sedem a roma in alium locū transferre potest vt cōsuevit dici q non: propter iussione diuinā. Nam sedes bti petri primo fuit apud anthiochiam. act. xi. c. q̄ postea iubente dño Romā translata est. xxiij. q. j. rogamus. hoc no. Sup. et de elec. fūdamēta

h. instituāt li. vi. Itē roma ē cois patria. ff. ad municipa l. Roma. si ergo vna exiuit auctoritas et fructus tollit. ff. de ferimus nullo. i. si. alij tñ ztra

Sup ea. l. residētia an vero sup non residētia possit dispellere p̄latu imediat⁹ lz nō sit ep̄s? Dic q sic ex rōnabili causa vt satis no. w. de cele. missa. c. i. s. ne igit. i. cle. nam h̄mōi tangunt iurisdictionem nō aut ministe riū ep̄ale vt ipe no. e. li. de fo. ppe. c. i. vñico. s.

fi. Dispensatio tñ in forma cōstitutionis ē de elec. cū ex eo. li. vi. inferioribus ep̄orum nō p̄mittit vt ibi le. s. no. facit qd no. j. e. 2. s. i. latronū. s. pe. v. p̄ loci ordinariū. hoc teneas. ar. ne cle. vel mo. c. ij li. vi. licet Sup. assertiue dicat p̄riū. vt no. extra de p̄uile. cū diuersis. in glo. vlti. li. vi.

Idem quoq. versiculus.

Dicimus. l. q̄ poti⁹ requirit executio antiquorū canonum q̄ editio nouorum vt supra patet.

Plures. de hoc remisi supra. e. con. alicubi. s.

Cōsiliū gñalis. et de p̄bē. de multa. (bñficijs.

Absq̄ dispellatōe. de hoc ple. dicā. j. 2. s. i. p̄ri.

Sedis aplice. vt dictō. c. de mltā ar. (ij. in fi.

I hoc qd le. s. no. et ne cle. vl mo. c. nō magno i. fi.

Speciali. generalis igitur s̄ vaga non suffice ret ar. ff. de mino. l. idē. s. fi. talis autem cum li.

Dispensium. als periculum.

Detinerē. factū denotat vt. j. 2. s. i. ij. s. c. c.

Contra latronū. ar. ff. de rei ven. l. officium in fi.

Quoniam de habitu clericorum. hec cōstitutio ampliat infra in consti. otho. cū sancti.

Habitu. cum totus status hois quo ad sufficientiam nature consistat in cibis et vestibus. ff. de ver. sig. verbo. vict⁹. ideo mores hois i his sunt cohibendi. nam qui lautiora vel asperiora p̄reteritis indumenta vel alimenta querit / aut intemperans sui est: aut superstitiosus vt no. w. extra

de sta. mo. c. i. ij. respon. ver. in vestibus in cle. et patet xli. distin. c. i.

Qui. scilicet habitus.

Non clericalis. de quo infra dicam. Unde nedum laici sed p̄cise clerici anglici in plurib⁹

et equorum ornamenta: ita vt capis clausis / suis locis vtantur & decenti tō sura sub pena subtractionis beneficiorum ab episcopis faciente: qui vt ad id alios facilius compellant: a suis incipiant.

Quoniam de habitu clericorum q̄ nō clericalis videtur: sed

potius militaris: graue scādālū laicis generat firmit statuendo p̄cipim⁹ vt ad formā tā de vestib⁹ clericorum q̄ de ornamentis equorū i generali cōcilio

seu lozis suis debet esse auro texta nec litteris seu p̄cioso colore fucata assistētibus lateri regis exceptis: nec etiam debet esse al nimis sumptuosa: alioquin abutens graui aiaduersione esset de iure plectendus. nō enim quilibet simplex miles se vt talibus ordinare debet tanq̄ esset rex terre. ar. C. de vesti. olob. l. ij. ij. et. iij. li. xi. C. de veste milita. l. fortissimis. li. xij.

Graue scādālū. cuius occasio est extirpāda. et de cōsan. s̄ affi. qd dilectio. i. fi. de quo satis le. s. no. et de re. iur. qui scandalizauerit. Et est scādālū dictū factiue minus rectū p̄bēs occasionē ruine. et dē a scādalon grece quod est offensio vel ruina / vel passio pedis latine. ar. et de renūc. nisi. s. pro graui. de noui operis nunci. c. ij. et no. vb. et de offi. ordi. c. i. post p̄m. ver. scādala. in cle. Et qñ sit curādū de scādalo et qñ nō. no. ipse. iij. regulas. e. li. de imunit. eccle. c. vñico. post p̄m. de hoc etiā satis le. et no. et de rescrip. c. ij. in p̄n. per Ber. et no. hosti. in summa de renūc. s. pe. v. est aut scādālū. de hoc bene no. Sup. de offi. leg. c. i. li. vj. Jo. de athon.

In generali concilio editā. et de vi. et ho. cle. clerici. s. clausa vls in fi. decref. qd conciliū suppletur et declarat. j. in cōsti. otho. cū facti. et hodie inouatur cū declarationibus et adiectionibus quibus dā. et de vi. et ho. cle. qñ qui abiectis. in cle.

partibus ex eorum habitu diuersis imo infinitis gylis cum inuentione studioli talliato & ex alio gestu in ordinato summe esse signanter i properant ar. i. q. i. si qd inqt. s. i. Nam amictus corporis & rufus dentium et ingressus hois enūciant de illo et sic ex visu cognoscit vir ecclesiastic⁹. eccle. xix. c. in fi. et facit qd dicā. j. in consti. otho. in p̄he. s. nos igit in p̄m.

Militaris sic supra cōsti. p̄ori. s. i. ver. mozas. imo nec militaris vestis in peragendis

Scādālū quid est.

Que constitutio abstracta fuit de. g. magistrali. xxi q. iij. i. summa. de q. congruentia clericali vestitu no. xxiij. di. clerici. xli. di. p. symoniam et. c. clericus. l. di. hii q. i. f. g. ex de custo. euka. c. vlt. i. fi. & p. vv. de vi. et ho. cle. qm q. post pn. vbi ad plura et loca remittit Guy.

vestes clericorum q. les ee debent.

editam per subtractione^a beneficiorum ab episcopo^b compellantur: ita q^c in mensura decenti^b ha-

bitis. Clerici conformare se debent in vestibus honeste secundum consuetudinem regionis ne videantur hypocrite xxx. di. si quid virozum. h. etia hoc no. et ne vilescat dignitas clericalis xxx. di. epi vt ibi no. patz. xli. di. s. vlti. et sic iuxta Seneca ad Luciliu xliij. c. vestis clerici nec sordideat nec splendeat xli. di. s. i. in talib⁹ naq sola supbia reprobat ar. xxx. di. hec autem scripsim⁹. & honestu habitum deberet gerere clerici. vñ no. ex de custo. euka. reliq. i. g. fi.

C Per subtractione^a beneficioru. i. tpalem sequentratione^a fructu⁹ beneficioru ar. j. ti. ij. ar. C. de remili. cu allegatis. in fi. li. xij. & no. Ver. ex. de ap. pastoralis i fi. Al dic pprie. si post epozum communicatione^a ptnacit obstinati fuerit. xxi. q. iij. c. fi. et p totu ar. xxi. di. c. fi.

A b episcopo^b compellant. no igit ab archidiaconis vel alijs inferiorib⁹ potestate^a destituendi non habentib⁹ vt patz ex inflictoe^a gñis huius pene iuxta intellectum secundum supra. glo. p. xxi. sed tñ secus iuxta opinionem primam ibidem vt patet infra i consti. Ortho. cu sancti. s. precipimus et prece.

Ita q. versiculus.

D ecenti. l. no nimia breuitate seu longitudine notanda. vt dicto xxiij. di. clerici. qd plenu⁹ declarat in dicta consti. ortho. cu lcti. s. statuimus.

E t cappis clausis. tñ hec constitutio vel xxiij. di. clerici. nunq acceptabat a subditis in hac pte igit no videt artare. iij. di. leges. et. c. deniq in fi. no.

B er. et Jmo. ex de trenga. et pac. c. i. Ad cuius solutione^a tripliciter distinguo: aut pceptoria constitutio cõter & a maiori pte subditoz recipitur: et tñ

no obseruãtia psumptuosa particularis no impedit arctatione^a constitutionis. xvi. di. q. dicit al. xxiij. di. s. f. ar. ff. ad municipa. q. maior.

Turpis eni est ps q no couenit suo toti. viij. di. que ptra mores. ex de spõ. duo. tuas. ff. de pac. maiorẽ cu li. l. pall. hoc fallit si sciẽter hoc toleret legisla-

tor. xxiij. di. de heraculanc. s. fi. Aut no acceptatur ab aliqbus subditis tum circũscripta lege vel

constitutione vltus seu obseruãtia cõis in xxiij. di. pti vel scãdali inductio seu etia occasio vel rõnis seu bonozu virozũ couersio. tñ tenet lex seu consti-

tutio: et artat etia no acceptata dãnabili p subditos obseruantia femota. sic loquit lex de clausura monaliu. ex de sta. regulari. piculosa. li. vi. j. i. cõ.

ortho. moniales. ar. C. de monopol. l. vnica. secus tñ si ex pte legis inducet scãdalu vel maius malu. tñ eni pseruãtia pualeret saltẽ quo ad excusa-

tiones pene tẽporalis. vt no. in dicto. c. deniq in

glo. ar. tñ q hoc qd mediate dixi de facto perraro seruatur quãdo seruãdo cõstitutione^a burle prelatoz vacuarent. vt ibi ptz. ar. ex de magis. c. i. s. fi. i cle. vbi de hoc per. vv. Sz alie cõstitutiones q p

beãt vestes: et capis^c clausis vtantur in sacris ordi-
nibus constituti maxime^c in ecclesia^a et cora³ p³lati^s

Constitu-
tiones bur-
et similes tales sales ad
satis mēorie cō
mendat et ex-
quantur ad vn-
guē iux̄ exptas
vitatē illius ca-
nōis. xlvij. dis-
oēs hmoi lecto-

res al dilectores. Si ho obseuãtia cõis no est occasio pti vlt subuersio boni. tñ lex in xxiij. di. statuta / aut hz executione^a annexa: et tñ etia artat no ac-

ceptata. nã eo ipso q pena iponit eius ptrariu⁹ p-
hibet. vt no. ff. de re. iur. vel nullus videt. nã sem-

per vltus ptrarius est dãnatus. duz tñ talis sit sta-
tuens q potestate^a legẽ cõdendi hz. de quo no. s. e.

cõsti. in p. he. v. legatus. et. v. cõcilij. sic pōt intel-
ligi. ex de vi. et ho. cle. c. i. in cle. et etia. Jo. xxi.

exhibilis. et pstitutio suscepi regimini in fi. ar. ff. de pu. et vec. l. fraudati. cu fi. l. p. pte. Idẽ intel-

ligo si lex interdicit vltus vel pfectudine^a ptraria. l. z no haberet penã executiuã anexã. C. de furtis.

auten. nauigia. C. de vlt. eos. j. e. cõ. iusurandũ
j. respõ. i fi. ex de p. lue. quãto. & no. cõpõst. e. c. ar.

ex de elec. massana. Aut no hz executione^a annexã
nec in ipsa lege tollit vltus seu cõsuetudo in ptra-

riu. tñ cõis obseuãtia legi pualet no acceptate. sic
loquit. iij. di. s. leges. ex de eta. & qua. generalẽ in

cle. vbi de hoc p vv. in pn. facit. c. l. de app. Quis
post p. m. etia si ista pfectudo fuerit q cõcilia p

uincialia. vt no. hosti. in summa. de p. lue. s. i. ver.
vt tñ scias. ptz in cõ. ortho. iudiciu robur cu li. Nec

obstat cõstitutio illa penultimo mēbro pdicto. qz
no hz penã anexã p pstitutione^a ipaz sed p hoiez i-

stigendã. l. vt p subtractione^a beneficij. vt hic ptz. sic
no. ex de treng. et pac. c. i. quã decet. itelligit hosti.

ibi iuxta intellectum Jmo. et Ber. in simplicibus:
tñ secus in pceptozijs. ar. lxxxi. dis. ppositi.

ber. dz ea. et. v. sequi autẽ. de hoc no. Guy. i. Ro-
sa. iij. di. s. leges. pro tãta tñ ista papalardia tene

qõ dixi. s. in glo. de vi. et ho. cle. ex. in fi.

Maxime. determinare pōt vba prima prece-
dentia. et tñ stat pprie. vel vba prime sequẽtia

et tñ exponẽ. i. tantũ ex vi pcepti huius pstitutio-
nis. no eni vbiq terraz pōt quilibet rector vel cle-

ricus ducere magnũ homagium.

In ecclesia. dic vt. supra. e. con. basilicarum
in pn. Joannes de aton.

Et coram. hic terminus cu solã respicit penã
ipius no facientis ptingere videt siue delationez

hmoi habitus incõgrui plderet patus siue no vt
hic. Secus tñ nisi fauorabilis pti ad suũ inter-

esse. tñ eni requirit ipm corã quo actus habet ex-
pediri etia ipm actũ plderare et intelligere. ff. de

p. sig. corã. cu li. ibi nōtis.

Relatis. resoluas in singularem. i. coram ali-
quo suo prelato ar. insti. de iure personarum in

p. nci. et hoc no. ff. de condi. et de mon. falla. s. fi.

Nota.

Constitutio dñi Othonis.

a **C** Suis. nō ergo sic arctatur clerici de necessitate precepti coram prelatis extraneis vel alienis. extra de pe. c. i. §. ciuitas in cle.

b **C** Conuentibus. i. congregationibus ubi clerici vero cōueniunt supra. e. con. sacramenta. §. fi.

c **C** Et ubiq. cū fuerit in publico secus si secrete infra domum propriam vel alienā q. d. mus re secretā nō publicā de notat ar. ff. de ius vo. plurim. ff. de iur. l. q. i. domus vt le. et no. per. vb. et de vita et hon.

cle. quoniam. ver. publice. in cle.

d **C** Parochiis suis. sic xxxviij. di. qñ no. Sup. ple. et de elec. licet canon post prin. l. vi.

e **C** Qui. scilicet clerici.

f **C** Susceperunt. constitutio igitur hec non videtur comprehendere p̄bendarios nec mercenarios sacerdotes cū talibus cura nō cōmittat regenda vt hic sed dic cōtra. q. licet curati teneantur ubiq. in parochiis suis: specialiter tamē ipsi et alij in locis supra expressis ad huiusmodi cōstitutionis articulos obligantur. facit dicta constitutio. qñ in cle.

g **C** Et vt possint. ij. pars.

h **C** Episcopi. expositiones huius termini habes infra. e. consti. quid ad venerabiles.

i **C** Alios. extraneos clericos sibi tñ subiectos vt denotat dictio coartare q. j. ponit ar. C. si nō a cōp. iudi. p. totū et de iudi. at si clerici.

Melius multipliciter exponitur.

k **C** Melius. i. cōuenientius et rationabilius cū in se prius debet ostendere q̄liter alios oportet cōuersari. et de elec. cū in cñctis. in pn. vñ eccl. xxxi. c. intellige qui sunt pruni tui ex teipso. Et dicit ap̄lus ad hebr. iij. c. Non enī habemus pontificem q̄ non posset cōpati infirmitatibus nr̄is tentum p oia vt le. de xpo vbi dicit glo. impossibile est scire afflictōrū afflictōes q̄ afflictōis expimentū nō habuit: et sensibilis oia nō sustinuit. xps enim oia scit nō solū ppter hoc q̄ deus oia sciuit sed etiā ppter hoc q̄ similia sustinuit vt ibi no. Sup. l. di. consecrandū. p̄ponit enī platus in exemplis aliorum vt le. et no. j. e. consti. quid ad venerabiles. Alibi exponit melius. i. facilius. C. de contrahenda. et cōmit. si. optimā. Aliquādo exponitur melius. i. cōsultius seu prudētius cū dicit melius quis faceret si se sumptibus inanibus nō veraret ff. de inoff. testa. l. i. et sic ponitur hec dictio comparatiue. dic tamen q̄ hic ponitur electiue. Idem le. et no. xxiij. q. i. considera.

l **C** Ad honestatem. no. ergo honestum attendi. de quo ple. dixi supra. e. consti. cū laicis. in prin.

m **C** Tonsurā. quam portant clerici in signum de positionis tēporalium seu abdicationis auaricie. xij. q. i. duo sunt. vnde quibus maior est tonsura amplior et rotundior corona: illis euidentiora sunt

signa. Sed vtiā in multis deleteretur signus: et remaneret signatum. Nam sepe hī qui maiora huiusmodi signa deportant: minus signati reperiuntur. extra de preben. auaricie. et. c. de monachis. extra de deci. c. i. ad fi. de censu. ea que. et. c.

n **C** Et ubiq. cū fuerit in publico secus si secrete infra domum propriam vel alienā q. d. mus re secretā nō publicā de notat ar. ff. de ius vo. plurim. ff. de iur. l. q. i. domus vt le. et no. per. vb. et de vita et hon.

ex parte. in fi. Sub qua tōluta honesta contineri intelligo rationes barbe quas moderni quidem clerici abominabliter plura nutriunt studiose contra legem. extra de vita et ho. cle. clericus. i. sed vtiā nam tonderetur licet inuiti b̄sq. ad dentes vel gingiuas. vt. e. ti. c. clericis. vt sic pena paucorū ceteris metuz et timores incuteret. C. ad. l. iul. repe. l. i. et facit qd n

o **C** Et coronā. q. de (le. et no. xxiij. di. phibite. capillis superioris partis capitis est ablatio in signis regni qd a deo expectat. vt. xij. q. i. duo sunt.

p **C** Decētes. l. fm ordine suū. nam maiorē debet hēre religiosus q̄ clericus secularis: et maiores p̄sbyter q̄ diaconus. cū magis signati et sancti esse debent: l. plerūq. sit cōtra. vt dixi s. ad hoc. ij. q. vij. laicos. hāc glo. cū duabus pri. p̄cedētibz ponit hosti. i dicto concilio clerici. quā ple. resumit Sup. et de biga. c. i. in ver. tonsura. l. vi.

q **C** Equorū ornamēta. de quibus. j. specificat. q̄ idonea. ad idoneitatem et decentiā clericalem huiusmodi ornamētorum.

r **C** Coartare. i. simul restringere.

s **C** Prouideat. l. epi. l. A suis clericis quō enī corriget filios vñ laicos q̄ pus fratres. i. clericos nō emendauit? vij. q. i. verior. §. quid autem.

t **C** Commensalibus. nā p̄prie dicuntur tales sui clerici dñi sint cōtinui l. eos qñq. cōtingat abesse: nec sufficit ad hoc q̄ dicat suus q̄ robas ipsius gerat. p̄t. et de b. sig. c. fi. l. i. vñ. facit. e. l. de puile. c. pe. §. i. ar. op. ff. de penu lega. l. iij. i. fi. ff. de b. sig.

v **C** Hoc. l. qd sequit. (i lege censoria. i. fi. cū si.

x **C** Faciāt. l. epi. forte p̄ amotionē ab eoz ministe-rio: imo dic p subtractionē bñficioz qd supra possit est ex rōe fortiori videt hic repetitum. vt. ff. de ver. ob. ticia. §. idē rescrip. plerūq. in fi. de inutili

y **C** Sellis. et pectoralibus vt sup (si. §. p̄terea. p̄l. i dicto cilio cleri: p qd colligit pectorale eē de appēdicijs et accessorijs selle sed frenū nequa qd nō ē verū. iō supra suppleui ad textū. nā et frenū et pectorale qd i iure vocat aureale p̄sequit se hñt ad sellā de honestate saltē. C. de cursu publico qm̄ veretoz. l. i. xij. vbi etiā imoderatā sumptuositatē hñdōi ornamētōz equoz l. sunt priuilegiataz per sonarum / reperies sub pena graui damnatam.

z **C** Clericalē. nō q̄ militatē vñ hystrionalē. §. e. cō. cū sit ars. §. i. d. et si morā. le. et no. §. e. i pn. inter clericos enī et laicos d̄z eē differētia i cōuersati. vt

a **C** Honestat. de q̄. s. nōtū est. (ij. q. vij. laicos.

Innotuit nobis p^{li}b⁹ referētib⁹. cū tū hac
foja scribit i^qstio fame seu ifamie vt no.
doc. e⁹ de accusa. cū oporteat i^{pn}. sec⁹ tū si diceret
ex relatiōe talium audiuim⁹ vt ple. recitat Sup.
opiniones in hoc diuerfas. e⁹ de accu. is cui li. vi.
vt ple. dixi su =

p^{za} e. cō. ad eli
denduz. §. sane
in g. ij.

b **F**ide di =
gnis. p^{rou}idis
vita et honesta
te vt le. de accu =
la. q^liter. ij.

c **M**ulti
e⁹. hoc stilo coi
ter v^{is}itur p^{re} =
lati in narratio
ne censurarum
suarū g^ualiuz.

d **I**mmemo
res. cōtra leges
q^u nō p^{re}sunt
aliquem imme
mores p^{ro}p^{ri}e
salutis. C. ad. l.

e **M**atrimo =
nijs. ablti cal⁹
absoluti.

f **C**ōtractis. nō dicit in facie ecclesie solenniza =
tis. sed tu dic idem dū tū clādestine: cum hoc casu
semp^{er} resulter impedimentuz ecclesie bannus non
editis etiā altero parentū ignozāte. e⁹ de clādest.
despon. cū inhibitiō. §. si quis vero.

g **C**landestine. q^u fit tribus modis. vt no. in di
cto. c. cū inhibitiō. §. si quis vero. de quozū p^{ri}mo
modo nō hic loquitur cū hoc matrimoniū postea
p^{ro}betur. j. e. j. respon. ver. deinde. al. ver. p^{ro}inde
v^{is}u quodq^{ue} in facto agitatū scias q^u petēs restitu
tiōē vxoris nō auditur de iure vbi matrimoniū
est cōtractū clandestine. l. bānis non editis. et per
p^{re}sequēs ecclesia nō app^{ro}bāte iuxta dictā decret.
cum inhibitiō ar. xxx. q. v. c. i. et. xxxij. nō omnis
C. de natura. libe. l. nup. vt no. hosti. de resti. spo.
ex trāsmis. in p^{ri}m. ver. limine. §. e. ti. c. litteras
§. p^{re}terea. et. c. ex parte. §. i. Idem sentit glo. e⁹
qui filij sunt le. p^{ro}uenit e⁹ de re iudi. tenoz. §. fi.
h **R**etinere. factū denotat supra. c. consti. cum
sit ars. in fi. j. in consti. p^{ro}xi. et se.

i **C**um vxoribus ecclesias. ante h^umōi matrimo
niū clandestinum adeptas. l. vt differat a sequēti
textu p^{re}tra decret. e⁹ de cle. cōiuga. diuersis. lxxi.
di. maximian⁹. in ecclesiā oriēti nō phibet hoc
vt le. et no. e⁹ de vi. et ho. cle. vt clericozū. §. fi.

k **E**cclēas. l. curatas.

l **E**cclēastica beneficia. l. alia nō curata. vt vi
tetur verbozū inculcatio.

m **A**dipisci. i. acquirere post matrimoniū con =
tractum clandestine.

n **D**e nouo. iste terminus in alia materia mul =
tiplicem capit expositionem. vt no. Car. extra de

elec. generaliter sup. e. ver. li. vi.

o **E**t p^{ro}uocari ad sacros. hoc non potest talis
cū effectu nisi p^{re}sentēte vxore q^u p^{re}trahit in mino
ribus. vt le. §. no. de p^{re}uer. cōiuga. cōstitutus e⁹ de
tēpo. o^z. c. pe. al. vlt. li. vi. si aut^{em} existēs ifra sacros

fide dignis⁹ q^u multi p^{ro} =
p^{ri}e salutis immemores⁹
matrimonijs cōtractis⁹
clādestine⁹ retinere⁹ cum⁹

vxoribus ecclesias⁹ et ec
clesiastica beneficia adipi
sci⁹ de nouo⁹ et p^{ro}uocare

ad sacros ordines cōtra
statuta sacrozū canonū⁹
non formidant: demū p^{ro} =
cessu temporis euz p^{ro}le⁹

suscepta de tali copula ex
pedire⁹ videatur ipsis⁹ vi =
uentibus vel defunctis p^{ro} =
testes vel instrumēta p^{ro} =
bare⁹ cōtracta⁹ fuisse ma =

nequitie aduersus parentes. sap. iij. c.
r **D**e tali copula. per canones vetita.
s **E**xpedire. l. p^{ro}li suscepte.

t **I**psis. l. patribus clericis et eozū vxoribus.
v **P**er testes vel instrumēta. alie igit^{ur} p^{ro}batio

nes hoc casu nō valeret a p^{re}tratio sensu huius lit
tere de quibus generibus p^{ro}bationum no. e⁹ de re
sti. spo. cū ad sedez. §. fi. in p^{ri}m. nam p^{ro}batio per
cōfessionē parentū nō valet p^{ro}pter collusionē p^{re} =
sumptā e⁹ de testi. sup. eo. extra de eo qui cognō.
cōlan. v^{is}u. sup. eo. nec p^{ro}batio p^{ro} euidentia facti.
de qua e⁹ de coha. cle. et mu. c. tua. al. v^{is}u. nec p^{ro} =
batio p^{ro} violentā p^{re}sumptionē de qua e⁹ de p^{re} =
sump. c. afferte. et. c. l^{as}. C. de nup. si vicinus q^u =
hec duo genera p^{ro}bationū clandestinitatē de qua
supra loquit^{ur} nō patiūtur cū sint p^{re}ia. C. si seruus
expoz. l. i. C. de furtis. l. i. e⁹ de appel. sollicitudinē.

x **P**robare. forte ad effectuz legitimatiōis suc
tali p^{ro}li obiceret bastardia per vias actionis seu
exceptionis fm iura regni ab hereditate paterna
repellerēt in totū: qui tū si naturales essent tātū
fm ius civile duas capiunt vncias hereditatis ab
intestato autem. de trien. §. semil. §. consideremus
coll. iij. vel forte ad effectū illuz vt bona acquisita
per patrē q^uicūq^{ue} al⁹ vbiq^{ue} ex p^{ro}uētib⁹ eccle
sie vel aliunde sibi tanq^u legitimo p^{ri}mioz⁹ vel vxor
ibus clericozū applicarentur vt inuit textus se =
quens: vel dic vt. j. in glo. p^{ro}xi.

y **C**ontracta fuisse. an adp^{ro}tionē ecclesiaruz et
susc^{re}ptionē sacrozū ordinū ne tales filij spurij cen
seantur. ff. de sta. ho. vulgo. et hoc quo ad b^unficia
ecclesiastica. et sic ad aliū effectum q^u dixi supra in

matrimoniu cō
trahit hodie ex
cōicationē icur
rit ipso iure e⁹
de spō. c. i. i cle.
p **C**anonuz.

de quibus. §. in
glo. an h^umōi et
xxviij. di. c. i. et
c. decernimus.
et. c. de h^ujs. et
per totum.

q **C**uz p^{ro}le
suscepta. quete
stis est paterne
nequitie euidē
ter. xxviij. di.
p^{ri}usq^{ue}. i. fi. no.
hosti. extra de eo
qui duxit i ma =
trimoniū. cum
haberet. §. p^{ro}xi.
vlt. exigeret. ex
liquis eniz oēs
filij testes sunt

nequitie aduersus parentes. sap. iij. c.
r **D**e tali copula. per canones vetita.
s **E**xpedire. l. p^{ro}li suscepte.

t **I**psis. l. patribus clericis et eozū vxoribus.
v **P**er testes vel instrumēta. alie igit^{ur} p^{ro}batio

nes hoc casu nō valeret a p^{re}tratio sensu huius lit
tere de quibus generibus p^{ro}bationum no. e⁹ de re
sti. spo. cū ad sedez. §. fi. in p^{ri}m. nam p^{ro}batio per
cōfessionē parentū nō valet p^{ro}pter collusionē p^{re} =
sumptā e⁹ de testi. sup. eo. extra de eo qui cognō.
cōlan. v^{is}u. sup. eo. nec p^{ro}batio p^{ro} euidentia facti.
de qua e⁹ de coha. cle. et mu. c. tua. al. v^{is}u. nec p^{ro} =
batio p^{ro} violentā p^{re}sumptionē de qua e⁹ de p^{re} =
sump. c. afferte. et. c. l^{as}. C. de nup. si vicinus q^u =
hec duo genera p^{ro}bationū clandestinitatē de qua
supra loquit^{ur} nō patiūtur cū sint p^{re}ia. C. si seruus
expoz. l. i. C. de furtis. l. i. e⁹ de appel. sollicitudinē.

x **P**robare. forte ad effectuz legitimatiōis suc
tali p^{ro}li obiceret bastardia per vias actionis seu
exceptionis fm iura regni ab hereditate paterna
repellerēt in totū: qui tū si naturales essent tātū
fm ius civile duas capiunt vncias hereditatis ab
intestato autem. de trien. §. semil. §. consideremus
coll. iij. vel forte ad effectū illuz vt bona acquisita
per patrē q^uicūq^{ue} al⁹ vbiq^{ue} ex p^{ro}uētib⁹ eccle
sie vel aliunde sibi tanq^u legitimo p^{ri}mioz⁹ vel vxor
ibus clericozū applicarentur vt inuit textus se =
quens: vel dic vt. j. in glo. p^{ro}xi.

y **C**ontracta fuisse. an adp^{ro}tionē ecclesiaruz et
susc^{re}ptionē sacrozū ordinū ne tales filij spurij cen
seantur. ff. de sta. ho. vulgo. et hoc quo ad b^unficia
ecclesiastica. et sic ad aliū effectum q^u dixi supra in

p^{ro}batio
fit multi
pliciter.

illegitimi
an possit
parētib⁹
suis succe
dere.

vxoris re
stitutiōes
petēs nō
q^u audit.

Constitutio dñi Othonis.

Fili cle: glo. pri. Juxta qđ quero vnū qđ quibusdā vide-
tici in mi tur indubitatum an filius quem clericus genuit
nozib⁹ cō in minoribus ordinibus cōstitutus per materno
stituti an nium sequens cum matre eiusdem legitimetur
legitimetur videtur qđ sic. qđ licet spurij non fungantur ali-
per suble quo legis bene
quēs ma ficio tñ natura
trimoniū les sic. vt le. et

trimonia inter eos^a.

¶ Verum^b quia per cle-

.s. fi. sed iste fi-
lius nō videtur
spurius quia nec ex dānatis nec prohibitis con-
stitutionibus natus: cuz tamē spurius dicatur. q. nō
pure sed per prauiates iuris naturalis natus vt
dicta. l. bulgo. ff. de sta. ho. insti. de nupti. s. sunt
& alie. aucten. qui. mo. na. effi. sui. s. anpe. vbi. fi.
v. effula. colla. vij. Itē vt l. gitimetur filius per
matrimonium subsequens sufficit cum tali mulie-
re habuisse coitum cum qua matrimonium con-
trahere non fuerit interdictum. C. de naturali. li.
l. cū quis. Et per illud argumentum hanc partem
videtur tenere. Bossi. ti. de fi. pbi. s. si quis. Itē
pro hoc facit fauor causarum dependentiū ex ma-
trimonio que ante matrimonium et etiā post ma-
trimonium fauorabiles sunt. ff. lo. ma. l. i. et. l.
Sapient. C. de iuti. stipu. libera. ff. de re. iut. l. i. am
biguis dotibus. i. respon. Itē pro isto filio fauor
legitimationis facit. C. de indicta. vidu. tollen. l.
q. in fi. cum si. propter quem duplicem fauorem
potius dicemus illum naturalem qđ spurium. Itē
presumitur qđ hic filius causa fuit hui⁹ matrimo-
niū sequentis. C. de naturali. liber. l. cum quis. er-
go absurdum est qđ in se non sentiat illud qđ alijs
prestat vt c. l. nuper. ar. xix. di. si romanozum
Et hec pars communiter tenetur cuz in matrimo-
nio contrahendo impedimentum non subsistit ex
quo est in minoribus. auten. de monachis. s. si qđ
aū. v. pmittat coll. i. xxij. di. c. ij. et c. qm in qbus
dam. extra de cle. coniug. c. i. in prin. hoc te. Sup.
post vnde. l. vi. di. osius. Contra videtur nam mi-
lites armate militie & celestis equiparantur. vt no.
ff. de re iudi. l. miles. ff. de procura. filiussa. nam
vbius priuatur stipendio sicut et alius si nō deser-
uiat. C. de re mili. l. cū allegatis. li. xij. C. de epi.
et cle. generaliter in fi. extra de appel. pastoralis.
xxij. di. preter hoc in prin. sed militi armato est
concubinatus interdictus. C. de donati. inter vi.
et bro. l. ij. ita qđ nec ei legare potest ff. de testamē-
to mili. miles ita. s. mulier. et no. ff. de dona. affe-
ctionis. Quoniam ergo de tali coitu damnato na-
scuntur spurij sic ergo per sequens matrimonium
non legitimantur. ff. de sta. ho. paulus. extra qui
filij sunt le. tanta. ij. respon. Item lex. xxij. di. in-
terdixit in pn. C. de epi. et cle. eū qui aūt. de san-
ctissi. epi. s. presbyteris colla. ix. videtur p hac par-
te determinare questionem: nam illis nedum pro-
hibetur delictum sed etiam occasio. ff. de transac.
l. cum hys. s. sed cuz lis. insti. vi bo. rap. s. sed nedū
talita. Nec dicas illas leges intelligi tantū in con-
stitutis in sacris prout. g. videtur sentire in dicto
s. presbyteris. qđ sic verba textus ibidem essent su-
perflua: qđ esse non debet: ff. qđ me. cau. l. i. Solu-

tio in disputatione solenni fertur Jo. an. hac par-
tem vltimā tenuisse. nā cleric⁹ licet in minoribus
constitutus prohibetur a lege concubinā habere.
ergo natus ab huiusmodi coitu vetito tanqđ spu-
rius nō legitimatur per huiusmodi matrimonium

ricos matrimonio^c seu^d cō-
tubernio itēdētes^e procu-

sequēs vt dictū
est. hoc satis vi-
tur fundare ter-
tus noster hic &
in fi. Item cle-
ricus iam crea-

tus vel de nouo creādus habēs cōcubinā ordina-
ri nō debet. auten. de sanctissi. epi. s. clericos. coll.
ix. qđ tu dic per Jo. and. et de testa. c. i. in prin. et
dicaz. s. s. proxi. dirupi. Si ergo nō potest habens
cōcubinā ad clericatū pmoueri. multo magis iam
factus clericus cōcubinā habere phibet. vt dicto
s. presbyteris. ergo hic filius cōcludit^r spurius p
matrimonium sequēs nō legitimādus. Et sic pty re-
sponso ad 2^aia. qđ nō sufficit qđ cū tali muliere cū
qua liceret trahere. nā requirit aliud scz qđ cōcu-
binatus ille nō sit p legē interdictus. Nec obstat fa-
uor legitimatiōis qđ sordida stirps splendidis na-
talibus derogare nō debet. C. de questi. sup statu:
nec obstat qđ forte filius est causa vel occasio ma-
trimoniū et. qđ sepe euenit qđ dā alijs prolunt: i
hys que sibi prodesse nō possunt. ff. de admi. tu. l.
si minor. ij. respon. et in fi. ff. de tu. et ra. di. l. al-
terius. s. fi. nā et iudex ius dicit alijs: licet sibi hoc
nō posset. ff. de iurisdi. o. iudi. l. q iuris dictioni. si-
cut boues arāt/et arietes alijs sua vellera portāt.
Nec obstat qđ cleric⁹ i minorib⁹ ordinib⁹ licite cō-
trahit xxij. di. qm i qbusdā vt supra no. qđ i zhē-
do ius fingit eū quo ad actū matrimoniale primo
deponere clericatū. ar. ff. de acquiren. he. l. nec is
s. i. & l. illud. Sed de cetero p dīcte fortissimū incō-
ueniens ob stare videt^r sic nullū psequēs matrimo-
niū legitimari posse i dictā decret. tanta in prin.
insti. de nupt. s. fi. nā qlibet coitus pter qđ vxius
videt^r hodie fetidus et dānatus expse. xxij. q. iij
nemo. et c. sic non sunt in fi. et c. meretricis. Re-
spōderi tñ pōt huic opinōi hoc. l. verū est qđ ad
legē pcti et penā eternā: non tñ quātū ad penā le-
gis hūane. dicā ergo illuz legitimari nō posse qđ ex
vetito & dānato cōcubinatu a lege hūana ē suscita-
tus: si qñ lex hūana pncipalit^r p se dānat. vt i sce-
lu et hmoi sic in casu nostro. sed vbi cōcubinatus
a lege pncipaliter nō phibet nisi forte qđ p legem
diuinā dānat. vt in 2^oio ibi talis filius naturalis
legitimari potest ar. i hoc qđ no. Jo. an. extra qui
fili. sunt le. per venerabilem. in fi.

¶ Inter eos. parētes et patrē clericuz & matrē.
¶ Verum quia. ij. pars tradēs quid iuris sit de
beneficiis et causis.

¶ Matrimonio. dāniui casus.

¶ Seu. pro imo verius cum nō sit licitū matri-
monium. vt in. c. diuersis fallacijs. ar. e. ti. c. sanc.
ij. C. de incestis nupt. l. cū ancillis. extra de eo qui
dur. in ma. quā pollui. per ad. cū non haberet.

¶ Intendentes. secus forte si iam de coitu sint
saturati. qđ iam optarent monachari vel propter
numiam contemplationē fratres minores effici.

clerici sūt
militēs.

Utilitate
quā
rim⁹ alijs
quam
no-
bis non
possum⁹.

sed dic contra. propter actus preteritos irreparabiles ut in. c. diuersis cum si.

a Animarum. taz pparatū q̄ alienatū cū subti-
lius tamen hmoi apostate litterati loquantur / ca-
uillentur / et negociantur.

b Salus ca-
rū. l. animarū
post cōmissū si
bi regimen ea-
rū ē c. de elec.
l. canon. li. vi.
c Diripi. di-
citur de di. & ra-
pio pis. i. dila-
pidari seu con-
sumi quo casu
etiam si titulus

rari animarum^a perditio
negligi salus^b earum: et
ecclesiastica diripi^c sub-
stantia consuevit^d. Et ut
animarum^c saluti et^e ec-
clesiarum comodo con-
suletur: huic morbo qui^s

f Alii non ergo ppter filiationē a beneficio ecclesiastico q̄s
repellantur repellatur satis le. & no. xxviij. di. de sacraculane.
a beneficio. in. iij. glo. ver. et in eadem di. priusq̄ tenet q̄ sic
nisi dispensatiue talis pater promoueat longā
precedenti cōtinentia et quicquid fuit de honesto
rigore iuris civilis autē. de sanctissi. episc. §. cleri-
cos. coll. ix. vel antiquozū canonū. tales enim ho-
die possunt promoueri. ut p̄t exemplū de beato
petro qui habuit filiā p̄trouillaz que fuit etiam
lectā et idē in clemēte. iij. doctore legū. qui duas
habuit filias qui postmodū fuit abbas et denum
papa et no. Jo. an. et de testi. c. i. ar. et de cle. con-
iuga. c. ij. Jo. de athon.

d Consuevit. no. ar. ex assuefactione malefaciē-
di cui legislator vult occurrere. C. de epi. au. l. iij. §.

fi. autē. de testi. §. quia vero multi. colla. vij.

e Animarum saluti. ad hanc inuitari debet qui
libet prelatus extra de offi. ordi. irrefragabili. le.

f Et ecclesiarum comodo. licite / non enī debet
ecclesia esse auctrix siue alitrix iniusticie autē. de
alie. seu. per fredericū. §. ij. coll. x. Unde per hoc
igitur caueat procurator religiosus qui se nunq̄
estimauit deerrare dum vtilitatem sui monasterij
sic procurauit.

g Qui. scilicet morbus.

h Multū inualuisse. ideo mag^s occurrēdū ē ut
sequitur et eo maior sit aculeus et confusio q̄ cul-
pa patentius sit cōmissa. extra de pe. c. i. in cō. cle.
vnde vulnere cicatricato ignitum ferrum mitti-
tur. i. q. i. reperiuntur.

i Occurrēdum. melius est q̄ post exitum vin-
dicare. C. qui. ex cau. inuite. resti. non est ne. l. fi.
C. qñ l. vnicuiq̄ sine iudice se vindicare. l. i. §. ij.

k Repertū fuerit. hoīs ministerium de suiua-
tura propria designat. Unde facit q̄si papa scri-
bat pro paupere clerico alicui executori ut ei pro-
uidat si eum reperiat honeste vite &c. tunc requi-
ritur necessario existentia conditionis et cum cau-
se cognitione fieri debet nec tūc dicitur inesse hec
conditio necessaria vel de necessitate. sic itell. In
nocen. extra de transla. epi. licet in glo. fi. ar. & si

tabu. testa. mille. extabūt. l. ff. & melius. ff. de here.
insti. l. si quis semprouiū. ff. de re. in. expressa no-
cent. patet extra de offi. dele. c. i. in cle. Vbi tamen
scribitur si est pdoneus. hec conditio inest de natu-
ra: ita q̄ super hoc nō requiritur inq̄sinto nec cau-

multum^b inualuisse asse-
ritur sic durū⁹ occurren-
dum⁹. q̄ si repertum^b fue-
rit aliquos taliter^c contra-
xisse^m / ab ecclesiis & eccle-
siasticisⁿ beneficiis (q̄b⁹
tā eos⁹ q̄ quolibet^a alios

se cognitio. sic
itelligit Inno.
extra de p̄lup.
c. fi. nam quili-
bet p̄sumit bo-
nus. ff. de lega.
ij. cum quidam
et. l. pater. §. ro-
go. C. de inoffi.
testa. oino & sic
seruat curia se-
cundum Old.

l Taliter. l. clandestine p̄obtētis ecclesijs vel
post huiusmodi matrimonium de nouo adeptis
ut supra in p̄inci.

m Contraxisse. contractus plus facti q̄ iuris ē
ff. de cura. fu. l. cōsilio. ad fi. obligatio tamen in-
de creata habet actionem filiam ut. ff. de procura.
l. §. ea obligatio ibi actionē parit &c. iuris sūt ut
patet in earū diffinitionibus insti. de ver. ob. et de
actio. in p̄in.

n Ecclesiasticis beneficijs. licet hoc esset per se
positum satis comprehenderet ecclesias. j. ti. ij. in
p̄in. Et no. Sup. extra de rescrip. gratia i p̄in.
li. vi. tamen ex quo p̄mittitur de ecclesijs nomi-
natim copulatiue ecclesias nō comprehendit sed
ad alia refertur ecclesiastica beneficia. l. ad p̄bē
das liberar capellas et hmoi ar. ff. iudi. fol. nouis-
sima. nā verbum generale non extenditur ad spe-
cialiter expressum. ff. de vulga. et pupilla. substi.
l. coheredi. §. qui patrem. ff. de ver. oblig. l. doli.

o Quibus. l. ecclesijs &c.

p Cos. ut p̄mittitur clericos cōtrahentes ma-
trimoniū clandestine et nichilominus occupātes
ecclesias. Jo. de athon.

q Quolibz alios vxoratos. An cleric⁹ p hoc q̄
ztraxit matrimoniū pbat suū bñficiū ecclesiasticū.
distin. aut tenuit matrimoniū: et tūc vacabit bñ-
ficiū. et de cle. cōiuga. c. i. in p̄in. vbi de hoc noui-
et hic p̄t in p̄in. aut nō tenuit matrimonium: et
tūc aut propter defectū cōsensus puta impuberis
bñficiati et sic infra etatē. tūc cū iuris it̄ptatio
ne intelligantur tantū sponsalia de futuro. et de
despon. impu. c. i. li. vj. dicā bñficiū nō vacare.
idem si defectus etatis erat ex parte mulieris per
rationē eādē. Sicut autē p̄ promissionē quā cleri-
cus facit de p̄fitecndo cū religionē ingredit non
vacat suū bñficiū nisi it̄cedat p̄fessio tacita
vel exp̄ssa. et de regul. bñficiū. li. vi. ac sicut
p̄ acceptionē sed bñficij curati nō vacat p̄mū
nisi sequat possessio: v̄ per eū stetit quomin⁹ pos-
sessionē apprehendat. et de elec. cōmissa. §. i. li. vi.
de p̄ben. licet. ij. sic nec p̄ solā p̄missionē de ztra-
hendo vere vel iuris p̄sumptione dicam vacare
bñficiū nec dissolui sp̄uale zingū. Idem dico si
defectus consensus causaretur ex defectu alterius
cōiugū. nō plus enī ex tali cōtractu obligatur q̄

Obliga-
tio ē mat-
rimonij.

Bñficiū
an perda-
tur si ma-
trimoniū
p̄ bñfici-
ciatū con-
trahat?

Constitutio dñi Othonis.

matrimo si cū imagine vel cū dormiente contraxit: quo ca
uiss cū dōz su non teneret matrimonium ex defectu consen-
miente cō sus extra de homici. c. i. in cle. ff. de iure codicillo
tractū nō l. ij. §. pe. Idem dicas eadē ratione qñ defectus cō
tenet.

consensus pcessit ex metu qui cadere poterit in con-
stantem viruz
et de spon. ve-
mens. i. & c. ij.
ad idē facit. c.
consultationi.
nā nec tunc te-
neret renūcia-
tio expressa et
qđ me. cau. ad
audientiam et
de pe. c. multo-
rum. §. sanc. in cle. Aut matrimoniu tenuit ex con-
sensu: sed ppter solū ordinē clerici ztrahentis nō
tenuit sed cōtuberniū dī qz in sacris erat. tūc licet
bñficiū de rigore iuris perdere debeat: si tñ ex isto
cōtractu bigamiā nō incurrat: pōt epus in officio
et beneficio dispensare. vt le. et no. de cle. cōiuga.
c. ij. in. ij. glo. Si ergo bigamiā incurrat cōtrahen-
do. tūc indispensable esset ab alio q̄ a papa. et de
biga. nup. Aut nō tenet matrimoniu ppter aliud
impedimentū canonicū: tunc perdit beneficium.
vt tenet Bar. Bix. in suis questionibus: naz fin
cum qui cōtraxit euz cōsanguinea videt habuisse
ecclesiam pro derelicta: nec soluto matrimonio po-
terit illā repetere. Sed huic scētēne multū obstat.
ff. de zdi. line cau. l. auznculo. ff. de op. le. l. ij. euz
ipso iure actus nō teneat. vt ibi colligit ex dissolu-
tione p̄torū. hec vera nisi in fraudē plati ztrahat
matrimoniu. nam tūc licet teneat renūciatio quo
ad deū: nō tñ quo ad platu qui illū iurū pōt face-
re beneficiū retinere: al illudi posset platus cōtra-
decree. et de renūci. admonet cui fraudi via clau-
deda est. et de iuror. quāto ad fi. ff. de rei ven. ifun-
do. hec tāgit Jo. an. et de cle. zing. iohēs aū fi.

Bigam
p solū pa-
paz dispe-
sari pt.

a **I**pso iure priuatos. ztra imo vident priuadi
et de cle. zinga. qđ ad te & c. diuersis. Solutio fm
intellectū. gl. c. ti. c. i. qz si matrimoniu nō teneat
sunt priuandi. vt ibi. si vero teneat matrimoniu
sunt ipso iure priuati. vt hic. sed certe videt qđ idē
sit si nō teneat ac si teneret ar. et de pben. cū qui.
li. vj. ff. de noxa. acti. nō solū. cū si. ad qđ facit tex-
tus gñalis. ff. de publi. l. de precon. de ver. ob. l. a
titio. cū si. vñ. dic vt supra p̄xi. glo.

b **R**emoueat. l. dicti clerici sic clandestine cō-
e **O**mnino. etiā absq̄ spe dispen (trahentes.
satiōis. vt p̄z ex nōtis. §. in distm. i. gl. an cleric⁹.
d **E**t si. iij. pars tractans de bonis quesitis per
dictos clericos vxoratos. e. ti.

e **Q**ua. l. aliqua.

f **B**ona. significatū huius verbi p̄z. ff. de ver.
fig. l. sub signatū. §. bona. et l. bonorum.

g **P**ost matrimoniu. l. cōtractū clandestine per
clericū bñficiatū: nam de bonis quesitis aū hñmōi
matrimoniu esset distinguendū si prius bñficiat⁹
extiterat iuxta decre. et de testa. relatum.

h **Q**ualitercūq̄ acquisita. ille textus gñaliter
loquēs restringi debet ad casum dubiū. vt i dubio

semp plumat de bonis eccle si industrie quicq̄
quellierat. ff. de dona. inter vi. et vro. l. quintus
mutius cū negociari phibeat. C. de epi. et cle. re-
petita. C. negoci. ne milit. l. i. li. xij. et de vi. & ho.
cle. c. i. in cle. et sic non obstat. C. arbi. tut. l. si de-

ip̄os vt p̄ submissas per-
sonas de bonis eoz ea ne
quaq̄ filiis vt vxoribus
hñmōi: sed eccleis quas te-
nuerūt vt i q̄bus habue-
runt beneficia p̄otinus

functus. et hoc
no. Jo. an. post
host. et de pecu.
cleric⁹. c. i. sec⁹
tñ si sine indu-
stria acquisierit
puta ex matri-
monio. ar. et de
iure patro. euz
dilectus. vel ex
antiqua amici-

tia. ff. pro soc. l. nec adiecit. ff. de here. insti. nemo.
p̄z et de testa. relatu. §. pe. et no. xvij. distinc. de
straculanc. vel requisita. vel dic restrictionem nō
fieri. ar. C. de milit. qui si. l. i. §. fi.

i **U**el p̄ submissas p̄sonas. et de censu. cū cleric⁹
ar. ff. de administra. re. ad ci. petiti. l. ij. §. i. al. l. iij.
§. fi. vbi de hac materia notant quattuor regule
pro quibus zcussime dicas. Quod non possum
per me possum per alium. verū est me auctorizan-
tem. ff. que res pigno. ob. pos. aristo. cū si. ibi no-
tatis. et facit qđ dicam. §. in zsti. otho. domus dei.
§. i. fallit odio dolum cōmittentiū vere et p̄sum-
ptiue. ff. de dista. pig. et si is. C. de dolo. l. i. Jtez
possum hoc per aliū me auxiliantem. ff. que admo-
dum fuit. amitta. si cōmunē. ff. de accep. l. et per
iusturandū. §. et si fideiussor. ff. de carbo. edic. l. iij.
§. ibidez. Solutio. qđ nō possum p me nec possum
per aliū. verū est a me auctorizatū et submissum.
vt hic cū si. supra alle. C. q̄ me. cau. si p̄ impressio-
nem. in fi. et sic no. glo. ff. de fur. hñs eniz casibus
hec regula fallit fauore pupilli et furiosi. ff. de vñ
cap. labeo. all. lex ea que si seruo.

k **C**orū. l. clericorum sic vxoratorum.

l **F**ilijs. qui an fuceit spurij vel nō / dixi supra
j. respon. ver. probare. et se. et facit ad hunc textū
xv. q. vlt. cū multe. Isti tñ q̄ ad deū satis sūt acce-
pti. si fuerit als vtuosi. ibi. di. nasci de adulterio.

m **U**el vxoribus. hic est ar. a multo fortiori: nā
ipsa cōcauit et p̄icipauit viro suo clerico in deli-
cto cū tñ filij alieno vicio laborent. l. parentū. ar.
C. de manda. l. fi. in p̄m. C. de naturali. li. l. legē.
n **T**enuerūt. hñmōi clerici vxorati de facto tātū
vt supra. §. i. in fi. Jo. de othon.

o **U**el in quibus. l. in ecclesijs cathedralibus vt
collegiatis. nō aūt dico iplis p̄bēdis vel alijs bñfi-
cijs singularibus. vt hic patet.

p **B**eneficia. l. p̄bendas officia vel huiusmōi
ecclesiastica. vt no. §. p̄xi. supra.

q **P**otinus. i. ip̄o iure. nam sunt res ecclesie et
de pecu. cle. c. i. et sic directa via trāseunt in eccle-
siam absq̄ mediatione alicuius ex pte clerici tāq̄
ipse fuisset nudus minist. extra de cle. cōiuga. qđ
a te. §. fi. ar. in hoc qđ leg. et no. ff. de leg. ij. si quis
titio. et qđ no. §. in glo. p̄xi. De dictide vero pro-
tinus mox incōtinenti vel hñmōi no. xx. q. ij. c. i. et
per Sup. et de sen. excō. c. si iudex sup ver. in con-

Protin
q̄liter ac-
cipitur.

tenenti. lib. vj. ff. solu. ma. fructus. Jo. de athon. a **A**pplicantur. i. incorporentur. ar. ff. de iur. fi. sci. l. i. §. diuus. no. C. de rei vendi. si vt proponis. ar. ff. de dona. inter vi. & vr. si. cuz hoc casu opus sit facto. extra de peculio clerico. c. ij. et ca. fi.

Qualiter age-
tur contra de-
tinentes huius-
modi bona ob-
stante prohibi-
tione regia de ca-
tallis et debitis
vt al? Ecce ne-
scio nisi forte la-
cilegius intro-

applicantur*. **I**psi^b
quoq; filii ad ecclesias: ec-
clesiastica beneficia: et ad
ecclesiasticos ordines ve-
lut inhabiles nullatenus^d

ducere ecclesia. et sic ratio peccati. extra de pecu-
cle. inquirendum. ar. extra de iudici. nouit. ar. op.
extra de foro compe. c. fi. lib. 20. vj. sicut etiam fer-
natur cum agitur pro violentia in clericum. nam
tunc concluderetur cum incidisse in sententiam ca-
nonis coram ecclesiastico iudice: prohibitio regia
non obstat fm legem terre qm conceditur occulta
tio sine difficultate. als in regno anglie hoc statu-
tum frustratorium reputo in hac parte. nam cum
nichil scriptum habeat pro se ecclesia non fecissa-
mentuz nec scissinam nec in ordo micest. nec simi-
le: lex no subuenit ecclesie: qm potius resistit eide
in hac parte. Jo. de athon.

Ipsi quoq; iij. pars tradens quid iuris de fi-
lijs ex huiusmodi contubernio procreatis.

Ad ecclesias. expone vt supra. i. respon.

Nullatenus admittatur. igitur filius punit
propter iniquitatem patris. ar. multorum iuriz
que no. Guy. extra de iur. c. j. in glo. hoc non vi-
detur. lib. 20. vj. pro qua materia dicit Guy. extra
de hereticis. c. accusatus. lib. 20. vj. in fi. pecuniari-
ter puta in confiscatione bonorum punitur quan-
doq; filius vel heres pro parente: non autem cor-
poraliter. cum peccata suos teneant auctores. C.
de penis sancimus. ff. de pe. crim. cum si. Sed co-
tra hec patet plura exempla. i. q. iij. peccata ciuili-
cus. §. se. vlt. ad §. notanda. ideo dicit Guy. extra
de regu. iuris. non debet aliquis. in fi. lib. 20. vj. q.
in eo quod obuenerit sibi ipsi a suo patre bene puni-
tur fili⁹ ppter delictu ptris. sed si a genere a ciuita-
te vel rerum natura: tunc delictum patris no no-
cet filio. vt le. et no. ff. de iure patro. l. diui. in glo.
pe. in fi. ar. l. ff. de interdictis et relegatis. l. iij.
cum si. per eum all. in dicta regula et iuxta primi
membzuz debet intelligi. autem. vt omnes obedi-
iudici. prouinci. §. i. colla. v. Sed contra hanc di-
stinctionem videtur hoc etiam in crimine non ac-
cepto in honorib⁹ spiritualibus adipiscendis que
non obuenerunt ex patre. Dic propter hoc ple. per
glo. magistralem. i. q. iij. in summa. quas appro-
bat Jo. and. in dicta regula. non debet aliquis.
quam etiam sibi ascribit Card. sed diminute. ex
de vltis. c. i. in fi. lib. vj. vbi distinguitur triplex
pena: scz eterna et in illa nunq; punitur vnus pro
alio. i. q. iij. iudei. in fi. et. c. se. et no. l. vj. di. vnde-
cunq;. Alia est corporalis et illa duplex. vt ibi no.

Tertia est spiritualis seu diuina: et illa punitur
filius pro patre. vt no. glo. autem. vt om. obe. iur.
dic. prouinci. §. i. in glo. hi nota filium. coll. v. qd
tamen distingue. vt no. in dicta glo. magistrali.

Fuerint. iuxta distinct. decret. extra de filijs

admittantur: nisi fuerit^e
cum eis^f exigentibus eo-
rum^g meritis^h canonice
dispensatum per romanu
pontificem.

presbyte. ca. i.

lib. 20. vj.

Cum eis. fi

lijs huiusmodi

Eorum. l.

filiorum.

Meritis.

hoc requirit in

qualibet dispen-

satio-

ne/ causis videlz consideratis & expressis vel saltē
discussis. ar. ff. de manumif. vindic. illud. j. respō.
ff. de ap. non recipien. l. sciendum. C. de edic. diuit
adri. tollen. l. vlti. §. i. vt plene no. Guy. extra de
elect. licet canon. verli. carere. lib. 20. vj. per quod
patet ratio diuersitatis inter istum finem et illud
quod dixi supra. j. respō. in decisione magne que-
stionis. l. q. matrimonium sequens istos filios: qz
spurijs non legitimat: quia ibi lex causas et me-
rita dispensandi super huiusmodi illegitimatione
discutere seu prouidere nequit. hic secus in dispe-
satione per hominem facienda. vt iam dixi. Et in
dispensatione facienda causa propter quam fieri
debeat adeo et intantum est necessaria vt si causa
legitima dispensandi non sublit: non dicatur di-
spensatio sed potius dissipatio etiam si fieret per
papam. vt patet ex ipsius diffinitione que talis ē.
Dispensatio est iuris communis relaxatio facta cū
causē cognitione ab eo qui ius dispensandi habet
Et dispensare est diuersa pensare: nam multa de-
bet pensare qui vult dispensare. De hoc est glosa
notabilis et famata in canone requiritur. §. nisi
rigor. j. q. vij. et ibi videas plene.

Canonice dispensatum. De materia dispen-
sationis bene no. i. q. vij. §. nisi rigor. & per Jo. an.
extra de electio. cum ex eo. lib. 20. vj. ver. episcopi.

Sed vnum precipue queritur inter doctores hest
tatum in quibus casibus posset episcopus dispen-
sare? Dicunt glo. cōmuniter vbicunq; hoc episco
po non prohibetur. l. distin. §. i. in fi. et. ca. miroz. fare pt.

§. c. vt cōstitueret et dicto. §. nisi rigor. et. w. extra

de reli. do. c. i. ante fi. in con. de. et. c. li. de pūile.

c. i. §. si qui. ar. extra de sen. ex. c. nuper. in fi. ff. ex

qui. cau. ma. nec non. §. i. Alij contra: nisi quando

hoc ipsi episcopo reperitur esse cessum. ar. extra

de tempo. ordi. dilectus. ar. xxxvij. distinc. nulli.

fm Guy. extra de electio. licet canon. ver. carere.

prope fi. lib. 20. vj. pro qua cōtrarietate distinguit

additio posita. extra de iudici. at si clerici. fm pē.

de sapi. dicens. qz cōtra canones qui non inducūt

irregularitatem dispensare non potest. quia hoc

esset vulnerare ius. extra de diuoz. gaudemus. als

potest. vt ibi notatur sub distinctione quam ibi in

singulis mēbris cōnaliter reprobat Jo. and. post

hosti. ideo dicit Inno. extra de tēp. ordi. dilectus. qz

vbi lex no indulget dispensationē/ ep̄s dispensare

filius an
punitur
ob delictu
paternu.

pena est
triplex.

Additio.

Dispensa-
tionis dif-
finitio.

Ep̄us in
tatum in
quibus
casibus
posset
episcopus
dispen-
sare? Dicunt
glo. cōmuniter
vbicunq;
hoc episco-
po non prohi-
betur. l. distin.
§. i. in fi. et. ca.
miroz. fare pt.

Constitutio dñi Othonis.

non potest. extra de consan. et affini. q. dilectio. et sic stat vera opinio. *Sup.* Si tamē lex cōcedat dispensationem: sed non dicit per quem &c. dicit hostien. in dicto. c. at si clerici. q. episcopi dispensare possunt vt i adulterio et in minoribus criminib⁹.

nisi in iure pzo hibeat expresse extra de senten. excom. nuper. et. c. postulasti. Item et in maioribus vbi hoc reperitur cōcessum. hoc idem sentit glo. xxi. q. ii. si quis iaz translatus. āte finex. hoc tenet *Sup.* l. distine. §. i. que distin. licet sit multuz rationabilis tñ modernis non placet dicētib⁹

Epis an possit cōtra canones dispēlare.

q ipse contra canones pceptum vel prohibitio nem continentēs dispensare non potest: nisi quatinus in iure exprimitur. sed contra canones consules potest episcopus dispensare. extra de etate et qualita. permittimus. libzo. vj. als secus. ar. g. card. extra de elect. generali. in glo. nota ergo. libzo. vj. Moderni dicunt q cōtra penitentiales canones episcopus dispensat nisi prohibeatur. l. dist. de hys. et. c. hū qui. xvj. q. vj. tempoz. et. c. se. sed in hys qui penam irregularitatis depositio nis vel suspensionis inducunt non dispensat: nisi quando reperitur expresse concessus. vt in cōtrario. *Sup.* i. q. vj. requisitis. prope fi. Tu dic per Inno. extra de pzeben. de multa. circa fi. q. ppter necessitatem vel vtilitatem euidentem ecclesie regulariter possunt episcopi dispēlare. dum tamen discrete. nisi vbi reperiuntur prohibiti. vt tenet *Sup.* in dicto. ver. carere in pzin. imo tunc dispensatio est dispensatio debita. et est ius. quod dic vt not. per *Sup.* ple. l. distin. vt constitueret. Sed ppter gratiā pbitatē vel meritiū persone ne queunt episcopi dispensare nisi in casibus concessis a iure. ar. ix. q. j. c. ij. et. iij. extra de pzeben. expoluit. extra de rescrip. c. vlti. §. fi. libzo. vj. arg. op. C. de pzoxi. sacro. scri. vnicuiq post pzin. ver. nisi forte. lib. xj. Quam distinct. approbat *Sup.* in dicta decret. permittimus. in fi. vbi tamē fieret dispensatio iuxta meritum persone ibi nō est pzeiudicium boni cōmunis. sed ea intentione vt ad bonū cōmune proficiat vt ple. no. *Sup.* post fratrem Thomam de aquino. xj. distinc. sequens. et facit quod dicam. j. in con. cum honestatis. §. vlt. iuxta vltionē canonicam: hoc vltimum tamen distinguatur vt iam premisi per hosti. hec vera intētio in dispensatione episcopali in foro cōtentioso seu in publico. vt dicto. c. at si clerici. Sed in foro anime seu in occultis videtur dispensatio cōcessa

De concubinis clericorum remouendis.

Summariū.

Clerici precipue in sacris ordinibus constituti sicubi concubinas publice detinēt: eas intra mensem a se remoueant penitus eas aut alias nō recepturi: aut ab officio et be-

cuilibet confessor. l. distin. pzebyteros. in fi. cur possit penitētiās cōmutare et similia facere. xvj. q. vlti. tēpōza penitudinis. et hoc tenet. w. extra de pziule. c. i. §. si qui. in cle. nam vbi est infamia suboricens ex crimine occulte cōmissio acta penitē

Confessio quibet de penitētiā pti i foro anime.

nefficio vsq ad satisfactio nem condignam suspen dantur. de qua archiepi scopi & episcopi diligenter inquirant.

Licet ad p fugandū a laribus ecclesie putridum illud turpitudinis libidinose contagiū

tia sibi inuicta de illo crimine: sublata est infamia vt not. vj. q. i. omnes. nisi in hōicadio etiā occulto. et de tē po. ordi. quesituz. et bene no. *Sup.* xvj. di. c. vlti. vbi not. *Sup.* idem esse i symoniaco sal tē i ordine etiā occulto. Idem no. *Sup.* i. q. i. reperiūt. et de sym. accusatur ar. et de accu. c.

inquisitionis. §. i. et de hoc no. magnam glo. l. di. de hys. nec videtur obitare quod dicit in dicto. c. quesitum. dumtaxat homicidiū est exceptum. qz de huiusmodi symoniaco non fuit interrogatum. et. De huiusmodi dispensatione habes glōfā singularem in. c. at si clerici. extra de iudicijs. et i vā rjys alijs locis.

Licet ad pzo fugandum. id est pzo cul fugandum. Jo. de athon.

Putridum. fetet enim libido. extra de pze sum. cum in iuuentute. ibi fetores libidinis amplexado. vnde dñs. Parte leo prima / medisi caper / āguis in yma. Indubitanter est etiaz indecorum: vt impudicus ministraret: vbi salus humani generis indies victimatur. extra de filijs pze. cum decozem et. j. sequitur.

Turpitudinis. habet nāq ingem scabiem. qz feruor viscerum ad cutem trahitur per quam luxuria designatur. xlix. distin. pzo posuisti. §. iugē. vnde vilitas vite nomiatur a lege. C. de adulf. l. que adulterium.

Libidinose. quam libidines clericis interdicti multis auctoritatibus pzo batur. lxxvj. distincti. pzo posuisti.

Contagii. inscit enim ex parua cogitatione et cōmunionē. nā colloquiū mulieris quasi ignis exardescit. eccle. ix. et. xix. c. cor rāpunt eni bonos mores colloquia praua. i. ad cor. xv. c. vñ dñs. Vir est quin fauceat mulier speciosa petēti. Nam si voce neget: vox est cōtraria menti. Scias ergo contra hoc carnis peccatum fugam cum gratia de qua dicam. j. in consil. otho. qm ceca. §. vlti. nisi gratiam precipuum esse remedium. nam licet contra carnis stimulum sit fortiter dimicandum lucta quoq seu pugna quo ad intra. als quo ad meritū nulla cōsequēter diceretur victoria. fm hug.

mulieres pulchre raro sunt caste.

exemplo pauli qui carnis stimulos passus est. licet tamen meritoze resistens. xxij. q. v. si paulus. tū quo ad ef. prius fugiendū est. vñ paulus ad cor. vi. c. fugite fornicationem. vñ dicit ambrosius Cum alijs nempe bicij possit expectari cōflictus hanc fugite ne appropinquetis vt no. Hostien. extra de diuor. significasti. §. i. in prin. Unde i psalmo. ecce elongaui fugiens etc. et hec prudentia est prouer. ij. c. vj. et. v. ante fi. et. c. vij. Tutum est ergo non habitare vel conuersari cum muliere aliqua. xxij. di. hospitaliuz. vñ de hoc optimus textus habetur. xxi. di. clericus. extra de cohabi. cle. et mu. c. i. adulterium enim intercipit cohabitatio. xviij. q. ij. diffiniuimus. et. c. pce. et dicto. c. f. C. de epi. et cle. c. q. xxij. q. iij. salomon. fugias igitur fabulatoria verba extra de cohabitatio. cleri. et mulie. c. ij. C. de adulte. autem. si quis ei quem. Item et verba sollicitatoria. ff. de extraordi. crimi. l. i. Nam secundum Diuidium. Casta est quaz ne mo rogauit. Fuge ergo presentiam et aspectum earum. xxij. q. v. nec solo. fuge ergo mutuos gestus insuper lasciuos nutum / tactum / ac tractum malaram betularum de quo no. hoc extra de spō. veniens. §. i. et alia adijcit Accur. ff. de adulterijs quod ait lex. nā secundum Hyero. Si cum mulieribus viri conuersarentur non deerit viscarium diaboli. ar. lxxxi. distinc. oportet. nam qui tangit picem coinquinabitur ab ea. ecclesiast. xij. c. vñ de pe. de sal. de pe. di. i. qui sanctus hos dat verus. Solus si vere perferet vir cum muliere: Carnis fragilitas mouet ipsos tunc heremitas. Et Hostien. extra de eo qui cogno. consan. bro. veniens primū. §. i. dat alios versus. Pone tibi frenum: fugias muliebze venenum. Nam sanie plenum vas est quod credis amenum. Nā fugias tactus: vir euitabitur actus. Hos igitur vita: ne moriaris ita. i. peccando et sic eterne morti te obligando. vt leg. et no. ad Ro. vi. c. Stipendia peccati mors. vñ de august. Caue ne iunctus sis femine in qua nichil aliud est q̄ vt feruet proximitatē. Nota alios flus. Est mulier dicta morbus me tā gere noli. Pungit enī vultu visu risu cute cultu. Eius ab insultu quantum potes esto procul tu. Nā fugias tactus vir euitabitur actus. Hos ergo vita ne moriaris ita. Item Hieronimus tunc deceptionem mulierum ait. Non sum fortior sancone: sapientior salomone: sanctior dauid. qui tamen per mulieres decepti fuerūt. sancon per dali-dam. salomon per alienigenas moabitas. dauid per bersabeem. Nota ergo Guy. in dicto. c. hospitaliū. sic qz propter speciem mulieris multi perierunt. eccle. ix. c. vñ de versu. Adam / sancon / sic dauid / sic salomonem femina decepit: quis modo tutus erit? Effugiat ergo quilibet maxime clericus earum comitūā saltem secretam. propter huiusmodi earum vinculationem. eccle. viij. c. in fi. Item propter earum insaturabilitatem in hmoi vicio carnali. puer. c. penult. ibi tria sunt insaturabilia etc. Item propter consumptionem corporis proprii. vt no. vñ. extra de magis. c. i. in fi. magne glo. in con. cle. Item propter consumptiones

pecunie: cum genus mulierum sit genus auarissimi. ff. ad vell. si ego. vñ salomon in prouer. ij. c. Qui nutrit scorzum perdit substantiā suam. Item pro cuitatione infamie. vt statim dicam. §. i. in ver. maculatur. Item pro vitiatione eterne penne. vt iam dixi proxi. Item propter frequentem et abominabilem vilitatē sanguinis menstruosi. cuius contactu fruges non germinant. arefcunt arbuta. moriuntur herbe. amittunt arbores fructus. nigrescunt cra: et si canes inde edant in rabiem efferuntur. vt no. Guy. in Ro. b. di. ad eius vero cōcubitus. ex hac corruptione igitur lepotosi et olephantici seu al. deformes nascuntur. vt ibi etiam no. g. sic quoqz multa spernuntur propter vilitatem earum. vt leg. et notatur per Guy. lxxv distinc. de iudeis. vñ de philosophus libidinem sic describit. Libido est res turpis et humilis ex turpium membrorum operatione proficiens. exitu libidinis feda. cuius effectus necessario pudor sequitur vel penitentia. Audi etiam boetij. De corporis voluptatibus quid loquar: quare appetitus plenus est anxietate: satietas vero penitudine? Idem Hieronymus. Appetitus fornicationis anxietas est: satietas penitentia. vñ cum Laïs cozinthea formosa meretrix et famosa mille dragmas a demosthene oratore in stupri precij petijt. Respōdit ille non emam tanto precio penitere: et poeta horatius. Sperne voluptates: nocet empta dolo re voluptas. Si ergo ob penitentia que sequitur ad huiusmodi actum breuem et transitorum gentilis philosophus / fide carens turpitudines declinauit / quanto magis domini sacerdos xpianus? Q̄ impium q̄ maledictum hoc cōmercium propter rem tam fragilem vilem et insipidam imo ppter ignominiosam corporis partem celi gaudia et patrie sedes perdere / ac redemptoris gratiam amittere perenniter: et penas: quarum non est finis incurrere geennales? hec gezaldus Menenius archidyaconus. li. de salubri exhortatione ad continentiam. Secundū remedium contra incontinentiam coadiuuans est abstinentia. arg. xxxv. distinc. §. sexto die. et. c. se. nam inglumes ad luxu remedium de facili prouocat / et opus bonum dissoluit. cōtra i cō vñ de Guy. xxxv. distinc. §. i. dicit se raro vidisse tinentiaz continentem quem non vidit abstinentem. ar. e. di. ecclesie. venter enim et genitalia libimctipis vicina sunt: vt ex vicinitate talium membrorum intelligatur confederatio viciorum. xliij. distinc. §. i. facit ad hoc phisica scriptura. de conse. di. v. nichil. cum duo. c. sequentibus. sic enim sancti per abstinentiaz cogebant carnem spiritui seruire. vt de plerisqz sanctis. no. Jo. and. extra de hereti. ad nostrum. super ver. in seruitutem redigo. in con. cle. Sic ergo sui victus necessitati quis indulgeat. vt nō consulat voluptati iuxta flus psalmi. Fortitudine meā ad te custodiam. l. deum in prouer. c. vlti. in prin. de conse. distinc. v. mediocriter. §. i. in cōsti. otho. de monachis. §. ad hec qm optime. le. §. no. de pe. di. i. corpus. in v. naturaliter. et in ver. subiectum. Qui autē imoderate amat vniū & pinquia: nō ditabit. prouer. xxi. c. i. c. supflue quoqz et

Sanguis
mēstruo-
sus mltā
mala fa-
cit.

descriptio

Horati?

Abstinen-
tia ē vñ
distinc.

Fornicat-
no euitat-
e fugam.

Mulieru
conuersa-
tio ē ple-
na pericu-
lo.

Clerici
no
stabiles.

mulieres
deciunt
omnes. &
p̄t mul-
ta fugien-
desunt.

Constitutio dñi Othonis.

Castitas = exquisita delicie sunt vicijis fomenta. xxxv. distin. tez destru luxuriosa. et inductio fuitutis. vt. c. sexto die. xli. unt mltia distic. per totum. extra de vita & hone. cle. a crapu la. cum cibarijs itaq; delicatis / vestibis fulgidis / et venationibus voluptuosis castitas et humili-

de quo ^a decoz ecclesie
grauiter maculatur ^b :
statuerūt ^c super hoc ec-
clesiastici rectores ipsū ^d

tas vix poterūt
euari. ar. xxxv.
distinc. ecclesie
principes. not.
vb. c. de censi.
ad nostrū. j. re-
spon. v. vena-
ticos. añ mediū
glo. in con. cle. vnde vide quod no. j. in constitu.

Tertium
remediū. otho. amoris proprii. j. respon. ver. charitates. in
fi. Scias ergo cum apostolo ad phil. iij. c. abūda-
re et penuriam pati. f. vt nec facietas noceat / nec
penuria molestat. vt le. et no. per Sup. xli. distin.
i. fi. quod dicit Tertio iuuat occupatio laboriosa
vt patet de conse. dif. v. nunq; per totum. vt not.
vb. in cle. in prohe. §. pe. in glo. talis enim occupa-
tio. nam hec ociositas et voluptas arma sunt ho-
stis antiqui ad miseris animas captiuandas. extra
de renūci. nisi cum pridem. §. verū. vnde poeta.
Quercit egistis quare sit factus adulter. In pzo-
ptu causa est: desidiolus erat. Jtē Cernis vt igna-
uum corumpūt ocia corpus. Sic capiunt vicijz

Quartus
remediū. ni moueantur aque. Quarto vitanda est conser-
uatio solitaria cuz testis vite habendus sit. xij. q.
i. c. i. melius est enim duos esse simul q; vnum. ha-
bent enim emolumentum societatis eius. si vnus
cecidit ab altero fulciatur: vt soli qui cum cecide-
rit / non haberet subleuantem eum. si dormierint
duo / fouebuntur mutuo. et si quispiam preualue-
rit contra vnum: duo resistunt ei. nam funiculus
triplex difficile rumpitur. et hec omnia leguntur
eccle. iij. c. lxxxi. distinc. c. in omnibus. et ibi no.
vij. q. i. illud. facit quod le. & no. in tractatu de mo-
nachys. c. monachos. j. ver. periculosum. Sed cō-
tra. qz adam cū solus esset pzeuicatus nō est xē.
de peni. dif. ij. quando adam solus. vbi de hoc no.
pzo et ztra. in pzin. Solutio. dic qz solitudo cōmē-
datur vbi de causa bona nō dubitat. vt in sancto
Jo. Bap. qz ad hoc petijt antra deserti: sed in du-
bio reprobat. Jtem conuersatio reprobat qñ
ex hoc malum pzeumitur. f. qz bonozū mores cor-
rumpāt. xxvij. q. i. c. sepe. et no. supra in pzin.
hur^o glo. lxxxi. di. c. clericus. et. xxvij. q. iij. nulli.
Quinto pzeuditatio mortalitatis: licet generali-
ter cetera vicia refrenet. precipue tamen fragilita-
tem carnis tanq; zona lumborum constringendo
pzeingit. j. in consti. otho. cum sancti. j. respon.
vbi docentur lumbi pzeingi. xē. ait etiam grego.
xij. c. moraliz. Qui cōsiderat qualis erit in mor-
te semper erit mundus in operatione. In oibus
eniz operibus tuis memorare nouissima tua et in
eternum non peccabis. eccle. vij. c. in fi.

Solitudo
qñ ē lau-
dabilis. a Quo. f. contagio.

Mortis
medita-
tio carne
valde re-
frenat. b Maculatur. i. obloquiose scandalizatur. vñ
in psalmo. Deus venerunt gentes in hereditatez
tuam: polluerunt templum sanctum tuum xē. ar.

xbij. q. ij. monasteria.

C Statuerunt. ne voluptatis frenata laxentur.
xx. q. i. addidistis. in fi.

D Ipsum. contagium. ar. ff. de act. emp. Julia-
nus. i. respon. in fi. Jo. de athon.

remouere cum tante i-
probitatis existit ^c vt ^d se
per se ingerat ^e impu-
denter.

C Existit. al.
extitit.

E Ut semp. i.
in oi cursu secu-
li. ar. ff. de iur.
iurmu. l. semp.
vel dic. i. in omi
etate & sexu a tē

porē pubertatis etiam in senectute. extra de pze-
sump. cum in iuuentute. vbi de hoc. no. archi. xi.
q. iij. precipue. Jo. de athon.

G Ingerat. nam sine eo pauci inueniuntur. l.
distin. qz sanctitas tua. añ. fi. lex enim miratur si
humana natura a coitu se compescat. quid enim
feruore amoris vehemētius? autem. de nō eligen-
secū. nubē. §. optimū. coll. i. et autem. quibus mo-
na. effi. legi. §. nichilomin^o. coll. vi. vbi de hac ma-
teria. in tantū qz pruritus seu prima concupiscen-
tia carnis peccatum non est. sicut enim in calefa-
ciendo manum scabiosam ad ignem. vt no. Sup.
xij. distin. nerui. §. i. ver. culpa. ar. in hoc quod di-
xi supra in prohe. §. i. ver. resistendum. in fi. sed re-
sistenti debetur aureola. de hoc no. Verū. extra de
probat. c. pe. in fi. Remini tamen expedire credo
se de virginitate propria cōmendare vel iactare.
vi. q. i. mutare. cum paulus vas electionis exclā-
met carnis stimulos se sentire. vt leg. et no. xxvij.
q. vij. si paulus. et no. de elec. cū in cunctis. in. iij.
glo. Jtem grego. in pastorali. Vultus et pulchri-
tudo in manus antiqui hostis traditur: cuz ex bo-
no opere elatio dominatur. ar. i. q. i. vide quātū.
vbi de hoc in prima glo. Quare potius punitur
fornicatio a iure q; superbia et alia peccata: cum
natura lex et cōitas hominum coitu inclinent. vt
dictum est. quare canon hoc damnando & punien-
do nititur cohercere cōtra legem. C. de liberis pze-
ter. maximum. §. i. ver. quid enim. & verū. totos?
Solutio. triplex est ratio. Primo quia vno modo
est concessum sicut & hoc matrimonialiter: ceteris
modis omnibus videtur esse prohibitum. ff. de cō-
diti. et demon. cū ita. §. i. in fi. ar. extra de psump.
nōne. ff. de iudi. l. cum pzeoz in pzin. Secundo vt
fiat differentia inter homines et aialia bzuta que
indifferēter cōmiserent. ar. ff. de vluris. in pecudū.
in fi. de re. diui. §. in pecudum. Tertio. vt merea-
mur per martyrizacionem corporum proprioziū.
vt eniz ait apostolus. nos sic viuos vzi. j. ad coz.
vij. c. leg. et no. xxvij. q. i. nuptiarum in pñ. Sed
tūc queritur quare magis et cōmuniter punit ec-
clesia hoc carnale peccatum q; cetera mortalia de
quibus. xxv. distinc. §. alias. Ratio duplex est. nā
licet alia plura vicia ibi numerata sint maioris
culpe: istud tñ est maioris infamie. ar. ff. de furtis
l. verū. in fi. que infamia platos ad inquirenduz
et penitentialiter corrigenduz precipue debet in-
ducere. et de accusati. qualiter. ij. in pzin. maxime

Luxuria
fere oēs
polluit.

Fornicā-
tionis po-
nēde cau-
selū tūc

Fornicā-
tio quare
pzeumit
ab ecclesia
q; relictā
mortalia

De concu. cleri. remouendis Licet ad profugandū. Jo. xxxv

cum punitio huius delicti carnis precipue ad iudi-
cis ecclesiastici officiu p̄tineat. ff. de hys qui sunt
sui vel a. iur. si nichilominus. j. respon. Secundo.
qz non reperitur casus in quo coitus sit licitus ex
legem coniugij. xxij. q. iij. meretrices in fi. Cete-
ra crimina quasi

Colentes^a igitur tan-
tameccle ignominia^b cō-
nuētib⁹ oculis p̄terire in
correctā^c statuta romano
rū p̄tificū & marie decre-
talē Alexandri^d pape sup

de infirmitate vel casualitate excusatur. vt dicto
§. alias. et sic de ceteris vicij. Sed contra p̄missa
videtur. qz sic lex naturalis imutatur de qua dicā
j. in consti. otho. in prohe. in prin. contra legem
iusti. de iure naturali. §. sed naturalia. v. disti. §. i.
vbi sic opponitur per Sup. Ad quod dicit frater
thomas de aquino q lex naturalis mutari intelli-
gitur dupliciter. vno modo per hoc q aliquid ei
additur per legem diuinam vel humanā per cer-
tos modos et formas et sic nimirū frequēter imu-
tationem capit. ar. in hoc quod dixi supra. e. glo.
ibi solutio triplex ēē. Alio modo ē per viā subtra-
ctionis. vt. l. aliquid desinat esse de iure naturali
quod prius fuit: et sic lex naturalis est imutabilis
vt in cōtrarijs ar. viij. di. §. dignitate. cum. c. se.

Colentes. ij. pars per totum in qua p̄missis
exordio ponit statutum.

CIgnominiam. i. infamiam supra. e. ver. macu-
latur. ff. de vari. & extraor. cognitio. l. pe. §. estima-
tio. ar. ff. de hys qui no. inf. l. ij. §. ignominie.

CIncorrectā. alioqui grauitur posset talis p̄re-
latus redargui: imo p̄opter talem negligentiam
suspensio. xxvij. q. i. si custos. et se. c. ff. qui pe. tu.
l. ij. §. mater. et §. si. ff. de custo. re. l. carceri. C. de of-
fici. p̄fec. p̄eto. ori. et illiri. si quos. ar. ff. de iure
fisci. l. ij. §. diui. in fi. et dicam infra super ver. di-
gine. Joannes de aton.

CAlexandri. l. scdi. lxxxi. distinct. sciamus & c.
eos cui concor. Inno. ij. xxvij. dist. decernimus.
Sed mitius statuit alexander tertius. extra de co-
habita. cle. et mu. sicut cū. c. se. et j. in consti. otho.
P̄ indecoruz. Unde iste legatus derogare videtur
constitutioni pape in illo. c. se. Sed certe hoc non
potest statuendo vel interpretando ad contrariū
papali cō effectum. C. de legi. l. fi. extra de offi. le. quod trā-
lutione. in fi. de hoc supra. e. consti. in prohemio
derogare. ver. legatus. in fi.

CUt. consequenter ponitur seu consecutiuē sic
supra. cap. p̄ori. §. verum. ibi vt si repertum ēē.
Item quādoqz ponitur causatiue. e. §. ibi. vt no.
extra de appella. vt debitus in prin. extra de spō.
venēs. ij. leg. et no. i. q. i. c. benedictio.

CClerici. l. beneficiati de quibus primo loqui-
tur. ibi beneficio et officio ēē. sed tales prochdolo-
rituntur ad ruinam templi dñi. fm Mathcum.
vi. c. in alia tamen materia bene includuntur bñ

ficiati. supra ti. ij. qm de habitu.

CEt maxime. ergo idem de alijs: dum tamen
beneficiatis. tamen plerūqz beneficiati in mino-
bus constituti nō beneficiatis in sacris comparā-
tur. extra de postu. p̄cla. c. i. et no. Jo. andr. post

hoc editā exeq̄ntes/ statui-
mus et statuendo p̄cepti-
m⁹ vt^c vbi clerici^d & maxi-
me in sacris ordinibus cō-
stituti/ qui^b in domibus
suis vel alienis detinent^b

CIn domibus suis. l. ecclesiasticis fm quos daz
simili modo videtur exponere. extra de iure iurā.
capit. ij. in principio. et Sup. extra de elec. sciāt.
in verbi. suis. lib. 20. vi. Sed certe hic in proposito
nō procedit huiusmodi expositio. nisi sumpto ar-
gumento a negotio perambulante in tenebris.
Idem enīz dicās si in domibus suis patrimoniali-
bus seu paganicis. cum statim etiaz hic subiungit
alienis ēē. non enīz est vis cuius sit domus. extra
de despon. impu. c. i. et. c. litteras. vbi de hoc got-
hostien. in §. fi. ver. compleuit. arg. ff. de iur. lex
cornelia. §. domum.

CDetinent publice concubinas. hec littera cō-
iunctim legi debet. arg. in hoc quod no. Jo. andr.
extra de vita et hone. clerico. c. i. in glo. cōiunctim
in con. cle. ita q dictio publice determinet tam de
tentioem q concubinatum. sic. l. qz detentio sit
publica: et concubinatus publicus. extra de coha-
bita. cle. et mu. vestra. §. fi. et. c. se. al^c enim secus:
puta quia credebatur vulgariter soroz rectoris:
licet publica sit detentio quia de manifestis loqui-
tur. vt est casus. xxij. distinc. erubescant. vbi de
hoc. Quid ergo si quis inueniatur coire cum mu-
liere? Responso. adhuc dicitur occultum nec pro-
pter hoc debet eū vitare in publico. nisi aliter con-
uincatur fm Innocē. et Hosti. in dicto. c. vestra.
arg. vi. q. ij. si tamen. et. c. placuit. et infra dicam
plus. Joannes de aton.

CDetinēt. scilicet sumptibus proprijs clerico
cum seu eorum dispositione totali. sic exponitur.
vi. q. i. sicut alterius. ibi aut etius cōcubitu. secus
ergo si mulier viuat de bonis proprijs vel saltem
ordinatione propria licet clericus ad eam publi-
cum habeat accessum. Intendit enim huiusmodi
constitutio dilapidationem inhonestam clericis
adimere. vt. j. patet ibi de beneficijs ēē. nam ita
q huiusmodi dilapidatio sit vna de causis priua-
tionis. vt hoc casu. sic enīz clerici rariū inueniūt
concubinas eorum voluntatibus inclinantes: si
eis nō donent / vel saltem eis necessaria nō mini-
strent: cum illarum genus sit auarissimū. vt dixi
supra in. v. contagium. circa mediu. imo contra
non est castigabilis. vt no. vb. extra de sen. excō.
cum ex co. an fi. in con. cle. per verius. Ille lauat mulieres
laterem qui castigat mulierem. Ratio est. Nam castigari
Semp p̄zona rei que prohibetur ei. cui sunt varie nō possūt

Lex natu-
ralis an
possit mu-
tari.

Legatus
an possit
potest
papali cō
effectum.

Ut tenet
duplicit.

Crimino-
sus occul-
tus dicit
etiaz qui
in coitu i-
uenitur.

Constitutio dñi Othonis.

et mutabiles voluntates earū extra de verbo. sig. forus. §. vlti. vbi no. v. in additiōe. Quid leuius fumo? flumen / quid flumine? ventus. Quid veni-
nichil le- to? mulier. quid mulieri? nichil. nā flere / loqui /
uius. nere. statuit deus in muliere. et quod dixit detinet

intellige vbi cū
q̄ infra loca le-
gatiōis ipsi sta-
tuentis si enim

publice^a concubi

legati sta beneficiatus diocesis Eborac. studens forte Pro-
tutum fa nie que est i alta diocesi et prouincia ibi ē cōstitu-
ctū i vna tionem istam teneret publice concubinam: nichil
prouicia omnius dicerem eum priuatus in tantū q̄ exequi
astingat potest hunc canonem diocesanus beneficij. quia
existentes sententia hic lata est canonis non puri hominis:
in alio. secus enim si priuandus esset vel aliter puniendus
per processū et sententiā hominis. cū nāq̄ ordina-
rius loci delicti contra delinquentem procederet
in forma decret. de foro compe. postulasti. C. vbi
de crimi. agi oport. autem. qua in prouincia et. C.
ne filius pro pa. autem. habita. nō autem ordina-
rius beneficij. extra de consti. vt animarum. c. i.
li. vi. vbi de hoc per Sup. hec quoq̄ vera intelli-
ge vt predicti. quādo beneficiatus sic deliquit infra
loca legationis statuentis: alis secus si parsius vel
alibi extra iurisdictionem statuentis. extra de ac-
cusa. ad petitionem ibi propter iudicium ordi-
nē nō seruatum ē. nāz tunc nō illaquearetur pe-
na huiusmodi constitutionis. vt patet in eo quod
legitur et no. in dicto. c. vt animarum. §. idcirco. l3
tunc per ordinarium loci delicti pena iuris cōmu-
nis posset percelli: non autem pena huius consti-
tutionis. cum localis sit. ar. in hoc quod no. Ber.
extra de senten. excom. ad audientiam. in. ij. glo.
in fi. Si tamē hec cōstitutio lex esset generalis per
papam edita: quod non est cum per papam fuit
mitigata. vt dixi supra ver. alexādri. tunc dicere
vbiq̄ sic delinqueret: semper diocesanus bene-
ficij canonem late sententie exqueretur. vt predi-
xi. ar. ij. c. rix. distin. sic omnes. et. c. cū vero. et per
totum. C. de legi. leges sanctissime sunt.

Publice
qliter ex-
ponitur.

a **P**ublice. i. populice: sicut quilibet popularis
suam tenet vxorē. ar. rxi. q. i. interdicimus. ibi
missas publicas ē. extra de cele. missa. c. i. ibi pu-
blice cōpleantur. sed ibi Inno. exponit publice. i.
coram populo. extra de clandest. despon. c. fi. §. i.
que expositio Inno. approbanda videtur. ar. C.
de nupti. sed vicinus. et quasi incidit in expositio-
nem primam. Alij exponunt publice. i. iudiciali-
ter: hoc est post iudicalem conuentionem. vt no.
glo. extra de excep. exceptionem. Sed Unicen. ex-
ponit publice. i. per famam manifestam: cum sit
idem qd notorium. vt ipse notat. extra de duoz.
porro. §. preterea. cui videtur glo. adherere. dum
tamē assint aliqua probabilia argumenta. vt no.
extra de vsuris. cum in diocesi. Alij exponunt pu-
blice palam et passim ac indistincte. qui satis con-
cordant cum expositione prima. ar. ff. ad macedo.
l. iij. ff. de nup. palā in prin. §. i. vt not. Sup. extra
de vsuris. c. i. ver. publice. lib. vj. vbi exponit fi-
naliter publice. i. notorie. Tu dic publice quando
multitudini se patere non expauet. sic dicit mere-

trix publica. xxiiij. distin. vidua. sic etiā dicitur
publicus alcatoz vsurarius maledictus excoicat⁹
extra de excep. exceptionez. extra de clericis male.
c. ij. extra de excessi. prelāt. c. inter. Secus ergo si
secrete intra domum propria bel alienā detineat

nas^b eas p̄sus^c

hanc cōcubinā
nam tunc penā
huius constitu-
tionis nō incur

ret: cum domus rem secretam non autem publicā
denotat. vt le. et no. ff. de in iur. si qui domuz. hoc
tenet. w. de vita et hone. cle. qm̄ in glo. ergo si se-
crete. in con. cle. nec enim ad hoc quod dicatur pu-
blicum sufficit q̄ sciatur ab aliquibus tantum. vt
vt no. v. b. extra de concessi. preben. c. i. §. fi. in cō.
cle. dic ergo publice. i. cōmuniter & coram multis
vt no. Jo. an. extra de spon. preterea. ij. non ergo
sufficit q̄ semel vel bis talis publice videatur per
expositionem predictaz: hoc maxime vt hic requi-
ri videatur notorium actus permanentis: de quo
latis no. ij. q. i. manifesta. Et ibi p̄ glo. videb̄ dīaz
int famā / manifestū / & notoriū. Quid ifup q̄ no-
toriū ē triplex. l. notoriū fcti / iuris / et p̄scriptis.

Concubinas. quas hosti. extra de presump.
illud. §. fi. dicit discerni ab vxorib⁹: qz vxor come-
dit euz viro in eadez parapside: eā honeste induit
ad ecclesiā mittit et in lecto suo recipit illaz & ad
mensam suam: sed quando tenet illam vt ancillā
nec recipit eam sed mittit eam ad aquam & induit
eam vilibus vestibus. et habet lectum separatum
declinat tamen ad eam quando placet. tunc con-
cubina presumitur. vt ibi no. fatetur tamen ibi
in hoc famā principaliter attendi. vt legit q̄ no.
xxrb. q. vj. si duo. Et an fama p̄bet p̄ se / triplex
no. opinio per spe. ti. de notorio crimine. §. fama.
et. §. et nunc de rumore. sed quicquid supra subti-
lizauerit hostien. hoc modernis temporibus non
considero in clerico cui vxoria et quelibet alia ca-
nalis zmixtio est prohibita / orietalibus exceptis
xxxi. distin. nicenam. imo clerici huiusmodi con-
cubinas tenent cōmuniter apparatu honesto no-
mine appellationis sororie. C. de epis. et cle. cum
qui probabilem. Quid ergo certe fornicatio mu-
lieris in extollentia oculorū et in palpebris illius
cognoscetur. eccle. xxxij. c. al. prouer. xxx. c. Item
cum non valet suis consistere pedibus in domo:
nunc foris / nunc in platea / nunc iuxta angulos
insidians. prouer. vj. c. per hoc ergo & per ea que
dixi supra in glo. iudices. concubinam et matrem
famil. quam boni mores reddunt honestam: illas
enim a concubinis & a payllardis mores separant
et discernunt. ff. de libe. exhi. l. iij. in fi. ff. de verb.
signifi. l. pronunciare. §. illico. ad incestus et habi-
tus. ff. de in iur. l. item apud. §. si quis virgines.
De cōcubinato vero clericis vetito dixi supra cō-
proxi. in glo. ante adeptionem.

CProsus. Nunquid ergo vicissim amouenda
ita q̄ nunq̄ simul sic eas detinent publice per mē-
sem interpollatis tamen vicibus simul cōiunctis
seu simul collectis. exceditur tamen forte annus
penā huius constitutionis euitet? Quidē q̄ sic. qz
dictio detinet q̄ est supra cōtinuationē t̄pis requisit

Concubi-
na qliter
ab vxore
discernit.

Fama an
probet.

De concu. cleri. remouendis. Licet ad profugandū. Fo xxxvi

sicut et recedere. de peni. distin. l. diuortium. ff. de diuor. l. i. ij. in fi. et no. bb. extra de sta. mo. c. i. §. quia. ver. tenētes. in cle. hoc enim denotat dictio amoueatur. quasi hoc sufficiat infra mensem. vt hic patet. nam perseverantia continuata requiritur ad hoc vt hanc penam incurrat vt not. Inno. cū simili. extra ne cle. vel mo. c. fi. vbi hoc tenet Jo. an. §.

a se^a p^rius remoueat in-
fra^b mensem / ipas^c v^d alias
de cetero nullaten^d detētu

Hosien. ibi finaliter super. ver. student. dicit q^d si iterū presunt adire prohibita ligantur: q^d hoc consuetudini deputauerūt. C. de epi. audi. l. i. ij. in fi. alⁱ fraus fieret legi quod vitandum est fm euz. Idem etiam videtur in proposito. ar. extra de do na. apostolice. §. i. b. semel & simul x. ff. quod vi / aut clam. l. i. §. idem labeo. ff. de adul. si q^d adulterium. §. pe. facit quod not. bb. extra de p^riuile. c. i. §. si quis in p^rin. in con. cle. Item hec pars videtur satis equa ex quo de vulgi scandalo et oblo quio nō curat talis fame p^roprie et honestatis ec- clesie prodigus. ar. in hoc quod dicaz. j. in consti. otho. ad tutelam. ver. pudorem. extra de accu. c. fi. ibi fame sue prodigus. vbi no. Jo. an. q^d etiam quo ad homines suspensus est. extra de coha. cle. et mu. c. v^estra in fi. et. c. vlt. et. j. patet. licet occul ta fornicatio quo ad deum turbet bonam cōscien tiam. extra de tempo. ordi. c. fi. vnde illud vulga- re. si non caste: tamen caute. vt ibi no. ipse negli- gens quozq^d samā suam crudelis est. xij. q. i. nolo. ar. ff. si quis omis. causa testa. Julianus. hⁱ primū verius videtur p^ropter appositionem temporis amouendi cōcubinam que de aliquo debet opera ri: cum constitutio habeat tempus inclusum. ar. extra de concessi. p^reben. c. i. in con. cle. ff. de leg. i. si quando. cum similibus.

a se. supple sic effectualiter. vt de illis sinistra suspicio haberi non possit. vt le. extra de cohabi. clerico. & mu. clericos. §. i.

b Infra mēsem. a tēpore monitionis fm quos- dam: fm q^d nichil est cum lex ista hoc premoueat vt hic patet. Alij dicunt a tempore publicationis huius cōstitutionis p^ro quo facit dictio de cetero infra posita. ar. supra. c. cōsti. ecclesias. §. fi. Sed certe verbum de cetero non semper approbat q^d precessit. vt hic et. j. e. con. audiuimus. et no. bb. extra de pe. et remissi. c. fi. in con. cle. Tu dic a tem pore incepte detentionis publice sic not. Bosfre. Inno. et Jo. an. de duobus mensibus auditionis legum vel phisice. extra ne cleri. vel mo. c. vlti. in p^rinci. ver. ipso facto. licet Hosien. ibi adhe- reat exp^rositioni proxime precedenti. Quot au tem dies habet mensis iste? Dic tot quot sunt in mense in quo hoc contingit. sed regulariter men- sis. xxi. dies continet. vt no. Sup. extra de p^reben. capit. iij. lib. 20. vi. & si aliqui dies sint effluxi supplebuntur de mense sequenti. vt satis notat Car. et Jo. and. extra de elec. quam sit super. c. ver. lib. 20. vi. et no. per archi. e. li. de consuetu. c.

vlti. in fi. et no. in extrauagant. Jo. pape. xxiij. in scripti regiminis in fi. et in hac dilatione etiaz vti les dies mensis cōputabuntur. ff. de successio. edic. l. i. §. si inter. ver. q^d dicimus. ff. de regu. iuris. vbi lex duorum mensium x.

ri^d. Ordīnam^d si ztra hoc
p^rsumpserit venire: vt ab
officio^e et beneficio sint^e

detur penitere. de peni. distin. iij. c. i. et. c. peniten tiam. §. sunt autem qui dicunt. et. c. ierisoz. et dic detenturi. f. per menses. vt p^rius: alⁱ hec littera ex hortationem continere videtur. xxiij. distin. ha buisse. non autem penam grauem in p^rimo casu inflictam. alioquin diceremus q^d p^rpter quācūq^d momētancam possessionis detentionem sequen- tem hanc grauem penam incurreret: quod nimis esset rigorosum attenta fragilitate nostri tempo- ris. xxiij. distin. fraternitatis. l. dis. qui autem. in fi. et. j. in glo. p^roxi.

e Ab officio et beneficio. dic vt not. supra audi- tum. an si. rigorosa quozq^d esset hec pena nisi esset p^ro adulterio vel incestu: etiam si episcopus esset huiusmodi labens. vt leg. et no. ij. q. vij. latoz. in p^rima glo. Sed hⁱ per q^d dura sit conseruanda est ff. qui et a quib⁹. p^rosperit. detestabilius tamē est hoc peccatum in episcopo q^d in inferioribus. xrb. distin. c. fi. incestum vero voco nēdū carnalē sed spirituale. xrx. q. i. omnes quos. et. c. le.

f Sūt suspensi. in casu p^remisso quando publi ce per mensem x. in casu tamen quando per mi- nus tempus detinent non sic grauitur puniūt^r sed alⁱ superioris arbitrio cōmittitur extra de offi. deleg. de causis. vt no. Jo. and. extra de cohabi. cle. et mu. c. ij. licet Innocē. aliter ibi dicat. Nun- quid ergo potest compelli huiusmodi clericus con- cubinam abiurare? Videtur q^d non. extra de coha bi. cle. et mulie. clericos. Sed contra videtur extra qui cle. vel vo. ex tuarum. Solutio ibi loquitur de eo qui duxit vxorem de facto: quo casu iuramē- tus exigitur. de quo legitur. xrb. q. vj. ab illo die Vel dic melius. aut timetur q^d clericus non seruet suum iuramentum: quia vterq^d iuuenis est et al- terius amore succensus. tunc nō cogitur. vt dicto c. clericos. vt ibi no. Hosi. Aut p^resumitur q^d ser- uare debeat. et tunc cogitur. vt in. c. ex tuarū. vbi de hoc in p^rima glo. vnde fm philosophum et egi- dium. iudex non debet recipere purgationē infā- mati offerentis se ad purgandum quem vidit pa- ratum ad periurium per rationem p^redictam. ar. xv. q. v. p^resbyter. vbi de hoc no. quod le. et no. xxiij. q. v. dicam. j. e. consti. clamorem. §. i. in glo. si generali. Consequenter queritur an clericus iu- uenis et suspectus compelli possit abiurare con- cubinā sub pena pecuniaria? Videt^r q^d sic. p^r dicta decret. ex tuarū. vt sic talis coherctio a malo reuo- cet autem. de non ali. re. eccl. §. si quis igit. coll. ij. et in eo q^d le. et no. extra. vt lit. nō cōtest. qm. §. fi.

c Ipsas vel
alias. sic extra
de cohabi. cle.
et muli. c. cleri-
cos. §. i.

d Detenturi.
alⁱ enim non vi-

Clericus
cōcubina
r⁹ an pos-
sit cōpelli
cōcubinā
abiurare

famam
negligere
crudele ē.

Constitutio dñi Othonis.

Dic cōtra. tñ ppter rationē signatā in dicto. c. cle-
ricos. ibi ne in eadē fñ. tñ ex eodē instinctu nō pze
sumit sūū pdere velle. ff. de pba. cū de debito. §. i.
tñ ppter psumptā bursale cupiditatez platorū de q̄
dicā. §. in cōsti. otho. deus om̄ps. in ver. pecunia.

Sed quid dices

Concubi de punitōe ip-
ne an sint sacri z cubina-
ab ecclē: si ad suam excu-
sia tolerā sationē coraz iudice ecclēastico se asserāt publicas
de.

suspensi: ita^b q̄ vsq̄-

meretrices questu corporis viuētes. Videt q̄ hoc
crimen meretricij sub dissimulatōe trāsire debeat
ecclēsia. vt no. Jo. an. p glo. et de spō. inter opa.
ar. C. de adult. q̄ adulteriū. in fi. nā & marescalus
pape de facto exigit tributū a meretricibus et hoc
forte ad maius malū cuitādū. xxij. q. i. nō est cul-
pandus. ar. C. de pcur. exigēdi. Dic tñ q̄ hoc pec-
catū prosequi debet ecclēia vt mortale. fm̄ hosti. in
dicto. c. inter opa. ar. auten. de leno. §. scitissimus.
et per totum. coll. iij.

Sint. i. fiant suspensi per suū prelatū. ar. et
de vi. et ho. cle. si q̄s. ver. exponit. Inno. anathe-
ma sit. i. fiat. Tu dic ipso iure ar. et ne cle. vel mo.
pculosa. li. vi. et qd̄ no. Car. et de elec. q̄ sit. in fi.
lib. vi. qd̄ verū videt cū factū ipsum sit de genere
mortaliū pctō: uz. Et sciendū q̄ casib⁹ hic scriptis
priuat quis bñficio suo ipso iure. Primus est et
de elec. statuimus. li. vi. Scdus est. c. ti. cupiētes
§. ceteri i sexto. Tertius est et de fals. ad falsario
rū. Quartus est et de elec. l. canō. in sexto. Quin-
tus est de excel. pre a. inter p innocē. Sext⁹ est de
eta. et qua. cū bone. p Inno. in glo. Septim⁹ est
hic in textu nro Effectus ē. qz priuatus ipso iure
nō facit fructus suos. s; priuandus sic q̄diu tole-
ratur p ecclēsiā. vt no. Inno. in dicto. c. inter. Et
ibi dicit Inno. q̄ hereticus priuatus est ipso iure
sed adulter pericurus symoniacus et homicida nō
pauat ipso iure. Et in. c. cū bone. dicit Inno q̄
stans in excoicatione per annū est suspensus ipso
iure. qd̄ intellige verū. si sit excoicatus pro crimi-
ne qd̄ ipso iure priuat: vt est hereticus als non.

Bñficio
q̄s priuat
ipso iure i
multis ca-
sibus

Depositi a **Suspensi.** Ad maiore euidētiā scias q̄ deposit⁹
degradat⁹ qz q̄ priuatus est bñficio et officio. l. nō solēnter
tus et su = Degradat⁹ dicitur q̄ vtroq̄ est priuatus solēnter
spens⁹ dif insignijs sibi ablati. xi. q. iij. eps p̄sbyter. et de
ferunt. pe. degradatio. li. vi. Suspens⁹ autē dī q̄ est pri-
uatus vtroq̄ ad tēpus nō in perpetuū. vt hic fm̄
quod dā. diff. rētia est inter depositionē et suspen-
sionē. sicut inter depozationē q̄ est perpetua et re-
legationē q̄ est tēporalis. ff. de interdic. et rele. per
totū. et hoc no. w. ij. q. i. ex hys. §. opponit. qd̄ dic
ple. p spe. ti. de accusa. §. ij. loco.

b Ita declarat litteram proximā suprapositā.

Suspensi inest. nupt. l. qui cōtra. in fi. et p Sup. et de elec.
sus donec gñali. ver. p̄miserūt. li. vi. sed p̄cito digne satisfice-
latiffere: cerunt statū officiū et bñficiū recuperāt: vt sonat
rit: an fa hec littera et hoc tenet Jo. an. et de cohabi. cle. et
cta satis: multi. sicut. §. i. dñ dicit vsq̄. et. nisi criminis no-
factiōe / i toietas necessariā dispelationē iduceret. ar. e. ti.
digeat ab vñ. Sz Inno. i hoc extra. l. q̄ absolutio specialis
solutione est necessaria post satisfactionē. ij. q. v. p̄sbyter

si a plebe. qz forte alius diceret non plene nec di-
gne satisfactū. vt ipse no. de eta. et qua. cū bone.
in prima glo. sed prime opinionī adheret gl. xvi.
q. vij. si quis deiceps. in glo. ij. Tu potes hanc cō-
trarietate concordare dicēdo q̄ Inno. intelligit qñ

quo 'sup' hoc digne

fit hmōi suspē-
sio ab homine.
sed hic cum sit
a lege. vbi non

est aliquis qui dignā satisfactionē valeat negare.
no. bñ et de penis. c. i. §. i. in cle. ex quo sup hoc nō
est impeditus. §. in glo. ij. Aliter tñ posset dici. vt
no. §. in consti. otho. domus dei. §. i. in fi. b. donec.
sed ple. dicam de hac materia. §. in consti. otho. cū
honestatis. §. fi. ver. bñtionē canonicam.

d Sup̄ hoc. l. dicto peccato publico.

e Digne. tam ecclēsie militāti q̄ triūphanti ex
quo delictū est publicū. et de pe. et re. c. i. et. c. de
hys. et. c. q̄litū. ar. et de vsuris. p̄terea. Sed. Jo.
an. dicit extra de coha. cle. et mu. sicut. §. i. q̄ suffi-
cit hoc casu satisfaccere soli deo. nam ei soli in hoc
peccare videtur. si autē peccasset contra proximū
oporteret q̄ etiā ei satisfaceret. et de iudi. c. i. xij.
q. vi. si res. De causa in dubiū reuoco. Sed nūq̄d
iste clericus agere debet publicā penitentia mari
me si eam infligat suus prelatus anteq̄ de suo bñ-
ficio se intromittat ad hoc vt hanc penas cuitet?
Videtur q̄ sic. nam tūc demū dignos facit fruct⁹
penitentie: cum offert penitentia iuxta qualitatē
culpe. de pe. di. i. qui domū. ver. bñ venientibus.
et. e. di. §. ergo secreta. i. et. ij. respon. extra de sta.
mo. c. fi. §. se. ar. l. di. hñ. qui alterius ibi offerāt et
offerri enim debet ne in penam incidat. ff. de lege
2 mltē. si fundus. §. fi. Dic contra. vt dixi sup̄a de
p̄in. post Jo. an. nam licet humilimōi sacrificiū. i.
penitentia agere debeat deo: non tamen ecclēsie
militanti nisi suo superioze instante sit exactus.
xv. q. vlt. hñ qui no. bñ. c. fi. de pe. di. i. cōuertit
mini. vbi sacrificium offertur ex lege et. e. di. in ac-
tiōe. i. fi. & hoc vult tenere Inno. et de voto. c. pe.
ver. consilimus. sufficit enim non facere moram
iudici petenti. ar. ff. de iure iurā. l. iusiurandū. ij.
§. qui iusiurandū. ff. de no. ope. nunci. de pupillo
§. qui opus. ff. quozū lega. c. vlti. §. i. cum si. nota
tur per Car. extra de elec. cupiētes. §. si vero in di-
scordia. ver. contempserūt. li. vi. hec ergo opinio
vera est p̄sertim. qz pena adiatur statuto nega-
tuo. q. tūc requiratur admonitio. vt no. Sup. v. p̄relatus
q. i. quidaz. Caueat igitur sibi prelatus. vt talem
publicū castiget. alioquin non dī curare sed occi-
dere. l. di. absit. extra de offi. ordi. irrefragabili. in
p̄in. et dicam. §. c. consti. de archidiaconis. §. cum
antez. vbi crimina puniant. et potius dicit canis
impudicus q̄ epus. lxxij. di. c. i. et. ij. per totum
vbi propter negligentia ab officio suspendendus
est. xxij. di. eos. Dic q̄ ppter huiusmodi negligē-
tiam sua potestas in hac parte in superioze deuol-
uitur. qd̄ dic per Sup. extra de cens. romana. §.
pe. ver. negligentiam. li. vi. et particeps criminis
efficitur. ij. q. vñ. sicut iquit prelati. vt dixi sup̄a
ver. incorrectā. Et de multiplici pena prelati ne-
gligentis satis nota. Boffr. et quod not. Sup. ti.

p̄relatus
sit diligē-
i corrigi-
dis subdi-

De concu. cleri. remouendis. Licet ad profugandū. Fo. xxxvij.

de supplen. negli. prelato. §. ij. et tñ scias prelatus negligenter peccare mortaliter. vt no. Jo. an. ne plati vices su. c. ij. ar. xliij. di. ephesios. c. de colu. de te. c. i. §. ij. vbi de hoc no. Sup. xxv. di. criminis in fi. nocet enim multū omissionis simplicitas in prelato.

**Prelato-
tum casti-
gatio q̄lis
esse debet.**

ij. q. vij. c. lacta
q̄ppe. Castiget
ergo en arbitra

rie siue antelapsum mensis siue post: dum tamen anteq̄ intronissit se de bñficio. vt sequit iuxta cōditionē p̄sone et qualitātē peccati et diuturnitatē p̄seuerationis in peccato. ar. extra de offi. dele. de causis. cuz si. extra de pe. et re. deus qui. in prin. autē. de mā. p̄n. §. homicidiū. i. fi. coll. iij. declinās semp ad miam compassiua potius q̄ ad seueritatem vel crimē. vt no. l. di. ponderet. in fi. xxvi. q. vlti. alligant. in fi. ff. de pe. respiciendū. i. respon. Ratio est. nam si i hoc seculo oīa vindicata essent locū diuina non haberent. vj. q. i. si omnia. xv. q. vj. c. circa medium. Item forte ex alia ratione. vt iij. q. vij. qui sine peccato. et. c. se. qd tñ intellige. vt. e. cōstitutione. §. fi. facit. xlv. di. licet p̄cūq̄. C. de nup. ip̄cialis nam et eccl. vij. c. noli cē iust⁹ multū. neq̄ plus sapias q̄ necesse est: ne obstupeas. p̄cipue cum paternalis potestas in pietate nō atrocitate debeat consistere. ff. ad. l. pompe. de pici. l. diuus in fi. Sed dicere valeat peccator. cuz p̄salmo. Virga tua & bacul⁹ tuus ē. xlv. di. disci plina. vij. q. i. c. pe. §. cuz vero. ibi ē et aliud. Si tñ ad profundū malozū cōtemnendo deuenerit fiat qd le. et no. ē de iudi. cū non ab homine. Iuxta hoc querit nūquid autē publicā penitentiā pōt ep̄us indicere h̄mōi clerico de iure. Vides q̄ nō. qz sicut laicus publice penitere non debet. lxxij. di. p̄el byter. post p̄i. Sed p̄tra. vt le. & no. xx. q. iij. c. in principio. xxvij. q. i. virginibus. extra de calūni. c. j. in fi. Solutio. publicā. i. solennē q̄ nō infligitur nisi pro crimie qd totam cōmouet ciuitatem. vt le. et no. l. di. capite. in fi. non agit talis clericus vel sacerdos pro crimine. vt no. l. di. clerico. in fi. et hoc p̄pter dignitatem ordinis et propter scandalum vitandū in populo. qz al fronte non haberet alios corrigendi: cum publicatus sic fuerit peccatū ei⁹ no. Sup. e. di. c. pe. Sed publicā aliam conuenientem ad intunctionē prelatis bene debet huiusmōi clericus admittere et implere. vt ple. no. xxvij. di. p̄el byter. xlv. di. §. illud

**Peniten-
tia publi-
ca an pos-
sit clerico
indici?**

Expedit eni peccata nocentiū esse nota. ff. de iur. eum qui. in prin. et extra de pe. et remis. quesitū. P̄nqd ergo si prelatus huiusmodi criminolum nimis grauet in corrigendo: audiatur ipse appellans? Dic q̄ sic si sit clericus secularis: licet hoc religio nō liceret. vt no. spe. ti de appella. §. in quibus. vers. xj. a correptione. idē tenet archi. xxvij. q. i. c. si homo. ar. extra de appella. c. peruenit. ij. Sed certē etiam religiosus appellare posset: si p̄tra regulam suam grauaretur: tenet hosti. extra de appell. rep̄chensibilis. §. fi. ar. extra de sta. mo. c. vlt. j. respon. ver. ita.

**Clericus
an a cor-
rectione
possit ap-
pellare.**

§. Satisfecerint. vel saltē satisfactioni insistant ar. extra de tempo. ordi. ex tenore. extra de eo qui

cogno. cōsan. bro. su. c. ij. vbi de hoc no. extra de hereti. statutum. in fi. l. vi. sed cōtra. nam demū post satisfactionē et peractā penitentiam se intro mittere debet. ij. q. vij. accusatio in fi. no. l. di. de hys. in fi. Solutio. per verba abnegatiua lex po

ecclasticis se nullatenus

primis iuribus. Vñ no. hic quē per satisfactionē incipere esse quod nō fuit. l. di. ferrum. imo qūq̄ per peccatū fortius quis assurgit. l. di. fidelioz. sed illud est per occasionale non continuatū. vt not. Sup. xij. distic. merui. §. i. ver. p cōmissa. Quero Penitentia se se Dicit glo. q̄ in occultis p̄sumam euz egisse penitentiam interpretando in benigniorē partem. in publicis vero probabit penitentia peractam per sacerdotem. vt not. ij. q. vij. ipsi apostoli. et extra de testi. testimonium. in glo. fi. vbi etiam no. per Inno. et Hosti. in ver. emendatus. qd verum est quo adiunctione penitentie et absolutionem. sed operis satisfactio realis probabitur per socios et familiares. contra hoc tamen videtur extra de excessi. prelato. dilectus. et c. de pe. et re. omnis. in fi. Solutio illud verum inuito cōfite. sed ipse cōfite. et in testem bñ potest producere. et ipse tunc iuratus licite testificabit: cū hoc sit ad vtilitē cōfite. vt no. Jo. an. in. c. testimoniu aū fi. b. De beneficijs ecclesiasticis. nō dicit de fructibus bñficiozū qd aliud est. qz bñficiuz datur in titulum nō fructus bñficij. ar. vt le. et not. per Jo. an. c. de ver. sig. c. pe. c. de preben. si tibi cōcesso. li. vj. aliud eni est ius bñficiozū aliud ius p̄cipiendi fructus bñficiozū. vt no. glo. i. q. iij. si quis. no. Jo. an. c. de rescrip. si p̄pter. in ver. fructus. lib. vj. vñ licet ecclesia laico dari p̄hibetur: ad firmas nō prohibetur ex hoc aliqua specialis eius terra sic dari. vt no. Jo. an. c. ne cle. vel mo. fm. idem Inno. ne prelato. vi. suas. c. fi. exponit ecclesiaz. i. obuentiones ecclesiasticas. Item inter suspensuz a bñficio et a fructibus bñficij magna est differentia. vt no. v. b. c. de eta. et qua. vt h̄j. post prin. in con. cle. Sed contra credo iuxta dictā exceptionē ipsius beneficij. expone ergo beneficijs. i. perceptione fructuum bñficiozū. vt no. Sup. c. de elec. cupientes. §. ceterum. ver. beneficijs. vbi etiā de hoc p glo. li. vj. et qd no. j. in glo. p̄ri. sequēte.

Nullatenus intronittāt. Sed an saltē victū et vestitum moderatuz interim percipiāt? Sup. tenet p̄ pla argumenta q̄ nō. no. c. de elec. gñali. ver. aliquid percipere. li. vj. idem te. glo. vij. q. i. quis i glo. Sed pro crimie. sed pietas suadet p̄tra si nichil aliunde habeant / vñ viuunt: maxime cū iam sint penitentes et in satisfaciendo ne forte ad turpia lucra quertāt. vt le. et no. l. di. studcat. ar. xvi. q. i. si cupis. in fi. in quo cōcordat Sup. c. de elec. si cōpromissari⁹. b. beneficijs. in fi. li. vj. An ergo post satisfactionem fructus medij temporis recuperabit talis? Dic q̄ non per ea que notantur l. di. qui cōtumaces. c. de appel. pastoralis. in fi. ar. C. de re mili. l. cū allegat. li. xij. Qui vō appli

lita obtinet cō-
trarius: vt hic.
secus si p̄ affir-
matuaz. vt in

Penitentia se se
bit aliq̄s.

Bñficiuz
& fructus
bñficij dif-
ferunt.

Constitutio dñi Othonis.

cabitur fructus illi? videtur dicendum qd utilitati ecclesie cui per hoc talis inferebatur iniuria seu ignominia ar. xv. q. vlti. cum multe. xviij. q. iij. si qs in atrio. xxvi. q. i. si quis rapuit. qd dic p. v. de eta. et qua. vt hñ qui. p. p. fi. in cle.

a Alioqui. i. si sic suspensus de hñi beneficijs se intromiserit ante satisfactionem condignam. als eniz ppter solam simplicem fornicationem de benignitate canonica non debet clericus deponi. vel priuari. licet secus forte de canonis rigore. vt leg. et no. lxxxi. di. maximianus. ij. q. vij. latoz. in prin. Quid autem proprie sit fornicatio habetur. xxxvj. q. i. §. cum ergo. vlt. in fi.

b Ipso iure. hoc casu tamē fertur sententia declaratoria delicti. vt no. Sup. extra de homici. c. i. in fi. li. vj. et. e. li. de penis. c. felices in glo. ver. infamis. per eundem. ff. de iur. fisci. l. eius. **c** Ipsis. l. beneficijs qd prestat. ar. q. imiscens se beneficio a quo est suspensus / iure quod in eo obtinet est ipso iure priuatus. hoc verū credo vbi hoc in constitutione penaliter est adiectus. vt hic le. et no. bene in extrauag. Jo. xxij. execrabilis. §. statuimus. in fi. super ver. imiscere.

d Ipsos. l. concubinos. Jo. de athon. **e** Priuatos. cum iam cōtagiosi videant. xxiij. q. iij. corripiantur. et dic priuatos. l. perpetuo ex quo sine temporis preiudicio et pro crimine. vt leg. et not. per glo. et decret. extra de consti. ex litteris. extra de offi. lega. c. fi. ne pla. vices su. c. j. extra de elect. cupientes. §. anpe. ver. perpetuo. li. vi. j. in cōsti. otho. cum in armis. §. pe. al. §. vlt. Quod distinguit Inno. q. si pena imponitur pro crimine cū cause cognitione et diffinitione tñc per

Pena imposita an censetur perpetua.

priuatuz an possit ne postea penitentes episcopus possit restituere?

petuo priuatur: et statim possunt eius beneficia cōferri. no. extra de accusa. inquisitionis. Si vñ inter loquendo nñ expressa causa: tunc vlt. ad absolutio nē censetur suspensus. idem no. glo. C. de postu. l. i. et Spe. ti. de leg. §. superest videre. vlt. sed nñ quid potest. Si autem cā expressa / quia contumacia vel offensa. tunc vlt. quo de illis satisfiat. ita qd pena tantum temporalis erit. scz qd cōtumacia durat vt in dicto. c. ex litteris. no. Inno. extra de eta. et qua. c. cum bone. et no. in extrauag. Jo. xxij. execrabilis. §. porro. super vñ. inhabilis. Sed p crimie tunc queritur. an diffinitue priuatum pro crimine possit ne postea penitentes episcopus possit restituere? videtur qd sic. l. di. dñio. et ibi no. Sed cōtra videtur per Inno. extra de re iudi. cum te. vbi dicit qd episcopi super infamia dispensare non possunt. ar. C. de penis. seruus. autem. de pace ten. §. si clericus. coll. x. l. di. c. i. Primā partem tenet Inno. et Hosti. extra de clericis iunga. c. sane. ij. vbi supplem qd tales publici fuerunt propter hoc a suis beneficijs priuati: et tamen per episcopū possunt restitui. vt ibi et etiam no. vñ. extra de consan. et

affini. c. vnico. l. respon. an si. in ver. contrahentes. in con. cle. dicit Jo. an. post hosti. extra de cle. non residens. extue in fine. qd episcopus solenniter degradatum vel depositum. vt extra de pe. degradatio. li. vi. restituere non potest. secus si verbaliter

chsepiscopi et episcopi diligenter faciant super hoc p omnes decanatus fieri inquisitionem: et quod statim observari.

tumacia. vt vij. q. i. si quis p. byter. in prima glo. de hoc in spe. ti. ij. §. nūc ostendendum. vñ. nono. primā distinctionem fauorabilem reputo: et solēniuz doctorum opinione suffulta vt supra patet. Sed contra videtur in hoc casu qd no. per glo. et omnis. extra de elec. cupientes. §. ceterum. ver. priuati. libro. vi. Sed hoc facit verbis perpetuo ibi positum fm Jo. an. vel ibi al. fieret fraus legi. vt ibi no. ar. e. ti. cōmissa. §. porro. li. vi. quam fraudem in casu nostro reperiri non contingit. qz iam penitens supponitur: vnde sibi benia indngetur C. de hereti. manicheos. in fi. propter fragilitates carnis cui pietas et clementia suadet miseri. C. de nup. l. imperialis. vel dic / in cōtrario vtilitatē et prouisionē debitā militatis ecclesie principaliter expugnauit. ideo frustra qd auxilium expectat. ff. de mi. l. auxilium. sed hic ecclesiam triūphatē primo et principaliter offendit que nō claudit gremiū petenti. C. de sum. tri. liquet. §. nos enim. ar. optimū pro solutione. et de hereti. c. nuper. li. vi. vñ etiam hec constitutio condignā penitentiā ad mittet. vt supra patet. Consequēter queritur an episcopus inuito patrono vel sine eius consensu huiusmodi clericū depositū verbaliter seu priuatim restituere possit? Et determinauit Hosti. et de renūci. ex transmissa. in fi. qd nō per. l. C. de nupt. si vt proponis. vbi in matrimonio per filiam restaurando post diuortii requirit cōsensu patris sicut a principio in ztrahendo. ff. de iure dōti. l. si pulatio. quā sniam videt āplecti hosti. et de offi. vica. ad hoc. dicens consensum patroni requirēdum esse. vbi cūqz ppetuū ius aliquid percipiendi in ecclesia zstituit. ar. xvi. q. vlti. decreuimus. et de dona. pastoralis. Item restitutio semp fieri debet abqz iudicio iuris alieni. et de rescript. Quis fieri debet cōtra. et de iude. c. iij. et. c. cōsultuit. le. et no. xxiij. q. iij. nabugodonosor. in prin. ar. ff. de no. opet. nunci. l. i. §. si quis edificat. finaliter soluit. Jo. an. in dicto. c. Quis post tan. et hosti. in dicto. c. ex transmissa. qd si episcopus preueniat in restitutione patronū qd valet restitutio: al nō. Idem notat Hosti. de elec. inotuit. facit quod no. glo. vlt. que est additio. et de consti. cum accessissent.

e Volumus. iij. pars. **f** Inquisitionem. de tota hac materia sequenti plenius dicā. j. e. ti. qm indecor. in consti. otho.

tantū. idem no. glo. l. di. contumaces i fi. ple. ij. q. vi. ideo. et de cle. ex. minist. c. clerici. in fi. Alibi tamen distinguit inter depositum pro crimine et con-

restitutio fieri debet abqz p iudicio iuris alieni

Ne filius succedat patri in ecclesia. Licet adeo. Fo. xxxviii.

Alicet adeo. Consequenter sequitur hec cōstitutio ad priorem.

B iure hereditario. viij. q. i. apostolica ubi de hoc extra de fi. presbi. ad extirpandas: & c. ad abolendam. extra de insti. ad decozem.

C ut i. eis. i. ecclesiasticis beneficiis.

D Successio. in regib⁹ tamē modernis tpi: b⁹ successio hereditaria locus obtinet. Sed imperator per electionem creatur ut no. Sup. c. de sup. neg. p. la. grandi. post prin. li. vi.

E Sobolis. Videtur q̄ hec pena restringenda ad filios tñ

contra tamen no. q̄ idem est in nepotibus et ceteris descendantibus quibus ius succedendi competet ut no. g. Inno. et Hosti. c. de fi. p. lbi. c. extirpandas. & per Hosti. c. de arbitris. c. ij. ver. successit. et no. Jo. viij. q. i. apostolica. ar. ff. de vbo. sig. l. filij. et l. liberosum. Sed Barth. Bar. in c. apostolica tenet contra cū prima opinione hic posita. et Soffre. in summa de fi. presbi. §. de hac ar. c. de re. iuris. in penis cum si. hoc placet Azo. ff. de ritu nup. l. lege. §. hoc capite insti. qui tu. da. pol. §. pe. in fi. et hoc tenet glo. lvi. di. c. i. in g. S; nunquid natura et medicus totum viciū purgat ut infra le. et not. et eadem ratione hec penalitas non extendit ad ascendētes ut ple. no. Jo. an. c. de fi. presbi. ex transmissa.

F Bene. i. legitime c. de eo qui cogn. constan. bro. su. super eo in fi. et p. c. de fi. presbi. ad extirpandas cū si. supra no. Quid igitur dicem⁹ de pulchris dominabus que absentib⁹ qñq; maritis earum in guerris vel alibi / inhonestos amatores admittūt ex quibus eas impregnari cōtingit: ut prophetatur de regnicolis nostris lvi. di. si gens anglozum als incipit divulgatus est. Credo certe q̄ eis videtur pena perq̄dura de infusione aque maledictionis in ventrem earū prout a domino precipiebatur Moyli. nume. vi. c. vt le. et no. ij. q. §. in libro. nāq; hmoi quoq; filij adulterorū in con summatione erūt. et ab antiquo thoro semen exterminabitur. sapien. iij. ca. in fi.

G De nephario coitu. qz p constitutos in sacris licet cōiugatos xxvij. q. i. vt lex le. et no. supra. e. con. innotuit. vel dic omnem coitū illicitū seu dā natum qui sit extra legitimū matrimoniū xxvij. q. iij. meretrices. Scias tamē q̄ tribus modis dicuntur nuptie illegitime. Queda ipso iure vt cō sanguineorum vel monachorum extra de spon. c. unico in cle. Quedam propter solēnitates omisā xxx. q. v. aliter. Quedam intuitu personarum vt

sacerdotum. vt hic et ple. no. Sup. xxvij. di. presbiterum non legalibus nuptijs &c.

H Procreati. Rūqd ergo tales suos parētes alere tenentur? Dic q̄ sic etiam pponendo eos cui libet extraneo si pl⁹ idigeāt als sec⁹. ff. de li. agnos. si q̄s a libe

I licet^a adeo detestati fuerint sancti patres q̄ beneficia ecclesiastica possint iure^b hereditario possideri: vt in eis etia sit interdicta successio^c sobolis^d bene^e nate: quidam tamen de^f nephario coitu pcreati^g pede impudētie iuris^h et honestatisⁱ auctoritatē calcantes etia^j beneficia^k hmoi^l q̄

maxime videtur si matres talium non sufficiant ar. ff. ad munici. de iure in fi. lxxxvi. diffie. non satis §. necesse est.

Iuris. vt leg. et no. supra in prin.

K Honestatis. vt patet de fi. presbi. cū decozem.

L Etiam. dictio implicativa est. ff. de acqui. re. do. l. i. et l. ij. C. de dona. inter vi. et vx. etiam. c. si. et dixi supra. e. con. ad elidendum §. nonnulli ver. sed etiam.

M Beneficia. de quibus dixi supra. tit. ij. §. i. in glo. licet hoc per se.

N Huiusmodi. i. illa cadet. Sed nūquid ad ius simile admittatur filius in eadem ecclesia. Dic p hosti. et Jo. an. c. de fi. presbi. ad hec. Aut queritur de iure difformi / puta cum pater eius fuit episcopus. tñ filius nichilominus pōt esse canonic⁹ vel archidiaconus & cōtra. ar. ff. de re. iur. hereditas. Aut queritur de iure cōformi. tunc si ius sit oīno distinctū puta pater habuit vnā prebendam: tunc licet eandē filius imēdiate habere non possit. aliā tamē habere nō prohibet in qua ius nouū acquiritur: si tñ ibi nō esset certus numerus prebendarū. tñ nullo modo phibendus videt. c. de fi. presbi. c. dilectus. Aut ius vnus sub iure alterius includit vel saltem ab eodez diriuat. tñ successio in hmoi bñficio cōsimili phibetur. nō enī filius pōt esse vicarius i ecclesia in qua pater primus erat rector. c. de fi. presbi. ad extirpandas. et. c. michael.

O Que. l. beneficia. Et no. q̄ huiusmodi dictio relatiua semp necessariā relationē habet ad aliud ubi refert ad preteritū vel ad futurū. puta si dica tur in cōfirmatione priuilegiū antiqui siue in priuilegio nouo ztra immunitatē quam hactenus habuistis: volumus vos interdici suspendi vel excoīcipitur. cari. nam tūc ordo conditionaliter poni videtur: puta si diceret / seruus qui meus erit &c. ff. de lega. j. l. fuchum qui meus erit. ff. de leg. iij. l. nup. §. fi. ar. optimus. ff. ex qui. cau. ma. l. Julianus. in fi.

Filius an possit bñficiari i ecclesia paterna.

Qui vt q̄ relatinus qliter accipitur.

Constitutio dñi Othonis.

et. f. e. con. c. vlti. §. p. r. o. n. i. d. e. a. t. §. si quis. Per qđ ergo xix. di. c. i. §. desunt conuincit esse mala nisi forte intelligat hoc qđ prius hñmōi p. r. i. u. i. l. e. g. i. a. r. i. t. e. fuerant publicata. C. de testa. publicati. Aut in-
dulgetur in p. r. i. u. i. l. e. g. i. o. p. d. i. c. t. i. o. n. e. s. i. c. u. t. v. e. l. s. e. c. u. n. d. u. m. m. o. r. e. p. r. e. t. e. r. i. t. i. t. p. r. i. s. & tunc regulariter po-
nit causatiue/ ita qđ ipso facto supponit in p. r. i. u. i. l. e. g. i. s. & f. u. d. a. m. e. t. i. s. c. a. n. o. n. u. z. e. f. d. e. p. b. e. n. c. u. z. s. e. c. u. m. e. f. d. e. c. e. l. i. s. o. p. i. t. e. i. n. f. i. e. f. n. e. c. l. e. v. e. l. m. o. f. m. d. e. q. u. o. n. o. B. e. r. e. f. d. e. o. f. f. i. d. e. l. e. q. u. i. a. b. b. a. s. i. n. g. f. i. a. r. e. f. d. e.

patres^a eorum^b nullo^c me-
dio tenuerūt^d irrumpere^e
atq; ausu^f temerario^g deti-
nere^h non formidant.

Hocⁱ igitur nos qui ad
releuandum^j honestatis
ecclesie status/ ad partes
istas accessimus attendē-
tes: prohibēdo^k statum^l
et statuendo firmiter p. r. o.

uer. sig. abbate. §. pe. cum si. de hoc no. p. doc. e. f. d. e. i. u. d. i. q. i. v. v. s. e. d. p. l. e. d. e. h. a. c. m. a. t. e. r. i. a. d. i. c. p. S. u. p. e. f. d. e. p. r. i. u. i. s. i. p. a. p. a. p. o. s. t. p. r. i. u. i. l. i. v. i.

Patres. l. naturales.

Eorum. l. p. r. o. c. r. e. a. t. o. r. u. m. e. x. h. u. i. u. s. i. n. o. d. i. d. a. n. a. t. o. e. t. n. e. p. h. a. r. i. o. c. o. i. t. u. J. o. d. e. a. t. h. o. n.

Nullo medio. alius enī veniens mediator dis-
rumpit et interrumpit successionē. e. f. d. e. f. i. p. r. e. l. b. i. e. x. t. r. a. n. s. m. i. s. s. a. N. u. n. q. u. i. d. e. r. g. o. e. x. c. l. u. s. u. s. v. n. a. v. i. c. e. a. d.

Beneficiu
an possit
qđ adipi-
sci: a quo
semel fu-
it exclus^o

idē posset admitti alia vacatione? Distingue. aut
querit in diuerso iure tūc dic qđ sic/ vt hic extra de
elec. 2. m. l. a. §. p. o. r. o. l. i. v. i. a. r. e. f. d. e. a. c. q. h. e. r. e. s. i. t. u. t. u. r. i. f. i. d. e. v. u. l. g. a. & p. u. s. u. b. l. i. s. i. s. q. f. d. e. s. u. c. e. d. i. c. i. t. l. i. §. s. b. i. d. e. n. d. u. n. ā. t. u. c. v. e. n. i. t. t. ā. q. a. l. i. §. d. e. a. c. t. i. & o. b. l. i. s. i. s. q. d. i. c. i. t. u. r. f. a. l. l. i. t. i. c. a. l. u. p. p. t. e. r. o. d. i. u. p. u. t. a. m. o. r. t. i. s. i. m. a. g. i. n. a. n. d. e. f. d. e. v. o. b. q. r. o. m. e. §. v. l. t. i. A. u. t. c. o. d. e. z. i. u. r. e. q. p. r. i. o. v. e. n. i. t. i. a. l. i. a. v. a. c. a. t. i. o. n. e. t. u. c. s. i. l. i. t. m. i. x. t. u. s. f. a. u. o. r. f. i. s. t. a. v. e. l. r. e. i. p. u. b. l. i. c. e. v. e. l. e. c. c. l. i. e. & i. p. s. i. p. e. t. e. n. t. i. s. l. e. i. ā. a. d. m. i. t. t. i. t. u. c. i. ā. a. d. m. i. t. t. i. t. e. f. d. e. s. u. p. n. e. g. p. l. a. s. i. c. u. t. C. d. e. p. r. i. s. a. c. r. o. s. c. r. i. l. v. n. i. c. u. i. q. §. f. i. l. i. x. i. J. t. e. s. i. p. o. s. t. p. r. i. m. u. m. n. e. g. l. e. c. t. u. m. n. i. c. h. i. l. o. m. i. n. r. e. m. a. n. e. a. t. i. t. u. l. a. t. u. r. t. u. c. e. n. i. i. n. a. l. i. a. v. a. c. a. t. i. o. n. e. a. d. m. i. t. t. i. p. t. a. b. s. q. p. r. i. u. d. i. c. i. o. a. l. o. r. u. m. s. i. m. i. l. e. g. r. a. t. i. ā. o. b. t. i. n. e. n. t. i. u. v. t. e. f. d. e. p. b. e. n. c. s. i. c. l. e. r. i. c. i. o. §. v. e. r. u. l. i. v. i. A. u. t. e. s. t. f. a. u. o. r. s. o. l. i. u. s. p. e. t. e. n. t. i. s. t. u. c. v. l. t. r. a. p. r. i. m. ā. v. i. c. e. n. o. a. d. m. i. t. t. i. t. e. f. c. u. e. x. t. i. n. c. t. u. s. e. t. c. o. s. u. m. p. t. u. s. f. u. e. r. i. t. t. i. t. u. l. u. s. p. p. r. i. m. u. m. n. e. g. l. e. c. t. u. v. t. e. f. d. e. p. r. e. b. e. n. s. i. c. l. e. r. i. c. u. s. j. r. e. s. p. o. n. l. i. v. j. f. f. q. u. i. s. o. r. d. o. i. b. o. p. o. l. f. u. e. s. i. c. o. h. e. r. e. d. i. i. n. p. r. i. u. n. a. m. r. e. m. i. t. t. e. t. i. b. u. s. a. c. t. i. o. n. e. s. e. f. f. d. e. e. d. i. e. d. i. c. q. u. e. r. i. t. u. r. §. s. i. v. e. n. d. i. t. o. r. d. e. h. o. c. n. o. e. f. d. e. r. e. n. d. i. c. i. c. i. l. i. v. j. h. o. c. v. e. r. u. m. n. i. s. i. i. l. l. d. p. r. i. u. i. l. e. g. i. a. l. i. t. e. r. s. i. t. i. n. d. u. l. t. u. z. p. a. c. c. e. p. t. a. t. i. o. n. i. s. c. l. a. u. s. u. l. ā. v. e. l. h. m. o. i. e. f. d. e. c. o. c. e. l. p. r. e. b. e. n. c. i. §. e. x. p. t. e. v. e. r. s. u. b. i. u. n. c. t. u. c. u. m. s. e. l. i. v. i.

Tenuerūt. nō curo an iuste vel iniuste quo ad
causam istum. ar. e. f. d. e. p. r. e. b. e. n. c. u. m. q. u. i. l. i. v. i.

Irrumpere. i. intus prūpere. supra. c. cōsti. ad
elidendū. §. i. qđ vlturpationē seu viciū notat ar.
C. vlt. vi. si quis in tantam. et. l. fi.

Ausu. i. presumptiōe damnaibili. vt sequitur.
Temerario. i. doloso scientes se ius hñmōi nō
habere. vt expo. glo. ff. de iudi. euz quem temere.

in prin. Jo. de athon.

Detincere. factuz denotat. vt dixi supra. e. cō.
cum sit ars. in fi.

Hoc igitur. ij. pars.

Releuandū. hoc ptinet ad p. r. e. l. a. t. u. §. e. c. o. i. n. p. r. o. h. e. i. n. f. i. a. r. i. h. o. c. d. i. x. i. §. c. o. p. r. o. x. i. §. r. e. s. p. o. v. e. r. i. n. c. o. r. r. e. c. t. ā. l. p. r. o. h. i. b. e. d. o. s. t. a. t. u. i. m. d. e. h. u. i. u. s. i. n. o. d. i. m. o. d. o. l. o. q. u. e. d. i. d. i. x. i. §. e. c. o. s. a. c. r. ā. p. o. s. t. p. r. i. n. c. i. m. p. r. e. l. a. t. i. i. e. p. i. d. i. o. c. e. s. a. n. i. b. l. a. l. i. j. a. d. q. u. o. s. p. t. i. n. e. t. i. s. t. i. t. u. t. i. o. v. t. j. p. r. i. e. f. d. e. o. f. f. i. a. r. c. h. i. c. u. l. a. t. i. s.

hibemus vt ecclesiarū p. r. e. l. a. t. i. m. a. l. i. q. u. o. s. t. a. l. e. s. i. n. b. e. n. e. f. i. c. i. i. s. h. u. i. u. s. i. n. o. i. q. u. e. p. a. t. r. e. s. e. o. r. u. m. q. u. o. c. u. n. q. t. i. t. u. l. o. t. e. n. u. e. r. u. n. t. i. n. t. o. t. u. m. v. e. l. i. n. p. a. r. t. e. m. q. u. o. c. u. n. q. c. o. l. o. r. e. v. e. l. f. r. a. u. d. e. i. n. s. t. i. t. u. e. r. e. v. e. l. a. d. m. i. t. t. e. r. e. i. m. m. e. d. i. a. t. e. d. e. c. e. t. e. t. o. n. o. p. r. e. s. u. m. a. n. t.

Aliquos tales. ex nephario coitu p. r. o. c. r. e. a. t. o. s. v. t. p. a. t. e. r. s. u. p. r. a. e. j. r. e. s. p. o. n.

Quocūq; titulo. p. p. e. t. u. o. a. r. e. f. d. e. a. d. o. p. t. q. u. e. s. t. i. t. u. S. e. d. p. p. t. e. r. g. h. a. l. i. t. a. t. e. h. u. i. u. s. l. i. c. v. i. d. e. t. u. r. i. d. e. m. d. i. c. e. d. u. s. i. t. i. t. u. l. o. t. e. p. o. r. a. l. i. p. u. t. a. c. o. m. e. d. e. q. t. i. t. u. l. u. s. c. a. n. o. n. i. c. u. s. d. e. v. t. n. o. S. u. p. e. f. d. e. e. l. e. c. n. e. m. o. d. e. i. n. c. e. p. s. l. i. v. i. S. o. l. u. t. i. o. p. r. i. m. u. v. e. r. i. u. s. v. i. d. e. t. c. u. i. u. s. p. l. e. n. e. r. ā. s. n. o. h. a. b. e. a. t. v. t. i. b. i. n. o. S. u. p. i. g. l. o. h. i. c. a. r. e. f. d. e. i. n. r. e. m. v. e. r. s. o. s. i. p. r. o. p. r. e. §. v. e. r. s. u. m. f. f. a. d. t. r. e. b. e. l. l. c. o. g. i. §. h. i. j. q. u. i. s. o. l. i. d. u. f. f. d. e. a. c. q. u. i. r. e. p. o. l. n. o. v. i. d. e. t. u. r.

Vel in partē. puta in portionē vel pensionē
qđ oīno phibet. vt le. et no. §. e. con. cū sit ars.

Quocūq; colore. sic e. f. d. e. i. m. u. e. c. cū clericis.
§. i. l. i. v. i. s. u. p. r. a. e. c. o. n. a. l. i. c. u. b. i. i. n. f. i.

Vel. p. r. o. i. n. ā. p. c. o. l. o. r. e. s. e. t. a. d. i. n. u. e. n. t. i. o. n. e. s. l. e. g. i. p. r. e. c. e. p. t. a. p. r. e. u. a. r. i. c. a. n. t. p. l. e. r. u. q. a. u. t. e. n. d. e. c. o. s. u. l. §. p. e. c. o. l. l. i. i. i. j. e. t. n. o. e. f. d. e. r. e. g. i. u. r. c. v. l. t. i. l. i. v. j.

Instituere. auctorizabiliter.

Admittere. Est enī multiplex admissio. aucto-
rizabilis et corporalis. vt. c. euz satis. de offi. archi.
que corporalis duplex est. qđaz habēs plus iuris
qđ facti. ff. de acq. ren. posses. l. possideri. §. i. l. quod
meo. §. p. e. quā admissionē sibi vendicat capitulū
Eborū. in p. b. e. n. d. i. s. i. b. i. d. e. e. f. d. e. c. o. c. e. l. p. r. e. b. e. n. p. o. s. t. e. l. e. c. t. i. o. n. e. Q. u. e. d. ā. v. e. r. o. p. l. u. s. f. a. c. t. i. h. a. b. e. t. f. f. d. e. a. c. q. r. e. n. p. o. l. c. u. z. h. e. r. e. d. e. s. i. n. p. r. i. n. d. e. q. u. a. d. i. x. i. s. u. p. r. a. e. c. o. n. a. d. e. l. i. d. e. n. d. u. §. f. i. i. n. g. l. o. h. o. c. t. u. l. i. c. e. t. i. n. p. r. i. n. v. i. d. e. t. u. r.

Immediate. dixi supra in ver. nullo modo.

De cetero. de hoc dixi. §. e. cōsti. ecclias. in fi.

Non presumant. in viciū sonat f. m. S. u. p. e. f. d. e. r. e. s. c. r. i. p. s. t. a. t. u. t. u. §. i. n. s. u. p. §. p. r. e. s. u. m. a. t. l. i. v. i. C. o. t. r. a. c. a. n. o. n. e. s. q. u. o. q. v. e. n. i. r. e. e. x. c. e. r. t. a. s. c. i. e. n. t. i. a. p. r. e. s. u. m. p. t. i. o. e. s. t. e. f. d. e. m. a. e. t. o. b. e. i. l. l. u. d. i. d. e. m. d. e. c. l. a. u. d. e. s. t. i. d. e. s. p. o. n. s. a. c. f. i. §. i. S. e. d. a. d. h. u. n. c. t. e. x. t. u. o. p. p. o. n. i. t. u. r. n. ā. s. p. u. r. i. j. p. o. s. s. u. n. t. d. i. g. n. i. t. a. t. e. s. a. d. i. p. i. s. c. i. f. f. d. e. d. e. c. u. f. l. s. p. u. r. i. j. i. m. o. n. u. l. l. u. p. a. t. e. r. n. u. d. e. l. i. c. t. u. i. i. n. n. o. c. e. t. i. f. i. l. i. o. p. e. n. a. e. s. t. f. f. d. e. d. e. c. u. r. l. i. j. §. n. u. l. l. u. z. S. o. l. u. t. i. o. h. i. c. i. n. e. c. c. l. e. s. i. a. s. t. i. c. i. s. s. p. e. c. i. a. l. e. e. s. t. p. r. o. p. t. e. r. s. u. c. c. e. s. s. i. o. n. e. v. i. t. ā. d. a. m. v. t. l. e. g. e. t. n. o. §. e. i. n. p. r. i. n. V. e. l. l. a. t. i. u. s. d. i. c. p. r. i. a. l. o. q. u. i. i. d. i. g. n. i. t. a. t. i. b. s. s. e. c. u. l. a. r. i. b. u. s. h. i. c. i. n. e. c. c. l. e. s. i. a. s. t. i. c. i. s. v. b. i. s. t. a. t. u. t. e. c. c. l. i. a. n. e. f. i. l. i. j. p. r. e. s. b. y. t. e. r. o. r. u. m. p. m. o. u. e. a. n. t.

Possessio
qđā habet
plus iuris
qđ facti.
qđaz plus
facti qđ iu-
ris.

De latroni receptoꝝibus. Contra latronum. Jo. xxxix.

ad curā ob reuerētiā sacramētoꝝ & idestestationē paterni criminis vt qꝫ p tales solet ecclīastica sub stantia deperire. supra. c. cō. innotuit. §. i. l. c. & no. per gup. lvi. di. c. i.

a Illos vero. iij. pars et supple. l. filios ex hu iusmodi dāna to coitu pcrea tos.

b Az. i. tpe publicationis huius constitu tionis.

c Beneficia hmoi. q̄ imme diate tenuerūt patres eozum.

d Omnes. al cos.

e Decreui⁹. respicere p̄t ter tū primū pce dentē vel sub sequentē iuxta pūctuationē di uersā q̄ si dice ret decreuimus p̄senti statu to tales fore puatos. l. pus p canonē eē de fi. p̄lbi. ad abolendā. c. si supra i p̄n. ita q̄ hec sit executio declaratiua illoꝝ canonū: alioquin posset dici superabundare.

f Priuatos. l. perpetuo cum causa priuationis sit perpetua per legem diffinita. vt dixi supra cō. p̄ori. §. pe. super. e. ver.

g Contra latronū. l. famolorū. ar. ff. de pe. capitaliū. §. famolos. autē. de pace. te. §. publici. coll. x. q̄ intellige iuxta morem patrie de publice iudicatis. vt relegatus et si. ar. ff. de inter dict. et relega. auxiliū. et. l. se. in p̄m. Vel forsan idē est iuxta intētionē statuētis si als sit notoriū vt no. ff. de recep. l. i. in fi. etiā per cōmunē famam tantū. ar. i hoc q̄ no. Vincē. eē de diuoz. c. porro. §. p̄terea. vt recitauī supra. c. l. adeo. j. respon. in ver. publice. hoc etiā denotat p̄p̄ia significa tio famoli latronis de quo not. xxiij. q. iij. si quis.

h Flagitia. i. delicta flagellis digna et ēm papi. sunt flagitia que in deum peccauimus: facinora q̄ in hominem ar. xxiij. q. ij. flagitia. vel ēm Jlyb. flagitiū est quicqd̄ agit idonita cupiditas ad cor rūpendum seipsum. facinus vero vel scelus q̄ al teri noceat. et hoc no. Sup. viij. di. q̄ p̄tra. in p̄n.

i Quibus. l. latronibus.

k Abundat. imo q̄ dolendū est indies abundā tius talis pducere nō expauet. vñ multis sic cras tantibus p̄acerbando supplicia opus esset exem plo. ff. de pe. aut facta in fi. no. Sup. extra de con titu. vt animarum. li. vj.

l Quod. l. que latronum abundantia.

m Ut accepimus. lex etiā hoc habet p̄o expto ff. de offi. p̄sli. congruit. et. ff. de recep. l. i. extra de hereti. ex cōicamus. §. credentes. autē. de statu. et consuetu. liber. ec. §. credentes. colla. x. eē de pe.

felici. post p̄m. li. vj. et ibi no.

n Maiores. puta regni proceres. vt manifeste patet ad oculū quibus non sufficit opp̄ressio p̄o p̄ia: sed per dāabilem manutenētiā suā (vt ita loquat) in robis & alijs p̄tectionibus induit

generalī admonitione ad monitus non eleceit ex comminationis senten tiam iucurrat.

Contra la tronū fla gitia q̄b⁹ nimis abū dat regio anglicana q̄b⁹ nequa p̄cēt vt acce pim⁹ nisi eos maiores de fēderēt vel tenerent sic duximus statuēdum vt

c. i. quales reputo dictos maiores qui malefacto res predictos nedum in iam cōmissis facinoribus tuerentur sed etiā in cōmittendo scienter defendūt. Alius est defensor qui post delictum defendit for te impediendo ne delinquens iudici p̄sentetur examinandus vel puniendus. xxi. q. v. si q̄s cuius libet & c. se. xxiij. q. i. si custos. §. si. vel ne fiat exe cutio contra eum. extra de offi. dele. ex litteris. Et talis defensor simili seu pari modo debet puniri cum delinquente sic intelligo textū distinguētē. xi. q. ij. qui consentit. sic intellige notata. j. in cō. otho. ad tutelam. §. nos igitur ver. vel consensum in fi. vtrūq̄ defensorē predictum credo hanc cō stitutionem velle coartare: cum. j. dicat p̄tegat seu teneat. eē de pe. felici. post p̄m. ibi postea re ceptauerunt vel defensauerunt & c. li. vj.

p Vel tenerent. receptando eos in familiam publice p̄ potentia vñ etiā p̄ terrores: vel eos etiā occultando & supple scienter. vt le. et no. j. e. ver. sciuerūt in p̄m. tales itaq̄ receptoꝝes nō minus delinquant q̄ ipsi latrones. ff. de incen. rui. nau. l. iij. §. labeo. ver. non tantū. et ver. se.

q Ut nemo. l. extraneus. secus de p̄sanguineis et affinis. ff. de recept. l. i. et. ij. ratione enim cō sanguinitatis plura fiunt. vt le. et no. eē de elect. sciāt. v. cōsanguineos. li. vj. ff. de in ius vo. l. i. ij. et. iij. ff. de p̄trahen. emp̄. l. qui officij. ff. de leg. i. si domus. §. qui confitetur. vnde et pena ex hoc minuit. ff. de susp̄ec. tuto. si tutor. le. et not. ff. de iniuri. vñem. ar. ff. de recept. l. ij. ff. de adult. si ad ulterium. §. liberto. Tu dic hunc legatū p̄euiden do considerasse multitudinē sic occultantū et fre quenter inter personas huiusmodi cōiunctas ita q̄ multis crassantibus & c. vt no. §. ver. abundat. sic q̄ sentētia hmoi in fauorem publicū lata etiā

diplōide male factorū delicta de quibus. j. in glo. p̄ori.

o Defende. Defensor rent. defensor ē duplex.

quidem duplex est. vt no. eē de hereti. c. ij. quā sequit Jo. an. eē de pe. c. i. in glo. q̄ littera. i. elem. Quidam enim dicitur de fensor. i. delicti auctorizator. & talis graui⁹ pu nitur q̄ agens. xxiij. q. iij. qui alioꝝ errorem no. ij. q. i. notū eē de offi. dele.

Flagitiū et facin⁹ differūt.

Constitutio dñi Othonis.

propinquos afficit. unde romulus fratri suo re-
mo non pepercit. ff. de re. di. l. vlti. cui sententie
applaudit obsecrantia anglicana.

a **P**ros. f. latrones.

b **P**rotegat. f. palam ad differentia littere que
sequitur. nec p
tertu alicui⁹ le-
bertatis fortep
modu regali-
tis alicui cōcel

nemo eos^a protegat^b
defendat seu^c teneat^d

se excusatur cū tendit ad interitū huiusmodi pri-
uilegi ar. in hoc quod le. et no. extra de deci. sug-
gestum. licet enim valeat hoc casu libertas ne de
talibus fiat executio nisi per baluos huiusmodi
libertatis. ar. extra de fo. compe. c. si diligenti cū si.
c **S**eu. huiusmodi dictio h de natura propria
distingat / quandoq; tamen est dispositionis am-
pliatiue. ff. de ver. sig. sepe.

d **T**eneat. f. occulte ar. extra de homici. c. i. §. fi.
ver. occultauerit li. vi. An ergo clericus hmoi la-
tronē absconditū indicare tenetur ar. Inno. post
Ber. p et cōtra extra de furtis qui cum fure in g.
fi. et tenet g. q non. ff. de condi. ob turpē cau. idē.
ver. repeti. de prescrip. l. solent. dicit tamen g. xxiij
q. ij. si quis per capillum in fi. q puro officio iudi-
cis cogitur talem indicare q g. locuz habere posset
in laicis et vbi non infligeretur pena mortis: sed
dupli vel quadrupli vt regularit loquitur totus
titulus. de furtis als secus maxime i clericis quia
tunc potius expedit tacere q; prodere talem. xxiij.
q. ij. ne quis arbitretur. ff. de furtis qui vas. §. qui
furē. euitet tū cleric⁹ hoc casu detētionē hmoi vo-
luntariā ppter periculū ptātis secular⁹ & caute stu-
deat eū amouere ar. ff. de rei ven. is q destinauit.

e **I**n locis fidelium. si ergo in locis infidelium / in
deorum / hereticorum / vel huiusmodi fieret detē-
tio non videtur a contrario sensu hec constitutio
locum habere ar. ff. de offi. eius cui man. est iuris.
l. i. §. huius rei. nam tantum valet ar. a contrario
sensu sicut lex ipsa vt no. ff. de testa. l. qui in testa.
§. mulier. C. de iuris. om. iudi. nemo. le. et no. viij
q. i. sciendum prope fi. Sed dic contra. f. hic vaca-
re illud argumentum vt le. et no. C. de epi. et cle.
conuenticulā & ibi per Thy. & C. de condi. infer.
l. ij. §. i. Circa cuius solutionez vacillat g. in dicta
l. ij. §. i. dicūt ergo quidā secundū logicos. Aut ar-
guitur vniiformiter a destructione consequentis
ad destructionez antecedentis / tenet argumentū
vt iudex delegare causas meri imperij non potest
nisi se absētet: igitur si se absētet delegare potest
vt in dicto. §. huius rei. sicut no. glo. archidi. a cō-
sequenti destructo. C. de lato. l. i. in fi. li. x. Aut ar-
guitur a destructo antecedente: tunc non tenet ar-
gumentum vt. ff. de furtis quidam tabularum in
prin. in ver. non potest. verbi gratia vbi competit
actio furti ibi et actio vi bo. rap. ergo vbi non cō-
petit actio furti nec etiaz cōpetit actio vi bo. rap.
hoc autē sequitur ff. vi bo. rap. l. ij. §. §. gñalit. et
sic vult soluere glo. ff. de ver. ob. hociure. Sed tu
dic secundū legistas q vbi destruitur causa fina-
lis cause pncipalis et sic arguitur a defectu cau-
se et tunc argumentum huiusmodi tenet. vt dicto

§. huius rei cum si. ar. ff. de ritu nupti. si quis tu-
tor. §. pe. §. Quis. nā tunc arguitur a causa ad ef-
fectum vt ibi. Sed vbi per hoc nō destruitur cau-
sa finalis sed quedam impulsua tantum / manen-
te causa finali: vel vbi contrariuz reperitur in iu-

in domibus vt in locis^e
fidelium quos sciuerint^f

pace iura. fir. §. cōuenticulas colla. x. et hoc sic no.
Sup. et de elec. cupiētes. §. ad hoc in ver. nō con-
sentit li. vi. Idem dicit Jo. an. extra de ele. publi-
cato i vlti. glo. ante cōmētū de hoc no. vv. extra
de vi. et ho. cle. qm. §. si talis. i. §. illud. in cō. cle.
f **S**ciuerint. licet manifestuz non fuerit vt in-
nuat littera sequens. quod potest esse verum dum
tamen als coiter hoc fuerit reputatum et sic dicat
occultum aliquid q; delictū perpetrans inde non
est accusat⁹ / nec conuictus / nec etiaz notorius. et
tunc iuste quis se abstrahit a cōione vbi scandalū
nō oritur. vt hic. secus tamen si cum scandalo ma-
xime iudex vellet talem abijcere. vt ptz exempluz
de iuda qui ideo a numero apostolorū nō fuit cre-
ctus: q; nō fuit accusatus. ij. q. i. nichil. et. c. vnus
et sic intelligo notata per Sup. xxiij. di. c. fi. sed
in penitus occulto non debet fieri substractio nec
obiectio in publicū. vi. q. ij. si tantū. et. c. placuit.
cum si. imo nec denūciatio superiori abls carita-
tiua monitione pcedēte: nisi illud esset tale pec-
catū occultū qd inferat pimis nocumentū tpale
vel spirituale puta traditio ciuitatis hostibus vel
occulta heresis multos occulte a fide deuians. nā
cum hmoi calibus peccet in alios statim denūcia-
bitur etiam monitione nō pmissa: nisi forte sci-
ret denūcians qd ad eius monitionē vellet statim
corrigi. nam tūc quilibet debet sic corrigere abls
presumptione vel potētia vt illius fama nō le-
datur. et hoc ple. no. Sup. ij. q. i. si peccauerit. an
fi. Sūme et signanter dicit sciuerint. iustū enim
esset ignorantes obligari. xxiij. q. ij. per totū. et
ibi no. in. c. in lectū. et de consti. vt animarū. j. re-
spō. li. vj. ff. loca. si ignorās in fi. nisi facinorosus
esset notorius. vt no. ff. de recep. l. i. in fi. ptz. j. §. b.
pri. ar. et de cle. ex. mi. aplice. & qd no. xxiij. q. i.
paratus. i. ver. nescire. Et quādo sciētia psumit^r
not. doct. extra de regu. iuris psumitur. lib. vj.
et no. vv. extra de concessi. preben. c. i. §. fi. in cle.
no. etiā g. et hosti. et de elec. inotuit. ver. ignoran-
tiam. nam in hys que agūtur publice et que quis
tenetur indagare psumitur scientia. xviij. di. qd
dicat. ar. ff. de instito. actio. sed & si. §. prescribere.
C. de libera. cau. l. filium. le. et no. et de postu. pre-
la. c. i. §. i. ar. pro hoc. ff. et. C. de magistra. zuenē.
per totum. & in dicto. c. inotuit. Sed cōtra q; ideoz
in occultis et nō indagandis. f. q scientia psumi-
tur. xxiij. q. ij. in lectū. Tu vero in dubio disti-
gue. Aut actus incipit ab ipso petente ignorātiā
sicut quādo gratia incipit ab ipso impetrante. tūc
de sciētia psumitur. et de preben. si metu. li. vj.
ff. q quisq; iuris. l. ij. in prin. ff. de reg. iuris. qui
cuz alio. et multū de hoc no. w. de slan. et affi. eos

Latronē
abscondi-
tū an te-
neat cleri-
cus indi-
care.

Argumē-
tū a con-
trario an
equipol-
leat legi
teneat?

Sciā an
psumat.

De latronis receptoribus. Contra latronum. Fo. xl.

prope pñci. in consti. cle. Aut actus incipit ab alio puta a concedente vt e. c. si motu. tunc refert. Aut agitur de actu trāscente seu momētaneo quē nulla p̄ambula p̄cedūt nec sequela subsequitur: tunc stat regula q̄ ignorātia p̄sumitur. C. de tēp. et repa. ap. l. i. extra de p̄ben. si bene ficia li. vi. ff. de

vel manifestum fuerit

admi. tu. hic autē. puta vocat⁹ est quis ad mun⁹ aliquod vel electus: qui forte fuit in vinca vel in agro seu occupatione alia in tali actu p̄sumitur quis ignorans vt dictis legi. multo fortius si q̄s fuerit extra p̄uinciam tempore p̄clamationis ar. extra q̄ ma. accu. possunt in tua. ff. de decr. ab or. fa. l. vlti. et no. Sup. xvj. di. c. vlt. fallit hec regula in hīs q̄ aliquis indagare tenetur nisi in illis diligentia sit adhibita tunc ex hoc vt p̄us igno- rantia p̄sumitur vt no. Hosti. in dicto. c. inotuit et Jo. an. in dicta regula p̄sumit li. vi. Aut agis de facto permanente qui durationes habet successuam vel vbi aliqua p̄ambula p̄cedunt tunc p̄sumit scientia: ita saltem q̄ ignorātia allegas eam p̄bare habet. ar. in hoc qd no. j. in glo. p̄oxi. sic est in scientia ad quas peruenit per modos terminos et p̄cessus et successiones. vt no. cōpost. extra de elec. q̄ sicut & Inno. ex de cā possell. cum oli. tūc igit p̄sumit scia qd v̄x ē parte i iudicio defensa. ff. quando appellan. sit. l. i. §. si. als secus. vt ibi. et no. C. de libera. cau. si is.

Cel manifestū. p̄ modū quez dixi supra. e. in glo. i. huius capituli. vbi de hoc remissū. Materia vero notoriū ex certa scientia hic pertracto suppo- sitis glo. magistral. ij. q. j. manifesta. & p̄ Inno. de cohabita. cle. et mu. tua. per hosti. e. titu. vestra. Primo scias q̄ in iure reperit rumor: puta q̄ mari- tus sit occisus in partibus longinquis: tunc vero si sit opinio cōmunis vehemēs et probabilis sup hoc: tunc v̄rox talis potest cōuolare ad aliud ma- trimoniū. ar. ff. de acquire. here. cum quidam. §. quid si ipse. si autem leuis heret et improbabilis puta a quodam famulo v̄roxis hoc audiuit: tunc non cōtrahit cum effectu. e. si. si quis michi bona. §. plane si rumor. ex de spon. i. p̄sentia. ex de eo qui cognō. consan. v̄rox. li. sup. co. in fi. ar. decret. distin. ex de sen. excom. c. inquisitioni. dixi supra e. consti. ad elidendum. §. i. ver. contra doctrinam Item reperitur in iure fama que duplex est vna de hoīe que diffinitur in. c. vestra. l. q̄ quis labo- raret habere nomē honesti hominis. ex de p̄sup. ex studijs. ff. ad trebelli. p̄con. §. si vero de qua si dubitetur ad locū cōuersionis recurratur. ex de elec. postp̄. Alia est fama inter hoīes que diffinit esse vehemēs opinio vulgi seu vicinie eius de quo queritur cōsentiens quādoq̄ ex sciētia. quādoq̄ ex suspitione. interdū a certo. interdū ab incerto auctore p̄ueniens. vt colligitur in dicta glo. ma- gistrali. ar. de conse. di. iij. scdm. in fi. ex de testi. cū causam. et de p̄sumpti. cū in iurētute. fm hosti. et no. spe. si. de notorio crimine. §. fama. vbi mul- tum tractatur de hac materia. Unde queritur an h̄mōi fama inter homines ad p̄bationē sufficiat?

distin. Aut queritur in actu cōsonāte nature. vt si fama au- dicit famose aliquē esse mortuū: tūc nō sufficit. ff. p̄obet. de testi. l. iij. §. eiul dem. arg. ff. de acquiren. here. si q̄s michi bona. §. sed verū. autem. de here. et falc. §. si hō absunt. coll. j. le. et no. xxiiij. q. i. c. i. no. C. lo. ma. si quid. dicam. j. in consti. otho. amoris §. ij. ver. vltimo per testes. Aut queritur in actu alio qui necessario nō imitatur naturā. vt si dicā te metu contraxisse vel te hoīem occidisse. tunc fa- ma per se non sufficit ad p̄bationē verā sine alijs adminiculis. no. ij. q. vij. §. tria. post p̄in. ver. dū putaretur. ff. de offi. p̄eto. barbarius. ar. ex de p̄o- bati. c. ante pe. C. ne de statu defunc. si mater. no. glo. ex de p̄sumpti. illud. i. si. p̄sumptam tamē quādoq̄ p̄bationē iducit fama: ita q̄ si statur do- nec t̄rium doceatur. fm Hostien. ar. ff. de euicti. si dictum. C. de testi. l. i. p̄er quot testes probat fa- ma? dic per duos iurātes maiore partē vicinie sic sentire. vt no. ff. de testi. l. iij. §. eiul dem. in fi. Idē dico de notorio. vt no. ij. q. j. q̄n. vbi de hoc et. iij.

Potōriū q. iij. item dico in testibus. nam cū notoriū sit cri- men cuius testis est populus: intelligi nō solum sēs p̄ba- fama sed rei noticia et cuius diffimulationi nō est ei potest. locus intelligo que mouere iudicem possit. et pro- batur hec diffinitio. ff. de ritu nupti. palam. ergo per duos testes sic deponētes satis probatur testi- monium populi. Item & probatur notorium per euidētiā facti. vt not. Sup. ij. q. i. manifesta. ar. e. q. que lotharius. et. c. zelus. Item publicum Manife- in iure reperitur de quo ple. dixi supra. e. con. licet cum q̄li- ad p̄ofugādū. ver. publice. Reperit etia in iure licet p̄ba- manifestus et illud regulariter ex scientia et certo auctore p̄cedit. ff. de testa. heredes. in p̄in. tunc si sit tale qd probari facilliter potest in iure licet p̄ parte aduersam negetur. tunc hoc sic probato cō- deminabitur sine plurali. de sen. excom. solet. §. in prima. li. vj. Quod si probari non potest indicet purgatio infamato. ex de cohabit. cle. et mu. tua. ad quā demū deficiente p̄batione deueniendū est. ex de proba. ad nostram. C. de pena iudi. qui male iudicauit. autem. nouo iure. Si aut sit ma- nifestus vel euidens in terra vel iudici cōstet tunc sine pluri condemnabit. ex de cohabit. cle. et mu. vestra. §. c. si. de diuor. c. porro. notatur p̄ Ber. et hosti. ex de iure iur. ad n̄am. iij. et ple. per hosti. ex de pur. cano. cū dilectus. etiā negatione aduer- sarij nō obstante: cū h̄mōi manifestum sit inculp- gnabile. le. et not. C. qui et aduer. quos. l. i. C. de diuer. offi. l. si. li. xij. hoc autē respectu manifesti se habet p̄o effectu rei iam manifeste. sic al' dicit contumacia manifesta. vt le. et no. per Jo. an. ex de dolo. et cōtu. c. vnico. in fi. in cle. et sic accipitur p̄omiscue. q̄nq̄ p̄o notorio. vt dicto. c. ad n̄am. iij. ex de h. sig. cuz oli. i. si. q̄nq̄ p̄o publico vel fa- ma. vt hic remissū in p̄in. hui⁹ glo. et no. Sup. ex de offi. dele. c. i. ver. manifestus. li. vj. De notorio vero sequit plenius videre: cuz materia q̄tidiana sit. ff. de libera. lega. l. legau. nam triplex est noto- rium. vt no. dicta glo. magistralis. de quibus dixi supra in p̄in. huius glo. Est enī quoddam facti transeuntis. vt si dicat aliquē deliquisse actu momē- taneo seu bona ecclesie alienasse. vt ex de accusa.

Potōriū ē triplex.

Rumor quid est.

Fama est duplex.

Constitutio dñi Othonis.

euidencia in iudi. de iniuri. §. atroc. et tali nisi fiat iudicis presentia extra de elec. bone. i. probabiliter negatur secundū Innocen. in dicto. c. tua iuncta dicta decre. ad nostrā. iij. et extra de sortileg. c. ij. respon. C. de pe. l. decurionum. Istud quoque notorium deprehenditur et probatur iuxta arbitrium boni iudicis. ff. de iurto. l. sed et si. §. j. de ver. ob. contumus. §. i. si tamen iudicialiter fiat tunc ē expugnabile. C. de testi. l. nulli. sic dicitur notorium equiparari sententie. ff. de act. emp. et ven. l. emptorem. Aliud est notorium facti continui puta beneficiatus continue detinet concubinam vt dicto. c. vestra. supra. c. con. licet ad profuganduz cū prece. liberi quoque eorum blulāt contrāignem. C. de nup. si vicinis. extra de diuor. significasti. extra de exco. prela. grauem. secundū Hostien. vel clericus diu detinet in carcere. extra de appel. dilectis filijs. decano. ij. q. i. scilicet. C. qñ p.ouer. nō ē ne. be. teranus. tñ. nullus ordo iuris requiritur vt dicta decre. ad nostrā. iij. §. c. tua. le. et no. C. de ap. ciues. Ratio est inter ista quia nō est tanta euidētia in facto transiente sicut in interpolato vbi requiritur semiplena probatio extra de vsur. cū in dio celi. sicut in facto continuo ar. C. de arbi. l. pe. in fi. cū. l. sibi contraria. ff. de exco. tu. spadonem. §. qui absolutus vbi de hoc per dig. Intellige ergo q in notorio facti continui non seruatur ordo nec etiā facti transientes iudicialiter notorio cum ibi nec accusator nec testis desideretur vt in dicto. c. euidencia. C. de pe. qui sententiam. Et secundū quod dam in hoc creditur verbo officialis publici. C. de accusa. l. ea quidē. quod non probat lex illa sed q in notorijs non admittit accusatio nec inscriptio et q processus et sententia notorij potest retractari si probetur falsū idem quod dicebatur notorium vt ibi et hoc per supplicationē. C. de preci. impa. offe. auten. que supplicatio. secundū Hostien. in dicto. c. tua. Aliud est notorium iuris puta cuius quis iudicialiter est confessus vel condemnatus vt supra tetigit ar. extra de ver. sig. cū olim. ff. de sta. ho. ingenuū. ff. de confesse. si is cum quo. qd tñ notorium iuris quo ad sui fortunam quandoque negari potest extra de re iudi. sicut. Aliud est notorium presumptionis vt ff. de in ius. vocan. l. quia hoc negari potest. ff. de his q sunt sui vel alie. l. filium

Appellatio an recipiatur in notorijs. Queritur nunquid in notorijs recipiatur appellatio. Dic aut est tale qd recipiatur in negari non potest vt le. C. quorū. ap. nō reci. l. ij. et no. Jo. an. extra de offi. dele. c. i. li. vi. tunc non potest appellari vt. ij. q. vj. §. sunt quorum. extra de ap. peruenit. §. et. c. proposuit. ff. de ap. si constat. immo in huiusmodi notorijs vel executionibus non requiritur monitio legalis precedens ar. extra. de ap. cum sit. le. et no. per abbatem et Jo. an. e. ti. reprehensibilis. §. respon. in fi. nisi ergo modus excedatur in inflictione pene et in talibus locum appellatio non habet extra de offi. oz. irre. fragabili. §. i. si. als autē si tale sit notorium quod negari possit de quo predicti: tunc potest appellari. C. de ap. ciues. extra de ap. romana. §. si autem possit. li. vj. Nunquid ergo in notorijs admittatur iustificatio seu accusatio? Videtur q sic vt in con-

fessione extra de accu. cum dilectus. Item licet lex consideret in se factum tantum: vt factum. iudex an admittit tamen minister legum habet considerare factum tāt exco. qualificationem. C. de adul. mariti. §. quesitum in fi. ff. de pe. hodie. et. l. respiciendum. §. delinquent. ff. de re mili. omnes. §. si per vnum. videtur contra extra de ap. peruenit. vbi de hoc videtur tenere Innoc. ne detur materia differendi penam. C. de pe. cum reis. de hoc. no. per Sup. et Jo. an. extra de offi. dele. c. j. li. vj. ver. etiam nota qualiter notorium si negatus fuerit probari potest: Dic vt prius. Aut est tale notorium vbi non est locus iustificationi tunc iustificatio non admittitur vt supra dixi: puta qñ factum et qualitas facti sunt notoria. auten. de pa. tenen. §. si quis hominem. colla. x. sic intelligit Innoc. in dicto. c. tua. ibi sed dices. ff. cum quo concoz. Hostien. ibidem. als bñ admittitur iustificatio ar. ff. de iure fisci. l. in frau dem. §. bona. vbi locus iustificationi est extra de re sti. spo. oli. §. c. cū ad sedē. §. c. le. ff. de questi. l. j. §. diuus seuerus. cum si. Sed nunquid in notorijs requiratur citatio? De hoc disputat. glo. ij. in dicto c. de pluri. et. c. ad nostrā. iij. de iure iurā. Dic vt primo quia si notorium sit tale q iustificari potest vel probabiliter inficiari potest: tñ citatio est necessaria / articulus dādus / et defensiones audien de ar. extra de accu. qualiter. ij. §. debet. ar. ff. ad. l. cozne. de sicca. l. i. auditū. ar. op. ex. de prebē. licz epūs li. vj. tunc nāq per affirmationes et negationem potest fieri res dubia. C. de iudi. rem non no nam. §. patroni. C. de hys qui. ad liber. procla. nō li. l. ij. als si factum et qualitas facti notoria eēt hoc non esset necesse. ex de re iudi. cū olim. §. vlti. vbi factum notorium fuit iudici. qd verū est vbi et vocetur ad sententiā audiendaz: vt patiat executiones. ar. in hoc quod dixi supra in consi. proxi. ex de ap. cum sit. §. si. et no. ex de confesse. c. si. et sic stat vera opinio. Innoc. dicentis in dicto. c. tua. q citatio semper i omni notorio est necessaria. quod veruz intelligo quo ad diuersos effectus. vt supra iam notau. nam i notorijs sic seruatur ordo iuris in pronūciando. vt ple. no. Sup. ex de offi. deleg. c. i. ver. erigunt. li. vj. et statim dicam. §. q. ij. hoc quod tenet curia q i omni notorio fiat citatio qñ certe persone condēnatio exigitur q absens multas posset habere exco. lationes et defensiones propter quas in iudicio propositas non condemnaretur presens. ar. ff. de requi. re. l. i. in prin. Aut sufficit sola inhibitiō vel ordinatio puta superioris vult tollere statutum aliquod ciuitatis notorie edituz contra ius diuinū. vel contra libertatem ecclesie. tñ illud potest cassare et decernere nō tenere abq alia citatiōe. ar. ff. de ius su. diu. hoc tenet Sup. ij. q. i. que lotharius. vnde quero. Nunquid autē processus notorij extendatur ad contractus? dicit Innoc. q nō in dicto. c. tua. ibi in alijs pter maleficia ff. hoc probō q in hys que verbis seu cōsen su exprimuntur contrahere / multa interueniunt et id qd agitur. vnde nō potest esse ita notoria. ff. cōmoda. si is qui. §. i. l. §. si. de actio. §. obli. l. i. §. ij. qz forte reus si presens esset exceptionē seu defensionē haberet. ex de excep. per totuz. igit paratur

Citatio an sit in notorijs necessaria.

actori illud remedium. i. excommunicatio et missio in possessionem extra ut lite non conte. tue. & c. qm. c. con. c. vlti. in fi. hoc verum nisi sit notorium publicatum. C. de testamen. publicati. de quo le. et no. de testi. albericus. Sz qualis fertur sententia in notorijs? dicit In no. q nulla e ne cessaria snia su

latrocinium exercere

per crimine vel iniuria que notoria est ut ipse no. extra de ver. sig. ex parte. i. in glo. sed dicas post pnci. Sed glo. Ber. videtur notare contrarium extra de diuor. p. 2. in p. 2. Tu vero dic q no requiritur ut in scriptis vel solemniter feratur ut le. et no. auten. ut iudi. sine quo. suffra. s. necessitatem. colla. ij. et hoc tenet Guy. ij. q. i. q lotharius in fi. Sed bene requiritur notificatio seu declaratio ut no. Guy. extra de pe. felicitis ante fi. ibi unde dic ff. li. vj. et dic ut ibi

Latrocinium qd sit.

A Latrocinium. i. palam homines spoliando ut le. et no. C. de pigno. actio. que fortuitis. hominib. vendendo. C. ad. l. faui. de pla. vel euz ut redemptionem faciat per buxellationem vel als abigendo: quibus iam (ut dicitur) irrepsit regio anglicana. ut le. et no. C. ad. l. iul. de vi pu. l. vlti. quos oēs trasgressos si potentia adesset potius liceret priuato etia occidere q post exitu vindicare. C. qn. li. sine iudi. se vindi. l. i. et. ij.

Modo singula res et pzo lita.

Contra tales quoq ad recuperatione reru suarum euz protestatione impune et sine metu irregularitatis prosequitur etiam persona ecclesiastica. et de homici. prelatis. li. vj. Jo. de athon. Ex hoc patet q facienti actuz permissum no imputatur id quod sequitur ex illo. licet illud consequentius sit repugnans statui suo. xxij. q. v. de occidendis. extra de homici. sicut dignum. Queritur quid si clericus dicat accuso tale de tali furto et protestatur: an incurrat irregularitatem si iudex postea condanat ad mortem? Solu. dicit Jo. an. q clericus caute faciet si dicat conquero: potius q accuso. ut sic seruent verba textus iam dicti. c. prelatis. ad qd faciunt notata. ij. q. vij. laycos. et. c. se. in fi. glo. f. et per. c. nullus. ij. xi. q. i. et per id quod notat Inno. de accusati. cum p.

Clericus de malefactoris potius conuictat q accuset.

Tamen putat ipse Jo. an. q licet dicat accuso: si tamen protestatur cessaret irregularitas. Nam et querela inofficiosa testamenti dicitur accusatio. C. de inofficio. testa. paritibus. et. l. in arenam. Queritur vltius qualiter debeat pzo uideri huic clerico ne de cetero contra euz talia presumant? Solu. dicit archidya. q per cautionem ydonea allegat quod legitur et notatur. xxij. q. i. de bñ dicto. Sz glo. alit intelligit illo. c. platis. Dicit Jo. an. q dictum archi. procederet quando esset presumptio de iteratione offense contra malefactoris. puta qz est nobilis vel potens vicinus ecclesie: et deprebatus est plures aialia: vel offendit personas ecclesie ipsius: vel dedit dana in ne moribus vl rebus ecclesie. Queritur tertio quid si clericus tradit malefactores vel pzo curet q capiatur. an sit imputanda sibi mors inde secuta?

Clerico se meli leso malefactori: licet pzo detur. Irregularitas an incurrat p clericu pcurantes malefactoris cap.

Solu. Guillelmus in spe. t. ij. s. iuxta. v. quid si clericus tenet q non. Sed istud intellige cum de terminatione quam ibi subdit: et quaz plene ponit hosti. in summa. ti. de homi. s. qua pena. ver. iterum circa materiam. loquendo de illo qui contrarium protestationis gerit in animo. qz hoc pcedit nisi aliud habeat in corde q dicat protesta. do. qz tunc esset irregularis licet occultus. ut ibi dicitur. Queritur quarto quid si de consuetudine loci abbas vel alius iudex ecclesiasticus habere debeat pzo homicidio vel alio delicto pecuniaria penam: unde conuenit laycus propter hoc coram iudice seculari protestando q non intendit penam sanguinis. sed consequi tantum illam penam pecuniariam: iudex tamen secularis interficit illum an sit irregularis? Solutio Archidya. xxij. q. v. si vos. tenet q non per. c. postulasti. extra de homici. et per textum in sepedito. c. prelatis. Vnde pzo his dominici de sancto geminiano in dicto c. prelatis. extra de homici. li. vj. Quia vero metio irregularitatis in iam tactis questionibus facta est. Circa ipsam queritur qualiter et quibus talibus contrahatur? Solutio. irregularitas contrahitur quandoq ex defectibus qui sunt in homine sine peccato. ut ex defectu nataliu. qm nasci illegitimum non est culpa sed defectus. Item ex bigamia. Item ratione seruitutis. Item ratione defectus scientie seu prudencie. Item ratione etatis videtur causari quedaz irregularitas. hoc est prohibitio promouendi ad ordines. ut est de etate. et quali. per totum. Secundo contrahitur irregularitas ex deformitate proprii corporis ut sit corpore viciati: tales enim ordinarij non possunt extra de corpo. vici. per totum. Tertio ex inobedientia siue violatione censure ecclesiastice. quoniam si excommunicatus maiori excommunicatione siue a iure siue ab homine durante illa excommunicatione scienter celebrat: efficitur irregularis et deponendus est. xi. q. iij. c. si qui. et. c. se. et c. de illis. et. c. latores extra de clerici. exco. minis. Quarto puenit irregularitas ex homicidio seu mutilatione. Et de tali irregularitate intelliguntur questionibus superius positis. Et pzo ampliori declaratione huius speciei irregularitatis. Queritur an ebrius incidat in irregularitatem si exstans ebrius aliquis interfecit? Quidam dicunt q non. per. c. sane. et. c. inebriauerunt. xv. q. i. Alij autem tenent q sic. quoniam ut ait Aristoteles ebrius meretur duplices maledictiones. et p consequens ebrietas videtur aggravare peccatum potius q alleviare. quia peccatum non excusatur propter peccatum. l. nunq plura. ff. de pna. delict. ergo peccatum commissum per ebrietatem non excusatur a peccato ebrietatis. Vnde plenus de huiusmodi materia in solemnem repetitione. c. ad audientiam. extra de homici. per dominum Marianum socinum.

Clerico a genti ad penam pecuniaria non imputatur mors malefactoris.

Irregularitas qd contrahitur.

Ebrius occidendo an contrahat irregularitatem?

Exercere. frequentiam notare videt extra de vita et honesta. cle. c. vincto. lib. 2. vj. et. co. ti. capitu. i. in cle. ff. de lega. iij. legatis seruis. s. ornatricibus. C. de episcopa. audien. l. ij. in fi. ff.

Constitutio dñi Othonis.

de pe. l. capitalium. §. grassatores. Tu dic q qua
litercumq latrocinio infestat. C. ad. l. cor. de sic-
ca. si vt allegas. ar. ff. de adult. mariti. §. queli-
tum. ibi sepius siue semel.

Eos autem. q. pars.

Contra hoc
les contra statu-
tum.

Efecerint. l.
palam protege-
do vel tenendo
tales occulte.

Eos^a autez qui con-
tra^b hoc fecerint^c si^d
tertio commoniti: per^e

Excoica-
tio nō fe-
ratur nisi
terna mo-
nitio pre-
mittatur
Si tertio. hoc regulare est anteq quis inuol-
uatur in excoicatione. vt extra de sententia
exco. contingit. ij. et. c. sacro. le. et no. c. ti. consti-
tutione. §. si. li. vj. cum sit maior pena in ecclesia
dei. xliij. q. iij. corripian. Als enim regulariter
vt in leuiozibus penis sufficiat vna monitio. vt
le. et no. auten. de here. & falsi. §. si quis autē non
implens. ver. amonitus. coll. i. Itē quo ad alios
effectus puta moze. ff. de vsuris. moza. i. respon.
Item ad custodienduz malefidei possessorem. ff.
de peti. here. item veniunt. §. petitam. Item ad
artanduz partem peremptorie. ff. de iudi. nunq.

Termino p
empto no
elapso an
liccat ex-
ceptiones
opponere
cum si. Iuxta quod quero an post terminuz per-
emptio per iudicem statutum liceat post hu-
iusmodi tempus et antelententiam exceptiones
opponere vel post datam dilationez probatiōes
adducere? Videtur hosti. dicere q sic. qz cōmina-
tio tñ censetur. ff. de iudi. i. perēptorio. & sic fuit
diffinitum per cle. papam. vt ipse no. extra de te-
sti. fraternitatis. §. i. Item indultum a iure bene-
ficiū. C. sen. rescin. non pos. peremptorias. et
de fide insteu. cum dilectus. non est alicui aufe-
rendum. extra de regli. iuris. indultuz. libzo. vj.
ff. de re. iudi. l. iij. si quis condēnatus. Sed idēz
hosti. post Junno. extra de excep. pastoralis. c. i.
tenet contra. vt finis litium festinetur. ff. si cer-
tum. pe. quidam. le. et no. per docto. extra de pro-
bati. licet. i. respon. §. i. Tu dic aut querit in acto-
re: et tunc post tempus pēfinitum a iudice agen-
di potestas denegatur. C. de inge. ma. diffamari.
C. qui accu. non possunt. qui crimic. et. l. si ca.
pzeletim propter auctoritatem iudiciariam. ff.
de accu. cuz ticia. ff. ad turpili. ab accusatione. §.
destitisse. et no. C. vt ne. inui. age. vel accu. co. l.
vnica. et hoc tenet dynus in dicta regula indul-
tum. Aut queritur in reo: tñ si cum cause cog-
nitione iudex statuerat terminum/ postea non au-
ditur cōmuni iure nisi per appellationem. ff. de
re. iudic. l. ij. et dicto. c. licet. extra de probati. et
de fide insteu. accepimus. hoc tenet spec. titu. de
dona. §. i. ver. exceptione. et. §. videnduz. ver. sed
quid si data est dilatio. vbi etiam dicit quālibet
dilationem datam per iudicem fore perēptoriaz
etiam si hoc non exprimat iudex. ar. ff. de ferijs.
l. oratione. et. l. si. C. de dila. l. i. patet. C. quomō
et quando iudex. l. ij. Item q post terminum sic
datum non audiatuz reus sic proponens excep-
tionem. no. spe. ti. de excep. §. dicto. ver. vtrum.
et docto. in dicto. c. pastoralis. preterq i casibus

exceptis in textu: et nisi aliquę exceptiōes essent
sibi contrarie: tñ possent simul proponi. vt no.
glo. extra de reli. do. c. pe. Ratio est autez quare
post tempus huiusmodi reus non auditur ne de
cretum iudicis sit delusorium. ff. de iudici. si pre-

loci iudicem ordinari-
um/ ipsos a se non abie-
cerit excoicationi^s

toz. cum termi-
nus perēptori⁹ Termi-
per iudicē assi-
gnatus senten-
tia interlocuto-
riaz ipoztet. ff. locutoz
de arbi. qualē.
§. si. notat archidia. extra de excep. pia. in ver.
valeat. libzo. vj. Aut sine cognitione cause non
consideratis circumstantijs equitatis: de quibus
patet. ff. de re. iudi. l. ij. data est dilatio perēptoria:
et tunc post terminum proponere potest
quis. vt le. et no. ff. de re. iudi. l. iij. §. si quis con-
demnatus. sic intelligo notata per dynum in dis-
cta regula indultum. libzo. vj. et per. w. extra de
restit. in integrum. ca. vnico. ver. finiri. in consti-
cle. Joannes de athon.

Cōmoniti. et sic est hic casus in quo requiritur
sola monitio: sed non sententia hominis. sic
extra de preben. extirpande. extra de imu. eccle.
aduersus. et. c. non minus in fi. glo. e. ti. c. clerici.
§. si. li. vj. vbi de hoc p Jo. an. extra de rap.
excoicationi. Jo. de athon.

Per loci iudicem ordinarium. i. per suū pre-
latum vel iudicem. vt extra de senten. excom. cñ
contingit. als vt fame. vt ibi si a prelatis suis &c.
hoc no. Jo. andz. extra de vita et hone. cle. c. i. in
fi. libzo. vj. arg. ff. si quis ius dicen. non obtem-
pera. l. i. facit pro hac sententia. extra de cle. non
reli. relatum. Sed contra: quia nomine ordina-
rij. e. li. simpliciter positi intelligendum videtur
de solo episcopo. extra de offi. ordi. ordinarij. lib.
vj. in prin. et. c. li. de iure iuran. licet. in fi. et de
senten. exco. decernimus. c. li. le. et no. ij. q. viij.
si quis episcopus. in prin. Solutio quo ad illa
que sunt iurisdictionis/ quilibet habens iurisdic-
tionem ordinariam dicitur ordinarius: de qui-
bus dicaz. j. e. consti. quanto. §. i. in glo. hñ sunt.
sic intellige hic et extra de consti. vt animatum.
libzo. vj. Sed quo ad ea que sunt ordinis vel dis-
pensationis singularis: solus episcopus fungit-
ur appellatione ordinarij. extra de elec. cum ex
eo. lib. vj. sic intellige notata per Sup. e. ti. licet
canon. §. vlti. ver. ordinarius. facit quod dixi su-
pra. c. consti. cum sit ars. §. vlti. ver. super ea. de
hoc no. Sup. extra de excep. cum quidaz. in ver.
ordinarius. libzo. vj. et no. w. extra de testa. ca. i.
in con. cle. et de statu mona. c. fi. in prin. co. li.
et no. in extrauag. Jo. pape. xxiij. execrabilis. §.
ceterum. in prin.

Excoicationi ecclesie. cñ ppter crimē fec-
tur de maiori intelligit. extra de consti. c. ij. §. si.
li. vj. maxime si per hoicm proferat. vt le. et no.
extra de sen. exco. c. pe. est tñ duplex excoicatio.

Termi-
pēptori-
habz
sue inter-
locutoz

Debat
appella-
tioue
continet

Ut monachi ab esu carniū se abstineāt. Audiuius. Fo. xlii.

una que repellit a communione fidelium minor. Alia a perceptione sacramentorum maior ut no. archi. extra de senten. excommuni. statuimus post p. inci. lib. 20 vi. Jo. de aton.

a Subiugamus, quicumque sunt illi protegen-tes seu tenentes

ex quo illi sub-
diti sunt i dicto
c. ij. lib. vj. saltē
ratione delicti.
fi. de offi. p. resi.
l. ij. in fi. C. vbi
se. vel cla. l. i. i.

b Monitio-
nem. iij. pars.

c Generalē.
cōtra hoc videt
extra de elec. c.
vlti. in fi. li. vj.
e. li. de senten.
exco. statuim⁹.

c cōstitutio-
nem. et extra de
vita et ho. cle.
c. i. v. noiatim.
in con. cle. et de
sepul. c. i. e. lib.

Solutō hoc for-
te statuit ppter
proteruiā et po-
tentiam rebellē
defendentū ta-
les. ar. extra de
offi. deleg. quia
pōtiffic. i fi. li.

vj. et intellige hanc generalitatem quo ad perso-
nas protegentes seu tenentes: specificatis tamen
nominibus latronum huiusmodi ut inuit littera
precedēs. vel dic istam intelligi tam respectu q̄ la-
tronum ratione premissa propter proteruiam xē.

et quandoq; requiritur admonitio. no. bñ. Guy.
xviij. distinc. propter. Jo. de athon.

d Nomine non exp. res. nam exp. res. specia-
lis facit nominatam monitionem. ut no. docto. de
sepul. c. i. in cle. et no. Jnno. extra de prebē. in la-
teranēsi. in prin. Jo. de athon.

e Ac solenniter. quod dic ut leg. et no. j. in con.
otho. ad tutelam. §. fi.

f Eorum. s. protegentium vel tenentium tales
facinorosos. Jo. de athon.

g Noticiam. quod qualiter probetur no. w. de
electi. causam. in glo. antepe. in con. cle. et de mul-
tiplici noticia bene no. per Cardi. extra de elec. cu-
pientes. §. i. ver. noticiam.

h Taleat peruenire. s. verisimiliter quod depē-
det ex superioris arbitrio. ut le. x no. per. w. extra
de elec. causam. §. verum. in glo. fi. in con. cle. ar.
extra de appella. bone. in cle.

A Audiuius. hec cōstitutio plenius supple-
tur. j. in consti. otho. ut infra dicam.

ecclesie subiugamus⁹.

Monitionem autem volumus statuimus suf-
ficere generalem: et si fi-
at alicuius nomine non
exp. res. dūmodo ita pu-
blice ac solenniter fiat q̄
ad eorum noticiam va-
leat peruenire.

**Ut monachi ab esu car-
niū se abstineant.**

Summariū.

**Monachi statim ut p-
fessi sunt ab esu carniū
abstineant nisi egrotātes
ad infirmorum destinati
nec quis q̄ abbas aut p̄ior**

Ordinis sancti benedicti. in quo et sancto au-
gustino et beato frācisco originaliter quasi lingu-
li ordines sunt fundati. ut no. w. extra de deci. c. i. q̄bus sū
post prin. ver. religiosi. in cle. hec carmelite sub-
regula beati basilij se militare p̄tendūt. ar. xvj. q. date sūt.

**lit nisi ordinein professus
professio autē statuto fiat
tempore taz in ordine san-
cti benedicti q̄ monachō-
rum regularium x monia-
lium: de ceteris autem ad
eorundē scribet capitula.**

Audiui⁹
et letati su-
mus q̄ re-
ligiosi viri
abbatesoꝝ
ordinis san-
cti benedicti per angliam
constituti / convenientes
in vnu nuper in capitu-
lo suo generali tanq̄ fi-
lii iuxta sermonem pro-
pheticum ad suos termini
nos reuertentes p̄uide

ij. diffinuimus
et. c. perniciosā
in prin. Unde
ordinis sc̄i bñ-
dicti sunt mo-
nachi albi siue
nominentur Ci-
sterciēses / siue
alio modo extra
de rescrip. cum
ordines. de sta.
mo. c. recolētes
Sūt etia nigrī
mōachi eiusdē
ordinis qui ab
albis monachis
distingunt per
adiēctionē ob-
seruantiarū re-
gula eadē ma-
nente. extra de
sta. mo. ca. que.

Capitulo
generali. quod
celebrari p̄eci-
pitur quolibet
triēnio per oēs
abbates et p̄io-
res nō dico clau-
strales illius p̄-

Capitu-
la ḡalia
quolibet
triennio
sunt cele-
branda.

uincie saltem eiusdem ordinis sancti bñdicti. imo
fm quosdam cuiuslibet ordinis. ut le. et no. extra
de sta. mo. in singulis. cum ibi dicat. binuerci con-
ueniant mendicantes. cuz sigillatim sua capitula
celebrant singulis annis. ut ibi no. Jo. an.

**Tanq̄. de maio. et obe. solite. §. i. ff. de admi-
tuto. non existimo.**

Propheticum. Hier. xxi. c. i. conuertimini Prophe-
filij reuertentes. a. s. reuertentur filij ad terminos sua qd est
suos. Et dic q̄ prophetia est omnium rerum laten et quotu-
tentium preteritarum / presentium / vel futurarū plex est.
ex diuina inspiratione manifestatio fm pap. Ad
cuius euidentiā scias q̄ triplex est prophetia. vna
est ex predestinatione dei quam necesse est omino
euenire. ut in plaie. Ecce virgo cōcipiet. Alia est
ex prescientia dei cui nostrum liberū admiscetur
arbitrium. ut hic. et hoc tripliciter. aut est consen-
tiens. et sic est prophetia predestinationis puta de
incarnatione ad redemptionem humani generis
que fiebat ex consensu virginis marie immo re-
quisita per angelum super suo consensu ipsa ob-
tulit se dicens. fiat michi scdm verbum tuum.
aut operatur ad liberum arbitrium. ut operans
in malis est prophetia prescientie de p̄dicatione
f j.

Constitutio dñi Othonis.

xpi futura per iudam que nō implebatur nisi pro
curante humani arbitrio. idem patet in coopera-
tione boni. vt fuit propheta de salute pauli i qua
necesse fuit liberum arbitrium cooperari ad cōse-
quendam salutem gratie. Tertia dicitur ppheta

que cōminatio
dicitur et prin-
cipaliter inten-
dit peccatorum
conuersionem:
sed ex cōsequen-
ti vt penam cō-
minatam quis
euitet. vt sic ef-
fugiant a facie
accus electi et
iusti parēt i cau-
ti quod lōge aū
prescitur q̄ fu-
turū cōminet.
hoc no. Sup. i.
q. i. nūq̄.

A De cetero.
non approbat
abusuz preteri-
tum. vt dixi. §.
c. cōsti. licet ad
profugandū. i.
ver. i. mēsem.

Regulam.
et de sta. mo. cū
ad monasteriū
§. in refectorio
et no. i. in cōsti.
otho. regnū ce-
lorū. §. ad hoc.

Abstinere
debeant. etiam
ipsi abbates dñi
cibātur in refe-
ctorio. §. hosti.

Debilib⁹.
debilitate flo-
machi et leuij.
sed ifirmos vo-
cat p̄grauatos
morbo quibus

prouidetur infirmitorio. vnde vtrūq̄ sic prouide-
tur. et dicto. §. in refectorio. vbi hoc no. per abba.

Quod vtiq̄. versiculus. Jo. de athon.

Statuimus. exequendo.

Adicientes. ij. pars.

Prouitij. statim declaratur qui sunt illi. ar. ff.
de vi. tri. o. q. l. c. ex vfu. et. l. sc. de quo plc. dicas
j. in cōsti. otho. regnum celorum. §. sane.

Anno probationis. de quo leg. et no. extra de
regula. c. i. ij. iij. et. iij. li. vj.

Ad professionem. l. expressam. arg. in dicto. §.
sane. in fi. vbi de hoc. de tacita vero habetur extra
de regulari. c. i. li. vj. et. c. ti. eos. in cle.

Faciendam. l. expresse vt iam dixi.

statuerunt vt de cetero se
cuudum sancti benedicti
regulam^b abesu carnium
debeant abstinere^c exce-
ptis debilibus^d et ifirmis
quibus debet secundum
eiusdem regule continen-
tiam in infirmitorio pro-
uideri: quod^e vtiq̄ appo-
bantes statuimus^f inuiol-
abiliter obseruari.

Adicientes^g quoq̄ q̄
postq̄ nouitij^h aunoⁱ pro-
bationis finito gestauerit
habitum monachalez ad
professionem^k faciendaz^l
iuxta decretalē felicis me-
morie Honorij^m pape/ di-
strictione canonica per ab-
batem vel priorem protu-
nus compellanturⁿ. Nul-
lus autem in abbatez vel
prioroz aliquatenus^o ad-
mittatur: qui professio-
ne^p non fecit Hoc^q autem
et quod de professione fi-
nito probationis tempore
facienda diximus: ad ca-

mi Honorij. extra de regulari. ex parte tua.

Compellantur. videtur q̄ precise ad factum
compellantur hic ar. autem. si de feu. controuersi.
fac. sue. c. i. col. x. quod verum videtur si aliq̄ diu
ibidem steterit in ordine habitu nō distincto post

nonicos regulares et mo-
niales durimus prozoga-
dum^r. **S**uper alijs ve-
ro que tam ad correctionē
q̄ ad reformationem taz
eorum q̄ aliorum regula-
rium nouerimus pertine-
re^s: prouidere intendim⁹
et que ecclesijs eorum sūt
utilia ipsisq̄ salubria fue-
rint/ concedente domino
statuemus et mandabim⁹
per eorum capitula firmit-
er^t obseruari.

De archidiaconis.

Summarū

**Archidiaconi diligen-
ter et fideliter ecclesias su-
as sine earum indecenti
grauamine visitent nichil
ex correctione aut punitio-
ne recipientes aut queq̄ ob
auariciam sententijs in-
nodantes. Contra quod
facientes preter canoni-
cam penam ad duplam**

q̄ Hoc autem. qd diximus supra. §. proxi.

Prozogandum. idem patet extra de statu
mona. c. vlti. in fine. et sic statutus extenditur ad
personam alteram in qua ratio vniuersimiter repe-
ritur eadem extra de postulando. ex parte. veruz
est quando hoc per legem declaratur als persona
nisi sit expressa nūq̄ subintelligitur. ff. de verb.
ob. si ita stipulat⁹. §. grillogon⁹ in fi. ver. pletiq̄.

Super alijs. iij. pars.

Pertinere. que satis recitantur et suppleuntur
infra in dicta cōsti. regnum celorum. per totum
vscq̄ in fi. vnde dic vt ibi.

Firmiter obseruari. alia littera habet publi-
ce et solemniter publicari. sed prima ista verior ē.

annum proba-
tionis finitus.
naz tunc prius
tacite professus
fuit. extra de re-
gulari. ca. i. §. q̄
vero. lib. 20. vj.
et. co. ti. eos. in
cle. Alioquin i
fra mēsem post
lapsus dicti ant
optionez habet
monasteriū ex-
cundi. vt in di-
cto. §. sane. i. cō.
otho. que al cēt
contra. Mel dic
ibi loquitur q̄
habitus profes-
sorū et noui-
ciorū est distin-
ctus. et sic non
obstat. Mel dic
q̄ illud tempus
mensis respicit
penam abbatis
vel prelati. nō-
duz determinat
verbus exenit.
ibi positum.
o Aliq̄tenus
admittatur. et
de elec. nullus.
lib. 20. vj. vbi est
idem textus.
p Professio-
nez. l. expressas
vt patet i dicto
c. nullus. li. vj.
et dicto. §. sane.
in fi. in cōsti.
othonis.

Statutus
extenditur
ex ratione
p̄dēntate

De archidiaconis.

De archidiaconis. ad litteras suppletur. f. in consitu. ortho. deus omnipotens. s. ecclesias. Jo. de athon.

Ut ecclesias. imo & conuersationes ecclesiasticas personarum. extra de offi. archi. c. i.

Utiliter. p. prudentiam et industriam ad fidelitatem sola operum parum commendatur. unde p. quendam cardinalem vbi dicitur de quodam fidelissimo seruiete suo fertur esse dictum a caut. volela petre come quell. nam fide lis feruus et prudens constituitur super familias dñi. Joannes de athon.

exactorum restitutionem ad pios vsus applicando: cum arbitrio episcopi compellantur sintque diligētes in capitulis frequentandis et decenter instruendis.

Utiliter. qro vñ qd est facti an contra archidiaconū loci per religiosos habentes parrochiam ecclesiam appropriatam possit contra visitationem seu prestationem obedientie prescribi? videtur qd non. cum eius superioritas sicut episcopi sit iuris communis. ar. extra de offi. archi. c. i. et c. ad hec. s. i. ibi scdo vero ff. iuncta decret. extra de prescrip. cum non liceat. q. tunc sit eadem ratio ergo et idem ius ff. ff. ad. l. aquil. illud. cum si. Sed ibi loquitur in archidiacono generali qui non habet archidiaconatum distincte limitatum sed tanq̃ vbiarius fungitur vice episcopi vniuersaliter vt loquitur regulariter totus titulus de offi. archidia. quia talis representat episcopum. extra de consuec. non putamus. sed secus videtur in eo qui habet distinctam limitationem sui archidiaconatus. tunc enim habet iurisdictionem separatam ab episcopo: que cum sit consuetudinaria potest prescribi. vt infra dicā. hoc no. sup. in rosa. ix. q. ii. nullus primas. unde non videtur illa ratio obstarē. ideo aliter arguitur pro archidiacono quia iuri publico non prescribitur villo tempore. C. ne domi. rei vt templo. l. j. in fi. C. de prescrip. xxx. an. cōpat. in fi. C. de decuri. si quis decurio. ij. li. x. Contra tamen videtur qd religiosi possunt huiusmodi prescribere etiam licet sit publicum ius. C. de prescrip. xxx. an. omnes. s. nullum. Item licet cōtra episcopum hoc prescribi non possit. vt dicto. c. cum non liceat. tamē archidiacono licite denegatur nisi sit consuetudo sibi prestari. ar. extra de offi. archi. c. fi. cum decret. extra de offi. ordi. conquerente. et no. extra de prescrip. accedentes. in glo. fi. Item ecclesia translata per appropriationem in religiosos imutatur natura cōsuec. ar. extra de iure patro. c. i. s. fi. lib. 20. vj. autem. de eccle. situ. s. i. ver. si qui vero res. coll. ix. ar. op. xvj. q. ij. sane qz. b. omne Solutio prima opinio verior est. nam ecclesia religiosi appropriata supponit ppria onera tam episcopalia q̃ consuec. prescriptione non obstant. vt leg. et no. de censu. c. i. in con. cle. Item cum loquitur de libertate querenda cōtra ius publicū tunc contra prestationes ordinarias que vniuer-

De archidiaconis. Fo. xliij.

salem subiectionem inducāt. vt hic immunitas nullo tempore prescribitur. C. de sacrosan. eccle. placet. s. postremo. C. de episco. et cle. de hys. C. si propter publicam penam. l. i. in fi. C. de metalf. l. vlti. lib. xi. arg. extra de elec. cum causam. secus tamen

De archidiaconis quoque statuimus vt ecclesias vtiliter et fideliter visitentur de sacris vasis et vestibus et qualiter diuensis et no-

de extraordina-
rijs prestationi-
bus. vt dicta. l. i.
ofs. ff. de pub.
et vecti. licita-
tio. s. earum. C.
de fundo rei pri-
ua. l. pc. & vlti.
lib. 20. xi. cuj. si.
Nec obstat iu-
ra loquentia de

prescriptione cuius contrarij nō existit memoria. ff. de aqua plu. ar. l. i. s. fi. l. ij. s. penul. ff. de aqua q̃tidi. et esti. l. hoc iure. s. ductus. cum si. quia lo-
quuntur de seruitute querenda. sed quomodo lo-
quitur de immunitate contra ius ordinarium pre-
scribenda. arg. C. de prescrip. xxx. an. male agitur
nam in hac presumit malicia: sed in seruitute pre-
scripta punitur alterius pigritia. Itē hoc probat
ratio Iuno. que vniuersalis est in episcopo et ar-
chidiacono quam ipse no. extra de prescrip. audis-
tis in glo. et no. abbatez in fi. Nec obest quod quā-
dam intelligunt illam decret. in con. cle. loqui nō
in iuramento obedientie vel simili: cū conuentus
carcat anima. ar. extra de senten. excō. romana. s.
vlti. lib. 20. vj. Sed tamē in oneribus prestationis
pecuniarie. arg. extra de offi. archi. c. fi. xvij. q. ij.
eleutherius. cuj. si. notatis per Jo. an. in dicto. c.
ver. solita. in cle. C. de decuri. cum qui. xxx. lib. 20
x. nam certe hoc quod ibi dicitur solita hūc intel-
lectum confundit. onus enī reputatur quicquid
vel lege cōsuetudine/ imperio de superioris con-
scribitur. ff. de ver. sig. minus. cuj. ergo fuit onus
reale siue personale siue prius fuit consuetum de-
betur. vt in verbo solita. cuj. glo. all. nisi in appro-
piatione ecclesie aliter fuit ordinatus. vt in dicto
c. xvj. q. ij. sane que. quod difficile videtur obstarē
Nec obstat opinio quorundam dicentium qd nulla
obedientia de iure archidiacono est prestanda. qz
hoc non videtur verū. ar. extra de offi. archipres.
c. i. de offi. sacriste. c. vñco. de offici. custo. c. i. qd si
nō prestatetur de iuris dictione solita de qua premis-
sum est totum soluit.

De sacris vasis. puta calice vccolis et huius-
modi ad diuinū ministerium deputatis. non autē
hic loquitur de olla vel pelui in coquina rectoris:
aut etiam vasis seu vtensilibus alijs que sub ap-
pellatione suppellectilis continent. ff. de supellec. le-
lega. supellectili.

Vestibus. repetē sacris dictis vulgariter vesti-
mentis supple. et ceteris ecclesie ornamentis. extra
de offi. archidia. ca. i. in fi. Sed contra. quia hec
specialiter p̃tinent ad curam sacriste. de offi. sacrist.
c. i. Solutio illud verū est in ecclesijs maioribus

Constitutio dñi Othonis.

cathedralibus vel collegiatis. sed in alijs prochia-
libus ecclesijs de oibus huiusmodi archidiaconus
curare debet &c. vt sequit & generaliter &c. in dicto
c. i. ple. &c. de offi. custod. c. i. et. ij. vbi apparet circa
que versari debet archidiaconi sollicitudo.

a Officijs. de
quib⁹ le. et no.
scz q sunt illa / a
quibus habent
dici / et qbus te
poribus : et de
tota huiusmodi
materia no. per
Jo. an. extra de
celeb. mil. c. i. et
p. w. e. ti. et. h.
horas canoni-
cas in cle.

b Seruiat.

p ministros ipsius ecclesie scilz p quolibet in gra-
du suo. &c. de maio. et obe. statumimus.

c Et generaliter. de hoc dixi supra in ver. testi-
bus. Jo. de athon.

d De teporalibus. in pios vsus collatis dñmō
non mere prophanis. vt satis no. in extraua. Jo.
xrij. execrabilis. §. fi. in glo. no. hic subsequē. et in
glo sequen. Jo. de athon.

e Inquirendo. super quo vide quod dicaz ple.
infra consti. priori. ver. corrigendo. Est autē inq
lito generalis et specialis. vt no. Inno. de accu.
qualiter. j. Jo. de athon.

f Que corrigenda. nota cuius est visitare ipsi⁹
est comperta corrigere. extra de offi. archi. ad hec.
§. itez in epistola. extra de censu. romana. §. sane.
li. vj. ar. ff. de iudi. de qua re. in pñ. Sed cōtra. j.
e. con. cum non soluz. §. pe. in fi. Solutio. ibi in fo
ro contentioso solenni propter arduitatē cause
cōsiliū superioris iudicis exposcitur quandoq.
extra de consan. et affi. c. i. §. fi.

g Corrigant. per monita nunc leuia / nūc aspe-
ra. extra de censu. romana. §. sane. li. vj. dicā. j. v.
cum autē. Jo. de athon.

h Ecclesias autē. ij. pars.

i Non grauent. sic &c. de censu. ea que.

k Dumtaxat. hec dictio prout respicit verbum
suprapositum procuraciones vult notare per cō-
sequēs q nō munera. &c. de censu. romana. §. caue-
ant. et. c. le. li. vj. vbi ptz se & suos prohiberi nedū
huiusmodi erigere sed etiam gratis oblata recipe-
re. et sic ibi plen⁹ q hic prouideat. ad quod facit
C. de metatis deuoti. §. fi. li. xij. & c. li. de salga. l.
vnica. extra de imu. eccle. clericis. §. nos igitur. li.
vj. prout vere determinat dictionem sequentem
cum visitant. sic concoz. j. in consti. otho. natura-
lis. §. cum igitur. et. c. le. §. ecclesias.

l Moderatas. in cōcilio lateranens. &c. de censu.
cū aplūs. f. in esulentis / poculentis. hospitio. tñ
non soluent visitanti pro vecturis equozū. vt no.
Sup. extra de censu. romana. §. fi. libzo. vj. et a vo-
lēntibus hodie etiam in pecunia. vt. e. ti. felicitis. li.
vj. Sed nūquid hoc casu erigi possit paritas pe-

cunie in actu cōsimili. vt qz alie ecclesie huiusmodi
prouincie vel ciuitatis tantum soluunt igitur &c.
Tu dic q nō. secus tamē de vniiformitate iurisdi-
ctionis extra de consue. cum olim. extra de offi. ar-
chi. c. vlti. vbi de hoc per Inno. et notat p Inno.

lis : sed pzcuraciones eri-
gant dumtaxat cum visi-
tant moderatas : non du-
cant solū extraneos sed
modeste se habeant taz in
familia q in equis.

Cū autē visitet / corri-
gat / aut crimina puniat

et hostie. extra
de capel. mo. cū
dilectus. quod
dic p Sup. xij.
distic. illud post
prin.

Soluz. at
secum.

Sed mode-
ste. vt i dicto. c.
cum apostolus
et. j. in consti.
otho. natural.
in fi. Modestia

quoqz ac sobrietas attendi debet / tam in cibo q in
potu q in vestibus dictis & factis. vt not. Sup. in
Kosar. xxij. di. qui episcopus. ver. sobrius.

Cum autē. ij. pars.

Corrigant. vt dixi supra. e. i. respon. in fi. et
ver. requirendo. in fi.

Crimina puniant. si salua pace assit prelato
potestas discipline. xxij. q. iij. forte. i. fi. et. c. qui-
dam. quod verum est de notorijs. occultozū eniz
criminum puniitio soli deo relinquitur. vi. q. i. si
omnia quod bene no. Hostien. extra de offi. ordi.
irrefragabili. j. respō. in fi. et tunc facit quod dixi
supra. e. consti. licet ad pfugandum. ver. digne.
non ergo auriculantes consideret. extra de accu-
quisitionis. §. iij. vj. q. i. ex merito. et. c. sum-
ma. nam scdm beatum Bernardum hanc tibi re-
gulam habeas generaliter. vt illum qui veretur
loqui palam quod in aure locutus est / suspectum
habeas. vt no. Jo. andz. extra de spon. preterea.
ij. in. ver. publice. Sed iuxta hñc textū vñ in fa-
cto agitaz qro. An liberū hoīem & nobilē p cric
ecclesiastico possit iuste punire p fustigationes solē-
nes circa forū vl ecclesiam? Videt q nō. xxij. q. i.
qui p pacē. vbi de hoc notat. etiā nec cā correctōis
xxvi. q. v. ptra ydolorū. C. de repudi. p sensu. §. j.
et ibi si visitibus q ab igeniis aliena sunt &c. ff. de
de pe. capitali. §. nō oēs. ff. de vetera. l. i. et. l. vete-
ranus. sed in hoc videtur expresse contra. qd le. &
no. de pe. dif. i. aut facta. ver. causa. et in glo. afr
enim. ff. de pe. aut facta. v. causa. in qua opinione
residet glo. xxij. q. iij. c. i. Tu dic finaliter hoc cō-
mitti iusti et discreti iudicis arbitrio. l. epi. de iure
cōi cum maiore aiaduersione hoc contineat ar. ff.
de offi. pōsu. l. siqdē. de pe. di. i. de. iux p sone pō-
neitate als pditiones & crīs qūitatē. ff. de of. psec. vr.
l. j. §. cū patronus. §. melius. ff. de icen. rui. nau-
fragi. l. pedius. §. i. vlsq in fi. autē. de san. epi. §. si
qs autē euz sacra. coll. ix. ptz. xlv. di. cū bñs. imo
p excessu i disciplinādo nō oportet veniā petere a
subdito. lxxvj. di. quādo. ad hoc facit qd dicā. j.
cō. clamorē. §. i. adiutorū. i. fi. v. pena debita. §.
c. cō. lz ad pfugādū. §. i. v. digne. circa mediu. vel

Inq^litio
duplex.

Notabit
vir et li-
ber a po-
lit p cric
fustigari

vero nō tenet et desunt ei sumpt⁹ licite pōt accipe

Interelle. factu no ditione requirit. vi le. f. iij

Restitue
re nisi te
nensur.

Exoica
tus in iu-
ste an sit
absoluen-
dus i for-
ma eccle-
sie.

Constitutio dñi Othonis.

no. p. docto. ex de cle. nō refi. c. i. li. vi.

a Capitulis ruralib⁹ q̄ hodie tenet p̄ officiales archidiaconoz: et qñq; p̄ decanos rurales. de quibus dixi. s. e. con. qđ i quodā. post pñ. v. decanat⁹

b Per singulos. non enim sufficit semel vel pluries de decanatu vno. ex de sta. mo. i. singlis in pñ. ff. de excep. rei iudi. singul. c. Decanat⁹. rurales de quibus. s. p̄missi. d. In qđ. l. caplis ruralib⁹

e Instruat. l. archidiaconi. g. Inter alia nā circa alia h̄sat eoz sollicitudo. s. e. cōsti. la. crā. i. fi. vt p̄t̄ i h̄ys q̄. s. dicunt

f Ut sciāt. l. sacerdotes & hoc q̄tū ad formale p̄nūciationē et serie h̄borū. nō autē accipit hic scire p̄ oēs cās sciendi. xxiij. q. viij. occidit.

h Et sane intelligat. q̄tū ad mētē significatiōe & v̄tutē h̄bor ar. ex de v. sig. itelligētia. et. c. p̄terea i Canonis. de quo no. Inno. ex de sen. ex. nup̄. in ver. orando. et Sup. ex de puile. eborū. v. publice. qui canon dicit exp̄diri sub triplici siluicio. vt no. xi. di. ecclesiasticaz. v. tripharia.

k Baptismatis. de cuius forma dixi ple. s. e. 2. l. De substantia sacmēti. l. (ad baptismū. s. vl. eucharistie de cui⁹ substantialib⁹ h̄bis le. & no. de cōse. dif. ij. panis. s. vtrū. et. c. capite. ple. ex de cele. mil. cū marthe. de substantialib⁹ h̄bis baptismi remisi supra in glo. p̄ori.

m Alterū. hec cōstitutio supplet p̄ aggrauationē pene. j. in 2̄ti. otho. cum partes.

n Durim⁹ ihibendū. no. gerūdiuū futurū verbo p̄teriti t̄pis adiūctū p̄ quādā cōbinationē v̄tutē p̄sentē ip̄ortat. ex q̄ fi. sunt le. p̄ venerabilē. i. fi. & ex de accu. l. i. beato. i. fi. et. c. veniēs. i. fi. & c. cū oporteat. j. respō. i. fi. sic. s. e. 2̄ti. ad vicariā i. fi. et c. inotuit. s. verū. & c. 2̄ latronū. ibi durim⁹ statuē dū. qñ tñ nō defert ad factū p̄p̄iū. tñc tñ vim futurā ip̄ortat. vt. j. i 2̄ti. otho. q̄ idcorē. s. q̄. ibi duxit exequēdū. ar. p̄o vtraq; pte. ex de sym. qm̄ hec valēt ad q̄stionē cū d̄r. Moueritis nos talē ordinasse p̄firmasse vel instituisse sic loquēs de p̄terito nō de p̄senti. An p̄ hec v̄ba p̄bet ordinatio cōfirmatio vl̄ institutio? v̄idet q̄ nō ex de v. sig. abbate ibi fiat fides &c. de hoc ple. dixi. s. e. cō. ad vicariā in ver. decreu. mus.

o Delati. l. ordinarij. ex de of. or. cū ab ecc̄iaz.

p Ad vniuersitatē. vt vicarij ḡnales de qđ. ex

de offi. vica. c. fi. li. vi.

q Ecc̄ie forū. de alijs enī nō spectat ad h̄nc legatū qđq; statuere nisi rōe pacti vl̄ p̄suetudis. ex de iu. nouit. ex de fo. cō. c. si cleric⁹. & c. ti. c. fi. li. vi.

r Delegati. a quocunq; etiam a papa cū hoc sit

Alteruz^m durim⁹ⁿ districtius inhi-
dum ne ecclesiārum p̄ela-
ti^o et maxie archidiaconi
& decan^o vel officiales eoz
vel quicunq; alij ad^o vni-
uersitatē caularuz / vel
aliqua negocia rōne iuris
dictiōis ecclesiastice vl̄ offi-
cij spūalis ecc̄ie^a forū con-
tingētia delegati^o quā de
discoz dijs et querelis fiat
par vel cōcoz dia^o iter ptes
p̄sumāt aliquaten⁹ ipedi-
dire : sed quādocunq;
partes^o voluerint^o a iudi-
cio p̄ cōpositionē^o recedāt
dum mō^o sit tale^o negociū

statutū canōis.
secus tñ si esset
nudū p̄ceptum
iudicis. ex de of
fi. le. studuisti.
l. Cōcoz dia.
tam enī de iure
q̄ de filo curie
pus cōcoz dia q̄
iudicio sedari
discoz dia suadet
vt le. et not. de
mutu. peti. c. i.
ex de testi. cāz q̄
ij. s. pe. in fi. xc.
di. studēdū. au-
tē. cuz de appe-
cog. s. pe. als. s.
vl. coll. viij. als
ponit lex odibi-
lia a septio non
seminatoz di-
scordie dñs te-
stat puer. vi. c.
t. s. qñcūq;
i. i. qñcūq; pte lit̄
b. C. Partes. l.

vtreq; sec⁹ ergo si altera tñ voluerit post iudiciū
ichoatū. C. quo. & qñ iudex. autē. q̄ semel. cū etiaz
ptis rec hoc cāu interesse possit vel p̄pter defensio-
nes semel acq̄litas. vt no. ff. de arbi. li. cū dies. s. fi.
vel p̄pter exp̄elas nō refusas. vt ple. no. Inno. &
hosti. ex de appel. cū cessante.

r Voluerit. etiā allecti mediātibus amicis. vt
le. et no. extra de iure iur. c. i. s. i. in con. cle.

p Per cōpositionē. q̄ simpliciter facta boni viri
arbitrio est intelligenda. dolus etiā semp videt cō-
cept⁹. C. de trāfac. actiōe. vl̄ accusatiōe. ar. ff. mē-
creditor. s. luci⁹ no. dy. ex de re. iur. sciēt ibi. itez
facit. li. vi. & **d**ūmō. p̄ hac clausula & s̄lib⁹ clau-
sulis derogatoz dijs dixi supra. c. con. cū laicis in fi.

a Tale negociū. bñ dicit. nā plura sūt negocia
sup qđ trāligere nō l̄ nec pacisci. vt p̄ pmo i cā
m̄fimoniali. ex de trāfac. c. vl̄. s. i. Itē i cā spūali.
vt. e. ti. sup eo maxie bñficiāli. e. ti. c. 2̄stutur^o cū fi.
Itē nec i criminali. vt bñ no. ij. q. iij. s. nōndū. i. g.
Scias q̄ qñ l̄ ac q̄lit discedere a cā et qñ nō. ple.
no. ex de collusi. dete. c. i. i. g. q̄ distinguūt iter cās ci-
uiles / criminales / & spūales. q̄re hic nō refero. Sci-
as tñ p̄ illa. l. C. de trāfac. trāligere. q̄ est magistra
in hac materia male itellecta q̄ sup oē crimē penā
languis igerēs licitū ē trāligere excepto adultio.
Rō regle est q̄ vnicuiq; l̄ sanguinē suū redimere
v̄ijs qđ p̄t. ff. de bo. coz. q̄ an. sen. l. i. & ij. l̄ rō ex-
ceptiōis ē: q̄ trāligere sup adultio icideret i lenoci-
niū. C. de adul. de crie. & sic trāligēs ē i delicto cū
li cū cōmittēte adultiū. ff. de mino. auxiliū. s. i. deli-
cti l̄ sup crie miozi nō trāligit. nā ibi alia cā trā-

trāfactio
in multis
calib⁹ sic
ri nequit

Berūdi-
uū qđ tē-
pus ip̄or-
tat.

actionis nō est nisi p̄sciētia criminis ideo infamia transigens incurrit. ff. de hys q̄ nō infā. qm̄. C. e. ti. l. nō dānatos. sed in criminibus penā sanguis ingerētibus est alia causa dandi. l. terribilis accusatio. ar. ff. de bo. eo qui an. sen. l. qui rei. §. videri.

A p̄p̄ hoc scz q̄ recedant a lite p̄ pacē & cōpositionem.

B Aliqd. nisi forte iudex cur esset delegatus exp̄elas i causa fecisset q̄ sibi re fundi debēt. vt no. ex de symo- nia. ad aures. i. fi. leg. et no. de vi. et ho. cle. cū ab. oi. ple. ex de rescrip. statutu. §. in sup. li. vi. c. Ab eis dē. l. partibus vlt̄ ea rum altera.

Quid ad venerabiles. ad istā cōstitutionem sup̄ p̄t̄ i cō. oī. pastor bonus. c. Patres. sic dicti p̄t̄ honores eis exhibent dōs vñ vlt̄. Est p̄ hic cura. vt in prin. grecisunt.

super quo trāligi possit de iure vel componi: nec p̄p̄pter hoc aliquid ab eisdem exigatur.

De officio archiepis. eorum et episcoporum.

Summarū.

Archiepiscopi et episcopi vt iuxta nominis officij impositionem officio fungantur vigilie gregis sue superintendant: sese exēplar sanctitatis exhibeāt in cathedralibus suo tem pore celebrando: dioceles visitando et predicatione refozmando: atq; vt id diligētius efficiant p̄fessio

Archiepi q̄ vltra ep̄os hñt
Ep̄atus an sit ordo.
Archiepos. ab archos q̄ est princeps ec̄. xxi. di. clericos. et lxx. di. p̄ totū. Si q̄ q̄ras q̄tū habeāt plus ordinis vel honoris archiepi seu superiores q̄ ep̄i? Dic q̄ put̄ ordo ep̄alis respicit substantiam caratē. vel q̄ de substantia ordiis ep̄alis tm̄ habet simplex ep̄us q̄tū vt papa. si autē loqueris de isto ordine put̄ respicit executiōem et sollicitudinē pastoralē tūc q̄tū ad iurisdictionē hñt vltra ep̄os q̄tū ad administratiōē. Sic aut̄ dicit̄ petrū ceteris aplis p̄fuisse nō ordiis dignitate s; administratiōe vt no. p̄ sup. et. g. xxi. di. i nouo. an̄ si. ar. e. di. §. i hys. nā & papa sup̄ oēs p̄iarchas & p̄mates ē. q̄ idē sūt l; diuerēnoib; designati. vt le. & no. ex de offi. ordi. duo sūt. Metropolitān⁹ & archieps idē sūt: s; metropolitān⁹ nomē trahit a nūero ecclīaz a metro q̄ ē mēsurā & pol⁹ q̄ ē ciuitas. Archieps vō a p̄lo nis q̄tū sit princeps ep̄oz vt no. i dicto. c. clericos hoc no. w. ex de puile. ep̄isco. c. vlti. i p̄n. in consti. cle. g. Dignitat⁹ eoz. S; an habeāt ordinē distinctū i ecclīa dei? dicit hosti. q̄ sic p̄ textū exp̄lū ex de do. & 2tu. vitat⁹ i v. sacerdotali. p̄ hosti. Tu dic q̄ si ordo accipiat p̄ officio sic dicit̄ sacer ordo. ex de elec. q̄ licet. §. p̄terea. s; put̄ ordo accipit p̄ sacramēto sic nō ē ordo vt ple. no. w. ex de elec. i p̄terito. i. g. sic ordo i cō. cle. Itē dubiū fuit de psalmistatu an sit cert⁹ ordo i ecclīa dei. Dic q̄ sic. ita q̄ talē p̄cutiēs

ē excoicatus ex de eta. et qua. cū conintgat. lxxij. di. clericū. et hoc ple. no. sup. xxiij. di. psalmista. h. Ep̄iscopus. qui tam vbo fidei q̄ recte conuer sationis exēplo alios excellere debet. xxiij. di. ep̄i. et qualis debet eligi ep̄s p̄t̄. xxiij. di. q̄ ep̄us.

nīs sue regulam quotan- nis ad minimum bis sibi pronuntiandam curent.

Quid ad venerabi les patres archiepis et episcopos in cūbat ex officio faciendū/ nomen dignitatis eoz (quod est episcopus id ē superintendens) exprimit euidenter. Intendere p̄ p̄rie q̄ppe habent et cleca gregem suū: iuxta verbuz euangelicū noctis vigi lias custodire. Cū igitur esse debeāt forma gre gis ad quaz se debent sub diti refozmare q̄ nequit fieri nisi se oib; exhibeant in exēpluz: exhortamur

I Ad est sup nitendēs. vt ex p̄oīf. viij. q. i. q̄ ep̄atu. ar. ff. de mu. & ho. l. vlt. §. itez ep̄i. Sed in hys vñ per experientia p̄li deres q̄ cū act⁹ subditoz sūt mali in p̄spectu dei dant eis vt flagellent p̄n cipes & ātutiles in quib; tyrāni q̄ dñent eoz. viij. q. ij. audacter.

I Intende re. versiculus.

Circa gre gem. nam sicut aries ducatum gregibus p̄bere d; sic ep̄s. viij. q. i. suscitare. m. euāgelicū luce. ij. ca. circa prin.

N Noctis vi giliis. i. sine ne

gligētia. vt dixi. §. e. con. l; ad pfugandū. sup. v. incorrectā. et in cōsti. de qua dixi. §. in prima glo.

O Cum igitur. ij. pars.

P Forma gregis. p̄ia petri. b. c. xlv. di. l; ij. in fi. xxiij. di. dictū. xvi. q. i. p̄dicatoz. x. q. iij. q̄.

Q Refozmare. quasi sint signa posita ad sagit tandū. ex de accu. c. qualiter. §. licet.

R In exemplū. xi. q. iij. p̄cipue. xxi. q. iij. p̄cipi mus. le. et no. ex de voto magne. §. i. ex de sta. mo. cū ad monasteriū. §. fi. v. exēplo vite. debēt enī p̄lati p̄cellere vite puritate & bone fame testimonio decorari. vt sic int⁹ deo ex cordis mūdicia placeāt: et primis foris luceāt p̄ exēplū. ij. q. viij. testes. §. paulus petrū. i. fi. le. quoz ad thimo. iij. c. exēplū esto fidelū i vbo zucelatiōe i charitate & fide & ca sitate. ar. ij. q. viij. cū pastor. nā iux̄ Senecā ad lu cill. vj. c. l; longū sit iter p̄ p̄cepta. b; eue tñ et effi car p̄ exēpla. cauēdū est tñ de exēplis. ad titū. c. ij. et no. xl. di. multi. ar. ff. de custo. re. l. diuus. in fi. ff. de pe. liquis. ij. §. qui abortiōis.

Exhortamur. l; hic se hñlat legat⁹ in reueren tiā ep̄oz. tñ est p̄siliū reuerētie cui obediendū est de salut⁹ necessitate. vt le. et no. p̄ Jo. an. ex de sta. mo. recolētes. §. ideoz. maxime p̄pter vñ hñt mo nem adiectū: p̄ q̄ cōuincit glo. esse falsa. xxx. q. v. sponsus. de hoc. j. i 2tu. pri. an̄ si. Qūq; est p̄siliū p̄fectionis. vt ibi. Glade & vende oīa q̄ habes et da

Prelati i multis de bent alijs p̄cellere.

Consiliū an obligz cos qbus datur.

Constitutio dñi Othonis.

pauperibus. vt. xiiij. q. i. §. i. nō. cñ de eta. & quali. ad aures. i. fi. de pñ. di. ij. quotidie. qñq. dñ. l. cñ factū partis est incertū mādātā iurisdictionē im- portat. vt l. c. et no. ij. q. sicut.

a **C**os. l. patres pñdictos.

b **M**oram fa-
ciētes. ne susce-
pti talenti et so-
licitudinis pul-
chritudo debeat
si augeat certa-
mē. vij. q. i. pñ-
tices. §. si. au-
tē. qñd. opor-
epi. et cle. §. et il-
lud et diffiniri-
mus. coll. i. leg. et no. cñ de cle. nō resi. qualiter.

c **C**athedrales. de quibus dixi. §. in con. basilicatum. §. i. et. ij.

d **C**ongruētes. arbitrio eius relinquit pñterqñ in diebus subsequētibz exceptis.

e **P**recipuis. de quibus patet. vij. q. i. si quis in clero. de cōse. di. i. si quis. cñ de sen. ex. alma. §. pñ. li. vj. et no. cñ de feri. licet. ver. maioribus.

f **C**ircueant. iij. pars.

g **D**ioceles suas. l. episcopales.

h **O**portunis. naz oia tēpus hñt eccl. iij. c. i. pñ.

i **C**orrigendo. cñ ad epm principaliter spectet inquirere de criminibus ecclesiasticis puta de ad-
ulterio / blura / sacrilegio / symonia: et de quolibet mortali pctō. cñ de iudi. nouit. C. de reli. et sump. tunc. alcap vñus ac huiusmōi crimina corrigere et punire. vt hic no. cñ de offi. ordi. c. i. in glo. cano-
nes dicunt. et per sup. cñ de consue. non est. ver. excessibus. li. vj. Et que epus debeat inquirere et que docere in sua visitatione habet. x. q. i. placuit.

Ad circo de materia correctionis epalis aliqua fa-
cti in hys partibus dubitata subnecto vñtra ma-
teriam notorij quā tractauit supra. e. con. cōtra la-
tronū. In primis diligenter quilibet prelatus at-
tendat si indignationē dei extremo diffinitiuo iudi-
cio euitare cupiat / quando et separabuntur oues
ab edis. vt dixi supra. e. con. sacer ordo. §. si. in glo.

cuz sint. in fi. in correctione. iij. fore necessaria. l. pñsonā corrigentē / causam correctōis / modū cor-
rigēdi / et finē correctionis: persona corrigens de-
bet esse iusta per punitionē et lacta p cōpassionē.

xlvi. dif. disciplina. l. di. cōsiderandū. et. c. se. Itēz
debet esse vir non aial bzutum. vt canis. ij. q. vj.

qui nec regiminis in prin. nō femina que pñpter
incōstantiā variabilis est. ar. cñ de ver. sig. foris.

§. vñti. nec puer nec cecus qui se & alios necat. xv.
q. i. is qui. §. vt itaq. ver. sed obijctur. Item de
bet esse virtuosus et discretus. xlv. dif. oēs in qua
discretionē tria hortatur bea. Ver. ad Eugenius.

li. iij. pñope si multa nefarias / plurima dissimiles.
nō vñla obliuiscar: nec sis criminofus. xxv. di. c.

vñti. Secōdo requirit causa correctionis que triplex
est. l. nota. ij. q. i. notum. Itēz vera. ij. q. i. primo
sep añ oia. Itē sufficiēs. ij. q. i. nemo epus. Tertiū
est modus corrigēdi. l. vt crimē occultum secrete
corrigat. publicū vñ publice. ij. q. i. si peccauerit.

Ab eis. vt dixi supra. e. con. sacer ordo. §. si. in glo.

cuz sint. in fi. in correctione. iij. fore necessaria. l.

pñsonā corrigentē / causam correctōis / modū cor-

rigēdi / et finē correctionis: persona corrigens de-

bet esse iusta per punitionē et lacta p cōpassionē.

xlvi. dif. disciplina. l. di. cōsiderandū. et. c. se. Itēz

debet esse vir non aial bzutum. vt canis. ij. q. vj.

qui nec regiminis in prin. nō femina que pñpter

incōstantiā variabilis est. ar. cñ de ver. sig. foris.

§. vñti. nec puer nec cecus qui se & alios necat. xv.

q. i. is qui. §. vt itaq. ver. sed obijctur. Item de

bet esse virtuosus et discretus. xlv. dif. oēs in qua

discretionē tria hortatur bea. Ver. ad Eugenius.

li. iij. pñope si multa nefarias / plurima dissimiles.

nō vñla obliuiscar: nec sis criminofus. xxv. di. c.

vñti. Secōdo requirit causa correctionis que triplex

est. l. nota. ij. q. i. notum. Itēz vera. ij. q. i. primo

sep añ oia. Itē sufficiēs. ij. q. i. nemo epus. Tertiū

est modus corrigēdi. l. vt crimē occultum secrete

corrigat. publicū vñ publice. ij. q. i. si peccauerit.

bbi hoc no. sup. in fi. summe. Quartus est finis
correctionis: vt peccaus per punitionē emendet:
& eius metu ceteri corrigant. ij. q. vj. quapropter
C. ad. l. iuli. repe. l. i. Postea qñt an epus potest
inquirere ztra nō infamatū reclamantē nō inqui-

et in diebus dominicis: et
in quadragesima & in ad-
uentu.

Circueant ^a pñterea
dioceles ^b suas tempori-
b^o oportunis ^c corrigēdo

nio tenet qñ sic: si subditū episcopus habeat suspe-
ctuz. nā tali purgatio indici pt. ij. q. v. omnibus.

vbi de hac materia est bona glo. hoc tenet. w. cñ de
offi. ordi. c. i. ver. clericorū in cle. Tu die aut vult
inquirere cōtra subditū ad ipsum de villicatione
remouendū. et hoc nō potest nisi tanta et talis sit
infamia ztra cñ qui scandalū generat. cñ de accu.
qualiter. ij. §. i. et. ij. et cñ de sp. licet hely. §. i. ver.
nam iuxta istud. ita qñ diffamatus sit apud bonos
et graues. cñ de pur. ca. cñ i iuuētute. no. sup. cñ
de hereti. c. accusatus in prin. lib. vj. facit qñ dixi
supra. e. con. innotuit. in. j. glo. Aut vt penitētiā
agat et emendet illud in quo suspicatur peccasse.
tunc eni sine fama aliqua ztra cñ pcedi potest. sic
itelligo dictū gregorij. cñ de collu. dete. c. ij. et hoc
no. sup. cñ de consue. in glo. debet eni. li. vj. et in
spe. ti. de inquisitione. §. cñ autē. ver. licet autem.
et. §. nunc tractemus. ver. hoc autem scias. quasi
ad correctionē criminis nō ad penam canonicam
intenditur ordo illius decret. qualiter sit sublat^o
vt no. sup. ij. q. i. deus omnipotens. in fi. Ad tñ
nō video nisi reo prius citato: ac sup criminis ve-
ritate examinato: cñ iuris bñficiū nemini sit aufe-
rendū. cñ de reg. iur. c. indultū. li. vj. nec possunt
epi ztra iura expresse statuere. xvij. di. §. i. no. w.
in dicto. ver. clericorū. in cle. et no. hosti. cñ de re
iudic. cum. i. et a. §. i. ver. lite nō cōtestata. non tñ
nego epm ad effectum correctionis pñtacte posse
procedere absqñ cōi seu clamofa fama. Idem not.
Jo. an. cñ de accu. c. pe. §. si vero. si sup crimine ec-
clesiastico suspicio sibi epō verisimilis fuit et qui-
bus daz alijs. ar. ff. de administra. tuto. tutores. §.
qñ autes. C. de offi. rectoris prouinci. l. iij. sola epī
occulta suspicio non sufficeret. vj. q. ij. si tantū. et
c. placuit. ff. de pe. absent. j. respon. ibi sed nec de
suspitione cñ. no. sup. cñ de accu. c. ij. in fi. li. vj.
et. ij. q. v. omnibus in fi. nam ex hoc ztra certam
personā nō debet inquirere. ff. de questi. l. i. §. qui
questionē. no. Inno. cñ de postu. prela. c. i. prela-
tus eni nō est index taliz occultorū. ij. q. i. votū.
sed solus deus cui iuriat prelatus volēs hñmōi co-
gnitionem vñsurpare. ij. q. i. nomen. vi. q. i. si oia.
sup hñmōi qñ occultū plar^o potestātē nō habet nisi
quatenus per aliqua indicia manifestant. puta p
infamā vel alias cōiecturas vt dictum est. et no.
sup. ij. q. i. si peccauerit. ppe fi. summe. Scuerz

Inqñtio
an possit
fieri non
pcedente
infamia.

lito de infamia?

De hac qñtione

inter doc. anti-

quos et moder-

nos fuit & est cō-

trarietas mani-

festā. vt recitat

sup. cñ de accu-

cula. c. ij. in fi.

lib. 20. vj. Tele-

brioz autes opti

oia tempore

correctio
epi quat
tuor de-
bet habe-
re neces-
saria.

De offi. archiepiscopo. et episcopo.

Quid ad venerabiles. Jo. xlv.

lem tñ facere visitationē nō prohibet rōne officij
sul. ar. ff. de offi. p̄feli. congruit. de quo dixi sup̄ra
e. con. de archidiaconis. ver. inquirendo. recolligit
tñ Jo. an. hoc casu. et de accu. qualiter. ij. sup̄ pri
ma glo. q. qñ ep̄s p̄cedit ad inquisitionē ex offi
cio suo postq̄ cōstat sibi de infamia vel suspitionē
cōcipit verisimilē vt p̄mittit. l.3. reus dicat se nō
infamatū: nō tñ tenet p̄elatus de infamia facere
fidem: cui enī faceret fidem euz ipsemct sit iudex?
caucat tñ p̄lat⁹ si dicat sibi cōstare illd qd nō p̄stat
qz si tñc subdit⁹ appelleret: necessario haberet iudex
fidem facere de infamia in causa appellatiōis: als
cassaret eius p̄cessus. Est ergo exp̄diens reum
vocare vt audiant sue allegationes sup̄ infamia.
sic nāqz euitabit iudex appellationes p̄tis. vt no.
Jo. and. sup̄ra p̄dicta glo. dicam ergo ordinem
inquirendi p̄mo sup̄ infamia esse p̄gruitatis. vt
no. car. de accu. c. i. li. vj. nisi obseruatio huius or
dinis peteret a p̄te: tñc enī eēt ordo necessitatis.
vt. e. fi. si is. li. vj. et tñc interrogatus ante iudicē
an sit infamatus de h̄mōi crimine: habet respon
dere qz si confessus fuerit se diffamatū: vel etiam si
ergo sit probatū. tñc demū interrogatus respōde
re debet an crimen cōmiserit. qz p̄mo requiritur de
infamia et postea de veritate. ij. q. i. deus. extra de
sympo. l.3. hely. §. i. no. Inno. et de elec. c. bōc memo
rie magū. p̄missa tñ proclamatiōe. et de purga
cano. ex tuarū. no. glo. et archi. ij. q. v. p̄elbyter.
tñ si agat ad aliā penā q̄ sp̄ialem in ip̄a p̄incipa
li causa respōdere nō cogit. vt no. Inno. extra de
elec. dudū. ver. dicenda. Idem etiā no. cōpostu. et
no. Inno. et hosti. et de cōfess. c. ij. quorū dicta cō
mendat. Sup̄ l. di. ex penitentibus. Est ergo du
plex inquisitio. vna de infamia. alia sequens de
veritate criminis. ij. q. i. deus. et de sympo. l.3. hely.
ibi. no. hosti. et de p̄sump. cū i iuētute. Delega
tus autē p̄tra nō infamatū regulariter non inqui
reret. vt ple. no. w. et de offi. ordi. c. i. h. clericorū.
in p̄rin. in p̄sti. cle. vbi etiā no. sup̄ quo sit inquire
dum. qz nō sup̄ iure partes sp̄aliter tangente: nisi
tāgat ius publicū. vt ibi no. puta p̄ exactionē deci
marū. vt no. Inno. et de iure iuran. ad nostram.
Secūdo quero an cōuictus de crimine p̄ modū cor
rectionis sit infamis: ita qz cōtra eū de infamia in
alio negocio excipi possit? Videt qz sic. ff. de furtis
l. nō potest. Tu distingue. Aut sic cōuictus est iux
tā cōfessionē p̄p̄riā et ex iudiciū emissam fm̄ Inno.
et hosti. In hoc casu tñ ē g. p̄tra legē istā adquā. j.
remittit. tñc reddit infamis cū voce sua p̄p̄riā et.
et de p̄bati. p̄ tuas. C. de nō nūe. pecu. l. generali
ter. auten. de iure iur. amori. p̄stā. §. i. in fi. coll.
vj. multo fortius in iudicio. ff. de dona. si patron⁹
§. de illo. et. l. quid in iure. j. respon. ver. optime.
facit ad p̄positū. sec⁹ tñ si illa cōfessio p̄us fuisset
emissa p̄ p̄curatore ar. ff. de h̄ys q̄ no. isa. furtuz.
§. si quis. nec mirū si p̄ cōfessionē p̄p̄riā infamā
incurrat. nam tñc obliuari nō pōt. ar. ff. de adul.
l. mariti. j. respon. C. e. ti. sine metu. in fi. vñ tunc
punit pena ordinaria. dñ tñ sit p̄ncipalis p̄sona
p̄tra quē excipit de huiusmodi cōuictiōe. vt le. et
no. p̄ Inno. et Jo. an. et de elec. per inquisitionē.
an fi. ar. et de cōfess. c. ij. de accusa. sup̄ h̄ys no. ple-

nus. xv. q. viij. in summa. nā cōfessus in cōfessio
suā cōfessionē nō iustificās statim debet cōdemna
ri. ff. ad. l. aquli. p̄inde ad fi. l. ff. de custo. reo: tñ
cū cōfess⁹ sed p̄tra videt. ff. de question. l. j. §. diu⁹
seuerus. Solutio aut p̄ testes p̄ncipalis persona
est cōuicta via exceptionis inq̄sitio seu officij iudi
cis vel per instā. aut per p̄sumptiones. vt no.
et de pur. canōi. inter. in fi. et de hoc no. et de testi.
cām. i. et tñc infamā nō icurrit: nec pena ordina
ria punit fm̄ Inno. in dicto. c. p̄ inquisitiones. et
de hoc le. et no. p̄ dig. ff. de acti. et obli. cessat. ar. ff.
de vi et vi. arma. l. neg. ff. de decuri. eos. §. si tñtor
nō gessit. l. i. et. ij. respō. euz sua glo. et de sympo. p̄
tuas. in fi. facit qd no. Sup̄. xxiij. di. illd. in p̄rin.
magne glo. ar. op. ff. de h̄ys qui no. infā. l. qd ergo
§. ex cōpromisso. et §. pena grauior. C. e. l. si post
idoneuz. Ratio diuersitatis est: nam contra dicta
testiuz/instā/ et ceteras probationes exteriores
sup̄est cōuictio iustificatoria vel etiā purgatoria.
et ideo p̄ processuz ordinariū vbi oēs defensiones
iuris taz in forma q̄ in materia partū indulget:
infamia et alia pena ordinaria cūtat. ij. q. ix. nō
oportet. sic intellige. C. de adult. et si crimē. C. ex
qui. cau. alicui infā. itro. l. i. et. ij. vbi hoc no. et de
testi. mediatores. li. vj. et ordinarie tñ puniri po
terit sic cōuictus. et de except. deniqz. ff. de adult.
l. ij. §. si publicatio. nō ad petitionē p̄tis: sed iustā
tia in officiū cōuersa. vt ibi. ff. de suspēc. tā. l. iij. §.
p̄terea. nec nego tñ qui datis oibus defensionib⁹
iuris etiā inquisitionis via dicat ordinarius pro
cessus. vt no. Inno. et de sen. ex. c. dilecto i p̄rin.
als ipse esset sibi cōtrarius. et de accu. cū oportet.
no. archi. et de cōsue. nō est. li. vj. Aut crimen nō
obicitur p̄sone p̄ncipali sed testi. tunc nō punit
testis. qz ad hoc nō agebat. et de ordi. cogni. c. cū
dilectus. ff. de h̄ys qui no. infā. l. cius. nec etiā ipse
testis super crimine obiecto se defendebat. et hāc re
sponsionē ponit Jo. an. et de fide. c. ij. in fi. et no.
l. di. ex penitentibus p̄pe fi. Idem dicunt Inno. et
hosti. in dicto. c. cū dilectus. §. penultimo. et Sup̄.
ij. q. i. in p̄mis. in. iij. colūna. Tertio querit an
nobili cōuicto p̄ modū correctionis indici pōt fu
lligatio circa forū: de quo satis dixi sup̄ra. c. con.
de armis. §. i. ver. aut crimina puniāt an fi. Quar
to querit an subditi maxime collegiati sup̄ cōper
tis in visitatiōe episcopi trahi possunt ad loca re
mota? Dicit Jo. an. qz nō. sed cōperta de collegia
tis corrigi debent in capitulo. ar. extra de re iu. cū
j. et a. j. respon. in fi. vbi etiā ipse no. ar. C. de pa
tri. po. congruentius. Sed dic hoc esse de benigna
honestate: de iur. tñ necessitate trahi possūt ad re
motiora loca. dummodo ista dioces. extra de offi.
ordi. cum episcopus li. vj. Item an in correctioni
bus admittitur appellatio dixi i materia notorij.
ad quā remisi post p̄rin. huius. g. et dixi sup̄ra e.
consti. l.3. ad p̄fugandū. §. i. ver. sup̄ digno. in fi.
Sed nunqd ep̄s possit exemptos corrigere i suo exēpti de
territorio delinquentes? Quidā dicunt qz sic. con
tra tenorem decre. volentes. extra de p̄uile. li. vj. an possit
de hoc uo. multū card. c. li. §. e. ti. c. ep̄orū. Et vi per ep̄m
detur qz non. ar. ff. de veteranis. l. j. Sed dic qz sal
tem in notorij in eos aiaduere potest: qz i deli

Subditi
collegia
ti an pos
sint ad lo
ca remo
ta trahi.

duplex
inquisitio

Infamif
an de be
at dici q
p moduz
correctio
nis de cri
mine con
uictus ē.

Constitutio dñi Othonis.

etis papa non priuilegiat: eos ergo sub ordinaria manent potestate ar. C. vbi de crimi. agi. opoz. aut ten. qua i p[ro]uincia ibi omni priuilegio cessante et. et no. e. auten. in fi. facit lxx. di. miramur circa medius ibi nec putandus ē hono[re] et. ar. et de pui. petistis. autē.
de mā. p[ri]nc. §. nō p[er]mittas. coll. ij. et facit quod

¶ refo[rm]ando ecclesias &

dicam infra in consti. otho. coniugale. §. j. i prin. ar. extra de sepul. eos qui. in fi. in constitu. cle. vbi de hoc per Jo. an. in glo. pe. et. c. lib[er]o. de testa. c. vnico. in fi. per w. leg. bene & no. extra de priuile. tuarū §. verum. in ver. si clerici. in glo. sic ergo vt ple. no. w. extra de offi. ordi. c. j. in g. ho[mo]i. in cle. et de sepul. dudū. §. pe. in g. ergo a contrario i constitu. cle. vt sic dicam priuilegium huiusmodi immunitatem prestare in eo numero quo saluari potest maxime quando alteri sit enorme p[re]iudici- cius. et de priuile. c. porro. et. c. recepimus. no. in spe. de pui. §. ed. q[ui]s vtrū etiam. no. arch. lxx. di. c. qm̄. nā cū multū sit ztra ius cōe restringendū ē. dūmodo remaneat in aliquo gratiosum. vt no. p. docto. et glo. et de fil. p[re]f. c. l[et]as. vbi no. Goffr. illud priuilegiū debere restringi tanq[ua]m odiosum in eo qd detrahit iuri cōi. ar. ff. de libe. et posthu. cūz quidā. et de z[et]ā. et affi. qd dilectio. Vel dic g[ra]tialit[er] q[ui] si princeps indulgētiā pcedat ad instantiā petē- tis nō autē libera volūtatē: tūc locū habz opinio p[re]dicta. vt in casu huius qōnis. ar. ff. q[ui]sq[ue] iur. l. ij. in prin. et de p[re]ben. si motu. et. c. si plurib[us]. vbi de hoc. li. vj. no. Sup. i. q. vj. requisitis. facit qd dicā. j. c. p[ri]i. i glo. pe. Jam quoq[ue] videndū est si nō p[er]bat crimē ztra infamatū: sed sibi purgatio indicat an paritas g[ra]tis et cōditionis i purgatori b[us] req[ui]rat Glo. tenet q[ui] nō. lxxi. di. clerici. xviij. q. ij. in decima. Sed ztra q[ui] purgatores debēt esse college. i. equalis p[re]dicationis et p[re]statis cū ipso pur- gando. ij. q. v. c. sup. et. c. p[ro]p[ter] si a plebe. ff. de ver. sig. collegarū. in prin. Solutio. illud verū est vbi tales haberi possunt et inter tales est cōuersa- tus al[iter] secus. vt no. in dicto. c. in decima. in fi. et et de accu. cum p. in fi. Item an pendente negotio correctionis cōtra aliquē posset ipse esse purgato[rum] alteri[us] qui sup[er] cōsili vicio sit notat[us]? Dicit J[un]o. q[ui] nō siue pendet p[er] modū inq[ui]sitionis siue denūcia- tionis sicut videt nec pendente accusatiōe in testē admittit. vt le. et no. p. cū. et de testi. c. vlti. ar. ij. q. vj. ipsi apostoli. Quā sententiā credo verā p[er]de- te inq[ui]sitiōe ztra cū. q[ui] illa fieri nō debz nisi p[re]cedat infamia. et de accu. qualiter. ij. sed secus de denū- ciatione. q[ui] ista pōt fieri etiaz de scō viro. vt not. Jo. an. in dicto. c. vlti. i fi. pendēte ergo inq[ui]sitione ztra aliquē nō admittit ad p[ur]gationē alterius q[ui] ea pendēte fama illius incipit vacillare. arg. in hoc qd le. et no. et de testi. testimoniu[m]. §. i crimina- li. et. c. vlti. p[er] Ber. in p[ri]n. g. Igit[ur] repellit a purga- tione. ar. op. et de testi. c. tam l[et]is. §. denum. ij. q. i. i p[ri]mis. §. i. ibi mota siue p[ro]bata est. Sed nūq[ui]d aliq[ui]s bone fame pōt esse cōpurgato[rum] plurium di- uersor[um]? Videt q[ui] nō. sicut nec delato[rum] v[el] accusa- to[rum] plurium q[ui] duozū. vt lat[et] le. et no. ij. q. i. phibēt.

Correcti-
onis ne-
gocio con-
tra ali-
quē p[er]de-
te an pos-
sit ipse al-
teri[us] esse
purgato[rum]

et. ff. de accu. hos accusare. §. lege iulia. C. de h[er]e-
q[ui] accu. nō pos. cū rōnib[us]. Dic ztra. cū zelo fidei ac
charitate dilectionis ducat. lxxi. di. maximian[us].
nō enī est ratio quare magis repellat a purgatiōe
vnius q[ui] alterius: cū de nullo lucro pecuniario vi-

cōsecrando et verbū vite

deatur solici-
ar. ff. de admi-
tu. si minores.
¶ Acc obstat §.

q[ui] loq[ui]t q[ui] ex eadem cā vult esse accusato[rum] plurium:
secus tñ si ex diuersa causa. ar. ff. de adul[ter]. nichil
§. vlti. et vt intelligit Sup. in. c. phibēt. sup. g.
i. questus bone fame vel dico quē esse. i. p[er] purgati-
onē criminis obiecti. naz infamia purgata i nullo
p[re]grauat. xviij. di. q[ui] sūt i fi. no. Sup. ij. q. v.
meniam. in tantū q[ui] purgatus sup[er] codē iterū ac-
cusari nō pōt in calibus notat[is]. ij. q. v. habet. i fi.
vel nisi quis velit p[er]bare purgatū deierasse. vt ibi
no. Sup. ar. ff. de iure iurā. admonēdi. de hoc no. p.
J[un]o. et de pur. ca. c. penult. et hosti. co. ti. c. pe.
An vocatus legitime se purgās pōt p[er]celli abiura-
te loca suspecta? Et videt q[ui] nō: nisi semel fuisset
cōuict[us]. xxb. q. vi. ab isto die. pōt dici cōtra: cū
lex et eius minister de cetero post vocationē h[uius]mōdi
cū habeat suspectus. C. de adul[ter]. auten. si quis ei.
p[ro]p[ter]ea quero an clericus conuictus sup[er] incōtinē-
tia cogi pōt cōcubinā abiurare. i. iuramēto repu-
diare? Videt exp[re]ssum q[ui] nō. et de cohabi. cle. et
mu. clericos. Sed § videt. et qui cleri. vel bouē.
ex tuarū. Solutio. de hac q[ui]stione & vna alia se. dic
vt dixi. §. c. l[et] ad p[er]fugandū. v. sint suspensi.
a ¶ Refo[rm]ando. quo ad mores. sed correctio dē
quo ad excessus. vt no. Jo. an. et de sta. mo. i sin-
gulis §. ordinentur.

b ¶ Consecrando. de hoc le. et no. sup[er] 2a. c. consti.
basilicarū. pueros quoq[ue] cōfirmando et quodcūq[ue]
h[uius]mōdi negociū cōe vel qd multos tāgit exercendo
visitare itelligit. vt no. ple. Sup. de cens. romana
ver. visitatis. li. vj.

c ¶ Verbu[m] vite. als dñi. i. p[re]dicatio que q[ui]q[ue] est
causa correctiōis. frāgit enī corda n[ost]ra p[er] terro[re]m.
Hiero. xxiij. c. Nōne vba mea quasi ignis ardēs:
et quasi malleus cōterens petra[m]? Itē est gladius
penetrabilis: q[ui] cōuertit p[er] dolo[re]m. vñ in psalmo.
cor cōtritu[m] ē. Item liq[ui]facit p[er] amo[re]m. canti. v. vt
aia mea liq[ui]facta est et. et i psal. factū est cor meū
tanq[ua]m cera liquefēs. Istos enī tres effectus habet
p[re]dicato[rum]: ad molliendū cordis duritiā. trahit autē
sursum desiderium. canti. j. Trahe me post te cur-
remus in odo[re] vngueto[rum] tuorū. Item inebriat
p[ro]p[ter] delectationē. vñ psal. Memento fui & delecta-
tus sum et defecit sp[iritus] meus. Item viuificat. vñ
ap[osto]ls ad hebre. iij. c. Viuus est dei f[er]mo. et i euāg.
Jo. v. c. Venit hora et nūc est q[ui] qui in monumē-
tis sunt. i. mortui in p[er]tis audiet voces filij dei: et
qui audierūt viuēt. Itē sanat. sap. xviij. Omni
potēs sermo tuus dñe sanat oia. et in psal. Quis
verbū suū et sanauit eos. Item emi Ber. verbum
dei est illuminatū: q[ui] facit hoīem cognoscere p[er]tā
sua q[ui] p[ri]us ignorātie plāgebat tenebras. vnde in
psalmo. Lucerna pedibus meis v[er]bū tuū et lumē
semitis meis. hoc no. Sup. i. q. i. iterrogo & satis

Purgas
se an pos-
sit cōpellit
loca su-
specta ab
iurare?

Predica-
tio multā
bona op[er]a
facit.

Corpus xpi reue-
reter tra-
ctetur.

intelligi possunt ex dictis Greg. xliij. di. §. i. c. f. unde dicit Aug. q. non minus est verbum dei. q. corpus xpi. nec minus est reus q. verbum dei negligent audit q. qui corpus xpi sua negligentia in terra cadere permit- tit. Ratio est q. p. verbum dei plures copungit. sic mor- talia peccata dele- tur. sed p. corpus xpi venialia ce- lat. vt le. §. no. i. dicto. c. interro- go. de p. se. di. ij. cu. o. no. w. de sepul. dudum. §. huiusmodi. i. glo. sed querat in cle.

Seminando in agro do- minico. **Ad** que oia melius exequenda profes- sionem quam in sua con- secracione fecerunt salte- bis in anno in aduentu do- mini scilicet et in maiori quadragesima faciant si- bi legi.

De cause matrimonialibus iudicibus imperitis comittantur.

Summarium.

**Iudex imperitus ne-
quaquam est deputandus pre-
sertim in causis matrimo-
nialibus. Prelati vero quo-
rum interest tales cogno-**

scere diligenter eas ordina- re curent nec ipsi aut de- legati per eos ad definiti- uam sententiam procedant absq. diocesani consilio nisi forte sint speciali priui- legio exempti

Um non solum pote- stas sed etiam discre- tio et scia in definiendis negociis potissimum requi- ratur: soleniter ab omni- bus est precauendum ne talis iudex vel cognitor depute- ppter simplicita- tem cuius aut imperitia vel ruditate inutilis fe- ratur sententia vel iniusta

requirunt in iudice. Primo potestas: scdo scietia vt sic habeat vtriusq. clau. xx. di. §. i. q. i. c. dictu. xvi. q. i. ad i. cum. primu est necessarium ita q. alias p. cess. non tenet. et de iudi. at si clerici. et de accu. ad petitione. §. si. scdm est cognu. l. scietia. vt le. §. no. ple. p. hosti. et de con. et affi. c. i. §. si. et intelligo de scietia iuris canonici. vt. §. p. xi. b. iuris. imo et peritia iuris civilis hoc casu pdesse possit. als si medicus etia perit cu suo vniario vellet i talib. iudicare risu patendu esset. vt satis no. Sup. et de here. vt comissi. b. peritoz. li. vj.

In definiendis. subaudi maxime. potissimu. q. ibi magis vertit pericul. et de elec. vbi in prin. li. vj. vt not. l. di. c. miramur. in glo. not. q. quanto. ar. C. de appel. l. addictos. ff. de carboni. edic. l. i. §. sed et si quis.

Ab oibus iudices creantibus. ff. de iudi. cum q. precauendu. no p. legē reputat so- ptoz. §. i. lertia p. icula p. cauere futura. le. et no. ff. loca. li. q. domu. §. idem querit. ptz. lxxij. di. plurimos. i. si.

Iudex. quo ad iudicandum. vel cognitor. quo ad cognoscendu. ar. in hoc quod dicam. §. si. i. ver. tractande.

Simplicitate. q. causat ex ignorantia. vt ple. dixi supra. e. con. ad elidendum. in prin.

Imperitiam. de qua dixi supra. b. et scietia.

Ruditate. de qua loquit in di. de iusti. et iur. §.

Inutilis. i. inueniens. et no. ita (hys itaq. ex forma p. cessus. ff. de re iudi. l. iij. §. codenatu.

Vel iniusta. i. in offensione iusticie ptis ex ca

deest. et de ver. sig. foz. §. i. oi. l. Discretio. q. ad cerebri ne sit capitol. vel nimis facilliter ad decretu p. li- liens. Discretio eni oim vtutu nolit et mater et de offi. custo. c. i. §. lampades m. Et scia. q. ad laturam de pe. di. vj. §. ca- ueat als puniet debet actione factum arbitra- ria. ff. de va. et etoz. cog. si iu- der no. g. C. de pena iu. q. ma. iu. l. ij. i. si. de hoc ple. dicat. §. e. con. c. vlti. p. pn. i. g. ztra q. s. ptz hic q. p. duo

**Iudex
duo debz
habere**

**Annus
dies habz**

In agro dñico. l. ta deuot. q. rebellib. vj. q. f. sicut vir. §. f. cu dicit oportune. i. imptune et.

Ad que. iij. pars.

Omnia. supradicta.

Professione suam. de qua extra de iure iura. ego. vbi de hoc no. p. docto. §. c. tua nos. et bñ no. xxiij. di. q. p. i. g. no. quolibet.

Anno. qui constat ex. l. l. xlv. di. c. de co- se. di. v. q. dragelima. ff. ad. l. aquil. ita vulnerat. §. §. ff. de sta. liber. cu heres. §. cu sticus. ff. de verb. sig. auunculus non statim.

In maiori quadragesima. sunt aut tres qua- dragelime i ano. de qbus aduent. dicit vna vt le. §. no. xxiij. q. v. c. f. §. ij.

Sibi. psonalitate sonat. ar. ff. de bul. substi. q. liber. §. hec vba. ff. de le. p. peti. bo. pos. l. iij. §. hoc solu. qd veru e i hys q. facti sut vt ibi. §. i hys q. iuris sunt psona itepretata venit. ff. de succes. edic. l. i. §. non solum le. §. no. isti. de stipu. seruo. §. sed cum factum.

Um non solu. hec dictio non significatione- geiat s. multiplicat. sic et de appel. no so- lum in prin. libro. vj.

Potestas. e. g. vtile iudicē habere gratiosum i arbitrarijs vt no. et de accu. nulli ar. et de offi. dele. consulu. caueat tñ iudex a pena dect. et de re iudi. c. f. li. vj. bonoq. & mali iudicadi p. tatem ha-

Constitutio dñi Othonis.

vel animo vt no. Inno. ex de offi. dele. pastoralis an si. de hoc no. Ber. ex de sen. ex. sacro. in glo. sic patet. xi. q. iij. in summa.

a Innocēs cōdēnēt. hoc si quis esset. ff. de pe. b Propterea. ij. pars. (absentem.

c Matrimoniales cāe. cās etiā diuorij cōprehendit cum vtroq; casu tractetur de federe seu viribus matrimonij. p. ex 2. lan. & affi. c. i. Itē et cās incidētes et accessorias. ex de dona. iter vi. et vx. de p. u. dentia. Juxta qđ quero duo de qbus audiui hēstari. Primo an veniant expēse in actione matrimoniali vel diuorij ztra pte victā? Videt q nō cū matrimonia erūt libera et p zsequēs corū psecutio. ex de spō. cū locū & c. gēma. ff. de v. ob. ticia post prin. Itē sic multū retraherēt a psecutione cāe huius metu tali. ergo ex. ar. ex de magil. cum sit. v. retrahitur. in cle. maxime cū plura alia reperiānt specialia in hmdī cā vt no. Ber. ex vt lite nō cōtest. c. i. et ple. no. hosti. ex qui ma. accu. pol. videt in si. Sed credo cōtra ex generalitate illius theoricē victus victori cōdēnari debet in expēsis. C. de iudi. lancimus. cū si. ex de do. & ztu. finē litibus. Nec obstat ztrariū. cū hic de iure repmī calūnia. ibi vō subducit coactionalis vtilitas voluntarie intenta. ar. ff. q. latitudo. cog. l. si fideiussor. §. si necessaria. hoc verū cū matrimonij diuortia tur ad petitionē alterutrius. secus aut si matrimonio cōiungat. tūc enī forte cessat exactio expēlarū quasi cōicatis bonis corū. ex de in integ. resti. constitutus. vel saltē quasi maritus zstāte matrimonio efficiat dñs bonorū mulieris. C. de rei ven. do. ce. ita q nichil exiget ab eo cōstante matrimonio. C. ne fideiussor. vlt. mada. do. den. l. ij. Scđo querit de qstione incidēti in cā matrimoniali an mulier agens ad diuortij ppter conditionis errorē recte petit a viro bona cōia occupāte dñ cā durat sumptus litis et alimonie? Videt q sic. ex de accu. ex parte. C. de ordi. cogni. l. si. cū ibi notatis. nam l. z seruus de iure ciuili matrimonij nō cōtrahat sed cōtubernij tñ. C. de incest. nupti. l. iij. habilitat tñ iure canonico. ex de zugi. seruo. dignū. ergo habilitat ad fundendū iudiciū in oī questioe incidēte etiā pecuniaria si incidat. ar. ex de iudi. c. si. in pñ. et. e. ti. c. ij. in cle. ver. idē statuit incidēti circa matrimonij sicut in ipō matrimonio tāq sit ordinatū ad matrimonij. extra de zugi. seruo. pposuit. ff. reli. & de sump. fune. l. si quis. §. fin. p. recipue in bonis cōibus: exemplo filij respectu patris iuiti. vt no. Inno. ex de etate et. q. lita. c. inde corū. Contra tñ videt sentiendū. qz l. z seruus in cā criminali habeat psonā standi in iudicio. C. de noxa. acti. l. pe. et vlti. secus tñ si ex crimine imponitur pena pecuniaria. ff. de accu. hos accusare. §. oibus. ff. de reg. iur. cū suis. vñ in casu erroris sicut nñ iure canonico / ita nec de iure ciuili tenet matrimonij. ex de zugi. seruo. pposuit. ergo ad aliquod pecuniariū agez ztra dñz serui. ff. so. ma.

absoluatur nocens / vel in nocens^a condemnnetur.

Propterea^b durim^a sta

et si cū dotē. §. si. Item maritus debet alere vxorē vt filiā. ff. de nup. l. vlti. et no. Inno. ex de dona. inter vi. et vro. per vñas. sed pater ad hoc nō tenetur nisi qñ est potentior. ff. de liber. agnos. si quis a liberis. §. pe. et autem. vt lice. mñ. et au. §. si aut

tuēdū q matrimoniales^c cause que^d inter^e ceteras cū^f maturitas magna^g et

contingat. coll. viij. cū autē seruus nichil hēat §. ff. de reg. iur. qđ attinet. insti. p. quas p. lo. §. itēz acqrit

cum si. Jo. de athon.

d Que. matrimoniales cause.

e Inter ceteras. est enī matrimonij magnū sacramētū. Primo ex auctore ipsius qz a deo insti tutū est. j. in cōsti. otho. zingale. ex de trālla. epi. licet. Scđo ex tpe: qz an pñm. Tercio ex loco. qz i paradiso in statu inocentie. Quarto ex eius indif solubilitate: qz p hoīem dissolui nō pōt. et hec pzo bātur ex de voto. c. i. li. vj. Quinto ex ipsius signi ficato. qz significat ziunctionem xpi et ecclesie ac vnionē fidelis anime ad deū. vt no. ex de biga. de bitum. le. et no. autem. de nup. post prin. coll. iij. vnde vñus. Ex structore loco medicina tpe signo. cōiugij pte excellētia casti. Jo. i no. de voto & vo. redemp. c. qđ votū. v. capite. Per q patet respon sio ad questionē vetularū qua querit an plus pec cet pzestiter vel coniugatus coiens cum soluta? Videt q coniugat^h cū eius enī vinculatio sit ma ior ergo violatio est damnabilior. ar. pñmiorū et no. Far. ex de si. pñbi. c. i. in pñ. li. vj. votū enīz ordo / et religiosa pñessio: ex cōstitutione ecclesie sunt inuenta. in dicto. c. i. Itēz coniugatus sic la bens non in manⁱ solius dei sic incidit: §. hoīs. l. coniugis adulteriū cōmittendo. xxij. q. v. nō me chaberis. sed pñbiter eo casu solum ed offendit in facto occulto ergo minus delinquit. ar. ex de cele. mñ. de homine. fortiⁱ enī ligāt duo vñcula q vñū insti. de adop. §. sed hodie vbi de hoc no. in si. §. itē indigenti natura potius indulget q abundantī. le. & no. ex de furtis. li. qđ & hanc partē innuit. g. xxij. q. v. qui viderit. Item pñbiter lapsus dicit fornicatiōe simplici notari ex de biga. qz circa. §. coniugat^j adulteriū cōmittit etiā cognoscēdo so lutā. vt dēto. c. non mechaberis. Cōtra tñ videtur ppter dignitatē sacri ordinis supra. e. con. sacer ordo. i pñ. etiā pñfacto vñculo duplici nō obstantē cū sanctior sit ordo q matrimonij. et qto factior tanto ei^k violatio periculosior. xxij. q. i. mouet i si. Solutio hoc pñt dici verū eē q ad vñū & actū vñē di puta cōficiendi corpus xpi qđ facere non pñt an gelus. digni^l est tamen matrimonium quo ad in stitutionem vt in pñmis.

f Cum maturitate. ergo non impetuoſe. maxi me propter arduitatē negocij. ar. ex de rescrip. ad audientiam cum ibi notatis.

g Magna. immo maxima propter veritatē cla mantem. xxij. q. ij. quos deus. et propter alias causas de quibus supra in glo. est enim matrimo nium. Nunquid ergo requiritur necessario man datū speciale ad causam matrimonialem in iudi

Expense an debe at solui p victuz in cā matri moniali.

Vroz an possit pe tere sum ptus a vi ro seruo: pēdēte li te sup di uortio.

Matrimo nia est la cramentū excellens propter multa.

Pzestit coies cus soluta an plus pec cet q coniugatus idipm fa ciens.

De cause matrimoniales iudicibus impitis comit. Cū nō solū Jo. xlviii.

cio tractādā? Videtur q̄ sic. p̄ p̄missa ita q̄ non sufficiat mādātū generale. ar. ff. de p̄cura. l. p̄curator totorū: cū maior sit alienatio p̄sonarū q̄ rerum. ff. ad. l. rodi. de iac. l. ij. §. iacture. no. cat. c. de elec. si religiof. l. vj. Item arguendū ē de mādātō iudicis ad mādātū p̄curatoris & econtra ff. de iurif. o. iu. & quia. sed sub iurisdictione generaliter delegata non transeunt cause altiorum naturā habentes c. de of. fi. vicari. c. licz et. c. fi. li. vj. cū si. ibi no. g. et. cum causa matrimonialis sit de maiorib. c. de consan. et affi. c. j. in fi. Item facit ff. de acqui. here. l. si quis bona. §. sed vtrū et hoc tenet Jo. an. expresse de p̄ocu. c. vlti. li. vj. Dic contra. l. sufficere p̄curatorū generale / p̄missis quibusdā clausulis specialib. ar. e. ti. q̄ ad agēdū li. vj. nā l. altiora non veniāt sub iurisdictione: s. l. i. tū vt no. Jo. an. i dicto. c. vlti. et patz extra de p̄cu. nō potest i cle. hoc tamen nō ē vlti. quāq̄ verum in mādātō p̄curatoris vt no. ipe Jo. an. in dicto. c. nō potest. ver. grauioza et hoc no. Inno. extra de rescrip. sedes. an. fi. et de offi. archi. c. fi. an. p̄n. glo. sue. latius ergo extenditur mādātū p̄curatoris q̄ iudicis ff. de p̄cura. q̄ p̄curatorē dat cū sua glo. Itē l. matrimoniu req̄rat mādātū speciale i sui constitutiōe c. de p̄cu. c. vlti. li. vj. secus tū in cause matrimonialis executione iudiciaria. ar. ff. de contrahen. cūpt. fistulas. §. fi. ff. de dona. inter vi. et vxo. si sponsus. in p̄m.

a Tractande. etiā quo ad examinationē multo fortius quo ad decisionē. ar. c. de offi. dele. sup. §. intentionis. et. c. vlti. in fi. Sed de q̄bus bonis litigabit mulier. Dic per Inno. c. de dona. iter vi. et vx. p̄ vestras. in fi. et tetigi supra. c. v. matrimoniales cause in fi.

b Viris p̄uoidis. iudicibus. l. & nō arbitris. c. de rescri. in integ. c. pe. §. fi.

c Juris. l. canonici. vt ptz c. de p̄san. & affi. c. i. §. fi. et dixi. §. j. respon. ver. et scientia.

d Peritiā. nō dicit doctoratū vt magistratū: q̄ nō requirit summa perfectio in artifice. ff. de edi. edic. si q̄s venditor. sed sufficit q̄ statuta canonū nō ignorēt. vt in dicto. c. i. §. fi. et sic q̄ habeāt sciētā sufficientē licet nō eminētē. vt satis no. Sup. extra de rescrip. statutu. §. alioquin. §. indigeat. li. vi. dixi et remisi supra. c. j. respon. §. et scientia.

e Saltez. minimū cōtinet. §. e. cō. ad vicariam. f. Cōpetens exercitiū. C. de iudi. certi iuris. no. Ver. c. de rescrip. falsitatus. in glo. puta. et no. xx. di. §. i. exercitiū enī p̄teritōzū nos instruit ad futura. vt bñ no. Sup. c. de elec. q̄ sit. in p̄m. §. experientia. libzo. vj. Jo. de athon.

g Si qui vero. iij. pars.

h Decani. l. maioris ecclesie. de quali. decano. le. et no. c. de appel. dilectis. et c. de sen. ex. dilecto. li. vj. secus ergo de rurali decano. de quo le. §. e. cō. q̄ in quodam. de vtroq̄ habetur. §. e. con.

nialib. causis cognoscāt diligenter eas ordinare procurent

i Precipim. & presenti statuto firmam ita q̄ tā ipsi q̄ delegati ipsorum ad definitiuā sniam nō pcedāt nisi prius habita deliberatiōe de cause meritis cū diocesano epō diligēti

Decan⁹ rural⁹ an possit de cāmrimo niali cognoscere qm tabellionū. post p̄m. talis enī decanus ruralis examinationē cāe matrimonialis ex cōsuetudine habere nō posset: cū nō p̄sumatur sufficēter peritus. §. e. §. i. nec est p̄petuus: et sic cōsuetudinē p̄scribere nō posset. c. de cōsue. c. vl. sed est amotiu⁹ ab offi

cio ad nutū superioris cui est missus. c. de of. archi. ad hec. §. fi. qui quasi ad eius vtilitatē videat totū suū officiū exercere. C. de p̄scp. xxx. an. male agit. vñ sibi nō p̄scribit hmoi decan⁹ etiā si possessionē hmoi diutius tenuisset. vt. l. male. nec superiori cū p̄stituēt: q̄ hoc nō intendebat. ar. c. de offi. dele. cū sup. C. si q̄s alteri vel sibi. multū interest.

i Archidiaconi. ar. c. de insti. cū venissent.

k Abbates. vt c. de p̄scrip. c. audis. vbi de hoc.

l Vel cōsuetudine. archidiaconus ergo de causa matrimoniali cognoscit p̄pter cōsuetudinē. vt no. glo. et Inno. c. de rescri. lpo. c. lras. in p̄m. q̄bus adheret ibi Jo. an. ar. ff. de aqua plu. arden. l. fi. C. de emanc. libe. l. i. licet hosti. ibi et c. de offi. archi. c. vlt. §. idcoq̄. no. §. p̄pter arduitatē & maioritātē cāe. vt hic cū supra notat. Sed tu primo adhercas ex quo nō est cā q̄ spectet ad ordinē episcopale. nā tūc bñ p̄scribūt inferiores plati em regulā quā dicit ipe hosti. c. de excels. pla. accedētib. m. Cognoscāt. et p̄ cōsequēs regulare est q̄ sententient. ar. de cō. di. i. nemo. ff. de iudi. vbi et. l. de qua re. in p̄n. fallit tū hic vt ibi no. et. §. inuit. n. Diligenter. nō ergo p̄functione. vt dixi. §. e. consti. ad baptismū. §. fi.

o Cas. l. causas matrimoniales.

p Procurēt. nō ergo est necesse p̄ seip̄os exaiaze. ar. supra rescrip. §. deputetur. et. j. p̄ori. §.

q Precipimus. iij. pars.

r Prius. nō est ergo prius sententia ferenda et postea deliberatio q̄rēda: sicut fertur burgensem quēdam clericū suspēdissē et die vel hora sequēte questus cepissē q̄ ordine p̄postero actū fuit. C. de here. acti. vt debitor. et dixi supra. c. con. vt sacer ordo. §. vt autē. vñ quo ad articulū presentem dicam ple. §. ver. consilio.

s De cause meritis. vtraq̄ pte vocata vel p̄fessione facta vt vna ps vel alia iudicis religionem valeāt impugnare. ar. C. si p̄ vim vel alio mo. l. fi. Verū videf: cū p̄siliū epī necesse sit obtineri. vt cōcedit et sic excedit fines consiliarij nudi.

t Cū diocesano. litigātū. v. Epō. aut eius

Archidia con⁹ de cōsuetudine pt de causa matrimoniali agnosce.

Constitutio dñi Othonis.

vicario gñali vt no. Jo. an. et de fri. et male. c. j. s. j. nā ex gñali vicaria possit ex speciali mādato cognoscere de causis matrimonialib⁹ et criminalibus ar. in hoc qđ le. et no. et de offi. vica. c. pe. et vlti. huic tamē requisitioni consilij in locis plerisq; pscriptū ē in
ipsiusq; requisito consilio et obtento: ad quod tamen exemptos teneri volumus nisi sint specialit⁹ pziuilegio communiti.

A Ipsi. sci licet episcopi.

Requisito. per dictos obligantes pziuilegium vel consuetudinem.

Consilio. cum hic pcedat negatio in circumspecta dictione.

Et obtento. hoc sequente dicā actū nō valere nisi reqrēs sequat pñliū vt ple. no. Sup. et ne se. va. c. j. an. fi. li. vj. et dixi s. e. consi. ecclesiās. i. glo. s. nunqd. pñlo hac qđ materia latius qro an necesse sit pñliū vel affectus adiectū pcedere ipsius actū? Qualitēq; de hoc se ibrigēt Immo. et pñst. et de consue. cū cōsuetudis. Tu dic plane aut cōsensus epī reqritur p modū auctoritatis tūc eius consensū seu cōsiliū necesse ē puenire vt hic cū li. ar. ff. de auc. tuto. l. obligari. s. pe. Aut reqrit cōsiliū p modū cōsiliij aut cōsensū? tūc i actu tali vbi nō possit facere actū valere tūc consensus seu cōsiliū nō pbet effectū. ff. de nor. acti. l. in delictis. s. si cñeus. Si aut loqmur i casu vbi pñt facere actū valere et sic pñst adimniculū de iure tūc si reqrat ad actū pñmādū sufficit tūc cōsens⁹ vel consiliū subleqns. ff. so. matrimo. l. pcurator. s. fi. Itē si cōsensus reqrat ad nouū introducēdū. ff. de iur. iusti. pñd. l. pñdū. Aut habz iteruenire pñst? vñ pñst ad ipedimentū tollendū tūc subleqns cōsens⁹ nō firmat s; solū tollit ipedimentū et de elec. c. ecclesia vñta. s. pñderam⁹ de hoc no. p car. et de re. eccle. nō alie. dudū. vñ tractatus. li. vj.

Et obtento. nā cū sit consiliū salutis et reuerētie nedū peti debet s; obtineri. et de pe. et re. ois ff. de suspec. tuto. l. in puberibus dixi. s. c. cō. pri. s. i. vñ exhortamur. Sed pñra p iura notata. et de iude. c. qđ sit. i. fi. s; ibi sufficit petē religiois fauore fm Jo. an. vel dic ple. fm Sup. vt remisi. s. in glo. pri. Sed iux hñc intellectū qrit qđ si ep̄s mortuus esset vel absēs? Certe tūc nō videt q ep̄i deliberatio nō esset expectāda. ar. ff. de leg. i. l. turpia. s. i. ff. de condi. et demō. filie. in pñ. sed in illis est spāle. ar. c. ti. cū tales rescriptū rñsum. Dicūt tñ vñt. cōpost. et Jo. an. et de pñ. ex pte pñst. qz absens expectari debet interim. et si ep̄s mortuus cēt tñ expectari debet pñst successoris pñmati. ar. et de elec. trāsmilla. ar. C. de pñrahen. empti. l. fi. in casu qñ nomē pñst ep̄i nō esset expñst. ar. et de offi. dele. c. qñ abbas.

Ad quod. ad quas deliberatiōes et inqñitiōes et requisitionem.

Exemptos. plene in personis rebus et iurisdictionibus ac districtiōibus quibuscūq; vt fertur

de monasterio sancti alban lincolñ. dioces. et similib⁹. ar. C. de bo. vacan. l. ij. li. x. de foro ppe. c. cōquestus. An autē expēdiat hñmōi expñtiones religiois aliqbus indulgeri. pulchre pbat beatus Ber. q nō ait enī eugenio pape. Tu ne tibi licitū

De iuramēto calūnie.

Summaritū patet.

Iurandū calūnie i causis ecclesiasticis et civilib⁹ de veritate

consecras ecclesiās suis mutilare mēbris / pñst dere ordinē: pñst turbare terminos quos posuerunt pñs tui. Cū iusticia sit ius unicuiq; suum nō auferre

sua cuiq; nō tua sola potestas ē a dño. Sicut enī i celesti gerarchia cherubin et seraphim ac ceteri vsq; ad āgelos ordinant sub vno capite deo. sic quoq; sub vno summo pñstificē vicario dei pñmates archiep̄i ep̄i abbates et reliq;. cū ergo is ordo hz deus auctor et de celo duxit originē. ergo si dicat ep̄us nolo cē sub archiep̄o: vel abbas nolo obedire ep̄o hoc de celo nō est: nisi tu forsan angelozū quēpiā audisti dicētē. nolo sub archāgelis esse: aut ex alio quolibet iferioris ordinis se nō facere subeē cuiq; nisi deo. Itē qđ deus pñxit nō sunt separandi: sic nec qđ subpñxit cōparādi. s; indistribūdis officiis s; hñmōi religiosi infimū gradū obtinēt in ecclesia xxiij. di. an subdiacono. ij. q. viij. s. xps. et. c. qñis. Itē aut mōstrū facis q manu vñ digitū nō mediāte bñachio facias pendere de capite. sic est si in xpi corpore mēbra aliter locas q ipse disposuit nisi tu putes aliū cē q posuit i ecclesia quosdā qđ apostolos / quosdā pphetas: alios vñ euāgelistas. alios doctores et pastores ad pñsumationē scōr in opus ministerij in edificatiōē corporis xpi. nō tñ ignoro papā sic posse dispēlare. sed in edificatiōē nō i de destructiōē. Deniq; querit iter dispēlatōes qđ si delis inueniat vt fidelis quis? vñ necessitas vñget dispensatio excusabilis est. vñ utilitas puocat dī spēlatiō laudabilis est. utilitas dico cōis nō pñra nā cū nichil horū est nō est plane fidelis dispēlatiō sed crudelis dissipatio est. pñssibilis vero expñtio cū ab ipsa sui q; fundatiōe hoc largit deuotio. Aliq qñ molit ābitiō subiectionis ipatiēs hec Ber. li. iij. ad eugenū papam pñope fi.

Cel speciali pziuilegio. et specialiter i hoc articulo. l. summe. et nō obstat sup̄ra pñori. s. qz loquitur de examinatione pziuilegiata dñtaxat.

Iurandū calūnie. l. veritate. vt not. Sup. et. e. ti. c. i. s. i. li. vi. qđ iuramētū sequitur imēdiatē post litē cōtestatā. et. c. ti. c. i. in pñm. li. vj. et continet plura. vt pñz pñst notatos. et de iura. calū. c. i. et no. inñst. de pena temere liti. s. i. in glo. no. diligenter.

In causis ecclesiasticis. et sic resuscitat textus destructa glo. cū sua. l. autē. de hñs qui ingre. ad appell. s. qz igit. in glo. j. ver. nulli. in fi. coll. v. et dicam. j. ver. in spiritualibus.

Civilibus. l. pecuniariis de qua materia dixi sup̄ra. e. con. ceterū. in glo. bñ dicit. in pñm.

De veritate. de hoc. et. co. ti. in pertractando. et. e. ti. c. i. in fi. li. vj. et de elec. dudum. An autem

De iuramento calūnie. Iusiurandū Fo. xlix.

Iuramē
tum mali-
cie exigit
quicūq;

hoc iuramentum simul cum precedenti licite con-
currat. Dic q sic. et de iure iur. ex litteris. Iuramē-
tum vero malicie exigit quicūq; p̄statione p̄dicto-
rum iuramentorum nō obstante et de iura. calū. c. ij.
§. si. lib. vj.

Iuramē-
tum de ca-
lūnia q̄re
prestat.

AIn spūali-
bus. immo etiā
de calūnia ho-
die sicut et in ci-
uilibus s̄ dicit.
vt patet et de
iura. calū. c. i. §.
quis. li. vj. licz
olum sec̄. et c.
ti. lras. Ratio
vero illoꝝ antiquoꝝ canonū et iurū fuit quare
hoc iuramētū de calūnia p̄stetur. p̄mo vt timo-
re sacramēti cōtētiōsa litigatorū instātia cōpescat.
C. e. ti. l. i. Sc̄do vt veritas eliciat. et c. c. ceterū.
Tertio vt ois calūnia reprimat. C. e. ti. l. ij. et au-
ten. p̄ncipales. Quare tñ in spūalibus nō p̄stetur
fm̄ hec antiqua iura. Ratio est qz ius canonū nō
p̄sumebat qz in spūalibus q̄ pprie dei sunt q̄s calū-
niat: sed qz ipse deus cōtinue ad memoriā reducat
ar. et de p̄cu. in n̄ra. et c. vlti. C. ad. l. iul. repe. l.
fi. cū ergo deus i nullo calūniosus vult ius suū ca-
nonicū in suo p̄prio. i. spūalibus sibi assimilari cō-
sequēter in h̄mōi calibus spūalibus calūnia non
p̄sumit. vt no. hosti. in dicto. c. lras. hodie tñ p̄t
expertā cōsiderationē cōtrariū statuit. vt dixi. s̄.
i p̄n. huius glo. imo summaria cognitio q̄ fit sine
strepitu nō excludit sacramētū calūnie. et de. v.
fig. c. sepe. in cle.

Clericus facilius aperiat. C. de hereti. q̄si. i. fi.
q̄ tñ fuit p̄o opinione hosti. qua dicit testes in cri-
minibus cōpellendos. vt no. et de testi. cogen. cle-
ricozū. al dilectorū lz fm̄ Inno. sit p̄tra. c. ti. c. i.
Terminet. facit qd le. et no. et de do. et p̄tu. finē
d̄ p̄stat. Sed an pōt hoc iuramētū remitti?
Dic q nō expresse. vt no. C. de iura. calū. l. ij. §. sed
qz. et de testi. tuis in glo. sic p̄t. Facite tñ in p̄in-
cipio omittit nō viciat p̄cessum. et de iura. calū.
c. i. §. i. li. vj. vbi de hoc no. per docto. qz si hoc iura-
mentū recuset actor recusans cām perdit. reus ve-
ro p̄o cōfesso habet. vt le. et no. C. e. ti. l. ij. §. qz si
actor. j. et. ij. respon. Nunq̄ ergo rector cōsciētā
habēs informatā sup̄ portione et pensione per re-
ligiosos ab ecclesia sua exacta post suā cōtestatio-
nem negatiuā recusans hoc iuramentū prestare.
argui possit cū dictis religiosis collusisse. vt succes-
sor eius nō teneat h̄mōi cōfessionis vel sentētie inde
sequēti stare? Videt qz collusio possit argui. et de
collu. de te. audiuius ita qz de causa iterū requi-
ritur. vt no. c. ti. c. fi. et no. Sup. ij. q. iij. si quem.
Item qz reus habeat in hoc casu p̄o cōfesso pena
legis est inflicta recusanti. vt supra notau. ergo
h̄mōi pena ipsū rectorē d̄staxat afficit nō eccle-
siā. ff. de p̄cur. qui p̄prio. §. p̄curator vt iertis.
in fi. Sed dic p̄tra. qz rector sicut nec tutor nō cō-
pellitur anceps p̄urū incurrere p̄o causis eccle-
się. de i. lit. iurā. videamus. §. si. Item nec periculū
expensaz quas refunderet si post lit. cōtest. p̄sue-

raisset. ar. et de do. et p̄tu. finē. Item nō phibetur
bonā fidē agnoscere. ff. de admi. tuto. l. tutor qui
§. cōpetit. et. l. quotiens. §. deniqz. nec cogitur in
lite improba p̄suecare. ff. de iudi. destituisse. §. viti.
facit qd no. liij. di. generalis. in fi. v. reddantur.

legitimas s̄ctiōes obtēta
et s̄uetudie iztrariū nō ob-
stante. **H**uic statuto
vtiliter annectentes vt
iudiciales iducie iudicis

ambitionis. §. p̄tra hoc ergo. q̄ diffinitio nō p̄uenit
calui p̄posito. remediū tñ restitutōis in integrū
tali successorī nō denego: licet collusum nō sit. ar.
ff. de minor. l. pe.

Sanctiones. de quibus supra dixi.
Obtenta. per factū erroneū vel si p̄ tradictio-
riū iudiciū / tamē corā fatuo iudice dictas sanctio-
nes ignorāte. Et no. qz hic loquitur de cōsuetudie
p̄cedēte legē. vñ lex sequēs eā abrogare videtur
ff. de sepul. vio. l. ij. §. diuus. de hoc legi et notat.
et de consti. licet. li. vj.

Non obstante. nota statutū tollere cōsuetudi-
nem abusuā. sic ecōtra et s̄uetudo rationabilis sta-
tutū tollit abusuū. et de consti. cū omnes. Cane tñ
qz licet cōsuetudinis nō sit vilis auctoritas. vt. C.
que sit lon. cōsue. l. consuetudinis. tñ clausula nō
obstāte lege nunq̄ pōt legē abrogare. sicut ecōtra
lex statuere cōsuetudine nō obstante. C. de furtis.
auten. nauigia. et no. supra. c. con. qm̄ indecorz.
in glo. hec cōstitutio. et sic ex hoc colligit vna sub-
tilis solutio. ad. l. ff. de legi. de qbus. Alie solutio-
nes no. in dicta. l. cōsuetudinis. vt no. Jo. an. et
de consue. c. fi. et hoc vult dicere Sup. xi. di. cōsue-
tudinis. per leges quas dixi supra i dicta glo. hec
cōstitutio. Jo. de arhon.

Huic statuto. ij. pars.
Annectentes. als vtiliter adijcētes.
Judiciales inducie. de quibus le. et no. C. de
dilat. l. ij. iij. q. iij. spactum.

Judicis. qui in dilationibus moderandis vel
p̄rogandis cōsiderare debet plura. p̄mo loco-
rum distātiā. et de appel. cuz speciali. §. excessu.
vbi hoc no. hosti. ar. et de p̄ocu. dilectus. et de in-
tegre. resti. ex litteris. i. respon. §. i. Sc̄do cōside-
randa est tēporis qualitas. aliter enim in hyeme:
aliter in estate. ar. in hoc qd le. et no. et de rescrip.
nōnulli. §. i. Tertio natura negocij. aliter in maio-
ribus: aliter in minoribz. et de rescrip. sedes autēti.
de man. p̄in. §. sit tibi. in p̄in. col. iij. et extra de
p̄ocur. c. nō potest. in fi. in cle. Quarto vie quali-
tas. aliter eni arbitratur si sit via per mare: aliter
si per terraz. ff. si quis cauti. l. ij. Quinto persona-
rum qualitas et impedimenta occurrentia. extra
de dilat. c. fi. vnde p̄o p̄ter istas circūstantias ne-
cesse est qz dilationes omnes iudiciales sint regula-
riter arbitrarie. vt hic. ar. ff. de adulte. l. in crimie.
et no. in dicto. c. dilectus. et de dila. ca. i. in glo. j.

Collusio
quid est.

Statutū
tollit con-
suetudi-
nē et ecō-
tra.

Dilatō-
nes dent
m̄tis cō-
sideratis

Constitutio dñi Othonis.

et infra in glo. ij. Joannes de aton.

a **D**entur. reo petenti et tunc etiam actori. C. de in integ. resti. pe. petende.

b **A**rbitrio. cum in hac materia doctores diuersimode loquantur. Tu ex glossis varijs simul iunctis colligebere

tate. Quia aut queritur de dilatione p. l. i. p. riorz hoicm limitata tunc solo iudicis inferioris arbitrio progar. i. nō potest ar. extra de offi. de lega. de causis j. respon. vbi de hoc no. licet nō possit artari argumentū. e. ti. 2. s. luit. s. si aut et hosti. no. i. c. de causis Aut dilatio ē limitata ab eodez iudice vel a iure iudicis ministerio me

dentur ^a arbitrio ^b iuxta canonicas et legitimas laciones.

C **D**e officio procuratorz

Summarū.

Procurator ne qua dilatio aut fraus per eum fiat constitutatur deinceps simpliciter non in vnum diem sed in quot opus fuerit. Idq. per scripturam autenticam (nisi sigillum autenticū nequerit facile iueniri) p. betur mādātū.

dante tunc si cum cause cognitione tempus non mutatur nec post tempus auditur licet iudicis arbitrio totum hoc ab initio committatur. ff. de iudi. l. nōnunq. ff. de re iudi. l. ij. sic intellige qd no. w. extra de h. sig. c. sepe. s. et quia. v. instrumenta p. duci. i. cle. Aut sine cause cognitione et tunc dilatio moderatur. immo etiaz post limitationem huiusmodi pars auditur siue loqmur inordinatijs negocij. siue in decisijs. ff. de his q. no. in fa. l. qd ergo. s. pena grauior. C. de decuri. l. quinq. sūma tes li. x. ff. de re iudi. l. iij. s. si qd condēnat⁹ cū his q. no. supra. e. s. iudicis. sic itellige notata per. w. extra de resti. in integ. c. vnico. v. finiri in elem. Aut queritur de dilatione data a lege absq. aliquo ministerio iudicis tacite vlt. expresse tunc per iudicem minui non potest. nam sic indultum beneficii cum per legē non est auferendum per homines vt in dicto. s. si quis cōdēnatus. le. x. no. xviii. di. de his. in fi. ij. q. vj. annoz. autenti. de nuptijs. s. si vero solum in fi. colla. iij. extra de reg. iuris c. indultum li. vj. vbi de hoc bene no. per Di.

c **S**anctiones. de quibus supra notau.

d **S**um procuratorz. Quis sit procurator et qualiter constitui potest no. ff. de. pro. curato. l. i. cuius materia est satis ampla i iure canonico vel civili. Item an sufficit laicus procurator in causis spiritualibus? patet q. sic extra e. ti. c. j. li. vj. Item etiam ad obijciendum crimina etiā criminibus in procuratorio nō expellatis vt satis no. Guy. c. de elec. c. j. li. vj. v. pcuratores. Sed an infamis potest eē pcurator de iure Glo. l. di. ac cedens in fi. dicit q. sic ar. in fi. de excep. s. fi. s. ad pt esse p uocatus non. quia primum est officiū oneris. scōz curatoz. vero est honoris ar. p. solutione. C. de his q. nō i ple. si. sacra. sunt soluti. l. j. li. x. Alia. glo. no. cō

tra scz infamem non esse procuratorem canonico iure vt no. extra de iudi. cū deputati. Tu dic q. cō demnatus ad infamiam et per sententiam nō potest procurator esse iure canonico. al. sic. vt no. ij. q. vj. in pñci. Cetera hic vellem tractare et alibi

V **S**um^b pcuratorū i obsequijs iusticie inductū: vt qui cau se sue intendere non po test eius absētia per aliū releuetur: conuertit anti qui⁹ hostis versutia^b fre qñter⁹ i abusū. **E**x^h cō s. luetudie nanq. (vt dicitur) hic^h habetur vt^m citatus ad diemⁿ certum pro

ex certa causa p. termitto.

e **U**t qui. als si qd. sed prima ē verior littera vt patet in textu ex q. sumitur ff. e. ti. l. j. s. vlt⁹ **f** **N**on pt. vt nō vult vt dco. s. vltus aut. qd tamen dic. l. an qd cogatur pro curatorem constitutur vt not. extra de pcur. querelā. ple. e. ti. nō pt in fi. p. w. i. cle. e. e. li. de fo. p. p. c. v. nico. s. si vō di cti epi. in glo.

g **A**ntiqui hostis. de quo dixi supra e. consti. cū sit ars in prin.

h **U**ersutia. als inuidia de qua dixi in dicta cō s. si. cum sit ars in pn. Potest dici q. inuidia arbor quedam est. cuius radices maliuolētia: cuius frō des ira / et odium / cuius flores irrisio. cuius fructus emulatio / et detractio. cui⁹ folia luoz / et palloz. ad quem aspicit / et despicit / inficit / et corrum pit. Unde pprie dicit viciū diaboli. xxiij. q. iij. q. magnū. in fi. no. Guy. xrb. di. s. crīs. v. iuidia.

i **F**requēter. et indeterminate le. vt dixi. supra e. consti. de archidiaconis. s. fi.

k **A**busum. p. ppter quod perditur p. uilegia extra de p. uile. vt p. uilegium cum fi.

l **E**x consuetudine. ij. pars. et dic. i. corruptela vt hic patet.

m **H**ic. i. in istis partibus anglicanis.

n **U**t citatus. hec gñaliter est prima pars iudicioz. in fi. de p. temere liti. s. omnium.

o **A**d diem certum. vel iudicium alioquin ad comparitionē nō artaretur. Si quis tamen citetur ad diem festum an per hoc saltez artaretur ad comparendum die sequenti cū proxi. poterit. Dicit Inno. extra de feri. conuestus. q. sic. siue errore tacito siue expresse. ar. ff. de arbi. cellus. ar. ff. de stipu. suo. sed ibi videtur casus extra de do. et contu. cum dilecti. s. p. recerca. nam licet ibi secundum quosdam loquatur allegando: illa tamen sententia approbatur in decidendo. in c. e. i. fi. sed Hosti. in dicto. c. cōqstus est contra: saltem quando error in citatorio exprimitur. s. q. per talem citationem minus legitimam non artaretur citat⁹ ar. in hoc quod le. et no. extra de elec. bone. ij. in fi. et hoc tenet Guy. extra de offi. dele. c. quis v. fuerit. li. vj. ar. ff. si qd i ius vō. nō ierit. l. ij. in fi.

Dilatio an possit p iudicēz progarī at minui

Inuidie mirabilis descriptio

De officio procuratorij.

Usum procuratorij. fo. l.

ubi videt casus et ar. ff. de ver. ob. cū homo mortuus. Tu dic finaliter post hosti. et Jo. an. in dco c. cū dilecti. §. pterea. Aut ordinarius vel delegatus ad certū diē et locū citat ubi morat ipse citans cōtinue puta in studio generali vel alio loco insigni tūc qz talis habet cōsistorium fixū/citat⁹ tene tur 2 parere ad diē et locū si pōt alioqui postea q cito potest. vt dicto. §. pter ea. p apue si sci uerit pte aduer saz pro lite pro sequenda ad iu dicem accessisse quiniū et iu dicem tunc hnt ptes etiā in diē aliū expectare cum spes sit de

curatorē tantū 2stituatur ad eundē/absqz litteris vel per litteras sigillo aut tentito non signatas/ vnde fit q cum talis procurator bult probare mandatum vel fidē lris impo nere non bult p testes aut aliud impedimētū tamen occurrat: nichil agitur illa die: sed nec expirāte

aduētū i bzem. vt no. p Inno. et de pe. calūniā Aut nūc citat ad vñū locū/nūc ad aliū ita q nō tra hit moram continuam in vno loco: tunc post diē assignatam nō tenetur citatus quandoqz ibi cō parere nec ipsū citantem incertuz vbiqz sequi ar. ff. de ope. liber. l. q nisi. nisi forte isra paucos dies si si quis cauti. et si post tres dies prout plus vel minus consuevit iudex in talibus expectare. ar. extra de offi. delega. consuluit. et adde quod dixi supra. c. constitu. basilicarum. §. et ne. in glo. no. hic. Joannes de aton.

a Tantum. hec est affirmatiua pregnans que resoluatur in negatiuam sic extra de cau. pol. §. p pxi. cū ecclesia. §. pars canonicozum.

b Constituat. i serie tum procuratorij rationa bile videtur q pro ordinet postea cum constituat terminū faciat cū pcuratorē vt patet ad sensum.

d Ad eundem. i. diem iuridicū. Sed cū iste cita tus ad vñū certum diem forme citationis obtē peret quare vltra artatur ad dies alios absqz no ua citatione contra opi. docto. qua dicitur q etiaz contumax in vno articulo vocandus est ad alius actū iudicalem. ar. extra de testi. cū olim. C. quo. et quando iudex ea que. no. Inno. extra de elec. ecclesia vestra. ij. in glo. Solutio dico hoc esse ve rum quando citatus est ad vñū certuz articulū tantum. sed vbi vltra ad totaz causam sic dicendo cito te q compareas die tali loco tali &c. Joanni aton/ in tali causa de iusticia respōsurus/ vltier⁹ qz factur⁹ et responsur⁹ in toto negotio qd cano nice dictauerint sanctiōes: tūc potest iudex absqz alia citatione ad totam causam diffiniendam pro cedere vt no. Inno. de pro. auditis. in glo. ij. et satis no. Sup. extra de confessis. c. vlti. in fi. li. vj. Joannes de aton.

d Absqz litteris. hoc casu opus est probatiōe p testes vt infra sequitur.

e Sigillo autentico. de quo dicam infra in con stitutione quoniam tabellionum vñus.

f Non signatas. non hoc ergo oportet si de suo sigillo etiam priuato constaret. ff. rem ra. haberi. Sigilluz ne satis datio. sigillo enim nō negato quātūcūqz facit fidē priuato stare 2tra cōsignantē. ff. de po. l. publica. §. signatē. §. lucius. i. q. vij. saluberrimū. et. j. dicam. e. con. qm tabellionū.

officio procuratoris in se quēti: sicqz illa diē perit iusticia sine fructu.

h Quic igitur fallacie/ cautele clypeum oppone re cupientes/statuim⁹ vt de cetero in causis eccle siasticis regni anglie pro curator specialis cōstituatur simpliciter: vel si con stituatur ad diē: non ad

hoc verum nisi statutuz vel cō suetudinalit iter pretertur. vt. j. e. in fi.

g Unde fit. vñiculus falla ciā 2tinēs iferi⁹ reprobatam.

h Vult pba re mādatuz qñ sine litteris est constitutus. hic patet textus qñ de mandato du bitatur pcura torz asserens se

cōstitutū mandatū tenetur probare si ad aliquem actū nondū expeditū velit admitti. nō autē incū bit pbatio aduersario hoc neganti nisi prius post actū expedituz hoc excipiat ipse. ar. C. de procur. l. i. no. Ver. et cōpendios⁹ Cōpost. et de rescrip. nōnulli. §. vlti. Jo. de athon.

i Vel fides litteris imponere. qñ nō sunt signa te sigillo autentico et hoc bñ potest fieri p proba tiones alias. vt no. Inno. et de fide instru. c. i.

k Occurrat. occasiōe dicti procuratorij minus sufficientis. secus eni si p impedimentū extraneū de quo le. et no. et de rescrip. sciscitatus. nichil vñ delictet concernēs negotium principale.

l Agitur illa die. ad quā citatus fuit ppter insti tentiam 2tra probationē mandati procuratorij. m Expirante. per lapsum vñus diei ad quam solus constitutus erat.

n In sequēti. l. die litis ppter extinctionē mā dati p lapsum vñus diei. vt supra in glo. proxi.

o Sicqz. pro et.

p Illa die. l. etiā certante ita q tam prima dies qz scda perit. vt hic dicitur.

q Iusticia. als instantia.

r Sine fructu. qz nullus sit pcessus vel saltē

f Quic igitur. iij. pars. (inanis.

t Cautele. de hoc dicā. j. e. con. qm tabellionū. §. pe. Jo. de athon.

v Clypeus. inter arma defēsiua cōputatur. Et nō hic ad cautelā futurozū aliquid statui. vt le. et no. xxiij. di. c. i. in fi. j. respon. le. et no. et de suis nō ordi. c. i. in fi. ptz. lxxxi. di. plurimos in fi.

x In causis ecclesiasticis. nichil eni ad istum le gatū de alijs pñet nisi rōe pti. et de iudi. nouit.

y Regni anglie. scotiam et wallia comprehendit. vt dixi supra. e. con. in prohe. §. fi.

z Constituatur simpliciter. i. pure sine cōditione vel diei adiectione de quo dixi supra. e. consti. ad elidendum. in pñm. ver. simplicitas.

a Non ad vñū tantū. l. diē. Ad hoc tñ opponit

Citatio =
nebna fa
cta a pos
sit ad to
ra cas p
cedi.

Constitutio dñi Othonis.

tur scilicet qd sit satis tolerandum ar. extra de offi. dele. pastoralis. in fi. ubi ad diem dari potest subdelegat^o: ergo idem in procuratore: cum mandatum procuratoris et iudicis sunt similia. vt le. et no. ff. de iurif. o. iudi. l. et quia in fi. Solutio ibi nō

ē aliqua fraus
psumpta sed po
tius purgata i
cōmittente. hic
vero euidenter

unum tantum sed^a ad
plures cōtinuādos^b si^c

arguitur perseuerare in dño procuratorem sic cōstituentem. Item nec ista cōparatio inter procura-
torem et iudicem ubiq; tenet. vt no. w. extra de p
cura. c. fi. in glo. nota non dicit. in cle.

a Sed ad plures. i. dies litis.

b Continuandos. de consensu partiū. sed tunc
non fore et multum dubium: ideo dic per iudicem i
causa cognoscentem. Sed cōtra hūc textū arguit^r
q; ubi certus numerus statuitur vices nō permit
tur cōtinuare. C. de numerari. et actu. l. nulli. li.
xij. Solutio. illud verū est qñ sic ps in eius penas
artatur ppter desidiam vel maliciā ipsius partis
vt ibi. vt sic dicamus prorogationē vel ztinuatio
nē prohiberi. ubi de corruptione animi vel moris
ex hoc suspicatur. ar. autem. de cōsu. §. oportet. col.
iij. ac ppter eas des causas iudici qui est in medio
continuatione pmittitur. ex de tempo. ordi. litteras.

debitor qd **h**ec littera quos facit ad qñtiones. Done aliquis
iuravit est cōdemnatus vel iuratus soluere r. in termino
soluē cer- pasche: quidā eius amic^o ipso ignorāte obtinuit
to termino terminū prorogari: nunquid ergo debitor nō solu
an excusa tus in termino pasche predicto excusetur a pena?
tur a pe- **U**idetur qd sic. vt ar. ff. qui lat. cogun. l. vlt. cū. l.
na: si ali^o si. ff. de seruif. exportan. huius ea lege. in fi. ar. ff. de
p eo ter- no. oper. nūci. l. i. §. demū. als. §. inde queritur. ff.
mini pro qd bi aut clā. l. phibetur. in pn. et bene facit glo.
rogatio = Car. ex de cōcessi. preben. c. i. §. ex parte. in glo. ex
nem ob hoc eni. li. vj. Credo cōtra. ar. ex de preben. si tibi
tineat. absenti. j. respon. li. vj. ff. iudic. sol. l. iij. §. et si qd
de tutore. §. l. si ante. in prin. ff. rem ra. habe. si is
cui. ff. de iure in totum oia. ff. quis oz. in bo. pos.
ser. l. ij. j. respon. et. ij. respon. Item piurū ex cō
sciētia dependet: cū ergo habeat vl habere debeat
cōsciētiā de soluendo in termino. ergo si tunc nō
soluat facit ztra cōsciētiā. xxij. q. ij. aiaduertendū
i fi. et. c. le. §. pe. et. c. si is autē. et. c. le. **H**ec obstat
ff. de p̄cari. §. et si manēte. quia ibi sit p̄rogatio de
vtriūsq; partis cōsensu exp̄presso. als cui secus. C.
de manci. & colo. patri. l. cognouimus. li. xj. sup
hoc tñ nō posset ipse argui p ipsummet p̄rogantē
obstante sibi facto suo. in fi. loca. §. adeo. in glo. et
ex de cōcessi. preben. cū sup. ar. opti. in hoc qd le.
et no. ff. de furtis. inter omnes. §. pe. in fi.

c Si opus fuerit. hec cōstitutio videt inesse.

d Cōstitui. Sed quid si post cōstitutionē simpli
cem mandatu reuocatur p̄terq; ad diē certū vel in
totū etiā per aliquē modū subtilē? Tūc si ex facto
reuocātis hoc puenerit ad aduersariū. tamen hoc
sufficit. ff. de procur. si procurator. Idem si ad iu
dicem tantū. ff. rem ra. haberi ne satis datio. le. et
no. p glo. et doc. ex de rescp. ex pte decani. Si tñ
ps fraudulēt reuocauerit pcuratorem suū in cā p

cōpositionē suā vel p aliam biā subtilē ad hoc vt
nō possit vltra procedi in causa: an nichilominus
in penā fraudis p̄cessus valeat? Refert Willelm^o
q cū de facto fuissent tantū. xviij. auditores in cu
ria/nouē corā tenebāt q sic. ix. tenuerūt ztrariū.

op^o fuerit zstitui^o volu
mus^c et intelligimus^d

bn dicit haben
dū recursus ad
cardinales fm
stilum curie. vt
no. ex de rescp.

auditor. in. j. glo. in fi. in cle. Michi tñ videtur p
cessum seqntē de iure non debere subsistere. ex de
procur. auditis. de quo ple. no. ipse. w. de renfici.
c. unico. in cle.

e Volūm^o. supple et postq nos g et alij hocbel
le debēt. nam tāto legato sufficit p̄ ratione volū
tas. in fi. de iure natura. §. qd principi. ff. ad tre
belli. q; poterat. sed potest dici qd hec voluntas sa
tis fuit cōsona rationi. vt patet ex iniquitatibus
§. §. p̄ori. ar. in hoc qd no. Bay. ex de sen. excō.
c. i. ver. volumus. li. vj. **P**az procurator datus vt
cōfessim agat: intelligit dari vt postea litē pagat.
ff. de procura. l. qui pcurator. et etiā intelligitur
datus ad preparatoria et accessoria mādato: itaq;
valet occupatio procuratoris iuxta pcuraciones
suā de tēpore ad tēpus. vt no. in glo. cū hmoi. ex
de offi. dele. cū olim. i. an si. sed tangit Soffri. et
Inno. ibi cōtra. De hoc. j. in glo. p̄ori.

f Intelligimus. i. psumimus. sic exponit Ber.
ex de p̄scump. ex studio. ar. in hoc qd dixi in glo.
p̄ori. et hec expositio est vera vt michi videt. ar.
ff. de procur. qui pcuratorē dat. l. forte aliquibus
videt exponendū intelligimus. i. interpretamur.
cū eius sit interpretari cuius est condere. ex de sen.
excom. inter alia. ff. de p̄eto. sti. in p̄etorijs. C. de
legi. l. i. in fi. et no. ex de consi. c. vlti. quasi iste le
gatus exemplo pape habeat potestātē interpretā
di et contra veritatē facti. ex de spon. is qui. C. de
rei vr. actō. l. vnica. in prin. et no. w. ex de cōcessi.
preben. c. unico. §. fi. in prin. in cle. ex de procur.
li duo. iuncto prin. cū. c. sane. e. ti. lib. vj. et no. per
Car. ex de testi. c. vlti. i. fi. c. li. facit autē. de fit. an
dotalia instru. natis. §. fi. ver. nō omnibus. col.
iij. Sed certe interpretatio saltē inferioris a papa
tūc demū videtur cōgrua cū reperitur obscuritas
vel ābiguitas. vt no. Ber. ex de iudi. cū venissent.
nam ubi nō est ābiguitas sed clarū nō interpre
tamur. vt no. per Inno. ex de rescrip. cām. ar. op.
ff. de lega. iij. ille. §. i. q; in incertis non in certis lo
cus ē cōiecturis. ff. de. v. ob. l. cōtinuus. §. cū ita. i
fi: sed hic clare potest probari cōtrariū hmoi inter
pretationis. vt statim dicaz. j. e. glo. in questione
p̄ori. ergo male exponit intelligimus. i. interpre
tamur. Done eni qd dñs cōstituit pcuratorem ad
diē adiūciēdo & nō vltra/ vl zstle. nūqd teneret p
cess^o seqns? Credo qd nō. q; hoc directe ipugnaret
volūtātē zstitutis: cū tñ hic act^o in eius p̄tate cō
sistat ex legis permissione. ff. de procur. l. i. §. vltus
autē. siue in toto negotio siue particulariter puta
ad exceptiones proponendas tñ. vt no. Hosti. ex
de pcura. cōstitutus. in. v. ad agendum. facit qd
no. Ber. e. ti. c. petitio. in fi. et qd no. in spe. c. ti. §.

Intelli
go quan
doq; acci
pitur pro
presumo
vel inter
p̄etor.

li. vj. Preterea hoc esset contra naturam prefirio
nis que nunq̃ fingit anteq̃ habeat vnu extremum
veritatis. ff. ad mace. l. i. §. si pendeat. ff. de castren.
pecu. si forte. ff. de regu. iuris. si is dānus. §. quos
pendet. Item quare non possit ad diem tantū cō-
stituerē procuratorē sicut sta-
tim post dies re-
uocare eum. vt
dixi supra ver.
cōstitut / nō vi-
deo rationem :
ideo p̃stanter te-
ne expositionē
p̃tiaz in p̃inci.
huius glo. posi-
taz. Non tamē
nego quin post
lapsum dici ad
quem solum cō-
stituebat pro-
curatorē : als
cōtra euz tanq̃
cōtra p̃sumacē
procedatur. et
de procura. au-
ditis. §. extra de
p̃fessis. si post.
in fi. li. vj.

constitutuz. **M**anda-
tum etiam per scripturā
probetur autenticam nō
si apud acta fuerit consti-
tutus : aut signum autē-
ticum de facili nequie-
runt constituentes inue-
nire.

De citationib⁹ faciendis

Summarū.

Littere citatozle i cau-
sis ecclesiasticis non mit-
tantur amplius in anglia
per nuncios impetrantis
sed per fidelem nuncium

iudex po-
test q̃q̃
de facto
supplere

Cōstitutū. a dño Et sic nō
iudices posse supplere de facto in hīs que tendit
ad firmitatez sui processus. ff. de procur. l. filiulfa
miliis. §. veterani. extra de iudi. causam. ff. de no.
oper. nunci. l. cum procurator. in fi. Alie autē q̃
sunt cause vel que ius partis concernunt in facto
consistentia nisi essent libi vt iudici nota allegare
non debet de iure. vt le. C. vt que desunt aduo. l.
vnica. vel nisi anime vertatur periculum. vt le. et
no. extra de excep. pia in fi. libro vj. ar. pro hoc. ff.
de pe. heredi. l. vlt. le. et no. per Car. quādo iudex
potest supplere de facto. extra de elec. cupientes. §.
ceterū. ver. opponētes. in verli. p̃sumacia. li. vj.

Mandatum. iij. pars.

Per scripturā autenticā. et instrumētū publi-
cū. et de fide iustru. c. j. vel per scripturā autētico
sigillo signatā. de quo dicā. §. c. qm̃ tabellionū

Probetur. p̃terq̃ in casibus qui sequuntur.

Apud acta. vt insti. de satis dat. §. si vō aliq̃s.

Aut signum. i. sigillum. ff. de testa. l. testamen-
tum. §. si ab ipso. vlt. in fi. legis.

De facili. Sed contra : quia difficultas obliga-
tionem non imutat. ff. de ver. obli. cōtinu. §. idēz
in fi. Solutio. hic difficultas inducitur a casu in-
trinfeco. vt. eo. ti. si homo. de hoc et de re. iuris. c.
imputari. et. c. cum stat. libro vj. et no. ff. de con-
dici. et demon. de iure ciuili. in. ij. glo.

Requiuerint. tūc enī cū sigillū autēticū habe-
re nō possit : tūc sufficit p̃p̃riū ipsius p̃stituentis. vt
satis no. w. et de procu. c. i. in principio. in cle.

Anto. hec constitutio confirmatur. §. in cō-
otho. ita mortaliū.

Studio. vnde vix est aliquid / qd sic deditus
ad maliciam nō adinuēniat. autē. vt h̃y qui ob-
se phibent. habere res mino. §. iij. coll. vj.

Alterutrum. al. alternatim.

Calcato. als depresso.

**a iudice delegatum : quāsi
vocandū reperire nequit :
litteras in officio solemnī
publice recitari aut ad de-
canum perferendas fide-
liter dirigi procuret : itq̃
quid fecerit rescribat.**

Anto calliditatis
studio persequun-
tur se alterutrum litigan-
tes vt in supplātatione al-
teri calcato iusticie cul-
tu alt faciat q̃qd possit

Deniq̃ a multis acce-
pū q̃ citatozias l̃as i-
petratas ipetrantes eas
ad locū quo morari d̃z

A multis. de hoc. §. c. innotuit. in prima glo.

Citatorias. vno mō nāq̃ litteris iudicis fit
citatio. et de pbat. qm̃. Alio modo voce seu denū-
ciatione precomis. et de ap. cum parati. C. de feri.

Oēs dies. Tertio modo p̃dictū puta in albo proz.
de q̃b trib⁹ p̃tz. ff. de fidei p̃m. liber. cū vō. §. p̃e.
Quartus est modus citandi adinuētus ordinatio-
ne iuris. et de elec. c. i. et. c. cupiētes. li. vj. et. c. li.
de of. ordi. q̃uis. vt satis no. w. et de iudi. c. i. i. cle.

Impetrantes. noiatiui casus est et pluralis
numeri. de q̃bus impetratibus litteras malitiose
le. et no. et de rescrip. nōnulli. et. c. vlti. p̃ totum.

Cas. l. litteras citatozias.

Ad locū. i. ad locū. cū citās neq̃at domū igre-
di alicui iuri. ff. de ius vo. p̃leriq̃. §. l. le. §. ff. de
re. iur. nemo de domo. vt no. i. spe. ti. de citati. §. se-
z. In quo. l. loco. (quē. §. sed an reco.

Morari d̃z. ibi vbi degit l̃z alibi bñficiuz vel
domiciliū h̃eat. vt no. Inno. et de eo q̃ m̃t. i. pos.

Aduerlari i fi. §. j. i. g. fi. Alioqn nisi saltē p̃ma
vice citatione apphēdat p̃sonalit cū est p̃fess ma-
licia seu h̃a cōtumacia nō d̃t i tātū q̃ nō tenet sen

Tertia diffinitua vel excoicationis p̃ alē citatū etiā
ad domū. et no. Inno. e. c. i. g. est enī post p̃in. et
Jo. an. et de testi. significauit. §. denūciādo. i. p̃n.

Saluo eo. qd le. et no. i. certis causis. et vt lit. nō cō-
testa. c. qm̃. §. porro. cū fi. §. no. Sup. et de elec. c. i.

S. j. m̃elēz. et q̃ ad p̃stituedū aliq̃ē vep̃ p̃sumacē
requit p̃ma vice q̃ p̃sona citatiōe p̃ueniat. q̃ le.
et de do. et cōtu. cām. vbi de hoc. p̃ hosti. et. c. vlti.

Qd p̃bo. ar. ff. q̃ sen. ff. ap. resci. l. i. §. itē cū ex edicto

§. j.

Iusticie.

cuius tñ est pro-
p̃riuz tales ab-
usus reprimere

§. e. §. h̃ic itaq̃.
le. et no. extra i
prohe. in p̃in.

Cultu. i. iur-
gi exercitio. et
de cō. c. pe. §. i.

Quicquid.
p̃phas vel ne-
phas. §. in p̃ti.

Otho. ambitio-
nis. cuz tamen
quodlibet aial

diligat sibi simi-
le. eccle. xij. c.

Possit. nō
dico cōmode vt
de iure. ff. de v.

Sig. nepos pro-
culo. §. p̃phas et
nephas p̃m̃l̃e

do. vt. §. i. g. ar.
§. ibi calcato et

Deicq̃. ij. ps

citatio fit
q̃drupli-
ater.

Sñia an
teneat cō-
tra illum
quer ṽe
sentē cita-
tio nō ap-
prehēdit

Constitutio dñi Othonis.

qui^a citat^p tres destināt
gationes^b quas^c sup^d alta
reloci^e eius dē ecclie v^fl^g ibi
dezi^h loco alio duoⁱ ponūt
et^k tertius statiz^l rapit: ex^m

cto. §. denūciando. Laue tamē q2 ztra crīminosos
 si de ipsoꝝ perfidia zstet et sint cōtra cos postea
 solēnia posita edicta. h de iure ciuili nō pñuēt i
 criminibus diffinitue ztra absēte ad impositio-
 nē pñe nisi vlsq ad relegationē. ff. de p. absēte.
 credo tū de iure canonico posse nichilominus pꝛo
 nūciari sup ipso crimie. lxxxvj. di. tanta. c. de do.
 et cōtra. vñatis. si autē nō cōstet de hmoi flagitio:
 tūc ztra absēte locū habet. c. de hereti. cū contu-
 macia. lib. vj. de qua materia no. Sup. e. ti. vt cō-
 missi in glo. qualiter et. iij. q. ix. in pꝛim.

¶ Quas. C. lras citatorias. vñ legif q stultus est
seruiens sapienti. prover. xi. c. in fi.

E Mel ibide. i. i ecclesia illius. vt. §. in glo. proxi.
In loco alio. q̄ super altare.

¶ Statim. i. post appositionē duorū primorum
anteq̃ ille citandus vel aliq̃s de suis hoc ppendat
Et de significatiōe huius dictiōis & similiū no. cē
de elec. qz ppter. ver. mox et per Guy. ff. de sen.
er. si iudei laicus. in ver. incontinenti. l. vj.

ri &c. apponentibus. vt supra patet.

Testificatibus. loco certicatorij.
Citauerint. illi duo gartiones.

**dicaz. bñ diuerſa pñctuatio eleuata hic diuerſum
tribuit intellectum.**

q Et. pro id est. ar. ff. de h. sig. minus in prin.
c Cōsuetudinē regiōis. S; videt q hec obseruā
tia cōis sit pferenda legi. c. ff. de eta. et qua. c. vnico

quo fit vt duob⁹ postmo-
dū^m testificātib⁹ q^d illū^m ci-
tauerūt^r iuxta^m moxē⁹ cō-
suetudinē^r regionis excoi-
catur^r v^l suspēdit^r vt^r cō-

Excoīcat. an g p pīma cōtumacia pōt qd excoīcari? De iure videt q nō cū cresēte pīumacia cresēre dī et pena. not. Ber. eē vt lite nō cōtest. i. qm i glo. pe. et de do. et cōtū. vītatis. i g. cū iā eēt. ar. op. c. de ser. fugi. qdūq. i. y. rēspō. et hoc vīdetur g. finalit tēnere. eē de iudi. cū nō ab hoīe. in fi. Sī g. no. pīra. rēvī. dī. duo dīppe. i g. pe. vbi dī g. cōtumacia qūbet digna eēt excoīcatione. vī excoīcare vel suspēdere ē i pīdētīs pīatē. vt no. hosti. expīse. eē de offi. dele. c. sanc. Tu dīc hoc casu sēntētiā excoīcationis tēnere lī rēphēndendus sūt iudex q gradū modēstie nō euat a mīoxī īcīpīe. ar. eē de of. dele. q. pōtīficali. t ibi no. Jo. an. i fi. li. vī

Cel suspendit. ab ingressu ecclesie. ar. ex de offi.
ordi. pñti. li. vi. et sic puato ab ingressu ecclesie i suo
ordine nō litz administrare: sed nec ibidē interesse
diuini. l. pñllēdo siue nō pñllēdo. imo nec ibidē
orādo. Alioquin talis i ecclesiā celebrās solēnter
irregularis efficit. ex de sen. ex. is cui. li. vi. vbi de
hoc p docto. nō tñ negat quin p ecclesiā possit trā
sire et extra ecclesiā diuina officia audire. ar. a cō
trario sensu. b. q. ij. pñtēti. ibi ecclesiā itrādi fē.
Et de hac materia ple. no. Sup. ex de offi. dele. quia
pontificali. ver. ingressus.

b ¶ **C**ōtūmar. i. nō veniēdo et de vj. modis cōtūmarie nō. g. et Junno. ex de do. et cōtū. ex litteris. Item dē cōtūmar respectu veniētis s; nō istructi bñ. ex de elec. c. i. li. vj. Itē ēm hosti. addunt tres modi: q; interdū respectu nō defendētis. ff. de pro cur. l. mutus. §. pterea. Itē respectu latitātis vel impediētis ff. et hoc est qđ excepti i certis casibus supra i h. morari. dē autē mediū. et nō. in spe. ti. de cōtūmaria. §. cōtūmaria. Scias tñ q; p tūmaria elidi pōt p se in plenā pbatōne vniūs ipedimētū. puta per iuramentū. vt le. et nō. iij. q. v. quisq; de quo nō. ex de testi. in integrū. ex litteris. in glo. hoc ideo dicat impedimētū. quidam vero si locus inhonestus sit. ff. de arbi. l. si cui iudex. §. arbiiter. Item si a magistratu sit retentus. ff. si quis cauti. l. si. in fi. et generaliter quociens nō de voluntate sed necessitate impeditur ei subuēitur. ff. ex quibus cau. ma. l. sed et si. §. pe. als. §. vlti. adeo q; retractatur sententia probato iusto impedimen to. ex de re iudi. cum bertholdus. dñ tñ culpa sua nō interueniat. ff. qui satis. cog. de die. §. plane. l. si fideiusso; §. i. ff. si q; uis cauti. l. vj. §. si quis tñ et hoc nō. Guy. i. rola. xviij. di. puenit sup g. ibidē

Excois
tio a pol
lit ferri
aliquē
pria et
macia

A p̄orlus. i. oino ar. s. e. cō. l. ad p̄fugādūz.
B utpote. est exp̄ressum veritatis. fm Ber. &
 Jo. an. eē de do. et cōtu. c. put. s. bti. b. utpote qz
 hoc idubitatē verē ē. ar. i hoc qd no. sup̄a. b. mo
 rari dicitur. Jo. de aton.

C Julcius. i.
 non sciens imo
 ignorans.

D Expers. i.
 sine parte qua-
 si diceret i toto.

E Hic itaqz.
 iij. pars.

F Abusus. sic
 sup̄a con. pri.
 j. respon. in fi.

G Et alios si
 miles. l. abusus
 deñ offendētes
 et xpm ledētes.

H p̄ossequentes. sic infra in con. otho. ad tute-
 lam. s. nos igitur in prin.

I Per impetrantes. litteras citatorias de quibz
 sup̄a locutum est.

K Vel per eorum. l. impetrantium.

L Nuncios. l. gaciones de quibz sup̄a. s. pri.
 vel alios p̄ impetrantē missos.

M De cetero nō mittantur. non approbat vsuz
 p̄cedentem vt dixi sup̄a c. con. audiuius.

N Moderatis sumptibus. a quibus deducende
 sunt expense quas nuncios ille domi esset factu-
 rus. vt no. extra de procura. c. p̄ causa ar. ff. de
 admi. tu. a tutoribus. s. si. hoc tenet Car. de rescp.

O Moderatio quādo quis nec lucri patitur
 nec damnum. vt ibi no. sed Jo. an. est ibi contra
 Nam in procuratorio p̄stando nichil deducit
 tur eē de sy. cum sit. Itē testis integras expensas
 percipit iij. q. iij. vendituris als venturus. q̄ po-
 nit. C. de test. qm̄ liberi. i. fi. melius facit. C. de ap-
 pel. eos. s. si q̄s aūt. hunc parti iudices et executo-
 res vt estio fauorabilē sine murmure inclinat.

P Impetrantes. Contra: quia hoc videtur de-
 bere fieri sumptibus vtriusqz ptis. eē de rescp. sta-
 tutuz. s. in quibus als. s. insup. li. vj. Solutio ibi
 prius introductionē i iudiciū ideo cōmuniter p̄e-
 stabunt salarium si in huiusmodi actu citandi so-
 lummodo geritur negocium impetrantis.

Q Per suum. l. iudicem non aūt ptis ipetrātis.

R Nuncios. Ergo videtur exp̄ressuz q̄ standū ē
 certificatorio nūciū iudicis eē de appel. cū parati
 b. de hoc. qd verū intelligit. g. ibi de nūcio publi-
 co et iurato ad tale officii et hoc etiā no. eē de of-
 fi. dele. p̄udētiāz in glo. q̄ sit. sed g. tenet ē. l. tali
 credendū non esse. vt no. Ber. eē de pba. qm̄ b.

S citationes. in fi. Solutio fm Hosti. ibidē nuncio
 iurato creditur p̄ima facie. si tamen citatio nun-
 cii neget: negās p̄ solū nūciū nō cōvincitur eē de
 sen. ex. sacro. qd verē p̄t eē s. opi. legistaz q̄ ad dif-
 finitiuā punitiōez crīs. C. de accu. singuli. C. de de-
 curio. l. j. li. x. & ibi no. tñ i citatiōibz ad cāz ipi nū-
 cio iurato creditur donec contrariuz p̄obetur: et
 hoc tenet Sup. eē de sen. ex. venerabilibz. s. i. b.

citatus. li. vj. que probatio potest fieri per solum
 iuramentum. eē de resti. in inte. ex litteris. s. pe. et
 vlti. vbi hoc no. glo. sed forte in hoc ad personam
 que dicitur citata esset consideratio habenda. ar.
 in hoc quod le. et nota. eē de iure iuran. c. vlti. in
 fi. ar. ff. de legi-
 ti. tu. legitimos.
 j. respon. in fi.
 r. Cas. l. litte-
 ras citatorias.
 l. Qui. nun-
 cius iudicis.
 l. Vocandū. i.
 citandum.
 b. Diligēter.
 nō q̄ tepide vel
 fice seu als ne-
 gligent vel ma-
 liciose. vt dixi
 s. e. constit. ad

tere citatorie de cetero nō

mittantur sed iudex mo-

deratis lumptibus im-

petrantis per suum si-

delem nuncium eas mit-

tat: qui vocandum dil-

gēter p̄grat. que si repe-

rere nō potit die domico-

vt alio solent in ecclesia

baptismum. s. j. ver. diligenter.

P Perquirat. supple etiā inuentum citet pla-

ne. l. non sub verbis duplicibus ar. in hoc qd dixi

sup̄a e. consti. sacer oꝝdo in glo. quozum ē. ad vi-

cariam. j. respon. ante fi. in glo. illuso.

Q Quem. citandum. nec eius p̄ocuratozem.

S Sed reperire. Sed nunqd omnia ista tria. s. min⁹ vel

de citando dñm si reperiatur vel eius p̄ocuratoꝝ eo absēte

si quem dimiserit: alioquin publico citationis edi p̄ocura-

eto vñs et modis. l. simul per oꝝdinez in p̄mo ci toꝝ.

tatorio coniungi possunt? Videtur q̄ non p̄ouit

nuper in quadam causa ardua coram certis de lin-

col. inter graues personas agitatam sustinere ni-

tebar. Nam vbi requiritur series executionis vt

oꝝdo ex iudicis p̄cepto p̄io non impleto est op⁹

iusu secundo ff. de re iudi. l. a diuo pio. in princ.

Item cū p̄ponitur hic in mādato cōditiones sa-

cti constare debet iudici. eas deficere vel impleri

anq̄ viteri⁹ possit p̄ocedi. ar. ff. de cōdi. et dñd.

multū interest. Item nec peremptoria citatio sit

p̄ima vice nisi ex causa in citatorio exp̄ressa. vt

le. et no. extra de dila. c. j. Item denunciatio plu-

ries diuersa requirit temporum interualla vt le.

et no. ff. de pig. act. l. si conuenerit. in fi. facit qd

no. glo. ff. de publi. iudi. inter accusatoꝝ circa me-

fi. ar. ff. de legi-

ti. tu. legitimos.

j. respon. in fi.

r. Cas. l. litte-

ras citatorias.

l. Qui. nun-

cius iudicis.

l. Vocandū. i.

citandum.

b. Diligēter.

nō q̄ tepide vel

fice seu als ne-

gligent vel ma-

liciose. vt dixi

s. e. constit. ad

Citet do

3 Sed reperire. Sed nunqd omnia ista tria. s. min⁹ vel

de citando dñm si reperiatur vel eius p̄ocuratoꝝ eo absēte

si quem dimiserit: alioquin publico citationis edi p̄ocura-

eto vñs et modis. l. simul per oꝝdinez in p̄mo ci toꝝ.

tatorio coniungi possunt? Videtur q̄ non p̄ouit

nuper in quadam causa ardua coram certis de lin-

col. inter graues personas agitatam sustinere ni-

tebar. Nam vbi requiritur series executionis vt

oꝝdo ex iudicis p̄cepto p̄io non impleto est op⁹

iusu secundo ff. de re iudi. l. a diuo pio. in princ.

Item cū p̄ponitur hic in mādato cōditiones sa-

cti constare debet iudici. eas deficere vel impleri

anq̄ viteri⁹ possit p̄ocedi. ar. ff. de cōdi. et dñd.

multū interest. Item nec peremptoria citatio sit

p̄ima vice nisi ex causa in citatorio exp̄ressa. vt

le. et no. extra de dila. c. j. Item denunciatio plu-

ries diuersa requirit temporum interualla vt le.

et no. ff. de pig. act. l. si conuenerit. in fi. facit qd

Constitutio dñi Othonis.

a In quo, f. loco.

b Degere, a. in habitare, vt de hoc dixi supra, §. j. ver. moxari, dñ.

c Regi faciat. Per se vel per alium, non enim in hoc tāta sequitur solēntas sicut i lectura sentētie le. & no. ex de re iudica. ca. vlt. lib. vj.

d Et exponi, nō copulatiuā. ff. de ver. obli. l. si quis ita stipulat. in prin. not. Jo. an. ex de vi. et ho. cle. c. i. i. g. pñctim i cle. Sed con =

loci illius in quo degere consuevit duz missa cantatur publice litteras legi faciat et exponi: vel saltem ad decanum in cuius decanatu moratur qui vocandus existit

tra ex de appel. appellato. li. vj. Solutio ibi sufficit sola presentatio que nec lecturaz nec expositio nem requirit ad suā substantiā. vt ibi no. car. i. fi.

e Vel saltez, hec pars alternatiue presentis cōter in vsu habetur de qua materia no. ex de regu. iuris. in alternatiuis. li. vj.

f Ad decanū. f. ruralem de quo dixi supra, e. cō. cum non solum. §. si qui vero. in prin.

g Citatio. i. mandatum de citando.

h Qui. f. decanus.

i A iudice. mandatum citatozū remittente.

k Iustus. in ipsis litteris citatozū per superiorem habentē ius imperandi. ff. de noxa. acti. l. ij. et. ff. de regu. iur. qui iustus.

l Per se. f. decanū. l. Certos. nō g habz iūgere seu cōmittere executionē talem vniuersis et singulis capellanis etiam in certis ecclesijs celebrātibus. arg. ff. si pe. certum. de hoc dixi supra, e. con. sacer. in glo. ordo nāq et i glo. ibi pzece. incertus ē enīz quē ignoram. ff. de v. sig. sub signatū. i. fi. in

m Suos. f. decanos. **n** Fideles. tales nāq esse debēt mīstri cuiuscūqz iudicis executoris seu pzelati. vt ple. le. xlvj. dist. omnes. C. de conduc. in prin. orze. l. i. in fi. li. x. et dixi supra, e. con. ad elidendum. §. i. in prin. et. j. e. con. qm tabellionū. §. pe. Item nec debēt adulatorēs esse. xlvj. dist. sit rector. et. c. fi. xlvj. di. sunt nōnulli. sed cum vt plurimū falsitas cōmittatur lingua vel scriptura vtinā in emendationem propinquozū adiscerent quidē falsi constantiaz veritatis per abscissionē lingue vel manus. autē. de phi. seu. alie p frederi. imperia. §. scriba. coll. x. o Quodq. i. moduz et formam citationis facit hoc enīz denotat hec dictio. relatiua. ar. C. de trāf. acti. vt responsum. narranda est enim series facti vt no. ex rubri. dilectus. in. j. glo. et hoc ple. declarā. j. in con. otho. ita mortaliū in fi.

p Fecerit. decanus predictus.

q Rescribere. hic videtur cōfundi consuetudo Eboz qua p̄sidentis curie p suas litteras p̄suevit mandare decano: vt aliquē citet et in testimoniu citationis sibi facit litterā candē remittat cū ap̄pensione sigilli sui. tūc si candē litterā remitteret sufficiēter dicebat p̄bati citatio put refert Hosti. alibi obseruātū fuisse de p̄suetudie gallicana. vt ipe

no. ex de p̄bati. qm. v. citationes. qd hic reprobat p hūc finē. et in glo. quā iam posui. §. v. quodq.

r Non omittat. sumptibus ipetrātis lras ipas citatorias. vt. §. e. §. post prin. Sed nunquid hoc exequetur vel rescribet decanus certificando iudi

citatio dirigatur: qui a iudice iustus hoc si deliter psequatur per se aut certos suos nuncios et fideles: quod qz idē fecerit eidē rescribere iudici nō omittat.

cē mādātē nisi sibi prius sumptus ministrēt p pte? Videtur q nō cū iniquū sit dānosum ali cui suū esse officiū. ff. quemadmo. test. ap. si qd ex p̄sūctioe. vij. q. i. placuit et ibi no. i. fi. ff.

de furt. si fu cōis. §. q vō. nā lz alicui. hoc quoqz tenet g. i iudice delegato qm aū laborē suū sūt sibi ministrande expēse sicut et testi. vt no. ex de offi. dele. prudentia. §. i. i. g. videt i fi. ar. ex de rescrip. statuti. §. in sup. li. vj. Sed qz ad hoc q purget p̄tēptus vel mora si in obligatiōe sit dies vlt pena mādātarius vel debitor hz iūctū seu debitū offerre si penā velit euitare. vt. §. e. v. moderatis expēsis. C. de p̄hen. et cōmit. si. l. magnā. ff. de tute. l. ij. i. fi. cū sua pua g. iūctis legi. ff. de admi. tuto. l. i. in pn. qd dic vt ple. no. Sup. xlvij. di. ppe fi. Itē lz excuset hoc casu q ad itesse p̄tis expēsas nō mīstrātis: offendit tñ p̄ceptū iudicis. ff. si qd i ius vo. nō ie. l. ij. §. pe. i fi. ar. ff. de arbitris cellus. C. de vlt. si pro pte. Solut. videt qbus dā q quibus sumptibus p̄p̄is vel ad locū remotū exequi mādātū vlt certificatozū nō tenet. ar. ff. de anu. lega. l. mēna. i. fi. C. de ano. et tribu. pro locis. et. l. nemo. cū sua glo. li. x. ff. de op. libe. q nisi. hoc tñ nō credo cum mādātarius est de iuris dictiōe mādātis. ff. de re iudi. p̄tumacia. i. fi. facit qd no. Inno. ex de pegri. signāte. officiū ergo iūctū hz decanū exeq hoc casu ne icidat i iudicis p̄tēptū. ar. ff. de pcur. q p̄prio. §. q pcur. vt i ceteris. i. fi. et. §. lit. §. fi. de p̄ri. acti. tu. l. i. §. finito. cū fi. ar. op. ff. si qd testā. liber. iul. l. j. §. sed si fidei cōmissaria. hīta similitudine p̄cepti iudicis & testatozū. ff. de ali. et ciba. le. solēt. j. respō. et hāc sentētiā tenet hosti. si i iudice delegato qd nō p̄uisio expēsar nō est sufficiens cā nō obediēdi mādato. qz exeq dz suis expēsis: et postea sibi p̄videri. vt ipe no. ex de offi. dele. c. prudentia. §. i. maxime cū hoc casu cōtēptus vulgo appellet idē qd nō cōparere intra q tñ est differētia de iure. vt no. x. di. §. si qd aūt. lz hic latius accipit p̄tēptus. f. qm sine cā iuris dictiōi nō parēt ar. in hoc qd no. ij. q. vij. metropolitanū. no. Sup. lv. dist. c. ij. iudex tñ ad petitionē decani. qulqz h̄mōi expensas refūdat denegare dz audiētiā p̄sequi. ar. ff. de pe. aut dā. nū. i. pn. ff. de leg. i. l. h̄mōi i fi. le. et no. xlvij. di. in hoic. §. q si qd i. g. sic habes casū. facit. j. i cō. otho. laudabilis i fi. Nec obstat decre. statuti. §. i. sup. li. vi. qz loqz i iudice delegato q iux itētionē mādātū nō cogit p̄ficisci ad cognitionē cāe magne sūptibz p̄p̄is: lz secus hic in exequutore nudo mīsterij b̄cuis. ar. autē. d iudi. §. ne aūt. col. vj. & sic stare pōt so. j.

Plurij sit fideles et non adulatores.

citatio qz liter p̄batur.

Constitutio dñi Othonis.

vt in dicto. ver. recurrere. j. in con. p.iori.

Crimen
an possit
pbari p i
strumen
tum.

A Regocio. hoc verbū generale est. vt ptz et de
vbo. sig. forus. Iuxta hoc querit an crimē alicui⁹
per hñdī publicū vel autēticū instrumētū pbe?
Dicit glo. q. nō. vt no. et de maio. et obe. cū i ecclē
lys. ar. 2. tra. et
de resti. spo. cu3
ad sedē. §. vl. ibi
exp̄sse apparet
violentiāz pro
bati p instrumē
tum fm hosti.
idem no. Sup.
ij. q. i. c. i. in pñ.
Solutio fm ca

contractui vel negocio^a af
fuisse^b vel extitisse aliquēz
ad iudiciū euocatū^c
vel^d sibi litteras citatoz
as presentatas qui^e tamē

nonitas prima ps intelligit qd qñ agit criminali
ter et directe ad penā. qz tñc nō sufficit pbatio per
scripturā. secus tñ qñ ciuilit̄ ad rei psecutionē.
vt no. per Inno. in dicto. c. cū in ecclesijs. ple. per
Jo. an. i dicto. c. cū ad sedē. §. vlti. Registe vero di
stingūt de crimine verbaliter cōmissio: et tunc pro
bati possēt p instrumētū. Aut realiter cōmissio: et
tunc non. ff. ad turpil. l. in senatus. j. respon. ibi
quoq; chirographum. Tu vero dic post Albradū
crimē p instrumētū pbari posse cōsiderato crimie
put deducit iesel. i. realitas facti sic potest pbari:
puta detectio seu violētia. vt dicto. c. cū ad sedē. §. 3.
tñ qualitas criminis et qñbet circūstātia mouens
iudicē et que arguit factū cōmissus esse vel nō esse
crimen punibile. autem. de pace. te. §. si quis ho
minē. coll. x. p instrumētū pbari nō pōt. ff. de iure
fisci. l. ij. §. itez diui. Cū nequeat satisfacere iterro
gatozys mouētibz iudicē. xxiij. q. viij. occidit. in
fi. ff. de pe. aut scēā post prin. ar. ff. de acquirē. pos
fessi. l. i. pedia.

b Affuisse. l. vnā partē vel aliā seu testes. C. de
contrahen. et cōmit. si. l. optimam.

c Euocatū. p litteras citatozias alteri directas
vt supra. c. p.iori. Jo. de athon.

d Vel sibi. l. eadē qd p hñdī litteraz p̄sentatio
nem esse vocatus.

e Qui. quicūq; sit p̄missor de quo cauet in lit
teris vt p̄mittitur consignatis.

Negati
ua vagā
pbari
nō pōt.

A Nunq. in veritate facti. qd tñ est improbabi
le p testes. cū talis sit negatiua vagā et effuso ser
mone plata quod cadere nō pōt sub intellectu vñ
cognitiōe testis fm naturā. vt hic. sic loquit gl. et
de elec. bone. l. ibi fm cursum. secus tñ est de nega
tiua sic coarctata restricta et determinata ad certū
tēpus et locū qd eā p̄cipere pōt testis p sensum cor
porēz sicut et affirmatiua. et talis directe nedum
indirecte pbari pōt puta titus non cognouit ber
tham: qz deest sibi naturale instrumētū. Itē qd ta
lis nō p̄cussit pugno. qz caret manu. Itē qz certis
die et loco nō creuit arbor ficulnea i altitudine. x.
pedū: qz vidit illū locū vñdiq; vacuū: et hoc p̄ce
pit p visum suū. et cōsimiliter pōt poni exempluz
de quolibet alio sensu corporeo. vt ibi no. ple. Jo.
an. Item qd nuncius me non citauit tali die bene
posuiz hoc pbari p duos qd illa hora steterūt meū
et oēs meos actus viderunt: cuius pbatio satis est
possibilis per redditioē sufficiētis cause. ar. et de

probat. qñ. in prin. et. c. tertio loco. de hoc etiāz
no. in spe. de pbat. §. i. in prin. Est tñ cauenduz:
qz cū testis volens probare negatiua dicit hoc nō
fuit qz nō vidi: tñc nō valet pbatio negatiua etiā
pluriū ztra vnū affirmantē qz potuit aliter fuisse

nūq^a p̄sens fuerat inuē
tus: imo^b forsan in alia p
uicia vel diocesi tñc^c dege
bat. **C**eterū^d cū hñdī^e
scripture falsitatis viciuz

et de p̄batio.
ad nostrā. nam
hoc casu nega
tio respicit sen
sum testis qd sen
sus plus iudica
re non pōt qd te
pit: sed p̄cipere
non pōt cās ne
gatiue cu3 eius

nō sint species tanq̄ non entis fm philosophum.
ergo hoc casu depositionis sue nō valet. sub hñdī
eniz negatiua depositione testis semp intelligitur
q ego sciam. vt le. et no. viij. q. iij. artalibus. in fi.
vnde si testis deponat de aliquo qd citatus nō fuit
subaudit lex q ipse sciat. ar. extra de purga. cano.
quotiens. et. c. constitutus. autē. de here. et falc.
§. si vero absunt ibi et in nullo. et. colla. i. als si
nichil subaudias incurrer testis anceps pericuriuz
ar. ff. de in litem iuran. l. videamus. ff. rerum am
mo. marcell^o. et hoc no. hosti. i dicto. c. bone. b.
singulares sic intellige regulam de qua le. et no.
extra de confessis. c. i. li. vi. que dicit negantis fa
ctum non dicit negati facti nulla est p̄batio scz
plena per testes ar. g. de testi. iur. iur. Aut testis di
cit non fuit quia vidi non esse tunc valet p̄ba
tio etiam directa sicut et cuiuslibet affirmatiue vt
p̄dicti nam hoc casu negatio non respicit sensuz
hominis corporeum sed ipsum factum negatum
coactum vt p̄missi. cuius p̄batio ita cadit sub
sensu testis sicut et affirmatiue et hoc vult dicere
g. C. de iura. calū. l. ij. ver. credit et. ibi sed que
dam obsecrantes per suaz peritiā probant bene
mulierem non pregnantem ff. de ven. inspi. l. i. §.
ij. et patet in ceteris negatiuis de p̄senti. ar. C.
de re mili. ciuili. l. xij. Potādū ē igit triplicē eē ne
gatiua. l. facti iuris et q̄litas. Negatiua facti ē
duplex. qdā ē pura et simplex. et ista nullo mō p̄t p
bari. vt ego nō fuit citat^o. Alia ē negatiua: cui adij
cit tps vñ loc^o et pbari p̄t indirecte. vt nō fui citat^o

g Immo (tali die rothōagi qz erā alibi et.
forlan. ecce qualiter negatiua meta transit in af
firmatiuam resolutam vt supra i glo. p.iori.

h Tunc. l. illo tempore de quo canunt littere
ille signate. Et caue quia licet irregulariter hec di
ctio tunc dicitur extremum temporis designare.
ff. de usufruct. le. l. v. x. i. usufructum ville. ff.
de condi. et demon. l. iij. in fi. tamen quandoq; nū
miam importat generalitatem quousq; expona
tur vt hic extra de re iudi. c. abbate sanc. §. ceterū
ver. plerisq; locis. et. §. p̄elatus ver. ex hys libz o
b. Joannes de aton.

i Ceterum. iij. pars.

k Huius scripture. i. consignate testificantes
penitentiā aliquoz certo tēpore quo i veritate ab
sentes erant. Sed quid si dicte littere nō testificen
tur p̄sentiāz partis certo tempore sz tñ cōtinet

Aditio

in illis parte citata esse nō tñ dī qñ. Querit quali-
ter pōt absens dictas litteras de falso redarguere?
Videt q nullo modo cū tēpōr seu loco idetermi-
nato nō possit p̄trariari, ar. a cōtrario sensu. C. de
p̄trahen. et p̄mitten. si. l. optimā. et de testi. ex te-
tenoze. in fi. de

contineāt manifeste fieri
talia vel similia districti-
us prohibentes / prouida
deliberatione censemus
q̄d qui i his deliquisse fue-
rint conuicti et qui tali-

tutuli. si. s. itez
verborū. in fi.
ar. op. et de re
iudi. c. abbate
sane. s. p̄elat.
circa mediū. li.
vj. Credo p̄tra-
nā tūc p̄traria-
dum est date ip-
sarū litarum. ex

quo de aliq̄ tpe expeditionis actus testificati in ip-
sis litteris nō apparet. et de hīs q̄ fiunt a p̄ela.
c. quāto. s. fi. ar. op. et de fide instr. inter dilectos
s. sed p̄tra p̄uilegiū. q̄. respon. iste enī est maior
effectus date litterarū: vt detur facultas aduersa-
rio se defendendi p̄tra falsitatem illarū. vt le. et no.
p̄ Jo. an. et in fi. sup. data. li. vj. p̄t̄ et de in itege.
restit. cū ex litteris. s. nos igit̄. v. p̄p̄rimus. unde
sine data nō valēt instrumenta publica. vt le. et no.
j. in con. pri. in fi. et hāc glo. reputo notabile p̄tra
falsa certificatoria decanoz q̄ in hoc odio p̄cio vel
fauore frequēter deuiare dicunt. rj. di. quattuor.
a **M**anifeste. eius tñ p̄batio est obliqua. vt p̄t̄
in hīs q̄ diri sup̄ra. s. p̄proxi. ver. nunq̄.

b **M**el similia. nota ergo dispositionē iuris cōis
extendi ad casus similes. ff. de leg. nō possunt. Sed
an dispositio specialis et p̄uilegiata extēsiōe ca-
piat ad similia? distingue: aut querit i dispositiōe
restringenda: et tūc nō restringit. C. de p̄di. curi. l.
curiales. in p̄zin. v. de hoc. li. x. Aut est dispositio
augens: tūc si sit eius q̄ est sub lege nō debet exten-
di. ff. de re. eo. q̄ sunt sub tu. vel cu. si pupillus. s. si
p̄toz. ff. de liber. et posthu. cōmodissime. Si nō sit
dispositio augēs illius q̄ est sup̄ra legē puta pape
vel impatoris. tūc aut sibi soli est derogatiua tunc
extendit ad casum simile. ff. de dona. iter vi. et vr.
cū hīc stat. s. similes. C. de aduo. diuer. iudicio.
q̄l dez. et. l. vlti. in fi. C. de palati. l. vlti. li. xij. Aut
etiam alteri est derogatiua: tunc nō extenditur ad
casus similes. et de rescrip. susceptū. li. vj. et. e. lib.
de p̄be. cui de nō sacerdotali: nisi casus ille similis sit
dependēs. C. si nō a cōpe. iudi. si de p̄p̄ietate vel
nisi mero motu. et de p̄ben. si motu. li. vj. C. de
bo. peti. subla. l. i. li. x. Et faciūt ista ad questionē
de impetrante dispensationē sup̄ pluralitate bene-
ficioz: si sciem curā habentuz an possit hīc eccliam
curatā cū archidiaconatu. in qua questione dicen-
duz est q̄ nō. vt no. in spe. ti. de leg. s. videndū. v.
quid si habēs eccliam. et no. Jo. an. et de p̄ben.
c. nō potest. s. idem autē in p̄zin. li. vj. ar. extra de
offi. ordi. c. ordinarij. s. in cōferendis. li. vi.

c **D**eliberatione. dixi sup̄ra. c. con. cū sit ars. s.
has igitur. v. p̄cito.

d **Q**ui. l. cōsignātes falsas lras huiusmodi.

e **C**onuiicti. ordiaria cognitio de defensionib⁹ sibi
datis. ar. in hoc q̄d diri sup̄ra. c. con. q̄d ad venera-

biles. s. pe. in magna g. ibi scdo q̄ro. et. j. in g. pe.
f **U**lti scienter. unde nota q̄ si q̄s falsas litteras
se habere cognouerit infra decē dies debz illas de-
struere et resignare. et de falsis. c. dura. Sed gos-
fci. dicit ibi illud verū esse in litteris quas quis p̄

ltas fal-
las hīs
qd facere
debet.

bus litteris maxime in al-
terius p̄iudicium p̄fēū
p̄ferint vti scienter pena
falsarijs debita et falsis
instrumentis vtētibus de
bite puniantur.

aliū impetrat.
tūc cui sic facie
do penā euat
vt ibi. secus si p̄
sci plus. nā tūc
p̄sci falsi fuit
vel esse debuit.
et de crimi. fal-
si. ad falsarioz
no. Sup. i Ro-
lario suo. xix.

di. in memoriā. Sed q̄ro quid si ille qui vtitur fal-
so instrumento vult se purgare q̄ ignorauit? Re-
sponso q̄ audiendus est si se purget et deceptor
exhibeat. als nō. ff. de falsis. diuus. et. e. ti. l. maio-
rez. Sed cōtra. et de crimi. falsi. ad falsarioz? So-
lutio. ibi ignorātia est crassa et supina: vt nō erit
bet deceptorē fm laurenti. vbi ergo vtens falso
instrumento q̄d cūq̄ sit nisi deceptorē exhibeat tāq̄
falsarius puniet. ar. dicte legis maiorē. p̄ quā. l.
dicit placen. q̄ si emptor rei furtiue nō exhibet vē-
ditore cōuenit furti: sed aliq̄ p̄tra. C. de furtis. l. in
ciuile. vbi de hoc. vt no. Sup. in. dicto. c. i memo-
riam. Joannes de aton.

g **P**ena falsarijs debita. que fm leges est depor-
tatio et oim bonozū confiscatio in libero homine.
seruus vero afficiendus est vltimo supplicio. vt
le. ff. de falsis. l. i. s. fi. Quod tamē partim mitigat
auten. vt nulli iudi. s. vlti. coll. ix. et in huiusmōi
potest ecclia docere quid fieri debeat. lxiij. disti.
adrian⁹. vbi hoc no. Sup. in glo. fi. Scd⁹ canōes
vero falsarius suspectus rescripti aplici si singula-
ris est ad curiam cum litteris est mittendus. extra
de rescrip. c. ij. in fi. vbi de hoc. si vero sit collegiū
mittere cogitur litteram et nunciū. extra de testi.
causaz que vertitur. s. fi. Falsarius vero sigilli re-
gis licet sit clericus impressiōem characteris forte
per aduersionē patietur quo ab alijs cognoscetur.
extra de crimi. falsi. ad audientiam. sed falsarius
etiam litterarum capituli multo fortius episcopi
cum conuictus fuerit ab officio et beneficio debet
suspendi. l. di. si quis episcopus. et no. xix. distinc.
in memoriā. et no. extra de offi. delega. cū olim.
ij. in glo. et extra de hīs que fi. a p̄e. quāto. in fi.
glo. pe. et no. extra de testi. tam litteris. in fi. et
ibi bene no. per Hosti. hec vera intellige quando
directe quis super falso conuicitur. als si iudicis
officio seu in casu vbi pena certa de iure canonico
non infligitur. vt in falsantibus sigilla p̄uato-
rum fm iustum arbitriū iudicis est talis falsarius
puniendus. vt signanter notatur. v. q. vj. p̄esby-
teri. extra de offi. dele. de causis in fi. ar. ff. de falsi.
l. asipe. et pe. s. i. Jo. de athon.

Falsarij
pena.

h **I**nstrumentis falsis. quozum instrumentoz
falsitas ex multis deprehenditur. vt no. xix. di. in
memoriā. plenius per hosti. in summa. de rescrip.
s. qui possunt. circa medium.

Disposi-
tio iuris
an possit
ad casus
similes ex-
tendi.

Constitutio dñi Othonis.

Quoniam tabellionū. isti etiā vocantur scri-
ptuarij publici supra. c. proxi. in prin. quales ta-
belliones nullus potest creare nisi papa & impera-
tor: qui h. orū vñ approbati etiā & iuenerūt: nisi
nes p q̄s forte cōsuetudo vel sp̄ale priuilegiū pape vel im-
peratoris alicui
hoc cōcessit. ar.
et de excess. pre-
la. accedētibz
ad fi. vt no. per
Inno. et hosti.
et de fide instru.
c. pe. in prin.

C De sigillis autēticis et
de custodia eorum.
Summarū.
Omnes prelati taz su-
periores q̄ inferiores oīa
q̄ collegia cum suis offi-
cialibus habeant sigillū
autenticum suis notis et
characteribz iſculptū noīe
dignitatis aut officij. sed
officiarij perfūcto officio
sigillū statim resignēt. Dēs
aut sigillū fideliter custo-
diāt aut custodiri recepto
iuramēto procurent. Cu-
stodiam cuiuslibet alterius inferioris iudicis ordi-
narij vel delegati. si hoc habeat consuetudo. C. de
emanci. libe. l. i. et de maio. et obe. cū in eccl̄ijs. §.
cū igit. et de do. et cōtu. veritatis. §. nos igitur. de
probatio. c. post cessionē. que loquit in platis et or-
dinarijs. et de testi. presentata. §. i. que loquitur i
extraordinarijs iudicibus seu delegatis et no. fm
Inno. et de fide instru. c. ij. qd̄ verū esse dicit ibi
hosti. cū sit iudex ecclesiasticus vel prelatus siue
secularis. si consuetudo hoc habeat. vt. c. ti. cū di-
lectus. extra de do. et cōtu. cū olim. §. cūq̄. et hoc
tenetas. ar. et de testi. cogen. c. ceterū. cū. l. ff. de of-
f. prefec. v. l. i. §. pe. et ar. et de vita et hone. cle. c.
penulti. al. vlti. licet Inno. no. cōtra quo ad secu-
larem. et de fide instru. c. i. hoc verū instrumentū
sigillis autenticis cōsignata parem vim obtinent
cū instrumentis publicis tabellionū. vt no. et de
procura. c. i. in prin. in cle. et extrauag. Johānis
pape. xxiij. execrabilis. §. statuimus. ver. publico.
ar. et de offi. ordi. si canonici. in prin. li. vj. et no.
e. li. de senten. excō. c. i. §. i. imo plus quādoq̄ cre-
ditur tali sigillo q̄ instrumentū publico. C. de epis.
et cle. si qua per calūniā. §. si. et de accusa. c. vlti. §.
discretionis. Ad potest esse verum maxime in litte-
ris clausis. qz cōmodius includuntur sub sigillo.
vt ibi no. per Jo. an. vel qz sigilla sunt magis no-
ta: vel facilius possunt probari q̄ auctoritas nota-
rii. als vbi sigilla sunt ignota: tunc non probant
nisi de illis fiat fides aliqualis iuxta discretionē
boni arbitri. et de cle. peregr. c. i. vbi de hoc in fi.
et no. xxi. q. ij. c. i. in glo. sufficit. Qui autē habēt
sigilla autentica inferius apparebit.

Scriptu-
ra qñ dici-
tur autē-
tica.

C Ad sigilla
autētica. Dicit
autē scriptura
autentica nō so-
lū si sigillo epi-
fuerit cōsigna-
ta: imo etiam si
sigillo cuiuslibet alterius inferioris iudicis ordi-
narij vel delegati. si hoc habeat consuetudo. C. de
emanci. libe. l. i. et de maio. et obe. cū in eccl̄ijs. §.
cū igit. et de do. et cōtu. veritatis. §. nos igitur. de
probatio. c. post cessionē. que loquit in platis et or-
dinarijs. et de testi. presentata. §. i. que loquitur i
extraordinarijs iudicibus seu delegatis et no. fm
Inno. et de fide instru. c. ij. qd̄ verū esse dicit ibi
hosti. cū sit iudex ecclesiasticus vel prelatus siue
secularis. si consuetudo hoc habeat. vt. c. ti. cū di-
lectus. extra de do. et cōtu. cū olim. §. cūq̄. et hoc
tenetas. ar. et de testi. cogen. c. ceterū. cū. l. ff. de of-
f. prefec. v. l. i. §. pe. et ar. et de vita et hone. cle. c.
penulti. al. vlti. licet Inno. no. cōtra quo ad secu-
larem. et de fide instru. c. i. hoc verū instrumentū
sigillis autenticis cōsignata parem vim obtinent
cū instrumentis publicis tabellionū. vt no. et de
procura. c. i. in prin. in cle. et extrauag. Johānis
pape. xxiij. execrabilis. §. statuimus. ver. publico.
ar. et de offi. ordi. si canonici. in prin. li. vj. et no.
e. li. de senten. excō. c. i. §. i. imo plus quādoq̄ cre-
ditur tali sigillo q̄ instrumentū publico. C. de epis.
et cle. si qua per calūniā. §. si. et de accusa. c. vlti. §.
discretionis. Ad potest esse verum maxime in litte-
ris clausis. qz cōmodius includuntur sub sigillo.
vt ibi no. per Jo. an. vel qz sigilla sunt magis no-
ta: vel facilius possunt probari q̄ auctoritas nota-
rii. als vbi sigilla sunt ignota: tunc non probant
nisi de illis fiat fides aliqualis iuxta discretionē
boni arbitri. et de cle. peregr. c. i. vbi de hoc in fi.
et no. xxi. q. ij. c. i. in glo. sufficit. Qui autē habēt
sigilla autentica inferius apparebit.

C Recurrere. in omnibus vbi sufficeret instru-
mentū tabellionis. vt dixi supra in con. proxi. §. i.

ver. contraxisse. nisi cōsuetudo in quibus dā alias
interpretaretur. ar. in hoc qd̄ dixi supra. c. con. ad
vicariam. v. alioquin. et supra. c. con. vltim. §. i.
ver. nō signatis. et cōsideratio huius textus col-
ligitur ex glo. Ver. et de fide instru. c. vlti. in fi.

Notesant sine domini sul
si nichil signēt quo iuben-
te fiat fideliter et prouide
sigilli copia: i qz litteris di-
ligēs date subscriptio.

Quoniam tabellio-
nū vltus in regno
anglie nō habetur prop̄
qd̄ magis ad sigilla au-
tentica recurrere ē neces-
se: vt eorū copia facili-
habeatur: statuimus vt
sigillum habeant non so-
lū archiepiscopi et epi-
scopi: sed etiā eorū officia-

Et necesse.
Quid ē si hec
causa cesset per
multitudinē ta-
bellionū nouit
creator? Certe
dico ppter hoc
nō cessare statu-
tum: qz lex ista
locali hāc cōne-
pudit ar. et de
dona. aplice. §.
si vñ cū si. de q-
b. dixi. §. c. cō-
stitū. alicubi. §.
quo dāte. i. pñ.
et facit qd̄ di-
xi supra. c. con.
latronum. j. re-
spon. ver. locis
fidelit. i. prin.
g. Et cōst. l.
sigillorum.

Copia. i. facultas oportuna. sic accipit. et de
iur. iurā. c. i. §. dictū aut. v. copiosa. i. cle. nō autē
ponit trāscriptū vlt exēplar. vt. j. c. pr. §. statuim.
i. Facilius. nō tamen sine rogatu prius adinſtar
tabellionis qui debet requiri et etiā testis. vt le. et
not. per. w. et de iure iuran. c. i. §. dictus autem.
v. requisitus. in cle. ff. de procu. l. que oīa. et no. in
spe. de instru. edi. §. instrumentū. circa fi.

Habebatur. sic supra con. proxi. in prin.

Et sigillū. i. autenticū. de quo premititur.

Non solum archiep̄. hic incipit explanare q̄
sigilla autentica dicantur habere. de quo no. et de
fide instru. c. ij. et dixi supra. c. glo. dē autē in pñ.
Et epi. differentiā inter archiep̄m & ep̄m dixi
supra. c. con. quid ad venerabiles in prin. et. q̄ si-
gilla isto: ū fidez faciant autenticā. p̄z et de treu.
et pa. c. i. §. i. xi. q. iij. curie. C. de epi. et cle. l. si q̄ ca-
lūniā. in fi. et hoc tam in iudicialibus q̄ extra iudi-
cialibus. ar. extra de purga. cano. cum dilectis. §.
hys igitur. vt ple. no. hosti. et de probati. post cel-
sionē. et de testibus. cū a nobis. §. i. licet Inno. sit
p̄tra i iudicialibus. vt no. in dicto. c. post cessionē.

Eorū officiales. de quibus le. et not. et de re-
scrip. et si principalis etiā cle. et de app. romana.
li. vj. vbi de oībus istis officialibus habetur. C. de
falsis. si quis decurio. Et derivat ab officio cis. i.
nocco ces. insti. de inge. §. vlti. p antiphrasim. vñ
vltus. Lucus & officiū bellū libitinas parce. Ita
per antiphrasim dicunt noīa monſq̄. ad quam tñ
derivationē officiales modernis tēporibus nimis
se prohibet coaptant. arg. insti. de dona. §. est et
aliud. et not. w. in dicto. capi. et si principalis. sed
nescio an ex propria malicia an ex superioris dissi-
mulatione coaptata. vt tangā. j. in. consi. otho.

copia qd̄
lit.

officiatus
vñ dicit.

in prohe. abbates. vt. xix. q. iij. statuimus.

A Priores. i. principales nō aut claustrales. vt le. et no. et de rescrip. et si principalis. in cle. et ex serie huius littere nota illos anteponi prelati. de quibus hic sequitur. vt argumentat. et de sepul. dudū. §. statui-
mus. in cle.

Decani. de quibus dixi. §. e. con. cum non solum. §. pe.

Archideca- ni. de quibus di- xi supra. e. con. de archidiaconis

Et officia- les eozū. de qui- bus. et de app. rōna. §. i. li. vj.

Decani cu-

les. Itē abbates/priores^a & decani^b/archidecani^c/ & eozū^d officiales & decani^e v rurales: necnō^f ecclia^g ca- thedraliū capitula^h & cetaⁱ q̄cunq; collegia & cōuēt^j simul cū suis rectoribus^k aut diu^lsim/ iuxta eozum consuetudinem^m vel sta-

Negatio duplex as- firmat. Nec non. nota due negationes faciunt vnam affirmationē. vt. ff. de ver. sig. duobus. 2tra. ff. de iur. o. iudi. et tritorū. Solu. hic loq̄r qm̄ due negationes referūt ad idem cōiunctim. secus si diu- sim. vt in contrari. vt ple. no. Car. et de constitu. vt animarum. in glo. §. li. vi.

Capitula. de hoc le. et no. et de elec. cū inter. R. §. sane. et de ap. significauit. Et nota hic pro- prie capitula vocari eccliarū cathedraliū. colle- giū aut seculariū. ad qd facit qd dixi supra. e. con. basilicariū. sed cōuentus religiosozū. als ille text^o esset supfluus. cōtra decret. et in prohe. §. vlti. ibi reseratis supfluis et etia^z in hys terminis. tamen quādoq; vtimur vno pro alio. vt patet et de pro- bati. tertio loco. et supra. e. con. audiuius. in fi.

Rectoribus. i. prelati prenoīati seu prece- dentibus suis. Jo. de athon.

Aut diu^lsim. i. nō simul nec cōiter cū suis pre- latis sed per se disiunctim. ar. in hoc qd le. & no. et de rescrip. edoceri.

Consuetudinē. que in hys precipue conside- rat. vt dixi supra. e. g. dicit autem.

Uel statutū. no. hic parificari statutū & suctu- dini. sic et de consti. licet. li. vj. Item idē facit lex seu cōstitutio qd posset facere & suctudo. vt arguit Jo. an. in fi. prime glo. et de verb. sig. ex pte. et. c. vlti. et no. ff. de pac. nō impossibile in fi. Item pti- ficanur p̄uilegiū et consuetudo. vt le. et not. et de iudi. nouit. post p̄n. d. nō enī. ar. C. de decur. l. exemplo. li. r. Item qd pōt pactum pōt consuetu- do. no. C. de agri. & cens. dñi prediozū. in p̄ma g. prope fi. li. rj. et merito. nam vtrolibet elicitor ex consensu l3 in vno casu sit cōsensu expressus/ in alio tacitus. vt no. Inno. et de consue. ex pte. al. c. p̄ce. circa mediū. Item no. Sup. xi. di. cōsue- tudinis. ar. et de foro compe. si diligenti. cum. c. significasti. Sic ecōtra negatiue qd nō pōt consue- tudo nec pactū seu cōpositio. vt et de sen. excō. cū contingit. et extrauag. bonifaci. viij. que incipit debēt superioribus. §. vlt. que intelligo. vt dixi in glo. supra. e. cō. ecclias. §. vlti. in glo. vt dicto. c.

et plures cōbinationes tales videre poteris. et de elec. qz sepe. §. fi. li. vj. cum fi. Item fuga equiparatur sententie condēnatorie. ff. de bo. libe. si in li- bertinū. in fi. Item pactū et statutum equiparan- tur. vt bñ no. C. de decur. l. decurionū. sup rubri-

tutum¹.

Pro^m varietate cuius li- bet p̄dictoz^h habeat vnus q̄sq; sigillū: puta nomē di- gnitatis officij^o seu colle- gij et etiam illozū p̄p̄riū nomen qui dignitatis vel officij perpetui gaudēt ho- noze^o insculptum^o notis

tum et testatoris p̄uissio. ff. de ali. et ciba. le. solēt in prin. Item tantū valet alluuiū q̄tū et sentētia ff. de acq. re. do. ergo. §. alluuiū. has itaq; combina- tiones sic cōpilauī. vt intellectū arguentiū mulcē do eis viam aperiam ad diuersā.

Pro varietate. ij. pars. et dic varietate id est diuersitate non morum sed hominum vt sequi- tur. Joannes de aton.

Predictozū. als prelatorū et etiam est dictio augmentatiua. vt dixi supra. e. con. ad elidendū. §. nō nulli. Jo. de athon.

Officij perpetui. vt sunt archiepi abbates ar- chidiaconi et similes: de quibus supra. tales enim nō decet habere patres temporales. ff. de adop. l. quesitum. Jo. de athon.

Honore. est tñ hoīū officiū tam oneris q̄ ho- noris als laboris q̄ ordinis. et de supplen. negli. prela. c. i. no. w. et de rescrip. c. i. ver. abbates in prin. in cle. Jo. de athon.

Insculptum. als inscriptū. no. ergo 2tra sin- gulares hoīes sua sigilla sculpi facientes absq; no- mine p̄prio et absq; noīe sue dignitatis per ver- sus suos subtiles et h̄mōi quasi in fraudē et falsi- tatem hoc faciāt. ar. in hoc qd le. et no. per docto. et de fi. istru. iter dilectos. §. tertio qz falsum. vsq; ad ver. rursus. nam sub tali cōiuentia et dissimu- latione ministratur eis color negandi cōsignatio- nem p̄p̄riam et materias alias malignandi. ar. ff. quemadmo. testa. aper. l. ij. §. diez. Quid ergo si sigilla hanc scripturam seu impressionem non ha- beant: an nichilominus vim autenticā obtineāt? Videtur q̄ nō. cum tunc dicant potius suspecta. vt predicti. ar. f. ibiq; et. q. diceret nō aliter. Item in huiusmodi impressionibus forma dat esse rei. ff. ad exhi. l. iulianus. §. sed et si q̄s rem. ff. de pig. acti. elegāter. §. qui rep̄obos. ff. de fals. qui fallaz in prin. Credo ecōtra: qz lex hic se potius refert ad effectū q̄ ad formā. als enī secus. vt in primo casu. ar. ff. de. v. ob. cū seruus. in fi. cñ. l. cōtraria. c. ti. qui rome. §. flauius. vbi attenditur forma. i. manumissio per vindictam.

Sigilla
line ip̄s-
one ā ha-
beat vim
autenticā.

Constitutio dñi Othonis.

tio presidentis ab obuiandum talibus venenosis
ar. q. i. deus omnipotens. extra de priuile. §to
§. nolentes.

a **Q**uam. l. iusticiam.

b **I**mpediunt. forsan finaliter vt retardant ad
tēp^o §. ca q. no.

et de offi. ordi.
cōgrente i. pñ.

d **P**er cauilla-

lationes. signā

ter hoc dicit qz

per captatores

suas mutaciones

et mores cūde

ter falsa produ

cūt ff. de. v. sig.

natura cauilla

tionis le. et no.

supra. e. cō. cū

sit ars. post pñ.

leg. et not. ff. de

re. iuris. ca est

natura ar. xli.

di. sepe. de hoc

no. i. spe. de cau

telis aduocato

rū per totum.

d **E**t versutias. i.

deceptiōes et fallacias supra

e. con. cū sit ars supra in glo. p. xxi. nō. C. de adul

te. l. ita nobis in fi.

Aduoca-
r^o qd fa-
cere debz

Aduocati. cum tamen ex industria non debet
negocium vel iurgium protelare: nec procaciter p-

bis certare sed rationibus et legibus causam sui
clientuli cum modestia defendere. C. de postu. l. qd

quis. et hec fuit prima clamorosa querela iusticie de
q. dicit. §. i. pñ. circa quā puidet. §. i. §. i. adiutorii.

f **P**recāt. i. occidunt seu mortificant. ff. de liber
agnoscent. necare. Hec secunda querela iusticie cō

tra quam prouidetur infra. §. iudices.

g **E**am. i. iusticiam.

h **P**er ignorantiam. hoc casu aduocent assesso

rem extra de rescrip. statuta. §. assessorem. li. vj.

et infra. §. iudices.

Iudex mai-
le iudicā
qualit pu
ntur.

Iudices imperiti. contra quos diuersimode

le iudicā est prouisum. Aut enim iudex male iudicauit per

qualit pu imprudētā tūc punitur ex. q. delicto in q. tū equū

ntur. vñ si fuerit superiori habita consideratione ad p-

tis querelantis interesset vt dixi supra e. con. cū nō

solū post pñ. ver. scia. in fi. de ob. que ex q. si ma.

na scū. §. primo. fallit i casu ubi sufficeret compe-

tens exercitium vt dicto. c. cū nō solū. §. i. in fi. ibi

dixi. Aut dolo fecit suam iniquā tūc si corruptus

per pecuniā tenet ad totā litis estimationē & patiet

infamiā. C. de pe. iudi. q. ma. iudi. l. vlti. et etiam

triplyz soluet p pena vt e. ti. auten. nouo iure. si

aūt p gratiā vel inuidiā seu als sordes solū ad ve

rā litis estimationē cū ifamia. ff. de iudi. l. filius. in fi.

His autē duob^o casibus pdictis si criminalit

agatur contra eum tūc bona sua publicant & ipse

in exiliū mittitur. vt dicta auten. nouo iure. De

iure vero canonico suspensus est ab executiōe of-

ficij p annū vt le. et not. de hac materia per docto

res et de re iudi. cum eterni li. vj. & ibi. no. Bup.

ver. litis. Joannes de athon.

i **E**t illudū. hec fuit tertia querela iusticie cir-

ca quam prouidetur. §. e. §. prouideant. quid autē

sit illulio dixi. §. c. con. ad vicariam. ver. sicq.

h **E**i. l. iustici-

cie.

l **P**er contu-

maciā. quādoqz

manifestā qñqz plex.

verā/qñqz pre

sumptā. vt ple.

le. p. Jo. an. et

de do. et pñ. c.

si añ. in cle. vt

tñ scias veram

cōtrahi puma

ciā qñ reatus &

itatione appre

hensus non ve

nit licet nichil

dixerit. vt not.

ba glo. ff. de ap

pel. ex cōsensu.

§. vlti. ar. ff. de

re. iuris nō pōt

videri dolo ca-

tere q iussui iudicē nō obtēperat. Itē caue lz ficta

quedā dicat cōtumacia fm glo. et docto. l. qñ cita

tio psonā nō apprehēdit. tñ fictā pumaciā in ali-

quo textu nō meminim me legisse: sed huiusmōi vo

cat lex psumptā. et de sen. ex. venerabilib^o. §. idē.

lib. vj. Alia quōqz psumptio ē alia fictio. no. ff. de

acquitē. here. l. cū quidā. §. sed si ipsa. cū. §. p. p. et

et nō. g. differētiā. e. ti. l. si duo in fi. nam fictio in

actu certo & determinato sciēter dictat & vitatur.

et de spon. is q. fidē. C. de rei vr. acti. l. i. §. i. cūz tñ

act^o deuenerit ad vnū extremū veritatis. ff. de te

sti. l. lege cornelia. ff. de cap. et postli. re. si reuer-

l^o. ibi p totū. sed añ nō figit lex. ff. ad mace. l. i. §. si

pendeat. sed psumptio vertit^o ptra actū cuius esse

bel nō esse cōtinet icertū. qz icertū. ff. ff. de v. ob.

l. cōtinuus. §. cum ita. ar. pñ hoc. ff. loca. l. qui ad

certū. de pluribus tñ diuersis psumptiis dixi. §. e.

consi. tanto. i. respon. in fi.

m **P**am ptingit. de hoc dicā. §. e. §. prouideant.

aliqñ duo incōueniētia hic ponunt. qz ptra leges

expressam. vt pñ de offi. ordi. pastoralis. §. vlti.

n **I**n adiutorii. §. ps correspōdēs pñme qrele

iusticie super cauillationibus aduocatorum.

o **A**duocati officii. qd satis debz haberi honori

ficti si debite fuerit laboriosum. C. de aduo. diuer.

iudicio. aduocati. lz procuratoris officii plus one

ris esse dicat. no. insti. de excep. §. fi.

p **O**rgie vel domicilio. Cū autē vsus iudicia-

lis et ordinandi ptās parificentur q ad foruz. et

de parochi. nullus. Quero nñquid quo ad ista lo

cus domicilij naturā originis imutet? Videt q nō

fi. adminicipa. libertus. §. p. p. et l. assum

ptio. §. filius. ff. de munerib^o et honori. l. iij. re-

spon. Item a loco originis nō pōt quis se propria

volūtate eximere. C. de munici. et origi. l. origine.

Fictio et
psumptio
discernunt

li. x. Credo 2tra. l. q. domicilii causat imutationē originis. nā ubi accidentale imutat naturale plus consideratur accidentale q. naturale. ff. de postu. l. i. §. bestias. ff. de ver. sig. p. uinciales. ar. extra de foro compe. c. ex parte. b. §. fi. Item ubi quis ratione domicilij tenet ad resi- dentia loco pre- pōderat natura domicilij. §. ff. ad municipia. l. vlti. §. ad re- scōpōt muliere l. ea q. C. de mu- lieribus in quo loco mīsera sub- eant. l. unica. li. x. p. pōderat enim locus resi- dentie. vt. ff. ad municipi. l. domi- ciliū. C. de mu-

dictiōis extiterit / pbeat^a iuramētū q^o i causis qua- rū patron^o extiterit patro- ciniuz^o fidele pstatit: nō^o auferēdā v^o differēdā alte- rius partis iusticiam: sed q^o causam clientuli sut le- gibus^o defendendo et^o ra- tionibus intendendo^o.

In^o causis quoq^o matri-

nici. et orig. filios. li. x. et hoc teneas si huiusmodi fiat imutatio totalis. vt bñficiato in alia dyces. l. 3. Jo. an. videt notare 2tra. c. de elec. cu^o ex eo. v. subiectas. li. vj. Sed 2tra hāc sentētiā videt casus ff. de senato. l. senatores. vbi senatores. l. 3. domici- lium habeant in v^obe: retinent tñ locuz originis. Solutio ibi nō fuit imutatio totalis. vt p. m. l. i. Vel ibi loquit^o q^o ad honores non q^o ad munera. ff. ad municipi. l. municipales. et no. Guy. c. de p. re- ben. p. l. i. li. vj. facit ad ea q^o dixi supra. c. con- sacer o. do. ver. per episcopum. in p. m.

a. P. rebeat iuramentū. l. generale qñ vult gene- raliter hoc officio fungi. vt supra p. t. Quid ergo si diocelanus credat tales velle deierare. Videtur q^o tunc suū iuramentū non debet admittere. ar. in hoc qd le. et no. x. b. q. v. p. resbyter. vt dixi. §. e. cō. licet ad p. fugadū. v. sint suspēsi. possit dici 2tra: cū inter scire et ignorare est mediū. l. credere. nam scire est rei determinate noticiā habere et per cām sciēdi. Ignorare vō ē penit^o nescire. Sed credere est mediū inter duo extrema: q^o inclināt vni par- ti cum formidine alterius. vt de hac materia ple- dicam. j. in consli. otho. in p. rohe. §. sane in fi. sup- ver. ignorare.

b. P. in causis. supple singulis.

c. Patrocinii fidele. hec forma iuramenti aduo- cator p. robat. C. de iudi. rem nō nouā. §. patroni.

d. Non auferendaz vel differendā. In hys que sunt facti puta per exceptionē excommunicationis ar. C. de iura. calū. auten. in iusto. in his q^o iuris existunt. Iudex moderare debet saltem in iudicia- libus actibus coraz eo vt le. et no. c. de appel. si a iudice. li. vj. nec hoc eni debz partib^o iputari. ar. ff. de diuer. et tempo. p. rescrip. l. i. ff. ad trebelli. l. iij. senatis. §. pe. als pulcherrimas disputationes in dilatoria exceptionē iuris diceremus auferri: cū tamen huiusmodi per iudicem discretum debeant moderari. c. de excep. pastoralis. et c. titu. c. i. in cle. discussionem eni iuris iudicis est rimari. facti vero questio partes concernit. ff. de vsu. l. moza.

j. respon. ff. de dona. inter vi. et vx. l. vtruz ple. C. de iudi. p. operandum. §. i. ver. hoc enim. e. Legibus sic. C. de sen. et interlo. o. iudi. l. ne- mo. an ergo idem sit in iudice dixi. §. e. cō. basilica- rum. §. p. ro. post p. m.

monialibus non^o admit- tatur etiam electionibus nisi iuramentuz simile ve- lit p. restare singulariter^o i eis dē: sed^o nec i alijs cau- sis corā ecclesiastico iudice vltra^o tres terminos abs- q^o iuramēto admittatur nisi^o p. ro ecclesia sua domi- no^o vt^o amico notorio seu

f. Et ratione bus. nota ratio nē vim legis ob- tinere v^o opera- ri. ff. de bo. dā. cū ratio. i. p. m. nullus tñ sic de proprio igno- nimis p. sumat^o doctrinā salo- monis puer. ij. c. que ponit ex de cōsti. ne ini- tatis.

g. Intēdēdo. als vtrēdo.

i. P. nō admit-

tatur. l. ad postulandum. vt hic patet. S3 nunq^o cōtra cum obijci hoc possit post licem contestatā? Videtur q^o nō. ff. de p. ro. l. i. filius. §. veterani. et. l. pomponius. §. rati. Credo contra. cum hec sit defensio iuris publici. ar. extra de excep. pia. in fi. li. vj. ff. de postu. quos p. rohibet. extra de senten. exco. contingit. Jo. de athon.

h. In causis quoq^o. versiculus.

k. Singulariter. Sed cōtra. q^o tantū valet gene- rale in omnibus q^o tū speciale in singulis. ff. de admi. tu. si duo in fi. Solutio hoc fit hic p. ropter sinceram et p. cipuam puritatem. vt dixi supra c. con. p. ro. §. pe. in fi. vnde dic contrarium loqui in hys qui sunt cōsimilis nature als secus. vt hic extra de offi. vicar. l. 3. et. c. se. li. vj. ar. in hoc qd le. et no. de p. ro. non potest. in cle.

l. Sed nec in alijs causis. l. nō p. cipuis. de qui- bus supra. p. t. sed de omnibus.

m. Ultra tres. isti termini hic arbitrarij in loco- trium monitionū habent de quibus dixi. §. e. con- tra latronū. §. eos autem. in p. m.

n. Absq^o iuramento huiusmodi. de quo p. mit- titur ibi qd in causis. c. c.

o. P. si pro ecclesia sua. Ratio est in casibus hic exceptis. nā ex quo inde nō p. ceperit lucrū lex nō p. sumit euz hmoi officio abuturum cū tñ pecunie obediant oīa. vt dixi. §. e. con. ad elidendū. §. non nulli. in p. m. ar. ff. de admi. tu. si minoris in fi.

p. Dñō. ipse eni vt p. sona valde p. cipua autem. hic finit lex et incipit legis cōstructio regi. §. vlti. coll. x. q^o lex facit ad qñtionē qua querit si clericus duas hz ecclias v^o duos dños p. tendēs cui assistit? quā qñtionē satis tractat Jo. an. post antiquos c. c.

q. Vel amico notorio. nō dicit^o (de postu. c. fi. adulatoz seu verbotenus: nec etiā in factis flagi- giosis et fedis sicut abusiue p. cubina vocat^o amica dicit^o eni amicus. q. animi cultos. ff. de v. sig. late culpe. §. amicos. ff. de here. insti. l. nemo. §. q^o frater alioquin nunq^o artaret iurare. cū quilibet d^o libi amic^o. ff. de postu. l. i. §. postulare. et hoc est ex vim

scire /
ignozare
credere
necesse
necesse

Constitutio dñi Othonis.

culo caritatis. quicumq; eni faceret voluntate pñs mei qui in celis est ipse me⁹ frater & soror & mater est. Math. xij. c. in fi. Jo. de athon.

Paupes a **Paupere.** ita q non habeat unde aduocatus sit tripli⁹ cōducatur. Et scias q quidam sunt quos natiuitas pauperes fecit

qui merent: dñi tamē paupertatē dei intuitu voluntarie patiātur. vt le. & no. per Sup. q. ij. c. pe. post prin. Alij sunt pauperes gñis effecti. vt voluntarie se faciebant apostoli. et hec paupertas merito est. facit

xi. q. iij. pauper. Tercij sunt pauperes sola cupiditatis voracitate. vt hypocrisis q paupertas est dānosa. vt no. hugo. in dicto. c. pe. **b** **Uel extraneo.** talibus eni psonis etia ex officio iudicis est de aduocato prouidendū. ff. de offi. procon. nec quicq; s. obseruare. et. s. aduocatos. vsq; in fi. ff. de postu. l. i. s. ij. ait pñtor.

c **Persona miserabili.** qualis est pupill⁹ seu vidua. ff. de postu. l. i. s. ij. Et idem videt dicendū de psonis cōiunctis. et de postu. c. vlti. vbi pari passu ambulant. et ibi bñ notat q pñone sunt iuncte. et no. et de rescrip. ex parte decani añ fi. in glo. puta liberi et no. C. ad se. cō. turpili. si femina. et adde qd dicaz. j. in con. otho. iuxta sacrozū miserabiles quoq; & paupes pñonas etia ipsi pñifices adiunna re tenent. vt lxxxviij. di. c. i. et. ij. imo etia et monachus pñ talibus postulare. vt no. xvj. q. i. de presentiti. qd verū intellige de impio abbatib. ar. et de postu. c. ij. in spe. ti. de aduocato. s. i. Idē pñt pñ alia eccleie vtilitate. no. xv. q. ij. i fi. sūme. ar. xvi. q. i. monachi a monasterio. nec tñ oportet q de hac vtilitate fiat fides parti aduersē. sed sufficit q hoc asserat abbas suus. vt no. w. post Inno. de rescrip. et si pñcipalis. b. religiosus. ppe. fi. in cle. phibent ergo hñmōi pñone ecclesiastice negotia cupiditatis suscipere et lucris inhare. extra de postu. c. fi. in prin. nō autē betant pietatis curaz viduis et orphanis impartiri. lxxxviij. di. c. i.

d **Caueant.** versiculus.

e **Subornent.** de qua materia satis habet et de probati. l. cām. auten. de testi. s. q. vñ multi. coll. vij. dicat qñq; subornatio quasi subitus i aure alie cuius mali ornatio. vt le. et no. p gesselli. et de testi. c. vlti. in fi. in cle.

f **Instruant.** s. aduocati dicētes si sic ad positio nem vel interrogationē rñdeas amittis cām. non dicit tñc pñdis aiam: cñ tñ aia sit pñciosz q causa. C. de sa. san. eccle. l. sancimus. in fi. auten. cuz de app. cognō. s. si vñ liberi. b. oib⁹ i fi. coll. viij. facit qd dicā. j. in con. otho. qñ ceca cupiditas. s. ad hec. post pñcipiuz.

g **Uel supprimere.** vñq; enim istozum est peccatum. vt le. & no. iij. q. ix. puta. xi. q. iij. quisquis metu. ij. respon. qd intellige iuxta formam iuramenti et requisitionis ab eo facte. extra de accusa. c. cuz dilectus. i. Joannes de athon.

vero cōtrafecerint ipso facto ab officio sint⁹ suspēsi quousq; super hec satis fecerint⁹ competentet⁹ & alias nichilominus si de his conuicti⁹ fuerint pena⁹ debita puniantur. **Iu** dices⁹ vero iuris⁹ ignari si dubium aliquod emer

h **Qui vero** contrāfecerint. testes subornā dobl partes in struendo. vñ pñ pri. pñ.

i **Sunt suspē** si. de multipli ci suspēsiōe dñ rñ. e. cōsti. auditum. s. fi.

k **Satisfecer** rint cōpetēter. hic dicit vt le. & no. j. in consti.

otho. iuxta sacrozum. in fi.

l **Et alias nichilominus.** hec dictio alias vbi ad iungit dictioni amplificatiue. vt hic cum dictione nichilomin⁹ vel etia tunc adiicit diuersitatē respēctū suppositi. vt supza. c. con. de archidiaconis. s. pe. in fi. Idē de dictione etia. s. e. cō. cū sit ars. s. fi. et sup. g. pñxi. s. sane. ver. qui etiam. Sed vbi per se ponitur: tunc cōtrarietate designat. s. e. cō sti. s. j. als añ in sti. qui dari. tu poss. in fi. ff. de trāf acti. l. cñ hñ. s. modus.

m **Cōuicti.** idē si cōfessi. ar. i hoc qd le. et no. et de accu. si cōstitit. q. nō agit mitius cñ pñello q cñ zuicto. vñ est si pñello fuerit timore pñationis als secus. vt no. l. di. c. iij. Itē repeti posset hic qd dixi. s. e. con. qd ad venerabiles. s. circūueniāt. in magna glo. ibi scdo quero.

n **Pena debita.** s. si qua i canone expñta fuerit. q ppñe dñ pena. ff. de ver. sig. si qua pena. et tunc nec duriorē nec clemētiore pñt iudex penā infligere si velit infamiā euitare. C. ne sacri bap. itere. l. nulli. i fi. C. ad le. iuli. de vi pub. seu pua. seruos qui in fi. nisi ex cā vel tēpore cñ cause cognitione eraggeret pena. no. ij. q. iij. s. notandū. iuxta finē b. nā facti. ppe. fi. et de pe. di. i. mēsurā. ff. de hñs q no. i fa. l. qd g. s. pena. vbi de hoc. j. i cōsti. otho. ingrediētibus in fi. aut vbi pena non est expñsa dat tñ scdm moderationē canonū iux qñtate pñone et delicti. vt no. xxiij. q. i. que cōtra pacē. tunc arbitraria dicitur vt hic. extra de excep. c. vlti. in fi. lib. vj. ar. ff. de effrac. et expñta. heredi. l. i. s. i. et dixi supza. c. consti. de archidiaconis. s. cum autē in glo. si salua pace. in fi. vt qd canonib⁹ est omis sus/ suppleat discretio pñsidentis. ar. ff. de testa. quesitum. et ple. no. extra de supplen. neg. pñela. c. j. in fi. lib. vj.

o **Judices vero.** iij. pars cor. respondens scēde querēle iusticie: de qua supza. c. in pñnci. s. super imperitia iudicum.

p **Iuris ignari.** in hoc est periculum. vt dixi supza. c. con. cum non solū. licet contra hoc sit pñuissum. vt dixi supza. c. i. iij. respon. in glo. contra quos. Joannes de athon.

Aduocent consiliū sapientis. l. assessoris qđ dic bt le. et no. ex de resp. statutu. §. assessor. l. i. vj b Statuimus insuper. i. vltra illud qđ primo diximus sup instructionē iuris iperitozū. vt iudices tā ordinarij qđ delegati vt sequitur.

Inquantū poterunt. hoc forlā bt ppter raritātē tabel lionū in anglia bt le. et no. §. i. 2m. pri. i. pn. §. phic. tex. videt qđ ppter formā illius 2cilij non oīno seruata pcessus irritus nō dicit marie cū coi iure vni cuius iudici lice at acta coraz eo per se vel p aliū conficere et transcribere ar. C. de magi. municipi. l. nigratus. C. de offi. iudi. alex. l. j. imo si iudex et notarius dicant lit. 2test. l. 3 nō sit scriptū i actis. nō tū iudex ferret lūiaz. qz si ab ea appelleret poterūt ipsi sicut et alij testes qđ tunc asta bāt testificari in casu appellationis super pprocessu corā eis habito. Sz spe. ti. de sen. pla. §. iuf. v. §. pone qđ et Jo. an. in dicto. c. quonā cōtra. §. si. d. Generalis 2cilij. ex de pbati. qm 2 fallam. e. 2i. ex ordinariis. idem dictat pfectū cōcilij gñale vnde dic bt ibi.

Fideliter. l. nichil addito/detracto/cācellato seu viciato: ar. C. de edic. diu. ad xi. tollē. l. vlti. g Penes se custodiant. Registrum ergo iudicia le facit fidem vt dicto. c. qm contra. fallā circa me dium et dixi supra. e. con. sacer oīdo i fine. Quid ergo si registrum in eodem facto contrarietur in strumento publico consignato eoz iudiciū sigillobt supra 2m. pri. post pn. Videt tunc potiā dūm originali. C. de edendo si quis in aliquo documento. Videtur contra quā tunc plene sit de liberatum vt hic sequitur in textu. ar. i hoc quod dixi supra. e. consti. cuz sit ars. §. has igitur. quod verius videtur cum hoc instrumentum autenti cum non sit extractum de actis sed repugnans eidem. C. de re iudica. gesta: als forte secus vel re pte penes quod est supra.

Faciant. no. ad questionem. Nunquid contententibus iudice et notario penes quem debēt acta originalia remanere? Videtur hoc consistere in potestate iudicis vt hic ar. extra de probati. c. vlt. in prin. vbi apparent acta penes iudices remansisse. sed Goffr. contra. quia ibi hoc accidit de facto: secus enim est de mente iuris quia potiā penes notarium ar. extra de proba. quoniam contra fallam ibi penes scriptores et. Idē tenet spe. de teste. §. publicatis. Solutio pro hoc autem ap probat Jo. an. in extraiudicialibus instrumentis cum ipse notarius iuret de instrumentis a se factis retinere penes se p hoc colla vt no. per docto. ex

ne cle. vel mo. secundum iudicialia tamen remanere debēt in camera humōi officio consueta ita qđ non portentur ad domum notarij spreta iudicis licentia sed morētur tanqđ in archiuo publico seu gazophilatio ar. i hoc qđ no. Ber. extra de pbati.

Tentica fideliter et diligenter penes se custodiant: vel per scriptores suos faciant custodiri: et parti bus inde vt velint et debuerint copiaz faciant exhiberi quibz oia post qđ scripta fuerint precipimur statuēdopublicari vt si erratū fuerit i scribēdo

sint instrumenta communia vt no. per Bay. et Hostien. in dicto. c. quoniam contra supra. e. ver.

Inde. i. actor originalium. Et debuerint. ergo locus est appellationi si non tradantur. C. vt lite pen. l. ij. et hoc no. g. i dicto. c. quoniam contra. ver. loca.

Copiam. i. transcriptum vt dixi supra cōst. piori. j. respon. illis copia.

Faciant. l. iudices sumptibus tamen partis petentis. nam licet originalia sint communia vt dixi iam: hec transcripta tamen tradantur vni soli vel alij pro speciali informatione sua ar. in hoc qđ le. et no. supra e. consti. tanto. §. huic itaqz ibi moderatis sumptibus impetrantis et.

Quibus. l. partibus: ē dāui casus.

Omnia. l. acta supradicta.

Publicari. hoc enim interest partium propt causam que sequitur.

Vt si erratum. possunt ergo partes impugnare acta processus tempore eiusdem rimationis appellationem sententie vel coram iudice appellationis transmissio sibi processu a iudice inferiore. vt no. additio in no. in dicto. c. qm. in fi. ar. ex de fi. instru. accepimus. et. c. pe. cuz ibi no. et ex de ap. intimasti. ex de cōfirma. vti. vel inuti. cū dilecta. j. respon. vbi de hoc per hosti. Qualiter autē et qđ actorū et instrumentozū fieri debet editio satis no. in fi. de inuti. fi. §. item verborum in glo. nota qđ dies ple. no. w. ex de vsu. c. j. §. ceter. ver. codices in cle. Jo. de athon.

In scribendo. l. dicta acta originalia. hic ergo non videtur presumi pro processu. i. de eius ordinē cognatio. nisi probetur. hoc tenet glo. et In no. extra de renuncia. in presentia et de probati. qm contra fallam. §. vlti. sed hostien. contra. si de actis publicis appareat siue queratur de sentētia ff. de regu. iuris. res iudicata. siue de processu. ar. ff. de publicis acti. l. quęcunqz. §. si. vt ipse hostiē. notat. extra de elec. bone. j. §. contra legati. verbi. presumitur. Jo. de athon.

Iudicis registrum an faciat fidem.

Acta originalia penes quem remanere debet.

Constitutio dñi Othonis.

a Corrigat. p. p. n. u. e. t. i. a. p. t. i. f. i. a. l. i. o. q. n. p. s. g. r. a. u. a. :
ta appellet: et sic recipiet. vt iā dixi i glo. possit q.
b Ut veritas. hec causa cōsiderat. e. d. e. p. r. o. b. a. t.
qñ cōtra. s. f. i. in f. i. vbi hec materia tractatur.
c Que acta fuerint. in ordinarijs vel exordina-
rijs iudicijs. vt
supra patet.

d Lique-
Acta ob-
scura nō
profunt.

acta ergo obscu-
ra nō profunt.
ar. e. d. de libel.
ob. c. j. et. ij. e. d.
de do. et contu.
ex l. i. s. in tātuz
q si aliquid in-
ter acta per al-
terā partiū pro-
ducat quod nō
sit intelligibile
ita q pars alia
quatenus eam
tāgit nō potest
inde instrui. tūc
pro nō pducto

habetur. ar. l. al. vt hoc no. w. extra vt lite pen.
c. vlt. in f. i. in cle. generalitas nāq parit obscurita-
tem. ff. de iure fisci. ita fidei & obscuritas nullitatē
C. de cōsti. pecu. autem. si qñ. et autem. si ita in f. i.
e Prouideant. iij. ps corresponsens tertie que
releuante de qua. s. in prin. cōtra illusione ptiū
per cōtumaciaz. nescio tñ deus scit an per hec tria
correspondentia cōtra tres iniquitates de quibus
habetur. s. e. in prin. sufficienter sit prouisum.

f In possessionē mittendū. de hoc e. d. deo q mit.
i. pos. p. totū. vt tñ scias hñōi possessiōis missione
locū in bñficialibus nō habere hodie. vt le. et no.
e. ti. c. i. li. vj. de quo ple. dixi. supra. e. cōsti. ad el-
gendum. j. respō. in glo. sed 2 ibi sed latius quero.
g Ob cōtumaciā. l. causa custodie seu rei seruā
de qō idē est. De huiusmodi missione no. p. Ber.
e. d. de do. et cōtu. prout g. sic liquet. et. c. contingit
h Cū fructibus. ergo sic missus in possessionē
nō facit fructus suos. vt no. ple. e. d. de do. et contu.
cōtingit in glo. f. i. et e. d. de sequet. c. dilectus i. pñ.
i Si quos. facit ad illud qō dixi. e. con. l. 3 adeo.
j. respon. ver. que.

k Deductis. Nota portio deducta diminuit. qō
facit ad questionē de impetrante ad tarā de. xx. q
possit acceptare bñficiū taxatū ad. xxij. si pñona-
rium fuerit in duobus. ar. pro hoc. ff. de lega. iij.
l. cū ei. cū ibi notatis. qz qō deducti cōne pensiōis
solute censet ibi nō adesse. ar. ad hoc. ff. de cōdi. et
de. sed et si hoc specialiter. s. cuidam. ff. ad trebelli.
cogi. s. hi qui solidū. ff. de bo. liber. in fuitutē. s. nō
nūq. Sed 2 videt. ff. de annu. lega. liberto. s. i. nā
ius dñi residere in pñona tranfereute. ff. de traslac.
l. cū hi. et sic fit. ff. de leg. ij. l. si quis titio. j. respō.
pro ista parte facit bñ. ff. ad. l. falci. ad veterani. et
hanc partē tenent quidā moderni. ar. e. d. de pben.
cui de non sacerdotali. in f. i. li. vi.

l Expēsis legitimis. scilicet necessarijs. nichil enī
est quod hoc genus deductionis impediāt. vt satis

no. extra de resti. spo. grauis. q si istas expēsas an
restitutionē possessionis nō deduxerit: cuz tñ sint
expense q ex restitutione seu cōsuetudine peti pos-
sunt et debent quandoq ante p̄scriptionē: sicut
est in casu e. d. de elec. statuimus. et. c. cupiētes. li.

annum redierit: ab eo qui
mittendus fuerit congruā
recipiant cautionem. Il-
le quoq qui iudicialiter
possessionem retinere p̄-
sumpserit violenter ita q
ob eius contumaciā ali-
us missus fuerit: et post an-
num verus possessor etiā
constitutus iure si quod
habuerit i eadē re ipsū de-
cernim oīno fore p̄uatū.

bj. de hoc nota-
tur per Anno.
et Hosti. e. d. de
appel. rephensi-
bilis et ple. no.
w. extra de ver.
fig. c. i. i. f. i. cle.
m. Si aduer-
sari p̄ cōtu-
mar vt p̄z i l. f. i.
de qua iste textus
sumitur. extra
vt lite nō p̄test.
qñ frequenter. s.
i. alijs. dicit ibi
n. infra annū.
q āte lapsū ant
nō sit verus pos-
sessor. et hoc no

tat e. d. de offi. ordi. pastoralis in glo. ex hoc videt.
Item an sic missus post lapsum anni possit sin ca-
nones rem talem p̄scribere cum habeat cōscien-
tiam rei aliene. no. e. ca. pastoralis. in glo. sed vlt
mandata ecclesie. et facit qō dicā. j. in cōsti. otho.
naturalis. ver. non pareant.

o Recipiant cautionem. de hoc no. Ber. extra
de resti. in inte. suscitata. in f. i.

p Qui iudicialiter. i. per decretum iudiciale.
q Verus possessor. licet infra annū nō sit reali-
ter possessionē nactus. vt dicto. c. cōtingit. in glo.
idem videtur. ff. de bo. au. iudi. pos. qñs.

r Constitutus. l. iste missus in possessionem hu-
iusmodi. Jo. de athon.

s Si quod habuerit. l. iste contumax violētus.
t Fore priuatus. contra talem qui nō admittit
missum in possessionem per decretum iudicis pro-
dita sunt plura remedia. vt no. dicto. c. contingit.
in glo. contra istud. Nunquid ergo contra talem
possit simul petitorium et possessorium intentari.
distin. ple. per w. extra de cau. possessi. c. i. in glo.
vlti. in clemen.

**Explicit apparatus domini Johannis de aton super constitutiones domini
Othonis Cardinalis apostolice sedis le-
gati. bñf. vtiq bonarum litterarū plen.**

Hic incipit glosa constitutionū domini Othoboni apostolice sedis legati edita londonie. Anno domini. Millesimo ducentesimo. xlviij. ix. calen. maij.

Mādata dei. de qbus no. p. ordi. nē. xxij. q. vij. qd in oibus i. fi. que oia luccin. cte cōp. chendū tur sub sermōe euangelico. Diliges dñm deū tuū. Matij. xxij. c. in fi. qñ ibi icludat ois lex & prophetia. Matij. vij. ca. et di. i. c. i. in fi. **A**ntiquis. qz p moysen et pphetas aliof. q famulos iux. ordinatissimas dispositionē tē porū. et in pro. be. s. i. et. vij. di. hinc. moyses.

Ut creatura. l. adam prothoplausus. i. primo formatus. ex suggestionē eue. ipsa vero ex suggestionē diaboli. et in prohe. et. Gen. iij. c. et de lum. tri. c. i. s. i. **Q**ue fregerat. iugū scz discipline. in paradiso nāqz voluptatis duplex a deo pceptū noluit esse datū. vñ qd fuit lex nature: ibi crescite et multiplicamini. et. Gen. i. c. et eccle. xvij. c. scribit. addidit et disciplinā et legē vite. et. g. i. ad correctionē legis naturalis de hoc dixi. s. in consti. otho. licet ad profuganduz. b. ingerat. in fi. Aliud vero fuit pceptū et lex discipline cū dixerat. Gen. ij. c. de li. gno sciētie boni et mali ne comedas. vbi dicitur ex sola causa phibitionis causari pctm. vij. q. i. sciendū xi. q. iij. qd ergo mix. s. sciendū. ff. de re. mul. l. iij. s. i. bello. xxij. q. i. c. fi. s. C. de delatoz. l. fi. li. xi. **M**ā melior est obediētia qz victima. eccle. iij. c. in fi. de hys dixi. s. in cō. otho. c. basilicaz. post pñ. i. glo. vt le. ar. j. c. s. nos sigit. ibi obediētie debito bono. et. c. se. s. fi. & dicā. j. c. cō. pastor. s. i. v. nos obediētie. facit etiā signāter illud qd not. glo. xvij. q. ij. nullā. de qua factura iugalis discipline hic loqui estimo salua fide. facit qd dicā. j. in glo. l. veteris. **R**ecedens. cū tū esset liberi arbitrij. de pe. dif. ij. s. liberi arbitrij. alioqn si fuisset dispō nccitata. nullo modo fuisset pctm cū nō esset volūtariū. xv. q. i. s. ij. xxij. q. iij. nabuchodonosoz. s. vasis ire. et. s. le. Jo. de athon.

Pacificum regem. qui vt pates doceret venit in mundū. xxij. q. i. nisi bella. in fi. & dicā. j. c. cō. sum in armis. et no. extra in prohe. in prin.

Othobonus misera. tione diuina sancti Aldyri cardinalis et apostolice sedis legati ad perpetuas rei memoriam.

Summariū.

Pro zelo excitatus & iusta auctoritate fretus. D. Othobon⁹ sequētes cōstitutiones aglie: scotie hibernie & vballie pstituitur⁹ ē.

Mādata dei et lex altissimi data sūt a diebus antiquis vt

Sub obseruātia legis. l. veteris & noui testa. vt dixi. s. e. et in. j. glo. v. antiqz. etiā de multipli. ci lege. no. v. et in pph. v. scio. in cle.

Mādata spe. imo iā re p xpi incarnationē. qz sedē tibus in regione vmbze mortis lux orta est eis.

Matij. iij. ca. Iudei enī vmbze legis deserviebāt sed veritas nobis est patesfacta a gta et vitas per iesū xpm data Joh. iij. c. & de cōse. di. j. c. s. s. si enī in pñ. Item in psalmo. sedentes i tenebris & i vmbza mortis victos i mendicitate et ferro eduxit eos de tenebris & vmbza mortis & vñcula corūz dirupit. Jam enī depōsita figura seu vmbza ipa veritas reuelata ē extra de puri. p. pñ. c. j. xxij. q. ij. si qz p. de

creatura que fregerat iugum recedens a pace dei sui venturū pacificum regem reconciliatozem mediū et instauratē oia pontificem manens sub obseruantia legis et mandatorum tanqz lucerne et lucis data spe quasi vmbz aculo in patruz pmissiōibus expectaret. Hec autē est dignitas adopti uozuz sponse: et glia filio rū sancte matris ecclesie vt audiant ex ea mandata vite: custodientes cor suum in illis in pacis

Hec autem est. versiculus. (2le. di. iij. c. pe. k) Sancte matris ecclesie. que nos genuit p baptisimū vt. xij. q. ij. q abstulerit et hoc respectu omnes fideles dicuntur fratres. xi. q. iij. ad men. sam in prin.

Ut audiant. nota ergo illū plus non dici ocio sum qz verbo dei insisit audiendo vel scrutādo qz diuinitatis studiū exercet vt hic qd multū facit pro bonis scholaribus i sacra scriptura studētib⁹ et nō solū sunt vba et mandata dei audienda seu scrutanda vt in psalmo. declinate a me maligni & scrutabor mādata dei mei: sed etiā sunt meditanda cū iustificent vt in psalmo. concupiui salutare tuū dñe & lex tua meditatio mea ē & sequitur. viuet anima mea et laudabit te. Item in psalmo. puenere est oculi mei ad te diluculo vt meditarer eloqz tuale. et no. p. Sup. xvij. dif. qm. s. dñi aut. Item mādata dei nedū sunt scrutanda et meditanda vt est dictum sed etiaz custodienda vñ in psal. clamaui ad te et saluum me fac vt custodias mandata tua sunt etiam diligenda vt in psal. meditabor in mā datis tuis que dilexi. Item sunt etiam exercenda vt in psal. In mandatis tuis exercebor: et confide rabo vias tuas. Sunt etiam pronuntianda vt in psal. i labijs meis pnunciaui omnia iudicia oris tui. et ibi. pronunciauit lingua mea eloquiū tuū.

Custodientes. facit ad illud quod dixi supra in glo. proxima.

In illis. l. mandatis.

In pacis pulchritudine. hoc signat dicitur qz bella

Constitutio dñi Othoboni.

lites concupiscentie et libidines stema nature per uertunt. bellūq; seruitutem inuenit autem. q. mo. na. effi. sui. §. ij. colla. vij.

a Appetitū norium. sic extra in probe. §. j.

b Ratiōis iudicio. quā rōem p lege haberi con stat. j. di. cōfue-

tudo. ff. de bo. dāp. cū ratio. i. pñ. imo destru cta civili lege durare ratio di cif. ff. de capi. di. cas. si ut lz p aplm dicētes j. ad cor. vij. c. ij. q. iij. eufeni-

num. §. quod etiam. vbi de hoc per Sup. mortuo marito vxor nubat in dño. lex civilis statuens tē poza luctus sit ablata. tñ nec aplus nec propheta rōnē illius legis tollere possit q fuit turbatio san guinis stātibus nature pncipijs. ff. de hys qui no. in fa. lib. xxiij. j. rēpon. et facit qd dixi. §. in con. otho. alucubi. §. quo dante. in pñ. felix ergo cōpro bat q rationi innititur. nā iuxta senecā ad lucill. xxxvj. c. si vis omnia tibi subijcere primo subijce te cōni. Multos reges subijcies si ratio te rexerit. et no. Sup. vij. di. frustra in pñ. rōne ergo vince dum est. xxiij. q. vij. vides.

c Ad cuius rei. ij. pars.

d Sanctoꝝ patrū. sic. j. e. cō. sacroꝝ. §. i. l. i. pñ. qui sic dicitur ppter honoꝝ. vt dixi. §. in consli. otho. qd ad venerabiles. in pñ.

e Decreta. l. statuta seu cōstitutiones q proprie sic dicunt qm fiūt pprio motu statuētis sed decre talis vel epla sit ad p̄sultationē alterius. vt patet xix. di. c. j. et no. Jo. an. ex in pñe. v. p̄stitutiones. f. Per oza eozum. xvi. q. iij. c. vlti.

g Iusticie. q est virtus: sed ius est illius vtutis exercitiū. iuris p̄udētia est sciētia illius iuris. Itē iusticia ē supmū bonū: ius mediū: iuris p̄udētia infimū. xij. q. ij. cū deuotissimū. Itē iusticia vult suū vnicuiq; tribuere. ius coadiuuat. ius p̄udē tia docet qualiter illud fiat. vt hec et alia. no. in dñ. de iusti. et iur. §. iuris p̄udētia. qñ velit glo. ibi di cere et cōcludere q iustitia est habitus & ius actus s; quicqd ibi notet glo. vel tult. tu dic q ius est ha bitus siue ars i hoīe erudito q eruditio dñi pducit in esse dñi iusticia: et sic iusticia est actus. ius vero habitus. vt hic et q̄plura alia de hac materia no. w. extra in probe. §. i. in cle.

h Et equitatis. an eq̄tas p̄ferat iuri seu rigori iusticie? de qua p̄missi i pñ. glo. qd alibi reapias scriptū p disti. plixas doctorū iuris civilis. C. de le gi. l. i. l. scz inter equitatē scriptā et non scriptā. Tu dic breuiter q si reperiat rigor scriptus correctiu⁹ seu aduersatiuus eq̄tati etiā scripte ibi rigor ser uat & p̄fert. ff. de positi. l. bona fides. ff. loca. cū ap parebit. ff. de re mili. l. iij. §. in bello. Itē ecōtra si equitas sit correctiua seu aduersatiua rigori iuris scripti. tñ eq̄tas p̄feret. C. de p̄ocur. l. exigendi. ar. op. C. de exhi. l. pe. §. si. sed vbi nō stat p modū correctiōis alterius et dubiū ē quin debeat seruare

locū hz dēctā. l. C. de legi. l. i. nec obstat. C. de iudi. placuit. qz ibi loquitur i iudicijs iudicis arbitrio relictis quo casu ad equitatē semp inclinare debet vt satis dixi § in cōsti. otho. licet ad pfugandū. §. j. §. digne circa mediū ibi castiget ergo & c. als nūll

trum decreta per oza eo: ruz diuinit⁹ promulgata iusticie regulas et eq̄ta: tis dogmata cōplectētia/ quasi lata flumina pzo: dlerunt: et taz summoꝝū

ei⁹ cōmittat ac bitrio sep leges scriptā seruare debet in iudicā do vt ple. dixi § in cōsti. otho. c. vlti. §. j. in fi. §. pena debita. i Quasi simi litudinē no. qz nichil est illud

cui sile ē. ar. ff. si ager. fal. mo. dix. l. j. §. hec actio. cū eni sunt in predicamento relationis ea q simi lia sūt iqtū talia vnū nō p̄t cē aliud qz vnū relatū uoꝝū nō p̄t esse aliud ar. ff. de re. permu. l. ij. §. §. vbi eade res nō p̄t cē & merx et idē qd venditur et eius p̄cisi. de hoc no. per Bernar. ex de resch. causam etiam in. j. glo.

k Muta flumina. sup hmoi ei sūt tractat⁹ dena mī lia itroducēda. autē. q mo. na. effi. sui. §. ij. col. vij. l. Sūmoꝝū pñficiū. dicit aut pñtifer quasi pō tem alijs faciens ad patriam celestem. xxi. disti. clerico. et no. w. extra de pe. c. j. in pñci. in cle. §. cū ē sūmus q mor⁹ p̄p̄ius ip̄ius pape ē oim act⁹ fer oim habēs virtutē. oia p̄spiciēs i tñ q plenā dispositionē obtinet super materia & forma ordi nandi & fungendi quaten⁹ aliqua in iure p̄sistunt l. di. ferrū ex de regulas. vidua. ex de voto. c. j. li. vij. ex de spō. is qui. C. de rei. vxor. accō. l. j. §. j. ex de trāsla. epi. quāto. Non eni puri hoīs sed veri dēi vices gerit in terris. ex de trāsla. epi. inter corpa lia. Ideoq; b; papa q ē iteriectio miratiua qñ sūt quoddā mirabile i terris vt no. w. de sen. ex. c. si. in pñ. i. cle. i his q solū veritatē facti respiciūt nūllā p̄tates obtinet imutādi nō eni facere posset alē bñ de nigro ex de iure et li xps. Itē nec i his q fun damētū ecclie n̄e militātis sustinet sicut sūt decē p̄cepta. vij. articuli. vel sacramenta imo nec aliq̄ substantia lia legis diuine ex de resti. spo. l. fias. Ra tio ē qz ifringere talia tēderet ad destructionē seu diminutionē religionis ch̄ristiane non autem ad edificationem contra doctrinam apli. ij. ad corin. x. c. vñ nec ē euāgelicaz doctrinā qd p̄t vt bñ no. Jo. an. ex de cog. spūali sup co. v. separe. Itē nec in his q natura hoīb⁹ ministravit sicut vim vi in casu licito repellere. ff. de iusti. de iur. vt vim. ex de re iudi. pastoralis. §. vlti. §. nec p̄dicta suppletio. i cle. vt ple. no. w. c. li. de p̄bē. si roman⁹ iur⁹ qd q̄ti tur an papa sit dñs eccliaꝝ toti⁹ orbis ita q possit abdicare & auferre rē & ei⁹ dñiuz vni & transfere i aliū dicit Sup. i tosa. xij. di. c. j. q nō vtēs aucto ritate bñi Ver. circa si. q̄ti li. ad eugenij papā cō sideres inqt oim romanā sc̄tāz eccliaꝝ cui auctore deo p̄ces eccliaꝝ cē matrē nō dñam: tēbo nō dñz epōꝝ s; vñ ex ip̄is. ar. i hoc. vij. q. j. mutationes in pñ. vbi dicit aut dñatione q̄. vñ secundum tho. papa potest icurrere viciū symonic recipiēdo

Constitutiones dñi Othoboni. Mādata dei. fo. lxi.

pecuniā pzo re aliqua spūali. Quis enī res ecclesie
sint ei? tāq̃ pncipalis dispēlatoz tñ nō sunt ei?
vt dñi et possessoris. et hoc plenius recitat Sup. i
dicto. c. i. p̃ter obstat qđ b; cessat lex ambitus i bz
be. ff. ad. l. iuli. de ambi. l. i. i pñ. nā hoc ptingit ex
p̃sumptione qz
p̃sumitur ibi q
pnceps nec gra
tia nec pecunia
moueat ad dan
dū honores. C.
de cadu. tollen.
l. i. circa fi. unde
nō sunt sed pñ
ceps loci hāc p̃
sumptionē legi
dedit latoz. vt
not. wig. C. de
episco. et cle. l.
fi quicq̃ i fi. cō
tracit tñ moder
nis tēporib; te
nef. l. qđ dñum

ecclesiaz tam p̃ reseruationē q̃ p collationē ad pa
pam p̃tinere. et de pben. c. ij. in pñ. li. vj. Item et
dñum rerū eccleie ad papā d; spectare. ar. viij. di.
quo iure. cū fi. no. p. w. et de pben. li de bñficio. i
cle. nā cū sit gubernatoz totius vniuersi pōt vni
auferre et alteri dare maxie ex causa. ar. C. de fun
do limtrophe agros. li. xj. cū fi. quā potestātē pa
pe ad vnguē experimur hodie: in sua frequēti de
cimarū ipositioe. sed tñ lz papa viuēs in terris. vt
p̃misi possit voluere quadrata rotūdis. si tñ erret
iudiciū sibi terribile iminebit. vt le. et no. xl. dif. fi
papa. p. Jo. an. et hosti. et de p̃ben. p̃posuit.
Cū enī pōtifer dē quasi pontē faciēs. vt dixi. s. in
p̃rin. huius glo. ergo si pons fractus et ruptus sit:
quis p̃stabit viā. nec credo q̃ p hmoi vba incidere
in legē. et de maledi. c. quinto. qz etiā in dubijs ex
cusat q̃s a delicto. ar. ff. de iur. filci. non puto.

Altoz q̃ p̃latoz. vt dixi. s. in consti. ortho. in
p̃he. s. deniq; b. cōcilij imo et p̃ncipū seculariū
sup qbus tñ tradit duplex regula. p̃ma est q̃ lex
imperialis ecclesijs fauēs semp recipienda est nisi
forlan p̃ sedē apostolicā rep̃obā. Scda regula ē
hec imperialis lex eccliam impugnās nūq̃ est admit
tēda nisi forlan p̃ se. ap. approbet. vt has regulas
tradit Sup. eas colligendo de textu. x. di. c. ij.

Ecclēie. ecclia grecū est latine dē cōuocatio.
eo q̃ dēs ad se vocat. q̃ d; et catholica. i. vniuersa
lis. qz p̃ vniuersūz mundiū est p̃stituta scdm papā
ar. littere hic sequentis toto orbe diffuse et. vel ca
tholica. i. gñalis. qz in eadē doctrina quo ad insti
tutionē. et de sum. tri. et fi. ca. c. i. s. vna dō ecclia.
no. per Sup. i. q. i. erita. in fi.

Per diuersoz tēporū. forte intēdit distingue
re put nōt g. et de sum. tri. c. i. s. hec scā i glo. hec
fuit dispositio imo certe et hoc tpe gte ad varieta
tē tēporū variant iura. ar. in hoc qđ le. et no. et de
plan. et affi. nō debet i pñ. et p Sup. et de rescrip.
taturū i pñ. g. hoc fuit laudabile. li. vi. et. f. i. g. p̃r.

Necessitate. als varietate que pprie d; causa

deuianā a veritate verbi mutatio. vt no. w. et
de renū. c. i. in p̃rin. in cle. an ergo admittatur va
riatio satis not. per di. de re. iur. c. mutare in fi. li.
vj. sed quo ad p̃positū le. et bñ not. p. w. et i p̃he.
s. qm. ver. varietatē in cle. nā decursio seu varie

prouenirent. Sed effre
nis illa cupiditas que in
p̃rimis generis humani
parentibus radices misit
ita virus suum in poste
ros seminauit: ita per ali
citos motus ceca discor
rit: vt comminuta vīrga
virtutis et discretionis ad
aliena irreuerenti fronte
p̃siliat et quasi ebria se

tas humane na
ture licz p̃ma
eius gubernēt
p̃ncipia paula
tim. tñ eget cu
ratione legum.
vt tranquillitate
gaudeat et quie
te. auten. de re
si. et ea que pa
riūt. in p̃ncip.
coll. iij. Item
volubilitas ho
minū et varie
tas carūz emer
gentiū plerūq;
turbāt q̃ prius
subtili cōserua

tione erant cauta. auten. de hīs q̃ ingre. ad ap. in
p̃rin. coll. b. nam natura generās cās indies ino
uat. auten. de fide instru. s. i. i fine et. s. fi. coll. vj.
et fragilitate humana. p̃ctm aut inde pueniēs
facilius remittit q̃ si ex deliberatiōe procederet.
vt. xxv. di. s. criminis. et dixi. s. in p̃ri. ortho. qđ in
quodā. s. respō. in g. nā nulla. lz p̃ctm in sp̃m sc̃m
est irremissibile. de pe. di. iij. inter hīrē. in fi.

Sed effrenis. et dic. i. nō parēs freno ad modū
equi impetuosi frenū non curantis qz curret et di
scuerit. et de homici. dilectus et. c. significasti. j. et
no. Jo. an. et in prohe. s. i. b. effrenata.

In p̃rimis parētibus. de qbus dixi. s. e. in pñ.
ver. vt creatura.

Ita virus. i. venenum.

In posteros seminauit. sed p hoc no. nota tria
tēpora scz tēpus ante legē videlicet positūaz: na
turalem tñ tunc habebāt. Itē tps sub lege. Item
tempus post legē siue tempus gratie q̃ tria tpa de
terminantur per tres versūs illius responsoz.
aspiciens a longe quia in p̃rimo dicitur de terri
genis. In secundo dicitur de israelitis. In tertio
de nobis q̃ sumus iam tempore gratie ar. in hoc
quod no. Sup. post Laure. xxv. di. ab exordio.

Ceca. de hoc dixi supra in p̃ri. ortho. ad elidē
dum. s. nōnulli in. j. et. ij. glo. ē etiā gibbosa vt p̃
xlir. di. s. gibbosus et licet sic claudicat tamen dis
currat vt sequitur.

Ireuerenti fronte. vt sine verecundia phas
et nephas p̃miscēdo. j. c. p̃ri. ambitionis. j. respō.

Prosciteat. suis terminis non contenta vt. j.
se. sed hoc est contra legē. bñ. q. i. li q̃s epūs in fi.

Quasi ebria. quia a rationis iudicio aliena
ta p̃pter malam qualitatem animi et iniustam
habitudinem mentis vt no. per Sup. xxv. diffie.
cris sup glo. qñq; ar. xxv. di. s. j. et p̃ totā di. illaz
bñ ait Boetius. vniū moderate sūptuz intellectui
videtur conferre acumen. ergo non modice sum
ptuz rationē pturbat: intellectū hebetat: mēoriā

Constitutio dñi Othoboni.

Ebrietas aufert memoriā. dissipat sensū. & fundit
tis dona. intellectū. inuoluit linguā. oculos obfuscet. et oīa
mēbra debilitat. vitā minuit. et oēm salutē exter-
minat. no. ergo

Buy. e. dis. lu-
ruriosa. absit &
ut os p̄cipue
clerici oleat ex
ingurgitatione
ff. de edili. edic.
l. qui clauit &

Versus.

is cū. **H**is.
Ex nimio potu
titubabat pes: lin
gua ligat. Tur
pia verba ruit
mens ratio ca
ret. Ebrietas
frāgit q̄qd̄ sa
pientia tangit.
Senn i o n̄ o n̄

mēsurā ponece
 p̄dest. Et sine mēsurā depit omē qđ est. Illa tñ
 ebrietas est p̄lara de qua habet de cō. di. ij. i cali-
 ce. de ista materia plus dicā. j. i tractatu de mona-
 chis. s. lane. b. i cūnēt. sic idē b. de furioso sic etiā
 dicit de ebrio. ar. s. c. in pñ. in g. ij. ff. de iur. co. di.
 l. ij. s. furiosus. ff. de. b. sig. l. vlti. s. i. qđ erroneum
 est circa assecutionē t̄paliū imoderate. vt p̄ in hoc
 qđ dixi. s. in cō. otho. ad elidendū. s. nōnulli. i pñ.
 a ¶ Quo. i. vnde.

C Nec abstinere. sic. xlviij. di. virū. in fi. et. c. se.
et. c. omnes. cum fi.

Werfus

C Nec gaudere pmissis. vñ verius. Cui satis est
qd̄ habet satis illuz 2 stat habere. Et cui non satis
est illū quom̄ 2 stat egere. vt nō. Guy. lb. di. c. i.

d Sane. iij. pars.
e Suscepimus als suscipimus.

f **Amarius.** nota amarius plangit malū pñs et
recēs q̄ p̄teritū vniformiter fetens. ar. ff. de pe.

g **C**flendo. de hoc fletu mali dā (aut fctā. §. fi.
nabiliter rident. et de priuile. petistis.

h **V**ulnus. cui si mucrone lucciso nō curet igni
tū ferrū iūciū. i. q. i. reperiūtur. ac. autē. hec 200

i **C** Ad. l. vuln⁹ flebile. (ino. &c. j. respō. col. viij.
k **T** Nō auribus. supple tñ: s; oculis. sensus aū

visus inter oēs alios minus decipit. et ideo testi-
moniū de visu certius dē. cū de testi. p̄terea. no. v.

1. ¶ De palā. eo maior dēt esse aculeus seu pfusio

quo culpa patētius sit cōmissa. ex de pe. c. i. in cle.
m. **T**ēporis hmoi. s. nouissimi. vt dixi. s. in cō.

otho. i pfatiõe de quo text⁹ hic plens pphetat. i. ad thi. c. iij. in prin. in nouissimis diebus discedet

quidā a prima fide. ad thi. iij. c. in prin.
n Duriozi ceruice. ppter frequentē assuefactio

o **D**ānabilidzi. eṣ de ḡsue. c. vlti. in prin.

p **C**edit potētie veritas. & tra lege autem. vt ou
obe. iudi. §. si vero. coll. b.

¶ **I**usticia fauor expellit. in oi gradu charitate
refrigescēte p tria mala puta scz p cupiditate potē
tia & fauore regnicolas dolenter affligi: fides oc
cultata indies lamētat. vt. s. ptz. lz eniz ad alium
effectū. no. Guy. tria gña hoim p qđ qđaz sunt cō
cupidi = tas / potē
tia / et fa
uor iudi
ciam per

nib⁹ se¹ palam exhibet esti
 manus eo q^d temporis^m
 hmoi diei maliquantuz a
 pzimis longanimitate di-
 scedat: tanto durioriⁿ cer-
 uice in pzofundioza malo-
 ru3 contemptu damnabi-
 liozi^o descendut: du iuris
 semita derelicta diuertit-
 tur in obliquuz: cedit⁹ po-
 tentie veritas: iusticiam⁹
 fauo2 expellit: ⁊ dum oēs

gradu charitate Cupidi =
cupiditate potē affligi : fides oc-
tas / potē lz eniz ad alium tia / et fa-
qđ qđaz sunt cō uoz iustis-
tugati. qđaz cō ciam per
fēplatiui : qđaz uertunt.
p̄elati. vt ipse Ecclia ho-
no. xiiij. di. vez. minū ge-
B. cōmittat. tñ uera.
quo ad p̄positū
triplicē gradus
alē considero in
q̄libz regno tee-
reſtri. ſ. clerico-
rñ / militū / ru-
ſticoz / ſcuſipli-
cūz vt ſcitat me-
tricus dicens.
Clerus eques /
cozidon ſermōs
b⁹ enſe iuēcō.
Inſtruiſmas
alit : hec tria res

gnat regit. Primo itaq; i clero patet mala pmissa. supiores eni archidiaconi pleriq; et ali; ne i episco palē reuerētiā exandescāt gregē qdē pascere debē rēt dhorū istructiōē parit & exēplo. s. i cō. ortho. qd ad venerabiles. qnq; curialit tōdere: hodie ppter suos cōmissarios q; gētis eligūt psciētā nō hātes. ij. q. vij. puenit. s. de officiales dictos nō p anthi phrasim. vt dixi. s. i cō. ortho. qm tabellionū. j. respon. v. et eorū officiales. q. p. v. p. v. violētē dila nāt. imo deuorāt pelles et ossa dicēte dño p psal. qui deuorant plebem meā sicut escam panis non forma sancti grego. sed vt dominantes in clero ē istud quod le. in dicto. c. quid ad venerabiles. s. j. no. w. extra de sepul. c. duduz. s. i. ver. deputatos in cle. cuius fo: san est occasio quia cum tales pre lati vt frequentius statim ex pompa fiunt vento si vt not. vij. q. j. s. si huic etiam et sensus eorum ex pinguedine crassus efficitur semper talib; me: moria pristini status aufertur. ar. xij. q. ij. auruz habet ecclesia. dicunt eum suis nuperrime sa: tis notis nō noui vos. vel idignāter obmutescūt vt prima. q. j. prophetauit. in glo. fi. intrans quo q; tales vt vulpes. regnāt etiā vt leones s. et fre: quenter moriuntur vt canes. vt no. w. de iure iu ran. c. j. in ver. nos igitur in glo. in cle. tales quo q; mali prelati dicuntur lupi quia luporum glori antur laudibus lxxxvj. distinc. nichil. Dicuntur etiam leones Ezechie. xxij. c. quasi leo rugiens & rapiens pcedam. vij. q. i. sūt quidam. dicuntur etiam canes impudici propter defectum regimi: nis: ij. q. vij. qui nec. Item dicuntur eorum pro: pter peccatorum nigredinez. et etiam sal infatu tum ad nihiluz proficiens. ij. q. vij. non omnes. et. c. non omnis. Item dicuntur porci. xlij. dist. in mandatis et plenius not. Guy. ca. distincti. c. primo. Ideo propter hoc eis auferetur potestas Ezechielis. xxvij. capitu. nec credam dictis prela tis si huiusmodi extorcionēs se afferant ignorare

Honores
mutant
mores.

cuz eas sibi imbuissent et de hmoi turpi qstu re et verbo sibi faciāt respōderi. 2tra illud qd dicā. j. e. con. ad tutelā. §. i. in. v. 2 filiū. et in. c. deus ops. §. pe. et qd no. w. et de sta. mo. c. i. §. porro. v. fami- liaribus. in cle. ij. q. vj. negligere. xxiij. q. iij. qui pōt. et de reg. iur. c. fi. lib. vj. que^a sua sibi vident expo- scunt: que xpi sūt: que ani- scunt: que ecclesiaruz dec⁹ marum pfectibus consu- lunt: que ecclesiaruz dec⁹ reges enī q tñ igno-ātia ducti in abrahā deliquāt nō nisi eodē orāte sanari meruerūt. Sen. xx. c. de peni. dis. i. reges. et facit hystoria de maria sozo- aaron. numeri. xxiij. c. l. di. §. econtra. imo forte ex hoc ruent. qz eoz pditiones et monita audire ac censuras cōtemnūt. Roboaz vō filius salomonis iō pdidit regnū qz noluit audire pbyteros suos. ij. reg. xij. c. et. xvj. q. i. ecclesia. Tercio mala pmi- sa. in pñ. huius g. patēt in rusticis et simplicibus q agricultura et scā rusticitate 2tēpta glorianz ho- die i discordijs et assis ibidē frequēter pūria 2mit- tēdo: cū tñ etiā p alterius vita qz phibeat mētē et de vlu. sup eo. falsuz nāq iurās deū 2tēnt: iudi- cem fallit: et frequēter inocētē ledit. et de cri. fal. c. j. vñ in detestationē tanti mali absolutio sic de- ierantiū solis epis 2ueniēter dicit reservari vt di- xi s in 2sti. otho. qd in quodā i fi. §. vti nā p absci- sione lingue aliqui tales docerent veritates eru- ctare vt s. in cōsti. otho. tāto. §. vlt. v. fideles. Itē non solum dominis et vicinis portuunculas ter- rarum nititur subtrahere: sed etiam aliquando p exactionē pecunie vel chirotecarū vt terminis eoz vtar aliqñ p suaz deciarū retentionē iniustā et calcationē maliciolā defraudare nitūt ecclesias suo iure 2 mltas auctoritates septas xij. q. j. c. j. p totū. ex quib⁹ multa mala iducunt. 2mū ē pua- ricatio diuini mādati et de deci. a nobis. vñ cū de- cia sit qli cēsus quā p etna hereditate solum⁹ iō q subtrahit censū meritū pdit et agrū. ff. loca. l. que- ro. §. inter locatozē. Scdm qz hoies rectā decimaz soluētes bonis oibus abūdabūt nūc vō qd nō ac- cipit christ⁹ tollit fīscus xvj. q. vj. maiores. Ter- tiū qz decimā nō soluētes ad decimā trahūt xvj. q. j. decie. vbi de hoc. Quartū qz dñs nō increpat locustas nec plagas amouet. xvj. q. j. reuertimini illi vero q recte dant decias qd dupliciter remune- rant. 2ma remuneratio est abundātia fructuū Secūda corporis sanitas. Tercia indulgētia pctō- rū. Quarta vero pmiū eternū vt pbanz hec in di- cto. c. decie et no. Guy. et de deci. c. ij. in fi. ple. no. hosti. in lūma. c. ti. §. quare et omnes pmissi vol- untur in textu sequenti ita q de regnicolis no- stris p rochdolo: p prophetari videtur id quod an- tiquitus deo conquerebatur tu enim nosti popu- lum istum q pronus sit ad malum. ero. xxiij. c. quinimo dilexerunt magis tenebras q lucē. erāt enim mala eoz opera. Joh. iij. c. a Duc sua. contra doctrinam apostoli prime ad corinth. xij. capitulo. et extra de cens. cuz apo- stolus. §. i. et. c. pcuraciones et. c. ti. romana. §. caueat libzo. vj. Jo. de aton.

layci oppzessis hmoi sacerdoti- bus recte recōci- liati fuerint ve- renduz est q ad interitū vergēt

cerēt ministri mali si dñi essent boni. de 2se. di. iij. baptisimi. Itē regulariter facta seruiciū cōditio- nes dñoz inlinuāt: cū dñs appetat eius mistros suis cōditōibus 2formare et ecōtra. s. in cō. otho. i phe. i pxi. ar. de pe. di. j. ois q odit cū. c. se. vñ sic corzeccitōes in corzeccitōes dānabiliter quidā per- uertit. ff. de edi. edic. papiūt. Jo. xij. c. ibi Si qd michi ministrat et. nimis verificātes canonē dicē tē omne malū pcessit a sacerdotibus. xxiij. q. iij. transferunt. ar. in hoc q sic tendūt ad noxiā. et de excep. pia. l. vj. Igit l3 in hac pte pena nō deerit. vt dicā. j. e. con. xpiane. §. i. in g. secus ergo. cū cō- tra tales hodie grauior pena esset necessaria q ipso- ture eos afficeret: cū ceteri tanq cōicatiōes pūpē- dant hys diebus. C. 2mi. epi. vel progra. p totuz. Scdo i militibus et eqtibz patēt mala ptracta. in pñ. hui⁹ g. qz cū suis viribus pxijs aut vulneri- bus eccliam / patriā / parētelz defendere deberēt. lxx. di. valētimanus. in fi. vbi pxi pfectio militū. C. de aduo. diuer. iudi. aduocati: ipos qñ sibi in- dulgēt vicia pdicta nitunt opprimere. nūc p pxi- las. nūc p carigia. nūc p taxas seu auericiamēta et al⁹ calcato iusticie cultu diuersimode angariādo vt. s. in cō. otho. tāto. in pñ. dicentes cū impijs. sit aut fortitudo nra lex iusticie sapi. ij. c. sed i hoc pūpendūt puerbiū sapiētis. Melior est sapiētia q vires: et vir prudēs magis q fortis. sap. v. c. in fi. nec est lumen dñi qd potestatis est fieri sed quod equū est custodiri. xij. q. ij. cū deuotissimo. imo cū hoc p se nequeant pzedones pessimos in hys et in alijs ptegūt. vt dē et occultāt. no. s. in 2sti. otho. cōtra latronum. et qd deterius est ecclesiā eulqz ministros et pxiuilegia spoliare et pugnare ac ser- uitudi subigere eo affectuolius gaudēt quo exinde dānabilius incidūt in pfundū. pxi. s. c. §. le. et no. j. e. cōsti. ad tutelā. onera eis imponūt angarius affligūt pxiilas ab eis et decimas exigunt quali se maiores ecclia siue militāte siue triumphante cōtē- dant. cū dñs i signū vniuersalis dñij sibi decimas iusserit reservari. et de deci. c. tua. sicqz dominiuz ecclesie illis a dño deo vlsupare conātibus dete- rioris cōditōis in hys ptiibus sacerdotiū fieri vi- detur q sub rege neq pharaone. ille quidez oibus alijs seruituti subactis sacerdotēs et possessiones eoz in pxiina libertate diuisit et de publico eis aliōniā ministravit: s3 hodie signāter locū sibi vē- dicat. Hieremie deploratio: qz pnceps puinciariū facta est sub tributo. et de imu. eccl. nō minus. sed talibus sacrilegis pena nō deerit. j. e. cō. ad tutelā. §. ex hoc l3 videt pena tēporalis eos forte plus a tāto flagitio cōpesceret. et exēplo regis oslee cohibe-

Constitutio dñi Othoboni.

a Erigunt. als erigunt.

b Negligentie. negligentia seu pigritia sperni mus vniuersa ledente et. autē. de questo. §. fi. col. vi. sicut diligentia reconciliat fructuose: sic delidia torpens ruit nocive. ff. de iure fisci. l. ij. §. diui. in fi. lxxij. disti.

nihil illo. §. si cut. autent. de armis. §. veni. col. vi. punien da ergo ē negli gētia. C. de fun dis. p̄tmo. l. i. li. xj. et sic i con. otho. licet ad p fugādū. §. i. §. digne circa me diū ibi canit g.

c Despectus. q̄ nō diligit de facili p̄tēnt. xx q. iij. p̄ns cleri cus post mediū

erigūt: non solum in neg ligentie^b nebulis: sed etiā in despectus^c et ignoran tie^d latebris^e tenebrosis abscondunt.

f Nos igitur ad regnū inclituz qd^g diebus p̄orinis a glorie sue culmine i extensionē^h vtriusqⁱ potestatis excide rat: necnō ad scotie^j hiber nie et vballie ptes: de gre

ignorare **d** Ignorātie. pprie est aliqd ignorare. i. nescire illud qd debet scire: latius p̄t̄ q̄ ignorare. ois enī qui ignorat nescit: sed nō ecōtra. C. p̄ q̄s p̄sonas. no. acqui. do. si duo post mediū. error vero dē cuz

Errare. vñ aliter est q̄ credat. vñ aliud est ignorare q̄ errare. vñ lex dicit. si pōt acquiri ignorāti: pōt acquiri et

Tituba re. errāti. ff. de acqui. possel. si me. titubatio vero est cū duo scit diuersa vñ cū q̄s inter duo dubius est et q̄ dubitat nō appetit credulitatē q̄ altera. C. de

2di. inde. l. vlti. no. p̄ Wincē. et Boffr. et de cle. ex. mt. c. aplice. et no. Sup. xxvij. di. q̄uis. ar. in hoc qd no. ff. de iur. et fac. igno. sup rubrica. ff. de testa. de statu. cū si. de hac materia dixi. §. in cōsti. otho. clamorē. §. in adiutorij. in g. si gñale. sed credere est mediū inter duo extrema. scz inter scire et igno rare. qd inclināt vni pti cū formidine alterius. vt sentit. w. et de sum. tri. c. i. in vbo inherētes. i. cō. cle. ar. et de elec. vt circa. §. i. li. vi. et hoc valet p̄o cōficiētia cōpurgatoz. ar. C. de iura. calū. l. ij. §. qd obseruari. §. sed. et de seru. c. i. Scire vō est indu bitāter aliqd nōscere. vt no. Inno. et de iur. calū. c. si. si aptam. l. cognitionē cāe. ar. xxij. q. viij. oc cidit. qd facit p̄tra p̄sentātē aliqū inceptuz qñ dicit scio enī dignū et. sed hoc expone. i. behemen ter opinoz. vt no. ff. de aqua. plu. ar. in summa. §. labeo. §. ait cū querit. ar. et de seru. o. fa. c. i. aut cū querit hic p̄sciētia tñ colligat ab alterius actu exteriori. ar. ff. de in ius. vo. l. qui suū. in di. de re. di. §. pauonū. in fi. als mores vel factum alterius p̄orizus secretū impossibile est scire. ar. ff. de cōdi. inde lucius. Jo. de athon.

Scire.

e Latebris tenebrosis. l. peccatorum. xlij. di. §. his etent. ar. ff. de ven. inspi. l. i. §. tria.

f Nos igitur. iij. pars.

g Quod. l. regnum anglie.

h Extensionem. als. executionem

i Vtriusqⁱ potestatis. tam ecclesie q̄ secularis. nam in regno anglie p̄cipue abundare cōsuevit fidei et honestatis constantia: equitum et pedituz

potestas inuicta: sed q̄ tam illi qui ad certandum pro ecclesia et re publica dudum fuerant debellan tes fortissimi: modernis temporibus p̄uatas vti litates inoliuntur amplecti. autē. vt neq^z federa neq^z miles. §. i. col. viij. et quia formicati sunt:

inio sacte matris ecclesie commissio nobis in^l ipsis plene^m legationis officioⁿ destinati: plātādi^o et euclendi^a atq^z edificandi^a sol licitudinē de manu^l sactis sumi p̄is domini Clemē tisⁱ vniuersalis ecclesie sūmi pōtificis: non ex affe ctu p̄oprie volūtatis sed pro debite obediētie^j bono

dñm enim irri taucit i adin uentionib^o suis/ et multiplicata est in eis ruina vt in psal. et ar. supra in cōsti. otho. qm̄ de ha bitu. i. p̄n. sicq^z nimis veridice p̄phetatum est de gentibus an glicanis q̄lter a deo recedētes fornicati sunt. vt pulchre le. l. di. diuulgatur est. als incipit si

gēs anglozum.

k Scotie hibernie et wallie partes. nō dicit rez gna prout supra dixit de regno anglie q̄ illius re gni dictas puuncias inuat partes esse. vt supra in 2sti. otho. in prohe. §. vlt. in. §. anglie. sed tamen scotia regnum licet forte ab anglia sit dependēs nūcupatur. vt. j. c. ibi in regnis anglie et scotie. patet extra de fi. instru. cum dilectus. §. fi.

l In ipsis. l. regnis et partibus anglie.

m Plene legationis. vt in textu qui seq̄tur imo plenissime. als enim ex legationis numero nō pos sit beneficia conferre. extra de offi. lega. c. i. in vi.

n Officio. facit quod dixi supra in cōsti. otho. in prohe. §. fi. in glo. non ergo.

o Plantandi. l. virtutes.

p Euellendi. vicia vt exponitur extra de maio. et obe. folite. §. potuisset. et dixi in cōsti. otho. in p̄m. p̄fatiōis. sed ad hoc opponitur: q̄ vnum icludere reliquū videt. egressus enī vicij ad virtu tutes introductionem operatur. xxij. q. i. cum re nūciatur. Solutio vt ibi per glo. subtilem q̄ disti guit inter orationem compositam et simplicem. ad quod facit qd no. ff. qd me. cau. sed et partus. §. si. vel vñ conuenienter seq̄ ad aliud. ar. ff. de pe. di. i. post p̄m. c. magna. §. dimiserit.

q Edificandi. l. fideles in ecclesia dei. vt ple. ex po. Sup. hanc auctoritatem. xxxvj. disti. qui et clesiasticis circa medium.

r Manu sanctissimi patris et. ex hoc videtur q̄ papa sit dominus ecclesiā. de quo dixi supra. e. §. i. in glo. dicitur.

s Clemētis. l. quarti cuius iste legatus scz otho bonus successoz fertur fuisse in papatu ac ideo re uerenter constitutiones iste sunt tractande et su diosius aduertende quo earum conditor fuerit ad honorem apostolici postea sublimatus. vt leg. in cōsti. bo. mc. fratris Jo. pecham. dudum cantu. archiep̄i in prohe. prope fi. l. nostri othoboni.

t Obediētie bono. de hoc dixi supra. c. j. respō.

Nota.

in glo. ſi diſcipline. Fo. de athon.
Sumere a **S**uſcepto. nota qd nō dicit ſumpto qd ſuſcipe-
 re vel accipere eſt ab alio ſumere non a ſeipſo. ar.
 viij. q. i. ſi ergo. ſicut et de^o facit. xxiij. di. exorciſta
 ibi accipe et. c. lector. ubi hoc no. **S**up. ar. xxxviij
 di. qñq ptz. ff.
 de origi. iuris. l.
 ij. anteſi. §. poſt
 hunc. et extra
 de mag. c. i. §. i.
 in ſi. ibi ac ſuſce-
 ptionez i cle. ff.
 de h. ſig. aliud
 ē capere ſed ſu-
 minus nos ipſi
 em pap. ar. j. e.
 ibi aſſumit et.
 facit ad vtrāq
 pte diſtinctionis
 et de iure iurā.
 c. i. i ru. i cle.
 b **A**poſtoli.
 ad cor. vi. c. iſſi.
 c **Q**uorū. l.
 canonū vel ſta-
 tutorum.
 d **S**eculariū
 autem. de eccle.
 ti. §. i. et de ſan-
 ctu. epi. §. pre-
 oibus. col. ix.
 melius. autem.
 quo. opz epi. et
 cle. §. iſſi. col. i.
 ij. q. iij. cū enī.
 e **C**ōſtitutio-
 nes. verſicul^o.
 f **E**piſcopi. facit ad illd qd dixi. §. i. 2° ſti. otho. i.
 p^ohemio. §. demq. in prin. in glo. nota formam.
 g **T**unc. l. tpe edictōis iſtarū cōſtitutionū. et fa-
 cit ad ea qd dixi. s. in cō. otho. vltz. §. i. in glo. ſi.
 h **C**ardinalis. dicit a cardine. ſicut enī oſtium
 regit per cardinē ſic eccleſia p iſtos quali ſe regāt et
 alios: vlt cardiales dicūt ab eccleſia rōna qd ecaput
 cardo aliaz. vt le. ple. p **S**up. xxiij. di. ſacroſcra.
 i **P**rouincialium 2° alior. ſic. j. e. cō. amoris. §.
 pe. et. c. xpiane. §. volētes. i ſi. qualia 2° cilia puin-
 cialia ſingulis ānis celebrari ponit ſub pcepto.
 xviij. di. puenit. et. c. qm. et de iude. cū ſit. §. ſi qd
 aut. qd nō eſt q negligendū. xxiij. q. i. c. pe. et vlti.
 no. **S**up. xviij. di. qm i pn. ar. §. i cō. otho. baſili-
 earū. §. ne. i g. hui^o 2° tēpt^o. Sz hodie de ſcō pter
 mittunt. qz forte lucrū buſale platis inde nō acq-
 riſ: ſz potius tūc expēſe apponunt. ar. i hoc qd vi-
 xi i cō. otho. qm de habitu. i g. hec cōſtitutio circa
 h **H**arum. l. cōſtitutionū (mediū ibi hic tū.
 als horū et tunc dic. l. conciliozū.
 l **D**ignū duximus. pntes cōſtitutiones edendo
 london. et eas publicando. ix. kl. maij. Anno dñi
 milleſimo duceteſimo. lxxviij. vt ptz i florib^o hiſto-
 m **C**ōcilio. qd ſcām dī. §. (riarū ſub hoc āno.
 i cō. otho. c. vlti. §. i adiutorū. dī aut 2° ciliū a con-
 et ciliū: qz ibi oēs 2gregant vt 2ueniāt ſicut cilia

Cardina-
les vnde
dicitur

Coſtitu-
tū dicit.

oculoz claudēdo 2ueniūt. vel dī cōciliū a 2cio cis.
 qz ibi plures cōciunt. i. cōuocant et 2gregant. vt
 vt no. **S**up. xv. di. c. i. §. 2ciliū. et facit ad ea qd di-
 xi. §. i cō. otho. i phe. §. ſi. ver. contempſi.
 n **C**ertas. qz incozpozatas et indubitanter pu-
 blicatas. vt no.
 j. e. cō. ad tute-
 lam in ſi.

te concilio^m ad omnem ſā-
 ctam et dei placitaz obſer-
 uationem certas^m cōſtitu-
 nes facere atqz ſam pzo-
 mulgatis^m certa quedam
 capitula^m necnon penas^m
 adiſcere^m: qd auctore^m deo
 pfectum^m valeant indu-
 cere ſalutarem.

De baptismo Summarū.

Conſtitutiones **O**tho-
 nis circa baptiſmum cō-
 probans addit vt quod ſi-
 le de p^oſbiteris parochia-
 libus expreſſit ad perpetu-
 os eccleſiarū vicarios ex-
 tendatur: iniungens ar-
 chidiaconis diligentes an-
 ſta fiat in quiliſſionem.

ſtatuti poſſet fieri p futuris. l. culpis. et de 2° ſti. vt
 aiarū. li. vj. et ab iſta qd ſiſqz abſoluit penitētiarius
 pape i calibus curie reſuatis. als eps vel ei^o vica-
 rius i ſuis ſubditz vt dixi. §. i cō. otho. i phe. §. vlt.
 h. 2° ſenſu. ibi qd ergo pōt. ſz a ſua lata p modū
 ſuic alius qd ferēs illā regularit nō abſoluit. ff. de
 re. iur. nemo qd cōdēnaris. nec ipa ſua hois pferri
 dī nīl p pteritis culpis vel pntib^o. nō aut p futu-
 ris. et de ſen. ex. romana. §. caueāt. li. vj. Sz diuer
 ſitatis qz ſua p modū ſuic ſup certis bñ rimatis
 eſt tñ ferēda. xxx. q. vlt. iudicātē iſti. de actio. §. cu
 eare. qualia ſūt pntia et pterita. nā illa idubitatē
 ſunt certa iſti. de h. ob. §. 2ditiones. ſz ſtatuta p fu-
 turis et ſic p iſcertis. pmulgat^o. et de 2° ſti. c. ij. et. c.
 vlt. no. w. et de pui. c. i. et. j. rel. h. pmulgat^o i cle.
 c **Q**ue. l. cōſtitutiones capitula et pene adiecte.
 t **A**uctore deo. nō ei ē aliqz ita ſūmus nec i celo
 nec i tra q poſſit aliqd boni opis facere niſi diuina
 gra cooperāte: hec enī eſt illa p quā reuelat et apit
 itelligētia mādator vt ſciam^o qd appetere qd vi-
 tare qd igit facere debcam^o. de 2° ſti. di. uij. c. anpe.
 et pe. no. w. et de magiſ. c. i. poſt prin. in cle.
 b **P**rofectū. hic accipit pfect^o i bono put 2riat
 defectū. qñq at accipit i malo. vñ apls ad thi. ij.
 c. pcepit pphana et mīſiloſa deuitare. multū enī
 pſiciūt ad ipietatē. Itē defect^o qñq accipit a bono
 h iij

Snie et
ſtatuta
diſſerunt

Profect^o
duplici-
ter accipit
tur.

Constitutio dñi Othoboni.

vt in psal. Defecit i salutare tuū aīa mea. &c. no.

Ingredientibus. (Sup. xlvij. di. qñ.)
hec cōstitutio supplet et addit ad illā q̄ ha
betur in cōsti. otho. ad baptismum. Jo. de athon.

Confractio. i. fluctib⁹. &c. ne cle. vl. mo. s. nec

Confractio tabu-

la. i. nauis qua

naugamus añ

pectm tendētes

ad patrias: sed

icurrimus nau

fragiū p primi

hoīs pectm quo

moztū sum⁹ ad-

dicti. nunc per

baptismū pur-

gati induimur

nō hoīs. xxvi.

di. deinde. scda

vero tabula est

scapha qua in

naufregio picu

luz vitamus. i.

penitentia qua

post baptismū

resurgimus. &c.

de sum. tri. fir-

miter. s. pe. p̄z

in hoc qd le. et

no. de pe. dif. i.

scda post nau-

fragium.

Baptism⁹.

Duid autē sit

baptism⁹

diffinitio

baptismus dicit mgt. iij. li. sententiā. di. iij. q̄ est

ablutio corpis exterior facta sub forma vbor p̄e

scripta &c. cui p̄cor. diffinitio august. q̄ ait Baptis-

mus est introductio i aqua v̄bis vite sanctificata. de

cōse. di. iij. c. i. vt no. Sup. i. q. i. dedit post p̄m.

Que aut sit vborū forma i hoc sacramēto baptis-

matis dixi. s. i cō. otho. ad baptismū. s. statuimus

i glo. si euāgelica. Quis ergo sit effectus baptismi

remisi in dēto. c. ad baptismū in. e. glo. i. si. imo dic

baptismi

effectus.

breviter p Jo. q̄ baptismus tollit p̄ctm & maculā

delicti p̄cedentis baptismi. irregularitatē vel alia

inde p̄tracta: nō tñ baptism⁹ tollit irregularitates

puenientē ex defectu puta illegitimationē vel hu-

iulmodi. q̄ apt⁹ nat⁹ est ad tollendū notā reatus

nō defectus. et hec est rō q̄ si ego iude⁹ aliqūē iter

ficio iuste et tādē baptizor: nichilominus p̄moue

ri possuz. vt hoc ple. no. p. Car. &c. de here. statutū

in g. pe. in fi. li. vj. Itē baptism⁹ tollit obstaculū

et maculā originalis p̄cti et etiā actualis. vt p̄dixi

p̄z de cōse. di. iij. regnāte. et ianuā paradisi apit

q̄ p ipm p̄ctm clausa erat. de p̄se. di. iij. c. ij. vt ple.

no. w. de lum. tri. c. i. s. fi. v. efficaciam. i cōsti. cle.

Confractio. vt no. &c. de cognā. spū. p̄tracto. et q̄

sit ceterorū sacramētorū ianuā et fundamētū. le. et

no. e. ti. c. ij. li. vj. &c. de p̄lbi. nō bap. veniēs s̄z op

poitq̄ fides sacramētorū ē ianuā et fundamētū. vt

no. w. e. ti. j. respō. in cle. Solutio. vtrūq̄ est ver

alio et alio respectu nō indifferēter. vt hic cuz suis

Ingredientibus hoc
mare ma-
gnū: mun-
dum vide-
licet naufra-
gijs plenū: p̄ia tabu-
la nos ad portū salutis ad-
duceus baptismus ēē di-
gnoscat: quē oīm sacramē-
torū ianuāz saluator⁹ no-
ster instituit: vt eum sequē-
tium sanctorū patrum
testatur auctoritas.

Cum igitur circa ingres-
sū ianuē marie error peri-
culosus existat: p̄dictus
legatus quosdam ab ido-
latria execrabili reuocās

cōcor. Et ad maiorē euidētiā vj. p̄cipalī sacra Sacra-
mentorū. de qbus le. et no. in cōsti. otho. sacramē mēta an-
ta. s. p̄mo. Sciēdū est q̄ quiq̄ illoz sunt genera sunt neces-
lia et necessaria: q̄ oēs p̄tingūt et oibus cōueniūt sitatis.
q̄ necessaria dicunt: q̄ sine eis vix aut nūq̄ salus

qui temporib⁹ deputatis
quo ad baptismum solēni-
ter celebrandum: sabba-
to scilz ante resurrectionē
domini: et sabbato ate pē-
thecosten: suspicantur pe-
riculum si diebus huius-
modi pueri baptizentur:
statuit vt a tāto errore po-
pulus auerteretur p̄edi-
catione frequentī: et indu-
ceretur ad solēnizandū in
p̄fatis dieb⁹ baptismū: et
suos pueros baptizando.
Cū aut nemo p̄l⁹ debe-
at absq̄ h̄mōi sacramenti
p̄ceptiōe dimitti p̄t a quo-
cūq̄ necessitatis casu occur-
rente conferri: & collatum

haberi pōt que

sunt baptism⁹:

cōfirmatio: cu-

charistia: peni-

tētia / extrema

vinctio. Horuz

hō aliud est in-

troductū. i. bap-

tism⁹. vt hic cō-

suis. cōcor. all.

s. i p̄m. huius

gl. et dicā pleni

us. j. s. i. in glo.

ē ergo. Alio pu-

gnatiū. vt con-

firmatio. vnde

datur ad robur

vt. s. in cōsti.

otho. in p̄ohe.

j. respō. v. reli-

stendaz. i p̄m.

Aliud hō est p-

grediētū vt eu-

charistia. vnde

biaticū d̄z. xxvj

q. vj. is qui. et

c. se. Alio redē-

tū. vt peniten-

tia. de qua dixi

s. e. i p̄m. in g. si nauis. Aliud exētiū: vt extrema
vinctio. ea enī exētiū de hac vita cōfert. Duo hō
spūalia seu voluntaria sunt sacramēta. q̄ cū eis et
sine eis salus esse pōt. s. ordo & zingū. vt dixi per
verus in dicto. c. sacraz. s. i. et hec no. Sup. i. q. i.
s. sed notandum.

Confractio. i. dicens. Math. vlti. c. Itē
baptizātes eos &c. vt dixi ple. in g. l. euāgelicā. ad
quam remisi. s. ver. baptismus.

Confractio. i. dicens. Math. vlti. c. Itē

ut eum. i. saluatore nostrum.

Confractio. i. dicens. Math. vlti. c. Itē

ut eum. i. saluatore nostrum.

Confractio. i. dicens. Math. vlti. c. Itē

ut eum. i. saluatore nostrum.

Confractio. i. dicens. Math. vlti. c. Itē

ut eum. i. saluatore nostrum.

Confractio. i. dicens. Math. vlti. c. Itē

ut eum. i. saluatore nostrum.

Confractio. i. dicens. Math. vlti. c. Itē

ut eum. i. saluatore nostrum.

Confractio. i. dicens. Math. vlti. c. Itē

ut eum. i. saluatore nostrum.

Confractio. i. dicens. Math. vlti. c. Itē

ut eum. i. saluatore nostrum.

Confractio. i. dicens. Math. vlti. c. Itē

ut eum. i. saluatore nostrum.

Baptis-
mus an
sit in oi-
bus & ne-
cessitate
salutis.

De pro sacramētis ecclesiasticis aliquid exigat. Qm̄ ceca. Jo. lxiij.

forma
de substā
tia actus

blti. prope fi. Joannes de athon.

In forma. vt ptz in glo. ad quam remisi. s. in
j. respon. in fi. in glo. dicens et hoc no. in quibus-
dam ita formā esse de substātia actus: vt quicquid
citra formā geritur irritū habeat. ar. ff. ad exhi. l.

ul. s. qd si quis
i fi. ff. de s. lig.
i lris. s. i. qd ptz
j. in baptismo.
vt hic in fi. Itē
in ordinatione
xxij. di. quozū
dam et ibi no. p
glo. et sup. in
pn. Itē in cōiu
gio per ecclesiam
approbato. xxx
q. v. c. i. et dixi
s. i. cō. oth. ino-
tuit post pn. v.
clādestine. Itē
i alienatiōe rei
ecclesie vel mino-
ris. xij. q. ij. sine
exceptiōe. C. de
sacrosan. eccle.
autē. hoc ius.
ff. de publi. l. q.
cunq. s. bltiū.
Itē i bñficij re-
nūciatiōe. xvij
q. ij. Gonzalo
Itē i religiōis
p̄fessione. xxx.
q. v. notificasti
Itē i voti obs-
eruatōe. xxvij. q.
v. mulier. Itē
in ecclesiar. debi-
tatione. de p̄le.
di. i. agapitus.
als. c. sequēti.
Itē i sentētie p-
latōe. ij. q. j. sta-
tutū palea est.
et de re iudi. c.
blti. li. vj. Itē i
bñficij institutio-
ne. xvij. q. vj.
decreuim⁹. Itē
i crimie obiecto
ē elec. tñ et de
elec. vt circa. et
c. cupientes. li.
vj. Itē in ipsa
electione. et de
elec. qz ppter.

Itē in publicozū instrumētozū p̄fectiōe. autē.
vt p̄pona. no. impa. in prin. cū ibi no. coll. v. no.
lpe. ti. de instru. s. instrumentum.

Proficiat ad salutē. hic text⁹ sumit. et de sum.
tri. c. i. s. pe. in fi.

Eos igitur. iij. pars.

Huiusmodi statuto. L. othon. de quo dixi. s. e.
j. respon. in glo.

Vicarios. de qbus. s. in cō. otho. ad vicariā.
Et extendimus. sic et de offi. vicar. c. i. in cle.

Et qd. iij. pars.

Salutis pi-
culi. vt dixi. s.
in. j. respon. v.
ianua. et. s. cur
igitur.

Sacte obe-
dientie. arg. in
hoc qd le. s. no.
per sup. et de
sepul. aiarū. in
prin. li. vj.

Institutio-
nes. correctuā
de qua dixi. s. i
p̄li. otho. qd ad
venera. ver. cie
rueat. i magna
glosa.

Quos. l. p̄-
byteros et vi-
carios.

Hec quali-
tas exegerit. et
go arbitrarie.
vt dixi. s. in cō.
otho. ca. blti. s.
in adiutorij. in
glo. fi. v. pena
debita.

Quoniam.
hec p̄li-
tutio adiicit ad
illas q̄stiones q̄
habent. s. i cō.
otho. sacram. s.
c. auditu.

Cupiditas
de cui⁹ cecitate
dixi. s. in cōsti.
otho. auditu. j.
respō. v. auar-
cie sue. qua cuz
sint hoies icor-
rigibilit̄ suol u-
ti/ vtinaz sicut
aliquos cupid-
tas mentaliter
excecat: ita et
indignatio det
iplos corpoz alit

tē: quos hoc salutare sta-
tutuz inuenerit non obser-
uare grauē (put rei^m qua-
litas exegerit) puniendo.

**De pro sacramētis ec-
clesiasticis aliquid exigat**

Summarū.

Episcopi et archidia-
ni diligenter inquirant et
inuentos vt symoniacos
puniant qui contra consti-
tutionem othonis pro sa-
cramētis ecclesiasticis q̄-
perigunt. negligētes au-
tem episcopi a pontificali
bus et archidiaconi ab of-
ficio suo bsquequo rem cō-
grue emēdarit suspēdāt.

Audientes autem con-
fessiones discant hic p̄scri-
ptam formam absoluen-
di: et confitentes inducāt
ad contritionem et humi-
liationem cuz reuerentia
sacerdotis. Nemo vō cui
q̄ ne captiuo quidem con-
fitendi gratiaz deinat: de-
mentes autem nisi satisfē-
cerint in vita: careāt eccle-
siastica sepultura.

Quoniam
ceca cupi-
ditas ita
ruit in p̄-
ceps vt ope-
rū frenoz

ter excecaret. et no. w. et de pe. multozū. j. respon.
in glo. blti. in fi. in cle.

In p̄ceptis. i. infestūz deuū vel errorem.

Terrenozū questu. vt supra in cōsti. otho. ce-
clesias. s. i. quidā q̄tus etiā terrenus dānabiliter

h v

Constitutio dñi Othoboni.

acqrit frequēter. ar. e. cō. c. oipotes. §. i. in fi. ff. de dona. inter vi. et vx. quintus mutius. in fi.

A Que. l. sacramenta etiam diuina.

B Cōmunionem nō capiūt. vt le. et no. in fi. de lega. §. nō solū. ff. de. v. ob. inter stipulātē. §. sacrā.

C Presatus legat. ij. pars recitās statutu otho. de quo dixi. §. in. j. gl. vñ glofe i dicta cōstitū. otho. scripse hic sufficiūt paucis adiectis vsq; ad. §. i. eo. omnes autem. d. Cōsuetudi

petm sit
grau⁹ si
in eo ple
ueret diu
tius.

nis. pro quo sci
as q; quāto
lin
ularis psona
phriori tpe est
presum
ptuose et ex cer
ta sciētia delin
quēs tanto gra
uius peccat. q; qui plus elōga
tur a deo debili
tat atq; corūp
pit. et p psequis
difficilius rele
uatur. sicut le.
xxiij. q. i. scilicet
ma. vbi nō leni
gat. et de p. suc.
c. fi. xxij. q. vij. flagitio. et de eo qui dux. i. ma. cū
haberet. §. nec aliqd. et de sym. nō satis i fi. S; vbi
q; ex simplicitate peccat forte in iure positiuo vel
in facto p habet errās: tūc bona fide diu sic stans
q; mltos vidit sic facere. et de tēpo. or. c. ij. tūc tal
in fide debilis supportandus est & lenius trahendus
ff. de pe. li diutino. no. xxiij. di. c. ij. et qd dixi. §. in
cōsti. otho. i. p. he. §. i. in fi. resistendū. hoc verū qñ
non defendit errorem. vt ibi no. ar. et de sum. tri. c.
vlt. §. fi. hoc no. hosti. in dicto. c. cū haberet. §. nec
aliquid. Jo. de athon.

E Nos igit. et. in hoc adijcit ad p. otho. in de
claratione pene que sequitur.

F Archidiaconi. ergo cura huiusmōi sollicita
est penes vnūquēq; istoz sicut dixim⁹. et de recto
re & vicario. vt no. et de offi. vicat. c. i. et. ij. et qd
no. Inno. et de pben. cū nō ignores. melius. c. ii.
extirpāde i pn. Quis ergo pficeret si simul veni
ant ep̄s et archidiacon⁹? Dicūt qdaz locū esse pue
tionē et de re. iuris. q; prior. li. vi. i fi. Tu dic ep̄m
pferri archidiacono. et de pben. si a sede. i fi. li. vi.
nisi aliud de cōsuetudine sit obtētū. vt no. Inno.
et de pbe. i lateran. nā ep̄o spāliter cura cōmissa
est aiarū. et de his tenent deo spāliter reddere ra
tionē. x. q. i. regenda. ita tñ intelligas q; q pmo ice
perit primo pficiat. et hoc ple. no. Sup. et de sen.
ex. romana. i pn. li. vi. per Jo. an. et de offi. ordi.

pastoralis sup. a. j. glo.

G Symoniacos. Hic qro qd posset dispēlare in symonia
minozibus spēbus symonie. l. q; cōmittunt in exe
cra a qbus
quijs moztuoz: bñdictiōibus nubētū. in ecclesie pnt dispē
psecratioē. i sacroz vazoū & vestimētoz bñdictio sacri.

ris dictionis contra recipiē
tes inquisitioē faciāt di
ligenter: et si quos tales i
uenerit tāq; symoniacos⁹
puniant scdm canonicas
sanctiones. q; si hoc imple
re neglexerit: ep̄s a pōti
ficalibus: archidiaconus
ab officio quousq; rem cō
grue emēdauerit sit suspē
si. q; oia contra illos q; an
teq; ad penitentiam confi
tentes inducant quicq; ab
eis erigūt vel extorquet: &
q; alia qlibet sacramēta in
teruentu⁹ pecunie pferūt
districte p̄cipimus obser
uari. **D**ēs⁹ autē q; p̄fessi
ones aliquozū audiunt a
petiserp̄esse⁹ cōfiteutes

ne et receptiōe
chrisianatis. aq;
seu panis bñdi
ctiōe. Dic q; in
his et similib⁹
pōt ep̄s dispē
lare. vt notat.
Sup. i. q. i. sta
tuimus. in fi. et
gñaliter ep̄s et
symoniaco pōt
dispensare vbi
cūq; inuenit de
spēlatū. nec est
hoc ep̄o p̄hibi
tū vt no. Sup.
c. q. c. erga. i fi.
Nūqd ergo cū
adepto bñficiū
p symoniā pōt
ep̄s dispēlare i
aliq; casu? Di
cūt quidā q; nō
arg. et de sym.
nobis. dic p̄tra
cū rap. si igno
rāte eo cui bñfi
ciū acquirēt sy
monia cōmissa
sit. l. q; tūc ep̄s

possit dispēlare etiā vt de nouo ipsi cōferat idem
bñficiū post eius resignationē purā: q; talis vere
symoniac⁹ non est. et de symo. c. de symoniace. vbi
de hoc no. p Sup. i. q. v. §. i. qd verū itellige si ep̄s
similiter ignorauit. nam sicut sciēter cōtulisset bñ
ficiū tali nō ipse sed supior posset dispēlare. ar. et
de cle. cōiu. diuersis. i fi. hoc tenet. Sup. i. q. ij. et
multis. hec vera si rector vt cognoscat statiz dimit
tit ecclesiam susceptam. tūc enim excusatur a pecca
to et ex mia toleratur. abs tanq; symoniac⁹ depo
natur. vt not. Sup. ar. extra de electi. si alicuius.
i. q. v. c. i. et. ij. Jo. de athon.

H Que oia. versiculus recitās pncipaliter p̄fi
tutionē auditu de quo dixi sup. a. e. con. in. j. glo.
I Interuentu pecunie. de hoc ple. dixi in cōsti.
otho. sacrā. i. respon. ver. labē.

K Omnis autē. iij. pars addēs noua i dictā p̄fi
otho. nō tacta sed potius declinās ad materiā ca
pituli quod in quodam.

L Exp̄esse. hoc habet respicere dictionem sequē
tem cōfiteutes: et tunc per hoc intellige excludi
omnes velationē et pallationes que tendere pos
set ad excusandas excusationes in peccatis. vel po
test determinare dictionem absoluent hic sequen
tem: et sic hoc plenius declarat in textu qui hic
sequitur. Jo. de athon.

De pro sacramētis ecclesiasticis aliquid exigat. Qm̄ ceca. Jo. litiij.

A peccatis. C. istis michi p te iam cōfessis et ab alijs de quibus nō recozdaris. aucte dei p̄ris oī po tētis et aploz pe. et pau. ac officij michi cōmissi te absoluo. et hec est sacramētalis absolutio. vt not. w. ex de sepul. dudū. §. statum⁹. v. audire i cle. ar. in hoc qd se

quit. qua ego fungor. et. et ad de quod no. j. i glo. p̄ori.

Absoluo. l. te penitentem denūcio absolu tus vel dic. l. ab soluo a pena et na q p hoc com mutati spalem

prout istū effectū absolutiōis no. Inno. ex de pe. et re. significauit. debet ergo absolutio ipartiri p hec exp̄ta verba vt hic p̄z supple vel eq̄pollētia vt no. ij. q. vj. diffinitiuā. naz cū hic se referat ad effectū poti⁹ q̄ ad exactā fozāz facēdi: nō refert q̄ liter fiat dūmō sit ar. ff. de ver. ob. cū seruius sec li ex vt e. ti. l. qui rome. §. flauius ar. i hoc qd dixi s. i. cōsti. p̄ri. §. i. v. forma et vna cū hac absolutio ne iungat p̄nia salutatis. in q̄ p̄nie inūctione re puto doctrinā sanam adiungere p̄nie sp̄ali alias sic ḡnālī ieiunia oīōes elemosine peregrinationes et cetera bona q̄ facies sūt tibi i remissionē pecca torū. plus enī valeāt ad salutē talia bona sic inū cta in p̄fessioe p̄pter vim sacramēti p̄nie q̄ multū in talib⁹ opat q̄ si gratis fierēt de pe. di. j. quē pe nitet et p̄pter obediētiā q̄ hō p̄pter deū supponit se suo pari. ar. xliij. di. valētinian⁹. §. j. de hoc etiā itelligit auctoritas petri posita. ex de maio. et obe. solite ibi estote subiecti oī et. aut le. et no. p. w. ex de reliq. c. j. §. pe. in cle. Sed tūc querit quem ordi

nem debz p̄felloz seruare i sacramēto p̄nie. Dic q̄ debet p̄rio cōfessionē audire. Secundo. impone re p̄niā. Tertio. sacramētali ter absoluere. Nō ergo p̄cedat absolutio ipositionē p̄nie q̄ cuz tria requirunt ex parte pctōis i hoc sacramēto. l. corz dis cōtritiō / oīz p̄fessio / et debita satisfactio ope ris saltē in effectu ar. in hoc qd le. et no. ex de pe. et re. q̄ quidaz. et facit qd dicā. j. i glo. se. line q̄ satisfactioe nō ē p̄fectū fructuosuz sacramētū q̄ non p̄t debita forma apponi p ministruz donec p̄rius ipsa debita integralit materia sit pacta vt le. et no. p Jo. an. et w. ex de sepul. dudū. §. statum⁹. v. audire in cle. nā materia p̄cedit formā sicut causa causatum. ff. qū dies le. ce. h̄mōi sicut et ordo p̄redi ctus traditur a dño in euā. Jo. v. c. P̄rio noli am plus peccare: q̄ fuit iniunctio penitētie et postea Matth. ix. adiungit. remittitur tibi pctā. que ver ba effectum absolutionis important vnde in iudi cialibus p̄rimo iuratur de stando mādatis eccle sie ex qua p̄missione refultat effectualis obligatio ad satisfaciendum que comparatur satisfactiōni saltē in effectu. ar. C. de transact. transactionū. ibi a l. actione parata. C. de re. p̄mu. ex placito. ibi nec stipulatio. et postea impenditur absolutio ab excommunicatione. extra de sentē. exco. cum de

sideres. §. i. ibi nisi.

Et quoniā. versiculus.

Signa. que vere influunt signa hec sequen tia. adesse enim debent realiter confitenti in corz de contritio. in oīe confessio. in opere tota humilitas

humilitatis ostēdere p̄ci pinus vt oēs q̄ cōfessioēs audiūt et fitētes iducāt vt cū reuerentia sacerdoti et humilitate cōfiteāt pecca ta. **A**d hoc q̄ maior ē cedes anime q̄ corz p̄oris:

vt hic. ar. in sti. de recū di. §. paonum.

Humilitatis. scias q̄ in virtutibus humilitas dicit caput tanq̄ custodia. vnde in glo. sup p̄lat. vnde humilitatem et. nemo viuificatur nisi per humilitatē que est caput oīm virtutum. fides ve ro est tanq̄ p̄mū fundamētū. i. q. i. cum paulus. sed castitas dicitur gēma virtutuz tanq̄ splēdēs p̄fessim in vertice clericorū. j. e. con. q̄ indecorz. §. nos autem in p̄m. charitas est mater et caput oīm virtutum. quali forma et actus viuificans. vt ple. dicā. j. e. cōsti. amoris. j. respon. Misericor dia dicit cōplemētū virtutū et plenitudo. lxxvj. di. nō satis. §. in singulas. Itē als discretio mater virtutuz appellat. ex de offi. custo. c. i. §. lampades. in fi. no. Sup. xxiij. di. qui eps. in p̄m. v. humi lis. huiusmodi quoq̄ virtutes sūnt castitē castrū no strum mysticū. l. sanctā ecclesiam. in quo quidem castro fides est murus. tēperātia sensū est ianua patientia autē murale fossatus. humilitas turris. spes custos: prudētia arma. bona opera machine ofones. victualia verba sacre scripture. aque vō sunt deuotiones. no. Sup. in kōla. i. q. i. exita.

Cū reuerentia sacerdotis. reuerentia vero est honoz que cum fauore exhibetur. vt no. Sup. ex de inu. eccle. decet in vi. Non ergo sibi lz pauperi forte cōminando / increpando / auitute loquēdo vel al contēnendo cum vices dei et apostoli represen tet ibidem. ar. in hoc qd dixi. s. e. §. i. post p̄m. in glo. sed potius capitū deponendo / genuflectēdo vel saltē inclinando. ar. de con. di. i. apostolica. xxiij. q. ij. cū humilitatis. xcv. di. esto. ff. de obsequi. licet. §. fina.

Peccata. l. oīa als non est fructuosa ad vitaz eternam consequendam. ex de re. iur. deficat.

Ad hoc. iij. pars.

Anime. aīa vero est actus. corz p̄oris organici l potentia vitam habētis. vt no. ple. w. de sum. tri. c. i. §. porro. in. v. anime. in consi. cle.

Cor. p̄oris. xxiij. q. iij. si habes. circa mediū huiusmodi nāq̄ mundi breuis est fructus. futuri autem supplicii eternū. i. q. i. cito in fi. et no. xxiij. q. v. ille. et facit qd dixi. s. in consi. otho. c. vlti. §. in adiutorū. v. caueāt. nam q̄to aīe p̄ciosior es sunt corz p̄oribus: tanto in eis amarioz est iactura. ex de maio. et obe. solite. ex de pe. et re. cū infir

et hec est penitē tia fructuosa. de pe. di. i. p̄fecta vñ in p̄lat. Corz contritū et hūi liatū deus non despicias. hoc autem euiden tius ostenditur per exteriora si gna que intus gerūt in aīa.

Humili tas caput oīz virtutū fides fū damentū Castitas gemma. Caritas mater. Misericor dia cōplemētū.

Humilitas eccle sie.

Pro sa cramenti p̄nie.

Constitutio dñi Othoboni.

mitas. cū tñ liberū corpus nullā estimationē capi
at. ff. ad. l. ro. di. de iac. l. ij. §. cor. porum.

a Cum illa. l. cedēs seu mors aie.

b Hec autē. l. mors cor. poris quasi fur in nocte
veniet. vnde pñme ad thess. vlti.

c Brevis tē-
poris. vñ i ps.
qñ flos agri sic
efflorescit. Job
xij. Hō natus
de muliere bre-
ui viues tē. pri-
ma pe. j. ca. qz
ois caro fenum
ē. vñ versus.
Est hō res fra-
gilis q̄ durat tē-
pore puo. Nūc
est. nunc nō est.
quasi flos q̄ cre-
scit i aruo. Qd
fuit est. et erit:
transit spacio
brevis hore.
Ergo parū pro
dest esse fuisse
fore. Effluisse
fore tria florida
sunt sine flore.
Et simul oē pit
qd fuit ē & erit.
d Angustia-
tione. i. tristi ne-
cessitate. ar. lb.
dis. c. i. in ver.
angustia.

e Nemo. l. nec ecclesiastica ptās nec secularis.
f Gratia. octo mōis accipe gratiā. no. Sup. in

- g** Ratia. i. q. i. c. i. qd recubinat. w. sub triplici mē-
bzo. Quedā enī gfa est gñalissima sine qua nichil
agere possumus: nec subsistere nec durare. arg. in
hoc qd dixi. §. e. cō. i. phe. in g. fi. & hec ē gfa absq̄
meritis data. imo in nobis pccata in hoc q̄ sum⁹
formati ad imaginē dei. vt no. Sup. in dicto. c. i.
2 Scda est gfa gratis data q̄ excitat & monet nostrū
arbitriū ad bonū et ad suscipiendū donū spūs sc̄i
3 de 2le. di. iij. c. anpe. et. c. fi. Tertia est gfa gratuz
faciēs q̄ nichil aliud est q̄ donū spūs sc̄i. i. q. i. mul-
ti. in fi. quas tres spēs gfe recitat paulus in se esse
cū dixit. j. cor. in. xv. Sta dei sum id qd sum. i. esse
mēi ab illa gfa est. et gfa dei in me vacua nō fuit.
qz instigās & humilians me. et gfa eius semp i me
manet scz xp̄us. et donū spūs sc̄i gratū est faciēs
vt est dictū. vt hoc ple. not. w. et de magist. c. i.
j. respō. i. fi. in cle. hec est gfa operās et cooperans
Operās enī gfa pparat hoīs volūtātē. vt velit bo-
nū. Cooperās adiuvat ne frustra velit. vñ augu.
in li. de gfa. cooperando in nobis deus perficit qd
operando incipit. scōo li. sentētiarū. di. xxvj. c. i.
Hic autē intellige gratiā de effectu gratie post lap-
sum. l. in remissionem peccatorum: pacem et reco-
ciliationē ad deū. vt no. Sup. in dicto. c. i. i. q. i.

et. j. in glo. pñxi.

g Postulanti. q̄q̄ diutius aīa in pctō pñuerāt
non enī pñpter hoc est sibi recōciliatio denegan-
da: qz ad mīam dei non possumus mensuram po-
nere nec tēpora diffinire. de pe. di. i. §. is autē qui.

Summariū.

**Quicumq̄ contra con-
stitutiones domini Otho-
nis ecclesie nondūz conse-
crate rector seu governa-
tor aut vicarius eius exte-
rit: infra annūz constru-
ctionis episcopum super
consecratione requirat: sal-
tem per archidiaconum:
quod si rector aut vicari⁹
neglexerit. aut archidiao-
nus postposuerit ab offi-
cio suspendatur. Episco-
pus vero si requisitus ec-
clesiā detractauerit per se
vel per aliū consecrare cū
legitimū non habeat im-
pedimentum a dalmatice
tunice et sandaliūz vsu se**

et. §. se. extra de
peni. et remis.
cum scdm §. i.
in cle.

h Quod. i. q̄
absolutōz gra-
tie cōstitendi in
actu. vt. j. pñz:
sed i effectu nul-
lus eaz auferre
potest. de peni.
di. i. cōuertimū
ni. per totum.

i Circa capti-
uos miserabili-
ter. cuz talis cō-
fessio non sit de
negāda etiā ad
dictis vltio sup-
plicio. vt. xij.
q. blf. questū.
tales isuper sic
necessitados cre-
derem posse pec-
cata sua scribe-
re et scripta sa-
cerdoti absentē
desinare. et sic
per eplam con-

literi. quia alīs non sufficeret absenti licet pecca-
tor pñsens huiusmodi scripturā sacerdoti possit
afferre: dicendo hec sunt peccata mea. hoc enīz est
satis tolerabile. qz forte peccator aliter non recoz-
daretur oīm. siue qz refutaret aliqua recitare lin-
gua sua pñ nimia verecundia. sic intellige quod
no. de peni. distin. j. quem penitet in pñci. et ibi
hoc no. Hug. quod dicerem etiā de surdo / muto /
et egro. qui absq̄ periculo loqui non possit. vel si
confessor esset alterius lingue. fm Inno. de peni.
et remis. omnis. in pñi.

k Carcerato. nam carcer specialiter deputatus
est ad reozum custodiam: non ad penam. ff. de pe.
aut dāna. §. solent. cum tamen super aliquo incar-
cerando defertur sententia diffinitua: tunc est pe-
na. sic intellige. extra de pe. q̄uis in vi. C. de exhi-
re. nullus in pñi. cum ibi notatis. vnde huiusmo-
di carcer dicitur locus penitentie. extra de pe. tue.

l Vel aliū. l. nō incarcerato. et dic inhibuerit. l.
cum effectu. ff. q̄ quisq̄ iur. li. i. §. hec autē verba.
extra de cle. non res. relatum.

m Immanis. i. enozmis vel inhumanis. extra
de sum. tri. i. i. §. pe. in fi.

n Cum ipse. l. inhibens gratiam cōfessionis.

o Carcat sepultura. et in vita posset per censu-
ras compelli desistere. vt no. per. w. extra de pe. et
remis. cum scdm in cle.

De cōsecratione et reformatione status ecclesie. Domus dei. Fo. lxxv.

Domus dei. hec cōstitutio adijcit ad illā q̄ ha-
bet. s. in con. otho. basilicarum.

Non differens a priuatis. ex cōsimili enī ma-
teria puta lignis & cernētis cōstruit ecclesia sicut et al-
tera domus priuata ut hic.

Expiationē

Delictorū. delictū ē enī q̄s gñā-
lissimū siue ve-
niat ex aīo siue

Crimen. nō: s. crimē est
genus subalter-
nū. cōtinet enī

sub se furth/ ad
ulteriū/ et alia
q̄ ex aīa pueni-

unt et ex ppositi-
to. vñ no. sup.
et de cle. 2. iug.

c. i. i. glo. anpe.
li. vj. post g. C.
si aduer. delict.

le. i. sed Jo. an.
et de regu. iur.
pctm. lib. vj. di.

ci p p m appel-
lari q̄ si sit priuatus actus. delictū q̄ si sit boni deser-

Peccatū. tio. i. delictū. crimē vñ ē p m graue accusatione
dignissimū et dānatōe. no. xxiij. di. s. nunc autē.
de pe. di. i. si peccatum.

Diuina mīam. de qua nō est desperandū. naz
fm augu. in li. de spū et aīa. c. iij. nemo desperet

de mīa dei. plus est enī sua mīa q̄ nostra miseria.
tardius nāq̄ sibi videt p m veniā dare q̄ p m

audiet. plus enī cruciat ipsum cōpassio miseri q̄
miserū cruciat passio sui. facit ad hoc. xxiij. q. iij.

hoc autē s. in lege. et s. se. de pe. di. j. libēter ignosco
Nam fm aposto. ad Ro. v. c. pcedēte culpa sup

abundauit grā. vñ Luce. xij. Magis est gaudiū in
celo sup vno p m penitētiā agēte q̄ sup x. i. di.

q. q̄ verū est ad gaudiū resultās ex liberatiōe a
malo. secus tñ quo ad gaudiū exultās ex p m iatōe

boni. et sic est duplex verū gaudiū quorū tñ sedz
absolute magis est fm theologos. alij dicūt vt no.

xxij. q. vj. c. i. vcl dic q̄ maius gaudiū est. i. recen-
tius gaudiū. vt p m sensui. reparato autē p m

penitētiā. vt no. s. c. i. s. oīs autē. et s. se. dicere po-
terit ipse cū bono laurētiō grās tibi ago dñe q̄ ia

nuas tuas ingredi merui. q̄ verū est quo ad meri-
tū pueniens ex congruo. s. ex redēptione copiosa

xpi. secus tñ quo ad meritū pueniēs ex cōdigno.
nam sic nō pōt mereri aliq̄s q̄ vñq̄ peccauit q̄ tñ

cūq̄ penitētiā egerit ex quo semel p p m mortu-
fuerit. C. de re. mili. cum allegatis. li. xij.

Emplozandam. que implozatio sit a fideli-
bus versas orientem pluribus de causis. p m

q̄ ex hac pte administret nobis lux q̄ grata est oī-
bus & dulcis. eccl. xi. Dulce lumē et delectabile est

videre solē. Scdo q̄ ex hac pte plātat ē paradī-
ad quē locū aspiramus. Gen. ij. c. plantauit dñs

q̄ oriēs est vñ de nobis dñi. zacha. vi. c. Oriēs
est nomen eius. Quarto q̄ ex pte oriētis fuit xps

crucifixus. vñ populus dñs oriētē orat. Quito
rōne ascensionis xpi ad orientē. zacha. vlt. Sta

bāt pedes eius sup mōtē oliueti ad oriētes. Sexto
q̄ ad iudiciū

veniet dñs ori-
entes. ac. i. c. sic
veniet quē ad

modū videt est
euntē & Math.
xxij. sicut ful-

gur erit ab ori-
ente et apparet
vltq̄ ad occiden-

tē. sic erit aduē-
tus filij homis.
Septimo q̄ sic

erat. exordium
aplice ordinati-
onis q̄ post alce-

siones redierit
in Iherlm ado-
rabāt ad oriētē

vltq̄ ad penthe-
costen. vt not.

Sup. xi. dif. ecclesiarum. in fi.
f. Ut in ea. i. in domo dei per dedicationē de qua
g. Mensa. i. altare. (premittitur.

Panis viuus ē. vt in euāgelio. Jo. c. vj.
i. viuo et mortuo. ar. xvi. q. i. modicamine

hñ hic no. op. ar. quālibet missas dici p viuis et
defunctis. et de cele. miss. quidam. in fi. intrū fm

quod dā q̄ iuratus fm ordinationē cātarie ad cele-
brandū cotidie p certo defuncto nichilominus sal-

salte i festi diē possit missā de die. vt dictō. c. qdā i fi.
secus si esset arctatus p ordinationē ad dicendum

quolibet die officiū seu missas de defunctis. tñ enī
fm eos hoc mutare nō possit autē p p m etiaz in

officiū maius cōueniēs diei plus enī astringit pre-
positio de q̄ cū vel p m. vt not. Sup. et ne se. va.

c. i. v. cū cōcilio epi. li. vj. q̄ distinctio vera pōt esse
vbi nō cōstat de p m volūtate ordinātis cāta-

riaz. nā tñ in eius defectū p m supioris volū-
tatē defuncti dubiā interpretari pōt cū sit minister

legis in benigniorē p m. ar. in fi. de hereti. in fi. s.
imposs. iunct. l. C. de sacrosanc. eccl. l. i.

Manducatur. sed nō cōsumit. vt no. de re. et
bene. sanc. c. vnico. s. hoi in cle.

Pe igit. ij. pars recitans statutū otho. de quo
dixi. s. in glo. p m. vltq̄ ad. s. nos igit. vñ igit

in dicta cōsti. scripta hec sufficiūt: additis quibus-
dampaucis.

Ac cōuentuales. etiā exēptorū. ar. in hoc q̄
dixi. s. in con. otho. i. p m. s. deniq̄. in ver. legatis

in principio.
Corum auctoritate. per alios pluribus mōis
ut quis facere p auctoritatem. vt hic et et de sen.

excō. mulieres. in fi. de re. iuris. qui facit per aliū
in vi. vt dixi in consti. otho. innotuit. s. p. s. vel

sub missas psonas. Item per effectū cum veritate
illū operat et efficit. ff. de vi. et vi. ar. l. i. s. de ecclie

Delictus

Crimen

Peccatū

Plus est
mīa dei q̄
miseria
nostra

Constitutio dñi Othoboni.

et. l. cū a te. Item p cam. i. q. i. q. quis inquit. ubi hoc no. Sup. ppe. h. iij. q. v. q. quis epō. Item p operū attestationē. xi. q. iij. extumāt. Item p vite meritū. de 2le. di. iij. quomō circa pzin. ubi deus nō dat ipam gratiā nisi p seipsum: vel p scōs. Item per approbationem. de sen. ex. cuz quis. in vi. Item per bñficiū subtractionem lxxvi. di. pascche. ff. de li. ag. necat. Item per exēplū. viij. q. i. venioz. in pn. et. s. qd aūt. piz in eo qd dixi. s. in cō. otho. qd ad venera. s. i. ver. exemplū. Item p cōsensuz lxxxiij. di. errorum si. a. Nos igit. iij. pars. b. Negligi. sic. s. e. cōstitui. in prohe. c. Seu gubernator. q. als de sen. de. et de re. eccl. nō alie. in vi. e. e. ti. vl. in cle. et tunc dictio seu hic posita stat pzo. i. cū de cōmendata: rō hic loqui nō possit. qm̄ eius tempus ita diu non durat. f. e. con. si. miserabilis. s. pe. extra de elec. nemo deinceps libzo. vj. nec de vicario. quia de eo statim subiungit: sed certe potest dici hic perpetuus vicarius ecclesie vocari gubernatorem. vt. s. in con. otho. ad vicariam. sed textus sequens loquitur de vicario tēporali stipendiario. de quo etiā ibi notat. vnde sequit ipsius sc̄. l. rectoris seu gubernatoris: sed supior d; vicarius ecclesie. vt pdixi. tu dic gubernatorē hic vocari decanū ycononū vel ppositum in ecclesia cathedrali. abbatē vel priorē in ecclesia conuentuali. et de sym. dilectus. ij. nam de oibus hīs ecclesijs. s. fecit mentionem. d. Infra annū. sed cōsti. otho. indulgebat biennū. vt piz in con. otho. basilicari. s. volentes. vel ibi loquitur quo ad actum cōsecrationis. hic quo ad affectū requisitionis hic faciente. vel ibi loquitur quo ad penam interdicti ecclesie ad punitionē negligenter persone. vt ibi et hic patet. e. Si cōmode. sed quis arbitrabit illud cōmode videtur relinqui pscientie ipsius debētis requirere: cum agatur de re occulta mentali. extra de sen. et cō. si vero. ij. cuz si. et hoc videtur tenere. w. et de pe. c. i. in si. in cle. sed certe cū hic vertatur periculum animi seu pzeiudicium aliorū. l. minister ecclesiastici de quo. s. in pinci. huius. c. et etiam parrochianozum dicam illud arbitrari per iudicē superiorem. ar. in hoc quod no. Car. extra de elec. cupientes. post pzin. ver. cōmode. lib. vj. ar. extra de sen. excom. eos. f. respō. li. vj. et facit qd d; xi supra in cō. otho. basilicari. s. vlti. ver. poterit. glo. vero cōtraria loquitur quādo vero soluz proprie aie periculum tanq̄. vt ibi no. f. Requirit. solite cuz esse etuati instantia offerēdo sibi pzeuratiōnem. vt videtur. f. s. ff. hoc tamen non credo s; sufficit qd epō procura tionem petenti morā nō faciat ar. ff. de ver. obliga. si ex legati causa. cum si. et in hoc quod dixi supra in cō. otho. Tante. i. glo. si. Item talia consuetudine debet peti offi. cōpleto. vt supra

te p alios 2secratiōes acciperēt. Si hmoi loca a pfectiōis tpe infra biennūz minime fuerint dedicata: idē legat⁹ eadē vlsq; ad cōsecrationē a missarū solēnijs statuit manere interdita: districte inhibēs ne abbates aut ecclesiarum rectores antiquas ecclesiās consecratas sub pterextu āpliozis vel pulchrioris fabrice faciente diruere psumāt absq; diocesanie epī licentia et consensu: qui diligenter consideret vtruz expediat dare licentiā huiusmodi: an negare.

Nos igitur huiusmodi salubre statutū negligi aut contēni a pluribus cognoscentes adiiciendo sta

tutum vt is q eccle nōduz 2secrate rector seu gubernator existit seu vicarius ipsi infra ānū post eccle constructionē episcopum suū (si 2mode fieri possit) sup ipsi eccle 2secratiōe reqrat alioqui archidiaconū suū vt p ipz infra dictum tempus sup hoc episcopus reqratur. Si recto seu gubernator huiusmodi siue vicarius siue archidiaconus ab huiusmodi requisitione destiterit: ipos extūc donec eam fecerint ab officio fore decernimus suspēsos. Episcopus autē qui ab eis taliter requisitus ecclesiam detractauerit per se vel per alium consecrare

in consti. otho. sacramenta. f. respon. in ver. labe. et expedit super hac requisitione habere litteras testimoniales ppter penaz sequentes. ar. de sen. et cō. cū medicinalis. s. i. in vi. g. Alioquin. f. si epm suū diocesanum infra tempus pzetactum cōmode non possit requirere. h. Archidiaconū suū. repetit reqrat rector guber i. Et p ipz. l. archidiaconū. (nato seu vicari⁹. k. Infra tempus. l. annale. l. Super hoc. i. super hac dedicatione ecclesie. m. Si rector. iij. pars. penaz infligens negligentibus in hac parte. n. Requisitione. in forma qua pmitit. s. s. piori. o. Destiterit. volūtarie et oio. ff. de iudi. destitisse. p. Ex tūc. i. post negligentia annalem. q. Donec eam. l. requisitionem. r. Suspēsos. de hoc dixi et remisi s; i cōsti. otho. f. Qui. l. episcopus. (auditu. s. vlti. t. Ab eis. l. rectore gubernatore vicario seu ar. b. Detractauerit. al dilatauerit (chidiacono. sed prima lēa videt cōuenientior et dic detractauerit. l. vltra biennūz. ar. in hoc qd dixi. s. s. piori. ver. infra annū. et infra. e. s. ex tunc. x. Vel per alium. l. epm. vt dixi. s. in con. otho.

De cōsecratione et reformatione status ecclesie. Domus dei. Fo. lxxv.

basilicarum. §. volentes.

A Ecclesiā multitudine. declarat que sit causa rationabilis differendi huiusmodi cōsecrationem de qua loquitur generaliter in dicta cōsti. basilicārum. §. et ne in fi.

A Aliud legitime impedimē tū. vt dixi in dicto. §. et ne in fi. nā hoc casu voluntas frequēter reputat p ope quo aduentatio nē pene. no. et de re. iur. impu tari. li. vj. ple. not. per Sup.

xbij. q. i. que bona. §. i. in fi.

E tūc. l. tēpore requisitionis et biennij efflu xi. Non enī estimo epm statim post requisitionem graui pena hic indicta illaqueri contra tenorem cōsti. ortho. ad quā remissi. §. §. p. xxi. v. infra an nū. qz non est verisimile istum legatū dictā cōsti. vnico verbo tollere. ar. C. de inoffi. test. si quando in prin. nec pōt dici detractare qui vtiqz legis dila tatione. ff. si certū pe. lecta. §. vlti. ff. de po. lucius. in fi. ar. ff. de. suc. edic. l. i. §. qd dicimus. leg. et no. per Sup. et de elec. cū ex eo. v. ex tūc. in vi. et fa cit de regu. iur. nō est in mora. li. vj.

A dalmatice. de hoc le. et no. xxiij. di. cōis. et §. pcedēti. et quid hoc sit ibi no. Sup. et sunt ista pontificalia sicut et baculus et anulus. xi. q. iij. epus. p. xxy. ar. et de offi. dele. c. ij. in vi. sic. §. e. cōsti. cum sancti. §. pe. et c. §. indecorum. §. nos autē. ver. q. si. et facit bene ad hanc materiā illud qd no. C. extra de sen. ex. c. i. in glo. hoc soluz. i. vi.

D onec. qñ hoc verbū in sententia exprimitur tunc necessaria alia absolutio non est. vt hic patet et no. extra de eta. et qua. vt hi qui. ver. donec. in cle. sic nec in sentētia interdicti. extra de spon. nō est. no. per Jo. an. extra de vfu. cum tu. super glo. ergo pōt. sed secus est in sententia excoicationis cum ibi absolutio habeat certam formā per quam tollatur excoicatio et non aliter. puta cū iuramen to et huiusmodi que habentur extra de sen. ex. cūz desideres. vt no. per hosti. et Jo. an. et de matri. p. trac. contra interdic. eccle. c. vlti. in fi. et no. hoc Jo. an. et de deci. c. i. v. donec. in cle. sed in suspē sione et excoicatione sub hac forma lata videt cō tra. vt no. xvi. q. vlti. si quis demceps. ar. ibi in. c. se. dic ergo vt no. §. in cōsti. ortho. licet ad profu gandum. §. i. v. b. quequo.

E am. l. ecclesiam.

S e suspensum. l. ipso iure.

Q ue. l. pontificalia predicta.

I pso actu. nunquid ergo pō ista cōsecratione sic retardata procuratiōe de qua infra loquitur recipiet. videt q non. ff. ad trebell. Nam qd. §. qui cōpulsus. et. l. qz poterat. credo contra cum infra dicat illico. ar. ff. de acqui. here. antistitus sicut enī velox est gladius dñi ad percutienduz. et de app. pastorals. et no. Inno. e. ti. p. terea. sic ad libe

randum. vt hic cauetur q ipso actu liberat. ar. ff. de re. iuris. nichil tam naturale
G ratias. cuius ratio est. nam qd gratis accepti istis gratis date. Math. x. c. i. q. i. baptizandus. et c. quicquid. et. c. dictum.

et sandaliuz vfu donec eā duxerit consecrandam no uerit se^r suspensum: que in ipso cōsecrationis actu illico reassumat. Gratis autem et sine omni pen tus exactione excepta^d de

E tñ sine of exactiōe. nichil ergo pōt cōs ab aliq petere nisi qd p cōdēsibi debet pot oñ dere. vt no. g. j. x. q. iij. qz agno uimus. qd vcz esse itelligit ibi glo. de exactiōe temporalū sed

secus est de spūalibus que hoc ipso q locus est situs in sua dyoce. iuste petit. extra de excep. cum bene rabilis. §. qz vero.

E xcepta debita procuratiōe. que prestatur propter sumptus domesticos ipsius epi et suozus cum declinat ad consecrandam ecclesiaz remotam. vnde pō hoc non autē pō consecratione aliquid licite exigitur et accipitur. extra de sy. cum sit. cuz nemo cogat suis stipendijs militare. xij. q. iij. cha ritates. no. Sup. i. q. i. iudices. als duces. v. tabe naculi. nō enīz cōmode possit victualia ad alienā ecclesiam secum deferre: ideo moderata victualia sunt hoc casu episcopo ministranda sedz mediocet tatem vniuscuiusqz loci. x. q. iij. c. h. §. sec^o in cler cis ordinandis pō hoc enī procuratiōe non su scipiet. et de sym. sicut pō certo. qz extra p. p. iam ecclesiam pō ordinibus dandis eum laborare nō oportet nisi velit. vnde facilliter habet expensas i domo sua propria in qua habet victualia. vt no. Sup. i. q. ij. c. i. Item pō actu baptizandi procu rationem non accipiet ne aliqui propter pauper tatem vel auariciam retrahant se a baptismo. vt no. x. q. vlti. c. pe. hāc procuratiōe cōsecrationis ecclesie exigere potest episcopus. etiam si diuitijs abundet. vt bñ no. tam de predicatorē q de docto re. xxiij. di. de quibusdam. et scias hanc procu rationem prestari de iure cōmuni quasi sit annexa consecrationi sicut et visitationi. sicut le. et no. in dicto. c. cum sit. et in hys duobus casibus tantum de iure cōmuni debetur procuratio. vt no. Jo. an. extra de accu. sicut olim in. iij. glo. et hoc scire non est sine ministerio. qz si de iure cōmuni ergo nō po test hec procuratio prescribi per se. vt no. extra de prescrip. cum ex officij. v. circa visitationē. et de censi. cū venerabilis. x. q. iij. qz cognouimus. et. c. pe. imo. nec in odiū huiusmodi procuratiōis cur rit prescriptio. vt not. spe. ti. de censi. in fi. de hoc tamen est dubiuz in glo. x. q. i. relata. nam cū hoc posset expressus consensus ergo et tacitus. ar. et de censi. felices in vi. si autēz debeatur procuratio ratiōe consuetudinis vlt pietatis: tūc prescribi po test. vt. xviij. q. ij. cleutherus. extra de sup. negli. prela. c. ij. cum si. Jo. in extrauag. Jo. pape. xxiij. execrabilis. §. vlti. v. procuratiōes. Not. glo. et de prescrip. accedētes in fi. sed p. mū mēbz. l. an

Constitutio dñi Othoboni.

procuratio debita possit p̄scribi distinguit. aut p̄scribitur contra cum qui visitatione non obtinet in re coi puta contra abbatem vel archidiaconū tūc valet p̄scriptio procurationis etiam per se extra de p̄scrip. auditu. aut contra cum qui visitatio nem obtinet in

re coi: tunc p̄scribi nō pōt p̄curatio cum sit annexa visita- tioni. vt. s. dixi & huiusmodi vi- sitatio non pōt p̄scribi. ex de p̄scrip. cū nō liceat. nam hoc esset contra ius publicū quo ca- su non valeret pactum exp̄p̄t- lūz. ff. de pact. l. si vnus. §. illud

et sc. glo. ff. Aut querit an per tertium aliquem capacem posset huiusmodi procuratio p̄scribi. dic q̄ sic. vt not. Jo. an. in dicto. c. cum ex officij. §. nos igitur. hanc distin. vult notare. w. ex de cens. c. i. §. si in cle. Sed iuxta hoc quero an procuratio occasione reconciliationis ecclesie pollute debeat de iure coi? videt q̄ sic. nam iterū cōsecrari debet ecclesia polluta ergo ff. vt. s. e. g. vt scias. ar. l. xviij. di. ecclesijs. p̄trarium tenet Sup. scz q̄ de iure coi p̄curationem ep̄us hoc casu non habebit sed suis sumptibus officium hoc exercebit. ex de vi. et ho. cle. cuz ab oi no. Sup. plane. ex de cens. romana. §. visitatis. et hoc verius credo cum non sit vera cōsecratio. sed tantū reconciliatio. ex de cōse. eccle. vel alta. aqua. et sic cum hec procuratio tantū de- beat de cōsuetudine p̄scribi pōt etiam contra ep̄m vt. s. dixi Supposita ergo p̄curatione p̄stā- da de consuetudine in casu reconciliationis ecclesie pollute q̄rit q̄s p̄stabit p̄curationē illā? dic q̄ ille q̄ dānt et cāz pollutionis p̄stitit. ar. ex de iur. et dam. da. c. vlt. C. de pe. l. scitissim⁹. & ex p̄stā. xviij. q. iij. si q̄s i atriō & c. si q̄s ztumar. Quid si nō cōstet q̄s fuerat ille delinquēs vel sit in fuga cōsti- tutus vel als sit impotens et nō soluendo. dic q̄ si sit statutuū vel consuetudo in illis partibus q̄s hu- iusmodi maleficia emēdet stabit illi. ex de offi. or- dilecti. ff. cōia. p̄edi. venditor. §. si cōstat. ff. de cu- sto. reo. l. si q̄s res. cū si. hys autē cessantibus con- tribuet cū rectore parrochiani. ar. ex de eccle. edi. quicunq. & c. hys ita. qd non debet rector q̄tum oēs parrochiani: sed tñ q̄tū vnus ex eis. ar. ff. de furis. cū qui. §. idē dicit et ex equitate aliquātulū plus cum sit caput ecclesie et parrochie cure. ff. de re. li. et sump. funer. cuz sit in diuers. vel pōt dici alē p̄ ea q̄ notabo. j. c. con. in p̄ban. §. si. v. refici. et sic adiutorius faciat. xviij. q. i. si monachus i si. qd verū intelligo vbi nulli sit culpa rectoris vel vica- riū. ar. vt le. et no. extra de custo. cura. c. i. in fi. als non credo huiusmodi p̄curationē inter alia iura episcopalia ad que in solidum tenetur rector com- p̄hendi cum iste casus sit fortuitus nec cōputet

inter alia. de q̄bus le. et no. ex de offi. ordi. 2. quere- te qui si nō sint soluendo tñ ep̄us hoc tenet facere gratis sumptibus p̄p̄ijs scdm Sup. de conse di. j. ecclesijs. in p̄m. vt notat etiā in casu vbi p̄cura- tio debet de iure cōmuni ratione visitationis ordi-

**detulerit aut deferenti il-
licite sese imiscuerit: i ipso
facto excommunicetur: et
nisi admonitus a prelato
suo tempestiue satisfecerit
omni ecclesiastico bene-
ficio in toto regno priuetur
cum ordinis sui amitten-
di periculo: non beneficia
tutez fiat in quinque-**

narie. ex de cen- si. cū instantia. in glo. ex de sy. cum sit. et satis no. Sup. de cen- si. romana. §. visitatis. li. vj. arg. i. q. ij. pla- cuit. §. si dō pau- ptas. r. q. iij. ca- uedū. autem. de man. p̄m. §. sit ti. j. respō. coll. iij. ex de rescri- ptis. statutuū. §. insuper. i. fi. li. vj. Tunc tñ in

casu quo parrochiani vel rector huiusmodi p̄ocu- rationem pro alio delinquente soluerint si postea assit facultas ipsum delinquentem cōueniendi ep̄s autem per suum officium ad hoc iuuare debet. ar. ff. de iure filci. l. in fraudez. §. qui pro alio. sed qua- lis erit et quanta ista procuratio: pone q̄ ep̄us di- stet ab ecclesia reconcilianda per tres dietas nun- quid sibi ministrantur omnes expen- quas fecit in eundo / stando / vel redeundo et sic forsan pro- curare per. vj. dies. vel plus. videtur q̄ sic adistat testium. extra de rescriptis statutum. §. vlti. li. vj. et arg. in hoc quod dixi supra in con. otho. tanto. §. hinc itaqz p̄ope p̄m. videtur contra. nam pro vno actu non debetur nisi vna procuratio p̄ quot quot dietas vadit extra de sym. cum sit. r. q. iij. c. j. nā ad hoc redditus episcopales sunt sibi assigna- ti. vt per dyoce. cum illis currat: et onera episco- patus supportet. extra de vita et hone. cleri. cum ab oi. q̄ vltimū veri⁹ credo i onerib⁹ ordinarijs. secus tamen in accidentalibus. vt in casu questio- nis nostre. nam tunc iuste credo episcopum p̄ocu- ratorem exigere posse consuetam. extra de symo. ad apostolicam. p̄out multuz de hac materia no. w. extra de cele. missa. c. j. §. non nulli. ver. viola- tiones in cle.

A De vltione diuina. Sed nūquid hoc casu pa- pa possit app̄obare consuetudinem contrariam. dic per ea que notauī supra. c. con. in p̄ohe. §. i. in glo. de autem pontifex.

Cum symone. extra de sym. non satis in fi. **E**t giezi. sic ex de sy. cū in ecclesia i fi. de vtroqz habetur. co. ti. sicut p̄ocerto i fi. i. q. i. qui studet. et autem. iulian. p̄re. §. si. coll. ij.

Percellat. symone pena durat p̄ p̄niaz pa- cia vt no. ex de cens. nisi post p̄i. g. ex hoc loco p̄- pe fi. sed q̄s possit sup tali sy. disp̄sare? dixi. s. c. con. c. p̄ri. §. i. et nota hic symoniā cōmitti ab vna pte tñ. vt ple. dixi in cō. otho. de archidiaconis. §. cū autē. v. symoniacā. Item nota ep̄m p̄pter hoc erimen etiam per viam inquisitionis posse deponi vt le. et no. de accusa. cum dilecti. in fi.

De clericis arma portantibus. Cū in armis. Fo. lxxvij.

Alm in armis. materia huius constitutionis non habet. s. in consti. otho. nisi quatenus tangitur. e. con. contra latronum.

Docet aplos. l. paulus ad eph. ultimo. c. ubi habet ad istam tota auctas sequens. et. xxij. q. i. ni si bella. ppe fi.

Lachrymis ut habet. xxij. q. viij. puenioz. s. lachryme. ibi lachryme mee mea arma sunt

Cum igit. ij. pars. e. xpi hereditate assumpti. et ex hoc clerici hic sunt dicti. ut ptz ex de preb. cum scdm.

Ultus armoru diuini. xxij. q. viij. qd ex clero ibi comen dat hec constitutio et. c. rephren sibile. et not. e. co. in summa.

Et humai. C. ut armorum blus infcio pnti pte sit interdictus. l. i. li. xl.

Ult eis. l. clericis phibitis. na bellare phibet inuadendo. q. hmoi sunt ordinate extra bonu charitatis ex causis illicitis. ut colligit. xxij. q. i. quid culpaf. in pn. et ple. no. Sup. c. pced. ad hoc tñ op ponitur de petro et soluitur in glo. xxij. q. ij. pro membris. Jo. de aton.

Ad offensionē. sed ad defensionē plone sue sic. ut ple. no. xxij. q. i. s. i. le. et no. viij. q. j. suscitare. ver. prodire. An ergo clerici pro recuperatiōe reruz suaz possunt licite plis itere et in pliates aiare als adiuuare? Dicit Inno. q. sic in tñ q. prelati pōt dicere capite pugnate sed nō occidite. ut ipse no. et de resti. spo. olim. ibi in glo. quomodo hic. et no. Sup. et de elec. gñali. v. opponit. li. vi. Immo si in bello iusto aliquis percussit dūmō inde mors nō sequit irregularis nō efficit. ut no. p In no. et hosti. de hoici. petitio. sed pma opinio hioz est. ut no. Sup. xxbj. di. s. fi. et. c. fi. facit qd dicā f. e. co. ad tutelā. s. pe. ver. rerum.

Aut vindictā. de hoc satis no. p Inno. et hosti. et de voto. c. super hīs. s. rursus. qd dic ut no. xxij. q. ij. in summa. et. q. viij. i. summa. et no. w. extra de here. volentes. in fi. in cle.

Pos. verli.

Corū. clericorū ut pmittit assūptorū in hereditate xpi ita q. de modernis videt p. lametabilis pphetasse deus venerunt gentes in hereditatem tuam et. ut ibi sequitur in psal.

Abominamur. l. pferim ppter scandalū lay corū. ut le. et no. s. in co. otho. qm de habitu. et ex

hoc qd dicā. j. in ver. honestatis. et. j. in glo. pri. o Enormes excessus. de hoc leg. et no. extra de offi. ordi. ut clericorum in cle. ubi est mens huius constitutionis.

Diuini nominis. nemo amplius nocet q. qui

nem: sed aduers⁹ p⁹icipes tenebzarū: q. nō armis ferreis: sed o⁹onibus & lachrymis & virtutū operib⁹ expugnant. **C**ū igitur clericis qui in p⁹claraz xpi hereditatem assumpti sūt blus armorum diuini & humanitatis auctoritate sit oīno phibit⁹ ita ut etiā p iusticia eis⁹ ad offēsiōez aut⁹ v⁹dictā nullaten⁹ vti pmittat: nos⁹ eccl⁹astico honore succēsi/ eoz⁹ abominamur⁹ enozmes⁹ excessus q. diuini⁹ nois & sue honestatis⁹ obli⁹ta arma⁹

peruerse agens nomē & ordinē sanctitatis et sacerdotis habet. lxxvij. dis. nēo q. ppe facit. ij. q. i. nulli. s. qd autem. dicā. j. ver. furibus. q. honestas. est autē duplex inhonestas obprobriosa. l. cōtumelie vel scdali. de quo dē in psal. facti sū m⁹ obprobriuz vicinis et i hoc ztemnimur ab oib⁹. ut hic. ar. op. C. de decur. pidez tempus. li. xij. Item est culpe & in eo cōtemnit a deo et angelis suis. ut

hic. i. q. i. nullus. p ambituz. ut ibi hoc not. Sup. Item exterioris. pene et est aliqñ appetibilis pta propter approbationem patientie. ut in Job. qñq. dō ztēptibil⁹ puta qñ sit ad iudiciū pene ppe tue. ut i. Juda. & trib⁹ malis obprobriis pōid⁹ corz eñdet triplex maledictio. ut no. xxij. q. ij. s. is ita.

Arma. plura sunt genera armorum. quedam inuasiva sunt. ut arcus & sagitte / enses / lancee / et hmoi. Quedā vero defensiva ut scuta / galee / cassides et lorice cū sū. ut le. ple. auten. de armis. s. bl. ti. coll. vi. vñ intelligo hic de armis defensiuis tñ et q. talia audaciōe faciūt. ut no. w. de sta. mo. ne in agro. s. quia vero. v. arma. in cle. Juxta illud pone deletionē armorū sub pena excoicationis late fore phibitā p statutuz. nunq. in ea inuolūtur ferētes cultellos / fustes / lapides vel plumbi laminā? videt q. sic. Nam et hec appellatione armorū cōtinēt. ff. de ver. sig. armorū. insti. de interdic. s. armorū. sed fauore iuuenū relipiscētū dico ztra. nam licet per ista homo nocere possit. ut. l. armor et. ff. ad. l. iul. de vi. pu. armatos. et. l. vi. q. ij. s. loco. insti. de pub. iudi. s. lex cornelia. tamen statū gñale debz limitari iux legē specificatē armatū penali⁹ ut dicta autē. de armis. s. fi. ubi enūciat gñā armorū phibita iux illā g. legē specificantē itelligit igit statutū. ut sic iure cōmuni cōueniat. ff. de vulg. substi. ex facto. j. respon. ff. ad muniti. ut grada. s. sed si lege. sed in dicta autent. de armis delatio paruorum cultellozum permittitur. ergo multo magis fustes et lapides. ut bene not. per Sup. et per odesri. C. de fabzi. l. vnica. in fi.

i. j. mo

Cōstitutio dñi Othoboni.

li. xi. sic intelligi pōt. et de iude. ita quozidā. lz ibi glo. videt 2tra. s. ibi loquit i facto magis detestabi li. vel possit dici in q̄stione p̄tacta tales deferētes hñdī arma bñ ligari pena iuris cōis: nō autē pena statuti specialis. ar. in hoc q̄d nō. **Suy.** et de sen. ex. in audietia.

in fi. ij. gl. et sic nō obstant 2ria superius all.

a **Furib⁹.** cū tñ layci non de bēt esse securio res clerici ne in p̄cti p̄tēū pla bātur libētus. extra de adult. signasti. s. ne p̄pter delictorū impunitatē fa cilius corruant i p̄ctā. xxv. q. ix. loci. ver. pro uide. et de pri uile. ex pte. iij. **b** **Et p̄doni bus.** differētiāz iter istos latro nes et fures. dic vt le. et no. c. ff. pro loci. cū duo bus. s. damna.

c **Sociātes.** sp̄dte sciēter et aio malignandi. ar. C. de edifi. p̄tina. si is i p̄n. als secus. ar. ff. de auc. tu. l. i. s. i. ff. de ver. sig. coram. itaqz societas mala summe est cauenda ne malis similis fias vel si dis similes: tñc et inimicus corū. cū his zuelare debes qui te faciunt meliorem: aut quos tu facere potes meliores. vt ait seneca. ad lucill. vij. c. nec enīz in betitis excusat socialis suasio. vt in adam et eua. **Gen.** iij. c. ar. i. q. i. si q̄s iqt. C. de accu. l. finali. s. ij. **d** **Malefactoribus.** traylatoz. et similibus qui bus. s. i. cō. otho. 2 latronū. j. respō. in d. latronū. **e** **Rapinas et furta.** dic vt in all. quaz feci. s. in glo. differentiam.

f **Etia ecclesiasticorū.** tñc nimis abūdat iqtas et temeritas nimis audet: cū hñ q̄ clericali p̄fessioe censent nec mortali metuant gladio dimicare: sed nec ecclesiā oppugnare iuriss ac eius res iuadere quozū interest eā ab alijs ppullare. ar. xxvij. di. qz sunt culpe in p̄zin. ij. q. vij. nos si in p̄zin. et de immunit. eccle. c. fi.

g **Repositis.** de hoc ple. dicā. j. e. cō. ad tutelā. s. **h** **In hñs ergo.** iij. pars. (ad hec.

i **Sceleribus.** de hoc dixi. s. in 2sti. otho. 2tra **k** **Debachātes.** i. sordeletēs (latronū i p̄n. vel furetes seu deceptos. bachus enīz dē de⁹ vini quo hñ decipit. i. q̄si feruore feruet. vt le. et no. in sit. de sena. consul. clau. s. vlti. ver. bacchata.

l **Clericali ordine.** p̄mā tōsurā cōp̄rehēdit. vt dixi. s. in cōsti. otho. qd ad venerabiles. j. respon. in glo. sed an habeant. in fi.

m **Arma detulerit.** s. nocendi aio p̄ associationē p̄tactā. ar. C. de lica. is qui cum tela.

n **Uel aliter.** s. quolibet puta adhesioe p̄titione fautoria seu p̄tectione. vt in p̄dicta cōsti. otho. **o** **Deliquit in p̄mis.** s. scelerib⁹ (2tra latronū. de quo dic post hosti. et Jo. an. et de sen. ex. p̄pen dimus q̄ cleric⁹ q̄ habet p̄ clerico ferens habitum

et tōsurā q̄cūqz arma detulerit vel se hozrēdis scelerib⁹ imiscu erit. gaudet tñ p̄uilegio clericali et q̄ ad imu nitatē canonis xviij. q. iij. si q̄s suadēte. et q̄ ad foruz ne sublit iudici seculari/ nec eius legib⁹ vlsqz ad tertiam monitionez. et de sen. ex. in au diētiā. et c. con tingit. ij. nisi p̄cutiat viz vi re pellendo. vt. e. ti. si vero. s. ij. s. hoc cōstāter te. w. de offi. oz. c. j. post p̄ici. in cle. si vero abie cit habitum et

tōsuram: tñc si imiscet se hñdī enozmibus tñc bñ pōt iterfici sine pena excōicationis i ip̄is scelerib⁹. et de iudi. cū nō ab hoie als sec⁹ nisi post monitio nē canonicā. vt p̄dixi. ar. hic et et de vi. et ho. cle. c. i. li. vj. nā tñc retinet p̄uilegiū i tñm q̄ iudex secu lar⁹ q̄ cū iudicat et infectores ip̄ius etiā de māda to talis iudicis bñ sunt excōicati lz mitiget corz ab solutio ne vadāt ad curiā p̄pter enozmitatē scelerū. et sic loq̄t dicta decre. pp̄dim⁹. si hñ talis cler cus post depositionē eēt ico: rigibilis. tñc cū ecclesia nō hēt vltra qd faciet bñ pōt iudicari a iudice secu lari. vt i di. c. cū nō ab hoie. fm hosti. et Jo. an. in p̄ **Monit⁹.** facit qd dixi. s. i. (dō. c. pp̄dim⁹ g. pri. etiā qd no. s. i. cō. oth. 2 latronū. s. nos aut.

q **Arbitriū.** s. iustū als locus est appellationi. vt dixi. s. in 2sti. otho. basilicaz. s. pe. in g. vt cauet. **r** **Satisfecerit.** nō fraudē et morā posse purgari vt le. et no. p̄ docto. et de elec. cōmissi. in fi. li. vi

s **Ex tñc.** i. post monitionē et hñdī satisfactioe t̄ **Et iudē regni.** nō aut (reculatā et retardatā. alteri⁹ cū ibi solū deliquit. ar. i hoc qd dixi. s. i. cō. otho. lz ad pfugandū. s. i. s. detinet. circa mediū.

v **Sit puatus.** autē. de pa. tenei. s. si clericus coll. r. s. oi bñficio. nō tñm ciul dē regni reddi p̄t uat⁹. vñ qd hic dē puatus itelligas. s. p̄petuo. vt no. Jo. an. de elec. c. cupiētes. s. pe. s. p̄petuo. lib. vj. et ple. dixi. s. i. cō. otho. lz ad pfugandū. s. vlt.

x **Ordinis sui piculo.** sic. xxij. q. (s. p̄petuo. vij. clerici. et c. le. **y** **Qui.** s. cleric⁹ hozrēdis scelerib⁹ p̄dictis se imiscet. **z** **Per quinquēniū.** tps arbitrariū. nō est sic. s. i. cō. oth. cū laycis. s. i.

a **Ad beneficia quecūqz.** s. ecclesiastica. vt. s.

Seneca.

A Obtinenda, et sic no. q. d. nō puat re puat spe. facit. C. que res pug. ob. possunt. l. spem. et q. isto rum scz priuari re vel spe sit magis penale no. w. de vi. et ho. cle. qm. s. i. in glo. et sic nota. in cle.

A predicta vero. ver.

A suo dyo- cesano. p. t. hic expse epm dyo cesanū posse ab soluere a senten- tia excoicationis al canonis etiā puicial in casu nō reuato. vt latz dicit. s. i. cō. otho. in phe. s. deniq. i. g. p. q. circa medium.

Satisfecerit. tā p. rō quē leat q. ecclie quā scādalizauerit. ar. et de sen. ex. contigit. s. i. e. con. ad tutelaz. s. nos igitur.

A m. lat. hec con. si. declarat. s. a. p. liat illaz q. ha- bet. s. i. cō. oth. qm. de habitu. vbi de hoc

Euangelij. Mat. xxi. c. Virtutū. l. acq. redaz p. fre- quētiā vlt. ar. xl. di. s. i. q. d. die p. w. et de sum- tri. c. vnico. s. si. s. p. tutes. s. s. habitu. i. cle.

Virtutū. q. d. b. me- diū viciōz vtrū q. redactum vt ple. not. Sup. xli. di. s. i. sepe.

Intioz. vlt. gnat. ar. insti. de re di. s. paus- uñ p. t. di. s. i. c. rō- nis ar. xlvij. q. i. si hā cēs vnde

Vltus. Int. p. per- mores cognos- sces exterioris

Habens. l. hominem.

Exterius. scilicet i habitu et gestu.

quecunqz obtinenda a p. dicta vero excoicationis sententia a suo diocesano nullatenus absoluitur nisi si prius ad ipsius diocesa- ni arbitrium satisfecerit de premissis

De habitu clericorum.

Sumariū

Clerici vniuersi gerāt vestes nō breuitate nimia ridiculas et notandas: aures patentes: coronas latine decentes: nec nisi in itinere ifulas seu cloyfos portent. Sacerdotes au- tem et in dignitate consti- tuti capas clausas defe- cāt nisi honesta causa aliā vestem interdum concesserit. Siqui autem in digni- tate constituti aut curam animarum habentes con- tra hec in vestibz / infulis / corona / vel tonsura deli- q. rit: nec admoniti se emē- darint: ab officio suspēdā- tur. et si per tres menses i suspēsiōne officij fuerint a beneficio suspēdantur. nec prius absoluantur q. sextam reddituum suozū pauperibus erogandam persoluerint: et p. relatis p. arbitrio eozum penas de- derint. Quod statutum ni- si archiepiscopi et ceteri p. lati diligēt executioni mā- dent: archiepiscopi qui dem a dalmatice et sanda-

Ut ei. l. ornatur virtutū hic p. verisimilitudine de p. l. ap. bone. s. i. q. d. me. causa. l. vlti. in p. n. cum si. n. Coaptet. saluo eo q. d. diri i dicta cō. otho. qm. de habitu. i. resp. i. g. et de vi. s. ho. cle. al. nāqz ha-

lium vsu: p. relati vero reli- q. ab ecclesie ingressu vltz ad emendationem suspen- dantur Episcopi p. terea habitum gerant sue digni- tati cōgruentē et qui p. r. religiosi fuerant habituz religionis non dimittant: sed statutum generalis cō- ciliij seruent.

Cum facti euangelij veritas ho- minem nu- ptialem be- nentes iubeat foras mitti q. d. de virtutū ornatu dictū esse illud sacra expo- sitio doceat: quia tamen per exteriorē habitū sepe interioz designatur: opor- tet hunc exteriorē talez eē vt ei qui debet iterius eē verisimiliter coaptetur ne ex habitu forsan indecē- ti is qui eum gestat in seip- so vilis appareat aut cor- da vidētū p. facilitate iu- dicij scādalizet: p. uide tā ab antiqz q. a modernis patribus tradita ē mode- ratio quam clerici (qui iuxta nominis ipositionē in sortem domini sunt vo- cati) in habitu exteriori se- quantur qui se liberos pre- cingere et lucernas arden- tes gerere manibus edo- centur. Ex quozum

Clericis. no. hic p. verisimilitudine de ap. bone. s. i. q. d. me. causa. l. vlti. in p. n. cum si. n. Coaptet. saluo eo q. d. diri i dicta cō. otho. qm. de habitu. i. resp. i. g. et de vi. s. ho. cle. al. nāqz ha-

bit nō facit mo- nachū s. profel- lio. extra de re- gula p. rectū.

Facilitate iudicij. de facili- eni iudicat iux- palliōes suas de facili cōceptas iux zelū frequē- iordinatū x. q. iij. q. tuoz et c. sc. s. q. d. dicaz. i. e. cō. ch. partes. s. vlti. s. dedit.

Antiqz. vt i. zilio gñali de q. i. sit mentio. q. a mo- dernis. vt i. cō. oth. de q. diri s. i. p. r. s. hodie p. p. le. nouiorē cō. illa et de vi. et ho. cle. qm. q. abiectus in cle. r. Moderatio hoc vbi diu- nutioz cōtinet nō augmētū et de v. sig. c. vlti. no. Far. et. de elec. cupientes post p. n. s. mo- deratione li. v. f. Quā. l. mo- derationem.

Sūt vocati de hoc le. s. no. s. in con. p. r. s. i. in p. n. c. i. Qui se lū- bos. i. i. infioz mox honestate

Amb. i. foris patētes p. exēpluz et bone fame p. conū vt diri. s. i. cō. oth. q. d. ad bene. s. i. s. in exēplum.

Edocetur. luc. xij. c. Ex quozum cōsideratione. ij. pars recitās constitū. otho. i. ij

Habitus non facit mōchum

et actibz
frecant cū
vltz ite-
tatis gñā
tur habi-
tus.

Ultus i
mediocri-
tate con-
stit.

Qual bit
talis ozo.

Constitutio dñi Othoboni.

de qua dixi. s. i. j. g. vlt. ad li. j. e. s. nos autē & vi-
de illa q̄ ibi scriptū & hec si placet tibi sufficiant.

a **H**onestatis. honestas dicitur quasi honoris statu
eferuās q̄ sua vi trahit & dignitate allicit em tult.
hec autē honestas tanq̄ mater cōdecētie est virtus

etia vicio turpi
tudinis. Item
honestas est cō
positio vlt appa
ratus diuitiarū
vñ eccle. xi. ca.
paup̄ & honest⁹
a deo sunt. sap.
x. c. honestauit
illū in laborib⁹
id est ditauit il-
lū i labore quo
fuit. not. hoc
Sup. iij. disti.
erit autem lex.
in p̄ncipi.

b **N**os autē.
iij. pars.

c **A**busus. vt
patz euidenter
p̄ absurditates
q̄ hic sequunt i
littera.

d **F**erentib⁹.
als portatibus

e **I**nsignia
aliena. per ad-
inuētās gylas
suas inordina-
tas. vt dixi i di-
cta cōsti. otho.
in pñ. propria
nāq̄ ilignia cle-
rici sunt decētia
habitus et ton-
sure. s. e. in pñ.
et dixi. s. in cō.
pri. s. vlt. in g.
sup̄ sceleribus.
ar. et sen. excō.
si inter laycos.
lib. o. vj.

f **O**culus nō
decernit s. i. cō.
otho. cū sit ars
.s. j. v. & si morā
g **I**n scanda-
liz. dic vt i cō.
all. s. e. in. j. g.

h **I**n despectū. i. cōtemptū q̄ insurgit ex hoc qd
in equalitatē inter eos & laycos i habitu et tōsura
et gestu oculus nō decernit. vt. s. ptz. vñ ex cōuer-
satione equali nascitur ztemptus dignitatis. ff. de
offi. p̄sbi. ad obseruandū. in fi. j. respon.

i **S**tatuimus. iij. pars. in qua declarat et expri-
mit cōpetentiam habitus et tonsure clericalis.

k **B**reuitate nimia. ad modū forte armigerorū

cōsideratiōe bone memo-
rie p̄fatus legatus statu-
endo p̄cepit vt ad formā
tam de vestibus clericorū
q̄ etiam de ornamentis
equorū in generali con-
cilio editam per subtra-
ctionem beneficiorū ab
episcopis compellantur:
ac restringantur: ita q̄ in
mensura decēti vestes ha-
beant: capis clausis vtan-
tur in sacris ordinibus cō-
stituti: maxime in ecclesia
et coram p̄latis suis & cō-
uentibus clericorū: & vbi
q̄ in suis parrochijs: qui
cum cura animarum re-
gendas ecclesias suscepe-
runt: & vt meli⁹ possint ep̄i
alios ad honestatē vestituz
et tōsuram et decentes co-
ronas et equorū ornamenta
idonea coartare p̄uoi-
deant vt a suis clericis cō-
mensalibus hoc p̄ius fa-
ciant obseruari: q̄ in vesti-
b⁹: calcarib⁹: frenis & sel-
lis clericalē gerāt habituz
honestatis. **N**os autē
grauē puerlū nimis abu-
lū cōtra p̄missa quasi ge-
neraliter diffusū i clericis
harū n̄re legatiōis p̄tiū de

n̄i t̄pis diuersimōde p̄p̄atiū vix vlt. ad poplices.
i **R**idiculas. exēplo hystionis ioculatoris vt
fatur quales p̄p̄ie ad hoīs risum et derisū parā-
tur. et de vi. & ho. cle. c. vnico. li. vj. vñ ad imēlāz
burdā astantiū fert quēdāz fatuum vñ magnati

testantes in quo deus irri-
deri dicif: obscuratur de-
cuse ecclesie: clericalis ordi-
nis cellitudo dep̄iunt-
tur: ch̄ristus a suis militi-
bus ferentibus insignia
aliena deseritur. decus ho-
nestatis ecclesie maculat
dum clericū a laico re-
spiciens oculus non dis-
cernit: fit omnibus vere fi-
delibus in scādālū et in
despectū. **S**tatuim⁹
et districte p̄cipimus vt
clerici vniuersi vestes ge-
rant nō breuitate nimia
ridiculas et notandas
sed saltem vltra tibiārū
mediū attingentes: au-
res quoq̄ patentes: cri-
nibus non coopertas: co-
ronas habeāt probanda
latitudine condecētes i
quibus depositio p̄cipue
terrenorū: et regalis sa-
cerdotij dignitas designā-
tur. Nec nisi in itinere cō-
stituti vñq̄ aut i ecclesijs
vel corā p̄latis suis aut
in respectu cōi hoīm publi-
ce ifulas suas (vulgo cloy-
fos vocant) portare ali-
q̄ten⁹ audeāt vt p̄sumant
Qui autē sūt i sacerdotio

tenati publice incedāt quin tamē huiusmodi cloy-
pham vel tenam portare possit in bursa vel cru-
mena sua ad vtendum de nocte non intendit hec
constitutio prohibere. vt hic in textu.

l **Q**ui autem. ver.

t **I**n sacerdotio. sed cōsti. otho. dixit in sacris
ordinibus et sic fuit illa magis extēsiua et pluriū
personarum arctata q̄ ista.

iozinate degy
lato sic anglice
impropassedne
cur⁹ stolid⁹ estis
vos. ego enī sū
stolidus abbat⁹
monasterij bē
marie eborum.
m **U**ltra ty-
biarū mediūz.
immo aaron idue-
bat veste talari
xxij. di. c. vlt. et
pe. quē i hoc se
qui debet q̄libet
cleric⁹ ad curāz
vocatus et regi-
men aliorū. vt
ibi patet.

n **A**ures pa-
tētes. xxij. di.
c. pe. vbi funda-
tur textus iste.

o **P**robanda
latitudine. et.
xxij. di. c. pe. l.
iuxta assensum
et gradū ordi-
is. vt dixi. s. i. cō.
otho. qm̄ de ha-
bitu. s. vlt. ver.
decentes.

p **I**n q̄b⁹. l.
tōsuris criniūz
designantur. de
hoc satis dixi i
dictā cōsti. otho.
s. vlt. ver. ton-
suram.

q **C**loyphos
vt tenas sed cō-
munis i alijs
ptibus ifule no
minatur. et de
vi. & ho. cle. qm̄
q̄ abiectis circa
mediūz. in cle-
r **P**ortare. l.
in capite. vt sic

familiā a
ritas in-
mia cōte-
ptū parit

a **I**n dignitatibus. C. episcopis quibus comparatur sacerdotibus. ut supra patet.

b **C**apas clausas. Unde hic quod dixi in dicta constit. ortho. j. respon. in glo. hec constitutio.

c **S**i qui vero. v. pars. adiungens penas in abutentes et contra venientes.

d **C**anonicali. no. omnes premissos in hoc. s. ad articulum preterea comparari.

e **U**el tonsura. nota in hac adiectione pena licet nichil de vestibus practis repeti hic sed statim satis repetitur. j. c. s. ibi de ipsis vero sacerdotibus si moniti. quod dic. ut le.

f **I**n qua. scilicet suspensione ab officio suo.

g **E**x tunc. l. post lapsum dictorum trium mensium a tempore suspensionis ab officio suo.

h **A** beneficio. nota hic expressum quod suspensus ab officio non reputatur ex hoc a beneficio etiam suspensus imo nec est incipiendus ab utroque simul.

i **P**rius per soluat. j. (ver. officij. lib. vj. valde et complete solvant. l. episcopis dioec. qui ista partem habent pauperibus erogare. ut sequitur.

k **P**auperibus eroganda. est ergo episcopus provisor ac dispensator in bonis pauperum. xi. q. ij. gloria episcopi. in prin. cum si. C. de episcopis et clericis. nulli. s. quod si invito. sed cum hic dicitur pauperibus ergo non in alios pro usus ad arbitrium episcopi. ut sit in casu alio. s. in constit. ortho.

l **I**n hijs. l. infulis corona vel tonsura.

m **C**oluerint. l. iuste ut remisi. s. c. p. ort. s. vlt.

n **D**e ipsis vero. verbi.

o **C**ontra premissa. s. s. p. xi. ibi. qui aut. hec eadem que dicta sunt. s. e. s. vlt. ad hunc ver. de ipsis.

p **R**eliquos. non in sacerdotio nec in dignitate constitutos.

q **I**n premissis. l. vestibus infulis corona vel tonsura.

r **S**uorum prelatorum. de hoc satis notavi. s. in 2. ortho. contra latronum. s. pe. i. g. ibi per suum.

s **A**rbitrio. l. iusto. ut iam dixi supra. c. s. ver. voluerint.

t **P**receptum. vj. pars.

u **S**ed obediencie. dixi de hoc. s. e. 2. in p. i. p. i. i. g. x.

v **U**niversis id est singulis de universitate vel hec et alia multa sunt ad significationem huius vocabuli notat v. i. probe. post prin. in cle.

w **C**eteri prelati. de quibus le. et not. s. i. 2. ortho. quoniam tabel lionu. j. respon. s. hic intelligo de prelatibus vice propria vel specialiter commissa fungentibus propter decre. ex de offi. vica. licet. li. vj. vel dic per ea que notavi. s. in co. ortho. pto. s. i. in g. huius sunt.

x **Q**ui. l. episcopi vel alij prelati predicti.

y **F**aciant. l. p. alios.

z **A**lio iusto modo de hoc ple. dicam. j. c. con. p. indecoru. super. c. v.

aa **D**almatice. de hoc le. et no. s. e. co. domus dei.

ab **A**b ingressu ecclesie. s. que puniunt istos inferiores plus quam superiores prelati dicit. w. ex de pe. multorum. s. i. v. triennio. in fi. i. cle. quod minor pena magis afficit prelatos quam alios. ar. ex de offi. dele. pastoralis. ij. respon. i. fi. cum si. sed adhuc 2. tra. C. de epi. et cle. p. b. p. t. in fi. vbi de hoc. sed quatercumque doctores distinguunt inter delicta contra et singularia.

ac **I**n hijs. l. infulis corona vel tonsura.

ad **C**oluerint. l. iuste ut remisi. s. c. p. ort. s. vlt.

ae **D**e ipsis vero. verbi.

af **C**ontra premissa. s. s. p. xi. ibi. qui aut. hec eadem que dicta sunt. s. e. s. vlt. ad hunc ver. de ipsis.

de archidiaconis. s. cum autem. in fi. ver. de hoc.

l **I**n hijs. l. infulis corona vel tonsura.

m **C**oluerint. l. iuste ut remisi. s. c. p. ort. s. vlt.

n **D**e ipsis vero. verbi.

o **C**ontra premissa. s. s. p. xi. ibi. qui aut. hec eadem que dicta sunt. s. e. s. vlt. ad hunc ver. de ipsis.

p **R**eliquos. non in sacerdotio nec in dignitate constitutos.

q **I**n premissis. l. vestibus infulis corona vel tonsura.

r **S**uorum prelatorum. de hoc satis notavi. s. in 2. ortho. contra latronum. s. pe. i. g. ibi per suum.

s **A**rbitrio. l. iusto. ut iam dixi supra. c. s. ver. voluerint.

t **P**receptum. vj. pars.

u **S**ed obediencie. dixi de hoc. s. e. 2. in p. i. p. i. i. g. x.

v **U**niversis id est singulis de universitate vel hec et alia multa sunt ad significationem huius vocabuli notat v. i. probe. post prin. in cle.

w **C**eteri prelati. de quibus le. et not. s. i. 2. ortho. quoniam tabel lionu. j. respon. s. hic intelligo de prelatibus vice propria vel specialiter commissa fungentibus propter decre. ex de offi. vica. licet. li. vj. vel dic per ea que notavi. s. in co. ortho. pto. s. i. in g. huius sunt.

x **Q**ui. l. episcopi vel alij prelati predicti.

y **F**aciant. l. p. alios.

z **A**lio iusto modo de hoc ple. dicam. j. c. con. p. indecoru. super. c. v.

aa **D**almatice. de hoc le. et no. s. e. co. domus dei.

ab **A**b ingressu ecclesie. s. que puniunt istos inferiores plus quam superiores prelati dicit. w. ex de pe. multorum. s. i. v. triennio. in fi. i. cle. quod minor pena magis afficit prelatos quam alios. ar. ex de offi. dele. pastoralis. ij. respon. i. fi. cum si. sed adhuc 2. tra. C. de epi. et cle. p. b. p. t. in fi. vbi de hoc. sed quatercumque doctores distinguunt inter delicta contra et singularia.

ac **I**n hijs. l. infulis corona vel tonsura.

ad **C**oluerint. l. iuste ut remisi. s. c. p. ort. s. vlt.

ae **D**e ipsis vero. verbi.

af **C**ontra premissa. s. s. p. xi. ibi. qui aut. hec eadem que dicta sunt. s. e. s. vlt. ad hunc ver. de ipsis.

ag **R**eliquos. non in sacerdotio nec in dignitate constitutos.

ah **I**n premissis. l. vestibus infulis corona vel tonsura.

ai **S**uorum prelatorum. de hoc satis notavi. s. in 2. ortho. contra latronum. s. pe. i. g. ibi per suum.

aj **A**rbitrio. l. iusto. ut iam dixi supra. c. s. ver. voluerint.

ak **P**receptum. vj. pars.

al **S**ed obediencie. dixi de hoc. s. e. 2. in p. i. p. i. i. g. x.

am **U**niversis id est singulis de universitate vel hec et alia multa sunt ad significationem huius vocabuli notat v. i. probe. post prin. in cle.

an **C**eteri prelati. de quibus le. et not. s. i. 2. ortho. quoniam tabel lionu. j. respon. s. hic intelligo de prelatibus vice propria vel specialiter commissa fungentibus propter decre. ex de offi. vica. licet. li. vj. vel dic per ea que notavi. s. in co. ortho. pto. s. i. in g. huius sunt.

ao **Q**ui. l. episcopi vel alij prelati predicti.

ap **F**aciant. l. p. alios.

aq **A**lio iusto modo de hoc ple. dicam. j. c. con. p. indecoru. super. c. v.

ar **D**almatice. de hoc le. et no. s. e. co. domus dei.

as **A**b ingressu ecclesie. s. que puniunt istos inferiores plus quam superiores prelati dicit. w. ex de pe. multorum. s. i. v. triennio. in fi. i. cle. quod minor pena magis afficit prelatos quam alios. ar. ex de offi. dele. pastoralis. ij. respon. i. fi. cum si. sed adhuc 2. tra. C. de epi. et cle. p. b. p. t. in fi. vbi de hoc. sed quatercumque doctores distinguunt inter delicta contra et singularia.

at **I**n hijs. l. infulis corona vel tonsura.

au **C**oluerint. l. iuste ut remisi. s. c. p. ort. s. vlt.

av **D**e ipsis vero. verbi.

Constitutio dñi Othoboni.

Ad dic breuiter aut lex plus notat factū q̄ psonā facientē: et tūc plus punit paup̄. C. de sum. tri. et si. ca. nemo in si. et de offi. dele. c. ij. li. vj. in dicto. c. pastoralis. f. respō. Aut ecōtra: tunc plus punit diues seu dignior p̄pter ignominiaz honestatis tante persone.

vt in. l. 2. traria p̄sbyteri i si. ff. de pe. cū que dam. cum si. sic debet intelligi. qd leg. et no. et ne cle. vel mo. nec procuratores. in si. et p̄pter offēzaz magis in tanta psona notatam. C. de conduc. et procur. do. augul. ductores li. xi. j. respon. de hac materia no. s. in consti. otho. de archidiaconis. s. euz autez. in glo. si salua.

Ad. de hoc dixi. s. i cōsti. domus dei. s. qd si rector. in glo. quando hoc verbus.

Sint suspē si de multiplici suspēsiōe no. ple. in glo. Jo. an. ad quam remisi. s. i 2. oth. auditu. i gl. si.

Ad her. vij. pars.

Religiois fructum. alias effectum.

Augere debeat. nō enī sufficit q̄ pla⁹ sit bon⁹ i se nisi & subditi boni fuerit p̄tū i se ē. vt le. & no. per Jo. an. et de eta. et qua. ver. subditos. in cle.

Berant in ecclesia et in publico. nam i camere se possit familiarius habere. xrb. di. eph.

Cōgruētē. vt dixi. s. e. s. statuimus. in g. imo aaron. et i b. qui autē. vna cū rochetto seu camisia alia. vt no. w. de sta. mo. ne i agro. f. ref. i si. in cle.

Canonica instituta. et de vi. et ho. cle. c. cleri

Specialiter autem. verli. (ci. s. vlti. in si.

In episcopos assumpti. de licentia superioris petita et obtēta. vt le. et no. per doc. extra de elec. si religiosus. li. vj.

Defertant habitum regularem. patet ergo hic assumptū in episcopum nō debere mutare priore habitum regularem nec continentia nec prohibi-

ecclesie donec^a circa correptionem et emendationez exerceant suum officiū de bitum sint^b suspensi.

Ad^c her cū episcopalis dignitas religiois^d fructū augere^e debeat & cultū ei^f apertius demonstrare: p̄cipimus vniuersis epali p̄ditis dignitate vt habituz gerāt^g & eccleie dignitati & honori suo congruentes^h: p̄out canonicaⁱ edocēt in stituta. Specialiter^j autē indicim^k his q̄ de monasterijs vel alijs regularibus locis i^l episcopos assumpti sunt vel de cetero assumantur vt suū deferant^m habitum regularem: neⁿ religionē p̄cedentē dignitas^o excludere^p videat quā^q si bi debeant vinculo indiuiui^r federis adaptare: q̄bus^s enī strictius ihibem^t ne vtant^u vestibus aut pel libus alijs vel ornatibus ab ordine siue regula sua

tionē venationis et ratio hic sequitur.

Ne religionē et. ab illis tū sic assumpti sunt larati sine quibus sollicitudo episcopalis et vita sua actiua cōmode exercere nō pōt. cū fecunditate sobolis luppitudo lye. rachel pulchritudini sit pla-

priore discrepantibus in^c coloze: sed i talibus statutum generalis^d concilij sagunt obseruare.

Clerici iurisdictionē^e secularem exerceant.

Summarium.

Clerici p̄cipue sacerdotēs iurisdictionē seculare a nullo suscipiāt nec exerceant: susceptā autē intra duos menses proximos dimittant eandem nunq̄ resumpturi. Cōtrauenientes autē ab officio & beneficio sunt ipso facto suspēsi: qui vero suspēsi sese in gesserit canonicā bltionē ad diocesani arbitriū infligendam saluis domini regis p̄uilegijs incurrant.

Un^a honestatis ecclēsiastice speciale dec^b existat a carnalib⁹ lōge fieri actib⁹: nec secularibus negocijs ministrare manus deputatas^c celestib⁹ ministerijs graue^d

Indiuidui federis. tāq̄ m̄tmo (religionē. nio spūali vinculatus p̄ professionē suā p̄mā. ar. extra de translat. episco. inter corporalia. s. j.

Quib⁹. f. religiois assumptis in epōs.

In coloze. de scissura nāq̄ seu talliatioe statū

Generalis p̄alij. et de vi. & ho. (tū ē. s. c. pri. cle. clerici. s. vlt. i si. vel saltē obseruēt p̄suetudinē regionis honestā in hac pte. vt le. et no. xxx. dif. li

Un honestatis. huius cō. materia nō tra

Deputatas ministerijs. vt dixi. s. in consti. otho. basilicarum. f. respon. ver. offertur.

Graue. tam anime sue proprie q̄ alijs quorū animas curare impediuntur p̄pter voluntariā occupationē talē: sed etiā p̄pter indecentiā status

ta. et de renūci. c. nisi. s. ne p̄tes. talia q̄ libi indulgētur seu remittūt: puta silentium claustrī. obedientia abbatis. relidētia. abdicatio p̄p̄ij. et similia. in alijs autē remanēt sub p̄rio ei regla sua. vt supra dixi. no. de hoc latij. xvi. q. i. c. iij. plen⁹ no. w. extra de censu. ad nuz. j. respon. veneticos in cle. n. Dignitas. scz episcopalis superueniens. o. Excludere hoc enī esset cōtra legem. nam honor eius actus est nō cōditio mutata. vt facit lex signanter. ff. de cōdi. & demō. l. falsa. s. sed si cui. ar. ff. de adoptione. ff. de senat. l. senatoris. ij. in si. ff. de ius vocā. l. sed si hac. s. sed si ius.

Quam. scz

huiusmodi clericali. ar. in hoc quod dixi. s. in cō. otho. sacer ordo. f. respon. v. iurat. in p̄inci. sed iuxta Senec. ad lucill. xxii. c. facile est tales occupatiōes euadere si occupatiōum p̄mia 2tēplēris.

A Ac fordidū absurdum etenim clericis est imo et obprobriū si peritos se velint deceptionem esse forensū ne gocioruz. vt le. C. de epi. et cle. repetita i fi. C. de testa. cōsulta diuina.

Terrena lucra. que tū qdā clerici plus aduerfāt terrena q̄ celestia. grauius enī influentur auruz q̄ sollem. ple. dixi. s. in cōsti. otho. auditū. f. resp. v. auaricie lue.

Ministri aut iusticie. generaliter scdm Inno. iii. c. sed nec. f. all. cū nō esse debeant talia cōductores vt senascalli p̄curatores / seu attornati necce

teris secularibus negociis implicare. cum sint deo militantes. xxi. q. iij. c. i. et. ij. per totū. patet etiaz exp̄ressius textus hic positus etiā de iusticiariis et alijs. extra ne cle vel mo. c. i. et. c. sed nec p̄curaciones. cum. c. se. et quod dicaz. f. in cōsti. p̄ori. sed tamen non dicam q̄ prohibentur clerici exerce

re certa negocia etiam principum seculariū. et de sym. cum essent. et no. Jo. an. in dicto. c. sed nec.

Quam. l. iurisdictionē seu iusticiā secularē.

In iuria. vt. s. in glo. absurdum.

Pos igitur. ij. pars.

Exterpare. hoc enī ptinet ad tales p̄relatū. vt le. et no. s. e. con. in p̄ohe. s. nos igitur.

Universis. i. singulis de vniuersitate. vt dixi s. c. p̄ori. s. p̄cipim⁹. in p̄inci.

In sacerdotio. idē si in minoribus ordinibus sed ideo de istis exp̄ressit q̄ grauius periculū est in eis. vt no. hosti. et ne cle. vel mo. clericis in p̄in.

Secularē a p̄sona seculari. ergo a p̄sona ecclesiastica iurisdictionē secularē suscipe possunt a cōtrario sensu de quo dixi. s. in con. otho. p̄tra latronum. f. respon. v. locis fidelis. sed cōtra credo: est huiusmodi actus hic clericis prohibeat. ar. iuriuz alt. sup̄ra. f. respō. et facit et ne cle. vel mo. eps. li.

Vt et hoc denotat disiunctiua sequens.

Vt ipsam et. l. iurisdictionē secularē cuius hic plus notetur p̄sona faciens q̄ ipsum factuz. ar. in

hoc qd. s. dixi. c. p̄ori. et. s. p̄cipimus. in glo. sed quare. Itē intromittendo se de actu forensū hmoi cultus diuinus diminueret. ideo nec vice propria nec alterius hoc facere p̄mittit. ar. C. de offi. mili. inde. l. nemo. et. C. de p̄uile. sco. l. i. in fi. li. xij. et

seculari suscipiāt vt ipaz exercere p̄sumāt: qui autez eaz susceperint ipaz etiam infra duos menses oīno dimittant: eam de cetero nullaten⁹ resūpturi.

Quia vero apud maluolas animas ihibitio non valeret nisi contra huiusmodi delinquentes penalis vltio subsequatur: decreuimus vt quisquis contra predicta venire tētauerit ipso facto ab officio et beneficio sit suspensus: ad que si temere sic suspensus se ingesserit: vltionem canonicā nō euadet. Huiusmodi vero vltio per diocesenum elus

otho. l. ad pfugandū. s. i. v. infra mēsem. resūpturi. vt le. et no. i dicto. c. l. ad p̄ofu. s. i. v. detētur. et hoc etiā denotat dictio p̄cedēs oīno et.

Quia vero. iij. pars.

In ihibitio nō valeret. nec talis aīos imutaret insti. de suspē. tu. s. nouissime.

Penalis vltio subsequat. ar. xij. di. bez per totū. pena enī adinuēta est ad emēdationē morū hoīz. ff. de pe. si pena. 2 ple. dixi in p̄fati. cō. otho.

Predicta. suscipiendo iurisdictionē huiusmodi secularē modo p̄efacto.

Tētauerit. l. cū effectu. ff. qd quisq̄ i. l. i. s. hec autē vba et de cle. non resū. relati de qua materia satis dixi sup̄ra in cōsti. otho. auditū. s. j. v. agūt.

Ad que. l. officium et beneficium.

Temere. hoc doluz nō requirit. ff. ad turpill. l. i. s. i. v. nā vt ait papinianus. licet glo. no. cōtra. ff. de iudi. cum quem temere in p̄in.

Vltionē canonicā. l. arbitraria ex q̄ pena ibi nō exp̄mit et de offi. dele. de cāis 2 sic exponit Jo. an. et de imuni. ec. c. q̄. i. s. vlt. v. canonicē facit qd dixi i cō. otho. c. vlt. s. i adiutorū i. g. fi. v. pena de bita sic etiā expo. glo. 2 hosti. et de clādest. def. cū ihibitio i fi. p̄ q̄ facit text⁹ sequēs i hmoi. v. vltio et. 2 dicā. f. e. 2 m. 2 iugale i fi. quā expōnē credere etiā hic verā nisi q̄ hic suspēsiō ab officio p̄cedit. vñ expōe vltionē canonicā. i. irrefragitatē quo ad

hoc tene. l. 3 In no. videt nota: re contra. et ne cle. vel mo. clericis.

Exercere. frequētiā denotat. vt dixi. s. i constitū. otho. contra latronū f. respon. in fi. ver. exercere.

Qui autē ipsam iurisdictionē secularē tenendo curias et placita secularia ifra duos mēses a tpe publicationis ista rēstitutionis. ar. f. e. con. miserabilis. s. nos aīarū. v. eis. et hoc dico p̄pter vba supposita eam suscepit et. Aliqñ enim aliter accipitur vt dixi. s. in cō.

De ne me dicie morum sunt

Constitutio dñi Othoboni.

violacionē suspēdis ab officio. ex de re iudi. cū et
ni. s. pe. et vlt. li. vj. f. c. li. de se. ex. c. i. s. fi. vbi hoc
tenet Archi. et Jo. an. facit qd no. s. in con. otho.
auditu. s. fi. vbi ad hunc locum remisi. sed quo ad
ingestiones fructus beneficii credo q loquitur de

excoicatione q
bz vltio canoni
ca. vt ptz i hoc
qd no. Sup. ex
desen. excō. cuz
medicinalis. j.
respon. d. non
mortal. et. c. di-

lecto. li. vj. f. hanc penā pt epus relaxare vt seqt.
non autē irregularitatē tractam. ar. in hoc qd di
xi. s. in con. otho. inotuit. i. fi. sed qz hec expositio
valde rigorosa fuit attentata pona fragilitate hu
mana. s. e. con. in phe. s. i. ideo cuz omnes simus
dum viuamus tempore gratie mallentes de mia
q de rigore reddere rationē. xvij. q. vij. alligant.
opinionē predictam de irregularitate loquentes.
restringe ad casum quādo suspēdis ab officio lata
est per iudicē. ar. in hoc qd dixi supra. c. pxi. s. fi
qui vero. in glo. no. hic expressum vel quando in
sentētia canonis hoc cōtinetur. vt dicto. c. cū eter
ni. s. vlti. lib. vj. et. c. li. ex desen. excō. ex is q. s. i.
als vero suspensus a canone si celebrat irregula
ris non officitur. ar. et de cle. ex mi. si celebrat in
pzin. hoc not. Inno. et de cohabi. cle. et mu. sicut
prope fi. Item confirmat cardi. ex de tempo. ordi.
eos in glo. sed nunqd ppe fi. li. vj. multo fortius
est idē si nō sit suspensus neq ab hoie neq a iure
sed tñ suspēdis qz prohibitus ratione loci. vt ple.
no. Inno. et de cle. per egr. tua ante fi. hāc quod
sententiā amplectitur Sup. tanq verā in dicto. c.
cuz eterni. s. vlti. d. inuoluet. li. vj. hec vera de sim
plici suspensione ab officio ita q prima expositio
quam feci. s. in pzin. huius g. hic stet indubitāter
vera: sed quando qd est suspensus ab officio vlsq
ad certū tempus statim per aduētū tēporis illius
absq alio facto cessat suspensio et habet pro abso
luto. ff. de postu. puto. s. fi. et. l. impatores. j. respō.
ff. de falsis. l. falsi. s. ordine vlsq in fi. legis. sed su
spensus ab officio quousq satisfecerit / necessario
indiget absolutiōe spāl. ij. q. v. pzelbyter a plebe
ptz. j. e. con. venaliū. s. i. d. alioquin ratio diuersi
tatis est qz in hoc scōo casu potest esse dubitatio de
eius absolutiōe qz vnus diceret plene satisfactus
q tñ alius negaret. et hoc no. Inno. et de etate et
quak. cum bone in fi. prime glo. hoc tñ scōm mem
brum distinxi. ple. vt dixi. s. in con. otho. licet ad
profugandum. s. i. d. vlsqquo: et dixi. s. e. consti.
domus. s. fi. d. donec. caue tamen quia suspensus
ad certum tempus interim celebrans est irregula
ris vt dicto. c. cū eterni. s. vlti. li. vj. et. e. li. de sen.
ex. cum medicinalis. s. vlti. licet suspēdis quousq
satisfecerit interim celebrans irregularitatem nō
incurrit dūmodo in cōscientia sua satisfactum re
putet. vt hoc no. Sup. extra de elec. qz sepe. s. nos
episcopozum. d. suspensi. li. vj. Alij vero a deo su
spēsi sunt ab executione sui officij quales sunt oēs
existentes in mortali peccato: et tamen licet cele

brent nunq sunt irregulares. nisi in criminibus
maximis constituti. vt sunt homicide & symoniaci
az. in hoc quod le. et no. per docto. extra de tempo.
ordi. c. vlti. ratio huius est. qz irregularitas tantū
de iure canonico introducta est. vt hec et alia plura

ro similia non committet
nullatenus relaxet: sal
uis domini regis priuile
gijs in hac parte.

lebzet. extra de senten. excō. cū illozum. j. respon.
et hoc no. Inno. extra de cohabi. cleri. et mu. sicut
prope fi. imo sicut ipse no. in dicto. c. si celebrat. in
glo. quidam super hac. in pzin. siue a canone siue
ab homine sit excoicatione saltē maiori inuo
lutus semper est irregularis si celebrat. ar. xi. q. iij
si quis pzelbyter. c. se. in glo. vtro pmissis simul
cōiuncte et cōiuncte reddent decretum quid iuris
fuerit de quolibet sic suspēso celebrante quod re
puto notatu dignum.

A Donec emendauerit. istud non respicit suspē
sionem de qua pmittitur sed relaxationes vltio
nis predictē.

B Nullatenus relaxetur. ergo per prius mitte
batur per legem: non autem per iudicis sententiā
arbitrariam.

C Saluis nō vult ergo legatus iste preiudicare
iuri vel pzeuilegio laycorū maxime regis. vt no.
in collatione beneficioz ad patronatum eozum
spectatū. extra de offi. leg. dilectus. et de iure pfo.
cuni dilectus. in fi. et per car. extra pe preben. c. ij.
in glo. sed nūquid de hoc no. Sup. c. c. li. vj.

D Dñi regis. cuius officij est per se & suos mini
stros malos cōprimere et bonos subleuare. xxiij. officario
q. b. regū. ac malefacta punire. c. q. sunt quidam
et. c. rex debet. als caueat rex cum suis consiliarijs malos
pziatis. ar. in hoc qd le. et no. eccle. x. c. regnuz a pmer
gente in gentem ff. et Danielis. xj. cap. vnde me
trice ait. Rex si rex es rege te vel eris sine re. rex
Et sine re. regnas te nisi recte regas. ij. q. i. scelus.
facit quod dixi. s. e. consti. in prohe. s. sane in glo.
in omni gradu circa mediū. ibi scōm in militibus
et cum dicat regis in singulari pzeat. ar. ad depē
dentiā regnozum. vt dixi. s. e. con. in prohe. et
s. vlti. post pzin. in glo. nō dicit regna. vt dic ibi.

Priuilegijs. que ad vnguez vendicant clerici
domini nostri regis precipue in cācellaria sua ext
stentes: dum ppter scripturam paucorū bz enū
per prohibitiones regias manus ordinariorū in
hac parte distringere nō tepeasant. sed tamen ne
scio an ipsa priuilegia regia ad quotquot clericos
et qualescunq dūtaxat ad certum numerum
obtinendum (bouche en court) se extendāt quod
vltimum conuenientius esset iuri extra de verbo
signi. sicut nobis. lib. vj. arg. in hoc quod dixi su
pra in constitu. otho. quoniā de habitu. s. vlti. d.
cōmensalibus. ar. C. de sacro san. eccle. nō plures
ff. de iure imu. semper. s. vltimo. ver. nec pro om
nibus promissue.

Regis at
officiario
cū suoz
malos
bonos
leuare.

De clerici. aduocati sint i causis seculari. Juxta sacrozū. Fo. lxxj.

In sacrozū. hec cōstitutio satis p̄tinuat ad consti. s. c. p̄tori.

Canonum. de quibus le. et no. lxxviii. dis. p̄ totum. et ne cle. vel mo. clericis. et bñ no. xv. q. ij. in summa. Joannes de athon.

In clericali militia. p̄maz consuram com p̄hēdit. vt le. et no. s. c. con. cuz in armis. s. in hys.

In foro seculari. sec⁹ q̄bi def i foro ecclesiastico. lz agat de crimine capitali. vt videtur tenere Jnno. i dicto. c. clericis ar. de procura. tue. et de imu. eccle. cuz ecclesiastica. dicā de hoc statim. ver. ex. erere.

Pro causa sanguinis. secus vero pro recuperatione bonozū alicuius clerici depredati. ar. et de homi. p̄clatis. li. vi. sed certe hoc nō credo: cum hic subūgat vel alia quacūq̄ nisi in casibus a iure exp̄ssis. vt sequitur. et dicam. j. ver. exercere.

Aiure permissis. de quibus le. et no. s. in con. otho. c. vlti. s. in adiutorium. s. in causis quoq̄. Item pro causa fidei. et de hereti. vt officii. s. ad conscribendas. lib. vi.

Exercere. frequentia denotat. vt dixi. s. c. p̄ri. s. nos igitur. et hoc est quod dixi post Jnno. et Jo. an. s. c. p̄tori. j. respon. in glo. generaliter qd ex causa latius repeto. Quero ergo an licitum sit clericis saltem beneficiatis vel cōstitutis i sacris: procurare vel postulare? Dicūt Jnno. et Hosti. nec in foro seculari nec in foro ecclesiastico. vt ipsi no. et de postu. c. vlti. ar. ibi. et autem. de sanctissi. epi. s. alium. coll. ix. vbi talis nō potest esse procurator: litis cuiuslibet fm g. ibi illos nāq̄ non decet litigiorū curā gerere qui pacificis decernuntur studiis inherere. ar. et de iudi. cuz deputati. fallit tñ in casibus exp̄ssis. in dicto. c. vlti. et ibi remisi. s. in glo. p̄tori. sed glo. Ber. in dicto. c. vlti. intelligit istos casus fallendi quando talis procurator vult postulare coram iudice seculari. pro quo bene facit textus iste. vt no. xvj. q. i. de p̄ntium. vnde ille glo. dicunt p̄tra. c. illi clericum nō prohiberi postulare vel procurare coram iudice ecclesiastico. vt no. Ber. et ne cle. vel mo. c. i. et Jnno. de obliga. ad rōci. c. unico. an si. idem spe. ii. de procura. s. Item q̄ est epus. et hoc obseruat generalis ecclesie p̄suetudo. vt ple. no. xv. q. ij. in summa. licet. c. g. in si. dicat hoc esse correctū in sacerdote per dect. et de postu. c. si. qd nō est verū. scdm vltim p̄dictū. nec etiā fm vltim romane ecclesie. p̄ec obstat

s. alii. qz ibi prohibetur esse procur. in certis casibus. ergo a cōtrario sensu in alijs permittitur. vt no. ff. de procur. neq̄ femina: imo nec imperator possit statuere p̄terq̄ in suo foro seculari. xvi. di. per totum. vel dic generaliter vbiq̄q̄ reperis

trius diocelani puniant.

Marta sa- crozū cano- nuz censu- raz p̄senti- tione distri- ctius ihibemus ne qui in clericali militia constituti aduocationis officiu in foro seculari pro causa sa- guinis vel alia quacūq̄ nisi in casibus a iure con- cessis exercere p̄sumāt.

contrariū sēz q̄ ibi loquitur de honestate tātm vt no. Berū. et de sindaco. cap. vnico. in fin. in tantū q̄ p̄ tales satis fundatur iudiciū obiectu partis non ob- stante licet per suū p̄clatu ab executione hu- iusmodi officij posset cōpesci. extra ne cle. vel mo. c. ij. cū dect. et de procur. in nostra qd verū videtur nisi for- te excipet q̄ ta- lis hoc officium

et generaliter et indifferēter exerceret. ar. i hoc qd dixi. s. in p̄in. huius glo. ac etiam pro questu ani- bitiose. vt no. Hosti. et de postu. c. vlti. j. respon. Dic ergo cōstanter q̄ clericus huiusmodi negocia temporalia laycoz generaliter nō poterit occupa- re de iure. vt i opinione p̄ma p̄traria et dicto. c. ij. sed speciale negociū laici maxime sp̄uale in foro ecclesiastico bene est licitū. ar. in hoc qd dixi. s. c. p̄tori. j. respō. in glo. et generaliter et no. Jo. an. et de sym. cū essent prope si. quid iuris vero de re- ligioso sit an potest esse aduocat⁹ vel procurator: dixi. s. in con. otho. c. vlti. s. in adiutoriu. in glo. qualis est in si. sed in casu quo phibetur quis esse procurator propter religionē vel clericatū. vt dic- ctus est vel propter excommunicationē. vt extra de iudi. c. intelleximus. Quero si talis cōstitutus sit a dño procurator cum potestate substituendi an tenet substitutio ab eo facta? Videl q̄ nō. attento medio inhabili. ar. ff. de liber. et posthu. si posthum⁹ a p̄rio. s. itaq̄. ff. de acquen. here. si seruus eius qui capere. ff. de legi. ij. si debitor. s. ff. de acquiren. posset. Pomponius. s. quesitum. cuz causa magis imediata attendatur. ff. ad munici. libertus. s. ex causa. Credo cōtra. c. q̄ hoc casu inhabilitas medij non impediet cōiunctionē extremozū habiliū. ff. de leg. ij. cum ei. ff. de condi. inde. et si hec specialis. s. cuidā. ff. ad trebelli. l. cogi. s. hū qui solidum. ff. de leg. p̄esti. peti. bo. po. l. iij. s. pe. et videt casus. ff. qd cuiusq̄ vniuer. no. l. Item corum. s. sed et si decuriones. ff. de manu vindic. pater. hoc p̄bo. nam sublato medio reconciliatur cōiunctio. C. ex qui. cau. ma. l. si. cum. ibi notatis. nec obstant cō- traria. nam vbi ex intentione disponentis vel ex mente iuris vigor et effectus alicuius actus dirigi- tur ad mediū. tunc licet ipsum mediū sit inhabi-
i b

le: tñ regulat et soluit natura extremor in hmoi mediū vt in p̄trarijs. sed secus videt i hac q̄stione vbi ab extremis cōsiderat vigor: et effectus ipsius actus. vt le. 8. p̄ori. allegatis qd̄ verū videt etiaz in casu delicti. ff. si q̄s ali. testa. p̄zohi. l. i. §. pe. hoc tñ finalit disti-

gue post Joā. an. et de p̄cur. religiosus. i. fi. in cle. Aut eniz penitus et ipso iure est inhabilis. et sic subest impedimentus adnullās. et tñ nec substituet. vt ibi in. c. religiosus. i. fi. vbi religiosus p̄or sus est inhabilis

ad tale officii nisi interueniente aucte abbatis. qz tñ nichil habet qd̄ i substitutū trāferat. i. q. vñ. dapber. ar. ff. de offi. p̄ocōsu. obseruare. §. fi. Aut est inhabilis ad officii hmoi p̄ obiectus exceptionis qua nō opposita habilis esset. vt est de cōstituto i sacris. vt in p̄ma. q. et de excōicato. vt et de excep. pia. §. sed si post rem. li. vñ. et tñ euz sit tñ impeditū elidens nō adnullās bñ substituet. ar. ff. de pac. si vnus. §. pactus ne peteret. cñ. §. se. ff. de p̄ocu. filiul familias. §. veterani. et sic delegatus inhabilis subdelegat. et de offi. dele. iudex. li. vñ. ar. p̄o solutiōe. ff. de ver. ob. iter stipulātes. §. sacra. Per p̄missa quoqz p̄z qd̄ distinc. nō valet an mandaue rit primus q̄stitues certū substitui an iterū: quaz quidā ponit. ar. in hoc qd̄ le. et no. ff. de edic. edic. cñ mancipiū. ff. de libera. cā in seruū al in seruū.

a Si quis. ij. pars. et supple. l. clericus.

b Pro actoris pte. nūqd̄ & hoc licebit clerico p pte rea? videt qd̄ sic a p̄trario cōclu de qd̄ dixi. §. i. p̄st. otho. p̄tra latronū. j. respō. et hoc te. g. xliij. q. vñ. si res. b. intendere. ad qd̄ facit qd̄ ponitur. liij. di. frequēs. in. j. glo. Dic tñ tutus esse p̄ clerico nec pro actore nec pro reo postulare saltē in foro seculari. vt ple. no. li. di. aliquātos. vñ dic vt ibi. Jtē pro pte rea in cā sanguinis aduocatus irregularitātē incurrit. no. spe. ti. suo in tractatu de dispensatione. §. iuxta p̄positionis vñ. q̄rit qñ occasiōe homicidij et in tribus colū. sequentibus.

c Certauerit. etiā legibus licet nō prob et. C. de postu. quisquis.

d Sit suspēsus. sed q̄ritur an nichilominus hoc casu valet eius processus? Videt qd̄ nō. et de imu. eccl. c. decret. li. vñ. sup hoc dicit Inno. et ne cle. vñ mo. sicut te. qd̄ si clericus etiaz in sacris ordinibus q̄stitutus fecerit instrumentū anteq̄ interdicit et nichilominus bñ tenet instrumentū. qz multa fieri p̄hibent. et de regula. ad apostolicā sed post interdicit sibi huiusmodi officii nō teneret ipsius officij executio. ar. et de ap. pastoralis. als hmoi iudicis p̄hibitio fieret iudicio. qd̄ esse nō dz. ff. de iudi. si p̄tor. et de elec. cōmissa. §. p̄oro. li. vñ. et hac penam inducat temeritas p̄trahentiū ipm rogantiū

ad executionē officij interdicti em alios in dicto. c. sicut. Alij distinguūt aut sit notorie eis interdictū et tñ sunt suspēsi quo ad se et quo ad alios. al nō. ar. in hoc qd̄ dz et de cohabi. cle. et mu. nfa et vñ. et. ff. de offi. p̄to. barbarius. ff. de insti. acc. sed si. §.

seruantes. In eisdem quoqz sanguinis causis i quibus mortis aut mutilationis mēb̄orum iudiciū agit similiter inhibemus ne quis in clero cōstitutus iudex aut assessor eē p̄sumat. Quisqz vero cōtrafecerit p̄ter suspēsiō

si forte. ppe si. sed certe ibi loquit de notorio excōicato qd̄ nō paruit iterdicto. ar. iij. q. iij. nullus. vñ sententia p̄dicta luculentius apparet in aduocato. qz scdm̄ cū non reperitur iure causū qd̄ cassetur sentētia p̄aduocationē talis lata l3: p̄ exceptionē a postulato repelli possit. extra de sen. excō. decre. uimus. li. vñ. vbi de hoc no. Jo. an. secus est ergo dicendū de non excōicato aduocato vel notario. qz semper tenent acta p̄r cos. ex quo talia officia publice gerūt salte q̄diu excōicati nō fuerint. vt est dictum. et patet autem. de tabellio. §. fi. ver. p̄ter hec. coll. iij. sufficit enim talibus penam imponere subtractionis beneficiorum. vt dicto. c. sicut te. et lucrum de tali patrocinio inhibito obueniēs in causam piam erogare. ar. extra de iude. cum sit. §. fi. scdm̄ Hosti. vt p̄dicti quod probō. nō debemus nāqz penā in iure non appositaz adinuenire de nouo. ff. de religi. et sumpti. funer. l. ac si quis. §. et generaliter. ff. de sepul. viola. l. iij. §. non per petue. cum non sit nostraz legem extendere. ff. so. ma. si vero negotium. §. de viro. vnde si aliquam penam voluisset lex imposuisse: illaz exp̄ressisset. ar. extra de deci. ad audientiam. cum si. et. c. sicut et al sit. extra de imunita. eccl. aduersus. §. qz vñ. de hac materia nō. in spe. ti. de instru. edi. §. restat. ver. sed cum dixeris.

e In alijs vero. l. casibus secularibus penā sanguinis non ingerentibus.

f Qualitate ipsor arbitrio. l. iudicium. vt satis dixi de hac materia in consti. otho. c. vlt. §. in adiutorium. in fi. glo.

g In eisdem quoqz. vt iudex: imo nec aliquod ministeriū ibidem gerens: sed nec interessens vbi huiusmodi iudiciū exerceat. et ne cle. vel mo. clericis. j. respon. et. c. sententiam. in prin.

h Quisquis vero cōtrafecerit. i. iudex vel assessor in tali causa sanguinis esse p̄sumpsit. nō tñ extenditur hec pena ad interessentē talibus. de quo supra in glo. p̄ori.

i P̄ter. hec dictio in statutis penis et in prohibitis semp̄ adiicit. et sic ponitur inclusiue. vt. §. in consti. otho. ad elidendū. §. vtroque in fi. b. p̄ter

de quo. §. hosti. contra. dicto. c. sicut te. extra de hereti. si aduersus: dicēs qd̄ p̄tuncūqz sit eis etiā notorie interdictus. tamē bñ valet instru mentū. qd̄ sentētia i tabellione oīno appet falsa. et de hereti. excōicam. i. §. credentes. b. q.

De concubinarijs. Quam indecorū. Fo. lxxij.

et. s. e. con. ingreditib⁹. s. fi. et. f. e. con. sacro⁹. s. ad hec. et. s. fi. et. c. amor⁹. s. ij. et. s. qd. et. c. xpiane. s. qd. si eum. ff. de pugno. accer. l. i. in fi. C. de sacro san. eccle. nō plures. s. i. C. de suis fugi. l. iij. ij. re spon. ff. de diuoz. nullum. Idem etiam in amplia tuis. ff. de amī. lega. scio. s. v. x. i. ff. de penu. lega. nam qd li quide in fi. ff. de pcur. pōpōm⁹. s. et is qui. xij. q. ij. ebzon. in prin. vbi de hoc not. Sup. et c. de imum. eccle. c. decet. in fi. li. vj. als in dispo sitione seu locu tōe simplici po nitur exclusiue seu exceptiue et priuat. xvj. q. j. adijcīm⁹. extra de tempo. ordi. qd. titū. et. f. e. 2. ad tutelaz. s. ad hec. de dictione nisi dixi. s. i. cō sti. otho. ad vi caria. f. respō. ber. nisi. v. dic per ea que ibi notauit.

C De concubinarijs.
C Summariū.
C Statutum contra cle ricos ꝛcubiarios ab otho ne constitutum approbas adijcit vt archidiaconi lo corum singulis annis dill gentem inquisitionem de illis faciāt: inuētosqꝫ iur ta statutum puniant et ni chilominus episcopis in dicent in eosdem pro offi cio aniaduersuris. Quaz rez archidiaconus indica re negligēs ab ingressu ec clesie: et episcopus admo nitus non exequens a dal matice et sandalium vsu vlsqꝫ ad emendationez su spendatur. Qui vero con cubinarijs auxiliatores fu erint aut ipsis vel concubi nis eorum domos locaue rint: si clerici sunt consumi li plectantur pena: sin lai ci/ad arbitrium episcopi. Concubine vero notozie ab ingressu ecclesie duz di utna fient arceantur: nec ad corpus dominicum ad mittātur. Deprehensi au tem in adulterio aut alio peccato notozio si ob in quicunqꝫ. et. c. si quis sacerdotum. et. c. oportet in fi. et per totum. Jo. de athon.

C Secularium principū monita. auten. de san ctissi. epil. s. i. et. s. clericos. coll. ix.

C Prospererunt. nūquid ergo iudex vel aduo catus allegādo iura debet expri mere nomen ca nonis vel leg⁹?

Uidetur qd sic. ar. c. de elec. cō stitutionem. in prin. vbi de hoc no. w. in cō sti. cle. et hoc videt Sup. tenere de excep. pia. s. si quis ergo. ver. et nomen. lib. 20 vj. contrarium seruatur a vere ranis aduocatis ar. supra in cō sti. otho. quod in quodam ꝛc. extra de cohabi. cle. et mu. vīa. in prin. ver. ibi alicubi ꝛc. imo hec est cautela: vt non noietur ne instruat ad uersarium. ar. extra de pbat. ca. iij. prope fi. ibi cuz iure cau tus sit. et in co quod le. et not. xlv. distinc. als lxx. distinc. s. la loñ. ver. huic canonibus.

C Indicētes. s. diuine ꝛ cano nice leges. vel dic. i. principes
C Quos. ij. pars. et dic. scz pncipes als est in littera quas et tunc dic. s. le ges predictas.

C Statuit. vt in consi. otho. all. supra. in. f. glo. vnde glof. quas i dicta cō sti. pertracta ui diffule hic si placeat non te deat sufficere.

punitatem ad alia loca p fugerint a diocesanis illo rum locozuz in excommu nicatione teneantur vlsqꝫ ad salutare penitentiaz

C Quaz inde coruz sit et puritati xpiane cō trariū pol lutis la bijs et manibus sacra tā gere vel laudē offerre mū dicie aut seipsum sedatur luxurie maculis i templo domini pzesentare non so luz diuine aut canonicē leges: verum etiam secu larium pncipum moni ta sancte considerationis iudicio pꝛpererūt oibus chꝛisti ꝛ ecclesie sancte ma tris ministris pudicitiaz tam consulte qꝫ salubꝛiter indcentes.
C Quos p dictus legat⁹ sequens lau dabil studio statuit ꝛ pꝛ cepit vt nisi clerici et mari me in sacris ordinibus cō stituti qui i domibus suis vel alienis detinent publi ce cōcubinas eas a se amo ueant infra menses: ipsas vel alias de cetero nullate nus detenturi ab officio et beneficio sint suspensi: et vsqꝫ quo sup hoc digne sa tis fecerint de beneficijs ec clesiasticis nullatenus in tromittāt: alioquin ipsos decernit eisdeꝫ beneficijs

nīs ab officio penam quā ipso facto icurrat alias iur ta sui superioꝝis arbitriū puniat a quibus suspen sionū sētētis p suos dio cesanos nullatenus absol uatur nisi prius satisfecerit competentem.

C De concubinarijs.

C Summariū.

C Statutum contra cle ricos ꝛcubiarios ab otho ne constitutum approbas adijcit vt archidiaconi lo corum singulis annis dill gentem inquisitionem de illis faciāt: inuētosqꝫ iur ta statutum puniant et ni chilominus episcopis in dicent in eosdem pro offi cio aniaduersuris. Quaz rez archidiaconus indica re negligēs ab ingressu ec clesie: et episcopus admo nitus non exequens a dal matice et sandalium vsu vlsqꝫ ad emendationez su spendatur. Qui vero con cubinarijs auxiliatores fu erint aut ipsis vel concubi nis eorum domos locaue rint: si clerici sunt consumi li plectantur pena: sin lai ci/ad arbitrium episcopi. Concubine vero notozie ab ingressu ecclesie duz di utna fient arceantur: nec ad corpus dominicum ad mittātur. Deprehensi au tem in adulterio aut alio peccato notozio si ob in

C Suspensio num. de hoc dic bt. s. c. pꝛoxi.

C Quaz inde corū. hec cō sti. adijcit ad illā qꝫ habet s. in cō. otho. lz ad pfugandū.

C Puritati. que summe cō sistere debet in sacerdotib⁹ au ten. quomodo oportet epil. et cle. s. qꝫ sed etiā coll. i.

C Pollut⁹ la bijs et manib⁹. bt dixi in pꝛxi. otho. basilicaz i. respon.

C Diuine. vt in epistola pau li ad ephē. v. c. in pꝛinci.

C Canonicē leges. lxxxi. di.

Constitutio dñi Othoboni.

a Pos autem. iij. pars.
pudicitia b **Pudicitia**. q̄ est virtus cōsistens interius in
 castitas . mente: sed castitas est voluptatis coertio in corpo
 ris exteriori parte. Dicit autē pudicitia a pūdeo.
 des. quod verecūdari debēt clerici h̄mōi sedis ma
 culari ar. i hoc
 q̄ all. s. i. j. f. ij
 g. vā inē lene.
 ad lucill. xxiiij.
 c. nutriendus est
 pudor q̄ q̄diu i
 ania durauerit
 alicui⁹ et bone
 spei locus erit.
 ff. de fur. l. pe.
c Gēnā vir
 tutū ppter ei⁹
 coruscantē ful
 gorē. vt le. i tñ
 q̄ angelis est cō
 grata v̄ginitas
 fm̄ Hieroni. et
 dixi. s. e. cōsti.
 qm̄ ceca. s. om̄s
 aut. s. h̄militas
d **Ad** persuade
 ri. i. alliciendo et hortando de quo no. xxiiij. q. v.
 qui sūt. in glo. ar. ad hec ea.

e **P**rofessionis vinculo. hic quero an melius sit
 meli⁹ ali
 qd̄ fit ex dicit feater Tho. de aquino q̄ ex voto ppter tres
 ne voto . virtus. nam scdm̄ p̄lū. viij. ethi. latia grece serui
 tus latine s̄. l. vere religionis vni et soli deo debi
 ta. vnde ydolatria dē infidelitatis cultus. vt not.
 xxviij. q. i. ydolatria. in prin. Illud autē qd̄ ascri
 bitur nobiliori virtuti melius est et magis merito
 riuz. Scdo quando quis vouet plus se deo subijcit
 q̄ qui non vouet: sicut qui daret arborē cū fructu
 q̄ qui tantū daret fructuz. scdm̄ Ansel. vnde etia
 nedū dantibus sed promittētibz gratie deo agn
 tur. Tercio q̄ per voti voluntas inuolabiliter ap
 plicatur et firmatur ad bonum: facere autē aliqd̄
 bonū ex volūate firmata ptinet ad perfectionem
 virtutis scdm̄ p̄lm. ij. ethi. vnde augusti. de bono
 cōiugali. bonū erat quod faciebāt qui de sua sub
 stantia xpo et discipulis necessaria ministrabant:
 sed melius: qui pro intentione dñi seruiendi oēs
 suas facultates simul pauperibus erogabāt abso
 lute volentes egere cū xpo. et hoc no. Sup. i. q. ij.
 si quis expedit hominibus vouere dummodo fiat
 rationabiliter votum. qd̄ dic per archi. xvij. q. i. q̄
 bona. in si. huic tamen opinioni multuz obstat: q̄
 dicit xpm̄ plus amare qd̄ sponte tribuitur q̄ illud
 reddi qd̄ ex obligatione debet. xxviij. q. i. iam nūc
 circa medium. s. multa autē. xxiiij. q. v. qui sūt.
 prope prin. Solu. vt ibi p̄t illud est maioris gra
 tie: sed hoc fit magis meritoze. v̄ dic ibi loqui hu
 mano more. sed apud deū credo gratiosius esse qd̄
 fit cum maiori et feruentiori charitate. arg. i. q. i.
 vide q̄tum. et qd̄ ibi notat. nec obstat q̄ necessitas
 p̄mū pbat. xij. q. ij. q̄ p̄p̄teritū. no. ex de re. iuris

si qui ex timore. nam hoc est verū de necessitate q̄
 ita est violēta q̄ volūtatē penitus excludat. ar. ex
 q̄ me. cau. sacris. vnde ap̄lus ad corin. vnusquisq̄
 enī put destinauit in corpore suo: nō ex tristitia aut
 necessitate. hilarem enī datorē diligat deus.

post ep̄os curā gerūt con
 tra concubinarios huius
 modi anis singulis inq̄si
 tionē faciat diligenter: et
 circa eos p̄dicti legati sta
 tutū exquisite faciant ob
 seruari. Et quos inuene
 rint ep̄iscopis tenean
 tur nichilominus nuncia
 re: vt ip̄s ep̄iscopos super
 his pastoralis officii debi
 tum exequant: et si in exe
 quendis his que p̄missa

ad consti. otho. vt dixi. s. in. j. glo.

h **U**t archidiaconi loco. nō. cōuenientius est
 archidiaconis q̄ ep̄is actui inq̄sitionis talitū viliū
 insistere. sic. s. in con. otho. de archidiaconis. non
 tñ hoc nego quin ep̄i de iure hoc faciat. vt le. s. no.
 supra in cōsti. otho. qd̄ ad venerabiles. ex de offi.
 ordi. cōgrēte. s. i. ibi correctionē s̄. extra de accu.
 quasi. per totuz. sed nūquid tñ locū habet p̄uē
 tio? Dixi. s. e. con. qm̄ ceca. s. i. in glo. ergo cura.

i **P**ost ep̄os. ex de offi. archi. ad hec. s. i.
k **I**nquisitionē. l. generalē ubi certa p̄sona nō
 est diffamata. ar. in hoc qd̄ satis dixi. s. i. cō. otho.
 qd̄ ad venerabiles. s. circūueniat. p̄pe p̄n. magne
 glo. qd̄ male a pluribz p̄seruat dū querāt an titius
 sit pater talis p̄olis p̄ legē. ff. de q̄sti. l. i. s. qui que
 stionē Et no. Inno. ex de postu. p̄ela. c. i. cum si.
 notatis in dicta glo. remissua.

l **F**aciat. l. quantū in se est. sicut. j. e. c. p̄ori. s.
 nos autē. s. ip̄s vero. nō enī ad eos pertinet desti
 tutio rectorū de iure cōi: sed potius ad ep̄iscopos.
 ex de offi. ordi. conquerenti. s. i.

m **I**nuenerint. p̄ suā inq̄sitionē de qua p̄mittit
 n **E**p̄iscopis. ad quos solos h̄mōi p̄tinere vidē
 tur. vt le. et not. ij. q. viij. si q̄s ep̄us in prin. de hoc
 tñ dic vt. s. in p̄sti. otho. cōtra latronū. s. fi.

o **P**unciare. no. ergo q̄ de iure cōi archidiaconi
 maiora negocia sibi nō h̄nt v̄surpare s̄ talia corū
 ep̄is nūciare seu intimare. ex de offi. archi. ad hec
 . s. i. sed nunqd̄ hoc casu eoz denūciationi sit stādū
 quo ad penā absq̄ alia cognitiōe imponēda? Me
 det q̄ nō. eulogia enī sūt q̄s nō ex bono zelo. ff.
 de custo. reorū diuus. pōt tñ distingui an plene co
 gnouit de causa an nō. ar. s. in p̄sti. otho. cū nō so
 lum. facit ad idē qd̄ no. Inno. ex de offi. ordi. cum
 ecclesiarum. in glo. bene dicit.
p **U**t ip̄s. l. ep̄i debitiū nō dicit volūtatē burla:

Hilarem
 datorē
 diligat⁹

Imperari.
 xxviij. dis. qñ.
 ar. xxviij. q. i. si
 hō esses. s̄ p̄tra
 q̄ h̄ virginitas
 posset p̄uaderi
 nō tñ imperari
 magis enim est
 res voti q̄ p̄re
 cepti. xxviij. q. i.
 integritas ip̄n.
 Solutio aliqñ
 impatur ratioe
 voti. vt hic: ali
 quando delicti.
 vt ibi ple. no. et
 not. xxviij. dis.
 nullum.

Magis ē
 votum q̄
 p̄ceptū
 Adijciendo
 statum⁹. vt hic
 patz qd̄ operat

lem. ut sic quod quis valeat non potest dare sufficiat estimetur. C. de epis. et cle. p. p. s. i.

Exrequatur: de hoc dixi. s. in consi. otho. cum a p. d. o. s. i. vericulus. (sit ars. s. i. in prin.

Denunciatus. quid ergo si aliter sibi sufficiter constituit: nisi postea negligens

incurrit hac penam? videtur quod sic. ar. ff. de acci. ep. l. i. in fi. et de re. iuris. euz qui cert. li. vj. ubi tenet di. q. regulariter ps non arctatur ad notificandū pti. Idem tenet g. in extrauagan. Jo. xxi. suscep. pti regimis. s. p. v. noluerit. sed contra videtur ex pte. extra de concel. preben. c. i. b. ex parte. lib. vj. ar. extra de consue. c. vlti. i. fi. li. vj. s. c. li. de prebe. si pluribus. s. vlt. b. exponit. Sup.

nota. i. patefacta. Solu. aut lex inquit sola scientiam et tunc presumit scire quis citius vel tardius prout factum est publicus vel occultum. extra de concel. prebe. c. i. in fi. i. con. cle. et no. w. et de sup. ple. neglig. prela. c. i. s. prioratus in fi. in cle. ff. de admi. tu. pater in fi. aut contenta non est sola pti scientia sed diligentiam alterius requirit: et tunc necesse est de illo constare per partis notificationē. ar. ff. de ven. in spi. lc. i. s. denunciare. et. s. denuncia. ri. ff. de admi. tu. quotiens. s. sicut autē. in fi. ff. de regren. reis. anus. ff. de libellis dimiss. l. vnica. b. sufficit. ar. ff. de adult. denuncia. s. l. vim passam. s. nuptam. extra de elec. causam. in consi. cle. ar. C. de adult. autem. si quis ei q. cum glo. sic vult g. intelligere. extra de offi. dele. prudentiam. in glo. que dicit s. sic itellige extraua. suscepti regimis. s. nos de illo prope fi. Ratio est q. plus videtur diligentiam adhibere q. negligentiam non committere. ff. de admi. re. ad ciui. parti magistratus. j. c. pri. s. nos autem. ver. qui et ideo hic inferius in littera punitur negligentia. sed quo ad diligentiam pre-tactam sola exhortatione est contenta. ut hic pti. de hac materia dixi. s. in consi. otho. basilicatum. s. porro. in glo. nota negligentiam. et dicam. j. e. cōsti xpiane. s. imposterū. i. v. denuncia. negligēs fuit. de hoc dixi. s. in consi. otho. licet ad profugā dum. s. i. ver. digne. circa medium. ibi caueat s. c. Ab ingressu ecclesie. de hoc dixi. s. e. constitu. cum sancti. s. precipimus.

Episcopus vero a dalmatice s. hunc textum

exposui supra. c. constitu. domus. s. q. si rector. ibi episcopus vero.

Que statuta. supra. s. i. et in consi. otho. alt. supra in prima glo.

Ad hec. iij. pars.

inibus suis ad peccandū p-
cipiūt vel sciēter peccare
pmittūt: siue zcubiniseo
rū domos^h scient locāt vī
zmodāt si clerici fuerit pe
na consimili: si vero laici
ad arbitriū epī puniant.

Predictē vero cōcubi
ne de qbus cōstituit p fa
cti euidentiam vel alio iu
sto mō ab ingressu ecclesie dū
celebrant diuina penit^o
arceatur: nec eis pascha
li tempore biaticus tribua
tur: cum iudiciū sibi inā
ducent et bibant qui illud
indigne assumunt.

locare vel alio titulo concedere. et de vlu. vluaz. s. i. in fi. li. vj. sic nec monetarijs false monete. C. de falsa mo. l. i. s. dom. vlu. in fi. legis. sed q. istud opponit. ff. de peti. here. acillaz. s. i. solutio ut ibi.

Ad arbitrium episcopi. de hoc remisi. s. c. pri. s. li. quis. ar. in glo. ut satis.

Predictē vero. b. pars.

Alio iusto modo. s. notorio. de quo le. s. no. et de cohabi. cle. et mu. c. nfa. et. c. tua. et de ver. sig. cū olim in fi. et bñ no. Ver. et de appel. cū spāli. b. pessione. nō autē intelligas indistincte de alijs ge neribus probationis: de qbus le. et no. et de resti. spo. cū ad sedē. in glo. nota. iij. et de do. et contu. finē. in glo. vel per testes et singula genera proba tionis. no. ergo p hosti. de pbat. c. vlt. sufficere tñ videtur violēta iuris psumptio. ut no. et de psump. litteris in glo. que suspectus. arg. op. C. de adult. autem. sed hodie facit ad expositionē pdictaz. s. in prin. huius gl. idem qd no. et de cōfess. c. i. in pn.

Penitus arceant. alioquin nominatim moni te ut exeat si hoc facere recusant: in excoicationis snam icidūt ipso facto. et de sen. ex. quis. s. vlt. in p.

Pec eis. s. pseuerantibus zcubinīs (con. cle. ne obiciat de maria magd. et pelagia peccatrice. ar. l. di. ferri. sic exponit glo. illud nō legimus be natores sciti. verū est dū extiterit venator. ut le. et no. xxxviij. di. quoz. in prin. lxxxvj. di. elau.

Cum iudiciū sibi manducet s. i. ad corin. xi. c. in fi. de conse. di. ij. timorē. in pn. c. cū scit. cū si.

Indigne. q. fieri d. nisi tria assint. s. timor. et

Parificet. de hoc satis di. cā. j. c. cō. ad tu telā. s. nos igit.

Percipiant. supple intēio: naliter vel sciē

ter. scientiaz be

es non ignorā

tiaz volūt iura obligare. ar. ad hoc ple. dixi. s.

in consi. otho.

latronū. j. re. spō. v. sciuerit.

Permittūt scz de facto non tamē permissio

ne iuris.

Domos sci enter locāt s. ar. ff. de adult.

q. domus. s. i. et l. mariti. s. hoc

quinqūm. sic necburrarijs

saltem manife

stis licet domos

Constitutio dñi Othoboni.

des / et consideratio diligens. vt lc. et no. de conse.
di. ij. toto timore. in prin.

a **C**eterum. vj. pars.

b **F**ugiat. que fuga statim hic cōparatur dāna-
tionis in casu notorio l3 conuictus nō esset. ar. ff. de
bo. liber. li in li

Tripliciter
q3 pāter.

bertum. in fi.

c **S**eu cōfessio.

tripliciter

enī dē quis con-

fiteri. ore / rei /

euidētia / et tu-

macia. vt not.

et de p̄sump.

nullus in fi. al.

vero fuga p̄-

sumptionē con-

tra fugientē in-

ducit. ff. de req.

re. l. vlt. cū sua

glosa.

d **D**e p̄uincia

cia ff. hic estimo loq̄ de p̄uincia metropolitica.

l3 alias iura loquāt̄ur frequēter de p̄uincia. vul-

gari vt not. p̄ Juno. et hosti. et de testi. vltra ter-

tiam in fi. et not. Sup. et de foro cōpe. romana. §.

cōtrahentes. v. cōtemnāt. li. vj. de do. et cōtu. cūz

olim p̄ope fi.

e **N**ostre legationis. vlt̄erius enī nō p̄tendūt

statuta legati. et de cōsti. cū animar. §. fi. li. vj. et

dixi. §. in cō. otho. l3 ad p̄ofugandū. v. detinent.

f **A**d mādātū p̄lati. nūqd̄ q̄ nō parentē posset

mandās ad exequēdū cōp̄ellere p̄ censuras? Quidē

tur q̄ sic. per hunc textū. nam mādātū seu iussus

superioritatz importat. ar. ff. de re iudi. a diuo. §. i.

ibi si hoc iussus fuerit. cū. l. ff. qd̄ iussu. l. ij. in fi.

insti. de acci. tu. §. sed hoc iur. Itēz hanc superiorita-

tem videtur habere mandās auctoritate huius ca-

nonis. et ex hoc parem vel superiores compellere

posset. ar. in hoc qd̄ no. et de cōsti. vt animarū. v.

p̄mulgantur. ibi sed pone bonon. ar. in hoc qd̄

le. et no. l. xv. di. si forte in glo. sed nūqd̄. vt sic nō

parendū canon statutis sp̄erni seu ztemni. videat

ar. xxi. di. in nouo circa me. p̄terea videtur ca-

sus in executione cōtra criminosos al̄s non parēs

grauiter puniet. autē. vt nulli iudi. §. si quis vo-

cōp̄rehēsoz. coll. ix. C. de adulter. autē. si vero

criminis. et licet forte in p̄posito hec opinio p̄o-

babilitates haberet. ar. rc. dif. p̄cipimus. no. et

de treu. et pace. c. i. in fi. tū in cōtrariū est cōis sen-

tentia magistrorū. nō enī par in parem vel supio-

rem habet imperiū: vt satis no. per Car. et de fo.

cōpe. romana. §. cōtrahentes. ver. vel si forte. lib.

vj. quid si nō pareat p̄ supiozem illius non paren-

tis cōpulsio cōcedit. vt ibi no. sed ipse scribens re-

quirere tantū debet in mutuū iuris subsidium. vt

no. de hac materia. et de foro 2pe. c. vnico. §. fi. in

cōsti. cle. al̄s ar. p̄o hac parte et de fo. cōpe. postu-

lasti. in fi. vbi de hoc. Jo. and. ff. de tu. et cu. datis

ab hīs diuis. §. pupillo. ff. q̄ pe. tu. diuis. §. si q̄dēz

ff. de magis. cōue. l. i. §. si quādo. ff. de custo. re. l. lo-

lēt. ar. ap. autē. de defen. ciui. §. nō habēte. coll. iij.

iuxta qd̄ expone hic ad mādātum. i. ad requisitū
nē. sic expōit alibi hosti. i hac materia monuisset
id est requisisset. nam em̄ est ad superiores spectat
imperiosa monitio: ad inferiores vero humilis re-
quisitio. ar. et de supplen. negli. p̄ela. c. i. nec sta-

nostre legationis aufugit
episcopus in cuius dioce-
sim peruenerit seu eius of-
ficialis etiam ad mādā-
tum p̄lati in cuius dioce-
si vel iurisdictione fugiēs
ipse deliquerat sententiaz
excommunicationis in ip-
sum latam efficaciter exe-
quatur donec ad peniten-

iurisdictione sua nō existente. ar. ff. de re. coruz q̄
sunt sub tu. vel cu. magis. §. idēz. sed hic nō subdi-
tus parens per hoc non sit obedientiaris mādā-
tis. ar. in hoc qd̄ no. Ver. et de resti. spo. cūz olim
in glo. ij. Jo. de athon.

g **E**xequatur. Sed an executor habeat iurisdi-
ctionē ita q̄ possit admittere aliquā receptionē?
Vidēt q̄ nō: cūz sit datus ad petitionē iudicis pla-
ne de causa cognoscentes. C. de execu. rei. iij. si vt
proponis. Dic 2tra si sentētia appareat nulla. vt
no. extra de offi. dele. pastoralis. §. pe. in glo. ad in-
telligentiaz vel notorie iniusta. vt no. v. extra de
foro compe. c. i. §. pe. in fi. in ver. requisiti. in 2sti.
cle. facit qd̄ no. v. et Ver. extra de ap. sicut ver.
simili in cle. et. c. li. de cens. c. fi. in fi. non tamē ad
hoc arctaretur executor. f. vt huiusmodi exceptio-
nem aliquaz facti admittat: licet iudex cognosces
ad hoc teneatur. ff. de iudi. si p̄tor. potest tamen
executor si vult huiusmodi exceptionē admittere
ad impedimentū executionis si obiciens vult hu-
iusmodi nullitatem in cōtinente probare. ff. vt in
posse si is a quo al̄s secus. C. de falsis. l. ij. vt not.
per compost. extra de rescrip. sup litteris circa me-
diuz. ibi item pone q̄ coram. ple. per Sup. ij. q. i.
iudex. in fi. vbi etiam querit an in executione snie
p̄mittit iudex cognitionē sentētiariā? vidēt q̄ sic.
ff. de re. iudi. a diuo. §. si sup rebus. sed ipse distin-
post Juno. et hosti. extra de re iudi. cum sup ppe
fi. in ver. p̄iudicio. q2 aut petitur sententia man-
dari ad executionem super rebus alijs q̄ in illis q̄
adiudicate sunt. tunc sentētiaria cognitio requiri-
tur. vt in. §. si super rebz et ad hoc deleruit vocatio
qua vtuntur moderni cum faciunt partem citari
ad ostendendū causam rationabilem quare sentē-
tia prius lata per se vel saltem per aliū inferiores
non debeat executioni demandari. Aut non in re-
bus alijs sed in illis tantum que adiudicate sunt
vel per ipsum. vt in exemplis in dicto. c. cum sup.
et tunc nulla sentētiaria cognitio adhibet: sed per
officiū iudicis exequatur. nam hoc casu p̄ncipali

Par i pa-
rez nō ha-
bet impe-
rium.

De residentia vicariorum. Sacrorum. Fo lxxiiij.

causa iam facta est plena cognitio sui eos.
a **R**edeat. s. fugiens iste delinquens.

b **S**acrorum canonum. hec constitutio adicit ad illam que habetur supra in 2° otho. ad vicarias.

c **D**ispensatio scias quod actus exteriorum dicitur signum: effectus vero interiorum dicitur potestas: s. executio illius potestatis dicitur officium. ut no. glo. et sup. xxxij. distinc. s. i.

d **Q**uasi clauis. quod duplex est. dicitur. s. i. co. otho. cum non solum in primis.

e **Q**uam. scilicet clauem.

f **Q**ui curas est. qualis est proprius vicarius. et sic facit ad ea que notantur. s. in co. otho. ad vicariam. in. j. g. circa medium.

g **E**t malitiose. facit quod non in dicto. c. ad vicariam. in. j. re sp. sup. h. ibi.

h **I**n statu. de quo termino le. et no. C. ne si scus rem quam vendi eumcat. l. i. lib. r.

i **C**ontinua. hoc intellige. ut no. xxxij. di. c. ij. in. j. glo. in parte decisa. unde plinius facit titulum. prece. c. relatu. Sed nunquid continetur a residentia excuset? Unde dicitur sic. extra de preben. relatu. sed dicitur contra illam decre. esse remota per c. extra de elec. licet canon. lib. vij. ubi in beneficiis curatis tenetur continuare residere. unde co-

tiam redeat salutarem.

De residentia vicariorum.

Sumarium.

Quicunque contra statutu othonis aut non sacerdos aut non residens in loco vicarie fructus collegerit restituat eorum medietatem ecclesie illi et relique medietatis partem unam pauperibus dicte ecclesie et reliquam archidiacono loci qui diligenter super hoc quod tannis faciat inquisitionem et vicariam contra facientis vacare statim denunciet prelado de eodem officio suo sub pena suspensionis a collatione functuro. Contra predicta autem rebellans per mensem sit alijs beneficiis (si qua habet) priuatus et ad eandem vicariam perpetuo: et ad cetera beneficia per triennium inhabilis. Que omnia tam de preteritis quam de futuris intelligentur. Et si archidiaconus iniuncta sibi in hac re neglexerit usque ad satisfactionem ab ipsa parte priuetur et ab ingressu ecclesie sit suspensus.

Sacrorum canonum dispensatio quam clauis ad aperienda varias portas salutis et gra-

uetudo contraria esset ecclesie onerosa. extra de 2° sue. c. i. cum si. nam et moyses indefinenter erat in tabernaculo domini. xxxvj. di. si quis vult. nam eorum que in faciendo consistunt quedam adherent ingenio certe persone que per alias expediri non possunt

ut officium in ecclesia. et de preben. quia non nulli. cum. l. ff. de solut. inter artifices. extra de officio. dele. c. h. et hoc tenet sup. post op. multipli. xxxi. distinc. sacerdotibus. h. **Q**uasi pastor sollicitus. patet Jo. r. c. ubi dicitur et alias oues habeo que non sunt etc. Duplex autem dicitur pastor. qui licet antiqua sanctorum patrum decreuit auctoritas quia tamen ab istis qui temporalem fructum plus diligunt quam eternum inueniuntur temere non seruatum predictus legatus circa utrumque prouidens statuit inter alia nullum ad vicariam de cetero admittendum nisi in presbiterum ordinatum vel saltem diaconum proportionis temporibus ordinandum: qui renuncians alijs beneficiis si qua habet curas animarum habetiam iuret sibi residentiam facere corporalem: alioquin institutione illius nullam fore decreuit: et vicariam alij fore conferendam. De his qui tunc iam fuerint instituti: non tamen in presbiteros ordinati statuit et precepit ut extunc infra annum ad minus se facerent in presbiteros ordinari: alioquin extunc ipsos priuatos vicariis fore decreuit et vicariam alij fore conferendam. Idem de resi-

dentia vicariorum. sacrorum. fo lxxiiij. **Q**uasi pastor sollicitus. patet Jo. r. c. ubi dicitur et alias oues habeo que non sunt etc. Duplex autem dicitur pastor. qui licet antiqua sanctorum patrum decreuit auctoritas quia tamen ab istis qui temporalem fructum plus diligunt quam eternum inueniuntur temere non seruatum predictus legatus circa utrumque prouidens statuit inter alia nullum ad vicariam de cetero admittendum nisi in presbiterum ordinatum vel saltem diaconum proportionis temporibus ordinandum: qui renuncians alijs beneficiis si qua habet curas animarum habetiam iuret sibi residentiam facere corporalem: alioquin institutione illius nullam fore decreuit: et vicariam alij fore conferendam. Idem de resi-

Constitutio dñi Othoboni.

a Nos autem. iij. pars.

b Maliciam. que dolum et falsitatez includere videtur. ex de renunc. cū illatio. in fi. in con. cle. autem. de testi. §. si vero quidaz. ibi sibi vero astu. apparuerit malignātes. coll. vij. extra de rescrip. sup litteris. §. i.

et de presump. c. i. et ex de ap. pel. suggestū. §. vij. sic exponit hostie. extra de causa pos. c. pa. storalis. §. pe. et vlti. i. fi. ibi malicia. i. dolo fm hosti. et prodest hec nōre ad factum. l. quando dicitur aliquis alius maliciose diffamasse.

c Detinuerit factū denotat. vt dicit supra in consi. otho. cū sit ars. in fi.

d Restituere tenet. sic ex de elec. cōmissa. §. ceterū. li. vij.

e Ipsorū medietas. nō hanc diuisionē et applicationez seu etuuz arbitratiozū ex statuto: sed in fructibus bñ ficiozum de iure vacantium et defacto dic vt extra de elec. cōmissa. §. generali et. c. q. sepe. li. vi. et cō. titu. statutum in con. cle. sed ad hunc textum melius concordat. extra de offi. ordi. cū nos. et eo. ti. c. fi. lib. 20. vij. et. j. in eisdem consi. c. ecclesiārum in fi. j. respon.

f Pauperes illi. parrochie. no. ar. q. fructus ecclesiāriū parochialium potius debentur pauperibus parochianis q̄ alijs extraneis. facit qd̄ dicas j. c. proxi. in. j. glo. ver. charitatem. ibi proximos vero. quod verum crederem nisi extranei magis indigerent. ar. in hoc qd̄ no. xxx. distinc. c. i. et ar. C. de epi. et cle. si quis ad declinandam. §. vbi aut. ver. quis enim. et. §. sin autem.

g Archidiacono applicetur. hoc plus excitabit et ardentius exasperabit ipsum ad inquirendum super malicia prefata: q̄ etiam annuālis indulgentia vel ipsius legati benedictio sibi data. ad qd̄ facit vna burda transmarina. cum enī quidam pauper mendicans sedens in valuis ecclesie a quodaz episcopo ibidem transeunte vñū paruum obuluz parisiānum cum instantia gallice petiūisset ac episcopus eius petitionē obaudisset: demū cum pauper benedictionē eius implorasset quā episcopus extensa manu sibi indulsit. qd̄ factum fertur ipm pauperē sic derelisse. iam primo cognosco benedictiones episcopales esse valoris minuti: si enī vñū

paruum obuluz valuisse michi benedictio nequaquam impartita fuisset.

h Ipse vero faciat. q̄tum in hoc est als in ipso est. vt le. et no. c. proxi. §. nos autem. v. faciant.

i Qui etiam. l. archidiaconi.

plicet. Ipse vero archidiaconus sup his ānis singulis iqsitionē faciat diligētem suaz opa et sollicitudine statutuz hoc faciat firmit obseruari. q̄ etiā si aliquē extra pmissa vicariā pperit retinere: plato ad quē ipsi collatio vel institutio ptinet vicariā ipsā vacare sine mora denūciat vt idē circa illud erequat qd̄ officij sui viderit intereē q̄ etiā nec alit̄ instituat: nec post denūciationē sibi hmoi factam: vel postq̄ ad eius noticiā perueniret institutionem vicarie differre psumat. q̄ si con

k Ad quē. l. prelatus.

l Ipse. l. vicarie.

m Collatio. iure proprio. et nota q̄ nil de p̄sentatione patroni laici i hac pte loqui inuēdo p̄sentationem vicarie ad laicum patrum pertineret nō posse sed ad patronū seu p̄latū ecclesiāsticūz duntaxat. cuius forte ratio ē nā cū vicarius dicitur quī vices alteri⁹ gerens rationabiliter p̄sentat. per eum cuius vices gerit. l. p̄sone ecclesiāstice. nō autēz laici. ar. in hoc qd̄

diri. §. in consi. otho. ad vicariam in prin. ar. C. qui pro sua iuris dic. et. l. vnica. in fi. j. respon. ff. de offi. proconsul. obseruare. §. fi. et. l. solent. §. legatos. vnde nec iura regni cōcedūt breuia regia nec aliq̄liter diiudicant iusticiarij vt didici super iure patronatus vicariozū q̄ ratione personarum ad vicariam p̄sentantium que sunt persone ecclesiāstice nō layce cognitio hmoi ad forum secularē nō possit rōnabiliter ptinere. fecit tñ super iure p̄sonat⁹ rectoriarū de lege regni q̄ idē ius vniformit ptinet ad p̄sonos et laicos l. sec⁹ sit de cognitione hmoi iuris scōm leges canonicas ex de iudi. p̄ton. **n** Vel institutio. q̄ fit p̄ platū auctorizabilis ad p̄sentationē alteri⁹: s̄ collatio fit iure proprio vel illius cui⁹ vice specialiter fungit cui cōferēs vult absq̄ alio facto vt colligitur extra de iusti. c. j. li. vij. et e. li. de concess. p̄ben. ne captā de ante fi. et de his ac alijs terminis huiusmodi ple. no. sup. extra de p̄ben. cum in illis li. vij.

o Denūciat. facit qd̄ no. §. i. consi. otho. licet ad p̄sentationē. l. platus ad quē (p̄fugandū i fi. ptinet collatio seu institutio cui denūciatū ē p̄ archi. **q** Institutionē. s̄ iductio i corpora. (diaconū. lez possessionez nō fit quousq̄ incumbēs p̄snam declaratoriā sit amonit⁹ ar. ex de p̄bē. l. ep̄s li. vij. **r** Si cōtrafecerit. l. differēdo iuste post denūciationē et no. hic ar. q̄ nō facere. ē facere. ij. q. vij. negligere cū sibi. ff. de noxali actio. l. ij. i. p̄n. ff.

de regu. iur. l. qui non facit. a. Quorumlibet. ar. in hoc quod le. et not. extra de tempo. ordi. c. eos qui. et. c. vlti. in fin. libro. vi.

b. Ad hoc. iij. pars.

c. Ipso facto priuatus. facit ifra. c. pri. s. et q. nō sufficit.

d. Per triennium. hoc tempus arbitratus est legatus ifre. insti. de vfuca. s. i. cum si.

e. Que omnia. v. pars.

f. Ad preterita referri. nisi hoc exprimeret per constitutionē futura tū cōprehenderetur. et de cōsti. c. vlti. de hoc satis dixi s. in 2. o. o. ecclesiis in fi.

g. Archidiaconus vero. vericulus.

h. Parte sibi applicanda. de q. supra. s. nos autem.

i. Priuatur. quosdam forte archidiaconos citius excitaret hec pena q. indignatio dei predicta. ar. in hoc qd dixi. s. co. s. nos autē in gl. hoc plus.

k. Suspendus. de quo ple. dixi supra. c. consti. cum honestatis. s. q. fo. i. gl. f. arbitraria.

l. Amoris proprii. hec constitutio adijcit ad illam que habet. s. in consti. o. o. ad

tutione seu presentatiōe beneficiō quozūlibet (q. quis fuerit) donec ea q. statuta sunt exequatur / no. uerit se suspensū. **Ad** hoc ut omnes malicie conatus diligenti reprimantur industria: statui. ut contra pmissa si quis vicariam retinere contenderit per menses in sua rebellione cōsistēs: pter penas superius ipolitas alijs beneficijs (si qua habz) ipso facto sit priuatus. Pecnō ad vicariam (cui sic molestus incubuit) perpetuo et ad cetera beneficia quibz vitio so et adulterino contagio se reddidit indignū p. triennium sit inhabilis ad obtinendum.

Que omnia non solū ad futura porrigimus verum etiam ad pterita referri volumus: et in eis efficaciter statuimus et precipimus obseruari. Archidiaconus vero si que superius sunt iuncta neglexerit: pter indignationē omnipotentis dei quā incurrit ab ipsa pte sibi applicanda priuatur et ab ingressu ecclesie p. sentis statuti auctoritate (quousq. pmissa fecerit) sit suspensus.

De intrusis. Summariū.

Nullus habens ius patronatū quēq. audeat ad ecclesiam presentare nisi probabilem de ipsius bacatione habuerit noticiā

nec si p. s. t. are sic liceat patrono: p. elatus tamē presentatū nō instituat prius q. de morte aut cessione alterius per presentiam ei aut litteras autētico sigillo signatas aut idoneos testes super hoc iuratos certior factus sit. alioquin institutus vel intrusus sit eodez beneficio priuatus et ad ipsum obtinendum perpetuo inhabilis: et ubi de prioris vita aperte constiterit: tam instituens q. institutus teneatur extruso ad omnium damnorum et expensarum integram restitutionem: nec alter alterius solutione liberetur sitq. sic instituēs ab omni collatione suspensus donec extruso satisfecerit. intrusus vero si rebellauerit omni beneficio quod i regno anglie obtinet priuatur: et si nullum habet ad obtinendum sit inhabilis. Que pena in iaz intrusos nisi dimiserint extēdatur. Si vero episcopi nondum certi quem admitterint: possessionem tamen corporalem eidem non cōcedāt: alioquin sic admitterentes et admissi predictis penis subiaceant.

Amoris proprii dānabilis et imoderata p. s. optio subuertēs iudicio rōnez dū sibi alienū temere cupiscit caritatē

elidendum.

m. Presumptio. in vitium sonat. ut dixi. s. in consti. o. o. licet adeo. s. hoc igitur.

n. In iudicio nō autē hic loquitur de iudiciali foro.

o. Rationes. q. est superior pars mētis humane sed sensualitas est inferior pars mentis appetētis ea que sunt delectabilia corporis: s. refutās ea que placent spiritui et ratio

ni: et sic homo componitur hic de huiusmodi naturis cōtrarijs. ideo deuiat nūc

ad dexterā nūc ad sinistram declinans: cetera vero animalia huiusmodi cōtrarietate carēt

q. rationē non habēt: ideo sibi aduersantia nō appetūt sed re-

futant. sola enī sensualitate vigendo regulantur: sed hec sub-

uersio seu refutatio ē dānata. extra de hereti. ad nostruz. s. i. ibi scōo q. ieiunare s. in con-

cle. ar. iij. dist. deniq. in fi. no. v. extra in prohe. s. vlti. in v.

sensualitas. in cle. et de ratioe dixi supra. c. cōstitui. in prohe. j. respon.

p. Charitatē. de qua le. et no. de peni. di. ij. s. charitas et pectoris. dixi autē charitas mor-

k j

Homo ex cōtrarijs est cōpositus.

Cōstitutio dñi Othoboni.

triplex ē seu volūtas animi et cā meritorū bonorū. vt dicto charitas. §. charitas. Est autē triplex charitas. l. dei et proximi et proprii corporis. deū tunc pfecta charitate diligimus qñ plus ipsum eo corde qñ nos ipsos diligimus. ita qñ ob eius amorē pcti delictis nō seruimus. vt dicto. §. charitas.

in fi. proximos vero recta charitate diligim⁹ sicut nos qñ nō propter bñficia accepta vel spe rata: nec ppter consanguinitates sed solū propter nature pti cipationem diligim⁹ et ad bonos mores eorum salutem conculimus et de eorum periculis dolemus: et sicut nobis ita ipsis subueniri optamus. l. di. c. i. in officiis cū charitatis vinculo pmo tene mur vs a qbus bona seu beneficia recepim⁹. et de testa. cū i officiis in prin. et facit ad idem quod dixi. §. c. pri. in glo. no. ar. hīs etiam q nobis fideliter seruisit. Itē et cōsanguineis nris. vt le. et no. de pe. di. ij. proximos. pñ ex de testa. relatum. §. pe. qñ intellige post nos ipsos. charitas namq est ordinata cū incipit a seipso. xxiij. q. v. si nō licet. C. de ser. et aqua. l. pñes. no. Ber. et de auct. et vfu. palli fi. Sed corpori nro tñ recto ordine charitatis subuenimus qñ eius fragilitati et saluti cōsulimus et carnē spūi subijci cogimus. de bemus nāq iumento nro. i. corpori nostro vehēti adhibere saccū paleā et flagellū. saccū. i. opa penitētia et supportatiua: paleā. i. necessaria ad vite sustentationē: flagellū vt corpus castigemus si excesserit. vt le. et no. de pe. di. ij. corpus nostrum. a Tradit exilio. igit p sequeſ recōciliat iudiā vt le. et no. p Sup. xxiij. q. iij. qñ magnū in fi.

Charitas ordinata incipit a seipso.

Tria corpori nro necessaria.

a Tradit exilio. igit p sequeſ recōciliat iudiā vt le. et no. p Sup. xxiij. q. iij. qñ magnū in fi.
b Mortē proximi. cōtra doctrinā xpī in euāgelio. luce. x. c. ibi diliges proximum & iam dixi supra in ver. charitate.
c Etiam pro imo.
d Nil agente. qñ nō potest sortiri effectum imaginatiue optatum.
e Simulatione. de hoc dixi. §. in constitu. otho. ad vicariam. in fi. j. respon.

f Verbo. hoc refertur ad idem qñ. §. dicitur de resignatione.

g Et actu. hoc refertur ad illud qñ dixi. §. de vacatione per mortē. inter que est differentia. vt pñ extra de rescrip. susceptum. lib. vj.

h Confingetes. de hoc le. et no. §. in constitu. otho. ad elidenduz. §. i. ver. singentes.
i Quia dñs. qñ ps. recitans statum othonis succincte quod statutū est allegatum. §. in g. pñ. unde illa que in dicta cō. otho. scriptū ē hac parte si placet tibi sufficiat.
k Nos autē. iij. pars.
l Per nostrū antidotū. i. cōtrariā donacionem hoc est per niam cōrespon dens con. otho. pñ. ar. ff. de peti. her. sed si lege. §. cōsuluit vbi sic exponit in fi. in ver. plane. vel scōz grā maticos dic antidotū. i. medicinā cōtra morbum quasi ecōtrarium donū. ar. extra de iura. calumnie. §. ceterum. quod satis in idem recidit. dicitur enim naturaliter obligari ad antidotū. extra de testa. cum in officiis. cum ibi notatis. accipitur hic antidotum pro medicinali prouisione vel remedio. vt le. et no. per Jo. an. extra de iuramento calumnie ceterum.
m Vel secularis. no. ratione rei spiritualis peccati arctantur seculares per statutū iudicis ecclesiastici extra de iur. nouit ille extra de fo. compe. c. fina. lib. 20. vj.
n In qua. l. ecclesia.
o Jus obtinet patronatus. quod modis acquiritur tripliciter vt dicā infra e. consti. quia pñ qñ in ver. patrono.
p Nisi probabilem. i. iustā vt exponit Inno. extra de appel. bone. in. g. probabilem. sed nota hic licet non sit factum omnino certum tamen probabilem errorem excusare ar. ff. quis ordo in bo. pos. l. ij. §. j. vt le. et no. per Sup. extra de elect. qñ.
q Habeat. l. patronus. (c. j. i. fi. li. vj.)
r De ipsius. l. ecclesie.
s Poticiā. de hoc. no. p car. et de elec. cupientes.

h Confingetes. de hoc le. et no. §. in constitu. otho. ad elidenduz. §. i. ver. singentes.

i Quia dñs. qñ ps. recitans statum othonis succincte quod statutū est allegatum. §. in g. pñ. unde illa que in dicta cō. otho. scriptū ē hac parte si placet tibi sufficiat.

k Nos autē. iij. pars.
l Per nostrū antidotū. i. cōtrariā donacionem hoc est per niam cōrespon dens con. otho. pñ. ar. ff. de peti. her. sed si lege. §. cōsuluit vbi sic exponit in fi. in ver. plane. vel scōz grā maticos dic antidotū. i. medicinā cōtra morbum quasi ecōtrarium donū. ar. extra de iura. calumnie. §. ceterum. quod satis in idem recidit. dicitur enim naturaliter obligari ad antidotū. extra de testa. cum in officiis. cum ibi notatis. accipitur hic antidotum pro medicinali prouisione vel remedio. vt le. et no. per Jo. an. extra de iuramento calumnie ceterum.

m Vel secularis. no. ratione rei spiritualis peccati arctantur seculares per statutū iudicis ecclesiastici extra de iur. nouit ille extra de fo. compe. c. fina. lib. 20. vj.
n In qua. l. ecclesia.

o Jus obtinet patronatus. quod modis acquiritur tripliciter vt dicā infra e. consti. quia pñ qñ in ver. patrono.

p Nisi probabilem. i. iustā vt exponit Inno. extra de appel. bone. in. g. probabilem. sed nota hic licet non sit factum omnino certum tamen probabilem errorem excusare ar. ff. quis ordo in bo. pos. l. ij. §. j. vt le. et no. per Sup. extra de elect. qñ.

q Habeat. l. patronus. (c. j. i. fi. li. vj.)

r De ipsius. l. ecclesie.

s Poticiā. de hoc. no. p car. et de elec. cupientes.

li. vij. §. i. ver. noticiam.

a Quo casu. l. probabilis noticie huiusmodi.
b Licet presentare pōt ne sibi &c. infra qđ tem-
 pus habeat patronus: siue sit ecclesiasticus siue se-
 cularis presentare ne in superioze ius huiusmodi
 deuoluatur. ha-

bes et de iure
 pa. cam te. et. c.
 cū ppter. et de
 iure pa. c. vni-
 co. §. si. li. vij.

c Aliter de va-
 catione legitima
 puta renūciati
 one vel iudicia
 li priuatiōe. ar.
 in hoc qđ le. et
 no. §. i. respon.
 in fi. in glo. pe.
 et ple. no. in ex-
 traug. Jo. lu-
 scepi regimē.
 §. i. in d. vaca-
 tionum post prin-
 s. intellige hic
 de vacatiōe in-
 ris et facti. de qđ
 dixi plenius in
 con. otho. alicu-
 bi. post pn. als
 si vicaret de iu-
 re tantū nō autē de facto bñ posset platus institue-
 re pñtatiū nō tñ inducere. et de pñe. l. i. cōs. li. vij.

d Consterit. legitimis documētis. de quibus
 legitur textus satis declaratiuus.
e De hīs vero. l. vacationibus.
f Relinquantis. expresse vel saltem tacite. qđ dic-
 per w. et de rescrip. gratie in fi. in con. cle.
g Seu als dimittētis. vt i. etua. Jo. xxi. execra-
 bilis. §. porro. et. §. qui vero. deinceps.
h Pñtatiā cor-porālē cōsentientē nō dico som-
 niantes. ar. ff. de attili. tu. l. i. §. si. et qđ no. glo. ad
 quam remissi. §. in ver. resignanter.
i Episcopi diocelani. no. hic epīm pprie dici re-
 spectu ciuitat. vbi situat sedes epālīs s. diocelani
 respectu diocelīs. ar. et de re. iudi. radulphus.
k Sigillo autentico. de hoc satis leg. et no. §. in
 consti. otho. qm tabellionum.
l Vel pluribus. l. sigillis.
m Vel p testes. ergo nō per opinionē vel famā
 vt pñt in cōsti. otho. recitata. §. e. §. i. sed contra qđ
 innocēs credit cū verbo. xxi. q. iij. innocēs. i. pn.
 Solutio illud locū nō habet i iudice. vt ibi no. ar.
 et de sym. licet hely. §. i. ibi non facile credere. vbi
 etiā no. Jo. an. le. et no. lxxvj. di. si quid. sed for-
 tius opponit qđ ad probandū mortē absentis suf-
 ficiūt plūmptiones violēte cū expectatione mode-
 rata. vt le. et vt lit. 2tes. qm. §. si aut carnali cū ibi
 no. in glo. p famā. Item glo. tenet expresse famā
 solam ad hoc sufficere. naz qualiter pbaret aliter
 vulg. Jo. l. Boffr. mortuū esse. vt no. C. solu. ma.
 si quidem. Item inculpabile dicit quando veris

quo casu l. b. pñtate pōt
 nel. bi p lapsū tps pñdi-
 cū genere pñt. tamē ad
 quē institutio spectat neqđ
 pñumat pñtatiū admit-
 tere vel instituere nisi de
 morte rectōis vñ alit. de va-
 catione legitima prius cō-
 stiterit. de hīs dō nō alit
 cōstare sufficiat qđ p ipsi
 mortui vñ resignātis. seu
 als dimittētis pñtatiā
 cor-porālē: aut si absēs sit p
 epī diocelani sniaz i cui
 ciuitate vñ diocelī mortu
 fuisse vel als dimississe di-
 cetur aut saltem alterius

indicijs mortuus putat. vt le. et no. xxiij. q. i. cū
 per bellicaz. ar. ff. de fur. si quis ex bonis. j. respō.
 nam fama in huiusmodi sufficit. vt. e. consti. cum
 captiuitate. §. perdoct. Solutio potest distingui
 an sit fama vehemens & probabilis: tunc sufficit

persone autentice lras si-
 gillo autētico vno vñ plu-
 ribus cōsignatas p instru-
 mētū publicū vñ p testes
 iuratos idoneos & oī ex-
 ceptiōe maiores a qđ su-
 per hoc nō tñ de creduli-
 tate sed etiaz de scia scōz
 iuris exigentiā sufficiēs &
 aptū testimoniū deponat
 qđ si ztra ea que dicta sūt
 qđqđ i ecclia de fctō fuerit
 institut vñ qđ veri ē i tru-
 sus institutio tapialida sit
 & nliū penit sit momē-
 ti nec p ipaz cuiqđ ius ali-
 qđ acqrat etiaz si postmo

als secus. ar. et
 de sen. ex. inquit
 sitionem. §. in
 scōo. et dixi. §. i.
 con. otho. ztra
 latronuz. in d.
 vel manifeste.
 ibi alia ē fama i
 ter hoies &c. vt
 distigue de loco
 vbi sit fama an
 in loco domici-
 lij: an i loco be-
 neficij. et sic est
 fama remota &
 tunc non suffi-
 cit vt hic cuz si.
 extra de spō. in
 pñtatiā. aut ē
 fama i loco vbi
 dicit mortuus
 esse & sic ē fama
 ppinqua & ve-
 rificis tñc mor-
 tuum sic cogno-
 sci sufficit vt h

contrarijs supra ar. ff. de. adul. miles qui. §. mu-
 licet. Quid si maritus mortuus esse dicitur vel qđ
 si in mari mortuus esse dicitur? Responso per le-
 gem. C. de nauica. quotiens li. xi. nā hoc casu mē-
 tiores et probabiles probationes de morte crede-
 rem sufficere. ar. in hoc qđ no. cat. Et Jo. an. et de
 elec. vbi. §. porro lib. vij.

n Iuratos. als nō plene crederetur eis qđ tñc
 qđ religiosi essent etiaz si fratres minores essent ex-
 tra de testi. nuper. C. de testi. iure iurando in prin-
 o Idoneos. et per idem est. q. textus sequens de
 claret qđ sunt testes idonei.

p Exceptione maiores. facit extra de proba. l. i.
 & per specu. ti. de teste. §. que possit obijci p totuz.
q Secundum iuris exigentiam. qđ dic vt nota
 ui supra in ver. vel per testes.

r Si ē ea que dicta sunt. supra e. §. vñqđ huc.
s De facto. q. de iure non possit.

t Quod verius est intrusus. sed contra. nam ex-
 culari videtur per episcopi institutionē auctoriza-
 bilem. Solutio vt dixi in consti. otho. ad eliden-
 dum. §. i. ver. se intrudi.

v Nullius momenti. res enī perniciosa est ex
 plo vt per surreptionis astutiaz quis ascendat ad
 solium et apicem dignitatis. extra de elec. cum di-
 lectus. §. vero. vnde hic titulus habetur pro nō ti-
 tulo ar. C. de iure filii. l. ij. li. x. et no. per Sup. et
 de elec. c. vlti. ver. confirmationes. li. vij.

x Nec per ipsam. scz institutionem taliter ob-
 ceptam. Jo. de athon.

y Cuiqđ. malignanti pñtato etiā si post modum
 h ij

Constitutio dñi Othoboni.

confirmetur ar. ff. de fal. si quis legatum in prin. sed cōtra. C. de contract. iudi. l. j. post pñci. C. de nup. et si contra mandatum cum si. Solutio. vbi actus peccat seu factum est minus canonicum de iure coi tñc etiā per pñmationē sequētes defect⁹ non sanatur in aliquo. vt hic sic intellige totam glo. nota: bilem Sup. ar. extra de elec. si qui in ver. non oportet lib. vj. ar. extra de ap. si expellus. C. de leg. non dubium extra de re. iur. non fir. mat. li. vj. vbi nō dī. aliter. qz aut cessat cā im pedib⁹ & supue nit cā cōfirmās aut non: quod p̄sequere si velis pro vt no. ibi si tñ soluz peccet act⁹ de iure speciali. tunc per cōfirmationem sequentem reconualecet actus. vt in pñs. ar. C. si aduersus neu. autem. sacra pu. berū sic intellige notata p̄ Inno. et Hosti. abba. Jo. and. extra de elec. q. si licet. §. si autem. ar. l. di. stine. C. de dona. inter bi. & bro. l. si. Opponitur iteruz de lege. ff. de here. insti. l. iij. in fi. cum. l. se. Solutio aut impedimētū initiale est adnullās actū mero iure: tñc lz impedimentū cesset nō recōuale. scet actus. vt hic et de rescrip. si eo tēpore. li. vj. C. de libe. et posthu. si a patre. l. si posthumus. ij. re. spon. imo. ff. de leg. i. cetera. §. i. aut dñtarat est im pedimentū elidens: et tñc recōualecere pōt. vt in contrarijs. ar. l. ff. de adinen. leg. ex pte. ff. de pñ. et demon. interdict. ff. de ver. ob. inter stipulantē §. sacra. Tertio opponit q. critus spectandus est. ff. de iure fisci. nō intelligit. §. si quis palam. in fi. Solutio aut est impedimentū intrinsecus et tunc adnullat actuz perpetuo vt hic. ff. de here. insti. si alienū. j. respon. ff. qui et a qbus. l. si. seruo. aut est impedimentū seu defectus in accessorij⁹ tantū et tunc elidit ad tēpus. ff. qui et a quibus pignori. Itē quarto opponit. ff. de fallis. l. in pñb⁹. §. ff. Solutio vt ibi in fñ. existimet et adde distinc. tionem quam feci supra in consti. otho. auditum. in pñci. Jo. de athon.

a **U**acauisse. nō igit hic inspicit illud qd nocet. l. opinionē fallendi potius q. veritatē facti: q. atten. ta prodesset. ad qd opponit. ff. de bo. libe. si filius. Solutio scdm quos dā aut sunt res diuilibiles et tñc cōsiderandū est idem qd prodest in suo effectū item abest ad suū effectum. ar. ff. de cōdi. et de scri. ptura. nam tunc partes diuise faciunt vnū alteri non nocere. vt le. et no. ff. de libera. ca. nō solū. §. i. aut queritur i materia indiuisibili: tunc si mafia sit odiosa inspicitur illud quod inclinat ad odiū. ff. ad fil. si quis in graui. §. vltimo. vbi de hoc. si

enim in materia fauorabili inspicitur illud quod prodest. extra de sepult. sacris. ff. de sena. emācipat. §. si. sed contra hanc distm. videtur. ff. qui ad lib. procla. non li. l. si. ideo dicit di. aut certum est de mala causa: et tñc si constet de bona causa: p̄pō

derat tamē ma. la ne remaneat ipunita vt hic. ar. ff. ad. l. aq. ita vulneratus in fi. aut dubiū est. l. p. coniectu. ras. tunc illud quod mitius ē inspicitur. ff. de iur. fisci. l. iij. §. si qd palā cū si. S. p̄mūz mē bñ hui⁹ distic. ē dicta decreta. sacris cuz simi. ideo dic aut v. trāq. est de iure

coi: tñc inspicit illud quod prodest ad ius coi. licet hoc noceat singulari p̄sone vt hic in dicta. l. emācipat. §. si. idem vbi vñum implendū est iuris commu. nis aliū implendum est iuris specialis. quia tunc etiā inspicitur illud quod prodest ad ius cōmune ff. de condici. et de. l. auia. §. moriana. ar. ff. de mī. li. test. eius milit. §. i. aut vtrumq. est de iure spe. ciali: tunc inspicitur illud quod nocet. ff. de here. insti. si autem lex sic intell. c. all. b **C**unq. postmodum. iij. pars. c **P**rimi. et vere intitulati. d **C**onstituitur. per aliquem modum hic sequen. tem. imo et si institutio diceretur valere facta de isto scōdo tamen per reditum et aduentum rectoris p̄mi euanesceat ista institutio valida putatiue. ar. ff. de here. insti. l. vlti. C. de insti. et substi. sub. cō. di. fac. l. generaliter. nam scdm theologos verita. te quacūq. cōparata viciatur quod ab initio te. nuit si appareat contrarium veritati. quod est cō tra opi. di. extra de regu. iuris. c. i. §. vñ. q. si li. vj. e **E**o q. hic subijcit modos opertos pbandi p̄mum rectorem vñū cōrespōdentis prohibitioni mortis vel cessionis ipsius supra. §. p̄oxi. verū. de hys. Jo. de athon.

f **D**amnoꝝ. i. interesse. de quo no. per Inno. extra de senten. excō. sacer. ple. per di. extra de re. iuris. moza. lib. vj. et vide quod dixi supra in cō. otho. ad elidendū. §. vtroq. in ver. omne damnu. g **A**ltero alterius. de hoc dixi supra in dicta cō. otho. §. in vtroq. ver. et illum. et facit quod no. p. di. extra de reg. iuris. nullus pluribus. circa si. ibi dic ergo. q. li. vj. et q. vbi p̄sequens adhuc penā infringentis hoc statutum.

h **N**on sufficit pecuniaria pena. qui enim ho. minis naturā non erubuit dignus est pecunijs & aliter multipliciter condemnari. autem. vt defū. seu funera. §. ij. colla. ij. dic tamen hoc esse arbitra rium pro vt superior magis viderit proficere aīa bus spirituale penam imponere etiā pro spūali

De intrusis. Amoris proprii. Fo. lxxvij.

delicto. vt de cōse. di. ij. ego beringarius vel pecu-
nariā. vt le. et no. xxi. q. v. si qd cuiuslibet. et not.
Sup. xxij. di. q. v. pena. in fi. ar. per hoc extra
vt lit. non contest. qm. s. vlti.

a Quozlibet bñficioruz. facit qd le. et no. s. e.
cōsti. sacrozū. s.

b Donec ipsi
rectori. p. mo
iam residenti.

c Reddatur.
ergo supueniēs
actor aucte pro
pā possessionez
illius ecclie ab
alio sic auctori
zabili occupā-
tā nō pōt de in-
re apphendere:
lz de noua pre-
sentatione seu i-
stitutione non
indigeat. facit
qd dixi. s. i. cō.
otho. lz ad pro-
fugandū. in fi.
et dixi. s. in cō.
otho. ad eliden-
dū. s. et si for-
san. i. ver. reuer-
tat. in fi. sed nū
qd sic spoliatus
redies posses-
sio agēs possit
p aliquā exceptionē a restitutione repelli. ibi dixi i
ver. reuertat. sed tñ aliter plenius no. g. iij. q. i. in
sūma. & vide nōta i dicta cō. oth. sup. v. se. itudi.
d Adiciētes vt suprascripto modo. s. e. s. i. pñ.
psterit se ptnaciter q ptnacia dī firma perseue-
rantia animi in malo: sicut ptnacia dī in bono. vt
no. Sup. li. di. i. et nota hic fraudē cōmissam pos-
se purgari. vt le. & no. ex de elec. cōmissa. in fi. pro
quo dic vt no. s. in cō. otho. auditū. s. qm ergo. in
ver. agūt. et tñ notandū est fm Inno. ex de cens.
c. fi. et. c. cū pñdez. ppe pñm. quē ple. capit Sup.
xij. di. vni. in fi. q nec symoniacus nec intrusus
debet imittere eaz possessionē facti quā habet sine
licentia: lz tñ a rebus ecclie abstinerē debēt tales.
vt ex de cens. post trāslationē. s. rursus. idē etiā
debet esse in oibus suspensis siue etiā ab hoīe siue
a iure. et hoc etiā no. p Inno. et hosti. ex de sym.
de regularibus tenēt tñ ibi Tan. et Ver. q si pre-
latus nollit admittere resignationē nō minus ce-
dat ipse symoniacus. finaliter vero tenet Sup. in
dicto. c. verū. in fi. dictā sentētiā Inno. nō esse ve-
tam in symoniaco nec in intruso. lz alij qui titulū
habēt qm malū sine plati licentia nō possunt cede-
re. vt dicto. c. verni.

e Pter penas. fa cit ad illud qd dixi. s. e. con-
iuxta sacrozū in fi.

f Suprapositas. que multiplices sunt tam pre-
sentantis q institutis et etiā instituti. vt dixi. s.

quo p dicta cōmiserit a col-
latiōe institutione seu pñen-
tatiōe beneficioz quozū-
libz statuit⁹ manere sul-
pēlū donec⁹ ipi rectori pos-
sessio reddat⁹ ecclie adijet-
entes vt si postq de ipsius
rector: vita subscripto mō
zstiterit ecclia restituat ei
de zstru⁹ sō si p rebellio-
nē psterit pter⁹ penas su-
prapositas⁹ extūc oib⁹ be-
nificijs q⁹ i eodez regno
obtinēt ipso fctō ppetuo sit
pziuat⁹ & ad idē qd taliter
detinuerit quādocūq⁹ vlt
quōcūq⁹ vacauerit ppe-
tuo sit ihabilis ad optinē-
dū ad qd cupiditatis & ra-

s. pxi. et. s. e. s. totum.

g Et in eodem regno. nō ergo ubiq cū delictus
sit particulare. dic ergo cū glo. Ver. ex de app. pa-
storalis in glo. fi. ergo ibi. sed nunquid est idem q
suspēlus ab vna ecclesia vel bñficio suspendi vide-

ptine vicio reddidit se indi-
gnū Et si qd nullū fortal-
lis beneficiū habeat nō so-
lū ad hoc qd sic habere pre-
sūpserit: lz ad qdlibz aliō
vt i illadioceli quā scelerit
sui peste turbauit ipso fctō
auctoritate hui⁹ statuti se
ihabile^m eē ppetuo sciat et
penit⁹ nō capace. Cete-
rū⁹ ad oēs q ad pñtatiōez
aut alijs modis beneficia
vel ecclias sine⁹ canoica i-
stitutione plati p se vlt p ali-
os occupare psumpserit:
quos adhuc graui⁹ deli-
q re cōstat nec nō ad eos qui
ātē⁹ hāc cōstitutionē nēaz
occuparūt viuētis⁹ benefi-

tur ab omnibus
Auct⁹ e si causa
zernat vniuer-
salem eccliam.
secus si particu-
larē tñ vt hic.
h Qñcūq. s.
siue mediate si-
ue immediate lz
als mediū pur-
gat viciū vt le.
& no. s. i. cōsti.
otho. licet adeo
in fi. j. respon.
i Quōcūq.
quōcūq modo
morte vlt als vi-
ri. s. s. pr. post
pñ. i glo. puta
renunciatione.
h Et rapine
vicio. q rapto-
re nullus fur i-
probiōz dī le. &
no. mlti. vi. bo.
rap. in pñm.
l Et si qdēz.
verliculus.
m Inhabile.

Sed nunquid obiectus huiusmodi inhabilitatis
et infamie retardabit prouisionem suam quo mi-
nus allequatur beneficii possessionem? Dicit Ho-
stie. q sic si super his fuerit infamatus. C. de di-
gnita. l. ij. li. xij. habet ergo huiusmodi obiectus
diuersos effectus. Primus est. vt executio suspen-
datur. Secundus. vt ipsa suspensio probatio ob-
iecti criminis admittatur ar. extra de symonia. ac-
cusa. ff. de adulte. l. ij. s. si publico. Tertius est.
vt purgatio iudicatur vt le. & no. per Jo. an. post
Inno. extra de accu. accedens. super verli. resper-
sus infamia.

n Ceterum. quinta pars.

o Sine canonica institutione. sine q nō pñt licite
beneficium ecclesiasticum obtineri extra de re. iur-
ris c. j. libro. vi.

p Grauius delinquere. cū nullum colorēz titu-
li obtineāt vt patz i his q notāt i g. ad quā remissi
s. s. nos aut. d. q si z ea i pñ. facit q le. & no. i cō.
otho. cū sit ars. s. j. d. absq mgfo & d. ymaginez.

q Ante hanc constitutionem. et sic he pene ex-
tenduntur ad preterita et sic supra. c. pxi. in fi.

r Aliuentis beneficium. hoc enīz detestatur lex
etatis in hereditate viuētis. C. de pac. l. vlti. be-
nificium hic est hereditas clerici vt le. & no. supra
c. cōsti. cuz in armis. s. j. q etiā ex ratione iuris ci-
uilis hoc factum detestabile reputatur extra de cō-
cessio. preben. c. ij. j. respon.

Constitutio dñi Othoboni.

a Ad eos quoq. verficulus.

b Tam occupatores. post intrusionem alterius vice et loco intrusoris.

c q̄ intrusores. l. ipsemet p actū intrusorū. vt euitetur verborum inculcatio.

d Non satis fecerit. l. de fructibus damnis et expensis. vt. s. s. p̄ori. in p̄n. **e** Supranotatas penas. vt diri. s. s. p̄ori. ibi adijcietes. i. s. suppositas **f** Predicti legati. s. in cōsti. otho. ad elidendum que recitatur. s. s. i.

g In nullo diminuētes. q̄ multiplici afflictione quis cōterit de quo dixi. s. in cō. oth. q̄ in quodā. in gl. forte ppe fi.

h Sufficere non putamus. cauendū est de corrigibili ne rigor sit nimis rigidus nec mansuetudo dissoluta. vt no. w. ex de iudi. c. i. ppe fi. s. tēperātes in cō. cle. et diri s. in cō. otho. l. ad pfugandū. s. i. ver. digne. circa mediū s̄c.

i Tolerabilius existimātes. si is text⁹ habetur ex de testi. l. in fi. vñ no. hic bonus phiberi ppter sequens malum. vt no. xij. q. i. ita ergo

Item no. hic q̄ minus incōueniens eligi. vt magis euitetur q̄ minor cōcedit maior. xij. distic. duo. ff. de furtis si seruus cōmunis. s. q̄ vero. s. nam l. 3

cium vel ecclesiaz & adhuc detinent occupatam ad eos quoq. qui sine canonica institutione p̄elati seipsos intrudere p̄sumpserint nisi infra tres mēses a publicatione huius constitutionis tam occupatores q̄ intrusores huiusmodi omnino dimiserint q̄ taliter acceperint: & vt supradictum est non satis fecerint: supra notatas penas extendi volumus & mandamus his que contra tales i constitutionib⁹ p̄dicti legati & puicialiū cōcilioz tot⁹ n̄e legatib⁹ statuta sūt eis nullo penitus diminuētes: cōtra hos etenī deliquētes penas illas ex quo sufficere non putamus fauorabili⁹ eē ac tolerabili⁹ existiantes ecclesiaz vñ beneficiū vacare dūti⁹ p̄ cognitā dūtatē q̄ mōmēto quocūq. adulteri ap̄b violētū vel nephariū possessorē.

Ad hec cum ad archiepiscopum vel episcopum ad quem ecclesie vel beneficii collatio spectat vacationis notitia probabiliteraliter q̄ predictis modis forte peruenierit si forsitan beneficiū ipsū vñ ecclesie s̄ferat timēs nep⁹ lapsū t̄p̄is p̄tudinē sibi fiat possessionē tamē ipsi ec-

cl. de re. iur. quotiēs nichil. C. de pcur. l. exigendi. **k** Adulterari. sp̄suz propriū reiiciendo et aliis illegitimū sibi copulando ac sic m̄fimonii sp̄nale p̄ctū violādo. ar. ex de trālla. epi. inter corpalia. p̄t̄ exp̄ssius. vij. q. i. sicut vir.

l Ad hec. vij. pars. **m** Vacatiōis notitia. quā p̄sumo ep̄m cit⁹ vel tardius h̄re scdm q̄ vacatio dicitur publica vel occulta. et de cōcel. p̄bē. c. vnico. in fi. i. cle. not. w. c. li. de sup. neg. p̄elato. c. vnico. s. p̄ioratus in fi. **n** Aliter q̄ p̄dictis modis. de quib⁹ le. et no. s. e. s. nos autē. in p̄inci. **o** De per lapsum tēporis. s. s. nos autem post p̄n. vbi de hoc dixi. p̄t̄ de hoc extra de cōcel. p̄ben. c. nullam. s. p̄. & vñ. **p** Possessionem nō tradat. sic et de p̄bē. l. ep̄us. lib. vij. q. i. **q** Faciat seu cōsentiat s̄c. de h̄ijs dicam. j. c. con. ad tutelaz. s. nos igitur. **r** Propria. q̄ plus peccat. vt s. e. cō. ceteruz. in p̄in. **s** Alterius cuiusq. q̄ et ipsius p̄ferētis ad quē al̄s p̄tineret in ducere vel hoc mandare. **t** Si. ver. **v** Predictis penis. supra in s. c̄iō in p̄in. **x** P̄iuatuz. vt. s. s. c̄iō. s. adijcietes. **y** Supradictis. l. in s. c̄iō in p̄inci.

De vna ecclesia in plures diuidatur.

Summarū. **Q**uestiō ecclesie vñ diuisio in plures portiones ante constitutionem othonis aut post contra eandē facta nisi antiquitatis iure defendatur per diocesanos penitus reuocetur: & que post hac fiat irrita cēseatur. Qui vero contra hec attentans aliquē p̄sentare p̄sumpserit ius p̄sentandi ad p̄roximū deuoluendū amittat. Si vero p̄elat⁹ eo pacto quē uis admiserit aut p̄fetauerit vt portionē sibi retineat et⁹ retētiō et assignatio erit irrita: et ipse quousq.

Int duo mala: magis malū plus ē fugiendum

Aritatem. hec constitutio adijcit ad illam que habetur supra in constit. otho. cum sit ars. Jo. de athon.

In oibus. omne enim vnitū fortius est se disperso fm pñm.

Diuisiones detestetur. naz omne regnum in se diuisus desolabit. Math. xij. et per apostolus ad eph. iij. c. post pñm. facit. xl. di. sic uti. cū. c. p. c. c. in fine.

Que. l. diuio.

Inducit. s. extra q. diuio solatiū et cōcor diaz parat. vbi vñio seu cōmunitio discordiam generat. ff. si. regum. ff. famu. hericuli. et. ff. cō. diu. p. totū. ff. de leg. ij. cū pater. s. dulcissimi. i. ff. Solutio. ibi pñficat diuio ad societatez aiarū. hic vñ declinat ad nichilationē rerū. vt. s. in glo. nā omne. et. j. in glo. pñxi.

Materiale subiectū stabit. ff. de ver. ob. l. ij. et facit. ff. de sintuti. pñ pte cum simi.

Ex his. ij. ps recitās. con. otho. de qua. s. in. j. gl. vñ ad. s. j. e. nos igit. vñ ibi scripta hic tibi sufficere nō displiceat.

Nos igit. l. ij. pars.

Emulatione id ē vestigio vel in sequenti zelo iux. verus Emuloz inflat

talē presentationē seu assignationem et retentionem penitus reuocauerit: erit a quozūlibet beneficioz collatione: institutione aut presentatione ipso facto suspensus.

Vnitatem. i. oib. ma rime vñ in diuinis et spūalibus officiis et ministerijs ita pfectio seq tur vt diuisione supra oia detestet. q. desolationē et ruinā iducit. Nec enī vñ lū materiale subiectū stat bit vbi nñla sacre rei desig natione intellectū animi cōfozmiter ad se trahit cū in illo vñ i illo diuio agit di uersū faciēs qd est vñum.

Ex his catholice vñita tis sanxit auctoritas vt in vna ecclesia vñ sit rector et quasi vñ corpus vñ sit caput: sed stupefactiue zizanīe semiatoz iterdū per plurimoz i vna ecclesia pñ nozū discordiā iterdū per cupidoz figmēta q de ipa ecclesia nihil aliū q modū tpale venant hāc pestiferā sectionē diuersis mōis iducit vt in plures collata vna ecclesia diuidat rei pñ uitatem quadā mutatiōe vocabuloz seu noiz occul tātes: (qd detestabili ē)

amat inuidet atq minas. vel sic. Emuloz inuidet sequoz emuloz emuloz hortoz. leg. et no. xlij. di. sancimus. vt not. w. extra de sepul. dudum. s. ab olim. in con. cle.

Antiquitatis iure. que est per tempus cuius

in tm in qbus dā platis ar doz cupiditatis et auaricie exardescit vt pñtatos ad ecclesiastica beneficia nō admittāt neq alicui ea cōferāt nisi certa pñtū et redditū beneficioz ipso rū portioe retēta quā suis vñ applicāt vñ alijs eā ad tñs vñ simplicit cōfe rāt p suo libito volūtatis

Sup his aut legitime cōpescēdis pñct legatus diuisiones et pñctuales assignatiōes penit. phibēs et pñctuationes statuit vt nñq i plures pñonat vel vicarias ecclesia diuidat: et q tñc āte fuerāt diuise ite grent q cito facultas se of ferret nisi aliqua ecclesia sic foret ab antiquo forsitā iñstituta i qua p loci epm p uideri statuit q tā reddit. q pochia iñt eos cōgruis portioib diuidant: et q semp ad ecclesiam resideat aliqz q de aiarū cura solli citus i celebratiōe diuinoz et collatiōe sacramētoz se vñlīt exerceat et ho neste. **N**os igit pñcti legati factiōez digna emu latione seqntes statuim. adijciēdo vt omnis hñmōi pñctus diuio āte huius modi pñcti legati cōstitu tiōe fctā nisi tāto eā pñcl serit tēpoze vt merito pos sit antiqñtatis iure cēleri

cōtrarij memo ria non existit. et de ver. signi. qbus dam. s. p. pteca. et no. w. extra de excess. prel. c. j. i glo. vñ enim in cō. cle. cum si. de q bus dixi supra in consti. otho. de archidiacono. s. respō. vñ vñtē circa me diuz. ibi nec ob stant iura. et fa cit glo. ad quaz remisi supra in consti. otho. in prohe. s. i. ver. nouis. s. qua liter pñat pñcl scriptio tal. di cit hosti. extra de verbo. signi. quid p nouale. et Anno. co. ti. veniens. quo rum dicta resu mit Jo. and. et de pñcl. epī scopum in si. li. vñ. quid dicent testes pñclibē tis si talem ha beant conscien tiam q semper viderit pñtē poze suo et au dierunt a suis maioribus ita esse put iñtuit lex. ff. de proba ti. si arbitri. nec vñq audierit vel viderit cō trarium et q cō munis est et sem per fuit opinio q sic fuit. arg. et de testi. quo tiens hec autē forma proban di videtur neces saria. nam cum hec pñclscriptio nō cadit sñ sēu b iij.

Constitutio dñi Othoboni.

corporeo hois sed tñ sub iudicio rationis necessaria sunt he cause tradite p legē ad inferendū hunc articulū iuris. vt no. p Inno. ex de test. cum cām. siue testis fuerit requisitus de causa dicti siue nō: vt ibi no. Ideo cōsulo q sup q̄libet causarū istarū

articulus pbatōrius cōcipiat et maxime sup cōi opinione: si cōis opinio est nō extare de re tali sē. als non posset probari negatiua hūdi scdm Jo. an. in dicto. c. ad quid nouale. si autē ztra hoc aduer

sarius probare velit testes sui si de ipso: si sit zsciētia debēt dicere q viderūt tali tēpore ztrarium et audierūt a suis maioribus ztrariū fuisse. Quid ergo si vtrāq ps probet: tunc pferūt magis idonei & qui dicūt aptiora. extra de testi. i. nostra. vbi de hoc sic illiqz dicentes se vidisse contrariū deberent pferri cuz aliqz fatagāt probare negatiuam. ar. C. de procura. actor. scdm docto. predictos in. c. quid per nouale et. c. veniens. iuxta quod quero (de quo perplexitatem vidi) an exceptio interruptionis sapiat naturā facti contrarij v̄ exclusorij? Videtur q exclusorij per glo. predictam. cum sic excipiens asserit affirmatiua iuris cōmunis: et sic duo possunt improbare negatiuā contrariam probatam etiaz per plures vt ibi not. cum in facto exclusorio duo pzeualeant contra viginti. imo contra centuz. vt no. hosti. extra de fide instru. cum Johānes licet in facto cōtrario nūer⁹ testiu pzeualeat testibus paribus. extra de testi. in nostra. ar. C. de ztrahē. et cōmittē. si. optimam. Item veritas interruptionis probata stare non potest cū prescriptione probata. nam in prescriptione sufficit probare extremā tēpora. l. possessionē in pzin. et in fi. et qñqz in medio. vt no. xvj. q. iij. volumus. i. fi. glo. pe. sapit et exclusorij: qz non reprobat probationē primam: sed stat cum ea. arg. ff. de pac. si vnus. §. pactus. ne peteret. C. de athlet. l. vnica. li. x. ff. ad carbo. edic. l. iij. §. cause. ff. de cura. furi. concilio. §. j. cum si. videtur contra: qz introducendo prescriptionem allegatur continuitas prescriptionis nō interrupte. C. de prescrip. lon. temp. l. ij. ergo di- scōtinuitas arguit factū directe cōtrariū. vt post publicationē assationū in pzin. hec exceptio non admittatur. extra de testi. fraternitatis. et eo. ti. c. testibus in cle. nam cū cōtrarietas resultet ex ppositione nō autem ex dictis testium ergo post publicationē i principali. non auditur volens contrariare scdm regulā extra de testi. ex tenore. Itēz contra prescriptionem non sufficit interruptionē probare per pauciores testes. Vt no. Inno. extra de prescrip. audif. in glo. hinc colligunt. extra de cle. non reli. c. i. ver improbātes. in vi. per Sup. ergo inducit facti. cōtrarij naturā. vt premisi. nec

obstat qd dixi. s. in pzin. huius questionis. qz allegatio interruptionē. vt in. c. audif. arguitur non continuatio et sic licet iuris cōmunis implicat facti necessariam negatiuā. sed in. c. veniens. extra de ver. sig. li. vj. est affirmatiua iuris cōmunis. vt

ibi ptz. Nec obstat glo. i dicto c. volumus. qz licet ista tria tēpora sufficiant probare. vt ibi no. cōtinuitatē non oportet in

roducere vt p dixi. ar. in hoc qd leg. et no. ff. de vsuris. cū de in rē verso. vbi

plura inquirū-

tur in ppositione q̄ in probatione. vt ibi not. sed interruptio repugnat ppositioni ergo q̄. scdm dictam regulā Inno. Nec obstat q per dictam g. in dicto. c. volumus. subducta videt causa impediens probationē super ztrario que fuit subornatio. vt in dicto. c. testibus. in cle. ar. q lex generaliter loquens trahitur ad suam causam: et ad suam rationē. ff. de acquiren. pos. si is qui animo. C. de epif. et cle. generaliter in fi. qz lex non considerat causas subornationis tñ sed pzeuigilantiā requirit. extra de do. et contu. finē. ff. de hys q in frau. cre. pupillus. in fi. cum si.

a ¶ Que. l. antiquitas.

b ¶ Postmodum. i. post con. dicti legati otho.

c ¶ Et secuta. l. pletue. nō enī initiari et cōple ri posset antiquitas de qua hic loquitur inter tempora istoz legatorū de qbus tpiibus dixi. s. in pzo he. eorum.

d ¶ Cuiuslibet portionis. ex de pzeben. auaricia. e ¶ Reuocent. cū enī ecclesia sit cultrix et alitrix iusticie ideo lz ista assignatio vel retentio fit facta ad opus ecclie ius reseruātis vel alterius: pati nō debet aliqd in se vel alterū qd iusticie obuiat. nec debet murmurare lz taliter improbe reseruātū re stituat. autē. de alie. feu. §. i. in fi. coll. x. Sed qro nunqd successor illius rectoris cōsentientis hūdi retentioni vel assignationi salte ex certa scientia hec posset ratificari? videt q sic p ea q not. dig. ex de re. iuris. ratū in fi. li. vj. Dic cōtra ppter initū viciōsū & symoniacum: vt hic patz ar. i hoc qd dī xi. s. c. pzo. §. nos autem in glo. pe.

f ¶ Si qua. versicu.

g ¶ Nullā fore. sic ergo delictū p̄sone redundat i damnū ecclie: ad cui⁹ opus forte reseruatio talis fiebat: et sic est contra. ex de re. iur. delictū. li. vi. lz certe hoc nō debz ecclesia dānū reputare. vt. s. no. i. v. reuocentur. de hoc dic ple. p. w. ex de pzin h ¶ Et ne. iij. pars. (le. c. i. §. vlti. in con. cle. i ¶ Exemplū. mali. xi. q. iij. p̄cipue. v. prelati. tot mortibus digni sunt quot subditos suos ad perditionis exempla transmittūt. et facit quod dixi. s. in consti. otho. licet ad profuganduz. §. i. ver. pzo. fus. et. c. qd ad venerabiles. §. i. in pzin.

De abstrahētibus cōfugiētes ad ecclesiā. Ad tutelā. Jo. lxxix.

a Alia vice. de hoc dixi in con. otho. l3 adeo. 8. nullo modo.

b Ad superiorē p̄xime deuoluendū. eē de p̄ben. si de beneficio. in con. cle. vbi de hoc. licet i superioribus ecclesie distinguat casus negligētie ad casus delicti p̄mo ad deuolutionē. vt leg. et no. eē de electi. q̄p. li. vj.

c Si v̄o. ver.

d Quousq̄. sic. s. e. con. c. p̄ xi. s. cunq̄. v. q̄ nō sufficit.

e Reuocauerit. ne ab alijs expectet corrigi aut. de nupt. s. i in fi. colla. iij.

f Sit suspensus. vide g. Jo hannis and. ad quas remisi. s. in consti. otho. c. auditus. in fi.

g Ad tute laz. hec cōstit. cōtinens materiā quoti dianā. s. in cō. otho. nō habet ideo hic plus ad uertēda videt. ff. de liber. le. le gau.

h Opp̄ssoz. p̄ superioritatem dñicam vel potestatiuā. vt eē de immunit. eccl. cū ecclia. i fi. C. de hys q̄ ad ecclia. confu. p̄ totum: sicut ap pellatio d̄z p̄fuginz et leuamē opp̄ressozū iur violē ad p̄sidiū innocētie insti tuta. eē de ap. cum speciali: s̄z p̄ohdolo: mo dernis tēpori bus qui deberēt opp̄ressos vindicare eos repe tiuntur opp̄primere. auten. vt dista. iudi. s. si vero refutauerit. coll. ix.

presentās q̄dēbn̄ aut plu res ius alia^a vice p̄sentādī amittāt ad^b supiozē p̄rie deuoluēdū. si v̄o^c plat^d sic ptulerit v̄l p̄sentatos ad miserit aut certā terrā rett nuerit v̄l alij assignauerit portione simplicis vel ad tps nō solū institutio eius retētio ei^e v̄l assignatio v̄l ribus careat: verūetiā ipe quousq̄^f reuocauerit^g ipo fctō a collatiōe/ institutiōe seu p̄sentatiōe beneficiorū quozūlibet sit suspēsus.

De abstrahētib⁹ cōfugiētes ad ecclias v̄l cimi teria: seu res ibidē deposti tas: & de auferentibus ali quid p̄ter volūtātē eccle siasticorū dominorū de do mibus: manerij seu grā gijs eorūndem.

Summaria.

Si q̄s auctoritate vel facto: per se vel per alius: aliquē ab ecclia aut cimi terio eius: v̄l bona illic de posita abstraxerit: aut ab strahētes defenderit & ab stractionē rataz habuerit sit ipso facto excoicatus: nec absoluat donec ecclie violatē & dānū passo cōpe tēter satisfecerit: & si sic ex coicatus & a diocesano ad monit⁹ itra p̄fixū tps non

i Ecclesiasticam. aliud autem est violare eccle siam aliud basilicam non consecratā: licet basili ca talis immo et oratorium cum per episcopos ad sacra fuerit deputatum et etiam ecclesia consecra ta interdicta etiam immunitatez tribuat secundum

satisfecerit: eius terra ec clesiastico subiecta inter dicto ante satisfactionem non relaxando: q̄ si terrā non habuerit nisi domin⁹ terre admonitus eum ex pulerit eius terra interdi cto et ipse consimili exco municationi subiaceat Si vero clericus sic excomu nices nec statiz admonit⁹ satisfecerit oī beneficio in toto regno p̄iuetur: et si nullum obtinet ad obtinē dum sit p̄ximo quinquē nio inhabilis. Similis au tem sententia in ecclesia rum incendiarios et effra ctos feratur. Preterea qui ex locis ad ecclesias v̄l ecclesiasticos pertinetib⁹ quicq̄ contra consensum eorum abstulerit aut ab sumpserit ipso facto sit ex cōmunicatione donec sa tisfecerit innodatus. Qd statutum ne negligat die bus dominicis in singulis ecclesijs astantibus paro chianis continue per an num proximū publice.

Ad tutelāz et refugii opp̄ssozū ita immu nitatem ec clesiasti cā^a cernim⁹ constitutā vt etiam reos sanguinis ab incursu huiusmodi defen

Goffr. hosti. et Jo. an. eē de i mu. ecclie. c. pe. li. vj. & no. Jo. ā. eē de iure pa. nobis i p̄n. sup ver. eccliam.

k Vt etiā reos sanguinis defē dat. l. regularit oēs. vt le. & no. xxiij. q. v. reos. in p̄m. fallit in talibus. vt le. & not. eē de i mu. ecclie. inter alia & no. xviij. q. iij. licet antiquit⁹

Sed nūquid q̄ homicida gau dere debet imu nitate ecclie? de hac opinioe multiplici recti tatur p̄ Jo. an. eē de hoici. c. j. Credo tamē de fide iuris di stinguendum: aut per iſidias aliquē occidit: et tunc non est tuendus per ec clesiam fm ab. et pe. intelligē tes dictum. c. i. plane prout ia cet. ar. extra de i mu. ecclie. c. vlt. et auten. de man. p̄m. s. ne q̄ aut hoicidis coll. iij. nam et ibi ponitur iurē v̄bz adulterij quod semp̄ idu cit doli seu na turam doli que lex non reperit mutata. quare ergo p̄sumet dici phibita. C. de ap. p̄cipim⁹ i fi. et auten. de administ. offi. s. i. col. iij. scōz docto. predic. et k v

Constitutio dñi Othoboni.

in hoc declinat ratio Inno. posita in dicto. c. in
ter alia. vbi dicit rationē esse exceptionis facte in
istto textu de publico latrone et de nocturno agro
rum depopulatore: q non gaudeant immunitate
ecclesie: q de hys duobus generibus hoim presu
mit temp q isti

diolse fecerunt.
vt ibi no. aut i
petu et indelibe
rate sit seu effici
tur homicidia:
tunc immunitate
gaudere debet.
arg. ff. de pe. re.
spiciendū. §. si.
& ar. l. distin. ff.
de pe. absentez.
§. si. et facit qd
not. p docto. et
de homici. sicut
dignū. ppe si.
hec vera intelli
go vbi factū et
hmoi q litas fa
cti sūt notoria.
autenti. de pa.
te. §. si qd hoiez.
j. et. ij. respon.
sed in dubio q
usq qualitas
premissa fuerit

discussa in benigniorem partem est interim inter
pretandum: vt sic ecclesia talem ad eam confugie
tem tueatur. ar. et de re. iuris. in penis. li. vj. hoc
dico tam propter fauorem ecclesiaruz: q propter
pompuz periculū. ff. de app. nō tantū. sanctius
enim est facinus nocentis impunitū relinquere q
innocentem ad cōdemnandū tradere. ff. de pe. ab
sentem. prope prin.

a Infantes. i. innocentes.

b Et res nulli vicio subiacentes. non enim sunt
res que delinquant sed persone. auten. de manda.
prin. §. oportet autē. coll. iij.

c Ipsius ecclesie. multis modis accipitur ecclesia
quandoq pro collectione fidelium. quandoq pro
corpore rpi. aliquando pro ipsorū muroz ambi
tu. vt ple. no. extra ne prelā. vi. su. c. si. et extra de
ver. sig. cuz clerici. vij. q. j. scire. vbi de hoc no. sed
vltimo modo accipitur hic: et tunc habet priuile
giū ecclesia. vt nemo inde extrahat. ar. C. de hys q
ad ecclesiam cōsu. l. ij. Item huiusmōi sic accepta
ecclesia aliud priuilegium habet. vt non exerceat
ibi foruz. et de immuni. eccle. c. decet. §. cesset. li. vj.
C. de sacro sanc. eccle. l. ij. et no. j. e. constitu. deus
oipotens. Item tertiū priuilegium habet. C. de
hys qui in eccle. ma. l. j. et. ij.

d Septa. de hoc termino dicā. j. e. con. c. vlti. §.
pe. vbi loquitur de claustra monialiū. vlexpone
septa. i. sepes vel vineas. scdm Sup. ar. lb. di. pze
cepta. ar. C. de custo. reorū. l. idem. als. l. i. §. ibez
xviij. q. iij. verū. Sed nunqd domus rectoris gau
dere debet immunitate? Dicunt Inno. et Jo. an. q

sic cñ talis domus sit scēa scēz nō domino. vt not.
et de imu. eccle. c. i. et. c. inter. ar. xvij. q. iij. idem
statuimus. vbi de hoc no. sed alij hoc verū intelli
gunt qñ domus hmoi epi vel rectoris sunt infra
xl. pass^{us} ab ecclesia. xvij. q. iij. sicut antiq^{ue} & sic sūt

ca salutē hoim pphanoz
quitimoze dei contempto
et ecclesie reuerentia proz
sus abiecta: imo toti^{us} hu
manitatis et fame vel pu
dore^{is} deposito ad hmoi
confugarū abstractionez
et rerū predā et rapinaz et
locis ipsis se conferūt im
pudenter^{er} nos tanto pzo
ptius^{us} oportet intendere:
quanto sceleris hmoi pfi
dia magis^{us} noscitur peri
culū importare. **C** Nos^{us}
igitur huiusmōi iniqui
tates^{us} et scelera perfecto^{us}
odio ex officij nostri debet

g Qui prudēter attendit. ar. xvij. q. iij. mior.

h Et cetera. verū.

i Et rerū. facit qd le. & no. p doc. et de hoici. c. ij.

k Ecclesie reuerētia. de hoc le. et no. §. e. cō. do
mus dei. in prin.

l Pudoris. de hoc dixi. §. e. con. q indecorum. §.
nos autem. in prin.

m Impudenter. sic. §. in con. otho. licet ad pro
fugandum. in fi. j. respon.

n Proptius oportet intendere. ff. de dam. infer.
l. i. ff. de app. non tantum.

o Magis periculū. et de elec. vbi li. vj.

p Nos igitur. si. pars.

q Iniquitates & scelera. nota hñc textū q odio de
bet haberi pctā nō aut hoies: vt hic et. lxxvj. di.
odio. vicia et excessus nō aut plone. neq enī deus
irascit hoibus s; vicijs corū tm. de pe. di. j. qobze.
§. rurū. vt le. et no. p w. et de cā pos. c. i. §. i. i pu.
et sic nō obstat. xxij. q. iij. inter qrelas. imo ecclesia
quo ad plonas ledētes plonā tuā vindictā putab
vindicare potuisse. vñ vltus. paccere pstrat scit
nobilitas ira leonis. Cesar tu vincis vt victis parce
re possis. vt not. et de postu. pla. c. i. §. nos igit. in
b. vlti. et dicā. j. e. cō. iustus. §. ipse do. i g. pe.
dñ tñ scias satisfactiōē delicti pxiimi nō oportere
de necessitate salutis remittere pxi. vt le. et not. p
Jo. an. et de re. iudi. ad aplice. §. i. v. satisfactiōē
li. vj. rācorē tñ cordis maluolū et effectū destina
tum ad vindictāz pxiimi ipsi remittere debes. vt
bene le. et no. xxij. q. iij. si is qui.

r Perfecto odio. vñ in psal. Dñe probasti me.

infra fines desi
gnatas xl. dist.
eps s; certe nō
denegat imuni
tas s; vlti^{us} di
stent. vñ iuxta
opinionem pxi
maz dicā hmoi
domus etiā di
stātes ecclesiā
ce imūitat^{is} pxi
legio gaudere.
ar. et de conse.
eccle. vel alta.
c. i. libro. vj.

e Non cōtin
gere. de hoc ter
mino le. et not.
auten. de consu
li. §. spargere.
coll. iij.

f Ut in eis.
no. ad quē effe
ctū nō s; res in
ecclyis positas
ptigere. vt h se.

g Qui prudēter attendit. ar. xvij. q. iij. mior.

h Et cetera. verū.

i Et rerū. facit qd le. & no. p doc. et de hoici. c. ij.

k Ecclesie reuerētia. de hoc le. et no. §. e. cō. do
mus dei. in prin.

l Pudoris. de hoc dixi. §. e. con. q indecorum. §.
nos autem. in prin.

m Impudenter. sic. §. in con. otho. licet ad pro
fugandum. in fi. j. respon.

n Proptius oportet intendere. ff. de dam. infer.
l. i. ff. de app. non tantum.

o Magis periculū. et de elec. vbi li. vj.

p

De abstrahētibz cōfugiētes ad ecclesiā. Ad tutelā. Fo. lxxx.

ideo perfectio odio oderam illos.

a Prosequentes prompti euz apostolo omnem inobediētiā et potētiā viciā. vt le. ex de postu. prelā. c. i. §. nos igitur. xxiij. q. iij. relectāde. cū. e. p̄ced. qd iustū reputo: quando delictū notū est. secus in obsecris & dubijs. vt ple. no. ex de p̄ben. l. is. in. d. p̄p̄tioz sunt facit qd no. xlv. dī. vera. et qd no. Sup. extra de p̄luc. nō est. d. corrigendū. lib. 20. vj.

to p̄sequētes^a statuim⁹ vt^b si q̄s aliquē ad ecclesiā vel cimiterium vel claustrum fugientem inde abstraxerit^c violenter vel ei^d victui^e necessaria phibue

b Ut si quis aliquē. etiā priuatum laicū: qd dic vt no. et le. per doc. ex de sen. excō. euz p̄o causa: sed quia ibi fuit dubiū inter doctores an violans imunitatez ecclesie esset excōicatus ipso facto vel nō: hic determinat q̄ sic. vt infra p̄t. quilibet enī gaudet imunitate ecclesie cuiuscūq̄ fuerit conditionis oꝝtodore. C. de hīs qui ad eccle. confu. l. fi. ij. respon. de quo ple. tractat w. in cle. de peni. et re. c. i. vbi plura tractantur de hac materia. Quid ergo si clericum ab ecclesia q̄s extrahit violenter? Certe dicaz talem sacrilegus duplici excōicatione illaqueari. qd nō est incōueniēs p̄pter duplicitem effectus excōicationis. habet enī vñū effectus eijciendi ex ecclesiam et aliū ex detinendi ipsuz iam ligatum. vnde l. excōicatio nō posset assequi p̄mū effectum in iam p̄ius excōicato: tñ assequet scdm. ita q̄ si solutus sit vno vinculo alio tamē ligatus manet. p̄o quo videt q̄ hoc casu sic ligato nō sufficiat vnica absolutio. vt no. iij. q. iij. euger trudem. et ex de iudeis. ita quozūdaz. sed ple. no. ex de sen. grauis. §. ne igitur. in con. cle. per w.

c Vel claustruz. Nota hic aliqua loca specifica ei imunitate tribuentia. facit qd dixi. §. i. respon. ver. suscepta.

d Abstraxerit violēter. secus ergo si captiose vñ allectiue p̄out custodes carcerū post ei^a extractio: nem per se et per alios talibus persuadere solebāt hec lex enī abstractioni violentā notat que nō fit sine vi corporali. ff. de vi. et vi. ar. l. i. §. vj. possidere. et. §. se. d. sed pomponius ait. Contra tñ videt q̄ liberū arbitriū sic imutatur: igit̄ satis vis infer tur. ff. de vi. et vi. vim facit. et arg. in hoc qd dixi post Sup. §. in con. otho. ad elidendū p̄ope si. d. vi vel clam. ff. de iniure. l. apud. §. abduxisse. Itēz fides qñ p̄mittit etiā hosti seruanda est. xxiij. q. i. noli. tamen p̄mū intellectus hoc casu approbat cōsuetudo regionis et. vt dixi. §. in cōsti. otho. ad vicariam. affi. §. i. respon. d. alioquin. ff. de legi. si de interpretatione. nec mirū cum violētia improbitate arguat violātis libertate ecclesie: s̄ p̄tiam notat deceptionē p̄lone fallentis allectiue.

e Victui necessaria. ff. de ver. sig. verbo victus ff. de oper. liber. patronus. in p̄in.

f In quo. i. in qua phibitōe victus necessarij. **g** Similis est necati. lxxxvj. di. p̄lce fame morientē. ff. de liber. agno. necare. facit qd le. et not.

ex de eo qui dur. in ma. quā pol. per ad. euz habet et bñ dicit simil. q. vere nō necat. ar. ff. de fur. cum qui. §. is qui p̄ecario.

h Aut res alienas. de hoc dicā. §. e. con. ad hec. **i** Violēter asportauerit. etiā si de iure suo con-

rit: i^a quo similis^a est necati/ aut^b res alienas i locis p̄dictis depositas violēter^c seu hostiliter asportauerit seu^d asportari fecerit aut factā suo nomie vñ

tendat. vt not. Inno. extra de imu. eccle. c. i. **k** Seu asportari fecerit. pone ergo itroduxi i libello q̄ tu asportasti. p̄bo q̄ tu asportare fecisti seu mandasti: an suffi-

cienter p̄obē introductū? Mult Innocē. dicere q̄ non. qz diuersa est causa agendi in vno et in alio. qz itroducens vñū nō sufficiat reliquuz p̄obare. vt ipse no. ex de dona. inter dilectos. p̄o quo facit glo. ff. de peti. here. si quis libertate in si. Sed car. extra de re. iur. qui facit per aliu. li. vj. hoc distinguit finaliter: aut p̄pono hñdī factū esse per te ipsum. tunc si p̄obem de facto per aliu est impetimens sicut illa que non clauditur sub libello sic intelligitur glo. Inno. sup̄atacta. Imputet enīz sibi actor qui ad certā formā fatue se astrinxit aut deduxit in libello simpliciter factus: tunc videtur deduxisse in iudiciū omne causam inferentem eādē conclusionē. vt ex de testi. spo. ad sedem. quaz distinet. ponit etiam hosti. in dicto. c. inter dilectos. Sed contra illā distinctionē videt casus. ff. de vi. et vi. ar. l. i. §. ait p̄tor. cū huiusmōi actiones causentur ex facto aduersarij. ergo necessario venient in introductione libelli. Nō enī sufficit sic p̄ponere dico q̄ sum delectus vel q̄ res mee sunt asportate nisi dicaz etiam per quem vel cuius aucte vel facto. nam hec cadunt necessarij in probatione an per te vel per alium. C. de transact. sub p̄textu: ergo et in libello poni debent. plura enī quandoq̄ veniūt in libello q̄ in probatione. nō autē ecōtra ff. de vñur. cum de in rem verso. vnde p̄o opi. Inno. p̄dict. facit qd introducto vero cōtractū vel alio actu nō sufficit p̄obare p̄sumptuz. ar. ff. de nora. acc. electio. §. item si ex pluribus. ff. de ting. v. iuncto. l. i. in fi. cū. l. ff. de re. iur. qui dolo. et. l. parem. et. l. ad ea. ff. de ver. sig. verba p̄traxerunt. Quod tñ in dubiū reuoco an libellans in vero et probans in p̄sumpto obtinere debeat in causa? Videtur q̄ nō per spe. ti. de teste. §. i. in ver. itēz q̄ deposuit ibi. sed pone egi p̄tra te. vbi tenet q̄ deducens in libello numerationē pecunie et p̄bans solam partis cōfessionē nil p̄obet nisi hoc in iudiciū deduxerit. ar. ff. de peti. here. si quis libertate in si. p̄o hoc etiam facit. C. de fide. con. liber. l. fi. Sed cōtra. ff. de dolo arbitrio. §. non tñ. ff. si certū pe. vñū. ff. de cōdic. tritica. in hac. ff. de leg. i. si to mus. §. qui cōstitetur. ff. de re. iur. hoc iure. §. deiecit p̄o quo dic: aut est p̄sumptum antiqui iuris de claratiū. tunc l. allegetur in vero. sufficit tamen p̄bare in p̄sumpto. ff. de vñu. cū de in rem verso. ar. ff. de testa. heredes. §. sed si notau. ff. de leg. ij.

Cōstitutio dñi Othoboni.

vñ ex familia. §. si de falsicia. ff. de acqui. re. do.
 l. adeo. §. cum quis. et de dilat. l. se. nam cū sit rela-
 tio ad tēpus retro in quo actus valuit. tunc nō re-
 putat ius nouū sed antiquū cōtinuatū. ff. de testi.
 pe. iter. idēz. §. i. ar. ff. de testi. ad testiū. §. i. aut pze
 sumptū ē noui
 iuris itroducti
 uñ. tunc nō suf-
 ficit probare in
 psumpto sic lo-
 quit dicta opi.
 Inno. naz. si li
 bello qđ deicti-
 si et probō per
 interpositaz p-
 sonam non valet. vt hic ar. l. all. ff. de vi. et vi. ar.
 l. i. §. ait pze. ff. de ting. iunct. l. i. in fi. facit. ff.
 de rei. ven. qui petitorio. ff. de aqua co. et el. l. i. §.
 item quesitū. et. §. idēz in fi. frustra enī adderet lex
 nisi ppter diuersitates materie ex quo eadem erit
 cōclusio. ar. ff. ne quis est. qui in ius vo. est vi et si
 per aliū in prin. cū. l. pze. C. de codicill. si idē
 ratio hñdi est qđ psumptio impugnat idēptitatem
 facti prius deducti et per cōsequēs impugnat idē-
 ptitatem iuris. vt no. Inno. et de testi. fraternitatz
 i. cū i facto ius sit positū. ff. ad. l. acquit. si ex pla-
 gis. §. incl. no. hoc verum intelligo vbi diuersitas
 causat ex pte agentis ex cuius psona ius incitatur
 ff. si pars here. pe. l. ij. sicut est in huiusmodi et in
 supradictis. sed vbi diuersitas causatur ex parte
 rei sufficit probare in psumpto. ff. de nora. act. si
 seruus depositus in fi. ff. de re. iur. parem cū pñs
 supra allegatis. Iuxta hoc quero an mandās mu-
 tilari vel occidi efficiat irregularis sicut mutilans
 vel occidēs? Videtur qđ non p pmissa. Itēz vbi
 lex penā infligit ipso iure delinquenti: tunc man-
 dans vel ratū habens illā penā non incurrit: nisi
 pena esset contagiosa. vt ex cōdicatio de qua loquit
 §. ne. ar. ff. de hīs qui no. infa. qđ ergo in pñci.
 cū. l. pze. Item lex pñtionis factū verū non
 fictū cōsiderat. xi. q. i. c. vlti. s. hic cōtra si pñctus
 cōtra est rite figuret. et de homici. c. vlti. li. vj. ff.
 de vi. et vi. ar. l. i. §. deictisse. ff. si quis omilla ca.
 testa. l. i. §. i. et. §. pui refert. ar. ff. ad. l. corne. de sic-
 ca. nichil interest. qđ verum est si tñ factum fuerit
 l. secutū. ff. de fur. l. si quis vñzi als. l. si pecunias.
 §. neq. vbo. ff. de ver. signi. sepe. in fi. nec obstant
 pñtraria. qđ lex i certo casu statuens nō extendetur
 ad casum etiā similem rationē habēz ex statuto
 speciali. als sic si ex iure cōmuni. vt no. di. in dicto
 §. deictisse. sed in hoc declinat Jo. an. et de hoici.
 sicut dignū. in glo. cū hoiciū cōmittatur in pre-
 cepto sine mandato. et de cle. pug. in due. c. fi. fa-
 cit. C. que sit lon. cōsue. l. i. in pñci. sed ibi loquit
 vbi alius casus similis remaneret indeterminatus
 a
 Ratam habuerit. de rati habitione in delictis
 satis legitur et no. et de sen. ex. cū quis. li. vj. Sed
 queritur questio dubitabilis iuxta hoc an si actus
 sit cōtra delinquentē qui cōdemnatus satisfecerit
 sentētie nichilominus possit agi pñtra ratū habē-
 tem et cōtra mandantē? Dic aut actum est contra
 ipsum ratione delicti ad interesse: tunc vno soluē

te alius liberatur. ff. de vi. et vi. ar. l. i. §. quotiens
 aut ad penam: tunc nō liberatur aliq. ff. de iure ci.
 iudi. si quis idem. q. §. iter q suis vñq in fi. et. l. se.
 ff. de iniur. l. nō solū. §. proculus. quasi tñc delicta
 separatim sint accipienda. ff. de v. sig. sepe. §. vlti.
 et sic soluit di.
 post disputatio
 nē plenior. et
 de regu. iuris.
 rati habitionis
 ante fi. li. vj. fa-
 ciūt p hoc g. ad
 quas remisi. §.
 in consti. otho.
 ad elidendum.

§. in vtroq. §. et illum.

b
 Del occulte. no. occultam penā incurrere vbi
 in delinquentē infligitur pena ipso iure licet secus
 in sententia spāli p hoicem ferenda. ij. q. i. nemo.
 c
 Consiliū. de hoc no. per g. et hosti. et de hoici.
 sicut dignū. et differt ab auxilio. vt ibi no. Inno.
 plenius. l. et no. per di. et de re. iur. nullus ex cō-
 silio. li. vj. et per w. de fo. cōpe. c. i. §. cōsiliarios.
 in con. cle. Tu dic differentiam elici ex textu. ff. de
 furtis. l. in furti. §. ope. in fi. et tangā. j. in g. pri.
 d
 Del cōsensum. de hoc no. w. et de vñris. c. i.
 §. lane. in con. cle. pro hac materia latius tractam
 da g. et Inno. quaduplicem cōsensum ponit. et
 de offi. dele. c. i. Quod tu recōbines scōm hosti. et
 Jo. cum adiectionibus quibus daz. Nam aut als
 esses facturus l. nō cōsulerem tunc in cōsensu cō-
 silij plus pecco q negligens: minus tñ q faciens
 no. Car. et de pe. felicit. li. vj. ar. lxxxvj. di. tāta.
 in fi. aut nō esses als facturus. sed ad hoc cōsilio
 meo principaliter incitatis: tñc par est delictū: et
 ideo par pena. extra de homici. sicut dignū. §. qui
 vero. ff. man. l. ij. §. si. ff. de furtis. l. qui seruo. §. i.
 §. itē placuit. in fi. de obli. que ex delict. nal. §. ope.
 aut queritur in cōsensu negligentie. s. qñ scio te
 velle delinquere et possuz te auertere et impedire
 tunc dicūt g. et Inno. in dicto. c. i. l. q minus pu-
 nitur talis consentiens. vt ibi no. Tunc tamen qz
 negligens punitur quasi pari pena: si talis fuerit
 ad quē superioritas pñuit impedire. C. de sacro
 san. eccle. iubemus. §. yconomus. et ibi no. ar. ff. de
 nora act. in omnibus. et. l. se. et de vi. et ho. cle. §.
 pe. et de sen. excō. quāto. ff. si fami. fur. se. vi. l. i.
 §. hoc autem. nam hoc casu. negligentia censetur
 crassa et supina. vt no. g. i dicto. c. i. ar. op. C. ad. l.
 iul. de vi. pñua. oibus. §. pe. et vlti. sic debet intel-
 ligi textus. ij. q. vj. negligere. cuz possit pñurbare
 peruersos. c. i. cū i potestate vel pñelatione sunt
 vt no. w. et de eta. et qua. c. i. in fi. in con. cle. als
 enī secus si ad negligentē prohibere vel impedire
 non pertineat. le. et no. per di. expresse. et de reg.
 iur. nō est sine culpa. li. vj. ar. per hoc. C. de dona.
 si pater. aut queritur de cōsensu cooperationis:
 et tunc par est culpa et pena. ff. ad. l. cor. de sicca.
 hi quoz. C. de epil. et cle. si q. et. l. i. vbi de hoc.
 aut queritur de cōsensu auctis vel tutionis ma-
 lozum: tunc plus peccat consentiens q faciens. ff.
 de seruo corrup. l. i. §. persuadere. xxiij. q. iij. qui

De abstrahētibz cōfugiētes ad ecclesiā. Ad tutelā. Fo lxxxj.

aliozū. et de sum. tri. c. i. ibi homo diaboli suggestionem peccauit. quidam tñ dicunt ibi loqui in heresi. et in hys maioribus: sed in minoribus debet esse par delictus: et ideo par erit pena. ff. de incen. rui. et naufrag. l. iij. §. nō tantū. ff. de recep. l. i. arg. p hoc. ff. ad. l. pompe. de pici. dijs. l. vtrū. sed de hoc dic vt. §. i cō. otho. cōtra latronum. j. re. spon. §. defen. derent.

a **¶** Quo. scz vinculo. & facit ad hanc litterā quod leg. j. e. §. ad hec.

b **¶** Ecclesie cui iniuriā. Sed nū qd platus hanc iniuriā ecclesie irrogatā possit sol^o remittere? dicūt doctores q nō & no. xxiij. q. iij. si is qui. i glo. in rancore in fi. et de sen. ex. contingit. j. respon. in. j. g. et de elec. cupiētes. §. ceterz. §. sint puati. per card. lib. vj. et not. Sup. e. ti. sciāt. in g. fi. et c. q. sepe. añ fi. eo. li. Sed Jo. an. videt tene re cōtra. nisi in casu qñ additū est in constitutione remissione nō prodesse. vt et de rescrip. statuti. §. añ pe. li. vj. et. e. li. de sen. exigit in fi. et not. ipse et de cle. nō resi. c. i. §. suas. li. vj. quā sententiaz plures amplectunt modern: cum hñdī prelatus sit administrator legitimus. vñ si hñdī essent recepta: ea tñ posset donare cū non esset donatio ex cessiua. ar. in hoc qd le. et no. et de dona. fraternit. ergo pōt etiā remittere cū remittere sit dare in effectu. ff. de condi. demon. iulianus. sed certe q ad casum nostrū opinionē primā reputo veriorē: naz in huiusmodi asportatis et extortis lex presu mit liberū arbitriū etiā in remittendo nō esse prelati: ideo restit actualis restitutio etiā in integrū ar. xi. q. iij. qā cognouimus. et ar. et de imu. eccl. clericis. li. vj. C. qd me. cā. si p impressionē. ar. op. C. de noua. nec in fi. nō pos. l. nō solent. in fi.

c **¶** Dñū passio. sicut dixi. §. e. cō. cū i armis. i fi.

d **¶** Cōpetēter. l. si res extant eas reportando ad locū vnde surrepte erāt. iij. q. i. §. sed notandū i fi. et de transact. veniens in fi. naz in delictis offerri debet debitū ad locū creditoris cū talis debitor sem per in mora sit. ar. ff. de cōdi. furti. l. iure. et. l. vlti.

al si nō extant res tñ satisfacit estimationē solue do iustū damnū passio nō dico priam regiā. ar. ff. ad. l. falc. precia rerū in prin. et forte nō esset pec catū dicerere talē obligari etiā ad dāna & expelas. ar. i hoc qd dixi. §. i cō. oth. ad elidēdū. §. i vtroq. ver. oē dānuz.

Sed nūqd ptra viros eccliastricos agētes sup sua huiusmodi spoliatione ad mitat recōuen tio? dic q non. ar. ff. de iudi. l. ij. §. sed si agāt. not. Ber. et de arbi. cū dilect^o. i fi. prime glo. de hoc no. i spe. ti. de recōuetiōe. §. nūc dicam^o.

e **¶** Et si quidē vericulus.

f **¶** Monitus. de hoc dixi. §. in con. otho. §. eos autem in prin.

g **¶** Infra pre fixū tēp^o. ergo ab initio hoc tē pus est arbitrarium. ff. de iure delibe. l. i. in fi.

h **¶** Ab eo. l. dio celano suo de q dic p Sup. et de consti. cū aiaz. in fi. lib. vj.

i **¶** Nō satisfecerit. vt iā dixi (§. i §. 2 petēter.

k **¶** Terra ipsius. l. excōicati sacrilegi predicti per diocesanum moniti.

l **¶** Interdicto. de hoc dixi supra in cōstitu. otho.

m **¶** Qd si. verlicu. (basilicatu. §. et ne. ppe fi.

n **¶** Non habeat. l. dictus excōicatus.

o **¶** Ex tunc. l. post monitionem predictam.

p **¶** Terra ipsius. l. dñi vt pmittit admoniti et cō cordat cū hoc textu. et de vlu. c. i. §. qui ho. li. vj. auten. de sta. & plu. 2 liber. eccl. si ho dñs. coll. r.

q **¶** Interdicto supponat. et forte ipso iure excōi catur: saltem post legitimā monitionē. xxiij. q. v. administratores.

r **¶** Quid. §. nō vltra. ar. i hoc qd le. & no. §. e. cō.

s **¶** Repe. §. (dom^o dei. §. q si rector. §. donec.

t **¶** Eodem regno. sic. §. e. cōsti. amozes. cūq. ver.

v **¶** Per quinquēniū. tēpus arbitra (adiciētes. est: sic supra in con. otho. cum laicis.

x **¶** Violant. cōcordat ad hūc textū. et de crimi. fal. c. i. et et de re. iudi. c. i. in fi. li. vj. et de ap. c. i.

y **¶** Que autem. iij. pars. (in fi. e. li.

z **¶** In premillis. supra. §. pxi. per totum.

a **¶** Incendiarios et. et p vel. q. diceret tam ecclesia

b **¶** Obseruari. q ad excōicationē (licos & alios.

Constitutio dñi Othoboni.

ipso facto et. l. ista supradicta: p qua materia dic aut accipit aliquid ab ecclia vel ei⁹ ministris violenter quasi ex debito servitutis tñc post monitione cōpetentē ipso iure huiusmodi violatores excoi cati redduntur. et de inu. ecclie. nō minus in fi. sed s de iure ciuili

erāt tales excoi candi. C. de la. sanc. ecclie. prelati. in fi. Item si psonā ecclia sticā quis violenter percussit vel psonā laicā ab ecclia vi ex-

emerit excoicationē ipso facto incurrit. s. vij. q. iij. sacrilegiū. et. c. si quis suadente. i. respon. et. s. qui autē. et de re. iudi. c. ij. s. ppetrauit. li. vj. le. et no. s. e. s. nos igit. post prin. in glo. etiā priuati. aut cōmittitur sacrilegiū in rebus ecclie. tunc aut cū effractione vel incendio ipi⁹ ecclie et sic cū violē tia. et tunc ipso iure excoicant⁹ vt hic. et de sen. ex. 2 questu. et. c. tua nos. in tantū q post denūciatio nē p solū papā absoluant⁹. sic intellige. xi. q. iij. ca nonica. xij. q. ij. de viro. et qd le. et no. xvij. q. iij. omnes. idem si cū quauis alia violētia. vt. j. s. ad hec. hoc tñ excepto q i casu illius canonis localis nō mittit ad papā ppter absolutionē. ar. i hoc qd no. s. in con. otho. in prohe. s. deniq. ver. et cōsen su. ibi quis ergo. vel dic vt. j. s. pri. in. i. glo. aut sine violētia aliqua 2mittitur sacrilegiū. puta qs surrepuit calicē incaute dimissum. tñc nō excoicat ipso facto sed post sentētia. et de furtis. c. fi. xxiij. q. vlt. pessima. et no. xvij. q. iij. c. i. et. c. quisquis et no. per hosti. extra de foro cōpe. conquestus. de multiplici vero sacrilegio no. Sup. et de pe. i pn. et. s. idem si qua. li. vj.

Ad hec. iij. ps fundata in canone. xvij. q. iij. sicut que. et. c. quisquis in prin. et. s. idem si quis domū. le. et no. et de fo. cōpe. cum sit. facit expref sius. xij. q. ij. indigne. xvij. q. i. i canonibus. s. val de. et. s. generaliter. et. c. similiter. q. vlti. nullus. laico. et. c. filius. quorū iurū hec cōstitutio vi detur suppletua et declaratiua seu interpretatiua naz in dictis iuribus remāsit dubiū an subiaceret excoicationi ipso iure vel nō? ar. extra ne cle. vel mo. clericus in fi. de hoc tñ. xvij. q. iij. omnes. qd hic declarat. l. q ipso iure. imo videtur hec constitutio istorū iurū approbatiua tāstū. x. q. i. c. fi. in fi. vñ licet regulariter nō includatur in statuto delin quēs presumptus nisi hoc cōtinet in statuto sicut not. extra de sen. ex. mulieres in fi. et per Sup. et de elec. c. i. in d. tā is qui. li. vj. tñ hic secus cuz sit antiqui iuris declaratiuū. vt dixi. s. s. nos igitur. i glo. ponc. extenditur ergo hec pena ad mandantē et ratū habentē. vt ibi no. ppe fi. ar. extra de sen. ex. cum quis. li. vj. et dē hoc manifestari in quadā cōstitutione prouinciali que sentētia maxime ptz ex hoc q iste paragrahus est 2tinuatus ad prece dentia in hac cōsti. s. s. nos igitur. vbi loquitur de asportantibus res depositas in ecclia. hic decla rat idem esse si in alijs locis pjs cuz dicit ad hec et

ibi in. s. nos ptz de huiusmodi psonis psumptis. **A**lijs locis huiusmodi. l. pjs vltibus deputa tis et de huiusmodi locis q exēptionē capiūt not. W. extra de sepul. dudū. s. aboleri. super d. in hys locis in cle. Jo. de athon.

clerias pertinentibus ac cedens: quicq ppter⁹ voluntatem aut permissio nem⁹ dominorum⁹ vel eo rum qui sūt hmoi rebus⁹

Archiepos. de hys dixi. s. i consi. otho. qd ad venerabiles in prin. **P**ersonas ecclasticas. reli giosos & secula res huiusmodi personas cōpre

hendit licet als religiose persone ab alijs ecclia sticis distinguuntur. extra de consi. ecclia quicq de rebus prelati. vt le. et no. extra de foro compe. cū sit. vel sub eius custodia saluo tñ q res prophe ne priuatorum non debent reponi in ecclia: nisi propter hostilitatem vel aliam causam huiusmodi extra de custo. encha. reliqui. ratio huiusmodi est nam res que ecclie coherēt eodē priuilegio gau dent. vt no. de pe. bñ. i. si quis pulsatur in gl. hinc argui et de dictione quicq als qd. habes notatus in extrauag. Jo. suscepti regimis. s. vlti. in prin. Sed quid si esset res ppria ipsius auferentis a do nibus rectore. tunc non videtur violēter ingres sus irrogare hanc penam. contra videtur dicendū per. l. ff. qd me. cau. extat. C. vñ ui. si quis: in tan tam. que iura an locum habent scdm canones in rebus ecclie no. per docto. extra de do. et contra. c. i. res igitur pprias nō licet sic auferre. ff. de fur. cum es. s. si bona. ff. vi. bo. rap. l. ij. s. si quis ergo. cum ibi no. nisi forte ipse auferens continue rem suam querendo et insequendo eam. j. huiusmodi pia loca reperiret receptam. ar. ff. de vi. et vi. ar. l. iij. s. cum igitur. tunc eius locus pius huiusmodi cultrix et alitrix pcedesse non debet. ar. auten. de alic seu. s. etiam. coll. x. cum ecclia hoc casu pre tendere nō posset causam retinendi res huiusmodi ar. op. ff. de furtis. si is qui rem.

Preter voluntatem. nam semper presumunt dñi esse inuitti. ff. de furtis. qui vas. s. necare. cum ibi no. et de dictione preter. dixi. s. c. cō. iuf. in fi. **P**ermissiones. no. non requiritur reclamatio seu inhibitiō prelati ad hoc vt auferēs penam ex coicationis incurrat: sed sufficit non permissio. rō no. in dicto. s. vetare.

Dñorum. de hoc dicam. j. c. consi. xpiane. s. ex his. in ver. spes. pauperum.

Etel eorum. l. famulorum custodum. vt sequit tur. dñs enī videtur per hoc vituperari. Item et in laudibus ipensis famulo collaudari. ita q dica mus actionē cōpetere domino pro molestia illata famulo. vt satis no. de hac materia per w. extra de reliqui. si dñm in prin. et de excof. prela. frequens primo respon. sup. ver. et appellatiōibus. in con. cle. et no. Jo. an. et de ordi. cogni. cū dilect⁹ in pn. **R**ebus. clerico quoq licet res suas armis de fendere. et de sen. ex. dilecto. li. vj. vbi de hoc per docto. licet hosti. dicat 2tra similiter hoc fieri non

De q̄s ipediat matrimo. celebrari in facie eccle. Cōiugale. Fo. lxxxiij.

debere in p̄sona p̄pria ipsius clerici. vt no. hosti. extra de hoia. suscepimus sed p̄mā opinionē. s. q̄ huiusmodi violento etiā violēter liceat resistere cōfirmat glo. pe. c̄. de offi. dele. ex litteris de q̄bus no. per w. c̄. de homici. si furiosus p̄p̄e si. in cō. cle. de hoc not.

xxij. q. iij. s. i. sed ple. no. e. cā q. i. s. i. facit qd̄ dixi. s. e. cōsti. cū i armis. s. re spon. verū. ad offensionem.

a Deputati. per illos p̄clatos dños facit C. de furtis. cū qui. s. vlti.

b Consumere aut auferre. hec ad paria iudicantur. ar. c̄. de resti spo. sepe ar. ff. rerū amo. l. iij. s. itez verū p̄p̄e si. etiaz de his vocabulis spoliationes sapientibus. ple. not. c̄. de elec. sciāt. in ver. spoliado. li. vj.

c Contrectare. animo malo: in effectu p̄clatus non sit passus damñū. ar. de pe. di. i. bulgare. in glo. quo ad. ij. et facit quod dixi. s. in cō. otho. auditu. s. q̄m igitur in prin. cōtrectās vero h̄mōi bona ecclesiastica nedū d̄ in eis cōmittere furtū. sed etiā sacrilegiū. xij. q. ij. amico: imo et tanq̄ homicida sit. e. q. c. qui abstulit et nō quaecunq̄ furtum sed etiā peculatū qui d̄ fieri de re publica. vt le. et no. xxij. q. iij. quid igitur. Inde cōparatur sicut cōtractans cū nō veniet talis nisi vt furetur mactet & perdat Jo. x. no. res mobiles p̄p̄rie cōtrectari occupari & capi. sed imobilia dicunt iuadi vñ tñ p̄ altero poni sepe poterit reperiri. vt no. sup. c̄. de elec. generali. v. occupare. li. vj.

d Ipso facto. et hec est declaratio iurū antiquorum. vt. s. dixi in prin. huius. s.

e Excoicatione ligatus. vñ simplex rector pōt talem violentē sacrilegū denūciare excoicatum. imo si nō esset lata sentētia posset saltē post monitionē legitimā excoicare in genere. c̄. de offi. ordi. c. ij. et. iij. et dixi. s. in cōsti. otho. p̄to. s. i. in prin. Sed posito q̄ grauatus p̄clatus nollet conqueri sup̄ h̄mōi & tractione rerū ecclesie nunq̄ superior ordinarius ex officio suo posset hoc facere? Dic q̄ sic: quatenus est vniuersalis ecclesie offensa maxime si constet tales iacere in notorio crimine. c̄. de fo. compe. si diligenti. extra de sen. ex. cū cōtingit no. inno. c̄. de iure iurando. ad nostram. ij. nam vbi igitur de re publica sicut de p̄uisione ecclesiastica vel de ania debet oīno iudex ex officio suo

occurrere etiā p̄sibus tacentibus et inuitis. c̄. de app. cū nobis olim. s. his ergo. c̄. de appel. oblate. s. superior. vbi de hoc no. hosti. ff. de re. iuris. et si nichil. et qd̄ no. Car. c̄. de elec. cupiētes. s. ceteruz apponentes. v. cōtinuati. li. vj. Itē facit qd̄ no.

rochianorum et fidelium multitudine p̄cipimus.

De quis impediat matrimonium celebrari in facie ecclesie.

Summarium.

Nemo matrimoniale gitiue contracta / in facie ecclesie celebrari impedit. Episcopi vero impediētem condigne puniant.

Coniugale = le^m fedus abⁿ ipo do mino insti tutum: si cut^o pote

Inno. extra de recte. spo. 2que stione. et c̄. de elec. bone. s. re spon. v. testes. et ibi no. Joā. an. no. extra ne se. va. c. i. p̄p̄e si. sed de hac materia dic p̄ Car. c̄. de reli. do. c. vñico. ver. for maliter als to taliter. li. vj. s. inq̄tū cōcernit interesse p̄uatiuz p̄clati vel ecclesie patien tis iuriaz ordi nario iur. intē tātis actionib⁹ est agenduz. vt no. in c. gl. ino. c. ad nostraz. ij. c̄. de foro 2pe. dilecti. et hec q̄ sio ple. notat

c̄. de cens. p̄senti. ver. cōstiterit in cō. cle. facit f. c. con. honoris. s. p̄oinde. et ibi tangam.

f Donec. sic c̄. de imu. eccle. aduersus. in fi. et de hoc remisi. s. s. nos igitur in fi. ver. p̄diu. et facit qd̄ notat di. c̄. de re. iur. peccatū vero. li. vj.

g Et ne. b. pars.

h P̄textu ignorātie. simile textū habet extra de sym. quam in fi. cum ibi no.

i Per capellanos et rectores. nō enī quo ad huiusmodi publicationē eligit industria personalis. qd̄ dic per w. extra de offi. dele. iudices. ver. vices suas. in con. cle.

k Publicari. s. cū affuerit maior frequentia populi. vt. s. in ver. multitudine.

l Diebus dñicis. et festiuis. vt ple. no. w. c̄. de elec. causam. s. verū. ver. solēniter. in 2sti. cle. hec tñ publicatio est ex superabundanti. cū hec cōstitutio sit antiqui iuris delaratiua: non autē 2stitutiua iuris noui. vt dixi. s. s. p̄oxi. in prin. vnde nō est necesse publicationē respicere. vt no. in cō. Jo. pape. xxij. sedes apostolica. s. vltimo. in prin. facit. f. c. con. honoris. in fi.

m Coniugale fedus. addit hec constitutio ad materiā tractataz s. in consti. otho. cum non solum.

n Ab ipso dño institutū. vt de hoc dixi in dicta consti. othon. cum non solum. s. i. in glo. est enim matrimonium.

o Sicut potestati humane. qd̄ bez ē saltē post matrimonij 2sumationē q̄ ad matrimonij mul

res mo biles con trectari / occupari & capi: s. imobilia iuadi di cuntur.

Constitutio dñi Othoboni.

tos addit effectus: licet quo ad substantiā idem pñ-
ciat solus pñsus. xxvij. q. ij. sufficiat. C. de nupt.
autem. maximis in fi. nā primo addit qz bigamiā
inducit carnalis cōiunctio cū vxore sua: cū de biga.
debitū. §. fi. Scōo quo ad significatiōē zformita-
tis iter christū
z ecclesiā: vt. c.
c. debitum. §. re
spō. z. §. fi. Ter-
tio quia impe-
dit religiōis in-
gressum. vt cū
de cōuer. z iug.
veram vbi no.
hosti. c. ex pu-
blico z. c. placet. Quarto ad proles multiplicatio-
nem. ff. de ver. sig. liberozū. Quinto qz p cam ma-
trimoniū multis modis firmatur. vt no. hosti. cū
de spon. tua nos. scdm hosti. cū de cōuer. cōiug. ex
parte tua. Satiare nō posset etiam ecclesia p ma-
trimoniū cōsummatū dirimendum. vt in casu. cū
de diuor. gaudeamus. cōtra qd tñ statui videt. cū
de spon. duozū: l. qz aliter a qbuldā papis fuit
iudicatū iuxta eozū cōsuetudinē prauā: vt ibi le.
et no. per docto. cū tamen posset papa restringere
aliqd ztra matrimoniū puta q nō infra sextū gra-
dum: vel q gelphus nō ztrahat matrimoniū cuz
gebilina: nō nego nec vbiqz nec in certo loco pari-
ratione. ar. cū de clam. de spō. cū inhibitiō in pñ.
hoc etiā tenet Jo. an. extra de despon. ipuberli. c.
penul. in fi. sed assertiue Inno. tenet cōtra matri-
moniū nō cōsummatū valere cōstitutiones ecclesie.
vt no. per cū et in glo. Ber. cū de cōuer. z iug. ex
publico. vñ scdm hosti. ibi licet beata virgo fuisset
vera spōsa Ioseph: tñ deo naturaliter iūcta fuerat
ante zsummatiōē matrimoniū cū iosep. ar. xxvij.
q. ij. §. ecclesie. Cōsult tñ hosti. i dicto. c. ex publico
q papa circa hoc nō nimis laxet habenas: cū con-
tractus matrimonialis indissolubilitatem capit a
deo q in cōmutabilis est. xxij. q. iij. in cōmutabilis
sed ceteri ztractus iure firmant humano qd muta-
bile est: ideo sequit ius positiuū iuxta eozū aucto-
rē mutabile esse. autem. de nō alie. aut pñ. eccle.
§. vbi autē lex. coll. ij. et hanc rationē no. hosti. cū
de spon. duozū. c. vlti. q. diceret hosti. cū de spon.
q differētia est inter matrimoniū et alios ztract.
qz matrimoniū est sacramentū noui et veteris te-
stamenti licet ceteri cōtractus non: vt in eodem. c.
vlti. no. Jo. an.

**Matrimo-
niū cōtra-
ctus dif-
fert a reli-
quis.**

**Matrimo-
niū cōtra-
ctus dif-
fert a reli-
quis.** Substantiā matrimoniū nil valeret etiā cōsuetudo
nisi nō vi quo ad effectus dirimendi ppetuo. vt satis no. per
ciat l. 3. lo. hostien. et Jo. an. cū de cōlan. et affi. qd sup. in fi.
lemnitas imo solēnitates in hac pte omittēte est peccatū. vt
omittat. no. per Inno. cū de spon. c. i. qd verū intelligunt
ibi Hostie. et Jo. an. de solēnitatibus quibus ec-
clesia reddit incerta illis omittis: nam occultatio
talīs solēnitatis adulterandi causam pebet cuz
alia super inducenda: qd maxime reputo mortale
pctm. cū de clande. despon. c. i. ij. et. iij. et despon.
ti. genera. c. apud. §. i. secus si aliqua iusta cā qua
aliqua solēnitas esset ad tēpus dilatata vel nō ob-

seruata. vt in dicto. c. i. ple. no.

b Ita nullius. nota cuius nō est actus introductio
nec per cū debet impediri ipsius actus execu-
tio. facit. ff. de re. iur. nemo qui cōdēnatus. cuz li.
c Solēnitatē prout expedit. vt dixi iam in ver.

per quas: put expedit: oī-
bus innotescat. **Qua**
propter districtius inhi-
bemus nequis matrimo-
nia contracta legitime

non subiaceret.
d Omnibus
innotescat. veri-
tas cui patefa-
cta magis splē-
descit in lucem.
naz et qui male
agit odit lucem
vt le. z no. ff. de
ben. ispi. l. i. §.

tria lumina. Joannes de athon.

e Quapropter. ij. pars.

f Inhibemus. de huiusmodi multiplici inhibi-
tione no. hosti. de clan. despon. cū inhibitiō in fi.
g De quis. etiā si exemptus sit. nam tales pres-
terit exemptionis huiusmodi cōmittere solēt. cū
de priu. c. i. lib. vj. et hoc no. hosti. cū de clan. de-
spon. c. vlti. §. sane. Et sic no. exempt. i matrimo-
nialibus: vbi pctm vertit plena exemptione non
gaudere. ar. in hoc qd dixi. §. in consti. ortho. qd ad
venerabiles. §. circūueniāt i mag glo. ibi sed nūqd
exēptos. Per qd quero an exēptus cogi possit per
ordinarium testificari i causa matrimoniali. vbi an possit
aliter veritas nō potest erui? Videtur q sic. ff. de porbina-
test. curen. nam peccatū mortale est saltem in iu-
dicio veritatē occultare. xi. q. iij. quisquis. sic nec ad feceris
princeps nec ius aliqd nec priuilegium a peccato dñi testio-
ercescit. le. et no. cū de cōue. c. fi. cū de preben. ex-
tirpande. §. cum igitur. extra de cōcel. preben. pro la matris
posuit: nec etiaz pietatis pretextus. extra de vflu. niali.
super co. et ar. in hoc. qd. §. remisi ad consti. ortho.
Sed ztra quidaz priuilegiati sunt ne cogant. iij.
q. iij. item in. l. iul. iudeozū. Solutio scdm hosti.
extra de testi. cogen. c. i. §. ideoqz. in prin. inter pri-
uilegiatos hic pñ dñia notari z nō puilegiatos. vt
l. non priuilegiati ex quo nominant et sumptus
eis offeruntur licet aliter possit fieri fides si moniti
testificari recusent: testificari cogantur. vt. c. c. §.
si autem. priuilegiati vero non coguntur nisi cor-
appareat malicia manifesta. vbi scz per alios veri-
tas apparere non potest. ar. xxiij. q. ij. super pri-
uentia. et. c. §. q. et pro hoc facit. ff. de qñtioni. diu.
in prin. et. l. vnius. §. iudex. dum tñ dicamus com-
pulsionē imoderatā a pñcipio nō zcedi. sed demū
precedente alia indagatione subtili. vt. e. ti. l. de
minori. §. tormenta. §. le. Tandem etiaz sententiā
declarat Inno. in dicto. c. i. in fi. ij. g. ar. cū de testi.
cogen. peruenit. ij. et facit ad idem qd no. Ber. cū
de testi. veniens. ij. prope fi.

h Contracta legitime. l. quo ad etates. ar. cū de
despon. impu. de illis. Itē quo ad liberū arbitriū.
extra de spon. gēma. et. c. cum locuz. et sic exponit
hostien. c. ti. tue. §. i. ar. extra de spō. du. licet. Scd
certe idem potes dicere si aliud impedimentū vñ
subsit vt. j. dicam. hec vero dictio legitime nō de-
notat recte. i. iuxta ritum approbatū ecclesie pre-
missa banno zū editone de qua le. et no. §. in oñti.

otho. inotuit. j. respon. in ver. clandestina. naz de hys solēnitatibus legitimis inferius hic subiūgit. a **Solēnitentur**. de hoc per hosti. extra de resti. spoliatorū. ex trāmissa. post pzin. & in hoc quod dixi. s. in const. otho. inotuit. j. respon. ver. clāde destine. sed dic solēnitētur. s. p benedictionē solēnem. vt le. et not. per Jo. an. c. de pūle. c. j. post pū. s. solēnitare. in cōstr. cle. immo et temporibus congruis et per proprios sacer dotes. vt ibi ple neno. Sup. w. b **Impedire**. obijciendo ztra zlangunitates et affinitates p precontractam pfectionem vel aliud simile qd cūqz impedimē tum canonici. cūz vtrobiqz ea dē sit ratio: igit et idem ius. ff. ad. l. aquil. illd et no. Jo. and. et de clam. de spō. c. si. qua re. Wl lati⁹ po tes itelligere de quocūqz impe dimēto iuris vt facti. arg. et de rescrip. sciscita tus. et suppleh ad textum false vel malitiose q. s. maliclose obijci ti apparet eo ipso q sup huiusmodi obiectu vel ca nonico vt premisi nō iurat vel deierat scdm hosti. in dicto. c. si. fi.

De executione testamē torum.

Summarū.

Executoz testamēti cuiuslibet nullaten⁹ admit tatur ad executionem: neqz testamentū coram ordi nario rite presentetur nec approbetur: nisi pzi⁹ quo ad hunc actum sui fori pzi ullegio corā eo expresse re nunciet executoz. Et pzi⁹ qz executozes administra tionem bonozū attingāt inuentariū bonozū de functi coram dignis et pe ritis factum prelato osten dant: alioquin ad episco pi sui arbitrium punian:

extra de testa. si heredes. et. c. nos quidem. l. **De quis. s. adimēs libertatē de qua pmittit.** in **Arbitrium**. non repugnans legi/rationi/et honestati. ff. de leg. i. l. turpia. in pzin. et. l. sequen n **Propterea. ff. ps.** (ti. ibi nemo pōt. cū si. o **Testamēti cuiuslibz. s. testamēti factionē ha bētis ar. i hoc qd no. c. de re. eccle. nō alie. hoc cō sultissimo. in distinc. sup. v. imobilia p Car. li. vj. p **Proqz corā. hec dictio nō ē ppositio nec zstrut tur cū dictione ordinario hic se. sed ē aduerbiū vl coniunctio cū verbo presentatur quod sequitur. q **Ordinario. cōpetit qz hmoi approbatio nedē epō. immo. & inferiori ordinario vt hic ar. i hoc qd dixi supra in con. otho. cōtra latronū. s. nos asit. r **Approbatā zluetudinē. ar. i hoc qd le. & not. et de zlue. c. si. qz zluetudo erigit iuramētū execu toz nedū de fideli iustario zficiēdo: bezetiā de fidelē rōcinio reddēdo cū fuerit reqsiti. p qd videt nō ē necē aui lapsū expectare qn citi⁹ posset zpot⁹ erigit ab executozib⁹ no. w. c. de testa. c. religiosi. in cle.********

fuisse contractum et impedimentū nō fuisse prest tum. ar. extra de sen. ex. sacro. quā cōsiderationez nō nego ipsum habiturum in arbitrando.

Libertatem. huius constitutionis materia non tractatur inter consti. otho.

Ault enim approba tionem episcopi in cuius diocesi testator qui diuer sis beneficia obtinuit: de cessit adhiberi.

Libertatē **extremi⁹ iudicij** sicut multa fa uoris pzo gatiua mu nūit⁹: legitime sanctiōes ita⁹ ipsius executionez⁹ cō uenit adiuuare: ne quis⁹ i pedire valeat arbitriū^m te statoris **Propterea⁹** su per testamentozum execu tionē durimus statuendū vt executoz testamenti⁹ cuiuslibet ad executionē nul latenus admittat⁹: neqz⁹ testamentum coram ordi nario⁹ secundum appzo batam⁹ consuetudinem presentetur: nec per ipsuz

Extremi iudicij. ad qd non credit iterū arbitrium. C. de sa cro san. ecc. li. i.

Innuunt sanctiones. vt dicta. l. i. xij. q. ij. vltima volū tas. et. c. se. s. vl ti. et autenti. de nupt. s. dispo nat. collati. uij. cum similibus.

Ita ipus. s. extremi iudicij.

Executio nē. nota vbi di sposio ē fauo rabilis ipsi⁹ ex ecutionē conue nit nō restringi habet exe

ndē nedū epō tionem. sed etiā cuiusqz sectari honesto licebit causam istaz pcurare & promouere/ita qz i oib⁹ studiis hmoi pia & vo ta fauore vltie volūtatis attē to impleantur. auten. de eccle. ti. s. si autem. sanctissimus. coll. ix. le. & no.

extra de testa. si heredes. et. c. nos quidem.

De quis. s. adimēs libertatē de qua pmittit. in Arbitrium. non repugnans legi/rationi/et honestati. ff. de leg. i. l. turpia. in pzin. et. l. sequen

Propterea. ff. ps. (ti. ibi nemo pōt. cū si.

Testamēti cuiuslibz. s. testamēti factionē ha bētis ar. i hoc qd no. c. de re. eccle. nō alie. hoc cō sultissimo. in distinc. sup. v. imobilia p Car. li. vj.

Proqz corā. hec dictio nō ē ppositio nec zstrut tur cū dictione ordinario hic se. sed ē aduerbiū vl

coniunctio cū verbo presentatur quod sequitur. q Ordinario. cōpetit qz hmoi approbatio nedē

epō. immo. & inferiori ordinario vt hic ar. i hoc qd dixi supra in con. otho. cōtra latronū. s. nos asit.

Approbatā zluetudinē. ar. i hoc qd le. & not. et de zlue. c. si. qz zluetudo erigit iuramētū execu

toz nedū de fideli iustario zficiēdo: bezetiā de fidelē rōcinio reddēdo cū fuerit reqsiti. p qd videt nō ē

necē aui lapsū expectare qn citi⁹ posset zpot⁹ erigit ab executozib⁹ no. w. c. de testa. c. religiosi. in cle.

Constitutio dñi Othoboni.

a **C** Nisi prius. de hoc dixi supra in consti. otho. sacer ordo. p. po. p. fi. j. respon. ver. ut autem.

b **C** Coram eo. scilicet ordinario approbante testamentum.

c **C** Expresse. non ergo sufficit tacite. sic extra de elec. nu. ius lib.

d **C** Episcopo. et clero. si quis in cōscribendo. Suffice

ret tamen forte hoc casu quo ad

punitionem male administratiōis tacita re

nunciatio. ar. i hoc quod le. et

no. extra de testa. c. unico. in

fi. in consti. cle. et e. li. de sepul.

eos qui. in fi. **d** **C** Precepi

mus etiam. iij. pars.

e **C** Inuenta

rium. et q. ex

cutor facere debeat inventarium no. C. de episco.

et clero. nulli. §. cum autem viri in ver. debeat. et

no. §. de cura. bonis. dan. l. j. in fi. ple. tractatur i

specu. ti. de instru. edi. sub rubrica de testa. §. nūc

vero aliqua in. tr. colum. verli. sed an teneatur.

Nunquid huiusmodi inventarium facere teneat

tur executor ante omnem administrationem et

exemplo etiam tutoris. ff. de admil. tu. tutor q. re

petto in prin. et. C. eo ti. et tutores patet. C. de

iure delibe. l. fi. hoc verum nisi ad certam speciem

sit datus tunc enim ad hoc nunq. tenetur. C. de in

lit. dan. tu. ad protegendū. ff. de ven. in pos. mit.

l. j. §. item si. ff. de bo. auc. iudi. pos. l. fi. §. no. i spe.

vbi proxi. alle. immo etiam vniuersalis executor

ante huiusmodi confectionem inventarij vel ap

probationem testamenti aliqua attingere potest

que citiorem celeritatem requirunt puta circa su

mis et huiusmodi ar. ff. de iure deli. aristo. §. fi. §. l. aut

pretoz. §. in rem. et. §. le. cum li.

f **C** In presentia fide dignorum. et. hec forma cō

ficiendi inventarium colligitur. C. de iure deli. l. vlti. j. respon. §. j. §. et. iij.

g **C** Si quis autem. versiculus.

h **C** Ad sui episcopi arbitrium. quatenus ordina

aliquatenus approbatur nisi prius quo ad hunc actum sui fori priuilegio coram eo expresse renūciat executor. **P**recipimus etiam statuendo q. huiusmodi testamentorum executores prius q. administratiōem bonorum attingāt inventariū in presentia aliquorum fide dignorum qui verisimiliter bonorum defuncti nouerint qualitatem: omnino conficiant

in **C** In cuius diocesi. dñi tamē vnius vel alteri beneficij. alioquin forte metropolitanus vel dyo

cesanus loci vbi decessit iuxta locorum consuetudinem huiusmodi probationem non tardabit.

in **C** Testator decessit. ar. per hoc extra de preben.

et illud suo superiori pre

lato ostendant. Siquis autem inuentario non cō

fecto administrare presūp

serit: ad sui episcopi arbitrium puniatur.

Super approbatiōe

liquidem testamenti eius

qui in diuersis diocesi

beneficia dū viueret ob

tinebat approbationem il

lius episcopi cuius dio

cesi testator decessit si

dem volumus adhiberi.

hoc quod dixi supra e. consti. q. indecorum. §. fi. in

glo. nunquid ergo. de hoc. no. in spe. ti. de instru.

edi. i tractatu de testa. §. nunc vero aliqua. verli.

sed coram quo et verli. fi. Expeditis igitur glosis

textualib. in hac materia quotidiana de executor

ribus vltime voluntatis defunctorum quasdam

questiōes viles sub hoc subnecto. Primo querēs

an minor possit deputari executor? Videtur q. sic

cus maior xvij. annis possit esse procurator ad ne

gocia extra de procu. qui generaliter in fi. li. vj. §.

hoc obseruat consuetudo. licet Jo. an. dicat cōtra

rius esse de iure vt no. extra de testa. c. religiosus

in prin. lib. vj. Item queritur de muliere an pos

sit deputari executrix? Jo. an. in dicto. c. religio

sus in prin. videtur tenere q. non de iure ar. ff. de

procu. neq. femina. C. quando mulier offi. tu. fū

gi po. l. j. ff. de re. iuris. l. ij. cum si. statetur tamē

ipse q. consuetudo interpretata est contra. vt ibi

no. li. vj. imo certe dicta consuetudo innitit iuri cō

ff. de neg. gest. l. iij. §. hec vba. ff. de ali. et ciba le. l.

a filio. j. respon. ple. in auten. vt liceat ma. et aute

§. i. verli. licentiam. colla. vij. et no. spe. in tracta

tu de testa. §. i. ver. quid de muliere? Quero postea

an executor compellatur hoc officium subire? de

hoc multum no. in spe. ti. predicto. §. predicto. v.

hodie etiam queritur vtrius quilibet: et verli. se. Et

videtur q. sic. q. publice interst extrema hominus

iudicia exitum habere. ff. quemadmo. testa. apert.

bel negare. ergo ad huiusmodi officium publicus

cōpelli potest quilibet priuatus. ff. de mu. §. hono.

munerum. §. iudicandi. C. de contrahen. emp. l. fi.

C. de decur. nullus quilibet. lib. x. Sed cōtra. ff. de

leg. ij. l. j. auten. vt lice. ma. et aute. §. i. verli. licen

tiam. in fine. ibi subire noluerint et. collati. vij.

Tu distingue aut queritur de executor legitimo.

executio
testamen
torum an
possit ex
ecutori per
minores
et mulie
res.

2

De executione testamētōrū. Libertatē. Fo. lxxxiii.

et tunc cōpellitur. C. de epi. et cle. nulli. §. cū autē
vir. et autē. licet ibi signata. aut de testamētario
tunc non compellitur huiusmodi officium exequi
precise sed sufficit q̄ lucra a defuncto sibi relictū
amittat. autē. de eccle. ti. §. si autē qui hoc coll. ix.
et no. ff. de leg. ij. imperator. i. prin. Ratio huius
est: q̄ ultra beneficiū nullus pōt grauare aliū. ff.
de fide. ab eo. si tamen semel administrationē su-
scipit: tunc illud cogitur adimplere etiam per cen-
suram ecclesiasticam vel per penam arbitriam
vt no. Jo. and. extra de testa. Johannes. in ver.
cogi. ar. extra de regu. iuris. quod semel. et. c. mu-
tare. li. vj. ff. de arbi. l. iij. §. i. Si tamē vn⁹ sic disse-
rat administrare alius executor iterum hoc exequi
potuit. vt le. et no. per B. Sup. extra de testa. c. fi. d.
nolente. lib. vj. Pluribus autem executoribus de-
putatis an omnes simul agere vel cōueniri est ne-
cesse? Dicit odefri. assimilās istos executores p-
curatoribus q̄ sic. ita q̄ pro parte nullus exequat
nisi hoc fuerit dictum a testatore q̄ quilibet insoli-
dum exequi possit per. l. ff. de leg. i. pluribus. §. fi.
et. l. huiusmodi. §. fi. cuius opinionem approbat
B. Sup. l. q̄ vnus executor sine alio agere non pōt
nec cōueniri si excipiat. vt no. extra de testa. c.
ij. lib. vj. C. de here. act. ven. l. ij. q̄ quod omnes
tangit ff. Sed franciscus assimilās eos execu-
tores tutoribus et curatoribus minorū si dicit ztra. l.
q̄ quilibet posset exequi per se et in solidum. ar. ff.
de admi. tu. si plures. §. apparet. vbi hoc tenet di.
ar. e. ti. l. decreto. §. fi. ff. de cura. furi. cōsilio. §. que-
situm. et. §. se. ff. de fideicom. liber. si legatario. §. a
duobus. ff. de decur. bo. dan. si plures. Nam qui-
libet in solidū videtur constitutus. Idem quoq̄
de consuetudine regni anglie in foro seculari ob-
seruatur. ff. de exercito. acti. l. i. §. fi. cu. l. se. Hanc
opi. amplectitur Spe. de instru. edi. in tractatu de
testa. §. nunc vero aliqua. verbi. et nota qd̄ dixi ar.
dicte. l. si plures. Hec opinio secūda verior videt
in executoribus administrationē sponte suscipiē-
tibus: nisi executores reclamant. ar. ff. de admi-
tu. l. iij. §. apparet. ver. plane. licet nāq̄ iudicialia
de sui natura exigāt omnes simul. extra de pcur.
si duo. in prin. lib. vj. saltē ex parte rea. ff. de iudi.
sol. iam tamen. §. si tamen cum si. al. extra de pro-
curato. nō iuste. in glo. ponitur ff. In extrajudi-
cialibus tamen administrationibus quilibet per
se potest exequi actionēq̄ iducere. vt. ff. de procu.
qui propro. §. fi. ff. de exerci. acti. l. i. §. fi. cum. l. se.
ff. mada. creditor. §. duobus. ar. l. distin. ff. de cura.
tu. concilio. §. penul. et vltimo. vnde administra-
tio executoris sicut tutoris que circa extrajudicia-
lia principaliter versatur attrahit ad se propter
vniuersalitatē administrationis naturam iudi-
cialiū eam imitando. ff. de admi. tu. decreto. in fi.
vbi iudicialia sunt inuoluta in extrajudicialibus:
ideo rerum naturam induunt. ar. ff. de acti. et ob.
ex depositi. non tamen nego quin considerata for-
ma limitata per testatorem hec administratio eē
iudicialis naturam induat iudicialium ita qd̄ oēs
simul experiantur ob fauorem testamēti si hoc de
voluntate testatoris eliciatur: vel si aliq̄ forte re-

clament per suspicionem. ar. extra de offi. dele. c.
prudētiā. §. illa quippe. facit quod dixi supra
in constit. otho. qm̄ tabellionum. §. sanc. ver. vel
vni soli. vt sit tam in regula q̄ in casibus exceptis
extra de testa. c. ij. §. fi. lib. vi. idē qd̄ fauorabilius
est testamēto consideremus. ar. in hoc quod le. et
no. supra. c. consti. in prin. Consequenter quero executor
nūquid hodie actio quam executor habuit cōtra testamētū
defunctū sit extincta? Videtur q̄ sic. C. de pat. de an pda
bitori. cum si. Dic cōtra cum hic reperiat alius. l. actionē
heres quem possit conuenire. qd̄ nō est in. l. cōtra quā habe-
ria. ar. ff. de here. acti. vendi. l. ij. §. fi. ff. ad trebel. at contra
si debitor. facit. C. de neg. ges. si ab eo. vlti herede defunctū.
testator non habeat executor suum palam deducē
do nō peccaret: vt puto. ar. in hoc quod dicam. j.
e. constit. questione vlti. Idem dico per legatum
executori relictum non consumi actionem funera-
riam. ff. de leg. ij. creditor. et. C. de reli. et sumpti.
funer. legatum. hoc verū nisi in recōpensationē
funeralium impensarum testator aliquid lega-
uit puta qd̄ dicit: tali qui multa impedit circa fun-
meū lego. x. nam tūc per relationem ad funus et
eius cōmemorationem hec presumo. ff. de condi.
et de. nam. de ea. ff. de excep. do. l. fi. Sed nūqd̄
executori competit actio? Dicit g. q̄ sic: si non sit
nudus. ex hoc ita qd̄ cōmodum est percepturus: si
autem sit nudus qd̄ nullum cōmodum habet: tūc
enim ei actio non datur. vt no. per B. et docto. ff.
de leg. ij. si quis titio. hoc idē approbant Inno.
et abbas. extra de testa. iohānes. sed iste glo. non
videntur vere. nam tali nudo sic accepto datur
actio. ff. de leg. ij. imperator. §. de le. prefā. pe.
bo. pos. l. iij. §. pe. ideo dic illum vocari nudum in
quem nullum ius administrandi cadit ex iudicio
testantis: sed nudam habet rei custodiam. ar.
ff. de donat. hoc iure. §. si quis. Et an tali datur ac-
tio? dic aut queritur pro possessione amissa recu-
peranda et tunc datur sibi actio. C. de sacro sanc.
eccle. sancimus. i. Aut queritur de noua adipiscen-
da: et tūc si sit executor deputatus ad pias causas
in defectum eorum qui petere nequeunt tunc sibi
competit actio. C. de epi. et cle. nulli. ff. de leg. ij.
imperator. §. tusculanus. ff. de alim. et ciba. leg. l.
alio. ff. de cura. bo. dan. l. ij. §. i. si sit autē alia rōne
deputatus vt. l. penes cum res custodiantur: tūc
nulla sibi datur actio. ff. ad trebel. lucius. §. i. Aut
non est nudus executor qd̄ ius administrandi ha-
bet et in cuius persona ius medio tempore reman-
et tunc sibi actio datur. sic lo. ff. de le. ij. l. impera-
tor. ff. de le. prefā. l. iij. §. pe. sed in eum non cadit
in effectū. ff. ad trebel. cogi. §. hi qui. hec vera in-
telligas in executorē particulari. sed vniuersalis
executor semper actionem habet. vt no. C. de epi.
et cle. si quis ad declinandā. §. licētia. ar. ff. de cur.
bo. dan. l. ij. sic intelligo idē qd̄ not. in spe. in dis-
co. §. nunc vero aliqua. verbi. et scias. et verbi. se.
vbi etiam no. qd̄ huiusmodi executoribus vniuer-
salibus datur actio etiam contra heredes ad lega-
ta ab ipsis heredibus relictā. de hac materia not.
in autenti. de eccle. ti. §. si quis autem pro redem-
ptione. colla. ix. vnde scdm̄ hosti. ex de testa. Jo-

Executo-
res si sint
ples / an
oēs siml
agere et
cōueniri
debeant.

Constitutio dñi Othoboni.

executor
testamen
ti an pos
sit cū he
rede paci
fici?

hānes. executores scdm canones neduz 2tra here
des licet sint sed etiam contra alios agere possunt
in hys que spectant ad executionem vltime volū
tatis et eis negligētibus hoc faciet dioecelanus: vt
no. supra c. c. j. respon. An ergo executor transige
re seu pacisci possit cum herede vel cum testantis
debitore? Videtur q non. debituz remittendo. C.
de pac. pactum curatoris. ff. de admi. tu. curator.
ad vtilitatem. ff. pro empto. qui funduz. §. si tutor
sicut nec procurator ad agendum datus. extra de
arbi. per tuas. C. de transac. trāsfactionis nisi for
te de consensu creditorum et legatariorum quos
res tangit ar. extra de transac. contingit. vel nisi
haberet a testatore mandatum ad huiusmodi spe
ciale. ar. C. de procura. si procurator et l. procu
ratorum. ff. de fun. instruc. l. ij. Dicūt quidaz cō
tra: scilicet. q cum ei possit solui et ipse posset rem
in iudicio deducere vt supra in questione prioria
ergo et transigere merito poterit et pacisci. ff. de
pac. rescriptum. §. vlti. cū l. se. precipue si sit vni
uersorum bonorum distributor constitutus. ff. de
pac. nam et nocere. ff. de iure iuran. iurandandum
quod ex conuentione. §. si. cum l. se. presertim vbi
lis est dubia et probationes desunt. C. de transac.
preses. et. ff. de fur. si pignore. et l. interdum. §.
qui tutelam. Ex eis dē rationibus dicunt istos exe
cutores posse compromittere ar. ff. de transac. qui
cum tutoribus in prin. ff. de arbitris. si pupillus
no. in spe. in dicto. §. nunc vero aliqua. verū. de
isto aūt queritur. Sed nunquid executor cauere
debeat de fideliter administrando. Dic aut est nu
dus executor: scilicet in quem ius non cadit: de q
dixi supra in questione sed nunquid huiusmodi
tunc si sit testamētarius non cauet quia fides sua
a testatore electa est. vt not. Hosti. extra de testa.
nos quidem. legitimus tamen cauebit insti de sa
tis da. tu. §. i. nisi deterioreretur illius executoris cō
ditio. q tunc cauet: licet testamentarius sit. ff. de
annu. le. liberto. §. largius i fi. Aut est nudus tunc
cauet: nam in eo est maius periculum cum ius in
eo remaneat. ff. de leg. ij. si quis titio. cum l. ff. de
leg. ij. si tibi legatū. ff. de condi. et de. titie fundus
Hic queritur nunquid executor teneatur cauere
de residuo restituēdo? Tu dic sic: q aut est nudus
et tunc cauet. ff. de alli. leg. l. ij. §. debeat. ff. ad l.
falei. l. pe. Aut est nō nudus sed vniuersalis distri
butor vel al's est ex participatione ius administran
di habens: tunc hanc cautionem non prestat quia
residuum penes eum remanere debet: nisi ipsum
residuuz alteri derelictū extiterit. ff. de alli. lega.
pecunie. ff. si cui plus q per. l. fal. diuus. cum li.
Supposito autem q executor rationē reddere de
beat episcopo vel alteri ordinario vel etiam lega
tariis in casu vbi iuri eorum detrahatur. vt no. in
spe. in preall. §. nunc vero aliqua. v. sed an simpli
citer. ar. C. de donat. l. pe. §. i. infra sequitur. An
ergo tunc cōmendari debet sua executio iuxta suā
cōscientiam facta? Dic q non: sed scdm all. et pro
bata. vt no. C. qui et aduersus quos. l. i. in fi. ar. ff.
de alli. lega. solent. in prin. factum tamen dubiuz
executorū interpretationi relinquetur. C. de cepi.

executor
an teneat
ur caue
re de fide
lit admi
nistrando

et ele. nulli. §. i. in fi. ar. ff. de leg. i. si quis a filio. §.
fi. in glo. vel vbi hoc voluit testator. ar. ff. de dote
prele. theopōpus. als enim strictam rationē red
dent: et sic non scdm conscientiam. autem. de san
ctissi. epil. §. ponomos. coll. ix. Nunquid ergo in
reddēdo ratiocinia sue admistratiōis sicut iura
mēto executoris? Glo. tenet q sic. ff. si cui plus q
per. l. falci. diuus. videtur casus. C. de dona. l. pe.
et hoc no. in spe. §. preall. ver. §. nūquid scdm dic
tum. Credo contra scilz q in magnis alie proba
tiones sunt necessarie. vt i dicto. §. ponomos. ar.
ff. de minori. vtile. §. fi. sed i modicis staretur eius
iuramento: vt in rariis: seruata tamen presum
ptione legis. ff. de re mili. non omnes. §. a barba
ris. et facit. j. in questione priori. Ex quibus resul
tat qstio quid si testator vetuit seu inhibuit execu
tori ne redderet rationes an talis voluntas sit ser
uanda? Videtur q sic. C. de fideicom. liber. cuz ne
cessitatem. licet hoc casu teneatur de dolo et de re
liquis: nisi hoc expresse legatur. ff. de bo. liber. nō
solū. ij. §. si heres. et l. si quis rationes. et l. lucius.
et l. aurelius. §. menia. Sed cōtra: naz per hec ver
ba non videtur facta remissio: sed modus adhibi
tus in ratione reddenda. ff. de condi. et de. cum ta
le. §. quid igitur. si ita scriptum sit modus quidam
esse debet: vt non fiat scrupulosa inquisitio quo
ad negligentiaz. vt ibi facit. ff. de leg. i. si quis ser
uus vetitus. nec creditur testatorem velle impu
gnare propria iudicia. quod facilliter fieret nisi ra
tiocinia redderentur. ar. ff. de mili. testa. l. ij. cum
hoc quod statim de tutoribus dicam: nam q talis
voluntas esset captatoria et contra ius publicum
quod non est admittendum. ff. de admi. tu. quidā
decedens. in prin. ff. de leg. i. plane. j. respon. et l.
si seruo meo. §. fi. et l. nemo. ideo non valeret. ff.
de leg. j. captatorie. Sed certe i illis iuribus loquit
ur quando est publicum auctoritate et vtilitate:
sed hoc est vtilitate priuatum. vnde videtur posse
remitti. C. vt i pos. le. rerum. Vel dic ibi loqui de
cautione delegato prestando adueniēte die vel cō
ditione que satis potest remitti. secus tamen vide
tur de remissione que preberet materiaz malignā
di et bonos mores inficeret. vt. e. titu. l. scire. naz
als per hoc daretur executoribus facultas mali
gnandi sibi indebite applicando istud quod debe
ret in pios vsus expendi. quod cauendum est. ar.
insti. vbi bo. rap. §. sed neduz talia. extra de diuoz.
quanto ad fi. Item cum talis teneatur ad reliqua
igitur ad plenam rationem cum hec duo equipar
rentur. ff. de condi. et de. Quis. cum li. Solutio
scdm Jo. andz. extra de testa. Johannes. et scdm
hosti. e. ti. tua. executor qui non necessarie sed vo
luntarie suscipit huiusmodi officium tenetur ad
redemptionem rationis ex bono et equo iudicis ar
bitrio faciendam: preacta dispositione testantis
nō obstante. ar. ff. de testa. mili. cū filius. in fi. ff.
de liber. le. l. vlti. §. fi. arbitrabit ergo hoc pōtifi
calis seu iudicialis auctoritas etiā si actio deficiat
ff. de pe. heredi. hereditas. §. fi. ff. de reli. et sump
tione. si quis. §. sup^r funeris. Unde iudex compe
lata forma huiusmodi exceptionis et conditione

Executo
ris iura
mētū an
sufficiat
dñi reddit
compusū

executoris quantitate & qualitate articuli de quo queritur in aliquibus stabit illius executoris iuramento. vt. C. de dona. l. pe. ar. C. de ali. pupil. prestandis. l. ij. in aliquibus vero plenam probationem requirit. C. de episc. et cleri. nulli. §. j. in fi. et §. cum autem post vnius ff. autem. de eccle. ti. §. si autem pro redemptione. colla. ix. et ibi videtur casus. Arbitrabitur etiam taliter q non sit locus minus plene administrationi vt dicto. c. tua talis enim presumitur mens testatoris clausulas illam apponentis qnolit intermissione officij pōtifficalis seu iudicis: sed magis vti voluisset fide vtriusq sollicit tam executoris q iudicis. ar. ff. de testa. tu. l. iij. ff. de admi. tu. qui nomibus. et. l. lucius. ff. de condi. et demon. cum seruus. extra de testa. nos quidem. et not. Joan. andr. c. ti. Johan. nes. Item pone: testator in partibus fecit testamētum cum clausula derogatoria q nullum aliud testamentum factum vel faciendum valeat: postea veniens rone aliud testamentum ordinat nūquid illud secundum valeat? Videtur q non per hoc quod l. c. et no. ff. de lega. iij. si q in principio testamēti ar. ff. de lega. j. si michi. §. in legatis et §. in terdum. et quod not. dr. extra de reg. iu. quod l. c. mel lib. 20 vj. de hoc etiam disputat g. xij. q. ij. ca. vlti. voluntas in fi. sed decise hanc partem tenet spe. de instru. edi. in tractatu de testa. §. compendiose versi. quid si quis iurauerit: vbi tenet q non valet testamentum secundum vbi iurauit nō mutare primum. Contra videtur naz certe sunt per sone que p prohibētur testari in sti. qui. test. fa. nō h. per totuz: iste non est de huiusmodi prohibitis ergo ff. Item si restringeretur sua potestas aut ergo ratione obligationis sibi facte aut alij. sibi non: quia obligatio requirit distinctas personas ff. de fideiul. vñ. §. generaliter. ar. C. de legi. digna vox. aut alteri & hoc non potest: quia esset cōtra bonos mores. ff. de verbo. obli. stipulatio hoc modo. C. de pac. l. fi. videtur casus. ff. de iure co. di. diuus. §. licet cum si. Dic tu q siue testator velit se reddere oīno intestabilem hoc non potest. l. restringere voluntatem sup. rem iudicij. ff. pro socio. et si iter fratres. §. i. siue velit se subicere certis finibus et terminis et etiam hoc non potest vt dicta. l. diuus. §. l. Ratio est in hys qz testamentum publici iuris est. ff. qdmodum testa. aperi. vel negare. vnde cum sic cōcernat rem publicam eius libera factio cōtra dispositionem iuris auferri nō potest. ff. de hys que intesta. delen. l. proxime. aut queritur de ademptione legatozū tūc prima voluntas bene derogat scē nisi de prima fiat mētio in scō. ff. ad trebell. l. si quis prioruz. sic lo. all. §. in princ. huius questionis. nam ibi hoc voluit testator propter importunitatem amicorum dicentium ha. relinquo michi decem. ha. relinquo et tot dolia vini vel olei: aut ipse ad hoc cōmotus de rogationem permittit. Item testamentum non rumpitur nec enervatur nisi omnia principia eius renouentur. ff. de testa. heredes. §. si quidem post testamentum factum cum. §. se. Item facilius adimitur legatum q testamentum. nam in eo quod maius est periculum et. ff. de adi. legat. ex parte.

hanc partem tenet B. l. q tenet scdm testamentū non obstante pacto vel superioris confirmatione respectu testamenti primi. vt l. c. et no. extra de celebra. missa. cum marthe. in fi. j. respon. ver. nouissimū. in glo. ambulatoria et. vbi de hoc. idē dēterminat Jo. an. scz q non obstante etiam iuramento testatoris super non mutando testamentum primū: tenet tamen secundū licet penitentia ei imponatur de periurio quando sine causa mutauit: secus tamē si causa puta qz damnatus est ordo testatorum quem instituebat heredem in testamento primo. vt ibi no. Joan. and. Sed nunquid huiusmodi executor iurare debet in initio de administrando bene et fideliter in futurum? dicunt quidam q sic. C. de episc. audi. l. de creationibus. et autem. ibi posita. ar. C. de dona. si quis pro redemptione. j. respon. Sed alij contra: per eandem legem. nam ibi innuit iuramentum esse prestandū post distributionem non ante: vt no. in spe. de instru. edi. in tractatu de testamentis. §. nunc vero. versi. sed nunquid iurare debet. Sed quis primo debet conueniri: heres an executor per creditorem vel legatarium? videtur q heres sit primo conueniendus. ar. ff. de iure fisci. nothus in prin. Sed dic cōtra quo ad debita rerum mobilium: sed hoc debere esse in optione ipsorum agentium. vt no. in spe. i dicto. §. nunc vero aliqua. ver. qualiter subuenit. ar. ff. de leg. i. si a pluribus. In dubium quoqz reuoco an creditores qui preferuntur et legatarij q in effectu creditoribus postponuntur cum certent de lucro tantum captando. vt. C. de iure deli. sci. mus. §. et si prefatam. et §. se. accentur ad probandum sufficientiam bonorum si consequi velint debitum vel legatum. dicitur q sic. C. de iure deli. l. sancimus. §. licentia danda. naz ultra vires patrimonij in nullo presumitur valere legatum. ff. ad le. falc. l. rationē. §. qd vulgo. Sed moderni dicunt cōtrarium. l. q sufficientia presumitur vbi bonorum insufficientia per heredem vel executorem nō probatur. ff. de proba. cum de lege falcidia. naz ultra vires patrimonij legare nō presumitur nisi cōtrariuz probetur. ff. de pro. verius. extra de testa. filius. Nec obstat dictus. §. licentia danda. qz fuit ibi inuentariū sub publico testimonio solenniter factum. vt. e. l. sancimus. §. si autē dubius. vnde ista presumptio tanq fortior vincit illaz aliā que sufficientiam presumit. ideo dicto. §. licentia ad probandum sufficientiam artatur legatarij et creditores ex quo huiusmodi inuentarium solēne bonorū sufficientiā non includit. vt no. in dicto. §. qd vulgo. Item q quis soluendo presumatur. l. c. ff. de p. uile. credi. si creditoris. in fi. Tu dic q allegas sufficientiam eā probare debet. ff. de proba. non ē necesse sed allegans insufficientiam etiam eam pba re tenet vt e. ti. l. cū de lege falcidia. Nam allegauit excipiendo de impotentia ar. e. ti. ff. de proba. l. ij. Pono legatum est michi nomen nomine debitoris nūquid michi legatorio actio competit sine cessione heredis vel executoris? Videtur q sic. C. de lega. ex legato. Dic contra. ff. de lega. j. si seruus legatus. §. qui margaritas. ff. de lega. ij. cum pater. §. dotalc. qz si vba referat ad heredē vlt legatariū.

Testamēti execu- tor prius conueniatur q heres.

legati an debeāt p bare suffi- ciētiā patrimonij defuncti.

Constitutio dñi Othoboni.

tunc actio nō trāsit sine cessāte. vt ibi s; si sūt relata ad debitoz: tunc sic / vt dicta. l. ex legato. de hmoi no cessione satis no. Jo. an. post host. et de testa. Joānes i summa. versū. iuxta qđ quero. Ultimo executoz qrit an executoz testamēti possit emere rem desū testamen cti? videtur qđ ti p̄t eme non. ar. ff. de cō re rem de trahen. emp. l. si in emptione. in fi. et. l. non lz C. de sacro san. eccle. auten. qđ buscuq; Credo s; si publice hoc faciat tanq̄ qđi bet extraneus. sec⁹ si clam. ar. ff. de admr. tu. nō existimo. C. de contrahen. emp. l. cū ipse. ar. op. ff. de leg. j. si funduz per fidecōmissum. j. respon. Nec ob. dicta autē. quibuscūq; cū si. nam ibi speciale est in ecclesia que regulariter h; admini stratores extra neos. vnde ta lis i rebus alie nis. l. ecclesiasti cis p̄sumitur negligens. ff. de donat. iter vi. et vro. l. si spō sus. §. penul. s; executores cōmuniter sunt de san guine vel amicitia antiqua que consanguinitati comparatur. ff. de here. isti. nemo. §. qui frater. ff. de ver. sign. late culpe. §. amicos: a quibus remo uetur suspitio mali. ff. de ritu nupti. si quis tutoz. §. pe. hoc teneas de veritate iuris. licet p̄pter ex pertam executionem maliciam crassantē pro par te prima contraria constitutio p̄uincialis ema nasse dicat. ar. et de excep. pia. §. i. ibi sed hoim et. ff. de pe. l. aut facta. §. vlti.

De p̄lati fructus ec clesiarum vacantium per cipiant.

Summariū.

P̄lati non percipiāt nec perceptos suos faciāt ecclesiarum vacantiū fru ctus: sed de ip̄is faciāt iur ta canonicaz institutionē nisi de ip̄is percipiendis sus speciale obtineāt: alio quin ab officio suspēdant. Sed neq; sequestrationes fructuuz et p̄uentuū be neficiozū ecclesiasticoz faciāt nisi casus speciales emergant in quibus a iu re aut legitima consuetu dine permittantur. aliter sequestrationes etia; sub pena excommunicationis & interdictionis late / sint irritē: &

A Ecclesiarum. hec constitutio non habetur inter consti. otho.

In iuncte. s. e. con. in probe. §. nos igitur.

Submouere. quo ad p̄positus istius statue tis. als in actu vir sufficeret huiusmodi ecclesiā dū dispendijs etia; in paucis occurrere. facit extra in probe. in p̄inci. libro. vi. et de elec. cupientes. in p̄in. li. vi. patet hec expositio. j. e. consti. ita moz talium. §. nos autem.

Duplici desolatione. l. morte p̄lati & indebi ta occupatione fructuū huiusmodi vacantis eccle sie. vt sequitur.

Confecte. als confracte.

Ab hijs. l. ep̄is et hmoi maiozibus p̄latis.

Superintendentes. quales sunt ep̄iscopi vt habet et no. s. in cō. otho. qđ ad venerabiles i p̄n.

Quotidianā instantiam. exēplo apostoli di cētis. ij. ad cor.

cap. instan tia mea quoti dianā sollicitudo omniū ecclesia rum dei.

Quiduat. no. hic ecclesiā dici viduari qñ cūq; dicit p̄in.

capali ministro destitui siue p̄e fuerit eccle col legiate siue nō: nā sicut mulier dicitur vidua q̄ maritū non ha bet quasi a viro idua. i. l. pata: vt ab iduo. i. dē uido vel separo fm poll. xxiiij. distinc. vidua. sic etiam ecclesia dicitur vacans cuius maritus mortuus est. vt l. distin. postq̄. lxxij. di. obestib. bus. xxiij. di. c. penl. Sed i hoc sit dissensio in ter Innocen. & Compostul. et

una parte: et Hosti. ex altera parte. extra de elec. qz p̄pter in p̄in. et eodem modo inter Guy. et Jo. an. extra de elec. sicut euz per formam. in p̄n. li. vi. Sed per p̄prie et imp̄prie potes dictam contrarietatez dissoluere. Vel dic opi. Hostien. et Guy. hic intelligi quo ad modum obijciendi et in obiectis respondendi et p̄cedendi. arg. extra de electio. statuimus. lib. vi. Item quo ad actum fru ctus occupandi. vt hic. sed opinio contraria loqu tur quo ad formam eligendi.

Clacare quod multipliciter euenit. vt leg. et no. s. e. cōsti. amoris pp̄ij. §. nos autē. post p̄in.

Contigerit. p̄ morte pp̄ij rectoris immediati.

P̄lati. l. p̄dicti sup̄intendētes. (vt. s. p̄t n

Fructus et p̄uentus. de qbus. s. in cō. otho. lz ad pfugandū. §. vlt. in glo. nō dicit de fructib⁹.

Acqua q̄ p̄cipiāt. cōsumendo vel pp̄ijs vlti bus applicando: seu als alienādo absq; necessitate eccle. vt p̄z et de elec. qz sepe. li. vi. alioq̄ ne duz res ipsas huiusmodi ecclesie habent restituere. vt hic sequit: sed tanq̄ fur & latro pp̄io p̄uari dñt honore: vt p̄t. x. q. ij. c. vlti. secus tñ vt gubernēt vel futuro successori reseruēt. xij. q. ij. c. vlt. et de

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

Ecclēia qñ dicit vidua.

De plati fructus ecclesiarū vacantiū percipiāt Ecclesiarū. Fo lxxxvi.

fructu. ab intest. c. si. cum si. no. s. e. con. sacroz. s. nos autem. in glo. nota hanc.

a In canonibus. tactis. s. in p. ori. glo.

b Nisi forte. versiculus.

c Ius huiusmodi. s. annale vel als temporale.

vt le. et no. per doct. de hac materia. et vt ecclesiastica bñf. c. unico. s. vlti.

d Ex speciali privilegio. et de rescript. si ppter lib. vj. extra de preb. si tibi cōcesso. c. lib.

e Vel ex consuetudine. ergo ex consuetudine

fructus fructus possāt beneficio beneficiorū va-

vacantiū vacantiū superiori debent p. lato. leg. et no. extra de elec. generali. lib. vj. et in con. cle. e. ti. c. pe. cui et consue. cōsuetudini in iuntur plures p. lati in regno ant-

tudine de glie. et q. hoc consuetudine fieri potest. no. Inno. extra de iudi. bñf. c. i. quod placz Jo. an. vt ibi no. in. s. si. et hic p. t. licet huiusmodi consuetudinem imp. ob. hosti. p. t. q. quo ad custodiam solam fructuū huiusmodi: non tamen quo ad consumptionem seu imbursementem eorūdem. vt le. et no. extra de insti. cum venissent. ver. custodiaz. sed prima opinio verior est. vt patet extra de offi. ordi. lib. vj. c. presenti.

f Valeant. hec dictio non inducit necessitatem vendicandi seu huiusmodi exigendi: sed facultatē licitam. vt le. et no. per Jo. an. extra de iudi. dispē diosam aū si. ver. valeant. in cle. ar. ff. de iudi. l. non quicq. C. quomō et quando iudex. l. i. cū li. Relinquit ergo et deseri possūt impune talia que

debentur ecclesie ex privilegio vel speciali consue tudine: cui repugnat ius cōmune. vt hic et extra de privile. si de terra et. c. accedentibus. ibi de hoc ff. de nūdi. l. i. de quo le. et no. per doct. extra de cō sti. cum accessissent. secus tamen de hys que debentur ecclesie iure cōmuni vel generali cōsuetudine vt est de decimis / oblationibus et huiusmodi. et de symo. apostolicaz. q. negligens in exactione talium grauiter non ambigitur peccare. xxxix. dist. c. j. x. di. c. vlti. et no. lxxij. disti. salomitan. i. glo. t. p. us est. le. et no. per archidi. extra de elec. genera li. s. illos. in glo. sic. j. li. vj. le. et no. xxiij. disti. c. peruenit ad nos. in fi. vt patet in hys que notant in con. otho. l. ad profugandum. s. i. in prin. ver. digne: circa medium. ibi caueat igitur et. s. e. cō. in probe. s. sanc. s. negligēte. et. j. e. con. qm alie nationes. Ratio huius distinctionis est q. facilius abijctur ius speciale q. ius cōmune. ar. ff. de mili. testa. eius militis.

g Vendicare. seruata tñ hodie moderatione cō stitutionis Jo. suscepti regiminis nūcupate.

h Sequestrationes. ii. pars.

i Proventuū bñficiozū. multo fortius nec ipla

bñficia pro aliq. debito pecuniario possunt subijci interdicto: vt in extrauag. bonefac. vij. que inci pit p. uide attendentes.

k A p. latis. s. inferioribus ecclesiaz. vel dic. s. p. latis superiores.

suspensi.

Sequestrationes fructuum et proventuum beneficiorum ecclesiastico rum a p. latis fieri pent tus prohibemus: quod et leges et canones interdunt: nisi casus speciales emergant: in quibus sequestrationes certe cō

adde casum nouum. extra. e. c. ad compescendas. in consti. cle.

Sequestrationes. Quid sit officii sequestrationis le. s. no. p. w. et de sequest. ad compescendas in cō. cle. j. respō. ibi p. loci ordinariū et. vbi etiaz no. w. q. p. hñdi sequestrationē nō fiet p. iudiciū alia ruz p. t. u: nec q. ad ius possessionis: nec p. p. tatis cū sit interposita de necessitate p. arctatiōe iudicis. actusq. iudiciari nō debet alicui eē iniuriolosus ar. C. de agri. s. celi. litibus. li. xj. secus tñ si p. partes res litigiosa ponere voluntarie penes aliquē ami cū. tunc eni habēs ius possessionis illuz amitteret ff. de pos. licet. Sic itellige qd p. le. no. glo. et de iudicis: examinata. Sed qro vtrū sit graui an mit tere i possessionē causa custodie an sequestrari rem?

Sequestratio an sit Dicit Inno. et de do. et cōtu. ex lris q. mittere in possessionē durius ē: ita q. sicut ppter cōtumaciā hñe i pol rei actor pōt mitti i hñdi possessionē causa custodisse. die qd maius ē penale reo sic et sequestrari qd mitti ē ar. et de deci. ex pte. nā actor p. lapsū āni rei sequestrate nō efficit ver. possessor tñ fieret p. missionē in possessionē vñ tñ dicit text. i dicto. c. ex litteris mitius volebāt agere et. Sed dic cōtra fm Hosti. s. Jo. an. i. e. c. ex litteris. l. q. sequestratio est maior et penalior q. missio in possessionem. nam quando possessio sequestratur propter contumaciam rei quandocunq. infra annum veniat et cautionem prestet et in causa procedet non restituetur ante latam sententiam diffinitiuam: et tunc sequester victori cam assignabit: extra de iudicis examina ta quam iam aliter intellige post. w. tamen Jo. andr. in dicto cap. ex litteris. vt p. tatum est q. cum sequestratio sit grauior ergo maior prohibita: ibi q. solummodo factum narrat / nec sequestrationem approbat: cuz semper sequestratio sit prohibita p. t. q. in casibus a iure permissis vt supra in glo. p. ox. q. si sequestratio esset leuior: missio tamen in possessionem est iuri communi consonantior. ar. et de translat. epil. c. vlti. et de hac materia sequestrationis plura no. Guy. in Rosa. xj. q. i. q. res.

l iij

Constitutio dñi Othoboni.

Prelato a **P**ermittunt. Hic in dubiū reuoco an prelato accusato ex crimine accusato sit accusatio pendente iter an sit int dicta vel interdicens administratio ita q̄ prouēdicēda ad tus et fructus administratiōis ecclesie interim nō ministrat: erigat? Videtur q̄ non. ar. i hoc quod no. ff. de te no.

sta. q̄ a latronib⁹. s. ff. nā salte infamat de fctō ar. in hoc qd̄ le. et no. C. de dig. l. ij. li. xij. C. de suspē. tu. l. cū qui. in fr. e. ti. s. si q̄s aut. vbi de hoc no. vide tur casus. ff. de solut. q̄ si forte. s. idem dico. ff. de appel. l. ipa tores. s. si. Con tra videt. s. tale nō debere phi beri ecclesie de bitores erigere in tantū q̄ ztra negantes detur ei interdictum vnde vi. ff. de solut. l. reco. et l. quis. ff. de iu re filii. aufert. s. in reatu. Tu

ergo circa hanc materiaz distingue: aut q̄ crimen super quo impetitur tangit actū administratiōis puta dilapidationem. tunc interim administratio sibi interdicitur. vt dicta. l. imperatores. s. si. extra de sym. licet hely. s. q̄ vero. vbi de hac materia no. Juno. extra cum si. nam tunc punitur in eo quod arguit deliquisse. ff. de his q̄. vt indig. l. rescriptū. Aut impetitur super crimine alio extrinseco puta sup symoniam/hoicidib⁹ hmoi. tūc nichilomin⁹ sibi solui debet. s. nec ab administratione interim est suspendendus nec seq̄strandus. ff. de iure filii. aufert. s. in reatu. et in ztra. ar. l. di. ff. de muner. et honer. rescripto. s. debitores. sic intellige dictaz opinionēz Juno. vna cum eo quod le. et no. ij. q. ij. q̄ ea. Est ergo breuiter dicendū sequestrationē regulariter fieri non debere nisi quando ztra pos sesso: rem orta est presumptio seu suspicio verisimi lis consumptionis fructuum. vt no. xi. q. i. q̄ res. in fi. vnde pro distic. premissa glo. nō est de accu. c. i. in fi. per Car. lib. vj. potest autē huiusmodi pre latus cui interdicitur administratio alienare quā tuz sibi interim sufficit pro moderatis sumptibus necessario impendendis. vt not. per Hosti. et Jo. an. extra de accusa. c. vlti. s. si. ar. e. ti. c. pe. in fi. debet enim prelatus accusatus interim ali ex boz nis ecclesie per modū qui habetur. ff. de ioffi. testa. si instituta. s. qui de inofficioso. C. de oz. cog. l. pe. ff. de iure delibera. l. filius.

Alter. c. q̄ in casibus permissis a iure seu con suetudine. Jo. de athon.

suetudines et iura per mittunt aliter factas se questrationes et latas oc casione huiusmodi exco municationum et interdi cti sententias nullas esse decreuimus ipso iure Pre latus etiam qui huiusmo di seq̄strationes fecerit quo usq̄ reuocauerit ipso facto a dalmatice tunice et san daloꝝ vsu sit suspēsus.

De oblationibus capel larum restituendis eccle sie matrici.

Summarū.

Capellani ministran tes i capellis que saluo su

Occasione. videt seq̄strationis violatē. sic. s. e. con. naturalis. s. epi.

Nullas esse. no. etiam sententiam iudicis cō petentis nullam esse ppter intolerabilem errozes sic. s. e. con. naturalis. s. pe. de hoc. extra de sen. ex.

per tuas. s. nos autē igitur.

re matricis ecclesie sūt ob cessē: vniuersas oblatiōes et cetera que matrici pro uenire deberent restituāt matricis rectori sub vin culo suspētionis donec re stituerint.

Oratia q̄ de concedē tris benigni tate proce dit recipiē tem mani feste reddit ingratum si vertitur in abusu: vlt suis non contenta finib⁹ extē ditur in lesionē alterius. **Ecclesiastice** quidem

Matia q̄ de concedē tris benigni tate proce dit recipiē tem mani

festē reddit ingratum si vertitur in abusu: vlt suis non contenta finib⁹ extē ditur in lesionē alterius.

Matia huius constita tionis non tra ctatur p otho. supra in consti. otho. et de gra dixi. s. e. cōst. quoniā ceca. s.

ad hec q̄. in v. gratiam. Jo. de athon.

Benignitate. l. liberali: secus ergo si ex necessi tate. ar. C. de libertis et eozū libe. l. i. cum si. cuz in necessitatib⁹ nemo liberalis existat. ff. de adimen. lega. l. rem legatam in fi.

Ingratum. Est autem ingratitudo ventus vrens fontem pietatis desiccans: affluētiam gra tie non recordans. fm Ber. in sermone super can tici. cōponitur enim ingratitudo ab in qd̄ est nō et gratia quasi non gratus. Vnde ingratus vno modo dicitur quasi non memor beneficiorum ac ceptoz. vt hic et. j. e. consti. iustus. s. ea propter ne vicio. extra de donat. propter in prin. vbi hoc no. Jo. andz. Alio modo dicitur ingratus ille cui deest faciendi et discēdi facultas. vnde vulgariter dicit talis non habet gratiā loquendi. facit. xxiij. q. ij. sex differentie. merito quoz punitur ingra titudo. extra de postula. c. vltimo. vnde versus. Ars et natura lex xp̄us et omnia iura Damnant ingratum: lamentantur fore natum.

In abulum. vnde priuilegium oimodo mere tur amittere qui permissa sibi abutitur potestate xi. q. ij. priuilegium. extra de priuile. tuarum. s. verum q̄. cum si.

Non contenta. l. gratia sic vt premititur li: beraliter concessa.

Extenditur. discurrens quasi ebria. ar. in hoc quod leg. et not. supra. c. consti. in prohe. s. i. in fi. ver. effrenis.

Ecclesiastice quidem. ij. pars.

Ingratū dicit du pliciter.

De domibus ecclesiarum reficiendis. Improbam. Fo. lxxxvij.

a **A**lteri per alterum. vt extra de regu. iuris nō debet aliquis. li. vij. vbi de hoc per doc.

b **C**apellam propriam. de hac materia dixi. s. in consti. otho. basilicarum in fi. j. respon.

c **I**usta causa. vt de con. di. i. si quis etiam extra parrochias. nā sine hoc cōcedi nō debet. vt dicta consti. basilicarum. et ar.

i hoc qd dixi. s. e. consti. cuz sit ars. s. i. patz et de ecc. edi. ad au-
dientiam. non est eniz relaxan-
dū ius cōmune nisi ex causa. ff. de decur. nō tā-
tum. s. pe.

d **C**oncesserit. s. pietas pre-
dicta. qd pōt fa-
cere inuito etiā
rectore matricis
ecclesie. extra de
ecc. edi. ad au-
dientiam. s. vlti.

e **C**ōsuevit. vt le. et not. et
de ecc. edi. cum
dicat. facit. et
de rescrip. quis
li. vij. cum si. et
dixi. s. in cōsti.
otho. in prohe.
i s. renouatis.
f **M**ō et nos. iij. pars.

g **P**rosequē-
tes. collaudā-
vt satis dixi. s.
in consti. otho.
qd in quodam.
j. respon. verli.
approbantes.

h **C**apellani
ministrātes. siue sint ibi perpetuo intitulati: siue
temporales stipendiarij: de quibus dixi. s. in con.
otho. ad vicariam. s. vlti.

i **Q**ue. s. capelle.

k **S**aluo iure. vt. s. s. proxi.

l **I**plis. s. capellis vel capellanis.

m **I**plius ecclesie. s. matricis.

n **S**ine difficultate. nō igitur cuz murmure vel
cum litis expectatione: nec obijciendo compensa-
tionem vel aliā imbrigationem. ar. C. de cōpen. l.
in ea. ij. respon.

o **R**estituant. etiā exacto ab eis corporali iura-
mēto p partē rectoris de fideli cōpoto inde reddē-
do. ar. in hoc qd dixi. s. in cō. libertatē. in summa.
s. supposito. et. s. le. et. s. s. nūqd hmoi executorz.

p **C**ū illd. s. qd offert i capell. s. hmoi. vt. s. pty.

q **T**anq. hoc est expressiū veritatis: vel tanq
similitudinazie ponit. s. e. con. in prohe. in prin.

r **A**lienū. s. matricis ecclesie. xvi. q. i. statum.
in principio.

innodatum.

**De domibus ecclesia-
rum reficiendis.**

Summariū.

**Domus et edificia be-
neficiozum a beneficiatis
eorum expensis reparen-
tur et conseruentur: et ad
id ab episcopis moueant
qui si admoniti ad duos
menses cessauerit/episco-
pi ex fructibus beneficio-
rum eas bez reparaciones
faciendas curent. Cancel-
los autem hi qui reficere
tenent vt rectores sic quo-
qz reficiant. Episcopalia
vero edificia facta tecta &
in suo statu cōseruata ab
episcopis ipsis sub diuini
iudicij attestacione pre-
cepit.**

Improbā
quorundā
auariciā
pleqntes
q cū de su-
is ecclijis &
ecclesiasticis bñficijs mltā

scz capellanus ministrās in hmoi capellis.

b **C**ontēpserit. Cōgrue interpellatus. ar. ff. de
s. ob. si ex legati causa. ff. de re iudi. cōtumacia.

r **S**uspensionis. s. ab officio. ar. s. in cō. otho. au-
ditū. i fi. et qd ibi no. p Jo. an. et de pe. cupiētes.
s. suspēsi in fi. i cō. cle. Vel dic ab ingressu eccle.
et de sen. ex. c. i. s. si quis. et is cui. li. vij.

y **Q**uouqz. de hoc ple. dixi. s. e. pti. cum hone-
statis. ver. vltionem.

z **I**mprobaz. Hec cōstitutio nō habet inter
consti. otho.

a **A**uariciā. de q no. s. e. cō. auditū. an fi. j. resp.

b **P**rosequētes. tanq bonis moribus aduersan-
tem. vt ibi. Jo. de athon.

c **M**ulta bona. s. tēporalia q habeāt et psumt.

f **I**uste. s. m-
si aliud indulle-
rit tenoz priuiz-
legij specialis.
vt. s. in consti.
otho. cum non
solum. in fi. vel
antiquitas con-
suetudinis. pos-
set eni antiqua
suetudo indu-
cere q aliqd ab
alieno prelbyte
eo ecclesiastica
percipiat sacra-
mēta et per cō-
sequēs oblatio-
nes tūc factas.
ar. in hoc qd le.
et no. per. w. et
de reli. w. quod
cōtingit. s. fi. in
con. cle. nā etiā
in honoribz cō-
suetudo longa
inspicienda est.
ff. de decur. non
tantus. s. fi. vel
nisi ex pacto cō-
rectore matricis
ecclesie fructus
obueniētes ca-
pelle retineat &
nuatim p illis
aliqd certū ipsi
rectori soluēdo
vt ple. not. per
Juno. extra de
sym. nō satis. s.
j. s. capellani.
ar. et ne pla. vi-
cesu. c. fi.

t **S**i qz aut.

Cōsuetudo etiā cie-
ca sacra-
mētoz re-
ceptiōem
pōt eē va-
lida.

Constitutio dñi Othoboni.

ff. de ver. sig. bonorum

a **C**onsuetudinem. l. ecclesiarum.

b **E**dificia negligunt. qd sit dupliciter vt sequitur vel non conseruando domos integras: vel non reparando dirutas. vt extra de eccle. edi. c. i. in fi.

c **P**ropt qd.

id est ppter quas negligentiam.

d **E**ccliaz. l. f. rectorie domo eum.

e **D**eformitas occupat. cu

tn destructio vt

meniu vel mu-

roz et deforma-

tio proueniens

ex ruinis a lege

detestet cauenda

est. et de elect.

fundamenta. s.

digno itaq. li.

vi. ff. ne qd i lo

co pu. l. vlti. et

de reli. do. q. co

tingit. i. respd.

in q. c. de. hac igit

consideratione habuit

Jo. papa

xxij. in reuocatione

pluralitatis p suas

constitutio

ne execrabilis. s. i.

ibi ruinis patent

edificia etia.

imo cauendum est

ne hmoi ruinis publicus

deformetur aspectus.

C. de edifi. priua. li. ij. in fine.

f **U**niversi clerici. plati sub hac generalitate cu

rati etia ac prebendarij et ceteri qcuq; beneficia

ecclesiastica obtinentes includunt. ar. in hoc quod

le. s. no. s. c. co. cu sancti. s. precipimus. in prin.

g **E**dificia. mansum rectorie constituenta. non

enim intelligo hanc constitutione intelligi extendi ad

bona suscipiant: domos ipsarum et cetera edificia negligunt vt integra ea non seruet et diruta non restant ppter qd eccleiaz ipsa ru statum deformitas occupat et multa incommoda subsequuntur: statuimus atq; precipimus vt vniuersi clerici suorum beneficiorum domos et cetera edificia prout indigerint reficere studeant ceteris

supplicia visui vel visu hominum lignis putridis eant se super tectis. vt. i. ibi diligenter et.

l **A**d quod. i. ad quam refectionem.

m **M**oneatur. l. inferiores beneficiati imo ad hoc cogent vt sequit. ar. ff. de offi. p. l. i. videtur.

ad qd perepos suos vel archidiaconos sollicito moneant. Si qd post episcopos vel archidiaconos mitione per duos menses id facere cessauerit ex tunc episcopus clerici super ptibus id fieri faciat diligenter de fructibus ipsius ecclesie et beneficij presentis auctoritate statuti: tam accipi faciens quam ad refectionem hmoi

n **S**i qd do.

etia dic. l. infe

rior beneficiatus

o **P**er duos

mens. l. a tpe

monitionis nu

merandos. vt

hic patet.

p **A**d. i. refectionem

q **F**acere. sal

tem inceptiue.

nam als forte

opus grāde esse

sibi impossibile

reficiendo in to

tum pficere. et

de tempo. ordi.

ex tenore. s. ve

rum. et de fur

tis. c. vltimo.

r **C**essauerit. hic est ar. q in illis qui negligetiam suam talia permittant collabi: de dilapidatione possunt merito accusari. ergo hoc posset esse vna beneficiati causa quare fructus sui beneficij licite valerent sequi et possent strari. ar. in hoc qd dixi. s. in consti. ecclesiarum. s. sequar. vlti. ver. permittunt. aliam vero causam adiungam. i. e. super ver. de fructibus. Idem quod est de isto qui nemora antiqua non cedua absq; ardua necessitate incidit vel destruit. vt ple. not. in extrauag. Jo. predict. execrabilis. s. i. in glo. non magnifici

t **E**x tunc. post lapsum duorum mensium a tempore huius monitionis. De fructibus. pertinentibus ad rectorem. vbi hic nota fructus ecclesie pro refectione huiusmodi domorum per ordinarij licite sequestrari. quali privilegio tacite hypothecae sint pro huiusmodi indennitate obligati fructus ipsius. ar. in hoc qd caute no. extra de pigno. ex litteris in glo. si alia etiam causam sequestrationis scripsi supra in b. cessauerit. Jo. de athen.

v **I**plius ecclesie. no. q simplici locutione fructus ecclesie ad rectorem dicitur pertinere. Per qd videtur q legatum relictum ecclesie eius debere rectori. ar. ff. de ann. leg. annua. s. ticia. ff. de condi. et de. filiulfa. Sed certe in hoc videt considerari debere affectionem et intentionem legantis. ar. in hoc quod le. et no. ff. solu. ma. si vero negocius. s. item quicquid. extra de testa. requisisti. cum si. r **A**ccipi. sub hastatione premissa. vt plus offerrentur res huiusmodi venales cum tractetur de executione per iudicem facienda in bonis alienis. ar. C. de fide instru. et in re haste fiska. l. duplex. per totum. ti. li. x.

p **F**aciens. l. episcopus.

z **R**efectionem huiusmodi. l. necessariam. vt dixi. s. in ver. indigerint.

Muroz
ruina ca
uenda est

Fructus
beneficiati
sequar.

De domibus ecclesiarum reficiendis. Improbam. Fo. lxxxviij.

A Sufficiat. fm iustuz arbitriū ipsius episcopi, als remedio appellationis iniquū arbitriuz repa-
rari possit. ar. ff. de oper. liber. si libertus ita iura-
uerit. C. de cōtrahen. emp. l. si. et dixi. s. in consti.
otho. basilicarū. s. pe. ar. ff. que sen. sine ap. re. l. i.
s. i. ver. si vero

ideo.
b. **P**eragen-
dam. non ergo
i vlus alios cō-
uertendam. ar.

sufficiat ^a peragen-
daz ^b. **C**ancellos ^c

ff. de re. eo. qui sunt sub tu vl. cu. magis. s. idē ver-
bo. ne tñ. ff. de admi. tu. re. ad ciui. perti. l. i. cū si.
c. **C**ancellos etiā ecclesie. ij. pars alludēs cōi cō-
suetudini anglicane p quaz refectione naus ecclesie
vbi insident ipsi parrochiani laici ad ipsos parro-
chianos ptinent: cācelli vero refectione ad rectores.
vt ple. dicam. j. in glo. p. xxi.

Ad hoc tenentur. de iure cōi fabzica seu repa-
ratio ecclesie pertinet hodie ad rectorem iuxta or-
dinationem et sollicitudinē episcopi cū sub ipso sit
trāslata illa quarta fabzice ecclesie debita in ipm
rectorem. ita q ille debet reparare ecclesiā qui ha-
bet huiusmodi quartā. x. q. i. decreuimus. et. c. se.
x. q. ij. p. scis. et. c. vniū. vbi de hoc. ita q laici de iu-
re cōi nō compellātur. vt sic intelligatur. xij. q. ij.
quattuor. vt ple. no. **S**up. et de pe. et re. romana
in p. in. lib. vi. Sed certe de cōsuetudine parochia
ni etiā laici ad huiusmodi reparationē pellant.
populus itaq laici huiusmodi laudabile cōsue-
tudinē cogitur obseruare. ar. et de symo. ad apo-
stolicā. hoc etiā no. **J**o. an. et de eccle. edi. c. i. et. c.
de hys. et dixi. s. in glo. p. xxi. Credo tñ q rector
nichilominus in hac parte debet suā sollicitudinē
impartiri. ar. in hoc qd le. et no. s. in consti. otho.
basilicarū. c. vlti. licet enī per cōsuetudinē exone-
retur rector a sumptibus p. scis. nō tñ eximit
a cura et sollicitudine impendēda. ar. ff. de ser. vj.
p. vbi. si domus. cū si. Item rectoris hoc interest
nedum propter decentiam ecclesie: sed etiā qz epō
cuius mediate interest singulis annis si exigatur
de huiusmodi reparatione debeat rector reddere
rationes. xi. q. iij. c. i. audiet ergo rector cōpotum
expensarū circa huiusmodi fabzicam et etiā lega-
torum ad vsum fabzice rectorū et oim cōsimiliū
ar. l. p. real. ff. de ver. signi. l. qbus p. cipua cura.
Supposita qz cōsuetudine p. libata: nūqd teneāt pa-
rochiani ad reptionē huiusmodi tāq p onere reali vel
tāq personali. **A**udet qz p onere psonali. ar. ff. de
mu. et oner. l. iij. s. cura. sed ibi loquitur de onere
iuncto persone quo ad labores personālē vel cor-
porales. vt no. C. vt nemi li. in emptione specie-
se ex cu. l. vnica. li. x. ideo fortius facit. l. ff. de cen-
si. de etate. j. respon. C. de capi. ciui. l. vnica. cum
sua glo. li. x. Credo tñ contra. l. q vnusquisq pa-
rochianus teneatur ad hoc iuxta portiones glebe
seu terre quaz possidet intra ipsam parochiam: et
iuxta numerū animalū que nutrit ibidem. ar. C.
de imu. nemi. conce. l. vlti. li. x. et. C. de oi agro de
ser. l. pe. ibi municipē pro gleba et. li. xi. ff. de mu.
et ho. l. viatū. et. l. munerū. i. p. n. et. s. sed et qui ad
reficiendas. et. s. patrimonioz autē. ff. de cen-
si.

forma. s. ij. v. si qz vero. et. l. possessorē. ibi vt oēs
pro modo p. ediozū et. imo et religiosi exēpti etiā
ibidem habitantes terras seu animalia ad hoc ha-
bent contribuere. ar. C. de sacro san. eccle. admini-
stratiōes. ff. de veta. vie. cū si. qd tñ ipsi religiosi oi

etiā eccleie per eos q
ad hoc tenent refici

no nō admittūt
ar. op. p. eis. ff.
de mu. et hono.
rescripto. s. illd
cū sua glo. pe. i
fi. cum onus de

quo loquitur ibi sit impositum rebus et non per-
sonis. sicut etiā de collecta extraordinaria. vt ibi
le. et no. di. ff. ad muni. lib. etus. s. sola ratio. l. se-
cus de collecta ordinaria esset dicendū. vt. e. ti. l.
qui originē. s. exactionē. Sed vñ in hac materia
quero qd in pluribus locis consuevit pendere de
facto dicta cōsuetudine vt prius supposita: nunqd parochia
parochia legitime diuisa debent parochiani noue si diuidat
ecclesie aliquantiter contribuere ad refectionē anti quis anti
que matricis eccleie? videtur q nō. ar. ff. de assesso. quā repa-
l. si eadem. C. de offi. p. f. p. p. to. affri. l. in noie rabit.
dñi. s. qm ita zuenit. in fi. et in. s. interea. et ibi no.
de diuisione epatus. autē. vt iudic. sine quo. suffe.
s. idem tñ. coll. ij. Sed contra videt propter ratio-
nes p. cedentes. ff. de questioni. l. vniū. s. seruus
in caput. ff. de decuri. l. vlti. cum si. Solutio aut
p. orius est diuisio huiusmodi facta cōcurrentibz
illis. iij. de quibus dicitur supra in cōsti. otho. cū
sit ars. s. i. in glo. vniū enī circa mediū. tunc ad
cōtribendum in refectionem seu reparationē hu-
iusmodi parochialis ecclesie nouiter erecte nō co-
guntur de inris necessitate. vt in. l. p. real. ar. C. de
metropo. l. vnica. lib. xj. et in extranag. **J**o. pape
xvij. que incipit sedes apostolica. videtur expresse
xvi. q. i. p. cipimus. s. sicut duo. cū iam post di-
uisiones huiusmodi due parochie oino sint distin-
cte. vt dixi in dicta q. cū sit ars. in glo. p. real. ar.
qz vna ecclesia alteri non erit ancilla: qz esset illa
pessima consuetudo. vt no. et de rescrip. c. si. ver.
altera. li. vj. i tñ q noua ecclesia ab illa parochia
antiquioris ecclesie eximit noie onere et honore. ar.
C. de feri. a nullo in fi. nisi dicamus ex quadā eq-
tate illos parochianos noue ecclesie si contribuāt
glam facere. denegando vero hic iniuriam cōmitte-
re. ar. ff. de aqua quoti. et esti. l. i. s. pe. et quod no.
Sup. extra de electione. l. canon. s. vlti. v. glam.
li. vj. **N**ec obstat q parochianis eccleie antiquioris
per talē diuisionē p. iudicatur absq cōsensu cor-
ar. ff. de aqua plu. ar. in cōcedendo. naz huiusmodi
non requiritur. vt p. in glo. ad quaz remisi. s. in
p. in. huius solutionis. nec hoc fit sine causa vt ibi
no. glo. et. et de re. iuris. sine culpa. li. vi. cum si.
pōt ita antiquūz immutari vt sibi p. osit licet per
hoc alteri contrario noceat. ff. de aqua plu. ar. l. i.
s. deniqz idē. Aut capella est alia a matrice ecclesia
per diuisionē extracta. vt. s. in con. p. xxi. et sic ni-
hilominus incole ipsius capellenoue parochiani
remaneāt ipsius matricis ecclesie et tñ ad ipsius
matricis ecclesie refectionem cum ceteris tencant
contribuere: sic intellige. xvi. q. i. plures autez. in
p. n. ar. ff. de p. recar. quis. imo fortius et maius p. re

eccleie re-
fectione ad
quē perti-
net.

Constitutio dñi Othoboni.

capelle noue. ar. ff. de operi pu. l. vlti. j. respon. l. 3. eni eisde sit indultū fauorabilē vt sacramēta et sacramēta lia & huiusmōi noua capella possint p̄cipere tñ ab onerib⁹ matricis ecclesie per hoc nō redditur erem

pti. s. in consi. p̄xi. ff. de seruitu. v. l. p̄xi. si domus. ff. quoz legat. l. i. §. si duo. Item hoc casu capella de pendens seu accessoria inducit naturā sui p̄ncipalis. ar. in hoc qd le. et not. ex de p̄ben. sup eo. lib. vj. et qd no. Sup. eo. n. cuz singula. h. dependeat. lib. vj. et facit. e. li. de reg. iuris. accessoria. et facit ff. de fidei cō. generaliter cū suis si. Itē ad oia debita & cōsuetudine tenebuntur. ar. ex de cens. c. i. in cō. cle. facit de ver. sig. l.

Parochi ani qñq ad dupli cē repara tionem te nentur.

faciant⁹: vt superius⁹ est exp̄ssū. **Archiepos⁹** vero & ep̄os⁹ alios inferiorē platos domos et edificia sua facta tecta et in statu suo p̄seruare & tenere sub diuini iudicii attestatiōe p̄cipimus: vt ip̄i ea refici faciant que refectione no uerint⁹ indigere.

De procuratorijs q̄ ratioe visitatiōis debent non excipiendis ab archidiaconis vel alijs inferioribus nisi cū visitent.

Summariū.

Null⁹ platorū rōne visitatiōis p̄curatiōe excipiat nisi visitet: alit donec restituerit ab ingressu ecclesie suspendat. **Nec visitatiōes subditos suos ultra cōstitutū ab inoec̄tio quarto exp̄posulēt: et si cōtra recusantes excoicatiōis sniaz tulerint nulli⁹ sit efficacie**

debere duplici arctari. ar. ff. nau. cau. sta. l. et ita i ff. et. l. l. §. si. q. hoc euenit ex eoꝝ vlt̄ p̄decelloꝝ suozū voluntaria impetratiōe capelle. ar. ff. qui latit da. co. l. fideiussor. §. si necessaria. ff. famul. her. cil. alienationes. vt dixi in questione solenni. s. in cōsti. otho. qd in quoddā. in glo. vicarij ff.

a **Faciant** l. ep̄scopi.

b **Superius** §. p̄xi.

c **Archiep̄scopos** vero. iij. pars.

d **Et alios** p̄elatos. de quibus habetur. s. in cōsti. otho. qm̄ tabellionū. et dixi in ca. p̄xi. p̄cedente. §. conficimur. in p̄xi.

e **Edificia** de hys. s. j. respon.

f **Sarta tecta** j. sarcita seu resecta: signū super tectū eis apponēdo. r. q. iij. c. j. le. et no. ff. de vsur. hactenus. Cū autē huiusmōi edificia fuerit vt p̄mitit appodiata imo sufficēter tecta et reparata licebit eidē reparati auferre vetusta rudera inde cadentia. i. materiā huiusmōi fractā et dissolutā:

et de illis ad placitū ordinare. ff. de dāno infecto. p̄tor. ait. §. vlti. dum tñ non in p̄ophanos vsus sed in alium vsum honestū domozū ecclesie. de cōse. di. l. ligna ecclesie. cum. iij. c. se.

g **Sub diuini iudicii** dic vt le. et no. j. c. consi.

p̄stoz bon⁹. §. nos p̄dicti.

h **Ut ip̄i** l. c. p̄lati.

i **Que** l. edifica.

k **Pouerint** ex certa sciētia vel nolle debuerint. arg. in hoc qd no. s. in cō. otho. p̄latronū

Sed neq; onerosā ducāt secū multitudinē q̄ turbatiōe pariat: s; moderatā iuxta lateranēse cōciliū.

Naturalis dispositio nis esse: et q̄m̄ se mē recedit serēti et fructū laboris multiplicat operāti⁹ absurdū vero simul et iniquū⁹ nemo dubitat ibi quēq; vbi nō seminat metere & ex hys colligere que nō spergit. **Ex** hys sacrozū canonū p̄uisiō cōtate pōderata decreuit vt ecclesia q̄ visitatiōe recepit i t̄palibus & sp̄ualibus ecclesiaz bonis salubrit cōstitutis istitutā p̄curatiōez exhibeat visitati. Cū aut rōne visitatiōis p̄curatio debeat⁹ si qd exigať vlt̄ recipiatur⁹ huiusmodi

in hoc qd dixi s. in p̄fatione ante cōsti. othonis nec alijs delitijs iuxta desideria carnis nimis indulgenti. ar. in hoc qd dixi. s. e. con. amoris proprij. j. respon. in glo. de qua in fi. vlt̄. Nam diuturna quies vicijs alimenta ministrat. non autem virtutibus fructuosas. vt hic.

p **Iniquū** cui tñ iniquitati tam ad litteram q̄ ad intellectum pleriq; damnabiliter non inest inherere. ar. in quod dixi s. e. consi. in p̄phe. §. sane. in magna glo.

q **Ex hys** ij. pars.

r **Canonū** p̄uisiō. de qua no. s. in cōsti. otho. de archidiaconis. et. s. e. con. domus dei. §. vlti. in glo. que p̄statut.

s **Cum** autem. verficulus.

t **Debeat** vt in glo. ad quas iam p̄xi. remissi.

v **Vel** recipiatur. p̄curatio licet nō ex acta sed gratis oblata. vt no. in dicta consi. de archidiaconis. §. i. ver. dumtaxat.

l **Natural** dispositiōis. hec con.

adicit ad illā. s. in con. otho. de archidiaconis.

m **Efficacius** nō itelligas hic dispositiōē naturalē p̄impref

sionem s; abq; ḡta cooperante diuina. ar. i hoc quod dixi. s. e. con. qm̄ circa. §. ad hec. v. ḡtas.

n **Semen** secenti reddit. vt in psal. Qui seminat in lachrymis vlt̄ in fine illius psalmi.

o **Operanti** nō d̄t i molli loco quiescēt. ar.

in hoc qd dixi s. in p̄fatione ante cōsti. othonis

nec alijs delitijs iuxta desideria carnis nimis indulgenti. ar. in hoc qd dixi. s. e. con. amoris proprij.

j. respon. in glo. de qua in fi. vlt̄. Nam diuturna quies vicijs alimenta ministrat. non autem virtutibus fructuosas. vt hic.

p **Iniquū** cui tñ iniquitati tam ad litteram q̄ ad intellectum pleriq; damnabiliter non inest inherere. ar. in quod dixi s. e. consi. in p̄phe. §. sane. in magna glo.

q **Ex hys** ij. pars.

r **Canonū** p̄uisiō. de qua no. s. in cōsti. otho. de archidiaconis. et. s. e. con. domus dei. §. vlti. in glo. que p̄statut.

s **Cum** autem. verficulus.

t **Debeat** vt in glo. ad quas iam p̄xi. remissi.

v **Vel** recipiatur. p̄curatio licet nō ex acta sed gratis oblata. vt no. in dicta consi. de archidiaconis. §. i. ver. dumtaxat.

in hoc qd dixi s. in p̄fatione ante cōsti. othonis

nec alijs delitijs iuxta desideria carnis nimis indulgenti. ar. in hoc qd dixi. s. e. con. amoris proprij.

j. respon. in glo. de qua in fi. vlt̄. Nam diuturna quies vicijs alimenta ministrat. non autem virtutibus fructuosas. vt hic.

p **Iniquū** cui tñ iniquitati tam ad litteram q̄ ad intellectum pleriq; damnabiliter non inest inherere. ar. in quod dixi s. e. consi. in p̄phe. §. sane. in magna glo.

q **Ex hys** ij. pars.

r **Canonū** p̄uisiō. de qua no. s. in cōsti. otho. de archidiaconis. et. s. e. con. domus dei. §. vlti. in glo. que p̄statut.

s **Cum** autem. verficulus.

t **Debeat** vt in glo. ad quas iam p̄xi. remissi.

v **Vel** recipiatur. p̄curatio licet nō ex acta sed gratis oblata. vt no. in dicta consi. de archidiaconis. §. i. ver. dumtaxat.

Uelut

De procuracionib? nō excipiēdis. Naturalis. Fo. lxxxix.

a Ratione cessante. de hoc ple. dixi. §. in consi. otho. alicubi. §. quo dante.

b Indebiti. ergo cōpetit repetitio. vt etiā infra sequitur. Sed cōtra ex quo scienter et gratis pcuratio indebite est soluta. ar. ff. de re. iuris. cuius per errorem et in

eo qd no. et de solutioni. c. vi. Solutio licz sic solues in fatuitate sit vel i culpa / recipiens tñ hmoi indebitū est in dolo qui prepoderat culpe. ff. ad. l. acq. si obstat. Et sic dic soluetē pcuracionem sic indebitaz velle repugnātiā cū necessariuz respectum debeat habere pcuratio ad actū visitationis etiam iprescriptibili. ter. vt le. et no. et de prescrip. cuz ex officij. §. nos igitur. licet q tantā pcuracionē p prelato scienter soluere et donare posset. vt in pcuracionib? noie tñ huius pcuracionis hoc nequit nisi visitanti vt hic. vnde quod potuit noluit: qd voluit adimplere nequit. ar. et de offi. delega. cuz sup abbacia. §. si. C. si quis alt. vbi libi. l. multum interest. cum si.

c Cum igitur. iij. pars. **d** Prelati pleriq. als archidiaconi. **e** Prelatorū saluti prouidentes. et sic forte bñfi cū illud cōfess iurto. vñ signat cōtra. ff. de re. iur. iurto. Solutio. quicqd alibi scripserint g. vel docto. quozū dicta in hac parte patiuntur calūniam. Tu dic scdm alterā opinionē in g. in. l. pcuracia. q bñficiū gaudiū tribuēs capiētī nō cōfess iurto. ff. de ver. sig. quozū in fi. Sūt enī hec quasi pcuracia cū volēs trificiam habeat de emptione libertatis animi generosi. gaudiū vero p placentiā animi la rat. Illud quoqz dicit ppriū bñficiū qd gaudiūz tribuit. autem. qbus mo. seu. a. §. bñficiū col. x. qd satis tertus aperit dicens bñficia tñ pcurari iuris qñ eozū vtilitati nō volūtati cōsultitur. xlv. di. et qui emēdat. ar. hic in littera nostra. Aliter tñ no. Sup. xlv. di. et que in fi.

f Ne quis. l. prelatus. **g** Nisi cū eidem. scz ecclesie catho. Et hec ratio forte mouet prouide epos huius regni qui in visitationibus suis pcuraciones ab ecclesia cōiter nō erigūt: qz ad singulas ecclesias ob causam visitationis nō declinat. licet plene psonas visitāt tam clerū q populū ob hanc causam nūc ad vñ locūz nūc ad aliū cōgruū cōuocando: cū tñ pcuracionē

debeat recipe tantūmō de locis visitatis. vt hic et et de censu. romana. l. i. l. vi. et no. xlv. di. nō oportet ministros. l. hoc sit contra intellectū Fo. an. ibidem. §. visitatis.

h Impedit. in propria psona. tñ bñ licet vnaz

i Episcopi vero et alij inferiores plati cū visitāt i superflua comitiua seu euectōnū nūero vel alias in expēlis grauare subditos nō psumāt vltra quātitatē et numerū determinatum in consi. fe. re. Innocentij pape quarti: ne visitātes inagis videant lucris pecuniarijs inhiare q ecclesiarū velle cōseruare statū: vel salutē querere animarū. qd si contra facere attētauerint subditis nō pareant i hac parte. In subditos autez

ecclesiā vel plures eodē die visitare. ille tamē nō debet nisi ad vnā procuracionē tribuere vt le. et no. per Sup. et de censu. felix. l. vi.

Alioquin cū ne quierint psonaliter visitare tñ licet necessaria sint p prelato sonaliter ministranda. et de offi. or. inter cetera. tñ nō est improbandū q illi tñ qui visitāt pcuracionē recipiāt victualia moderatim vel pecuniā p eisdem: nō autē ipi plati quicqz

Procuratio a psonaliter visitare sit pcuratio per sonaliter non visitanti.

hac de causa quozū noie visitat habent recipe cōi iure. vt no. p Sup. et Fo. an. in dicto. c. felix. et de offi. or. di. si episcopus. l. vi.

i Qui vero. l. inferior prelatus.

k Ab ingressu ecclesie. de tali suspensio dic et de sen. ex. is cui. lib. vi.

l Epi vero. iij. pars declarās hoc qd le. et no. §. in cō. otho. de archidiaconis. §. ecclesias autem.

m Innocentij pape. iij. et de censu. romana. l. vi. §. procuraciones. cuz. l. ibi allegat. sup ver. in canonibus. le. et no. e. ti. c. erigit. l. vi.

n Ne visitātes. ratio efficax ad pmissa.

o Lucris inhiare. tales enim prelati iter filios dei nō cōputant sed mercenarij dicuntur. vt signat legitur viij. q. i. sunt in ecclesia quidam.

p Salutē querere aiaruz. sed vtinā plati nostri temporis hanc salutem haberent in intentione: cum integritas presidentium sit salus subditoz. xlv. di. miramur.

q Quod si. verficulus.

r Contrafacere. subditos grauando vltra constitutionē Innocentij pape quarti.

s Attētauerint. episcopi vel prelati.

t Eis. l. episcopis et prelatis.

v Non pareant in hac pte. ar. x. q. iij. qz cognouimus. C. de iure fisci. l. prohibiti. l. x. vbi subditus licite resistit superiori in suo officio erranti. sic C. de metha. l. deuotuz. l. xi. le. et no. C. de execu. et ex ac. l. ptra nostrū. c. li. ff. de pollici. l. toties. §. si. de qua materia. satis no. di. et de reg. iur. quod quis mandato. §. c. ea que fiunt. l. vi. Sed nun-

bñficiū an possit cōfess in iurto.

Cōstitutio dñi Othoni.

quid in superfluis duntaxat possit talis prelatus iuste repelli? Dicit g. q. sic. vt no. ex de censu. cum apostolus. in glo. quid ergo. ar. ff. de aqua quoti-
diana et esti. l. i. §. trebatius. facit ad hoc q. q. tūm in eo in quis deliquit est puniendus. ff. de hys qui
bus vt indig.

receptū ar. opti-
mū autem. de he-
re. et falsi. §. ij.
ber. si quis nec
in plures. coll.
j. C. de donat. l.
sancimus. ex de
reg. iur. l. vtile.
li. vj. ff. de var.
et exordi. cog.
l. i. §. iij. hono-
rarijs. in fi. Di-
cunt tñ Cincē.
et Jo. an. in di-
cto. c. cū apłus.
q. si equi teneā-
tur inseparabi-
les q. prelatus
nō vult admit-
tere huiusmodi
pcuratiōē de
bitam: nisi ha-
beat etiā in su-
pfluis quo ad
oēs et in totum
poterit procu-
ratiōē denegari.

ar. ff. de aqua quoti. et esti. l. j. §. itez queritur. In
eandem sententiā declinat Inno. ex de excess. pla.
cū ad quorūdam. vt ple. dicā. j. in glo. p. xxi. facit
pro hac parte. xi. q. iij. ligamen. ibi se priuat. et. c.
pleriq. i. respon. ibi potestate se priuat.

Excoica-
tio lata i
subditos
nō pcurā-
tes platū
an teneat

a **L**atas sentētiās fore nullas. Cōfunditur hic
sentētiā Ber. in dicto. c. cū apłus. in glo. qd ergo.
in fi. qui dixit sentētiā hac occasione latam tenere
h fuerit iusta. ar. xi. q. iij. c. i. et approbat opinio
Inno. posita ex de excess. prelato. cū ad quorūda.
vbi dicit sententiā latam per ipsum excedentes
modū latera. concilij in dicto. ca. cum apostolus
fieri nō posse: licet tunc subditus denegauerit euz
admittere in nūero debito. de quo dic. vt. §. in glo.
p. xxi. Hostien. vero nititur dictaz cōtrarietatem
soluere in dicto. c. cum ad quorūdam q. sententiā
Inno. sit vera vbi error intolerabilis exprimitur
i sentētiā puta q. episcopus dicit excomunicat te:
q. nō pcuras me cum centum equitaturis. et sic
textus iste qui elicitur de. c. cum ad quorūdam. ex-
plicat decre. ex de sen. excō. per tuas. Aut nō exp-
mitur error: et sic fiet dicta opinio g. sed certe tñ
hec littera et illa decre. vel de qua extrahitur esset
superflua contra. l. extra in prohe. p. xxi. ff. ibi re-
secatis supfluis. sic q. d. b. s. c. uolā rēphēdissē gallū
de p. xxi. supfluitate. ff. de liber. et post. l. gallus.
ij. respon. ibi quid recte ff. immo textus isti non
cōtinerēt aliquod dubiū. cum tñ dūtaxat lex debet
statui sup bono et difficili. vt le. et no. ff. de carbo.

latas^a hmoi occasione ex-
cōmunicationū suspēsiō-
num et interdicti^b senten-
tias ipso iure decreuimus
esse nullas. **S**ecū^c etiā
visitationis^d tempore su-
perflua^e et onerosa^f mul-
titudinē hoīm non addu-
cant per^g quam ecclesiā
requies^h perturbari sepiⁱ
cōsuevit/ sed moderatio-
nem consequantur consti-
tutionis canonice in^j late-
ranēsi cōcilio p. mulgatā.

De pecunia recipiatur
a subditis pro crimine vel
delicto notorio.

edic. l. item labeo. Dicam autē hunc rigorē intro-
ductum etiā errore non exp.resso in sententiā hu-
iusmodi ad obseruationem illius concilij extra de
censu. cum apostolus. et no. Jo. and. in dicto. c. cū
ad quorūdam. sic extra. e. consti. ecclesiā. §. vlti.

Summarū.

Prelati iuxta constitu-
tione^m othonis ecclesias
vtiliter et fideliter visitan-
tes: nec eas expensarum
onere grauantes: sed ea-
rū rectores et vicarios de-
center in his que scire de-
bent erudientes: caueant
suminopere ne p aliquo
mortali et notorio crimine
vel de quo scandalū oriri
possit pecuniā a delinquē-
te recipiāt sed ipsuz condi-
gna ad aduersione puniāt
idq. episcopi obseruandū
D^e curent.

Deus^o omnipotēsⁿ

nesti autem. de refendari. §. pe. coll. ij.

f **P**er quam. scz multitudinem.

g **R**equires perturbari. contentiones nāq. exci-
tat oīno. ff. de leg. ij. l. cū pater. §. dulcissimis. in fi.
varie enim sunt hoīm voluntates. ff. ad trebell. l.
q. poterat. Jo. de athon.

h **I**n lateran. cōcilio. extra de censu. c. cū apłus.

i **D**eus. hec constitutio adijcit ad eandem cō-
stitutionē ad quam adijciebat. §. c. p. xxi.
scz ad illam que habetur supra in constit. otho.
de archidiaconis.

k **O**mnipotens. sua nāq. potestas simpliciter
oīa trāscendit. vñ. gen. xviij. c. ego de^o omipotēs.
omnia ergo potest facere: in nullo vero deficere.
vt no. Jo. an. extra de sum. tri. c. i. nam de se dicit
Data est michi omnis potestas in celo et in terra. **D**eus an
Math. vlti. est ergo rex oipotēs in cuius ditione possit oīa
cūcta sunt posita. hester. vij. al. viij. c. Quod tamē
preteritum est nequit non fuisse. ff. de cap. et post.
re. in beilo. §. facte aut cause. autem. de eqli. dotis.
§. que ergo. colla. vij. posset tamen virginez post
corruptionem oīno integram reddere: scras ven-
tris ipsius restringendo tanq. virginis. Itē et p
subductionis a memoria hoīm. Item et per remis-
sionez pene quin tñ de facto sit verū dicere q. fuit
corrupta nō posset facere postea. C. de raptu. vigi-
l. i. j. respon. sic intellige. xxij. q. v. si paulus. de
hoc no. extra de bigamis. c. ij. preterea nāq. sic nō

b **I**nterdicti
de quo le. et no.
per Car. et ex-
uag. bonifacij
vñ. p. uide at
tendentes.

c **S**ecū etiā.
b. ps. reficant
explicando idē
qd habetur. §.
in consti. otho.
de archidiaconis.
nis. §. i. ber. nō
secum ducat.

d **V**isitatiois
tēpore. nō ergo
extendit hec p
hibitio ad aliū
tēpus si prela-
tus declinaret
ad rectores alio
tēpore tanq. ad
amicum. ar. ex
de p. xxi. nōne. cum si.

e **O**nerosam
multitudinē. q
nichil habet ho

De pecunia recipiat a subditis p delicto notorio. Deus ops. Jo. xc.

non cadunt sub predicto presentis potentie.

a Cuius. l. dei.

b Omnia sunt. vt in psal. Dñi est terra. vsq; in fi. primi versus. et in psal. Deus deoz dñs. in ver su qm mee sunt omnes fere siluaru: cum duobus versibus se.

c Et holocau

stū. vt in psal.

Expectans ex

pectau. ibi ho

locustuz et p

pecato nō po

stulasti: dicitur

ast holocaustū

spēs sacrificij q

igne cōsumeba

tur et cōponit

ab holon qd est

totū et caustos

qd est incendij

vt not. Sup. l.

dis. ponderet.

d Ignoran

tes. nō hic igno

rantia assimila

cōtemptui. qd

hic vt not. s. in

cō. otho. basili

caz. s. porro b.

nō negligētia.

e Industria.

alludit vulgari

q imaginatiue

maliciosi cauti

diciunt et indu

strioli als tamē

industria accipit

in significatiōe

bona seu labo

Holocau
qd sit

cui^a oia^b sūt precij quod
libet p delicto non accipit
et holocaustū nō postulat
p peccato. quidā vero ad
alioz regimē deputati
hoc ignorantes^a aut ex te
meraria quadā industria^c
cōtemnētes cū peccatur a
subditis debitā^d penaz p^e
pecunia remittūt. ex quo
fit vt deo^b nō indulgēte tā^f
iudex criminis q^h commissor
sua i eodē sacculo signēt
delicta pariterⁱ iudicādi.
Et^m quia secundū beatus
Isidor nullā reus ptine
scit culpā quam redimere
nūmis existinat: nonⁿ ex
hoc mala volūtas minui
tur^o v^l mutatur sed poti⁹
datur auctoritas^p et licen
tia delinquendi^q. Cir
ca^r correctionē quādā cri
minū taliū pfatus etiā le
gatus statuit vt archidia
con^t ecclesias vtiliter et fi

h Commissor. i. sceleris perpetrator.

i Pariter iudicandi. C. de epi. et cle. si quēq; i fi.
de q plene dixi. s. e. con. ad tutelā. s. i. b. p. sensum.

m Et qz scdm beatū ysidorū. vt p^rz hec auctori
tas. xi. q. iiij. pauper. ar. lxxxiij. di. c. i. et facit. ff. de

penis. l. i. in fi.

n Pō ex hoc

id est ex huius

modi redēptiōe

pti p nūmos.

o Minuitur.

insti. de suspes.

tu. s. pe.

p Auctoritas

de hoc dixi. s. in

2^{ti}. otho. s. la

tronū. s. respō.

b. defenderet.

q Delinquē

di. maxime cuz

facilitas venie

incētū tribu

at delinquendi.

et de vi. et ho.

cle. vt clericoz.

r Circa corre

ctionē. ij. pars.

in qua refecat

id qd habet. s.

in consi. de ar

chidia cōis. vñ

illa q ibi scripti

hic si placet tibi

sufficiāt paucis

adiectis in hac

parte.

s Sapiāt sy

moniaca prauit

tate. Scias vti

deliter visitet de sacris ba
sis et vestibus et qualiter
diurnis officiis ecclie ser
uiatur et generaliter de tē
poralibus et spūalibus in
quirendo et q corrigenda
inuenerint / corrigant dili
genter. ecclesias autē non
grauet supfluis expensis
sed pcuraciones dūtarat
dū visitant erigant mode
ratas. nō secū ducāt extra
neos s; modeste se habeāt
in familia et equis: nec pe
cuniā ad hoc vt nō visitet
vel nō corrigant vel vt cri
mina non puniant ab ali
quo recipere psumāt. nec
aliquē sentētis suis inuol
uant iniuste vt ab eis pos
sint pecuniam extorque
re vnde cum hec sapiant^c
simoniaca prauitatez: de
creuit vt qui talia pzelūp
serint agere sic extorta in
duplū erogare in pios v^l

le. ex parte. ij. extra de pac. cuz p^ridē. in hys suffi
cit voluntas ad introducendū p^rctū siue stet in fi
nibus suis siue progrediatur ad actuz emendi vel
vendendi siue etiaz paciscendi. sed non sufficit ad
irregularitatem introducendam. nisi progrediat
saltez ad actuz paciscendi. In hys que sunt symo
niaca: qz prohibita de qua no. in decre. predicta
nō sufficit voluntas ad introducendū p^rctū puta
renunciando ad opus alterius dum tñ ydoneus sit
et cōuentio non intercedat et hoc no. Sup. in Jo
saf. i. q. i. c. ij. hic tñ dic finalit vt no. j. e. cōsti. qz
pleriq; in fi. primi respon.

r In duplum. diuersi sunt casus in hac materia
Nā aut loquimur de onere qd imponit pzelatus
visitās exigendo pcuraciones per plures dies q
ipse visitet: tunc locū habet pena et de censu. p^ro
curaciones. aut queritur de onere munerū in ipsa
visitatione pceptozū: et tunc locuz habet pena et

Symont
aca sunt
duplicia.

Constitutio dñi Othoboni.

Prelat^o de cens. romana. §. caueat. li. vi. Aut queritur de li pl^o ex: onere quo ad exigentia qñ nō visitat: tunc locus hz gat a sub qd le. et no. xviij. q. ij. visitandi bñq i fi. qñtionis. dñtis q de Aut queritur de onere qd imponit prelatus exigē beat qua do a subditis plus q in pcuracionez impendit: liter pu = tñc locus habet nitur.

pena. extra. de

imunita. eccle.

qz pletis. vbi

hoc no. Jo. an.

in fi. §. sic diuer

sa pena ē i istis

ar. in hoc quod

no. et de elect.

cumana. in g.

lina. nerpūhic

statuta pape p

partez remitti.

extra de cens.

exigit. in fi. lib.

vi. ar. in hoc qd

no. §. in in 2sti.

oth. ad vicariā

§. iuret. in fi.

a. **P**os igit.

ij. pars.

b. **M**ortali.

de humilmodi le

git. xxv. dif. §.

crimini. ver. §.

quis apus.

c. **E**t notorio

de quo satis di

xi. §. i cō. otho.

contra latronē

in magna glo.

d. **E**l de quo

lez crimine.

e. **S**candaluz.

declarat qd. §.

dixit notorio.

et. imo forte hec sunt diuersa. ar. in hoc qd no. §.

in cō. otho. quod ad vener. §. pe. in prin. magne g.

f. **Q**uatur als generatur.

g. **P**ecuniaz recipiant. ar. in hoc qd signanter

no. §. c. consi. cum partes. §. i. ver. dedit. Sed con

tra et de cens. romana. §. notoria. li. vi. Solutio.

loquitur ibi de epo vel eius superioze qui penas

potest cōmittere et super illis dispensare: hic vero

loquitur de archidiaconis qui humilmodi nō pos

sunt. vt ptz in glo. ad quā remittaz. §. e. g. fi. licet

ibi emendas pecunarias possum exigere: nō tñ il

las nisi damnabiliter imburfare. vt ibi no. Sup.

§. deniq. li. vi. ar. op. et de offi. ordi. irrefragabi

li. §. vlti. nam sic accipres potius d: coruus q colli

ba. ar. in hoc qd le. et no. ij. q. vij. nō omnes. et. c.

le. vel dic q sic. q. precio. nō potest pecuniā recipere.

vt. §. in prin. huius consi. not. glo. et de offi.

le. nisi in prin. ar. et de vi. et ho. cle. vt clericoz.

§. pe. et de sy. nemo. Opponit. §. de. l. ff. de penis.

l. i. §. vlti. C. de sportulis. l. ij. Solutio. ibi loquit

in iudice civilis in quo non est ita detestabile qz nō

arbitrio episcopi sui resti-
tuere compellatur: salua
alia nichilomin⁹ pena ca=
nonica contra ipsos. **P**re=
cepit etiam vt dicti archi=
diaconi capitulis per sin=
gulos decanatus frequen=
ter intersint: in quibns di=
ligēter instruat inter alia
sacerdotes vt bene sciant
et sane intelligāt verba ca=
nonis/ misse/ et baptisma=
tis ea scilicet maxime que
sunt de substantia sacra=
menti. **P**os⁹ igitur sta=
tutum predicti legati con=
tra tales editum adiuuan=
tes adijciendo statuimus
ne archidiaconi p aliquo
mortali⁹ a notorio crimie
vel⁹ de quo scandaluz⁹ ozt=
atur⁹ pecuniā⁹ a⁹ delinquit
te pro ipso recipiāt: sed cō=
missū crimen puniant ant

applicat sibi sed fisco vel rei publice. unde quo ad
illuz questum non presumitur nequiter sollicitus
esse. ar. ff. de admini. tuto. n. minoris. in fi. Tu tñ
in hac materia dic finaliter fm iura canonica. vt
no. extra de penis licet. sed archidiaconus nō pōt

maduersione condigna¹.

Episcopis⁹ vero districte

precipimus vt huiusmo=
di statutum¹ salutare fir=
miter⁹ faciant⁹ obseruari

Re beneficia spiritua=
lia tradatur ad firmam.

Summarū.

Datio ecclesie seu eccle

lastic beneficij laico ad

quoduis tēpus: et clerico

vltra quinquennium fa=
cta nullius sit efficacie nec

ex ea nascat⁹ inter contra=
hentes iusta actio etiaz si

alter omni priuilegio re=
nunciet: atqz insuper ter=
tia pars proventuum ei⁹

ret quam de facto ad fir=
maz dedisse conati sint fa=
bryce maioris eccleie appli=
cent: quo circa caueant ec

clesiarum patroni.

Indignū est in spi=
ff. de tu. et cur. dan. l. scire oportet. §. i. ff. ad tres

bell. l. mulier. §. i. auten. de here. et falc. §. ex here

datos. colla. i. auten. vt de cetero cōmuta. rerum

ec. non fi. §. de cetero. vbi neqz illoruz ius per me

dium imperium proficiscatur. colla. v. secus tamē

ex principali intentione prohibētis directum tant

tum prohibetur. nam tunc via obliqua ex quadā

consequētia interea permittimus. insit. de adop.

§. pe. le. et no. per di. ff. de autozi. tu. l. i. in prin.

vel dic vt no. §. in 2sti. alicubi. §. fi. i glo. qd ergo.

i. **C**ondigna. vt remisi. §. e. j. respon. §. debita.

h. **E**piscopis vero. versiculus.

l. **S**tatutū. contra archidiaconos vt premittit.

m. **F**irmiter. non ergo desidiose vel negligēter.

vt le. et no. supra in constitutione otho. ad bapti

smum. §. vltimo.

n. **F**aciant. s. episcopi per censuras. de quibus

habetur et de ver. sig. querenti. cum fi.

o. **I**ndignū est. que constitutio adijcit ad illā

que habetur. §. in consi. otho. ecclesias.

et. c. cum laicis. et. c. alicubi.

penam cōmitte

vt no. ibi Ber.

et est conclusio

sua ibi. et vide

ibi Innocen. et

nota ibi q vbi

archidiaconus

nō potest dispē

sare non potest

cōmutare penā

sed caueat de cō

suctu. qz lati⁹

de hoc tractat

extra de arbitez

dilecti.

h. **A**b ipso de

linquente. nec

ab alio vice seu

loco ipsius. ff. de

administra. re.

ad ci. pecti. l. ij.

§. i. cuz si. Jit

intelligo q nec

directe sed nec

indirecte pro re

demptiōe pene

corporalis insit

ete. vbi enim p

hibitio non cō

cernit formam

sed pncipaliter

effectum rei. ibi

qz nō licet vna

via directe nec

per aliam lice

bit per obliquū

De beneficia spiritualia tradant ad firmā. Indignū. Jo. xxi.

a Pecuniarū. als deficit hec littera.
b Inire cōmerciū. f. animi intētiōe. qz reuera non pōt cū spūalibus inire cōmerciū cū estimatio nē pecuniarā nō recipiāt. vt le. et no. s. e. consti. qm ceca. in pzin.
c Dicēte apo stolo petro. act. viij. c. et. i. q. i. petrus.
d Facili. i. vi li precio.
e Spūalia vendit. de qua materia. f. an aliqua spūalia licite vendatur et de pluribus speciebus spū tualū satis no. p. g. et Sup. in Rola. i. q. i. le. et no. i. q. iij.
f Conducit. de hoc satis dixi s. in 2ti. otho. ecclesias. s. vlt. in g. vt dicto.
g Proinde. ij ps recitās dictā 2ti. otho. eccle sias s. vñ quo ad hanc partē ibi scripta hic si placet tibi suffi ciant paucis adiectis.
h Ullo mō. f. nec clericis nec laicis nec ad quin quennū vel aliud tēpus nec imperpetuum.
i Nos autem. iij. pars adijciens penam violan ti seu infringenti dictū statutum otho.
k Contrafecerit. f. cōtra illud qd recitative po nitur. s. s. p. xxi.
l Datio ad firmā non teneat. qd regulare est in hīs que ppetuā causam phibitiōis habēt. vt no. x. di. vides. in fi. ex de spon. du. tua. ar. ff. de d. ob. stipulationē. s. i. qd posset reduci ztra. vñ dic fina liter fm hug. et Sup. in dicto. c. vides. regulā illā qd ztra legē attentatū est nec subsistit iam factuz. intelligi tantū de illis q a iure tantū effectū sortiri deberēt. vt est matrimonū / zsecratio / emptio / cō ductio / et huiusmōi et tūc stat regula vera durāte ppetua causa phibitiōis vt hic et. C. de sacro san. eccle. l. nemo matres. ff. de iure fisci. l. bonozū. et sic remouet obiectio de homicidio z adulterio. que lz fieri phibeant: facta tamen tenēt de facto. naz talia ordinant ad capiendū effectū de iure. In hīs tñ q nō habēt ppetuā phibitiōē seu dānationez ppter suā inqūtatē ibi licet facere nō debeāt: facta tñ cōualefcunt. ff. qñ appel. lit. l. i. s. biduū. cuz si. no. in dicto. c. vides. in glo.
m Et cōtrahētū. expone et pzo. i. vel pzo adeo ar. in hoc qd le. in textu simili. extra de re. eccl. nō alie. hoc consultiſſimo. s. contractus. l. vj.

n Inualido. qz talis titulus a iure sit improba tus et pzo nō titulo habeatur. ff. de pe. here. l. nec vllam.
o Trallato. puta rei traditione / pene pmissione iuramēti interpolatione. fideiussozum vel pignoz datione. sic. C. de sacro san. ec cle. iubemus. ij. s. sanc. d. pre dia. in fi. C. de leg. nō dubiuz. ff. de re. iuris. l. cū principalis. cū si. et hoc cuz principale est p legē damnatus tanq̄ improbiū ff. de pac. l. iuril gētū. s. marcel lus. alſest lex z si stipulatio als secus. inſtit. de futi. si. s. alteri hocno. Sup. ex de re. eccle. non alie. hoc consul tiſſimo. s. cōtra ctus. l. vj.
p Obligetur hoc quo ad ecc leſiam nō quo ad rectorē quin teneat emptorē seu conductorē psonali obligatiōe ex zuctiōne ztracta vt no. i. g. C. de sa. san. ec. iubemus. s. sanc. d. predia. et ver. habēda sunt. ar. e. l. s. ponomus. auten. de capit. conradi. s. vlti. coll. x. hāc quoqz opiniōē ample ctū curia regia. Sed credo q i foro ecclesiastico qñ neutriū lateret. f. nec locantē nec firmariū prohibē tio istarū zstitutionū in pari cā turpitudinis me lior esset cōditio rectoris cōuētiōē suare reculan tis. ar. ff. de re. iur. in pari. ex de re. iur. in pari. li. vj. ar. in hoc qd le. et no. ex de pe. constitutus.
q Nichilominus. verſiculus.
r Tertia pte. quotas indicat. ar. inſtit. de heredi. inſtit. s. hereditas. cum. s. se. cum si.
s Prouentū eius rei. ergo p quolibet anno di uisionis hmoi ad firmā cū quolibet alio hmoi ob ueniāt puētus. ar. ff. de re. mili. excubias. et. l. ex cā. C. de re. mili. cū allegat. li. xij. qd no. ex de ap pell. pastoralis. i. fi. Sed qro an hec tñ ps sit ex genda a rectore locatore an a firmario cōductore an ab vtroqz? Videt q ab vtroqz. Naz cum hic ar guitur delictū persone ex ztractu huiusmodi dam nato respectu partis vtriuſqz in penis vnius non videtur alius liberari. arg. ff. ad. l. acquil. l. item mela. s. sed si plures. ff. de iniur. l. nō solum. s. pzo culus. j. e. amoris propriū. s. cuiqz post modum et facit id quod not. supra. e. constitū. ad tutelam. s. nos igitur. ver. habuerit. Sed certe hoc non credo ar. huius littere prouentū hmoi rei s. per quas m. j.

Constitutio dñi Othoboni.

littera videtur qd a firmario possessore huiusmodi prouentuum hic tertia pars esset exigenda. ar. s. e. ver. obligetur in fine. sicut dicimus de tributis decimis et ceteris huiusmodi oneribus realibus. C. de censu. vel de reli. l. vlti. et per totum. xi. q. i. si tributum. et

de paroch. c. vi. et qd not. extra de deci. ad apo. nolice. in fi. cum si. Item emptor huiusmodi prouentuum seu firmarius teneatur utili: sed rector actione di-

recta tenetur. ff. de pe. here. l. et si putauit. §. si quis sciens. cum. §. se. sed ad obligatum utili actione primo loco pertinet rerum huiusmodi defensio. ff. de re indi. sepe. §. sed sciens. ergo iste firmarius utili actione quo ad huiusmodi tertiam partem prouentuum est conueniendus directa penitus tollenda ar. in hoc qd le. et no. ff. de procura. in cause. in fi. cum. l. se. His non obstantibus credo potius rectorem locantem ad huiusmodi tertiam teneri: qd ipse certat de lucro captando: firmarius vero de danno vitando. ar. ff. de dam. infec. proculus melius. C. de codicill. l. si. §. pe. autem. de equali. votis. §. hys consequens circa fi. coll. vij. Nec enim firmarius predo seu male fidei possessor dici potest: cum precium numeravit. vt dicto. §. si quis sciens. ff. de re. iuris. nemo predo. vel ad numerandum precium se effectuali ter obligauit. C. de transact. l. transactione ibi vel actione parata et. C. de re. pmu. l. ex placito. ij. re spon. ff. de neg. ges. l. ij. in fi. Nec obstat contrarius qd non est hoc onus reale sed pena delicti leuanda ex rebus. non enim res sunt que delinquant sed persone. vt dixi. s. e. constit. ad tutelam. j. respon. in glo. non enim. Item ipse rector huiusmodi prouentus habere interpretatur cum precio eorum frui- tur. ff. de usufruct. qd qui precio. Nec obstat scdm contrarius. qd qd est utilem actionem preferri directe: verum est quando illa utilis principalem personam a qua ius dirimatur contingit. vt in. l. illa in cause qd tamen secus est in casu proposito. vel dic emptorem ad huiusmodi quotam non teneri nisi quando regressus posset habere contra venditorem. ff. de peti. here. sed et si leges. Item si rem distraxit qd non est in proposito. ar. in hoc quod dixi. s. e. ver. obligetur. in fi.

Actio utilis an preferat directe.
 Afirmarius non ergo elemosine sui epi preten- se nec alijs visibus etiam pijs est hec tertia applicanda. ar. in hoc qd le. et no. s. e. constit. improbam. cum in certum usum pium per legem vel testatorem hoc sit dispositum. ar. j. e. constit. cum partes. in fi. ar. ff. de polli. l. imperator. j. respon. nisi aliud fiat ex causa cognita. ff. de oper. pub. l. vlti. j. respo. Nam vt a iure coi recedatur allegatio iuste cause requiritur. ff. de admi. re. ad ci. per. l. vlti. in fi. de decre. ab oz. fa. qd semel licet alis quandoq huiusmodi penas episcoporum arbitrio lex committit. vt. s. in co- stitu. otho. de archidiaconis. §. pe. cum si. Quero

ergo per quem fiet exactio huiusmodi tertie? Dic per episcopum seu per episcopale ministerium ad vltimam tamen fabrice vt predicti in loco vbi bona prelati et capituli sunt communia. ar. extra de iudi. cum deputati. sed tamen vbi episcopi et capituli bona non

lumen loci habere et statuimus obseruari cum latius ecclesia dat ad firmam et cum ultra quinquennium etiam clericis ecclesie firma coe- dit contra constitutiones

communantur: sed sunt separata et diuisa: tunc per pronomus ecclesie. arg. et de rescrip. edoceri. in fi. extra de reli. do. constitutus. §. i. et de capell. no. dilectus. in prin.

C. de sacro san. eccle. iubemus. §. pronomus. cum si. sic intellige qd no. et le. b. q. ij. qd episcopi.

b. Modis oibus. i. nulla compensatione admissa. C. de compensat. l. in ea.

c. Que oia. iij. ps. supple. l. statuta. s. p. xxi. §. d. Cum laicis. facit. i. q. iij. peruenit.

e. Et cum ultra. expone et pro vel. ff. de verbo. oblig. sepe.

f. Etiam clericis. l. volentibus ad hoc inniten- tibus. multo fortius ergo nec iusti retinentur in ipsa firma post quinquennium effluxum. ar. ff. de iure. l. non intelligitur. §. cum quinquennium. et. §. se. Nunquid ergo si ecclesia dimittatur ad firmam layco ultra quinquennium duplicabitur hec tertia debita fabrice? Videtur qd sic qd ex diuersis causis insurgit hec pena diuersa. ar. i hoc qd no. ff. nau. cau. sta. l. et ita. §. si. insti. si qdru. pau. se. di. §. si. ar. ff. de p. rina. delict. no. nunq. sed contra videtur in hoc qd no. xxvij. q. i. virginibus. et. C. de accu. l. qui de crimine. ar. ff. de accu. senatus. Item aliud est quando ab eadem persona perpetrantur diuersa delicta et quando a diuersis personis. ff. de tabu. exhi. l. locum. §. condemnatio. Solutio. licet ecclesia ex eodem articulo non posset duplicem penam exigere maxime ne ecclesia de preda videatur esse sollicita. ff. de admi. tu. si minoris. in fi. anten. de alie. feud. §. vide. ver. ecclesia. colla. x. tamen ex diuersis articulis sic vt in casu nostro cum sint diuersa delicta. ar. op. in dicta. l. qui de crimine. et sic non obstat dicta. l. senatus. nec obstat. C. de vi. publica qm multa. qd ista pena inflicta non superest alia.

g. Ecclesie firma. l. communis iuris non preuilegiata et in qua gubernator tenetur residere. extra de elec. licet canon. §. is etiam. et. §. si. lib. vi. secus ergo videtur de ecclesijs prebendalibus que residentiam personalem ipsius prebendarii non requirunt. vt extra de prebend. extirpande. §. qui vero. et extra de elect. statutum. lib. vi. extra de preben. super eo. lib. vi. Retentio enim fructuum fit propter sustentationem residentium. vt. j. e. constit. qm. §. i. Ex quo queritur an pena huius constitutionis locum habeat in ecclesijs appropriatis aliquibus religiosus vel alijs pijs locis? Videtur qd sic est lex loquitur simpliciter. ff. de pub. l. depredatio. ff. de leg. prelati. l. i. §. generalis. ff. de ver. ob. l. a nicio.

De residētia episco. et archiepi. Pastor bonus. Fo. xcij.

Item hoc videtur propter residentiam et onera co-
sueti. et de censu. c. j. in cle. Dic contra. ar. in hoc
qđ no. supra i hn. huius glo. qz potius obtinet ec-
clesias huiusmodi vt proprietate qđ vt beneficiu
extra de eo qđ mit. in pol. causa rei seruati. c. ij. le.
et no. et de trasl

act. sup co. Bñ
ficiu quidez.
vt ppetate di-
co possideri: qñ
obtinet per co-
suetā institutio-
nem canonicā
nec vacatio ibi
de qđ consideratur
p mortem plati
sed alit ex cau-
sis licitis vt di-
cas infra. e. cō.
qñ. si cōmodi-
tas fructuuz p-
cipiendor e cō-
cella aliquibus
per superiores
alio puta vica-
rio respondente
de cura vt ibi qđ
colligit ex par-
te decisa. extra
de ver. sig. dile-
lecto in prin. et
p hac parte sa-
cit quod expref-
se le. et no. p w.
extra de excel.
pcla. frequēs
s. quidā etiā ec-
clesias. cum eo
qđ ipse no. et de
iur. paro. c. ij. s.
bñ. v. cōpelli.

a Ecclesijs quoq. b. pars.

b Preiudicio. qđ inde imaginatio colore cne-
nre posset. ar. et de immut. ec. clericis. s. nos igit
lib. vj. Jo. de athon.

c Precauere. sapientia est ergo futuris pericu-
lis pcauere. ar. s. in cōsti. otho. inotuit. s. verū. et
c. vsum. s. hinc ergo patronus corū. ar. C. de sacro
san. ec. anten. quibuslūq.

d Sub premissis penis. s. c. s. nos autē et.

e Pastor bonus. hec cōstitutio inheret et adqđ
cit illi cōstitutioni qđ habet. s. in pñ. otho.
quid ad venerabiles. Et scias fm greg. quattuor
requiri ad hoc vt qđ bene pñ. dicit eni pñ. andr
est ad culmē dignitatis qualiter qđ pueniat atqđ
ad hoc pueniens qualiter viuat: s. bñ viuens qua-
liter doceat: et recte docens infirmitates quotidie
quāta cōsideratione cognoscat. no. Sup. xlij. di.
c. i. pñ. i. q. i. pñ. cipatus.

f Gregem. nomen est vniuersale vel collectiuū
ff. de legat. i. l. grege. et. l. le. ar. ff. de. le. ij. peculū.
et hic quoqđ ex capitibus distantibus. ff. de vsuris

l. rerum mixtura. ver. talem qđ. et. s. bñ.

g Debet ipsum. l. gregem.

h Et mentis. l. affectuose dilectionis.

i Oculis. sicut dicimus i sacramēto altaris ele-
uatis oculis in celū et de cele. missa. cum marthe.

bus negocijs alto vocati
absētie sue legitimā portē
dant excusationē. Sicqđ
iuxta nominis impositio-
nem gregi suo superinten-
dentes officio suo sati sse-
runt.

Pastor bonus cognos-
cēs gregē
suū debet
ipsū et mē-
tis et corpo-
ris oculis iugiter itueri
et ne ipsū insidiosus lu-
pus inuadat: sicut hostis
persequēdo inuigilat: sic
platus resistat cōtinue
defendēdo. Oportet igit
vt corporali pñ. etia ipz
tueat sollicitē qđ vadēspa-
stor et veniēs sepe nō inue-
nit qđ reliquit eo qđ illuc
aduersarius non relidēs

supra in pñ. otho. in cōsti. otho. post pñ.

n Inuadat. vt dilaniet. l. di. post qđ.

o Sicut hostis inuigilat. nā diabolus nō cessat
circuire querēs quē deuoret: et querēs quos ex fi-
delibus pbat: maxime quos ardētiōres et familia-
res reperit i saluatoris obsequio vt ple. le. ij. q. i.
nulli. j. respon.

p Resistat. bñ in psal. ecce nō dormitabit neqđ
dormiet qđ custodit israel. g. qz nō dormitat qđ eum
impugnat. ad qđ facit qđ. j. sequitur.

q Cōtinue. expone vt dixi. s. ver. iugiter.

r Defendēdo. ar. ij. q. i. deus ergo. in pñ.

s Quod reliquit. bñ nō valet pastor excusatio
si lupus agnū comedat: et pastor nesciat. et de re.
iuris. qñs cause. nam huiusmodi pastor de custo-
dia tenetur. ff. locat. qui mercedem.

t Non relidēs. l. in inferno ubi est locus aptus
residentie: nā paratus est diabolus et angelis eius.
Matth. xxv. c. sed potius est circuirens. vt supra in
glo. nam diabolus. ar. ff. de oper. liber. qđ nisi. s. si.
als est littera et verior nō recedēs vt pñ i glo. se.

in fi. j. respon.
ver. vnde li. for-
maz. l. tam oculi
mētis qđ cor-
poris et hoc est
in prelato esse
pugil. l. tam a
somno corporis
qđ a somno pi-
gricie. vt notat
Sup. in Rosa.
xlij. di. qđ epus
ver. pugil. ar.
lxxvj. di. fra-
trem. ita qđ sim-
plici oculo gre-
gem intueant.
ar. in hoc qđ le.
et no. s. in pñ.
otho. cum sit
ars. s. exigit. d.
heu.

k Iugiter. et
uili modo intel-
git quo ad ispe-
ctionē corpora-
liū oculorū ar.
in hoc qđ leg. et
no. s. in cōsti.
otho. ad vicariā
ver. cōtinue.

l Ne ipsū. l.
gregem.

m Insidiosus
lupus. i. diabo-
lus vt ple. not.

Cōstitutio dñi Othoboni.

a **N**ec recedēs. f. ab infidēis suis captiōis. ar. in hoc qđ le. et no. f. i. cō. otho. in phe. in. j. respō. b **S**ane. ij. ps resumēs 28i. otho. de qua dixi. f. in. j. glo. vnde ibi scripta sū placet respicias. c **E**cclēsiasticis. de qbus no. in dicta cōsti. qđ ad venerabiles

d **P**redicti legati. f. otho.

e **E**mulatio nis. f. i. e. cōsti. iustus. f. vlt. vt dixi. s. e. cōsti. vnitates. f. nos igitur. in prin.

f **S**ācte obediētie. ar. i hoc qđ dixi. s. e. cō. in prin. in phe. que faciūt ad qñtionez de facto pēdētē. **N**uper cum duo clerici cōtenderent de baiulo aque bñ dicte clericus de putatus p̄ parochianos 2tra p̄ceptus sacerdotis a manibus clerici per rectorē deputati p̄ sacerdotē legere epistolā iussu libzū arripiendo epistolā legeret cū violēter ad terrā prostrauit & sanguinē extraxit: nūquid excoicationē incurrit? **V**idetur qđ nō qđ vbi est casus dubius qđ trahi pōt ad licitū et illicitū semper licitū est attendendū. ff. pro soci. l. si vnus. ff. de do. inter vi. et vx. l. quintus mutius nā admixtio medicamēti liciti aduocat et attrahit ad se naturā veneni. vñ p̄sumit qđ zelo deuotionis libzū arripuit et sic excuset. ar. ff. de sen. excō. veniēs. maxime cū ratione officij sui et ministerij exercendo hoc fecerit. ff. de sen. excō. cum voluntate. f. si qui vero. ff. de iur. l. item apud la. f. me minisse. ar. ff. de homic. p̄relatis. li. vj. Sed dic cōtra. primo qđ clerici huius institutio sicut et cetero eū ministrozū ecclesie ad rectoris dispositionē debet pertinere: et nullo modo ad parochianozū dispositionem. ff. de offi. archip̄elby. c. i. in fi. ff. de vita & ho. cle. v. tquisq. ergo temere se ingessit ille p̄fectus p̄ parochianos. ff. de re. iur. culpa. et. c. ea que. li. vj. Item qđ libzū arripuit causa legendi epistolaz sp̄cto capellani seu rectoris p̄cepto cum accusat potius qđ excusat: licet deputatio huiusmodi clerici ad parochianos pertinuisse: quia semper in ministerijs diuinis inferiorz superiori i gradu et ordine parere debet reuerenter obediendo. vt hic. xxi. distinc. f. in hys oibus. cñ. c. f. e. vlt. ad. c. nunc autē. xxiij. distinc. a subdiacono. vj. q. i. qđ super. f. in oibus. ar. in hoc qđ leg. et no. extra de maio. et obe. c. i. et. c. statuimus. vnde licet zelo deuotionis maxime hoc fecisset vel alia iusta causa motus: qđ tamen contra debitū obediētie bonū proficiat huiusmodi iusticia cause non sibi proficit ff. de re. mili. l. iij. f. in bello. cum supra notatis in

nec^a recedens neq; do;ini ens asportauit **S**ane^b licz episcopi ad personalē residentiam circa gregem domini sibi cōmissū / tam diuinis qđ ecclesiasticis p̄ceptis noscant astricti: qđ tamē i p̄tibus n̄re legationis nōnulli sunt qđ hoc attendere non vident. Nos igitur p̄dicti^c legati mentionē exhortationē super hoc ad archiep̄os et ep̄os prudēter emissā emulationis^c cōdigne studio subse-

remissione quam feci. f. in prin. huius glo. Item non p̄dest qđ causa iuris sui conseruandi hoc fecit per ea que no. Anno. extra de imuni. eccle. c. i. Item i dubio p̄sumitur quis excoicatus. vt no. no. hosti. extra de sen. ex. a nobis. j. et. c. nuper. f. l. licet hoc parus faciat: qđ illud verum est in foro penitentiali secus eniz in foro contentioso. vt ipse no. e. ti. a nobis. ij. plenius. ff. de testi. cum tu. in fi.

quētes ipsos efficacit hoztainur i domino: et in virtute sancte obediētie: atq; sub^d diuini attestatōne iudicij monem⁹: vt ad cōmissi gregis curā et ad desponsatarū^e sibi ecclesiariū solaciū p̄cipue dieb⁹ solēnibus quadragesimalib⁹ et aduentus p̄sentiam^f suā debitā exhibeāt qbus se fide media copularunt in^g quibus sanctum chrisma et oleum sacrum atq; infirmozū in^h die cene do-

licet hoc parus faciat: qđ illud verum est in foro penitentiali secus eniz in foro contentioso. vt ipse no. e. ti. a nobis. ij. plenius. ff. de testi. cum tu. in fi.

g **S**ub diuini attestatōne iudicij. i. dānationis eterne i extremo calculo quando seps rabuntur oues ab hedis. Mat. xrb. vt exponit hosti. ff. de temp. po. ordi. questum p̄ope fi. et cum talis inisi-

cto sit p̄cepti: cōtrarium faciens mortaliter peccat. vt le. et no. per w. ff. de foro compe. c. i. f. sane in cle. facit. f. e. cōsti. improbam. in fi. Immo qđ plus est talis attestatio siue adiuratio loco iuramenti habetur vt no. per Ber. extra de app. cōstitutus. ij. in prin. ar. e. ti. c. cum speciali. f. i. ver. sci ant. et potest hoc habere locus in matrimonijs inspicientibus mulierem. extra de fri. et male. c. fra ternitatis. Item vbiq; iudex ex mero officio p̄cedens vult parcere iuramento sicut quando examinat electionem nec cōtradictor apparet. vt extra de electi. nichil est. Item et quando visitando inquit iudex generaliter de statu ecclesie et p̄sonarum. vt extra de cens. romana. f. sane. li. vj. et hoc no. hosti. in dicto. c. constitutus. ij. in prin. an vero prohibitio sub anathemate comminatio nē tantū vel sentētiā latā cōtineat? tenet g. Ber. ff. de sagit. c. i. in fi. quicqd no. hosti. vel w. ff. de excels. pla. frequens. j. respon. f. indeterminatio in cle. de hoc no. per Sup. ff. de sepult. c. i. in vi. h **D**espōsatarum ecclesiārum. vt extra de trāslat. episcopozum. c. vlti.

i **P**resentiam suam debitā. ibi eniz debet ep̄us cōsiderare tanqđ ad latus sp̄se sue. vij. q. i. peruenit et. c. temporis. imo quolibet die dominico ibi debet diuinis interesse: nisi impedimentum habeat rationabile. vt le. de conse. di. iij. episcopus. ac missas ibi quando poterit celebrando. quasi debitum sponse sue reddendo. ar. extra de coniug. lep̄oso. c. ij. et hoc no. hostien. extra de celebra. miss. te recte rente. Jo. de aton.

k **I**n quibus. f. ecclesijs desponsatis.

l **I**n die cene. i. i quinta feria ante pascha quolibet anno. vt ptz. xrb. disti. c. p̄elbyter.

De appropriatiōibus ecclesiarū. Qm̄ alienatiōes. Fo. xciii.

Conficiant. et de cele. mis. te referēte. et cōfici debet christina quolibet anno. s. in g. pri. verusq. cremari. p. de cōse. di. ii. l. i. et no. de reli. et venera. l. et d. c. i. s. in die nāq. cene in cle. & generalī interdicto loci nō obstāte. et de sen. ex. qm̄ in vi.

Possunt eos. l.

archiepiscopos seu episcopos.

Dictis diebus. solēmbus de qbus pmittit

A suis superio

ribus. p. suos superiores ecclesia

sticos vel secula

res. ut no. x. vi. q. di. si eps. et no.

hosti. i. summa. ti. de ma. & obe.

s. pe. arg. et de offi. dele. pasto

ralis. s. cū aut.

Alia iusta cā. ut not. s. in cōst. otho. bali

licaruz. s. et ne. in glo. pe. c.

Ipsos no me pēdit. ut

le. et no. s. i. cō. otho. qd ad ve

nerabiles. j. re. g. d. s. l. mi

nisteriū epale.

Pro minus oneris. ut dicā

j. de abbate. e. p. l. i. tractatu.

de mona. c. sane

s. nos autē. s. abbas.

Et honorē. ar. in hoc quod

no. s. i. cō. otho. qd ad venerabi

les. in p. et hic nota plati de

bere fuare pces

pta philosophi

lic dicētis. Cū

et esto benign

nemini blādus

paucis familiaris: oibus equus: ad trā tardus: ad

miam pronus: in aduersis firmus: in psp̄eris cau

tus: oibus p̄desse debes velle: et nulli nocere. ut

ple. no. notat Guy. x. l. vi. distinc. c. i.

Excubis. i. vigilijs ut le. et no. s. e. cōst. in

p. m. s. de re mili. qui excubias et similibus et.

Quoniam alienatiōes. materia. j. respō. si nō

tractatur. s. in cōst. otho.

Ecclēsiarum. l. ecclēsiasticarum rerum.

Decreta. x. q. ii. hoc ius p̄receptū. x. q. ii. sine

exceptione. et quali p̄ totā q̄stione illā et de re. ec.

minit quolibet anno conficiant: nisi eos ab ipsis ecclēsijs dictis diebus a suis superioribus euocatos et alia iusta causa oporteat absentare: ut quod ipso rum nomen p̄tendit et commissum sibi ministe riu exigit (quod non mi nus gerit oneris q̄ hono ris) sollicitis studeant ex cubijs obseruare.

De appropriatiōib⁹ ecclesiarum.

Summaria.

Nullus ep̄us ecclesiaz sibi subiectaz alteri approp riationis iure assignet nisi si legitime pietatis intuitu alioquin appropriatio ip sa sit inualida et ecclesia re uocetur. Preterea quicun q tam exempti q̄ non exē pti qui ecclesias in p̄prios vsus habent si vicarij nō sunt positi in eis dem intra sex menses vicarios dioce sano ab eo instituendos p sentent: eis dem sufficien tem portionem tribuētes quod si neglexerint dioce sanus faciat. Ipsi autem

nō alie. c. i. et p totū titulū. et. e. ti. dubiū. li. vi. s. e.

Nos. l. orobonus legatus. (c. i. et. h. i. cle.

Ipsos. l. romanos pontifices.

Officij nostri debito. de hoc. s. e. con. in p̄he.

s. nos igit. **A**ppropriationis iure. de cuius

natura dixi. s.

e. cō. indignuz.

s. pe. in glo. si.

Bel assignet

et de re. ec. non

alie. c. i. et facit

qd nō. i. c. uag.

Johānis pape

tri. suscepti re

gimins. s. i. s.

p̄uilegio.

Prius. s. c.

eps vel loc. p̄

Adeo. i. in

tm̄ et de p̄ba. l.

cāz circa mediū

Manifeste

paupertatis. non

dicat latētis. q.

inuāt magi me

ritonū esse pau

perem notonū

inuare q̄ ocul

tū: eū. s. i. vi

def. lxxvi. dis.

nō lat. post p̄n.

ibi q̄ p̄ferim

egere crudelit

vñ signāter re

ctorē quēdā fa

pietem. balliuo

suo inter cetera

q̄ didici sic scri

plisse. Cydes

nomement as

pours hosti en

les salz. Cōtra

riū loquit i me

ritonū opibus

quo ad se. l. con

trarijs hypocr

sis soli deo fact

q̄ opa tua videt

i abscondito. ut

le. dicit. v. ar.

i hoc quod le. et

no. xli. di. parli

monā i g. ar. s. Secus sō in hys q̄ solēnitatē req̄

rūt extrinsecā. ut hic: cū ecclia militās nō iudicet

de occultis. ar. i hoc qd le. et no. et de cohab. cle. s.

mu. v. fa. et. c. tua. p. ii. q. v. cōsult. s. mouendi.

Alia legitima cā sublit. puta si iusta de cā eps

erexit nouā eccliaz. posset enī tūc p̄cedere iura ma

triciis ecclēsie. l. decimas obuēctones funeralia et

huiusmodi. ar. x. q. ii. bone rei. ut not. Inno. et

hosti. extra de rebus ecclē. non alie. c. i. ar. l. i. libi all.

Iuri contraria. q. ecclēsie p̄prie (in glo

dammola de quo satis no. x. q. ii. sine exceptione

m ii

Relati
boni qua
litate.

paupi no
torio da
re: an sit
magi me
ritonū q̄
occulto.

Constitutio dñi Othoboni.

et extra de re. eccle. nō alienā. vt super. vbi tamē
Iuramē Jo. an. hanc materiā iuxta doctores modernos si
 tuz plati nalliter sic decidit in casu etiā iuramenti de nō alie
 de nō alie nando prestiti. quia aut p̄clatus iuravit nō alie
 nando an nare: et tunc iuramentū ciuili modo est intelligē
 impediāt dum vt nō ipe
 alienatio
 nem.

ne licitā sed illi
 citaz duntaxat
 ar. extra de iu.
 iur. q̄ntanall.
 et in dicto. c. vt
 sup. ff. de seruit.
 licui. Aut iura
 uit nō alienare
 romano pontifice incōsulto: tūc necessaria est lice
 tia pape: et si licita sit alienatio & hoc casu vera est
 opinio Inno. et hosti. posita in dicto. c. vt sup. nā
 plus astringit tale iuramentū q̄ p̄missi. nam tunc
 videtur fieri ex causa ne fingatur causa alienādi.
 Ideo enim examinatio huiusmodi cause reseruat pape
 supiori vt nō. Jo. an. extra de eccle. edi. c. vlti. de
 immuni. eccle. nō minus. §. pe. ver. nisi episcopo. et
 facit quod dicam. §. in glo. proxi.

P̄clat
 iurās nō
 alienare
 an possit
 pio loco
 appropia
 re.

a **P̄clat** consono. iuxta qd̄ quero questionem
 facti. An p̄clatus per iuramentū obligatus nō alie
 nare rem ecclesie sicut est cōter quilibet ep̄us pio
 motus in curia possit alicui pio pauperi loco eccle
 siam vel eius partem appropriare saluo iuramen
 to suo si rem tanti valoris habeat in recōpensatio
 nem pio idēitate iuris ecclesie sue seruanda? Vi
 det qd̄ nō valeat talis concessio aliq̄ q̄q̄ sit occa
 sio. ar. §. in 2^{li}. otho. cū sit ars. §. erigit. v. & inter
 dum. Itē actus alienandi huiusmodi regulariter est de
 genere phibitor. xij. q. ij. auct. et. c. bone rei. Itē
 agit de voluntaria violatione iuramenti liciti. C. si
 aduersus vendi. l. i. qd̄ euari posset absq̄ interitu
 salutis eterne. cū de iure iur. si vō. et de pac. q̄uis
 li. vj. Credo contra iuxta primā distinctionē. §. in
 glo. accedēte tñ alia solēmitate requisita vt. et. de
 re. eccle. nō alie. c. l. h. vj. Nam huiusmodi pio loco per
 humanitatis subsidii charitativū prouidet q̄ sub
 generali iuramēto de nō alienando includit ne di
 cat vinctū iniquitatis. vt hic expresse p̄t. ar. xxiij.
 q. iij. inter cetera. et de iure iur. cū quidam. facit
 et de dona. cōsultationib⁹. Item p̄ hoc diuin⁹ cul
 tus auget. ergo per 2^{tr}ariā obseruatiā iuramenti
 res honesta imo quasi iusta impediēt. et de 2^{li}.
 cū 2^{li}. et. c. ex parte. §. e. con. in tractatu de mona
 chis. c. ceterū. sicq̄ vertet iuramentū in deteriozē
 eritū: qd̄ esse non debet. xxiij. q. iij. si aliquid. C.
 de nupt. imperialis. imo hec transmutatio in ma
 ius bonū tendit. ar. C. de expē. lud. l. cum p̄ses.
 lib. xi. C. de consul. ordi. l. si. li. xij. Item als iura
 mentum esset boni impeditiuum / et sic turpe. vt
 no. hosti. de qd̄ pio non script. extra de probat. in
 presentia. §. respō. ver. absq̄ liberis. in fi. licet nō
 esset mali inductiū quozū tamen neutro casu est
 iuramentū seruandū. vt notat frater Tho. aq̄nē.
 in 2^{li}. cū. lxxix. ca. Item cum equiualens p̄clat
 to recōpensatur: ergo sub alienatiōe prohibita
 venisse non videtur. vt no. xij. q. ij. sine exceptiōe

ar. xij. di. nerui. §. si paulus. ff. de le. ij. imperator.
 §. si. cum. l. se. ff. de condi. et de. l. filie. ff. de traslat.
 cū h̄j. §. quid ergo. Nam huiusmodi iuramentū
 damnolas et dubias alienationes prohibet. ff. de
 transact. cum h̄j. §. p̄tor. nō autē licitas et indi

bitanter vtiles
 et sic nō obstat
 contrariuz. ar.
 ff. de seruit. l. ij.
 cui. alia enī nō
 videt intentio
 recipientis seu
 p̄stantis iura
 mentū. ar. xxiij.
 q. ij. ne quis ar

lius penitus sit momenti.
 sed ab episcopo q̄ hoc fe
 cerit sicut de facto proces
 serit modis omnibus re
 uocetur. **¶** Nonnulli

bitretur. et de iure iur. veniens. ff. de oper. liber.
 si libertus ita iurauerit. als cum impugnet vt
 litatem ecclesiasticam: vt intelligeretur a iure per
 missum. ar. ff. de iure pa. abigere. §. quis. et. §. nisi.
 Et si dicas qd̄ non impugnetur cū hoc a papa pos
 set impetrari: dicā hoc esse difficile: & sic p̄ remissio
 imo pio non inclusio haberi. ff. de condi. et de. hoc
 modo. ij. respon. ff. de bo. liber. qui cū maior. §. i.
 ff. ad tēcul. l. ij. §. tractari. v. an hoc imputatur.
 Tunc tñ qz obseruantia patri sic possit interpre
 tari huiusmodi iuramentum q̄ huiusmodi appo
 priationes q̄q̄ vtiles non permittat. argu. in hoc
 quod dixi supra in consi. otho. ad vicariam. ver.
 alioquin. Jo. de athon.

b **¶** Si vero. verficulus.

c **¶** Cōtra p̄missā. qz sine legitima causa vt p̄e
 mittitur.

d **¶** Inualida. facit quod le. et no. supra e. consi.
 indignum. §. nos.

e **¶** Ab ep̄o qui hoc fecerit. contra qz nō per eum
 sed superiorem. ar. et de clericis coniuga. diuersis prius an
 factū p̄
 sed superiorem. ar. et de clericis coniuga. diuersis prius an
 factū p̄
 fallacijs in fi. Solutio vbi est factū super quo po
 tuit dispensare ibi non potest contra factum suū
 venire. vt in contrarijs. vbi de hoc no. Inno. als
 sic vt de fi. p̄cl. veniens. que distin. nō placet ho
 sti. vt ipse no. et de scisma. fraternitatis et ple. no.
 Sup. lv. di. penitentes. in fi. Solutio potest dici
 qd̄ vbi lex notat actum inualidum ex persona dan
 tis tñ ipsemet reuocare potest vt hic et et de elec.
 nosti. arg. extra de iure patro. q̄ autem in fi. secus
 tamen quando ratione partis recipientis vt in cō
 trarijs. Vel dic vbi lex p̄cipaliter non notat p̄e
 sonam facientis sed factum cōtra prohibitionē le
 gis: tunc ipsemet reuocat. vt hic cū si. C. de libera
 cā. l. i. sed vbi potius notat personā facientis: tñ
 secus videtur vt contrarijs. arg. ff. de adopt. post
 mortem. sic intellige qd̄ le. et no. per Card. extra
 de preben. si tibi absenti. in fi. §. respon. ver. nequi
 bit. §. respon. Et qd̄ no. Inno. in dicto. c. nosti. cir
 ca medium. Jo. de athon.

f **¶** Sicut de facto processit. ar. no. ff. de dolo. et
 eleganter. §. si.

g **¶** Nonnulli. ij. pars continuatiua ad materias
 precedentem cum in ecclesijs appropriatis opus
 sit vicarijs. Et fundatur. §. iste in decret. extra de
 preben. extirpande. et extra eo. titu. c. l. lib. 20 vj.

Cōstitutio dñi Othoboni.

de appell. cñi cessante. Aut apparet sibi q̄ frivole est appellatum: tunc non est differenduz. extra de appella. cum appellationibus. li. vi. sed p̄peret se nichilominus ad assignationē faciendāz anteq̄ inhibitiō superioris ipsum posset impedire. ar. cñ de appella. ro-

mana. §. si no. & §. se. li. vi. hoc no. w. extra de iure pa. c. i. f. re spō. in glo. si p̄ eos. & §. si. ver. cōpelli. in cle. a

Pro facultate. i. pinguedine vel exilitate. vt dixi. §. in consi. otho. ali cubi. i. respon. verū. pingui. b

Alioq̄. i. si infra sex mēses p̄dictos dioceſanis h̄mōi religioſi p̄ſentare diſtulerūt ſufficientem portionez assignādo. c

Ex tunc. f. termino lapſo. extremū enī ē pus ſignat. ff. de cōdi. et de. l. iij. in fi.

Id ē facere. id ē vicarios ibi ponere: et eis portionez congruā assignare

E Statuimus. iij. pars.

Domos. f. ad eccleſiam pertinentes.

Uel constructas. vt le. et no. ſupra. e. conſtit. improbam. Jo. de athon.

In quibus. f. domibus eccleſiarum.

Honeste. cum priuata ergo garderoba et cuz chaurunice ſcōm vſum gallicoꝝum. vt de alijs conſtit. c. de merha. l. deuotam. §. ſane. C. de ſal go. hoſpi. non p̄e. l. ne quis comitum. li. xij.

Uſitantes. de q̄bus le. et no. §. cō. naturalis.

Supradicta vero. iij. pars.

Omnia. tam. §. §. non nulli. q̄. §. p̄oxi. quate nus vnūquodq̄ eozum contingit.

Ab episcopis. i. per episcopos ſaluo hoc caſu id quod habetur extra de re. eccle. non alie. ca. i. §. vlti. in cle. Johannes de athon.

Um mortis. hec cōſtitutio nō habetur. §. in conſti. otho. ſed potius cōtinuari poſſit ad. c. §. e. conſti. libertatem.

Incerta. q̄ nichil certius eſt morte: et nichil incertius hora eius. ff. de condi. et de. l. i.

Preoccupatio. que memoriaz turbat: tumultum mortis anguſtiat. C. qui teſt. facere poſſunt. hac conſultiffima circa mediū autem. de teſtante et ſemif. §. illd̄ quoq̄. col. iij. tūc enī morbus v̄get: pena terret. filij plerūq̄ illicite dilecti p̄ſentes vlti articulo: v̄xoz & mundus ad ſe vocant. vnde hoc caſu ē periculus.

ſufficienter p̄o facultate eccleſiarum ſtudeant religioſi assignare portionez in alioquin diocēſant extū. id ē facere ſtudeant diligēter. **S**tatuimus quoq̄ vt ipſi qui eccleſias in p̄prios v̄l habent domos in ipſarum eccleſiarū parochijs conſtruāt vel oliz conſtructas reedificēt ſeu conſeruent: in quibus recipi poſſint honeſte viſitantes. **S**upradicta vero omnia tam ab ep̄ſco p̄iſq̄ alijs qui eccleſias in p̄prios v̄lus habent: fieri p̄cepimus obſeruari.

De bonis inſeſtatoꝝum
Summarū.

Inſeſtatoꝝum bona p̄prouiſionez a p̄latis anglicis cum regis et baronūz

tum mortis anguſtiat. C. qui teſt. facere poſſunt. hac conſultiffima circa mediū autem. de teſtante et ſemif. §. illd̄ quoq̄. col. iij. tūc enī morbus v̄get: pena terret. filij plerūq̄ illicite dilecti p̄ſentes vlti articulo: v̄xoz & mundus ad ſe vocant. vnde hoc caſu ē periculus.

approbatione ordinatam in p̄os v̄lus conuertenda p̄latis contra dictam p̄ouisionem recipere vel occupare nequaquam p̄ſumāt.

Cum mortis incerta preoccupatio sic anticipet vltimi arbitrii voluntatem vt conficiendi teſtamenti vel extreme diſpoſitionis adimat bite decifio facultatem: agit humana pietas miſericorditer in defunctuz cū reſtempozales que illi fuerant per diſtributionē in p̄os v̄lus ipſum ſuauando ſequuntur: et coram celefti iudice p̄o ipſo p̄opiciabiliter intercedunt.

pecunia ſed precioſa eſt miſericordia. elemoſina ergo impartire vt a peccato libereris. de pe. di. ij. q̄ob rem. in prin. vnde reuelatum fuit per angelū cuidam gētili qui vocabatur cornelius. elemoſine tue aſcenderunt in memoriā in conſpectu dei. act. x. c. et. xxvj. di. deinde. §. pe. qd̄ verū intelligo duz tamē de proprio elemoſina fiat. qui enī de alieno elargitur quaſi filiū in conſpectu patris victimat. §. q. i. non eſt putanda elemoſina: imo furti tenet qui ideo rem cōtractat vt eam alijs donet. ff. de fur tis. l. si pignore. §. i. pietas ergo et mia magnū meritum acquirunt: nāq̄ eas ſequentes et ſi lubricū carnis patitur (aſſequatur) ſine dubio vapula bit: ſed eternaliter nō peribit. vt le. et no. p̄ Guy. xlij. di. §. i. in fi. et de hac materia dicam. j. c. con xpiane. in fi. j. respon. Sunt quoq̄ huiusmodi elemoſine ſeptem corporales. f. paſcere eſurientes / potare ſitientes / veſtire nudum: recolligere hoſpi tem / viſitare inſirmū / redimere captiū / ſepelire mortuū. vnde v̄lus. Viſito / poto / cibo / redimo / tego / colligo / condo. Sunt et alie ſeptē elemoſine ſpirituales. f. docere ignorantē / cōſulere dubitātē remittere offendenti / conſolari triſtem / corrigere

timēda eſt penitentia ſerotina que multos ſolet decipere. de pe. di. vij. §. pe. t̄. Que. f. reſtempozales. l. Illius. f. de functi.

Propiciabiliter. p̄oſunt q̄ elemoſine defunctis ad remediū peccatoꝝum. vt patet. xij. q. ij. nō exiſtmem. et. c. anime. v̄l ſcribitur. ij. machabeoꝝ. xij. c. in fi. vir for tiſſimus iudas collatiōe facta duodecim milia dragmas argēti miſit hieroſolimā offerri ibi p̄ peccatis mortuozum ſacrificium ꝛc. multo plus q̄q̄ viuus p̄oſunt elemoſine. peccata ei elemoſinis redimunt. v̄lus eſt

Elemoſina defunctis et viuus p̄deſt

Est opus quot et q̄ sunt.

peccantem / onerosos et graues portare: et pro oibus orare. unde vsus. Consule / castiga / solare / remitte / fer / ora. Ita tñ q sub eodem intelligatur cōfiliū et doctrina. vt hoc no. Sup. xlv. di. tria sunt. Que elemosina spiritualis lōge melior est p̄cio hōis dignior q̄ corporalis. vt le. & no. p. Sup. post hug. e. dif. due sunt. quod verū est simpliciter & absolute loquēdo: tamē fm aliquēz particulare casum corporalis elemosina p̄feretur spirituali puta maius est pascere fame morientē q̄ docere etiā indigentē sicut melior est ditari q̄ philosophari no. Sup. post Tan. i. dicto. c. tria sunt.

Prouide^a super bonis decedentium ab^b intestato p̄uisionem que olim a^a p̄latis regni anglie cū^a approbatione regis et baronum^a dicitur emanasse

videmus de facto. nam p̄pter affluentia pecunie principes / comites / barones / filias suas et cōsanguineas in matrimonio collocant filijs rusticorū gina. viliū: sequentes verbū hosti. scriptū. extra de p̄ben. c. venerabilis. et de cōsang. tua nos. vbi dicit

firmiter approbantes dī = stricte inhibemus ne p̄lati vel alij quicunq; bona intestatorū huiusmodi quocunq; modo recipiāt vel occupent^a contra^a p̄ro

q̄ si disputas de nobili genere dī sputas de nobili stercore. arg. xl. di. nos q̄. vt sic impleat p̄phetia. i. liberos. i. suos manumissos aspirantes ad militiā acceptātes.

ar. ff. de milit. test. si duobus. per quā legē arguit q̄ non oportet militem esse de genere militum: ita q̄ fortune nūmose rota volubilis sicut et diuina gratia modernis temporibus rusticos natiuos et suos nobilibus et ingenuis similiter reddit equales. autē. de monachis. §. hinc nobis. coll. i. nō est acceptio p̄sonarū apud deū sed ap̄osto. ad col. iij. c. Sed certe quicquid dictū sit propagatio altit et clari seminis: p̄ocul dubio suam potestatem nobilitat et attollit. vt. xl. dif. illud. sicut vile semen vilescit. ar. lvi. di. tempus. et. c. si gens angloꝝ. als incipit diuulgatum est. ef. de p̄beb. de multa. iu. fi. le. et no. per w. extra de bap. presenti. in cle. facit extrauag. Joā. pape. xxiij. execrabilis. §. nos igitur. q̄ dic vt. f. e. consi. xpiane. in fi. non negotamē p̄ouerbij senece quo dicitur Generositas non est nisi inueterate diuitie: cum natura nos oēs fecit equales vt p̄tactum est. non nego quin generosi sanguine per vicia et insolēcias quas quotidie adinuēniūt sue generositati per nimij detrāhant. vñ sancte memorie Robertū cognominatū Bōstet dudum lincoln. ep̄m Regi henrico quass admitando eum iterrogauit vbi moraturā didicist quā filios nobiliū p̄oceꝝ regni quos secū habuit domicellos instruxerat: cum nō de nobili p̄olapia sed de simplicibus traxisset originem: fertur intrepide respondisse in domo seu hospitio maiorū regum q̄ sit rex aglie q̄ regū Dauid Salomonis & alioꝝ quozū modum viuendi didicerat ex intelligentia scripturarū adijciens ipsi regi versus sequentes. Degenerant homines vicij / sūtq; minores. Exaltat stus nobilitate viros. Nobilitas vera est animi que moribus ornat. Gratiū i teris nil constat moribus aptis. facit. xl. di. nos qui cum. c. le. et per totum.

Nobilitas an sit attendenda.

Quocūq; non recipiant. i. nullo colore palliato ex liberatione cuiuscunq;.

Occupent. i. auctoritate p̄pria. **C**ontra p̄uisionem p̄dictam. i. parlamentalem. vt dixi supra i glo. f. illustris vbi patet eos teneri eodem modo quo executores creditoribus: immo residuum sibi nullatenus imburfando sed potius iuxta defuncti p̄positum coniecturatur in p̄ios vsus illud distribuendo. C. de ep̄is. et cle. l. nulli licere. et. l. si q̄s ad declinandam. de hac materia ple. dixi supra. e. consi. libertatem.

m b

Nota.

Intestatus quis dicitur.

Nota.

Prouide. ij. pars.

Ab intestato. intestatus decedit ne dum qui testamentū non fecit: sed ex cuius testamēto hereditas adita non est: nec alius testamētarius qui vltimam defuncti voluntatē exequatur ex ipsius defuncti iudicio. ff. de ver. significatione intestatus est. ff. ad trebell. l. mulier. §. alia. et hoc casu primo forte p̄ferretur ep̄s si quis sit q̄ huiusmodi res tanq̄ peculū valeat vendicare. ar. xij. q. ij. vltima voluntas. in fi. ff. de castrensi pec. l. filiūfamil. C. e. titu. l. pe. li. xij. salua semper consuetudine p̄ quā ascriptitij et alij seruilis conditionis testamēti obtinēt factionē. de qua no. xij. q. ij. idem in fi. De hac materia not. in spe. titu. de instru. edit. in tractatu de testa. §. cōpendiose. et. §. viso & §. dicto. **C**ū p̄latis regni. nota discretas et ordinatam p̄uisionē in parlamento regni debere primarie incipere a p̄latis maxime super contingētibz opera pietatis: cum hic p̄uisionē fuerit parlamētalis. vt. f. dicam. facit ad hoc de maio. et obe. solite: cū si. nam et gladius terrenus gladio celesti necesse habet subiici. vt no. vera glo. extra de iudi. nouit in glo. ij. p̄t̄ in extrauag. bonefac. viij. vñ scām: nam et princeps. nam et ep̄isopi p̄ncipes vocari possunt propter temporalitates quas obtinent. vt le. et no. ef. de iure iur. c. i. §. nos igitur. in ver. principum. in cle.

Cū approbatiōe regis. f. illustris Edwardi post cōquestū cōuocato suo concilio primo apud glocester. anno regni sui sexto ip̄s. quidem ibidem statutis postmodum in pleno parlamento suo ad Westmone. reuocatis post pascha anno regni sui xij. vbi in illius parlamento. xij. c. sic legitur contineri cum post mortē alicuius decedentis intestati et obligati aliquibus in debita bona deuenerūt ad ordinariū disponenda obligētur de cetero ordinarij ad respondendum de debito quatenus bona sufficiūt eodem modo quo executores respondere tenerentur si testamentum fecisset.

Baronū. q̄ cū sint diuites et potentes: p̄ncipes dici possunt. vt ar. ef. de ma. et obe. ois. marie cū legat. ecclē. xi. q̄ regina oim est pecunia. vt bñ

Constitutio dñi Othoboni.

Iudicij robur. hec constitutio non hz originē ab aliqua 2sti. otho. nisi forte occasionaliter. de hoc no. 5. in cōsti. otho. clamorē. 5. iudices.

De quo status eminentior. nam quāto quis p̄est melioribus / tāto maior & honestior esse censetur. als enim vilescit honor.

Meliora. i. digniora vt exponit Sup. xl. di. illud. ff. de sena. l. j. ad quaz deueniēdū est p̄ 2dū al. casū ap̄petit. xlviij. di. si honozare qui de3 dignos placet. auten. de cōsulibus. 5. pe.

Stipēdia. ar. C. de tironibus. l. vlti. lib. xij. cu3 si. ex de p̄ben. de multa in fi. dē autē si

Stipēdiuz pendit ab eo q̄ militibus olim dabat i sumptibus: qz p̄ stipēs idest exigua era colligebat. ff. de ver. sig. l. ager. 5. i.

Proinde. ij par 5.

Canonib. itellige de decret. Inno. iij. que incipit presentia quā hodie in v̄su non habemus. illa tamē vere concordabat cū textu hic sequenti s3 postea iformabat p̄fūag. Bonifa. iij. q̄ sic incipiebat Statuim⁹. demū supuenit decretalis eiusdem bonifa. cur hodie statut. ex de rescrip. statutum. li. vj. vt ibi no. Jo. an.

Cause. facienda est vis in hoc vero quasi non intendat betare audientiam certi articuli vel meram executionē cuiuslibet rei etiā alijs p̄sonis cōmitti. vt ple. no. Sup. in dicto. c. statutu. i. respō. ver. cause. li. vj. et no. spe. ti. de iudic. dele. 5. sequ. 5. debet autē. de hoc etiā multū tractat in efua. Jo. pape. xxij. sedes apostolica in magna glo.

Comoti. nota inferiorē rōnabili exēplo maioris debere cōmoueri. ar. in hoc quod le. et no. 5. e. consti. quid ad venerabiles. 5. i. in prin.

Ordinarijs. de hoc dixi. 5. e. 2sti. 2latronū. 5. pe.

Collegiatarū ecclesiarum. hoc bene cōtinebatur in dicta decre. q̄ incipiebat p̄senti: sed postea

in decret. statutuz est illa littera subducta.

Comittantur. sed quicqd̄ hic statuat hec tamen constitutio a subditis nō ē acceptata. v̄bi non videtur accare. ar. in hoc qd̄ ple. dixi de hac materia. 5. in consti. otho. qm̄ de habitu. j. respō. in glo. hec constitutio maxime cum de iure cōi quilibz huiusmodi ordinarijs i causa: ruz cognitionibus cōmittere valeat vices suas vt ple. notat Sup. extra de rescrip. statutu. j. respō. in glo. si hoc tollam. li. bzo. vj.

ritate cōmoti⁹ statutus vt ab archiepiscopis: episcopis v̄l alijs ordinarijs non nisi p̄sonis in dignitate vel officio constitutis aut cathedralium vel aliarum ecclesiarum collegiataruz canonicis cause alt quatenus committantur.

De forma citationis.

Summarū.

Approbata constitutio ne othonis adijciendo statuit vt cum iudex quemuis citandum edicit: citationem faciendam loci de cano vel certe persone: de mandet: vnde nisi edoct⁹ sit citationem iuxta statuti formā expletaz esse ipsa nullius sit efficacie.

Ta^m moztaliū seu cupiditas suuz in se ipsos reflectit ardozē

vt quicquid sibi possit at trahere nō desistat non timens diuinam offensam vel primi⁹ lesionē. Quod

Exemplū p3 de quodam qui vocabat crassus: qui auro hanc cum esset dictator romanus missus est ad parthos vt eos de3 expugnaret qui promiserūt ei q̄ darent et facerent quicquid vellet: ac ipse petijt infinitā pecuniā quam illi promiserunt se soluere: sed euz subdole cōprehendentes infuderūt aurū liquefactum in os eius insultantes eius auaricie: aurum sitisti aurum bibe. quo hausto sic perijt vero auro sicut veneno. vt le. et no. per g. cum supplemento Sup. i. q. i. in hys verbis.

Proxi^mi lesionē. sic. 5. e. 2sti. amoris proprii in prin. qd̄ tñ est contra p̄ceptuz dñi dicētis Jo.

Ta^m moztaliū hec constitutio adijcit ad illam que habetur. 5. in consti. otho. tanto.

Seua cupiditas. de hoc dixi. 5. in cō. oho. audita. ppe. fi. primi respon.

In seiplos reflectit ardozē.

Crassus qui auro hanc

De forma citationis. Ita mortaliū. Fo. xcvi.

xb. c. Hoc ē preceptū meū vt diligatis inuicē. et.
a Litigiorum amfractus. sic extra de sepul. du-
 dum. §. i. ibi preclusus radicatus et. in cle.
b Procelle. i. tempestates impetuosē.
c Quicquid aduersario noceat. qd tamē est prece-

ptū iuris quod
 est alterū nō le-
 dere in si. de in
 si. §. iure. §. iure
d Iure vel i-
 turia. phas im-
 probē et nephas
 permiscendo. §.
 e. con. ambitio-
 nis. in pū.

e Sane. ij. ps
 recitans confit.
 otho. de qd dicit
 i pma glo. vnde
 ea qd dicit i dicta
 cō. otho. si pla-
 cet tibi sufficiat
f Nos autē.
 ij. pars.

g Etum in
 nobis est. nota
 hunc textū pro
 eo qd nō. §. ca.
 con. ecclesiasti-
 in pū. ar. xlvij.
 di. c. ii. xlvij. q. ij
 faciat ad hoc. §.
 in 2ti. otho. ad
 elidendū. §. in
 btrog in pū.
 et. §. e. confit.
 xpiane. §. volē-
 tes. in pū. sicq
 cū apostolo. cū
 tēpus habem⁹
 opemur bonū
 ad oēs ad gala.
 vij. capitu.

h Citationis
 edictū. qd habz
 duo extrema. f.
 decretū decanū
 do et hoc respec-

tu scribit inter
 alia acta iudicij. Aliud extremū continet ministe-
 rium extrinsecus exequutis et huiusmodi litterā
 citationis oportet sigillatam esse sigillo iudicis qz
 non est pprie de actis iudicij sed potius de anteu-
 dicialibus seu preparatorijs iudicijs. vt no. per
 doc. extra de probat. qm̄ ztra fallam. v. citatiōes.
i Vel alicui alij. f. p̄ decano. vñ p̄ hoc reliqui
 arbitrio de mādātis. ar. si. de iure delib. l. i. §. penl.
k Certe persone. de hoc dixi. §. in consit. otho.
 tanto. §. vlti. ver. certos.

l Is vero. versiculus

m Statuti. f. dicti legati otho. supra recitati vt
 dic. l. mandati demandantis citationē fieri hoc est

particulariter si sic fuerit demādātū vel alijs vñs
 et modis et. semper prout contigerit demandari.
n Rescribat. Sed quid si rescribere vel certifi-
 care nō fuit sibi mandatum in littera citatione: nū
 quid nichilominus cōtemnere censetur nisi scri-

bat? videtur q
 nō. cum hoc nō
 contineatur in
 mādātū seu sta-
 tuti forma: vt
 supra in littera
 p̄xi. ar. i hoc
 quod le. et not.
 et de rescrip. cū
 dilecta. fines et
 mandati excede-
 re non debet. ff.
 mandati. l. dili-
 genter. Item
 sufficit moram
 non fieri peten-
 ti. ar. in hoc qd
 dixi supra in cō-
 si. otho. l. ad p̄
 fugandum. §. i.
 v. digne. et. ff.
 de ver. ob. si ex
 legati cā. dic cō-
 tra. nā als man-
 datū citatorij
 frustraret effe-
 ctū: qd esse non
 debet. et de cle.
 nō resl. c. relatiū
 ff. quod quisq.
 l. i. §. hoc autē.
 qz de effectu ci-
 tationis als nō
 appareret. ff. de
 ztrahen. empt.
 l. cutilia polla.
 et. l. i. lege. Itē
 parum valeret
 huiusmodi mā-
 datū nisi fuerit
 executus: sic vt
 de eo ztare pos-
 sit. ar. i hoc qd
 le. et no. §. i. cō.

**De iuramentis aduo-
 catorum.**

Summarij.

**Iurta statutum otho-
 nis de aduocatis nullus**

otho. cū sit ars. §. vlt. Itē habēs mandatū ad p̄z-
 ambulū: habere intelligit mandatū ad effectuales
 sequelā exequendā: vt si mādauit tibi fide inbere:
 videor hoc ipso mandare soluere. ff. de cōdi. et de.
 l. videbāt. Itē hoc p̄inet ad officiū huius manda-
 tarij. vt hic patet.

o Alioquin. i. si nō sit certificatiū nec rescriptū:
 vt p̄mittit et in hoc ver. addit ad dictā cō. otho.

p Cam. l. citationem.

q Penā aliquā. f. censurā ecclesiasticā de qua
 et de v. sig. querēt. nec admissiōe in possessionē
 de qua i cō. otho. c. vlti. §. h. Et qualiter p̄cedat
 absentes criminolum no. Sup. extra de hereti. vt

Citationis
 habz duo
 extrema.

Constitutio dñi Othoboni.

commissi. her. procedendum. li. vi.

Audabile. her. constitutio adicit ad illas q habet. s. in consti. otho. c. vlti. §. ij.

Necessarium. ut hec prefatio scribitur. C. de aduo. diuer. iudi. l. laudabile. in prin.

Quali ath-
lete. s. victoꝝ o
se certantes me
rito gratie non
aduersarij vlti
cri corruptioe.
vt leg. et notat
C. de athletis. l.
unica. li. x.

Militant.
oplasia erigunt
fatigata repa-
rando nō min⁹
defensionis vi-
ribus prudent
humano gene-
ri q si p̄clis et
vulneribus pa-
triā atq paren-
tes saluaret. C.
de aduocat. di-
uer. iudicio. l.
aduocati.

Exauthori-
zatur. i. auctori-
tati et insignis
hmo militari-
bus detrahatur
vt expōit text⁹
§. de hys q no.
insa. l. ij. §. igno-
minie.

Ab illis. s.
aduocatis.

In ipso. s.
campo certami-
nis iudicii.

Infidelis.
subornationes
testiū vlt partiū
instructionē ad
falsum. not. in
2ti. otho. c. vl.
§. in adiutorij

Per qd. s.
aduocatos liqz

Innume-
ris. i. de difficulti

numerādis: nō qz excedit oēm infinitates. ar. ff.
de in litē iurādo videamus. §. iurare.

Subterfugis. vt ita loquat medicatis suffra-
m. Hoc sane. ij. ps recitās statutū. otho. (gys.
de q dixi s. in. j. glo. vñ ibi scripta tibi sufficere nō
tebeat hic si placeat.

Nos igitur. iij. pars.

Decurrit. vt. s. in cō. otho. vltz. §. huic igit.

Et succurrit veritati. summe piuz et merito

**aduocat⁹ nisi litteras dio-
cesanicoꝝam quo iurare p̄-
cipitur prius ostendat fi-
dem de iuramento debite
exhibito faciens; vlt de no-
uo iuramentum exhibeat
ad vltius cause patrocini-
um admittatur.**

Audabile
biteqz hoꝝ
necessariū
aduocato-
rū officiū q
qsi athlete
iustitie i campo iudicii mi-
litant⁹: multum quidem
exauthorizatur ab illis q
in ipso infideliter se exer-
cent: per quos iusticia de-
perit: et litium pꝛocessus
innūeris subterfugis i-
peditur. **Hoc** sane pꝛe-
dict⁹ legat⁹ cōsiderās dili-
gēter & prudēter attēdēs i-
ter alias sāctas cōstitutio-
nes decreuit vt quisqz ad-
uocati officiūz voluerit ge-
neraliter mereri: is apud
diocesānum cuius iuris di-
ctionis existit originis vel
domicilij ratione pꝛebeat
iuramentum: q in causis
quarū patronus existet

eis reputarē actualis opis executione sic veritati
succurrere ne indices vt videmus ad oculū succu-
beret fallitati. s. in 2ti. otho. ad elidēdū. j. respō.
q Adiciendo. quasi diceret valde pauca.

Litteras dyocesani. hoc ergo sufficit q epus

patrocinium fidele pꝛesta-
bit. **N**os igitur huius
modi statuto per quod ini-
quitati occurritur: rele-
uatur iustitia: et succurri-
tur veritati parare volē-
tes semitam amplioꝛem:
adiciendo statuius vt
secundum ea que in dicto
statuto contenta sunt nul-
lus aduocatus nisi litte-
ras diocesānoꝝam quo
iurare p̄cipitur prius ostē-
dat fidem de iuramento
huiusmodi exhibito faciē-
tes: vel de nouo exhibeat
huiusmodi iuramentum
ad vlti⁹ cause patrociniū
admittatur.

**De iudex pacem vel cō-
cordiam partium impedit**

Summarū.

Iudex quicūqz pꝛo cō-
cordia litigantiū impediē-
da quicqz receperit excom-
municatiōi subiaceat do-
ne illud restituerit et tan-
tūde paupibus erogarit.

Alm⁹ partes suas
amittat iudicium

rat. vt. s. in pn. huius. §. igit iterū satis licite sine
iuria. erigit. cf. de iur. ca. cū i appellatōib⁹. §. vl.

Admittat. Nota penā denegatiōis (li. vj.
audientie. vt dixi. s. in con. otho. in fi. per plures
allegantias ibidem in pꝛedicta constitutione ec.

Alm partes. hec cōsti. adi. cit ad hoc qd hā-
betur. s. in consti. otho. ceterum.

Admittat iudiciū. qd ex tribus p̄lomis p̄stat in
dicis actoris et rei. cf. de p. sig. forus. §. in omni.

notus est. als se-
cus. vt no. xxi.
q. ij. c. i. in glo.
sufficit. arg. de
scdis nupt. c. i.

Iuramen-
to hmo. l. q ta-
lis ad aduocatū
admissus iura-
uit patrocinij
fidele p̄stare et.
vt. s. recitatur.

Et de nouo
hoc q videtur re-
linq optoni ip-
sius aduocati:
cū in alternati-
uis sit regulari-
ter electio debi-
toris. cf. de reg.
iur. i alternatis
li. vj. §. de iure
dos. l. plerunqz

ad si. cum si. qd
verū est nisi for-
te iudex aliqua
cā rōnabili mo-
tus nō obstat
hmo litterarū
epalium exhibi-
tione iteratum
exigeret iura-
mentū: puta p̄-
pter arduitatez
negociorū in il-
lo foro poti⁹ q
alibi in regno
tractādoz. ar.
s. in cō. otho. c.
vl. §. in adiuto-
riū. s. in causis
qgnūerabilib⁹
vt qz in trāsmi-
gratiōis sue cā
aliquat suspe-
cta s nō p̄bata
habet cū p hoc
malicie occurr-

Iurame-
ntū aduo-
cati qd
iteratur.

a Actoris et rei, qui partes iudicij necessario cōstituant. vt iam dixi nō iudex per se: C. si per vim vel alio modo. l. vlti.

b Controuersiam dirimat. cōcordia vel iudicio vt le. et no. in dicta constitutu. ceterū. nam ppozitiū est iudicis fines

iudicis
lites mi
nuere.

cōtrouersias im
ponere. ff. de re
iudic. l. j. extra
de do. et pzu. fi.
nem litibus. in
pinci. q. si non
possit in totum
litē dirimere ad
eaz tñ extenuā
dā vel diminūē
dam debet labo
rare. ff. si certū
pe. l. quidā est
mauerunt. hec
tñ gta quozū
dam pacticlan
tuz nimis late
intelligētū sic
distingue. quia
aut reus i iudi
cium cōuentus
partē cōtentaz
in libello actoris añ lit. cōtest. fatet: tunc in parte
cōfessata cōdemnari debet sentētia pcepti. vt in
l. quidaz. ar. ff. de iudi. si debitori. Aut lis semel est
cōtest. negatiue tunc p responsiones ad positiōes
cōdemnari nō debet in cōfessatis ante sententiam
diffinitiuā nisi actor renūciare velit residuo sic in
tellige notata p Inno. et hosti. eñ de elec. cū inter.
ver. interest. post pzin. ar. ff. fami. heres. l. iij. de
vlsuris. l. tutor. §. lucius. Ratio est qz qlibet causa
vnū iudicati finē debet accipere: nō autē diuersaz
pnūciationē cōplecti. ff. de excep. rei iudi. singul.
et in hoc declinat g. ff. de excep. do. l. apud. §. item
queritur. ar. ff. de pzo. ar. si reus in fi.

Quia vero per impe
dimentuz huiusmodi: si
contingat: pzo. uocat^r de
leditur pzo. ximus: iudicis
contaminatur honestas:

c Inter ipsos. l. actor: em et reum.
d Pzo. fecto. i. certe vel indubitanter.
e Putitur impedire. sic effectus satoz zizanie. i.
seminatoz discorde cōtra. l. j. e. con. iustus in fi. q
tñ ad dominici seminis puritatem centeno fructu
accumulandā debuit iugiter laborare: ne obzuta
dulcia frumenta lolliū et auenas. i. hereses & scis
mata degenerando pducāt. xxiiij. q. i. qm̄ vetus.
f Quia vero. ij. pars resumēs dictā consti. s. in
constitu. otho. ceterum.

g Huiusmodi. quo ptes impediunt cōcordare.

h Pzo. uocat deus &c. Cuz tñ scdm̄ btñ Ber. cā
diligendi deū deus sit: modus vero sine modo dili
gere ob duplicē causaz in seipso deo: siue qz nichil
iustius: siue qz nil diligi fructuosius. vt no. Sup.
xxx. di. c. i. iustū est ergo vt in euz iura resurgant
qui dñi ius et iudicialē ptatem eludit. ar. extra de
re iudic. cum eterni in fi. et de appell. cordi nobis
in fi. lib. vj.

i Nos autem. C. othobonus.

k Pzedicti legati. scz othon. vt dixi. s. in. j. glo.

l Si quis. l. iudex inter litigantes cognoscens.

m Pzo impedimēto. l. obijciendo qd est. j.

n Quicq. etiā modicum vt hic inuitur: et facit
ad hunc tertū. C. de pena iudi. q. ma. iudi. auten.
nouo iure in pzin.

et turglorum materia con
fouetur. Nos statutu le
gati pzedicti: qui fuit su
per hoc simplici phibitio
ne contētus: efficacius p
sequentes adijciendo sta
tuimus vt si quis de cete
ro pzo impedimento pa
ci seu compositioni litigā
tium obijciendo quicq
recepit: ei qui dedit
modis omnibus teneatur
restituere. Necnon de
quo tantundem exoluat
pauperibus erogando.

o Receperit.
hoc non lz ergo
iudici a pte iui
ta quicq recipe
re: immo nec a
volēte pte etiā
vt iustū iudiciū
ferat. xiiij. q. v.
non sane. vbi
etiā no. Sup.
de quodaz rege
iusto q iusticia
rium suū corru
ptibile et iuquū
vniū excoziari
fecit: et in loco
iudicij pellē ei
extēdi et statim
filū eiū dez ibi
istitut indices:
sic aīes metricce
Sint tibi lucer
na lex/lux/ pel

iudex cor
ruptibil
debetz ex
coziari.

litos paterna. A manibus rescera munus: ab aure
pces. et sic iuste iudica pzo. ximo tuo leui. xix. c.
ne dici tibi possit illud qd scribit sap. vi. euz essetis
ministri regni non recte iudicatis &c. facit qd le.
danielis. xiiij. et qd le. j. in glo. ij.

p Si. siue actori siue reo.

q Dedit. differētia est inter donare & dare quasi
donū sit ex liberalitate et ex certa sciētia: vt epus
dicit donare pbendas sed dare est pze pudore ecue
rētia vel timore. vt h no. g. xiiij. d. iij. §. ex hijs of
bus. Item inter donum et munus est differentia. Donū et
nam munus est quando sit cū causa et est species: mun⁹ dif
donū quando sine causa vt pzedixi: et est genus. ferunt.
ff. de ver. sig. inter donum. vel dic donuz quando
exile est. eccle. xx. c. exigua dabit et multa impzo
perabit. Munus vero dicit quando est preciosuz
de quo pzo. regū. viij. c. acceperunt munera et
peruerterunt iudicium: et sic in muneribus iudi
cabāt et sacerdotes in mercede respondebāt. i. q. i.
duces. als iudices. in pzin. vbi hoc no. Sup. Itēz
Esay. b. c. Ne qui iustificatis impium pzo mune
ribus: si tamen dona frequētia sunt in munus trā
sire possunt. ar. extra de donat. ad apostolicē. §. pe.
vnde dicit lex q exrenia non sunt pzo. ducenda ad
munerū qritatem. ff. de offi. pzo. con. l. solēt. in fi.
Jo. de eccle. xx. c. dona exerceant oculos iudicum:
et quasi muto oze auertunt corruptiones eozum.
et no. per hosti. de sy. & si questioes et faciūt hec ad
illud qd le. et no. s. e. cōsti. deus omnipotens.

r Restituere. Immo et talis donans hoc posset
repetere. vt no. xiiij. q. v. c. vlti. in glo. ar. contra
illos. Joannes de athon.

s Pauperibus. nota hic pium vsum limitatum
vt dixi. s. e. cōsti. indignū. §. i. in fi. v. fabrice.

Cōstitutio dñi Othoboni.

Alioquin. nisi sic receptum danti restituerit.
Donem. Nota hic tēpus excommunicationis
 p̄fixum de quo satis dixi in e. consi. cum hone-

Statis. §. vlti in magna glo.
 Sicut ecclesiastice. hec constitutio non habe-
 tur supra in cō-

Cēsure. cō-
 tinet excommu-
 nicationem su-
 spensionē et in-
 terdictū. vt se-
 quitur. i. §. pr.
 patet ex de. v.
 signi. querenti
Ad medelā
 ē enī cēsure me-
 dicinali nō mor-
 talis: discipli-
 nans nō eradi-
 cās: si excom-
 municat⁹ obe-
 diat et non con-
 temnat. vt le. §.
 ple. no. p. sup.
 et doc. ex de sen-
 ex. cum medici-
 nalis in pñ. li.
 vj. Ideo tradit⁹
 q̄s lathane vt
 spirit⁹ eius cuz
 dño sit saluus
 vt no. ex de te-
 sti. Cum tu.

Excoica-
 tio est me-
 dicinalis

Alioquin⁹ ex eo tempore
 quo scelus huiusmodi re-
 cipiēdo commiserit do-
 nec⁹ sic (vt dictum est) re-
 stituerit excommunicatio-
 nis vinculo se nouerit esse
 alligatum.

De publica absolutio-
 Summaria.

Absolutio seu relara-
 tio a sententia excommu-
 nicationis suspensionis &
 interdicti: fiat publice lo-
 cis et temporibus oportu-
 nis.

Sicut⁹ ecclesiastice
 censure⁹ vinculu⁹
 ad medelā⁹ iuētum est vt
 sanum efficiat languiduz

Quem coarctet. scilicet languoz huius vite.
Publice notum. et hoc quattuor de causis. l.
 vt ex hoc censura ecclesiastica magis timeatur: ex
 esse nota. cōmunicationis periculum euitetur: contumacie
 viciuz reprimatur: et excommunicatus cum ab acti-
 bus quibus excluditur rubore perclusus ad humi-
 litatis et reconciliationis affectū facilius inclinet.

Extra de excep. pia. lib. vj. Ex quo quero an ad re-
 tio an suf pellendum actorē sufficit probare denficiationē
 fieri p̄ seu publicationem excommunicationis? videtur q̄
 betur per non cum necesse sit speciem excommunicationis et
 ipsius pu nomen excommunicatois exprimere. vt in dicto. c.
 blicatio: pia. §. si quis igitur. li. vj. vbi in hanc sententiam
 declinat Jo. an. super verbi. nomen. cum ibi dicat
 apertissimis documentis &c. nā in tanto obiectu
 respui debet vagatio p̄sumptionū et huiusmodi
 ar. ff. de dolo. l. si ex dolo. §. vlti. cū. l. se. Sed hosti.
 extra de offi. dele. p̄udentiam. §. sexta. tenet cōtra-
 rium scz ex quo talis potest dici notorius excoica-
 tus in terra nil videtur vltius requirēdū. ar.
 extra de postula. p̄re. c. i. §. qd nec sufficit. Acc ob-
 stat scdm cū decre. pia. nā q̄ p̄out ex mente illius
 colligitur ibi loquitur de occulto non de solēmter
 publicato. Solutio aut obijciatur tantum q̄ actor
 est excommunicatus tunc non sufficit probare pu-
 blicationem q̄ veritas publicationis potest stare
 cum cōtrario excommunicationis introducte: et sic
 publicatio non est necessaria declaratiua excoica-

tionis huiusmodi. ar. in hoc quod dixi. §. e. 2. ff. ad
 tutelam. §. nos igitur. in glo. pone ergo. q̄ esse
 potest publicatus licet forte nō sit excoicatus. vt
 p̄t extra de senten. exco. licet. lib. vj. Aut introdu-
 citur q̄ actor est excoicatus et p̄o tali publice ha-

quem coarctet publice⁹ no-
 tū fieri cōsuevit: ita⁹ bene-
 fictum absolutionis quod
 ligato impeditur expedit
 notum⁹ esse: ne non vitan-
 dus in sui contumeliā vt
 scandalum ab alijs euite-
 tur. **P**roinde⁹ statuim⁹
 vt cum aliquē excommu-
 nicationis⁹ suspensionis
 vel interdicti sententia cō-
 tingerit relaxari⁹ / mande-
 tur alicui vt relaxationē
 huiusmodi publice nūciet
 locis⁹ et temporibus opor-
 tunis.

De institutiōibus seu
 collationibus

infr. de tutelis. §. i. ff. de re. iu. l. nichil tā naturale.
Possit esse. ex de offi. dele. cū in iure. tutus est
 ergo hūmōi infamato lras absolutiōis vel latē pu-
 blicationē ipsius obtinere q̄bus p̄tra latratiū mor-
 sus valeat se munire. ar. ex de sp. ex diligēti. Sed
 quid si p̄posita excoicationē p̄tra actorē ipse repli-
 cet de nullitate sētētie puta q̄ a nō suo iudice lata
 vel ex alia causa? certe hoc casu dicit Jo. an. ex de
 oz. cog. c. i. in fi. q̄ iudex cognoscat p̄mo de repli-
 catione vt sciat an obstat exceptio excoicationis ob-
 iecte an nō. qd verū est nisi periculū esset in mora
 tunc enī absolueretur ad tutelam. ar. ex de excep.
 apostolice. facit qd no. per docto. c. fi. a nobis.

Nel scandalū. vt sic tollantur cause suadentes
 publicationem excommunicationis de quibus dixi
 sup. i. e. in glo. et hec quattuor. in p̄zin.

Proinde. ij. pars.

Excommunicationis. hic enumerat censuras ecc-
 clestiascas vt dixi. §. in p̄zin.

Relaxari. nota hic iuncta littera. §. f. respō.
 idē est relaxare sētētiā et bñficiū absolutiōis im-
 pendere: quasi idē sit effectus vti d̄bo relaxatiōis
 et absolutiōis. ar. ex de se. ex. c. venerabilib⁹. §. vbi
 autē. p̄ totā decret. li. vj. Et vide hic illud qd no.
 §. in cō. oth. de archidiaconis. §. cū asit. i. g. inuoluit

Locis et tēporibus oportunis. vbi fuit publi-
 catus excoicat⁹ et p̄ excoicato vitatus seu habit⁹
 et quoties opus erit. ar. ff. de eden. l. veluti. cū si.

bitus seu denfi-
 ciatus: tūc suffi-
 cit p̄bare denfi-
 cationē ad hoc
 vt vitet ab ac-
 tibus legitimis
 iudicialibus et
 extrajudiciali-
 bus donec offē-
 dat se absolutū
 vel sententiam
 nullam. vt le. §.
 no. per Jo. an.
 in. c. licet. li. vj.
 et sic stat vera
 opinio hosti. p̄-
 dicta. q̄ aliquā
 do sufficit min⁹
 probare q̄ itro-
 ducere. vt le. et
 no. ff. de vltis
 cum de in rem
 verbo. et dixi in
 dictā g. pone §.
Ita benefi-
 cium absolutio-
 nis. nota p̄ior
 eandē esse disci-
 plinā. le. et no.

De institutionibus seu collationibus. Christiane. Fo. xcviij.

Cristiana ne huiusmodi constitutionis materia non tractatur. in 2° si. ortho. nisi incidenter parum. ut. si. in con. ortho. alicubi. si. si. beneficiis. ubi ad hunc locum finit. & c. cum sit ars. si. de residua. als. & c. i. si. b. Reliqui. si. beneficii arbitrii nos condidit de nec ad virtutes nec ad vicia trahendo de pe. di. thuc. g. liberi. c. Anunc lue cure. vii. filius. Quomodo multa est homo cum. Nos ammarum. Pisco. qui cum. Nos negligit esse. d. C. Vir sufficit. at. sic alibi de. cu. vni officium. vir implere sufficit. stipendia sibi videri plura. timor. extra de. ele. non reli. q. non nulli. e. Mendacii. statera. i. falso ponderata mensura in iudicio. ronis nimis at. trahens cordum. lam ad sensum. tem et auaricia. de. j. sequit. ar. ff. de fals. l. pe. in si. de. aut. statera in hac materia. i. examen iudicii per equalitatem. ut. le. et. not. per. Sup. xlv. di. omnis. extra de re iudi. cum eterni. lib. vi. & puer. xi. c. si. p. stantes. est. in. stante cor. pore suo pfecte. organizato nec. mo posset esse di.

Summaria. **P**relati diligenter inquirent de his qui ante hanc constitutionem aut plura beneficia incompatibilia sine dispensatione susceperint aut in beneficiis suis non resederint aut sacros ordines non susceperint: et in illis statutum generalis concilii observari faciant. Archidiaconi quoque in provincialibus conciliis eosdem inquirent et inuentos diligenter corrigant. Post hac vero presentatos instituturi de vita et conuersatione eorum: et de beneficiis an plura habuerint diligenter inquirent: et si incompatibilia sine legitima dispensatione habere offenderint: cetera beneficia inter statutum terminum manus prelatorum referantur: alioquin non admittantur: et si temere instituti fuerint institutio sit nulla. In his vero qui dispensationem habent diligenter consideretur an eatalis sit ut etiam plura suscipere dispensetur: quod si non iuret cetera dimittere aut ad petendum non admittatur: que si non dimiserit preter petendum notam quaz incurrat: et habitis et habendis ipso iure nouerit se priuatum. Prelati vero de nuncient patronis et collatoribus beneficiorum dimissorum nomina: ut de illis disponant: et in proximo concilio quali-

ter de ipsis dispositum sit ne apud eosde maneant diligentius inquirent. Si prelatus secus instituerit institutionem factam intra menses reuocet: alioquin a collatione seu institutione quacumque donec reuocauerint sint suspensi. Cauent autem prelati alique propter dicta aut defectum ordinum ad vacante ecclesiam instituere recusantes alium qui consimilem defectum patitur instituere: ne sic potius personam acceptasse videantur quam iusticiam dilexisse. Aliter institutio talis penitus esseatur inualida.

Cristiane religionis veritas ita plerumque in suorum cordum elatione reliquitur ut cum anime sue cure vir unusquisque sufficiat: ipsi se mendaci statera pensantes: non solum vnius beneficii: sed multorum intrepide curam suscipiunt: in quo quoniam non residerit: nec ad sacros ordines se faciunt promoueri: quos ipsius cura beneficii requirit: sed etiam multas et innumeras curas sibi congregant impudenter et per vanitates et fallas insanas ambulantes/miseras animas quas curandas acceperunt necessario negligunt: nec on-

nus in seipso. ff. de ver. ob. l. ij. unde i huiusmodi est arguendum de re corporeali ad spiritualia. ar. ff. de acqui. posses. l. possidere. §. ex contrario. in fi. g. Intrepide id est sine timore. h. In quo. l. beneficio curato non residerit. i. Nec ad sacros ordines. est tamen ad utrumque talis obligatus existat. ar. ff. de elec. licet canon libro vi. h. Innumeras. i. coplures ut dicitur in psal. laudabile. j. respon. l. Impudenter. i. damnabiliter ut inferius patet. m. Per vanitates. et. ut habetur in psal. Expectans expectavi. et. n. Miseras animas. p. miseriam et prauitatem ad actuale peccatum ut per multipliciter tractatu Innocen. pape. iij. de miseria conditionis humane: s. dñs educat nos de lacu miserie et de luto fecit. ut in psal. Expectans expectaui. in prin. per occupationem laboris meritorij cum ociositas et voluptas arma sint hostis antiqui ad miseram animam captiuandam. extra de renunci. nisi cum pridem. §. verum

Dei est
periculosum.

Constitutio dñi Othoboni.

Negligit. de hoc dixi. s. i. est. otho. l. ad pfu-
gandū. s. i. digne. circa mediū. ibi caueat igitur
a **F**acti impossibilitate. i. difficultate. arg. ff. de
sta. li. l. tuz heres. s. i. ff. de v. ob. cōtinuus. s. illud.
b **S**ane. verficulus.

Carni 2tra
spiritus. de hoc
le. et no. s. e. cō.
est i armis i pñ.
d **I**ndustria
id est ex certo et
deliberato pro-
posito nō ex cō-
tagio fragilita-
tis hūane. xrb.
di. criminis. vt
dixi. s. e. cōsti.
in phe. s. i. i fi.
e **R**ecedentes.
quasi verterūt
scapulam rece-
dentes zachā.
vij. ca. vnde le.
ero. xrij. c. p̄er
cauit populus
quē eduxisti de
terra egypti: re-
cesserūt cito de
via quā ostēdi-
sti eis. et. ij. pa-
rali. xxi. c. pa-
tres nři et fra-
tres qui recesser-
unt a dño deo.
et i Job le. Re-
cede a nobis qz
bias tuas scire
nolumus. C. de
sum. tri. episto-
la liquet.
f **D**ñi seipos.
quasi ingressus
vnius sit egres-
sus alterius. vt dixi. s. e. cōstitu. in prohe. s. nos
igitur. ver. euellendi. Jo. de athon.

Elemosi-
naz dare
an sit pze-
cepti.

G **P**auperū elemosinas. xlvij. di. sicut hñ. xbf.
q. i. q. iuxta. et. c. vlt. et dicā. j. e. s. ex hñs aut. qđ
verū videtur saltē quo ad quartā bonoz ecclesie.
xij. q. ij. quattuor. sed dic vt. j. s. ex hñs aut. Unde
hic quero an dare elemosinā sit sub pcepto? videt
qđ cū dñs dicat Date elemosinā et. xij. q. i. deci-
mas. in fi. qđ verum est fm Thomā: omittēs hoc
eternaliter puniū. Math. xrb. esurui et non dedi-
stis michi manducare et. Ratio igit hic est qz hoc
cadit sub obseruatione dilectiōis primi prima ca.
Jo. iij. c. nō diligamus ligua neqz verbo sed opere
et veritate. operari ergo in hoc casu est indigentie
primi subuenire. vñ Jo. e. c. qui viderit fratrem
sūū necessitatez habere et clauferit viscera sua ab
illo quomō charitas dei manet in illo? facit dictū
c. sicut hi. lxxv. di. nō satis. Dic dare elemosinas
de superfluo est de pcepto. vt plc. dicā. j. s. ex hñs.

et similiter dare elemosinā ei qui est in extrema ne-
cessitate. lxxv. palce fame morietē. xij. q. ij. que
defunctorū. cū. c. le. & le. aut ergo dare elemosinā
est tātū de cōsilio. vt no. Sup. in dicto. c. sicut hñ.
et adde qđ no. s. e. cōsti. cū mortis. j. respō. in glo.
prolunt.

male viuētibz materiā
ministrare virtutis: mul-
tis tamen in hos prophā-
ne cupiditatis ardoze cras-
santibus: huius laboris
profectum inuenimus de-
fuisse: qui p̄ter clauem
dispensationis apostolice
sedis pluralitatem eccle-
siasticozū beneficiozū
animarum curam haben-
tium / non soluz de manu
p̄elatozū male suscipe-
re: verum etiaz p̄opria au-
toritate violenta qz ma-
nu damnabiliter occupa-
re p̄sumunt: et temere
per excogitatas malicias
et subterfugia detinere.
Er his aut dicere non
sufficiū quāta mala p̄o-
ueniūt ecclesie nāqz macu-
latur honestas: ad nulla-
tur auctoritas: fides xp̄i
p̄sternitur: charitas eru-
lat: spes pauperū deperit

seu obstinate indurētibz. ff. de pe. aut scđ. i. fi.
o **Q**ui. l. sic crassates. p **D**ispensationis apli
ce p̄ dictā decre. de multa. & ple. inferius patebit.
q **M**ale. qz contra prohibitionem canonum.
e **P**ropria auctoritate. qđ prius est cō de iustit.
ex frequentibus. et de re. iur. c. i. h. vñ.
f **O**ccupare. de hac materia le. & no. in cō. otho.
ad elidendum. et. s. e. amoris propij.
t **S**ubterfugia. sic. s. cōsti. laudabile.
b **E**x hñs. ij. pars ostendit cōplures absurdas
tates ex huiusmodi illicita pluralitate insurgens.
x **Q**uāta mala pueniūt. Nota bonū modū ar-
guēdi ex seq̄la absurditatis vt le. et no. p Jo. an-
et de p̄bē. dudū. d. absurdū. h. vñ. et de excep. cū
inter p̄iozē. ar. insit. de. l. falsciū. s. i. ff. de neg. ge.
l. siue hereditate. in fi. & facit et de accu. q̄ter. i.
p **M**aculat honestas. alioqz absurditates enars-
rant in extrauag. Jo. pape. xrij. execrabilis. s. i.
z **S**pes pauperū deperit. tanq̄ bona ecclesiā

Sanctorū
patrū. detestan-
tū pluralitatē
huiusmodi. et
de cle. non rest.
qz nō nulli. et
de p̄bē. qz in tñ
et. c. de multa.
et plen. patebit
inferius. s. p̄o-
ri. in mag glo.
i **M**eritorie
reddit enī dñs
mercedē labori
vt dixi. s. in p̄-
fat. cōsti. otho.
in fi. facit qđ le.
et no. s. e. cōsti.
ita mortaliū. s.
nos aut. i. p̄m.
h **Q**uibz. f.
scis patribz.
l **C**irca su-
it. expositionē
istarū moralita-
tū fratibz seu
prouectis theo-
logis relinqui
nullaten⁹ mur-
murarem.
m **M**ultista
men. f. abutēti
bus materia b̄
tutis eis dez mi-
nistrata.
n **T**ransanti-
bus. i. p̄tinacibz

De institutionibus seu collationibus. Christiane. Fo. xcix.

Prelati
habent
in
minis
re
cum
eccle
siasticis.

sunt bona pauperum ut supra. §. priori. ver. pau-
perum elemosinas. Sed contra qz prelati dicunt
domini rerum ecclesie supra. e. consti. ad tutelam
§. ad hec. ubi preter voluntatem dominoz: cum
tñ dñum nō potest esse penes diuersos in solidū.
ff. cōmoda. l. si
ut certo. §. si du-
obus vehiculū
de quo articulo
post disputatio-
nem pñtam te-
net Sup. finali-
ter et de rescrip-
statutum. §. as-
sessorum. verū.
de suo pprio li.
vj. q. plati fru-
ctuum perceptozū huiusmodi sunt domini et ha-
bent eozum proprietatem qñ ad fidelē et debitā
dispensationem sibi et suis faciendā: nō autē vo-
luptuosas ar. x. q. ij. p. carie. et si qui super sunt nō
sunt pprij sed cōmunes indigentibus et paupib⁹
erogādi. ar. ubi est textus. xij. q. i. qz tua. §. si. ubi
quod superest date elemosinam et. vt. j. e. consti.
c. vlti. §. is ita. i. si. Quod totū concedo preter qd
prelati nō sunt pprie et simplicit dñi rerū ecclesie
sed poti⁹ loco dñozū habeant: cū videlicet bene ad-
ministrāt nō cū bona ecclesie spoliāt seu dilapidāt
exēplo tutorū. ff. p. empf. l. q. fundū. §. si tutor. vt
no. xij. q. i. §. si. vñ et pcuratores nō dñi vocant
et de dona. fraternitatē. Dicā q salua fide dñum
sue pprietatē rerū ecclesie penes ecclesiā cuius ca-
put xpūs ē. xpi vero vicari⁹ papa pñstere: et nul-
lus puri hominis dñio subiacere. insti. de rerū di. §.
nullius aut. i. hois tñ debita administratiōe ipas
res dignas cōstitutat esse ad dei honore spālter
designatas. xij. q. i. quia g. pauperū quoqz cē su-
stentatiuas q ad eoz iopiā releuandā. cū et p vt su-
per sunt necessarij eoz platozū pē deductis vt ē
superius dictū. hec quoqz decisio signant notabilis
colligit. ex. g. ff. de re. iuris. l. ea est natura cau-
lationis. et p car. et de re. ec. non alie. hoc cōsul-
tū in fi. j. respon. v. iplari. li. vj. De hac mate-
ria vide. §. i. ppe. sup. v. sumozū pñsticū. pmissa
quoqz facere vidēt q religiosi obediētiarj pñpue
mēdicatē dñum et pprietatē aliquoz bonoz ha-
bere nō pñt i pprio vel coi sz tñ p nudū vñ qñ
ad sustentationē corpis accipit et cōsumit vt col-
ligit ex dictis Inno. et de pñe. nisi. qz xps seu ei⁹
vicarius papa dñum seu possessionē habet reruz
religiosozū. vt no. Inno. et de cā poss. et ppe. cū
sup in pñm. vestis enī qua vñt seruus de peculio
dñi est. ff. de pecu. l. idem vestē: h seruus nō possi-
det ea q sunt in peculio. ff. de acquirē. pos. l. quod
seruus. et no. p hoc. xij. q. i. nō dicatis. et in spe. de
accusat. §. i. v. item excipit q. et vñ. se. ar. ff. de ca-
pi. di. l. legatū. ff. de ali. le. euos ubi etiā di. no. ar.
q legata religiosus relicta q proprij nō habēt peti-
poterūt p iudicis officiū. et hāc opinionē fert fra-
tres minores sustinuisse diu fere vñq ad mortē di-
cetes q xps in terris corporaliter quiescans cuius
vero euangelicos sequaces se esse asserūt in qñtum

bitā pfectiōis ostendēs nichil habuerit oīno i spe-
ciali vel in cōi: secus tñ in qñtū fuit indigētie paupe habuit
rū cōpatēs. hoc ei respectu legi loculos habuisse aliqd pro
Jo. xij. c. xij. q. i. exēplū. et. c. habebat. vt pñ hoc pñm.
clari⁹. xij. q. iij. duo ista. Sz q hāc opi. quaten⁹
et scandala oriuntur: li-
tes et odia confouentur:
digne etiā super huiusmo-
di regnozū homines di-
uine idagatiōis exarisse
ignē: et ppter aliquoz deli-
cta i oēs misisse formidīnē
donandi et ex ipsis alia acquirēdi. vt in eadem
qñtū de plen⁹ cauet. fertur etiā dictos fratres
visos fuisse suis sermōib⁹ pñuadē dñum rerū eis
donatarū remanere penes ipsos donatēs vñq ad cō-
sumptionē hūmōi rerū. que tñ opinio satis videt re-
pugnare iuri: cū de natura donationis sit dñum
oīno transferri. ff. de v. ob. vbi aūt nō apparet. §.
vlti. Sed cū pauperū sint bona platozū vt pñctū
est supra. in pñm. huius g. Aliquid ergo paupes
habēt actionē cōtra huiusmodi prelatos vel alios an habe-
diuites alimonias eis nō ministrātes? B. dicit q ant actio
nō directo iudicio sed denunciare possunt hoc eccle-
siastico qui eos ad hoc coget. vt no. xlvj. di. sicut molinis
hi q. in fi. arg. extra de deci. tua. ij. respon. ibi. aut cōtra bñ-
etiam alijs pauperibus conferūt et. ff. de ali. et ci. ficiatos.
leg. l. seruos. cum si. Item no. glo. i. q. vñ. exigit
in principio. Ioannes de athon.
a **M**iser peccator et cecus rector. cecus ergo si
ceco ducatur prestet ambo i foucā cadunt. Math.
xxv. c. xxxvij. di. que ipsis. de pe. di. vi. sacerdos
§. qui autem. vnde de miseris prelatos vel alios maio-
ribus loquitur Amen dico vobis qz publicani et
meretrices precedunt vos in regno dei. Mat. xxi.
c. imo licet quandoqz misero subito concedatur
mīa superioris. tñ huiusmodi potentes potentē
tormenta patientur. sap. vj. c. ar. l. di. qz tua. xxi.
q. i. nulli facit. ac cū querat epulas et diuitias po-
netur in ignem inferni. xxv. di. ecclesie.
b **F**uratur. sic extra de elec. cōmissa. §. ceterum.
li. vj. facit. xlvj. distin. sicut hi.
c **C**ontētiōes. quas iudex debet sua iurisdic-
tiōe pñstē. ff. de vñfru. l. vñfruct⁹. §. si iter duos.
d **E**xarisse ignē. vñ in psal. exaruit ignis in sy-
nagoga eozum flamma cōbussit peccatores. vide
qualiter duplicem ignem legimus futurum: vñ ignis du-
terni q eternaliter pñstet repobi post iudiciū: plex ē fu-
turus. alterum qui precedens purgabit eos etiam super
fundamentum fidei fundatos qui venialia cōmi-
serunt vel etiam mortalia confessata: pro quibus
penitentia nō est peracta. hic tamdiu durabit quo
usqz purgati fuerint qui saluandi erūt. Ille vero
ignis erit damnatorius: ille purgatorius: qui tñ
grauior erit q quicquid homo i hac vita pati pos-
sit. le. et no. per Sup. xxv. distin. §. criminis. ver.
multi sunt. et. c. qualis. in fi. vñ. di. §. vlti.

Constitutio dñi Othoboni.

a **P**ertimescimus in futurū. sic. s. e. cōsti. in p
he. s. lane. in prin. vñ exēpla presentia cauere nos
premonēt in futurū. lxxxi di. plurimos. in fi.

b **P**isi dei mia. de qua dixi supra. e. 2. si. domus
dei. in principio. Joannes de athou.

c **V**olentes igitur. iij. pars. in
q descendit ma
gis ad ppositū
d **M**orbum.
sic ex de elec. ni
chil. in prin. s. i
cōsti. otho. ino
tuit. s. verū. qz
et qñ bix est cu
rabilis igitur
ferrū inicitur.
i. q. i. reperun
tur. et dixi. s. e.
cōsti. in phe. s.
lane. s. vuln.
e **Q**uātūz in
nobis est. sic. s.
e. cōsti. ita mor

siue vīdictaz ex hoc preci
pue formidamus: et dum
nichil aliud ita periculis
plenum cōspicimus: talia
vel grauioza etiaz ptimesc
cimus in futurum: nisi
dei misericordia nos re
spiciēs correctionis reme
dium apponat salutare.

Volentes igitur & cō
tra hunc morbum pesti
ferum et bix curabilē quā

ta iij. s. nos aut in prin. vbi de hoc dixi.

f **P**redicti legati. l. othonis. c. de residētia. in fi.
quam allegatur. j. in glo. huius cōstitutionis.

g **D**e preteritis. vnā ergo legē adijcit circa plu
rales hāc cōstitutionē precedēs: aliā vero anne
ctit circa presentandos ad beneficia in futurū. j.
e. s. in posterum.

Bñficia
aliq an
simul re
tineri pos
sunt.

h **P**luralitatē. cū diuersimode iura loquant de
pluralitate bñficiorū vitanda: latius venias ap
riēs. Quero que sunt bñficia ecclīastica q in simul
licite possunt detineri? Distingue aut queritur de
supremis puta cpātibz et supioribz: tunc non
possunt simul detineri nisi ex speciali dispensatio
ne pape. ex de transla. epi. c. ij. ex de excess. prela.
sic ut vnire. Aut querit de inferioribz scilicet bñficiis
si loquamur de duplicibus puta de dignitatibz vñ
alijs bñficijs curatis que scz p ipsosmet curatos re
genda sunt. vt no. w. ex de sta. mo. c. i. s. ad hec. s.
ad ceterum. in cle. et tūc dic vt in priorī casu q nō
absq dispensatione pape. extra de preben. de mul
ta. extra de pre. si plures. in cle. vbi de hoc no. w.
in cle. in fi. als huiusmodi pluralis dē fur infamis
ineligibilis. extra de elec. dudum. ij. et s. e. s. pri.
in ver. furatur. imo obtinens talia plura sine di
spensatione nisi ea spōte et libere resignet collatio
sibi facta de alijs nullius est penitus momenti. ex
de offi. ordi. c. ordinarij. in fi. li. vj. vel dic vt no. i
extrauag. Jo. pape. xxiij. execrabilis. s. porro. i g.
hoc videtur. et vide qd ibi no. et qd dixi. s. in 2. si.
otho. alicubi. s. preuaricaret. Si autē loquamur
de simplicibus bñficijs scz non curatis vel de vno
simplici et de alio duplici: tunc est distinguendū.
qz aut vnum habere vellet intitulum et aliud
nō intitula iū puta prebendam cū patrimonijs vel
pensionibus que nō intitulantur alicui per cano
nicam institutionē. xvi. q. i. possessiones. et huius
modi plura beneficia simul possēt retinere licite:
sic potest intelligi extra de rescriptis. gratia. li. vj.

vbi de hoc per Guy. in glo. vt qz sunt. Aut loquit
tur de duobus intitulis: tunc si queratur de fru
ctibus eorum simul lucrandis. tūc em omnes hoc
fieri non potest nisi in vtroq beneficio per se vel
per alium resideret. at. extra de cōsti. cum omnes.

possumus officij nostri di
ligentiam abhibere: et to
tum: quantum in nobis
est: virtute curare: predi
cti quoqz legati constitu
tione in super his editam
ipsius iherendo vestigijs
adiuantes / adijciendo
precipimus: vt de s prete
ritis ante hanc nostraz cō
stitutionem / beneficiozū
cum cura pluralitatem

extra de cle. nō
reli. conquerē
te. C. qui milit.
non possunt. i.
his qdē. s. i. cū
sua glo. lib. xij.
Et itelligo reli
dere cū effectu
ita q omnibus
horis et singu
lis dieb⁹ vel sal
tem pro maiori
parte inter se le
gitimo impedi
mento cessante
extra de cle. nō
reli. relati que
dirigit. Eboz.
epo. ex causa et

Benefici
atus reli
dēs i aliq
pte anni
an satiffa
ciat.

e. ti. c. i. lib. vj. extra de cele. missa. c. i. qd est cōtra
aliquos canonicos Eboz. qui ibi in ecclīa maio
ri beati petri & etiā in ecclīa beuerla. quotidianas
distributiones ab vtraq ecclīa pro alio integro
recipiūt licet qñqz raro in vna ecclīa vel in alia
horis intersint dñi tamen videatur nulla & contra
dictam decre. vnicam. li. vj. vbi etiaz improbat
huius consuetudo. Sed licet forte quo ad ecclīā
militantem excusentur per vicarios quos habent
in choro: nam per aliū residere possunt vt predicti
ar. in hoc qd le. et no. C. de epi. et cle. autem. ascri
ptiones in glo. per se vel per aliū: quo ad ecclīas
tamen triumphantes an excusentur tales p parui
partem anni residētiam faciendo et tempore quo
dicunt se residere bix paucis horis intersint nescio
deus scit. Quero enī a talibus quid si. xij. fossorē
conduxissent ad faciendum foucā & cum quolibet
ex denario cōuenissent & vnus fossor nūqz foderet
nisi presens esset alius fossor: nisi p medietatē diei
an eis videt rationabile q ociofo p totū diē nichil
debeat nec detur: et ociofo p dimidiū diē tāti obo
lus ministrēt. vtiqz igitur cur residētē denariū vis
hēe insolidū: de quo denario loquitur ex de mag. c.
vlti. in fi. et dixi. s. in prefat. cōsti. otho. sic intelli
ge de preben. extirpande. s. qui vero. ex sup inozdi
nata. de hoc ple. per w. extra de insti. c. in ecclīa.
s. vlti. nec in diuinis officijs. Aut queritur de plu
ralitate beneficiorum quo ad eorum proprietates
obtinendam et hic sunt opinioēs. dicit enī Inno.
de preben. cum iam dudum q talia beneficia sine
aliqua dispensatione simul licite obtinentur: als
infinite anime damnarentur: scdm eum. in idem
declinat Bern. ex de postul. c. vlti. in fi. et Jo. an.
ex de rescrip. gfa. li. vj. sed hosti. ex de preben. sup
iozordinata et de cōcel. pre. lras. s. si. expste tenet cō
trariū qd etiā scdm naturā nullus potest habere
duas matres ecclīas. ff. de sta. ho. l. vulgo. et g.
Ber. videt tenere q in hoc sufficiat dispensatio qz

dinaris vt no. ex de electione dudum. ff. et ex de preben. de multa. Opinio tñ Inno. p̄dicta seruat de facto etiā i curia. vt no. w. ex de rescrip. gratie. ff. de iure in cle. et no. spe. ti. delegato. §. restat. ff. illud autē. p̄missa vā sunt de iure scripto: ff. de p̄sue tudine distigue

nā aut querit i vna ecclia tunc de duobus duplicibus nō valet: sed de vno duplici et a simplici sic a cōtra rio sensu. ex de consue. c. i. lib. vi. aut in diuer sis ecclesijs de sup̄mis & duplicib⁹ nō valet cōsuetudo. vt ple. no. Sup. xxi. di. sacerdotib⁹. ff. i alijs sic: dñ tñ faciant residētiam p se vel alij. ar. ff. cōia p̄di. l. venditor. §. si cōstat. ff. de pollici. l. impa tores. in fi. hoc satis affirmat.

W. in extrauag. Jo. pape. execrabilis. §. nos itaq. in glo. sed q̄ erunt illa. vbi de hoc satis no. Si autē loquaris de beneficijs regularibus tñ dic vt le. et a

Rec resi- (no. ex de p̄ben. cū singula. li. vi. dent. cōtra. c. ex de cle. nō resi. qz non nulli. §. si.

Rec non cōtra illos. distigue dictiones istas q. diceret nec ordinem non recipiunt &c.

Requirit. vt ex de elec. licet canon. li. vi.

Relati. etia episcopi. vel dic q̄ stat p̄prie. ar. in hoc qd no. §. in cō. otho. 2tra latronū. §. pe.

Diligēt. nō q̄ p̄fectorie. vt dixi. §. i cō. otho. ad baptisimū. ar. ff. de iur. l. q̄ libertatis. §. si q̄s.

Generalis cōcilij. de preben. de multa. sed ibi nec statuitur de residētia nec de susceptione sacro rum ordinū. ideo videtur hic intelligendum de cō cilio lugduñ. extra de elec. licet canō. li. vi. sed cer te. ibi nichil tangit de pluralitate & p̄terea illud cōcilij subleuebat editionē istarū cōstitutionū vt satis dixi in consi. otho. ad vicariam. §. vlti. ff. faciant. Dic ergo hic loqui p̄out tractatur de oib⁹ bus istis tribus in vno loco. scilicet de pluralitate resi dentia et ordinū susceptione de cōcilio lateranēsi. ex de cle. nō resi. c. nōnulli. diuim tñ & separatim de p̄missis. ple. tractatur in cōcilio p̄notato. vñ de pluralitate ple. habetur in cōcilio de multa.

Efficaciter. non verbotenus sed operis etia executione. vt le. et no. supra in consi. otho. vñ de hoc capitulum extrahitur vt dixi supra c. in. §. g.

Archiepi. inuit. §. locutū ē de ep̄oz i q̄litiōe. q. alij archiepi se nō possint itromittere de subdi tis suffraganeoz. qd dic vt le. et no. ex de offi. o.

pastoralis. in prin.

Super p̄missis. scilicet residētia pluralitate et or dinum susceptione ipsoz curatoz: imo et de dist genti inquisitione p̄latorū in hac parte. vt. §. p̄z.

Prouincialibus concilijs. qd singulis annis

de his in m̄ districto iudi cio rationem reddere te neantur.

In p̄teritū autem cum ad beneficiū curam habens animarū

quēq̄ p̄sentari aut ipsi collationē alias fieri cōti gerit: statuimus vt p̄lat⁹

q̄ circa id suū gerit officiū p̄ius de vita et conuersa

tionē p̄sentati vel insti tuendi ac de alijs que iu

ra p̄cipiunt inquisitionē p̄missa: hoc quoq̄ diligē

ter discutiat et inquirat vtrum habeat p̄sentat⁹

vel instituendus huiusmōi

n rationem reddere. i. penaz desidiē subire vt

exponit Sup. xrb. di. §. criminis prope fi.

Teneatur. scilicet tam archiepiscopi q̄ alij inferio res p̄lati negligentes quatenus vnūquēq̄ corū

contingit. tñ eni sanguis subditorū requiret ab eis. ex de offi. o. irrefragabili. j. respon. p̄ hosti.

Imposterū aut. iij. pars in qua dat formam futuris. vt dixi. §. e. cōsti. §. p̄oxi. in prin.

Presentari. per patronum.

Collationē. p̄ ipm̄ p̄latū vt de hys terminis satis no. Sup. ex de preben. cū illis. lib. vi.

Circa id. i. circa institutionē vñ collationē hmoi vñ sicut i casu p̄sentatiōis ita i casu collatiōis est

p̄mittenda inquisitio de qua sequit q̄ nō q̄nq̄ in collationibus nunc seruatur.

De vita et scientia. et moribus p̄sentati. ex de elec. cū in cūctis. c. ti. licet canon. li. vi.

Conuersatiōe. mores includit. de q̄ conuersatiōe inq̄rere dz de illis q̄ ei⁹ noticiā habuerit i scolis nō

reputo in cōuicines vel ab alijs iter q̄s diutius est uerlatio

zuerlatus. ar. i hoc qd le. & no. ex de elec. inotuit. §. i. i p̄n. p̄ hosti. C. de 2tra. tut. & si p̄ponis. vel forte

quo ad hec sufficit habē bonas lras testimoniales ex quo mala fama 2tra cū non laborat. vt dixi. §.

in consi. otho. sacer ord. §. pe. in fi.

Que iura p̄cipiūt. puta de iure p̄sentatis. xbf q. vii. decreum⁹. de tpe & mō vacatiōis. ar. in hoc

qd le. et no. §. e. 2tra. amoris p̄prij. et de articulis cōsuetis. nā ea q̄ ex cōsuetudine sunt ita debentur

ac si expriment. ff. de aqua plu. ar. si p̄ius. §. illa. ff. de pollici. l. imperatores. in fi.

ff. de pollici. l. imperatores. in fi.

ff. de pollici. l. imperatores. in fi.

ff. de pollici. l. imperatores. in fi.

ff. de pollici. l. imperatores. in fi.

ff. de pollici. l. imperatores. in fi.

ff. de pollici. l. imperatores. in fi.

ff. de pollici. l. imperatores. in fi.

ff. de pollici. l. imperatores. in fi.

celebrari poni tur sub p̄cepto.

vt dixi supra. e. constit. in p̄o.

he. §. vlti.

Et negligē tes. scilicet p̄latos.

alij enim subdi ti et plurales et

huiusmodi po tius dicēdi sunt

volūti sicut qd dī xi. §. in consi.

otho. basilica ruz. §. p̄oro. in glo. negligētia.

Tenen tur. scilicet archiepi.

in districto iudicio. i. co ram deo. extra

de sy. tua nos. §. si. qñ videli cet separabunt

ones ab hedis. Math. xrb.

Math. xrb.

Math. xrb.

Math. xrb.

Math. xrb.

Math. xrb.

Math. xrb.

Math. xrb.

Math. xrb.

Math. xrb.

Math. xrb.

Math. xrb.

Math. xrb.

Math. xrb.

Math. xrb.

Math. xrb.

Math. xrb.

Math. xrb.

Math. xrb.

Math. xrb.

Math. xrb.

Math. xrb.

Math. xrb.

Math. xrb.

Cōstitutio dñi Othoboni.

a Beneficia alia. curata vt sequitur. vt dixi. s. e. s. in magna glo.

b Et si quidem. verficulus.

c Habeat. s. presentatus instituendus.

d Quam. s. dispensationem.

e Intra ter-

minū a prelato

statuendū. pzo

phetizat seu p-

gnosticat decre.

extra de offi. or.

c. ordinarij. li.

vi. vñ hic pzo.

tractata hic tra

ctare defisso.

f Si cum.

verficulus.

g Plura bñ-

ficia curata. vt

supra. s. pzo.

in magna glo.

h Vel habuit

se. nota ergo q

pluralitas bñfi

ciorū cum cura

aliquem reddit

inligibile pas-

sue & inhabile

vt dixi. s. s. p.

in glo. cu3 cura

per. c. ex de ele-

cti. dudum. ij.

i Idez. scz q

nō admittat p-

sentatum.

k Conser-

uans. scz prela-

tus cui illud bñ

ficiuz compet

s. e. s. i. in pñ.

k Sed tantū

ad preterita vt

extra de prebē.

non potest. s. i. lib. 20. vñ. Joannes de athon

l Nisi prius. hec indulgentia non cōceditur in

capitulo ordinarij locorum. li. vi.

m Corporaliter. hoc dic vt no. per Card. extra

de elec. vt circa ver. corporali. lib. vi.

n Juramentum. de iuramento multiplici not.

W. extra de iurcuran. c. i. ver. dictus autē. in cle.

o Habita possessio. s. pacifica. vt no. Inno.

extra de rescrip. in nostra. le. et no. per Sup. extra

de elec. cōmissa. s. i. li. vi. Sed contra videtur suffi-

cere sola possessio licet nō pacifica. vt no. in ti. de

appella. c. constitutus. ff. qui satisda. cog. l. scien-

dum. s. si fundus. ff. q vi aut clam. l. si alius. s. in-

lianus. Solutio fm venerabilem patrem dominū

Johannem de stratford doctorem meum nuper

Wyntone. episcopum iam vero archiepiscopum

Cantuas. in sua repetitione dicte decretalis cōmissa

li. vi. quod ad cōmodum litis sufficit possessio que

cunq licet non pacifica. ar. ff. de excus. tut. l. iij. s.

personatus vel beneficia^a
alia curam animarū ha-
bentia: et^b si quidem habe-
at^c: an illa cum dispensa-
tione an sine illa tenuerit
quam^d si se habere asserit
illam intra^e terminum a
prelato statuendum: post
assertiones huiusmodi ipsi
plato exhibere procuret:
alioquin extunc nullate-
nus admittatur. **¶** Si in-
stitutus fuerit: nulla insti-
tutio sit ipso iure. dispen-
satione vero exhibita ipse
prelatus prouide conside-
ret an ex vi dispensationis
ipsius aliud vel alia cum
iam habitis valeat obtine-
re. **¶** Si cum plura^g bene-
ficia curata sine dispensa-
tione habere vel^h habuisse
compererit: ipsum ad idē
de quo agitur aliquatenⁱ
non admittat: hoc idem^k
cōseruans^h si exhibita dis-

quisitum. Tunc enim possessor talis quando cō-
uictus est obligatus sit ad totum lit. commodum
euicenti prestandum et etiam ad litis expensas
habeat saltem istud lit. emolumentum. vt in con-
trarijs: sed quo ad perpetuum pericudicium gene-

persatio nō ad futura sed^b
tantum ad preterita se ex-
tendit: nisiⁱ prius in hoc ca-
su instituendus ipse pre-
stet corporaliter^m iuramē-
tumⁿ q^o habita possessio-
ne in beneficio in quo in-
stituitur statim alia bene-
ficia que prius habuit si-
ne^p difficultate dimittēs^q
de illis per se vel per aliu3
extunc nullatenus se intro-
mittat. Quod^r si facere p-
sumpserit/preter^t notam
periuri3^s quam incurrit:
habit3 et^h habendis ipso
iure nouerit se priuatum.
Postq^u autem secunduz
ea que^r diximus: quis q^u
fuerit institutus illico^r p-
latis in regno eodem con-
stitutis: in quozum dioce-
si consistūt pzioza benefi-
cia q^u habebat necnō patro-
nis^s ipoz^u qd^u gestū ē (si cō-
mode poterit) denunciet^b

randuz vel eui-
tandū per pos-
sessionem opoz-
tet q^u sit posses-
sio etiam pacifi-
ca. vt hic et di-
cta decreta. cō-
missa. s. i. s. cñ.
ar. extra de pre-
ben. si plures.
in clemen.

p Sine diffi-
cultate. sic ex de
preben. c. si be-
neficia. li. vi.

q Dimittēs.
de qua dimissio-
ne requir. s. ve-
ro infra mēsem
hodie facienda
i manibus pre-

lati Et de pena
non dimittētis
huiusmodi dic-
tū le. et not. in
extrauag. Jo-

pape. xxi. c. re-
crabilis. s. na-
tumus. s. pzo-
ro. et. s. qui ves-
ro deinceps.

r Ad si face-
re. i. de bñficio
dimissio seu de
iure dimittēdo.

s Preter. de
hoc dixi. s. c. 2.
iuxta finem.

t Pericuri3. propter voluntariam violationem
dicti sui iuramenti. extra de iurcuran. quere-
lam. et. c. se. et bene hic dicitur qz per huiusmodi
periuriū notat infamia. C. de trasact. l. si quis ma-
ior. C. de dignit. quotiens. s. vlti. li. xij. facit qd^u di-
xi. s. c. cōst. ad vicariā. nec iurent. et s. resdētā.

u Et habendis. tanq^u perpetuo sit inhabilis et
infamis. vt. s. probatum est.

v Postq^u. verficulus.

x Que diximus. s. recepto iuramēto vt pzmisse
tutur. s. ver. pzo. q^u si cum.

y Illico. i. statim cū aliquo tñ spacio tēperato.
ar. ff. de soluc. vero procurator3 in fi. cum. l. se.

z Patronis. datui casus.

a Ipsozū. s. beneficiorū pziozū.

b Denūciat. Nota nō sufficit patronū scire sed
institutoz habet diligentia denūciatōis adhibere
ita q^u tempus antea ztra ipsum patronū nō censet
currere. ar. ex de pñe. c. vlt. s. fi. li. vi. et de pñe. c.

De institutionibus seu collationibus. Christiane. fo. 15.

De an scientia sufficere q regulariter i dubio denunciatio
debeat cer seu notificatio parti nō sit necessaria. vt no. p di.
et de regu. iur. eum qui certus. ar. ibi. et. ff. de act.
empti. l. i. in fi.

Idē asserit g. i
extrauag. Jo.
pape. xxi. susce
pti regiminis.
§. p. d. nolue
rit. Solutio aut
lex sola ptis scie
tia est cōtenta:
tūc sufficit i tñ
q psumit scire
citius vt tardus
prouit factū est
publicū vel cō
sultū. et de con
cel. prebē. c. i. i
fi. nā sufficit ibi
nō negligere s
negligentia ar
gum nō pōt: tñ
si factū aduerse
parti sufficēter
inotescat. vt in
l. s. no. per di.
arg. ff. de edil.
edic. l. i. §. sed si
itelligatur Aut
lex vltra alteri
diligentiā req
rit: tūc de facto
necesse est cōsta
re per notifica
tionez illius cu
ius diligētia re
quiretur. vt hic
cuz si. §. all. ar.
ff. de vetre lpi.

**l. i. §. denunciat. et. §. denunciar. ff. de adult. denū
cialle. extra de elec. causam q. in cle. sic est in casu
et uag. illius Jo. suscepti regi. §. i. vbi pars sue op
tionis habet diligentiam apponere dicendum ar.
pro disting. pmissa quia plus videtur esse dili
gentiam adhibere q negligentiam non commit
tere. ff. de admn. re. ad ci. pti. l. magistratus de hoc
ple. no. §. e. cōsti. q indecorū. §. nos. circa fi.**

a **Institutoz.** Cēps illi⁹ bltini bñficii instituēs.
b **Ut de bñficiis ipsis.** vt pmittit dimissis seu de
iure et de facto dimittendis.

c **Spectare.** siue quo ad presentationē siue quo
ad collationē seu quis aliā dispositionē vt p factū
est. §. e. §. i. pñ. qd latz deligt dictio prima sequēs.

d **Disponāt.** bñū est gñale pprehendēs presēta
tionē collationē seu quāuis aliā dispositionē seu
prouisionē. ar. et de prebē. licet. l. i. l. vj. not. v. et
de sup. neg. pze. c. vñco. post pzin. in cle.

e **Et nichilomin⁹.** l. i. est alia diligētia ipsius pre
lati instituētis in hñdō bltō bñficio tñ bltina pñ
tutio nō oīno seruāt. ar. in hoc qd dixi. §. in cōstit.

ortho. qm de habitu in g. hec constitutio.

f **Quia pzelatus.** v. pars.

g **Reuocet.** de hoc le. et no. §. e. con. que aliena
tiones. j. respon. ver. si vero.

h **Ad proximū supiozem deuoluendo.** hic pñ q

ab ingressu ecclesiaruz sit
suspensus.

Cū euz q a
se reprobatū crimē incur
rit merito cōpa redarguit
et in quo aliū iudicat se
ipsum condemnat: duz^m
in eodem ipse reprobus in
uenitur: hanc fugiendam
apostolo⁹ dicēte labem in
pzelatis ecclesie detestan
tes firmiter inhibemus ne
pzelatus qui presentatur
sibi ad vacantem ecclesiā
ob⁹ defectuz sacrozum or
dinum recusat admittere
alij eandem ecclesiam cō
ferat qui defectum huius
modi patiat: ne⁹ sic po
tius videatur acceptasse⁹
personam q iusticiam di
lexisse quod si fecerit: eius
collatio vel institutio ipso
facto sit inualida et nulli
us⁹ momenti penitus cen
seatur.

nedū in casu ne
gligētie sed etiā
in casu doli vel
culpe sup proui
sione inferiori
bñficiozū sit de
uolutio in pri
mū supiozē. ar.
et de pbe. c. pe.
i cle. l. i. in maiori
bus bñficiis di
stinguat. et de
elec. q. p. l. vj.
de hac materia
no. et de of. or.
irrefragabili.
§. p casū ipsuz
i. **Quia si de his**
scz collatione et
institutione.
h **Intrōmiserit.** pferendo vt
institucendo.
i **Cū est qui.**
vj. pars.
m **Dū i codē.**
ar. §. e. cō. deus
ops. j. rel. in fi.
n **Caplo dicēte**
ad cor. ix. c. in
fi. dicit ne cum
alijs predicau
rim ipse repro
bus efficiat.

o **Ob defectū**
sacroz ordinū.
loquit hñm an

tiqua iura s; q nō debuit alijs ad regimē paroch.
ecclesie admitti nisi ad minus fuerit subdiaconus
absq dispensatione. et de eta. et qñta. pterea. sed
hodie sufficit q sit clericus. vt no. Sup. per plura
iura et de elec. cuz ex eo. post pzin. l. vj. vel forte
itelligit hoc de hñdō arctatōe vicarij q ad minus
ante suā admissiōē debet esse diaconus. §. in cō.
ortho. ad vicariā. §. e. consi. sacrozū ordinum.

p **Ne sic.** ratio est proximi dicti.

q **Acceptasse psonā.** cū apud deū nō sit acceptio
psonaz s; ita iudicat magnū sicut & puū. de tēro.
i. c. i. q. vñ. talis. §. hinc petrus. sic & ei⁹ ministri in
sacramētis et i iudicijs. vt hic no. ff. de accusa. hos
accusare. §. blt. vbi l. i. cū natura cōis est pñ. et l. i. qñ
secus i alijs sic intell. nōta. §. e. cō. cuz mortis. §. i.
r **Iusticiā dilexisse.** dicit enī (h. baronū.
Hec. si iusti fuerim⁹ deus deo honozē scitis mu
tationē/ defunctis cōpassionem/ primis amozem
mundo cōtēptū/ pctō odiū/ diabolo ztinuū bellū.
f **Nullius momēti.** in effectu iuris extra de offi.
ordi. cum ordinarij. in fi. l. vj.

Constitutio dñi Othoboni.

Miserabilis. hec constitutio nō habet. s. in constituto. otho.

Humane dignitatis. est enī dignissima et preciosissima creaturay. vt le. et no. ff. de edil. edict. iustissime. instit. de rerum di. s. in pecudum.

Casus. a cadendo cuz iugū dñi fecerat offendendo distripline preceptū vt le. et no. s. e. consti. in pzin. prohemij.

Furgia cōminuta. sic. s. e. consti. in prohe. s. i. ver. sed effrenis.

Libus. scz est ipa auaricia relaxata.

Auar se per sitit.

Esuria augmentans. eadē consideratione auaricia dicit sitis. cum quāto plus bibit tāto plus appetit. j. e. 2ti. ambitio nis. in pñ. s. e. consti. ita mortaliū. ipñ. ibi dixi g.

In quibus dñs est pars et.

Quales sunt clerici vt est exp̄sum. et de p̄bē. cum fm ap̄m. j. respon.

Prestolari id est expectare

Ducatu suo id est exemplo.

Vñ no. hic clerici forē exem-

plar laicorū. fa-

cit qđ not. s. in 2ti. otho. quid ad venerabiles.

S. i. i pñ. Item no. hic puerbū senec. l. qđ gñō

sus animus hominis facilius ducit qđ trahit.

not. Guy. xlv. dist. cū bñs.

Acerbi s. fēda. sic. s. e. con. i prohe. s. sane. in principio.

Periculosus. vbi ergo est maius periculū ibi

De commendis ecclesiarum.

Summariū.

Uniuersas ecclesiarum commendationes hacten⁹ qbuscūq; factas nisi ex culdēti vtilitate vnius tñ ecclesie cōmendatio facta sit penitus reuocat et ipsas exnūc vacare decernit: collatoribus earum districte mandās vt eas infra duos menses alijs cōferant: aliter collatio ad sedem apostolicā deuoluatur. Deinceps autem nulla cuiq; cōmendetur nisi causa iusta et legitima id exposcat. Nec cōmendetur habēti vltra vnum beneficium cum cura animarum: neq; plures ecclesie vni p̄sone. Quod autem secus fieri contigerit iualidū sit. Ep̄s vero contra dicta commendās donec commendationem reuocauerit / a collatione seu p̄sentatiōe beneficiorū quozūlibet sit suspensus.

Miserabil⁹ humane dignitatis cal⁹ ita cōcupiscētie frenalaxa uit: vt recusso acumine rationis et contra mala statuta irrationabilitatis iur-

cōsultius est agendū. et de elec. vbi maius in pñ. li. vi. Sed vñ est qđ clerici tot auaricie picula tam in libris diuinis qđ humanis perlegētes frequēter plus qđ laici acq̄sitiōi diuitiarū deditos se offēdūt? Rñdo cū p̄lerisq; fratrib⁹ vt dē medicatib⁹ qđ dicit

gia⁹ comminuta: nichil putetur iniquum quod in ierplebilia vasa cupiditatis videatur influere: nichil inhonestum quo auaricie non paretur cib⁹ esuriciem⁹ non iminuens sed augmentans: hec si animos simplicium obsidēt: dolendum est in vno genere hominū qui laici idcirco dicuntur qđ cum popularibus sunt ministris derelicti: sed i illis in⁹ quib⁹ domin⁹ pars est eorū dē hereditatis: qui hereditatis sue restitutionem sibi debent a domino prestolari⁹: qui ducatu⁹ suo regere alios et gubernare tenentur: hec tanto amari⁹ et acerbius⁹ flenda conspici⁹mus quāto iniquius cōmittunt in illis / et periculosius⁹ tolerātur. **S**ane⁹ iter adinuētiōnes⁹ eorum qui fraudes contra suas animas moliuntur hanc maxime cōperimus diuini et humani iuris p̄sidia confundentes / qđ cū vna ecclesia vnius debet esse rectoris sicut et ratio dictat et multiplicis iuris⁹ statuta declarāt: quidam tamen rationis expertes vñ iuris regulas cōtemnentes dñi ad pluriū⁹ ecclesiarum occupationē

sūt a mene qđ ē defect⁹ qđ qđ magis se sentiunt bonis temporali⁹ destitutos / tanto magis ipsa appetūt. xlv. distinc. omnes. quod est quasi naturale viciū ex veneno⁹ a toxicatiōe primo rñ parentū. vt tāto audius alī quid appetat: quāto difficili⁹ acquirūt et eius conditio indetē stabilius adueratur. arg. s. e. cōsti. in prohe. s. i. s. licet. ar. op. xxiij. distinc. legitimus. s. pe. ibi omne quod rarū ē. Sicut vides de nobis anglis et scotis qđ plus alijs regnicis vñū appetim⁹. quod tamen quasi penitus caremus vt no. w. extra de elec. in p̄lerisq; versis. relictiosos. in cle. m. **S**ane. ij. pars. **A**dinuētiōnes. ar. i hoc qđ not. s. in cō. otho. qm̄ de habitu. in pzin. **J**uris statuta declarant. vt satis le. s. no tatur. s. in con. otho. cū sit arg. et. s. e. consti. vnitatem. **P**luriū ecclesiarum. l. cū raturus contra canones plura calitatem dete-

stantes vt dictum est. s. consti. p̄oxi.

Nota.

Anglic⁹ & scoti opt⁹ me bibūt

De commendis ecclesiarum. Miserabilis. Fo. Cii.

Celamē. i. tegimē seu coloratā excusationez.
Non habentes sed intitutionē pluriū eccle-
 siarū damnatam considerantes. vt. s. c. p. xxi.
Ditari festinant. sed casum p. p. r. i. tales ap-
 petunt qui ad summi loci fastigia postpositis gra-
 dibus ascende-
 re per abrupta
 querūt. xlvij.
 dif. c. vlti.

belamē^a aliū nō^b habētes
 quoquo modo ditari^b fe-
 stinent: vacantes^c eccle-

Vacantes ec-
 clesias. p. morte
 vel dimissiones
 rectorum. Sed nūquid concessa cōmenda dicatur
 vacare ecclesia interim. Dicunt card. et Jo. an.
 q. non cum sit titulus canonicus vt ipsi no. extra
 de elec. nemo deinceps. li. vj. vbi est recurrendum
 tanq. ad fontem huius materie in tantis dicit ibi
 Jo. an. q. indulgentia concessa super primis fru-
 ctibus beneficio: nō vacantium non comprehendit
 ecclesias cōmendatas. et de rescrip. si papa. li. vj.
 et. c. li. de preben. si tibi concessio. Quod verū esse
 potest de vacatione per lapsus cōmende. secus tñ
 in vacatione precedente cōmendā. vt hic. ar. j. e.
 nos etiam ibi vacare decreuimus et qd ibi dicam.
 dicit tamen Sup. xxi. q. i. qui plures. q. durante
 cōmenda vacat ecclesia de iure non de facto.

Cōmendari. cōmendare accipitur quandoq.
 pro laudare seu verbalem honores impendere. ff.
 manda. l. si vero. §. cū quis. ff. de contrahen. empt.
 ea que. ff. de edil. edic. sciendū. sed in proposito dē
 cōmenda. i. custodia ecclesie alicui concessa: ita q.
 hic cōmendare sit idem q. deponere. ff. de positi. l.
 lucius. ff. de ver. sig. cōmendare. Iuxta qd queri-
 tur an habens cōmendā sit interim prelatus ec-
 clesie? dicunt oēs q. non: sed procurator tantum.
 qd satis denotat ius verborū precedentius. habet
 tamen legitimā administrationem fm Car. in di-
 cta decre. nemo. li. vj. vñ fatetur q. ibi Sup. q. inde
 facere potest expensas/sumere alimēta: et soluere
 debita ex templo deliberantis super adeunda here-
 ditate. ff. de iure deliberadi. l. si filius. et. l. aristo.
 §. vlti. Sed propius quero an habens ecclesiam
 cōmendatam interim faciat fructus suos? dicunt
 Anno. et hosti. extra de elec. dudum. ij. ac Sup. et
 Jo. an. in dicto. c. nemo. li. vj. q. non. q. tantū cus-
 tos sit nec ius habeat in ecclesia seu eius prouen-
 tibus nisi ad colligendū/gubernandum & proui-
 dendū ministris: ac ea que supsunt in vtilitatez ec-
 clesie cōuertendū ad instar vilitatoris. lxi. distin.
 obitum. et. c. se. vij. q. j. q. 2. in quā sententia vide-
 tur declinare textus hic sequens. Sed Card. in di-
 cto. c. nemo. lib. vj. tenet contrarium. q. plus sit q.
 procurator cum habeat titulum canonicū appo-
 batum a iure concessum p. p. r. i. necessitatem vel
 vtilitatem ecclesie. vt infra sequitur in littera et
 ideo facit fructus suos fm eū. qd satis videtur ve-
 ri non cum ex huiusmodi titulo canonico efficiat
 bone fidei possessor. ar. ff. de pe. here. l. 3. et si lege
 §. consuluit. Item quero cum consensus patroni
 ad huiusmodi cōmendā requiritur fm oēs in di-
 cto. c. nemo. lib. vj. qd satis obseruant prelati cū
 alijs q. presentatis p. patronos cōmendā non

cōmittunt an dimittens ecclesiam cōmendatam
 ad quam fuit presentatus p. p. r. i. sedm beneficij
 canonice adeptum contra occupantem primā ec-
 clesiam nuper cōmendatā redire possit in forma
 decret. extra de preben. si beneficia. li. vj. Videtur
 q. sic. q. licite re-
 uertatur ad ius
 qd habuit qua
 lectū fuerit oc-
 cupando cōmē-
 datā si eius tem-
 pus adhuc du-

stias sibi commendari^b p-
 curant: amplectentes^c iu-
 ris verba^a nō sensū: quod
 rauerit vel prosequendo presentationem dudum
 sibi factam et sic redeat semper ad illud ius quod
 habuit siue in re siue ad rem propter equitatem il-
 lius decre. nam vtroq. est eadem equitas in per-
 dendo. vt. e. ti. euz qui. in fi. lib. vj. igitur et in lu-
 crando per reuersionem. extra de re. iuris qui sen-
 tit. li. vj. ff. de reg. iur. l. fm naturā. facit quod no.
 §. e. glo. quā sententiā videtur Sup. confirmare.
 extra de reg. iur. beneficium. li. vj. in fi. tertie glo.
 vbi dicit q. intrans religionem intra annū potest
 redire ad ius quod prius habuit i ecclesia siue fue-
 rit in re siue ad rem cū vtatur beneficio iuris quo
 non debet defraudari nec ius ipsius in aliquo di-
 minui. licet ibi Car. videtur notare contrarium.
 non enim vult lex laqueum talibus iniicere. xxvij
 q. i. de viduis post prin. le. et no. §. in consti. otho.
 ecclesias. prope fi. j. respon. facit. ff. de op. le. l. ij.
 §. j. c. de repud. que si in iudic. ff. l. vnica. cū si.
 in quibus quis redit ad ius pristinum. Credo tñ
 cōtra q. titulus cōmende temporalis ius cōmune
 perpetuum non imutat. ff. de reg. iur. absentia. §.
 tēporalis et fortius ius videtur habere occupās
 ex huiusmodi titulo. C. de rei vendi. l. quotiens.
 nam ius radicatum et fundatum non est quo ad
 effectum reuertendi sicut si reuertens ius haberet
 in re. ar. extra de preben. c. aspe. & vlti. hoc quoq.
 denotat verbum possessiū sua ff. in dicto. c. lib.
 vj. ar. ff. de legat. iij. l. seruos: in prin. cū si. Itē
 sic occupans existimatione iniustus expelletur q.
 habens ius ad rem reuertens non admittatur. et
 sic minor ratio cedit maiori. ar. C. de pec. exigēdi
 ff. de re. iu. l. q. tñs. nichil. xij. di. duo mala. et hec
 ratio sufficit pro p. r. i. Item cum lex privilegij
 statuitur in vno ergo negatur i alio. ar. in hoc qd
 no. C. que sit long. consue. l. i. in prin. ar. ff. de iu-
 dici. l. cū p. r. i. et de presump. c. nōne. intitula-
 tus vero iste occupans potiores causā habet. ergo
 volentē redire repellat. naz potioritas cause plus
 attenditur q. temporis prioritas. ff. de priuil. cre.
 l. priuilegia. le. et no. p. Jo. an. et de pben. hñ qui
 j. respō. lib. vj. Sed regula qui prior est tpe potior
 est in iure locū habet quādo par est causa. ff. de re.
 iuris. l. quotiens cā vtriusq. Nec obstat glo. Sup.
 in p. r. i. alleg. q. loquit i casu qñ ius igrediētis rel-
 gionē pleuerat sp. p. r. i. uatū ita q. collatio alti. iterū
 facta est iniuriosa. vt ibi p. r. i. cū tñ sec^o sit i casu qñ
 e. Amplectētes. l. dicti p. r. i. res ecclesias sibi cōmendari qd habet. xxi. q. i. q. p. r. i.
 f. Verba sed nō mentes et sic facit fraudē legi.
 et de re. iur. c. vlt. li. vj. ff. de leg. l. p. r. i. et. l. se.

n iij

Cōmenda
 facta an
 tollat va-
 cationes.

Cōmenda
 tarius an
 sit plat^o
 et faciat
 fructus
 suos.

Constitutio dñi Othoboni.

a Et cum. versiculus.

b Sanus intellectum. s. dicti canonis. xxi. q. i. qui plures.

c Comēda. **c** Necessitatem vel utilitatē. nota hic duo equi eccleie nō parari sine quoz altero ecclesia comēdari non sit nisi debet. et de elec. duo con- nemo. lib. 2. vj. currant. **c** Jus. s. titu

l s. ipalis & sic paruz facit pro opinione cōtra ria quam tenui s. in magna g. in quest. vltia.

d Ipsi. s. di- tati festinantes p occupationes pluriū comēda rum vt sequit.

e Dissipatio nes. ar. s. cōsti. prima in prin.

f Inter mul ta. versiculus.

g Miseri. sic s. 2li. pri. s. 2li.

h Cupiētes ca lum. de hoc dixi s. c. cōsti. amo ris. in prin.

i Supbie pulchra descriptio

h Dōpas su perbie. Est enī superbia elatio viciosa que in feriozem despi ciens superiozi bus et paribus fatagit dñari.

Item in li. sap. no. q. intolerabi lis est ois su perbo / habitu supflu / icellu pōpō / ceruix erecta: facies va ga: truces oculi de loco certat superiozi. sentē tias suas et ver ba & facta iactat

et reuerentias in obsequio nō obseruat. Item gre goz. dicit sicut humilitas vicia enervat / oēs virtu tes colligit / roborat / et cōseruat: sic ecōtra supbia oēs virtutes destruit et enervat: oiaq; vicia con solidat. Idemq; ait superboz mens similiter ad inferendum iurias valida ad sustinendum infre ma: ad obediēduz pigra: ad la cessendū alios opor tuna ad ea que decet et licet ignara: ad ea que non decet nec p̄cualet preparata. Sed contra super bium le. Job. xx. c. si ascenderit vsq; ad celum sup bia eius: & caput eius nubes tetigerit quasi serq; lunū i sineperdes. vt no. Sup. xxv. di. criminis

aliquādo pmittit vnā ha bere ecclesiā intitulatā et aliā comēdatā. Et cū iux ta sanū intellectum pro pter necessitatē vel utilita tem vacantis ecclesie ius comendationis non taz p̄ceptoziē q̄ permissiue fuerit introductum: ipsi ad cupiditatis sue lucrū omnia conuertētes i ipsa rum ecclesiarum dissipa tionem non solum vnam sed plures recipiunt com mendatas. Inter multa vero picula que ex hac pe sifera factione pueniunt aduertimus ecclesiastica rum rerum dispendia: spi ritualium negligentiam et contemptum certum in ferri: dum miseri cupi entes casū in malum suū que aliena esse debuerant congregantes: aut in pro prios luxus & pompas su perbie p̄fundentes que sunt ad pauperum elemo sinam constituta. Nec au tem pro mole peccati fur ta rapinas et filij cōspe

parū nāq; obediētia p̄desse videtur humilib; si cōtēptus cōtumacibus non obesset extra de po stul. p̄ela. c. i. et extra de elec. transmissa.

i Ad pauperū elemosinā. de hoc dixi. s. in cōsti. p̄oxi. j. respon. Joannes de athon.

ctu patris viciationem excedere diuini iuris testi monio comprobantur.

Nec p̄terit diuinū itui tum cecitas concedentis: qui cum ecclesie p̄ospice re debet: personam homi nis accipit: cui non taz cu randam ouem committit q̄ miserabiliter deuozan dam. Quia igitur nec ti mozem diuinū iudiciū nec sacrozum canonum in tentionem ad coertiones taliū sufficere vel p̄ofice re nunc vsq; videntur.

Pos et animarū salu ti et ecclesiarum statui vt indēnitati cura qua pos sumus ex officij nostri de bito p̄oficere cupientes. vniuersas ecclesiarum cō mendationes hactenus q̄ buscunq; factas (nisi ex euidenti vtilitate vnus tantum ecclesie commen datio facta sit) penitus reuocamus: et ipsas ex nunc vacare decernimus eis ad quos ipsarum col latio vel ad eas p̄sentatio

rigit disciplina. et de hereticis. c. vergentis.

p Pos et animarum. iij. pars.

q Cura qua possumus. sic. s. c. cōsti. ita mortu lūm. s. s. nos autem. in prin.

r Utilitate: supple vel necessitate vt le. & no. s. s. pri. et et de elec. c. nemo deinceps. li. vj.

l Et ipas. scz plurium ecclesiarum comēdas.

l Vacare. ergo antea videt̄ titulus occupatio nis canonice: cū priuatio p̄supponit habuū. ff. de iniust. l. rri. ruptoz test. l. nam. et si sub. s. post defectum. de pe. di. i. s. vlti. in fi.

t Eis. ad quos versiculus.

k Furta capi nas. xxiij. q. v. penale.

l iur. ecclesia. xxiij. c. i. q. i. nō est putāda.

l Nec p̄terit diuinū ituitū. cui oia sunt p̄e sentia et p̄senta in speculo eter nitatis sue. de pe. di. iij. si ex bono p̄ mediu

m Deuozan dā. facit. s. 2li. p̄xi. j. respon.

n Diuini iu dicij. de hoc di cā. j. i tractatu de monachis. c. moniales. in fi.

o Nunc vsq; videmus. vnde opus ē vt quos fau mellis nō leniat: scilicet ama ritudo p̄pescat. et quos timor dei a malo non reuocat: ecclesia

siue saltē coher ceat seueritas disciplinac bel li pestis iterimat quos delinquē tes ad rectitudi nis viā dei p̄e cepta non reuo cat. vt le. et no. et de elec. cū in cūctis. s. fi. & sic tēporalis pena corripiatque te spūalis nō cor

correctio sit alpeccat si nō possit esse le

nis.

Intra duos mēses. hoc tēpus est regulare ad arctationē noue constitutionis. autem. vt facte noue consti. in rubro et in nigro. colla. v.

Ad sedem apostolicā. hoc forte est ppter participationē delicti ipsius plati cōmittētis huiusmodi plures pmedas

vt ppter collu diū pibus pfi pti. vel vt magis hoc timeat in futurum. als eni videt qtra. vt leg. et no. s. cōsti. pri. s. pe. c. In postez. iij. pars.

Nisi iusta causa. l. cognita et per ipsum superiorem ap probata.

Nel legitima. l. ppter necessitatē vel vtilitatem ecclesie. bz. s. s. p. xxi. et p. in dicto. ca. nemo. lib. vj.

Et vt oib⁹ verficijs. i. malicijs astutijs. g. Ne cuiq⁹. l. obtinēti qd ē. j. h. Ultra vñ de hac dictione no. sup. xl. di. licet.

Valeant cōmendarī. et nō nisi constituto i etate legitia. C. de hys q⁹ ve. et. impet. l. vlti ma. et etiā in sacerdotio. nec vltra tēpus semel vt supplet dicta decre. nemo. li. vj. vnde de hac materia illuc semper recurro. Sed vñ queritur an hys cōstitutionibus super moderamine cōmendarū p consti. Jo. pape. xxiij. q⁹ incipit execrabilis sit derogatū?

videtur q⁹ sic. q⁹ huiusmodi pluralitati nō deberet se imiscere: nec ea quouismodo retinere nec recipere vt ibi p. in. s. statuiimus. et. s. p. xxi. et. s. quia vero deinceps. Dic cōtra. ar. i hoc qd no. s. c. s. i. v. cōmendarī. in prin. nam correctio iurium est vitanda. C. de in offic. do. l. vnica. si correctio valeat cuitari et iura valeant als sustineri. extra de elec. cum expediat. Dicamus ergo dictam consti. etuag. Jo. pape intelligi de beneficijs curatis imperpetuū titulum iure institutionis seu collatiōis obtinendis. vt ibi satis colligit. q. illa sit alia ma-

spectat districte mandantes: vt infra⁹ duos mēses post p̄sentis constitutio nis nostre publicationem cōferant seu p̄sentēt: alioquin ipsarū collatio ad⁹ sedem apostolicam deuoluatur. **I**n posterū⁹ autem prohibemus ecclesiā quamlibet cōmendarī: nisi⁹ iusta causa vel⁹ legitima id exposcat.

Et vt omnibus versutijs adinventionibus: et fallacijs occurramus: statui mus ne⁹ cuiq⁹ vltra⁹ vnus cum cura animarum beneficium obtinenti ecclesiā cōmēdetur: neq⁹ plures ecclesie alicui persone valeant⁹ cōmendarī.

Quā si contra ea que salubriter hac nostra prouisione statuta sūt: ecclesie cōmendationes a quoq⁹ et cuiq⁹ in locis n̄re legationis fieri cōtingerit: ipsā⁹ et quicq⁹ ex ea secutū fuerit ipso iure decernimus non

ferri de qua tractatur supra. nō eni videtur papa hic iura tot vigilijs excogitata vnico verbo saltez facito velle tollere. C. de inoffi. test. si quando. maxime in detractiōe cōmodi ecclesiā quarū nō cōmittitur cōmenda nisi ppter earum necessita-

tem vel vtilitatem suadentes. vt. s. le. et not. i dicto. c. nemo lib. vj. **Q**uā si qtra. v. pars. **I**psam. l. ecclesie cōmēda. **I**psa valere C. de leg. l. non dubium. **E**ps. s. si. **S**it suspēsus. de hoc not. supra cōsti. cuz honestatis.

De cōfirmatiōe ep̄oz.

Summaria.

In virtute sancte obediētie districte statuit & p̄cipit ne q⁹ ep̄ozum cōfirmet donec pter cetera canonice inquirēda etiā diligenter inq̄ratur an cōfirmandus plura beneficia i cōpassibilia sine dispensatione obtinuerit: quo cōperto nullatenus cōfirmetur.

Pastoralis⁹ sedis enī: nētia⁹ multis idigēs⁹ gratie diuine muneribus vt pastor i se⁹ mund⁹ abulet corā deo in meritū et in cōspectu populī⁹ ad

o⁹ **P**astoralis. hec cōstitutio est cōtinuatia ad materiam pluralitatis de qua dictum est. s. c. cōsti. xpianc. s. s. c. p. xxi. nō habet. s. inter cōstitū. otho.

Enītia. ep̄atus est enim ep̄alis excellentia culmen dignitatis ar. s. in consti. othon. quid ad venerabiles. in prin. et in hoc quod dixi. s. c. consti. cuz mortis. s. primo i g. nota discretaz.

Indigens. p̄minētia. ep̄atus est enim ep̄alis excellentia culmen dignitatis ar. s. in consti. othon. quid ad venerabiles. in prin. et in hoc quod dixi. s. c. consti. cuz mortis. s. primo i g. nota discretaz.

Indigens. q⁹ **I**ndigens. p̄minētia. ep̄atus est enim ep̄alis excellentia culmen dignitatis ar. s. in consti. othon. quid ad venerabiles. in prin. et in hoc quod dixi. s. c. consti. cuz mortis. s. primo i g. nota discretaz.

quāto quis pluribus p̄cessit et p̄cellit i munere tāto plus vt dignus diuine gr̄e habeat ip̄i deo parere debet i opatiōe. autē. de pac. te. f. ref. colla. x.

Ut pastor. i. ep̄s. **I**n se. honeste viuatur. Et sic i eo iuris p̄cepta v̄ficent: q⁹ ad se honeste viuatur: q⁹ ad p̄mū alterū nō ledat. imo iure canonis eiū cōueniat. etio q⁹ ad vtrūq⁹ ius suū vnicuiq⁹ tērbuat. insti. de iust. et iur. s. iuris p̄cepta. di. i. c. i. l. **P**opuli. p̄ exemplū. vt dixi. s. in consti. otho. quid ad venerabiles. s. i. in prin. et cōcor. huic l̄e et de sacra v̄ctione. c. i. s. hoc ergo crismate.

Ad doctrinā. tam verbo q⁹ exēplo. vt. s. in g. pri. q⁹ sic bñ p̄sunt p̄bpteri duplici bono digni habent maxime q⁹ laborāt in verbo & doctrina: nam dignus est oparius mercede sua. ad thi. v. c.

Constitutio dñi Othoboni.

a Inter alia. sunt multa requisita i electionib⁹ celeb⁹and. tam i materia q̄ in forma. et de elec. est i cñctis et. c. q̄a ppter. et p totū. et. j. p pte tangā
b Electio. qd sit electio et pñtio not. w. et de elec. causam in pñ. in cle. ver. de hoc.
c Recipiū. scz locū. als est in textu.

d Optum hu manitus possi bile est. bñ dicit nam septies in die cadit iustus de pe. dis. iij. s. qd autē p penitētiā. & sine pec catis saltem le uoizibus pñens vita non ducit. de pe. dis. iij. de q̄otidianis. Ra tus enī et cōdiz tio humana in continuo motu cōsistit. auten. de non alie. aut per. re. s. vñtū lex. collat. ij. ac oīm hñe memo riaz et in nullo peccare potius est diuinitatē q̄ humanitatē. C. de veteri. iure enucle. l. tanta. s. si qd autē. bñ patēt duo. que po nūt theologi. nā l3 xpus induendo corpus huma nū humanas infirmitates in carne sua ptulisse le git: tres infirmitates nās nō subit. l. ignorantia nec obliuionē: nec pctm. vt ptz dicto. s. si quid autē de pe. di. iij. inter hec hñctū. nec emissioē fecit lor didaz. bñ aug. xps cibos assumpit nō & sumptit. e

e Maculis denigrata. vt ptz in regla apli q̄ no. xxv. di. s. nūc autē. imo debet esse moribus ornata. et de elec. dudū. i. nō excōdicata maiori vel minori excōdicatōe. vt le. et no. p Inno. et de elect. illa. de clerico excōdicato ministr. c. si celebret. cum si.
f Quorūdam. archiepōzū ad quos ptinent con firmationes huiusmodi.
g Ignorātiā vel negligētiā. de hñs dixi. s. e. consi. in p̄ohe. s. sane. in fi.
h Dissimulationē. q̄ mortale pctm regulariter inducit in plato. ar. in hoc qd le. et no. s. e. cō. pa.
i Que. l. ignorātia vel et. (Noz bonus i pñ.
k Habetur. ex p̄prio defectu ipoz cōfirmatū.
l Vel etiā pcurat. p ipos electos vt eoz amicos
m Ex officij debito. sic. s. i cō. otho. i fi. i p̄ohe.
n Statuimus. ij. pars.
o Setē obedientie. de hoc le. et no. s. e. cōsti. pa Noz bonus. s. i.
p Confirmatio. q̄ fieri nō debet absq̄ vocatiōe noiatum facta. vbi spālis & certus est aduersarius seu cōtradictor: imo nec als absq̄ gñali proclama

doctrinam: inter alia que de pōtificū electiōe sacri canones p̄rouiderūt idē p̄cipuū sibi bēdicat locū vt talis ad eā p̄sona conscen dat: q̄ nullis (q̄tū hūma nitus possibile ē) sit macu lis denigrata Quorūdā igit ignozantiā vel negli gentiam aut dissimulatio nez q̄ cōtra electozū con firmatiōes frēq̄nter habe tur vel etiā pcurat ex of fici j^m nostri debito diligē tia q̄ possum⁹ corrigētes.

Statuim⁹: & in vtu te sancte obediētie p̄cipi mus. districte vt cū electio nis epāl cōfiratio postu

lione in ecclia vbi fēbat electio. vt le. et no. et de elec. c. vlt. lib. vi. et ar. in hoc qd no. ff. ex qd cau. i pos. eatur hoc autē. s. i. in g. quos habet in fi.
q Postulat. ad declarationē et corroborationē iuris sui p̄ius q̄liti ex huiusmōi electiōe. l3 hñōi

lat⁹ iter⁹ cetera sup q̄bus inq̄litiō & examinatio p̄ce dere debet scdm canonū i stituta: illud⁹ exactissime i q̄rat vtrū plura bñficia cū aiarū cura q̄ elect⁹ ē an teq̄eligere habuerit: & si habuisse iueniat an⁹ cuz eo sup⁹ hoc fuerit dispēsa tū: & an dispēlatio siquaz exhibuerit vā sit & ad oia beneficia q̄ obtinuit exten dat. **Q** si aliquo p̄ missozū is ad quē cōfirma tio spectat electuz defice re sua⁹ discussiōe cōpere rit: eidē nullatenus mu nus confirmationis im pendat.

Illud. l. quod sequitur.

Exactissime. i. diligētissime. p qd videt q̄ a mu lieribus & socijs criminis sup hñōi inq̄ri possit qd dic vt le. et no. et de testi. qm aliq̄. in p̄ma et. ij. g. b

Utrū bñficia plura. alludit hic forme in tali bus tradite. et de offic. o. c. ordinarij. li. vj. et. s. e. consi. xpiane. s. imposterum.

An cum eo. l. electo in epm.
Super hoc. i. sup huiusmōi pluralitate bñfi ciorū curatozū de qua materia dixi. s. ple. ca. 2. li. xpiane. s. volentes. in glo. cū iura. et ibi recurre.

Extendat. ita q̄ pro oibus sufficiat p̄sentatio p̄cobtenta. sic et de offi. o. c. ordinarij. li. vj.

Q̄ si. iij. pars.
Cōfirmatio spectat. vt ad archiep̄m iure cōt vt dixi. s. e. j. respon. v. quorūdam. l. iij. dis. q̄ato.

Deficere. qz cū pluralis esset dispēlatiō nō obtinuit. vel obtentā nō exhibuit: vel exhibitabe ra vel sufficiens nō fuit. colligit. s. respon. p̄ori.

Sua. i. ipsius confirmantis.
Discussiōe. i. inquisitione et examinatiōe vt supra. s. p̄ori.

Compererit. factū ergo cōfirmantis requirit. vt dixi. s. satis in consi. otho. sacer o. do. in fi. j. re spon. ver. indagatio.

Eidem. l. electo.
Nullatenus impendat. est enim hñōi plura lis ineligibilis. et sic in materia electionis reperit

Elect⁹ qd ius habet p electionem.

electus ius ple nuz acquirat p electionē cano nicam tñ exerci tiū illi⁹ iur⁹ nō habet añ cōfir mationē p quā nichil noui iur⁹ tribuit sed tātū exercitium. vt no. l. iij. disti. quāto. & no. w. de iureiur. c. ro mani. s. nos igit tur. ver. declara mus. in cle. ar. s. de iurisd. o. iudi. & qz. cū si. r

Pctis oī no carere est quali impossibile

Nota.

De amissione et reassumptione beneficiorum tempore electionis Ambitionis Jo. Cuius.

macula. et de elec. dudum. q. et dixi in gl. remissiva s. s. priori. in ver. sup hoc. Sed pone q. extra hanc inhibitionem archiepiscopus talis confirmet ineligibile. i. consecraret nūquid hoc tenet? videtur q. sic nāz ubi collatio sacramenti cōpetit alicui ratione ordinis et officij ibi etiam phibitus cōfirmare potest. ut no. g. de 2le. di. v. manus. idēz dicit w. extra de elec. c. i. plerisq. ppe. s. Sed dic 2tra ut in eadē glo. w. i. ele. q. pmissa opinio demū locuz habet existētibus debita materia et forma debita ut ibi no. qd tñ in casu nō non reperit euz materia sit defectiva. ut est dictū unde dicunt s. Inno. et hosti. et cōpost. et ab. et de elec. c. qd licet. s. firmāda. q. si sit exceptio que reddit electionē nullā: tñ ipso iure naturalis: q. fuit facta ab eis q. nō habuerūt potestatem eligēdi / ut q. 2le. s. canonicozū est p. metū extortus et hmoi. et tunc talis exceptio admittetur etiā post cōfirmationē et post cōsecrationē: imo nec talis salua cōfictia poterit prelaturā retinere: et si sibi non opponatur per aliquē. ar. et de renūci. nisi cū p. idē. s. ppter cōscientiā. ubi de hoc no. per doc. talem quod reputat istā exceptiōez pluralitatis. cū talis pluralitas mōstrū nature et facti impossibilitatē arguat evidentē: ut le. et no. s. in 2le. otho. cū sit ars. s. i. si tñ foret dūtarat talis exceptio p. quā cassari posset: electio iure positivo ut q. nō fuit facta collatio vel alius actus fuit omīssus in forma: tñ talis exceptio post cōfirmationē nō admittit et prelatus salua 2scientia pōt retinere platurā. ut no. doc. in dicto. c. q. sicut p. all. nisi impedimētū hmoi iuris positivi ortū habuerit ex delicto proprio ipsius electi. ut ibi Inno. in glo. et s. que g. tota videtur tolli: cū hodie nō possit quicq. obijci post terminū lapsum. et de elec. c. vlti. li. vj. tñ stat dicta glo. vera et fructuosa quo ad cōscientiā episcopi ut p. missi: In casu tñ pposito tu dic q. si ab initio in pposito tenuit iure cōi electio licet forte posset per aliquā extrinsecā elidi tunc oīa talia per cōfirmationē suppletur. sic intellige glo. predictas. sed ubi ab initio est min⁹ canonica electio iure cōi ut hic et dixi. s. e. g. in prin. tunc per cōfirmationem

De his qui tempore electionis dimittunt beneficia et postea reassumunt ea de se eos eligi nō cōtigat.

Summarium.

Beneficia ab eo qui se in episcopū eligi sperat resignata: eisdem si nō eligatur nequaquam reddantur nec etiam quasi de nouo concedantur: sed statim ut vacantia alijs personis conferantur: alioquin concessio et redditio talis fuerit inualida. Concedens autem vel reddens contra pmissa si sit episcopus suspēdatur a pontificali usu: si inferior: ab officio do: nec reuocauerit.

defectus non suppletur. et de offic. o. c. ordinarij locozuz. li. vj. ar. in hoc quod dixi. s. e. s. i. in ver. postulatur. sic intellige glo. notabilem in hac materia quam no. Sup. extra de elec. c. si cui. in glo. quid si. lib. 2o. vj. Joannes de athon.

Ambitio^a bicitū in ardoze^b sitis exestuās^c dū nec in arie^d opti^e mā^f partem amplectitur: nec ad marthe ministeriū in frequētia pfectus asp^g rat: sed per dominādī libidinem ad omnes eum ducentem tramitem detozq^h tur: ablectoⁱ rationis^j intuitu phas^k et nephasi^l p^m ba temeritate permiscetⁿ.

Sane^o illud euenire interdū didicim^q ut quā vacante sede quaz quis ascēdere^r concupiscit ipse metuens se obtentozuz bene-

Ambitio nis. In hac cōst. continuat adhuc materia pluralitatis ut dixi. s. cōst. pri. sed nō habet inter constitutu. otho.

Ardore sitis. repete exēplū de quo dixi supra. c. cōst. ita mortaliū. in prin.

Exestuās. vltz ad suffocationē per curiosam cupiditatē q. per solitudinē hmoi imoderatam a celesti desiderio aditū claudendo vitalis flar^o negat. ut notat Sup. xxx. dist. si quis carnem.

Marie. s. magdalene.

Optimā partem. de hac materia cōtēplatiōis bte marie et marthe sororis sue q. hic tangit habet luce. x. c. ad fi. et de renū. nisi cū p. idē. s. nec putes f. Abiecto. ideo rationabiliter et ipse abiectur. ar. et de reg. iur. frustra fidem. li. vj. ff. de minor. auxilium in fi.

Rōnis. de qua dixi. s. e. i. p. ohe. in fi. i. respō. h. q. d. has et nephas. s. licitū et illicitū seu veritū i. d. permiscet. s. ambitiois bicitū. qd est. s. in prin. nam ambitiosus dicitur qui cupiditate plenus honores ambit siue supbus. ut hic no. Sup. et de re scrip. c. si gratiose. in fi. li. vj. cupiditas vero semp in malā partē sumitur. vñ generaliter d. nō cōcupiscēs et. et de cōst. nam concupiscentiā et. ar. ff. de decret. ab o. di. fa. l. ambitiosa.

Sane. q. pars.

Ascendere concupiscit. contra legem diuinā et humanā. ar. in hoc qd le. et no. et de elec. auaricie. et. c. quozūdam. lib. vj. C. de epi. et cle. l. quēq. in fi. s. i. Sed nūquid appetēs huiusmodi prelaturā peccat mortaliter? Videtur q. non. viij. q. i. q. epi scopatus. videtur 2tra per iura allegata. Solutio credo q. ubi appetitus illius oīno cōcordat cū appetitu moyli. s. de quo leg. et no. xxxvj. dist. si quis ultra q. tñ nō peccat. als secus. Nec obstat cōtērium. q. licet ibi illud qd desiderat sit bonū: nō tñ sequit q. inordinatū eius desideratū sit bonū: sicut

exceptio aliq. an possit op. pont. post ipso iure naturalis: q. fuit facta ab eis q. nō habuerūt potestatem eligēdi / ut q. 2le. s. canonicozū est p. metū extortus et hmoi. et tunc talis exceptio admittetur etiā post cōfirmationē et post cōsecrationē: imo nec talis salua cōfictia poterit prelaturā retinere: et si sibi non opponatur per aliquē. ar. et de renūci. nisi cū p. idē. s. ppter cōscientiā. ubi de hoc no. per doc. talem quod reputat istā exceptiōez pluralitatis. cū talis pluralitas mōstrū nature et facti impossibilitatē arguat evidentē: ut le. et no. s. in 2le. otho. cū sit ars. s. i. si tñ foret dūtarat talis exceptio p. quā cassari posset: electio iure positivo ut q. nō fuit facta collatio vel alius actus fuit omīssus in forma: tñ talis exceptio post cōfirmationē nō admittit et prelatus salua 2scientia pōt retinere platurā. ut no. doc. in dicto. c. q. sicut p. all. nisi impedimētū hmoi iuris positivi ortū habuerit ex delicto proprio ipsius electi. ut ibi Inno. in glo. et s. que g. tota videtur tolli: cū hodie nō possit quicq. obijci post terminū lapsum. et de elec. c. vlti. li. vj. tñ stat dicta glo. vera et fructuosa quo ad cōscientiā episcopi ut p. missi: In casu tñ pposito tu dic q. si ab initio in pposito tenuit iure cōi electio licet forte posset per aliquā extrinsecā elidi tunc oīa talia per cōfirmationē suppletur. sic intellige glo. predictas. sed ubi ab initio est min⁹ canonica electio iure cōi ut hic et dixi. s. e. g. in prin. tunc per cōfirmationem

Constitutio dñi Othoboni.

patet de ribaldo qui desiderat capam regis vt ple:
no. w. extra de elec. in plerisq. in fi. d. religiosos.
circa medium in clemen.

a **P**osse deficere. merito & de iure habet hoc me-
tuere: tunc talis pluralis et ineligibilis censetur
vt dixi supra i

consti. p. ori. in
prin. g. vltime.

b **I**psa bene-
ficia. plura & cu-
rata. vt leg. et
no. supra. c. p.
xi. §. i.

c **R**esignat.
non simpliciter
et pure i forma
inset sine frau-
de. vt hic sequi-
tur: immo et
le. §. no. p. Sup.
extra de re. per
mut. licet i tua.
libro. vij.

d **P**actio. c.
conditionali. vt
si euz &c. p. out
sequitur. al est
in hac littera p
testatio. Circa
quaz scias vbi
breue q. prote-
statio sit quan-
doq. ad probā-
duz. vt. ff. de ad-
ul. capte. C. de

Protesta-
tio ad qd
valet.

suscep. p. po. & archa. l. i. li. x. aliquādo valet ad
obscuro declarandum. ff. vti possi. l. si duo. §. cū
inquilinus. aliquando valet ad ius conseruan-
dum: et tunc si fiat ad tollendum presumptionem
que tacite inest tunc ius conseruat protestanti: cū
tunc per eam appareat de mente contraria tacite
presumptioni. ff. de relig. et sumpt. funer. l. ac si qs.
§. plerisq. ff. ad marcedo. l. filiul fami. absente. ff. ad
municipa. l. ij. §. i. cum si. tamen protestatio non
fiat contra presumptionē tacitam sed contra vnū
expressum: tunc protestatio non habet locum nec
ius protestanti conseruat: qz ibi factum suum di-
recte protestatōi repugnat infra qd mutatur cen-
setur voluntas ipsius primo protestantis. vt hic
sic intellige questionem notatā. C. de lit. contest.
l. vnica. ar. ff. de le. i. li michi & tibi. §. fi. ff. de le. iij.
li qs i principio testamēti. hoc g teneas quicqd no
tatum reperias per doc. extra de constitu. cū mar-
tinus. Item in protestatione hoc semper caueas:
qz nunq. valet nisi tempore legitimo fiat. ff. de excu-
lat. tut. l. scire oportet. §. i. insti. de excusa. tuto. §.
qui astit. C. de hys qui per me. iu. no. appel. l. ij.
cum similibus. De hac materia satis no. per doc.
extra de regu. iuris. in generali. et per car.

e **D**eposit. et sic videtur ipa beneficia dimisisse
ad tempus et sub conditione vt hic patet. quod tñ
totum reprobat in beneficijs ecclesiasticis que

debent esse perpetua. arg. ff. de adopt. l. quesitum
nec in ipsis cadit conditio. extra de elec. c. ij. li. vj.
facit. lxx. distinc. sanctorū. i. q. ij. quā pro. in fi. d.
abesse debet omnis pactio. no. extra de offi. deleg.
ex parte. i.

canonice ordinetur. **Q**uod
si huiusmodi resignanti
beneficia ipsa vel aliqua
ex eis fuerint reddita^a vel^p
cōcessa: redditionem vel
cōcessionem in eū factam
inualidā decernimus et^a
inanem. **Q**ui vero ta-
liter in suis manibus resi-
gnata postmodum scien-
ter contra sic premissa con-
tulerit: aut ipsuz resignā-
tem instituerint in eis de-
z: si quidem episcopus fue-
rit: a^a dalmatice et ponti-
ficalium indumentozum
vsu: alius vero prelatus
inferior ab officio sit suspē-
sus: donec illud duxerint
reuocandum^b.

uorci. l. iij. cum si. Solutio hic statuitur pena ame-
bitionis dānate. ibi vero cōsideratur fauorabilis
equitas perseuerantie.

l **S**ed tanq. vacantia. de iure et de facto per re-
signationē simplicē et de rescrip. susceptū. li. vj.
m **A**lijs. nō ergo de personis sicut etiā als casu
neglectus vel defectus. vt le. et not. per oēs. extra
de elec. licet canon. in fi. j. respon. ibi alij confesat
li. vj. ergo multo fortius hic in casu propozij delicti
quod sibi imputari habet necesse nō alij. ar. ff. qd
bi aut clam. l. prohibere. in fi. j. respon.

n **Q**uod si. versiculus.

o **R**edditā. tanq. remāisset sua et nō alienata.
p **U**el concessa. c. de nouo. vt. §. patet.

q **E**t inanem. q. factum seu attentatum contra
legem ex ratione iuris cōis penaliter prohibentē:
nec zualeat quod sequitur ex eo vel ob illud. ar.
ff. de ver. ob. l. inter stipulatē. §. sacram. C. de leg.
non dubium. cum si.

r **Q**ui vero. iij. ps. addēs penā prelati restitu-
tis vel cōferentis eidem hōi bñficia resignata.

s **A**d dalmatice. de hoc dixi. §. e. constitu. domus
dei. §. quod si rector. ver. episcopus.

t **D**onec illud. c. illud attētatū contra prohibi-
tionem legis.

v **R**euocandum. vide circa hoc illud qd dixi. §.
e. cōsti. qm alienatiōes. in fi. j. respon. in glo. pe-

f **C**ōtra hoc.
iij. pars.

g **C**olludiū.
qd sit colludiū
seu collusio dixi
supra in cōstit.
otho. iusturan-
duz. in fi. j. res.
h **R**ecuiq. c.
plurali de quo
premittitur.

i **T**aliter. i.
sub quadam di-
spōitiōe seu il-
licita pactiōe.
vt premitit.

k **R**estituan-
tur. c. tanq. sua
nō efficaciter re-
nūciata: Sz cō-
tra videt q. lice-
at sibi restituere
cum non vi-
deantur ab eo
alienata nec ab-
dicata: cum sic
non ducunt. ff.
de i rem verso.
l. si pro patre. §.
versum. ff. de di-

De his q̄ pactionem faciunt cū presentatis. Quia plerūq̄. fo. lxx.

Quia plerūq̄ adhuc prosequitur aliam spe-
ciem ambitionis. et hec consti. nō habetur
sup̄a in consti. otho.

Quod vacantem ecclesiā. ad aliā non valet pre-
sentatio. vt le. et no. per doc. et de cōcel. p̄ben. c.

Quod et. iij. arg. C.
de pactis. l. ii. C.
de inuti. stip. l.
ex co.

Presentatio.
q̄ ius tribuit ad
rem. sed institu-
tio prelatus ius
tribuit in re et
sic cōcessio pla-
ti ius pinguius
inducit. le. et no.
extra de offi. le.
dilectus.

Qui p̄sen-
tandus est. ergo
cōtrahit symo-
nia: cū ipemet
non autē alia p-
sona media sic
paciscitur. et de
symo. ca. de sy-
moniac.

Qui p̄sen-
tandus est. ergo
cōtrahit symo-
nia: cū ipemet
non autē alia p-
sona media sic
paciscitur. et de
symo. ca. de sy-
moniac.

Qui p̄sen-
tandus est. ergo
cōtrahit symo-
nia: cū ipemet
non autē alia p-
sona media sic
paciscitur. et de
symo. ca. de sy-
moniac.

Qui p̄sen-
tandus est. ergo
cōtrahit symo-
nia: cū ipemet
non autē alia p-
sona media sic
paciscitur. et de
symo. ca. de sy-
moniac.

Qui p̄sen-
tandus est. ergo
cōtrahit symo-
nia: cū ipemet
non autē alia p-
sona media sic
paciscitur. et de
symo. ca. de sy-
moniac.

Qui p̄sen-
tandus est. ergo
cōtrahit symo-
nia: cū ipemet
non autē alia p-
sona media sic
paciscitur. et de
symo. ca. de sy-
moniac.

Qui p̄sen-
tandus est. ergo
cōtrahit symo-
nia: cū ipemet
non autē alia p-
sona media sic
paciscitur. et de
symo. ca. de sy-
moniac.

vero sunt symoniaca tantus q̄ phibita. vt no. et
de offi. dele. ex parte. j. extra de pac. cum p̄dicm
ita q̄ in illo casu quo ad introducendum pactū vel
irregularitatem licet ad pactus sit. tñ verius in ca-
su p̄posito credo standum dicte g. in. c. q̄ p̄esu-

Quia ple-
rumq̄ eue-
nire didici-
cim⁹ q̄ cū
ad vacan-
tem eccle-
siam fuerit p̄sentatio fa-
cienda: is qui p̄sentan-
dus est/ p̄ius cum patro-
no de certa summa de bo-
nis ecclesie sibi annuatiz⁹
soluenda paciscitur: et
sic pactus ad ecclesiam
p̄sentat⁹. Nos huic
actui tam symonie viciū

latus. ar. in hoc
qd̄ not. i. q. i. q̄
audet in g. nū-
quid p̄ sola. de
hoc dixi. s. c. cō-
sti. deus. s. i.

Nos huic
q̄. pars.
m symonie
viciū. Symo-
nia vō sic descri-
bit. symonia est
sp̄ialiū vñ sp̄iri-
tualibus anne-
xoz si p̄cedere
pacto p̄missio-
nis/ cōditiois/
modi/ seruitij/
p̄ciū vel cuius-
libet tēporalita-
tis receptio seu
donatio. Notat
hostiē. et de sy-

symonie
descriptio.

c. tua. et Sup. i. q. i. sup. g. i. summa. dari tñ potest
aliq̄ sine pacto. vt diri. s. j. respon. s. p̄ius. Itē
dari potest illud qd̄ als foret daturus. et de symo.
et si q̄stiones. Item exennia dari possūt. ff. de offi.
procon. l. solē. s. vlti. et etiā sumptus receptionis
tēpore absq̄ pacto. i. q. i. iudices. duz tamen non
moueat superiorē. et de eta. et qua. tuā. p̄out hos
casus excipit Sup. i. q. i. eos. in fi. Item nō obest
datio pecunie nisi patronus alius esset datur⁹ vt
no. i. q. vi. sicut is in fi. qd̄ dicit Inno. esse verum
alio dante pecuniā q̄ ipso p̄sentando. vñ em hosti.
dicta glo. vera est si pecunia non sit data ipsi ordi-
nato: sed aliq̄ mediatori. als secus vt ipsi ple. no.
extra de symo. tanta. Sed quero posito q̄vero pa-
trono p̄sentante. clericū alius non patronus
potens t̄p̄anus se obiciat aliū p̄sentādo: si ve-
rus patronus cōponat cum tali potente vt cesset
ab inquietatione sua iuriosa aliquā pecuniā sibi
conferendo an hoc inducat aliam speciem symonie
i ipso clerico iuste p̄sentato? Videtur q̄ sic q̄ li-
cet habenti ius in re liceat redimere verationem
iustam: habenti tñ ius ad rem dūtarat hoc non li-
cet vt no. per doc. et de sp. ad aures et. c. dilectus.
ergo in istū clericū cōcomitatur factum symonia
cum auctoris sui cuius munere fungitur in causa
lucratiua. ar. ff. de excep. doli. l. apud cellum. s. de
auctoris. et. s. si quis autē ex causa cū. s. le. Credo
contra. nam hic redemptio verationis iniuste fa-
cta per patronū verū principaliter fiebat p̄o suo
iure patronatus conseruando in quo ex parte sua
non vertitur symoniace periculū vt intell. g. no-
tabilis. i. q. iij. quesitū. secus forte si huiusmodi re-
demptio verationis fieret principaliter vt daret
sua p̄sentatio de certa p̄sona puta de isto T. naz

Patron⁹
an possit
suā vera-
tionē re-
dimere.

presenta-
tio quod
ius tri-
but.

Patron⁹
tripliciter
dicitur.

Symo-
nia an in-
ducatur p
solā pacti-
onem.

Constitutio dñi Othoboni.

tunc videretur redemptio facta ratione persone presentate potius q̄ pro seruando sui patronatus iure: vt colligitur hec distinctio ex p̄ sup. i. q. i. sunt quidā. Item symoniā in presentato cōmitti nō reperio nisi quando noie seu vice ipsius presentati sit datio seu

pmissio. vt p̄t̄r vbiq̄ i materia symonie. qd̄ nō est reperire i ca su q̄stionis n̄c. et facit illud qd̄ scripti. s. e. j. re spon. b. prius. Recobstat. s. de auctoris. cu. s. se. q. loquit̄ vbi idē ius vniforme i psonā luc cessoris trāstun ditur: hic vero secus est l. z. cām a patrono habere re dicatur.

A Ecclesie dispensatio. p̄ one rosam ipositio nem pensionis b̄. Occurrere sic. s. i. cōstitu.

ortho. vsum. s. huic igitur.

Et pactiones. s. p̄teritas quales moderni studio cauilloso et palliatōe damnabili vīs imagi natiuis quas ex causa hic nō exp̄mo adinuenire idies nō desistunt vt symonie verbū effugiāt/ mē tem et intētiōē amplecti p̄auitatis h̄mōi nō pa uētes q̄ legē ex de re. iur. c. vlti. li. vj. imo tanq̄ le gis adulterini p̄uicariatores digni sūt pena. s. symonie. auten. de cōsul. s. pe. et an. pe. colla. iij.

Huiusmodi. s. symoniacas vt p̄mittitur.

Penitus. ergo tam ad species q̄ ad rem etiam quo ad verba: q̄ quo ad intētiōē seu mentem.

Et eas. scz p̄missiones p̄tactas.

In posteruz. i. in futurum. Jo. de athon.

Et si facte. s. p̄missiones seu p̄tactōes h̄mōi. Non habere. tanq̄ sint p̄petuo dānate. vt le. et no. s. e. 2. si. domus dei. in fi. facit ad hāc litterā s. in cōsti. p̄ori. s. contra hec igitur. in fi.

Pensionēs. iij. pars.

Omnes. quasi diceret nedū symoniacas p̄tactas sed alias qualcūq̄ siue ad vitā siue imper petuū. ar. s. e. cōsti. vnitatem.

Ecclēsijs. nō dicit p̄sonis ecclēsiar ergo nō vī detur inconueniēs q̄ pensio aliqua oneret rectores parochialis ecclēsie ipsa ecclēia remanēte libera l. z. huiusmodi pensio constituat̄ sub cōmēmoratiōe huiusmodi ecclēie. ar. op. s. de 2. trahē. ep̄f. sp̄aliter. s. vlti. facit de au. le. l. gayus. ex de p̄bē. in fi. s. fi.

Parochialibus. nō ergo hoc phibet in ecclēsijs collegiatis seu cathedra libus quin in a tali ecclēsia possit constitui pensio alicui bñ merito et re clamate minore numero capituli dñi hoc fiat de bo

nis cōibus ipsius collegij. vt no. p̄ cōpositu. et ple. p̄ Jo. an. ex de cōsti. cum omnes. p̄ope si. n̄. Impositas. auctoritate propria seu p̄uata. dicit̄ enī hosti. Inno. et Jo. an. ex de censu. phibe mus q̄ ex cā possunt h̄mōi ecclēsie noue p̄siones

imponi et veteres augeri per ep̄m ad vlti. i. se riorū clericorū seu ecclēsticorū ar. ff. de p̄bē. nisi. sed tñ sine causa etiaz per hoc non possit fieri. no. xvj. q. ij. sane. q. licet nouū cēsum nō possit ep̄us im ponere ad vtilit tatē p̄p̄iā ip̄i ep̄i quorū dicta roborant̄ i hac pte ex de re. ec. nō alie. si vna. s. fi. in cle. naz. inter dantē re cipientē dē esse differētia. ex de iure patro. per vltas. ex de bap.

Negotiationes non fiant in ecclēsijs.

Summarij.

Cum ecclēsia sit domus dei: orationi et non nego ciationi dedicata: nemo in tota āglia/ scotia/ et hiber nia: i templis deo dicatis mercatū teneat nec villam p̄p̄ius negotiatiōes exer cere p̄sumat: quod statu tū ecclēsiarū p̄lati diligen tissime p̄ censurā ecclēsia sticam curent obseruan dum.

debitū. vbi de hoc. ff. ad trebell. l. ille a quo. s. tēpe struū. hūc vō intellectū h̄z Jo. an. ex de sup. neg. p̄rela. q. regulares. s. cadē quoq̄ i cle. et dic impo sitas. l. de nouo vt dicto. s. ea quoq̄. Que autē sit pensio noua dicit g. illa q̄ non est p̄stata tanto tē pore quod ad legitiaz p̄scriptionē peruenit no. per Ber. de censu. significauit in fi. ar. extra de iure patro. p̄terea. ij. Quod tēpus videt̄ sufficiens quo ad proprietatē pensionis huiusmodi introducē dum demū si fuerit tale cuius contrarij memoria non existit. de ver. sig. c. super q̄busdā. s. p̄terea. glo. tñ dicit 2. tra. scz sufficere et quo ad ius et quo ad possessionē spaciū. xl. annoz. nō. xviij. q. ij. se uiciū. i. fi. Quod verū intellige q̄ p̄statiōi p̄ sionis nō obuiat ius cōmune. als secus. vt no. ex ple. per Ber. extra de censu. peruenit. ar. extra de resti. spo. c. ad decimas. li. vj. quo ad possessiones vero cum facta est spoliatio pensionis per subtra ctionem absq̄ cause cognitione. nō requiritur ple num tempus tale completuz. no. w. in dicto. s. ea dem quoq̄ in cle. ar. extra de elec. querelam. in fi. o. Reuocamus. sic ex de censu. significauit. et. c. Quis. de supplen. neg. p̄rela. q. regulares. s. eadez in cle. vbi de materia huius pensionis notatur.

Pas. s. pensiones.

Prescriptione legitima. de qua dixi. s. e. ver. impositas iure.

Ab initio. puta in fundatiōe vt no. extra de censu. significauit vel puta ex causa recōpensatiō nis in rebus alijs. ar. in hoc quod dixi. s. e. cōsti. quoniā alienationes. s. respon. in glo. iuxta quod quero. Jo. de athon.

Pensio no
ua q̄ est.

De negotiationes non fiant in ecclesijs. Omnipotēs. Fo. Cvi.

Omnipotēs deus. Hec constitutio non habetur supra in constituto. otho.

Robis irascitur. scilicet iuste ut in cantu tempore passionis. media vita in morte sumus. Irascitur iustus peccatis palearii. vij. q. i. cum vero non prela-

Non obli-
uiscit misereri.
scilicet deus. scilicet ea. co-
sti. in prin. et i
psal. voce mea
ad dominum cla-
maui.

Ac debere
placari. verum
est ex congruo le-
cus est ex condi-
gno ar. i. hoc qd
dixi. scilicet. et sti. do-
mus dei. j. rel.
in g. de qua in
fi. al. deus non
minus creasset
q. ad interitum
nisi iuxta ver-
bum psalmiste.

in ira sua contineret misericordias suas. ut in psal. predicto voce mea etc.

Per contritiones. unde in psal. Misere mei deus. cor contritum et humiliatum deus non despicies. etc.

Semitis. i. dolores intrinsecos cordis suspi-
ritus comixtis: ita q. tanq. pullus hy. iudinis sic cla-
mabo meditabor ut columba.

Templa. i. ecclesias. vñ in psal. in templo tuo omnes dicent gloriam.

Orationa. de his dixi. scilicet. in costi. otho. basilica in fi. j. respon.

In quibus. scilicet. templis et oratorijs potius q. in lo-
cis prophanis oratur. ar. in hoc qd le. et no. et de
reliq. et venera. sanc. li. domini. scilicet. vlt. i. cle. et hoc
no. Car. de imu. eccle. decet. scilicet. cessent. vñ. pctōrū.

Conuenientes. ut le. et no. per Guy. (li. vij.
extra de immunif. eccle. decet. j. respon. li. vij.

In suis conscientijs. respicit enim deus plus ad
cogitationes et voluntates q. ad actus. xv. q. vij. c.
j. in fi. nam deus cor interrogat nō manū. xiiij. q.
v. li. qd in fi. sicut nō sacrificiorū magnitudinē: s.
voluntatē et merita respicit offerentiū. iij. q. vij. in
grauius. in fi. xiiij. q. i. odi.

Per sacrificia contriti cordis. ut in psal. Mi-
serere. illic sacrificiū deo spūs cōtribulatus etc.

Orationes quibus deo coniungimur. qd est verū
sive loquamur de orationibus scōrū q. nobis apd
deū suffragant. ut le. et no. p. Guy. xiiij. di. scilicet. sacro
sancta. post prin. vñ in hoc macha. vlt. scribit de
hyperemia. hic est q. multus orat pro populo et pro
ciuitate scōrū iherlm: sive loquamur de orationibus
pro nosmetipsos suis. est enim scōm aug. oratio orātī
presidiū / aduersario incendiū / angelis solacium /
deo gratuitum sacrificiū. ut ple. no. Guy. de imu.

Omnipotēs
domin⁹ q
pp̄t pecca-
ta nra no-
bis irasci-
turnō obli-
uiscitur misereri: sciens se
posse ac debere placari p
contritionem et humilia-
torum gemitus et oratio-
nes: templā et oratoria
cōstrui voluit: in quibus
conuenientes fideles ab-
tracti a cunctis exteriori-

eccle. decet. vñ. orationibus. li. vij. Nunquid ergo pctōr an
indistincte. deus exaudiet peccatores orantes? vñ exaudiat
detur q. sic. i. q. i. ipsi. videt 2tra. i. q. i. si quis inqd a deo.
ver. ad hec omnia. et. c. sacro scōr. Solutio scōm
thomā si peccator peccat aliqd in q. tñ peccator. i.

bus actib⁹ et seipsos clau-
sis corporis sensibus: in
suis conscientijs colligen-
tes / per oblationes et ho-
stias: et precipue p. sacri-
ficia contriti cordis et ora-
tiones quibus deo coniu-
gimur: iram iusti iudicis
mitigarent: ut in iusti
cordiam conuersa iusticia
peccatores iuste non con-
sumantur pro suis meri-
tis: sed pro clementia con-
ditoris misericordiam cō-

fm desiderium
pcti a deo non
audif: et ex mia
licet aliquando
audiat ad vin-
dictam dñz per-
mittit peccato-
rē adhuc ampli-
us ruere in pec-
cata. et. xlvij. di-
stinc. quēlibet i-
fi. dñs enī que-
dam negat pro
piciis que con-
cedit iratus fm
aug. sed otonē
peccator ex bo-
no nature desi-
derio pcedentē
de⁹ exaudif nō
quali ex iusti-
cia q. pctōr nō

meretur: sed ex pura mia. obseruatis tñ quattuor
cōditionibus q. regulariter requiruntur ad hoc ut
oratio exaudiat ut. scilicet. quis petat pro se necessaria
ad salutē pie et pseuerāter. quas cōditiones ponit
g. luce. xi. sup illa parabola qd vñm hz amicus etc.
exponit Thomas sic per se. i. ut orans non impo-
nat obstaculū gratie petendo superuacua nec su-
persua tam pro se q. pro alijs q. merito condigni
vnus alteri gratiam nō meretur: cū vix sibi suffi-
ciat propriū meritū iuxta illud Math. xxv. ne
forte nō sufficiat nobis et vobis etc. Item dicit ad
salutē. q. fm Crisostomū deus non exaudif nisi q.
dignū ducit esse suis beneficijs. Item scōm Hiero-
nimū. sepe 2tra nos petimus quod pro nobis esse
existimamus. Item pie dicit q. ex bono nature de-
siderio. ut supra no. ar. xx. distinc. c. vlti. in fi. Item
perseueranter dicit q. importuna mulier tandem
meruit audiri clauso cum seris hostio et media no-
cte. Math. vij. c. et de pe. di. i. importuna. vñ luc.
xi. at ille perseuerauit pulsans. his autem concu-
rētibus nunq. est inefficax oratio: nichilominus tñ
deus ex abundantia sue pietatis exaudif frequen-
ter etiam orantes licet nō omnes hec conditiones
concurrant not. Guy. i. q. i. dictū. et tangit extra
de immunif. eccle. decet. ver. orationibus. li. vij.

Iram iusti iudicis. de hoc dicto non mireris.
est enī ira bona et mala. ut no. xlv. di. vera. et. lv.
distinc. c. vlti. in prin. vñde grego. in moralibus.
ira alia quam impatiētiā excitat: alia quā bonus
zelus iformat. illa ex vicio / hec ex vñtute generat.
nam ira diei non est ut hominis. i. perturbatio cō-
citati animi sed tranquilla constitutio iusti iudicij
seu supplicij de pe. di. iij. est autē p. ductor.

In miam conuersa iusticia. iuxta illud qd le.
machabeorū. vij. c. ira dñi in miam conuersa est.

ofo exau-
dit quat-
tuor con-
currenti-
bus.

Constitutio dñi Othoboni.

a **H**oc ipse. versiculus.

b **A**ceptum sit. l. templa huiusmodi cōstrui ad fundendum orationes ibidez pzo misericordia impetranda et peccatorum venia postulanda. vt le et no. c. de imunit. eccle. decet. §. cessent cōfabulationes. li. vi. auten. vt lice. mfi. faue. §. qz vo. j. coll. viij.

c **I**ndicauit. i. ostendit.

d **A**fferēs ēē. verbū hoc indicauit.

e **N**on nego ciationis. als li cite vt. j. ptz ibi lz i eo ēē. ar. ff. de nūdinis. l. ij in fine.

f **F**uniculis fctō flagello ēē. prout pbat hec auctoritas Jo. ij. c. et luc. xix. c. et. i. q. i. q. stu det. in fi. vbi de hoc p. Sup. i. q. iij. ex multis. vt ple. exponitur hec auctoritas. xvi. q. viij. §. h diximus.

g **E**xceret. et sic exemplū hic indicauit sine operibus.

h **S**peluncā latronū. vt habetur i auctoritatib⁹ s. i. g. pr. prout hoc etiā lxxviij. dif. cō sequens.

i **L**uz in huiusmodi. probat qz domus dei. lcz per huiusmodi negociationes efficiat domus diaboli ppter circūuentiones saltem captas in illis.

Cōtrahē **i** **S**e inuicē decipiāt. qd nō est licitum ture polites ā poltuz aplūs dicat ad thesa. iij. c. volūtas dei est ēē. sint seip = ne quis circūueniat in negocio fratē suum. Sed los deci = nunqd hoc idem generaliter sit verū de iure fori? pere.

Uidet qz sic qz naturaliter lz ztrahētib⁹ se inuicē decipe. ff. de minoz. l. in cāc. ij. §. vlti. vbi exponit g. naturaliter. i. iure gentiū. ff. locati. item si pco. §. quēadmodū. i. fi. Sed ztra videtur saltem in ecclesia que in suis cōtractibus doliū facere nō debet extra de donat. p. tuas. §. vlti. et hoc no. g. x. q. ij. hoc ius porrectuz. §. vt plus. Solutio ex ymaginatio seu callido pposito nō lz aliquo iure seiuicē decipere. hoc enī non foret cōueniens alicui bo no vito. vt no. g. signanter. ff. de re. iuris. l. semp in cōuentionibus. aliter aut absqz intētiōe fallendi

deceptio que sit ipsa re dūz tamē nō excessiua pzo pter necessitatem hoīm in huiusmodi negociationib⁹ et in cōtractu ecclesie non reprobatuz per. l. fori. extra de cōtrahen. empti. c. i. et. c. dilecti. imo imputet emptoz sue pzo pte fatuitati qz sic sit de-

ceptus. q. ipse met se deciperet quando venditor dolo studio fraudādi caret. ar. ff. de neg. g. l. si pupilli. §. lz et si quis negocia et. §. videamus. ar. ff. qz vt aut clam. l. pzo hibere. i. fi. j. re spon. §. facit qd no. j. i. glo. pri. k **I**ntendat decipere. et sic turpis questus et peccatum nō ambigitur iter uenire. de peni. distin. v. dolcat. §. in omnibus. et. c. qualitas. als vt in glo. p. xi. et dixi supra in consti. otho. ecclesias. §. i. d. appetant.

Et fiat processio p pace regni.

Summarū.

In toto regno anglie/ scotie/ et hibernie fiat quottannis processio publica solennis ab oib⁹ christi fidelibus in crastino octauē pēthecostes p pace faz obtentā sp conseruāda et terra sancta recuperanda.

ecclesijs. libro. vi. Joannes de athon.

n **D**e aliquibus rebus. etiā necessarijs ad vsum sacrificiorum. vt. §. j. respon. ver. licet.

o **M**ercatum teneat. i. nec forū venale nec nundinas. vt dicto. §. cessent in ecclesijs. lib. vi. ar. C. de spectacu. l. si qua. lib. xi. quis enim delinquere audet vbi salutē petit. autē. vt liceat matri et aui. §. pe. colla. viij.

p **N**egotiationē. pzo hoc termino scias qz negociatio est in re cōparata ad hoc vt per vendicationem eiusdē rei et imutationē lucroz obuēniat vbi quis rem comparat non vt eam integram & imutatam vendat sed vt materia sit aliquid inde operandi. ibi negociatio non recte dicitur. lxxviij. distin. ejiciēs que est palea. vt hic no. Bny. extra de censu. §. p. ver. negociandi. lib. vi.

q **A**b omnibus. eorum subditis extra de consti. vt animarum.

r **F**aciat obseruari. sic. §. e. 2. si. deus oīpotens.

ceptus. q. ipse met se deciperet quando venditor dolo studio fraudādi caret. ar. ff. de neg. g. l. si pupilli. §. lz et si quis negocia et. §. videamus. ar. ff. qz vt aut clam. l. pzo hibere. i. fi. j. re spon. §. facit qd no. j. i. glo. pri. k **I**ntendat decipere. et sic turpis questus et peccatum nō ambigitur iter uenire. de peni. distin. v. dolcat. §. in omnibus. et. c. qualitas. als vt in glo. p. xi. et dixi supra in consti. otho. ecclesias. §. i. d. appetant.

l **E**a ppter. ij. pars.

m **I**n ecclesijs nec earum cimitarijs vt supple tur in textu cōfirmante hanc litteram. et de imu. ec. c. decet. §. cessent in ec-

*Negotia
tio qd ps
priebs.*

Quia fiat processio pro pace regni. Iustus. Jo. Cbif.

Iustus et misericors. Hec constitutio non habetur supra in consiliis ortho.

Non vult mortem, ut scribitur hec auctoritas ezechielis. xviij. et. xxiiij. c. Ite et in canone. xxij. q. viij. his a quibus prope sit. xxiiij. q. ij. admonere. circa mediū. de pe.

di. iij. s. item quod frequenter. v. ut demus. ad oc.

Homin. l. p. destinatorum ad vitam. quorum maculas studet de temporali afflictione tergere: quas in eis perpetuitate non vult videre. de pe. di. j. si patrum dauid. b. ab electis. temporalis enim pena imponitur ad emendationem mortis hominum. ut. s. in prefat. ante 22. ortho.

Eternaliter non condēnet. de pe. di. i. s. illi. et facit quod dixi. s. in glo. proxi. Jo. de athon.

Et non pereant peccatores. misericors enim deus neminem vult perire. j. ad thymo. ij. c. in prim. s. ij. petri. iij. c. et de baptismo. c. maiores. s. caute.

Notat Guy. et de imunit. eccle. decet. ver. cor. li. vj. Et est argumentum pro errore origenis quod dicit omnes homines finaliter esse salvandos. xv. di. l. c. s. itez origenis. q. nichil odisti coram quo fecisti. sap. xi. c. in fi. nā est summe misericors ut hic et summe potes ut. s. c. proxi. in prim. ac est summe iustus. s. e. cō. in prim. sed in beatum grego. minima gutta sanguinis fluentis a latere christi iuste fuisset sufficiens pro peccatis omnium hominum redimendis: ergo sequitur conclusio origenis quā opinionem pueri quidam christiani et modernis temporibus fouere nituntur per reuelationem factā beato paulo quā raptus fuit usque ad tertium celum ubi audiuit archana verba que non licet homini loqui. ij. ad cor. xij. c. que non poterūt esse alia verba quam summe huius misericordie. nam de iusticia et ceteris virtutibus loqui satis habebimus sed misericors super omnia opera eius. unde tanta misericordia non cadit in ore hominis. Contrarium tamen est verum cum per mala opera et precipue per questus impium domus dei sit spelunca latronum effecta. de igitur a talis hominis qui perijt timoratus a terra. xvij. q. viij. et hic diximus et ex de sum. tri. c. i. s. i. in fi. et ibi redditurus singulis secundum opera sua. Math. xv. dicit quod ibunt in supplicium eternum: et si eternum ergo sine fine. et sic nunquam liberabuntur. no. w. e. ti. ti. de sum. tri. c. fidei. s. i. ver. pro omni. in cle. et facit ad ea que dicā. j. c. 22. regnum celorum. s. bti. in glo. est enim lata.

Unde quando. vericulus.

Dividunt. nam peccata nostra nos separant

a christo et coniungunt familie diaboli. xi. q. iij. andi deniq. Joannes de athon.

Ipsle. l. deus.

Pestilentias. pestilentia secundum philosophum. iij. ethycoz dicit quod pestis lentia eo quod velut incendium depascit

cata nostra diuidunt inter nos et deum nostrum: ipse languores et pestilentias immittit et fames et bel la exoriri permittit: dissensiones et guerras et alia multa mala / quibus incessanter peccatis eorum erigentibus homines affliguntur.

Ex hoc siquidem regnum anglie inclitum quod pacis pulchritudine gaudere solebat: guerris dissensionibus

facta per hostes. Que venit ex pastu corruptio sit tibi pestis.

Fames. hoc verbum denotat cladem de qua habetur. c. de sacro san. eccle. autē. perpetua Et nota hic famē descendere ex ira dei. xvij. q. i. reuertimini. ni. s. li. quando fames. non enim affliget dominus famem iusti. prover. x. c.

Bella. quorum sunt sex cause. Prima quod non puniuntur maleficia. ar. xvij. q. ij. domus dei. ver. sit gens. Secunda habundantia temporalium. gen. xij. c. facta est rixa inter pastores abraham et loth.

Tertia quod non in pugna occupamur contra demones ad ephe. vi. c. non est colluctatio aduersus carnem et. supra. c. constitut. cum in armis. in prim.

Quarta non quod consideramus dāna guerre in qua diuicias corpora et animas perdimus Hierem. xlvi. c. fortis incedit in fortē et. Quinta quod non consideramus dubium euentum belli. ij. Reg. xi. c. vānis est euentus belli.

Sexta quod non seruamus dei precepta nec decimas solum. Ilaye. xvi. vtrū autē attulisses precepta et. xvij. q. i. reuertimini. unde quod non capit christus tollit filium xvij. q. v. ij. maiores non Guy. xvij. q. i. noli. Idē no. Jo. an. et de re iudi. c. ad aplice in

Quibus. l. malis. (v. patet. li. vj. n. peccatis eorum erigentibus. naz propter multitudinem peccatorum excitat in nos dominus persecutionē. vij. q. i. sciscitaris. s. i. imo ad punitionem peccatorum subditorum dat dominus quandoque malum principem et iniquum prelatum. vj. q. i. deteriores in fi. ple. vij. q. i. audacter. et ut legit de rege laule

Dee. vij. c.

Ex hoc. ij. pars. et dic ex hoc quod le. et no. s. e. 22. in phe. sup. s. nos igit. i prim. unde dic ut ibi.

Quod. l. regnum anglie inclitum.

Pacis pulchritudinis. per exuberantiam dilectionis

Belli habemus propter sex causas.

Constitutio dñi Othoboni.

nis charitatu. de pe. di. ij. charitas. quā ubiq; re
frigerare conspicimus pro dolo; hīs dicbus.

a Bellis afflictum est. debellantes nāq; multi-
plex pena ferit dolorosa. bellum enim christianis
pugnantibus suppliciu infert. legibus etiam cor-
ruz punit vela-

nia ac mendica-
ta paupies eos
deprimat repen-
tine. vt le. & no.
auten. de armis
i prin. coll. vj.
b Miserabi-
liter desolatus.
bella nāq; lites
cōcupiscentie &
libidines scema
nature etiaz ad
seruitutem per-
ueniūt. auten.
quibus modis
na. effi. lxx. q. ij.
col. vij. sic ergo

tanta prouidentia nostre sollicitudinis est adhibe-
da auten. de app. cog. s. oibus. colla. vij.

c Toti populo xpiano. et pcpue āglicis: vt sic
legatus hoc specialiter inuat de subditis suis qui-
bus pudor huiusmodi signantius ascribit: qz mo-
rum honestas et virium strenuitas que i anglicis
plusq; in ceteris gentibus antiquitus fonebatur:
iam per viciozū sordes et pigritia a nobis impro-
perantur collabi: non absq; dedecore & detractioe
preconij preadepti. ar. in hoc quod dñi. s. e. in pro
he. s. nos igitur. in princi.

d In qua. s. terra sancta.

e Operatus est. in carne.

f xpiani. illi vero nostri hostes dicuntur: ceteri
vero predones seu latrunculi appellant. ff. de cap.
et post li. re. l. hostes.

g Indignos. hec ratio non videtur multum bz-
gere qz ipsi pagani & infideles habitatio etiam san-
cte terre minus digni fore videntur: et sic minus
dignum magis digno cedere debet. ar. xij. distin.
duo mala. ff. de reg. iuris. quoties nichil. Nisi for-
te dicamus malos xpianos qui legē dei sui ex ma-
licia pertinaciter abiciūt peiores esse paganis vt
sacerdotis qui huiusmodi legē nūq; nouerunt nec
repperunt. xi. q. iij. ad menlas. in prin. cū minus
malum esse legatur viam dñi nō agnoscere q̄ post
agnitam retroire. extra de apost. c. quidaz in fi. sed
quicquid de hoc dicitur meliorem reputo rationē
que sequitur.

h Exerceat ad salutē. vt sic delicta nostra de qui-
bus pretangitur congruentius redimātur: et me-
ritum in nobis augeatur. eo enim plus cōmenda-
tur glorioza victoria quo grauior et fortior fuerit
pugna. vt dixi de resistente stimulis. carnis. s. in
consti. otho. licet ad profuganduz. in prin. p̄me
magne glo. Jo. de athon.

i Ipse vero. iij. pars in qua resumit materiam
pretactam. s. e. j. respon.

k Qui. s. dñs quos diligit castigat. vt eccle. xxiij

ad heb. x. c. vnde in psal. Castigans castigauit
me dñs &c. de qua materia ple. le. & no. xxiij. q. iij.
ea vindicta. vbi etiam habes dictum prohibitum
saltem scriptum prouer. iij. c. quē diligit deus cor-
ripit et flagellat: flagellat autem omne filiu quē gnū amo-

nis idignos^o ostendēs po-
pulum christianuz ad bel-
landum bellum suum ex-
erceat^o ad salutē. **I**pse
vero domin^o quos diligit
arguit & castigat: qui^o bul-
nerat^o et^o medetur: cōuer-
sus ad^o orationes fidelīū
ad se reuertētū misericor-
diā in ira non^o cōtinet sed
quum iuste iratus^o fuerit

sic diligit. vt eos etiam pro excessibus vitibus
iuuenili calore obrepētibz castigare negligant:
et contristent. quo frequenter euenit qd filij hmoi
disciplinas nō experti: postea in adolescentia di-
uersis insolentis dediti in peccatozū puteos. quā
doq; vero ad interitum pessimuz libentius prola-
buntur. xlvij. distinc. necessarie. vnde versus. Si
tibi dum puer es fiat sapientia vilis: Quando se-
nex fueris remanebit mēs puerilis. Quando puer
creuit metuendaq; nulla pauescit. Illi decreuit
honor omnis quando senescit. Cum tamē pietas
tunc exerceat qñ filius castigat qd diligit. vt signā-
ter legit. v. q. v. non osculat. alioquin pater talis
merito punietur. xxxvij. dist. legāt episcopi. in fi.

l Vulnerat. Sed dulciora sunt vulnera talis
amici q̄ blanda oscula inimici. v. q. v. osculatur.
dicit enī dñs per prophetam si mandata mea nō
custodierint: visitabo in virga iniquitates eorum
et in verberibus peccata eorum. sed hoc sequitur.
in **Et medetur.** vnde sic atrociter nō vulnerat
qui curet a morte: nisi ali^o sequat euentus: ex gra-
uiori culpa ipsi^o lauciati. ar. i hoc qd le. et no. s.
e. cōsti. i pn. ar. ff. de offi. p̄e. l. illicitas. s. sicuti.
n Ad orationes fidelīū. facit quod no. c. p̄ori.
j. respon. ber. iram in iudicis.

o Non cōtinet. vt in in psal. Nō cōtinebit in ira
misericordias suas.

p Iratus fuerit. vt als dicitur iratus animas
percutit. extra de re. ec. non alie. si quis presbyter-
torū. Sed cōtra qz sic per hoc videtur deus cōmu-
tabilis: cum aliquādo desinat irasci. vt hic statim
sequit. qd tñ dicere est contra fidem. extra de sum-
tri. firmiter. in prin. ibi incōmutabilis: apud illuz
nulla est cōmutatio. Iaco. j. apud quem non est
transmutatio nec vicissitudinis obūbratio. q̄ autē
dicitur iratus intellige. i. signum maioris ire ostē-
dens. cum enī in eos iuste punitionis sententia
p̄fertur / irasci eis quē hoc patiuntur videtur
de pe. dist. i. sed continuo.

Christia-
ni mali
sunt pa-
ganis pe-
iores.

Filij sunt
castigati
di.

Uersus.

Qui fiat processio pro pace regni. **Iustus. Jo. Lviij.**

peto? pu
niens se:
no punit
a deo.

A Misericordie recordabit. cōtritis et humiliat-
tis ē. vt le. et no. et qui cle. vel vo. c. i. dixi de hoc
multū. s. e. cōsti. domus dei. j. respon. ar. de pe.
dif. i. nō sufficit. vñ versus. Si tua tu punis pctā:
deus tibi parcat. Si tibi tu parcis punit illa de.

Et cum ois xpi
actio nostra sit
instructio. xij. q.
j. exēplum. le. &
no. de 2^{le}. di. j.
solennitates in
prim. ergo exē-
plo xpi p̄facto
nō debet aliq̄s
mortalit sic ira
sci quin contri-
tis et humiliat

misericordie recordabit
vt pestilentijs & malis cel-
santibus/afflictis cōsola-
tionē tribuat: lāguidis sa-
nitatez restituat: et discor-
dantibus vnitatē. Eap̄o
pter atiqui patres delibe-

velit misereri. Nam parcere prostratis scit nobilis
ira leonis. vt ple. no. et de postul. p̄ela. c. j. versū.
vltimi. et dixi. s. e. cōstī. ad tutelam. s. nos igitur.
in prim. imo diligenter consideret quilibet volens
reputari modestus versus sequētes. Non est pru-
dentis cito propter frivola gentis/Perdere vim
mentis: sed tradere talia ventis. Ultio festina sit
multis sepe ruina. Dat mora consulta plusq̄ pro-
peratio stulta. Est autem triplex species ire prout
elicitur ex euang. Math. v. c. nam quedam in aio
nascitur et cōtinuatur sed vsq̄ ad exteriorē iuriā
non producit. de qua ibi dicit: qui irascitur fra-
tri suo reus erit iudicio. Est et alia que p̄cedit ad
generales cōtumelias. de hac ibi dicitur qui dixit
fratri suo racha. i. contumelias ei ingesserit: reus
erit cōsilio. i. graui iudicio reus erit. racha vero
interiectio est rancozem animi et indignationem
animi estuātes designās. Est autē tertia spēs ire. s.
qū quis ad speciales cōtumelias prorumpit et tūc
grauius ibi peccatum incidit: de qua ibi dicit qui
dixerit fratri suo fatue reus erit gehenne ignis.
Math. v. c. Nam q̄to grauiores sunt contumelie
tanto illū qui cōtumelias ingerit culpe fetoz dam-
nabilius corrumpit. ergo tu xpiane iras fuge que
hostis est sapientie: et deuia a ratione. excedit mē-
surā iusticie: amicitias rumpit: federa diuidit. cō-
cordias perimit. aufert pacem pectoris. excludit
sabbatū perhēnitatis. vt no. p̄ sup. lb. distinc. si
euāgelica. in prim. ar. xi. q. iij. irati. et. c. ad mēlāz.
ad quod facit versus. Ira furor brevis est tempe-
stas cordis et ignis.

Malis cessantibus. vt. s. deus pestilentias et
fames et ceteras plagas. de quibus legitur. s. j. re-
spon. misericorditer moueat et depellat. xvi. q. i.
reuertimini. et hoc est primum quod hic petitur a
miserante domino. alia tria hic statim sequentur
in littera afflictā ē.

Eap̄o. p̄ter. iij. pars in qua post multas mo-
realitates p̄tactas descendit propicius ad infētū
antiquitatem p̄mittens.

Deliberatione prouida. i. sup licito stabilita.
hoc autem dico qz duplex reperitur deliberatio.
Est enim deliberare multa in animo congesta ver-
sare et remouere et subtiliter excogitare qd̄ propo-
sito: q̄ sit faciendum: venire autem contra delibe-

rationem vacillantem oīno peccatum non est. et
licet circa meritum agitur vel saltem venia-
lissimū est: cum sit dare gradus in peccatis venia-
libus. vt no. xxv. distinc. s. alias. ver. lingua. Item
deliberare est ex multis versatis aliquid eligere et

ratione prouida ordinaue
rūt vt certis t̄pib publice
processiones fierēt et solēnes
in quibus cōueniens fide
lium populus visitatione
dñi castigatus: et eo zelo
deuotionis et dilectionis

mortale peccatū. scdm hug. ibidez. quasi hoc casu
votum violare facite videatur.

Certis temporibus. puta tēporibus rogatio-
nū ante ascensionem domini: quando cantantur
letanie pro pestilentijs & alijs plagis amouendis.
de conse. di. iij. regiones. facit qd̄ no. sup̄a. s. pro
xi. in glo. si. p̄ hūc nāq̄ modū legitur nūmularū
v̄bz euerfionem euasisse. luce. x. de pe. distinc. i.
niniuite. Ad tres quoq̄ processiones in anno xpm
in terris nos instruxisse canit ecclesia. Prima fuit processio
in purificatione matris domini quando ipse a ma triplex p
tre sua et parentibus cum oblationibus est in tem xpm scā
plo presentatus. Secunda processio generalis fu fuit.

it quando christus pro salute nostra ad passionēz
uenturus a fidelibus turbis processionāliter cum
laude et gloria est receptus. nam in euāgelio Jo.
xij. c. legimus. acceperunt ramos palmarū et pro-
cesserunt obuiam. nos igitur cum plebe hebrea di-
camus: Cū p̄ce/voto/hymnis. assumus ecce tibi.
Tertia processio generalis fuit tempore ascensio-
nis domini. quando xpus discipulos suos foras
vsq̄ ad mōtem oliueti duxit. vbi videntibus illis
celos ascendit. sic ergo ad imitationem discipuloz
xpi omnes fideles tam clerici q̄ laici sacerdotes xpi
insequentes: non autem vsurpatue decedentes
huiusmodi tempore debent egredi: et illuc dirige-
re gressus suos et corporis offensiones et mentis
intētionē qui scit suum redemptorē p̄cessisse
als qui ad processionē tantam ire et crucem & lusi
verilluz. s. regis nostri sequi per causam. s. impro-
babilem se retrahit seu retardat: ipse sibi testis est
q̄ xpi miles non est: nec de xpi exercitu debellator
ar. ad oia p̄dicta. autē. de sanctiss. epi. s. si q̄s
etiā cū sacra misteria. cum. s. le. vsq̄ ad. s. si quis
etiā i hoc casu col. ix. in eo qd̄ le. & no. de letanys.
xx xvij. distinc. quando.

In quibus. s. processionibus.

Zelo deuotionis. hic ergo zelus accipit in bona
significatiōe sic als cū d̄: zelus domus tue comedit zelus
me. xxiij. q. iij. qui peccat. accipit etiam qñq̄ in si ter accipi
gnificatiōe mala. vt. l. di. si qua femina. ita q̄ acci tur.
p̄t pro insecutione amoris vel inuidie. vñ vsus.
zelus amor tibi sit bonus: aut saltem inuidiosus.
zelus suspicio necnon imitatio zelus. zelo cupit
nimium sic inuidet ac imitatur. le. et no. autē. de
o ij

Constitutio dñi Othoboni.

monachis. §. cogitandum. in fi. colla. j.

a **A**d miserendum. et hoc rōne vt dixi. §. §. proxi. in glo. fi. in fi.

b **D**ñm puocaret. l. populus castigatus qđ est §. et deo reconciliatus. als eni cum is qđ displicet ad intercedēdū mit-

tū / irati animo

ad deteriora p

uocat. l. preces

nō exaudiendo.

penā infligēdū:

vel cadere pmit

tendo. vt le. et

no. p. Sup. xlix

di. c. i. Itē orās

nō meret. cuz si

ducialiter non

postulat sed tē-

tando. vñ legi

tentās deū eius

miam nō puo-

cat: sed potius

eius irā excitat

posuisti nobis

tempus misera

tionis dñi et in

arbitrio nostro

diē pstituit ei.

Judith. viij. c. Joannes de athon.

c **E**t ne. versiculus assignans aliam causam

principalem processionis faciente. nam p̄misit

§. e. §. vñ causam principalē sed ad improbandū

dei misericordiam in amotione plagatum.

d **V**icio ingratitudinis. de quo le. et no. §. e. cō.

gta. in prin. ppter hoc nāqđ dñi liberali munificē-

tia merito reuocat. C. de liber. et cor. si liber. l. ij. §.

de reuocā. donat. l. si. vñ legitur bñficētie et cōmu-

nionis nolite obliuisci. ad heb. 2. vlti. c.

e **L**audes exoluat. l. p̄p̄us castigatus ad p̄ocel-

sionē zueniēs exēplo ip̄atoris sc̄tissimi iustiniani.

C. de offi. p̄fecti p̄ter. af. l. i. §. ergo post tanta

beneficia. Jo. de athon.

f **Q**uod nos. v. pars. et dic. l. antiquos patres

vt patet. §. proxi. in prin.

g **D**igna emulatiōe. i. amorosa imitatiōe. Et p

expositione istius termini dic vt no. §. e. constitu.

vnitatem. §. nos igitur. in prin.

h **P**recipimus. ergo penā habet hoc p̄ceptus

si non fiat. xij. q. i. qđ p̄cipit sed tñ quicquid di-

xerimus hoc p̄ceptū a regnicolis anglie non ser-

uatur quo ad sciētiā sup quo vide qđ no. §. in cō.

otho. quoniam de habitu. j. respon. in glo. hec con-

stitutio. Jo. de athon.

i **F**iat. ad cōuocationē p̄sidentis in loco.

k **I**n qua. l. processionē solenni de qua leg. j. e.

cōsi. moniales. §. vlti.

l **C**ōueniētes. etiā p̄ h̄mōi indulgētiās alliciē-

oto exau
ditur si p
placētē
deo porri
gitur.

Indulge
tie q̄liter
sunt obti
nende.

accensus: orationib⁹ ad

miserendū dominū puo

caret: & ne vicio ingratū

tudinis arguat: de colla-

tis beneficijs deo grates

exhibeat et laudes exol-

uat. **Q**uod nos di-

gna emulatione sequen-

tes statuendo p̄cipim⁹

vt i oibus terris legatiōis

nostre quolibet anno: in

crastino octauē pentheco-

stes fiat vna processio pu-

bli ca & solēnis: i qua con-

uenientes fideles tam re-

nō valet ei remissio ex quo fādat intētiōē suā in
collatione denarij vel alterius rei: qđ dat vel facit
sed si credat qđ ecclesia possit talē remissionē face-
re que illū ad aliquod bonū opus faciendū iuitat
causa deuotionis. q. in recompensationem illius
quod sibi rela-

ligiosi qđ seculares de pa

ce misericorditer restituta

deo gratias exoluentes

orent ad dominum: vt ip

se conuerso furore: regno

rum et terrarum ipsarū

gubernacula dirigat: pa-

cem fidelibus tribuat: et

restituta: concordiam cō-

tinuet et confirmet: et ter-

ram sanctam: quam suo

p̄p̄rio sanguine rubri-

cauit: ad laudem et glo-

riaz nominis sui restituat

cultui ch̄ristiano.

ratur: tunc va
let ei talis re-
missio. et hoc
no. hug. de pe.
di. i. quem peni
tet. nā et si sim
plex sacerdos
in foro peniten
tiali annos et
dies habita de-
liberatiōe p̄e-
tata p̄o volū
tate sua discre-
ta pōt indulge-
re. vt no. Sup.
post Innoc. c. 2.
de pe. et remis.
indulgentie. li.
vi. sed vide illū
qđ no. xij. q. ij.
tempus. in fi.
m **D**e pace.

pax est trāquillus actus secundū p̄sido. vel id est
trāquilla libertas seu discor̄die finis. vt no. Sup.
extra de offi. leg. c. i. l. b. vi. vñ itaq; pax p̄edi-
cata labijs / cū voluntate concordet. lxxij. disti.
diaconi qui in fi.

n **D**eo gratias exsoluentes. vt per. l. all. sup̄za
e. §. i glo. fi. et arg. extra de reli. c. si dominū. j. re-
spon. in cle.

o **O**rent. huiusmodi orationes extra ordinarie
sunt sed de horis ordinarijs et breuiter de tota ma-
teria orandi no. Jo. an. per modum summe. c. de
reliq. & bc. si dñm. §. pe. ver. orationes in cle.

p **C**onuerso furore suo. hoc dic vt no. sup̄za. e.
§. ipse vero in glo. sic alibi. et p̄o isto termino di-
cas qđ dicitur furor nunc amor nunc indignatio.
Ira dicitur furiosus qđ ferasum ictu fertur. vñ
dici consuevit hic furit. i. irascitur vel seuit. inde
furibundus. i. valde iratus fm pap. no. Sup. l. di.
studeat. ver. furor.

q **G**ubernacula dirigat. vt patet in. l. all. sup̄za
§. proxi. in glo. fi.

r **P**acem fidelibus tribuat. l. tam mentis qđ cor-
poris: cum non sit nisi pacis auctor. vt le. et no. p
w. extra de sepul. dudum. §. i. in cle. nam si regnet
murmur peccati mortalis vñ inquietatio exterior
non habitat ibi xp̄us. vt ibi no. w.

s **R**ubricauit. per suū sanguinem quem ibides
fudit specialiter intitulauit xp̄us sic extra de bap.
§. i. ver. caute tñ.

t **A**d laudem nominis sui. nā iubet apostolus
oīno quodcūq; facitis in verbo aut in opere oīa
in nomie domini nostri iesu ch̄risti facite: gratias
agentes deo. ad col. ij. c. vt sic honorificetur in oī
bus misericors dñs et iustus.

De legendis constitutionibus. Honoris. Jo. Cix.

Honoris ecclesiastici. hec constitutio nō habetur. s. in constit. otho.

Conuerlatio. s. honesta.

Conitatem. s. prebens qd. j. statim sequitur.

Meritum. s. augens qd est. j. et sic referas singula singulis.

Conlacabilia

s. faciat vota et

etiā facit illa eē

vota vt exaudi

antur: hoc vult

dicere hec lra.

Ex diuerso

versiculus.

Conculcata

s. oppressa.

Effundat.

prout vtrumq;

hmoi probatur

de pe. di. i. reges

quos. s. c. saul

cū. c. le. vlt. ad

e. hinc peitēs. s.

dixi. s. e. i. phe.

s. lane. i. mag

g. p. medium.

Delideria

inordinata. vir

ga modestie et

discretionis nō

cōmunita. s. e.

cōsti. i. phe. s. i.

ver. s. effrenis.

Et ineroza

bilem. i. oñones

ibi fūlas obau-

dientē propter

demerita eozuz

pro qbus orat.

non tñ ecclesia

habet cessare a

profusione pre

cuz vt ponitur

p multas aucto

ritates de peni.

di. i. i. fortuna.

Proinde.

ij. pars.

Sup custo-

dias gregis sui.

de hoc dic vt le.

et no. s. in 2sti.

oth. qd ad bene

rabiles. j. respō

in **S**ctē obe-

dientie. sic. s. e.

cōsti. pastor bo

nus. s. lane.

Tuitionē. facit. j. c. cōsti. ad tutelā p totum.

Operā ac intentā diligentia. ergo nedū p suū

officiū promotū sed ex suo mero officio de qbus

officijs dixi. s. in constit. otho. ad elidendum. s. in

vtroq; in glo. fi. et vide hic questione quā quesitū

s. e. 2sti. ad tutelā. s. ad hec in glo. vnde rector.

Per que. i. per quas curā / operā / et diligentia

Ad restorationē. s. deperditorum.

Et cōseruationem. s. retentorum.

domio sup' custodias gre

gis sui archiepiscopos et

episcopos salubriter exci-

tamus: s. eis i virtute san

cte^m obedientie districte p

cipimus: vt ad ecclesiā

et ecclesiasticarum perso-

narum tuitionem^m seu cu

stodiam sollicitē inuigilet

et intēdant circa refozma

tionē ipaz pastoralē curā

et operā ac intentā dilige

tiā apponentes: per^m que

ecclesie et ecclesiastice per-

sone plurimuz ad^m restau

rationem et cōseruatio-

nem poterunt adiuuari.

Contra^m eos vō q i his eo-

rum iurisdictionē et opus

impedire tentauerint san

ctorum patrum romano

rum pōtificum et nostras

constitutiones contra^m ta-

lia pmulgatas obseruet

et faciant obseruari sub

penis que in his 2stitutio-

nib^m exprimunt^m. **P**er

aut ignorātia constitutio

nū^m ipsaz ab^m earū obser-

uatiā quēq; possit auerte-

re^m pcpim^m vniuersis ar

chiepiscopis et epis abba-

tibus^m p prioribus exēptis

nec non p cathedra lūm ec

clesiaz capitul^m vt oia sta-

tuta hec q i^m hoc nō cōilio

sūt pmulgata i^m scriptis

monachis non fuit editus nec publicatus in di-

cto concilio isto nec est perlegendus in sinodis epi

scopalibus nec prouincialibus.

In scriptis. de hoc dixi. s. in constit. otho. in

Cōtra eos.

versiculus.

Cōtra talia.

scz opplūa ec-

clesiā et eccle-

siaficaruz pso-

narum vt le. et

no. s. e. cōsti. ad

tutelā ar. et de

consti. in prin.

Exprimunt

vbi plene i ipis

cōstitutionib^m

sūt expse vt la

tis dixi. s. i cō-

otho. ad clamo

rem. s. in adiu

torium i. g. fi.

Per autem

ignorantia. ter

tia pars.

Cōstitutio

nū ipsaz. s. pa

paliū seu nēaz

in hac parte.

Ab earū. s.

constitutionū.

Auertere. p

aliquā palliati

onē coloratam

ar. et q ma. ac.

possunt. c. cū in

tua. s. de decre.

ab oz. faci. l. vl.

Precipim^m.

de hoc dixi. s.

2sti. pri. s. vlt.

in pinci.

Abbatib^m.

repete exempti

q iurisdictionē

habēt sepatam

extra ius cōebe

ptz exēplū i cō

sti. otho. cū nō

solū. s. vlti.

In hoc nō

cōcilio. s. a phe

mio istaz cōsti-

tutionum vltz

huc. Et sic ē hic

ar. q tractatus

hic sequens de

Constitutio dñi Othoboni.

prohe. §. fi. Joannes de athon.

A Annis singulis. ex supabundanti hoc fit de iure sufficeret noticia post publicationem unicam una cum fluxu duorum mensium a tempore publicationis huiusmodi ad arctandum quęcūq; subditum. autem. ut uoue constit. §. sancim. colla. vj. ff. de pub. & vect. l. vlti. §. lz et dixi de hoc. §. e. consti. ad tutelam in fi.

De hbo ad verbū. ar. ff. de legi. l. i. iure cui li. Non tamē p hoc intendit cre cūducere rectā intelligentiam verborum. vt. eo. titu. l. scire leges. extra de verbo. signi. in intelligentia. et. c. preterea. Joannes de athon.

Summaria.

Monachorū p̄cipue or-
dinis sc̄i benedicti: q̄bus
p̄matū dat reformatio-

ne primis instituet statutis

Regnum celorum
mansionibus mul-
tis teste veritate distin-
ctum: de mundo isto qua-
si de torculari sibi expri-
mit et colligit incolas: p-
barias incedentes virtu-
tum semitas: et extra mū-
di et tagia p diuersos cācel-
los pnie salientes māsi-
onum celestium tabernacula

uiter i pluribus quasi ne dicam in singulis arcta
biā regularē que ducit ad vitā abijcientes de qua
j. c. p̄xi. ad hoc qm in p̄xi. in laxam latitudinis
biā que ducit ad mortem miserabilē declinare fe-
stinant. j. c. §. fi. certe eos nisi detracta regula quā
p̄fessi sunt saluare nescio qui penas statutas incur-
rant: vel nisi certe pene statute nō sunt quin saltē
mortaliter peccent. ar. in hoc qd dixi. §. in consti.
otho. basilicarum. §. et ne in glo. huiusmodi contē-
ptus. nā multo salubrius esset religionē nō intra-
re q̄ regulā p̄fessam infringere. ar. in hoc qd di-
xi. §. i p̄xi. huius glo. qz Turpius eijcitur q̄ non
admittit hospes. extra de iurciur. c. quādamobrem
§. i. Cōtemptores vero canonum non qualicūq;
simplici peccato mortali peccant: sed in spiritum
sanctū instinctu cuius canones facti sunt. lxx. di.
illud. xxx. q. i. c. nulli phas. et. l. di. si dyaconus. et
c. si ille. de pe. di. i. §. quod autem. ver. sicut est hec
blasphemia. Nec eos excusat abusus eorū tempo-
re diuturno. q. transgressio p̄cepti diuini seu cano-
nici periculum salutis inducit: ibiq; tāto sunt gra-
uiora peccata q̄to in felicem aiām detinēt diutius
alligatā. extra de consu. c. cū tanto. ff. de re milit.
l. q̄ cū vno. §. leui. Nec eos certa scia tolerātia seu
desidia abbatū i hoc excusat qd dicā. j. e. §. p̄xi. p̄xi
§. nos autem. in p̄xi. magne glo. qz contra prece-
pta regule non valet abbatū dispensatio expressa
puta quod habeat monachus p̄p̄rius vel huius-
modi. xi. q. iij. si quis episcopus. c. c. se. et se. sal-
uo eo quod no. j. c. consti. §. qz vero. in magna g.
in p̄xi. questione ergo multo fortius nec in tali-
bus excusat monachum sola dispensatio abbatū:
cum plus operetur consensus expressus q̄ tacitus
ff. de re milit. l. expressa nocent. C. de consitu. pe-
cu. autenti. si quando in fiū. Immo licet dicamus
in pluribus p̄ceptis cōtra regulam abbatem dis-
pensare posse. vt dicam in glo. j. c. consti. p̄xi.
§. nos autem. vt. §. al. tamē hoc verum est tantū

Egnū celorū. Hic incipit materia de mona-
chis que vsq; ad finem istarū cōstitutionū
durat. saluo eo qd dixi. §. §. p̄xi. §. vlt. §. nō
cōcilio. et hic tractatus nō habet. §. in cōsti. otho.
nisi quatenus tangit. c. audiuimus.

Mansionibus multis. i. meritozū p̄miationi-
bus diuersis. vt ibi patet.

Teste veritate. i. xpo dicente In domo patris
mei multe mansiones sunt. io. xij. c. in p̄xi. de pe.
di. iij. §. p̄xi. als. §. finis.

Quasi de torculari. qd calcant xps pressuris
diuersis. vt le. Ela. xlij. c.

Incolas. i. in perpetuo mansuros. arg. C. de
incor. l. ij. l. r.

Per varias semitas. vt p̄xi i hys qd dixi. §. c.
§. p̄xi. in prohe. §. sane. in p̄xi. magne glo.

Extra mundi cōtagia. l. q̄ in exilio. i. ef natu-
rale solū debet monachi esse seq̄strati vt no. Sup.
xl. b. di. cū beat. ita q̄ quiete occupatiōibus secu-

laribus vel mundanis nō dolētes nec plicati cōtē-
platione iugi et meditatiōe tristī iux̄ sensum nois
monachalis dñi famulent. xvj. q. j. si cupis. et. c.
placuit. ij. ef de syndico. c. i. no. w. ef de excef. pre-
la. c. frequēs. i p̄xi. in cle. Absit ergo q̄ monachi
aliqui se retrahāt ad vitā actiua seu mittāt manū
in aratru respiciētes retro. ef de apost. c. quidam.
et sic nō sint apti regno dei. luce. ix. ef de voto ma-
gne. §. i. Ad aratru vero retro respicit q̄ post exor-
diū boni opis ad mala reuertit q̄ reliquit §z greg.
de pe. di. ij. pennata. le. et no. p̄ Sup. ef de elect.
quorūdam in p̄xi. lib. vj. Quid ergo dicemus de
monachis nostri temporis qui cum regulā sancti
benedicti seruare voto vouerūt domino nō absq;
impugnatione calūmiosa nec non et canonibus ac

traditionibus sanctorum patrum indies contra-
riatur expresse. vt patet in negligendo recitare ca-
nones. vt. j. c. p̄xi. in acceptione pecunie p̄o cal-
ciamentis seu alijs necessarijs comparand et alijs
plerisq; speciebus p̄p̄rietas vt infra. c. qz vero.

ne primis instituet statutis

Egnū celorum

mansionibus mul-

tis teste veritate distin-

ctum: de mundo isto qua-

si de torculari sibi expri-

mit et colligit incolas: p-

barias incedentes virtu-

tum semitas: et extra mū-

di et tagia p diuersos cācel-

los pnie salientes māsi-

onum celestium tabernacula

uiter i pluribus quasi ne dicam in singulis arcta

biā regularē que ducit ad vitā abijcientes de qua

j. c. p̄xi. ad hoc qm in p̄xi. in laxam latitudinis

biā que ducit ad mortem miserabilē declinare fe-

stinant. j. c. §. fi. certe eos nisi detracta regula quā

p̄fessi sunt saluare nescio qui penas statutas incur-

rant: vel nisi certe pene statute nō sunt quin saltē

mortaliter peccent. ar. in hoc qd dixi. §. in consti.

otho. basilicarum. §. et ne in glo. huiusmodi contē-

ptus. nā multo salubrius esset religionē nō intra-

re q̄ regulā p̄fessam infringere. ar. in hoc qd di-

xi. §. i p̄xi. huius glo. qz Turpius eijcitur q̄ non

admittit hospes. extra de iurciur. c. quādamobrem

§. i. Cōtemptores vero canonum non qualicūq;

simplici peccato mortali peccant: sed in spiritum

sanctū instinctu cuius canones facti sunt. lxx. di.

illud. xxx. q. i. c. nulli phas. et. l. di. si dyaconus. et

c. si ille. de pe. di. i. §. quod autem. ver. sicut est hec

blasphemia. Nec eos excusat abusus eorū tempo-

re diuturno. q. transgressio p̄cepti diuini seu cano-

nici periculum salutis inducit: ibiq; tāto sunt gra-

uiora peccata q̄to in felicem aiām detinēt diutius

alligatā. extra de consu. c. cū tanto. ff. de re milit.

l. q̄ cū vno. §. leui. Nec eos certa scia tolerātia seu

desidia abbatū i hoc excusat qd dicā. j. e. §. p̄xi. p̄xi

§. nos autem. in p̄xi. magne glo. qz contra prece-

pta regule non valet abbatū dispensatio expressa

puta quod habeat monachus p̄p̄rius vel huius-

modi. xi. q. iij. si quis episcopus. c. c. se. et se. sal-

uo eo quod no. j. c. consti. §. qz vero. in magna g.

in p̄xi. questione ergo multo fortius nec in tali-

bus excusat monachum sola dispensatio abbatū:

cum plus operetur consensus expressus q̄ tacitus

ff. de re milit. l. expressa nocent. C. de consitu. pe-

cu. autenti. si quando in fiū. Immo licet dicamus

in pluribus p̄ceptis cōtra regulam abbatem dis-

pensare posse. vt dicam in glo. j. c. consti. p̄xi.

et. ca. quidam.

et. c. ad firmaz.

et. c. venialius.

Itez de esu car-

nū et p̄ciosi-

tate ciborū. j.

c. ad hec qm. et

c. idem. cūz duo-

bus. c. se. Item

in vendicatiōe

liberationū et

diminutiōe iue-

riū canonico-

rum. vt. j. e. c.

volentes. in fi.

Itez i annuali

redditiōe ratio-

cinorū. j. c. de

p̄latis et bre-

Uerfus.

Canonū

contēpto

res peccat

in spm s̄

ctum.

Adcho-
rū cōuer-
satio.

De monachis: et canonicis: et monialibus. Regnū celozū. Fo. Lx.

quādoq; est htraq; dispensatio: qz abbas lance mentis sue directe pensat et ponderat quid magis expediat sequi regule & canonis rigore: vñ ei cōta tis dispensationē pferre. an monach⁹ hoc admittit benigno fauore et zelo obediētie nō pterua vel oc cūtatōe simula ta. vt sic dispē satio dicatur di creta pensatio vt no. Sup. ef de elec. l. 3. canō. b. carere. li. vj.

Papa si ne causa dispensat peccat.

Alioqui etiā si papa dispensa ret sine iusta cā cū monacho in talibus phibit⁹ peccat dispē sās et ille cū quo di spensatur. vt si gnāter no. In no. extra de sta. mo. cum ad mo nasteriū in glo. nisi ex cām Re diū ergo nescio nisi q; emēdent senes id qd pec cauerint iue nes. nam i qua cūq; hora pctoz conuersus fuerit et ingemuerit: vita viuēt et nō moriet. eze. xviij. et de pe. dis. i. s. hoc idem. f. c. 2. sti. c. fi. alioquin pter salutis dispē diū: cū nec regule coarctatio nec canonū cohercio nec dei reuerētia remediū vel emendationis aliqd attulerint: summe timendū est de subuersione tāte religionis ita q; ppter eozū obstinatā improbita tē dñs vineā suā alijs agricolis locabit excolēdā. Math. xxi. c. ar. in hoc qd dixi. s. e. consti. cū hone statis. i. glo. pe. dignū est enī vt careat noie qui ca ret operis et rei executōe. lxviij. dis. s. qd autē. C. de epi. & cle. l. decernim⁹ i fi. C. de defen. ci. l. defen sores. vel. C. de feri. l. anullo. nouit ille qui nichil ignorat me hec nō scripsisse i detractionē scēte reli gionis s; ad recōcilandū edificatiōē modestie re a

Clariss⁹ pmoziū stipēdijs. (gular. j. e. s. fi. hec regula exponit illud qd le. s. e. in pzin. b. Inter omnes. ij. pars. c. Quinimodi. l. i. cedētes. l. p penitētie semitas: d. Deo proximū. in factis ergo meritorū sicut i ieiunijs / oronibus / vigilijs / et hmoi: magis pre miabitur religiosus q; seipm deo obtulit q; secula ris. nā et magis penitet in factis meritorijs. ar. in hoc qd le. et no. xl. dis. homo xpianus. no. w. ef de reli. & ve. sac. c. i. s. i. ppe fi. b. i. cibū. in cle. Iuxta qd dubitari possēt an status mendicantiū sit perfe ctior q; istoz? videt hic qd nō. Itē apłus dicit bea tius est dare q; accipere. xx. ca. in fi. et scribit ef de cele. missa. c. cū marthe. s. i. b. lane. q; rō facit q; sta tus bonozū qui dant de pprio pcellit vtrūq; statū pretactū. xl. di. nichil est. Sed cōtra facit p mēdi cātibus illud euāgelij. Math. xix. c. ecce reliq;mus

oia & et facit qd no. s. e. cōsti. xpiane. s. et hys. in glo. tanq; bona circa mediū. Solutio hmoi dubi tationis theologis est reliquenda. vt not. w. ef de regularibus vt pfectiores. b. nō mendicantiū i cle. e. Ordine monachozū. quozū vita subiectionis

ctimoniam: & immissionem p angelos malos preclude re: atq; illatos ab hostis gladio et insidijs sanare lā guozes. Quoniā igit hec sancta religio aliqui bus solutis constātie no dis dum in luxum laben tem ad tramites latitudi nis q; ducit ad morte mī serabilis declinauit: occur rimus sub diuino p silio et spe celestis adiutorij: vt officij nostri debito circa oportuna reformatione salubriter insistamus.

Rapientem. l. ordinem qd est. s. Illius. l. ordinis sancti benedicti. m. Et immissionem per angelos malos. vt in po. Attendite popule meus legē meaz. sed de angelis bonis et eozū ministerio no. w. ef de re. et venera. scōzū. c. si dñm. s. i. ver. ex ministerijs. in cle. o. Quoniā igitur. iij. pars. p. Solutis. i. dissolutis seu laxatis. q. Constantie. l. regularis. r. Latitudinis q; ducit ad mortē. est enī lata bīa q; ducit ad pditionē et multi transeūt p eā. Math. viij. c. Nūquid ergo plures dānabūt q; saluabū tur? videt q; sic p auctoritatē pdictā. Cōtra videt p hoc qd le. et no. p orig. s. e. 2. sti. iustus. j. respon. post pñ. b. misericors enī. Sed ibi illa opinio re probat tñ solutionē huius qstionis credo patrē in sua pātē retinuisse. vt not. w. ef de sum. tri. et fi. ca. fidei. s. i. b. oim. naz potēs est semp deus i mo te vt liberet put vult q; ex iusticia dānare posset de pe. di. viij. c. vlti. et p totū. r. Occurrimus. p labile luxū pdictū. ar. in hoc qd le. & no. s. i. cō. otho. vsum. s. huic igit in pñ. Si enī p eāis corpo ralibus & pcedētibus cogitaui⁹: quāto magis p aiariū salute est prouidētia nre sollicitudinis adhi benda? autē. vt cū de ap. cōg. s. oibus. colla. viij. f. Officij nri debito. sic. s. e. 2. sti. in prohe. s. vlt. t. Insistamus. que diligēs insistētia appet p tra ditionē articulozū sic sequentiū ita hoc tñ videtur quasi phemū ad sequentiā regulā scēti bñdicti con firmātia & ducētia ad regnū celozū. de q. s. e. i. pñ.

verbum habet. viij. q. i. hic ne quāq; s. fi. f. Sta & noie bñdictus. vt sic nomē suū sit cō ueniēs rei. isti. de donat. s. est & aliqd. g. Docēte spī ritu scō. donā hmoi supat oēs leges. vt scribit metricē. Tu spī ras vbi vis. tua mīera diuidis vt vis. vt. not. w. ef de reli. do. c. i. in fi. in cle. h. Charisma ta. gratiosa do na vel pciola et potiora spūscī i Altior. als arctioris.

Damna bātur ne plures q; saluabū tur?

Cōstitutio dñi Othoboni.

Sanc. cōtinuatur tractatus de monachis.
Dyaconus cardinalis. seu postea opor-
 tuelis epus factus. s. e. cōstit. i. phe. s. vlt. s. vlt.
Constituit. l. in 2^{ti}. otho. audiuimus. s. ad huc
 mus. vbi de hoc notatur. Joan. de athon.

Ut qñq.
 scz maior. xij.
 annorū et vbi
 habit⁹ nouicio
 cū ab habitu p
 fessorū nō sunt
 distincti s. sic to
 tum illud dictū
 est planum per
 decret. extra de
 regulari. is qui
 lib. vi. et eo. ti.
 eos in cle.

In mona-
 sterio. nō men-
 dicantur qz in
 mēdicatib⁹ ali-
 quid aliud sta-
 tuitur. extra de
 regulari. nō so-
 lū. s. c. le. li. vi.

Professio-
 nē. l. expressaz.
 et dicit pfectio
 a profitendo.
 vt no. w. et de
 elec. c. i. s. pzo-
 fessione in cle.

Grauer
 puniat. Et cu
 de correctioe il-
 lozū in his que
 concernunt re-
 gulā agit: tunc
 de plano proce-
 dit. et de accu.
 c. pe. Sed qñ cō-
 tra religiosus p
 latum procedit
 vt ab admistra-
 tione amoueāt
 tunc ordo iuris q̄ in veritate facti cōstitit nō autē
 in iuris subtilitate seruandus est. et de accus. qua-
 liter. ij. s. fi. ibi nō credimus vlt⁹ quaqz et. et no. p
 doc. e. c. verū. peruenierit. et dicto. ca. pe. in fi. In
 casu hō pposito est iam pena certa de plano insti-
 genda. s. pzo. s. in fi. et adde qđ dicaz. s. e. consti.
 porro. in glo. vlt tractat.

Haberi debeat pro professo. l. tacite sed plus
 inducit professio exp̄ssa q̄ tacita no. Sup. liij. di.
 si seruus. ar. s. e. s. fi. id hic cōpellit exp̄ssam face-
 re p̄fessionē. cetera tacita in isto primo respon.
 refricant. s. s. pzo. vnde ibi dicenda cū his q̄ scri-
 pli. s. in consti. othonis audiuimus. s. ad hucimus.
 hic si placet tibi sufficiant.

Ros autem. ij. pars.

Iustans pena. que plus faceret q̄ cōminata.

C. cōmi. epi. vel pzo. grā. p. totū. et hic sequitur.

Nō cohibet a delicto. vt sic qđ timor dei a malo
 non renocat ecclesiastice saltē coherceat seueritas
 discipline: et quos fauus mellis non leniat / fellis
 amaritudo cōpescat. l. e. s. no. et de elec. cū i cōstitis

uisda deliberatione consti-
 tuit: vt⁹ q̄cunqz admitt⁹
 est i⁹ monasterio ad p̄bati-
 onē / p̄fessionē incōtinētī
 faciat āno p̄bationis elap-
 so: aut exeat de eodē. Alio
 quin abbas vlt⁹ pzo. q̄ alt-
 quē sine p̄fessioe sustinuit
 vltra ānū p̄sīdētes in ca-
 pitulo grauit⁹ puniat: et
 nouici⁹ q̄ sic fecerit p̄fiteri
 cogat vlt⁹ haberi⁹ debeat p
 pzo. fesso.

Nos autem vt exp̄s-
 sa instans⁹ pena coerceat:
 quos dilataz tacita sub cō-
 fidētia ipunitatis nō⁹ cohī-
 bet a delicto: adiiciēdo sta-
 tutū⁹: vt abbas^m / pzo. /
 vel abbatissa cuiuscunqz⁹
 ordinis vel religionis exi-
 stat q̄ nouiciū⁹ p̄fiteri nō⁹
 fecerit āno p̄batiōis elap-
 so (nisi canonico fuerint i-
 pedimēto⁹ detēti: vel noui-
 cius ille monasteriū⁹ exie-
 rit) infra mensem: taz diu
 in omnibus septis feriis i

nouici⁹. vt no. w. et de sta. re. ne i agro. s. sane. i. fi.
 p **N**on fecerint. cū tñ huiusmodi nouici⁹ i eius
 obediētia sint cōstituti: qui si inobediētes fuerint
 punient. vt le. s. no. et de ma. s. obe. cū i eccl⁹is. i. fi.
 q **F**ecerint. l. dicti p̄lati seu p̄sidentes.
 r **I**mpedimento. de hoc dixi. s. in 2^{ti}. otho. ba-
 silarum. et ne. in glo. pe.

Monasteriū exierit infra mēses. a tpe anni p
 bationis elapsi. et si dicamus hic loq̄ i casu tacito
 sup̄ra. c. j. respō. s. vt quocūqz: tñ cōtinēt hic mo-
 deratis mēsis benignam et sp̄alem disp̄sationem
 in tacite p̄fessis p lapsū anni vt in decre. ibi all.
 cū post p̄fessionē verā exiens redeundo ad sc̄m
 a fide et religione retro abeundo cū iure dicit apo-
 statate. vt le. et no. l. di. c. pe. in fi. vbi not. Sup.
 duo genera apostatarū. La religione ad seculū et

s. fi. et tēpora-
 lis pena corripit
 at quos sp̄ialis
 non corrigit di-
 sciplina. et de
 hereti. vgetis.

Abbas. po-
 tius est nomen
 officij q̄ dignita-
 tis. no. l. di. acce-
 dens. Item po-
 tius est nomen
 solitudinis q̄
 ordinis vel ho-
 noris. vt no. et
 de eta. et quali.
 c. tuā. i. g. pe. et
 no. w. de resp̄.
 c. i. in pñ. in cle.
 nō tñ ab eis oēs
 honore abdicō.
 vt. s. in consti.
 otho. qm̄ tabel
 lionū. et de p̄i
 uil. abbates. li.
 vi. cum li.

Cuiuscunqz
 ordinis. non ex-
 go hoc statutū
 restringitur ad
 ordinem mona-
 chozū tñ vt p̄z
 sup̄ra i consti.
 audiuimus.

Nouiciū.
 sic dictus est hic
 añ anni lapsū
 vt leg. et no. et
 de regularibus
 eos i cle. Aliter
 tñ qñqz accipit

Nouiciū.
 sic dictus est hic
 añ anni lapsū
 vt leg. et no. et
 de regularibus
 eos i cle. Aliter
 tñ qñqz accipit

Process⁹
 cōtra reli-
 giosos q̄-
 lis esse de-
 bet.

abbas aut
 sit nomē
 honozis.

Ut constitutiones sanctorum pontificum legantur. Porro. Fo. Lxi.

monach⁹ a fide ad cultū ydolatrie. C. de apost. p totū Quod
 si a mona vero vult regula religiosorū nō mendicantiū non
 terio ex: corrigibiles subditos fugitivos sen ptinaciter ob-
 pellit vbi stinatos a monasterio excludi. vt le. et no. extra de
 ponetur. maio. et obe. cū ecclesijs. in fi. nō intelligas q pro-

pter hoc absol-
 uant ab obser-
 uantia regulari
 scdm hoc multi
 post pfectionez
 affectarent tali
 ter deponi s; ex-
 cluduntur a mē-
 sa cōi & cōi capi-
 tulo & a cōi doz
 mitorio retri-
 dendi in aliquo
 ergastulo seu lo-
 co carceroso vt
 ibi not. p ab. et
 Jo. and. et no.
 xvij. q. i. q. si
 pnam. n. faci-
 le ptz. e. cōsti. p
 uenit. in fi. & ex
 de regulari. ne
 religiosi. de hoc
 no. p. g. et doct.
 vbi not. i. regla
 ptineri q extēs
 prima vice recō-
 ciliat⁹ recipiat
 sic scdo vel ter-
 tio. postea vero
 tūc sciat oēm re-
 uersionis aditū
 denegari. quod tamen intelligitur vt. s. dixi.

pane et aqua ieiunent⁹ do
 nec⁹ nouiciū illū fecerint⁹
 profiteri. **Nulli⁹ quoq;**
 nouicio atēq⁹ pfectionē fe-
 cerit aliqd officii vlt mini-
 steriū 2mittat⁹ cū⁹ eo tpe
 ita regulari discipline de-
 dit⁹ esse debeat & intētus:
 vt⁹ ad talia diuertere sibi
 valde⁹ pernociuum aper-
 tissime dinoscatur.

**Ut constitutiones sancto-
 rum pontificum legantur.**

Summarium.

**Iuxta constitutionē di-
 cti legati iubentis vt plati
 cōtinuo post regulā scribi
 faciāt constitutiones sumo-
 rū pontificū ad moxē pti-
 pue ptinētes vt sunt i hoc
 statuto memorate. statuit**

Moniciū
 pcutiens
 est excoi-
 catus.

a **Ieiunent.** l. plati in hoc negligēs maximuz
 qz bonū puenit ex ieiunio de cōse. di. v. sunt tibi.
 le. et no. Guy. xxxv. distin. sexto die.
 b **Donec.** de hoc termino dixi. s. e. cōsti. domus
 dei. q. quod si rector. ver. donec.
 c **Nouiciū.** non exeuntz infra mensem post
 lapsum anni probationis.
 d **Fecerint.** i. ipsi prelati cōpulerint.
 e **Nulli quoq;** iij. pars.
 f **Anteq⁹ pfectionez.** l. expressam. de tacita vero
 q sit post lapsum āni pbatōis. vt. s. dictū est non
 fuit dubiū cū aū oēm professionē nō d; pfecte reli-
 giosus. l. quo ad tractandū 2tingētia statū mona-
 sterij. et de elec. ex eo. s. vlti. li. vj. Sed an pcutiēs
 nouiciū nō professus sit excoicatus? tenēt Inno.
 et Hosti. q. nō. quali nō sit psona religiosa vt ipsi
 no. et de regularib⁹. c. statumus. eozū tū opinio
 in hac parte cōfunditur. extra de sen. ex. c. religio-
 so. s. fi. lib. vj.
 g **Comittat.** et de elec. nullus. li. vj. ple. habet
 hoc et de sta. mo. ne i agro. s. sane pziatus in cle.
 h **Cum eo tēpore.** l. pdiu remanet nouicius.
 i **Regulari discipline.** ar. i hoc qd le. et no. xvij
 q. ij. nullā. et facit qd scripti. s. e. 2sti. in probe. in
 pu. Ut tū scias em regulā scēi bñdicti disciplinaz

monachi delinquētis in. vij. gradibus consistere. monachi
 primo enī sit secreta monicio. Scdo publica capi disciplina
 tularis correctio. Tertio simplex seu minor excoi consistit i
 catio. Quarto ieiunij inflictio. Quinto flagellozū septem.
 publica capitularis vapulatio. xx. q. iij. ppositi.

**vt eas sic scriptas magi-
 ster nouicioz ita diligēter
 ipsos nouicios eas doceat
 vt fere ediscāt Et vt pzedi-
 cte cōstitutiōes quotānis
 bis. l. i pziipio aduētus &
 in quadragesima cōuoca-
 tis monachis in singulis
 capitulis perlegantur.**

Dyro⁹ cū⁹
 ignozātia
 mat erro-
 ris ita i ite-
 ritū ducat
 vt⁹ cecus
 ābulans i tñbzis illi⁹ nō
 sētiat prius dānū q incur-
 rat: pdict⁹ legat⁹ salubri
 constitutione decreuit⁹ vt
 abbates et pzioces conti-
 nue post⁹ regulam scribi

et. xvij. q. i. nec
 aliqua. Sexto.
 ad dñm p pctō
 cōis ofo. Septi-
 mo de monaste-
 rio expulsiō. vt
 verius ppetue
 penitētie iposi-
 to p modū quē
 dixi. s. s. pxi. i.
 i glo. a tpe. i fi.
 hoc no. p hosti.
 et Jo. an. et de
 regularibus ne
 religiosi i fi. est
 autē disciplina
 rez quārticūq;
 obediētia scia.
 no. Guy. j. dist.
 consuetudo.
 k **Ut ad talia**
 sez officia et mi-
 nisteria.
 l **Valde pno-**
 uiciū. cū p ligi-
 ficet hic valde:
 ergo duplicatio
 geminat atten-
 tionē intellect⁹
 ar. i hoc qd no.
 ff. ad trebell. l. i.

m **Dinoscatur.** Et et alia hñdi rō qz (balista.
 in magistrū assumi nō debet qz forma discipuli nō
 assumpt. l. regularē disciplinā plene expiundo i
 gradu inferiori. vt. s. in prin. s. ptz et de elec. cū in
 magistrū. ar. C. de leg. tu. l. vlti. j. respon. i. q. vij.
 cōueniētibus. s. nō oportet nos. xvij. q. i. sic viue.
 et. c. le. Joannes de athon.

n **Dyro.** Continuat⁹ circa monachos.
 o **Luz ignozātia** mater erroris. xvij. q. i.
 dist. c. i. et. c. si iuxta. et dixi. s. in consi. otho. sacer-
 ordo. ver. illuminatos.

p **Ut cecus.** de quo no. s. c. consi. xpiane. s. i. in
 glo. cecus.

q **Ergo illius.** l. ignozātie. ar. s. e. cōsti. in phe.
 s. pe. in fi.

r **Decreuit.** sub generalitate que tangitur. s. in
 consi. otho. audiuimus. s. fi.

s **Post regulā.** qz rla in capitulo debet legi et ex-
 poni in vulgari propter simplices. et de sta. mo.
 ne in agro. s. regula quoq; in cle. simplicitas enim
 seu modica litteratura in monacho nō videt viti-
 peranda: cū bonus monachus viz bonū clericum
 faciat. xvij. q. i. legi. Sed nescio an hac 2sideratio-
 ne religiosi possessionati qui licet habeāt aliquos
 dociles et ad proficiendum in studio habiles: eos
 tamē ad studiū mittere seu exhibitionem talibus

Constitutio dñi Othoboni.

ministrare multas abhorret de bonis monasterii licet abundet diuitijs ad habendū equos pinguiſſimos et alia delicata: ſed verius credo hoc nō pcedere ex zelo inſiſtendi cōtemplationibus deuotis. vt intendit auctoritas p̄tada p. c. legi. quinimo ex inuidie felle

ne aliqui inter eos ſapiētiōres vel meliores ſi-
ant / qui eoz quādoq; idiota-
rum inſolētiās i-
crepet per ſcri-
pturas: nec eoz
pianda piacula
falce labiozum
ſuccidāt. ſicpta
les iūdi legem
fuſiam caninaz
olim ppter ei⁹

iniquitatē abrogatā reſuſcitare nituntur: duz nec ſibiſplis proſunt nec alios proſicere pmiſſit: ſed retrahūt potius et obſectāt. ar. iſti. de. leg. ſuſ. cau. in textu et in glo.

a **C**onſtitutiones. de quibus ſequitur.

b **G**rego. pape noni. qui ſic vocat. q. gregē cuius cōſtitutiones in corpore canonis ſub diſtincti-
titul locatas libzū decretaliū nſcupamus. vt p̄t-
et in prohe. q. gregorio nō reſidet vir eminētiōris
ingenij in cathedra piſcatozis. vt ibi no. 30. and.
ſicut idem aſſertit Guy. de bonefaci. viij. extra in
ſalutatione. ante p̄ohemiū. lib. vij.

c **E**x parte tua. in illo capi. dicitur q. qui vltra
vññ annū deſert habitū monachalem licet tacite
p̄ſumat p̄feſſum eſſe: regulā tñ ſcōm formaz or-
dinis exp̄ſſe cōpellitur p̄ofiteri: vt ſic illa decre-
talis cōcordet iuri nouo de quo le. et not. ſupra in
conſti. p̄ori.

d **S**tatuimus. vbi infra probationis annum
poſſet nouicius redire ad ſeculū niſi exp̄ſſam p̄-
feſſionem fecerit. vel tacitaz: vel niſi appareat ip-
ſum voluiſſe vitam abſolutā mutare. Scōo dicit
q. vbi habitus nouicioz et p̄ofeſſozum non ſunt
diſtincti tpe p̄ofeſſionis beſtes debēt benedici.

e **R**e religioſi. vbi dicitur q. religioſi fugitiui
ſunt reuocandi & ad monaſteria redire cogendi ſu-
per quo vide qd dixi. ſ. c. p̄ori. ſ. nos autē. in glo.
a tempore in ſi.

f **M**onachi. in illo capitulo monachi cauetur
p̄mo q. monachi p̄cio ad monaſteria non debēt
recipi: nec ſoli debēt per villas vel per parochias
ire. alſ pena imponit recepto et recipiēti. de quo
j. e. conſti. monachos. Scōo dic in. c. monachi q.

regularis quicunq; peculiū habere non debet niſi
p̄ofter adminiſtrationē ſibi iniunctā: contrariū
vero faciētibz imponit tertio penā. j. e. c. p̄ori.
Tertio dic. c. monachi q. p̄ioratus vel obediētia
eij p̄cio non conferantur. alioquin danti et reci-
pienti pena imponitur. facit. j. e. conſti. ad firmā
Quarto dicit. c. mōchi q. vbi p̄iores per electionē
canonicam in conuentualibus eccleſijs conſtituti
ſunt: niſi ppter crimen aut maioris monaſterij vti-

litatem non reuocantur.

g **C**um ad monaſterium. j. tractatur de beſti-
bus et atrio monachozū de pleriq; alijs modetiā
cōcernentib⁹ mōchalē. q. decretat hodie inouat et
obſeruari p̄cipitur. extra de ſtatū monachozum

c. ſtatuiſſus et. c. nere-
ligioſi. De ſtatū mona-
choz. c. monachi. c. cū
ad monaſteriu. c. in ſin-
gulis. c. ea que. De ſymo-
nia. c. quoniam ſymonia
ca labes De ſententia ex-
coicatiōis. c. monachi. c.
vniuerſitatis. c. cū illoz

ne in agro i cle.
Tñ i ſingul re-
quis ibi ſtatū
tur. ix. articuli
circa reforma-
tionez monaſte-
riozū p̄mo ſta-
tuens q. p̄uin-
cialia religioſa
rum cōcilia ſin-
gulis triennijs
celebrentur: et
hoc inuouat. c.
ne in agro. ſed
tñ in hac parte

nō ſeruatur: q. non eſt ſtatutū quis hoc exequat.

h **E**a que. vbi tractat in. j. parte de correptione
ne monachoz per viſitatores faciendā. vbi no.
Inno. p̄auam conſuetudinem de qua ibi loquit
per quaz imponebatur nimis leuis / vel ſm hoſti.
nimis rigida pena: ita q. ppter hoc fiebāt plures
apoſtate. cum tamen p̄ menſura peccati debet eſſe
plagarum modus. Deutero. xrb. c. in p̄uici. In
ſcda parte illius. c. ea que tractatur de correptione
abbatum de qua dixi. ſ. conſti. p̄ori. j. reſpon. in
glo. et cuz. Sed nūquid viſitatores poſſunt abba-
tem remouere? dic aut loquimur de viſitatoribus
ſimplicibus qui non ſunt iudices: & tales non poſ-
ſunt remouere: ſed habēt epiſcopo huiusmodi de-
nūciare. extra de ſta. mo. in ſingulis. ſ. itaq. vbi
de hoc uo. per Inno. et hoſti. Aut loquimur de vi-
ſitatoribus qui etiaſ ſunt iudices et tales poſſunt
bene remouere ſiue ſint ſpeciales ſiue generales.
extra de reſcrip. c. dilectus. j. extra de elec. p̄ iquili-
tationem. 30. de athon.

i **Q**uoniam ſymoniaca labes. in illo capitu-
tractatur q. religioſi ex tunc per ſymoniā recepti
cum recipientibus de monaſterio ſunt repellendi:
et in alijs monaſterijs ad agendam perpetuam pe-
nitentiam detrudendi.

k **M**onachi. illud capitulum dicit religioſos
ſeipſos in clauſtro percutientes pro abſolutione
ad ſedem apoſtolicam non mittendos: ſed per ab-
batem vel epiſcopum cohibendos.

l **V**niuerſitatis. vbi dicitur q. abbas qui fecit
ſuum monachum verberari per laycum et etiaſ
ipſe verberans ſunt excoimunicati: nec ab alio q. a
papa ſunt abſoluendi.

m **C**um illoz. vbi excoimunicatus pro vio-
lenta manuum iniectione ſcienter recipit ordines
ſi eſt ſecularis tunc eſt deponendus: ſi eſt religio-
ſus ab ordinibus eſt ſuſpenſus. Jtes qui ignorat
ius vel factum cum ſit excoimunicatus fuerit ordi-
natus cum eo ſolus papa ſi ſit clericus ſecularis:
ſi tamen ſit religioſus: tunc ſuus p̄elatus cum eo
poterit diſpenſare ſi ignorātia ſit probabilis: niſi
exceſſus ſit euozinis.

Monach-
us an
peculiu
poſſit ha-
bere.

Ut constitutiones sanctorum pontificum legantur. Porro. Jo. Cris.

a De monialibus. ubi episcopus potest moniales absoluere excommunicatas pro quacunque violenta manu iniectio.

b De fideiussoribus. versiculus.

c Ad quibusdam. ubi dicitur quod si sine prelati licentia et maioris partis capituli religiosus fideiussor inbeat vel mutuum det i cunctis monasterii utilitatem non conuersum: conuentus non obligatur sed ipse acriter punietur.

d Si quorundam. i. illo. c. continetur quod si platus grauet suam ecclesiam pro debitis alienis ab administratione suspensus redditur et ecclesia non tenet Decretales vero predictas i. textu sic summa ppter simplicitatem iuniorum. vt. s. c. post prim. in glo. que regula.

e Nos autem. ij. pars.

f Magistri nouicioz. qui magistri debent esse senes et in regula experti. ex de sta. mo. ne in agro. s. regula. ver. nouicijs. in cle. q. zelus. i. amor eis iuuenibus ad virtutem crescit: si tamen a senioribus constituantur. sicut enim sensu conuersatio sic iuueni est educatio perfecta. vnde illud moralium mores a coniunctis formantur vt in psal. le. Cum sancto sanctus eris et. et hec legunt et no. autem. de monach. s. cogitandum. in fi. colla. i.

g Nos. l. nouicios

h In regula. que dicitur specialis norma viuendi vt le. et no. per sup. ij. di. regula. in prin. ar. liij. di. multos in fi. lxi. di. vnde hic loquitur de regula. c. quorundam religiosorum vt sequitur. in qua tria sunt substantia: humilitas obediencia/ abdicatio ppteritatis/ et custodia charitatis. vt le. et no. extra de sta. mo. cum ad monasterium. s. fi. et not. c. ne i agro. i. resp. h. iuxta tamen dispositionem abbatis in cle. per quam litteram videtur quod nichil preceptum seu imperatum in regula sancti benedicti quin ad dispositionem abbatis proprium valeat relaxari. vt ibi not. w. ex. xvj. q. i. sunt nonnulli. vnde per omnia alia ei obediendum est quibus graue precipiat: dum tamen notorie de se non sit impossibile danosum vel mortale. vt ipse no. e. ti. ne in agro. s. pe. h. neq. h. ad monitionem abbatis. extra de tempo. ordi. ad aures. dic tamen de hoc vt no. supra. e. consil. regnum celorum. i. resp. in glo. vt patet i questione ibi tacta. Caueat ergo abbas vt in seipso ostendat qualiter alios in domo domini oporteat conuersari quia quod de co agitur de facili a subdito trahitur in exemplum. extra de elect. cum in cunctis. extra de voto. c. magne. et de hoc scriptum supra in consil. otho. quid ad venerabiles. s. i. in prin. et facit quod dicam. j. c. consil. ad firmam. s. nos autem. i. fi. Euitent quod religiosi subditi super oia rebellionem et inobedientiam. ar. in hoc quod dixi supra. e. consil. in prin. pro hemij. Inter. xij. eni abusiones claustrum que totas religionis obseruantias corrumpunt sunt hec prima et precipua vt patet per ordinem abusionum

que sequuntur. prelatus negligens/ subditus in obsequio claustrum diuersus/ iuuenis ociosus/ senex obstinatus/ habitus abusiones preciosus/ cibis exquisitus/ tumor i claustro/ his sunt. xij. in capitulo/ dissolutio in choro/ irreuerentia circa altaria/ monachorum curialis/ monachus caudicatus.

les. Nos autem adiungendo statuimus et districte precipimus vt magistri nouicioz eos i regula

ro. h. silentium eorum. ibidem in quibusdam locis alijs gratis. Quero an i capitulo quo tenentur ad silentium in dicto. c. cum ad monasterium. s. in oratorio oino debent silere ita quod nichil alicui loquantur clam vel palam? videtur quod sic quod non debent loqui post completorium. vt le. in regula sancti benedicti. vnde le. neemie. viij. c. Leuite silentium faciebant in populo ad audiendum legem. Item act. xij. c. surgens autem paulus manu silentium et. Item. i. ad thimo. ij. c. docere autem mulieri non permitto neque dominari in virum: sed esse in silentio. Item amos. viij. c. in omni loco proicietur silentium. Preterea hoc idem arguitur ex ratione silentij quod quieti a mundanis fabulis in deum plenius contemplentur vt no. w. extra de sta. mo. ne in agro. s. vlt. in cle. et facit. v. q. i. quidam i prin. Sed contra satis videtur silentium. l. non clamofum seu altum sed dumtaxat bassum et occultum habeatur colloquium. ar. in hoc quod le. et no. missam celebrari sub triplici silentio. ar. xi. di. ecclesiarum in fi. ver. tripharia. ar. op. extra de pe. et re. quod in te. s. i. et factus hoc probatur ecclesiastici. ix. c. ubi dicitur verba sapientium audiunt in silentio plus quam clamor principis inter stultos. Item alibi dicitur erit cultus iusticie silentium et non cum tumultu vt colligitur. v. q. iij. in loco. Solutio credo quod inter se in actibus ubi signa eorum eis sufficiunt silere debent a verbis vt in dicta regula sancti benedicti: cum alijs auctoritatibus pro prima parte inductis: sed quo ad extraneos vel ubi inter se signa eorum non sufficiunt ad expressionem veritatis requisita vel utilitatis ecclesie seu communicationis fructuose: potius quam voluptuose: non crederem tractatum vel colloquium prohiberi in contrarijs pro scda parte inductis et ar. in hoc quod alibi scribit vocauit mariam sororem suam silentio dicens magister adest. Jo. xj. Non enim regula sancti benedicti precepta sunt adiuncta vt esset vinculum iniquitatis sed potius regularitas et modestie. ar. extra de app. c. iij. et. c. cu speciali. autem. de man. prin. s. neq. ver. et non pmittere privilegium. col. iij. p. xij. q. iij. inter cetera: sed iniquitas esset nisi in talibus prope tactis voluntate suam per verba adepta demonstrare valerent. ar. xlij. distinct. sit rector. in prin. cum non ex signis seu opinionibus singulis: sed iuxta comunem usum talia debent exaudiri. ff. de superlect. le. l. labeo. sic quod alij regula vergeret in deteriores exitum quod esse non debet. xxiij. q. iij. si aliquid. C. de nupt. l. imperialis.

Silentium autem sit oino a religio: lo suadetur

Religiosis tria sunt substantia.

Cōstitutio dñi Othoboni.

a Sancti bñdicti. sub cuius regula viuunt omnes monachi tam albi q̄ nigri cisterciens. et alij.

b Sancti augustini. sub cuius regula degunt oēs canonici. j. in glo. p̄ori.

c Seu quacūq̄ alia. s. sancti francisci: nam in hīs tribus bñi

uerforū religio forū regule ori ginaliter finali ter sunt funda te: vt plen. dixi sup̄a in consi. oth. audiuim⁹. in principio.

d Eam. s. re: regulam sancti bñdicti vel sc̄.

e Sciat. s. q̄ libet religiosus vt. s. p̄z. ergo videt nimia ne gligētia in mo nasteriobbi ma gnus habet nu mer⁹ monacho rū si nō habeat regulam nisi in vno loco obseu re positam: cū tunc q̄libet eoz nō posset libere eā ad placitum recordari.

f Predictate be rō. iij. pars.

g Et i capite quadragēsimē. sic in 2sti. otho.

quid ad venerabiles. in fi. Jo. de athon.

h In capitulo. locus est parlamēti et disciplīne vt no. w. extra de regulari. c. i. in fi. s. respon. ver. in capitulo. in cle.

i Perlegantur. de verbo ad verbū. sic. s. e. 2sti. honoris ecclesiastici.

k Quia vero i monachis. Cōtinuatur tracta tus de monachis.

l Detenta proprietate. hoc est sine licentia et ex pressio permittu capituli vt. j. declaratur p̄z et de sta. mo. cum ad monasterium. s. i. et ple. dicam. j. ver. proprium non habeant.

m In cuius. habite. s. proprietatis certationes de hoc dixi. s. in cōsi. otho. auditu. in fi. s. respon.

n Et corruūt. s. monachi vt. s. in prin. cū tñ eis oīa debent esse cōmunia. et de p̄ben. rō. vñ vñsus. Nil propriū nisi sit vicin cōmunia queq̄. Sic lo quimur sed nō fruimur cōmunibus eque. vt hoc no. w. et de sta. mo. ne in agro. s. q̄z vero in prin. in cle. et facit qd̄ dicam. j. statim.

o Statuit. sub generalitate de qua dixi. s. c. p̄ xi. in prin. ver. decreuit.

p Propriū non habeat. hoc quilibet rēporalia p̄p̄hendit. i. q. iij. p̄ totū. ff. de ver. sig. l. pecunie

sancti^a benedicti vel san cti^b augustini seu^c quacū qz alia doceant et instruāt diligenter: ita q̄ quilibet monachorum et religioso rum regulam plene addi scat vel quasi cor detenus eam^d sciat^e. **P**redictate vero constitutiones in sin gulis monasterijs bis in anno: in principio scilicet aduētus et in^f capite qua drage sime oibus cōuoca tis in^g capitulo plegant^h.

De monachis proprie tatis et alijs religiosis.

Summarij.

Quia ex constitutione p̄dicti legati monacho p proprium habere non licet: p̄cipit omnibus abbatibus

verbi. et. l. pecunie noie. p̄tūctiq̄ modica sint nō licet monacho propriū habere fm̄ doc. ar. xij. q. i. nolo. et. c. nō dicatis. Sed adhuc opponit. s. q̄ licet mōcho h̄re peculū. qz spiritualia sine tēporalib⁹ nō p̄ficiunt nec subsistere possunt: sicut nec aia

Superiorem p̄cipue non habentibus bis in anno lquisitionem diligentes su per proprietas facere et inuentos canonicē et se cundum regularia statu ta punire: quod si neglexe rit ab administratiōe sint suspensi.

Quia^a vñ i monachis est q̄ si ido latia qua rucū qz re ruz deten ta^b p̄p̄ietas: in^c cuius vt tūm facile inducūtur et^d corruunt diabolo sugge rente: predictus legatus simplici p̄ceptione cano nis contentus: statuit^e vt quilibz monach⁹ p̄p̄iū^f

sufficienti. i. q. ij. placuit. et de insti. c. i. autem. vt det. sit numerus cle. s. i. colla. i. le. et no. et de p̄se. eccle. vel al. cū sicut Monachus vero singularis nichil habebit propriū: et hoc est qd̄ hic prohibet cū similibus. in mendicantibus vero succedit ele mosine loco dotis. vt no. Jo. an. et de regularib⁹ Johānes in cōmēto suo et qualiter nō licet mona cho habere propriū dixi. s. i. g. ij. et in g. monachi. le. et no. et de offi. o. quanto. P̄az religiosus pro prietarius in vita expellet de monasterio: in mor te vero in signū perditionis sepeliet in sterquilime et de sta. mo. sup̄ quodam. et. c. cum ad monaste riū. s. i. Nunquid ergo miser monachus oīno tem porali auxilio destitutus et forsan vñq̄ ad osten sionē pudibūdārū partū denudatus qui hodie re frigescente charitate non inuenit quicq̄ intus nec intra ministratē sibi pro vestibus et calciamentis vltra vñū nimis modicū adhuc dari cōsuetum qd̄ forte male et tarde sibi ministratur si tali frigore lassatus hyberno in futurū sibi prospiciat conser uando aliquid de victu suo q̄ sibi sup̄est vel abun dat incurrit has penas cōtra propriarios indu ctas? Videt Jo. an. tenere q̄ sic. extra qui cle. vel vo. c. vlti. s. i. vel dic q̄ nō licebit religioso aliquaz

Monas chus an possit pe culus h̄re.

uit. i. q. iij. ca. si bere. quis obiecerit. hoc enī natura fatet q̄ nullus p̄tūctiq̄ sp̄ual. et si sit frater mi nor vel carthu siensis sine cor poralibus. i. sine sustentatiōe corporis diu vi uere possz: et sic nec diu sp̄ualit p̄ficere. nemo enī vñto viuūt C. de ali. pupil. p̄stā. qd̄ ple riq̄ in fi. et hoc respectu tempo ralia sunt neces ria ecclesie sicut aia corpori. xij. q. i. expedit. et c. videntes. So lutio vñet mo nachus et p̄ofi ciet de fructib⁹ dotis monaste rij. nō enī debet mōsteriū i plu rib⁹ p̄lonis fan dari absq̄ dote

Capitu lū qd̄ est. **In** capitulo. locus est parlamēti et disciplīne vt no. w. extra de regulari. c. i. in fi. s. respon. ver. in capitulo. in cle.

Perlegantur. de verbo ad verbū. sic. s. e. 2sti. honoris ecclesiastici.

Quia vero i monachis. Cōtinuatur tracta tus de monachis.

Detenta proprietate. hoc est sine licentia et ex pressio permittu capituli vt. j. declaratur p̄z et de sta. mo. cum ad monasterium. s. i. et ple. dicam. j. ver. proprium non habeant.

In cuius. habite. s. proprietatis certationes de hoc dixi. s. in cōsi. otho. auditu. in fi. s. respon.

Et corruūt. s. monachi vt. s. in prin. cū tñ eis oīa debent esse cōmunia. et de p̄ben. rō. vñ vñsus.

Nil propriū nisi sit vicin cōmunia queq̄. Sic lo quimur sed nō fruimur cōmunibus eque. vt hoc no. w. et de sta. mo. ne in agro. s. q̄z vero in prin. in cle. et facit qd̄ dicam. j. statim.

Statuit. sub generalitate de qua dixi. s. c. p̄ xi. in prin. ver. decreuit.

Propriū non habeat. hoc quilibet rēporalia p̄p̄hendit. i. q. iij. p̄ totū. ff. de ver. sig. l. pecunie

Monas chis oīa sunt coia.

Religio sus nō de bet esse p̄ p̄ietari⁹

De monachis proprietariis et alijs religiosis. Quia vero. Jo. Cxiii.

penſionē vel pecuniā per patrem ſuū vel aliquē pro emptione beſtius ſubconſtitutam ſeu depu-
tatam retinere etiā ſi abbas huiusmodi retentioni
conſenſerit vel etiam ſi ſuper hoc publicū inſtru-
mentū habuerit. vt ibi no. Sed cōtra videt ſuade
re pietas: nam
dura eſt regula
i hac parte quā
forte ſi beatus
benedictus iuxta
moderna pſpe-
xiſſet nō ſic du-
ram feciſſet vel
factā mitigaviſſet
cū melius foret
habere luſcos/
q̄ penit⁹ cecos.

De cetero penit⁹ nō habe-
at: & ſi habeat: plato ſuo ſi
ne facti dilatiōe reſignet.

Quod⁹ nos efficaci⁹ p-
ſequētes ſtatui⁹ & diſtri-
cte p̄cipim⁹ q̄ cuiuſcūq̄
ordinis abbates & p̄iores

ſic intellige decret. eſt de condic. appo. c. bñt. ſicut
ſubſtātia p̄poſitionis ſunt de iure diuino ſicut
eſt renūciare p̄prio vt hic cum ſi. ideo nō poſ-
ſunt per pacta iuris poſitiui tolli. Sed hęc ſolutio
falſa eſt. nam huiusmodi que inducūt monachos

q̄ ſupiores abbates nō ha-
bent ſup⁹ p̄prietarijs bis
i anno inq̄ſitiōez faciāt di-
ligētē / vt quoscūq̄ tales
inuenerint ſecundum⁹ ſā-
ctiones canonicas et regu-
lariā ſtatuta puniant.

videntur proce-
dē a cōſtitutiōe
eccleſie ſeu eoz
regule. xij. q. i.
nōlo. ſed matri-
monium fuit a
deo inſtitutum
in paradifo. eſt
de voto. c. i. li.
vj. ergo videt
forti⁹ q̄ religio
que fuit conſti-

tuta ab homine: ergo eſſe nō debet diſcipulus ſu-
per magiſtrū. facit quod dixi ſupra in cōſti. otho.
cum nō ſoluz. ſ. i. ver. inter ceteras. Tu ergo dic
in hac queſtione ſolēni prout videtur ſentire Jo.
andz. extra de condic. appo. c. bñt. in fiñ. aliud eſt
in matrimonio q̄ in p̄poſitione. nam in p̄poſitio-
ne matrimonij eſt contractus qui fulcitur conſen-
ſu vtriuſq̄ nō autem alterius tantum. ideo con-
ditio ibi appoſita que ſit oīno contra ſubſtātiā
et naturam matrimonij cum vterq̄ contrahentiū
huiusmodi conditioni cōſentit: et ſic vterq̄ in cul-
pa eſt: apparet de diſſenſu vtriuſq̄ ita q̄ obligatio
neutri parti acquiratur. Si enim dicat vir mulie-
ri d turpis meretrix tu adieciſti tales conditionē
contrariam matrimonio: ipſa quoq̄ reſpondebit
et tu conſenſiſti tali conditioni ideo imputes tibi
ſed in p̄poſitione religionis p̄miſſitur fides deo
et homini. ſ. abbati ſeu p̄elato. vnde licet p̄elato
tali p̄poſitioni conſentiat et ſic male faciat: tamē
per huiusmodi p̄poſitionem remanet obligatus
deo ad obſeruantiam regularem remota p̄teſta-
tione huiusmodi. ſic eſt in caſu quo ep̄ſcopo me or-
dinauit in ſacris. ſi autem ego dicam eos ſuſcipiē-
do qd continere nō intendo licet ep̄ſcopus me or-
dinans in huiusmodi caſu ſit in culpa: tamen te-
neo continere ex obligatione qua per hoc me ob-
ligauit deo. xxviij. diſtin. diaconi.

- a Penitus. i. cum effectu nō ſimulate. vt dixi ſ.
- b Qd nos. ij. pars. (in glo. xxi. ante modifi.)
- c Cuiuſcūq̄ ordinis. nō ergo ſtatutum hoc
monachos tantum reſtringit.
- d Qui p̄prios abbates nō habent. de quo le.
et no. per w. extra de reſcript. et ſi principalis. v.
per electionem. in cle.
- e Sup p̄prietarijs. ſ. religioſis. ſibi ſubiectis.
- f Quoscūq̄ tales. ſ. p̄prietarios.
- g Scdm canonicas ſanctiones. de quibus dixi
ſupra in vlti. glo. ante queſtionē primā.
- h Regularia inſtituta. ſic extra de ſta. mo. c. cuz
ad monaſterium. ſ. i. fm monaſticam diſciplinam
hoc eſt per ieiunia. ſ. e. conſtit. ſane. ſ. nos autem.
in ſi. i. e. conſti. ad firmā. in ſi. Item per verba. vt
no. Sup. xlvj. diſtinc. in ſumma. et. c. i. et. q. et cū
beatis. ver. caſtiganti. facit quod ſcripſi. ſ. e. q̄m.
ſane. ſ. vlti. in glo. ar. in hoc.

ſtimo =
nium an
ſit forti⁹
p̄poſitione

Religio-
ſus licite
qñq̄ pōt
p̄prio ha-
bere.

Monachatus
a ligionem
dum tamen
poſſet retinere
p̄prium &
p̄tatur an
teneat monachatus?
S. dicit q̄ nō. eſt
conditio-
de condi. appoſitis. c. bñt.
Idē tenēt vincen. gof-
ne de reti. fre. & ino. eſt q̄ cle. vñ vo. c. bñt. vbi de hoc no. ino.
nō de reti. fre. & ino. eſt q̄ cle. vñ vo. c. bñt. vbi de hoc no. ino.
p̄prio.

cū pauci repeririāt abſq̄ huiusmodi vicio. xij. q. i.
certe ego. Solutio ſi ſcienter et ſic fraudulēter ſeu
cōtra volūtatem abbatis pecuniā teneat forte ſub
noīe abbatis vſq̄ ad mortē vel ſaltem celat p̄elato
nec paratus eſt dimittere ad iuſſus ipſius tunc
religioſus dicit habere pecuniā p̄poſitū. vt no.
Jo. eſt de reg. iohānes i ſi. et tali nō ē miſerendus
imo dictas penas incurreret aſs aut ſi abbate ſciēte
teneat et paratus ſit quotiens ab abbate ſit requi-
ſitus ſibi hoc reuelare et exactus cum effectu trade-
re maxime ſi noīe abbatis et de ſuo p̄miſſu expreſ-
ſo hoc retineat nō eſt p̄prietarius. arg. dicti. c.
ſuper quodā ibi latenter a cōtrario ſenſu. Nec ob-
ſtat dictū. c. cum ad monaſterium in ſi. per quod. c.
videtur fundari opinio Jo. an. p̄dicta: cū ibi dē
nec eſtmet abbas q̄ ſuper habenda p̄prietate poſ-
ſit cū aliquo diſpenſare. q̄ verum eſt vt poſſideat
noīe ſuo. ſecus autem ſi noīe abbatis ſeu monaſte-
rij in vſus ſuos neceſſarios. vt no. w. extra de ſta.
mo. c. ne in agro. ſ. vlti. in cle. Item vnus nota q̄
in caſu quo monacho perſequenti vtilitatē mona-
ſterij expenſe de bonis monaſterij ſunt miniſtrāde
extra de accuſa. ex parte. licitum eſt monacho acci-
pere res monaſterij ſi abbas noluerit ſibi expenſas
miniſtrare. vt no. ab. e. ti. olim. ſ. vlti. ver. recepe-
runt ibi poſſito qd intelligit ibi Jo. an. poſt vincē.
ſi aliūde p̄prio mōch⁹ nō habeat. nā ſi habeat p̄pa
de facto cum tamen de iure nō poſſit vt hic et no.
glo. de ſanctiſſi. ep̄ſ. ſed et hoc p̄ſenti. v. et cle-
rici. tunc ante oīa huiusmodi monachus debeat il-
la exponere: et poſtea debeant de monaſterio mini-
ſtrari expenſe. vt no. in dicto. ſ. vlti. Item hic que-
ro queſtionem ſatis inueteratam de p̄poſitione re-
ligionem: dum tamen poſſet retinere p̄prium &
p̄tatur an teneat monachatus? S. dicit q̄ nō. eſt
conditio- de condi. appoſitis. c. bñt. Idē tenēt vincen. gof-
ne de reti. fre. & ino. eſt q̄ cle. vñ vo. c. bñt. vbi de hoc no. ino.
nō de reti. fre. & ino. eſt q̄ cle. vñ vo. c. bñt. vbi de hoc no. ino.
p̄prio.

Constitutio dñi Othoboni.

a **Q**uod si ipsi. iij. pars.

b **S**it suspens. de hoc le. & no. xviij. q. si qd abbas

c **P**remissa. l. diligenter inquisitione et comperto

d **Q**uod si ipsi. de hoc remissi supra c. consti. sane
s. nos aut ver.
donec.

e **Q**ui-

de. al.

est. s. Et tra-

ctat de eadem

materia de qua

supra. c. pxi.

f **S**uper doz-

luz pxi. ver.

bo pxi. Supra

bozum meū fa-

bricauerunt

peccatores. vt i

plal. Sepe ex-

pugnauerunt.

g **O**ccasio.

nō occasio mali

est euitāda. ar.

in hoc qd no. s.

in 2m. otho. ba-

silicarum. s. ad

hec. v. sub pre-

textu. et. j. ca.

moniales. j. re.

h **C**alcibus.

de quib⁹ habet

plenius qd alibi

est de sto. mo. c.

ne in agro. s. f.

in clemen.

i **C**alciamen-

tis. de hoc no. j.

e. s. i. i. cōsti. cle.

Sed tñ qd dī

ixerim⁹ de hmoi

utilitate vestiu

chus per calciamen-

toruz

qd fit bo-

luz illa nō fa-

ciunt bonū mo-

nachuz s. poti⁹

modestia mozi

vt ibi not. w. p

versus sup. b. locis.

Ampla corona / nigra vestis /

vel bota rotūda. pō faciūt monachū: sed mens a

crimine munda. et de regula. c. porrectum.

k **B**erit officiū. sicut cellerarius vel ali⁹. vt est

de sta. mo. c. cū ad monasteriū. s. i. in fi.

l **S**ubministrat. s. is qui hmoi officiū gerit.

non autē pecuniā aliquā pro rebus hmoi compa-

randis habent ipsi monachis ministrare. vt hic.

et dixi. s. e. consti. c. pxi. s. pe. in fi.

m **M**onachos. Adūgitur hic aliud pceptuz

in tractatu de religiosis.

n **R**egulares. seculares enī nō arctant constitu-

tiones iste. Jo. de athon.

Quod si ipsi abbates et
priorozes hoc implere negle-
xerint. ipso facto a suis mi-
nistratiōib⁹ sint⁹ suspensi
pmissa quousq⁹ fuerint
diligenter executi.

Quod non detur pecunia
pro vestibus.

Summarium.

Religiosa paupertatē p-
fessis ne detur pecunia p-
vestibus: sed vestes decen-
tes p religioe: qd vero post
hac dederit ab officio pri-
uetur.

Ene de ppe-
tatis vitio
sup⁹ doz lū
pctōis fa-
brica dioc-
calio⁹ sathane offerat: et
ipsi hoi detur habilis occa-
sio delinquēdi: statuimus
vt quū qd spīa monachozū
vel aliozū religiosozū ve-
stibus⁹. calcamentis⁹ et
alijs vite necessarijs indi-
guerit: is qd super his mini-
strādi gerit⁹ officiū / pecu-

Quod ecclesias. ipsi religiosi appropriatas: Religio-
perpetuis vicarijs ibidem institutis qui de curis suis etiam
respōdeant epis in forma que le. et no. s. e. consti. sine dispē-
qñ alienationes. Sed nūqđ nominatim et singu latioe po-
larit religiosi possunt institui in ecclesijs secularib⁹ test et cū

nias siue denarios nō tra-
dat pro re hmoi taliter in-
digent: sed res ipsas put
necessitas exegerit submi-
nistret. Si aut is qd hmoi
preest officio contrafacere
psumpserit: officio in quo
deliquit et pstitit materiā
delinquendi sit priuatus.

Quod monachi soli non
sint i manerij vel ecclesijs

Summarium.

Monachos et ceteros
religiosos qd soli stāt i eccle-
sijs quas tenēt aut i earuz
manerij: reuocēt p lati in
cōuentū: aut sociū cogāt
recipere. aut si pauperio-
res sint ecclesie qd vt duos
alant: cogāt seculari cleri-
co derelinquere: alit ipi p-
lati suspēdant ab officio.

Monachos
siue cano-
nicos regu-
lares per
maneria
vel ecclesi-
as solos⁹ morari tā inde-
cens qd animabus eozum

tulo ibidē ipsi monacho acquisito. s. custodia sibi
temporaliter dūtaxat cōmissa sic. j. i glo. pxi. l. 3
etiā tunc et etiā quando est in scolis de licētia pre-
lati possit elemosinas dare qd in hoc non facit nisi
q sibi licet de iure vt no. w. est de vita et hone. cle.
qm. s. sed & tales in glo. sic no. et i glo. sed qd i cle.
p **S**olos morari. non tñ nego qd episcopus vel
abbas monachis possit cōcedere vlufructū mane-
rij vel ecclesie ita qd in certo loco adūcto sibi socio
moretur honeste. nec est hoc contra substantiam
monachatus. ar. de elec. cū inter. r. qd talis sine p-
prio et sub obedientia viuere censet. sic quoq⁹ tenet
tit cōpost. est de rescrip. c. edoceri. ppe si. si tñ tales

curatis? Dic qd ratur.
sic. de consensu
tñ epi et abbat
et iure cōi sine
dispensatione.
vt no. l. v. dist.
pxi. et. xvi.
q. i. in summa.
ar. e. q. doctos.
et se. est de sta.
mo. qd dei. vbi de
hoc. et tñ si sic
religiosus itus
latus fuerit in
ecclesia solus si
cur alius rectoz
ibi morari pos-
set: nisi ad cau-
telā vel de hone-
state velit sociū
habere. vt dicit
c. qd dei in fi. nā
tunc nichil cōe
habet cū mona-
sterio. xvi. q. i.
ne p cuiuslibet
Jo. no. hoc est
de regularibus
Joannes in fi.
cometi. Nec ob-
stat constitutio
ista qd in mona-
cho est speciale
vt solus nō mo-
retur. vt no. g.
et hosti. in dicto
ca. quod dei vel
etiā qd mona-
chus inhabitat
vna etiam cū
persona ipsius
monachi rema-
net sub iure mo-
nasterij nullo ti

Monachos per calciamen-
toruz qd fit bo-
lus illa nō fa-
ciunt bonū mo-
nachuz s. poti⁹
modestia mozi
vt ibi not. w. p

Q mona. nō dent alijs mona. maneria ad firmā. Ad firmā. Fo. Cxiij.

talem maliciose vellet renouare: vel ad locū aliū trāſſerre: poſſet monachus hoc ſupiori denūciare et eius officiū implorare. vt ipſe interponeret partes ſuas qui in hoc exaudiendus eſſet ad inſtar fui ff. de al. et ciba. l. i. ſeruos. C. de p̄ci. impera. offe.

l. i. inſi. de hys qui ſunt ſui vel al. iuris. §. ſed hoc tempore. et hoc no. p. Inn. §. hoſti. et q. cle. vt bouē. c. inſi nuante. Ratio huius eſt qz in hoc caſu habet eam dūtarat ſibi cōmendatāz nō intitulatāz. vt no. Sup. et de offi. or. c. vl. li. vj. et ſic non obſtat hoc qd̄ dicit in glo. p̄ori. dicit tū Jo. an. poſt p̄bi. et de elec. c. cū inter. R. ſuper glo. ij. q. hoc caſu ſi pa pa cōfirmet ali cui religioſo ad ministrationēz aliquā vt vbi il le cēſebit quo ad eā obediētiarius pape nec abbas ipſum poterit remouere ab illa lz in alijs eidē ſub ſit vt et de cōfir. vtili vel inutili. c. porrecta. et de p̄be. nſi eſſent et facit glo. remiſſiua de qua dicā j. ver. renoucent.

a **P**ericuloſum. vñ legiſ p̄ ſalomonē ve ſoli qz eū ceciderit nō eſt qui eū ſubleuet eccleſiaſtici. iij. c. et dixi. §. in cōſi. otho. lz ad p̄oſugandū. p̄ope ſi. g. magne. le. et no. et de ſta. mo. c. ij. j. reſpō. vñ Joḥānes Crīſoſtomus q. vbi nō reperit reprehēſor. ſecurus itrat tēptator. Item ſeneca ad lucil. vj. c. nullius boni line ſocio quaſi oimoda eſt poſ ſeſſio. teſtes ergo ſunt alterutri honeſtatis et caſti tatis. autē. de monachj. §. cogitandum. colla. i.

b **M**anere nō faciāt ſeu eſſe. Poſta hic vbi ad ali quē pertinet rōne ſupioritatis inhibere: tunc idē eſt pmittere et facere. ar. ff. de noxa. act. l. ij. in p̄n. et. l. iij. C. ad. l. iul. de vi publica. §. vlti. in ſi. ff. ad legē acqul. l. liber hō. ij. in ſi. autē. vt diſe. iudi. §. ſi vero. coll. ix. de imu. eccle. c. qz i ſi. Cōtrariū tū videt per hoc qd̄ le. et no. p. w. et de ſta. mo. at. tendētes. §. i. in cle. vbi non approbat qd̄ pmittit c **P**ermittāt. hoc idē ſtatuit et de ſta. mo. c. ij. i p̄m. et de capel. mo. c. pe. et vlti. le. et no. et de ſta. mo. ne in agro. §. ad hec. in cle. vbi habetur totius huius conſtitutionis effectus.

c **S**ed ſi qui. verſiculus.

d **S**int. monachi vel alijs clares ſoli manentes in manerijs vel in eccleſijs.

e **R**enoucent. l. abbaſes ſeu p̄iores p̄dicti et de

renouatione huiusmodi voluntaria ſeu malicioſa ple. not. w. extra de ſup. neg. p̄ela. qz regulares. §. p̄miſſa. ver. oportuerit. in cle. f **C**el ſibi. nota diſiunctiuam.

g **A**lioquin. verſiculus p̄miſſes p̄elatos culpabi

les ſeu negligē

tes i hac parte.

h **S**i forte

ij. pars.

i **P**aupes. f.

eriles in p̄one

tibus.

k **H**abeāt. l.

dicti p̄elati cuz

monaſterijs.

l **Q**ue. l. ce

cleſie.

m **D**uobus. l.

p̄iori ibidē de

putādo et ſuo ſo

cio. vt not. Jo.

an. extra de ſta.

mo. ne in agro.

§. ad hec. ver.

duobus in cle.

n **N**on ſuffi

ciāt. declarat q

ſunt eccleſie quo

ad p̄poſituz.

o **S**eculares

clericos. obſer

uari ſupple ad

Q monachi non dent alijs monachis maneria ad firmam

Summarium.

Quicūqz monacho ec-
cleſias aut maneria aut
alijs ad firmā dederit luat
penas a legato et ſtitutas
ſextis ferijs in pane tñ et
agua p̄ ant ſpactū ſeiunet

Firmaz
do (q̄ iſtar
mercatio =
nis habz)
alicui mo-
nacho da-
ri maneriū: eccleſias: poſ-
ſeſſiones: vel alia quelibz

huiusmodi ministrationes exiles per abbaſes red dantur ad hoc ſufficientes vel vniātur alique eaz in forma iuris. vt le. et no. per w. extra de ſta. mo. ne in agro. §. ad hec. in cle.

p **F**rangatur. p ſolitaria mo: a hmoi religioſi. q **I**ntegritas. que ſulcitur in adiutorio ſociali. extra de ſta. mo. c. ij. cuz ſi. notatis ſupza. j. reſpō. ver. periculoſum. et. c. ſequenti.

r **A**d firmam. huius tractatus aliud p̄ceptuz inſiſgitur ſapiens prohibitionē p̄prietatē de qua dictū eſt. §. c. cōſi. qz vero.

t **R**ecreationis ar. §. in 2^{ti}. otho. eccleſias. §. i. t **N**el alia quelibet bona. verū eſt ſi per illud cō ſequatur iuxta intentionē contrahentiū aliquam ad ministrationē perpetuā vel aliquod ſp̄iale: pu ta curā animarū. ſecus ſi fructuz conſequatur ali quem temporalem. vt no. hoſti. et de ſymo. c. non ſatis. §. i. ver. vendantur. nam redditus pertinen tes ad abbatem poteſt ipſe abbas locare ad certaz firmā de ipſius redditibus ſeu penſionibus leuan dam non aliunde monacho ſuo cui conceſſerit hu iusmodi ad ministrationē ita qd̄ ſi aliqua ſuperabi dent ad victū ipſius monachi firmariū p̄mancant vt talis potius dicatur miniſter q̄ p̄ior habēs di gnitatem. no. per Inno. et hoſti. et de ſta. mo. c. ij. §. p̄ioratus. qz hoc caſu ſi de redditibz ipſaz poſ ſeſſionū nichil reciperet monachus in nullo foret obligatus: cum nichil habeat p̄p̄riuz licet tunc ſec^o eſſet de layco. et de loca. c. p̄opter. vt no. Jo.

Societas
bona eſt.

Constitutio dñi Othoboni.

an. in dicto. e. f. in fi. j. respō. ver. p̄lati p̄p̄rii in cle. Sed opinione istaz confundit textus hic sequens siue a p̄p̄rio p̄lato et cum dicit glo. p̄tactas intelligi veras quo ad inducendum species symoniacæ p̄auitatis vt p̄t̄ i textibus ex quibus eliciuntur dicte

glo. hic vero loquimur ad euisationem occupationis solliciti negotij secularis. et ne cle. v̄l mo. e. scdm. arg. xvi. q. i. si cupis. et. c. placuit. ij. et facit qđ dixi. s. e. cōstitutu. regnū celoz. i. ref. in g. a

A p̄lato p̄p̄rio. facit ad ea que dixi supra glo. p̄iori.

B Qđ si contra. ii. pars.

Peter penas predicti legati. de quibus cōmemorat sub generalitate. de qua dixi supra e. cō. porro. j. respō. s. decreuit

Alijs cōstitutionibus. et ne cle. vel mo. e. scdm.

Ieiunet. et irritus manet tractus p̄pter inhabilitatē monachi contrahentis. ar. s. e. constit. indignum. s. nos autem. et. c. sequenti.

Hec qm̄. Hec constitutio supplet ad hoc qđ habet. s. in 2^{sti}. otho. audiuimus. j. respō. **P** arctā viā. et. hec auctoritas habet. Math. vj. c. facit qđ dixi. s. e. constit. regnum. s. vlti. et p̄ istam arctationem non crederem habenas religio forū laxatas sed arctius restrictas a venationibus et aucupationibus voluntarijs vt satis le. et not. extra de sta. mo. ne i agro. s. porro. in cle. p̄ 2o quo dic breuiter qđ venari causa voluptatis est mortale peccatum et in layco. sed venari causa necessitatis salutis vel indigētice corporis non est mortale peccatum: in clerico tamen potius prohibetur. in venatione potius delectatio qđ actus attenditur. ar. xli. distin. c. i. et hoc no. Sup. xxxiii. di. c. i.

Per carnis superbiam. de quo dixi. s. in constit. otho. licet ad profugandum. circa medium prime magne glo. ibi fm̄ remedium et. et. j. in glo. ij.

Sancti patres voluerunt. extra de sta. mo. c. cum ad monasterium. s. in refectorio. et in. ca. all. s. e. iii. i. glo. de conse. di. v. carnem. vbi penitētia

bi. mensium monacho carnes comedenti est infligenda: infirmis et debilib⁹ exceptis: Sed qđquid iura statuerunt vel etiam regula monachorum hmoi pene iam de facto euauerunt: qđ forte procedit ex abbatum delidia: qui duz carnes nimis dulces

Id negligentes p̄ter eterne damnationis acerbitates sint donec id fecerit ab officio suspensi.

Ad hec qm̄. Claris obseruātia qđ p̄ arctam viā ducit ad vitā: p̄ carnis superbiam laratis habentis multipliciter ipugnat merito sancti p̄fres carnes voluerūt ab esu carniū cohibere: vt superbiam ei⁹ cōtereret parcitas: et p̄ carnis abstinentiam carne deuicta spiritus gratiā deo decantaret **S**uper his p̄ notatus legatus statuit vt cum esus carniū sit monachis nigri ordinis per

Super hys **S**tatuit. in. c. all. s. e. in. j. glo. (ij. pars. n **R**igeri ordinis. qui color cum inter ceteros vilior sit et magis fuscus electus fuit in illius religionis primordio: ad denotandum carnis mortificationē et vite tristitiam: quam in se debent huiusmodi vite p̄fessores habere. xvi. q. i. si cupis. et. c. placuit. De habitu vero istorum monachorum no. Sup. extra ne cle. v̄l mo. vt periculosa post prin. lib. vj. Absit ergo qđ huiusmodi nigredinis aliqui abulsores reperiantur no. w. extra de sta. mo. ne i agro. in prin. in cle. Sed quero nunquid excessus sit grauior in esu carniū nigrozū monachorum qđ carnes comedunt in aperto: an alborū qđ abscondito carnibus vescuntur: vt dicitur frequenter ad saturitatem: cum tñ vtriq; eorum eandem regulam habeant beati benedicti? Videtur qđ nigrozū monachorum: nam tanto maior debet esse aculeus et cōfusio quanto culpa patentius sit cōmissa. et de pe. si quis suadente. ante mediu in cle. Credo qđ lz neutri exculentur a peccō: sic traditiones regule et scōzū patrū transgrediendo libidine: tñ qđ alborū grauius sit delictū: nam nigris cessat scandalum per assuefactionē et precipue cōmunicationē carniū curialiter hospitibus: sed i albis mo

et lapidas sibi: ip̄is inuenerūt fronte audacie non habēt suis subdit⁹ denegā di. Nam turpe est doctoz cūcul parēdarguit ip̄um. not. w. et de sta. mo. ne in agro. in fi. i. cle. **P**er carnis abstinentiā carne deuicta. ar. xxx. di. si quis eoz. propter etinentiā nāq; necesse est eoz: poro multa subtrahere: et sic carnē vincere. v̄l i. no. Sup. ar. xli. distinct. delicie. euz. e. se. et ar. in glo. ad quā remisi. s. i. ij. glo. le. et no. per w. et de sta. mo. ne in agro. j. respō. in cle. sup. s. in cibus. et sequen.

Monachi nigri et albi abstinere debent a carnibus.

De esu carniū. Ad hec. Fo. Lxv.

Stimula-
tiones car-
pit.

inachi crederet ex eoru esu occultum scandalū. Itē
species videtur hypocrisis sic simulare sanctitates
in conspectu hoim occulte vero huiusmodi auidi-
lime sumere. cū tñ simulata equitas duplex sit in
quitas: fm greg. ar. ff. de extraordi. cri. l. sub pre-
textu. et. l. i. iacu-
larij. q. respon.
et dixi. s. in cō.
oth. ad vicariā.
prope fi. j. ptis.
h. sicq. i. g. illu-
sio. et facit. xij.
q. j. scimus. pro
pe finem.
a. Pñ in cer-
tis calibus & lo-
cis. de qbus le.
j. e. constit. sta-
tuimus. & c. se.
b. Interdict⁹
l. cibis carniū
quod est. s.
c. Qui. l. mo-
nachi.
d. Pabusā. l.
iuris et regule
scē bñdicti. vt
hic i. 2ti. otho.
all. s. c. in pma
glo. non tñ per
abusum facti qz adhuc continuāt vsum carniū et
huiusmodi cibi. l. carniū. (plus q prius.
t. Metiti. iplis monachis.
g. Iuxta facultates domus. nō ergo eque laute
et delicate in singulis monasterijs: qz sic cito cōsu-
merentur bona cuiuslibet pauperis monasterij:
potentioribus itaqz pares esse nō possumus. ff. de
ali. iudi. mul. l. iij. j. respon.
h. Alium. l. cibum lacteum pisciū et ouorum.
i. Curaret. diligentia ergo abbatū seu priorū h
regit nedū mōchi ipsi deo grās decātēt. s. c. j. ref.
k. Pos aut. iij. pars. (in prin. magne glo.
l. Non habentes. sic. s. e. constit. qz vero.
m. Ordinis scē benedicti. quedā sunt moniales
sancti augustini que regulā iusserūt laxari. ex de
sta. reg. periculose. s. i. li. vj. (dicti.
n. Et eos. l. religiosos & religiosas ordi scē bñ
o. Grauius puniant. arbitrarie vt sequit. facit
qz scripti. s. e. cōsti. qz vero. s. nos. in v. et regula-
ria instituta. non ergo habent inniti rigori consti-
tutiones canonis. de conse. dis. vj. carnem.
p. Delicti. scz qua excitatio: an gratia hospitū
vel ex propria libidine: et quo die mēsis ac hebdo-
made: ac qd scandalum sit exortum inde.
q. Et delinquentiū. an sint de superioribus vel
non: de alijs huiusmodi.
r. Attendentes. l. presidentes supradicti.
t. Episcopi quoqz. versiculus.
e. Subiecta sibi monasteria. secus ergo in exem-
ptis epo non subiectis nisi forte notorietas delicti
luaderet. ar. in hoc qd no. w. ex de sepul. duduz. s.
pe. in g. ergo a cōtrario sensu in cle. et scripti. s. in
constit. otho. quid ad venerabiles. s. circueant. in

magna glo. ibi sed nunquid epus exemptos et.
b. Inquirant. et etiam.
c. Puniat. nō hic iūcto pñcipio hui⁹. s. q. pñio lo
co mōchi correctio ptinet ad abbatē et i ei⁹ defectu correctio
postea ad epm. vt no. xi. q. i. de pñsa. xviij. q. ij. c. j. primo ad
et no. ex de offi. abbatem
ordi. quāto. ar. pertinet.
ex de ap. repze
hensibilis. s. fi.
xviij. q. iij. cor-
ripiūt que glo.
pñdicte salua cō
suetudine decli-
nāt i istā sentē-
tiā. Qz si proce-
dat fm formaz
et ordinē iuris
in iudicio tunc
epus iudex est.
secus si nō i for-
ma iuris. vt di-
cto. c. repñsibi-
lis. tu dic p⁹ ho-
stiens. et alios
modernos i di-
cto. c. pñto. Aut
qrit i crimie cōt-
rñc i i minori-
bus delicti reli-
giosū corripit
abbas pñ. xc. di. si qd mōch⁹. i maiorib⁹ tñ & gra-
uoribus hoc ad epm dī tñ ptinere. xviij. q. ij. mo-
nasteria. et ex de sta. monachorū. ca. q. j. respō. h.
circa tñ. cū. s. pe. ibi liqui hō. de hoc nō dubitatur
quin monachus criminaliter accusatus corā epo
respōdebit. nā minor eo causas criminales nō de-
finit de iure. ar. in hoc qd le. et no. ex de elec. trans-
missa. Aut querit de excessib⁹ q sunt spāliter & re-
gulā monachalē tñc maior ad abbatē ptinet corre-
ctio q ad epm vt hic. exequat ergo abbas ca q sunt
in regula eoz vt le. et no. ex de regularibus Johā-
nes. et. c. vlt. ar. qd sic distinguit Lar. ex de pñle.
c. epoz circa mediū i magna q. qd si abbas ad hoc
nō sufficiat auxiliū epī poterit iplozare vt dictō. c.
quāto. xviij. q. ij. abbates. cū. c. se. Sed nūqd epus
iuito abbate. possit hēc monachū in suū officialez
vel cubiculariū? dicit w. q. nō. qz vbi est cōtradi-
ctio iter abbatē & epm potius est abbatē q epō obe-
diendū. vt ipē tenet ex de rescrip. et si pñilegiū.
in glo. p hoc vbi et no. g. xij. q. iij. q. rescrip. nā epī
peccāt si religiosos trahūt de mōsterijs eoz abbati-
bus iuitis. lviij. q. i. c. i. et. ij. et. xviij. q. i. q. sit. et
c. luminoso. Idē videt sentire Sup. ex ne cle. vel
mo. c. i. vt pñculosa. h. plato. post pñ. li. vj. vt dixi
vbi dicit qepus nō pōt dare mōcho licētiā trāscūdi
ad scolas nisi infuamiat pñsens abbatē. Cōtrariū
tñ t3 Sup. in qñtise pñcipali hic qñtita dū tñ mōste-
riū nō sit exēptū vt no. ij. q. vj. cū pastozis. ar. c.
q. nullus mōchus. s. si aliud. et. xvi. q. i. q. de. ex de
p. Quos. l. monachos. (cle. nō refi. de cetero.
r. Indigere. ad emēdationē mox & pseruationē
salutis. ff. de pe. l. si pena. cū li. notatis in constit.
otho. in pñfatione ante pñhemū in prin.

Mōchi
correctio
primo ad
abbatem
pertinet.
et de ap. repze
hensibilis. s. fi.
xviij. q. iij. cor-
ripiūt que glo.
pñdicte salua cō
suetudine decli-
nāt i istā sentē-
tiā. Qz si proce-
dat fm formaz
et ordinē iuris
in iudicio tunc
epus iudex est.
secus si nō i for-
ma iuris. vt di-
cto. c. repñsibi-
lis. tu dic p⁹ ho-
stiens. et alios
modernos i di-
cto. c. pñto. Aut
qrit i crimie cōt-
rñc i i minori-
bus delicti reli-
giosū corripit
In qbus
calibus
monachi
epo respō-
dere tene-
antur.

Cōstitutio dñi Othoboni.

a Alioquin. nisi inquirat et puniat monachos delinquentes. Jo. de athon.

b Sint suspensi. tam episcopi q̄ presidētes. videtur. j. e. constit. volentes. in fi.

c Illud quoq̄. supradicto. c. tractatur de esu carniū monachis prohibito. adjicit hic prohibitioē cōtra preciositātē apparatus sui vel vasorum q̄bus deseruitur eis.

d Ridiculose scurrilitatē. et. no. hic q̄ scurrilitates esse tam ridiculosam q̄ obprobriosam.

e Summariū. ut hic. facit q̄d dicit. s. e. cōstit. cur sancti. s. sta tuimus. v. ridi culosas. ar. ff. de hys q̄ no. ita. l. ij. s. ait p̄tor.

f Desuntare volētes. ad pōpam seculi vel superbie. quod non licet renūciātibz: sic. s. e. cōsti. misera biles. s. ibi aut i pōpas vel p̄prios luxur et.

g licet in casu hoc non phibeatur secularibus saltem laicis. ff. de postulat. l. i. s. deniq̄.

h Vel monialiū. comprehen dit ergo prohibio religiosos tam masculos q̄ feminas.

i Item tam ordi nis sancti benedicti q̄ sancti augustini cum statim adiungat et canonicorum et. qui canonici omnes sub regula bñi augustini militant: vt scripsi. s. in cōsti. otho. audiuimus. in prin. et. s. e. cōsti. por ro. s. pe. in fi.

j Regulariū. seculares ergo canonicos hec p̄o hibitio sui gratia non arctat.

k Vel preciosozi. l. cypho.

l In refectorio vel in locis alijs. q̄si diceret. nec in loco cōi nec seculari. refectoriuz enī et dormito rium loca sunt cōmunia ipsoz religiosozum. et de vita et hone. c. c. qm̄ vt ait.

m Illum. l. cyphum.

alioquin^a p̄ter indigna tionis et maledictiōis eter ne acerbitatez donec id fe cerint sint^b suspensi.

De aliqui religiosi vta tui refectorio p̄ciosiozib⁹ vasis alijs fratribz

Summariū.

Nemo religiosozū vta turtāq̄ p̄p̄ijs in refecto rio aut alibi p̄ciosiozibus poculis aut vasis elcarijs q̄ alijs: nec in dormitorio maiozi apparatu lecti vel supellectilis.

Illud^c quo q̄s ridiculo se^d scurrili tatis op= p̄obrium auferētes quo monachi et alij religio si q̄ se maiozes alijs existē existimātes et ostētare^e vo lētes: vasis p̄ciosozib⁹ vti p̄tēdūt: districti⁹ ihibem⁹ ne q̄s mōachoz vti^f monia liū seu canonicoz regula riū^g ciphō argēteob^h p̄e ciosioziⁱ refectorio vel in

i Proprium. facit. s. e. cōsti. q̄ vero.

m Cū enī. ij. ps reddēs rōnē phibitiōis p̄acte.

n Omnes. l. religiosi in vna domo morantes.

o Scitē fraternitatis. ar. ff. p̄ socio. l. verū. s. i.

o Romine. absit q̄d ficto q̄ line re et effectu cha ritatiuo.

alijs locis vta^a illū^b quasi p̄p̄riū^c possidēdo: aut in dormitorio maiozi appa ratu lecti vel tegimīnis.

Cū^m enī oēsⁿ pares sit et scitē^o fraternitatis noie^o sint coeqlēs^p ridiculū ē vt alter se maiozē altero ostē dat q̄ de hoc p̄iari deberet vt ostendat se ceteris^a mi nozem.

De infirmis.

Summariū.

P̄rior vel sup̄prior per visitationem vigilantem infirmis fratribz p̄ospi ciat vt ab infirmario rite tractentur. In quo si de fectum inuenerit superio ri denūciat ab eodem sup plendum: alioquin tam abbas negligens q̄ p̄rior suspendantur ab officio donec suo fūgant mūere.

Infirmitas q̄bus hūa nitatis ha bere p̄est diū chari tasⁱ iubz et

to maiozes humiliat te in oibz. vnde dicit g. sup dicto psal. hūiliatus sum et. Beatus qui gloriat in humilitate magis q̄ in potestate. potestas vero decipit hūilitas nō decipit. vt hic. no. sup. i. dco c. cum humiliatis.

e Infirmitas. hic excipit a generali phibitio ne facta. s. e. cōsti. ad hec qm̄. et fundatur hec 2sti. p. c. et de sta. mo. cū ad monasteriū. s. por ro. s. in 2sti. otho. audiuimus. in fi. j. respon.

f Charitas iubet. est enim humilitatis p̄sidiū hominē hominē beneficio affici. ff. de ser. ex po. l. seruus ea. l. in fi. sed tñ charitas huiusmodi

p Coeqlēs. dignus est vt q̄ similez cū alijs suscipiunt vitā hilem sciat i le gib⁹ disciplinā et de sta. mo. recolētes. quia nō debz fieri re missio et alijs tri bulatio. vt no. et de offi. ordi. cōquerente i fi.

q Ceteris mi nozibz. p̄o quo scias q̄ ē hūilia tio fame et hec mala est. ar. in hoc q̄d no. in g. remissio: de q̄ dicit. s. c. p̄ori.

s i. in g. qui co lor. in fi. Itē ē humiliatio sim plicitatis et hec mala est. xij. q̄ ij. cum humili tatis. Item tē moris et est ifoz mis. xi. q̄ ij. q̄ quis metu. de pe. di. ij. achas

idem videtur de humiliatiōe afflictionis: vt in psal. hūi liatus sum vls quaz. Itē est humiliatio in formata chari tate que virtus est vt hic de qua eccle. iij. c. quāz

Humilia tio multi plex.

De sep in refectorio due ptes cōuentus remaneāt. Statuimus. Fo. Lxvi.

modernis temporibus sic refrigerat q̄ propter eius
sepiditatē impio principatus amisso: modicus de
ipsa moras: vt oculata fide proholo infuētur.
a ¶ Pietas interpellat. quimio rō et lex hoc po-
tūat qm̄ fūire intelligunt q̄ ppter aduerlam va-

Servitit sculat qm̄ euire
q̄ seruire litudinē ab ac-
nō possat trahi euita im-

q̄ seruire litudinē ab ac-
nō possit tualī fūitio im-
pediatur. ff. de
sta. liber. l. cum
habet. §. si quis.
¶. et si q̄bus dā,
le. §. no. p. sup.
et de cle. nō re-
si. c. i. §. qui dō.
¶. infirmatā.
li. vi. hoc tñ la-
ne itelligē in-
firmus cēlet re-
sistere etiā q̄ ad
quotidianas di-
stributiōes seu
stipēdia p̄cipiē-
da q̄n antea la-
nus residebat:
cū ceteri officiā-
do ministrans.
vt tibi no. et hic
et ar. in hoc qd̄
le. et no. ff. de le-
ga. legatus an
tequaz. §. si q̄s.
atq̄ si nec sanus
residisset: stipē-
dii hmoi de iu-
re non caperet

Calinoꝝ
officioꝝ
& abbatū
firmitas.

G Priori habet. abbatē propriū sup: a se. s. s. f. respon. loquit de priori claustrali qui habet hoc denunciare huic supriori priori vt sic decernamus differentia inter denūciante et denūciatum. ar. ff. ad trebell. l. ille a quo. §. tempestiūm.

h Abbas aut
vel prior. l. de
nunciatus faciat
in effectu ex de
cle. nō resi. rela
tum. cum si.

Item. Si abbas
vlt pōz. scz denū
ciatus vt p̄dixt

h **C** Ab officio
f. administratio-
nes. vt. s. e. co-
stit. qz vero. in
fi. vel dic vt. j.
e. p. xi. in fi.
l **C** Suspendi.
sed huiusmodi
suspendiōnes ra-
ro exequentur
in actu.

rio due partes conuentus
remaneant.

Summarū:

Abbates aut priores
non sic vocet e refectorio
fratres reficiendos ad lo-
cum priuatum vt non re-
maneant illic due partes
eorum: & in vocadis ratio-
nabilem faciant delectuz

qui. §. nos autē: in prin. non autē loquitur de pzo: i
claustrali. ar. no. ex de rescriptis. et si plul. in cle.
¶ Mult. hoc ergo committitur pzidentis volun
tati nō autē necessitati. ar. ff. de iudi. l. nō quicqd.
dum discrete. vt. j. e. §. vlti.

PIn camera sua, nota abbatem vel priorem cameram separatam habere a comunitate conuentus non tamen q̄ ibi sit die vel nocte oīno solitarius. ar. no. 5. constit. monachos. her. periculosum.

¶ Efficere. qđ facere potest p̄sident ex indulgē-
tia iuris. de fla. mo. cū ad monasteriū. §. in refecto-
rio. v. qđ. vbi est textus fundēs 2 ditionē istaz.

E Ibidem in camera sua.
Moderetur. moderationis verbū diminutio
nem continet. ex de ver. sig. c. vltj.

Saltem. i. ad minus.
In comestione. quā facere debent precipue re
ligiosi non ante horam diei tertiam solum p̄ alios
licitos ad reficiendū infirmitatē cor. poris ad blus
exercendū virtutis vel auditu sacre lectiōis absq̃
detractiōibus & irrationibus vniuersis ac sine secu
lariū negociorū inaniū fabulis ante cibos & post
gratis deo relatis: q̃ si vos religiosi i v̄ris comesta
tiōibus agitis abstinetū p̄culdubio magis estis:
et hec oīa colligit. xliij. di. c. oīa. et. c. nō liceat.
vñ v̄sus. Sit timor i dapiibus: vñdictio. lectio: tē
pus. Sermo brevis vultus hilis: ps deū egenis.

Camera
sepata p
mittit ab
bati.

Comede
di hora et
forma.

Cōstitutio dñi Othoboni.

Servan- Absint delictis: detractio: crapula: murmur. Ebyl
da in mē- etas: nimius affectus: & hystriionatus: finitioq; ci
sa. bo reddatur gratia xpo.
Conuen a **C**onuentu. i. refectorio vt patz de sta. mo. cū
tus. ad monasteriū. §. in refectorio. hoc termino mona

chi his dieb⁹ di
cunt abuti dñi i
refectorio pau-
cis alijs relictis
in domo alia ad
hoc deputata eti
am carib⁹ be-
scunt ad saturi
tatē et abbatis
plentiam: ibiq;
pascendo se i cō
uentu se nomi-
nant comedisse
sic verbis statu
tū cōplectentes
sed ei⁹ mētē nō
absq; fraude dā
nabiliter respu
entes oīno. ff. de
leg. l. cōtra. l. ij.
respon.

b **C** In hoc ve
ro. ij. pars.
c **S**ine perso
narū acceptiōe
ar. notatorū. §.
e. cōsti. xpiane.
in fine.

d **N**unc hos
nunc illos. i. vi
cissim non semper eosdē ne alijs scrupulosi moueā
tur. xbi. q. vij. c. i. circa medium.

e **A**d refectionē. nō dicit ad esum carniū nec in
dicto. §. in refectione. vnde hec constitutio sua: lz
ipsi monachi esum carniū hoc casu interpretant.

f **I**ndigere. ar. j. in constit. p. xxi. cum alijs si.
sequentibus et precedentibus.

g **O**lentes. prophetaizat illud qd habet et de
re. eccle. nō alie. monasteriū. in cle. Itē
ad illud qd le. & no. §. c. qm alienationes.

h **E**ccliarū rectores. facit qd le. & no. §. e. con-
sti. qz plerūq;

i **C**ustodes hospitaliū. hec vera intellige de ho
spitalib⁹ q epali iurisdictioni subint & spūali iure
nitunt. et de reli. do. c. ad hec. et. e. ti. c. qz ztingit
in cle. in hospitalibus vbi fratres deputant layci
vel sorores hmoi ad infirmoz ministeriū et ad fa-
ciendum hospitalitatē: vbi nō est ecclesia cōsecra-
ta sed oratoriū seculare ita q epus nō habz quicq;
sed remanet in dispositione et dominio laycorum
vbi forte non arctarent statuta ista legati. vt le. et
no. p. j. inno. et hosti. de hospitali scilicet allucij. et de
donat. inter dilectos. et no. w. et de preben. p. lras
in cle. et in dicto. c. qz cōtingit. in g. Hic qro hmoi
hospitalitatē laycorū esse credit a quodā domo scilicet
leonardi et Eboraco qz ibi dñs noster rex anglie
magistrū hospitalitatē libere p̄ficit iure suo: sed

remaneant in conuentu.

In hoc vero apponat
prouidētā diligentē vt si-
ne p̄sonarum acceptiōe
nunc hos nunc illos ad
refectionē vocet quos ma-
gis nouerit indigere.

Nulli religiosi ven-
dant vel assignent alijs li-
berationes.

Summarū.

**Relati monasteriorū
nemini post hac in grau-
men domus sue vendāt li-
berationes seu corrodia
et sicut ad perpetuum ven-
diderint aut assignauerit
post illius vitā non reassi-
gnent heredi: sub anathe-
matis pena.**

certe ibi debēt h̄re eccliam p̄secratā et dudū eboza
ceñ. archiep̄us magistrū p̄ficiēbat ibidē licet eius
ordinationi in hac pte capitulū Eboracen. nitere
tur repugnare. vt le. et no. p. hosti. et de appel. li.
gnificauit Tñ de facto dñs rex p̄dictus phibet ibi
quēcūq; iurisdic-
tionalia etiaz
ecclesiastica exer-
cere. de hoc dixi
§. in cō. otho.
ale. §. dante in
g. vt p̄positura
h. Qui. §. ar-
doz.

Videntes
etia ecclia
rum idem
nitatibus
prouidere
illis vitū

extirpamus quo quidam
abbates et priores et alia
rū ecclesiarū rectores & cu-
stodes hospitalium cupi-
ditatis ardoze: qui eozū
corda vehementer inflam-
mat: infueniēte p̄tio poti-
us personis q̄ ecclesijs
consulentes: ad certū tps
vel ad vitam illozū qui
bus fit concessio certū qd
(quod communiter libe-
rationes appellat) com-
muniter vēdūt & assignāt

l **C**orū. §. p̄e
sidentū p̄dictoz
in **P**otius.
plenius. i. ad in-
gluuiem perso-
narum suarū.
n **E**cclijs.
id est q̄ utilita-
ti ecclesiarum.

An ergo cōtra-
hens euz mona-
sterio vel ei⁹ p̄-
lato debeat pro-
bare p̄ciū zuer-
sum in utilitatē
monasterij? vī-
detur q̄ sic. ar.
ff. de re. eoz qui
sub tu. vel cur.
sunt. l. magi. §.
illd. sed j. inno.

videt tenere illud esse verum dñtā rat in cōtractu
mutui p eccliam inito vt ipse no. et de po. grauis
in glo. post p̄m. Sed p̄tra videtur. r. q. ij. hoc ius
p̄rectū. sed ibi de hoc bñ no. in glo. sed notandū
Solutio: in hoc crede de iure debere attendi alia le-
gitima documēta puta qz p̄latus p̄ius in ecclesijs
bñ & moderate se habet & hmoi bñ expendit poti⁹
q̄ sc̄pture ecclesie sup hoc auctoritate iuxta p̄fectā
ordinationez p̄lati. ar. ff. de re. mil. l. nos oēs. §. a
barbaris. C. de la. sanc. ec. l. iubemus. ij. §. sciētes.
hoc sentit w. et de re. ec. nō alie. monasteriōz. h.
monasteriū. ij. i cle. lz hāc subtilitatē seu solēnita-
tez ius regni nō admittit sed scripture sup mutuo
inititur lz p̄iecta vt didici pecunia sit i mare ad
certū tps qd cūq; modicū vel iste mod⁹ disponēdi
de rebus eccleie sit oīno phibitus. vt no. w. e. ti. c.
vlti. all. sup. e. h. i cle. lz locatio & veditio fructū
in hac pte ad modicū tēpus tollerēt vt le. et not. p.
o **U**el ad vitā. et sic (Jo. an. e. c. §. vlti. in cle.
hmoi cōtractus cū sit intuitu p̄sone de bonis eccle-
sie tanq̄ ambitiōis restringit. ar. et de p̄ben. quis
li. vij. et no. w. in dicto. c. in cle. sup. e. h.
p **C**ertū qd puta panis et ceruicie certā mēsurā
cū alijs victualib⁹ i tractu specificatis: vt. j. seqt
q **L**iberatiōes. als vero nūcupant corrodia.

Vendūt & assignāt. cū p̄sensu suoz fratru. als
enī secus vt no. w. in dicto. c. et de re. ec. non alie.
monasteriōz. ver. conuentus sui.

*Nota de
contrahē-
tibus euz
ecclesia
stis.*

Hospita-
lia diuer-
sa.

*Corro-
dia.*

De religiosi nō veneāt vel assignēt alijs liberatiōes. Volētes. Fo. Exbis.

A Pro vite necessarijs. de quibus le. et no. x. q. ii. episcopus. in glo. i. et. ii.

B Exoluendū. notabiles q̄stiones de huiusmōi pensione vide per w. et de re. eccle. nō alie. monasteriorū. ver. aut possessiones. in cle.

C Ex quo fit.

ii. ps in qua ad surditates et in gentes ex facto supposito hic subnectit.

D Ut ecclesijs grauatīs. p. ear. rectores.

E Hospitalibus. per eorum custodes.

F Et monasterijs. p. abbates et priores ut sic referant lingu

la ista singulis alijs possitis. s. e. j. respō. i. p. n.

G Illorum. c. monasteriorū ut sequitur.

H Quorum. c. infirmorum et pauperum.

I Spāliter assignata. de hoc ple. dixi. s. e. cō. sti. xpiane. p. pe

fi. j. respō. et. s. i. in magna glo.

K Numerus minuat. qd est incōueniens. ar. in hoc qd le. et no. j. c. p. xori.

L Defraudant. et dic ut in glo. remissiva de qua iam dixi in magna glo. ante.

M In eoz. c. prelatorū venditum huiusmodi liberationes.

N Et scandalū. de hoc dixi. s. in cō. sti. o. s. qm̄

O Propter qd. ii. pars. (de habitu. j. respō.

P De vnq̄. in futurū post constitutionē istam.

Q Personis aliquibus. ergo nec clericis nec laycis: nec masculis nec feminis.

R Liberationes vendāt. multo fortius nec donentur cum ex donatione minor pueniat utilitas ecclesie q̄ ex p̄cio v̄ditiōis. qd denotat dictio etiā

in dicto. c. monasteriū. circa mediū in cle. ar. C. de sacro sanc. ec. l. iubemus. ij. s. sciētes. autem. de nō alie. et p̄mu. re. ec. s. alienatiōes. col. ij. et de re. ec. nō alie. c. nulli. ij. respō. q̄ facit hoc facit tñ violen

ter. C. de predic. cur. l. curiales. j. respō. cū sua g. li. xi. Solutio. licet hic et ibi lex tantū de p̄cio lo

cuta sit tamē ad ceteros contractus ecclesie hec p̄hibitio extenditur per c. all. supra in p̄m̄. glo. all. ar. ff. de legi. l. sed et posteriores. ibi nemo est.

secus vel in contrario consideratur frequentia qz non consuevit quis libenter mera libertate velle sēp p̄prium iactare. ar. ff. de probat. cū de indebito. s. i. sed in rebus ecclesie frequenter contingit

pro vite necessarijs singulis diebus: vel certis tēporibus exoluendū.

E Ex quo fit ut ecclesijs: hospitibus: et monasterijs dictarū liberatiōnū exactio

ne et solutiōe grauatīs: illorū (q̄ debent ecclesijs et monasterijs deservire: ac

infirmorū et pauperū: ad quorū sustētationē huiusmodi bona sunt specialiter assignata) numerus minuat:

p̄ qd ecclesie seruitijs debitis et paupes ac infirmi alimonijs defraudantur in eoz q̄ cōcedūt aīarum pericu

luz et scādālū manifestū

P Propter qd districti

inhibemus ne vnq̄ personis aliquibus huiusmodi libera

tiones vendantur. Et si aliquē ante hanc nostram constitutionē concessē fuerint in p̄petuū vel ad tem

pus: resignantibus vel de centibus illis qui eas obtinuerūt hactenus abba

tes: priores: rectores: et custodes p̄fati eas de nouo eorum hereditibus non cō

cedāt. **Q** Si sit qui cōtra hoc salubre statutum aliquid attētare p̄sum

pserint anathematis vinculo feriantur: et nisi ea reuocauerint ab officio sint suspensi.

emptor. extra de re. eccle. non alie. c. monasterio

rum. c. pe. in cle.

R Si. ii. pars.

Qui. c. prelati.

Attentare. vendēdo liberatiōes seu corrodia.

Reli ea. i. huiusmodi venditiōe liberationū

Reuocauerint. quatenus de facto processit s̄ hec regni lex non permittit. ut dixi supra. s. p̄xori.

in g. fi. Joannes de athon.

Ab officio sint suspensi. idē dicitur in dicto. c. monasteriorum. s. pe. in cle. sed certe diminute lo

quidam. s. e. constit. qz v̄cro in fi. s. c. p̄xori. in fi. j. e. constit. de prelati in fi. hoc verum nisi p̄e

adiunctum aliud intelligatur puta dictū ab officio et beneficio vel ab administratione: tunc enī natura suspensionis huiusmodi (que aliquāliter deberet restringi. extra de re. iuris. in pen. li. vj.

dic adiuncte) inducit naturam suspensionis a diuinis. extra de decer. relig. in cle. sic al. et i dictiōe abfuturū esse. ff. iudica. sol. l. nouissima. Aut que

ritur in casu in quo lex aliquod delictū punit per

trario est p̄m̄cipaliter fauor p̄sone l̄z secundario fauor ver

tae rei publice. ar. iustit. q̄ sunt sui vel al. iuris s. sed hoc tēpo

re. hic v̄cro p̄m̄cipalit̄ attendit fauor ecclesie ar. x. q. ij. hoc ius.

Et si aliq̄. c. liberationes.

Eas. l. liberationes.

Non cōcedant. si tñ cōcelserūt cū eoz scri

pto sigillo cōsignato sententia inde secuta ius

regni satis ar. etat eos ad obsequiōe huiusmodi tractus licet per. l. cano

nica ius nullū acquirat exide

ram. c. pe. in cle.

Qui. c. prelati.

Attentare. vendēdo liberatiōes seu corrodia.

Reli ea. i. huiusmodi venditiōe liberationū

Reuocauerint. quatenus de facto processit s̄ hec regni lex non permittit. ut dixi supra. s. p̄xori.

in g. fi. Joannes de athon.

Ab officio sint suspensi. idē dicitur in dicto. c. monasteriorum. s. pe. in cle. sed certe diminute lo

quitur hic legislator. declarare enim debuisset an

intelligeret de diuinis officijs: an de alijs offi. ad

ministratiōnū suarū. ut no. Jo. an. extra de rest.

do. ver. officijs. in cle. Circa hoc credo distinguendum. an lex punit actum administratiōis tñc su

sp̄sum simpliciter ab officio intelligam suspendi ab administratiōe sua. ut hic ar. extra de solu. li. quorūdam. s. e. constit. qz v̄cro in fi. s. c. p̄xori. in fi. j. e. constit. de prelati in fi. hoc verum nisi p̄e

Contra: ctus ma: le fidei nō obligat.

Cōstitutio dñi Othoboni.

suspensionem ab officio: et tunc intelligam de suspensione a diuinis officijs. supra. e. consi. domus dei. §. quod si rector. et. c. gratia. i. fi. ar. pro distin. in eo qd dixi post Inno. §. e. consi. ecclesiarum. §. sequestratiōes. v. permittūt. et.

Acterū. hec cōstitutio cōtinuat ad id qd le. §. c. pri. §. ex quo fit b. **I**n iusta sapientie doctrinā puerbior. ruij c. vbi scribitur hec auctoritas sequēs. nā in la ta gente gloria pncipis. i. q. ruij dō pplm.

Auaricia. dixi. §. e. cōsti. otho. auditu in fi. j. respon.

Desidia. i. negligētia de q dixi. §. e. 2. si. in phe. §. sane. p. pe fi. vel. i. accidia q frequētius iter virds ecclesiasticos et religioſos regnare solet. Est autē accidia qdaz tristitia aggrauās aīam hoīs vt ei nil agere liceat & quoddā tediū operandi. q pec catum mortale ē qñ post sensualitatē pfec te attigit ad cō sensum rōnis. nam tristitia ta

Accidia
quid est.

lis boni opis est hñdī pctm. qz 2trariat charitati. charitatis enī effect⁹ est gaudiū de deo & bono ope: cui quoz 2trariat tristitia mētis de bono diuino: cui qd necesse ēz intendere. vñ si aliqd cōtristat de hoc q alius cogit eū iplere opa vtutis q facere nō arctat ex pcepto nō est pctm accidie: s; qñ 2tristat de hīs q vt pdiri sunt necessaria vt tpa seruanda ex pcepto ppter dñm. vt no. Sup. xrb. di. circa pncipiū vltimē colūne.

Ut regis regum. l. summi et celestis.

Attenuet colētū paucitas. ad hoc facit de 2. se. di. i. bala. §. deinde. sed 2tra et de reli. do. c. fi. vbi videt phibere religionē augmētari. s; ibi hoc fit i honozem ecclesie vt vitetur cōsulio. vt ibi.

Ideoq. ij. pars.

In hīs precipue et. qz in hīs iminet magis periculū. vt extra de elec. ne pro defectu.

Qseruetur antiquus numerus religiosorum.

Summarium.

In atiqs monasterijs et ecclijs cathedralib⁹ seruet antiquus deo ibidem deseruire solitozum numerus.

Acterū cū iuxta sapiētie doctrinā i multitudine populi sit dignitas regis: & in paucitate plebis ignominia pncipis: nulla debet auaricia nulla debet desidia vlt cōtēptus arripere vt regis regū cultū attenuet colētū paucitas: et contra multiformis nequicie hostes minuantur exercitus bellatozum.

Ideoq. statuimus et districte precipimus vt i singulis monasterijs et i hīs precipue

Seruetur antiquus numerus. de hoc le. §. no. c. ex parte. §. vbi etiā remittit ad. c. e. si. cum accessissent. et facit qd dixi. §. j. respon. in glo. fi.

Dē platis. cōtinuat hoc ad illud qd le. §. e. cōsti. volētes. §. ex quo. cū ibi dicat q sustē

que sunt ecclesie cathedrales seruetur antiquus numerus monachozum.

De ratiōe administrationis reddenda.

Summarium.

Prelati superiores nō habentes reddāt quotannis saltē semel rationē administrationis sue corā cōuētū aut deputatis ab aliter ab administratione suspendantur.

Prelatis autem et administrationibus atq; officialibus statuimus vt abbates et priores ppios abbates non habentes saltem semel in anno presente toto conuentu vel aliquibus de senioribus vel pudentioribus ad hoc a capitulo deputatis reddāt

tatio non debet diminui. hoc ei debet sciri ex rōciniozum redditione.

Abbates ppios nō habentes. de hoc dixi §. e. 2. si. statumimus. in prin.

Saltes semel in anno. l. quolibet in hoc qd le. §. no. et de reli. do. qz 2tingit. §. illi etiaz. in cle. ibi videre poterit plura ne cessaria p Jo. a. Et no. p hūc textū nō repro bari frequētiorē redditiōne rōciniozū si ne cessitas vel vtilitas mōasterij hoc expōscat. p hoc qd hic dicit saltē. i. ad min⁹ §. e. statuimus.

Uel aliquibus. l. vice & nomine oīm de capitulo vt seqt.

Uel prudentioribus. dic hic distinctiā poni pro cōiunctiua ar. ff. de v. sig. sepe. ita q semo

res propter antiqui facti et prioris administrationis aptam experientiam huiusmodi rationcinia audiant. ar. ff. de leg. iij. l. si choruz. §. i. et etiam prudentiores adiungendi sunt in eodem actu propter maiorem animi subtilitatē et sensus perspicacitatem: nam quanto minores tanto perspicaciores fm phm sunt vt le. et no. de scuela reprehendēte gallum. ff. de liber. et postu. gallus. in prin. vel dic hanc disiunctiuam stare proprie si hoc visum fuerit discretionī capituli. C. de proxi. sacro. scri. l. vni cuiq. ver. nisi forte. li. xij.

Reddāt. saltem si fuerint exacti & requisiti ex parte capituli. vt no. Jo. an. et de reli. do. qz. §. illi etiam in glo. pro hac. in cle. et dic reddant. l. cum effectu ita q si quid super sit reseruetur in necessitates monasterij provide conuertendum. ff. de condi. et demon. l. cum seruus. §. i.

Disiunctiua pro copulatione ponitur.

a De statu monasterij .f. an sit de psum ere alie no quibus etiā est obligatū et ex qua causa. ar. C. de sacro san. eccle. auten. hoc ius. ac etiā de instaur eo monasterij et huiusmodi.

b Et administratione sua. i. abbatū et priorum qd verū qn bona abbatū sunt cōmunia in cōuentu: secus tñ si essent oino diuisa & separata saltē qd ad administrationē. vt le. et not. per Jo. an. extra de rescrip. edoceri in fi. textus.

c Plenariaz rationem. nō ergo pfunctionā vel generalē dicēdo forte cētū senti de manerijz ac solui centū pro victualibus et debitis alijs. ar. ff. de admi. tu. l. tutoz qui re: portoz iuz. i. re spō. et. s. i. ff. de tut. et rat. dist. ab his. l. i. i. pñ. et ar. in hoc. qd ple. dixi. s. e. cōsti. libertatē. s. pñcipimus i pñ. d. Si quis vero. ff. pars.

e Neglexerit exactus supra. ver. reddant.

f Donec. de hoc remisi. s. e. 2ti. sane. s. nos autem in fi.

g A suis administrationib⁹. i. vnius vel alterius administratione. vt sic plura resoluat in singulare ar. ff. de cōdi. et de. l. falsa. s. vlti. nō enī potest vnus abbas pluribus monasterijs presidere. extra de reli. do. c. vlti. in fi.

h Suspensus. de hoc dixi. s. e. 2ti. volētes. in fi. i. Enalū cōtinuatur hec cōstitutio ad materia pproprietat⁹ interdicte monachis. s. e. 2ti. qz vero. et. c. quidam. et. c. ad firmam.

k Commercium. licet vite hoim multuz necessaria. vt no. w. et de pe. multozū in fi. j. respon. et hoim indigentie suppozatiua: vt dixi. s. in cōsti. otho.

de a statu monasterij et administratione sua plenariam rationē. **S**i quis vero prior vel abbas statutum huiusmodi neglexerit observare: ipso facto donec id fecerit a suis administrationibus sit suspensus.

De religiosi non emant vel vendant.

Summarium.

Nemo religionē pfectus implicet se venditioni aut reuēditioni quarūcūqz reruz nundinis aut alibi: alioquin tā mercatores qz permittentes ab officio sint suspensi non relaxandi a superiore suo donec satisfecerit possessa. Quēcūqz aut de monachis aut eozū platis pcepta sūt: etiaz de monialibus et earū superioribus intelligant pcepta.

Venalium reruz commercia qbus cupiditas dandim minus vel plus recipiendi expetit

ecclesias. s. i. ver. appetant.

l Sine interuentu peccati. hoc dic vt le. et no. s. e. cōsti. oipotens deus. in fi. j. respon.

m Esto autem magis. nota hic argumēta a fortiori. C. de sacro sanc. eccle. auten. multo magis.

captiones: vtr aut nunq sine interuentu peccati etiam inter laicos fieri dignoscuntur: quanto autem magis eozū manus qui sunt sacre religionis habitu et obseruantia a terrenis actibus eleuati: sordidum et fetidum existit a talib⁹ coinquinari.

Hoc igitur contra illos quasi abominabilem leprā officio debite sollicitudinis insequētes/arctius ihibemus ne monachi vel moniales aut religionis quilibet cuiuscūqz religionis existant: mercationes que in emendo vel in reuendendo consistunt in nundinis mercatis vel alijs locis audeant in qui buscūqz rebus aliquatenus exercere: alioquin non solum hi qui fecerint verumetiam hi de quorum mandato processerit ipso facto ab officio sint suspensi: que suspensio nulloatenus per superiorem relaxetur donec satisfecerint in premissis.

n Eorum. i. religiosozū. vt infra sequitur.

o A terrenis actibus eleuati. in hoc qd le. et no. j. e. 2ti. regnū celozū. j. respō. et. s. i.

p Coinquari. nam qui tetigerit picē coinquabitur ab ea. ecclesiastici. xij. c. r. Hoc igitur ff. pars.

q Lepzā. propter morbi contagii infectiū ar. extra de cle. egro. c. de rectoribus. et. c. le.

r Insequētes etiam perfecto odio. vt le. s. e. cōsti. ad tutelā. s. nos igitur. i. principio.

t Cuiuscūqz religionis. hec ergo prohibitio nedum monachos sed etiam ceteros religiosos cōstringit. ar. in hoc quod dixi. s. e. cōsti. regnū celozū. j. respō. in glo. i. q. ij. exilio.

v In quibuscūqz reb⁹. etiā necarijs ad sacrificiū diuinū. supra. c. cōsti. oipotēs dñs. j. respon.

x Alioquin. versiculus. Joannes de athon. **y** Vtrū etiaz hi. i. superiores prelati et nūquid vult hic tam mandatē qz mandatarū tenere. ff. de iur. l. nō solū. s. proculus. et. s. lez. 2to quo dic vt s. in. e. cō. ad tutelā. s. nos igit. i. v. ratā habuerit.

z Ab officio. dic p ea q no. s. e. 2ti. volētes. i. fi. **a** Pullatenus p superiore relaxet. Nota hic q si spensus ab officio quousqz satisfecerit superioris ab solutiōe necessario indigebit vt ple. dixi. s. e. 2ti. cū honestatis. s. qz vero. circa mediū magne glo. p iij

Constitutio dñi Othoboni.

a ¶ Quercunq. iij. pars in qua facit magnā exten-
sionem superius sunt statuta in toto isto tractatu
de monach. ab illo. c. s. c. cōsti. regnū. vsq. huc.
b ¶ In monialibus quoq. hoc rōnabile cū gen-
māculinū et femininū cōprehēdat. ff. de ver. sig.
l. i. de quo bro=

cardico dic per
Tar. et de elec.
generali. li. bf.
Eadē pfel
hōe. hoc quoq
zueniēs est. ar.
i hoc qd dixi. s.
e. confit. illud
quoq. s. cū enī
ber. coequales
refert. sunt enī
qda. montales
q iurta regular
facti augustini
larion religioe
degūt sed vniū
null caruz mī
nus laxent. j. c.
proxi.

Moniales hic adij
cit pleniorē tra
ctatū ad hoc qd
de illis l. c. no.
s. c. p. r. o. r. i. s. s. i.
de qua materia
hoc sat. l. c. no.
et de sta. reg. p.
culosa. li. vj. et
c. ti. accedētes.
Et Dedicate. l.
p. p. f. c. s. i. o. n. e. a. l. s.
b. r. i. a. t. e. l. v. e. l. o. p.
f. c. s. i. o. n. i. s. e. s. t. c. i.
v. e. l. u. m. m. u. l. t. i. p. l. e. x.
l. p. f. c. s. i. o. n. i. s. / p. f. c.
e. a. t. i. o. n. i. s. / e. t. p. f. c.
t. i. o. n. i. s. q. d. p. l. o. s.
q. u. e. r. e. v. t. x. x. x.
q. i. v. e. l. a. m. e. n. t.

E ppetuo. i.
duz viuunt. ff. p.
focio. l. j. cu; li
per Sup. c. de
sta. reg. pericu.
lofo. j. respō. b.
ppetua. li. vj.
Et portas
sensuum. i. ex
teriora organa
quinq; sensuu
quoru mētion
fecit. s. c. cōst
ipotens. j. re
spon. i. clausi
corporis sensib

Questiō^a circa mona-
choz statim sunt statu-
ta: in^b monialib⁹ quoq^z q̄
de eadē^c sunt professiōe q̄
volumus et precipimus
obseruari.

E moniales a certis
locis non exeant.

Summaritii.

Conialis deo cōsecra
ta virtuti studeat: carnez
refrenet: celestia contēple
tur. terrena despiciat: se-
culares et secularia nego-
cia deuiter: pctā obrepē-
tia in capitulo purget. nū
q̄ nisi in publico cum quo
uis loquat̄ p̄sertiz nisi ad
sit altera monialis q̄ totū
p̄ter cōfessionē audiat nul
q̄ nisi de supioris p̄missio
ne cū aliquo comedat: nec
permissa nisi cuz eo qui cū
malam famam non incur-
rat. Quecunq; loca sus-
peta etiam in clauistro deu-
tet: et ad non suspecta nō
sine cōmeatu adeant ad q̄
seculares nisi ex iusta cau-
sa & perq̄ raro accedant.
Sed nec ille q̄bus ex offi-
cio cōpetit visitare sole in-
cedāt Abbatisse aut̄ & que
cūq; alie monialiū p̄sides
nō creāt claustra nisi vtili-
tas clauistrozū aut necessi-
tas exigat: neq; tunc sole.
sed probatis monialibus
sociate: sine q̄bus inferio-

Obserare. i. p[er] seras facili nō ap[er]tas claudere
Ne vnq[ue]. i. ne aliquo tempore.

I Maligno spiritui. facit qđ le. et no. 5. in 2st.
Occasio delinquendi. (otho. cũ sit ars. in pn.
 facit. 5. e. et quidē. in prin. f. xxij. q. vij. omnes.

regneou mercantnerfl. m. Ca ppter
ij. pars.

res nequaquam exeat nec li-
ne venia superiorum.

**Sed ne in processioni-
bus quidem exeant de
inceps: sed domi eas fa-
ciant. Que omnia prelati
quorum est monasteria vi-
sitare sub obtestatione di-
uini iudicii curent obser-
uanda**

Moniales deo dedicatae: que ab omni
negatione liberas et re
nunciantes seculo: christi seruitio se
perpetuo inanciparunt. omni
custodia se seruare
habent: et postea sensum
obseruare ne vnquam intro
tus pateat in maligno spiritui
ex quo alijs vel eis in
pauoribus desideriorum
ardore vel saltem leui co
gitatione detur occasio de
linquendi.

Exaptopter^m inⁿ cenobijs certa^o sunt loca deputata que eas exire non cōuenit: vt possint domino cordis et^p corporis innocentiam^a obseruare. Intrare^r enim debet oratoriumⁱ mortalis: in quo^e prudenter orando sibi prouideat ne aliquando in temptationem incidens: in delictuz aliquod prolapsus. Accedat^r ad² capitulum i^o quo iuste puniat^a quod

in **C**apitulo
ij. pars.

In cenobis. i. monasterijs. vt dicto. c. niculoso. li. vi.

o **C**erta sunt
loca . s . quinq
sequentia .

p Et corporis. impudicus oculus impudici cordis est nuncius. xxxij. q. v. nec solo.

q. Innocen-
tiam. i. integri-
tate. Quid g.
violet monti-
nūqd cū viola
toze pōt eps d.
spensare? dic-
sic. xxvij. q.
eos. & hoc ten-
specu. ti. de l-
gato. §. nunc
episcoporum.

Entrare.
In quo .
cipit designa
loca monial
pmissa et ad
effectus illa
frare debet.

de q̄ dixi. s. i c
orth. c. basilica
i fi. j. rel. hic
accipit p̄ eccl
eaz circūqua
pietib⁹ includ
vbi horas su
psallunt.

¶ In quo
oratorio.

n **b** **p** **z** **o** **l** **a** **b** **e**
ex tentatione
cedente.

Accedat
monialis.

Ad capitulum.
hic est scd
locus monia
permittus.

¶ In quo capitulo.

ad a^ugustin.

Multiplex est
velum.

Moniales a certis locis non exeant. Moniales. Fo. Cxix.

ergo capitulū locū esse discipline vt dixi. s. e. 2. si.
a **E**t intret. s. monialis. (porro. in fi.
b **D**ormitoriu et rectoriu. hec sūt alia duo lo-
ca moniali permissa.

c **H**oris suis. s. cōpetentibus et oportunitis non
saltando in illis
die ac nocte pzo
vt iuuenilicalo
ri placebit.

d **A** recreātiō.
s. p. cibū & potū
in rectorio: et
per somnum in
dormitorio.

e **S**ibi. s. mo-
niali.

f **S**upfluita-
te. de hoc multū
dixi. s. in cōsti.
otho. lz ad pzo-
fuganduz. j. re-
spon. circa me-
dium glose.

g **C**aro recal-
citret. ad modū
equi impetuosi
ar. ex de hoicis.
significasti. i. s.
si quadru. pau-
peri. se. dicat. l.
agazo.

h **E**am nō de-
serat fortitudo.
vt in psal. for-
titudine meam
ad te custodias.

i **R**eliquat for-
titer tentationi-
bus. etiā lz tēta-
tio frequens
fuerit. naz dicit
august. per hoc

quod tentator frequēter surgit sine causa scilicet
quia succumbit discit omnino non surgere. vnde
versus. hostis nō ledit nisi cum tentatus obedit.
Sed si nō cedit victus quasi multa recedit. hosti
dat vires qui cedit viribus hostis.

k **D**um quiescit. i. dum sine pturbatiōe fuerit.
vt exponit Guy. ex de offi. lega. c. i. li. li. vj. vt sic
exaudiat illa votiuā ofo hymnidica Oculi somnū
capiant: cor ad te semper vigilet &c.

l **C**laustro. hic est cōiūctus locus moniali pmi-
m **I**n quo. s. claustrō. (sus imo iustus.

n **L**ahos cōfirmatū. alludit vocabulo euāgeli-
co de diuite et lazaro. luce. xvi. c. vbi dicit iter nos
& bos chaos magnū firmatū est. hoc chaos neutra-
liter positū. vñ chaos grece latine dī pfunda fossa
vel cōfusa caligo seu cōfusio scdm hug. sic sepans
vt oīno trāsitum coicatum impediāt. moraliter tñ
quo ad ppositū chaos firmatū dī. s. inter bonū et
malū quasi hinc equitas inde iūstas q nullatenus
sociari vult: et hoc ple. psequit magister. uij. li.

sententiarum. c. pe. Joannes de athon.

o **A**liqd peregisset. vt in psal. Sustate et videte
p **P**remissa vero. ver. (qm suauis est dñs.

q **L**oca. s. quinqz pzetacta.

r **A** personis secularibus. als est sine hac pze-
positiōe a & tñc

dant: et hoc non frequen-
ter sed raro: ne ex frequē-
ti cōuersatione seculariuz
q̄se ea a cōtēplatio ptur-
betur: vel saltez ad sc̄la-
ria cogitatōe vñ desiderio
earū animus plabatur.

Eapzopt illud statui-
mus vt nūq̄ cū homin-
bus vel aliquibus perso-
nis religiosiis vel seculari-
bus nisi in locis publicis:
et non suspectis colloqui-
um habeat monialis: et
nisi seriosum colloquū
est habendū. monialis so-
la non accedat: seu conue-
niat ad loquendum: sed
sibi ad minus monialis
alia deum tñcens et in re-
ligionis obseruatione ri-
gida societur: que illos
semper videat & possit om-
nium q̄p aliā dicta vel fa-
cta fuerūt esse testis nisi

ad itaz p̄pt ple-
niore itellectū.

s **M**acua esse
p̄cipim. et hoc
totū exctū fuit
ex eo quod le. &
no. ex de vi. et
hōne. cleri. mo-
nasteria.

t **F**requēter.
idē etiā le. in dē-
cto. c. mōsterio.
ar. C. de adult.
auten. si q̄s ei &
de hac dictione
dixi. s. in cōsti.
otho. ad baptis-
mū. s. statum
ver. frequēter.

v **E**arum. s.
monialium.

x **P**erturbet
facit ad exposi-
tiōe de qua dī-
xi. s. e. ne dum
quiescit.

y **P**rolabat.
als inclinetur.

z **E**a ppter.
iij. pars.

a **C**ū nūq̄ cū
hoibus &c. p̄z
xviij. q. ij. diffi-
nimus in fi. cū
c. se. et se.

b **N**ō suspe-

ctis locis. ergo nō in suis cameris singularibz cell
vel puatis receptaculis. xviij. q. ij. p̄ncipiosa. cū. s.

c **S**eriosum colloquū. debet enī (pcedente.
cū tali pauca vba habere et cōpendiosa cōfabula-
tiōibus nō pmixtis. xviij. q. ij. nō diffinimus. i. fi.

d **S**ed sibi. s. moniali cū q̄ vñ nūq̄ h̄c colloqū.

e **M**onialis alia. s. vetula ad p̄sumptionē suspi-
tionis tollendā. vt no. Guy. ex de sta. relig. pericu-
loso. ver. societate. lib. vj.

f **T**imens deum. saltem p̄sumptiue.

g **Q**ue. s. monialis alia.

h **I**llos. s. colloquentes.

i **S**emp videat. nam ibi i moza modici tēporis
verti possit magnū piudiciū. ff. de dam. infec. l. i. lz
als regulariter. secus. ff. de iudic. si debitori.

k **E**st testis. et hoc cōuenit tam ppter insidias
diaboli. q̄ ppter allocutionem hoim. xviij. q. ij.
monasteria. vnde senec. ad lucill. xi. c. als. c. sc̄q̄n.
maḡ ps p̄ctoꝝ tollit si p̄ctoꝝ i test̄ existat. ar. lxxxi

l **N**ūq̄ q̄. nā loquit & felloꝝ (di. ab oibus.

Tentator
fugand⁹.

Lahos.

Cōstitutio dñi Othoboni.

tanq̃ deo. ex de offi. ordi. c. sacerdos. ppe fi. Absit ergo q̃ iuxta burdam pueri sic sit respondentis de matre sua seculari ille. c. deus scit qui sit talis q̃ cū moniali deposita veste stragulata suspitione per-
a Nunq̃ nisi de pmissu. i. licentia. (noctet.

b Nec tunc. cum oportuerit superioris habere licentiam.

Consanguinitas

c Cōsanguinitate. q̃ est vinculus diuersarū psonarū ab eodē stipite descēdentiū carnali ppagatione cōtractū: sed affinitas est p̃mitas psonarū ex carnali coitu pueniēs oī carēs parētela. de ius. no. Sup. ex de sponsa. ca. i. in prin. lib. vi.

Affinitas

d Sine alia honesta. ar. ff. de v. sig. l. late culpe. s. amicos.

e Non suspensus. an igit p̃spter diffamatus cū moniali possit suā inocētiā purgare cū mulieribus vel honestis laicis? g. dicit q̃ sic. vt not. xviii. q. iij. in decimis. De hoc ple. dixi. s. in 2. otho. qd ad venerabiles. s. circueant. in magna g. in q̃stione. ibi iam q̃s vidēdū est.

f Nō liceat suspicari. ar.

C. de epil. et cle. l. cum qui:

g Alia vero loca. versiculus.

h Quinq̃ p̃missa. s. e. s. l.

i Ut ad ea. s. alia loca.

k Infirmarie. hic est sextus locus moniali p̃missus sed hoc causaliter tantum.

l Vel ad alium. s. locum.

m In quo. s. loco forte receptaculo singulari.

n Seu priorisse. abbatissaz superiorē nō habētis ar. s. e. consi. qz vero. s. i. et. c. ad hec. s. nos autē. et. c. de prelati. sed vsus forte talium monialium interpretatur dictū de priorissis claustralib⁹ saltē alijs priorissis absentibus. j. 2. sti. p̃ori. ar. in hoc

q̃d le. et no. s. e. consi. de infirmis.

o Opportuna. nō per saltatrices hystiones choreas vel alia inhonesta. ex de sta. reg. attendētes. in cle. Jo. de athon.

p Ad officinas. versiculus.

vt⁹ superius de alijs est expressum. **Abbatissa** vero seu priorissa et cetera q̃ monasterio p̃sunt quocunq̃ nomine censeantur monasteria non creant. nisi pro euidenti monasterij vtilitate vel necessitate ṽgente: et cum societate honesta. Ceteris vero inferiorib⁹ monialibus nūq̃ nisi iusta vel necessaria causa exēdi monasterium licentia p̃beatur: et tunc nūq̃ sole ire: esse vel morari extra monasterium permittantur: nisi tali moniali fuerit sociata que sic probata i monasterio fuerit q̃ de ipsa nichil sinistri poterit suspicari. **In** terris quoq̃ noīre legationis consuetudinem abolemus quā moniales monasteria consueuerunt exire occasione p̃cessionū quantumcunq̃ fuerint publice et solēnes firmiter statuentes vt occasione p̃dicta monaste

q Ut superius est expressum. supra. e. s. ver. ne vñq̃.

r Abbatissa vero. iij. pars.

s Priorissa. participant igitur hic priorissa et abbatissa q̃d verum p̃t esse quo ad regimē mōsterij vt hic non tamē quo ad munus bñdictionis recipiē de. ar. extra de elec. indēntati bus. s. ceterum li. vj. s. no. Jo. an. extra de accusat. nūcius.

t Monasteria non creant. in fi. et hic p̃phetizat. quod plenius statuit bonifacius octauus. ex de sta. reg. periculosa. s. verum. cum. s. se. li. vj. vñq̃ dic vt ibi leg. et no. per doct.

v Nisi iusta id est p̃babili acceptā de iure p̃beatur p̃ abbatissam vel priorissam vel alias que ibidem p̃sist vt. s. in p̃n. huius. s.

x Et tunc. s.

concessa licentia exēdi. Jo. de athon.

y Nunq̃ sole. naz vt soli. quod dic vt no. supra e. consi. monachos.

z Vel morari. nota disunctuam quasi nullus istorum fieri debeat. ar. ff. de re. du. l. i. is qui contra. s. vtrum. cum si.

a Nisi tali moniali. scilz impetranti licentiam exēdi. Jo. de athon.

b Fuerit sociata. aliqua vetula. vt. xviii. q. ij. diffinitimus. s. fi. le. et no. s. s. p̃ori. post prin.

c In terris quoq̃. b. pars.

d Occasione p̃cessionū. de quibus dixi. s. e. consi. iustus et misericors. s. pe. et vlti.

Ut religiosi frequenter confiteantur et celebrent. Ad hec. Jo. Lxx.

A Sed intra sepes. i. hayas. vel vineas circūdātes claustrum earū. et sic exponit Guy. lb. distin. precipita. dicitur enī sepes a sepio is. fm hug. als est i textu intra septa. et tūc dic vt notauī p Guy. s. e. consti. ad tutelaz. j. respon. ver. septa. et tunc cōcer. et de sta.

mo. c. ne i agro
s. qz vero. i. fi.
in clemen.

b Processio-
num solennia.
per pulsationē
campanarum :

indutis forte ca-
pis ac binis et
binis ordinate

icedētibz cru-
ce semp pceden-
te. et sic itellige

glo. remissiuas
de qbus dixi. s.
e. s. in prin.

c Tēporibz i
quibus. vt ptz
in remissionibz
quas feci. s. e. s.
in princi.

d Nichilomi-
nus. verlicul^o.
e Visitadi of-
ficiū. facit et de
sta. re. c. attēde-
tes. in clemen.

f Seu cōsue-
tudinē. potest
cōpetere officiū
visitandi ex cō-
suetudinē. arg.

C. de emanci-
lib. l. i. facit qd
le. et no. s. i. cō-
oth. cū nō solū.

g Sub obte-
statione. de hoc
dixi ple. s. e. cō-
stitū. pastoz bo-
nus. ante fi.

h Iudiciū. i.
pene. ar. l. di. et purgabit. Et multis modis sumi-
tur iudiciū no. Guy. lb. di. precipita. ver. iudicio.

i Faciāt obseruari. sed certe vix hoc faceret hō
mortalis ideo subaudiendū est hic quatenus i eis
est. ar. in hoc qd le. et no. s. e. cōsti. ita mortalium.

s. nos autē. in prin. nam breuibz verbis. respō-
dent moniales statutis istis vel alijs contra earū
lascinias editis qz valde fidebant tales statuētes
in conscientijs suis quando talia ordinauerunt p
suas arctatōes sic intolerabiliter duras. vnde ad
oculū videmus hec statuta vel in nullo vel male
obseruari. vt quid ergo sancti patres isti sic labo-
rando aerem verberauerūt. certe nō minus meri-
torius fuit labor eozum. s. e. cōstitu. xpiane. j. re-

ria non exeat moniales :
sed^a intra sepes monaste-
riorum processionum^b so-
lennia peragant tempo-
ribus^c in quibus consue-
uerunt fideles in processio-
nibus conuenire. Nicht
lominus^d archiepiscopis
episcopis et alijs ecclesia-
rum prelatis : quibus visi-
tandi^e officij de iure seu^f
consuetudine competit in
virtute sancte obedientie
et sub^g obestatione diuini
iudici^h districte precipiⁱ :
vt monasteria monialiu^z
prouit expedit visitantes :
que statuta sunt / firmiter
faciantⁱ obseruari.

**Ut religiosi frequēter
confiteantur et frequēter
celebrent.**

Summariū.
**Religiosi frequenter et
complete confiteantur : vt
sic frequenter et digne ce-
lebrent qui sacerdotes sūt
quocirca prelati eozum in
quiritant singulis mensibz**

**Scriptum est. prouer. xxiij. c. de pe. (vlti.
di. iij. septies.**

**Nemo sine crimine viuit. vt in versu sapien-
tis cathonis. Tūz culpas alios nemo sine crimine
viuit Nam sine leuibz peccatis presens vita nō
ducit. de pe. di. iij. quotidianis. ideo alibi metricē
dicit. Peccantem damnare caue qz labimur oēs :
Aut sumus aut fuimus : aut possumus esse. quod
nō precipue. bene dicit nam ideo est (hic est.
in personis secularibus. vt. s. in. j. glo.**

In qua. l. confessione.
**Cum cordis contritione. nam cor contritum
et humiliatū deus nō despiciet. et facit quod le. et
no. s. e. cōsti. qm ceca. s. pe. et fi.**

**Ad id quod sit sed Cause in
ad illud qd de iure fieri cōuenit. fi. de insti. et iur. fringētes
l. pe. s. pe. et de elec. cū causam. Qz autē nō seruā constitu-
tur iste cōstitutiones in actu scias hoc contingere tiones ca-
pmixtim a peccato detestabili vtriusqz ptis vel se nonicas.**

**a deputatis ad audiēdas
confessiones an sint qui nō
fuerint confessi et non cele-
brauerint : et taliter graui-
ter arguant et ad confitē-
dum ac celebrandū indu-
cant. Remini vero (quod
etiam prius dictū est) cō-
fessionis beneficium dene-
getur : ne in carcere quidē
ob quodcunqz crimen con-
stituto : quod qui fecerit :
nisi ad mandatum prela-
ti satisfecerit ecclesiastica
careat sepultura.**

**hec qd
scriptum
est q septi-
es i die ca-
dit iustus :**

**eo q ne-
mo^m existens in mortali
corpore sine crimine viuit
necessaria est multum et
btilis precipueⁿ religiosis
confessio : in qua^o omnibz
que possent deū offendere
vel conscientiam premāt
cum^p cordis contritione**

**Scriptum est. prouer. xxiij. c. de pe. (vlti.
di. iij. septies.**

**Nemo sine crimine viuit. vt in versu sapien-
tis cathonis. Tūz culpas alios nemo sine crimine
viuit Nam sine leuibz peccatis presens vita nō
ducit. de pe. di. iij. quotidianis. ideo alibi metricē
dicit. Peccantem damnare caue qz labimur oēs :
Aut sumus aut fuimus : aut possumus esse. quod
nō precipue. bene dicit nam ideo est (hic est.
in personis secularibus. vt. s. in. j. glo.**

In qua. l. confessione.
**Cum cordis contritione. nam cor contritum
et humiliatū deus nō despiciet. et facit quod le. et
no. s. e. cōsti. qm ceca. s. pe. et fi.**

**Ad id quod sit sed Cause in
ad illud qd de iure fieri cōuenit. fi. de insti. et iur. fringētes
l. pe. s. pe. et de elec. cū causam. Qz autē nō seruā constitu-
tur iste cōstitutiones in actu scias hoc contingere tiones ca-
pmixtim a peccato detestabili vtriusqz ptis vel se nonicas.**

**a deputatis ad audiēdas
confessiones an sint qui nō
fuerint confessi et non cele-
brauerint : et taliter graui-
ter arguant et ad confitē-
dum ac celebrandū indu-
cant. Remini vero (quod
etiam prius dictū est) cō-
fessionis beneficium dene-
getur : ne in carcere quidē
ob quodcunqz crimen con-
stituto : quod qui fecerit :
nisi ad mandatum prela-
ti satisfecerit ecclesiastica
careat sepultura.**

**hec qd
scriptum
est q septi-
es i die ca-
dit iustus :**

**eo q ne-
mo^m existens in mortali
corpore sine crimine viuit
necessaria est multum et
btilis precipueⁿ religiosis
confessio : in qua^o omnibz
que possent deū offendere
vel conscientiam premāt
cum^p cordis contritione**

**Scriptum est. prouer. xxiij. c. de pe. (vlti.
di. iij. septies.**

**Nemo sine crimine viuit. vt in versu sapien-
tis cathonis. Tūz culpas alios nemo sine crimine
viuit Nam sine leuibz peccatis presens vita nō
ducit. de pe. di. iij. quotidianis. ideo alibi metricē
dicit. Peccantem damnare caue qz labimur oēs :
Aut sumus aut fuimus : aut possumus esse. quod
nō precipue. bene dicit nam ideo est (hic est.
in personis secularibus. vt. s. in. j. glo.**

In qua. l. confessione.
**Cum cordis contritione. nam cor contritum
et humiliatū deus nō despiciet. et facit quod le. et
no. s. e. cōsti. qm ceca. s. pe. et fi.**

**Ad id quod sit sed Cause in
ad illud qd de iure fieri cōuenit. fi. de insti. et iur. fringētes
l. pe. s. pe. et de elec. cū causam. Qz autē nō seruā constitu-
tur iste cōstitutiones in actu scias hoc contingere tiones ca-
pmixtim a peccato detestabili vtriusqz ptis vel se nonicas.**

**a deputatis ad audiēdas
confessiones an sint qui nō
fuerint confessi et non cele-
brauerint : et taliter graui-
ter arguant et ad confitē-
dum ac celebrandū indu-
cant. Remini vero (quod
etiam prius dictū est) cō-
fessionis beneficium dene-
getur : ne in carcere quidē
ob quodcunqz crimen con-
stituto : quod qui fecerit :
nisi ad mandatum prela-
ti satisfecerit ecclesiastica
careat sepultura.**

**hec qd
scriptum
est q septi-
es i die ca-
dit iustus :**

**eo q ne-
mo^m existens in mortali
corpore sine crimine viuit
necessaria est multum et
btilis precipueⁿ religiosis
confessio : in qua^o omnibz
que possent deū offendere
vel conscientiam premāt
cum^p cordis contritione**

**Scriptum est. prouer. xxiij. c. de pe. (vlti.
di. iij. septies.**

**Nemo sine crimine viuit. vt in versu sapien-
tis cathonis. Tūz culpas alios nemo sine crimine
viuit Nam sine leuibz peccatis presens vita nō
ducit. de pe. di. iij. quotidianis. ideo alibi metricē
dicit. Peccantem damnare caue qz labimur oēs :
Aut sumus aut fuimus : aut possumus esse. quod
nō precipue. bene dicit nam ideo est (hic est.
in personis secularibus. vt. s. in. j. glo.**

In qua. l. confessione.
**Cum cordis contritione. nam cor contritum
et humiliatū deus nō despiciet. et facit quod le. et
no. s. e. cōsti. qm ceca. s. pe. et fi.**

**Ad id quod sit sed Cause in
ad illud qd de iure fieri cōuenit. fi. de insti. et iur. fringētes
l. pe. s. pe. et de elec. cū causam. Qz autē nō seruā constitu-
tur iste cōstitutiones in actu scias hoc contingere tiones ca-
pmixtim a peccato detestabili vtriusqz ptis vel se nonicas.**

**a deputatis ad audiēdas
confessiones an sint qui nō
fuerint confessi et non cele-
brauerint : et taliter graui-
ter arguant et ad confitē-
dum ac celebrandū indu-
cant. Remini vero (quod
etiam prius dictū est) cō-
fessionis beneficium dene-
getur : ne in carcere quidē
ob quodcunqz crimen con-
stituto : quod qui fecerit :
nisi ad mandatum prela-
ti satisfecerit ecclesiastica
careat sepultura.**

**hec qd
scriptum
est q septi-
es i die ca-
dit iustus :**

**eo q ne-
mo^m existens in mortali
corpore sine crimine viuit
necessaria est multum et
btilis precipueⁿ religiosis
confessio : in qua^o omnibz
que possent deū offendere
vel conscientiam premāt
cum^p cordis contritione**

**Scriptum est. prouer. xxiij. c. de pe. (vlti.
di. iij. septies.**

**Nemo sine crimine viuit. vt in versu sapien-
tis cathonis. Tūz culpas alios nemo sine crimine
viuit Nam sine leuibz peccatis presens vita nō
ducit. de pe. di. iij. quotidianis. ideo alibi metricē
dicit. Peccantem damnare caue qz labimur oēs :
Aut sumus aut fuimus : aut possumus esse. quod
nō precipue. bene dicit nam ideo est (hic est.
in personis secularibus. vt. s. in. j. glo.**

In qua. l. confessione.
**Cum cordis contritione. nam cor contritum
et humiliatū deus nō despiciet. et facit quod le. et
no. s. e. cōsti. qm ceca. s. pe. et fi.**

**Ad id quod sit sed Cause in
ad illud qd de iure fieri cōuenit. fi. de insti. et iur. fringētes
l. pe. s. pe. et de elec. cū causam. Qz autē nō seruā constitu-
tur iste cōstitutiones in actu scias hoc contingere tiones ca-
pmixtim a peccato detestabili vtriusqz ptis vel se nonicas.**

**a deputatis ad audiēdas
confessiones an sint qui nō
fuerint confessi et non cele-
brauerint : et taliter graui-
ter arguant et ad confitē-
dum ac celebrandū indu-
cant. Remini vero (quod
etiam prius dictū est) cō-
fessionis beneficium dene-
getur : ne in carcere quidē
ob quodcunqz crimen con-
stituto : quod qui fecerit :
nisi ad mandatum prela-
ti satisfecerit ecclesiastica
careat sepultura.**

**hec qd
scriptum
est q septi-
es i die ca-
dit iustus :**

**eo q ne-
mo^m existens in mortali
corpore sine crimine viuit
necessaria est multum et
btilis precipueⁿ religiosis
confessio : in qua^o omnibz
que possent deū offendere
vel conscientiam premāt
cum^p cordis contritione**

**Scriptum est. prouer. xxiij. c. de pe. (vlti.
di. iij. septies.**

**Nemo sine crimine viuit. vt in versu sapien-
tis cathonis. Tūz culpas alios nemo sine crimine
viuit Nam sine leuibz peccatis presens vita nō
ducit. de pe. di. iij. quotidianis. ideo alibi metricē
dicit. Peccantem damnare caue qz labimur oēs :
Aut sumus aut fuimus : aut possumus esse. quod
nō precipue. bene dicit nam ideo est (hic est.
in personis secularibus. vt. s. in. j. glo.**

In qua. l. confessione.
**Cum cordis contritione. nam cor contritum
et humiliatū deus nō despiciet. et facit quod le. et
no. s. e. cōsti. qm ceca. s. pe. et fi.**

**Ad id quod sit sed Cause in
ad illud qd de iure fieri cōuenit. fi. de insti. et iur. fringētes
l. pe. s. pe. et de elec. cū causam. Qz autē nō seruā constitu-
tur iste cōstitutiones in actu scias hoc contingere tiones ca-
pmixtim a peccato detestabili vtriusqz ptis vel se nonicas.**

**a deputatis ad audiēdas
confessiones an sint qui nō
fuerint confessi et non cele-
brauerint : et taliter graui-
ter arguant et ad confitē-
dum ac celebrandū indu-
cant. Remini vero (quod
etiam prius dictū est) cō-
fessionis beneficium dene-
getur : ne in carcere quidē
ob quodcunqz crimen con-
stituto : quod qui fecerit :
nisi ad mandatum prela-
ti satisfecerit ecclesiastica
careat sepultura.**

**hec qd
scriptum
est q septi-
es i die ca-
dit iustus :**

**eo q ne-
mo^m existens in mortali
corpore sine crimine viuit
necessaria est multum et
btilis precipueⁿ religiosis
confessio : in qua^o omnibz
que possent deū offendere
vel conscientiam premāt
cum^p cordis contritione**

**Scriptum est. prouer. xxiij. c. de pe. (vlti.
di. iij. septies.**

**Nemo sine crimine viuit. vt in versu sapien-
tis cathonis. Tūz culpas alios nemo sine crimine
viuit Nam sine leuibz peccatis presens vita nō
ducit. de pe. di. iij. quotidianis. ideo alibi metricē
dicit. Peccantem damnare caue qz labimur oēs :
Aut sumus aut fuimus : aut possumus esse. quod
nō precipue. bene dicit nam ideo est (hic est.
in personis secularibus. vt. s. in. j. glo.**

In qua. l. confessione.
**Cum cordis contritione. nam cor contritum
et humiliatū deus nō despiciet. et facit quod le. et
no. s. e. cōsti. qm ceca. s. pe. et fi.**

**Ad id quod sit sed Cause in
ad illud qd de iure fieri cōuenit. fi. de insti. et iur. fringētes
l. pe. s. pe. et de elec. cū causam. Qz autē nō seruā constitu-
tur iste cōstitutiones in actu scias hoc contingere tiones ca-
pmixtim a peccato detestabili vtriusqz ptis vel se nonicas.**

**a deputatis ad audiēdas
confessiones an sint qui nō
fuerint confessi et non cele-
brauerint : et taliter graui-
ter arguant et ad confitē-
dum ac celebrandū indu-
cant. Remini vero (quod
etiam prius dictū est) cō-
fessionis beneficium dene-
getur : ne in carcere quidē
ob quodcunqz crimen con-
stituto : quod qui fecerit :
nisi ad mandatum prela-
ti satisfecerit ecclesiastica
careat sepultura.**

**hec qd
scriptum
est q septi-
es i die ca-
dit iustus :**

**eo q ne-
mo^m existens in mortali
corpore sine crimine viuit
necessaria est multum et
btilis precipueⁿ religiosis
confessio : in qua^o omnibz
que possent deū offendere
vel conscientiam premāt
cum^p cordis contritione**

**Scriptum est. prouer. xxiij. c. de pe. (vlti.
di. iij. septies.**

**Nemo sine crimine viuit. vt in versu sapien-
tis cathonis. Tūz culpas alios nemo sine crimine
viuit Nam sine leuibz peccatis presens vita nō
ducit. de pe. di. iij. quotidianis. ideo alibi metricē
dicit. Peccantem damnare caue qz labimur oēs :
Aut sumus aut fuimus : aut possumus esse. quod
nō precipue. bene dicit nam ideo est (hic est.
in personis secularibus. vt. s. in. j. glo.**

In qua. l. confessione.
**Cum cordis contritione. nam cor contritum
et humiliatū deus nō despiciet. et facit quod le. et
no. s. e. cōsti. qm ceca. s. pe. et fi.**

**Ad id quod sit sed Cause in
ad illud qd de iure fieri cōuenit. fi. de insti. et iur. fringētes
l. pe. s. pe. et de elec. cū causam. Qz autē nō seruā constitu-
tur iste cōstitutiones in actu scias hoc contingere tiones ca-
pmixtim a peccato detestabili vtriusqz ptis vel se nonicas.**

**a deputatis ad audiēdas
confessiones an sint qui nō
fuerint confessi et non cele-
brauerint : et taliter graui-
ter arguant et ad confitē-
dum ac celebrandū indu-
cant. Remini vero (quod
etiam prius dictū est) cō-
fessionis beneficium dene-
getur : ne in carcere quidē
ob quodcunqz crimen con-
stituto : quod qui fecerit :
nisi ad mandatum prela-
ti satisfecerit ecclesiastica
careat sepultura.**

**hec qd
scriptum
est q septi-
es i die ca-
dit iustus :**

**eo q ne-
mo^m existens in mortali
corpore sine crimine viuit
necessaria est multum et
btilis precipueⁿ religiosis
confessio : in qua^o omnibz
que possent deū offendere
vel conscientiam premāt
cum^p cordis contritione**

**Scriptum est. prouer. xxiij. c. de pe. (vlti.
di. iij. septies.**

**Nemo sine crimine viuit. vt in versu sapien-
tis cathonis. Tūz culpas alios nemo sine crimine
viuit Nam sine leuibz peccatis presens vita nō
ducit. de pe. di. iij. quotidianis. ideo alibi metricē
dicit. Peccantem damnare caue qz labimur oēs :
Aut sumus aut fuimus : aut possumus esse. quod
nō precipue. bene dicit nam ideo est (hic est.
in personis secularibus. vt. s. in. j. glo.**

In qua. l. confessione.
**Cum cordis contritione. nam cor contritum
et humiliatū deus nō despiciet. et facit quod le. et
no. s. e. cōsti. qm ceca. s. pe. et fi.**

**Ad id quod sit sed Cause in
ad illud qd de iure fieri cōuenit. fi. de insti. et iur. fringētes
l. pe. s. pe. et de elec. cū causam. Qz autē nō seruā constitu-
tur iste cōstitutiones in actu scias hoc contingere tiones ca-
pmixtim a peccato detestabili vtriusqz ptis vel se nonicas.**

**a deputatis ad audiēdas
confessiones an sint qui nō
fuerint confessi et non cele-
brauerint : et taliter graui-
ter arguant et ad confitē-
dum ac celebrandū indu-
cant. Remini vero (quod
etiam prius dictū est) cō-
fessionis beneficium dene-
getur : ne in carcere quidē
ob quodcunqz crimen con-
stituto : quod qui fecerit :
nisi ad mandatum prela-
ti satisfecerit ecclesiastica
careat sepultura.**

**hec qd
scriptum
est q septi-
es i die ca-
dit iustus :**

**eo q ne-
mo^m existens in mortali
corpore sine crimine viuit
necessaria est multum et
btilis precipueⁿ religiosis
confessio : in qua^o omnibz
que possent deū offendere
vel conscientiam premāt
cum^p cordis contritione**

**Scriptum est. prouer. xxiij. c. de pe. (vlti.
di. iij. septies.**

**Nemo sine crimine viuit. vt in versu sapien-
tis cathonis. Tūz culpas alios nemo sine crimine
viuit Nam sine leuibz peccatis presens vita nō
ducit. de pe. di. iij. quotidianis. ideo alibi metricē
dicit. Peccantem damnare caue qz labimur oēs :
Aut sumus aut fuimus : aut possumus esse. quod
nō precipue. bene dicit nam ideo est (hic est.
in personis secularibus. vt. s. in. j. glo.**

In qua. l. confessione.
**Cum cordis contritione. nam cor contritum
et humiliatū deus nō despiciet. et facit quod le. et
no. s. e. cōsti. qm ceca. s. pe. et fi.**

**Ad id quod sit sed Cause in
ad illud qd de iure fieri cōuenit. fi. de insti. et iur. fringētes
l. pe. s. pe. et de elec. cū causam. Qz autē nō seruā constitu-
tur iste cōstitutiones in actu scias hoc contingere tiones ca-
pmixtim a peccato detestabili vtriusqz ptis vel se nonicas.**

**a deputatis ad audiēdas
confessiones an sint qui nō
fuerint confessi et non cele-
brauerint : et taliter graui-
ter arguant et ad confitē-
dum ac celebrandū indu-
cant. Remini vero (quod
etiam prius dictū est) cō-
fessionis beneficium dene-
getur : ne in carcere quidē
ob quodcunqz crimen con-
stituto : quod qui fecerit :
nisi ad mandatum prela-
ti satisfecerit ecclesiastica
careat sepultura.**

**hec qd
scriptum
est q septi-
es i die ca-
dit iustus :**

**eo q ne-
mo^m existens in mortali
corpore sine crimine viuit
necessaria est multum et
btilis precipueⁿ religiosis
confessio : in qua^o omnibz
que possent deū offendere
vel conscientiam premāt
cum^p cordis contritione**

**Scriptum est. prouer. xxiij. c. de pe. (vlti.
di. iij. septies.**

**Nemo sine crimine viuit. vt in versu sapien-
tis cathonis. Tūz culpas alios nemo sine crimine
viuit Nam sine leuibz peccatis presens vita nō
ducit. de pe. di. iij. quotidianis. ideo alibi metricē
dicit. Peccantem damnare caue qz labimur oēs :
Aut sumus aut fuimus : aut possumus esse. quod
nō precipue. bene dicit nam ideo est (hic est.
in personis secularibus. vt. s. in. j. glo.**

In qua. l. confessione.
**Cum cordis contritione. nam cor contritum
et humiliatū deus nō despiciet. et facit quod le. et
no. s. e. cōsti. qm ceca. s. pe. et fi.**

**Ad id quod sit sed Cause in
ad illud qd de iure fieri cōuenit. fi. de insti. et iur. fringētes
l. pe. s. pe. et de elec. cū causam. Qz autē nō seruā constitu-
tur iste cōstitutiones in actu scias hoc contingere tiones ca-
pmixtim a peccato detestabili vtriusqz ptis vel se nonicas.**

**a deputatis ad audiēdas
confessiones an sint qui nō
fuerint confessi et non cele-
brauerint : et taliter graui-
ter arguant et ad confitē-
dum ac celebrandū indu-
cant. Remini vero (quod
etiam prius dictū est) cō-
fessionis beneficium dene-
getur : ne in carcere quidē
ob quodcunqz crimen con-
stituto : quod qui fecerit :
nisi ad mandatum prela-
ti satisfecerit ecclesiastica
careat sepultura.**

**hec qd
scriptum
est q septi-
es i die ca-
dit iustus :**

**eo q ne-
mo^m existens in mortali
corpore sine crimine viuit
necessaria est multum et
btilis precipueⁿ religiosis
confessio : in qua^o omnibz
que possent deū offendere
vel conscientiam premāt
cum^p cordis contritione**

**Scriptum est. prouer. xxiij. c. de pe. (vlti.
di. iij. septies.**

**Nemo sine crimine viuit. vt in versu sapien-
tis cathonis. Tūz culpas alios nemo sine crimine
viuit Nam sine leuibz peccatis presens vita nō
ducit. de pe. di. iij. quotidianis. ideo alibi metricē
dicit. Peccantem damnare caue qz labimur oēs :
Aut sumus aut fuimus : aut possumus esse. quod
nō precipue. bene dicit nam ideo est (hic est.
in personis secularibus. vt. s. in. j. glo.**

In qua. l. confessione.

Constitutio dñi Othoboni.

Argētia **ad contri-**
tionem. **Q**uamvis amaritudine. ut sic quilibet dicat reco-
gitabo tibi oēs annos i amaritudine anime mee.
Ela. xxxviii. ad quod precipue vrgēt duo. Primo
amor xpi cum spe glorie et gratie. ar. s. e. in prima
glo. Secundo timor stricti iudicii cū pena inferni. nā

stipendia pecca-
ti mors. ad ro-
manos vii. facit
qd no. s. i. 2. tit.
ortho. licet ad p
fuganduz. i. re
spon. in glo. in
verbo inficit.

Recessitis.
id est reuolutis
vl ad memoriā
reductis. super
quo vide quod
no. s. e. constit.
ad baptismuz.
i. respon. ver.
luspriatio.

Accedat. s.
religiosi post cō-
fessionem.

Immacu-
latam hostiā. i.
integritā sine ma-
cula ut exponit
Bey. lb. distic.
precipita.

In altari.
Quid g de mo-
nacho vel sacer-
dote alio qui cū
benerit ad con-
fessionē seu cō-
secrationes me-
mor est morta-

lis peccati? dic q conficere debet licet conficiendo
peccet. et de cele. miss. c. de homine et not. vii. q. i.
nichil. ubi de hac materia plura notantur.

Propter quod. ii. pars.

Eis. s. abbatibus seu prioribus.

Semel in mense. id est renouat et de sta. mo.
c. ne in agro. s. sane in singulis mensibus. in cle.

Quod. scz ut fiat grauis et aspera redargutio
de eo q non frequēter celebrant ut sequitur: et in-
ductio ad celebrandum qd intelligo verum nisi ex
causa superiori itimata a celebratiōe duxerit abs-
tinendum. ut dicto. s. i. in clemen.

Perora-
tio domi-
ni Joan-
nis Arho-
nenf. **H**oc itaq presens meum opusculum in signifi-
catione triplici istarum figurarū. 9. 2. 9. 5. 4. la-
boriose descriptū tam scolares q practici benigne
si placet acceptent: qz cum licet parue fuerint scie-
tie tamen qz ad instar vidue que obtulit sola duo

minuta inter ipsius affectum larga pre omnibus
dicitur pre obtulisse. Marci. xij. et. xxiij. q. i. obi.
in fi. tum qz licet in eo aliqua placeat corrigenda
cum in humano corpore nil in summa perfectiōe
valeat reperiri. xlv. disti. licet: tamē mercoz excu-

sari qd corrigi
sum parat. ar.
et de sum. tri.
c. dānamus. s.

pe. quimmo ex
falso script. fm
pñm cōmenda-
boz qz per ipaz
veritatis inue-
stigande in hoc
opere materiaz
primus aliozū
anglie regnico-
lis preparauit:
sed qz temē res-
hendit seu scul-
pat q prius scri-
pta iterata lec-
tura nullatenus
inuestigat. xxi.
distin. scienduz
igitur. atēq ad
huiusmodi res-
pensionēz qsq
profiliat prius
gustet q horre-
do nauscat: pri-
us etiaz interi-
perferutetur et
pbet q exteri-
psumptuose re-
darguat seu de-
tractet. dicta scri-
bētis potius cō-

falsa scri-
bens me-
retur gra-
tiam.

Ad hec quia maior ē ce-
des anime q corporis: cū
illa perpetua sit: hec autē
hzeuibus temporibus an-
gustata depereat: nemo
confessionis remediuz au-
ferat postulati: quod a cu-
stodibus carceruz aliquā-
do circa captiuos misera-
biliter fieri audientes: sta-
tuimus: si quis de cetero i
hoc casu alicui gratiaz cō-
fessionis inhibuerit carce-
rato vel alij: in penam im-
manis sceleris cuz ipse ad
morte peruenierit: nec ad
mandatū sui prelati satisf-
fecerit in vita: careat eccle-
siastica sepultura.

Finis constitutionum
domini Othoboni ad an-
gliam legati.

luderans q personam. ut no. ix. di. Ego vero labo-
rem meum quem hoc opere sedulum: utinam affe-
ctus pobet gratie indulgentie superne assumpsi
ad laudem et pleniorē agnitionem nominis xpi
quod est benedictum in secula. ar. in hoc qd no. s.
e. constit. iustus. in fi. Cuius benedictionē D truce-
lante ad A. xxxv. di. ab exordio. in mercedem expe-
cto. ecclesiastici. xi. c. A B E F.

Explicitus est Johannes Athosi. super omnib-
constitutionibus Othonis et Othoboni quondā
apostolice sedis in anglia legatorum.
Deo gratias.

Incipiunt constitutiones provinciales in concilio Drovi. celebratae: edite per dominum Stephanum Cantuariensem. archiepiscopum Anno domini Millesimo CC. xxij. Et anno regni regis Henrici filij Johannis octavo.

Malefactores in sententia excommunicationis innotandi.

Et auctoritate dei patris omnipotentis: et beate virginis & omnium sanctorum et presentis concilij excommunicamus omnes illos qui ecclesias suo iure maliciose privare presumunt: aut per maliciam earundem libertates infringere vel perturbare contendunt.

Item omnes illos qui propria temeritate ecclesiastica beneficia in Cantuariensi. provincia absque diocesanorum auctoritate illicite occupant per intrusionem: et detinent sic occupata cum eorum defensoribus. **I**tem omnes illos siue clericos siue laicos qui sequestrum domini episcopi in vacatibus ecclesiis vel alijs de causis iustis interpositis violare presumunt: clericis nichilominus huiusmodi ulterius puniendis prout statutum est in synodo synodali. **I**tem omnes illos qui ecclesias vel cimiteria siue cetera refugia ecclesiastica contra ecclesiarum immunitates violare presumunt vel bona in eis causa refugij existentia invadendo vel auferendo siue incendiando: homines in eis capiendo vel extrahendo ab eis dem. **I**tem omnes illos qui bona clericorum aut hominum tenentium de ecclesia & precipue manentium in terris episcopali in iuste aut violententer diripiunt: seu alias eos in proprijs personis molestare presumunt. **I**tem omnes illos fures & latrones et predones publice diffamatos qui de loco ad locum transeuntes furta et rapinas ac depredationes illicitas dei timore postposito perpetrare non formidant. **I**tem incedarios: sacrilegos: falsarios: cum omnibus predictorum factoribus: auctoribus: receptatoribus: defensoribus: complicibus: participibus: consilijs stantibus: et scientibus de huiusmodi furis: vel rapinas ementibus. **I**temque maxime hac sententia involvantur qui latrones in terris: castreis: vel domibus suis tenent vel de eorum latrocinijs participes siue dñi sunt. **I**tem omnes illos excommunicationis sententia innotamus qui pacem & tranquillitatem dñi regis et regni iniuriose perturbare presumunt: et qui iura dñi regis & regni iniuste detinere & continere contendunt.

De ob falsum testimonium excoicandis.

Adiciuntur omnes illos qui sententia involutos qui scilicet et prudenter falsum phibent testimonium vel phibere procurant: vel etiam qui tales testes scient producant & subordinant causa matrimoniali ubi. scilicet. agitur contra matrimonium vel ubi agitur ad alicuius exheredationem.

De advocatis excommunicandis.

Advocatos quos omnes excoicamus qui in causis matrimonialibus maliciose exceptiones proponunt vel proponere procurant ne testimonia debitorum sortiantur

effectum vel etiam ut contra iusticiam processus eius diutius suspendatur.

De accusatoribus excoimunicandis.

Item excoicamus omnes illos qui gratia lucri fauoris vel odij vel alia quocumque de causa alii cui maliciose crimine imponunt cum infamatus non sit apud bonos et graves ut sic saltem purgatio ei indicatur vel alio modo grauetur. **P**reterea omnes illos excoimunicamus siue innotamus qui vacante ecclesia maliciose opponunt se vel opponi procurant super iure prebationis quatenus sic verum patronum illius ecclesie collatione: saltem illa vice defraudent. **E**xcoimunicamus omnes illos qui gratia lucri vel odij vel aliter continent exequi mandata domini regis contra excoimunicatos edita clauas ecclesie continentes

Item omnes illos qui in solvendis decimis suis ecclesijs suis parochialibus debitis & consuetis scilicet enter fraudem fecerint: videlicet de omnibus fructibus terrarum et arborum: de feno quocumque loco percepto de pannagio porcorum: herbis ortorum: de apibus et nutrimentis animalium et de fetibus quos nutriunt: lana: lacte: caseis quocumque coagulatis et de omnibus que renouant per annum: piscationibus: venationibus: molendinis & negotiationibus: artificijs: ceterisque iustis laboribus et licite acquisitis et de omnibus alijs de iure siue de consuetudine decimandis. **I**tem omnes illos qui viros religiosos: clericos: beneficiatos et eorum homines in solo ecclesiastico degentes tallijs. vectigalibus: muragijs: tributis: fossatis: cariagijs: vel alijs exactionibus indebitis & inconsuetis per iustas & violentas extorsiones in modicum ecclesiastice libertatis iudicij aggravare presumunt. **H**ec generalis sententia excoicationis supradicta singulis annis in quatuor festis maioribus. videlicet Paschalis. Pentecostes. et diei omnium sanctorum in singulis ecclesijs innotetur: & solenniter recitetur a singulis presbiteris parochialibus sacris vestibus indutis: pulsatis campanis: & accensis candelis: presente parochianorum multitudine in lingua vulgari.

decime de quibus sunt solvende.

De elemosinarijs platorum & penitentibus coniungendis et alijs quibusdam.

Statuimus autem presentis concilij ut plati singuli elemosinarios habeant honestos. & ipsi plati sint secundum apostolum hospitales: & ut horum competentibus ad pauperes audiendos & iusticiam exhibendam suam in publico exhibere presentiam procurant: & presentiam proprijs confessionibus audiendis iterum iterum: & penitentibus innotent. **I**psi etiam per se vel per discretos cecatrices proprias frequenter abducant. & ut in ecclesijs suis cathedra. residere procurant: in maioribus duplicibus festis aliquibus & saltem aliqua parte quadragesimo prout aie sue magis viderit expedire.

Et quod iuxta scripture sacre testimonium vota nostra reddere tenemur deo: salubriter decreuimus admitteendum ut episcopi formam professionis in sua consecratione platur bis in anno coram se legi faciant diligenter: ut tanto melius sponsonis sue recordentur: quanto sepius auribus eorum fuerit inculcata.

Ad hec statuimus ne prelati aliquis cum ecclesia aliquam contulerit: aut prebendam fructus

Constitutiones provinciales Concilij Droniesi.

etiam de ecclesie aut prebende nondum collatos si bi presumat aliquatenus usurpare vel pro institutione vel provisione in possessionem vel pro charta super hoc conficienda aliquid audeat extorqueri: nec ab officialibus suis archidiaconus vel decanus sustineat extorqueri.

De idoneo presentato.

Presen-
rati intra
qd tempus
sunt admit
tendi.
Quoniam enim secundum apostolum ananiam (qui est idolorum servitus) episcopos aut alios dei ministros inferuire non convenit: ad tantam pestem radicatus euellendam statuimus ut si quis ad ecclesiam aliquam nullo contradicente canonice presentet episcopis: dum non idoneus sit nequaquam admittere differant ultra duos menses: alioquin quicquid ex eadem ecclesia post tali presumptione fuerit forte perceptum illi (cum institutus fuerit) restituatur: quatenus illi fructus ad eum pervenerint. Et item in archidiaconi observetur si per eos steterit quo minus presentatus canonice infra predictum tempus sit admissus. nisi causam rationabilem coram suo superiore duxerit assignandam: cum super hoc requisitus sit ab eo: quare videlicet ipsum non admisit infra tempus in hoc concilio diffinitum.

De contentione inter patronos.

Non de etiam non immerito duximus adiungere dum ut si duo ad unam et eandem ecclesiam fuerint presentati: neutri eorum pendente lite custodia committatur. Si autem ad episcopum ius conferendi talem ecclesiam auctoritate concilij devoluatur: et contentio sit inter duos patronos quorum uterque clericum suum presentaverit: eum ex collatione episcopi neutri patronorum qui postmodum evicerit ius patronatus preiudicium debeat generari: statuimus ut episcopi neutri eorum qui presentati fuerint ecclesiam illam conferant illa vice nisi de utriusque patroni consensu: ne saltem ali quale preiudicium alteri patronorum videatur generari si forte postmodum unus eorumdem evicerit ius patronatus. Et licet de iure canonico clericus semestre / laicus vero quadrimestre tempus habeat presentandi: tamen de statuto domini regis Anglie hodie uterque habet tempus semestre.

De divini officij ministerio.

Ad excitandos affectus laborantium in vinea domini sabaoth ut vere retributionis mereantur accipere denarium post laborem: decrevimus ne opus dei fiat ab aliquibus negligenter prefertim cum in generali concilio districtius sit preceptum ut divinum officium diurnum pariter et nocturnum secundum quod deus dederit studiose celebretur et devote. Universa quoque ecclesiastica sacramenta et precipue baptismatis et altaris / devotissime (prout deus inspiraverit) celebretur. Verba vero canonice prefertim in consecratione corporis christi plene et integre proferantur: prescribatque ut postquam dominicum corpus et sanguis sumptus sit in altari si in eodem die missarum solennia ipsi celebrare oporteat iterato vinum infusum calici vel digitis fufum sumere non presumat.

De missa ab eodem bis celebretur in die.

Ad hoc duximus statuendum inhibentes ne sacerdos quispiam missarum solennia celebret bis in die: excepto die natalis domini / et resurrectionis dominice / vel in obsequiis defunctorum: videlicet cum corpus alicuius in ecclesia eadem die fuerit tumulatum: et tunc prior missa de die / posterior pro defuncto celebretur.

De clericis beneficiati sint ballivi.

Quoniam presenti decreto statuimus ne clerici beneficiati aut in sacris constituti villarum procuraciones admittant: videlicet non sint seneschalli aut ballivi talium administrationum occasione quarum laicis in rationibus reddendis obligentur et ubi iurisdictiones exerceant secularis prefertim illis quibus iudicium sanguinis est annexum.

De in loco sacro fiat iudicium sanguinis: et ne clericus beneficiatus vel in sacris ordinibus constitutus faciat litteras pro pena sanguinis.

Et hijs duximus adiungendum ne iudicium sanguinis in locis sacris tractetur in ecclesia. scilicet vel cimiterio. Auctoritate quoque generalis concilij districtius inhibemus ne quis clericus beneficiatus vel in sacris ordinibus constitutus litteras pro pena sanguinis infligenda scribere vel dictare presumat vel ubi iudicium sanguinis tractetur vel exerceatur interfuit. Proverint enim se protectione ecclesiastica indignos esse: cum per eos in ecclesia per talia scripta scandalum generetur.

De verbo predicationis.

Prebyterorum pochialium aios ad ea que tempore nunc magis expedit exercenda studiosius excitare volentes / eis presentis concilij definitio districtius duximus iniungendum: ut plebes illis commissas pabulo verbi dei secundum quod eis fuerit inspiratum informare procurent: ne canes muti merito iudicentur: cum salubri latratu a caulis dñicis luporum spiritualium morsus non repellunt. Illud etiam evangelicum memoriter retinentes quod in novissimo examine visitatores infirmorum regno remunerentur eterno: quotiens fuerint accersiti celeriter accedant et hilariter ad egrotos.

De ornamentis ecclesie.

Ad exemplum salomonis qui omnia vasa domus domini ex auro purissimo fabricata ut vino cultui mancipavit. Statuimus cum alijs vasis decentibus sintonem mundam et candidam et amplitudinis congruentis: vetera vero corporalia que non fuerint idonea in altaribus quando consecratur loco reliquiarum reponantur: vel in archidiaconi presentia comburantur. Provideant etiam archidiaconi ut lintamina et alia ornamenta altaris sicut decet sint honesta. libros habeant in ecclesia idoneos ad psallendum pariter et ad

Concilij
finiam. ne
cleri. vel
mona.

Curat
non sint
muti.

concilio. de
cele. mis.
c. volentes.

legendum: et addimus duplicia sacerdotalia be-
nēmēta et ut honoꝝ debitus diuinis officijs in oĩ-
bus impendatur precipimus vt qui altari mini-
strant superpellicijs induantur.

**De quibz ecclesie sue renūciās a substi-
tuto subreceptat vicariam.**

Quod lepra leziana seu gyesitica qđ ablit pro-
auaricie cultu latenter erūpens ministros
ecclesie extra castra collocet regis eterni: districtius
inhibemus ne qđ ecclesie sue renūciās a substituto
sibi recipiat vicariā cū vehemēter possit presumi
qđ talia fiant per illicitam aliquā pactionē et tur-
pem: quod si ab aliquo presumptū fuerit: statui-
mus etiam vt illa vicaria et altero personatu pri-
uetur. Et illud etiam absurdum reputamus oĩno
vt aliquo existente persona vnius ecclesie alij de
consensu illius persone aliquid conferatur in ea-
dem ecclesia nomine patronatus: nisi priorem ec-
clesiaz totā prius duxerit resignandā simpliciter.

De diuisione vicariarum ecclesiarū.

Quia iuxta canonicas sanctiones: inter car-
nale matrimonium et spirituale nonnulla
interdum similitudo notatur: cū vnam sponsā
inter duos diuidi ratio minime patiatur: inhone-
stum etiam est per plurimum: qđ ecclesia dei que
vnius vna debet esse appellatur multotiens plu-
rimorum. Unde sacro approbante concilio distri-
ctius inhibemus ne denuo aliqua ecclesia pluri-
bus rectoribus quorūz vterq; sit persona commit-
tatur regenda. In parochijs autem vbi nunc plu-
res persone existunt statuimus vt singulis decede-
ntibus accrescat viuētibz portio decedentis: do-
nec ad eum solum illius ecclesie perueniat perso-
natus nec de cetero plures vicarij in eadem eccle-
sia constituantur. Illis ecclesijs ab hoc statuto. dñ
taxat exceptis que ab antiquo fuerunt diuise.

De vicarijs admittendis

Quam hostis antiquus sicut leo rugies sitiāt
animarū predam: sollicitē cauendum est
ne talibus dominici gregis cura committatur qui
aut negligant aut ignorent cure sibi commissę vt
debet vigilāter intendere. Statuimus vt nullus
episcoporum ad vicariam quēq; admittat nisi ve-
lit in ecclesia in qua vicaria ei conceditur persona-
liter ministrare: ac talis existat qui infra breue tē-
pus valeat ordinari in presbyterum. Et si forte
admissus fuerit aliquis et noluerit in presbyterū
ordinari: vicarie beneficio spoliatur.

**Ut ecclesie que non habent in redditibz
ultra quinq; marcas talibus confe-
rantur qui personaliter velint in eis mi-
nistrare.**

Alic per minores redditus pastoribus mane-
ant desolate: presenti decreto statuimus vt eccle-
sie que in redditibus ultra quinq; marcas non ha-
bent nō nisi talibus personis conferantur qui re-
sideant in eis dem et in propria persona ministrēt

Si forte tales admissi fuerit qui residere noluerit
aut etiam ministrare: cum non nisi laborantibus
panis dominicus sit largiendus: ecclesijs ipsis si
nulla monitione debita per diocesanum episcopū
spolientur.

**De taxatione vicariorum et procura-
tione archidiaconorum.**

Quod autem sicut multotiens temporalium
rerum luxur quosdam in non modicum po-
puli scandalum ab officio sibi commisso segregat
et abducit: sic in earundem rerum inopia et vitu-
perum ordinis nostri quosdam contingit infelici-
ter mendicare: prouidendum nobis est vt in vtro-
q; casu habita moderationis temperie: ecclesiā
regimini consulatur. Statuimus ergo vt vicario
perpetuo ad minus quinq; marcas redditus assi-
gnetur: qui. l. per quinq; marcas possit dari ad
firmāz nisi forte in illis partibus wallie sit: in qui-
bus propter tenuitatem ecclesiarum minoꝝ stipē-
dio vicarij sunt contenti. Prouideatq; diocesa-
nus pensata ecclesie facultate vtrū vicarius one-
ra ecclesie subire debeat: an psona: an ea simul de-
beant vterq; hec conficere. Prouiso tamen vtrūz
archidiacon⁹ loci siue ab vtroq; siue ab altero eo-
rum debeat procurari vna tantum procuracione
sit contentus.

**Qui magnis parochialibus ecclesijs
sint plures presbyteri.**

Ad instar patris euāgelici plures operarios
in vineam suam mittentis vt quod vn⁹ nō
valeret repellentis: sollicitudo perficeret plurimo-
rum: presentialiter diffinimus vt i singulis pa-
rochialibus ecclesijs quarum parochia est diffusa
duo sint vel tres presbyteri p̄satis pariter magni-
tudine parochie et ecclesie facultate: ne forte (qđ
ablit) vno ego tantum presbytero vel aliter de-
bitato parochianis infirmantibus aut diuinis
volentibus interesse officia debita subtrahantur
vel negentur ecclesiastica beneficia.

**De iuramento suspecti presentati epi-
scopo.**

Presenti quoq; statuto diffinimus vt episco-
pus ab eo qui presentatus fuerit sibi accipi-
at iuramentum qđ propter presentationem nec de p̄sen-
derit nec promiserit aliquid presentati nec aliquā tatus p̄e
ob hoc inierit pactionem si tamen dederit ei propt̄ sentati n̄
hoc merito videatur suspectus: cum talia manifeste chil dare
debet.

De confessoribus:

Item quoniam nonnunq; ob defectum con-
fessorum et qđ quidam decani rurales et per-
sone erubescerent forte confiteri suo prelato cer-
tum imminet periculum animarū: volentes huic
morbo mederi statuimus vt certi confessores et
prudentes & discreti ab episcopo loci per archidia-
conum statuatur qui confessiones audiant rura-
lium decanorum: personarū: et presbyterorum.
In cathedralibus autem ecclesijs vbi sunt cano-
nici seculares ipsi confiteantur episcopo vel decano

Constitutiones prouinciales Concilij Oroniesi.

no vel certis personis ad hoc per episcopum decanum et capitulum constitutis.

Qui debent tractare causas matrimoniales.

Matrimoniales **I**tem quoniam in causis matrimonialibus magna est discretio necessaria: vñ periculo cause per se est eas a simplicibus contractari: statuimus vt quos sūt decani rurales nullā causā matrimonialē de cetero tractāde. ro audire psumat: sed eorū examiniatio non nisi vtrius discretis committantur quibus assidentib⁹ cōmode fieri possit: postmodū pronuntietur.

De latrones in seruitio vel i terris alius scilenter habitare permittantur.

Prohibemus etiam sub interminatione anathematis ne quis latrones vt latrocinium facerent in seruitio suo retineat: nec eos in terris suis scilenter habitare permittat.

De procuracione visitationis.

Concilio c. cū apls de censu. **U** singula ecclesiastica beneficia in ecclesia dei recte procedant secundū canonicas institutiones: statuimus ne archidiaconi graues nimis ecclesijs sibi subiectis existant: districti⁹ inhiibentes ne statuti in generali cōcilio numeri euctionis excedant euz visitationis noie debita sibi recipiant procuracionē: nec ad talē procuracionē venientes extraneos vt secū veniāt inuitare psumant: si tñ pro honore archidiaconi ecclesiarū rectorēs velint aliquos inuitare: hoc nullatenus prohibemus: sed ipsi archidiaconi nullum inuitent: ne forte qui per suū aduētū ecclesias non grauent saltē grauent p inuitatos: vñ vt subtrahatur eis necessitas inuitādi: prohibemus ne archidiaconi die visitationis sue apud ecclesiam quam visitāt capitulum celebrent nisi forte in burgo vel ciuitate sit illa ecclesia constituta:

De de visitatione aliquid extorqueatur.

Ane quoquo mō pcuracionē sine causa rōnabili nisi psonaliter de illo q̄ visitāt ecclesiam pcuracionē aut receptionem pro visitatione extorqueere psumat.

De aliquod officium detur ad firmā.

Utmnis cupiditas et auaricie occasio expellatur ab ecclesie dei ministris: presentia duximus preteritis annectenda: statuentes q̄ archidiaconatus decanatus vel aliquod officium qd̄ in spūalibus mere consistit nulli detur ad firmam. Si vero certus redditus illi officio sit ānexus ille de superioris licentia poterit dare ad firmam. sic & de alijs beneficijs statuimus. Si q̄s autē cōtra statutz nostrū venire presumpserit archidiaconus vel decanus si super hoc canonice cōuictus fuerit per episcopuz sit totali officio suspensus per aliu: et alius iterū pstituat q̄ discrete gerat vices illius.

De visitandis ecclesiarū ornamentis.

Utm archidiaconi scdm aplm nō que sua sunt querant sed que iesu xpi: in sua visitatione prouideāt q̄ canon misse emendetur et q̄ sa

certos rite proferre nouerit saltem verba canonis et baptismatis: et q̄ in hoc sanū habeat intellectū. Doceant autem laicos in qua forma debeat baptizare in casu necessitatis vt saltem hoc sciant in aliquo ideomate. **P**rouideant quoq̄ diligēter archidiaconi q̄ scdm formā gñalis cōcilij eucharistia chylisma / oleū scdm salua sub clauibus recondant fidei custodie deputata. habeant autem archidiaconi in scriptis omnia ornamenta et vtenilia ecclesiarū. vestes quoq̄ et libros singulis annis suo conspectui ea faciant presentari: vt sic videāt que fuerint adiecta per diligentiam personarum: vel quo tempore medio possent prospicere ne ecclesia suo iure defraudetur. **P**reterea archidiaconis decanis & officialibus eorū districtus inhiibemus ne in subditos suos exactiones vel tallias p se vel per suos exercere psumant.

De sententia excoicationis suspensionis et interdicti promulganda.

Ane ecclesiastici ordinis vtilitate pēfata pariter et honore decernimus ne archidiaconi vel officiales eorū sententias excoicationis suspensionis vel interdicti in aliquem audeāt promulgare vbi excessus nō est manifestus nisi āmōnitione canonica precedente. Si quis autem contra premissa excoicationis sententiā tulerit in quēcunq̄: pene subiaceat in lateranē. cōcilio promulgate: et per suspensionem vel interdictum superioris arbitrio puniatur: quod etiam prelatis superiores obseruent.

De pro debito aut defectu preestj denegetur aliquod ecclesiasticum sacramētū neue precium exigatur.

Erimiter inhiibemus ne alicui pro pecunia denegetur sepultura vel baptisma vñ aliq̄d ecclesiasticum sacramētum vel matrimonium cōtrahendum impediatur: quoniā si quid pia deuotione fidelium consueuerit supererogari volum⁹ per ordinariū loci ecclesijs iusticiam exhiberi sicut in generali concilio exp̄pressius et diffusius est statutum. Absolutū esse iudicamus q̄ de cetero pro crismate vel oleo sancto aliquid exigatur euz hoc totiens reperitur prohibitum.

De quis pacē inter partes impediāt.

Queterum districtius duximus inhiibendum ne archidiaconi vel decani bonū pacis presumant impedire si quando discordantes sibi adinuicem voluerint concordare: sed licentia petita liceat partibus a lite recedere per compositionem quandocūq̄ voluerint: si tamen causa cōpositiōnem admittat. nec propter hoc eis aliquam penā infligant: nec eis consulerit de iusticia actoris vel rei.

De facili non credat preconis: neue q̄s iudex sit et actor.

Sed neq̄ aliquē ad suggestionem preconum suorum ad purgationem cōpellāt nisi apud bonos et graues viros sit infamatus: nec in causa

Cōcilij c. de custo. eucharist.

sua pariter iudices et actores esse presumat: videlicet cum nouerint quod ab eis exigatur: debeat.

De habitu et tonsura clericorum.

A clericalis ordinis honor debitus fuerit presentis concilii auctoritate decernimus: ut tam archidiaconi quam decani et omnes alij in personis siue dignitatibus constituti. Item et omnes decani rurales et prebendarii decenter incedant in habitu clericali et cappis clausis utantur. Idem quoque obseruent et officiales episcoporum et archidiaconorum dum fuerint in consistorio: et nec ipsi nec alij clerici comam nutriant sed honeste tonsi et coronati decenter incedant: nisi forte iusta causa timoris exegerit habitum transformari.

De statu et vita clericorum.

A trapula quoque et ebrietate et alijs que honestatem suam deformant omnes omnino clerici abstineant vigilanter: et ad hec omnia studiosius obseruanda semper formam concilii generalis a superioribus suis districtius compellantur.

De concubinis clericorum et presbyterorum.

Addentes ne beneficiati clerici vel in sacris ordinibus constituti in hospitij suis tenere presumant publice concubinas nec etiam alibi cum scandalo accessum habeant publicum ad eandem: Et si forte concubine commotione publice proposita ab eis non recesserint: ab ecclesijs dei quas infamare presumunt expellantur: nec admittantur ad ecclesiastica sacramenta: et si nec duxerint sic abstinentium excommunicationis mucrone percellantur. et sic de multis contra eas brachium seculare inuocetur. ipsos autem clericos per subtractionem beneficij ammonitione premissa volumus coerceri.

De beneficiati aliquid assignent suis concubinis in testamento.

Item licet legitima testamenta clericorum si beneficiatorum decedentium volumus firmiter obseruari. nolumus tamen ut aliquid concubinis suis relinquatur in testamento suo. quod si de cetero factum fuerit totum illud arbitrio episcopi conuertatur in usum ecclesie quam rexit defunctus.

De alienatione possessionum ecclesiasticarum.

Eccliarum autem indemnitatibus consulere cupientes presentis concilii auctoritate durimus statuendum ut nullus abbas: nullus prior: nullus decanus: vel archidiaconus: vel habens possessiones vel redditus dignitatis ecclesie sibi commisse consanguineis vel amicis suis seu alijs quibuscumque vendere: impignorare: infeudare: siue aliquo modo sic alienare presumat: nisi forma canonis obseruata. Si quis autem contra hoc venire presumpserit: quod in hac parte prescriptum fuerit viribus careat: et presumptor dignitate perfonatus: vel ecclesia quam sic lesit per suum superiorem spolietur nisi quod alienauit per breve tempus a

suo superiore sibi prefiruz sine damno ecclesie duxerit reuocandum suis sumptibus. Is igitur qui de cetero ecclesiastica bona receperit et amonitus presumpserit ea retinere excommunicatione percellatur: donec ea restituerit nullatenus absoluendus. Idem et prelati maiores obseruent.

De beneficiati fructus ecclesiasticos in fundo laicali reponant.

Quia plures sunt (quod non sine lachrimis dicimus) qui omnipotentis indignationem et iram in die ire ad perpetuam damnationem sibi cumulant non tantum filijs et nepotibus: verum etiam concubinis suis ministrant patrimonij iesu christi: ad quorum usus ut quasi securius res agatur in laicali fundo domos de bonis construunt in quibus ecclesiasticos prouentus et bona ecclesie in pauperum usus deputata aggregare presumunt: salubriter prouisione decernimus ne clerici beneficiati fructus ecclesiasticos in laico fundo reponant: aut laicas possessiones ad opus concubinarum vel filiorum suorum emere non presumant: nec etiam ad opus eorum domos construant in fundo laicali. sed nec etiam pecuniam ministrent ad huiusmodi emenda ad opus illorum: vel sic illis subtrahatur occasio malignandi. Si quis autem super hoc habeatur iusta ratione suspectus: nisi ad arbitrium superioris se purgauerit ipse arbitrio puniatur.

Ut prelati et obedientiarum rationem sue administrationis reddant.

Item ut rectius gerantur omnia si exterior administratio claustralium respondet rite quieti. Statuimus ut tam obedientiales regulares monasterij quam prelati maiores quater aut bis in anno coram fratribus a conventu ad hoc deputatis vel coram superioribus (aljs superioribus) iuxta monasterij consuetudinem de receptis et expensis omnibus reddant rationem. Ad hoc tantum prelatos illos ex ista constitutione volumus obligari qui possessiones a monachis vel canonicis regularibus separatas non habent.

De habitu religiosorum et ne moniales habeant velum vel peplum de serico vel alia huiusmodi.

Ad hec quoniam sexum mulierum contra bestitias hostis antiqui minus fortiter multiplici remedio necesse est communiri. Decernimus ut moniales et ceterae mulieres diuino cultui dedicate: velum vel peplum sericum non habeant: nec in velo acus aureas vel argenteas audeant deportare: nec ipse vel monachi vel canonici regulares habeant zonas sericas vel auro vel argento ornatas: nec burneta nec aliquo irregulari pano de cetero utantur.

De indumentis monachorum commensurandis.

Mentiantur et iuxta dimensionem corporum vestem suam ita quod longitudinem corporum non excedant: sed pedes sicut decet superducto eis

Legatus concubine fieri non potest.

Ecclesie bona an possint alie nari.

Constitutiones provinciales Concilij Oroniensi.

sufficiat ut Joseph induto veste talari et sola monialis consecrata utatur anulo et vno solo sit contenta. Si que autem contra prohibitionem presumpserint et commone se non correxerint regulari subiacent discipline.

Ut abbatissa annuatim capellanos mutent.

Ut autem secundum canonicas sanctiones abbatissa de quibus minores viue dinozma habent assumere super honesta conversatione testium copiositas suffraget. Decreuimus ut ipse capellanos suos vel aliquem eorum mutent singulis annis: que autem habent tantum vnum similiter mutent nisi causa necessaria subfuerit quatinus si de vita illarum (quod absit) scandalum oriatum tanto plures innocentie sue habeant testes quanto earum vita pluribus innotescit.

De corrodijis non vendendis.

Posterea volumus ut prelati domorum: elemosinarum corrodia vel stipendia clericis vel laicis non vendant: aut gratis concedant in perpetuum vel ad tempus nisi cum vigens necessitas id expositum vel diocesani accedat consensus.

De pecunia detur pro receptione alicuius in domum religiosam.

Posterea statuimus sacro concilio approbante ut nullus de cetero pro receptione alicuius in religionis domum pecuniam vel quicquid aliud extorquere presumat: adeo ut si paupertate domus ingrediens debeat vestire seipsum preteritum vestium ultra iustum precium eorum ab eo penitus nichil recipiatur.

De conversatione religiosorum ut in vno dormitorio faciant.

Quia vero nonnumquam serpens antiquus qui inter insidias scilicet viris: pro magis inuenit eos solitarios et absque conversatione mutua conuersantes tanto facilius interdum eos suis insultibus obruit et confundit: prout deliberatione censemur ut tam monachi quam canonici regulares item et moniales in vno dormitorio dormiant pariter et quiescant: etiam singulis personis singulis lectis assignatis. In vno etiam refectorio simul edant nec per se qui libet sed communiter victualia preparant: nec singulis eorum pro vestibus denarii tribuantur: sed talia per certas personas deputatas ad hoc. Elemosinarios camerarios vel camerarias diligenter expendant pro ut quilibet indigerit et facultates domus promiserint eis indumenta ministrent: ut cum noua eis tradunt vetera ab eis recipiant indumenta: que in usus pauperum vel in alias necessitates de consilio prioris vel priorisse abbatis vel abbatisse conuertant. Camerario autem vel camerarie non licet alii cui monacho vel moniali dare denarios vel aliquid aliud pro vestimentis sed nec monacho vel canonico vel moniali licet aliquid recipere. Alioquin et camerarius ab officio suo deponatur et canonicus monachus vel monialis anno illo careat indumentis.

De fiat monachus aliquis infra .xviii. annum.

Monachi infra decimum octauum annum non recipiantur nisi euidens utilitas vel alia necessitas aliud inducat.

Contra laicos frequentantes claustrales: contra prelatos grauantes claustrales et contra religiosos facientes testameta et firmas habentia.

Alerici vel laici frequenter non habeant accessum ad claustrum monialium sine rationabili causa. **P**rovideat etiam episcopus quod moniales in omnibus necessariis competenter possint sustentari de bonis monasterij: nec sustineant ultra illum numerum aliquam admitti nec etiam recipiatur aliqua monialis quousque fuerint redacte ad numerum illum. Et hoc firmiter statuimus auctoritate concilij. Si autem de cetero contra hanc formam aliquam contingat admitti abbatissa vel priorissa deponatur. Idem de magistris et prioribus moniales custodientibus durimus statuendum. Constitute vero moniales sacerdotibus sibi ab episcopo deputatis. **I**nhibemus insuper monialibus ne infra septa domorum suarum preter necessarias seruientes ad cohabitandum mulieres recipiant secularis: nisi diocesani episcopi assensus accedat.

Item tam monachis quam canonicis regularibus et monialibus silentium precipimus obseruari in locis et temporibus statutis. **N**ec viris aut mulieribus absque superioris licentia ingredi liceat septa domus nec sine certa causa et honesta egredi eis concedatur. **I**ta tamen quod nulli claustrali causa orationis aut visitandi parentes pateat adiutus exundi nisi talis forte fuerit de quo nichil iustri merito debeat suspicari: que etiam semper habeat collegam. Et quotiens alicui licentia exundi indulgetur certus dies in quo redeat presigat eidem. **H**oc etiam volumus obseruari ut ubique propter excessum alicuius viderit episcopus vel abbas vel prior conuentualis expedire ut de illis ad tempus alibi commorentur ad domum aliquam religionis eiusdem in eodem episcopatu idem transferatur: vel si necesse fuerit etiam ad alium episcopatum dirigatur et per diocesanum cogatur admitti qui ibi in omnibus regulari subiacent discipline. **I**ta ut si videat ecclesia in qua moratur ex ipsius mora grauata vice versa mittat aliquem de suis qui interim moram faciat in monasterio delinquentis: nec prius rediens ille qui deliquit in domo sua recipiatur donec plene penitus fuerit de commissis et tunc per superiorem suum reuocetur.

Ad hoc propter nullam confederationem vel societatem admittatur monachus in aliterius monasterium. **I**tem omnem singularitatem interdiciamus. In refectorio vero cibum vni aliter quam alteri non paretur aliter proponatur. Sed qui preest provideat ut cibaria talia interdum preparentur de quibus aliorum debilitas vel infirmitas prout viderit expedire valeat releuari.

De cofe
foribus
monia-

lium.

De seru
entibus.

De silen
tio.

De igres
su laicoz

De exito
religioso
rum.

De trans
mittendis.

De no re
cipiendis

De singu
laritate

fugienda
in refecto
rio.

Stephani Cantuariensis archiepiscopi. Fo. Lxxiij.

De elemo- Omnia etiam victualia religiosis apponenda sine
subtractione aliqua eis apponantur tam in refectorio
quam alibi ubi reficiuntur. **Et de oibus appositis**
suis factis totum residuum sine diminutione aliqua cedat i
elemosinam: per elemosinarii egentibus fideliter
erogandus. Ita quod nec abbas nec prior nec elemo
sinarius possit contra hoc dispensare. et quicumque
statutum istud vel illud de indumentis admittere
vel observare noluerit si sacerdos fuerit a celebra
tione divinarum: si minoris ordinis a comunione
corporis domini: usque ad plenam satisfactionem sus
pendantur. **De non habendo ad firmam.** Cum viris religiosis nullatenus li
bendo propterea possidere qui se & sua religionis ingres
sus facien
to facien
do. **De non habendo ad firmam.** Item nec canonicus regularis nec monachus ec
clesiam: manerium: vel predium quodlibet eccle
sie sue ad firmam audeat retinere. Districtius etiam
inhibemus ne alicui monacho vel canonico regulari
qui non sit alius obediencialis custodia manerij con
mittatur. Ita quod ex longa ipsius mora vel conuer
satione scandalum oriatur. Quod si contra presen
tium fuerit per superiorem emendetur. **Item**
religiosi non capiant ecclesias ad firmam in quibus
aliquid iuris sibi vendicent post mortem persone quod
si fecerint superiorem arbitrio puniantur.

De ecclesiis non dandis ad firmam.

Item quoniam inter alia vicia impetus gule
viros religiosos non mediocriter solet infe
stare decrevimus ut nec monachi nec canonici re
gulares nisi horis statutis potationi & comessatio
ni vacare presumant si quis sitient impetrata li
centia refectorij regulariter introeat et sic necessi
tati subueniat: ut non consulat voluptati. Ab hac
generalitate infirmos excipimus: et eos qui sunt
in obsequijs prelatorum. **Ad hec** statuimus ut
cum pro debilitate vel iusta ratione monachi ibi
misia seorsum commorantur semper secum habeant
duos seniores ad minus qui aliorum levitates de
bita correptione compescant et qui postmodum in c.
testificentur qualiter in misia fuerint conuersati.
Ideo inter monachos canonicos regulares et mo
niales volumus observari. Et ut verius videant
et evangelice predicationis scrutatores: cum non
nisi in vinea domini laboranti retributionis sit de
narius porrigendus: ut ille qui altari deseruiat
debeat vivere de altari. Statuimus ut ecclesie cer
tis personis deputate nulli dentur ad firmam nisi
forte iusta causa subfuerit ab episcopo suo approbata.
et tunc eius consensu alicui persone honeste ordi
nate detur ad firmam ne verisimile presumi debeat
quod fructus ecclesie in bonos non convertat.

Non tradatur beneficii nomine eccle sia ad firmam.

Item ut verius quorundam calliditatibus
caute obuiemus que in fraude constitutionis
generalis novas quasdam adinventiones fingere
moliuntur. statuimus quod non liceat alicui aliquas
assignare ecclesiam cuius nomine beneficii quam ei liceat

obtinere cum aliquo beneficio cui cura annexa est
animarum.

Contra aduocatos stantes contra sen tentiam latam pro matrimonio.

Item quoniam per aduocatos multotiens legitima
matrimonia maliciose protrahuntur. statui
mus ut sententia lata per aduocatos pro matrimo
nio: aduocatus qui contra id steterit matrimonio
hoc ipso per annum aduocatione priuatus existat
nisi iudex eum in sententia propter iustum errorem
vel rationabilem ignorantiam expressam habeat
excusatum.

Contra iudeos.

Item quoniam absurdum est quod filij libere cum filiis
ancille famuletur: et quoniam in habitatione iu
deorum cum christianis non modicum in ecclesia scanda
lum solet suboriri. precipimus ut de cetero iudei
mancipia non habeant christiana. ad quod observandis
tam ipsa mancipia per censuram ecclesiasticam quam
ipso iudeos per penas canonicas seu extraordina
riam a diocesanis excogitata volumus efficaciter
induci: et quoniam super iuris statuta non habent
tia a nobis forma utpote qui per multa enormia
his diebus commissa probantur nobis ingrati pre
hibemus ne de nouo construunt synagogas ut ec
clesias teneantur ad interesse super decimis & obla
tionibus in quarum parochijs commorantur.

De vestibus iudeorum.

Item quoniam in partibus istis sit inter iu
deos & christianos confusio ideo oportet ali
qua differentia discernatur propter quod non
nisi contingit quod christiani iudeis mulieribus vel
econtrario commiscantur precipimus ut auctori
tate concilij generalis omnes iudei tam masculi quam
femine in veste superiori ante pectus tabulas li
neas alterius coloris quam vestis sit deferant mani
feste ita quod utraq; tabula duorum digitorum men
suram habeat in latitudine et quattuor in longitu
dine: et ad faciendum hoc per censuram ecclesia
sticam compellantur. Ecclesias autem de cetero
intrare non presumant et ne occasionem habeant
ingrediendi inhibemus districte ne deposita eorum
in ecclesijs conseruentur et si contra preceptum fa
ctum fuerit per episcopum corrigantur. Ut autem
omnia sine concludantur latera. concilium sub sa
cro papa Innocentio celebratum in prelatione de
cimarum et alijs causis precipimus observari: et
in synodis episcopalibus constitutiones illius con
cilij una cum istis prout videbitur expedire expo
ni volumus et recitari: excommunicationes etiam
in hoc concilio promulgatas in synodis episcopa
libus singulis annis et quater in anno in parochia
libus ecclesijs solemneriter iterentur.

**Sequuntur constitutiones de Lamb
herth per dominum Stephanum de langton.
cantuariensis archiepiscopum edite: et in quibus
libris iste constitutiones precedunt
constitutiones de Oxonia.**

Constitutiones provinciales Concilij de lambhet et Oxonie.

De modo dandi mortuarium.

Statutu felicitis recordatois. R. predecessoris nostri de mortuarijs editu qd nonnulli minus sano peruersit intellectu presentis concilij approbatione durimus declarand. Satagebat idē predecessor salutē & saluere animā eo qd & siderabat laicos vtriusq; sexus subditos suos qnq; per ignorantia nōnūq; per negligētiā et iustā decimarū et oblationū suarū detentione grauer deliquisse. Et qd nō dimittit peccatū nisi restituatur ablatum prudēter attendens: salubriter statuit qd pro recōpensatiōe decimarū taliter subtractarū licet suo statuto cām nō inseruit scdm melius aial defuncti ecclesie dānū passe debuit applicari. Quia vero huiusmodi occasione statuti inter rectores ecclesiarū et parochianos suos lites quas extingui cupimus frequētius oriuntur: illud durimus synodali interpretatione declarandū. Qd si decedens tria tantūmodo vel plura cuiuscunq; generis in bonis suis habuerit animalia (optimo dño cui de iure fuerit debitū reseruato) ecclesie sue a qua sacramēta recepit dñi viueret sine dolo / fraude et cōtradictiōe qualiter pro recōpensatiōe subtractiōis decimarū tam psonaliū qd p̄dialiū necnō oblationū ad liberationē aīe sue melius aīal post optimū reseruet. qd si duo tantū in bonis decedentis extiterint animalia de māsuetudine ecclesie actio quelibet nomie mortuarij

Muliere remittatur. Hoc autē adijciendū statuendo durim decedente mus qd si mater familias viro suo sup̄stite obierit vir super ad p̄stationē mortuarij minime coherceat. Qd si fies nō de post obitu mariti in domo et familie regimine videret mortuarij h̄ scriptā ad mortuariū obligetur. Hac autē nostra p̄stitutione vel interpretatione & s̄uetudini laudabili sup̄ mortuarijs in nostra diocesi hactenus obseruare nolumus p̄iudiciū generari quin si decedens huiusmodi animalū numerus non habuerit sup̄ p̄stationē mortuarij & s̄uetudo ecclesiastica obseruet. Ad solutionē autē debiti mortuarij p̄tradiatores & rebelles volumus per locorū ordinarios censurā ecclesiastica coarctari.

De fiant scotalle siue potatiōes cōes.

Prohibitionē scotallarū seu scotallarum et aliarū potationū cōiuū pro salute aīarū et corporū introductā p̄uida approbatione prolequētes rectorib; vicarijs et alijs capellanis parochialib; p̄cipim; sub obediētie debito firmit iūgēdo qd parochianis crebra exhortatione diligenter indicāt ne phibitiōis huius temerarij violatores existāt. Alioquin quos in hac pte culpabiles inuenierint ab ingressu ecclesie et sacramēti cōicatione tandiu suspēlos esse denūcient donec alijs cessantibus ad penitētiarū nostrū accesserint. qd ab eo p̄ trāsgressiōe huius penitētie noie inūctū fuerit humiliter receptū: et prout deus dederit ip̄rimas als expiet. cōmunes autē potationes declaramus quoties virozū multitudo q̄ numerū denariū ex- cesserit: eis dem domicilijs potatiōis grā imoraz:

viatores vero et peregrinos et in nudinis ac meccatis cōueniētes quis in tabernis cōuenierint sub ista phibitiōe nolumus cōprehēdi. Cōmunes potatiōes quas scotallas mutato noie charitatis appellāt detestātes huiusmodi potationū auctores et publice cōueniētes ad eadē dem excoīcatos p̄ceptū publice & solēnter denūciari: donec super hoc satisfecerint cōpetenter & absolutionis beneficium meruerint obtinere.

Quando licet bis in die celebrare.

Bis in die celebrare missam quis nō p̄sumat nisi diebus natiuitatis dñi & resurrectionis dñice: vel qñ corpus in p̄pria ecclesia fuerit dñta rat tumulandum. et tūc in p̄tima missa ablutio dñgitozū vel calicis a celebrāte nō sumat. Qui p̄tra fecerit ab officio se nouerit suspēsum nisi forte tāta necessitate sit cōpulsus quā sic durim; declarā dā & limitandā. Si in festis. ix. lec. vel quadragēsimā vel quattuor tēporibus vel sp̄salia fieri oporteat vel subito socio infirmo vel p̄ ecclie sue negocio vel p̄propria necessitate manifeste absente.

Nota de ista materia est de celebra. miss. c. consuluit. et c. ex pte. et in dicto. c. & s̄uluit. p̄ Ber. et oēs docto. vt. s̄. in consti. Oxon. que incipit Ad hoc durimus.

Anno regni regis H. viij. & ciliū oxon. celebratū sub Stephano cant. archiepo et suis suffraganeis. Anno gratie millesimo. CC. xxx. (Constitutiones debēt p̄cedere p̄stitutionē de mō dādi mortuariū)

De septē sacramentis ecclesie: et p̄mo de baptismo.

Baptismus cū oī reuerētia et cū magno honore celebrabit: & cū magna cautela maxime in diffinitione & verborū p̄latiōe i quibus tota virtus sacramēti cōsistit: et salus puerorum. s̄. Ego baptizo te in noīe p̄tis et filij et sp̄s sancti Amen. et vt nomen baptizato imponat et sub eadez forma quā melius nouerit doceat frequēter sacerdotes: laicos baptizare debere pueros in necessitate et mulieres & patrem et matrē pueri in summa necessitate. Sacerdos interroget diligēter laicū qd baptisauerit in necessitate puer quid dixerit qd si inuenierit laicū discreto et modo debito baptizare et formā vborū in suo ideomate p̄tulisse: approbet factū: sin autē re baptiset puerū. Ad leuandū puerū de sacro fonte tres ad plus recipiant. Si in necessitate baptizet a laico sequētia iunctionē et nō p̄cedētia p̄ sacerdotem expleant. Itē de baptismate et cōfirmatione si dubitet sine trepidatione cōferant: qz non dicat iteratū qd nescit esse collatū. Ideoq; baptisent de quozū baptismo p̄babiliter dubitat siue iueniat cū sale et aqua: & aqua i q̄ fuerit baptisat; puer p̄pter reuerentiā baptismi vel fundat in ignē vel i baptisteriū ad ecclesiam deferat. Nullus diacon;

Contra vi-
bulos et
edaces.

Potatio-
nes cōes.

Nota qd
dicat non
iteratum

vel inferior clericus baptiset vel penitentiam iungat sed soli sacerdotes quibus id competit ex officio nisi ex summa necessitate puta quando sacerdos absens est vel presens etiam et non potest vel stulte non vult et mors imminet puero vel egroto. Precipimus ut cassule quibus novit baptisati fuerint ad ecclesiam repositent nec ad communes usus per aliquem assumantur propter sacramenti reuerentiam et in usus ecclesie prout necessitas exegerit referantur. Precipimus ut fontes in quibus pueri baptisantur lapidei sint vel alii integri et honesti ita quod non sint aliquibus contemptui vel horrore ut maior honor vel reuerentia ab vniuersis exhibeatur eisdem.

De confirmatione.

Sacerdotes frequenter moneant populum ad confirmationem puerosque post baptismum debet enim suscipi sacramentum confirmationis quod si confirmandus adultus fuerit monendus est per sacerdotem loci ut prius confiteatur et post confirmetur. Item sepe dicatur laicis ne expectent diu ad confirmandum aduentum episcopi sed adducant pueros ad eum ubi cum adesse audierint prope et citius poterunt ut ligaturas secum conferant competentes. Longas et latas sufficienter. Item nullus teneatur ad confirmationem a patre vel viro vel nouerca et hoc prohibitio sepius publicetur in ecclesia per sacerdotes. Item caueant sibi diligenter parentes ne paruulos suos proferant iterato ad confirmandum cum et inde paruuli per illud sacramentum iterati efficiantur irregulares si masculi fuerint et ipsi parentes ex tali negligentia graui secundum canones subiaceant ultioni. Sciant quod tam parentes quam illi qui pueros coram tenent ad confirmandum quod spirituale vinculum in hoc sacramento eque contrahitur sicut in baptismo. Item paruuli confirmati tertio die post confirmationem de portent ad ecclesiam et frontes eorum per manus sacerdotum in baptisterio propter reuerentiam christianis abluant ibidem et tunc ligature simul cum igne cremantur.

De eucharistia.

Sint rectores ecclesiarum et presbyteri diligentes ut summa reuerentia et honor maximus sacris altaribus exhibeatur et maxime ubi sacrosanctum corpus reservatur et missa celebratur eucharistia in munda pyxide vel argentea vel eburnea vel aliis sacramento digna et idonea conservetur: nec ultra septem dies conferantur hostie consecrate sed qualibet septimana renouentur. Eucharistia quoque tam luce quam lucerna precedente ad egrotos per sacerdotem et in summa necessitate per diaconum cum societate et reuerentia deferatur nisi forsitan id loci remotio vel tempus siue qualitas interdicit. Provideant etiam ut ita se habeant in eundo et redeundo humiliter ministri ut et debitum soluant egroto et audientes et videntes iuvent ad habendum tanto sacramento reuerentiam. Lintheamina corporalia pallia et alia altaris idem integra sint et mundissima et sepe abluantur per personas a canonibus deputatas ad reuerentiam et presentiam saluatoris nostri et totius celestis curie: quam huic sacramento conficiendo et confecto non dubium est interesse. Item verba canonis presertim in hijs que ad sacramenti substantiam pertinent ple-

ne et integre et cum summa animi deuotione profertur: non tamen ita sit morosus sacerdos in premissis quod fastidium ingerat auditoribus et officium suum prius deuotionis pinguedine: quod iniuste morientes perdunt suauitatem vnguenti. i. pinguedinis salutem aut rationis. Item sacerdos postquam corpus domini et sanguinem sumpserit aquam siue vinum remissum in calicem vel digitis superfluum sumere non audeat si eodem die missarum solennia debeat pro necessitate iterum celebrare. Sanctorum patrum vestigijs inherentes prohibemus ne aliquis sacerdos missam celebret bis in die nisi in die natiuitatis et resurrectionis domini vel in alia necessitate videlicet cum alicuius corpus fuerit tumulandum ita ut prius missa celebretur de die si maior insisteret solennitas et posterior pro defunctis. Nulli clericorum permittatur ministrare in officio altaris nisi indutus sit super perpellicio: tempore quo missarum solennia pagantur accendantur due candelae vel ad minus una cum lampade.

De penitentia.

Sacerdotes in prima iungenda diligenter intendant circumstantias et qualitates persone: genus delicti: tempus et locum: et moram in peccato factam: deuotionem animi penitentis: ut hijs consideratis et discrete pensatis maiorem vel minorem penitentiam penitentiam iungat. Item sacerdos ad audiendum confessiones comune sibi eligat locum. Unde communiter ab omnibus videri possit in ecclesijs. in locis abditis non recipiat sacerdos alicuius et maxime mulieris confessionem: nisi pro maxima necessitate aut infirmitate penitentis. Item nullus sacerdos alterius parochianum recipiat ad penitentiam nisi de licentia sui presbyteri vel episcopi. Item sacerdos talem iniungat penitentiam viro unde viro suo non red datur suspecta de occulto et enormi crimine: idem de marito obseruans. Item in maioribus criminibus et atrocioribus et dubijs sacerdos consulat episcopum vel ipsos qui vices eius gerant prouidos et discretos quorum consilio certificatus sciat quos et qualiter ligare possit et solvere. Et ne (quod absit) penitens in desperationem mutetur: moneat ipsum diligenter ut bonum quicquid interim facere potest faciat ut deus cor suum illustret ad penitentiam et hoc idem faciat de eo qui peccatus confitetur. ab eo tamen non vult abstinere: quo casu munus absolutionis eide non poterit impendi. cum venia negatur ei concessa esse nisi se corrigenti. Item caueant sacerdotes peccata inquirentes ut nota persona cum quibus peccauerunt non inquirent sed circumstantias tantum et qualitates peccati cum scriptum sit deus vitam meam (non alterius) annunciaui tibi. Prohibemus quod nullus sacerdos lapsus in mortali peccato ad altare persumat accedere celebraturus antequam confiteatur. Item nullus sacerdos ira / odio / vel metu / etiam mortis audeat in aliquo detegere alicuius confessionem siue verbo specialiter et generaliter. Et si super hoc uictus fuerit sine spe reconciliationis non merito debet degradari. Cum sepe contingat quod rectores ecclesiarum: et nonnulli sacerdotes: et in sacris ordinibus consistentes: eo quod nonnulli (ut eis videtur) quo ad forum penitentiale sint abiecti: vel omnino non consistentur vel ad quosdam accedunt qui nullam ipsos

Quando
bis cele-
brare li-
ceat.

Pota af-
finitates
spiritua-
lem.

Constitutiones provinciales Concilij Oxoniensis.

ligandi vel soluendi habent potestatem: per archidiaconatus singulos statuimus quod duo presbyteri idonei preficiantur in singulis decanatibus litterature competentis et opinionis approbate ad confessiones salum audiendas: et penitencias eis de iungendas: quibus per nos vel vices nostras gerentes auctoritatem nostram volumus impetrari firmiter prohibentes ne religiosi monachi vel canonici anacorete vel heremite subditum alicuius audeant ad penitentiam admittere.

De extrema unctione.

Quam magna reuerentia deferatur olei infirmorum ad infirmos et ipsos iungant sacerdotes cum magna deuotione et orationum celebritate qui ad hoc sunt ordinati. Item ad sacramentum extreme unctionis moneant sepe populum dominum sacerdotes. scilicet omnes a rursus annis et supra: ad omnes contra se paratos exhibeat cum necesse fuerit. Item tam sanctum oleum quam chrisma sub fidei custodia clauis adhibita conservent: ut non possit ad illa temeraria manus extendi ad aliqua horribilia exequenda.

De matrimonijs.

Matrimonium similiter sicut et alia sacramenta cum honore et reuerentia de die in facie ecclesie non cum risu imo derisu et contemptu celebretur. In matrimonio contrahendo semper in tribus diebus vel festiuis diebus a se distantibus tribus edictis perquirat sacerdos a populo de sententia excommunicationis de legitimitate sponsi et sponse. Si quis autem sacerdos huiusmodi edictum non seruauerit penam nuper in concilio super huiusmodi non euadet. Item prohibcant laicis sacerdotes frequenter in ecclesia sub pena excommunicationis ne dent mutuo fide de matrimonio contrahendo nisi in loco celebri et coram ad hoc presbyteris et pluribus personis conuocatis. Item cum in causis matrimonialibus cum maiori discretionem et cautela sit prouidendum: predecessorum nostrorum vestigijs inherentes: statuimus ut nulla causa matrimonij ubi agitur ad diuortium terminetur nisi per nos vel gerentes vices nostras. Nec aliqua huiusmodi causa siue agitur ad diuortium siue non: examinetur per decanos rurales: sed cum magna archidiaconorum diligentia vel eorum officiales prouidos et discretos.

De ordine sacerdotali.

Quam quanta reuerentia et cordis contritione et animi deuotione ad sacramentum ordinis sit accedendum ex eo patet quod nisi a summo sacerdote et episcopo confertur: nec passim sed certis temporibus et ieiunio non solum ad ordinandis sed ab vniuersa plebe: hinc est quod sanctorum canonum statuta seruantes prohibemus ut nullus ad ordines accedat vel admittatur nisi qui fuerit canonice examinatus. Item minores clerici ad inferiores gradus non admittantur. Item in hibernia wallia ordinati seu scotia maxime sine litteris nostris commendatorum siue dimissorijs non admittantur ad ordinis sui licet suscepti executiones: nec in episcopatu nostro nisi magna sit necessitas ut cum eis a nobis dispensetur: inducat nec etiam tunc admittantur nisi prius legitime constitutis de ipsorum ordinatio: vite mundicia: pariter

et litteratura. Item vniuersi ecclesiarum rectores qui vulgariter dicuntur persone qui sunt in sacris ordinibus constituti ad sacrorum ordinum celebrationem accedant ut ibi promoucant ad minus in subdiaconum: et ad hoc frequenter moneantur per archidiaconum. et si necesse fuerit compellantur. Item prohibemus etiam ut nullus abbas vel prior monachos suos vel canonicos ab alijs episcopis faciat ordinari nisi cum litteris nostris vel gerentis vices nostras assensum exprimentibus.

Ut res ecclesie dedicate non distrabantur.

Alla et bestimenta aut libros ecclesie nullus laicus iudeis vel christianis impignorare vel vendere presumat: sed nec possessiones vel redditus locare vel feudare siue alio modo alienare presumat: nisi vrgens necessitas vel euidens utilitas id depolcat et prius diocesani episcopi ad hoc consensu accedat. Si quis autem contra presumpserit et quod fecerit suis sumptibus reuocet. Is etiam qui ecclesiastica beneficia receperit et detinere presumpserit excommunicationis sententia feriatur: antequam ea restituat nulla tenus absolueudus.

Ut clerici non edificent in fundo alieno de patrimonio christi nec beneficia mittant nisi talibus qui velint et possint edificia sustinere.

Quoniam plures ut non solum filijs et nepotibus suis verum etiam concubinis patrimonium uestri christi det domos in laico fundo edificare presumunt: ad quas ecclesiasticos prouentus depozitantes dum primis in sanguine bona ecclesiastica aggregant: iram dei ad damnationem perpetuam thesaurizant. Ne igitur de cetero fiat districtius inhibemus statuentes ut qui aliter absque necessaria causa et assensu diocesani episcopi fecerit per annum ad minus a perceptione beneficij suspēdatur nisi ad commotionem episcopi vel archidiaconi sui quod fecerit citius emendauerit. Item nullus clericus aliquod beneficium ecclesiasticum alicui laico tradat ad firmam nec etiam fructus decime ante separationem eandem eis vendere presumat. Si quis clericus beneficium suum in casu licito alicui committere voluerit: statuimus ut illud tali committat qui velit et possit domos et edificia ecclesie sustinere. qui autem alterius beneficij sic receperit id seruet pro tempore quo inter eos conuenerit id statutum.

De decimis et earum solutionibus.

Decime tam prediales quales sine difficultate et diminutione cum omni integritate soluantur secundum quod canonum continent instituta. Concedimus etiam quod quilibet sacerdos parochialis defensores decimarum in sua parochia potestate coherentem habeat: et si contumaces fuerint et commoti se non correxerint ipsos excommunicandi. Item nullus laicus quacumque temporis diuturnitate immunitatem sibi vendicat a decimarum quarundamque prestatione: cum laicus secundum sacrorum canonum instituta decimas prescribere non possit: in prestandis decimis et maxime predialibus nulle deducantur expense.

Johannis Pecham. Cantuariensis. archiepiscopi. Fo. Cxxvi.

C De maleficiis emendandis et istarum constitutionum in quouis anno recitatione.

Recipimus ut singulis annis ter vel quater in genere sollemniter excoicent fornicarii parii et sup sacrosancta: incendiarii / usurarii / fures / atrociores et raptiores. falsarii maliciose impediētes executionē rationabiliū testamētōz: ita q si scien ter dispendiū cuiuslibet iniecerint nō absoluantur nec eis penitētia ab aliquo inferiorē iungatur nisi a nobis vel auctoritate nostra p̄terq̄ in articulo mortis: et tūc ita iungatur eisdem si cōualuerint nos adeant a nobis vel auctoritate nostra penitē tiam susceperint: ut autē oīa sine bono cōcludātur Lateranē. conciliū sub scē recordationis papa Inno. celebratū in p̄estatione decimarū et alijs capitulis p̄cipim⁹ obseruari. Et in sinodis epi scopalibus cōstitutiones illius cōcilij vna cū istis p̄out videbit expedire volumus recitari. Excoi cationes etiam in hoc scilio promulgate singulis annis in sinodis epalibus et quater in anno in pa rochialibus ecclesijs sollemniter iterentur.

C Incipit constitutiones F. Johānis pecham Cantuariē. archiepiscopi apud lambeth edite. Anno domini Millesimo ducentesimo. lxxi.

A vero dionascēt eccle xpiane orthodoxi patres retroactis tē poribus errorū laqueis morūz corruptionibus aduersitatum molestijs cōsilioz tractatibus obuiauerūt: in eis siquidem sapientes se mutuo exacuūt et cō gregati scēi viri xpi dñi sensum et cōsiliū impetrantes facilliter impetrant qui se spondent talibus sui noīs honorem zelantibus re medium affuturū. Sanctozū igitur patrum beati gij inherētes iurisq̄ auctoritate cōpuli ac neces sitate multiplici ecclesie purgente. Nos frater Jo hānes promissione diuina cantuarien. archiepus totius anglie primas p̄sentibus cupiētes in como dis obuiare: sperantes q xpi patrocinate gratia ad hoc nos posse p̄ficere cū fratrū ac episcopoz nostrorum ac ceteroz nostre p̄uincie p̄elatozū. assistentia efficaci de p̄udentum virozū consilio hoc sacrum conciliū mandamus cōuocari. Inten dentes p̄eua scēi spūs ḡa opere nostro et cōsilio transgressores canonū corrigere. Quedam etiam olim salubriter edita: nō tñ sacris vtentiū morib⁹ approbata recensita stabilire p̄tra nouellas qual das tergiversationes als transgressionē quas in fumo sulphureo non cessat abissi puteus exalare nouis qbusdam remedijs occurrere: ut valeamus in quibus obdetratozū dentes minime formida mus. **C** Adm et si res diuine tanq̄ perfectissime in certis cōsistant finibus: humani tñ iuris conatus in finitū decurrere cogit necessitas. quocirca iuris p̄temptū aut canonū imane esse piaculū vtriusq̄ docet pagina testamēti. decretis tñ apostolicis et cōciliozū diffinitionibus obfistentes a scē matris

ecclesie meritis sint p̄cise b̄pote quos rumphea moysaica plectit sententia capitali: et sapiētia in carnata illos qui ecclesiā non audiunt ethnicis et publicanis similes esse differit ac cōtemptū aucto ritatis apostolice in cōtemptū patris omniū redū dare. Quippe quos legū suaz petrus ligat vincu lis in summi & celestis imperatoris palatio sunt li gati. Ecōtra tamē quosdā fruole de xpiani noīs titulo glorianes tā clericos q̄ laicos quotidianis angustijs experimur iugū canonū abicere et apo stolicas sanctiones arrogātia diabolica cōculcare illius gloriozū martyris Thome patriarche nostri imemores qui pro huiusmodi iuribus defendendis se murū opposuit p̄ ipsis p̄mū sustinens exiliū et postea passionē. Lateranē. ergo cōcilij auctori tate p̄moniti faciemus regulas canonicas reci tati. Et q̄ lugdunē. cōcilij vltimo celebratū co enozmū quo recentius infringitur: nequis pos sit se de temeritate huiusmodi p̄ ignorātia excusa re ipsum volumus in p̄ncipio recenseri. ut non solū oībus inotescat verū etiam si qd in ipso vide batur intolerabile istius p̄uetudini regionis que in multis ab oībus alijs est distincta contra illud temperamētum apostolice clemētie humiliter im ploretur: qm̄ sacro testante eloquio melior est obe dientia q̄ victima et quasi p̄ctm̄ arolandi est repu gnare et quasi zelus est idolatrie nolle acquiesce re. hanc enī inobedientiā credimus esse cām muta tionis miserabilis vtriusq̄ parietis ecclesie angli cane. Scdo cōstitutiones scēe memorie dñi Otho boni eo faciemus legi reuerētius quo ipse in eis de statutis suis hoc mandauit fieri per annos lingu los ab archiepo et epis in sinodis suis de verbo ad verbū: postea ad honore apostolicū sublimatur. Tertio vero recitari volumus sciliū de lambeth. qd scēe memorie p̄decessor noster Bonifacius cū fratribus & coepis sui tēporis noscitur salubriter edidisse. Ut contra ipsum qd dixit fuisse suspensū qualiter p̄cedi debeat videat. vltimo vero adijcie mus que nobis videntur necessario ordinanda.

C De custodia eucharistie.

Attissimus de terra assumpti corporis crea uit humani generis medicinā in septē vas culis repositam: que sunt septē ecclesie sacramen ta que a plerisq̄ nec cū cōdigna tractari reuerētia nec cū cōdigna vel debita diligētia dispensari fide didicimus oculata. In hīs igitur p̄sens cor re ctio sumat exordij et p̄cipue circa corporis et san guinis dñi sacramētū: qd est sacramētum et sacra mēti sacrificiū: sanctificās manducātes et sacrifi cium oblatione sua vniuersis tam viuīs q̄ defun ctis p̄ficiens: p̄o quozum suffragijs imolatur. Multos igitur esse numero et paucos merito dñi sacerdotēs quotidianis scandalis experimur. inter quozū damnabiles acidias hanc plangimus p̄e cipue: q̄ ad hoc eucharistie sacramētū se irreuerē tes exhibent sup̄amodū: & q̄ execratis linguis cō ficiūt cōtemptibiliter custodiūt & reponūt: et ipm̄ tanto tēpore negligūt imutatū donec corūpirue species cōtinens: vi salutis auctor q̄ infinito amo re se in viaticū dedit ecclesie p̄o tante irreuerētie

Constitutiones provinciales Concilij Oroniesi.

iniuria merito offendatur. In cuius discriminis remedium statuimus ut quilibet sacerdos quem canonica necessitas non excusat conficiat oī hebdomada saltem semel: et in qualibet ecclesia parochiali fiat tabernaculum cum clausura decens et honestum secundum cure magnitudinem et ecclesie facultates: in quo corpus domini i pyride pulcherrima: in lineis integumentis sed nullatenus in loculo propter contractionis deuitande periculis collocetur: quod i omni dominica precipimus renouari. In eleuatione vero illius corporis christi sit pulsentur campane i uno latere: ut populares quibus celebrationi missarum non vacat quotidie interesse vbicūq; fuerint seu in agris seu in domibus slectant genua: indulgentias concessas a plurimis episcopis habaturi. Sacerdotes autem i custodia eucharistie negligentes puniri precipimus secundum concilium generale et. c. statuimus et grauius si negligentia perseueret. Circa deporationem vero ipsius eucharistie ad egrotos seruatur honestas a se et alibi constituta. Attendant insuper sacerdotes qd cū cōmunionem sacrā porrigunt simplicibus paschali tempore vel alio solite eos instruat sub panis specie eis simul dari corpus et sanguinē dñi: immo xpm integrum viuū et verum qui totus est sub specie sacramenti: doceant etiam eosdem illud quod ipsis eisdem temporibus propinatur sacramentum non esse sed vinum purum eis hauriendum ut facilius sacramentum glutiant quod ceperūt. Solis enim celebrantibus sanguinem sub specie vini consecrati sumere in huiusmodi minoribus ecclesijs est concessum:

Seruanda i eleuatione corporis christi

De administratione.

De eruditione laicorum.

Corpus christi qualiter est manducandum

Instruat etiam eosdem sumptum ore sacramentum non nimis dentibus cōminuere sed tritū modice sorbere perfecte: ne aliquā particulā eueniat in dentium interstitijs vel alibi remanere. Parochiales vero sacerdotes caueāt diligēt ut alicui nō det corpus domini nisi prius constet eis ipsū fuisse confessum testimonio vel iudicio fide digno. et huiusmodi certificatiōis onus ipsius susceptoris imponimus sacramento qui habet ea que salutis sue sunt necessaria procurare. Nullus etiam sacramen cōmunionem prebeat parochiano alterius sacerdotis sine ipsius licentia manifesta: quaz ordinationem non intendimus ad peregrinantes extendere: nec necessitatis casu derogare.

De annalibus seu annuerialijs.

Sacerdotes insuper caueant vniuersi ne missarum peculiarium seu familiarium se celebrationi obligent quominus valeāt canonico officio commissis sibi officiare ecclesijs ut tenentur. Nec presumat aliquis annalia celebrare vel celebranda suscipere nisi pro defuncto celebret quotidie vel procuret specialiter celebrari. Nullus insuper plura suscipiat annalia celebranda qd habet socios sacerdotes illo casu excepto in quo is qui procurat suffragia fieri pro defuncto consentit expresse defuncti memoriam in missa alij vel alijs copulari: Nec credat celebrās se dicendo missam vnā posse satisfacere pro duobus pro quorum vtroq; specialiter et in solidum promisit celebrare. Licet

enim dicat capitulum et nichil minus accipit eūz vide. c. nō missa vna pro cunctis dicitur qd si pro vno quolibet ipsorū diceret: loquit tñ de hīs missis que anxiato corde dicitur. Absit enī ne a quoq; catholico credatur intentione tantū proficere missam vnam deuote celebratā pro mille hoībuz pro quibus fors itā dicit qd si p eis mille misse deuotiōe psumi caneatur. Licet enī ipsuz sacrificij qd ē xpus infinite sit virtutis: nō tamē in sacramēto vel sacrificio in sue immensitatis summa plenitudine operatur. Alioquin probno mortuo nūq; oporteret missam dicere nisi vnā. Operatur enī in huiusmodi munit sterijs distributione certa sue plenitudinis quam ipse eis dē lege infallibili alligat illos qd pro annalibus seu annuerialijs celebrandis stipendia receperunt nisi ex certa malicia vel accidia faciunt ut tenentur monemus ut omīssa suppleāt et ad plenā satisfacciant in futurum: et quācūq; id nō fecerint fructus taliter perceptorū pro aiabus illorū qui eis talia cōtulerunt ergēto paupibus. at si vtrūq; istorū sponte neglexerint sicut fraudatores fideliū ab ordinarijs suis aspere corrigantur.

De sacramento baptismi.

Circa sacramentū baptismi quosdam cōperimus deliquisse. eūz enim periclitantibus paruulis in necessitatis inuitabilis articulo quibuscūq; laicis vel mulieribus sit cōcessum in casibus huiusmodi periclitantes taliter baptizare: et huiusmodi baptismū cōstet ad salutem sufficere si forma debita teneat nec debeant taliter baptizati iter baptizari. Quidā tñ stolidi sacerdotes sic baptizatos paruulos nō sine sacramēti iuria rebaptizant: qd ne de cetero fiat inhibemus sed super sic baptizatis dicatur exorcismus et cathecismus propter reuerētiā ecclesie taliter statuentis. Forma autē sacramenti in vulgari lingua cōsistit et non solum in significatis verū etiā in ordine eorūdem quo ipsum sacramētum est diuinitus institutum quo xpus illis verbis et taliter ordinatis ut sint in lingua latina regnatiua cōtulit pstatem. dicatur ergo sic talis baptizantibus Ich christine the in the name ye fadere etc. vel aliter i lingua materna secundū consuetudinē patrie: vel in gallico sic Je te baptize en nom du pere du filz et du saint esprit Amen. Si si sacerdos rationabiliter dubitet an paruulus in forma debita sit baptizatus tenens modum decreta in exorcismo et cathecismo dicat Si nō sis baptizatus ego te baptizo In noīe patris et filij et spiritus sc̄i Amen. Attendat autē sacerdotes ne latina noīa que mor prolatā sonant latinā compositionē pmittāt paruulis baptizatis sexus precipue feminini. et si fiat contrarium per cōfirmātes episcopos corrigatur.

De sacramento confirmationis.

Confirmationis insuper sacramentū multū negligunt temerarie qd defunt forsā ad talia vigilēs hortatores adeo ut plures imo inumeri sint iueterati dierū malorū qui nōdum cōfirmationis gratiā receperūt: cui negligentie dānabili obuiantes statuimus ut nullus ad sacramētū corporis et sanguinis dñici admittatur ex mortis ag

vide. c. nō mediocriter. de cōse. di. v.

baptizant forma secundū anglicos.

Johannis Bechani. Cantuariensis. archiepiscopi. Fo. Lxxvij.

titulum nisi fuerit confirmatus vel nisi a receptiōe confirmationis fuerit rationabiliter impeditus.

De quinq; ordinibus simul conferant.

Ordines
sunt septē.

Quoniam secundum doctores catholicos militiā clericalem septem muniatur ordinibus: singulorum characteribus in anima consignata per singulos: et recipiens augmentum gratie nisi ordinati fide ordinē suscipiunt seu crimine fuerint irretiti: expedit plurimum ipsos ordines minimus suscipere inculcatos: quoniam inculcatio reuerentiam minuit et consequens per irreuerentiam repercutitur ab ingratia. Contra dignitatem igitur tam reuerentissimi sacramenti esse dinoscitur quinq; vel quatuor. scilicet ordines non sacros cum vno sacro alicui vnt homini exhibere vt in nonnullis alijs prouincijs quatuor minores non simul facilliter conferuntur vt ascendētes clerici ad christi misteria q; tanti cum graduum continentia cum probati fuerint in minoribus officijs demum gradatim proficiant ad maiora. Quia igitur in singulis ecclesijs: que pia: que religiosa: que honesta sunt tenemur eligere: et ea tamq; fasciculum in angulo mentes colligare: precipimus vt episcopi in hjs sequantur canonicas sanctiones: minores etiam ordines quando id fieri potest bono modo pro sacramenti reuerentia seu necessitate dentur salte; aliquotiens combinati. Et recipientes eos seu si mul seu sigillatim in vulgari lingua publice instruantur de distinctione ordinum officiorum et characterum ac de profectu gratie que in singulis ordinibus digne accedentibus augmentantur.

De confessionibus.

Sacramentum penitentie naufragantibus re medium singulare per quorundam simplicium insipientiam sacerdotum debito caret effectu et qui credunt a fluctibus seruire perniciosius in damnationis pelagum demerguntur: dum de facto absoluunt plures quos de iure absolvere nequeunt: viuificantes (vt ait propheta) propter pugillum ordei et fragmentum panis animas q; non viuunt vt pote absoluentes de facto excommunicatos a iure et precipue ab Oxoniensi concilio propter lesionem seu perturbationem ecclesiastice libertatis vel propter consimilia scelera in eodē concilio simili pena damnata: seu decimas vel alia iura ecclesiastica detinentes: quibus obfistentes vt seductoribus animarum et pupillos consuentibus sub cubitis reproborum. Vbis cantuariens. prou. confessoribus sub nobis et corpis nostris constitutis districtius inhibemus ne de cetero audeant manus extendere ad seducendos huiusmodi p absolutionis signaculuz: qd nouimus sine satisfactione debita et speciali commissione archiepi et epi nō tenere: dū sunt in suis sceleribus p̄tinaces: existimantes nichilominus huiusmodi nō tam confessores q; fouearū diaboli confessores peccare grauissime cū cōuincantur saltem tacite eorum sceleribus consentire: et scelerosos in sua perfidia cōfortare. vñ caueat ipsi ne i eodē cū talibus excoicatis laqueo inuoluantur. Cum in sup nos dudū pluralitatē beneficiorū sacrilege usurpatā cohibere volentes

inhibuerim⁹ sub pena excoicatis ne qd de facto ad tales in suis furtis et sacrilegijs cōtumaces manus extendāt absoluedos. Quida tñ sacerdores potius bellia q; dñi strariū facere presumpserūt: occidētes aīas xpi sanguine redemptas et eneruātes ecclesiasticā disciplinā. Illos igitur quasi vultus demolientes vineas dñi veraciter reputantes sub pristina districtiōe precipimus iterato quatenus a talibus absoluedis de cetero abstineant: et ad renūciandum beneficijs obtentis illicite vel re tentis solliciti inducāt. Alioquin sciant certissime se diuine maledictionis fulgure feriendos. Sunt preterea nōnulli qui pretextu quorūdam priuilegiorū generalium a sede apostolica obtentorū spreta cōtra intentionē apostolicā auctoritate pontificali ipsorū pōtificū irrequisito beneplacito et assensu ingerūt se subditorū eorūdem cōfessionibus audiendis. Quorū presumptionē volentes reprimere vt tenemur / prohibem⁹ sub pena excoicatis ne quis de cetero absq; licentia episcopali expressa vel probabiliter presumpta cōfessiones suorū audiat subditorū: nisi in audiendis cōfessionibus a iurisdictione ordinaria diocesa. et metropolitana expresse tenore sui priuilegiū sit exemptus. Et si qui contrariuz facere presumpserint: procedatur contra eos sicut contra priuilegiorū temerarios presumptores als abuzores.

De penitentia solenni.

Quoniam iuxta sacros canones peccata maiora vt homicidia: incestus et similia que vulgatissima suo scandalo totā cōmouent ciuitates: sunt solēni penitentia castiganda: quorūdam tñ negligentia agente huiusmodi penitētia videtur quasi in obliuionē tradita: et creuisse per seque; audacia huiusmodi perhorrenda facinora et flagitia perpetrandi: quocirca precipimus vt huiusmodi penitētia solennis de cetero imponatur scdm canonicas sanctiones. Absolutionē autē ab homicidio voluntario tam publico q; occulto soluz episcopis extra necessitatis articulū reseruamus: per quod minorum intendimus refrenare audaciā et nō maiorū reuerentie in aliquo derogare.

Homici-
de a quo
sūt absol-
uendi.

De vno confessoze in quolibet decanatu constituendo.

Licet a sanctis patribus tam als pridem prouide fuerit ordinatū vt in quolibet decanatu vnus sit rector vel vicarius litteratura sufficiēter illustratus: gta / fama q; laudabili insignitus ad cōfessiones rectorū vicariozū alioz etia sacerdotū ac ministroz ecclesie audiēdas penitētiāsq; iungēdas: vt sit mare fusile et templi introitu iuxta templi typici sacramēta. hoc tñ hactenus nō fuit clericis moribus approbatū: nō sine multis dei iurijis in sacramētorū ministracionibus ac missarū celebrationibus que execrationes potius dicerent. Ordinationē igitur predictā a dissuetudine reuocātes precipimus. vt ipsa de cetero inuiolabiliter obseruetur. Ex hoc inhibere minime intendentes quin possint preacti si voluerint ad aliquos cōmunes penitentiarios (duz tamē id constet) pro sacramēto penitentie cōuolare.

Cōstitutiones prouinciales Concilij Oroniesi.

De informatione parochianorum.

In ignorantia sacerdotū populū precipitat in fouea erroris: et clericorum stulticia vel ruditas qui de fide catholica mētes fidelium instruere iubentur magis aliqui ad errorem proficiunt q̄ ad doctrinā. Quidā etiā ceci nō semp loca visitant que magis constat veritatis lumine indigere / testante ppheta qui ait q̄ paruuli petierūt panē nec erat qui frāgeret: et alio clamāte. quia egeni et pauperes querunt aquas lingue eorū que sibi aruit. In quorū remediūz discriminū statuēdo precipimus vt quilibet sacerdos plebi p̄sides quater in āno hoc est semel in qualibet quarta anni vna die solēni vel pluribus per se vel p̄ aliu exponat populo vulgariter absq̄ cuiuslibet subtilitatis textura fantastica. xiiij. fidei articulos. x. mandata decalogi. duo p̄cepta euangelij. s. gemine charitatis. et. vij. etia; opa mīe. vij. capitalia peccata. cum sua p̄ogēie. vij. virtutes principales. ac etiā. vij. gēsa sacramenta. Et ne quis a p̄dictis per ignorantia se excuset: que tñ oēs ministri ecclesie scire tenent ea p̄stringimus summaria breuitate. Sciendus est igitur. vij. esse fidei articulos p̄tinentes ad mysterium trinitatis: quorū quattuor p̄tinet ad deitatis intrinseca: tres vero ad effectus. Primus est vnitas diuine essentie i trīū p̄sonarū indiuisibili trinitate. iuxta illud Credo in vñū deū. Scōsus est patrem credere ingēitūz esse deū. Tertius est filiū credere vñigenitūz dei esse deū. Quartus est credere sp̄ritū sanctū nec genitū nec ingēitū esse deū: sed a patre et filio pariter procedētem. Quintus est q̄ creatio celi et terre hoc est oīs visibilis et inuisibilis creature: est a tota indiuisibili trinitate. Sextus est sanctificatio ecclesie per sp̄ritū sanctū et gratie sacramenta et cetera oīa in oībus cōcat ecclesia xp̄iana in quo als intelligitur. videtur q̄ ecclesia cū suis sacramentis et legibus per sp̄ritū sanctū oī hoi quāscūq̄ peccatorū sufficit ad salutē: et q̄ extra ecclesiaz non est salus. Septimus est cōsummatio ecclesie per gloriā eternā: in aīa et in carne veraciter suscitanda. Et p̄ oppositū intelligitur eterna damnatio reproborū. Item septem alij p̄tinent ad xp̄i humanitatē. Primus est incarnatio seu vera carnis assumptio ex sola p̄ sp̄ritū sanctū virgine gloriosa. Scōsus est vera incarnatio dei natiuitas ex virgine incorrupta. Tertius est vera xp̄i passio et mors in cruce sub pilati tyrānide. Quartus est descensio dei ad inferos in anima quiescente corpore in sepulchro: ad spoliatiōem tartari. Quintus est vera dei resurrectio. Sextus est vera ipsius ad celos ascensio. Septimus est ip̄sius venturi ad iudiciū certissima expectatio. Itē decē mādata veteris testamēti quorū tria ordinā ad deū: que dicūt mādata p̄re tabule. vij. vero ad prōximū que dicunt scē tabule mandata. In primis prohibetur oīs idolatria cū d̄: nō habebis deos alienos corā me: in quo prohibētur explicite oīs sortilegia et oēs incantatiōes cū sup̄stitionib⁹ characterū et huiusmodi signētorū. In secundo cum dicitur nō assumes nomē dei in vanū prohibetur p̄ncipaliter heresis vniuersa et scōario oīs blasphemia irreuerēs dei noiatio p̄cipue i periu-

rio. In tertio cū dicit memēto vt sabbata sanctifices: p̄cipitur cultus religionis xp̄iane ad quem indifferenter clerici et laici tenentur. vbi etiā sciendum est q̄ obligatio ad feriandū in sabbato legalis scōm formā veteris testamēti expirauit oīno: cū ceteris in lege ceremonijs et successit in nouo testamēto modus vacandi cultui diuino diebus dñicis et ceteris diebus solēnibus ad hoc auctoritate ecclesie deputatis. Quibus diebus vacandi modus nō est sumendus a substitutiōe iudaica sed a canonicis institutis. Primū scē tabule est pater et mater explicite tñ p̄ncipaliter et specialiter honorare: implicite autem et scōario oīs hō p̄o sui gradus merito ex eodē mandato intelligitur honorandus. In hoc autē mandato nō solum intelligitur pater et mater carnaliter verū etia; sp̄saliter vt pater sit p̄zelatus ecclesie mediatus vel immediatus: mat autē ecclesia cui⁹ filij sūt filij catholici vñi uerū. Scōsus est nō occides. in quo explicite inhihetur illicita p̄sone interemptio cōmissa vbo ope vel fauore. implicite vero p̄sone iniusta lesio inhihetur. sp̄saliter autē occidunt qui detrāhūt vel qui in nocētes opprimunt vel offendunt. Tertius est nō mechaaberis: in quo explicite inhihet adulterium et implicite fornicatio que explicite prohibetur. deuter. xiiij. vbi d̄: non erit meretrix de filiabus israel: nec scōrator de filiis israel. inhihet etia; in eodē mandato omnis cōmixtio viri et mulieris quā bona matrimonij nō excusent. Dis enī volūntaria pollutio prohibet quocūq̄ modo aliter studiose et volūtarie procurata. Quartum est nō fur tū facies. in quo explicite prohibetur clandestina detractio rei aliene inuito dño. implicite vero oīs iuriosa seu per fraudem seu per vltam seu violētiā seu per metū rei vlturpatio aliene. Quintū mandatu est. Non loqueris cōtra prōximū tuum falsū testimoniū. in quo explicite prohibetur falsa testificatio ad indignū p̄tra merita p̄mouendū in hoc etiā mandato omne mēdaciū sed p̄ncipiosū p̄cipue condēnatur. Sextum mandatu est non cōcupisces bonū pr̄mi tui: supple cū eius iniuria. In quo mandato implicite inhihet cupiditas possessionis imobilis catholici cuiuscūq̄ p̄cipue. Septimum mandatu est nō desiderabis vxorē pr̄mi tui. non seruū / nō ancillā / nō bouem / nō asinū / nec oīa que illius sunt. In quibus verbis oīs cupiditas possessionis rei aliene p̄tam ad res mobiles condēnatur. Hīs autē. x. mandatis duo sup̄addit euāgelij: dilectionē. s. dei et pr̄mi Deum diligit qui dicta mandata ex amore non timore pene p̄ncipaliter custodit. Pr̄ximū autē debet quilibet diligere sicut semetipsum. vbi hec cōiunctio sicut nō dicit equalitātē sed cōformitātē vt videlicet diligas pr̄ximū tuum ad qđ tempus. hoc est ad bonū nō ad malū et quomodo teipsum hoc est sp̄saliter nō carnaliter scōm q̄ carnaliter dicit viciū. Item quātum teipsum. hoc est in p̄o sp̄ritate et aduersitate: sanitate et infirmitate. Itē quātum teipsum respectu tēporaliū p̄o tanto vt plus diligas omnes hoīem et singulū q̄ omnem affluentiam tēporaliū. Item sicut teipsum p̄o tanto vt plus diligas pr̄ximū tuū aīam seu anime

articuli fi
dei & mul
ta alia sūt
populo p̄
dicanda.

Articuli
septem p̄
tinent ad
xp̄i hūa
nitatem.

p̄cepta
dei sunt de
cem.

salutē eternam: q̄ tuā vitā p̄prias temporalē.
sicut anime tue vitā debes vite tue carnis p̄po-
nere. Item qualiter seipsum vt videlicet omni ali-
in necessitate subuenias / sicut tibi velles in ne-
cessitate consimili subueniri: et hoc omnia intelli-
gatur cum dicitur diligas proximum tuum sicut
te ipsum. **S**ex autem opera misericordie ex ma-
thē euangelio patefiunt que sunt. pascere fame-
licum: hoc est famē habentem. potare sitibundū.
hospitio recipere peregrinum. vestire nudum. vi-
sitare infirmum. consolari carceri mancipatum.
sepeliri vero ex tobia colligitur quod est sepelire
mortuorum corpora. Septem vero peccata mor-
talia sunt Supbia inuidia &c. Et est supbia amor
excellētie p̄prie de qua oriūtur iactantia / ostenta-
tio / hypocrisis / scismata et similia. Inuidia vero
est odium felicitatis aliene. de qua oriūtur detrac-
tio / verberatio / murmuratio / dissensio / peruersa
iudicia & similia. Ira est appetitus vindicte et no-
cumentū inferendi alicui que cū p̄seuerat in corde
fit odiū de quo oriūtur p̄secutiones verborum et fa-
ctoꝝ. plage / homicidia / et similia. Accidia est tediu
boni spūalis: ex qua homo nec in deo nec in diui-
nis laudibus delectatur. ex qua sequitur ignoran-
tia / pusillanimitas / desperatio / et similia. Auari-
tia est imoderatus amor habendi mobilia vel imo-
bilia affluentie illicite acquirendo vel illicite reti-
nendo ex qua oriūtur fraus / furtū / sacrilegium &
omne turpe lucrū & similia. Gula est imoderatus
amor delectationis scdm gustū in cibo et in potu.
in qua principaliter peccatur. Primo in tempore
qñ comedit nimis mane et nimis tarde aut nimis
assidue. aut in qualitate qñ queritur cibaria opi-
para. i. nimis delicata. vel in quātitate scz quādo
nimis comedit aut bibit qđ est vilissimū genus
gule: et est nimis in cibo et potu qđ cor aggrauat
et impedit sensum interiorē aut exteriorē seu qđ
ledit corporis sanitatē. Item in auditate seu vo-
racitate et vltimo in curiosa et exquisita alimēto-
rum p̄paratione: p̄o gule delicijs excitandis. q̄
quinq; cōtinētur in hoc hoc versu. P̄e: p̄opere:
laute: nimis ardentē: studiose. Luxuriā vero nō
oportet notificare cuius infamia acerrē inficit vni-
uersum. **S**eptem sunt principales virtutes scz
fides / spes / charitas / que ad deum ordinatur: ac
idcirco theologice appellantur. Prudentia: tēperā-
tia: iusticia: fortitudo. per quas homo ad seipsum
et proximi ordinatur. Est autē actus prudentie
bonū eligere. Actus iusticie recta facere. actus tē-
perantie nō impediri delicijs. actus fortitudinis
nō dimittere bonū agendū p̄o angustijs vel mo-
lestijs quibuscūq; Et dicitur he. vii. virtutes car-
dinales. hoc est principales q; de istis. vii. plures
alie sunt extracte. de quibus q; p̄o solis simplici-
bus laboramus ad p̄sens amplius nō tractamus.
Septē etiā sunt gēe sacramēta: quozū dispēsa-
tores ecclesie sunt prelati quozum sacramētoꝝum
quinq; debēt recipi ab oib; xpianis vt pote bap-
tismus / cōfirmatio / penitētia / eucharistia suo tē-
pore: et extrema vnctio. que tantū illis dari debet
qui grauis infirmitatis indicijs vident mortis ap-
propinquare periculo: verūtamen si fieri potest:

detur dñi fuerit cōpos ratiois. Et si contingat eos
freneli vel quacūq; alienatione mētis laborare: si
ante alienationē erāt de sua salute solliciti: consu-
limus nichilominus eis hoc sacramentū fiduciali-
ter ministrari. Credimus enī & experimētis didici-
mus q̄tūcūq; frenetico (si tñ sit p̄destinationis
filius) istius susceptionē vel ad habendū lucidū
interuallū: vel ad spūale cōmodū: vt pote ad aug-
mentū gratie p̄ofuturū. Sunt duo alia sacramē-
ta. s. oꝝdo et matrimoniu quozū primū perfectis
cōuenit: scdm vero noui testamenti tempore solū
cōuenit imperfectis: et tñ p̄ ipsū ex vi sacramenti
credimus largiri gratiā si sincero aio cōtrahatur.

De sentētijs excoicationū publicandis.

Temporibus eisdem etiā sentētie publicē
tur a nostris ac nostrorū p̄decessorū tempo-
ribus late olim. verbi grā excoicati sunt in oꝝon.
cōcilio ecclesias suo iure p̄uātes et carū liberta-
tes per maliciā et ztra iusticiā intrugere vel p̄tur-
bare etiā cōtendentes: vbi tria genera hoim ex-
coicationis vinculo inodātur. auferētes ecclesijs
sua iura. infringētes ecclesiasticas libertates: et
similiter p̄turbātes easdem: qđ nō solum intelli-
mus de generalibus libertatibus vniuersalis eccle-
sie: verū etiā de spūalibus & tēporalibus: in quo
illos excoicari itelligim⁹ p̄cipue qui litteris aut
iuribus curie laicalis ecclesiasticarū causarū p̄ocel-
sum impediunt: que ita ad ecclesiā p̄tinere noscū-
tur q̄ nullatenus possunt vel p̄suerūt per secu-
lare iudiciū terminari. qđ dicimus nō intendētes
p̄dictas sentētijs ad istos tantūmodo coaptare:
nec turbationes iurū ecclesiasticorū als approbā-
tes sed quia huiusmodi dei et ecclesie inimicos vo-
lumus rigore debito castigari. **E**x huiusmodi
insup sentētie decreto excoicatos denūciari p̄eci-
pimus oēs illos qui falso exceptionis titulo epālē
et archiepiscopālē p̄cessum impediunt aut subter-
fugiunt disciplinā. **I**tem oēs illos qui pacem &
tranquillitatē dñi regis & regni iniuriose perturba-
re p̄sumūt. **E**t qui iura dñi regis iniuste deti-
nere cōtendunt. **E**x quo intelleximus non solum
excoicare guerrarū suscitātes erroꝝ: verū etiā
latrones publicos oēs pariter et p̄edones et quos-
cūq; iusticiam regni impugnātes temere. **I**tez
excoicantur oēs qui scienter falsum testimonium
perhibent vel perhibere procurant: vel qui tales
testes sciēter produuunt vel impedimentum iusti
matrimonij vel exheredationem alicuius hominis
faciendū procurant. **I**tem excoicant oēs aduo-
cati qui maliciose p̄ qualcūq; exceptiones verum
matrimonij impediūt ne effectū debitū sortiatur
vel in quibuscūq; causis vt iustus ecclesie p̄cessus
diutius suspendatur. **I**tem excoicātur omnes
illi qui grā lucris: odijs: vel fauoris maliciose crimē
imponunt alicui: cū apud bonos & graues nō fue-
rit prius infamatus. vt sic ei purgatio indicat vel
alio modo grauetur. **I**tem excoicantur oēs illi
qui vacante ecclesia maliciose opponūt vel opponi
procurant questionē de iure patronatus vt verū
patronū a collatione illius ecclesie saltē impediāt
illa vice. **I**tem excoicantur omnes q̄ maliciose

Excoica-
tio in ba-
rios male
factores
serēda est

Sepe opa
q̄ et quot
sunt.

Peccata
mortalia
sūt septē.

Virtutes
sūt septē.

Sacramē-
ta sunt se-
ptem.

Constitutiones provinciales Concilij Droniesi.

Item nūc exequi mandatū dñi regis de excoicatis capiendis: vel eorum impediūt captionē seu procurant eorum iniustā deliberationē cōtra decretū ecclesiasticę discipline. **I**tem excoicant omnes i cōcilio scō bone memorie Ethoboni illi qui pro impedimento pacis seu cōpositionis litigantium quicūq; recipiūt donec ipsum sic receptū restituerit donatori. **I**tem excoicant per eundem quicūq; de domibus manerijs grangijs vel locis alijs archiepiscopoz epozū vel aliarū ecclesiasticarū per sonarū cōtra ipsoz voluntatē vel custodiū rerum earūdem aliquid auferūt vel 2sumūt vel iniuriolē 2trahunt: qua sentētia ligant nec absolui possunt donec de iniuria satisfecerint competēter. **I**tem excoicantur ab eodem quicūq; abstrahūt violēter reū ad ecclesiā fugientē vel cimiteriū vñ claustrū. vel qui ei victū necessariū prohibent exhiberi: vñ qui res alienas in locis predictis depositas violēter asportant vel asportari faciunt: vel qui asportationē talem faciam noie suo vel a familiaribus suis ratam habent: vel qui ad hoc publice vel occulte cōsiliū prebuerint seu cōsensum. **I**tem excoicati sunt ab omnibus archiepiscopis et epis anglie oēs qui veniūt aut faciūt contra magnā chartam. que sententia per sedē apostolicā est pluries cōfirmata. **D**e hac autē publicatiōe inquirant archiepi & quotiens presbyteros inuenerint predictā moralem instructionē seu premissas excoicationis sentētiās statutis tēporibus pplo minime pdicasse: toties eos arguāt et pena canonica castigādo supplere cōpellāt: qđ temē omiserit.

De hospitalitate tenenda.

Preterea cum sacro festate eloquio pastores sibi greges creditos pascere teneātur: ac os bouis triturātis non debeat alligari. Statuimus vt rectores qui in ecclesijs suis nō faciūt residentiam corporālē nec habēt vicarios: per iconomos suos hospitalitatis gratiā exhibeāt iuxta qđ sufficiāt ecclie facultates: adeo vt saltē parochianos pauperū necessitati extreme subueniāt vt qđ ibidē trāscent et predicāt verbū dei necessaria recipiāt corpori alimēta: ne ecclesie ipsoz inopie violētia a predicatibus merito deseratur. dignus est enim oparius mercede sua: nec quisq; teneatur proprijs stipendijs militare.

De certificatiōibz citationū faciēdis.

Quidam ruralium decanozū in citationibus faciendis cōtra oēm iuris ordinē de lucifera na verſutia merito diffamātur. Qui videlz certifi cationē subdolā et vendunt pro premijs filijs falsitatis nulla citatione ad noticiā citati ante certifi cationē huiusmodi vel post eā aliquatenus veniē te. unde frequēter euenit vt innocētes 2demnent: In cuius nequicię remediū statuim⁹ qđ nulli tradatur vel concedatur certificatio nisi in die solē nali inter missarū solēnia in ecclesia vbi citatus fouet larem vel amplius cōuersatur publice recitetur. hoc adfecto moderamēte: vt citatus sufficiē tes habeat inducias vt die et loco sibi p̄fixis cōpetēter valeat cōparere: quē si aliquo casu tamisū arret qđ citationi locus nō pateat: citatione facta

publice corā testibus detur certificatio: nū in ecclesia vel i aliquo loco publico corā testibus fide dignis ita qđ dies citationis et locus in ipso certificatio expriamatur. & nullo modo fiet certificatio ate citationem factā qđ iurēt fideliter decani in episcopali synodo hoc omni anno facturos.

De falsis procuratozibz nō signādis.

Preterea: rendam quozdam maliciā perpendimus accidisse qđ aliquo possessore ecclesiastici beneficii in remotis agēte / aliquis dolosus ipsius aduersarius domū ei⁹ vel rem aliā 2tra inhibitionē dñi cōcupiscens spiritu sathanico se in lucis angelū transfigurās fingit mendaciter predictum absentez vocari corā iudicibus: et se ipsius procuratōrē existere et vocari procurat absentez ad causam ipsius in iudicio defendendam pretendēs falsum procuratōriū alicui decano vel superiorē supplicat in hec verba. **D**i sigillū meū paucis est cognitū peto vt sigillū vñ auctoritatis huic meo procuratōrio apponatis: et sic data mercede iniquitatis obtinet qđ requisierat. demū vero obtento falso procuratōrio cū altero se ipsius fingente mendaciter aduersariū litē ingreditur: & in hac fraude procedēs possessionē tandē nanciscit per sentētiā vero dñi (cuius status de facto sic subuertit) penitus hoc ignorāte. Volētes igitur taz detestandis fraudibus obuiare: inhibemus vt nullus decanus seu archidiaconus vel ei⁹ officialis seu etiā officialis epi sigillū suū alicui procuratōrio apponere p̄sumat nisi hoc ab eo petat publice in iudicio vel extra iudiciū si is qđ procuratōrē cōstituit quē cōstat verū dñm esse p̄fens corporaliter hoc requirat vt fraus quelibet excludatur. Quicūq; vero decanus archidiaconus vel eius officialis vel etiā officialis epi ex certa malicia cōtrariū fecerit suspendat p̄ triēniū ab officio aduocandi. et inhabilis sit ad officiū ecclesiasticū obtinendū. **E**t si vrozatus aut bigamus sit: excoicationi subiaceat ipso facto. eo qđ per talē procuratōrē actū fuerit vel procura tū modis oibus p̄ infecto penitus reputato. Procuratōrē autē ipse totius falsitatis inuētor: ab omni actu legitimo p̄petuo repellatur. Et hi omnes nichilomin⁹ si sup hoc cōuinci valeāt: parti lese ad interesse & restituenda damna omnia teneantur.

Neſiant clandestine inquisitiones p̄sentatis.

Preter puincia: nostrā frequēter ppendimus iustos ecclesiasticozū bñficiōzū possessores suis bñficijs fraude diabolica spoliari: duz nōnulli infernalis regis falsitatibus aggrauati qđ in ipsoz beneficia oculos ambitionis insigūt: pcurāt se p̄ patronos ad eadē p̄fetrari: & impetrātes clādestinas inquisitiones fieri p̄ decanos vel alios possessionē nanciscunt. Unde cōtingit de petitoze p̄fido fieri possessore: et de possessore vero fieri actorem oī iusticia reclamāte. Nos autē cupiētes a nostra puincia nequiciā funditus extirpare / statuimus & p̄petuo ordinamus vt nullus decanus siue quis platus al⁹ (exceptis psonis epozū quoz hae ordinatione auctoritas non arctatur) inquisitionē

Predicatoribz sibi ueniēduz est.

citato sufficientes dari debēt inducere

faciat de huiusmodi presentationis negotio nisi in plena loci capitula eo quod possessioni ecclesie incumbit voto legitime: sub tanto temporis spacio quod possit sibi prudenti viro consilio prospicere et defensionem status sui sufficienti remedio providere. Quicquid autem de cetero contra hanc ordinationem nostram fuerit attentatum decernimus penitus non tenere: ad satisfaciendum nichilominus de dano omnimodo quod idem possessor passus fuerit: decanum vel prelatum alium tamen clandestine inquirentem presentis sanctione concilii condemnantes: ambitiosum ipsum ab ipso beneficio sic nequiter ambitio excludentes perpetuo: nichilominus eundem ab omni obtentu ecclesiastici alterius beneficii per triennium suspendentes.

De firmis non dandis.

Uidentes et ementes quod de templo domini cepit curare si cepta penitus perficeret: non fraudetur pauperes firmam contractibus: quibus fit in maiorem quod ex christi visceribus erat infundendum. Huic igitur pesti remedium apponentes precipimus firmiter observari quod circa firmas in Decretis concilio salubriter est prout: ut videlicet ecclesie ad firmam minime tradant. Statutum insuper ut nulli tradant ad firmam nisi personis ecclesiasticis sanctis et honestis quas locorum episcopi libere valeant coercere. Provisio etiam ut parochie pauperibus de firmis huiusmodi pinguis: portio iuri consona secundum arbitrium episcopi assignetur: sub testimoniis quatuor fidelium parochianorum eis fideliter eroganda. Et ut ab huiusmodi firmis ois contractus imaginarius subducatur quod in personis clericorum falso superpositis vel sub nomine ballivatus ecclesie ad firmas laicis concedunt sacro approbante concilio ordinamus ut si quis clericus in talibus rebus fuerit puniat secundum statutum sancte memorie domini Theobaldi: et gravius si prelati viderint expedire.

De religiosis non eximendis a capitulis tenendis.

Pures invenimus domos religiosas sancti Benedicti ordinis que pro eo quod olim quibusdam matricibus ecclesiis ultramarinis adherant a quibus ferme iam diuturno tempore se parate noscuntur occasione quarundam ceremoniarum a dictis matricibus domibus receptarum per quas discrepant a ceteris eiusdem ordinis domibus in Cantuariensi provincia constitutis: non conveniunt cum ceteris in capitulo generali singulis terminis: iuxta generale concilium celebrandis: sed quia turpis est pars que non convenit suo toti: statumus ut omnes huiusmodi de cetero domus saluta. Ceremoniarum suarum observantia specialiter moneantur per locorum episcopos ut conveniant cum alijs canonicis in capitulo suo generali de regimine et reformatione ordinis sui tractaturi: vel si inter eos quantum ad substantialia religionis sit nobis diversitas sibi ipsis separati constituant capitulum generale: aliquando hoc facere per censuram ecclesiasticam compellantur.

De sanctimonialibus non violandis

Quoniam inualuit detestande lubricitatis enormitas ut quidam nec legibus nec rationibus deferentes ad castitatem sanctimonialium concitadam editis: cum ipsis sacrilegiis et incestibus committere non formident. Cui horrendo flagitio remedium apponere cupientes omnes tamen clericos et laicos huiusmodi turpitudinis pattores maiore excommunicationis sententia innodamus: solis personis episcoporum huiusmodi absolutionem sententie reservantes: exempto mortis articulo in quo sic valeant absolvi a quolibet sacerdote: ut si convaluerint piaculum suum huiusmodi teneantur sub pena predicta anathematis infra trium mensium spacium proprijs episcopis confiteri: aut sede episcopali vacante: custodi spiritualitatis aut decano ecclesie cathedralis. Sanctimonialiales plerumque in vagationis vicio delicate nec diuino vacantes officio in consimile corruptionis scandalum: immo longe perniciosius assidue prolabantur. Cui periculo providentes magis optantes earum saluti consulere quam vanis earum desideriis complacere: sub pena excommunicationis totaliter inhibemus ne quod illarum cum sociis nequam sola apud patres vel affines quantumcumque propinquos nequam apud extraneos quantumcumque fame: eminet: vel religionis existant: ultra tres dies naturales causa recreacionis perennarie seu quacumque necessitate vel occasione ultra sex dies cessante infirmitate commorari presumant: nisi locorum episcopis aliud aliquotiens videatur ex causa necessaria: de quo eorum consentias in extremo iudicio oneramus. Hanc autem ordinationem ad illas non extendimus que exterius coguntur vendicare sibi necessaria dum mendicant. Item moniales quedam in tempore capiunt ut cum sint etatis legitime et doli capaces: postquam ultra annum inter moniales monastice vixerint putantes se non esse perfectas ac sibi licere redire ad seculum: per eo quod benedictionem episcopalem cum solennitate voti imissi minime receperunt. Nos vero errorem huiusmodi excludentes: presentis auctoritate concilii declaramus eas ipso facto perfectas existere reputandas postquam ultra annum vitam sponte in collegio duxerint regularem: adeo ut nullatenus ad seculum redire permittant: nichilominus ab episcopis cum solennitate debita consecrandas suo tempore vel velandas. Item etiam quantum ad professionis vinculum sentimus de monachis et religiosis alijs quibuscumque quibus nichil obstitit canonicum: et eos si ultra annum religionis habitum sponte detulerint et ipso die: eo autem seculum redierint esse sicut apostatas ab ecclesiasticis beneficiis repellendos et ad repetenda sua monasteria secundo iuris exigentiam compellendos. De quibus diligens inquisitio fiat per archidiaconum quoniam multos huiusmodi sub ovino vellere lupinum animum novimus paliare.

De apostatis revocandis.

Proterea sunt nonnulli qui apparent per facti evidenciam seculum perpetuo intendere relinquere

Moniales ultra annum in religione viventes per professum sunt habende. similiter de monachis.

Cōstitutiones prouinciales Concilij de lambeth.

per certa indicia in claustris excubijs toto suo tempore deo militare: qui tamē praeualente corporali als carnali desiderio ut canes qui redeunt ad vomitū: seculū repetunt: inter sydera errantia cōputandi. Quis enim iura manifeste definiant huiusmodi non posse religionis habitū oīno deserre: quin saltē in religione aliqua laxiori perpetuo remaneant. quidam tamen attrite frontis audacia apostasie infamiam non verentes: postq̃ absolute se belle seculū relinquere ostenderūt: relicta hierosolima redeunt in egiptū. Quocirca statuim⁹ ut ordinarij locoꝝ tales cū omni diligētia inuestigent: & subtractione tam officij q̃ beneficij ecclesiastici (si quod habuerint) ad statū pristinum vel laxiorem cogant regulam pertransire. & si sint laici hmoi apostate et ipsi ad salutis sue studia redire per censuram ecclesiasticā cōpellantur. Hāc autem ordinationes: ad illos non extendimus cū quibus sedes apostolica aliter ordinauit.

De religiosi sint testamentorum executores.

Religiosi synceritas ab oī seculari implicatib⁹ bonis macula est eo p̃seruāda sollicitus: quo deuotioni sancte simplicitas facilius retardat. cū in curis extrinsecis mentis ocul⁹ districtus unitatis studio perpendit. Quocirca in cōcilio de lambeth salubriter ē prouisū ne aliqui religiosi cuiuscūq̃ religionis sint executores testamentōꝝ nisi de oī si an possint dinarij licētia et uolūtatē p̃cedat. cui statuto adhuc sint esse ciendi durim⁹: ut nullus religiosus p̃mittatur executio: executor alicui⁹ existere testamētū: nisi suus superior sufficiēt caueat p̃ religioso hmoi q̃ exequet si delit: & reddet integrā rōnē de residuis si q̃ fuerit et de damnis si qua per ipsum euenerint loci ordinario absq̃ difficultate qualibet responsurus. Et q̃ nonnulli religionis habitū deferētes licet non sint: executores tñ & distributores efficiunt bonorum defuncti temeritate ppria vel impudētia aliena: ex quo magnā puenire uidimus bonorum huiusmodi lesionē. idem cōtra hmoi distributionem p̃cepim⁹ obseruari quod cōtra executionē superioris est p̃uulgū: ne alit executionem vel distributionem hmoi se imisceant sub pena anathematis inhibentes. vnde q̃ sufficiēt cauere nequeūt: sciat se tam ab executione q̃ a distributione bonorum huius presentis definitione concilij perpetuo elōgatos.

De habitu clericali.

Quāuis religionis nomen vite monastice loquūtū vsus appropet: habet tñ clericalis honestas religiose vite gradū eximī: si ea custodiat vita et habitu que sacri canones decreuerunt obseruāda clericis. Sed p̃tholoz clerici p̃sum hui⁹ inclite regionis indorū antiquā insaniā imitātes q̃ grecas gl̃ias paternis p̃tulerūt: dū verecūdan tur clerici apparere: militari se cōtegūt apparatu ut multis placeant q̃s consistēt cūctis sapientib⁹ eo ipso merito displicere ac fatuos reputari. et cū corona ut character ecclesiastice militie & reuelati cordis ac patuli radijs celestib⁹ insignē: ipsi ut veraciter ostendāt se hmoi caractere titulū erubescere

re tena coronas abscondūt q̃si celestes radios repellentes ad iudeoz n̄ instar corda sua gerentes erroris velamine obscurata. Statuto adherentes dñi Orthodoxi nichilomin⁹ ordinamus et districte p̃cipimus ut clericus quilibet in sacris ordinib⁹ cōstitut⁹ vestē exteriorē gerat dissimilē militari: ut pote antierius & posterius habeat nō berratā v̄ saltem ex forma sua militari vel laicali cōgrua dissimilē honestate. Et q̃ sec⁹ facere p̃sumpserit: q̃diu forme cōtrarie vestē tulerit / ab ingressu ecclesie suspendatur. Et q̃ p̃dictus legatus contra portantes infulas ac tenas corā prelatis aut coram p̃pso publice deferentes statuit ut si moniti minime se emēdauerint: ipso facto suspēsiōnē incurrant ab officio: in q̃ si p̃ tres mēses extiterint: extunc a beneficio sint suspēsi: a q̃ suspēsiōne absolui nequeant nisi data sexta pte ecclesiasticorū bonorū p̃ man⁹ episcopoz paupib⁹ eroganda. Nichilomin⁹ p̃mis alijs puniēdi iuxta arbitriū platorū. Nos igitur statutū hmoi aduertentes modice efficacie habetenus extitisse: pro eo q̃ plati minores hmoi clericos mōstruosos monere nō audēt: propter q̃d i penas a dicto legato cōstitutas vidētur pusillanimatatis sue merito incidisse et raro epoz aspectibus clerici hmoi se p̃sentant. Statuim⁹ ut oī mutatione cessante: cū clericos iuris ignorātia nō excuset: p̃dicti clerici sue p̃teruie merito quotiescūq̃ publice corā populo vel plato hmoi infulas portauerit: nisi forisā in itinere: in penas oēs incidāt supradictas: Caueāt insup oēs illi de quibus loq̃tur legatus q̃ moniti infularū insolentiā publice detulerūt per p̃tarati temporis spaciū ne in suspēsiōne ab officio et beneficio merito culpe sue incidant. Mandamus etiā i posterū ut de talibus fiat per decanatus singulos inq̃litiō sp̃ealis & cuiuscūq̃ gradus sint vel excellentie contra ipsos in forma canonica procedatur.

De filiis p̃sbyterorum.

Quā a iure sit p̃hibitū ne absq̃ dispensatione apostolica p̃ficiant filij rectorū vel p̃biterorū in ecclesijs: i q̃bus p̃fēs corū imediate seu p̃ximo ministrauerūt: & cōstet ip̃a bñficia vacare sed in p̃rium de facto fuerit attentatū: p̃cipimus ut plati de ecclesijs sic vacātibus inq̃rant: & iuxta iuris exigentiam de his non differant ordinare: cautius p̃cauentes de cetero ut tales ad huiusmodi beneficia nullo titulo admittant: ne contra iusticiā in hereditate crucifixeret surreptionem locus pateat successioni.

De institutionibus.

Et solito cursu causarum multis recepimus conquerentibus q̃ nonnulli coepiscopi nostri clericos p̃sentatos ad vacantes ecclesias ad mittentes litteras testimoniales eis recusant impendere facti sui propter quod suborta inter huiusmodi p̃sentatos et alios materia questionis succumbit plerumq̃ veritas falsitati. Nos autē ecclesiasticis regulis adherentes que fidem gestorū ex legalib⁹ colligūt mistris: statuim⁹ ut vnusq̃ ep̃s clerico quē ad ecclesiā aliquā admittit / ip̃as

patentes super sua admissione concedat inter alia continentes in quo consistit ordine quo articulo ad huiusmodi beneficium admittatur.

De clericis beneficia plura occupantibus.

I Anguor plurius gravat medicum: nec facilius ter euellit plantatio infernalis quam innumereis positionibus filius est infixa: nec alicui mortalius habetenus legi fuisse concessum simul totam conuicere multitudinem ipsorum sacra pagina attestante: deus inquit confirmet nationes has in conspectu tuo paulatim atque per partes. Sane ecclesia anglicana a membris putredinis a falsis clericis aboli sustinuit plagas atque diras quod pape et auaricie estibus infamati: beneficia cum cura absque dispensatione applica ac contra canones accruentes non veriti sunt hactenus aias perdere acq̄sitas languie redemptoris: nec erubuerunt fures existere: et vitam infamem agere tam diu donec horrenda morte (ut in multis vidimus) diuine seueritatis percussu fulmine de medio sunt sublati: quam plagam paulatim atque per partes sanare cupientes hominum multiplicationes salubriter precipiendo inhibemus: circa aduersus nos principium sub certi forma rigoris ne quis auderet extunc hominum pluralitate se inuoluere vultu modo. Preterita etiam pluralitate minus salubribus deterrere quos minas intendimus deo auctore ad effectum incipere: ut sic iuxta sacra eloquia radicata nequeiam valem paulatim fundit extirpare: paulatim quidem dicente scriptura non poteras eas deleere pariter ne forte multiplicent contra te bestie terre. huius autem processus nostri conatibus boni fructus exordium tulit pietas redemptoris: dum saltem prohibita est pristina effrenatio beneficiorum hominum sine scrupulo ad mittendi. Quibusdam etiam dedit deus compunctionis spiritum: ut damate pluralitatis sue magnam partem abscederint. Quibusdam etiam insuper ut superfluitatem suam nesci sub miserint discretionis arbitrio moderanda: quam submissione nouerint vniuersi huiusmodi excessus non purgari viciis cum non possumus cum ipsis in talibus dispensare: sed purgationem ipsius quodammodo quamvis tenuerit ichoare. Ceteros autem omnes et singulos hominum pluralitatem damabili occupantes et in hac adhuc persistentes arrogantie supercilio monemus primo secundo et tertio: quod cum parata sit eos absorbere (nisi citius penitentiam egerint) vorago infernalis: mola asinaria deprimente vltiori deliberationi nulla poterit concedi dilatio quantum hominum beneficia libere et absolute infra sex mensium spacium in episcoporum suorum manibus omnino resignent. satiffacientes nichilominus ut eorum status patet ecclesiis sic fraudatis nunquam se vel per alios clares vel palam vere vel imaginearie aliquid de hominum ecclesiarum fructibus illiciti recepturi. Saluo nobis iure de illis beneficiis ordinandi: quorum collatio est ad nos per lapsum temporis deuoluta. Alioquin extunc contra ipsos faciente altissimo in forma canonica procedemus. Interim etiam hac monitione nec nobis nec fratribus ac coepiscopis nostris preiudicare intendimus: qui contra huiusmodi ordinario progressu particulariter procedatur.

De advocatis.

Quocumque ad audientiam existere et tardos ad loquendum sanctus Jacobus imperat: et adiuuante usque ad maturitatis annos edoctum docet ceteris prestare ducatus. In schola siquidem pythagore quinquennale tenebant auditores silentium: postquam de illa gentis sapientia dicere sinerentur. Cuius prudentie disciplinam plurimi advocatorum huius temporis non sectantur: quin potius post unum librum iuris breuiter auditum vel dimidiatum arrogant sibi officium in causis ecclesiasticis publice postulandi. Et quod veritatem iuris ignorant: ad fraudes horribiles impeditus iuris ignoant: ad fraudes timido se conuertunt. Cui periti remedium apponere cupientes statuimus ut nullus decetero permittatur aduocationis officium publice exercere: nisi prius ad minus per triennium audiuerit cum debita diligentia ius canonicum et ius civile. huius autem fide ubi nec de condigno apparet testimonio: nec per facti euidentiā: proprio faciat iuramento.

**Aduoca =
ti pto te =
pore stu =
dere debet**

De suffragiis episcoporum.

Ingratitudinis vicium est plurimum detestandum et subditorum precipue ad prelatos qui solliciti peruegilant tam rationes reddituri pro sibi creditis animabus. Quocirca statuimus ut archiepiscopo vel episcopo decedente quilibet sacerdos tam religiosus quam secularis qui defuncto subditus extiterat pro ipso nullam unquam dicere teneatur. Fratres etiam et coepiscopi omnes in congregatione sua sequenti proxima simul faciant solenne officium pro defuncto: singuli nichilominus in capellis suis condigna suffragia exhibentes sicut desiderant sibi in eadem consimili exhiberi. Acta sunt hec in concilio de Lambeth: a Becham celebrata: et recitata in vltima actione dicti concilii die veneris: sexto idus Octobris littera officiali currente. Anno domini Millesimo CC. lxxj. Inditione nona pontificatus domini Martini pape Quarto anno regni illustris regis Edwardi anglie nono: et consecrationis nostre tertio.

Incipiunt constitutiones de Redyng editae ibidem per fratres Johannem Becham Cantuariensem archiepiscopum. tertio kalendas Augusti. Anno domini Millesimo CC. lxxix. Et consecrationis anno undecimo.

De institutionibus et destitutioibus.

Adistis fratres conscripti istius tenorem constitutionis: nouis et canones sanctorum patrum super hac materia editos: tam in tholosano quam in cemenli consilio. necnon et capitulum. rix. q. j. c. j. dionysij / quod omnia alia que omni pluralitate beneficiorum cum cura inhi-

Constitutiones provinciales Concilij De redyng.

bent vni mitti singulas ecclesias singulis sacerdotibus mittentes: secuta sunt etiam lateranense de 2. c. p. ben. c. ij. all. c. de multa. sub Alexā. papa et generale concilium sub Innocentio tertio. in quibus omnibus ista pluralitas inhibetur. hoc addito in ultimo concilio quod per receptionem secundi beneficii vacat primum: recepto secundo primum per beneficium cum ad quem collatio pertinet libere alij conferat. Et si illud infra sex menses alij conferre distulerit: talitas non solum ad alios iuxta lateranense concilium multis iuribus cogatur prouentibus in utilitatem ecclesie cuius hibita. illud beneficium est assignare: quod a tempore vacationis ipsius constituitur esse perceptum. Et cum nec sic finis huiusmodi ambitionis nec cece cupiditatis esset impositus: successit presens legati constitutio Othoboni que incipit christiane religio: nis: que et ad mala preterita extirpada / et ad prouidendum etiam in futurum: ne de cetero pestis huiusmodi pullularet sufficiens ab eodem fuerat estimata: dum pestes ac miseriae que ex hac radice puerunt: periculum sequentur euidenter enervans ea studeat imprimere cordibus peccatorum: dum nunc institutiones decernit irritas ipso iure: nunc vero ipsum instituendum onerat vel adijcit iuramento: nunc si petiurus fuerit priuat beneficiis habitis et habendis. nunc episcopos contrauenientes a collatione beneficiorum suspendit: donec institutiones a se factas improuide contra constitutionis tenorem duxerint reuocandas. Et licet hec omnia cum graui studio magnaque deliberatione sint prouisa: istorum tamen omnium nec secutus est fructus aliquis: nec puentus: quin potius ac si nichil prius super ista materia excogitatum fuisset a maioribus: vel prouisum: nec amore iusticie nec timore pene cessarunt hucusque aliqui perphas vel pernephas vndique sibi beneficia cumulare: nec episcopi penas constitutionis verentes nec alii sacris inherentes canonibus eisdem ipsa beneficia immensa numerositate conferre: licet cum eisde non fuerit dispensatum. Que omnia ad aures summi pontificis sepe et sepius deuenerunt qui hec omnia vehementer abhorrens: necnon et vehementius admirans quod nec per constitutiones aut canones vel per cautelas aut penas hucusque tante presumptionis enormitas poterat coherceri: nec eidem remedium adhiberi: nobisque etiam viuere iniunctis oraculo quod tanto incommodo celeri reformatione faceremus occurrere: et huiusmodi presumptio res a tante temeritatis audacia quacunque possumus coertione compelli. Et licet ad hec omnia commenda solius metropolitane iurisdictionis potestas apud nos sufficere dinoscatur qui in benignitate: tolerantia: ac lenitate progredi potius affectamus in singulis quod seueritate nimia ac rigore plectere corrigenda. Quia tamen facti peruersitas in tantum se extollit: ut ex eo multiplicata sit ruina: et exortum sit scandalum plurimorum: clamat quod ad aures superioris ascenderit ut tamen scelus contra decorem ecclesiastice honestatis sub dissimulatione decetero nequeat pertransiri: multisque grassantibus opus sit exemplo: apostolici precepti nos

habet auctoritas in hac parte. Nos dei adiutorio inuocato prout nobis in presenti occurrit manus huic negotio apponimus adiutrices: decernentes iuxta formam concilij generalis. Omnia illa beneficia curam animarum habentia que obtinuerunt vel obtinent illi de facto qui dispensationes sedis apostolice super huiusmodi pluralitate non habent (per beneficii receptionem quod ipsi beneficiati sic ultimo receperint) esse vacantia ipso iure. Et licet iuxta constitutionis rigorem dum Othoboni sic recipiens plura beneficia etiam ipso iure sit ultimo priuatus: cum secundum eandem decernat institutio irrita ipso iure: precauere tamen volentes ne rigorem videamur coacervare rigori: mentem etiam constitutionum: tam concilij generalis quam etiam Othoboni clarius aduertentes quarum neutra et probentis et ultimo simul priuat / cum concilium generale sola auferat probentia: ultimo tamen referuat: concilium Othoboni institutionem in ultimo beneficio decreuit irritam ipso iure: probentis tamen non priuat ipso iure. Nos tamen misericordia cum rigore miscentes non tam misericorditer quam prudenter permittimus ut is qui plura beneficia cura animarum habentia absque dispensatione apostolica fuerit affectus: ultimum beneficium sic obtentum retineat. et eodem iuxta tenorem concilij generalis de nostra speciali gratia sit contentus: nisi forsitan ex temeritate contenderit etiam probentia improbe retinere. In quo casu nec primo nec ultimo dignum / nec medio / imo nec aliquo iudicamus: sed potius ea omnia de iure vacare quibus oibus de facto ea detinet occupata censemus perpetuo spoliantur. Beneficia vero que superius per modum nominatum hactenus vacauerunt adeo ut ad nos propter negligentiam prelatorum et capitulorum fuerit deuoluta collatio nobis seu nostre collationi: quam autem per tempus retro vacauerunt ut per consimilem negligentiam ad summum pontificem ius ea conferendi fuerit deuolutum: eidem sedi tanquam eius ministri in hac parte specialiter referuamus: decernentes ex nunc irritum et inane si quicquid circa eadem beneficia sic retro vacantia aut personis alijs conferendo / vel eadem beneficia commutando vel alio presentando seu alio quocunque ingenio seu colore que sito per quoscunque prelatos superiores vel inferiores seu per quoscunque clericos in posterum fuerit innouatum. Ipsi quoque ecclesiastiarum decentioribus caruendum per uos fratres et coepiscopos nostros et eorundem confessores nunciamus et volumus in posterum nunciari quod nec ad dignitates ecclesiasticas nisi demum purgato vitio possint assumi: vel si de facto ad eandem ascenderint non posse absque periculo ministrare. nec saluari poterunt in die iudicii: nec in presenti penias nisi fictas accipere: que non proficiunt ad salutem: nisi tamen renunciauerint beneficiis que sic de facto detinent occupata. Veruetiam de fructibus ecclesie prescriptis: ecclesie dei quam grauiter offenderunt quatenus poterunt satisfaciant competenter: cum ista beneficia taliter inuadentes scienter falcem in messem miserint alienam: cumque non intrent per hostium: non pastores sed fures existunt pariter et latrones. miseraque animas impudenter decipiunt: quas nec soluere utique

valēt negligere. Illos quoque confessores talium clericorum qui cōdes in penitentia iniungunt ut fructus ecclesiarum taliter non perceptos sed future surreptos restituant seu de eis dem fructibus satisfaciant prout possunt ecclesijs quas sic eisdem fructus retinendo leserunt imperitos indicamus aliter decernimus aut minus benignos aut callidos animarum clericorum huiusmodi deceptores: in hibentes sub pena excommunicationis ne ad talium absolutiōes temerarias manus extendant cū huiusmodi beneficiorum ecclesiasticorum improbi detentores sint in scelere cōtumaces. **¶** Hinc igitur vulnere canceroso quod per modum alium in futurum ut cernitur sanari non potest: ferriū quod adhuc superest ignitum injicimus: mactone anathematis tam enormis flagitij piaculare secantes: decernentes: et perpetua stabilitate firmantes: ut quicunq; in posterum plura beneficia curam animarum habentia absq; sedis apostolice dispensatione receperit vel fuerit assecutus per modum institutionis vel commendationis vel custodie: vel unius titulo institutionis: aliud titulo commendationis siue custodie preter modum illius quē constitutio gregoriana edita in concilio lugdunensi permittit: eo ipso sit priuatus omnibus sic obtentis beneficijs ipso iure: ipso facto sententia excommunicationis maneat inmodatus: a qua nisi per nos vel sedem apostolicam absolutionis gratiam non poterit promereri. Et ut ad beneficiorum vacantium per hunc modum vel alius peruenire noticiam valeamus: vobis fratres charissimi firmiter iniungendo mandamus virtute obedientie quatinus per vos vel officiales vestros archidiaconos vel decanos nomina et numerum ecclesiarum cū cognomine agnomine vel prenomine: ita q; possit vera haberi noticia personarum: tempora collationum ipsorum beneficiorū ipsi rectoribus assignatorum per modum quemcunq; quo titulo cas obtineant: institutionis: commende: an solius custodie. Cuius etatis sint huiusmodi rectores seu ecclesiarum huiusmodi detentores: in quo ordine fuerint constituti: utrum alibi q; in vna ecclesia beneficiati existant. Item utrum cum eis dispensatum fuerit super pluralitate huiusmodi obtinenda. Qui sint et quibus nominibus censeantur eorum ecclesiarum patroni. Cuius estimationis sint singule ecclesie seu valoris iuxta taxationes prior Wycens: faciatis distincte describi. et scripturas hec omnia continentes clare & distincte confectas singuli episcopi de singulis diocēbus suis nobis ad ciuitatem londoniarum transmittant in Octaua sancti Hilarii: quibus die et loco fauente altissimo ad ipsius laudem congregati erimus merito illi autem qui renunciatione seu descriptione prefata nobis ut supra iniunximus facienda fraude vel dolum commiserint vel veritatem instructionis nostre necessariā subtrahendo aut falsitates (quod absit) aliquam immiscendo vel per bias alias calide comento quocunq; circa prefata versando quominus ad nos perueniat plena veritas atq; noticia premissorum: penam falsi merito poterit forimicare.

De institutionibus et ecclesiarum cōmendis.

¶ Constitutio ista prout lata est in concilio lugdunensi. quo ad verba et quo ad sententiam verborum omnino seruetur. Ipse quoque summus pontifex decreuit et nos ipsius vestigijs inherentes decernimus beneficia aliter commendata a tempore concilij lugdunensi. seu que diutius sub cōmēdationis specie sunt obtenta q; constitutio memorata gregoriana permittit. i. grego. x. que incipit. Nemo deinceps. de elec. li. vi. Illa quoque que sub specie custodie quas sumus potius nichil differre estimat a commendata aliter vel diutius fuerit obtenta q; tenor constitutionis gregoriane cōmēmorat. Secundo et illa que sunt collata minoribus xrb. annis aut his qui infra annos post admissionem talis beneficii in presbiteros non fuerint ordinati: nisi cum eis fuerit dispensatum iuxta. c. Cum ex eo. vel aliam legitimam habeant causam esse vacantia ipso iure. ipsa quoque quorum per negligētiā prelatorum seu capitulorum ad nos vel ad sedem apostolicam fuerit deuoluta collatio. nobis & sedi apostolice collationem huiusmodi specialiter reseruamus decernentes irritum et inane &c. ut supra in. c. de institutionibus. in clausula beneficia vero &c.

De sententijs excommunicationum publicandis.

¶ Quoniam malum nisi cognitum visari non potest: pluresq; sint sententie quibus in sanctorum patrum concilijs homines improbi percelluntur: ne per ignorantiam decetero in tanti periculi foueam demergantur precipimus prouincie Cantuariensis. sacerdotibus vniuersis ut in omni dominica immediate celebrationem ruralis capituli exponant aperte populo sibi commissis excommunicationum sententias que sequuntur. **¶** Primo quidem excommunicentur auctoritate concilij Oronesi. a sancte memorie Stephano cantuariensi archiepiscopo omnes qui maliciose ecclesias suo iure priuare presumunt: aut per maliciam et contra iusticiam libertates earundem infringere vel perturbare contendunt. **¶** Ex quo intelligimur excommunicationis vinculo subiacerere omnes illos qui litteras impetrant a quacunq; curia laicali ad impediendum ecclesiasticorum processum in causis que per sacros canones ad forū ecclesiasticū pertinere noscuntur. **¶** Secundo excommunicantur vniuersi qui scienter producunt vel subornant ad impediendū iustum matrimonium vel ad exheredationem malicius procurandam. **¶** Tercio excommunicantur omnes illi qui pacem et tranquillitatem domini regis et regni iniuriose perturbare presumunt: et qui iura dñi regis iniuste retinere contendunt. **¶** Ex quo intelligimus excommunicari non solum guerrarum suscitantes ercores: verumetiam latrones publicos pariter et pones et quoscunq; regni iusticiā temerarie impugnantes. **¶** Quarto excoicant aduocari oēs q; maliciose per quoscunq; exceptiones verū iustimonium impediunt ne effectum debitum sortiatur. vel qui procurant

Excoicant
tionis
sententie
populo
exponende

Constitutiones provinciales Concilii De redyng.

quibuscumque causis vel modis contra iusticiam vel processum ecclesie diutius suspendatur. ¶ Quinto excoicetur oēs illi qui gratia lucri obsequium vel fauorem maliciose imponunt crimine alicui cum apud bonos & graues personas non fuerit prius diffamatus: et sic ei purgatio ei indicatur vel alio modo grauetur.

¶ Sexto excommunicatur qui vacante ecclesia maliciose opponitur vel opponi procurat questionem de iure patronatus vel verum patronum a collatione illius ecclesie saltem impediatur illa vice. ¶ Septimo excommunicantur omnes illi qui maliciose continent exequi mandatum domini regis de excommunicationis capiendis vel eorum impediunt captionem seu procurant eorum iniustam deliberationem contra decretum ecclesiastice discipline.

¶ Octauo excommunicantur in concilio sancte memorie Ethoboni omnes illi qui pro impedimento pacis seu compositionis litigantium quicquid recipiunt donec ipsi sic recepti restituerint donatori. ¶ Nonno excommunicantur per eundem quicumque de domibus manerijis grauijs vel locis alijs archiepiscoporum vel aliarum personarum ecclesiasticarum contra ipsorum voluntatem vel custodum rerum earundem aliquid auferunt vel consumunt vel iniurio se contractant qua sententia ligantur nec absolui possunt donec de iniuria satisfecerint competentem.

¶ Decimo excommunicantur ab eodem quicumque abstrahunt violenter rerum confugientem ad ecclesiam: cimiterium: vel claustrum vel qui ei victum necessarium prohibent exhiberi. vel qui res alienas in locis predictis depositas asportant vel faciunt asportari. vel qui asportationem talem factam nomine suo vel a familiaribus suis ratam habent. vel qui ad hoc publice vel occulte consilium vel auxilium prebuerint vel consensum.

¶ Undecimo excommunicati sunt ab omnibus archiepiscopis et episcopis aglie omnes qui veniunt atque faciunt contra nouam chartam de domini regis libertatibus. que sententia per sedem apostolicam est pluries confirmata. ¶ Audistis fratres et coepiscopi nostri charissimi articulos in quibus ipsa sanctorum concilia incurrunt excommunicationis sententia ipso facto. Sunt et alij articuli preter istos in quibus episcopi et prelati ipso facto suspensionis vinculo innodantur per eadem concilia: quorum constitutiones quandoque prelatos ab eorum officio: quandoque a quibusdam episcoporum insignijs quandoque a beneficiorum collatione suspendunt. Que omnia ex ipsorum conciliorum tenore colligi poterunt euidenter. In quas siquidem veremur aliquos tanquam temeratores constitutionum in ipsis editarum concilijs incidisse: veremur etiam ne sic ligatis diuina celebraueritis et officia vestra ut prius fueritis assecuti. veremur etiam ne notam irregularetatis contraxeritis in hac parte. Sed quicquid fuerit de preterito: hortamur ex parte dei patris omnipotentis & monemus: & in virtute obedientie vobis iniungimus quod de cetero conciliorum statuta superdictorum & statutorum nostrorum in presentis congregationis primoordio editorum cum detimento et omni diligentia obseruetis: et faciatis a vestris subditis arctius obseruari. Alioqui super

vos pronocabitis iram dei: & canonicam merito formidare poteritis ultionem. Et ne istorum ignorantia quicquid redderet excusatum: de his oibus que in nostra congregatione presenti recitata sunt publicata seu ordinata hanc formam teneri volumus in futurum. Ut hec omnia fratres et coepiscopi nostri per vos vel archidiaconos vestros faciatis in vestris synodis publicari: nichilominus constitutiones domini Ethoboni de baptismo Pasche et Penthecostes generali: necnon et extracta de quattuor concilijs in sessionis nostre primordijs memoratis super diuersis articulis in quibus excommunicationis vituluz incurrunt ipso iure: in singulis ecclesijs tam maioribus quam minoribus per quattuor dies dominicos post celebrationem quattuor capitulorum principalium faciatis recitari. Constitutio autem edita super concubinarijs in concilio domini Ethoboni in quattuor capitulis ruralibus et principalibus (exclusis tamen laicis) publicetur. Que autem a nobis modo presentis ordinata fuerint vel adiecta concilijs superscriptis bis in anno: videlicet in duobus generalibus capitulis singulorum archidiaconatum precipimus singulorum auribus inculcari. Ipsam autem chartam domini regis super libertatibus ecclesie atque regni per regem concessis bene et aperte conscriptam infra singulas ecclesias cathedrales seu collegiatas in loco publico iubenimus affigi: ut omnium intrantium oculis se palam exhibeat et in fine anni in vigilia Pasche et Penthecostes renouetur: ut sublata veteri noua recentior bene scripta substituatur eidem.

De pueris baptisandis conseruandis ad generale baptisma.

Quod in presenti constitutione cauet de pueris baptisandis versus generale baptisma paschatis et penthe. videlicet conseruandis pro ipsius statuti reuerentia quod hactenus videtur esse neglectum sic durimus declarandum ut pueri per dies octo ante Pascha et dies totidem ante Penthecosten nati de matris uteris: si absque periculo seruari valeant: versus ad illa tempora reseruetur baptisandi. Ita tamen quod medio tempore inter natiuitatem puerozum huiusmodi et baptismum perfectum recipiant cathecismum: solaque diebus baptismi super sit immersio facienda. Alij autem qui alijs anni temporibus nati extiterint tamen propter mortis periculum quod sepe pueris imminet ipsorum sum: tam propter simplicitatem parentum qui circa formam baptismi sunt facile erraturi absque ulla offensionis nota iuxta vetustam consuetudinem vel incontinenti cum nati fuerint vel postea prout placuerit ipsis parentibus baptisentur. Quod si forte contigerit pueros propter mortis periculum baptisari a laicis: caueant sacerdotes ne baptismum legitime factum audeant iterare.

De concubinarijs.

Quia incontinentie vitium clerum maculat et lamentabiliter dehonestat in scandalum pluri morum: statutum domini Ethoboni contra concubenarios editum precipimus rigore inuolabiliter

Episcopo ipso facto suam excoicatio: nis incurunt.

baptismum etiam puerorum quando differri potest.

Johannis Stratford Cantuariensis archiepiscopi. Fo. Lxxxi.

obseruari ut ne criminis cōfagione caliginē adducente mentibus viciosis se per ignorantia vel per obliuionem valeant excusare precipimus archidiaconis vniuersis in virtute sancte obedientie & sub pena suspensionis ab officio et beneficio quam in ipsos fecimus: et si sponte contra hoc negligētes fuerint quatinus constitutionem supradictā faciānt in quatuor anni principalibus capitulis ruralibus per se vel per eorum officiales vel saltem per decanos rurales seu gerentes vices eorum distincte et aperte coram toto capitulo exclusis laicis recitari: quam recitationem pro monitione haberi volumus ut libere cōtra omnes procedi valeat viciosos: ne causari possint cum executionem priuationis in eos late sententialiter in predicto statuto processum fuerit se mouitos nō fuisse. Si quis autem dicti statuti recitationem impedierit maliciose / excommunicationis sentētie subiaceat ipso facto. Si quis vero dicta statuta recitare neglexerit archidiaconus seu decanus vicem eius gerens omni sexta feria in pane et aqua ieiunare per obedientiam (nisi infirmitate prepediat) teneatur donec in sequenti capitulo ipsum fecerit recitari.

De constitutiones sequētes secundum aliquos libros sūt constitutiones prouinciales Johannis Stratford Cantuariensis archiepiscopi edite Londoni in cōcilio prouinciali. x. die mensis Octobris. Anno domini Millesimo CCC. xlii.

De in priuatis oratorijs missarum solennia celebrentur.

Quam sit inhonestū & reuerētie diuine contrariū tā in priuatis oratorijs & capellis p̄ diuinorum celebratōe nō deputatis nec totatis domibus minime cōsecratis in p̄sterta tāta celebrare: nō tantū veteris testamenti pagina & sanctiones canonicę verū etiam traditiones principū seculariū debite cōsecrationis iudicio p̄p̄erēt: quas sacerdotes seculares neq̄ cōtēnentes nulla necessitate cogēte diuina celebrātes in eis varia discrimina parūt aīabūs. Dū eccliarū parochiani a suis ex hoc se retrahentes parochialib⁹ ecclis ac sic informationib⁹ salutarib⁹ q̄ in eis solēt fieri frequēter carētes: nō nullis prohibitis et cōsoni quorundā illicite et temere se ingerunt ac cōtra doctrinā qua phibetur iniquā conditionē alteri p̄ alterū nō afferri plurimis ex hoc malis emergētib⁹ parochialiū eccliarū detrahīs honorē & cōmodo consuetō. Nos de fratru nostrorū & totius cōcilij assensu & cōcilio decernimus quēcūq̄ in oratorijs: capellis: aut domibus huiusmodi seu in loco minime dedicato seu de libato missarum solennia (diocessani non obtenta licentia) contra canonum prohibitionem decetero celebrantem: suspensionem a diuinorum celebratione per mensem incurrere ipso facto. Licentiam ab episcopis nostre prouincie missas in locis

hūmōt non sacras concessas celebrandi & in postea illis in concedendam personis alijs q̄ magnatibus loco pro: seu nobilibus moram facientibus in locis ab ecclie phano celebrari parochialibus notabiliter distantibus aut notorie debilibus aut infirmis: recitā decernimus nō debēt. et inanem. Per hoc tamen eccliarum prelatis et rectoribus & canonicis eccliarū cathedrales vel religiosi nō interdūmus derogare / quominus ipsi in oratorijs suis ab antiquo cōstructis missas possint licite celebrare sicut fieri consuevit. Sacerdotes iūsuper quos i oratorijs regū seu capellis seu reginarū anglie aut liberorum suorum erectis vel erigendis missas celebrare contigerit pena predicta nolumus coartari.

De instituti beneficijs vel ad sacros promoti indebite pro suis litteris pregrauentur.

Dua et insatiabilis cupiditas adinuenit ut pro litteris institutionū clericorū ad beneficia ecclesiastica admissorū et ordinatorū: p̄ lris ordinis: p̄ scripturā labore ac sigillis fiant multotiens exactiones immanes: id reprobante canone dicente q̄ sicut non decet episcopum manus impositionem vendere: ita nec notarium nec ministrum eorundē nec calamū nec ministerium vendare. Archidiaconorum tū et suorū officialiū necnō aliorū clerici certicatoriarū et inquisitionum litteras super beneficijs vacantibus facias tradere rennūit presentatis: nisi prius nimis exequiam summam pecunie habeāt pro scriptura. Nos hunc abusus abolere volentes / presentis de liberatione concilij duximus ordinandū pro scriptura litterarum inquisitionum: institutionū: vel collationum: et cōmissionū ad inducendū vel certicatoriarū ipsarū in beneficijs: nō vltra. xij. denarios: pro litteris vero cuiuslibet sacri ordinis vltra sex denarios dicti clerici per se vel per alios non recipiāt quouismodo. Ceteris ordinarij suis tenent ministris stipendia constituere: quibus debent merito contentari. pro sigillatione litterarū aut marescallis p̄ introitu seu ianitoribus hostiaris vel barbitonforibus episcoporū a clericis minoribus vel maioribus ordinibus decoratis nichil omnino exigi volumus vel persolui: ne cuiusvis specie velaminis solutio p̄ sigillis litterarū vel introitu sup̄ adictis in questū dānabile cōuertat. Et ne temeritas prouisa remedia violans pretereat impunita. Si contra premissa quicq̄ inueniatur als recipiatur ab aliquo / duplū sic recepti reddi precipimus infra mensem. Alioquin ex tūc clerici beneficiati receptorum per ipsos inique duplū restituere differentes / ab officio et beneficio nouerint se suspensos. Clerici non beneficiati et laici ingressum ecclesie sibi nouerint interdictū / quousq̄ de duplo satisfactionem impenderint soluentibus competentem.

De inductionibus in ecclesijs vel beneficijs faciendis.

Item q̄ archidiaconi et eorū officiales alijq̄ ministri ecclesiastici nōc p̄uicē post collatiōem

Constitutiones provinciales Concilij Londoniensi.

beneficiorum ecclesiasticorum vel institutione factas in ipsis promotos in illis beneficiis ad superioris mandata inducere ac inductionis litteras certificatorias facere vel concedere differunt: nisi prius eis de imoderata summa pecunie satisfiat. Sacro statutus approbatus concilio quod si promotos ad mandata superioris tenentur inducere pro inductione facienda huiusmodi sumptibus moderatis videlicet si archidiaconus inducit. xl. denarios: ac suus officialis inducens duos solidos. pro receptione pro sigillo: ac suorum expensis pro dieta penitus sit contentus. Ipsi tamen inducendo ut premititur optione servata an in huiusmodi pecunie quantitate seu in aliis necesse sariis ipsum inducitur et suos voluerit procurare. Si quiddam vero ultra hoc ab inductoribus occasio ne premissorum recipiat: vel si recipiant quicquam amplius propter inductionem faciendam per ipsos: vel si inductionum certificatorias litteras facere et inducere tradere (exquisitis coloribus) differre illos contingat indebite: culpabiles in hac parte suspensionem ab officio et ingressu ecclesie tam diu incurere volumus ipso facto donec extra hec recepta soluentibus restituat et leso culpa sua satisfaciatur in premissis.

De elemosinis faciendis in parochijs ecclesiarum appropriatarum.

In decimis et ceteris ecclesiarum rebus dispensandis: cum viris ecclesiasticis permessa sit facultas: huiusmodi rerum copendio pauperes ne defraudentur. Sed religiosi nostre provincie appropriate obtinentes sibi ecclesias fructus: redditus. et proventus earum sic suis cupide nituntur vltibus applicare: quod dispensandi dei misericordiam parochianis sic appropriate ecclesiarum sic regnatis filijs quatinus indigentibus quibus tanquam suis domesticis naturalibus instructis exemplo quam extraneis plus tenent: in nullo exhibent nec inter eos curant quevis opera charitatis. Unde sic nimis agere auare: decimarum et ecclesiasticorum iurium debitores non indueos efficiunt: sed eorum peruersos iualores et sumptuos turbatoresque nephandos occasionaliter instituit: in suarum proprietatum et ipsorum grande periculum aiarum et scandalum plurimorum. Quia sacri huiusmodi approbatione concilij statuentes quod religiosi predicti beneficia appropriata obtinentes ecclesiastica secundum beneficiorum huiusmodi facultates annis singulis pauperibus parochianis beneficiorum huiusmodi circa elemosine quantitate episcoporum locorum moderandas ac bitrio per ipsos episcopos distribuere compellant sub pena sequestrationis fructuum et proventuum beneficiorum huiusmodi: donec in premissis paruerint competere.

De reparationibus ecclesiarum et claustris cimiteriorum.

Iacet parochiani ecclesiarum parochialium suarum naues et tectum ecclesiarum interius et exterius ipsarum capanile altaria et magnas vitreasque fenestras in dictis nauib' existentes: et cimiteriorum claustras de consuetudine laudabili in nostra provincia diutius obtenta facere ac quotiens fuerit necesse reparari suis sumptibus teneantur. Tamen religiosi et alij possessiones aut predia seu redditus

infra fines et limites ecclesiarum huiusmodi nostre provincie cantuariensis. obtinentes potissime degentes repatio extra parochiam ecclesiarum ipsarum fabrica earundem ad quos aut cimiteriorum claustris et ceteris incumbendis spectat. oneribus a parochianis supportandis de consuetudine vel de iure cum eis tribuere quis ut plurimum onera huiusmodi secundum prediorum ac possessionum quantitatem in parochijs existentibus limitetur et taxetur reculant iniuste. Sed religiosi in locis varijs nostre provincie possessiones et predia diuersa in parochijs huiusmodi ecclesiarum per acquisitiones nouas necnon et alij extra parochiam degentes occupant et obtinent hijs diebus: adeo ut eorum reliqui parochiani in ipsarum ecclesiarum degentes onera aut refectionem seu reparationem premissorum eisdem incumbenda per se nequeant asportare. Vnde domorum dei publicus deformatur aspectus: et carum ex hijs de honestatibus sequitur alia etiam incommoda manifesta. Nos igitur presentis approbatione concilij duximus statuendum quod tam religiosi quam alij possessiones aut predia seu redditus que de reficiendarum ecclesiarum seu vite non extant in quibuscumque parochijs nostre provincie obtinentes seu in posterum habituri in ipsis degentes vel alibi ad quevis onera parochianis predictis in hijs incumbenda de consuetudine vel de iure que considerata possessionum et reddituum quantitatibus iminent vel imponetur eisdem cum ceteris parochianis ecclesiarum huiusmodi quotiens opus fuerit censuris ecclesiasticis per locorum ordinarios compellantur.

Quantum pro insinuatione testamentorum quorumcumque ac calculi et copotum administratione: in bonis defunctorum acque tantum litteris pro labore recipi debeat per quemcumque.

Adeo quorundam animos temporibus nostris seu cupiditas occupauit quod questum reputantes pietatem non curant quibus studiis sue cupiditatis sitim reficiant: dum venale id exhibent nephando commercio: gratis impendere quod deberent. Sane licet bone memorie Simon Mepham in constitutione quam incipit Item que locorum archiepiscopus cantuariensis. predecessorum noster provincialis concilij deliberatione statuerat quod pro insinuatione testamenti cuiusvis defuncti cuius bonorum inventarium centum solidorum summam non excedit nichil penitus exigatur: quod circa testamentorum insinuationes defunctorum quorum inuentarium bonorum dictam summam excedunt seu circa id quod pro acquietantijs calculorum vel copotum administrationis bonorum concernentium huiusmodi testamenti quid determinate debeat recipi minime prouidetur: locorum ordinarij tam pro insinuationibus quam acquietantiarum bonis in hac parte sic imoderate ac excessiue pecuniam exigunt quod defunctorum exhaustis et consumptis facultatibus per extortiones illicitas in premissis decedentium voluntates vitime etiam in hijs que relinquuntur in usus pauperum vel alias pias causas de residuo nequeunt adimpleri: quorum occasione laici circa dictos ordinarios veluti consumetes vel usurpantes que tueri tenentur: exasperantur non modicum

Archidiaconi et eorum officialis quod habere debent pro inducendo in beneficiorum possessionem.

Elemosinas facere cogit religiosi quandoque.

nec nō q̄ fraudes et sup̄stitiosas iuētiones p̄culo
se quotidie prouocatur. Et igitur tāte v̄surpationis
cōtumelia depellatur: statim q̄ pro proba
tione vel approbatione seu infinuatiōe testamē
torū quorūcūq; nichil per ep̄os seu ordinarios
alios recipiatur oīno: per clericos tñ scribētes in
finuatiōes huiusmodi. vj. den. dñtaxat recipi p
mittimus pro labore. Et si inuentariū honorum
eiuscūq; defuncti in compoto. xxx. so. summam
experiāt excedere: qđ tñ ad. c. solidos minime extē
datur pro cōpoto et agendis omib; circa ipsū
acquietatiarū litteris seu alijs quibuscūq; ep̄i
aut ordinarij seu deputati ab eis et audientes cō
potū vel ministri aliq̄ ad cōpotū huiusmodi inten
dentes vltra. xij. dena. recipere nō p̄sumāt. Si
vero cētū solid. summā aut vltra minus tñ vigin
ti lib. h̄mōz t̄neat inuentariū / perceptione. iij. so
liboz penit? sit p̄tēti. Sed si. xx. aut vltra citra tñ
lx. libzarū summā habeat vltra quinq; solidos p
labore litteris & scriptur; alijs nō admittāt. Et si
lx. lib. vel vltra minus tamē. L. lib. summā attri
gat huiusmodi inuentariū. x. solidos pro p̄missis
recipiant et nō vltra. Si vero huiusmodi iuētariū
L. lib. vel amplius minus tñ q̄ centū et quinq;
ginta lib. summā cōtineat vltra. xx. solid. pro p̄
dictis recipere non p̄sumant. Sed si. c. et. lx. lib.
summā vel ampliorē cōtineat p̄ singulis. l. libris
quas vltra. L. libras cōtinere cōtingerit in eis dem
ordinarij pro p̄dictis singulis. x. solid. cum p̄
dictis. xx. solidis recipere valeāt & nō vltra. Cleri
cos tñ pro singulis acquiescentijs et litteris quas
in hac parte scribūt vltra p̄missa vj. denat. reci
pere p̄mittimus pro labore. Si vō quēq; i aliquo
casu p̄missorū vltra p̄taxatā summā quauis
cautela in pecunia numerata seu rebus alijs con
tingat recipere: duplū eius qđ vltra recipit fabri
ce ecclesie cathedralis loci infra mēsem reddere te
neatur. Alioquin ex tunc ep̄iscopi duplū ipsū
vltra p̄dictū tempus restituere differentes esse
ecclesie ingressum sibi interdictū: inferiores itaq;
a beneficio & officio nouerint se suspēsos: quousq;
de duplo huiusmodi p̄dictis ecclesijs cathedrali
bus plenariā satisfactiōem impendāt. In ipsa qui
dem probatione seu infinuatiōe testamentorum
quorūdam vel postea ante ministratiōis & cōpo
torum redditiōes fideliter factas acquiescenti
littere testamentorū executōibus nullatenus cōce
dantur sub pena suspēnsionis ab ingressu ecclesie
per. vij. menses: quā cōtra facientes incurrere vo
lumus ipso facto.

**De visitatione et procuratione archi
diaconorum et aliorū ordinariorum.**

Quamuis lex nature fructus laboris tribuat
operanti: sic tñ equitatē amplectitur vt nō
laborantē potissime circa ea quibus vacare tenet
ex debito non manducare p̄cipiat negligentem.
Sane nōnulli archidiaconi et alijs superiores ordi
narij nostre prouincie lucris tēporalibus inhiā
tes / et que dei sunt p̄iiciētes a tergo in suarū visi
tationū progressibus venationibus et alijs vacā
tes insolentij; ad loca visitāda multotiens tales

mittāt quorū exhortatione seu informatione cle
rus & p̄p̄lus nō instruit ab ecclesijs quas die visi
tatiōis nō ingrediunt nec inspiciūt et quibuscūq; a visita
tione vel alios nullaten? visitatis: necnō & a plu
rimis q̄s p̄ alios p̄factorie visitare faciūt vno die
quarū quolibet ad p̄curationē vnius diei & fluctaz
pro ip̄is archidiaconis et suis ordinatis famulis
cōpetētē sufficeret a singulis ecclesijs rectoribus
seu vicarijs eorūdem procuratiōes solitas in pe
cunia cōtra sanctiones canonicas erigere non for
midant excogitata et sup̄stitiosa quadam fraude
sepius visitaturi ecclesias dies visitationū h̄mōi
faciendarū p̄ueniētes in noctibus ip̄os dies p̄
cedentibus rectorū seu vicariorū ad eorū sumptus
cū excessiuis & onerosis familijs et vecturis morā
tur: ac in crastino visitatione impensa procuratio
nem plenā et solidam extorquent in pecunia pro
dieta tanq̄ in victualibus minime procurati etiā
qūq; licet cū talibus dicto die p̄andeāt cū visita
tis. Nos p̄missis tam pro subditoꝝ quiete q̄
excedentiꝝ salute cupiētes occurrere / districtius
inhibem? p̄sentis auctoritate cōcilij ne q̄s p̄cura
tiōē rōe visitatiōis soluēdā exigat: nisi eādē dili
gētius impenderit scrutatis personaliter et inspe
ctis per ipsū cum effectu que fuerit indaganda.
Si quis vō plures voluerint vno die visitare ec
clesias procuratiōe vnica in victualibus vel pec
unia ad quam oēs et singulas sic die dñico visita
tas proportionabiliter faciat & tribuere prout tra
dunt canones: sit cōtentus. et si nocte p̄cedente
suā visitationem in quauis ecclesia faciendam ad
sumptus rectoris seu vicarij visitandi seu die visi
tationis in prandio steterit cū eis dem: vocem esti
mationē huiusmodi sumptus in procuratiōe; si
eam i pecunia visitatis licite duxerit erigendaz
cōputare seu allocare vel pro ea in toto vel in pte
studeat cōpensare: ita qđ nō vltra sumptus huiusmo
di solidam procuratiōē in pecunia nec amplius
q̄ deductis eis dem sumptibus de procuratiōe in
pecunia exsoluenda que superit p̄sumat recipere
vel erigere quouis modo. Si quis autē aliter fecerit:
donec indebite p̄cepta restituerit / ab ingressu
ecclesie nouerit se suspēsum. Verū qz plures archi
diaconi et alijs ordinarij honoris prerogatiua
vel nobilitate generis decorati i suis visitatiōib?
incedētes familiarū et vecturarū statutū in cano
nibus numerū excedūt sic qđ procurātes i victuali
bus excessiue et indebite onerāt vltra estimati
ōē procuratiōis que in pecunia solui solet. Nos
visitatis huiusmodi an i pecunia p̄tatis solite an
in victualibus eolde; voluerint procurare optio
nē reseruamus. Si visitata insuper ecclesia capel
las habuerit depēdētes ab ea: statim qđ pro ec
clesie capellarū suarū huiusmodi visitatione
procuratiōe vnica & que pro vna ecclesia p̄stari
solet in diocesi cuius est ecclesia visitātes archidia
coni et alijs ordinarij sint cōtenti sub pena suspē
sionis ab officio et beneficio quā ipso facto incur
rant: donec duplū illius qđ est vltra procuratiōē
huiusmodi vnica receperint: fabrice sue ecclesie sol
uerint cathedralis. Item visitantes archidiaconi
et alijs ordinarij tam in ecclesijs q̄ in ornamentis

Constitutiones provinciales Concilij Londonienſis.

earū in cimiteriorū claustris mātionū domibus
reparātes defectus ipsos sub pecuniariis penis p̄
cipiunt reparari et a nō parētibus censuris extor
quent penas huiusmodi quibus dicti defectus po
tuerint debite emendari inde suas bursas cū iactu
ea pauperū hīs diebus oppressorū insolite neq̄te
impregnātes. Cum igitur ne ppter tales exactiones
aduerſus archidiaconos et alios ordinarios et
eorū ministros detur legalis occasio malignādi :
nec ecclesiasticos viros deceat quibus inhonestis
et penalibus anhelare vel distari. Statuim⁹ q̄ pe
ne huiusmodi quotiens exacte fuerint in repara
tionē cōuertātur huiusmodi defectuū reparato: rū
sub pena suspensionis ab officio quā p̄missa sibi
ipsis huiusmodi applicātes donec sic percepta ab
reparationem dictorum defectuū cum effectu assi
gnent incurrere decernimus ipso facto.

De cōsistoriis episcopōrū et capitulis
archidiaconōrū et aliorū ordinatiozum.

Excessus subditorum oneribus in eorū quiete
superiores quiescunt suauiter et fouentur in
pace. Sane cōsiderātes ex eo q̄ quidāz episcopoz
archidiaconoz et aliozū ordinariozū officiales
sua cōsistoria sessiones et capitula de tribus in tres
vel de quattuor in q̄ttuor septimanas annis sin-
gulis celebrātes per varia loca suarū iurisdic-
tiōis et decanatuū nostre prouincie illuc frequen-
ter quo vite necessaria venalitate difficultate obtri-
neāt declinātes rectores et vicarios ecclesiarū in
locis in quibus huiusmodi cōsistoria sessiones seu
capitula vel vicinis similibus sumptibus onerāt
excessiue ac scandali et calūnie materiaz suscitant
eo grauius: q̄ si per rectores et vicarios ecclesiarū
huiusmodi diebus illis splendide nō procurarent
ad votū / ipsos laboribus vexantes quelitis colo-
ribus et causis cōfectis infestant grauitatē & mole-
stant. Propter q̄ & alias iniustas causas presen-
tis statuiūus deliberatione concilij q̄ huiusmodi
cōsistoria singula sessiones et capitula in locis iurisdic-
tiōis et decanatuū predictozū magis in si-
gnibus vel saltē in quibus victualia cōter valeat
inueniri venalia celebrant. Quz officiales et ceteri
ordinariozū ministri suozū sumptibus dñozū
tam in celebratione huiusmodi cōsistoriozū sessionū
et capitulozū q̄ in alijs actibus quos pro suis exer-
cent dñis faciātq̄ incūbit. Citatiōes autē ad cōsi-
storia sessiones aut capitula huiusmodi in alijs lo-
cis q̄ expressis superius celebranda et p̄cessus quos
in eis cōtingit in posterum ipso iure fieri decreui-
mus fore nullos: ac officiales predictos pro suozū
dñozū expediendis negocijs sumptus a dictis
curatis exigentes seu ipsos occasione infestantes
eo ab officio et ingressu ecclesie suspensos volumus
remanere. Item q̄ episcopi archidiaconi & eozū
officiales et aliq̄ ordinarij eozūq̄ cōmissarij citatio-
nes primarias pro correctionibus delinquentiū
fieri per rectores vicarios seu parochiales sacro-
tes ipsis frequenter imponitur q̄ sup̄ hijs quibus
sic citatis cōfessiones citatozū occultas in foro aie-
tis peruerse reuelant. Quapropter in ipsos scan-
dalizantur turpiter et in illis ex tunc parochiani

peccati renuit cōfiteri. Statuimus q̄ huiusmodi citationes primarie dictorum ordinarioꝝ auctoritate fiende per rectores aut alios p̄dictos de cetero nō mandentur sed fiant per officiales decanos apparitores aut ministros alios eorūdem. Si citationes huiusmodi primarie rectoribus aut vicarijs seu p̄sbyteris demādentur ipsis super hīs parere numime teneātur: sed citationes ipse primarie facte per eos ac exinde subsecute vel processus sint ipso iure irriti et inanes

De apparitionibus.

Alm apparitorum onerosa multitudo que nichil habet honesti subditis excessiua gratiamina cumulentur dum archidiaconi locoꝝ in archidiaconatuꝝ suoꝝ singulis decanatibus apparitores equites qui in decanatibus huiusmodi sub se habentes alios apparitores predictos cunctationibus ad malũ naturaliter debitis incedentes ad sumptus rectorũ & vicarioꝝ huiusmodi ad quos nimis frequenter declinat cum ipsis diutine moratur quibus etiã nõ cõtentis apparitores predicti pecuniarũ collectas in quattuor anni capitulis generalibus faciũt inter eos agnos lanã et gerbas suis temporibus colligendi et nõ conferentes eis dem per phas et nephas infestari procurant et maliciose vexari. Unde presentis approbatiõis cõcilij statuimus q̃ singuli nostri suffraganei vnum apparitorẽ equitẽ habeãt dũtaxat pro diocesisbus eorũdez. locoꝝ vero archidiaconi nostri puincie poꝝ suoꝝ archidiaconatuꝝ decanatibus singulis vnũ apparitorẽ nõ equitẽ sed peditẽ habeãt tãtũ modo incedentẽ: q̃ cũ rectoribus aut ecclesiãũ vicarijs vltra noctẽ et diẽ vnica singulis quarteris in año sumptibus non morantur: nisi per eos bezinuitati fuerint ad morandũ specialiter. nec in capitulis generalibus collectas in pecunia seu alias de lanis agnis vel alijs rebus faciãt aliquales grates cũ eis data fuerint cũ gratiarũ recipere valeãt actione. Si plures cõtra hoc fuerint deputati vel eorũ aliqui premissa temere violare psumpserint deputantes eorũdem tamdiu ipso facto ab officio & beneficio sint suspensi: donec huiusmodi amouerint deputatos: quos etiã ab apparitorum officio suspendimus ipso facto.

Ene pro peccato notorio in reatu co
tinuato diutius secunda vice recipiatur
pecunia.

Quoniam reus culparum non timet aliquid: cuius
penam nummis existimat remedium: nec per
huiusmodi a vicio noxius subtrahitur appetitus:
neque provincie archidiaconi et eorum officiales ac
eorum supores: quidam tamen alij eorum peccata subditi
tam clerici quam laici adulterando fornicando seu alias
notorie excedendo recidivaciones et incorrigibili-
ter corporales et manifestas in aliorum terrorem penam
debitam subeundam pro pecunia indifferenter re-
mittunt: adeo quod relinquentes huiusmodi dicuntur a
multis eorum criminum conductores/ pecuniaque recti-
pientes: et imbutantes huiusmodi eam in usus vel
pias causas alias non convertunt: unde tam inter plu-

Johannis Becham Cantuariensis archiepiscopi. Fo. Lxxxiij.

cales & inter iudices ecclesiasticos suscitatur grante scandalu et malū prouocat exēplum. Statuimus idcirco pro delicto notorio in reciduo cōtinuato diutius scda vice non recipiat pecunia quouismō sub pena restitutionis dupli pecunie cōtra hoc recepte infra mensem restituentes incurrere ipso facto. In cōmutationibus etiā penitentiā corporeali pro pecunia quā absq; magna et vrgente cā fieri prohibemus locorū ordinarij taliter moderētur q; delinquentib; penitētiās corporales graues et publicas imponāt adeo excessiuas vt causaliue et per obliquum cogant suas redimere penitētiās pecuniaria graui summa. Sed cōmutationes huiusmodi tñ faciende in posterū videātur sic fiant modeste q; rapar non iudicetur accipiens et dans ipse nimis nō grauet sub penis supius annotatis.

De aliquis fatigetur ad purgandū se de peccato sibi obiecto vltra decanatum in quo moratur.

Item licet quis purgari debeat vbi nōscitur infamatus: tñ nre prouincie episcoporū archidiaconorū et aliorū ordinarioꝝum officiales / et ministri quada; vt apparet excoꝑitata malicia tam clericis q; laicis se purgatuꝝos offerētibus de impositis extra locū iurisdictionis suarū in quib; eos deliquisse sue iurisdictionis loca remotiora et ruralia vbi nō reperitūꝝ victualia & vite necessaria venalia difficultate ad se purgandū cū purgatiuoꝝū excessiuo numero statuūt preficiūt et sic ppter fatigationē expensarū ac produciendoꝝū cōpurgatoꝝū ad tam remota loca difficultatē redemptionē cogāt facere pecuniarū innocētes: adeo q; aliqui eorū magis eligunt crimē qd nūq; cōmiserant cōfiteri & penitētiā quā nō meruere subire q; se et cōpurgatoꝝes suos tot laboribus & sumptib; fatigare. Propterea statuim; q; de cetero diffamati de criminib; seu excessibus de eis purgare se volentes de vno decanatu in aliu seu ad alia loca q; insignia supius ordinata nullatenus protrahāt. Indicenda vero purgatiōe diffamatis huiusmodi epi archidiaconi et ceteri ordinarij aut eorum officiales vltra sex manus pro fornicatione seu simili crimie: pro grauiori liquide vt pro adulterio vel maiori vltra .xij. manus cōpurgatoꝝū numerū nō imponāt sub pena suspensionis ab officio quā cōtrafaciētes incurrere volum; ipso facto. Illū insup archidiaconū et suorū officialiū alioꝝūq; ordinarioꝝū detestantes abulum quo a sacerdotibus in suis iurisditiōibus celebraturis diuina priusq; id faciāt certā et excessiuam q̄titates pecunie exigūt liberalitatē qua sacerdotes huiusmodi clericos sua noia inferentes in matriculis de vno denario solebant respicere in exactione censuale. vj. deni. vel circiter illicite cōuertētes / statuim; q; de cetero a dictis sacerdotibus vltra denariū vnicū pro quo ipsoꝝū noia registrentur in primis admissionibus eorum ministri recipere nō audeant quouismodo sub pena suspensionis a celebratione diuinorum et ingressus ecclesie: quā ztra facientes incurrant quousq; dupli pceptoꝝū huiusmodi fabrice eccle-

sie cathedralis locorū persoluant.

De hijs qui beneficia ecclesiastica per alios obtinere nituntur possessoribus canonice amotis.

Eurietis auaricie cultus sic cupide sitim conatur reficere voluntatis / vt abiecto cōnis tramite clerici quidā phas & nephas improbe permiscētes ecclesiastica bñficia psonatus archiepoꝝ epozoꝝ abbatū et aliarū tam ecclesiasticarū q; seculariū psonarū de possessionibus plena et inhumane ambientes ea q; temporibus lōge retroactis signētis varijs pzetendētes vacasse: dum temporalū cathedraliū vel cōuentualiū ecclesiā cōne vacacionis earū vel terrarū aliarū quarū custo nō vacanda fuerat penes regē se ad ipsas p̄sentari vel sibi per ipm zferri procurāt licet post pzetensas vacaciones huiusmodi a diuersis tantū tēporibus possessa fuerint q; vix aut nulla sit alicuius memoria cause vacacionis deducte que etiā qñq; falsissima et q; nūq; sufficit allegat: quarū occasione p̄sentationū seu collationū si per locorū ordinarios p̄sentati vel collocati non admittantur huiusmodi breue regiū quare admisit nūcupatū impetrant ztra epōs: et eos implicat i foro seculari vel implacitari procurāt vacacionū causa nō solū iuris et facti sed iuris tātū: quarū cognitionē secularis potestatis abusus vsurpat indebite in foro canonicos distincte seculari: bñficioꝝū huiusmodi possesores nō faciētes nec admittētes ptes ad litē talit agitatā: nec ordinarioꝝū litteris de & sup iustitiatione vel collatione ac inductione factis in beneficijs huiusmodi fides adhibetur in curia seculari. Unde accidit q; epis & alijs quos litū huiusmodi nō afficit nec auget periculuꝝ lites ipsas nullo modo vel segniter defendentibus pro p̄sentante et p̄sentatis collatoꝝe seu collatoꝝis in foro seculari ius euincitur patronatus. timoreq; vano executionis talis iudiciū cū a foro seculari scribitur epis q; p̄sentatos ac collatoꝝios admittāt huiusmodi qñq; per alios iuris ignaros aliquotiens quibus vices suas cōmittūt & in locū viuētis possessoris p̄sentatiā ecclesiasticā nō amoti de facto instituit: et in bñficioꝝū reuera nō vacantiū possessionē inducunt: quin verius intrudūt & viciosos cōstituunt defensoꝝes in aīarum deceptioneꝝ multiplicem et possessorū iustorū lesionē enormem. Nos igitur aduersus tante temeritatis excessus p̄sentis concilij prouisione cupientes occurrere: statui mus q; quicūq; clerici ad dignitates / personatus / officia vel prebendas aut alia beneficia ecclesiastica quacunq; plena et occupata de facto se p̄sentari seu ea sibi cōferri per quēcūq; de cetero in ista prouincia procurātes / si directe vel indirecte virtute breuiū quare nō admisit vel quare impedit & cetera an similiū tacito in dictis breuib; de bñficioꝝū possessionibus et eis vocatis rite nō amonitis cōtra epōs seu alios in seculari curia effectualiter p̄sequat: nisi prius de causis vacacionū p̄tentariū ad ordinarioꝝū mandata inquiri faciant et possesores per iudices ecclesiasticos cōpetētes canonice

Constitutiones provinciales Concilij Londoniensi.

primis amoneri maioris excoicationis sententia incurrat ipso facto: et tam sic excoicati prout sunt ad beneficia talia nullatenus admittant sed inhabiles ad ea eo ipso perpetuo censentur. Si vero contra hec quis inoccupato per alium beneficio instituat vel admittatur de facto: institutio seu admissio huiusmodi iuris effectu careat: et quicunque sic instituens vel admittens iure proprio vel delegato taliter presentatus vel collatus in obtento per alium beneficio ipsius possessore sufficienti auctoritate in foro ecclesie sententia primitus non amoto: ab officio & beneficio tam diu nouerit se suspensum donec possessori proprio resarciatur (ut conuenit) omne damnum. Et institutus taliter vel admissus si se in occupato per alium beneficio contra hec patiatur induci: ipso facto censetur intrusor: et penas intrusionis in constitutione Ethoboni que incipit Amoris proprii: contentas: nec non alias a canonibus et sanctis patribus institutas ipso facto incurrat: per premissa tamen vel infra scripta dignitati regie vel corone in hijs que ad eas pertinent non intendimus derogare: sed ambitione insatiabile clericorum superadicta illicite procurantem et prosequentem (ut premititur) cohibere. nec ordinario potestati qua beneficia ad ipsorum collationem spectantia quouismodo de facto occupata illicite non de iure referre poterunt volumus derogare: nec eorum collationes beneficiorum admittentes huiusmodi coartare. Ceterum ne in foro regis euincenti ius patronatus aduersus alium sua victoria sit inutilis si scribat ordinario quod admittat presentatum ab illo qui ius patronatus euerit ad beneficium huiusmodi si de iure vacauerit & de facto nichil obstat canonem admittat libere huiusmodi presentatus. Sed si beneficium predictum non vacauerit: illud domino regi vel iudiciariis suis intimet ordinarius excusando se quod tale beneficium non vacat ad premissum nequit regium mandatum adimplere. Presentatusque per euincetes in foro seculari contra ordinarium ultra prosequens scripta forma prosecutionis in foro ecclesie ut premitur facienda superadictas sententias excoicationis inhabilitatis et alias penas iuris et constitutionum editas in hac parte ipso facto incurrat. Ius vero patronatus euincenti licet presentare si voluerit ad beneficium huiusmodi possessorem ut suum ius in posterum habeat declaratum.

Incipiunt constitutiones domini Jo. de Stratford Cantuariensis archiepiscopi edite. Anno domini millesimo. ccc. xliij. al. iij. die mercurij proxima post festum sancti Eddardi regis et martyris in ecclesia sancti pauli london.

Domnam christi sacrosctam ecclesiam privilegio libertatis celsus decorata quorundam ambitiones illicite infestavit. Unde romane ecclesie summi pontifices ac principes seculares et specialiter reges anglie catholici et illustres intra memoriam reuoluentes quot

plagis egyptij fuisse percussi eo quod populi dei filios israel typum gerentes ministroz altaris fuituti inde bite subdicere presumpserunt. quorum oppressiones et grauamina quibus in anglia libertas ecclesiastica depreffa extitit et calcata oppressionum auctoribus non profuerunt: sed ipsis inde potius non modicum prodixit sue salutis periculi et notorii detrimenti: ecclesiam anglicanam per plurimis libertatum priuilegiis et immunitatibus prerogatiuis salubriter dotata. Nature re curauerunt. Quia tamen ab adolescentia flexibilis ad humana malum sensualitas adeo morum subuersionem in clero ab adolescentia in populo suscitauit quod non sufficiunt prouisa remedia ut cohibeat noxios appetitus et iura ecclesie na est ad dei seculi ac libertatis illius conseruent illesa. Nos malum. Iohannes promissione diuina Cantuariensis archiepiscopi iuocata spiritus sancti gratia utile fore preuidimus auctoritate presentis concilij de fratribus et suffraganeorum corporum nostre Cantuariensis. provincie consilio et assensu circa remedia peruersis apponenda conatibus: ad vicia extirpanda ac deformata in ecclesia clero et populo reformanda utiliter formare in ipsa nostra cantuariensis. provincia futuris temporibus obseruanda.

De pace ecclesie & regni anglie & seruanda

Superno dei munere informatus illustris rex anglie Edwardus pacem anglicane ecclesie atque regni cupiens firmiter obseruari: nos et ceteros coepos dicti regni olim litteris suis rogauit ut communes molestatores & pacis sancte ecclesie atque sue turbatores et violatores felones necnon felonum manutentores: falsos iuratores conspiratores in assisijs et iuratis coram iudiciariis regis pererrantes scienter: falsarum querelarum assumptores: manutentores et fautores earum per quos turbationem et pacis violationem in ipso regno non ambigitur procurari: in singulis diocesis. ecclesiastica compescatur censura: ipsos desideras pro suis grauibus in hijs excessibus maioris excoicationis sententia inodari seu excoicatos publice nunciari. Unde nos pie mentis dicti regis imitatione laudabili excitati: audaciam perfidorum huiusmodi compescere cupientes: omnes malefactores predictos taliter in posterum in cantuariensis. provincia delinquentes scienter presentis auctoritate concilij maioris excoicationis sententiam volumus et pronunciamus incurrere ipso facto: quorum absolutio locorum ordinariis seu sedibus ecclesiarum cathedralium vacantibus hijs qui iurisdictionem episcopalem exercebant ibidem: preterquam in mortis articulo reseruamus. Ceterum ut huiusmodi delinquentium facinora eo amplius emittentur quo ipsi delinquentes excoicati solennius fuerint nunciati: hoc sacro provinciali concilio approbante precipimus quod omnes & singuli malefactores predicti in singulis cathedralibus collegiatis et parochialibus ecclesijs nostre provincie a predicta prima dnica quadagesime ac in festo corporis christi alijsque duobus diebus festiuis et sollemnibus annuatim excoicati publice nuncientur in genere: cum intimatione reservationis absolutionis predictae.

De habitu et honestate clericorum.

Ceterorum habitus mores et conditiones intrinsecas personarum frequenter ostendit: et licet

Johannis Stratford Cantuariensis archiepiscopi. Fo. Lxxxv.

Clericorum
abusus
laicos
valde
scandalizant.

clericorum gestus exemplum esse debeat et informatio laicorum. in clericorum abusus qui plus solito inualuit his diebus in totis vestibus et ornamentis equorum ac alijs abominabile scandalum in populo generauit: dum ecclesiasticas dignitates personatus: prebendas honorabiles: et curata beneficia obtinentes in sacris etiam ordinibus constituti: coronam (que regni celestis et perfectionis est iudicium dei) deferre contemnit et crinibus extensorum quasi ad scapulas habentes discrimine. velut effeminati militari tantum potius quam clericali habitu induti: supiori. C. breui seu curto. notabiliter tamet et excessiue latis vel longis manicis cubitos non regentibus sed pendulis crinibus cum forura vel sandalo reuoluti et (ut vulgari ter dicit) reuerfatis ac capitibus cum tipetis mire longitudinis barbisque prolixis incedere: suisque digitis anulos indifferenter portare publice ac zonis stipatis preciosis mire magnitudinis supercingi et burris cum imaginibus et varijs sculpturis amalatis et deauratis ad ipsas patenter cum cultellis ad modum gladio pendebus: caligis etiam rubetis scaratis et viridibus: sotularibusque rostratis et incisil mul timode: ac cropceijs ad sellas et cornibus ad colla pendebus: epitogijs aut cloccis furcatis uti patet ad ora contra sanctiones canonicas temere non veretur: adeo quod a laicis vir aut nulla patet distinctio clericorum: ubi professione et ordinis suorum prerogatiua suis reddunt demeritis se indignos. Hos igitur huiusmodi erroribus quibus ut plurimum clericorum gestus tam in magistrorum et scholarum vniuersitatibus nostre provincie dehonestantur quam extra obuiare volentes. hoc sacro approbante concilio statuimus et precipimus quod quicumque obtinent beneficia ecclesiastica nostre provincie: in ordinibus sacris potissime constituti: vestes et tonsuram clericales deferant suo statui competentes. Si qui autem clerici nostre provincie incedentes in ea veste supiori breui vel stricta notabiliter aut ea cum longis vel latis excessiue manicis cubitos circumquaque non tegentibus sed pendulis / crinibus intolis / barbibusque prolixis aut anulis suis vtantur digitis publice alij quibus ratione dignitatis et honoris hoc congruit seu in premissis aut aliquibus premissis superius expressatis excesserint / nisi infra sex mensium spatium a tempore commissi excessus huiusmodi moniti se correxerint et effectualiter dictos dimittant errores ecclesiastica habentes beneficia post predictorum lapsum sex mensium / ipso facto ab officio suspensionem incurant: in qua si per tres menses perstiterint: suis extrinsecus beneficijs nulla requisita monitione alia sint ipso iure suspensi: nec ex tunc per suos diocesanos quibus coram absolutioe prentis auctoritate scilicet referuamus / prius ab huiusmodi sententijs absoluantur quam quintam partem proventuum unius anni suorum beneficiorum ecclesiasticorum persoluant per diocesanos eorum in quorum diocesi huiusmodi beneficia obtinent pauperibus in locis beneficiorum ipsorum degentibus infra tres menses postea fideliter eroganda. Et si suspensionibus durantibus huiusmodi diuinis seu administrationi dictorum beneficiorum se ingesserint vel imiscuerint sicut prius: ex tunc dictis beneficijs sint eo ipso priuati. Non ubi

ficiati autem clerici publice et contra se gerentes si his excesserint nisi moniti infra sex mensium spatium se correxerint cum effectu / eo ipso sint inhabiles per quattuor menses ad ecclesiasticum beneficium obtinendum. Et preter hec in vniuersitatibus predictis studio litterarum vacantes / et pro clericis se gerentes si se a premissis effectualiter non abstincent: ad quoscunque gradus ecclesiasticos et honores in ipsis vniuersitatibus ipso facto reddantur inhabiles: donec suis moribus atque gestu maturitate exhibeant honestis scholaribus competentem: saluis penis alijs editis contra huiusmodi delinquentes. Ad presentem tamen constitutionem nolumus prohibere quin clerici apertis et patentibus supertunicis al' melsalibus nuncupatis cum manicis competentibus locis et temporibus opportunis ac etiam itinerantes pro eodumtaxat tempore quo per patriam iter faciunt breues ac strictas vestes sibi assumere et illis uti valeant prout eis videbitur expedire. Verum etiam cum fronte libera ceteros redarguere nequeant episcopi si seiplos et domesticos proprios non corrigant in hac parte. Statuimus quod episcopi nostre provincie venustate et decentia in tonsura vestibus et ceteris supradictis obseruent: et a suis clericis comensalibus faciant obseruari. Ad hec quod parum valeret iura condere / nisi essent qui ea executioni debite demandaret: dicti precipimus auctoritate concilij ut locorum ordinarij quibus de subditorum excessibus spectat inquire in locis sue iurisdictioni subiectis per se vel alios sup' his annuatim inquirent et contra reos in hac parte constitutionem presentem obseruent et diligenti cautela faciant obseruari.

De dimissionibus beneficiorum in ecclesiasticorum ad firmam.

Act bone memorie Edo. et Ethebonus quoddam apostolice sedis in anglia legati suus prohibere constitutionibus curauissent ne ecclesiasticis vel clericis ultra quinquennium tradantur ad firmam: quidam tamen excogitato fraudis machinamento nouiter contra eas ac etiam constitutiones alias / suas ecclesias laicis et quibus mulieribus aut clericis etiam non obtenta diocesanorum licentia dimittunt ad firmam ut signetis fucata veritas obsequet i instrumentis sup' traditione huiusmodi ecclesiarum laicis ad firmam confectis nomen clerici cum nomine laici contrahentis inferi faciunt: licet clericus noialiter adiectus contrahens non existat: prefati vero laici preterea firmam huiusmodi in ecclesiis sic dimissarum mansiōibus et domibus cum vxoribus pueris et familia morantur / tabernas in eis publicas facientes et inhonestas alia exerceutes: unde scandala pullulat et parochianorum deuotio subtrahit: ac ecclesijs huiusmodi circa iura sua plurimum defraudatur als derogat. Quapropter hoc prouinciali concilio approbante constitutionibus adiciendo predictis statuimus quod quotienscunque beneficium ecclesiasticum nostre provincie clerico et laico ex nunc ad firmam dimissum fuerit: vel instrumentis sup' firmam huiusmodi dimissione confectis nomen laici cum clerici nomine a modo inferat vel clericum fingatur fore firmarium cum non sit seu si laici fructus redditus et proventus dimissorum beneficiorum ad firmam suo nomine colligant / et eos directe

Iura pa
cus valent
sine ex
cutozib

Constitutiones provinciales Concilij Londoniensis.

in usus suos convertat / huiusmodi contractus non teneant nec ex eis aliquis alteri obligetur: sed sic ex his beneficiis huiusmodi tradentes et recipientes ad firmam tertie partis proprium beneficium sic dimissi vel estimationis ipsius si ambo sint solvendo cōter aut tradentem tantum si solvendo recipiens non existat fabrice ecclesie cathe. loci solvendum penam plecti / volumus appellatione nois clerici nō obstāte. Et qz religiosi & alij ecclesiastica beneficia nostre puincie in proprios usus tenētes / se cōstitutionibz predictis asserūt nō ligari: presentis cōcilij approbatione statuimus qd si ipsi beneficia vel suas quas tute appropriationū hūmōi in eis decimarū et proventū percipiunt portiones ad firmā tradiderint clericis nō obtenta diocessanozū licentia vel laicis quovismodo vel alias qualitercūqz cōtra p̄sentis aut dictarū cōstitutionū tenorem excesserit pena predicta de cetero percellantur.

De decimis et oblationibus.

Excoris dānabilis deus execrati suarū aiaz exercidia nō deuitant: dum frugū suarū decimam gerbarū soluētes pro labore metentibus ea minime cōputata nō absqz errore calculi pro decima vndecimā soluāt gerbā / & tendētes se mercēnarijs de frugibus nō decimatis posse pro autnali labore potissime soluere ante decimationē mercēdem / noui testamēti et veteris imperiū cōtemnentes. Quorūdam etiā laicozū superstitiosa malicia nouiter aduenit qd euz gerbas aliquas decimales nō tñ signatas pro decimis in suis terris dimittūt et seruientes viroꝝ ecclesiasticoz gerbas aut res alias pro decimis sic dimissas noie decime adducētes et asportātes vt i sceleratores exclamāt: eosqz arceſtari et attachiari faciūt sicut fures: ac iposet eozū dños propter asportationē et abductionem decimarū hūmōi infestant et multipliciter inſetāt. Ipsoꝝ etiā alij pro eo qd gerbarū et feni seu rerū aliarū decime p solū ducūt eozū / viros ecclesiasticos & eozū ministros in foro seculari implicat et grauibz fatigāt laboribus et expēsis. Alij p̄terea vias et itinera in p̄dia et a p̄dijs per que decimas oportet seu ipsi p̄ueniūt abduci / difficulta et p lōgos circuitus remota exhibent: et per eā tantū decimas ducētes sinūt transire seu duci vehicula difficulter contra ecclesiasticaz libertatem. Quidā insup gerbas expolitas et assignatas pro decima nō pmittūt a suis terris abduci qd iu illis quicqz de bladis remanet eozūdem: sed ipsas scienter tolerant a suis et alioꝝ aialibus cōteri et cōsumi. At circa decimarū p̄stationē collectionē et abductionē earū impedimēta multimoda inferūt et inferri faciūt ac procurāt: in libertatū et iuriz ecclesiasticozū violationē et p̄iudiciū manifestus / suarūqz graue dispendiū alarū. Nos igitur puerloꝝ huiusmodi conatibus et ausibus dānabilibus saluari remedio cupientes occurrere: oēs et singulos ex nunc in p̄missis vel eozū aliquo in nostra puincia excedētes / ac illicita supradicta vel eozū aliquod fieri mandātes seu etiā procurātes: noie de suo facta rata et accepta habētes quorū nēphandis machinationibus iuribus seu iuri vel p̄suetudini approbate ac libertati ecclesiastice

quicqz subtrahitur seu aliquid iniurie damni vel molestie inferat & tra ecclesiasticā libertatē / p̄sentis deliberatione cōcilij p̄onūciamus vinculo maioris excoicationis inuolui: eozūqz absolutionē diocessano locoꝝ / p̄tereqz i mortis articulo / speciali ter reſeruamus.

De silua cedua.

Quamqz exsoluētibz hū decimas deus frugū oīm abundantiā et possessionū p̄miserit vberitate: volentes referimus qd nōnulli nostre puincie cōtra testamenti veteris ac noui doctrinaz / de siluis suis ceduis et lignis arboꝝ ceduarū excisis in eis circa que minus qd circa fructus agroꝝ laboris impendūt: decimas deo et ecclesijs quibus debētur notorio propter hoc qd ipsas in p̄teritis nō dederunt soluere & tradidit: qd estimāt idcirco licere: qz legē moris de lōga inualuisse cōsuetudinē arbitrant: in dubiū etiā reuocātes que silua cedua sit dicenda. Nos igitur aduertētes qd si sua portione sit ecclesia defraudata diutine crimen p̄terea nō minuit sed augeſ: ac fames et penuria oīmꝝ rerum egestas opprimūt bene decimas nō soluētes: huiusmodi declaramus p̄uisione cōcilij siluā ceduā illā fore que cuiuscūqz existens generis arboꝝ in hoc habetur vt cederetur: & que etiā excisa rursus ex stipitibus aut radicibz renascat: ac ex ea decimā vtpote realē et p̄dialē baptis: malibus seu matricibus ecclesijs p̄soluenda: / nec nō siluarū possessores huiusmodi ad p̄stationē decimarū ipsoꝝum lignoꝝ excisorum in eis sicut feni & bladoꝝ oīm censura ecclesiastica fore canonicē cōpellendos.

De oblationibus per laicos.

Inmoderate temeritatis p̄sumptio dum nō soluz alienū cōcupiscit indebite / sed manum extendit impudēter ad vetita: iudiciū rōnem subuertit & diuinā vindictam vehemētius prouocat: quo ausu sacrilego a laicis irreuerēter ecclesiasticis deputata v̄sibus cōtractant. In multis aut partibus nostre puincie cōsuetudo qm iam excreuit pessima corruptela duz oblationes facie in ecclesijs / capellis / seu cimiterijs ad altaria cruceſ imagines seu reliquias existentes i eis / per laicos occupātur illicite: ac in usus varios suo arbitrio cōuertitur. Quis prohibitionē veteris legis p̄nes oblatoſ filijs israel nisi aaron et filijs eius comedere nō liceret. Et longe amplius in ecclesia qd spūs sancti gfa nō sub legis vmbꝛa coruscat lucidus: diuino intuitu i locis p̄dictis oblata laicis non cōtingent. Vnde presentis deliberatione concilij quoscūqz laicos oblationes in ecclesijs seu capellis aut cuiusvis earū porticu vel cimiterijs seu quocūqz alio loco diuino intuitu in nostra puincia factas seu faciendas occupātes seu auferētes / seu disponētes quovismodo de ipsis / p̄teritu etiā cuiusvis operis cōsuetudis / alioue colore: nisi de cōsensu ecclesiasticaz personarū ad quas oblationum huiusmodi perceptio pertinet: et ex causa sufficienti et licētia p ep̄m loci p̄mitus approbāda: coipso maioris excoicationis sententiaz decernimus subiaccere.

Johannis Stratford Cantuariensis archiepiscopi. Fo. Lxxxvj.

De testamentis non impediendis.

Statuti bone memorie Bonifacii quidam archiepiscopi cantuariensis, predecessoris nostri circa bona intestatorum et ascriptorum aliorumque servilis conditionis hominum ultimas voluntates quod incipit. Ceterum contingit etiam a multis in dubium revocatum: noviter recedentes / quibusdam ad illud additis et alijs ab eo subtractis sub huius infra scriptis decernimus sic in posterum firmiter observandum. Ceterum contingit interdum quod clericis aut laicis divino iudicio decedentibus intestatis: dum feudozum non permittunt debita defunctorum solvi de bonis mobilibus eorumque / nec in usus eorum suarum / liberorum suorum et parentum vel aliorum pro dispositione ordinario eorum bona predicta pro ea portione que secundum consuetudinem patrie defunctos contingit permittunt distribui pro eis de. Alii insuper ascriptorum et aliorum servilis conditionis hominum / nec non solutarum et coniugarum mulierum ac suarum propter suorum vel etiam aliorum impediunt et impedire procurant actionem liberam testamenti et ipsius executionem: et dictorum testamentum voluntatem ultimam tam contra iura quam consuetudines ecclesie anglicane hactenus approbatas in divine maiestatis offensam et lesionem iuris ecclesie evidentem. Unde nos presentis deliberatione concilii omnes et singulos in hijs vel eorum aliquo de cetero delinquentes / maioris excommunicationis sententia fore decernimus inodatos. Testamentis insuper contra ordinarios locorum ad quos pertinet probatis et approbatis / huiusmodi testamentorum probatio et approbatio nisi ratione laicalis feudi si id in testamento legari contigerit nullatenus in laicis requiratur nec impediatur clerici vel laici aut cuiusvis conditionis homines seu impediri procurant quo minus testamenta et voluntates ultime defunctorum procedant / et consequatur effectum in hijs que legari possunt de consuetudine vel de iure. Si qui vero contra hec scienter venire presumpserint in futurum / sciatis presentis auctoritate concilii maioris excommunicationis sententia esse inuolutos: ac contra nos et alios in premissis nequiter excedentes tanquam contra violatores et perturbatores ecclesiasticarum libertatum gladium spiritale decernimus exercendum. Inhibemus etiam ne cuique executorum testamenti cuiusvis administratione permittatur de bonis aliquibus testatoris / nisi prius fiat de dictis bonis fidele inuenta cum sumptibus funerarijs circa consecutionem inuentarum huius apponendi substatat exceptis. Inuentarium vero huiusmodi locorum ordinariis tradi volumus infra tempus eorum arbitrio moderandum. Et postquam coram ordinariis iuxta morem probatum fuerit testamentum / non committatur aliquibus in bonis huiusmodi executio seu administratio: nisi talibus quibus debita administrationis sue possunt et si oporteat sufficere caveant et promittant fideliter reddere rationem: qui super hoc per locorum ordinarios fuerint congrue requisiti. **I**tem statuimus presentis auctoritate concilii ne aliqui religiosi cuiuscunque professionis existant sint executores testamentorum nisi sibi de ordinariis voluntate et licentia cedatur. Et quod de portione contingente defunctum ecclesia parochialis ius percipiat solutum. Statuimus pre-

terea quod nullus executor aliquid sibi applicet vel appropriet de bonis defuncti cuius testamentum exequatur titulo emptiois vel aliter: nisi quod sibi fuerit a testatore donatum inter vivos vel in suo testamento seu ultima voluntate relictum: aut quod pro ipsius executoris labore ordinarii arbitrio fuerit ordinatum: vel si quid sibi fuerit debitum a defuncto: aut pro moderatis sue administrationis expensis sub pena suspensionis ab ingressu ecclesie quam contra facientes incurrere volumus ipso facto. cuius ab solutionem non obtineant / donec applicata vel appropriata sic indebite restituerint: et ecclesie cathedralis fabrice cuius defunctus erat subditus duplum sic appropriatorum vel applicatorum sibi ipsi solvere de proprijs suis bonis. Omnia vero et singula supradicta mandamus per singulas ecclesias nostre Cantuariensis provincie bina vice annuatim solent inter publicari.

De testamentis clericorum et bonis intestatorum.

Ita quorundam ecclesiasticorum iudicium nostre provincie interiores oculos dampnande ambitionis improbitas exerceat quod executores testamentorum clericorum beneficiarum et aliorum cuiuscunque conditionis hominum decedentium de bonis ad huiusmodi testamenta spectantibus iuxta testamentum arbitrium prout legalis et canonica sanxit auctoritas / disponere non permittant: sed sic testantium et ab intestato descendenti bona mobilia in suis iurisdictionibus habentium tempore mortis sue que post solutionem debitorum in pias causas de iure converti deberent: usurpant indebite sibi ipsi et creditoribus exclusis ea quicquid distribuunt sicut volunt: populumque intuentes dum egritudinibus fatigant in ecclesiis fraudem seu dampnum suorum creditorum liberorum et suarum uxorum qui et que tam de iure quam de consuetudine quodam dictorum bonorum habere deberent sua bona dum adhuc vivunt multotiens alienant. et sic creditores et alij supradicti debitis sibi carere non absque gravibus periculis aiarum. Propter que statuimus quod episcopi et alij inferiores iudices nostre provincie de bonis clericorum beneficiarum quos testari posse constat de consuetudine regni anglie sententiam aliorum testantium quoruncunque / preterquam in casibus expresse permissis quovis quesito colore se nullatenus intromittant: sed executores testamentorum ipsorum permittant libere disponere de eisdem: nec ab intestato decedentium solutis debitis eorumque bona que superunt in pias causas et personis decedentium consanguineis servitoribus et propinquis seu aliorum pro defunctorum aiarum salute distribuunt et convertant. nichil inde sibi retento. nisi forsitan aliquid rationabile pro eorum ordinarii labore fuerit retinendum. sub pena suspensionis ab ingressu ecclesie quam ecclesiasticos iudices facientes contrarium incurrere volumus ipso facto: donec de premissis satisfecerint competenter.

De languidis in extremis sua bona in fraudem alienantibus.

Ordinis dolore concutimur intuentes quod in nostra provincia malicia hominum exerceat per-

Ambitio
exceat.

Bona clericorum in
quoslibet
converti
debent.

Constitutiones provinciales Concilij Londoniensis.

Uima corruptela nouiter inoleuit duz ecclesiarum prelati et beneficiati clerici alijq; nonnulli laici mortis vicine cōiecturā verisimilē obtinētes vniuersa bona sua seu quōtā eorū tam notabiles donare inter viuos seu aliter alienare presumunt adeo q; nedū ecclesie ad quarū seu cancellozū libozū vel ornamētōzū earū reparatiōē dum viuebant erant obligati suis excludūtur remedijs. sed rex et creditores alij quib; sic alienātes efficaciter tenebantur suis iuribus vrozēsq; et liberi cōiugatorūz suis portionibus de cōsuetudine vel de iure ipsi debitis irrecuperabiliter defraudantur. Nō nulliq; assistentes languētibus in extremis huiusmodi alienationes fieri cōsulerunt & temere procurarunt: ipsosq; languētes cōsilijs et suasionib; peruersis a voluntate testandi nequiter auerterūt ex quibus impediri testamēti liberam factionē et ecclesias et ceteros supradictos suo iure nō ambiguntur maliciose priuari. Unde presentis deliberatione cōcilij oēs et singulos in nostra puincia donātes seu alienātes taliter bona sua malicia siue fraude ac huiusmodi malicie siue fraudis cōscios recipiētes sic alienata in eos et ad hoc dantes cōsiliū / auxiliū / vel fauorē maioris excoicationis sententiā incurrere volumus ipso facto. Donātes insuper et sua bona in ipsa puincia taliter alienātes propter suāz grauitatem excessus nō obstante quacūq; absolutione impensa a predicta sententiā ecclesiastica carcant sepultura. Ceterū ne probatio nis fraudis vel malicie in hac parte difficultas puisionē presentem reddat inutilē quotiens aliqui bona sua omnia inter viuos quouis titulo alienāt seu in quātitate tam notabili q; appareat de residuo ecclesijs vel creditozibus alijs de suis debitis: vrozibus et liberis de suis portionib; supradictis nō posse satisfieri sicut decet alienatio huiusmodi per maliciā siue fraudēz eo ipso censetur iualida malicie siue fraudis probatione vltiori minime requisita.

De vigilijs in erequis mortuorum.

Quia sepe quod credebatur cōiectura probesse experimento inutile reperitur idcirco quod tradit obseruantia generalis opinione probabilē vtile reputans et postea tendit ad noxam: cōnabilem imitationē admittit. Sane fidelij sernare de vōtio cōsuevit: vt obcūtib; hoibus vel mulieribus ante corpozū sepulturā nocturne agerētur vigilie in priuatis qūq; domibus p defunctis vt illuc cōueniētes & vigilātes fideles deuotis precibus dño fufis intercederent pro eis dem: inuincitū latentis insidijs qd salubriter custodiuit antiq;tas supstitioso errore adeo in scurrilitatē nequiter est cōuersum vt in vigilijs mortuozū huiusmodi neglectis ofoniibus illuc cōuenticulis incantur illi cite atq; sede. vñ adulteria / fornicatiōes / et furta sequūtur et alia perpetrātur casualiter multa mala. Quia siquidē morbus iste quasi cōis inualuit eidem adhibendo medelam. Statuimus q; in nra puincia pactis a viris ecclesiasticis mortuozū me morijs nulli in priuatis domibus in quibus mortuozū corpozū vsq; ad sepulturā requiescunt fre-

quēter de cetero exceptentur ad cōsuetas populares nocturnas vigilias peragendas defunctorum amicis et hys qui psalteria forsan dicere p defunctis voluerint dūtaxat exceptis: sub pena excoicationis maioris quā ptra pmissa vigiliā faciētes et receptatores taliter vigilantiū non imerito potuerint forindare.

De celebzātibus mētimonia clandestina in ecclesijs oratozys vel capellis.

Humana cōcupiscentia semp ad malū procliuā qd est prohibitū frequēter ardentius appetit q; qd licet. vnde persone varie que ppter cōsanguinitatē vel affinitatē seu alia impedimenta matrimonialiter de iure nequeāt copulari multo tiēs desiderāt / id de facto vt sub matrimonij ficti belamine possint carnis operā perniciosam et illēcitam libidinis adimplere qui sua scientes impedimēta nota fore in parochijs quibus degēt. Quia parochianos pfectozeros ppter huiusmodi impedimēta notoria seu famā impedimēti vehemētē ad solēniandūz matrimonij inter tales paratos nō inueniunt ad loca remota et precipue ad ciuitates et municipia populosa in quibus pmissozū nō habetur noticia transserunt se ad tēpus et illic quandoq; bannis publice nō editis nec hois nec tēporibus oportunis aliquoties in ecclesijs aliqū in capellis seu oratozys matrimonij inter ipsos de facto solēnizari procurāt et ibidem morantes seu ad partes proprias postea redeūtes et ad inuicem cohabitātes vt cōiuges: q; locozū ordinarij et populares alij pte timore verationū & sumptuz illos sup illicita copula nolūt aut nō audent impedire seu corū denūciando crimina ptopalare illicitē remanēt adiuicem copulati in suarum aiarum interitum. Nos igitur hoc frequens viciū extirpare volētes p̄sentis auctoritate cōcilij statuimus q; ex nunc matrimonia ztrahentes et ea inter se solēnizari faciētes huiusmodi impedimēta scientes aut suspiciōē habētes verisimilē eorūdem sacerdotēs qui solēnizationes matrimoniozū prohibitozū hūmōi seu etiā licitozū a laicozū: inter tñ alios q; suos parochianos in posterū facientes scienter diocelanozū vel curatozūz cōtrahentiū super hoc licentia nō obtenta: clādestina etiam matrimonia in ecclesijs / oratozys / vel capellis solēnizari vbi vel metu in posterū faciētes ac matrimoniozū p̄dictozū huiusmodi solēnizationi interessentes cōscij p̄missozū maioris excoicationis incurrāt sententiā ipso facto. Et q; quater in annis singulis in genere excoicati publice nunciuntur: penusq; alijs ztra celebzātes matrimonia bānis non editis vel alijs clādestine statutis a iure nichilomin; arceātur. **S**ane q; cōstitutio Symonis quōdā Canuariē. archiepi p̄decessoris nostri primi que incipit. Quia ex cōtractibus iuxta verborū suozūz cōtrictē opinione multoz in sui fine videtur dubia seu obscura ipsam zstitutionē reddere pro futuro cupiētes indubiam eam sic intelligendāz fore hoc appzobāte cōcilio declaramus. q; quius sacerdos secularis vel regularis qui solēnizationi mētimonij

Constitutio Symonis mepham.

Johannis Stradtford Cantuariensis archiepiscopi. Fo. Cxxxviii.

extra paroch. ecclesiā vel capellā habentē iura pa-
rochialis sibi cōpetentia ab antiquo interesse pre-
sumpserit / penā in ea latā subeat ipso facto.

**De impedimentibus iurisdictionē eccle-
siasticā.**

Accidit nouitate peruersa q̄ cū ecclesiarum
prelati de morū disciplina peccatis et excel-
sibus subditorū nūtiū iquirere : magnates et po-
tentatus alij seculares officia impedire molientes
eorū : inhibent laicis ipsorum tenētibus aut nati-
uis ne ad ordinariorū citationes pro suorū criminū
vel excessū correctionibus canonice subeundis :
quorū correctio & punitio ad ipsos ordinarios no-
scitur pertinere de cōsuetudine vel de iure : aut pro
testamento rō probationibus / approbationibus /
insinuationibus / aut calculis de bonis defunctorū
administratis per eos seu cōpotes et alij testamē-
tarij iuribus extra locū sui dñij veniāt vel cōpa-
reant corā eis. Et ne in locis sui dñij per prelatos
exerceatur pmissa impediūt et procurāt nequiter
impediri / sibiq̄ sup hīs iurisdictionē ecclesiasticā
exerceātes et suis subditis et p eorū culpis et excel-
sibus penitentias corporales seu pecuniarias im-
ponētes / ac ipsos facere cogentes easdem sicut or-
dinare ipsis licet : aut penitētis corporalibus iux-
modum excessū suorū impositis redemptiōes pe-
cuniarias prout iuste poterunt admittentes de et
sup extorsionibus excessiuis indictāt : sicq̄ indicta-
tos attachiāt et incarcerāt : ac sup hīs in foro secu-
lari eos sibi respondere cōpellūt. quibus multas
pecuniarias ea occasione in dicto foro seculari im-
poni procurant / et faciunt indebite pro libito vo-
lūtatis. frequēter etiā multi cū turmis & strepitu
ad iudicia cōcurrunt ecclesiastica. ac iudices litigan-
tesq̄ seu facientes habentes ibidem alia expedire
grauiter sic interferunt q̄ ecclesiastica cōfunditur iu-
risdictio / et obprobriose officiū platorū supedit
et nequiter impeditur : ac in culpā facile homines
corruētes dum pena nō reprimunt transgressores /
impunitatē sibi penālē nutriūt : et antiqui hostis
insidijs leuē aditum preparant et frequentem.
Alij siquidem multos pro eo q̄ causas et negocia
in foro ecclesiastico de iure vel cōsuetudine perira-
ctanda ibidem cōtra aduersarios suos mouēt / nec
nō aduocatos postulātes pro eis et procuratores
aliosq̄ ministros & ecclesiasticos iudices cognosce-
tes super hīs indictari / attachiari / carceribz man-
cipari. et alis in foro seculari multipliciter fatiga-
ri faciūt & procurant : suisq̄ tenentibus et alijs ad
forum ecclesiasticū pro causis seu negocijs in ipso
de consuetudine vel de iure tractandis recurrenti-
bus sic non desistant : et in foro seculari super hīs
litigēt : imponūt sepiissime graues multas. ipsosq̄
a fligunt et beatant iuste multimodis laboribus
et expensis. Alij vero ipsos iurisdictionem suam
in ciuitatibus seu locis alijs eis subditis debite ex-
ercere volentes et super hīs que spectant notorie
ad eorū seu exercitio iurisdictionis ecclesiastice
mandata sua licita et canonica destinātes / execu-
tiones eorū debite faciendas impediūt et impe-

dire procurant iniuste : ac nūcios mandata huius-
modi deferentes et facere debite iustas executiōes
volētes / capere verberare & male ptractare iurio-
se presumunt. Quidam etiā dñi temporales et
eorū balliui bona decedentium ab intestato in suis
districtibus ad ipsos dños pretendentes fore quis
erronee deuoluta / ne p ordinarios bona huiusmodi
pro debitorū solutione sic decedentiū : ac in alios
pios vsus pro ipsorum animarū salute cōuertant
vtiliter prout consensu regio et magnatum regni
anglie tanq̄ pro iure ecclesiastico et libertatibz ab
olim extitit ordinatū / impediunt in derogationē
ecclesiastice libertatis iurisq̄ et iurisdictionis eccle-
siastice : nō impedimentum et lesionem enormem.
Nos igitur presentis deliberatiōe concilij omnes
et singulos in premissis vel eorū aliquibus delin-
quentes seu premissa vel eorū aliqua facientes :
consensum ad ea dantes consiliū / auxilium vel fa-
uorem : aut ea vel eorū aliqua in suis facta nego-
cijs seu noibus eorū rata vel accepta habentes :
hoc sacro approbante concilio pronūciamus maio-
ris excoicationis sententia inodari : quorum abso-
lutionem diocesani locorum specialiter reserua-
mus. Et delinquentes huiusmodi quater annis sin-
gulis in cunctis ecclesijs paroch. nostre prouincie
excoicatos in genere precipimus publice nūciari.

**De excoicatis incarceratis sine prela-
to ecclesie deliberatis.**

Seculi principes potestatem recipiētes a deo
q̄ ecclesie sacerdotum superbozum ceruici-
bus imponere nequeūt : solent ab ipsis terrore di-
scipline sue potestatis gladio extorquere. Unde ve-
neranda tradit antiquitas q̄ si excoimunicati hu-
militatis gratiam et reconciliationis effectum aīo
indurato arrogāter abijciant / inuocata regia pō-
testate in auxilium : tenetur ex debito rigore seve-
nitatis rebelles huiusmodi cōpescere custodia car-
cerali. Sed contingit interdum q̄ excoimunicatis
etiā pro manifestis offensis ad significationem
prelatorum prout consuetudo regni anglie obti-
net : captis et carceri mancipatis per breue regis
demandatur episcopis q̄ si sic capti de stando iuri-
cautionem exhibeant / ipsos a quibus detinentur
carceribus faciant liberari. Alioquin si episcopi
hoc non faciant sicut ante debitam satisfactionem
non possunt nec de iure tenentur : vicecomitibus
aliud breue dirigatur q̄ cautione huiusmodi ab in-
carceratis accepta ipsos deliberēt indebite. Sug-
gesto insuper regie curie licet minus veraciter pro
tali excoimunicato incarcerato q̄ ipse paratus est
mandatis ecclesie obedire : mandatur vicecomiti-
bus : vt incarceratus huiusmodi (excoimunicatis
vel partium ad quarum instantiam excoimunica-
tur nō habita mētionē) a carcere libere et dimit-
tant. Ac quandoq̄ (vt prius) suggesto vt excoica-
ti incarcerati pro tali causa que ad forum ecclesie
non ptinet excoicatione nodant datur vicecomiti-
bus in pceptis q̄ si pro causa huiusmodi & nō alia
excoicati & incarcerati fuerint : ipsos curēt celeriter

Jurisdic-
tio eccle-
stica quā
p̄ principē
multipliciter vio-
latur.

Constitutiones provinciales Concilii Londoniensis.

liberare: nec processibus iudicii ecclesiasticorum super causa excommunicationis huiusmodi fides aliqua adhibetur: sed sic excommunicati super scriptis casibus ad mandata et precepta huiusmodi indebite liberantur. propter que ecclesiasticorum iudicium confundit officium dum laici clauis potestatis et scientia penitus destituti quos sic tenet obsequendi necessitas quod de hijs que ad iurisdictionem ecclesiasticam pertinent ipsis cognoscendi vel imperandi prohibetur auctoritas: false in messes mittitur immittere alienam: excommunicatorumque sic et libera torum indebite cōione nequanda tam viccomites et balliui liberantes eos de quod ceteri populi varijque fideles cōicantes cum liberatis excommunicatis huiusmodi perstifere maculantur: et animarum graua inde pericula cumulantur. Contra que zelantes statuimus quod excommunicati captiui in nostra provincia sic exētes a carcere contra consuetudines et libertates ecclesie anglicane: ad ipsorum maiorum cōfusionem et ruborem solent in locis insignibus pulsatis campanis / candelis accensis excommunicati publice nūciari ac ipsis cōmercium ad eorum cōmodum et fidelium cōmunio inhibeatur / oīno cōicantes cum eis deinde illicite censura ecclesiastica sine dilatu acriter puniatur.

De herbis et arboribus in cimiterijs crescentibus.

Quia diuinis et seculi legibus prohibetur ne de rebus ecclesiarum disponendi laicis sit facultas: usurpationis illius contumelia longe noscitur depellenda / qua quidem nostre provincie ecclesiarum pochiani sue potestatis ignorantes terminos limitatos seu arroganter potius non seruantes / arbores ac herbas in ecclesiarum ac capellarum nostre provincie cimiterijs crescentes sue voluntatis arbitrio arboresque prosternentes / ac etiam euellentes seu metentes preter cimiterijs et contra voluntatem rectorum aut vicariorum ecclesiarum et capellarum huiusmodi seu custodum deputatorum ad quod sum per ipsos / eas suis aut ecclesiarum aut aliorum vñibus ausu sacrilego applicare noscuntur. Unde animarum pericula contentiones et scandala graua inter ecclesiarum prelatos et parochianos eorum quasi quotidie suscitant. Presentis concilij deliberatione declaramus temerarios presumptores huiusmodi maiorum excommunicationum sententias latis tam in christi. Orthodoxi quodam apostolice sedis in anglia legati quod in consilio theobaldi contra violatores ecclesiastice libertatis existere inuolutos: quos propter usurpationem in hijs de cetero factam illicite excommunicatos fore precipimus rite et canonice publice nūciari per rectores et vicarios qui ecclesias suas offensas sentierint ex premissis ac usurpatores predictos in eorum cōfusionem et ruborem a cōione fidelium decernimus repellendos: donec pro premissis effectualem emendam offerant et fecerint cōpetenter.

De violatione sequestri.

Requens peruersorum audacia erigens rebellionis ceruicē episcoporum vel vicariorum suorum generalium: aut officii suorum principalium sequestratione ex causis iustis et veris in bonis ecclesiasticis vel alijs in casibus a iure permissis interposita legitime calcata reuerentia iniuste violare presumunt. adeo

quod contra precepta canonica illicite contemnuntur. Vigetur taliter delinquentes a suis excessibus arceantur: presentis statuimus deliberatione concilij quod in nostra provincia violatores huiusmodi sequestrationum post et contra publicationem eorum palam factam in locis quibus bona sic sequestrata consistant / maioris excommunicationis sententiam incurrant ipso facto. Si tamen a sequestro fuerit appellatum: et appellatio legitime processa / ea pēdēte possessoribus bonorum sequestratorum et alij libere et ipone vrant eis deus.

De impetrantibus et dolose prosequantibus breue regium ut suos aduersarios attachari faciant seu procurent.

Dei iualescens malicia qua mundus in deteriora iugiter labitur hominum mentes in aptam facit nequiciam proficere: unde nostre provincie nonnulli alijs malignari conantes breuia regia de cōputo seu de transgressione vel alia contra illos quibus nocere desiderant ad eñeos comitatus in quibus sui nunquam fuerunt aduersarii nec contra eorum vel delinquentium ibidem / bona de administrantur ibi cuiusque fraudulenter et maliciose impetrare presumunt: et adeo contra eos ignorant clam persequuntur in illis quod ablegantur vel foris banuntur a regno. Unde cum processus et sententie contra ignorantes et taliter indefensos habiti a iure merito reprobandi: nec sit malicijs hominum indulgendum. Statuimus ut quicumque clerici vel laici in nostra provincia taliter subrepticie fraudulenter et maliciose de cetero ut permittitur impetrantes et persequentes / procurantes seu ad ea impendentes scilicet consilium consensum auxilium vel fauorem / aut ea rata habentes nomine suo facta / maioris excommunicationis incurrant sententiam ipso facto.

De publicatione constitutionum facienda.

Alius autem concilij constitutiones et prouisa remedia precipimus in nostra cantuariensi provincia futuris temporibus inuolabiliter obseruari. Mandantes nostris coepiscopis et suffraganeis vniuersis / ut ipsas constitutiones per se vel alios ut ius erigit publicent et faciant publicari: ac in publicam noticiam deduci / ad utilitatem cōmunem laudem et gloriam nominis iesu christi: qui extirpet vicia et plantet virtutes ecclesie: atque regni anglie gubernacula dirigat: pacem tribuat: concordiam foueat: et confirmet Amen.

Regula de collatione beneficij aqbatul.

Prostris audiuius sepe maioribus rectoribus beneficia aque benedictie intuitu charitatis ab initio fuisse instituta: ut ex eorum prouentibus pauperes clerici exhiberentur in scholis et ibidem proficerent: ut aptiores et magis idonei fuerint ad maiora. Ne igitur quod salubriter extitit institutum / per temporis lapsum redeat in abusum. Statuimus quod in ecclesijs que a scholis ciuitatum vel castorum nostre cantuariensis provincie / ultra decem non distat miliaria / aque beneficia cōferantur: quia vero inter rectores et vicarios ecclesiarum et suos pochianos super huiusmodi collatione beneficij lites nonnunquam audiuius suscitari / quas sicut cordi est nobis amputare debemus: decernendo statuimus ut iter

Bonifacii Cantuariensis archiepiscopi. Fo. Lxxxviii.

vel lambethe. Anno domini millesimo. CC. lxx. a. lxxij.

rectores & vicarios quorum magis est scire qui scilicet ad huiusmodi officium idonei existunt tales clericos in huiusmodi beneficiis preficere studeant qui iuxta corda eorum sciant et valeant in divinis sibi congrue deservire: et suis velint obtemperare mandatis. quibus si parochiani velint subtrahere elemosinas consuetas / ad ipsas largiendas sibi solícite moneantur et si necesse fuerit compellantur.

De decimis lactis soluendis.

Sancta ecclesia constituit quod prelati & ordinarii ecclesiarum hereticos et fidei dubios ut ad unitatem ecclesiasticam reuocent: reuocatosque compellant. Intelleximus quod nonnulli parochiani vestri in errorem heresis et dissidentie iam peruertuntur / articulos catholice fidei relinquentes & libertatibus ecclesiasticis obuiantes ausu temerario suo iure penitus spoliando / decimas ecclesiasticas suis de iure debitas et alia iura ecclesiastica retinendo. Et qui alios cum poterit ab errore non reuocat / seipsum ab errore immunè minime demonstrat. Cum ergo ecclesia et ecclesiarum rectores tales non cogunt ut reddant illas filios ac seipsum perdunt. Nos igitur volentes et cupientes statuta nostrorum superiorum ut teneantur seruare et mandatis ecclesie obedire et obuiando malicijs huiusmodi / medelam ecclesiasticam tribuere. Cum igitur sacro eloquio iubente de omnibus que nouantur per annum et nullo tempore excluso decime sint cum omni integritate et absque diminutione soluende: huiusmodi capellano parochi parochianos suos per censuras ecclesiasticas ad solutionem decimarum compellere: tamē propter tales quotidianos defectus et hominum malicias / vobis omnibus et singulis mandamus: in virtute obedientie firmiter iungentes quatinus diligenter noialiter & efficaciter indicatis: et quilibet vestrum in parochia sua indicat quod dicti parochiani et singuli integre & sine diminutione decimas inferius annotatas suis ecclesiis persoluant: videlicet decimam lactis a primo tempore sue inuolutionis tam mensis augusti quam alij mensibus de prouentibus boscorum pannagij silvarum et ceterarum si vendantur vinariorum / piscariorum / fluminum / stagnorum / arborum / porcorum / colubarum / seminum fructuum: et bestiarum / uarenarum aucupij / horarum / curtilagiorum / lane / lini / grani / turbarum. in locis autem ubi fabulantur cygnorum et caponum: aucarum et anatum: ouorum: autum: agorum et vitulorum: pullozum: apium et mellis ac cere. molendinorum: venationum artificiorum et negociationum: necnon agnorum et equorum secundum rerum valorem: et omnium prouentionum rerum aliarum quibus forte in supradictis huiusmodi articulis de cetero satisfaciunt competentem ecclesiis quibus de iure tenentur: nullis expensis de prestatione decimarum deductis seu deducendis nisi tantum de prestatione decimarum artificiorum et negociationum. Quod si monitionibus nostris parere contempserint: per sententias seu suspensionis / excommunicationis et interdictionis ad prestationem predictarum decimarum compellantur.

Constitutiones domini Bonifacii archiepiscopi Cantuariensis in concilio vberim.

Anteris sancte matris ecclesie filiis per Cantuariensem prouinciam constitutis bonifacius miseratione diuina cantuariensis archiepiscopus totius anglie primas / eiusque suffraganei ad certitudinem presentium et memoriam futurorum.

Eterne sanctio voluitis que rerum ordinem omnium: cunctarumque semina naturarum in pondere numero et mensura decreuit ad exemplar celestium procedere censuit regimine terrenorum: humanum genus quod ceteris preestare voluit dignitatis excellentia creaturis constitrigens a sensualitatis purgatione naturalibus regulis & ab arbitrii lubricitate (alio precipitio) legalibus cohibens institutis ut potentiores laetitia sibi passim non crederent inhiles imperadi licentia: et humiliores quos et si natura pares causas faciat series infelicia platis dissimiles / maior non contemneret disciplinam. Et sicut terrene domicilium mansionis pro celestium liminum qualitate lucis vices ac noctis (alio votis) continuis successibus mutatur (alio imitat) et celestium subigit moderamini potestatem. Sic ordo rectorum ipsius ecclesiasticus alius spiritualis: terrenus: sacerdotalis et regius videlicet et mundanus concessit sibi distinctionis habenas dirigeret quod vnius impetus processus alterius non turbaret nec impediret sed accederet vnus alter suffragator in mutue charitatis subsidium: quo simul inuicem ad humane noctis caliginem expellendam suscepti partem cipient luminis ornamentum. Sane olim attendentes preces et predecessores nostri cantuariensis archiepiscopi totius anglie primatis & suffraganei eorum fidei et potissimum temporibus patrum retro decursis amicis dei Emmanuelis predecessorum nostrorum cuius memoria in benedictione et inter electos sanctorum illius est computata: nosque sibi licet immeriti in locum regiminis sibi immediate successimus cum fratribus et coepiscopis nostris suffraganeis Cantuariensis ecclesie: nostris temporibus ponderantes solícite quod grauamina et oppressiones quibus anglicana libertas ecclesiastica deprimetur et calcatur. illustri domino regi nostro nequaquam accedat ad commodum: sed potius ad non modicum salutis sue et nostrarum simul periculum aiarum et honoris tam persone sue quam totius regni detrimentum / ipsi frequenter monuimus et supplicauimus ei: ac supplicari fecimus christi instantia sepius reuerenter necnon apud principes et magnates regni et consiliarios quorum moderamine disponunt negocia regni precibus et exhortationibus pulsauimus importuna oportunitate: et frequenter quatinus intra memoriarum recolentes quot plagis egiptij fuerunt percussi pro eo quod populum dei filios videlicet israel typum gerentes ministrorum altaris in luto cogerent fuisse & latere: subiicientes eos indubitate fuituti contra preceptum domini et iuris priuilegium naturalis: quo quis tenetur alteri non facere quod nolle ab alio sustinere: pensantesque preiudicium quod christus tantum dilexit ecclesiam cuius hodie peccatis exigentibus patres angariantur a filiis / et oues deficiunt in pastores quod vetuste chirographum seruitutis in prothoplasti priuatione conscriptum proprio cruore deleuit: et sanguinem martyrum in armis fidei expugnatum in vniuersis principes et seculi potestates

Altare nostri non sunt fuitutibus subiicienti.

Constitutiones provinciales Concilij Avestmon.

rebus: aut: p: iurlegiū libertatis e celoprius concessum ecclesie: et in terris postmodū a principibus huius mudi fidelibus innovatū. Huic inq̄ p: iurlegio tam pio tamq̄ nobili precio cōparato defecerit humiliter ob reuerentia redemptoris / p: mittere clerū anglicanū i sollicitudine libertatis laudis sacrificiū dño imolare: ne psecutores submergi cōtingat in fluctibus ire celestis. si cōtēptis impijs ipsum cogant ad paleas seruitutis. Licet autē in precibus inculcādis diu laborauerim⁹ sustinēdo et sustinuerimus laborando. adhuc tñ instātia nostra sepius iterata ad exauditionis gratiā igresum mereri non potuit: nec effectū fortiri diutius expectatū. Quia vere periculose negligit: qđ cōtra celi principem vlturpatur: cōtra grauamina prelibata que absq̄ dei offensa vltcrius continere non possumus nec debemus ad arma iusticie (quod est

Verbum verbum dei) cū fiducia recurrentes: penetrabili⁹ dei est oī omni gladio ancipiti: infra scripta remedia sacro gladio pe approbante concilio prouidimus aduersus conuicti⁹ tus peruersorū statuendo prouide sub hac forma.

In nomine sancte trinitatis et indiuidue: patris et filij et spiritus sancti Amen.

¶ Clerici non veniant ad summationem laicorum.

Quam ecclesia anglicana portūcula diuine messis non solū contra diuina iura et canonica statuta sed etiā contra libertates a regibus et principibus et alijs regni magnatibus concessas eisq̄ ausibus sacrilegis: nouis vlturpationibus: diris concussionibus et oppōtionibus nepharijs multipliciter sit attrita: et hoc non absq̄ sup̄ui regis offēsa / et ppetuo regis nostri temporalis aīaz et aliorum regni magnatum et nostrorū subditorum periculo sub dissimulationis cōiuentia pertransire vltcrius non possum⁹: auctoritate p̄sentis concilij inhibendo statuim⁹ vt si contingat ab hac die in aliam (quod deus auertat a sensibus fidelium sancte matris ecclesie filiorum) quempiā archiepiscopum ep̄m vel aliū plātū inferiorum perleas domini regis vel alicuius alterius potestatis ad seculare iudiciū euocari vt ibi respondeāt sup̄ his que mere ad officiū ipsius et forū ecclesiasticū p̄tinere noscūt: put temporibus retroactis vlturpatione quadam contra deum et iusticiā ac libertatem ecclesiasticā pluries est presumptum. Statuimus inq̄ et statuendo inhibemus q̄ archiep̄s ep̄us et ceteri prelati maiores et minores ad seculare iudiciū nō veniant sicut nec venire tenētur pro huiusmodi sp̄ualibus euocati: vt si forte prelati vocētur responsuri in seculari iudicio pro eo q̄ clericos ad ecclesias vacātes admiserint / vel non admiserint rectores isituerunt in eis dē: suos subditos excoīcauerint / excoīcātes suspenderint vel interdixerint vel denūciauerint interdictos vel suspesos siue pro eo qđ dedicauerint ecclesias / vel ordines celebrauerint aut tantū de causis mere spiritualibus cognouerint vtputa de decimis / oblationibus / limitibus parochiarū et similibus q̄ nō possunt ad seculare forū aliquatenus p̄tinere: siue

etiam cognouerint de peccatis et excessibus subditorum sicut de perituro: fidei lesione: sacrilegio: violatione ac perturbatione ecclesiastice libertatis: p̄sertim cū ipsius violatores nec nō et libertatū perturbatores per chartas dñi regis ecclesie cōcessarū in sentētiā excoīcationis incidāt ipso facto. Et si vocetur prelatus ad iudiciū seculare pro eo q̄ cognouit vel cognoscit inter clericos suos vt inter laicos conquerētes et clericos defendentes in personalibus actionibus sup̄ contractibus vel delictis vel quasi aut pro eo q̄ personas ecclesiasticas aut mandatum dñi regis in foro seculari non exhibuerint se clericos in foro seculari p negotijs ad forū ecclesiasticū p̄tinētibz amerciatos nō cōpulerint ad amerciamēta huiusmodi persolueda: vt ipsa non soluerint pro eodem in eiusdem si iurisdictionē suā in ecclesia vel capellis episcopalibus vel monasterijs annexis per mortē prelato rum vel cessionem vacantibus canonicā et cōsuetam: et si qua hys similia fecerint p̄tinentia ad officia eorūdem et ad forū seu iurisdictionē ecclesiasticā euidenter. Pro talibus inq̄ et hys similibz prelati ad iudiciū seculare vocati vt ibidē pro hys iudiciū subeant nullatenus venire p̄sumant: cum iudicandi christos domini nulla sit laicis attributa potestas / apud quos manet necessitas obsequendi. **¶** Ad tantas abusiones tollēdas et libertates ecclesie cōseruandas statuimus auctoritate p̄sentis concilij ac etiā ordinamus q̄ predicti archiep̄i episcopi et ceteri plati nō veniāt p̄dicto modo euocati. **¶** At tñ honori regio deferatur: maiores prelati dñm regem adeant vel sibi scribāt q̄ hmoi mādatis regijs parere nō possunt absq̄ periculo sui ordinis et subuersione ecclesie siue libertatis. Et si forte dñs rex i suis inhibitiōibus seu summationibus nō de decimis: sed de iure patronatus: non de fide mentita vel perituro sed de catallis: nō de sacrilegio vel perturbatione ecclesiastice libertatis: sed de transgressionē subditorum vel balliuorum suorum quorum cōrectiōes tantum ad se asserit p̄tinere: fecerit mentionem tunc intiment ei prelati p̄dicti q̄ non de iure patronatus cuius cognitionem rex de facto exerceat: neq̄ de catallis vel alijs ad forū ipsius p̄tinētibz cognoscunt: vel cognoscere intendunt. sed de decimis p̄dictis et alijs mere spiritualibus ad officium vel iurisdictionem ipsorum p̄tinentibus: et animarum salutem admonendo vel rogando eundem q̄ ipsos non impediāt in p̄missis. **¶** Et nichilominus episcopus cui⁹ res agit dñm regem moneat iterato q̄ anime sue saluti consulat et ab huiusmodi mādatis oīno desistat. Et si non desiterit tunc ad denunciationem episcopi / Archiepiscopus conuocatis duobus episcopis vel tribus vel pluribus quos duxerit euocandos si in puicia extiterit. Alioquin london. episcopus tāq̄ decanus episcoporum duobus episcopis vel tribus sibi adiunctis dominum regem adeant et ipsum moneant diligentius requirendo q̄ mādatis superfedeat eius. Et si dominus rex expressis exhortationibus hmoi et monitionibus ad attachiationes vel distractiones per se vel p̄ alios processerit:

prelati ecclesiastici nō sūt ad forū seculare euocandi.

tunc vicecomites et alij quicunq; balliui non pro-
cedant contra ipsos attachiatis p locoꝝ diocelanos
in forma iuris p excomunicationis et interditiſe-
tentias arceantur. Idē fiat ſi vicecomites vel bal-
liui ad attachiationes vel diſtrictiones pceſſerint
pendentibus ſupradictis monitionibus dño regi
(vt ſupradictuꝝ eſt) faciendis. Et ſi vicecomites
vel balliui in ſua duricia perſeuerauerint: loca in
qbus cōmorantur et terre eoꝝ quas habēt in pro-
uincia Cantuarienſi. per locoꝝ diocelanos ad de-
nunciatiōē diocelani in cuius epiſcopatu tales
fuerint diſtrictiōes / interdicto eccleſiaſtico aucto-
ritate preſentis concilij ſupponant. **E**t ſi taliſ
attachiantes clerici beneficiati fuerint ab officio
ſuſpendantur. Et ſi in eoꝝ malicia pſeuerave-
rint: ad deſiſtendū et ad ſatiſfaciendū p ſubtractio-
nem pꝛouentuiſ bñficii: ſi ſuoꝝ que obtinent ac-
ceantur. **N**on beneficiati per quinquenniū ſi ad
beneficiū eccleſiaſticū in puincia Cantuarienſi. ex-
titerint preſentati non admittantur. Clerici vero
qui hñdī breuia attachiationuꝝ vel diſtrictionuꝝ
dictauerint: ſcripſerint: ſignauerint: conſiliū vel
auxiliū adhibuerint: canonice puniantur. nec
aliqui pꝛemiſſoꝝum de hñs ratione ſuſpecta ad
aliquod beneficiū eccleſiaſticū obtinendū donec
ſuper hiſ canonice ſe purgauerint admittantur.
Et ſi dñs rex competenter ſuper hoc monitus vel
alia ſecularis poteſtas huiuſmodi diſtrictiōes ſeu
attachiationes nō reuocauerint: epiſcopus qui di-
ſtrictus fuerit terras: villas: vicos: et caſtra que
dominus rex vel alia ſecularis perſona taliter di-
ſtringens in ſuo epiſcopatu obtinet eccleſiaſtico
ſupponat interdicto. Et ſi dñs rex vel alia ſecula-
ris poteſtas contēptis penis huiuſmodi in ſua du-
ricia pſeuerauerint: tñc archiepꝛopus ad denun-
ciatiōē epiſcopi conquerentis cōuocatis duobꝝ
epiſcopis vel pluribus quos duxerit euocandos
ſi ſit in puincia: alioquin epiſcopus london. tāqꝫ
decanus epiſcopoꝝ: ſi duobꝝ epiſ vel tribus vel plu-
ribus ſibi adiunctis dñm regem adeant: et ipſū mo-
ueant diligenter requirentes q a mandatis ſupſe-
deat ſupradictis. Et ſi dominus rex huiuſmodi ex-
hortationibus et monitionibus obauditis ad at-
tachiationes vel diſtrictiones per ſe vel per alios
pceſſerit: tunc ceteri coeꝑi diſtrictiōē huiuſmodi
quaſi communē iniuriā eccleſie reputantes / cun-
ctas terras dominicas burgos: caſtra: et villas ip-
ſius regis / alteriusve poteſtatis i ſuis epiſcopati-
bus exiſtentes auctoritate preſentis concilij eccle-
ſiaſtico ſupponant interdicto. Et ſi nō infra. xx.
dies poſtmodū attachiationes ſeu diſtrictiōes hu-
iuſmodi rex vel poteſtas attachiās vel diſtringēs
reuocauerit: ſed ob hoc manū contra eccleſias ag-
gregauerit / effectus euz pharaōe durior inter fla-
gella penaruz: extunc archiepꝛopus ſuas diocceſes ec-
cleſiaſtico ſupponant interdicto. Idem fiat de ca-
ſtris: terris: et burgis magnatum regalia haben-
tium in puincia memorata Et ſi aliquis epiſco-
poꝝum contra executionem pꝛiſſarum penarum
in ſuis caſibus inuēſus fuerit negligens vñ remiſ-
ſus / p ſuū metropolitanū grauiter arguat. **E**t
ſi perſeuerauerit in ſua negligentia / canonice pu-

nias p eundē. **N**ichilominꝰ ſua dioce. oꝝ platoꝝ
et ſua auctoritate voluntate et conſenſu in preſe-
ti cōcilio interpoſitis et expreſſis / eccleſiaſtico ſb
iaceat interdicto. Item ſtatuiſmus vel ſi forte ab
hac die in antea ab aliquo epiſcopo vel iudice vel
eccleſiaſtico vel inferiori prelato compulſo per di-
ſtrictiones vel ſpontance comparente coram dño
rege vel iuſticiarijs ſuis vel alleget pꝛiuegiuꝝ ſuū
et forū niſi in caſu a iure pꝛiſſo / vel vt eos mone-
ant vt a pꝛiſſis deſiſtant iniurijs: acta pꝛeſſus ſui
exigi contingat vt per ea appareant: vñ contra
prohibitionē regiā in aliquo pꝛedictorū caſu et
ſimiliū pceſſerit: vel petat ſup hijs ab eo iuramē-
tum excuſationis vel purgationis nullo modo ex-
hibeat acta vel iuret cū inſtrumenta ſue acta poſ-
ſint a partibus vel aliqua pꝛiſſi ſi neceſſe fuerit ex-
hiberi. Et ſi clericus ſuper hoc arreſtetur: diocela-
nus taliter arreſtati vel impediti clerici vel archie-
piſcopus vñ epiſcopus london. tanqꝫ decanus epiſ-
copoꝝ: ſi cū aliquibus ſibi aſſociatis epiſcopis. Si
epiſcopꝰ fuerit iſte qui arreſtatꝰ extitit: requirāt
eum vt puniant deſentores: et ſi neceſſe fuerit ad
penas alias procedant ſuperius annotatas. Itē
ſi in aliquo euincente placito ita ius patronatus
contra aliquem in foro regio ſcribat rex epiſcopo
vel alteri ad quem inſtitutio pertinet: q preſenta-
tū ab illo qui euicit admittat ſi vacauerit benefi-
ciū: ne patrono fiat iniuria (ſi alias nil canonici
aliud obſtat) admittat libere preſentatuꝝ. **S**i
vero non vacat beneficiū illud / hoc domino regi
vel iuſticiarijs ſtudeat intimare prelatus / exco-
ſando ſe q quia beneficiū tale non vacat et q non
poſſet mandatuꝝ regū adimplere. liceat autem pa-
tronis ſi velint poſſidentem iterum preſentare vt
illius euincentis ius patronatus in poſterum de-
clarare.

**De ijs que eccleſias per laicalem po-
teſtatem accipiunt.**

Item quia frequenter accidit q nōnulli cle-
rici per laicales poteſtates eccleſias occupāt
parochiales et prebendales: etiam curam anima-
rum habentes / et in eiſdem abſqꝫ auctoritate eccle-
ſiaſtica intrudūtur. Statuiſmus q clericus per ſe
vel p laicales poteſtatem intruſus in eccleſia vel
pꝛebenda / ſeruata iuris forma excommunicetur et
excomunicatus per loci diocelani publice denun-
cietur et illo beneficio imperpetuū careat ipſo fa-
cto. Ac poſt latā ſniam ſi in intruſione hñdī per-
tinaci aio p duos meſes ſteterit: p locoꝝ diocela-
nos vbi habet eccleſiaſtica bñficia ad denunciatio-
nē illius epi in cuius dioceſi ſe intruſit / cuiꝰ mont-
tionē et excoicationē ad pꝛiſſu tꝑs contēpſerit: p-
uentus illoꝝ bñficiorū quouſqꝫ congrue ſatiſſece-
rit ſubtrahantur. Et ſi p idē tꝑs. l. anni intruſus
in excoicationis ſniam pſeuerauerit: extñc ad aliud
bñficiū vel eccleſiaꝝ i puincia cantuarienſi. minime
admittat. Si hō p clericū pꝛcuratoꝝ clericꝰ fuerit
intruſus / ztra eūdem pꝛcuratoꝝ clericꝰ ſimili mō
pcedat vt penis ſubiaceat ſupradictꝰ. Si hō pꝛ-
curatoꝝ laicus talis fuerit: i forma iuris excoicetur
et excoicatus publice denunciatur: dñs aut abſqꝫ
ſ iij

**Eccleſie p
laicalem
poteſtatē
nō ſūt oc-
cupande**

Constitutiones provinciales Concilii Avestmon.

citetur: qui si cōparens ratificaverit factū proce-
rat: onis sui in hac parte / penis subiaceat supradic-
tis. Si vero p contumacia; se absentauerit / post
spaciū trius mensū expectatus si sit in regno: ma-
ioris excommunicatiōis sententia innodetur: & pe-
nas nichilominus p̄aratas incurrat: maxime cū
sacrilegio inobediētiā adiecerit et contemptus.
Si hō fuerit extra regnū cōtra ipsū vocatū post
dilationes transmarinas modo predicto procedat:
et prebenda vel ecclesia in qua fuerit talis intru-
sio facta ecclesiastico supponat interdicto. ¶ Fau-
tores vero et coopatores huius intrusionis si cle-
rici fuerint / p̄fatas penas p̄tra clericos editas per-
ferant. Et si laici fuerint / plectētur penis contra
laicos superius annotatis. Loca vero et terre hu-
iusmodi intrudentiū et intrusorum si intra unū
mensem non satisfecerint: supponantur ecclesia-
stico interdicto. Si vero hūmōi intrusiones facte
fuerint ex regia potestate per loci diocesanū mo-
neatur dominus rex q̄ ea faciat intra tempus cō-
petens reuocari. Alioquin terre et loca que domi-
nus rex habet in illa diocesi in qua facta fuerit in-
trusio / supponantur ecclesiastico interdicto scdm
formā superius annotatā. Si vero per alium ma-
gnatē vel potestatem fiat talis intrusio per inter-
dicta et excoicationis sentētiā vt supius arceat.
Et si p̄ duos mēses hūmōi suias sustinuerit prop̄
hoc in se latas: extunc terre et loca que obtinet in
illa diocesi p̄ loci diocesanū supponantur ecclesia-
stico interdicto: nec relaxentur p̄fate sententię
donec de iniuria inobediētia et contemptu satis
fecerit competenter.

De excommunicatis liberatis a car- cere sine consensu episcopi.

Posterea contingit interdū q̄ excommunicati
de mandato prelatorum scōz regni consue-
tudinē capti et carceri mancipati aliquando per
regem vel vicecomitem aliosq; balliuos sine con-
sensu prelatorum qui eos capiendos presentaue-
runt / ad quorum mandatum sic captorum debet
liberatio fieri et sine satisfactione congrua libera-
tur: pleriq; etiā excoicati non capiuntur nec de ip-
sis capiendis littere regie conceduntur. Nonnun-
q̄ dicti etiam rex et balliui cum huiusmodi excoi-
catis et denunciatis publice communicāt / clauēs
ecclesie contēnendo in subuersionem ecclesiastice
libertatis & suarum periculum animarū. ¶ Huic
ergo morbo congruam volentes adhibere medici-
nam / statumus q̄ excommunicati sic capti et tali-
ter exeuntes a carcere ad maiorem confusionem
liberatorum et liberantium publice et solenniter
pulsatis campanis et accensis candelis excommu-
nicentur et denunciētur excommunicati in locis
in quibus ordinarij eorum videbitur expedire.
Vicecomites autem & alij balliui qui eos liberaue-
runt non prestita satisfactione ecclesie vel emenda
excommunicentur seruato iuris ordine et excom-
municati solenniter nuncientur. Si tamen de mā-
dato regio ad hoc processerint: mitius cum eis ar-
bitrio ordinariorum agatur. ¶ Si autem contin-
gat q̄ littera consueta de excomm unicato capien-

do denegetur / cum ipsas requirit contingat in ca-
su quo dari debet secundum regni consuetudines
approbatas: moneatur idem rex per prelatum p̄-
sentantem capiendū qui super hoc scribit ad eam
concedere faciant pertransire. Et si non fecerint
ciuitates et castra et burgi et ville quos habet in
diocesi eius qui sic scribit per episcopum ipsū scri-
bentem supponantur ecclesiastico interdicto / do-
nec a denegante littere tales concedantur: et exe-
cutionem legitimam sortiantur. Cōtra comuni-
cantes vero et participantes cum excommunica-
tis procedatur secundum censuram ecclesiastice
discipline.

De clericis captis a laicis propter cri- mina.

Contingit aliquando q̄ clerici sine licentia
prelatorum q̄ in facto non fuerint rep̄e-
hensi nec conuicti tanq̄ facinorosi vel suspecti de
crimine seu delicto vel iniuria personali capiun-
tur per potentiam laicalem et in carcere detrudū-
tur: ordinarijs suis eos requirentibus secundum
canones libere iudicandi: et si clerici quibus etias
crimina imponuntur coram iudicibus secularib;
euocati non comparuerint foris banmuntur a re-
gno. ¶ Quia vero in hoc libertas ecclesiastica cō-
funditur cum clericus a laico iudicatur. Statu-
mus q̄ clerici capti si noti fuerint & honesti capie-
tes ipsos et etiam detinentes et contra requisitiō-
nem ordinariorum eos reddere reculantes per lo-
corum ordinarios publice excommunicati denun-
cientur. loca etiā in quibus detenti fuerint et ter-
re capientium eos et detinentium supponantur
ecclesiastico interdicto: donec ordinarijs eorundē
reddantur: et super huiusmodi excessu satisfecerit
competenter. ¶ Illi autem qui taliter falsa crimi-
na eis imposuerunt seu maliciose confixerunt als
composuerunt commenta vel fraudes propter q̄
capti fuerint et iniuste detenti: excoicati similiter
nuncientur: vnde excommunicati sūt auctoritate p̄-
sentis concilij Droñ. ipso facto. Clerici vero va-
gi vel ignoti capti et ex causis aliq̄bus detenti si
possessione clericatus inuēti fuerint: p̄ loco:ū ordi-
narios req̄rant a dño rege vel alio q̄ potestātē ha-
bet reddendi eos dē: vel eos restituat libere per ec-
clesiā iudicandos. Et si denegēt: puniant vt dē-
tatores supius annotati: et si reddant libere iudi-
centur nō expectatis iudiciarijs quibuscūq;. Et
si iusticiarij clericis eis dem coram eis nō exhibitis
episcopum condemnēt in pensioe pecuniaria: pe-
ne superioris siue clerici fuerit siue laici proferā-
tur. ¶ Clerici autem domini regis vel quicūq;
aliq̄ qui excusationem huiusmodi pene psequunt
dictando scribendo sigillando vicecomitibus vel
alijs balliuis huiusmodi mandata dirigendo pe-
nis subiaceant in clericos puulgatis superius an-
notatis. Et si hōdem clerici ecclesie redditū ppter
transgressionem aliquando personālē vel foreste
enunciati fuerint a iudice seculari non compellāt
cum non a suis iudicibus fuerint condemnati.
Et si propter hoc eos prelatos distringi aut attā-

Excoica-
ti carcerati
sine li-
cētia suo-
rū plato-
rū nō sūt
liberandi.

chiari contigerit se defenderit contra huiusmodi attachmentes vel distractiones per remedia antedicta. Idem fiat quotienscumque annuntiati fuerit viri ecclesiastici per hijs que ad forum ecclesiasticum pertinent per iudicem secularē. Si vero clerici canonici se purgauerint super sibi impositis et obiectis: et nichilominus bona laica p̄tate detineant eorundem occupantes et detinentes bona huiusmodi laicorum per sepedictā ecclesiasticā censuram compellantur. Et si sic capti clerici tonsuram et clericatum habentes maliciose tēpore intermedio ab tali fuerint vel suspensi: abradentes vel suspendentes cōsiliū vel fauores seu auxiliū impendentes/penis subiaceant supradictis: forisbannietes quoque huiusmodi clericos penis similibus percellantur. Item statuimus q̄ si aliquis clericus pro transgressionē foreste seu p̄tis alicuius diffamatus fuerit: vel conuictus fuerit legitime corā suo ordinario vel confessus idē: per suū ordinariū si bona habeat pro noxa aut iniuria illata est huiusmodi redēptio assignetur. Si autem bona non habeat suus episcopus ipsius prout culpa poposcerit grauiter puniat in p̄sona: ne p̄pter impunitatis fiduciā pateat p̄sumptoribus licentia delinquendi.

De impetrantibus prohibitiones domini regis.

Itaque cū nonnulli laici adinuicē plerūq̄ cū clericis contrahentes ipsos contractus fidei datione vallantes aut cor̄porali p̄stito iuramento firmātes: q̄ super fidei aut sacramēti p̄stiti religione contēpta coram iudice ecclesiastico cōuenti regiam prohibitionē impetrāt: vt sup̄ perurio et fidei lēione exament ecclesiastici iudicis sic deeliuent. Prouidemus q̄ si laicus fuerit impetrator: per excommunicationis sententiā (prout superius dicitur) arceatur. Si vero nō desiterint et possēdores immobilis existant: terra eorum supponat ecclesiastico interdito. Si autē immobilia non habeant mercenarij sui non vacate p̄sone moneantur q̄ intra octo dies ab eo recedāt. alioquin consimilis pena sententię excoicationis maioris feras in eosdem. Si autem clericus reus fuerit vel religiosus: exerceatur pene canonice cōtra ipsos. Si vero clericus in sua p̄tinacia perseuerauerit: procedatur contra eū secundū penas superius cōtra p̄tinaces clericos annotatas. Si autē actor laicus sit et nō habeat laicū feudū: c̄pus nō exhibeat eū et si distringit ep̄us p̄cedatur cōtra dñm regē et distringentem vt superius est expressum. Et hoc idem in prohibitionibus cōsimilibus obseruetur. Idem fiat et sitertius veniens ex transuerso porrigat vel porrigi faciat prohibitionem talem dum tamen ille eam verbo vel facto ratificauerit pro quo apparuit impetrata.

De iudei compellantur respondere coram ecclesiastico iure.

Quia modo consimili ecclesiastica censura confunditur et p̄latorum officiū impeditur cū iudeus delinquens in rebus ecclesiasticis et personis sup̄ hijs corāz ipsis conuictus fuerit vel

super alijs que ad forū ecclesiasticū micro iure coram ecclesiastico iudice cōuenitur per dñm regem seu vicecomites aut balliuos sup̄ p̄dictis nō permittitur corā ecclesiastico iudice stare iuri: sed declinare compellitur forū eius. Statum⁹ q̄ huiusmodi iudei per introductum commercij contractū & cōmunionis fidelis ad respōdēdū in hijs casibus coram iudice ecclesiastico compellatur. Et q̄ inhibētes et impediētes eosdem et hac de causa iudices et alios distringentes per excommunicationis et interdicti sententias arceantur.

De fugientibus ad immunitatem ecclesiasticam.

Proo cum ad immunitatem ecclesiasticam fugientibus aliquando vir in alimentis balet subueniri propter arctam custodiam que frequenter apponitur contra ipsos: vt aliquando cōfugientes huiusmodi ab ecclesijs et cimiterijs vjs publicis post terre abiurationē violentē sepius abstrahantur: ac sic abstracti scelerate in p̄iudiciū immunitatis ecclesie occidantur. Statum⁹ q̄ qui talibus alimenta impedierint ministrari secundū arbitriū ordinario:um per cēsuram ecclesiasticā arceantur. Siquidem confugas ab ecclesia vel cimiterio vel post abiurationem terre a via publica extrahentes: vel taliter extractos occidētes (cū sub ecclesiastica p̄tectione cōsistant) penis sacrilegi percellantur: alia aliam minime sufficiente. In ecclesia autem vel cimiterio non fiat custodia confugientium ad ecclesiam per laicā potestatem. Et si fiant custodie tam custodientes q̄ qui eas custodiam apposuerunt in forma iuris per excommunicationis sententiā districtius compellantur. Illos autem tantummodo tueatur ecclesia quos canones precipiunt esse tuendos.

De infringētibz ecclesie libertates:

Inuiuentibus bona ecclesiastica et libertates ecclesie infringentibus et p̄turbantibus obuietur: prouide durimus statuendus q̄ huiusmodi malefactores inualores videlicet et p̄turbatores ecclesiasticorū bonorū et libertatum violatores sacrilegi: excommunicationi per locorum ordinarios denuncient. Et si in sua pertinacia p̄ vñ menses pseuerent: tunc et loca in quibus cōmorantur supponant ecclesiastico interdito: & neutra relaxetur sententia donec de dānis et iniuria satisfecerint competentē. Et si aliquis ecclesiam possessionib⁹ et libertatibus suis spoliauerit: penis subiaceat supradictis: et in ipsum vlsq̄ ad plenā satisfactionem et restitutionem condignam: in forma iuris excommunicationis sententia solenni ter proferatur. Et si h̄des sacrilegi faciant iudices aut p̄latos propter hoc attachiari vel distringi tam ipsi q̄ distringentes penis in attachiatores & districtiores editis condigne percellantur.

De laicis clericos aggrauantibus.

Ad hoc etiā cum cōtingat q̄ domicellia et hospitalia clericorū p̄ magnates terre q̄ i sanctuario existāt inuitis ipsis clericis et nōnunq̄ ex pullis suis seruientib⁹ bona ipsorū ibidē inuenta

Ecclesie
munitas
ptegitad
eam fugi
cutes.

Constitutiones provinciales Concilii Avestmon.

occupatur: et per sacrilegos hmoi consumitur: reclamantes et renitentes conciliis assiguntur: verberibus affliguntur: et multipliciter pertractantur. quos etiam caute et equitatis officio prelatos religiosos clericosque in itinere publico ac veritatis et aliunde in sanctuariis et consimilibus capiuntur et abducti violenter ad dictorum magnatum res / commercia / et virtualia transferenda. Proinde quod omnes huiusmodi sacrilegi in forma iuris excuscentur et solenniter excuscati nuncient donec ablata et abducta restituerint: et de illatis iniuriis satisfecerint competenter.

Compelluntur etiam clerici et religiosi suas res quas habent venales licite vel illicite ad precium domini regis sibi et suis ministris vendere: et nonnunquam transdere precio non soluto. unde providemus quod saliter compellentes cogantur per sententiam excusationis iustum precium supplere vel desituere sic exorta: nichilominus de sacrilegio commissio prout decet satisfacere compenter.

De rege ecclesiam aggrauante vacante.

Quintingit insuper aliqui quod domino rege ecclesiarum cathedrales vel consuetudinales custodiam obtinere / cum enim chartarum libertatem ab eodem domino rege et suis predecessoribus ecclesie concessarum tandem rationabiles exitus carpere debeat: et rationabiles consuetudines necnon et rationabilia servitia et hoc sine restrictione hominum et vastatione rerum: ballivi tamen eius per tallias imoderatas bona tenentium vacantis ecclesie auferunt: nemoque et binaria destruit: domos consumere festinant et dissipant bona. pauperes male tractant: et destruit. iam non solum ad ea que ratione custodie obtinere conveniant manus extendunt: sed etiam ad bona supposita vel blada et instaura et alia que ratione baronie ad ipsum spectare non possunt videlicet decimas ecclesias et oblationes episcopibus seu monasteriis appropriatas et similia occupare presumunt. Ut huic igitur morbo facilius occurratur: ordinamus quod statim postquam electores et ballivi regis huiusmodi custodias ingressi fuerint: prelati qui iurisdictionem presumunt: publice et solenniter interdiciant sub pena excusationis dictis ballivis domini regis et aliis omnibus in genere ne talia attentare presumant. Quod si transgesserint: denuncient eos in dictam sententiam incidisse: et in sententiam latam que contra illos qui libertates in magna charta concessas necnon libertates ecclesiasticas infringunt et tales virosque ad satisfactionem congruam excusati publice nuncientur. quam sententiam si contempserint: contra eos procedatur per interdicta et alias penas superius annotatas. Et si dominus rex super hiis competenter monitus sic ablata non restituat vel damna resarciat procedatur contra eum sicut in aliis casibus regem tangentibus superius est ordinatum.

De libertate et longa possessione.

Achiepus itaque et ipsi ratione patrimonii ecclesiastici communem monitionem coram iusticiariis itinerantibus evocati per attorneyatos vel procuratores litteratorie constitutos per libertatem ecclesie et consuetudinem admittantur: supplicatum est domino regi ut sustineat quod per litteras procuratorias admittantur procuratores sive attorneyati eorumque

dem et iusticiarii moneantur quod per tales competentibus admittant attorneyatos. Si vero sic non admittant sed quod personaliter non venit prelatum eodemque tur possimodum et distringant: providemus quod procedatur contra attachiatores distringentes ut superius est expressum. Quia insuper prelati et clerici venire coram magistratibus secularibus distringuntur ostensuri de iure aut quo varato (seu gnarato) utitur libertatibus quibus a longis retro temporibus ipsi sive predecessores sui uti sunt pacifice noie ecclesiarum suarum: alioquin impediuntur uti libertatibus predictis: ordinamus quod sic vocati non respondeant nisi quod nec allegent longam possessionem ecclesie sue. At si reuocent eas in dubium / non ponant se ad inquisitionem laicorum. Et si propterea spoliarentur attachiarentur / distringantur vel alio eodemque tur: procedatur contra spoliatores attachiatores et dominum regem ut superius annotatur: et si retineatur prelatum archiepiscopus cum episcopis requirant eum et puniat detentores. Et si libere non dimittatur: ad interdicta ut superius procedatur.

De malicia iudicis secularis contra libertatem ecclesie.

Aliquando quidem ecclesiis vel prelatibus principes et alii christifideles possessiones et libertates dant per suas chartas in quibus huiusmodi clausula vel similis continetur. Omnia que ad me vel ad heredes meos de tali feodo seu feodo vel possessione pertinent vel poterunt pertinere: tali ecclesie vel monasterio ac earum prelatibus vel ministris sine aliquo retinemento do et concedo: et hac presenti charta me confirmo. Et si postmodum super aliquo articulo de pertinentiis que in charta ipsa non fuerint specialiter expressa et in dicto seculari contento moneatur: dicunt iudices seculares chartam ipsam esse vacuam et inanem eo quod nominatum articulus ille non exprimitur in eadem: et sic verbis omnia enim eos nichil contineat nisi fuerit specialiter expressum. Et si articulus libertatis contentus in charta specialiter exprimitur. dicunt ipsi iudices chartam ipsam esse vacuam et invalidam si ecclesia vel monasterium ipsa non fuerit hmoi libertate. Proinde quod iusticiarii et alii iudices seculares ecclesias vel loca religionis peruersa interpretatione hmoi possessionibus vel libertatibus defraudantes / moneantur per locorum ordinarios in quibus talia iudicia exercent quod sub tali interpretatione velamento possessiones libertates et iura ecclesiastica perturbare seu iteruere non presumant. Quod si monitionibus non acquieverint eorundem: per excusationis et interdicti sententias dictorum iusticiariorum et iudicum sine clerici sive laici fuerint iniquitas enim formam annotatam superius comprimatur.

De ecclesiasticis viris non teneant facere sectam ad curiam secularem propter ecclesie libertatem.

Iacet autem dominus rex et magnates / alii christifideles terras et possessiones in libera puram et perpetuam elemosinam ecclesiis et viris ecclesiasticis

cis produxerint conferendas: nichilominus ipsi et balliui sui compellunt huiusmodi personas ecclesiasticas pro predictis terris et possessionibus sectam facere ad curiam suam laicalem contra donationis formam et officium pietatis et iura ecclesiarum et possessiones quibus videntur a legibus temporibus et antiquis ac retroactis perturbantes eos nisi de cessionibus originibus chartis suis forte vetustate vel alio modo deperditis vel consumptis fidem fecerint coram eis. Ordinamus quod si districtio fuerit pro huiusmodi sectis a donatoribus fundatoribus vel eorum heredibus seu aliis suis qualitercumque succedentibus per premissas causas ecclesiasticas penitus reprimatur. Si vero a capitalibus dominis districtio fiat pro huiusmodi sectis faciendis compellentes et distringentes modo simili arceantur. Iusticiarii autem et alii iudices forenses qui per fraudem convertunt amicitiam libertatum episcoporum et prelatorum inferiorum contra chartam domini regis omnem libertatem tanquam transgressores dicte charte arctius puniantur.

De laicis dominis testamenti factione impediuntibus et de bonis intestatorum.

Quoniam laicis ab intestato decedentibus domini feudorum non permittit ipsorum debita solui de bonis mobilibus eorumdem: nec in usus liberorum suorum vel parentum vel alias secundum dispositionem ordinariis pie distribui pro defunctis. Proinde quod dicti domini et eorum balliui moneantur diligenter ut a talibus impedimentis desistant: quod si moniti non paucuerint / saltem pro ea portione que defunctum contigit ut in pios usus per locorum ordinarios distribui libere possit: per excommunicationis sententiam compescantur. Eodem modo procedat contra eos qui alicuius pfitiorum et aliorum servilis conditionis testamenta et ultimas voluntates impediunt contra consuetudinem Anglicane ecclesie hactenus approbata. Predictas autem provisiones extendi volumus ad omnes personas tam ecclesiasticas quam seculares iura regalia habentes quibus hactenus consueverunt uti. Statuimus et precipimus ne cuius executori permittatur administrare de bonis testatoris: nisi prius de omnibus bonis ipsius defuncti fidei fiat inventarium et loci ordinario ostendatur. Item probato testamento coram ordinariis non committatur alicui vel aliquibus executio seu administratio in bonis defunctorum nisi talibus qui competentem administrationis sue rationem (cum super hoc per locorum ordinarios fuerint requisiti) reddere possint. Item statuimus presentis auctoritate concilii ne aliqui religiosi cuiuscunque professionis existant sint executores testamentorum: nisi de licentia ordinarii et voluntate procedatur. Item testamentis coram ordinariis probatis eorumdem testamentorum probatio a laicis nullatenus exigatur. Nemo impediat nec impedire procuret quo minus ultime voluntates defunctorum procedant in hijs que de iure vel consuetudine testari possunt. Si vero contra hoc statutum venire presumpserint: sciant se auctoritate presentis concilii esse excommunicationis sententia involutos: et tanquam contra eandem libertatem violatores contra eos per censuram ecclesiasticam procedat. Item statuimus ne quis alicui

solute vel coniugate proprie vel alterius impediat Testamentum vel perturbet seu faciat impediri iustam seu consuetam testamenti liberam factionem. quod si fecerit / sciat se excommunicationis sententiam incurrisse. Item statuimus quod de portione mortui habeat ecclesia ius suum: deductis tamen prius de communi hijs que domino debentur / et quod dono debetur et sumptibus funeris. Item statuimus quod nullus executor retineat aliquid de bonis defuncti cuius testamentum exequitur emptionis titulo vel alio modo: nisi fuerit a testatore sibi inter vivos donatum / vel ex testamento legatum.

De sacramento confessionis: et ne incarceratis denegetur.

Proterea cum sacramentum confessionis et penitentie sancta sit post naufragium tabula: et ultimum humane navigationis portus. id est finale refugium sit unicuique peccatori pernecessarium ad salutem: sub pena excommunicationis districtius precipimus ne aliquis impedire presumat quin huiusmodi sacramentum penitentie unicuique petenti libere impendatur: et spacium liberum sit tendendi. quod potissime propter carceratos suadetur / quibus huiusmodi sacramentum sepius inhumaniter (ne dicam infideliter) denegatur. Et si interdum consistendi spacium eis datur: hoc ita breve et importune conceditur quod potius credit miseris in desolationem gaudij spiritualis.

De bedellis et apparitoribus archidiaconorum et aliorum prelatorum.

Item contra gravamina et excessus que per bedellos et apparitores archidiaconorum et decanorum subditis inferri didicimus: remedium adhibere volentes / statuimus ut cum profaciendis executionibus aut alijs necessitatibus ad hospitium rectorum vicariorum seu capellanorum vel aliorum sacerdotum seu clericorum seu religiosorum eos declinare contigerit: nichil omnino ratione percuracionis vel alterius servitutis seu servitij erigant ab eisdem: sed cum gratiarum actione recipientes ea que eis ab hospitibus apponuntur / illis contenti existant / neque per nuncios et subbedellos sed per se ipsos executiones faciant preceptorum. Sententias autem excommunicationis et interdicti vel suspensionis per se non ferant / neque per alios latas denuncient sine specialibus litteris superiorum suorum. Et si secus presumpserint: sententie sic late ipso iure non teneant neque serventur: cum in veritate non ligent. Et bedelli qui contra hoc statutum fecerint et onerosi seu iniuriosi subditis dominorum suorum iniuncti fuerint: graviter puniantur et gravatis dumplum restituere teneantur.

De clericis moneri debeant ut deferant tonsuram vestes et coronam.

Item statuimus quod episcopi in suis synodis et alijs convocationibus / et singuli archidiaconi et decani in suis capitulis et rectores capellani sive vicarii ecclesiarum parochialium in suis ecclesijs semel in anno publice denuncient omnibus qui gaudere voluerint privilegio clericali / quod decenter tonsuram et coronam rasi capitis deferant competentem / maxime contra suos ordinarios et in ecclesijs ac congregacionibus

Constitutiones provinciales Concilij Londoniensis.

clericorum: nec erubescant ipsius portare stigmata quod pro eis spinea non designatus est portare coronam: factus patri obediens usque ad mortem: ut eos sue resurrectionis tribueret esse participes: et hereditatis precio sui sanguinis acquilite fortiores: comminatur eis qui contra denunciationem istam secus presumserint attetare. Quod si signum saluationis erubuerint frontibus suis imprimere: frustra saluatoris debent auxilium implorare: cum privilegium dignitatis mereatur amittere qui recessa sibi abuti detestantur.

Privilegium propter quod abutitur

De carcere episcoporum habendo et qui clerici perpetuo carceri sunt committendi.

Item speciali precepto statuimus quod quilibet episcopus in episcopatu suo prout competenter et securius providendi viderit unum vel duos carceres clericis qui habeat pro clericis flagitiosis in crimine vel criminosis qui etiam iuxta censuram canonicam detinendis. Statuimus ut si clericus aliquis qui adeo malicie sue incorrigibilis fuerit et asuetus ad flagitia committenda quod si laicus esset secundum leges seculi ultimus deberet pati supplicium: talis clericus perpetuo carceri adijciatur. In illis autem qui non ex voluntate et proposito sed casu fortuito aut iracundia / aut forte insania committerent: antiqua iura servari volumus. Predicta denique remedia tam ad presentiam quam ad futura gravamina se extendunt presertim cum sententie executionis de consensu regis et magnatum regni londoniensis. per prelatos solenniter sint promulgata in transgressionibus charte omnium libertatum archiepiscopi et episcopi de consensu et approbatione inferiorum prelatorum capitulorum cathedralium et conventuum necnon universitas totius cleri anglie per reformationem status ecclesie anglie et reparationem libertatis hec predicta concorditer et cunctis ordinaverunt retenta sibi potestate addendi / mutandi et corrigendi prout viderint expedire.

Datum apud Westmonasterium in solenni convocacione cleri ecclesie anglie. vi. idus Junij. Anno domini Millesimo. cc. lxi. et anno pontificatus Alexandri pape. iiii. septimo et anno regni illustris regis henrici quarto per bonefacium cantuariensem archiepiscopum.

Hec constitutio sequens est constitutio Johannis pecham scilicet aliquos libros de mutando christmate singulis annis.

Quia sacri christmatis consecratio de anno in annum per locorum episcopos sit agenda iuxta sacrorum canonum sanctiones: et ipsum christma per eosdem consecrati annuatim sit fidelibus tradendum: vetus christma seu quod superest de veteri christmate in sacris ecclesiis aut per se aut per diaconos vel subdiaconos a locorum episcopis annis singulis ante pasche sollempnitate vel quod citius fieri poterit factum christma in singulis ecclesiis petere tenentur a deo ut si quis de alio christmate quam de illo nouo quod propria episcopi largitione vel concessione accepit baptizare seu baptizatum in vertice ungere nisi preoccupate necessitate attentauerit: ipse in se damnationis manifestatur

protulisse sententiam. Quidam vero ignorantia crassa ducti que dolo credit esse vicina vel spiritum contumaciam sacris in hac parte canonibus reluctantes (quod a crimine idolatrie seu peccato ariolandi non multum abhorret) vetus christma alicubi per biennium alicubi per triennium et eo amplius reservantes eodem in baptismo et alijs sacrificijs danabili abutuntur / novum ab episcopis locorum de anno in annum nec accipientes nec petentes. Quod ne fiat de cetero districte precipimus sub pena suspensionis quam fecimus in contumaciter contrariis facientes. Ad ipsam de sacro cathedram nostrorum oleo sane accipiendum esse credimus esse intellectum.

Ignorantia crassa dolo committitur.

Incipiunt constitutiones venerabilis patris domini Symonis Mephastie Cantuariensis archiepiscopi in concilio provincie apud sanctum paulum london. celebrato mensis februarii die veneris post conversionem sancti pauli. Anno domini millesimo. CCC. xxviii.

Clari oportet pro domino deo suo ecclesiarum prelatos qui non solum sunt sua perditione damnandi. verum etiam de suis manibus recedant dominus (sicut ipse inquit) sanguinem subdito aduersus eos precipue quos nominis christianitatis insigniunt. et tamen professioni

sue damnatis eorum moribus etraire cognouerint: qui gladio spiritus (quod est verbum dei) et doctrina salutis nocentes vitiorum filices non intermiant: et ecclesiastice sacculo discipline (velut providi cultores) extirpent: vitutes inserant: moresque reforment: ut appetitus nostrum honestatis debite limites non excedant. Sed ut inde christiana professio magis ac magis libertatis salutaribus semper proficiat incrementis: huius rei gratia. Nos Symon promissione divina Cantuariensis archiepiscopus et totius anglie primas. In nomine sancte et individue trinitatis patris et filii et spiritus sancti: necessarium fore duximus providendum auctoritate presentis concilii de fratre suffraganeo consensu ad formationem status ecclesiastici in nostra Cantuariensis provincie. statutis regulis prius editis ad ipsorum conservationem penas adijcere: et quedam etiam nova statuere: quibus vita delinquentium arceatur: et salutis profectus brevior inducatur.

De observatione festiva diei pasce

Arimam salutis prospicere cupientes initium ordinum de fontibus saluatoris: statuimus et ordinamus ut dies illa sancta pasce qua saluator noster dominus iesus christus pro salute hominum preciosam animam suam post multa flagella posuit in crucem: in ritum ecclesie in lectione cum silentio: in oratione cum ieiunio: in cōpunctione cum lachrymis festine celebretur: auctoritate presentis concilii districte inhibemus ne de cetero quispiam servilibus intendat ipsa die operibus: vel quevis alia exerceat que a pietatis cultu fuerint aliena: per hoc tamen legem pauperibus non imponimus nec divitibus

Pasche dominice dies est in observantia.

prohibemus quin ad agriculturam pauperum pro
mouendam suffragia consueta charitatis intuitu
subministrant.

**De conceptione beate marie festiue ce-
lebranda.**

Ad hoc quia inter omnes sanctos memoria beati-
lime virginis et matris domini eo frequentius
agitur atque festiue: quo maiore gratia apud deum
qui eius conceptione predestinata ad unigeniti sui
temporale originem et omnem salutem veraciter ordinavit
credidit inuenisse ut per hoc salutis nostre quis reno-
uata primordia in quibus deuotis occurrit mem-
bris spiritualium materia gaudiorum deuotione oibus
augeat et salutem. Anselmi predecessoris nostri qui
post alia quedam ipsius antiquiora solennia preceptio-
nis solenne supraddece dignum duxit: vestigiis inhe-
rentes: statumus et firmiter precipiendo manda-
mus quatinus festum conceptionis predicte in cunctis
ecclesiis nostre Cantuariensis provincie festiue et sole-
niter de cetero celebretur.

**De immunitate bonorum ad ecclesias seu
personas ecclesiasticas pertinentium.**

Item omnes qui de domibus maneribus gra-
tias ac locis alijs ad archiepiscopos episcopos vel
alias personas ecclesiasticas vel ad ipsas ecclesias
pertinentibus quicquid preter voluntatem domini aut
permissionem vel eorum qui sunt homini rerum custodibus
deputati abstrahere / consumere / vel contrahere fece-
runt: vel huiusmodi abstractionem / consumptionem /
aut contractionem suo nomine vel a familiaribus suis
factam ratam habuerit: sacri approbatione homini con-
cilij provincialis pronunciamus et declaramus ec-
clesiastice libertatis et immunitatis existere violato-
res: et sententiam maioris excommunicationis contra hominem
violatores in concilio Drogh. lata incurrere ipso fa-
cto. Et ne homini ecclesiastice libertatis violatores
occasione difficultatis citationes eorumdem euent
sicut hactenus fieri consuevit ne procedi valeat con-
tra ipsos de fratre nostro et concilij totius assensu
et consilio decernimus quicunque violatores homini si
personaliter inueniri et tute adiri valeat / personaliter
euocandum. Si vero non inueniri vel si tute adiri
non valeat: tunc in domicilio: si quod habet quo tute
citari possit. Si vero in domicilio quod habet tute ci-
tari nequeat: tunc in ecclesia cathedrali illius domi-
cilij. Et si nullum habeat / et non constet esse habere do-
micilium: tunc in ecclesia cathedrali loci in quo im-
munitas ecclesie debet esse lesa. et nichilominus in ecclesia
parochiali eiusdem loci si tute fieri poterit citatio-
nem decernimus faciendam. **H**uiusmodi cita-
tionem in domicilio vel in ecclesia publice (ut permittit)
factam vel faciendam volumus non solum in casibus su-
pra dictis sed etiam in omni casu constitutionis domini
Orthoboni quoddam apostolice sedis legati in anglia
que incipit Ad tutelam: sic arctare citatum / ac si esset
per citationem personaliter comprehensus: eiusdemque
citationis virtute extra eum procedi ad effectum ac si
personaliter extitisset. **P**refatos etiam et quoscumque
alios ecclesiastice libertatis vel immunitatis violato-

res decernimus in loco delicti etiam si ibidem non
inueniantur posse tam ex officio iudicis quam ad partis
instantiam conveniri. **U**terque autem homini violatores
ecclesiastice libertatis vel immunitatis inueniri ac tu-
te adiri valeat: et utrum domicilium habeat vel non:
volumus in dubio stare certificatorio illius cui ma-
datur citatio facienda. Et ut in premissis casibus
et in alijs iurati iusticiam debitam facilius consequatur:
districte hoc probate concilio provinciali prece-
ptimus quod omnes iudices ordinarii nostre Cantuariensis
iurisdiccione se iuricem sine qualibet difficultate inueni-
ant in citationibus et executionibus faciendis ac qui
bucumque mandatis licitis exequendis.

**De testamentis seruorum seu natiuorum
non impediendis.**

Item omnes illi quia scriptitiorum vel aliorum
seruile conditionis testamentum vel ultimas
voluntates quouis modo impediunt contra consue-
tudinem ecclesie anglicane hactenus approbatas
per excommunicationis sententiam cōpescantur.

De probationibus testamentorum.

Item quia locorum ordinarii insinuationem
testamentorum et commissionem administrationis
bonorum defuncti per cautelas exquisitas contra huius-
modi executores testamentorum ut ab eis citius
pecuniam extorquere possint se (ut debet) reddiderunt
onerosos hactenus. Statuimus quod pro insinuatio-
ne et approbatione testamenti pauperis cuius inuen-
tarii bonorum centum solidos sterlingorum non excesse-
rit vel pro commissione administrationis bonorum
homini executoribus faciendam nichil penitus exiga-
tur. C. de testamentis. l. consulta diuina.

**Ut ante sententiam diffinitiuam non ob-
stante statuto Drogh. possit appellari.**

Item quod in concilio Drogh. quoddam dicitur sta-
tutum emanasse quo inter cetera prohibetur
quod a nullo grauamine iudiciali ante diffinitiuam sente-
ntiam serui appellentur. **C**um omnes aduocati et pro-
curatores eius debet assistorum ad observationem huius
statuti astringi debeant vinculo iuramenti / penis
etiam alijs in ipso statuto contentis si extra id bene
sententiam diffinitiuam. **P**os huiusmodi statutum quod et si
colore verborum superficialiter pallietur: ad auferen-
dum tamen oppressis appellationis remedium realiter
extitit introductum. et quicquid ex eo vel ob id fue-
rit subsecutum penitus reprobamus. et omnes qui ad
observationem huiusmodi statuti prestitit iuramen-
tum ab eodem absoluiamus.

**De non impediendo oblationes con-
suetas fieri: et decimas colligere et aspor-
tare absque alicuius domini exactione.**

Item quia quidam maledictionis filij in nube-
tum solennibus mulierum purificationibus:
mortuorum exequijs: et alijs quibus ipse deus in
ministeriorum suorum personis solebat oblationem libami-
ne populariter honorari: ad vnius denarii vel al-
terius modice quantitatis oblationem populi deuotio-
nem restringere sunt moliti: residuum oblationis

Serui te-
stamenta
possunt fa-
cere.

Appella-
ri potest
etiam ante
sententiam
diffinitiuam.

Immu-
nitatis ec-
clesiasti-
ce viola-
tores qui
liter pu-
niri et ci-
tari debe-
ant.

Constitutiones prouinciales Concilij Avestimon.

Decimas fidelium suis pro libito vel alienis vñbus multo
dñs qre tiens applicantes. Alij vero nō attendētes q dñs
retinuit. deus noster omnipotens cuius est terra et plenitudo
eius & vniuersi q habitāt in ea. Decimas in signū
vniuersalis dominij sibi reddi precepit / et pro suo
cultu easdem clericis assignauit: aliqui maliciose
impediūt / impediūt ve facit vel procurāt viros
ecclesiasticos ad quos spectat perceptio decimarum
eorū ve seruitores quo minus liberū ingressum et
egressum in p̄edia et a p̄edijs de qbus huiusmodi
decime proueniūt habere possunt pro ip̄is decimis
colligendis / custodiendis / vel quo voluerint ab-
ducendis. Alij autē nisi prius circospecte vel calige
seu quicq̄ aliud eis dentur vel promittantur deci-
mas asportant et cōsumūt: asportari cōsumi ve
faciunt: seu aliq̄d damni inferūt inferri ve faciūt
in eis dez. Alij insuper viros ecclesiasticos ea occa-
sione q iura ecclesiastica i foro ecclesiastico psequi-
tur vñ antea fuerint p̄secuti maliciose attachiāt
indiciūt vel indicāt attachiari indicari iudicari ve
aut eis alia grauamina inferri faciūt vel pcurāt.
Nos igitur psonarū dānabilibus cōsilijs salubre
remediū apponere cupiētes / nichil noui statuen-
tes: sed antiquorū canonū sancita in remediū de-
ducētes: vniuersos et singulos huiusmodi instigatores
et impeditores et alios supradictos per quorū ne-
phandas machinationes ecclesijs aut ipsarum re-
ctoribus seu vicarijs aut ministris quicq̄ damni
inferitur aut subtrahitur honoris et cōmodi & sue-
ri presentis declaratione cōcilij pronūciamus vni-
uersos et singulos in p̄missis vel eorum aliquo
in posterum delinquentes vinculo excommunicationis
suolui / reseruata loci diocesano absolutione eorū
p̄terq̄ in mortis articulo quousq̄ ip̄os ministe-
rio in cōtrarium laborāte ecclesijs fuerit popula-
ris deuotio efficaciter restituta: ac vicis ecclesiasti-
cis sic lesis de huiusmodi excessibus plenarie satisfacti.
Nota q̄ rector habēs parochianū suspectum ti-
mens se posse in decimis defraudari: potest petere
vt interdicator dño fundi ne fructus colligat vel
asportet nisi eo vel suo nūcio p̄sente: et talis re-
ctor est audiendus per. l. c. qñ et qbus quar. pars
de. l. Exilio. li. x. c. de decur. l. ij. qz habet partem
in fructibus cōne decime. igitur in fundo: qz fru-
ctus sunt pars fundi. ff. de rei vendi. l. fructus. de
isto not. titu. de decimis. §. i. ver. vltimo queritur
per spe. in. iij. parte de q̄sione huiusmodi.

**De matrimonio nō solēnzādo absq̄
bannoꝝum editione et debita pena delin-
quentium.**

Ite qz ex cōtractib⁹ m̄monialibus bannoꝝ
editione nō p̄habita initis nōnulla picula p-
ueniūt et manifestū ē indices puenire. oibus et sin-
gulis suffraganeis n̄is p̄cipimus statuendo q de
cretalem: cum inhibitiō. ex de clādest. despon. qua
phibetur ne qui cōtrahāt matrimonij bānis nō
p̄missis: in singulis ecclesijs parochialibus sue
diocē. pluribus diebus cū maior populi affuerit
multitudo exponi faciant in vulgari: ipsamq̄ fa-
ciant obseruari firmiter / penā quibusuis sacerdo-
tibus etiā parochialibus vel nō parochialib⁹ qui

contractibus matrimonialibus ante solēnem edi-
tionem bannoꝝum initis p̄sumplerit interesse pe-
nam suspensionis ab officio per triennij infligen-
do: et huiusmodi cōtrahentes etiā si nullus subit
impedimentum pena debita percellendo. Omnis
etiam sacerdos siue secularis siue regularis extite-
rit qui solēnzationē matrimonij extra ecclesiā vt
capellā habētē iura parochij. ab antiquo absq̄ est
loci diocesani speciali licētia celebrare p̄sumple-
rit aut itersse: eo ip̄o per annū integrū ab officio
sit suspensus. Nec credo q ep̄us potest dispen-
sare infra annum. vt ex de hereti. c. multozum. in
glo. de dispens. per Jo. in cle.

**De defectibus domoꝝum ad beneficia
ecclesiastica spectantiū reparandis.**

Item statuimus q nulla inquisitio sup defe-
ctibus domoꝝum vel alioꝝum ad bñficiū eccle-
siasticū spectantiū de cetero facienda valeat in al-
terius p̄iudiciū: nisi fiat per viros fide dignos in
forma iuris iuratos / ipsi ad hoc p̄mitus euoca-
tis / qui ob hoc ledi poterunt: integrā vero estima-
tionē defectuū in domibus aut alijs ad bñficiū
ecclesiasticū spectantiū repositoꝝum siue per inqui-
sitiones siue per viam cōpositionis estimatio ipsa
facta extiterit / loci diocesanus in reparationē ep̄i
scopoꝝum defectuū cōuerti faciat infra competen-
tem terminū ipsius arbitrio moderandum.

**Incipit concilium celebratum apud
Avestimon. tēpoꝝe Ricardi archiepiscopi
Cātuariē. Anno domini millesimo. lxx.**

De clericis cōtrahētibus matrimonij

Siquis sacerdos vel clericus in sacris ordi-
nibus cōstitutus / et ecclesiā vel ecclesiasticū
bñficiū habēs / publice fornicariā habeat et semel
leco et tertio cōmonitus fornicariā suā nō dimise-
rit et a se p̄orsus nō expulerit / sed potius in im-
dicia duxerit persistendum: omni bñficio & officio
spoliet. Si qui vero infra subdiaconatū cōstituti
matrimonij cōtraxerit / ab vxoꝝibus suis (nisi de
cōmuni assensu ad religionē transire voluerint et
ibi in dei seruitio pmanere) nullatenus separent
sed cū vxoꝝibus viuentes ecclesiastica bñficia nullo
modo participant. Qui autē in subdiaconatu vel
sup̄a ad m̄monia cōuolarūt: mulieres iuitas et
renitentes relinquunt. Decernimus etiā eisdem
cōcilij auctoritate ne filij sacerdotū in paternis ec-
clesijs a modo p̄sone instituant / nec eas qualibet
occasione medio nō intercedente obtineant.

De clericis tabernas exerceant.

Clerici in sacris ordinibus cōstituti edendi
vel bibendi causa tabernas nō ingrediātur
nec publicis potationibus intersint nisi pegrina-
tiōis necessitate cōpuli. Si quis vero tale fecerit
aut cesserit / aut deponatur.

De clericis exerceant officij laicoꝝum.

Is q sacris ordinibus cōstituti sunt interesse
vbi iudiciū sanguinis agitur nō licet. vnde
prohibemus ne aut per se aut per alios mēbroꝝum
trificationes faciant aut inferendas iudicent. Qd

clerici nō
sunt cōcu-
binarij.

Matr-
monia non
fiant sine
bānis.

si quis tale fecerit / cōcessi ordinis p̄inetur officio et loco. Inhibem⁹ etiā sub interminatione anathematis ne quis sacerdos habeat vicecomitis v̄l p̄e positi secularis officium.

De corona et habitu clericorum.

Clerici qui comā nutrit / ab archidiacono etiam inuiti tondētur: vestimētis etiā vel calciamentis (nisi que honestatē & religionē deceāt) v̄ti eis nō licebit. Si quis p̄tra hoc facere p̄sumpserit & canonice emendare noluerit: excommunicationi subiaceat.

De ordinatis ab alio q̄ episcopo suo.

Quia quidam clerici desperantes ab ep̄is suis ordinari p̄pter imperitiā aut etatē minoꝛē et p̄uincia suā ab t̄asmarinis ep̄is ordinantur v̄l ordinatos se mentuntur / ignorata sigilla ep̄is suis deferētes: statuimus talē ordinationē irritā esse habendā: sub interminatione anathematis inhibentes ne a quoq̄ ad sui officij executionem suscipiantur. Episcopus quoq̄ n̄e iuris dictionis quī talem sciens et perpendens ordinauerit vel susceperit: ab illius ordinatione ad quē eam susceperit vel ordinauerit v̄sq̄ ad condignam satisfactionē se nouerit esse suspensum.

De iudiciis sanguinis fiat in ecclesijs vel cimiterijs

Quia ecclesia dei scdm euangelicaz veritatē domus orationis esse debeat et nō spelunca latronū: de sanguinis effusione vel de pena: in ecclesijs vel cimiterijs agitari sub interminatione anathematis prohibemus. Absurdum enim est et crudele ibi iudicium sanguinis exerceri vbi reis constituta est tutela refugij.

De aliquid erigatur p̄o sacramentis conferendis.

Dictum est solere in quibusdam locis p̄o receptione chris̄matis nūmos dari et p̄o baptismo ac cōione: hec simoniaca heresis ab ecclesia detestata est: et facta synodus que tales anathematizauit. Statuimus ergo vt de cetero nec p̄o ordinatione nec p̄o chris̄mate nec baptismo nec p̄o extrema unctione nec sepultura nec p̄ cōione nec p̄o dedicatione quicq̄ erigatur. Sed gratis dona xpi gratuita dispensatione donētur. Si quis p̄tra facere p̄sumpserit anathemate sit innodatus.

De aliquid detur p̄o presentatiōe ecclesie habenda.

Non liceat ecclesiā nomie dotalitatis ad alios quez transferre vel p̄sentatione alicuius p̄sone pecuniā vel aliq̄ emolumentū pacto interueniente recipere. Qd si quis fecerit et in iure cōuictus vel cōfessus fuerit: ipsum tam regia q̄ n̄a facti auctoritate patrocinio eiusdem ecclesie i perpetuum p̄uari statuimus.

De pena vicariorū qui se erigunt contra personas.

Illud etiā de vicarijs qui p̄sonis fide et iura mēto obligati sunt duximus statuendū q̄ si

fidei et sacramēti religione cōtemp̄ta: personatuz sibi falso assumētes / cōtra personas se exerceant. Si sup hoc in iure conuicti vel cōfessi fuerint: de cetero in eodem episcopatu ad officij sui executionē non admittantur.

De decimis dandis de omnibus que annuatim renouantur.

Omnēs decime terre siue de fructibus arborū siue de alijs fructibus dñi sunt / et illi sacri cātur. Sed q̄ nōnulli modo inueniūt decimas dare nolētes: statum⁹ vt iuxta dñi pape Alexādri p̄ceptum admoneatur semel sc̄do et tertio vt de grano / vino / de fructibus arborū / et de fetibus aialuz: de lana et de agnis / et de caseis / et de lino canab: et de reliquis que annuatim renouantur decimas integre p̄soluāt. Qd si cōmoniti nō emēdauerint: anathemati se nouerint subiaccere.

Ne quis ep̄us calicem benedicat nisi tantum de auro et argento.

Recipimus ne p̄secretur eucharistia nisi in calice aureo v̄l argēteo Et ne stagnē calicē aliquis amodo benedicat interdicimus.

De desponsatione impuberum.

Si non est consensus v̄triusq̄ / ibi non ē cōiugij: igitur q̄ pueris dant puellas in cunabulis nichil faciūt nisi v̄terq̄ pueroꝝ consentiat postq̄ peruenierit ad tempus discretionis. Hmōt igitur decreti auctoritate inhibemus ne de cetero aliqui quozum v̄terq̄ vel alter ad etatem legibus constitutam et canonibus determinatam non p̄uenierit cōiungantur: nisi forte v̄gente necessitate p̄o bono pacis talis coniunctio toleretur.

Incipiunt constitutiones p̄uincia: les sancti Edmundi Cantuariensis archiepiscopi.

Qui sint irregulares & suspensi mero iure.

In primis igitur in virtute spiritus sancti districte precipimus vt omnes ecclesie ministri et p̄cipue sacerdotes discutiant diligenter solite iuxta testimonij conscientie sue quales ad ordines susceptos accesserit: & quo sine generaliter eos quos irregularitatem in ordinis susceptione vel ante vel post ordines susceptos stat cōtraxisse (nisi cū eis disp̄latū fuerit ex p̄se ab eo q̄ cū eis disp̄sare potuit) ab officij executione suspensos denunciam⁹. Ne autem ignorans ignoretur: irregulares q̄ secundum canones ab ordinibus prohibentur: et illos qui dispensationis gratia admittuntur seriati duximus per ordinem specificandos. Homicide Aduocati in causa sanguinis. Executores seruoz in publicis administrationibus. Simoniaci Inferuentores symoniacarum pactionū. Et qui labē illi infecti ordines sciēter susceperint. Qui ab hereticis / scismaticis / damnatis / vel nominatim

Decime de quib⁹ sunt soluende.

Cause sanguinis in ecclesia tractari non debent.

Irregulares sunt.

Constitutiones prouinciales Concilij Oronesi

excommunicatis scienter ordines acceperint. Item bigami. Corruptarii mariti. Deo sacratarum virginum violatores. Item excommunicati. vel qui furtive scienter ordines acceperint. et qui in susceptis scienter aliter ministrare presumpserint. Item forasilegi et maxime qui demonibus imolauerunt. Incendiarii ecclesiarum. Omnes tales nisi nostrum vel superioris super hoc requisierint consilium et requisitum habuerint: ab officij sui executione se nonerint suspensos.

¶ Qui ante confessionem officij suum exequi non debent.

¶ Tertum est enim secundum traditiones sanctorum patrum irregulares presumptuose et periculose sine dispensatione ministrare eis quibus non est dispensatum. Adhucimus autem districte precipiendo ut omnes qui in constantia mortalis peccati prius perpetrati: vel propter questus temporalem tantum suscipiunt ordinem: officium suum non exequantur antequam sacerdoti confiteantur.

¶ Clerici sint continentes.

¶ Vero facilitas venie incontinentium tribuat delinquendi: in generali concilio statutum est quod clerici presertim in sacris ordinibus constituti: qui deprehensi fuerint incontinentie vicio laborare: et pro hac causa suspensi officium suum exequi presumperint: non solum ecclesiasticis beneficiis spoliarentur: verum etiam pro hac duplici culpa perpetuo damnentur: ut quos dei timor a malis non reuecat: temporalis saltem pena cohibeat a peccato. Prelati vero qui tales in suis iniquitatibus presumunt persistere: maxime obtentu pecunie vel alterius commodi temporalis: pari subiaceant ultioni. Unde oportet vos archidiaconos officiales et decanos tanto vigilantius super hoc vigilare: quanto negligentius euitatum irreperere malus piculus dinoscitur.

¶ De monitione facienda concubinis sacerdotum.

¶ Concubine sacerdotum moneantur ab archidiacono et precipue a sacerdotibus in quo eorum parochia morantur: ut vel matrimonium contrahant: vel claustrum ingrediantur: vel sicut publice peccauerunt: publice agant penitentiam. Qui autem contra hanc monitionem salubrem obtentu pecunie vel familiaritatis negligens extiterit: penes superadictam subiacebit. Et si ad nullum istorum per monitionem reduci possint: interdicto eis primo pacis osculo et pane benedicto in ecclesia: si persequerentur in obstinatione: ipse et communicantes cum eis excommunicentur: seculari iusticie tradende si non resipuerint.

¶ De pace inter parochianos per rectorem obseruanda.

¶ Magna vobis filij charissimi iniuncta est necessitas pacis obseruande: cum ipse deus pater sit auctor: et amator: qui non solum celestia sed etiam terrestria venit adiuuicem pacificare: et cum non nisi per pacem temporis et pacem pectoris ad pa-

cem preueniat eternitatis. Monemus vos et districte precipimus quatenus pacem quantum in vobis par potest cum omnibus habentes: parochianos vestros munda est moneatis ut in unitate fidei et pacis vinculo uniti inter se corpus sint in christo. Inimicitias (si ex parte fuerint in parochia vestra) diligenter sedantes: amicitias copulantes discordes quantum in vobis est non permittentes quod sol occidat super iracundiam parochianorum vestrorum.

¶ Clerici non nimis potent nec scotallas faciant nec eis intersint.

¶ Num abusus clericis penitus interdicimus quo ad potus equales sumendos se obligant potatores: et ille iudicio talium plus laudatur qui plures inebriat et calices secundiores exhaurit. Unde interdicimus quod nullus alium cogat ad bibendum. Si quis super hoc culpabiliter se exhibuerit: nisi a superiori commonitus satisfecerit cōpetenter a beneficio et officio secundum statuta concilij suspendatur. Bannum quoque scotallarum per sacerdotem prohibemus: et si sacerdos vel clericus hoc fecerit vel scotallis intersit: canonicè puniatur.

¶ De infringentibus laudabilem consuetudinem.

¶ Sed quoniam quidam laici laudabilem consuetudinem erga sanctam ecclesiam pia devotione fidelium introductam ex fermento heretice prauitatis nituntur infringere sub pretextu catholice pietatis: sicut precipimus prauas creationes super hijs non fieri: ita pias et laudabiles consuetudines precipimus obseruari: et qui male nituntur laudabilem consuetudinem immutare: cognita veritate compescantur. sicut in concilio statutum est pro mutatio corporis sepeliri non deferatur: sed post sepulturam si quid datum fuerit in elemosinam recipiatur.

¶ De prohibita missarum venditione.

¶ Reterea venalitatem missarum districte inhibentes precipimus: ne annualibus vel triennialibus missarum faciendis laici vel alij aliquid dare vel legare presumant in testamento. Et ne super hoc aliqua pactio vel actio vera vel sub aliqua specie palliata a sacerdotibus vel alijs mediatoribus fiat prohibemus: et ne superflua multitudie talium annalium quandoque se onerent sacerdotes ad que explenda honeste sufficere non possunt: et propter que illos oportet sub certo precio condictionis habere sacerdotes vel ea vendere alijs facienda ne se exponerent: id de cetero fieri sub pena suspensionis prohibemus.

¶ Fons baptismalis et chryzma ac buccio sint sub sera.

¶ Fontes sub sera clausi teneantur propter forasilegia: chryzma similiter et oleum sanctum sub clauo custodiantur. Si vero is ad quem spectat custodia: incaute ea reliquerit: tribus mensibus ab officio suo suspendatur: et si per eius incuriam aliquid nequam contigerit: grauiori subiacebit ultioni.

**De baptismo et de aqua baptismali
si puer domi baptizetur.**

Baptisterium habeat in qualibz ecclesia baptismali lapideu vel aliud competens vt decenter cooperiat et reuerenter obseruetur: et in alios vsus non conuertatur Aqua vero in qua baptizatus est puer / vltra septez dies nō seruetur in baptisterio. Si vero puer a laico domi ppter necessitatem fuerit baptizatus aqua: propter reuerentiaz baptismi / vel fundatur in igne / vel ad ecclesiam in baptisterium fundenda deferatur: et vas illud vel comburatur vel ad vsus ecclesie deputetur.

Sacerdos interroget laicum quando puer est a laico baptizatus.

Semper interroget sacerdos laicum diligentem cum in necessitate baptizauerit puerum qd dixerit: quid etiam fecerit: et si diligenti pcedēte iquisitione facta sibi plene inuenerit laicum distincte et in forma ecclesiastica baptizasse siue in latino siue in anglico: approbet factus. Sin autem / baptizet puerum dicendo vt supra.

Diaconi preter casus necessitatis baptizare aut penitentiam iniungere nō debēt.

De baptismo et penitentia precipimus: qd diaconi penitencias dare vel baptizare nō presumant / nisi in his casibus cū sacerdos non potest / vel absens est: vel stulte / vel indiscrete non vult: et mors imminet puero vel egroto. Si puer baptizatus fuerit a laico / precedentia & subsequētia immersionem expleantur a sacerdote.

Panni chrysmales tantum cedant in vsu ecclesie.

Panni etiā chrysmales non nisi i vsu ornamentorum ecclesie conuertantur. similiter alia ornamenta ecclesie que pontificales accipiunt benedictionem nullo modo in vsus prophanos deputentur. Et archidiaconus in suis visitationibus an hoc obseruetur diligenter inquirat.

De muliere in puerperio mortua.

Si mulier mortua fuerit in puerperio et de hoc bene confiterit: scindatur si infans viuere credatur / ore tamen mulieris aperto.

De custodia infantium.

Emine cōmonētur / vt pueros caute alāt: et iuxta se de nocte nō collocent teneros / ne opprimantur. Solos in domibus ubi ignis fuerit vel solos iuxta aquas sine custode non relinquant et hoc omni die dominica eis dicatur.

Omnis coniunctio maris et femine extra matrimoniu est mortale peccatū.

In confessionibus et predicationibus sepius et multis locis inculcet et pcpue in maioribus solennitatibus qd omnis coniunctio maris et femine (nisi per matrimoniu excusetur) est mortale peccatum: et si in denuntiatioe huiusmodi salubris doctrine sacerdos negligens inuentus fuerit / tanq fornicator vel consentiens fornicator

tionibus: canonibus punietur.

De confessionibus mulierū audiendis.

Confessiones mulierū audiant extra velus & in propatulo quantū ad visum: non qtu ad auditū. Moneantur etiam laici statim in principio quadragesime confiteri: et cito semper post lapsum / ne peccatus pondere suo ad aliud trahat pccm bñs alud at = trahit.

De pena non confitentium.

Confessiones ter in anno audiantur / ter cōmunicari moneantur. In pascha. In penthecoste. In natiuitate domini. Prius tamen preparent se per aliquam abstinentiā de consilio sacerdotis faciendam. Quicunq autem semel in anno ad minus proprio nō sit confessus sacerdoti / & ad minus ad pascha sacramētū eucharistie non percepit: nisi de consilio sacerdotis duxerit abstinentium: et viuēs ab ingressu ecclesie arceatur et mortuus christiana careat sepultura: et hoc frequenter eis dicatur.

De diffamatis.

Diffamati fama publica vt verisimilibus indicis super aliquo crimine de quo cōuinci nō possunt: moneant semel secūdo et tertio vt cōfiteantur et satisfaciant. Si vero incorrigibiles i negotiatione consiterint: indicatur eis purgatio que occasione pecunie promisse vt obligate in diē nullatenus differatur. Sed si parata fuerit statim prima die et canonum numerus obseruetur. Archidiaconus siue eius officialis seu decanus contra hoc veniens ab officio se nouerit suspēsu.

De modo audiendi confessiones.

In confessione habeat sacerdos vultum humilem / & oculos ad terrā demissos nec faciem respiciat confitentis / maxime mulieris: et patienter audiat quicquid dixerit: et in spiritu lenitatis eam supportet et ei pro posse suadeat et pluribus modis vt integre confiteatur. Alter enī vera nō est confessio. Peccata inquirat visitata sigillatim: inuitata autem nisi a longe et per circumstantias vt expertis detur modus confitendi: & in expertis nō detur occasio noua delinquendi. Personarū nō mina est quibus confitēs peccauerit nō inquirat sacerdos: sed per confessionē potest inquirere vtrū clericus vel laicus: monach⁹ vel sacerdos vel diaconus existat et semper precipue maiora notoria maioribus referuentur. Sunt autem ista maiora peccata: homicidia / sacrilegia / pctā cōtra naturam / incestus / stupra virginum et monialiu / et iniectiones manuum in parentes necnō in clericos / vota fracta et hmoi. Sunt aut casus in quibus nullus nisi solus papa potestatem habeat soluendi vel eius legatus. Absolutio tū talis in articulo mortis nulli deneganda est / conditionalis videlicet: qd si conualescat / apostolico conspectui se presentent. Nichilominus tū talis rei mittendi sunt ad episcopum vel eius penitentiariū. Scmp autem qui mittuntur / deferant secum litteras cō-

Constitutiones prouinciales Concilij Oxonie.

tenentes genus peccati et circumstantias sufficienter: vel ipse sacerdos veniat personaliter cum eis, alioquin non recipiantur.

De denunciatoribus criminum.

Sint autem in quolibet decanatu duo vel tres viri deum habentes pre oculis qui excessus publicos prelatorum et aliorum clericorum ad mandatum archiepiscopi vel eius officialis ipsis denuncient.

De pignore.

Inhibeatur frequenter ne pignus retinere quisquam contendant postquam de fructibus sortem percepit deductis expensis quoniam vltura est.

Qui sunt publice denunciati et excommunicati in ecclesia.

Singulis autem annis in tribus solennitatibus maioribus solenniter excommunicati denuncientur in genere / sortiarum auxilium demonum quoquo modo inuocantes: sacramentis vel sacramentalibus abutentes vel ea ad vltus prophanos conuercentes. Incendiarij: raptores publici: maleciose impediētes executionem rationabili testamentorum.

De communicantibus cum excommunicatis.

Nec ecclesiastice sententie rigor vilesceat precipimus quod omnes scienter communicantes nominatum et publice cum excommunicatis tam diu vigeant sententia simili / nisi citius relapsi fuerint Saluo tenore canonis. xj. q. vltia. Quoniam multos. Vbi dicitur qui possunt sine pena communicare cum excommunicatis. Et nota per ista materia de sen. exco. c. statumimus. et. c. constitutione li. vi. Adde ad istam constitutionem Beccam supra: que incipit. Altissimus de terra.

De veneratione eucharistie.

His adificimus quod cum eucharistia ad egrum fuerit deferenda habeat sacerdos aliquam pyxidem mundam et honestam in qua sit pannus lineus mundissimus: et in ea. l. pyxide deferat corpus dominicum ad egrum linteum mundo superposito et lucerna precedenti: nisi eger valde remotus fuerit. et cruce similiter si fieri potest nisi crux in maius potuerit ad alium egrum deponata. precedente quo a sacerdos quod tintinabulo: ad cuius sonitum excitetur deus: te sine litiō fidelium. Habeat quoque secum sacerdos orarium si minime videri uestolam. Quando tamen eucharistia (sicut diximus) vadit ad egrum. et si eger remotus non fuerit: in superpellicio ad ipsum decenter accedat. Habeatque vas argenteum siue stagnum ad hoc specialiter deputatum quod semper ad egrum secum deferat ut in eo egro dare valeat post sumptam eucharistiam suorum loturam digitorum.

De domibus ecclesiasticis ruinosis reparandis.

Item volumus quod hec constitutio inuiolabiliter obseruetur. Videlicet si rector alicuius ecclesie decreuerit ecclesia sua relicta sine indumentis sacerdotalibus competentibus vel sine libris

vel vtrisque: vel si forte domos ecclesie reliquerit derutas vel ruinosas: de bonis eius ecclesiasticis tanta portio deducatur quod sufficiat ad comparandum hoc / et ad defectus ecclesie supplendos. Item statuimus circa illos vicarios qui soluendo modicam portionem siue pensionem omnes habent ecclesie prouentus. nam cum ad premissa teneantur / talis portio deducta satis poterit et debet inter debita computari semper. cum rationabilis consideratio sit habenda ad facultatem ecclesiasticam deducenda fuerit hec portio. Nota hodie quod ad libros et alia necessaria ecclesie non tenetur rector vel vicarius / sed parochia. ut patet in consuetudine Roberti de Winchelsey Cantuariensis archiepiscopi. que incipit. Ut sciant. als. Ut parochiani. et vtrique scribit.

De venditione decimarum.

Nullus rector ecclesie nobis subiectus decimas ecclesie vendere presumat ante annuaciationes beate marie: cum ad tunc fructus secundum consuetudinem cedere debeant ad debita vel legata soluenda.

De noua impensione a presentatis non prestanda.

Item ne cui cum ecclesiasticis puentibus modica vel magna pensio detur / in fraudem sit in concilio prohibita: est et nos prohibemus.

Et quoniam circa huiusmodi pensiones fraudes sepius solet et simoniaca prauitas perpetrari. Nos ut melius obuemus talibus moribus presentatis et presentati recipimus iuramentum quod nec promissio nec pactio illicita interuenerit: et quod ecclesia non debet amplius obligari quam prius fuit obligata. Similiter inhiibemus ne quis qui prius ecclesie fuit persona / in eadem ecclesia fiat vicarius.

Si bonus et continens fuerit vicarius annuus ne sine causa rationabili amoueat.

Quemus etiam rectores ecclesiarum ne capellanos annuos sine causa rationabili studeant amouere: maxime si honeste fuerint conuersationis / et laudabile de conuersatione sua habeant testimonium.

De incontinētia presbiteri parochialis per rectorem ordinariū manifestanda.

Et si de incontinētia parochialis sacerdotis scandalum ortu fuerit / cum circa hoc vigilas debeat esse rector ecclesie / si per famam vel inquisitionem nobis de hoc consiterit prius quam per rectoris denunciationem tanquam consensu punit arbitrio superioris. Simile de vicariis prepetuis est cōsēdū. Et tā personas. i. rectores et vicarios quam annuos sacerdotes / graniter puniendos esse decernimus: nisi super denunciatione excessiui et precipue incontinētie in quibus notabiles clerici inuēti fuerint in suis parochiis fuerint vigilantes.

De ingressu religionis.

Item doceat frequenter sacerdos populum et prohibeat sub anathemate ne quis a coniugio

transeat ad religionem vel recipiatur nisi per nos aut per licentiam nostram.

De voto non faciendo a mulieribus sine consilio.

Item moneat sacerdos mulieres ne faciant vota nisi cum magna deliberatione aut viros suorum consensu et consilio sacerdotum qui eis consilium adhibere sciunt.

De testamentis facientibus per sacerdotes sine manu laicali.

Recipimus quod laicis frequenter inhibeatur ne testamenta sua faciant sine presentia sacerdotis parochialis: sicut diligunt quod eorum ultime voluntates adimpleantur. Sacerdotibus similiter inhibemus ne testamentum suum per manum ordinem laicalem.

Quid facere debent medici ad egrotos accedentes.

Quia est preceptum animam preciosior longe sit corpore sub interminatione anathematis prohibemus ne quis medicorum pro corporali salute aliquid egroti suadeat quod in periculum anime conuertatur. Verum cum ipsum ad egrum vocari contingit/egroti ante omnia moneat efficaciter et inducat quod medicum iuocet animarum: ut postquam infirmo fuerit de spirituali prouisum: ad corporalis medicine remedium salubrius procedatur. Transgressores huiusmodi constitutionis penam in consilio statutam non euadent.

De religionum diuersitate et multiplici citate vitanda.

Quoniam religionum nimia diuersitas grauem in ecclesia dei confusionem inducit: precipimus quod qui volunt domum hospitalalem seu xenodochium fundare de nouo/ regulam et institutionem a nobis accipiant secundum quod viuant regulariter et religiose.

De sumptione eucharistie per celeberrimum faciendam.

Item in celebratione misse hostiam datum: consecratam sibi met sacerdos ne admoveat ori quia ante perceptionem eam ore suo tangere non debet. Si vero de patena (sicut quidam faciunt) eam sumat post celebrationem misse tam patenam quam calicem faciat aqua profundum vel solum calicem si eam non sumat de patena. Habeat quoque sacerdos iuxta altare pannum mundissimum circumdatum vndique honeste ac decenter cooperum: in quo post suspensiones sacramenti altaris digitos cum labijs ablutos emundet.

De mulieribus ante partum confiteantur et in pariendo habeant aquam paratam.

Item edmoneant sacerdotes mulieres pregnantantes de parochia sua ut cum tempus partus intelligunt instare sibi prospiciant quod aquam habeant promptam et paratam. Et propter periculum mulieres confiteantur antequam in puerperio iacuerint omnia peccata sua sacerdoti: ne subito dolore preoccupante non possint cum voluerint habere copiam sacerdotum. Etiam (quod laudabile est institutum) in quibusdam locis tunc sumant eucharistiam.

De hijs qui clericos occidunt et de pena ipsorum.

Sacri igitur prouisione concilij diffinitum est quatinus si patroni vel advocati aut feudatarii seu vice gerens alicuius domus, rector ecclesie vicarium vel clericum ipsius ecclesie vel per se vel per alios occidere ausu nephario presumpserint: patroni patronatus/advocati advocatia: feudatarii feudum: bicedni bicednatum vel ad quartam generationem amittant: Et posteritas talium in clericorum collegium nullatenus assumatur: nec in regularibus domibus alicuius platee assequatur honorem. Et hoc volumus in ecclesia sepius denunciar.

Curatores occisores clericos puniuntur.

Ille constitutiones sunt posite inter constitutiones prouinciales concilij Droghiden. Ideo illas ad istas constitutiones si placet adde.

De confirmatione diligenter exposita et admonenda.

Sacerdotes frequenter moneant populum ad confirmationem puerorum. Post baptismum enim suscipi debet sacramentum confirmationis: quod si confirmatus adultus fuerit monendus sit dari est per sacerdotes loci ut prius non neglectetur. Item sepe dicatur laicis ne expectent diu aduentum episcopi pro confirmatione. Sed adducant pueros ad eum ubi eum adesse audierint prope quod citius poterunt: et ut ligaturas secum deferant competenter latas. Item pueri confirmati tertia die post confirmationem deportentur ad ecclesias et frontes eorum per manus sacerdotum in baptisterio propter reuerentiam sacramenti abluantur ibidem: et tunc ligature simul igne comburantur. Item nullus teneatur ad confirmationes a patre vel vitrico seu nouerca. Et hec prohibitio publicetur per sacerdotes in ecclesijs.

Confirmatio a posito non neglecto.

De decimis de omnibus et ab omnibus debite persoluentis.

Quia decimas hoc obseruari precipimus ut de omnibus que per annum renouantur ecclesijs quibus debent persoluantur: et precipue ille qui ex diuina lege decime debent vel ex loci consuetudine approbata ita. scilicet ut octa iure debent si de mercedis fructibus vel messorum ecclesie decima tur.

Cōstitutiones prouinciales Concilij De lambeth.

parte non fraudentur quo minus eam plene percipiant. Detentores vero earū decimarum si semel scō et tertio cōmoniti excessum suū non emenda uerint cōcedimus q̄ per capellanos locorum vsq̄ ad satisfactionem cōgruam anathematis vinculo feriātur. Cum autem hi qui decimas detinuerint vel surripuerint ad penitentiam accesserint non admittantur: nisi per se vel per manum sacerdotis sui ei cui decime debentur satisficiant compententer. Item decime tam prediales q̄ alie sine difficultate et diminutione: et cum omni integritate soluantur scđm quod canonū cōuenit institutis. Concedimus etiam q̄ parochiales sacerdotes detentores decimarū in sua parochia potestatem cohercendi habeant et si contumaces fuerint et cōmoniti se non correxerint ipsos excommunicandi. Item nullus laicus per quantamcūq̄ diuturnitatem temporis immunitatem sibi vendicat a prestatione decimarum cum laicus scđm sacrorum canonum instituta decimas prescribere non possit. In prestandis decimis & maxime predialibus nulle deducantur expense. Et sic nota q̄ quilibet sacerdos hic potest excommunicare pro decimis debitis non solutis. Et cū sit criment decimas notorie debitas detinere uidetur q̄ notorie detinenti decimas et alia iura debita ecclesijs possit i paschate licite denegari cor̄p̄ xpi: quia i causa pro manifesto & notorio crimine potest illud cuiuslibet denegari de conserua. distinc. ij. ca. pro dilectione. et ibi per Jo. et archid. Per obstat. c. si sacerdos. de offi. ordi. cum similibus quia loquitur de crimine occulto. vt ibi per doct. Et vide que supra dicuntur iuxta constitutionem Rober. de Wyndchelsei. que incipit Qm̄ propter. in constitu. de merton.

Additio
ex textu.

De bonis clericorum non suadendis.

Sub interminatione anathematis prohibemus vt nullus consiliarius castroꝝ foressarius vel cuiuscūq̄ potestatis balliu⁹ possessiones seu bona clericorum aut religiosorum seu quarūcūq̄ personarū ausu temerario presumat suadere aut eas exactionib⁹ iniustis et opprissionib⁹ quibuscūq̄ indebite usurpare. Q̄ si q̄ cōtra libertatē & hāc prohibitionē nostrā in pprie salutis dispēditi quod deus auertat venire presumpserint et moniti se non correxerint terras earū et archidiaconū loci sine dilatiōe ecclesiastico supponi precipimus interdicto. Extunc demū si ad correctionem non redierit indurati pullatis cāpanis et accensis candelis excommunicētur canonica monitione pmissa. volumus etiam & districte precipimus vt archidiaconi et eorum ministri cum fuerint super hoc ab executoribus requisiti mutuum sibi inuicem prestent auxilium.

Incipiunt constitutiones prouinciales domini Stephani mephani Cantuarien. archiepiscopi edite apud lambeth.

De ornamentis altaris et clericorum circa illud ministrantium.

In theamina corporalia: palle scuelle: mantergia: et alia altaris ornamenta integra sint et munda et sepe abluant per personas a canonibus deputatas: ad reuerentiam saluatoris nostri et totius celestis curie: quā huic sacramento conficiendo & cōfecto non dubium est interesse. Item verba canonis presertim in hijs que ad substantialia sacramenti p̄tinēt plene / integre: et cum summa animi deuotione proferantur. Non tamen ita sit morosus sacerdos in premissis q̄ fastidium ingerat auditōribus et officium suum priuet deuotionis pinguedine. quia iniuste morientes perducunt suauitatem vnguēti. i. pinguedinis aut rationis.

Nullus sacerdos parochialis presumat missam celebrare anteq̄ matutinale persoluerit officium: et primam ac tertiam de die. Item nullus clericus permittatur in officio altaris nisi indutus sit suppellicio tempore quo missarum solennia peraguntur et accendantur due candelæ vel ad minus vna.

Qualiter se habeat sacerdos i audiēdo confessiones.

Sacerdos in penitentia iniungenda diligenter attendat circūstantias criminis: qualitatem persone et genus delicti. tempus et locum: causam et moram in peccato factam. deuotionem animi penitentis. Et hijs consideratis et diligenter pensatis ac districte maiorem vel minorem penitentiā iniungat penitentiam. Item sacerdos ad audiendum confessiones cōmunem sibi eligat locum vbi cōmuniter ab omnibus videri poterit in ecclesia: et in locis absconditis non recipiat sacerdos alicuius / et maxime mulieris confessionem: nisi pro maxima necessitate aut infirmitate penitentis. Item nullus sacerdos alterius parochianum recipiat ad penitentiam: nisi de licentia sui presbyteri vel episcopi. Item sacerdos talem iniungat penitentiam broxi vt viro suo non redatur suspecta de aliquo crimine occulto et enorini: idem de marito est obseruandum. Item in furto / rapina / fraude / symonia / et maxime detentione decimarum seu subtractione alicuius iuris ecclesiastici diligenter sibi caueant sacerdotes ne aliquibus iniungant penitentias: nisi cum satisfactione et restitutione faciēda iniuriæ passis: cum non remittatur peccatum: nisi restituatur ablatū. Item in maioribus criminibus et atrocioribus dubius sacerdos consulat episcopum vel ipsū qui vices eius gerit / aut prouidos et discretos quorum consilio certificatus sciat quos et quāter ligare possit et absolvere. Et ne (q̄ absit) impenitēs penitus in desperationē cadat moncat ipsum diligenter vt bonum quicquid interim possit faciat: vt deus cor suū illustret ad penitentias.

Et hoc idem faciat de eo qui peccatum confitetur et cum ab eo non vult abstinere quo casu munus absolutionis non poterit ei impendi: cum venia non legitur concessa nisi se corrigenti. Item caueat sacerdotes ne peccata ipudent inquant aut noia personarum cum quibus peccauerint: sed circumstantias tantum et qualitatem peccati: cum scriptum sit Deus vitam meam (et non alterius) nunciam tibi.

Qualis debet esse celebraturus/ et se reuelet peccata qualiter punietur.

Probibem⁹ q nullus sacerdos lapsus i mortale peccatum ad altare accedere presumat celebraturus anteq̃ cōfiteatur. Quida enim errant credentes q mortalia peccata delectur per confessionē generalem. Item nullus sacerdos ira/ odio/ vel metu etiam mortis audeat in aliquo detegere alicuius confessionem signo vel verbo specialiter vel generaliter. Et si sup hoc cōuictus fuerit sine spe recōciliationis non imerito debet degradari.

Cum sepe contingat q rectores ecclesiarum ac etiam nonnulli sacerdotes in sacris ordinibus cōstituentis eo q nonnulli (vt eis videtur) quo ad foris penitentia sunt suspecti: vel oīno non confitentur vel ad quosdam accedunt qui nullam ipsos absoluedi vel ligandi habent potestatem. Statuimus q per archidiaconos singulorum decanatuū duo presbyteri idonei preficiantur singulis decanatib⁹ cōpetentis litterature et probate opinionis ad cōfessiones talium audiendas et penitētiis eis deminiungendas: quibus per nos vel vicem nostram gerentē auctoritatē volumus impartiri: firmiter prohibētes ne religiosi monachi vel canonici anachorite subditum alicuius audeāt admittere.

De conseruatione olei et chrisimatis.

Quia magna reuerētia deferatur olei infirmorum ad infirmos et ipso iugant sacerdotes cum magna deuotione et orationū celebritate que ad hec sunt ordinate. Item q ad sacramentū extreme unctionis moneant sepe populum dñi sacerdotes: scz omnes a. rñj. annis et vltra sine fine. Et ad omnes cōmuniter se paratos exhibeant cū necesse fuerit. Item tam sanctū oleum q̃ chrisma sub fidei custodia: clauē adhibita conseruentur: vt non possit ad illa temeraria manus extendi ad horribilia.

De sacramento matrimonij et quando celebretur.

Matrimonij similiter et alia sacramenta eius honore et reuerentia de die in facie ecclesie: nō tamen risu et ioco et derisu ac cōtēptu celebretur. In matrimonio contrahendo semper in tribus dñicis vel festiuis diebus et a se distātib⁹ tribus edictis perquirat sacerdos a populo sub pena excommunicationis de legitimatione sponsi & sponse. Si quis autem sacerdos huiusmodi edictum nō obseruauerit penam nuper in concilio super hoc statutum non euadet. Item prohibeant laicis sacerdotes frequēter in ecclesia sub pena excommunicationis ne dent mutuo fidem de matrimonio cō-

trahendo nisi in loco celebri et coram presbyteris et populis ad hoc cōuocatis.

De sacramēto ordinis et de examinatione.

Quia quanta reuerentia et cordis contritio: ne et animi deuotione sacramentū ordinis sit conferendum ex eo patet q nisi a summo sacerdote. i. episcopo confertur et nō passim nec nisi certis temporibus et ieiunio obseruando non solum ab ordinandis sed ab vniuersa plebe. Hinc est q sanctorum canonum statuta seruantes prohibemus vt nullus ad ordines accedat vel admittatur nisi fuerit canonice examinatus. Item minores clerici ad inferiores gradus nō admittantur/ nisi idoneos habeant presentatores et per testimonij eorum admittantur. Nullus simoniacus/ homicida/ excommunicatus/ usurarius/ sacrilegus et incestuarius/ vel falsarius/ vel aliud habens canonicū impedimentum ad quoscūq; ordines presumat accedere. Item ordinati in hibernia wallia vel scotia maxime sine litteris sui diocelani et nostris cōmendatoz⁹ seu dimissoz⁹ non admittantur ad ordinis sic suscepti executionem in episcopatu nostro nisi magna necessitas vt cum eis dispensetur aliud a nobis inducat: nec etiam tunc admittantur nisi prius constiterit legitime de ipsorum ordinatione: vite munditia pariter et litteratura. Item prohibemus vt nullus abbas vt prioz monachos suos vel canonicos ab alienis (episcopis scilicet) faciat ordinari nisi cum litteris sui episcopi diocelani vel gerentis vices suas assensum suum expremmentibus.

De res ecclesiastice impignoventur.

Nulla et vestimenta sacra aut libros ecclesie nullus laicus iudeus aut xpianus impignorare vel vendere presumat: sed nec possessiones ecclesiasticas vel redditus locare vel infeudare siue alio modo alienare presumat: nisi vrgens necessitas vel euidens vtilitas id exposcat et prius diocelani episcopi ad id consensus accedat. Si quis autem hoc presumpserit id quod fecerit sumptib⁹ proprijs reuocet. is etiam qui sic ecclesiastica beneficia receperit et detinere presumpserit excommunicationis sententia feriat et anteq̃ ea restituerit nullatenus absoluat.

De de bonis ecclesiasticis domus in laico feudo vel fundo edificentur: nec ecclesia laicis tradatur ad firmam.

Quoniam plures non solum filijs et nepotibus suis verum etiam concubinis per patrimonij iesu xpi domos in laico fundo edificare presumunt ad quas ecclesiasticos prouetus deportantes dum proximis consanguinijs bona ecclesiastica cōgregant iram dei et damnationem ppetuam thesaurizant. Ne ergo istud de cetero fiat districtius inhibemus statuentes vt is vel illa qui taliter absq; licētia et assensu diocelani fecerit per annum ad minus a perceptione fructus beneficij sui

Cōstitutiones prouinciales diuersorum Conciliorum.

suspendatur nisi ad cōmonitioneꝝ episcopi vel archidiaconi sui quod fecerit citius emendauerit. **I**tem nullus clericus aliquod beneficium ecclesiasticum alicui laico tradat ad firmam nec etiam fructus decimarum ante separationem eorūdem eis vendere presumat. **S**i quis clericus etiam in casu licito beneficium suū alicui cōmittere voluerit: statuimus vt illud tali cōmittat qui velit & possit domos et edificia ecclesie sustinere et alia onera ipsius parochie episcopalia et archidiaconalia supportare. **Q**ui autē alterius beneficium sic acceperit archidiacono loci presentetur et capitulo & tanq̃ generalis procurator quo ad illud beneficium pro tempore quo inter eos cōuenierit ibidē statuatur omnino.

De inclusi aliquo modo cōstituantur sine licentia episcopi.

Ad hec districtius inhibemus ne inclusi vel incluse constituantur alicubi sine nostra licentia speciali pensatis socijs moribus et qualitate persone: et vnde debeat sustentari. In domibus eorum persone seculares nullatenus hospitentur sine causa honesta et manifesta.

De sententia generali excommunicationis minoris publicanda.

Recipimus vt singulis annis ter vel quater in genere solēniter excommunicentur sortitarij perituri super sacrosancta: incendiarij: usurarij: fures: atrociores raptores: fallarij: maliciose impediētes executionem rationabilium testamētorum. et defensores decimarum: nec absoluantur: nec eis penitentia ab aliquo inferiori iniungat nisi ab ep̃o vel eius vices gerēte preterq̃ in mortis articulo. **E**t tunc iniungatur eis dem q̃ si cōualuerint episcopum adeāt ab eo vel auctoritate sua cōdignam penitentiam suscepturi.

Explicit cōstitutiones domini Stephani mephani edite apud Iamheth. Incipit cōstitutio dominorū Ro. vbychelsey et vby. et sc̃m quosdam Simonis Ellep archiepiscoporum Cantuarien.

Quid parochiani inuenire debent et quid rectores.

S vt parochiani ecclesiarū singulorum archidiaconatū cantuarien. prouinc. sint de cetero certiores de defectibus ipsos cōtingentibus ne inter rectores & episcopos ambiguitas generet pro temporibus successiuis volumus de cetero et precipimus q̃ parochiani teneantur inuenire omnia inferius annotata videlz legendam: antiphonare: graduale: psalteria: tropariū: ordinale: missale: manuale calicem: vestimenta principalia cū calula: dalmatica tunica: et cum capa de choꝛo: cum omnibus suis appendicijs: frontale ad magnum altare cum tribus tuellis. tria superpellicia. vnum rochetus.

crucem processionalem. crucem pro mortuis: thuribulum. laternam. tintinabulum ad deferendū coram corpore xp̃i in visitatione infirmorum. p̃p̃tēdem pro corpore xp̃i honestam. chysmatorium. velum quadagesimale. verilla pro rogationibꝫ. campanas cum choꝛdis ad eadēdem. feretrum pro defunctis. vas pro aqua benedicta. osculatoriū. candelabrum pro cereo paschali. fontem cum sera et reparationē eiusdem. imagines in ecclesia. imaginem principalem in cancello. clausuram cimiterij. reparationē nauis ecclesie interius et exterius tam in imaginibus q̃ in fenestris vitreis. reparationem librorum et vestimentorum quandoq̃ contigerit eosdem reparationibus indigere. **C**etera autem omnia tam in reparatione cancelli q̃ in libris et ornamentis alijs hic nō expressis sc̃m diuersas consuetudines et approbatas locorum rectoribus et vicarijs incūbit in omnibus reparari sumptibus eorūdem.

Incipiunt cōstitutiones domini Simonis Ellep quōdam archiepiscopi Cantuarien. de p̃el byteris annalia celebratibus: et alijs non curatis vt curis deseruant desolatis et ad seruendū curis huiusmodi cōpellendis.

Simon permissioe diuina Cantuarien. archiep̃s totius anglie primas et apostolice sedis legatus &c. **E**strenata generis humani cupiditas cuius conatus nisi iusticia sua virtute reprimere ita sibi inata malicia excreceret q̃ charitas extra mundi terminos exularet. **S**ane cōmunis ad nos p̃duxit querela et magistra rerū experientia manifestat: q̃ moderni tēporis sacerdotes adeo iam cupiditatis et acidiē vicia infererūt q̃ stipendijs cōnabilibꝫ nō cōtēti pro labore salaria bēdicāt et recipiūt excessiua: salutarīq̃ laborū sp̃etis exercitijs adeo delicatis student voluptatibus q̃ ecclesijs vel capellis parochialibus et curis aiarum de seruire seu intendere tanq̃ parochiales p̃elbyteri etiā oblati sibi cōgruis salarijs recusant penitus et cōtemnūt: annalia pro viuīs et defunctis peculiari quodam ocio celebrantes. **S**icq̃ parochie & capelle plures nostre prouincie inofficiate remanēt capellanis parochialibus imo curatis p̃p̃rijs nō absq̃ graui aiarū periculo destitute. **S**acerdotesq̃ predicti sic delicati et cupidi: salarijs excessiuis huiusmodi saturitati euomunt: indomiti delirant: et deficiūt et post ventris ingluuiem et varias carnis illecebras spumāt in libidinem: et tandem in malorum boꝛaginem penitus demerguntur: in viroꝝ ecclesiasticorū detestabile sc̃andalum et exemplum perniciosum laicorum. **H**uic ergo morbo pestifero mederi salubriter et celeriter cupientes de fratrum nostrorum consilio et assensu statuimus et ordinamus q̃ capellani quicunq̃ non beneficiati p̃sertim idonei curis

aiarum et ecclesiis seu capellis parochialibus modera-
tis sibi constitutis salariis inferius plenius disci-
bendis: postpositis priuatis seu peculiaribus obse-
quiis quoruncumque ante oia officiarum intendere te-
neantur: cum per loci diocesanum seu ordinarium
iudicem in hac parte competentem fuerint requi-
siti. Et si ut premittitur infra. xx. dierum spaciuz
cessante impedimento legitimo non paruerint euz
effectum eo ipso se suspensionem ab officio nouerint
incursum. Statuimus etiam et ordinamus quod ca-
pellani et annuales missas celebrantes et ceteri cu-
ris aiarum non intendentes quinque marcis. ecclesiis
vero seu capellis parochialibus et cure eiusdem imine-
ti officiantes. vi. marcis pro stipendiis annuis debe-
ant contentari: nisi locorum diocesanum propter am-
plioris parochie sollicitudinem vel aliam causam
legitimam aliter pro suo arbitrio duxerit ordinan-
dum. Si quis vero sacerdotum huiusmodi nostre
prouincie amplioris summam quam ut prefertur quouis
exposito colore per annum integro seu rata temporis eiusdem
receperit: nisi intra mensem fabrice ecclesie in qua
diuina celebrauerit summam ipsam excedentes resti-
tuerit / sententia suspensionis ab officio suo incur-
rat ipso facto. Et soluens si persona ecclesiastica
fuerit puniatur in duplum: et sic excoisue solutum
in pios usus iuxta arbitrium loci diocesanum conuer-
tendum est. Et ut amplius sacerdotibus euagandi
materia subtrahatur / ipsorumque mores et vita ci-
tius cognoscantur. volumus et ordinamus ne quis
sacerdos de una diocesi ad aliam se transferens ad-
mittatur ibidem nisi diocesano loci ad quem se trans-
tulit litteras commendatitias ostendat episcopi in
cuius diocesi antea proximo morabatur. Absolu-
tionem vero ipsorum qui prefatas suspensionum
sententias incurrerint: nobis et consueuimus nostris
locorum diocesanis specialiter reseruamus quas
demus post publicationem debitam premissorum
iuxta canonum exigentiam ligare propter iuris
ignaros et simplices tenore presentium declara-
mus. fraternitati igitur vestre committimus et ma-
damus firmiter iungentes quatinus premissa oia
et singula in diocesi nostra celeriter publicetis et
executioni debite demandetis. Et quid feceritis in
hac parte nos citra festum purificationis beate ma-
rie virginis proximo nunc futurum certificare cu-
retis per litteras patentes hanc seriem continentes.
Data apud lameth. xvi. kalendas decembris.
Anno dni millesimo. lxxij. et consecrationis nostre
Anno decimotertio.

**Casus in quibus iudex ecclesiasticus
potest cognoscere: regia prohibitionem non
obstante: concessi per chartam regiam.**

Edwardus dei gratia rex anglie et francie et
dnus hybernie. dux aquitanie: Omnibus ad
quos prefates littere puenierint salutem. Sciatis
quod dudum temporibus progenitorum nostro-
rum quodam regum anglie in diuersis parlamen-
tis suis et similiter postquam regni nostri gubernacu-
la suscepimus: in parlametis nostris per prelatos
et clericos nostri regni plures articuli continentes

grauamina aliqua ecclesie anglicane et ipsis pre-
latis et clero illata ut in eisdem assereretur porre-
cti fuissent: et cum instantia supplicatum ut inde
apponderetur remedium opportunum ac nuper in
parlamento nostro apud lincolni. anno regni no-
stri. xi. articulos subscriptos et quasdam respon-
siones ad aliquas eorum prius factas coram con-
silio nostro recitari / ac quasdam responsiones cor-
rigi: et ceteris ecclesiasticis subscriptis per nos et
dictum nostrum consilium fecimus responderi. quo-
rum quidem articuloz et responsionum tenores
subsequitur in hunc modum. In primis laici im-
petrabant prohibitiones in genere super decimis
oblationibus: obuentionibus: mortuariis: violen-
ta manuum iniectione in clericum vel in conuer-
sum et ad penam canonicam imponendam. Rex
ad illum articulum respondet quod in decimis / obla-
tionibus / obuentionibus / mortuariis / quando sub
istis nominibus ponuntur prohibitioni regie non
est locus etiam si propter detentionem istorum diu-
tinam ad estimationem pecuniarum veniatur eorum-
dem. Sed si clericus vel religiosus decimas in hor-
reo suo congregatas vel alibi existentes vendide-
rit alicui pro pecunia coram iudice ecclesiastico lo-
cum habet prohibitio: quia per venditionem res
spirituales fiunt temporales et transferuntur decime
in catalla. Item si sit contentio de iure personarum
originem habens ex iure patronatus et earundem
decimarum quantitas extendat se ad quartam par-
tem bonorum ecclesie locum habet regia prohibi-
tio: si hec causa coram iudice ecclesiastico ventile-
tur. Item si prelati imponat penam pecuniariam
alicui pro peccato et petat illam: regia prohibitio
habet locum. verumtamen si prelati imponant pen-
as corporales / et illi sic puniendi velint huiusmo-
di penas per pecuniam sponte redimere non habet
locum regia prohibitio si coram prelatis pecunia
ab eis exigatur. Insuper si aliquis manus violen-
tas iniecerit in clericum pro violenta pace: debet
emenda fieri coram rege: pro excommunicatione
vero coram prelato: nec in talibus regia prohibi-
tio habet locum. In diffamationibus vero corri-
gant prelati supradicto modo regia prohibitionem
non obstante. Item si aliquis in fundo suo mo-
lendum exerit de nouo et postea a rectore loci
exigatur decima: de eodem exhibetur prohibitio
sub hac forma. Quia de molendino tali hactenus
non fuerint solute decime prohibemus etc. et sen-
tentiam excommunicationis si quam hac occasione
prouulgaueritis reuocetur oino. Responsio in ta-
li casu nunc extitit prohibitio de voluntate prin-
cipis / et decreuit talem perpetuo non exire. Item
si aliqua causa vel negocium cuius cognitio spe-
ctat ad forum ecclesiasticum et coram ecclesiastico
iudice fuerit iudicialiter terminata et transierit in
rem iudicatam: nec per appellationem fuerit sus-
pensa / et postmodum coram iudice super eadem
re inter easdem personas questio moueatur et po-
betur per testes vel instrumenta talis exceptio in
foro seculari non admittit. Nullum quoniam eadem causa di-
uersis rationibus coram iudicibus ecclesiasticis et
secularibus ventilatur ut supra patet de violenta

Declaratio carthe et litterarum regis.

manuū infectio in clericū: dicunt q̄ nō obstante ecclesiastico iudice curia regis ipsum tractat negotiū: ut si expedire videtur ecclesiastico iudicio nō obstante. **I**tem littera regia ordinariis dirigit aliquādo que aliquos suos subditos excoicationis vinculo inodant quo eos absoluant intra certū diem. alioquin q̄ cōpareant responsuri quare eos excoicarunt. **R**espondeo rex decreuit q̄ talis littera nunq̄ exire in posterum permittatur nisi i casu quo possit inueniri regiam libertatē per excoicationē ledi. **I**tem barones de staccario dñi regis vendicantes sibi ex p̄uilegio q̄ non debent extra locum illum conquerenti cuiq̄ respondere extendunt illud p̄uilegiū ad clericos cōmorātes ibidē vocatos ad ordines seu ad residentiam et diocesis inhiibent ne aliquo modo aliqua be causa dñz sunt in staccario et in seruicio dñi regis ipsos trahant ad iudiciū quoquo modo. **R**espon. dñō regi q̄ clerici suis obsequiis intendētes si delinquāt per ordinariū ut ceteri corrigantur in tēpore quo occupantur circa staccarium ad residentiam in suis faciendam ecclesijs nō teneantur. **H**ic additur sic de nouo per cōsiliū dñi regis rex et antecessores sui a tempore cuius memoria cōtractū non existit: vñ sunt q̄ clerici suis imorantes obsequiis dñi obsequiis suis intenderint ad residentiam in suis beneficijs faciendam minime cōpellantur nec debet dici tendere in p̄iudiciū ecclesiastice libertatis qd̄ pro rege et republica necessarium inuenitur. **I**tem ministri dñi regis ut vicecomites et alij ingrediuntur feudum ecclesie ad distinctiones faciendas et aliquādo capiunt aialia rectorū in via regia quando non habent terras nisi ad ecclesiam pertinentem. **R**espon. placet dñō ne distinctiones fiant de cetero huiusmodi nec in via regia nec in fundis quibus olim ecclesie sunt dotate distinctiones. vult tamen fieri in possessionibus a personis ecclesiasticis acquisitis. **I**tem quandoq̄ aliqui confugientes ad ecclesiam abiurant terram scdm̄ regni cōsuetudinē et p̄sequūt eos laici vel inimici eorum a publica strata per eodē abstractuntur et suspenduntur vel statim decapitātur: et dñi sunt in ecclesia custodiuntur per armatos infra cimiterium / et quandoq̄ intra ecclesiam ita arcte q̄ non possunt exire locū sacrū causa superflui ponderis deponendi: nec p̄mittit necessaria victui ministrari. **R**ñō. qui terram abiurant dum sunt in strata publica sunt in pace regis nec debent in aliquo molestari. **E**t dñz sunt in ecclesia quin possunt habere vite necessaria et exire libere pro obsceno pondere deponendo non arceātur confugi ac etiā non sunt in ecclesia custodes eorū non debent morari infra cimiterium nisi necessitas vel euasione periculū hoc requirat. **P**lacet etiam dñō regi ut latrones et appellatores quandoq̄ voluerint sacerdotibus possint sua facinorosa confiteri sed caueāt confessores ne erronee huiusmodi appellatores informēt. **I**tem petitur q̄ dñi rex et regni magnates non onerent domos religiosorum vel ecclesiasticas p̄sonas pro corrodij pensionibus vel p̄ohendinationibus faciendis in domibus religiosi et alijs locis ecclesiasticis in carris et equis ibi mittendis:

cum per hoc p̄dictę domus depauperentur cultusq̄ diuinus in hac parte diminuat et p̄pter huiusmodi onera cōpelluntur sepissime p̄sbyteri et alij ministri ecclesiastice diuinis officijs deputati a locis residere sup̄dictis. **R**ñō placet dñō regi q̄ super contentis in petitione de cetero indebite non onerētur. **E**t si per magnates et alios contra fiat: habeant inde remediū iuxta formam statutorū tēpore Edwardi dñi regis patris regis nūc editoris. **E**t fiat cōsumile remediū de corrodij et pensionibus per coercionem exactis de quibus non fit mentio in statutis. **I**tem si aliqui de tenura dñi regis aduocati corā ordinario extra parochiam vbi degunt sibi p̄pter suam cōtumaciā manifestam excoicentur: ac post. xl. dies pro corā capione scribatur p̄tendunt se p̄uilegiatos q̄ extra villam seu parochiam suam non debent vocari et sic denegat breue regis p̄ capione earūdem. **R**ñō nunq̄ fuit negatum. s. breue regium nec negabitur in futurū. **I**tem petitur q̄ persone ecclesiastice quas dñs rex ad beneficia p̄fētat ecclesiastica: si episcopus eos non admittit vtputa p̄pter defectum scientie: vel aliam causam rationabilem non subeant examinationem laicorum personarū in casibus antedictis p̄out hys temporibus attentatur de facto cōtra canonicas sanctiōes sed adeant iudicem ecclesiasticum ad quem de iure pertinet de remedio p̄out iustū fuerit cōsequēdo. **R**ñō de idoneitate persone p̄fētate ad bñficiū ecclesiasticum pertinet examinatio ad iudicem ecclesiasticum et ita est hactenus vñtatum: et sic fiet in futurum. **I**tem si vacet aliqua dignitas vbi electio est faciēda petūt q̄ electores libere possint eligere absq̄ incussione timoris et a q̄cūq̄ potestate seculari et q̄ cessent p̄ces et opp̄ressiones in hac parte. **R**espondeo fiant libere iuxta formam statutorū et ordinatiōem. **I**tem licet clericis corā seculari iudice non debeat indicari / nec cōtra ipsum aliquid fieri per quod ad periculū mortis vel mutilationem membri valeat perueniri. seculares tamen iudices clericos ad ecclesiam fugientes et reatus suos fore confitentes faciunt ab iurare regnum et eorum abiurationes admittunt ex illa causa q̄ illorū iudices super hys nō existunt: sicq̄ datur laicis indirecte potestas huiusmodi clericos cruciandi si ipsos post abiurationes in regno contigerit inueniri: super quo p̄clati et clerici petūt tale remediū adhiberi ut immunitas ecclesie ecclesiasticarum personarum conseruetur illesa. **R**ñō clericus pro feloniam fugiēs ad ecclesiam pro immunitate ecclesiastica obtinenda asserens se esse clericum regnum non compellitur abiurare: sed legi regni se reddens ecclesiastica gaudebit libertate iuxta laudabile cōsuetudinē regni hactenus vñtata. **I**tem q̄ confessio coram illo q̄ non est iudex constitutus emissā non teneat / nec sufficiat ad faciendū p̄cessum vel sententiā p̄ferendā. quidā tñ seculares iudices clericos qui de foro suo i hac pte nō existit reatus p̄prios et enor̄mes vel puta furta: roberias: homicidia corā eis p̄fētes admittunt accusationē aliorū quam ipsi communiter notam appellant facientes non liberant

prelatis eorum post premissa quod super hijs fuerit
sufficienter requisiti licet coram eis etiam per con-
fessionem propriam iudicari vel condemnari ne-
queant absque condensatione ecclesiastice libertatis
Responsio appellatorum in forma debita tamque cleri-
co per ordinarius petito libertatis ecclesiastice be-
neficijs non negatur. Nos consulentes statui
ecclesie anglicane et tranquillitati et quieti prela-
torum et clericorum predictorum quatinus de iure
poterimus ad honorem dei et emendationem sta-
tus dicte ecclesie prelatorum et cleri predictorum
omnes et singulas responsiones predictas et oia
singula in eisdem responsionibus contenta rati-
ficantes et approbantes et pro nobis et heredibus
nostris concedimus et precipimus imperpetuum in-
violabiliter observari: volentes et concedentes pro
nobis et heredibus nostris quod predicti prelati et cle-
ricus eorumque successores imperpetuum in premissis iur-
isdictionem ecclesiasticam exercent iuxta tenore
responsionum predictarum absque occasione
inquietationis vel impedimento nostri vel heredum
nostrorum seu ministrorum nostrorum quorum-
cunque. In cuius rei testimonium has litteras fieri
fecimus patentes teste meipso apud Eboraciam. xxiij
die mensis nouembrijs Anno regni nostri. xiiij. et.

**Littera domini regis directa iusticia
viris suis p moderanda phibitione regia.**

Et iusticiarijs salutem. Circumspecte aga-
tis de negotio tangente dominum nostrum vin-
cent. et eius clerum non puniendo eos si placitum
tenuerit de hijs que mere sunt spiritualia videli-
cet de correctionibus quas faciunt prelati p mor-
tali peccato: videlicet pro fornicatione adulterio
et huiusmodi pro quibus aliquando infligitur pe-
na corporalis aliquando pecuniaria maxime si co-
uictus fuerit liber homo. Item si prelatum puniat
pro cumiterio non clauso. ecclesia discooperta vel
non decenter ornata. in quibus casibus alia pena
non potest infligi nisi pecuniaria. Item si rector
petat a parochianis oblationes decimas debitas
et consuetas vel rector agat contra rectorem de de-
cimis maioribus vel minoribus dummodo non pe-
tatur quarta pars alicuius ecclesie. Item si rector
petat mortuarium ubi mortuarii dari consuevit
Item si prelatus advocatus ecclesie petat a recto-
re pensionem sibi debitam. Omnes huiusmodi pe-
titiones faciende sunt in foro ecclesiastico. Item de
violenta manuum iniectione in clericum et in cau-
sa diffamationis concessum fuit alias quod placitum
inde teneatur in curia christianitatis dummodo non
petatur pecunia sed agat de correctionibus pecca-
ti. In omnibus causis predictis iudex ecclesiasticus
cognoscere debet non obstante regia prohibitione
licet porrigatur. Melius est tamen quod non faciat nisi
si regiam consultationem obtineat.

**Sequitur constitutio domini Simonis
et lep. de festis sanctorum observandis.**

Simon permissione divina Cantuariensi. ar-
chiepiscopus totius aglie primas et apostolice
sedis legatus Venerabili fratri nostro Roberto

dei gratia Sacrum episcopo salutem: et frater-
nam in domino charitatem. Ex scripturis sacris
didicimus vicia sepe se ingerere et se virtutes esse
mentiri: dum videlicet sub figmento sanctitatis ad
excedenda proceditur et sub specie cultus divini ad
abominabilem deo victimam properatur. Ab exor-
dijs namque conditionis humane die distaxat septimo
hebdomade statuit omnium conditor ab operibus
abstinendum. Sed succedente tempore gratie mi-
litas edicit ecclesia dies plurimos ab omnibus ca-
tholicis ferandos. Ex quibus postmodum tolerante
ecclesia propter usus hominum et propter ope-
randi necessitatem nonnullos a feriandi ritu sub-
traxit et quosdam in diversis catholicorum parti-
bus festivos superaddidit localiter observandos: quod
quasi a primordijs ob reverentiam sanctorum in
festivandi consuetudinem introducti fuerunt: in
constantia tamen humana (ut plerumque) in deterio-
riora labente quod in electorum dei receptum erat ho-
nozem conuersum est in blasphemiam dum videli-
cet conuenticule negotiationes et alia exercitia il-
licita diebus huiusmodi potissime ingeruntur: quod
vero ad deuotionis parabatur compendium: in
dissolutiois erigitur cumulus: dum in ipsis festiuita-
tibus in taberna potius quam ecclesia comestationes
et ebrietates uberius abundant quam lachryme et ora-
tiones: lasciujs insistunt et contumelijs magis quam
ocio contemplationis. Et quod pretermittendum
non est mercennarij sine quorum operibus respu-
blica regi non poterit sub colore licito sic ab operi-
bus mechanicis diebus etiam quos sibi festivos co-
stituerunt a sanctorum vigilijs abstinent licet non
minus per hebdomadam capientes preterea de sa-
lario per quod respublica grauiter retardatur quod
potius impeditur nec propter dei honorem sicut
deceret sabbatizant: sed etiam iuxta premissa dei
ipsi et sanctam ecclesiam in diebus huiusmodi
per abominationes suas pessimas scandalizant:
tamque solennitates ipse ad prophetationis et peruer-
sitate exercitij gratis fuerint instituite: que quanto
magis protenduntur immo tantum magis cultores
abusioni huiusmodi in suis excessibus insolentescunt.

At igitur superstitiosis aduersionibus et etiam
fraudulentis mercennariorum huiusmodi conie-
cturis occurratur et eorum attenuetur occasio et
memorie sanctorum feriande iuxta primam eccle-
sie institutionem in debita habeantur veneratio-
ne reservata facultate viris ecclesiasticis aliisque ma-
ioribus ac libitulis sufficientibus quorumcunque
sanctorum prout eis placuerit ad dei honorem in
suis ecclesijs vel capellis solenniter venerandi de
fratrum nostrorum consilio dies festos preterenti-
bus inferere durimus quibus videlicet ab vniuer-
sis populorum operibus etiam respublice utilibus
per nostram Cantuariensem. puinciam fuerit regula-
riter abstinendum. In primis sacrum diem dominicum
ab hora diei sabbati vespertina inchoando obseruan-
dum non antea preueniendum ne iudaice profes-
sionis participes videantur quod etiam in festis que
suas habent vigilijs observetur. Item festa nati-
uitatis domini: sanctorum Stephani. Iohannis
Innocentij. sancti Thome martiris. Circunci-

di. dies festi
obseruan

quarte p
tis excef-
sio.

Constitutiones provinciales Concilij Londonien.

tionis. Epiphanie dñi. Purificationis beate marie. sancti Mathie apostoli. Annunciationis beate marie. Pasche cum tribus diebus sequentibus sancti Marce euangeliste. apostolorum philippi et iacobi. Inventionis sancte crucis. Ascensionis domini. Pentheco. cum tribus diebus sequentibus. Corporis xpi. Natiuitatis sancti Johannis baptiste. apostolorum Petri et Pauli. Translationis sancti Thome. sancte Marie magdalene. sancti Jacobi apostoli. Assumptionis beate marie. sancti Laurentij. sancti Bartholomei. natiuitatis sancte Marie. Translationis sancte crucis. sancti Mathie apostoli. sancti Michaelis. sancti luce euangeliste. apostolorum Simonis et Jude. Omnis sanctorum. sancti Andree apostoli. sancti Nicolai. Conceptionis beate marie. sancti Thome apostoli. Solennitatis dedicationis ecclesiarum parochialium: et sanctorum quibus ecclesie parochiales dedicantur: aliasq; festa que in singulis dicte provincie dioce. per locorum ordinarios ex certa scientia peculiariter indicuntur. Nobis igitur mandamus quatinus premissa omnia et singula ad subdito vestrorum noticiam deducentes eos moncatis et efficaciter inducatis ut festa superius connumerata prout suis acciderint temporibus summo opere observentur et debito venerentur honore. Et ad parochiales eorum ecclesias reuerenter diebus ipsis accedant: missarum et aliorum divinarum officiorum complementum expectent pro ipsorum ceterorumq; fidelium viuorum et defunctorum salute deum deuote et sinceris mētibus oraturi. sic sanctorum discurrendo solennia ut ipsi et alij catholici pro quibus orauerint sanctos quorum festa celebrauerint intercessores mereantur habere apud deum. Intimetis etiam subditis vñs huiusmodi / q; reliquis sanctorum festiuitatibus impune poterunt ad opera procedere consueta. Si vero aliqui operarii conductitij occurrerint q; festis peculiaribus nō ut prefertur indictis a consuetis operib; nō cessare presumpserint ut sic festum premissa eos non defraudent quorū ministerio se astrinxerint ipsos a superstitionibus huiusmodi canonicè compescatis: et faciatis per alios compesci ecclesiasticas per censuras. Et quid feceritis in premissis nos citra festum natiuitatis sancte marie virginis proxime nunc futurum certificetis p; vñas patentes lras harum serie continētes.

C Data apud Maghefeld. xvj. kal. augusti. anno domini Millesimo. ccc. lxij. et nostre consecrationis. xij.

De iuramento sacerdotis et obedientie rectoribus et vicariis prestanda. Et est constitutio domini Roberti de vbinchelsey Cantuarien. archiepiscopi Anno domini Millesimo. CCC. b.

Presbiteri necnō alij sacerdotes stipendia rñ proprijs sumptibus vel per amicos vel per alios sustentati diuina celebrātes in archiepiscopatu nostro non recipiant oblationes: portiones: obuentiones denariorum per requisita tricē

nalia vel aliam partem certam quorū prefertis oblationes pro corporibus mortuorū presentib; non obtenta licentia a rectoribus vel vicarijs ecclesiarum in quibus celebrauerint vñlo modo nec asportent in preiudicium rectorum vel vicariorū ecclesiarum predictarum vel eorum vicem gerentium ne sententiam maioris excommunicationis in hac parte latam incurrant: imiscendo se vt pus in diuinis. Predicti vero presbiteri die dominica vel festina post admissionem suam iurabunt corā rectoribus vel vicarijs seu eorum vicem gerentibus si nulli vicarij sint ibidem. alioquin corā ipsis vicarijs vel locorum parochianis inter missarum solennia aperte coram ipsis sacrosanctis euangelijs inspectis et tactis q; ecclesijs parochialibus et capellis in quibus diuina celebratur eorumq; rectoribus vel vicarijs seu eorum loca tenentibus: vel quorum interest nullum oīno inferent preiudicium circa oblationes: portiones: obuentiones denariorum per requisita tricēnalia et iura quocunq; nomine censeantur. immo quatinus de iure est eosdem obseruabunt indemnes i premillis et singulis premissorum. Furent etias specialiter predicti sacerdotes q; obia / scandala / rixas / aut cōtentiones inter rectores et parochianos nullo modo sustineant aut aliquo modo foueant: sed quatinus in eis est concordiam nutriendam et conseruandam inter eosdem. Et in dicto archiepiscopatu nostro non celebrent diuina sed eis interdicitur expresse donec predicta iuramenta prestiterint vel saltem non stet per ipsos quo minus present. Et si celebrent in loco sic interdicto irregularitatem incurrant preter alias penas quas canones indicūt cōtrarium facientibus. Et si fuerint moniti coram archiepiscopo seu officiali eius se infirmasse predictum iuramentum vel si fuerit diffamati et se purgare nequeunt amouebuntur omnino et tāq; per iuri iterdicatur eis predicta celebratio in dicto archiepiscopatu nostro donec sup hoc fuerit canonice dispensatum. Item non audiant confessiones parochianorum vel capellanozū in quibus miniftrauerint nisi in casibus a iure permissis. nec oblationes huiusmodi ecclesie sibi appropriabunt. et si sic crimen sacrilegij incurrunt: nisi licentia presidentium petita sit et obtenta. Item debent interesse cancello matutinis vespers et alijs diuinis officijs et debitis horis induti superpellicijs que sibi proprijs expensis prouidebunt et non in navi ecclesie in cimiterijs nec in campis erūt. Et si fuerint requisiti vel commoniti super hñs per presidentes non reddant se elatos nec erigant vertices contra presidentem nec propter hoc excitabūt alios quos qui foueant et protegant Et q; ad interessendum predictis horis et magnis missis debet eis inungi virtute obedientie q; sint presentes canones legētes et psalmizantes. **D**icti vero presbiteri dictis diebus dominicis et festiuis / vel si corpus presens adest suas missas post lecturā euangelium maioris misse incipiant et compleant et non prius nisi de licētia rectoris vel vicarij speciali obtenta. **I**tem presbiteri non detrahant rñioni: bus et vicarijs ecclesiarum vel capellarum vbi ce

leb:atterint sed humiliter prebeant et facient de-
bitam reuerentiam. Dicti vero rectores vel vica-
rii vel eorum locum tenentes debent benigne re-
cipere iuramentum predictum et habebunt copiam
in ecclesijs de premissis. Item non exercebunt ta-
bernas nec spectacula nec cellas meretricum nec
ludos noxios vel prohibitos.

Constitutio domini Roberti de Win-
chelsey Cantuarien. archiepiscopi de pre-
biteris stipendiariis oblationes et alias
obventiones in ecclesijs percipientibus
rectorum aut vicariorum licentia non ob-
tenta: ac postmodum remota per dominum
Wilhelmum courtenay Cantuarien. archi-
episcopum in concilio provinciali in cra-
stino conceptionis beate marie: sub anno
domini Millesimo. & c. re. primo. Lon-
donie celebrato. et publicata fuit in con-
cilio Drovi. die lune post festum purifica-
tionis beate marie Anno domini supradic-
to et in singulis diebus istius concilij se-
quentibus.

Um secundum legem diuinam
ex qua sanctorum patrum emana-
runt postmodum instituta non li-
ceat alicui terminos transgredi
alienos: nec in alterius mellez
mittere falcem suam: graue pro-
fecto censent committere culpam
viri ecclesiastici et presertim in
sacerdotali ordine constituti qui christidelius obla-
tiones ceterasque emolumenta et comoda ad rectores
seu vicarios ecclesiarum: in quibus ad diuinorum
celebrationem de ipsorum licentia sunt admissi spe-
ctantia absque eorum conuentione auferre et in usus
proprios conuertere non verentur non attenden-
tes quod in rebus hominum nequa furti sed etiam sacrilegij
crimine contrahitur ac inde traditori qui loculo-
rum dominorum furti extiterat substractores seu inuaso-
res rerum ecclesiasticarum merito comparant. quapro-
pter felicitis recordationis Robertus Winchelsey
quondam archiepiscopus Cantuarien. predecessor noster
in concilio provinciali hanc auaricie pestem omni vo-
lens qua potuit vigilantia extirpare deliberatione
provida statuit et maturam. **P**re-
sbyteri stipendiarii nec alij sacerdotes propriis sumptibus aut
alienis sustentati in puincia nostra Cantuar. diui-
na celebrantes oblationes: portiones: obuentio-
nes: denarios per quesita tricennalia seu aliquam cer-
tam quotam parte presertim oblationum pro corpo-
ribus mortuorum presentibus a rectoribus vel vi-
cariis ecclesiarum in quibus celebrauerint non ob-
tenta licentia acciperent villo modo nec in pundi-
cium rectorum vel vicariorum predictorum aut eorum vi-
cem gerentium quolibet asportaret. **Q**uod si presby-
teri huiusmodi aliquo die dominico vel alio festiuali

postquam ad diuinorum celebrationem per eos ad quos
pertinet fuerint sic admissi coram rectoribus seu
eorum vicariis gerentibus si vicarij ibi desint. Alio-
quin coram ipsis vicariis et locorum parochianis in-
tra missarum solennia sacrosanctis dei euangelij in
spectis presentent publice iuramentum quod ecclesijs pa-
rochialibus vel capellis in quibus diuina celebrant
earumque rectoribus seu vicariis aut eorum loca te-
nentibus seu alijs quorum interest circa oblationes
portiones obventiones denarios per quesita tricen-
nalia vel alia iura quocumque nomine censcantur nul-
lum inferent preiudicium seu tacturam imo quatenus
ad ipsos pertinet ecclesias et personas prefatas in
premissis singulis indemnes penitus conseruabunt
horumque odia scandala rixas et contentiones inter
rectores et parochianos nullatenus suscitabunt:
nec fouebunt aliquo qualiter suscitata: sed concordiam
et amorem nutriunt quatenus attinet ad eosdem
Prohibuit insuper predecessor noster et prohibe-
ri voluit et etiam interdici ne presbyteri supradicti
diuina presumant in ecclesijs hominum celebrare postquam
sub forma hominum iuramentum presbiterint si rectores
aut vicarij aut ceteri supradicti voluerint et pe-
tierint sic iurari: et si dicti capellani coram iudice co-
presenti sup violatione iuramenti premissi per proba-
tiones legitimas seu quia diffamati sup hoc legi-
time vocati ad iudicium canonice nequiuert se
purgare fuerint sic conuicti statuit quod inde penitus
sint amoti nec ad diuinorum celebrationem alicubi
admittant in parochia (als puincia) ascripta quo-
uisque sup crimine prius sic commissi fuerint canonice
cum eis dispensati. **I**tem quod non audiant confessiones
parochianorum ecclesiarum vel capellarum in quibus
diuina celebrant nisi in casu licito vel permissio.
Quod matutinis magnis vespers missis et alijs
diuinis officiis debitis horis diebus dominicis et
festiuis induti superpellicijs (de quibus sibi expen-
sis proprijs prouidebunt) cum ceteris ecclesiarum
ministris qui in diuini cultus adiutorium et augmen-
tum in ipsis debeant ecclesijs interesse nec eis in na-
ui ecclesie in qua admissi sunt (ut presertim) seu ci-
minerio aut alias in capto liceat tunc vagari. **E**t
si super his per eos quos ecclesijs tunc preesse con-
tigerit conuicti fuerint seu correpti: ceruices suas
contra ipsos propterea non erigant nec tumidos se
ostendant. **Q**uod correptionis huiusmodi occa-
sione contra rectores vicarios seu eorum vicari-
gerentes hominum alios qui insolentibus suis assistant ip-
sosque foueant nullatenus commouebunt sed his omni-
bus supradictis se exhibebunt humiles reuerentiamque
debitam impendant. **D**icti vero presbyteri dictis do-
minicis diebus et festiuis vel alijs si corpus defun-
cti alicuius affuerit demum post lectum maioris misse
euangelium missas suas incipiant et non prius: nisi
de licentia rectoris vel vicarij aut alterius vices ge-
rentis specialiter preobtenta. presbyteri quoque pre-
fati rectoribus vel vicariis ecclesiarum vel capel-
larum ubi celebrauerint non erigant ceruices sed
discant cum psalmista ponere custodiam ori suo.
Item quod tabernas spectacula vel loca alia inho-
nesta seu ludos noxios et illicitos non frequentent
sed more sacerdotali se in habitu habeant et in ge-

Constitutiones prouinciales Concilij Londoniensi.

Itu ne ecclesia aut eius rector ipsoꝝ ministꝝorum
(quod ablit) defectu scādalo seu vitupio habeat.

Rectores quidem et vicarij seu loca gerentes p̄
dicti cum benignitate debita p̄fatum recipiant
iuramentū ac p̄sentū recipiant copiā sibiip̄lis.

Pos vero attendentes statutū p̄dictū p̄oui
de factis et salubriter editū per rectorū et vicario
rum incuriā et desidīā et desuetudinē abisse velu
ti antiquatum: statutū h̄mōi quantū ad oīa & sin
gula p̄missa in eodem contenta de consilio suf
fraganeozum nostrorum ac cleri nostre prouincie
antedicte pariter et consensu in concilio nostro p̄
uinciali nuper londoni. celebrato ex nostra certa
scientia innouamus: ipsumq; inuolabiliter n̄is
temporibus volumus et in virtute obediētie p̄e
cipimus obseruari. Et ne quis ignorantia p̄etē
dere valeat p̄missorum dictum statutū in singu
lis diocēsibꝝ nostre Cantua. puincie p̄ locoꝝ dio
cesanos seu ipsoꝝ auctoritate & mandato ānis
singulis saltem semel volumus publicari.

Constitutio Simonis et lep Cantua: archiepiscopi de stipendijs p̄el biterozum.

Affrenata generis humani cupiditas cuiꝝ co
natus nisi iusticia sua v̄tute reprimetur ita
ex sibi innata malicia excreceret q̄ charitas extra
terminos exularet. Sane cōmunis ad nos que
rela p̄durit et magistra rerum efficax experientia
manifestat q̄ sacerdotes qui iam superflui nō cō
siderantes q̄ ad executionē ministerij sibi commis
si propter populū dei & v̄tilitatē publicā non pro
pter sua merita dispositione diuina a periculo pe
silentie p̄estite referuantur: nec erubescētes q̄
eozꝝ insatiabilis auaritia ab alijs operarijs etiā
laicis nequiter et perniciose trahitur in exp̄plum
de aīarū cura (que ceteris curis p̄sertim ecclesia
sticis viris: est merito p̄ferenda) non curant: sꝫ
curas aīarū gerere negligūt & onera curatoꝝ cha
ritate mutua supportare: immo penitus eis dere
lictis ad celebrandū annalia et alia pecuniaria se
conferunt obsequia vt sic antiquas possint info
lentias liberius innouare: stipendijs competentibus
et solitis non contenti sed p̄ eoꝝ seruitijs
stipendia exigunt excessiua sic q̄ noīe simplici et
labore debili maiora sibi lucra vendicant q̄ cura
ti. Unde euenit q̄ nisi eozꝝ irrationabilis appeti
tus ad eq̄tatis regulā reducat̄ tum propter h̄mōi
frequentationē analiū tū p̄pter stipendioꝝ suozꝝ
q̄tatem nullo libramine moderataz plures imo
plurime tā nostre q̄ v̄e dioce. & totius nostre p̄o
uincie ecclesie p̄bende & capelle remanebūt sacer
dotū obsequijs destitute et q̄ dolores nobis accu
mulātur: curati facili p̄pter cōsimile modū se cō
uertent derelictis penitus suis curis. **N**olentes
igit h̄mōi sacerdotū insatiabile desiderij propter
p̄dicta pericula et alia dispendia grauiā que vl
terior addiceret cōnuentia remedijs quibus con
uenit refrenare fraternitatē v̄strā requirimus &
hortamur in visceribus ih̄esu ch̄risti quatinus ac
tentis aīarū periculis et causis p̄dictis ante oīa
de cura cuiuslibet ecclesie parochialis p̄bende et
capelle cui cura iminet aīarū secundū earum in

digentiam de melioꝝibus et idoneoꝝibus capella
nis in cuiuslibet alterius q̄ curati reperiant serui
tio salubriter ordinet: et non parentes et eozum
fautores seu ipsos contra nostram ordinationem
h̄mōi temere infringentes ac etiam ipsos canonico
s et quoscuq; alios qualiter et vbicunq; in no
stra dioceſi celebrātes vt moderato salario sint cō
tenti p̄ quascunq; censuras canonice cōpescatis:
et si quis nobis rebellis ad n̄sam vel alterius con
fratris nostri duxerit dioce. propterea se transfe
re volumus et mandamꝝ q̄ nomē et cognomē no
bis seu illi de cōfratribus ad cuiꝝ dioce. transierit
cū toto processu inde habito curetis v̄tis aut curet
suis litteris intimare. **N**olumus enī contra il
los qui sic ad nostrā venerint dioce. iuxta v̄stros
vel alterius confratris n̄i p̄cessus p̄cedere & cen
suras in eos latas exequi iuxta vires. Hec simili
p̄ter cōfratres n̄os singulis annis in suis dioceſi.
in omnibus fieri et exequi requirimus et manda
mus. Et vt de quantitate salarij fiat nota intentio
nostra vobis: volumꝝ in dicta nostra dioceſi q̄ ca
pellanus ecclesie aut capelle vel p̄bende curate
de vna marca argenti vltra id quod in eadem cu
ra sacerdoti ministranti solebat aīis ministrari p̄
salario suo contentetur. Salarium vero alterius
sacerdotis stipendiarij ad communem taxationē
p̄teritis tēporibus v̄litate volumꝝ coarctari.

Constitutio domini Rogeri v̄baldoſi. Cantuarien. archiepiscopi super indu ctione festozum sanctorum Scedde: da uid: et v̄benefride ac comemoratiōis s̄c cti Thome martiris Cantuarien: archi episcopi.

Splendor paterne glorie q̄ sua ineffabili m̄
dum illuminat claritate pia fidelū vota de
ipsius clementissima maiestate sperantium tūc fa
uore p̄osequitur cum deuota humilitas sanctorū
meritis et p̄cibus adiuuatur. Pos cupientes ip
sos xp̄ifideles p̄cepue intra nostram prouinciaz
commozantes dño reddere acceptabiles et bonoz
operum sectatores in v̄ltima cōuocatione cleri p̄
uincie nostre Cantuarien. sc̄do die m̄sis Martij.
Anno dñi Millesimo. xcviij. in ecclesia n̄a cath.
Sancti pauli londoni. celebrata. De consensu no
stro alioꝝiq; fratru et suffraganeozum ac p̄dicti
cleri festiuitates sup̄ascriptas videlicet: s̄ccti Da
uid epi et confessoris kat. Martij. cuius corpus et
reliquie Weneſi. ac sancti Scedde cuius corpꝝ et
reliquie in linc̄. ecclesia necnō s̄ccti Wenefride v̄ie
ginis et martiris tertio nonas Nouēbris cuiꝝ cor
pus & reliq̄e in ecclesia cōuentali monasterij san
cti Thome martiris extra muros ville Saylopie
conentte et linc̄ dioce. ac puincie nostre Cantua.
reconduntur: et etiā cōtinent p̄ vniuersas ecclias
n̄e Cantua. puincie. Quia licet videlicet dictaz
festiuitatū cū nouē lectionibus et ceteris omnibꝝ
ad officiū sanctorū de quibus p̄mittit singulari
ter pertinentibus de cōi in locis vbi seruitiū p̄o
prium de sanctis h̄mōi non habet ordinamus et
statuimus annis singulis perpetuis futuris tem

poribus a clero nostre prouincie deuotius celebra-
ri/diebusq; pnotatis (vt pferetur) debito deuotio-
nis obsequio dicendum de eis dem ac festa sancto-
rum hmoi dieb⁹ supius in aliquo cuiuslibz ecclesie
dicte nre prouincie Cantuarien⁹. kalendario intitu-
lari parit & signari. Et licet vniuersis et singu-
lis in regnis celestibus constitutis studijs honora-
re sollicitis et sonoris efferre prouis debeat⁹ :
tamen gloriosissimi epm et martyre sanctu Tho-
mam nostru et ecclesie q oim ecclesiaru dicte nre p-
uincie caput extat: et magistra patronum : q pro
ecclesiastica libertate sanguine suu fudisse dinosci-
tur cui⁹ & meritis et passioe tota puincia nra Can-
tuarien⁹. illustrat ac vniuersalis decoratur ecclesia
sumis attollere vocibus: laudibus psonare pcepti-
pui et spualibus congruit honoribus venerari.
Hacq; consideratione phabita nos in conuocatio-
ne predicta nostra & alioz de quibus pferetur con-
currente consilio piter et assensu comemoratione
prefati gloriosissimi martyris sancti Thome vbiq;
intra nostra prouincia semel qualibz hebdomada
videlicet die martis si conuenienter id fieri poterit
Alioquin alio die hebdomade q conuenientius sub
regimine comemorationis festi loci ordinamus &
statuimus debere perpetuis futuris temporibus
ad ecclesie et dicti martyris honorez et gloria lau-
dabiliter obseruari.

**Constitutio pape Urbani pro festo sa-
cte Anne.**

Urbanus epus seruus seruoz dei venera-
bilibus fratribus vniuersis archiepiscopis et
epis in regno anglie constitutis salutem et. Sple-
dor paternae glorie et. vt supra priorie vbiq; ibi ad-
iuuatur. Cu itaq; nuper pro parte omni illoz xpi
fidelium in regno anglie degentium fuerit expositus
eorum nobis q populus pdicti regni ad beatam an-
nam/ genitricem gloriose virginis marie matris
dei: etiam ob reuerentiam eiusdem beate marie virgi-
nis singulari gerit deuotionis affectu vt p par-
te ipsoru xpfidelium nobis fuit humiliter supplica-
tum: vt ipsius beate anne festiuitate in dicto re-
gno soleniter et deuote celebrari & a platis et alijs
xpfidelibus in ipso regno comorantib⁹ mandare-
mus. Nos hmoi pia voluntate et deuotionis af-
fectu pdictoru populoz plurimu comendantes in
domino: et cupientes xpfideles dno reddere accep-
tabiles et honozu ope sectatores hmoi supplica-
tionibus inclinati. fraternitati vestre presentis
tenore districte precipiendo mandamus/ firmiter
inungentes quatinus festiuitate beate Anne an-
nis singulis ppetuis futuris teporibus deuote et
soleniter celebretis et in vestris ciuitatibus et dio-
cesibus mandetis et faciatis per vestros celebrari
subditos. Data Rome apud sanctum Petru. xj.
kalendas Decembris.

**Constitutio Urbani pape de vigilia
natiuitatis beate Marie.**

Urbanus episcopus seruus seruoz dei ve-
nerabilibus fratribus Cantua. et Eboric.
archiepiscopis eorumq; suffraganeis salutem et.

Cudum pie memorie Gregorius papa. xj. prede-
cessor noster ad gloriosas virginem dei genitricem
Mariam gerens eximie deuotionis affectu et pro-
uide aduertens q sicut natiuitas sancti Johannis
baptiste pcursozis cu debita ieiunij obseruatia ce-
lebratur ita dignu et debitu reputas vt dicte bea-
te marie natiuitas cu simili obseruatione a cunctis
xpfidelibus deuotius veneretur ad omnipotentis dei
gloria et iubilatione et catholice fidei exaltatione
& ad exhortationem deuotioris xpfidelium auctori-
tate apostolica statuit et etiam ordinauit vltra vi-
giliam assumptionis predictae gloriose tempus vir-
ginis marie hactenus instituta predicta natiuita-
tem ipsius gloriose virginis de cetero habere vi-
giliam eandemq; vigiliam cu debita ieiunij obserua-
tia ab eis dem xpfidelibus perpetuis futuris tem-
poribus deuotione qua conuenit venerari prout
in eis dem predecessoris inde confectis lris plen⁹
continetur. Nos igitur qui ad eandem virginem
deuotione afficimur singulari cupientes q hmoi
statutum & ordinatio dicti predecessoris a cunctis
fidelibus inuolabiliter obseruetur fraternitati ve-
stre per apostolica scripta committimus & mandam⁹
quatinus vos et singuli vestruz in ciuitatibus et
diocesis per vos & alios statutu et ordinatione
hmoi publicetis et per vestros subditos maderis
et faciatis firmit obseruari. Data Rome apud
sanctum petrum. xj. kal. decembris anno. ij. p die
kal. iulij. Anno domini M. CCC. xv. indictione.

**De quis compellat abiurare mulie-
rem fornicariam sub pena pecuniaria.**

Abiurationis asit fornicariu sub pena pe-
cuniaria fieri prohibem⁹ oino sed delinquen-
tes iuramento pfito astringantur q si se in iudi-
cio contingat confiteri vel conuinci postea fuisse
reciduum carnis pene corporali pensatis perso-
narum suaru conditione et qualitate delicti ibide
statum pidentis arbitrio exponendum sine contra-
dictione subiacebunt. Si vero pena illa incurre-
rint & tertio super reciduo hmoi conuicti fuerint
vel confessi tunc vir et mulier absq; iuramento con-
trahant sub hac forma. Ego accipio te in meam si
de cetero te cognosca: et muliere respondente: et
ego accipio te ex nunc in meum si de cetero fuero a
te carnaliter cognita. Et vt certius sciant sup hu-
iusmodi negotijs que acta fuerint precipimus si
deliter redigi in scriptura qua quide forma comp-
hendi sine contradictione et sic vt in veris contracti-
bus precipimus obseruari. Adde ad istam con-
stitutione ex de eo q duxit in vxore quas pus pol-
luit p adulte. c. significauit p. B. & alios doctores.

**In quibus casibus simplex sacerdos
no pot absolueret extra mortis articulu.**

Constitutio stephani Cantuarien⁹. archiepi
super plures casus in quibus simplex curat⁹
non pot absolueret nisi in articulo mortis sed mitte-
re debet ad superiorem videlicet publicos fenera-
tores/ incendiarios domoz/ falsos testes/ abiu-
rantes se super sacrosancta ppter lucruz vel dam-
num alioz/ sortilegos/ sortarios/ fallarios sigil

Additio.

Constitutiones provinciales Concilij De lambeth.

Casus in
quibus scria
occulta
non pos-
sunt ab-
soluti a sa-
plice sa-
cerdote.

Additio.

lozum et chartarum et hmoi cutores monete. im-
pedientes testameta. illos qui incidunt in senten-
tias latas a canone et percussiores clericorum / pro
ditores / hereticos / simoniacos / et illos qui partu
supponunt exheredationi. Similiter illos q pfus
opprimunt negligenter seu maliciose per potioes
possi conceptu animatu fuerit propter temerita-
tem delicti licet occultum fuerit vt suffocatrix pro
prij partus / vel qm parvulus per negligentia ca-
dit in igne vel in aqua vel alio modo ppter dese-
ctum custodie / et propter manus iniectione i pa-
rentes etia si occultus fuerit. Si masculus cu bru-
to coierit quis sit occultu propter enormitate de-
licti: vel si quis prodiderit diu suu ad mortem. p
sacrilégio. pro adulterio notorio et lesioe fidei ma-
nifesta ad superiorem mitti debet pro absolutioe
obtinenda. Similiter et si parochianus alicuius
est excommunicatus ab alio q episcopo debet mitti
ad eum qui eum excommunicauit vel petere a supe-
riore licentiam vt eum possit absolvere. **Addi-
tio pauli de sepult. c. j. ver. publice de heret. qui-
cuq; per archidiaconu. de temporibus ordina. ex-
tenore per Innoc. et. Sed no credo. per hosti.
de maledictis. et publice per eundem et Jo. In istis lo-
cis caues q simplex curat potest absolvere in ca-
sibus occultis nisi in trib. li. adde Jo. in ti. de pe-
nitent. et remiss. c. si epis. ver. reseruantur. et de
sepultu. c. dudum. p. w. qui ponit versus. Qui fa-
cit incestum. Etia adde Jo. aton. in consi. quod i
quodaz. ver. confessores. ibi excipit quinq casus
licet occulti qui reseruantur episcopo.**

Constitutio officialis Cantuarien. de arcubus: de anni et mensis abiectione in instrumentis facienda.

Dominus officialis Cantua. curie consist. de
Arcubus p tribunali sedes decreuit et sta-
tuit de assensu et voluntate oim existentiu i dicta
curia absente decano de arcubus q ab illo die qui
buscunq libellis / institutionib / exceptionib / re-
plicationibus: et alijs propositionibus de excom-
municatione canonis siue concubinatus faciet
bus mentionem de repellendo testes vel partes de
cetero proponendis expresse fiat mentio i eisdem
decretis de ano et mense delicti perpetrati: alioquin
ppositio hmoi no valeat ipso facto. Et hoc idē de-
creuit obseruari in quibuscunq excommunicationi-
bus criminu nec admittatur declaratio.

Forma ad deliberandum incarceration- tos clericos de carceribus episcoporum Et est constitutio domini S. Cantuarien. archiepiscopi.

Insuper in plamento london. habito nobis
instantibus pro debita reformatioe quaru-
dam iniuriaru deo et sancte ecclesie illataru quas
coniuuentibus oculis nequissimus pertransire: p
eo et ex eo videlicet q iudices scilicet nitescentes pl
solito in messem diuinā mittere falcē suā clericos
passim etiam si sacerdotes fuerint et insuper reli-
giosos in possessione clericatus et sacerdotij noto-

rie constitutos et pro talibus tam per ipsos q per
alios publice et communiter reputatos de et sup
varijs criminibus et falsarijs seu sceleribus eoru
ipsis irretitos seu etiam iudicatos iudicatorie po-
testatis sue fines notorie excedentes et in epos do-
mini sibi in causis criminalib huiusmodi iure sub-
iectos potestate indebitam usurpantes: ipsos cle-
ricos et sacerdotes contra sacros canones et eccle-
siasticas libertates morti turpissime et insolite co-
denare adducere et effectualiter tradere non vere-
tur in dei et sancte ecclesie irreuerentiam contēp-
tum et scandalu manifestu et animaru suaru pe-
riculu nimis graue tam per ipsum regem et pro-
ceres suos q per alias coitates adiectas. **Cū ibide** **Obiecta**
obiectum fuerit et sub responsis coloribus gra- **a iudici-**
uiter replicatu q clerici preteru sui privilegij au- **bus secu-**
daciā capiant fortiozem scelera perpetradi. Cūq; **larib et**
ipsi super sceleribus hmoi capti seu saltem veraci- **tra cleri-**
ter iudicati et de hoc secundū morem regni conui- **cos.**
cti coram iudice seculari p prelatos ordinarios ve-
eorum delegatos cōpetentes seu eoru cōmissarios
debite requisitos deo et sancte ecclesie et sic ipsi cū
reuerentia fuerint liberati ita q fugere possint: tū
potius fauorabiliter custodie admittuntur et i hu- **carcer ad**
iulimodi custodia sic in cibis et potibus lautius p **quid inu-**
curantur q carcer pro eorum flagitijs datus cedit **tus est.
eis non ad penam sed magis ad solatiu et refocil-
lationem suorum corporu delicatus. et propterea
dum quies sine labore tantis adiutorijs suffecta p
sepe vicia subministrat plures multotiens per tā-
tam crapulam ne dicā inediaz increassati et in suis
nequitijs et cogitationibus delectati ab hmoi cu-
stodia quasi eis fuisset iniuncta ingratisime fugiūt
et recedunt. Nonnulli etiā flagitiosi notorie etiā
famosi de quibus nulla auctoritas excusandi: ad
suas purgationes etiam procuratas et suspectas
adeo facilliter admittuntur q cuilibet sic liberato
vtputa spes firma tribuitur vno vel alio modo ad
vitam malā pssinam redeundi: Cū sepe contin-
git q nedū sic purgati efficiuntur solito neqiores:
sed etia alijs clericis innocentibus propter facul-
tates necessarias et negligentias hmoi nimias in-
centiu tribuitur delinquendi: ex quo pax regni
grauissime violatur. Unde nos premissa et circū-
stantias alias in hac parte sollicite ponderantes:
timentes insuper ne abusus libertatis ecclesiasti-
ce / presertim qui in regni perturbationez vniuer-
saliter redundat in preiudiciu et damnu cedere va-
leat privilegij clericalis. De consilio et consensu
fratrum nostroru in dicto plamento presentiu et
procuratoru absentiu / de clericoru hmoi custo-
dia taliter duximus ordinandum videlicet tā fra-
tres q alijs locorum ordinarij ecclesiastici iudices
nostre pbrincie Cantuarien. ad quos de consue-
tudine pertinet hmoi receptio et custodia clerico-
rum sic eis vt premittitur ad carceralem custodiā
ob pmissa iuxta libertates ecclesiasticas liberatos
et de cetero liberandos / in bona et stricta et solerti
diligentia scdm personaru qritate et scelera qua-
litatem studeant firmiter custodire: vt sic penali-
ter custoditi in scādali ecclesie ad vitā porē nō re-
cedant. Et si qui clerici taliter liberati malefactorz**

Roberti de Winchelsey Cantuarien. archiepi. Fo. Cii.

res notorii fuerint et famosius confessi seu super felonis / criminibus / sceleribus / & flagitijs huiusmodi adeo publice diffamati q̄ sua per eos commissa scelera inficiari nequeant: seu q̄ eorum a carcere liberatio ecclesie ipsius libertati: tranquillitas: t̄q̄ regni sit evidens scandalus allatura: in quarta et quinta ferijs et in sabbatis de pane doloris et aqua angustie semel in die / ceterisq̄ diebus in pane et debili ceruicia. Die vero dominica propter hororem ipsius diei et excellentiam de pane et ceruicia et legumine eisdem tantummodo ministraretur quibus ex ecclesijs vel coniunctorum vel amicorum quocumq̄ largitione seu quouis alio modo quesito colore v̄l ratione quacumq̄ nichil amplius tribuatur nec ipsis aliqua purgatio quodolibet cedatur. Si vero aliqui incarcerati huiusmodi in nocentes fuerint vel de maleficijs sibi impositis vehementer non suspecti notorii seu confessi vel (vt premissis) publice diffamati: tales volumus adhibere cautelam vt anteq̄ ad eorum purgationem iudicialiter procedant premissatur solers inquisitio per ipsorum ordinarij ecclesiasticos in ea parte competentes iudices de ipsorum vita / fama / gestu / conuersatione: et in loco criminis de quo iudicari seu pro quo incarcerati fuerint / et originis eorumdem suis notis et amicis. Et si locus criminis et originis clericorum et incarceratorum huiusmodi in diocesi ordinarij ecclesiastici iudicis esse fuerint liberati de vita / fama / gestu / et conuersatione dictorum clericorum ad significationem ordinarij iudicis premissam in cuius carcere detenti fuerint iudex ecclesiasticus ordinarius loci criminis premissi et originis inquirere in ea parte et certificare sibi ordinarium mittentem et significantes vt prefertur suis litteris teneatur. Datum apud lameth. xij. kal. Martij. Anno domini Millesimo CCLij.

Hec constitutio foret inter constitutiones Oxoniens. ponenda.

De duobus simul ad vnam ecclesiam presentatis.

Et etiam non immerito duximus adiungenda vt si duo ad vnam et eandem ecclesiam fuerint presentati: eorum pendente lite custodia committatur.

Si autem ad episcopum ius conferendi talem ecclesiam auctoritate concilij deuoluatur & contentio sit inter duos patronos quorum vterq̄ clericum suum presentauerit cum ex presentatione episcopi neutri patronorum qui postmodum euerit ius patronatus preiudicium debeat generari. Statuimus: vt episcopi neutri eorum qui presentati fuerint illam ecclesiam conferant illa vice nisi de vtriusq̄ patroni consensu vel saltem aliqua le preiudicium alteri patronorum videatur generari si forte postmodum vnus eorumde euerit ius patronatus Et licet de iure canonico clericus semestre / laicus quadrimestre tempus habeat pre-

sentandi: tamen de statuto domini Regis anglie Patronus ho die vterq̄ habet tempus semestre.

Patronus
qd̄ tempus
habet ad
presentand

Incipiunt constitutiones prouinctuales domini Roberti de Winchelsey Cantuarien. archiepiscopi: apud meriton edite De decimis et nutrimentis animalium.

Quoniam propter diuersas consuetudines in petendo decimas per diuersas ecclesias inter rectores ecclesiarum et parochianos suos rixas / contentiones / scandala: & odia maxima oriuntur. volumus et statuimus q̄ in cunctis ecclesijs per archiepiscopatum nostrum constitutis vniuersis sit petitio decimarum et prouentuum ecclesiarum. In primis volumus q̄ decime de fructibus seu de frugibus non deductis expensis integre et sine aliqua diminutione persoluantur. Et de fructibus arborum et seminibus omnibus et herbis horarum nisi parochiani pro talibus decimis competentem fecerint redemptionem. volumus etiam q̄ decime de fenis vbiq̄ crescant siue in magnis pratis siue in paruis in chinis als in communibus vbi exigatur (prout decet et expedit) ecclesie persoluantur. De nutrimentis animalium. scilicet agnis statuimus q̄ pro sex agnis sex oboli dentur pro decima. si septem fuerint agni in numero: septimus agnus detur rectori pro decima. Ita tamen q̄ rector ecclesie q̄ septimum agnus recepit tres obolos in recompensationem soluat parochiano a quo decimam illam recepit. Qui octauum: det denarium. qui vero nonum det obolum parochiano: vel expectet rector vltq̄ ad alium annum donec possit alium recipere si maluerit. Et qui ita expectabit secundum meliorem vel tertium ad minus de agnis secundi anni semper eriget et hoc pro expectatione primi. Et similiter qui septimum dederit vel octauum sic ad decimam: non det peiorem vel meliorem: sed tertium meliorem ad minus. Et ita intelligendum de decima lane. Sed si oues alibi in hyeme et alibi in estate nutriuntur decima est diuidenda. Similiter si qs̄ in medio tempore emerit vel vendiderit oues et certum est a q̄ parochia oues ille venerit: diuidenda est decima sicut de re que sequitur duo domilia. Si autem incertum fuerit: habeat illa ecclesia totam decimam illam infra cuius limites tempore tonsionis oues inueniuntur. De lacte autem volumus q̄ decima solatur dum durat videlicet de caseo tempore suo. et de lacte in autumno et hyeme. Nisi parochiani competentem pro talibus decimis voluerint facere redemptionem & hoc ad valorem decime & ad commodum ecclesie. De prouentibus autem molendinorum volumus q̄ decime erigantur & fideliter et integre soluantur ad valorem prouentuum. nisi domini vltq̄ ad valorem prouentuum plenam faciant redemptionem. De pasturis autem et pascuis tam communibus q̄ non communibus statuimus q̄ decime si

decima q̄st
q̄ debetur
ex septem

Constitutiones provinciales Concilii apud Winton.

deliter persoluantur et hoc per numerum a salis et diebus sicut expedit ecclesie ita tñ q nec dñi nec parochiani iustā habere possint occasione cōgredi.

De piscationibus autem et apibus sicut de omnibus alijs bonis iuste acquisitis que renouantur p annū statuimus q decime p soluant debito modo.

Statuimus etiam q decime personales soluantur de artibus et pandoratricibus et lucro negociationis per mercatores et quoscūq alios statute.

Et similiter de carpentarijs / cemetarijs / fabris mercatoribus / sutoribus / scissoribus / et omnibus alijs stipendiarijs vel operarijs qui videlicet debent decimas de stipendijs suis nisi stipendiarij aliquod certum velint dare ad opus vel ad lumen ecclesie et hoc si rectori ecclesie placuerit.

In petitione autem principalis legati vel mortuarij volumus q consuetudo provincie cū possessione ecclesie obferuetur ita q rector ecclesie in petitione sua siue fuerit vicarius siue capellanus annuus decum habeat pte oculis.

Sed qm multi inveniuntur spōte decimas dare nolētes: statuimus q parochiani moneantur primo scdo et tertio vt decimas deo et ecclesie fideliter soluant: et si senon emendauerint primo ab ecclesia suspendantur. s. ab ingressu ecclesie. et demum sic ad solutionem decimarum per censuram ecclesiasticam si necesse fuerit compellantur. Si tamen suspensionis relaxationem vel absolutionem petierint: ad ordinarium loci mittant absoluedi vel debito modo puniendi. Rectores autem ecclesiarum seu vicarij capellani de annui qui predictas decimas a predicto modo ppter for midinem huiusmodi seu fauorem (dei timore postposito) cū effectu nō petierint pena suspensionis inodentur: donec dimidium marcam argenti pro sua inobedientia: archidiacono loci persoluant.

De ista materia tangitur extra de offic. ordi. cñ ab ecclesiarum. qñ hic dicit dicit canon. xvj. q. vij. omnes. Et hoc est verū q prelati inferiores auctoritate propria possunt excommunicare: nisi consuetudo sit in cōtrarium / vel nisi inhibeantur per superiores et hoc manifeste. vt xvj. q. vij. omnes. hoc melius notatur per Jo. ij. q. j. nemo epus. et extra de cele. miss. c. i. b. exercere pertineat. per w. in cle. Et q tangitur supra de decimis personalibus dic fm Hosti. q decime personales non debent ex integro solui. hoc tenet hosti. de transact. statui mus. b. ecclesiasticū. de decimis in aliquibus per eundem. xvj. q. vij. c. item quicūq. b. pridic. per archidi. ibi et dicas alijs omnis contrarium tenet Innocen. de paroch. c. i. in fi. als super rubrica de decimis. dicit tñ Jo. in no. de reg. iur. qui prior. in iij. parte questionis. b. Inno. q ratio Inno. est media.

De decimis et nutrimentis animalium.

Quoniam (vt audiuius) super decimis et nutrimentis animalium inter ecclesiarum rectores propter amotiones pecorum ad diuersas parochiarum pasturas diuersis anni temporibus contentiones multimode oriuntur. Nos viam pacis preparare volētes / statuendo decernimus et diffinendo statuimus q ad ecclesias in quatuor parochia

ones a tēpore tonsionis vsq ad festū scti martini cōtinue pascuntur et cubāt: decime lane & casei et lactis eiusdē tēporis licet postmodum amore fuerint a parochia illa et alibi tondent / integre persoluantur.

Et ne fraus fiat in casu pmissio: precipimus q anteq oues amoueātur a pasturis vel etiā distrahātur: ecclesiarum rectoribus sufficienter de soluenda decima caueatur.

Ad intra predictum tempus ad diuersarum parochiarum pastura et pasturas transferantur quelibet pro rata tēporis portione decimam percipiet eandem minorē xxx. spacio dierum in rata tēporis portione minime computando.

Si vero per totū tempus predictum cubant in vna parochia cōtinue / et pascuntur in alia: rector in cuius parochia cubāt licet ibidem caseus fiat decimā decime casei vel lactis distatari percipiet: cñ aliam nō modicam meliorationem sentiet et percipiet vtilitatem.

Q si post festū sancti martini ducantur ad pastura aliena: et vsq ad tōsionis tempus in vna vel in diuersis parochijs siue in proprijs pascuis dñorum suorum siue alterius cuiuscūq pascantur habita rōne ad numerum ouium pascua estimantur: et scdm estimationem pascuorum ab eorum dñis exigatur decima casei vel lactis.

De vaccis et capris decima proueniens vbi cubant et pascuntur / ibidem persoluantur. Alioquin si cubāt in vna parochia et pascant in alia decima inter rectores diuidat oino.

Agni vero vituli et pulli & alijs fetus decimales habita ratione ad diuersa vbi gignuntur / oriuntur et nutriuntur et ad moriam quam traxerint in eis de particulariter decimentur.

Item precipimus q si quis post festū sancti martini oues occiderit vel si oues quouis casu moriantur fortuito: decimā inde legitimam ecclesie parochiali soluere nō postponat.

Et si oues extranee in alicuius parochia tondentur: decima lane ibidem tradetur rectori ecclesie per se fideliter sferuāda. nisi sufficienter doceri possit q pro decima sit alibi satisfactum vt solutionem ibidem faciendam modo legitimo valeat impedire.

De mortuarijs.

Quia inter rectores ecclesiarum et parochianos suos lites cupimus extinguere / que frequenter oriuntur: statuimus q si decedens tria ad minus habuerit vel plura cuiuscūq generis in bonis suis animalia optimo cui de iure fuerit debituz reseruato ecclesie sue a qua recepit sacramēta dñi viueret / melius post optumū reseruetur &c.

Que debēt parochiani iuenire vel reparare in ecclesia et que rector.

Sciatis parochiani defectus ecclesiarū ipsos attingētes: tenore presentium innotescimus vniuersis parochianis p totā nostrā provinciam cōstitutis res et ornamenta oia infrascripta iuenire scz missale. calicē. vestimentū principale scz casulam albā: amictā: stolaz: manipulū: zonā cñ duabus tuellis bñdictis et omnibus suis appenditijs. Item crucem processionalem et aliam crucem pro

Decime soluatur de bonis iuste acq sitis. vide not. c. ex trāmissa de deci.

Decimarum reculantur solvere qualiter puniunt

Excommunicatio a possit fieri p inferiores p latos.

mortuis: thuribulum cum naue et thure. lucernā cum tintinabulo. velum quadragessimale. verilla campanas manuales. pro mortuis feretrum. bas ad aquam benedictam. tabulas pacis ad osculatorium. candelabrum ad cereum paschalem. campanile cū campanis et choris. fontem cum seris seu serucis. reparationē nauis ecclesie interius et exterius tam de iure q̄ de consuetudine tam in imaginibus et p̄cipue imagine p̄ncipali in cancello q̄ altaribus et fenestris vitreis. ¶ Item clausuram cimiterij tam de iure q̄ de consuetudine.

¶ Volumus etiam in posterum ad eisdem parochianos p̄dicta singula pertinere. ¶ Cetera aut tam in rep̄atione cācelli interius et exterius q̄ hic non expressa iuxta consuetudines et ordinationes approbatas / rectoribus vel vicarijs incumbit reparare. ¶ Item compellendi sunt parochiani ad inueniendum hic subscripta videlicet legendam. antiphonarium. gradale. psalterium. troparium ordinale. capam pro choro cum omnibus suis appenditijs. frontale ad magnum altare. tria superpellicia: et sine manicis vñi rochetum. reparationem librorum et vestimentorum quandocūq̄ contigerit eadez reparatione indigere. ¶ Quere istā constitutionem sub meliore forma posterius.

Hic incipiunt constitutiones domini Thome arundellis Cantuarien. archiepiscopi edite in conuocatione totius cleri ipsius puincie Oxon. celebrate. Anno domini millesimo CCC. octauo. et publicata in ecclesia Sancti pauli london. presentia suorum suffraganeorum. Anno domini millesimo. cccc. nono.

Thomas p̄missione diuina Cantuarien. archiepiscopus / totius anglie p̄imas et apostolice sedis legatus: vniuersis et singulis venera. coepiscopis fratribus et suffraganeis nostris abbatibus et prioribus ecclesiarum cathedralium: decanis: archidiaconis p̄positis: et canonicis ecclesiarum parochialium rectoribus / vicarijs / et capellanis / ac clericis et laicis quibuscūq̄ per nostrā cātuarien. prouinciam videlicet cōstitutis / salutem et doctrine sancte matris ecclesie firmiter inherere. Reuerendissime synodo iniuriam fecisse dinoscitur qui semel ibidem discussa atq̄ finita reuoluit: et cum quis de p̄ncipali terreno iudicio disputare p̄sumens sacrilegiū pene subiicitur p̄out ciuilis sapientie et legis humane manifeste tradit auctoritas. Multo magis qui p̄cepta legum et canonū ab eterne vite et mortis clauigero vicem nō puri hominis sed veri dei gerere in terris: et cui ipse deus celestis imperij iura cōmisit: rite edita: canonicè promulgata: etiam a sanctis patribus p̄decessoribus nostris b̄q̄ ad gloriozam sanguinis effusionem et cerebri voluntariam sparsionem firmiter

obseruata: sue inuētes p̄udentie temerarie violare p̄sumunt ac eisdem doctrinis varijs contrarijs: ipsaq̄ verbis et factis p̄temnūt: sūt pena grauiori plectendi ac tanq̄ membra putrida a corpore militantis ecclesie celeriter abscindendi. ¶ Considerare enī deberent q̄ in antiquo traditur testamēto Moyses et aaron in sacerdotibus eius. i. p̄imi inter eos fuerunt: ac in nouo inter apostolos discretio quedam fuit: et licet omnes essent apostoli. Petro tamen a dño concessum est et ipsi apostoli inter se voluerunt id ipsum vt reliquis omnib⁹ p̄cesset apostolis: et dictus cephas. i. caput p̄ncipatus apostolorum teneret cui dictus est. Tu aliquādo conuersus et firma fratres tuos. quasi diceret Si dubitasti inter eosdem emergeris / ipsorum ve aliquis in via fidei: iusticie: moris: aut recte cōuersationis errauerit: tu ipsuz cōfirmes in bono. q̄ p̄fecto nō dixisset dñs / si alios sibi minime decerneret obedire. ¶ Scimus tñ et (q̄ dōlētē referimus) indies experimur q̄ antiquas sophistas xp̄iani nominis inimicus p̄scius q̄ sana doctrina ecclesie a sc̄tis patribus determinata antiquitus suis malicijs obuiaret si populum dei in vnitāte fidei sub vno capite i ecclesia p̄seruet: ipsam doctrināz modijs excogitatis nititur extirpare: vicia mentitur esse virtutes: et sic per mentita suffragia inter populum catholicum imittit discordias / ad effectuz: vt alijs sic / alijsq̄ sic abestibus ecclesiā malignantium sibi cōstituere poterit ab vniuersali sancta matre ecclesia nequiter discrepātem. ¶ In qua ipse sathanas in angelum lucis se transformans p̄tensam staterā gestans in manu summā equitatem p̄tendit: dum sancte matris ecclesie doctrinam p̄stināz obseruantiaq̄ eiusdem a sanctis terminatas et traditas sub certis fictitijs suadeat fore peruersas: et alia noua docenda (que sc̄dm mendaciorum suorum fictitias maius indicant bonū) non q̄ ita esse velit aut cogitet: sed vt scissura et opinio nibus varijs atq̄ cōtrarijs in ecclesia suscitatis fides minuat. hinc inde a paganis / iudeis et alijs incredulis et pueris. et vt ex h̄mōi verboruz certamine p̄phanetur diuina misteria sicq̄ verificata illa figura Apocal. vj. Sedēs in equo nigro staterā gessit manu. p̄ quā intelliguntur heretici q̄ p̄io ad instar staterē equa. i. iusta p̄ponūt vt audientium corda ad se alliciant: sed postea apparet equus niger: intentio videlicet in equo nigro resident maledicta. Ipsi namq̄ sub diuersa facie et effigie iuste staterē cum cauda equi nigrantur. gri hereses et errores spergētes repercutiūt venenosi atq̄ sub specie boni infinita scandala suscitant et per electas ad malum personas ipsa in populo nequiter publicantes tanq̄ mellis dulcedinem veneno (vt sumatur libētius) immiscētes p̄ subtilitates aliquas causant vt error: veritas: nequitia: sanctitas et xp̄i voluntas inter se simulentur. ¶ Sed ipse p̄hibitor persone sic illecte ante p̄dicant q̄ mittantur: et ante seminare p̄sumunt q̄ ipsum semen a palea discreto examine separaretur: p̄hibitiones multas et

Petr⁹ inter aplos p̄ncipatu tenuit

Heretici statere et gro cōparantur.

Sacrilegiū est de p̄ncipis potestate

Cōstitutiones prouinciales Concilij Oronienſis.

decreta canonum contra huiusmodi peſtilentes ſeminatores prouide prouulgata minime ponderantes: victimam (vt ita loquamur) diaboli cam ſcē militātis eccleſie obediētice ponūt.

Errorem approbare videt q̄ illi non reſiſtit.
Ros igitur conſiderantes q̄ error cui non reſiſtitur approbati videtur: et nimis late pandit ſini qui vipere ibidem venenum conantis effundere nō reſiſtit: volentesq̄ de pedibus noſtris excutere puluerē / ac ſancte matris eccleſie honori proſpicere vnamq̄ ſanctam doctrinam in eccleſia dei: et preſertim in noſtra prouincia Cantuarienſi. quatinus nobis cum deo poſſibile fuerit ſeminare debere ad augmentum fidei / et cult⁹ diuini eradicatis primitus zizanijs ac malis & ſcandalis: que ratione peruerſe predicationis et doctrine inſane hucq̄ orſa ſunt: et pluſ verſimiliter oriri poterunt in futurum via cōuenienti atq̄ poſſibili obuiare: et animarū periculis que premiſſorum pretextu nouimus proueniſſe prouidere celeriter: necnon et omnia remouere obſtacula per que hec noſtra prouincia poterit impediri de conſilio et aſſenſu omnium ſuffraganeorum noſtroꝝ et alioꝝꝝ prelatoꝝꝝ in hac cleri cōuocatione preſentium et procuratoꝝꝝ abſentium atq̄ inſtanti petitionē procuratoꝝꝝ totius cleri noſtre Cantuarienſis prouincie in vberioꝝꝝ fortificationem iuris cōmunis in hac parte editi penas adijcientes condignas et inſcriptas.

Cōſtitutio prima in qua cauetur q̄ nullus ſecularis aut regularis ad predicandum verbum dei admittatur: niſi per ordinariū loci fuerit auctorizatus aut alio iuratus priuilegio ſpeciali.

Statuimus decernimus et ordinamus q̄ nullus ſecularis aut regularis ad predicandum verbum dei a iure ſcripto minime auctorizatus / priuilegio ſpecialiter munitus officiū ſiue exercitiū predicationis eiꝝdem verbi dei in ſe aſſumat populo ſe aut clero quouismodo predicet in ſermone latino ſeu vulgari in ecclia aut extra: niſi dioceſano illius loci in quo predicare ſic nititur ſe preſentet et executionē ſubeat Sicq̄ deinde tam moribus q̄ ſcientia repertus idoneus per ipſum dioceſanum ad predicandū mittatur ad aliquam certam parochiam vel ad plures: prout eidem ordinario ſcōm qualitateꝝ perſone videatur expediens. Nec etiaꝝ aliquis premiſſorum predicare preſumat niſi de miſſione vel auctorizatione primo fiat fides in forma cōpetenti. ita videlicet q̄ ille qui de iure ſcripto auctorizatus eſt veniat in forma limitata i eo: et qui de priuilegio ſpeciali venire ſe aſſerunt priuilegium ipſum rectori aut vicario loci vbi predicant realiter exhibeant. **Q**ui vero per locoꝝꝝ dioceſanos ſe miſſos fore pretendit / ipſius dioceſani litteras ſub ſigillo ſuo magno ad hoc confectas ſimiliter oſtendant. Curatū

vero perpetuū admiſſum intelligimus a iure ad locum et populum cure ſue. Si tamen premiſſorum quilibet propter errores aut hereſes quos ante forſan predicaffe aſſeruiffe aut docuiſſe pretendit per loci dioceſanum / alius ſuperioꝝꝝ a predicatione ſuſpenſus fuerit ſiue prohibitus: extitit de predicando alicui in noſtra prouincia atēdicta ſe nullatenus intromittat: donec ad ipſius ſuſpenditis et prohibentis iuſtum arbitrium defectum ſuū purgauerit / et ad predicandum legitime fuerit reſtitutus: ſuper quo litteras teſtimoniales ipſius reſtitutis ad locum quēſq̄ in quo poſtea predicabit ſecum deferre et modo ſupradicto exhibere realiter teneatur. **S**acerdotes vero parochiales ſiue vicarij temporales et non perpetui in forma ſupradicta non miſſi in eccleſijs illis in quibus officia huiusmodi gerūt illa ſola predicent ſimpliciter vna cum precibus conſuetis que in conſtitutione prouinciali a bone memorie Johāne predeceſſore bene et ſancte in ſuppletionem ignorantie ſacerdotum edita: que incipit ignorantia ſacerdotum cōtinentur expreſſe. Quam in ſingulis eccleſijs parochialibus noſtre Cantuarienſis prouincie intra tres meſes poſt publicationem preſentis haberi volumus et prout iſta poſtulat annis et tēporibus ſingulis per ipſos ſacerdotes effectualiter declarari. **E**t ne ſalubre ſtatutum ratione executionis pecunie difficultatis ſe alterius tendere videat ad noxam: volumus et ordinamus q̄ exa-minatio perſonarum de qua ſuperius ſit mentio / ac littere dioceſani faciende eiꝝdem ſine aliquat exactione pecunie inter ipſos quozum intereſt et ad q̄s ſpectare & p̄tinē dinolcat / celerit expediāt & gratis difficultate quacūq̄ ſemota. **S**i quis autem hoc noſtrū antiqui iuris executium ſtatutum poſt publicationem eiꝝdem ſcienter violare preſumpſerit / contra formas in eodem deſcriptas ſua temeritate propria predicando: ſentētiaꝝ maioris excommunicationis incurrat ipſo facto / cuius abſolutionem nobis et ſucceſſoribus noſtris tenere preſentium ſpecialiter reſeruamus. **Q**uod ſi huiusmodi predicator hoc ſalubri ſtatuto contempto: ipſamq̄ maioris excommunicationis ſentētiaꝝ minime ponderas / ſe ſcō ingeſſerit predicando / docendo / aſſerendo pertinaciter vt verbo aut facto inuendo non poſſe per eccleſiam in perſona prelatoꝝꝝ eiꝝdem ſic ſtatui ſententia excommunicationis predicti. per ſuperiores locoꝝꝝ aggrauetur debite contra eos et inhibeatur eiꝝdem omnis cōmunio xpi fidelium: ac ſi ſuper hoc legitime conuicti fuerint niſi reſipiſcāt et abiurauerint in forma conſueta eccleſie / per loci ordinariū pro hereſis declarētur / et ex tunc pro hereticis et ſchiſmaticis ab omnibus reputentur ad omnem iuris effectum. hereſisq̄ et ſchiſmatis penas in iure expreſſas incurrant ipſo facto. et preſertim vt bona eozundez ipſo iure conſeantur conſiſcata / et ab illis quozum intereſt occupentur: eozumq̄ fautores receptatores et deſenſores ſi per ſuperiores ſuos in hac parte legitime moniti nō deſiterint infra mēſem cōuicti ſimili in omnibus pena percellantur.

Predicatio nō oībus p̄mittenda eſt

Requisitum admittatur ad predicandum in ecclesijs / cimiterijs / vel alijs locis quibuscunque nisi auctorizatus vel alio modo de iure admissus de cuius admissione fiat fides in forma supradicta.

Petere nullus clericus aut populus cuiuscunque parochie aut loci nostre Cantuariensi. provincie aliquem in ecclesijs cimiterijs aut locis alijs quibuscunque ad predicandum admittat: nisi prius de auctorizatione: privilegio: aut missione eiusdem iuxta formam supradictam fuerit facta fides. Alioquin ecclesia / cimiterium / seu locus quicunque in quo sic predicatum fuerit ipso facto ecclesiastico subiacet interdicto: sicque maneat interdictus quousque ipsi sic admittentes seu predicare permittentes se congrue emendaverint: et per loci decanum seu alium superiorem ipsum interdictum obtineant in debita iuris forma relaxari.

Admissi ad predicandum in forma supradicta: auditorio debeant se conformare in materia predicanda.

Insuper sicut bonus paterfamilias triticum spargit ad terram ad hoc dispositam ut fructum plus afferat: volumus et mandamus ut predicator verbi dei iuxta formam superius annotatam veniens in predicando clero sine populo sine materia subiectam se honeste habeat in spargendo semen secundum convenientiam subiecti auditorij. Clero preterea predicans de vicijis pullulantibus inter eos: et laicis de peccatis inter eos communiter blitatis et non e contra. Alioquin sic predicans sine qualitate delicti per loci ordinarium canonice et accriter puniatur.

Predicatio qualis esse debet

De aliqui pretendant de sacramento altaris vel matrimonij vel quocunque sacramento ecclesie aliter predicare quam per sanctam matrem ecclesiam discussum reperiatur.

Item quod turpis est pars que non convenit suo toti: decernimus et ordinamus quod nullus huiusmodi predicator aut alia quevis persona de sacramento altaris: matrimonio: peccatorum confessione: alio de quocunque sacramento ecclesie seu fidei articulo aliter doceat / predicet aut obseruet quam quod per sanctam matrem ecclesiam reperitur discussum. Nec vertat in dubium quod per ecclesiam terminatum fuerit aut decusum: nec verba scandalosa circa eadem scienter proferat publice vel occulte: neque sectam aut speciem heresis quancunque predicet / doceat vel obseruet contra sanam ecclesie doctrinam. Qui autem contrarium post publicationem presumpserit excommunicationis sententiam incurrat ipso facto: a qua (excepto mortis articulo) minime absolatur: nisi abiuratione premissa de heresi generaliter vel simpliciter in forma ecclesie consueti ad arbitrium ordinarij in cuius territorio

etiam continetur deliquisse se correxerit: et de hac pro commissis penitentiam recipiat salutarem. Quod si secundo se ingesserit: recidivaverit vel rebaptizatus fuerit convictus legitime pro conuicto et heretico sententialiter declaretur: et ipsius bona pro confiscatis habeantur: et ab illis quorum interest occupentur. Penitentia vero de qua superius fit mentio volumus esse talem: quod si quis contrarius de determinatis per ecclesiam videlicet decretis / decretalibus seu constitutionibus nostris provincialibus quancunque de heresi speciem siue sectam publice vel occulte docuerit / predicaverit / vel asseruerit in ecclesia parochiali istius loci in quo sic predicaverit / asseruerit / seu docuerit: uno die dñico aut alio solenni pluribus de ad ipsius ordinarij arbitrium prout magis aut minus convincitur deliquisse ipsa sic predicata / docta / siue affirmata reuocabit expresse intra missarum solennia cum maior populi affuerit multitudo et ipsa determinata per ecclesiam predicabit / docebit / et recitabit effectualiter sine fraude ulteriusque punietur iuxta sui demeriti qualitatem quatinus discretioni ordinarij videbitur expedire.

Nulli informatores permittant suos scholares in primitiuis scientijs studentes de fide catholica disputare.

Similiter quod id quod noua secta capit inuenta sapit. statuimus et ordinamus quod magistri siue quicunque docentes in artibus aut grammatica pueros seu alios quoscunque in primitiuis scientijs instruentes de fide catholica / sacramenta altaris seu alijs sacramentis ecclesie / aut materia aliqua theologica contra determinata per ecclesiam se nullatenus intromittant instruendo colide: nec de expositione sacre scripture: nisi in exponendo textum prout antiquitus fieri consuevit: nec permittant scholares suos discipulos siue de fide catholica seu sacramentis ecclesie publice disputare etiam vel occulte. Contrarius autem faciens ut fautor errorum et scismaticum per loci ordinarium grauius puniatur.

De libellus aliquis siue tractatus compositus per M. Johannem Wynchif. legatur vel doceatur in locis quibuscunque nisi primitus fuerit approbatus in forma subscripta.

Quia insuper noua via frequentius seducit quam antiqua: volumus et mandamus quod nullus libellus siue tractatus per magistrum Johannem Wynchif aut alium quemcumque tempore suo: aut etiam nouiter compositus siue in posterum componendus amodo legatur in scholis aut hospitijis seu locis alijs quibuscunque intra nostram provinciam antedictam / siue secundum ipsum doceatur: nisi per vniuersitatem Oxon. aut Canteburg. seu saltem duodecim personas ex eisdem quas eadem vniuersitates aut altera earundem sub nostra / successorumque nostrorum discretionem laudabili duxerint

Constitutiones provinciales Concilij Oxoniensis.

eligendas primitus examinetur: et examinatus unanimiter per eosdem deinde per nos seu successores nostros expresse approbetur. & vniuersitatis nomine ac auctoritate stationarijs tradatur vt copietur: et facta collatione fideli petentibus vendatur iusto precio siue detur. originali i cista aliqua vniuersitatis ex tunc perpetuo remanente. Et si quis libellum vel tractatum huiusmodi in scholis vel alibi vt supra legerit siue scdm ipsum docuerit contra formam supradictam vt seminator scissinatis et fautor: heresis puniatur prout delicti qualitas flagitauerit.

De textu aliquis sacre scripture in linguam anglicanam de cetero transferatur per viam libri aut tractatus.

Bibliā i
aliū ydion
ma trans
ferre peri
culosū est

Periculosa quoque res est testate beato hieronymo textū sacre scripture de vno in aliud idioma transferre: eo qd in ipsis translationibus nō de facili idem in omnibus retinetur: prout idem bñs hieronymus et si inspiratus fuisset se in hoc sepius fatetur errasse. Statuimus igitur et ordinamus vt nemo deinceps aliquis textū sacre scripture auctoritate sua in linguas anglicanam vel aliam transferat per viam libri: libelli: aut tractatus. nec legatur aliquis huiusmodi liber: libellus aut tractatus nouiter tempore dicti Johānis Wychiffe: siue citra compositus siue componendus in posterum in parte vel in toto publice vel occulte sub pena excommunicationis maioris: quousq; per loci diocesanum seu (si res exegerit) per conciliū provinciale ipsa translatio recognita et approbata fuerit. Qui cōtra fecerit: vt fautor heresis et erroris similiter puniatur.

De quibus cuiuscunq; gradus siue status existat conclusiones aut propositiones aliquas cōtra sanam doctrinam ecclesie pertinaciter in scholis teneat aut defendat

Posterea cum terminis philosophicis siue als humanitus adinuentis concludi nō poterit oim terminator: beatusq; augustinus veras conclusiones que religiosarū aurium fuerāt offensus sepius reuocauit: statuimus et sub testatione diuini iudicii specialissime inhibemus: ne quis cuiuscunq; gradus aut conditionis existat conclusiones aut propositiones in fide catholica / aut bonis moribus aduersē sonantes propter necessariam doctrinam facultatis sue in scholis aut extra disputando aut cōmunicando protestatione premissa vel non premissa asserat vel proponat etiam si quadam verborum vel terminorum curiositate defendi possunt. Nam teste beato hugone de sacra mētis sepius qd bene dicitur nō bene intelligitur. Si quis autem post publicationem presentū huiusmodi propositiones aut conclusiones zuctus fuerit sciēter proposuisse siue asseruisse: nisi monitus se correxerit infra menses / auctoritate presentis constitutionis sententiam maioris excommunicationis incurrat ipso facto: et pro excommunicato

publice nūcietur donec in loco vbi proposuit aut asseruit suum delictum publice fateatur: & verus catholicum intellectum eiusdem conclusionis et propositionis ad arbitrium ordinarij publice predicauerit in vna ecclesia aut diuersis / prout ipso dinario expedire videbitur.

Nullus disputare audeat de articulis per ecclesias terminatis prout i decretis decretalibus et constitutionibus sinodalibus continentur.

Nullus quoque de articulis terminatis per ecclesiam prout in decretis / decretalibus / constitutionibus nostris provincialibus siue locorum sinodalibus continetur nisi ad habendum verum intellectum eorundem et hoc expresse publice vel occulte disputare presumat aut auctoritate eorundem decretozum / decretalium / aut constitutionis potestatem ve condentis eadem in dubium reuocet contra determinationē eorundem doceat: et presertim contra adorationem crucis gloriose: imaginis sanctorum venerationes: seu peregrinationis ad loca seu ad reliquias eorundem: contra iuramentum in vtroq; foro: ecclesiastico videlicet et temporalis casibus cōsuetis et more solito prestāda. Sed ab omnib; deinceps cōmuniter doceatur atq; predicetur crucem crucifixi et imaginē: ceterasq; imagines sanctorum in ipsorum honorem et memoriā quos figurant ac ipsorum loca et reliquias processionibus genuflexionibus: inclinationibus: purificationibus / oblationibus deosculatōibus luminarium accensionibus et peregrinationibus: necnon alijs quibuscunq; modis et formis quibus nostris et predecessorum nostrorum temporibus fieri consuevit venerari debere: atq; iuramenta tactis sacrosanctis dei euāgelijs et super ipsis in iure expressis: et in vtroq; foro vltimatis ab omnibus quorum interest legitime fore prestāda. Contrarium autē asserens docens predicans ac pertinaciter inuens nisi resipiscat sub modo et forma predictis et abiuret vt supradictus est: penas heresis et relapsi in euentum incurrat & pro tali ad omniū iuris effectum singulariter declaretur.

Nullus capellanus admittatur ad celebrandū in aliqua ecclesia Cantuarien. provincie absq; litteris diocesani cōmendatitij vbi fuit oriundus.

Statuimus etiam & decreuimus qd nullus capellanus admittatur ad celebrandum in aliqua diocesi nostre Cantuarien. provincie qd inde nō oriundus siue ordinatus nō fuerit: nisi deferat se nec qualiter litteras ordinum suorum atq; litteras cōmendatitias diocesani sui et nichilominus aliorū epi scoporum in quorum interim dioc. per magnum tempus conuersatus fuerit. in quibus expresse caueri volumus et mandamus de moribus et conuersatione eiusdem et an sit diffamatus de et super aliquibus opinionibus nouis in fide catholica aut bonis moribus male sapientibus vel sit

de eisdem omnino immunitis: alioquin tñ ipse ce-
lebrans q̄ ipsum celebrare sic permittens ad arbi-
trium ordinarij acriter puniatur.

**Gardiani principales et p̄positi vni-
uersitatis Oxonien. semel i singulis mē-
sibus inquirant de moribus et doctrina
suorum scholarum.**

E finaliter quia ipsa que de nouo et insolito
emergunt nouo & maturo indigent auxilio
et ubi maius est periculum ibi cautius est proui-
dendum et fortius resistendum: nec iniuste min⁹
nobile discrete abscinditur vt quod nobilius est p̄-
fectius nutriatur. Considerantes igitur (sed dole-
ter referētes) quomodo alma vniuersitas Oxon.
que sicut vitis abundans palmites fructuosos ad
honorem dei multiplicemq̄ profectum et prote-
ctionem ecclesie sue cōsuevit extendere iā partim
verba in labrys: buas acerbis gignit: quibus
indiscrete comestis a patribus in lege videlicet dei
reputantibus se paratos: dentes obstupescunt fi-
liorum: nostraq̄ p̄uincia varijs et infructuosis
doctrinis insignitur: ac nouo et damnable lollar-
die nomine maculatur et in ipsius vniuersitatis
scandalum non modicum ad partes exteras et re-
motas existentium et proficiscentium in eadem p̄-
maximum tedium necnon et ecclesie anglicane (q̄
per virtuosam doctrinam eiusdem tanq̄ muro in-
expugnabili defendi solebat) iam scissis et diuisis
lapidibus nisi celerius occurratur (secundum ve-
rissimile) irreuerabile damnum. Ad supplicatio-
nem igitur totius cleri procuratorum nostre p̄u-
incie Cantuariens. consensu et assensu omnium
fratrum suffraganeorum nostrorū ac aliorū p̄e-
latorum in hac conuocatione presentium / et p̄o-
curatorum insuper absentium: ne purgato riuu-
lo maneant fons infectus et aquam ab eo currentē
non sinat esse claram: volentes honori et utilitati
sancte matris ecclesie et vniuersitatis predictę la-
lubriter prouidere. **Statuimus et ordinamus**
q̄ quilibet gardianus p̄positus siue custos colle-
gij aut p̄ncipalis aule vel introitus cuiuscunq̄
vniuersitatis p̄fate semel singulis mensibus ad-
minus inquirat diligenter in collegio aule siue in-
troitu huiusmodi si quis aliquam conclusionē si-
ue p̄positionē aut opinionem in fide catholica
aut bonis moribus male sonantem aut contra de-
terminationem p̄ter necessariam doctrinam fa-
cultatis sue asseruerit tenuerit defensauerit seu ali-
quo modo p̄posuerit. Et si aliquem propter hoc
suspectum aut diffamatum reperiat ipsū moncat
effectualit vt desistat. **Et si post hoc contra mo-
nitionem huiusmodi iterato eadem vel similia re-
assumat p̄ter penas sup̄dictas maioris excoi-
cationis sententiam incurrat ipso facto.** **Et ni-
chilomin⁹ si scholaris fuerit qui sic reassumit: q̄c
quid extunc in eadē vniuersitate fecerit non stet
sibi p̄o forma.** **Et si doctor magister siue bacca-
larius fuerit eo ipso ab omni scholastico actu sit su-
spensus.** **Et in vtroq̄ casu ius quod habet in eo-
dem collegio aule siue introitu amittat ipso facto**

et per ipsos gardianos custodes p̄positos p̄in-
cipales seu alios ad quos hoc spectat realit expel-
latur. et statim via legitima substituat catholi-
cus suo loco. Et si ipsi gardiani seu custodes colle-
giorum aut p̄ncipales aularum siue introitus
in quibus degunt huiusmodi persone suspecte de-
recte aut diffamate / negligentes fuerint circa inq̄-
sitiones aut excommunicationes predictas: per de-
cem dies continuos a tempore noticie bere et p̄e-
sumpte publicationis presentium eo ipso maioris
excommunicationis incurrant sententia et nichilomin⁹
oim iure q̄d in ipsis collegijs aulis seu in-
troitib⁹ habere se p̄tendūt: ipso facto sint priua-
ti: et ipsa collegia aule siue introitus effectualiter
vacent. Et facta super hoc legitima declaratione
per ipsos quorum interest: noui substituant gar-
diani / custodes p̄positi siue p̄ncipales p̄out se-
cundum antiquum morem vniuersitatis predictę
vacatibus collegijs aulis siue introitibus fieri cō-
suevit. **Et si ipsi gardiani custodes p̄positi si-
ue p̄ncipales predicti de et super huiusmodi cō-
clusionibus aut p̄positionibus diffamati suspe-
cti fuerint aut detecti siue defensores p̄fectores
aut factores eorūdem. si per nos aut auctorita-
te nostra per ordinariū be loci auctoritate sua mo-
niti non desistant: extunc omni p̄uilegio schola-
stico vniuersitatis predictę et iure quod sibi com-
petebat in huiusmodi collegio aule siue introitu
p̄ter alias penas (de quibus sup̄dictum est) ip-
so iure priuentur: et sententiam insuper maioris
excommunicationis incurrant.**

Locus in-
digni di-
gno debet
assignari

**Pena violantium pertinaciter in ali-
quo casu hanc vltimam constitutionem
siue cōstitutiones p̄scriptas in aliqua
sui parte p̄ter penas in eis de p̄positas.**

Quod si quis in aliquo casu presentis vltime
constitutionis aut de quocunq̄ superius ex-
pressato / statuta nostra huiusmodi in aliqua sui p̄-
te etiam si pena alia ibidem expresse limitetur te-
mere et p̄tinaciter violare p̄sumperit: eo ipso ad
quodcunq̄ beneficium ecclesiasticum in nostra p̄a-
turien. p̄uincia obtinendum per triennium ex-
tē absq̄ spe venie reddatur inhabilis et omnino
indignus: et nichilomin⁹ iuxta singula sua de-
merita et qualitatem excessus secundum sui supe-
rioris discretionem canonicè puniatur.

**Et contra infamatum super crimine
heresis p̄cedi poterit summarie et de
plano ipso citato in forma subscripta.**

Ad hec ne in modo p̄cedendi circa p̄mis heresiss
la vagari videatur sub incerto / aduertētes crimē le-
q̄ licet inter crimen heresis et lese maiestatis in le se maie-
gibus diuersis quedam paritas reputetur. est ta statis in-
men dissimilis culpa: penamq̄ erigit grauiozē di aliquo cō-
uinam q̄ humanam offendere maiestatem. Cum veniunt.
ergo cum lese maiestatis propter pericula q̄ po-
terit imminere sufficit conuincere per iudicia p̄-
cediq̄ poterit contra euz summarie et de plano ac
v iij

Statutū regium apud Westmon.

Citatio
hereticos
vbi fieri
debet.

citatio de pmissa p nificiū p lras huc edictū: & lite nō
cōtestata ad testū receptionem & diffinitivā sentē
tiam volumus et ordinamus & declaramus ob fa
ciliorē punitionem delinquentium in pmissis
et reformationem scissure ecclesie ex hoc lese q
diffamati defecti denunciati siue vehementer su
specti in aliquo casuū predictorum sine consilio
articulo quocunq; in fide catholica in bonis mo
ribus male sonante auctoritate loci ordinarij al
teriusve superioris citentur personaliter si appre
hendi poterint per litteras siue per nificiū publi
cum iuratum. Si autem per edictum ad locū ha
bitationis eiusdem delinquentis vbi morari com
muniter consuevit / et in ecclesia sua parochiali si
certū habuerit domiciliū publice ppositus / alio
quin in ecclesia cathedrali loci originis sue & in ec
clesia parochiali illius loci in quo sic predicauerit
et docuerit: ac recepto certificatio legitimo de ci
tatione huiusmodi executā contra sic citatus etia
absentem & comparere negligentem in penam cō
tumacie sue huiusmodi summarieet de plano abs
q strepitu et figura iudicii ac lite non contestata
ad testū receptionem et alias probationes ca
nonicas pcedatur. habita quoq; informatione
legitima idem ordinarius omni dilatione semota
sententiet declaret puniatq; secundum qualitatem
delicti mō et forma superius expressis. vltimusq;
faciat quod est iustus / ipsius contumacis absētia
non obstante. Datū ē.

Statutum Henrici quarti regis an glie: apud Westmon. editum contra lo lardos hereticos et eorum fautores.

Item cum domino regi et ex parte prelatoz
et cleri regni sui anglie in presenti parlamē
to sit ostensum q licet fides catholica super xpm
fundata et per apostolos suos et ecclesiam sacro
sanctam sufficienter determinata declarata et ap
probata / hacten^o per bonos et sanctos ac nobiles
progenitores antecessores dicti domini regis in di
cto regno inter omnia regna extiterit deuotius ob
seruata: & ecclesia anglicana p dictos inclitissimos
progenitores et antecessores suos ad honorem dei
et totius regni predicti laudabiliter dotata: et in
suis iuribus libertatibus sustentata absq; hoc q di
cta fides vel dicta ecclesia per aliquas doctrinas p
uerlas et opinōes iniquas hereticas vlt erroneas
lesa fuerit vel oppressa seu grauiter perturbata.
Nichilominus tamē diuersi perfidi et peruersi cu
iuscunq; vane secte de sancta fide / sacramentis ec
clesie / et auctoritate eiusdes damnabiliter sentie
tes: ac contra legem diuinā et ecclesiasticā pre
dicationis officium temere vsurpantes / diuersas
nouas doctrinas et opiniones iniquas hereticas
et erroneas eidem fidei ac sanctis determinationi
bus ecclesie sacrosancte contrarias peruerse & ma
liciose intra dictum regnum in diuersis locis sub
simulate sanctitatis colore predicant et docēt his
diebus publice et occulte ac de huiusmodi secta ne
phandisq; doctrinis et opinionibus conuenticu
las operationes et confederationes illicitas faci

tunt: scholas tenent & exercent: libros faciunt atq;
scribunt: populus nequiter instruit et informāt
et ad seditionem seu insurrectionem excitant quā
tus possunt: et magnas dissensiones & diuisiones
in populo faciunt ac alia diuersa enormia auditu
horrenda indices perpetrant et committunt / in di
cte fidei catholice et doctrine ecclesie sacrosancte
subuersionez diuiniq; cultus diminutionē ac etiā
in destructionem status iurium et libertatum ec
clesie anglicane. **C**per quas quidem sectas fal
sas nephandas predicationes doctrinas opinio
nes dictorum perfidorum peruersorum / nedū ma
ximum periculum verum etiam q plura damna
scandala et pericula eidem regno (quod absit) po
terit euenire: nisi in hac parte per regiaz potesta
tem vberius et celerius succurratur: p̄sertim cū
diocesani dicti regni per suam iurisdictionem spi
ritualem dictos perfidos et peruersos absq; auxi
lio dicte regie potestatis sufficienter corrigere ne
queant: nec ipsorum malicias refrenare p̄ eo q
dicti perfidi et peruersi de diocesi in diocesim se trā
ferunt & coram dictis diocesanis comparere diffu
giunt: ipsosq; diocesanos et suam spiritualem iu
risdictionem ac clauēs ecclesie & censuras ecclesia
sticas despiciunt penitus et contemunt: et sic suas
nephandas predicationes et doctrinas indies cō
tinuant et exercent ad omnem rationis ordinem
atq; regimen penitus destruendum. Super qui
bus quide; nouitatibus et excessibus superius re
citatis prelatus et clerus supradicti ac etiam cōmu
nitates dicti regni in eodem parlamento existen
tes dicto domino regi supplicauerunt vt sua di
gnaretur regia celsitudo in dicto parlamento p̄o
uidere de remedio oportuno Qui quide; dominus
rex pmissa ac etiam dictorum inclitissimorum p
genitorum et antecessorum suorum laudabilia ve
stigia gratiose considerans / p̄o conseruatione di
cte fidei catholice & sustentatione cultus diuini ac
etiam p̄o saluatione iurium et libertatum eccle
sie anglicane antedictae ad dei laudem / ipsiusq; do
mini nostri regis meritum ac totius regni sui p̄o
speritatem et honorem p̄o huiusmodi dissensio
nibus / diuisionibus / et periculis et scandalis in
posterum euitandis et vt huiusmodi nephāda se
cta predicationes doctrine et opiniones cessent de
cetero et penitus destruantur. Ex assensu magna
tum et aliorum procerum eiusdem regni in dicto
parlamento existentium concessit ordinauit & sta
tuit firmit obseruari q nullus intra dictū regnū
seu alia loca diuina sue regie potestati subiecta p̄
dicare p̄sumat publice vel occulte absq; licentia
loci diocessani petita p̄mitus et obtenta: curatis
in suis proprijs ecclesijs et personis hactenus p̄i
uilegiatis ac alijs a iure canonico permissis dūta
rat exceptis nec q aliquis de cetero aliquid p̄edi
cet / teneat / doceat / vel informet / secrete / vel pa
lam / aliquem librum conficiat / seu scribat contra
rium fidei catholice seu determinationem ecclesie
sacrosancte: nec de huiusmodi secta nephandis do
ctrinis et opinionibus conuenticulas aliquas fa
ciat seu scholas teneat. tenenti vel exercenti aut
talem librum facienti seu scribenti vel populū

Crimina
nō facile
puniant
p̄ eo q
line bra
chis secus
lari.

Predicas
tio certis
personis est
permissa.

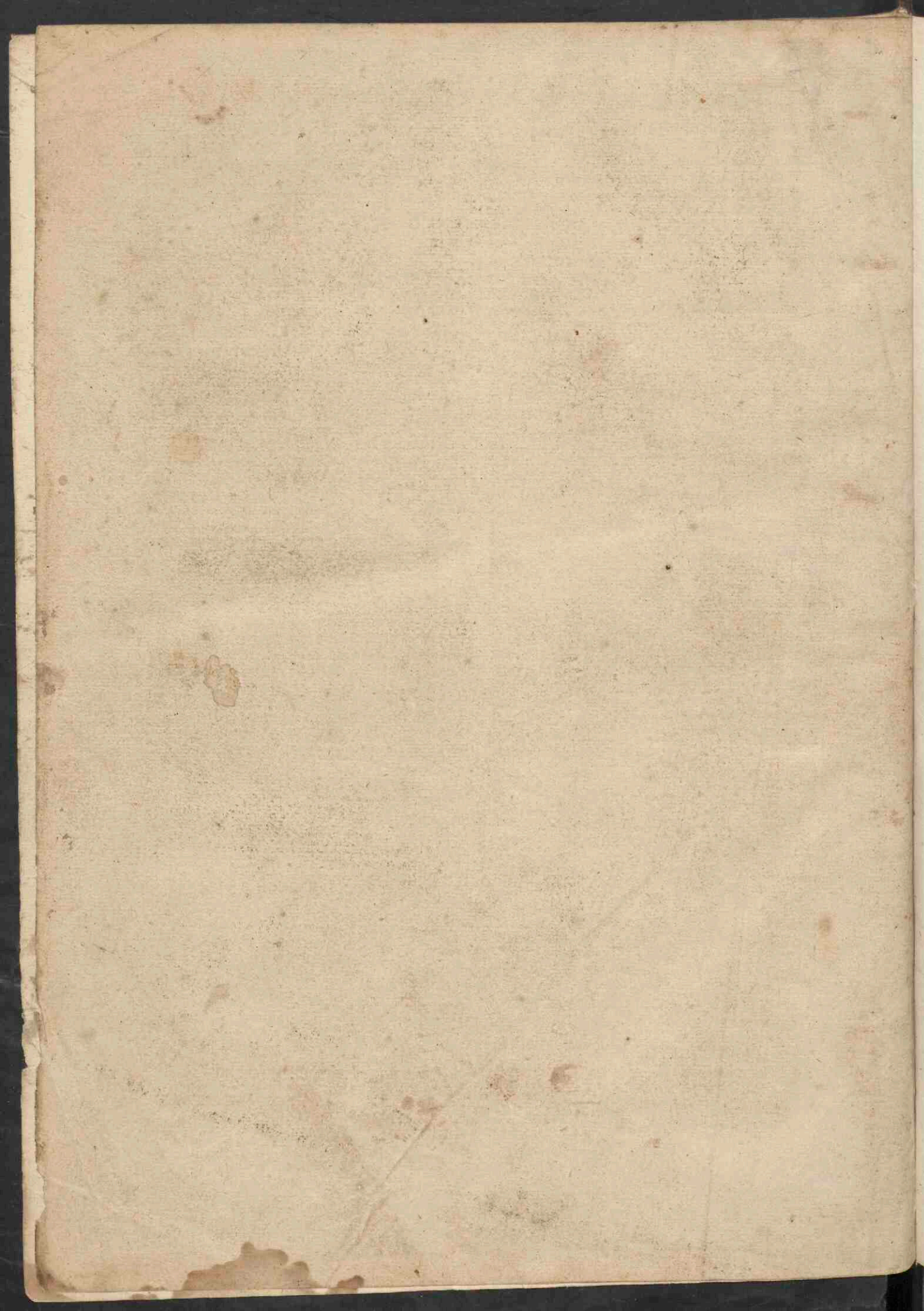
sic docenti vel informanti aut excitanti quomodo libet faueat. nec ipsorum aliquem manuteneat aliqualiter vel sustentet. Et q omnes et singuli aliquos libros seu aliquas scripturas de huiusmodi nephandis doctrinis et opinionibus habentes oēs huiusmodi libros et scripturas loci diocesani intra quadraginta dies a tempore proclamationis istius ordinationis et statuti liberet seu liberari faciat realiter cum effectu. Et si que persona vel persone cuiuscunque sexus status conditionisve existat vel existant: de cetero contra dictas ordinationes regiam et statutum predictum in premissis vel aliquo premissorum fecerit vel attentauerit fecerint vel attentauerint: vel huiusmodi libros in forma predicta non liberauerit vel liberauerint: tunc loci diocesanus in sua diocesi ipsam personam in hac parte diffamata vel euidentem suspectam seu ipsas personas diffamatas vel suspectas et ipsarum qualibet possit auctoritate dictorum ordinationis et statuti facere arrestari sub salua custodia in suis carceribus detineri: quousque de articulo ei vel illis impositis in hac parte canonice se purgauerit seu purgauerint: huiusmodi nephandas sectam predicationes doctrinas vel opiniones hereticas erroneas abiurauerit vel abiurauerint prout iura ecclesiastica exigunt et requirunt. Ita q predictus diocesanus per se vel commissarios suos contra huiusmodi personas sic arrestatas et sub custodia remanentes ad omnem iuris effectum publice et iudicialiter procedat et negotium huiusmodi intra tres menses post dictam arrestationem (impedimento legitimo cessante) terminet iuxta canonicas sanctiones. Et si aliqua persona in aliquo casu superius expressato coram loci diocesano seu commissariis suis canonice fuerit conuicta: tunc ibidem diocesanus dictam personam sic conuictam pro modo culpe et secundum qualitatem delicti possit in suis carceribus facere custodiri: prout et quod diu discretio ei sue videbitur expedire. Ac ulterius eandem personam preterquam in casibus quibus secundum canonicas sanctiones relinqui debeat curie seculari ad finem pecuniarium domino regi soluendum ponere prout huiusmodi finis eidem diocesano pro modo et qualitate delicti competēs videatur. In quo casu idem diocesanus per litteras suas patentes ipsius sigillo sigillatas de huiusmodi sine ipso rege certificare aut in sacario suo rectorio teneatur. ad effectum q huiusmodi finis de bonis eiusdem persone sic conuicte auctoritate regis ad opus exigere poterit et leuari. Et si aliqua persona super predicta super nephandis cogitationibus doctrinis opinionibus scholis et informationibus hereticis et erroneis vel aliqua earundem finaliter coram loci diocesano vel commissariis suis conuicta fuerit: et huiusmodi nephandas sectam predicationes doctrinam et opiniones scholas et informationes debite abiurare recusauerit: aut per loci diocesanum vel commissarios suos per abiurationem per eandem personam factam sententia pronuntiata fuerit vel elapsa. ita q secundum canonicas sanctiones relinqui debeat curie seculari: super quo credatur loci diocesano seu commissariis suis in hac

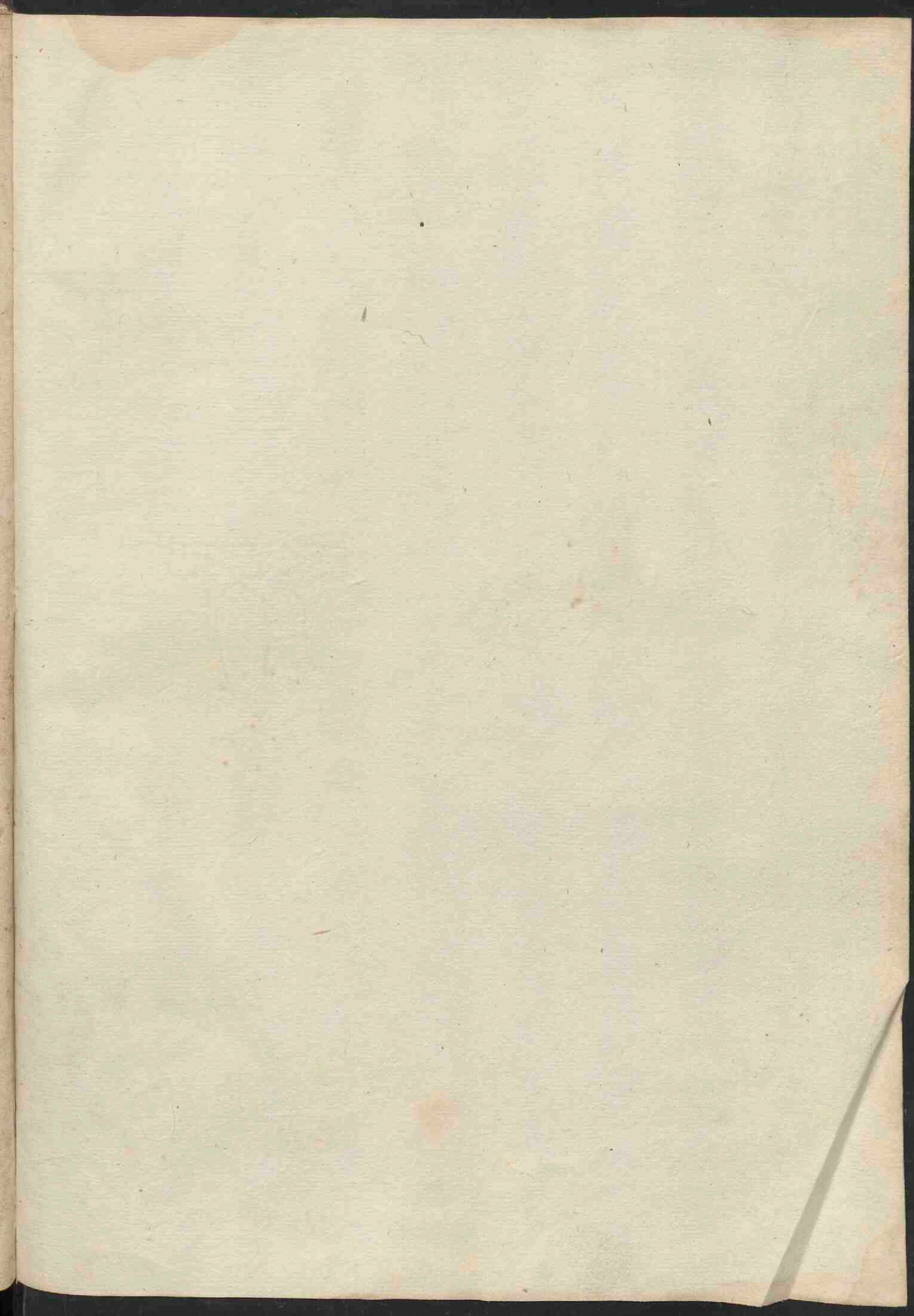
parte. Tunc vicecomites comitatus illius vel maior et vicecomites seu vicarii maioris et balliui civitatis ville vel burgi eiusdem civitatis dicto diocesano seu dictis commissariis magis propinqui in sententiis per diocesanum aut commissarios suos contra personas huiusmodi et earum quamlibet proferendis ad predictum diocesanum seu commissarium eiusdem fuerint requisiti personaliter sint presentes: et personas illas ac quamlibet caride post huiusmodi sententias prolatas recipiant et eadem coram populo in eminenti loco comburi faciant. ut huiusmodi punitio in metum maneat mentibus aliorum: ne huiusmodi nephande doctrine et opiniones hereticæ erronee vel ipsarum auctores et fautores in dictis regno et dominis contra catholicam religionem et christianam determinationem ecclesie sacrosancte (quod absit) sustententur seu quomodolibet tolerantur. In quibus omnibus et singulis premissis dictam ordinationem et statutum consequentibus vicecomites maiores et balliui dictorum comitatus. civitatus. villarum. vel burgorum dictis diocesanis et eorum commissariis sint intendentes etiam et fauentes.

Constitutio Bonefacii sexti q nulla provincia siue locus pro pecuniario debito supponatur ecclesiastico interdicto.

Bonefacius sextus etc. Provide attendentes q vt frequentius quis non sine causa tamen sine culpa multorum interdicti sententie proferretur. Et quia sunt nonnulli iudices nimis propiti ad proferendas easdem etiam in negociis siue causis que plus interdum ex cupiditatis q charitatis radice perspicuis indicibus procedere arguuntur. Et quia tempore interdicti diuina organa suspēduntur et nec laudes nec ecclesiastica sacramenta ministrantur vt solent: tolluntur mortuis seu diminuantur suffragia: presertim per oblationes sequentem hostie salutaris: adolescentes et parvuli percipientes rarius sacramenta minus inflammantur et solidantur in fide. fidelium tepescit deuotio: hereses pullulant et multiplicatur pericula animarum. Presentis constitutionis providemus edicto vt nulla provincia: ciuitas: castrum: villa: locus: territorium: vel districtus: auctoritate ordinaria vel delegata supponatur ecclesiastico interdicto pro pecuniario debito vel pro cuiusvis monete vel pecunie quantitate sub quacunque occasione vel causa seu quouis quesito colore pro eo maxime q ipsorum domini rectores seu officiales quocunque nomine censeantur: aut incolae seu habitatores aut sigillatores eorum statutis vel statuendis ordinatis vel ordinandis terminis huiusmodi debitum seu quantitatem non soluerint hactenus aut in antea non persoluerint. Nos enim ex nunc decernimus irritum et inane si secus hactenus fuerit attentatum vel contigerit attentari: illud quousque reuocamus omnino. Non obstantibus quibuscunque contrahitis: obligationibus: pactis: conventionibus: compositionibus: submissionibus: fidei iussionibus: consensibus: processibus: sententiis super hoc habitis vel habendis: iuramentorum: penarum

Interdicti
crux multa
mala facit.

254

